

ಶಿವಾನುಭವ ಗ್ರಂಥಮಾಲಾ ನಂ॥ ೨೫

ವಚನಶಾಸ್ತ್ರಸಾರ.

ಭಾಗ ೧.

ಪೂರ್ವಾರ್ಧ.



ಸಂಪಾದಕರು.

ರಾ॥ ಸಾ॥ ಫ. ಗು. ಹಳಕಟ್ಟಿ.

ಬಿ. ಏ. ಎಲ್. ಎಲ್. ಬಿ. ವಿಜಾಪುರ.

೨ನೇ ಆವೃತ್ತಿ.

೧೯೩೧

ಇದನ್ನು ವಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ
ರಾ॥ ಸಾ॥ ಫ. ಗು. ಹಳಕಟ್ಟಿ ಇವರು ತಮ್ಮ
"ಹಿತಚಿಂತಕ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ ಪ್ರೆಸ್ಸಿ" ನಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಿದರು
ಮತ್ತು ಅವರು ವಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ
ಉಪಲಿಬುರುಜದ ಹತ್ತರ ತಮ್ಮ ೧೬೨೦ (ಅ) ನೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿ
ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು.

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ.

(೧ನೇ ಆವೃತ್ತಿ.)

ವಚನ ಗ್ರಂಥಗಳು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬಹು ಮಹತ್ವದ ಗ್ರಂಥಗಳಾಗಿವೆ. ಅವು ಒಂದು ಬಗೆಯ ವಾಙ್ಮಯವನ್ನೇ ಹುಟ್ಟಿಸಿರುತ್ತವೆಂದು ನಾವು ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ವಾಙ್ಮಯವು ಮೊದಲಿಗೆ ಬಸವೇಶ್ವರನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಗಮವಾಯಿತೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಅಂದಿನಿಂದ ಈ ವರೆಗೆ ಅನೇಕ ವಚನಕಾರರು ಉದ್ಭವಿಸಿ, ಅವರು ಲಿಂಗಾಯತ ಮತ ತತ್ವಗಳನ್ನೂ ಅದರ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನೂ ಇಂಥ ವಚನಗಳ ರೂಪವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸುತ್ತ ಬಂದಿರುವರು. ಈ ವಚನಕಾರರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಿರುತ್ತದೆಂಬದರ ಕಲ್ಪನೆಯು ನಾನು ಈ ಗ್ರಂಥದ ಕೊನೆಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಪರಿಶಿಷ್ಟ (ಬ) ಇದರಿಂದ ವಾಚಕರಿಗೆ ಕೆಲಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಂಡುಬರುವಂತೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿದಷ್ಟೇ ವಚನಕಾರರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಆಗಿ ಹೋಗಿರುವರೆಂದು ಮಾತ್ರ ಯಾರೂ ತಿಳಿಯಬಾರದು. ನಾವು ಕರ್ನಾಟಕದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಶೋಧಿಸಿದ್ದಾದರೆ, ಅವರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಮಡಿ ಬೆಳಿಸಬಹುದು. ಈ ಮೇರೆಗೆ ಈ ವಚನಕಾರರು ಕನ್ನಡ ವಾಙ್ಮಯವನ್ನು ಬೆಳಿಸಿರುವರಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಅವರು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಉತ್ಪನ್ನರಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ನೈತಿಕ ಉನ್ನತಿಗೋಸ್ಕರ ಬಹಳ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಮತತತ್ವಗಳಾವವು, ಅವರ ವಿವೇಚನಾಪದ್ಧತಿಯು ಹ್ಯಾಗೆ ಇದೆ, ಮತ್ತು ಅವರ ಭಾಷಾಸರಣಿಯು ಎಂಥದಿರುತ್ತದೆ, ಎಂಬದರ ಕಲ್ಪನೆಯು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕಸ್ಥರಿಗೆ ಕೆಲಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ನಾನು ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದೇನೆ.

೧೨ನೇ ಮತ್ತು ೧೩ನೇ ಶತಮಾನಗಳು ಕರ್ನಾಟಕ ದೇಶದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಬಹು ಮಹತ್ವದ ಕಾಲಗಳು. ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಕ್ರಾಂತಿಗಳು ಉತ್ಪನ್ನವಾದವು. ಆಗ ಹಳೇ ರಾಜ್ಯಗಳು ಮುರಿದು ಹೋಗಿ, ಅವುಗಳ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹೊಸ

ರಾಜ್ಯಗಳು ಉದ್ಭವಿಸಿದವು. ಮತ್ತು ಹಳೇ ಧರ್ಮಪದ್ಧತಿಗಳು ಹೊರಟು ಹೋಗಿ, ಹೊಸ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪದ್ಧತಿಗಳು ನೆಲೆಗೊಂಡವು. ಈ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಬಸವೇಶ್ವರ, ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯ, ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರು ಉಗಮಿಸಿ ತಮ್ಮ ಮತಗಳನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಾರ ಪಡಿಸಿದರು. ದಕ್ಷಿಣ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರು ಹೊಯಿಸಳ ವಿಷ್ಣು ವರ್ಧನನ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಪಡೆದವರಾಗಿ, ತಮ್ಮ ಮತವನ್ನು ಅತ್ತ ಹಬ್ಬಿಸಲು ಸಮರ್ಥರಾದರು. ಆದರಂತೆಯೇ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಾಯತ ಮತವು ಪ್ರಾದುರ್ಭವಿಸಿತು. ಆದರೆ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳು ಉದ್ಭವಿಸಿದವು. ಇದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಹತ್ತಾದ ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಕ್ರಾಂತಿಯೇ ಉಪಸ್ಥಿತವಾಯಿತು. ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ರಾಜಪಕ್ಷದವರೊಡನೆ ಲಿಂಗಾಯತರು ಒಂದು ಧರ್ಮಯುದ್ಧವನ್ನೇ ಹೂಡುವ ಪ್ರಸಂಗವು ಬಂದಿತು. ಈ ಪ್ರಸಂಗವಲ್ಲಿ ಅವರು ಅನೇಕ ಭಯಂಕರ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದರು. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ ಅವರೇ ಈ ಕ್ರಾಂತಿಯಲ್ಲಿ ಜಯಶೀಲರಾದರು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ಜಯಶೀಲರಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಜನಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಾಯತ ಮತ ತತ್ವಗಳ ಸಲುವಾಗಿ ಆಗ ಬೇರೂರಿದ ಒಂದು ವಿಲಕ್ಷಣ ಪ್ರೀತಿಯೇ ಸರಿ. ಈ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಈ ವಚನಕಾರರೇ ಕಾರಣರು. ಈ ವಚನಕಾರರು ತಮ್ಮ ಉದಾತ್ತ ಶುದ್ಧ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಜನರಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬಿಸಿದರು. ಇದರಿಂದ ಜನರಲ್ಲಿ ಆಗ ಒಂದು ವಿಲಕ್ಷಣ ಜಾಗ್ರತಿಯು ಉಂಟಾಗಿ ಅನೇಕ ದುರ್ಧರ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಅವರ ಮೇಲೆ ಬಂದೊದಗಿದರೂ ಕೂಡ, ಅವುಗಳನ್ನು ಅವರು ಎದುರಿಸಲು ಸಮರ್ಥರಾದರು. ಹೀಗೆ ಈ ವಚನಗ್ರಂಥಗಳು ಒಂದು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಕ್ರಾಂತಿಯಲ್ಲಿ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುವವು.

ವಚನಗ್ರಂಥಗಳು, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪುರಾತನ ಕಾಲದವುಗಳು, ಹ್ಯಾಗೆ ಈ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ವಿಷಯಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಬರೆಯುವ ಪದ್ಧತಿಯು ಇದೆಯೋ ಹಾಗೆ ಬರೆದವುಗಳಲ್ಲ. ವಚನಕಾರನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗೆ ಒಂದು ಸ್ಫೂರ್ತಿಯು ಬಂದಿತೋ, ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅವು ಬರೆದವುಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ

ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಸ್ವರೂಪು ತೋರಿ ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹಿಂದುಗಡೆ ಆಗಿ ಹೋಗಿರುವ ವಚನಕಾರರು ಅವುಗಳ ಈ ಸ್ವರೂಪನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ವಿಷಯಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಅವುಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದರು. ಮತ್ತು ಅನೇಕ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಇದ್ದ ಮೊದಲಿನ ಈ ವಚನಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಸ್ವರೂಪನ್ನು ಕೊಡಹತ್ತಿದರು. ಈ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯ ಅಂತ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಾನು ಈ ಗ್ರಂಥರಚನೆಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಗ್ರಂಥಗಳ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು, ಆ ಪಟ್ಟಿಯುಲ್ಲಿರುವ ಗ್ರಂಥಗಳ ಮೇಲಿಂದ ಈ ಸಂಗತಿಯು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವಂತೆ ಇದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ನಂ॥ ೧, ೨, ೩, ಈ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಚನಗಳು ಅವುಗಳ ಕರ್ತೃಗಳ ಹೆಸರುಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಆದರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿಯ ಆಯಾ ವಚನಗಳು ಮಾತ್ರ ವಿಷಯಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಹೊಂದಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನಂ॥ ೪, ೫, ೬ ಈ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ತರದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ ಇರದೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಚನಕಾರರ ವಚನಗಳು ಬೇಕಾದ ಕಡೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಹಾಗೆ ಸೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಈ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಾನೊಬ್ಬ ಸಂಗ್ರಹಕಾರನು ತನಗೆ ಸಿಕ್ಕ ವಚನಗಳನ್ನು ತನಗೆ ಬೇಕಾದ ರೀತಿಯಿಂದ ಕೂಡಿಸುತ್ತ ಹೋದಂತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಪೂರ್ವಿಕರೇ ತಾವಾಗಿಯೇ ವಿಷಯಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಈ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದರೆ, ಈ ತರದ ಭಿನ್ನತೆಯು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ತೋರಿಬರುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ೭ ರಿಂದ ೧೫ ರ ವರೆಗಿನ ಗ್ರಂಥಗಳು ಮಾತ್ರ ಹೀಗಿರದೆ, ಅವುಗಳು ವಿದ್ವಾಂಸರಿಂದ ತಾವು ನಿರೂಪಿಸುತ್ತಿರುವ ವಿಷಯುಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಕೂಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ನಂ॥ ೧೬, ೧೭, ೧೮ ಇವು ವಾದದ ವಚನಗಳಿವೆ. ಅಂದರೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಚನಕಾರರ ವಚನಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವಾಗ್ವಾದ ರೂಪವಾಗಿ ವಿಷಯ ನಿರೂಪಣೆಯು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಇವಾದರೂ ಒಂದು ತರದ ಸಂಗ್ರಹಗಳೇ ಇರುತ್ತವೆ. ನಂ॥ ೧೯, ೨೦, ೨೪ ಇವು ಬಸವ, ಚನ್ನಬಸವ, ಮತ್ತು ಪ್ರಭುದೇವ ಇವರ ವಚನಗಳು ಇವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಸ್ವರೂಪು ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಸ್ವರೂಪನ್ನು ಅವುಗಳಿಗೆ ಮೂಲ ವಚನಕಾರರೇ ಕೊಟ್ಟರೆಂದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದುಗಡೆ ಬಲ್ಲವರು ತಮಗೆ ಸಿಕ್ಕ ಇವರ ವಚನಗಳನ್ನು ತೆಗೆ

ದುಕೊಂಡು, ಅವುಗಳಿಗೆ ಈ ಮೇರೆಗೆ ಒಂದು ಸ್ವರೂಪನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರು ವರೆಂದು ನನಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಯಾಕಂದರೆ ಈ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ದಂಥ ಅನೇಕ ವಚನಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಚನ ಸಂಗ್ರಹಗಳಲ್ಲಿ ಹೇರ ಳವಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ನಂ॥ ೨೧, ೨೨, ೨೩, ೨೫, ೨೮, ೨೯ ಈ ಗ್ರಂಥಗಳು ಮೂಲ ವಚನಕಾರರೇ ಅವುಗಳನ್ನು ವಿಷಯುಗಳಿಗನು ಸಾರವಾಗಿ ಸ್ವತಃ ರಚಿಸಿರುವರೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ವಚ ನಕಾರರೆಲ್ಲ ೧೫ ನೇ ಶತಮಾನದಿಂದ ಈಚಿನವರಿರುತ್ತಾರೆ. ನಂ॥ ೨೬, ೨೭, ೩೦ ಇವು ಆಯಾ ವಚನಕಾರರ ಅಪೂರ್ಣ ಸಂಗ್ರಹಗಳು ಇವೆ. ಈ ಮೇರೆಗೆ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ತಮಗೆ ಸಿಕ್ಕ ವಚನಗಳನ್ನು ಹೀಗೆ ಕೂಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ವಚನಕಾರರ ಈ ತರದ ಅಪೂರ್ಣ ಸಂಗ್ರಹಗಳು ಮಠಗಳಲ್ಲಿ ಅಸಂಖ್ಯಾತವಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ನನ್ನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸುವದು ಅಶಕ್ಯವು. ನನಗೆ ದೊರೆದ ಮಹತ್ವದ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನನ್ನ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಮೇಲ್ಕಂಡ ಸಂಗತಿಗಳ ಮೇಲಿಂದ ಈ ವಚನ ಗ್ರಂಥ ಗಳು ಮೊದಲು ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟವು, ಮತ್ತು ಅವು ಗಳು ಈಗ ಯಾವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ದೊರಕುತ್ತವೆ, ಎಂಬದರ ಕಲ್ಪನೆಯು ಕೆಲಮಟ್ಟಿಗೆ ವಾಚಕರಿಗೆ ಬರಬಹುದು.

೧೯೦೫ ನೇ ಇಸ್ವಿಯಲ್ಲಿ ಗುಬ್ಬಿಮಲುಹಣರು ಮಾಡಿದ ಗಣಭಾಷ್ಯ ರತ್ನಮಾಲೆಯ ಒಂದು ಕೈಬರಹದ ಗ್ರಂಥವು ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಬಿತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿಯ ಬಹು ಸುಂದರವಾದ ವಚನಗಳು ನನ್ನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದವು. ಅಂದಿನಿಂದ ನನಗೆ ಈ ವಚನಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಶೋಧ ಮಾಡುವ ಕುತೂಹಲವು ಹುಟ್ಟಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ವಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಹೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ, ನಾನು ಹೋದ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಾನು ಶೋಧ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು, ನನಗೆ ದೊರೆದ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಮಹತ್ವವೆಂದು ಕಂಡ ವಚನಗಳನ್ನಷ್ಟೇ ನಾನು ಬರೆದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಬಂದೆನು. ಈ ನನ್ನ ಶೋಧದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಗ್ರಂಥಗಳೂ ನನಗೆ ದೊರೆದವು. ಇವುಗಳಿಂದ ನನ್ನ ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಸಹಾಯವಾಯಿತು. ಈ ಮೇರೆಗೆ ನಾನು ಈ ವಚನಗಳ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತ ಬಂದು, ೧೯೧೮ ನೇ ಇಸ್ವಿಯಲ್ಲಿ ಈ ನನ್ನ ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕೆ

ಒಂದು ಮೂರ್ತಸ್ವರೂಪ ಕೊಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಬಟ್ಟೆನು. ಆದರೆ ಮೊದ ಲಿಗೆ ಈ ಕಾರ್ಯವು ನನಗೆ ದುಸ್ತರವಾಗಿ ತೋರಿತು. ಯಾಕಂದರೆ ವಚನಗಳ ವಿಚಾರವು ಹೊಸ ತರಡವಿರುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳಂಥ ವಿಚಾರ ಸರಣಿಯು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಬೇರೆ ಯಾವ ವಾಙ್ಮಯದಲ್ಲಿಯೂ ದೊರಕುವದಿಲ್ಲ. ಇದಲ್ಲದೆ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಂಕೇತಿಕ ಶಬ್ದಗಳು ಬಹಳ ಇದ್ದು, ಅವುಗಳ ವ್ಯಾಖ್ಯೆಗಳಾಗಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಅವುಗಳ ಪೂರ್ಣ ವಿವರ ಣೆಯಾಗಲಿ ಒತ್ತಟ್ಟಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಶಿಗುವದಿಲ್ಲ. ಅದರಂತೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸ್ಥಲಗಳ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವದೂ ಕಷ್ಟ. ಇದಲ್ಲದೆ ಈ ವಚನಗಳ ಮರ್ಮವನ್ನು ಈ ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಿಳಿದವರೂ ಬಹಳ ಸ್ವಲ್ಪ. ಮತ್ತು ಇಂಥ ಜನರು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ, ಅವರು ಅವುಗಳನ್ನು ವಿವ ರಿಸದೆ ಗುಪ್ತವಾಗಿಡುವದುಂಟು. ಆದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕೊಡುವದು ಮೊದಲಿಗೆ ದುಸ್ತರವಾಯಿತು. ಆದರೂ ನಾನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ವಚನಗಳನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ತುಲನಾತ್ಮಕ ರೀತಿಯಿಂದ ವಿಚಾರಮಾಡುತ್ತಿರಲು, ಅವು ಬಾಹ್ಯತಃ ಅವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಕಂಡರೂ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ ಏಕರೂಪತೆಯೂ, ಏಕ ವಿಚಾರಸರಣಿಯೂ ಕಂಡುಬಂದವು. ಈ ಮೇರೆಗೆ ಇವುಗಳ ತತ್ವಗ ಳನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದು, ನನ್ನ ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

ಈಗಿನ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ನಾನು ಲಿಂಗಾಯತ ಮತದ ಸಾಮನ್ಯ ತತ್ವ ಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ವಿವರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವಿವರಣೆಯು ಷಟ್‌ಸ್ಥಲಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಷಟ್‌ಸ್ಥಲದ ತತ್ವಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕಾದರೆ, ವಚನಕಾರರಲ್ಲಿ ದೇವರು ಮತ್ತು ಲಿಂಗ ಇವುಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಯಾವ ವಿಚಾರಗಳಿರುತ್ತವೆ ಎಂಬದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿ ಯದ ಹೊರ್ತು, ಷಟ್‌ಸ್ಥಲ ವಿಷಯಗಳು ಚನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗಲಾರವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಾನು ಗ್ರಂಥಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಶೇರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವಚನಗಳ ಪಾನು ೧ ರಿಂದ ೯೧೮ ವರೆಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಇವುಗ ಳಲ್ಲಿ ವೇದೋಪನಿಷತ್ತುಗಳಲ್ಲಿಯ ಮಹತ್ವದ ತತ್ವಗಳೇ ಅಡಕವಾಗಿವೆ. ಅದರಂತೆ ಲಿಂಗಾಯತ ಮತಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸ್ಥಲಗಳು ಯಾವ ಯಾವವು ಇರುತ್ತವೆಂಬದನ್ನು ತಿಳಿಯುವದು ಅವಶ್ಯವಿರುವದ

ರಿಂದ ಅವುಗಳ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವರ್ಣನೆಯು ಪಾನು ೯೧ ರಿಂದ ೯೮ರ ವರೆಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟಾವರಣಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವ ಗುರುಲಿಂಗಜಂಗಮದ ಉಲ್ಲೇಖವೂ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವುಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕುರಿತು ೯೮, ೯೯ ಪಾನು ಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಬಹು ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಇವೆರಡೂ ವಿಷಯಗಳ ಸವಿಸ್ತಾರ ವರ್ಣನೆಯು ನಾನು ಮುಂದೆ ರಚಿಸಲೆಣಿಸಿರುವ ೨ನೇ ೩ನೇ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವದು.

ಆರು ಸ್ಥಲಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ಎರಡು ಸ್ಥಲಗಳಾದ ಭಕ್ತಮಾಹೇಶ್ವರ ಸ್ಥಲಗಳಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ನೀತಿಯ ವಿಷಯಗಳು ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯುಗಳಿಗೆ ನಾನು ಈ ಸ್ಥಲಗಳ ವಿವೇಚನೆಯಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ವಚನಕಾರರ ಈ ನೀತಿಯ ವಚನಗಳು ಎಷ್ಟು ಮನೋಹರವಾಗಿರುತ್ತವೆಂಬದನ್ನು ವಾಚಕರು ತಾವೇ ತಿಳಿದು ನೋಡಬೇಕು. ಅವುಗಳ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ಮತ್ತು ಪೌರ್ವಾತ್ಯ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಬರೆದ ಯಾವ ನೀತಿಯ ಗ್ರಂಥವನ್ನಾದರೂ ಸರಿಗಟ್ಟುವಂತೆ ಇವೆ. ಆದರೆ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ವಚನಕಾರರು ಧಾರ್ಮಿಕ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ನೈತಿಕ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಹ್ಯಾಗೆ ನಿರೂಪಿಸಿರುವರೆಂಬದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವದು ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ್ದಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯ ವಚನಗಳೆಂದು ನಾನು ಪಾನು ೨೧೪ ರಿಂದ ೨೫೭ರ ವರೆಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ವಚನಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಭಕ್ತಿರಸಭರಿತವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಮಾಹೇಶ್ವರ ಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ಧೈರ್ಯ, ಸಾಹಸ, ಏಕನಿಷ್ಠತೆಯೇ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯಗುಣಗಳು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯುಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಚನಗಳೇ ಇಲ್ಲಿ ಉದಹರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪಾನು ೩೬೧ ರಿಂದ ೩೭೨ರ ವರೆಗೆ ಇರುವ ವಚನಗಳು ಬಹಳ ಮಹತ್ವವಾದವುಗಳು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಬಸವೇಶ್ವರನ ವಚನಗಳು ಅನೇಕವಿದ್ದು, ಅವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಆತನು ಅತ್ಯಂತ ಸಂಕಟಸಮಯದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ, ಆವನು ಅವುಗಳನ್ನು ಬರೆದನೋ ಏನೋ ಎಂಬಂತೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮಹಾ ಬಲಶಾಲಿಯಾದ ಕರ್ಮವೀರನಿಗೆ ಒಪ್ಪುವಂಥ ಮಾತುಗಳು ಅನೇಕವಿವೆ. ಪ್ರಸಾದಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಲಿಂಗಿ ಸ್ಥಲಗಳು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವುಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಪ್ರಸಾದಿ ಸ್ಥಲದ ವಚನಗಳನ್ನು ಭಗವದ್ಗೀ

ತೆಯ ತತ್ವಗಳಿಗೆ ಸರಿಹೋಲಿಸಬಹುದು. ಈ ಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯೆಯ ವಿಚಾರ, ಕಾಯಕದ ಅವಶ್ಯಕತೆ, ಅರ್ಪಣದ ತತ್ವಗಳು ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ವಿಷಗಳು ಅಡಕವಾಗಿವೆ. ಪ್ರಾಣಲಿಂಗಿ ಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರದ ತತ್ವಗಳು ಒಳಕೊಂಡಿವೆ. ವಚನಕಾರರು ಹಠಯೋಗದ ತತ್ವಗಳನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿದರೂ, ಯೋಗಾಭ್ಯಾಸದ ಮುಖ್ಯ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು, ಅವುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಶರಣ ಮತ್ತು ಐಕ್ಯಸ್ಥಲಗಳು ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವಿರುತ್ತವೆ. ಜ್ಞಾನಕ್ಕೂ ಕ್ರಿಯೆಗೂ ಇರುವ ಸಂಬಂಧವನ್ನೂ ಜಂಗಮನ ಆಚರಣೆಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಶರಣ ಸ್ಥಲದ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ವಾಚಕರು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಐಕ್ಯ ಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ನಿವೃತ್ತಿಯ ತತ್ವಗಳು ಅಡಕವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ನಾನು ಈ ಮೇರೆಗೆ ವಿವರಿಸಿದ ಪದ್ಧತಿಯು ವಾಚಕರಿಗೆ ಹೊಸ ಮಾದರಿಯದಾಗಿ ತೋರಿದರೂ, ನಾನು ಪುರಾತನರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೇ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ಹೊರ್ತು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಏನೊಂದೂ ಬದಲು ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ನಾನು ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಿದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಈಗಿನ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಗದ್ಯಾತ್ಮಕವಾಗಿ ವಿವರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮೊದಲು ಯೋಚಿಸಿದ್ದೆನು. ಮತ್ತು ಆ ಮೇರೆಗೆ ಗ್ರಂಥವನ್ನೂ ಆರಂಭಿಸಿದ್ದೆನು. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯ ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ವಾಙ್ಮಯದ ಅರಿಕೆಯು ಆಗುವದಿಲ್ಲೆಂದು ತಿಳಿದು, ನಾನು ಆ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟು, ಈಗಿನ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನೇ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದೆನು. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ಕೆಲವು ಅಪ್ರತಿಹಾರ್ಯ ತೊಂದರೆಗಳುಂಟಾಗಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಪುನರುಕ್ತಿಗಳು ಬಹಳ ಆಗಿರುತ್ತವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಓಳಿಯಿಂದ ವಚನಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸುವದೂ ಕಠಿಣವಾಯಿತು. ಈ ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದರೂ, ಇದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಉಪಯೋಗಗಳುಂಟೆಂದು ನನಗೆ ತೋರಿದ್ದರಿಂದ, ನಾನು ಕಡೆಗೆ ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿದೆನು. ಇದರಿಂದ ವಚನಕಾರರ ವಿವೇಚನಾಪದ್ಧತಿಯೂ ಅವರು ನಾನಾಬಗೆಯಾಗಿ ಒಂದು ವಿಷಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಜಾಣ್ಮೆಯೂ, ಅವರ ಭಾಷಾಶೈಲಿಯೂ ತಿಳಿಯುವದಲ್ಲದೆ, ಆ ವಚನಕಾರರ ಅಧಿಕಾರಯುಕ್ತ ವಾಣಿಯು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳ ಯುಕ್ತಾ

ಯುಕ್ತತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವಾಚಕರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಗ್ರಂಥರಚನೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ಥಲದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಆ ಸ್ಥಲದ ಸಾಮಾನ್ಯ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಮೊದಲಿಗೆ ನಿರೂಪಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಯತ್ನಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಮೇಲೆ ಆ ತತ್ವಗಳಿಗೂ ಆ ಸ್ಥಲದ ಆಚರಣೆಗಳಿಗೂ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ ಆ ಸ್ಥಲದ ಆಚಾರಗಳ ಅತಿರೇಕ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ದುರುಪಯೋಗ ಇವುಗಳನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ಥಲದಲ್ಲಿಯೂ ವಾಚಕರು ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯನಿರೂಪಣೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮದಲ್ಲಿ ಆ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸುಲಭವಾದ ಮತ್ತು ತೀವ್ರವಾಗಿ ತಿಳಿಯುವ ವಚನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಮೇಲೆ ಬರಬರುತ್ತ ಕಠಿಣ ವಚನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟದ್ದೇನೆ. ಆದರ ಹಿಂದುಗಡೆ ಈ ಗ್ರಂಥವು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಾಗುವ ಸಂಭವ ತೋರಿತು. ಇದರಿಂದ ವಾಚಕರಿಗೆ ಬೇಸರಿಕೆಯಾಗಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿದು ನಾನು ಯಾವ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ದ್ವಿರುಕ್ತಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆಯೋ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿಯ ವಚನಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದೆನು. ಆದರೆ ನೈತಿಕ ವಿಷಯಗಳು ಮತ್ತು ವಚನಕಾರರ ಮತಕ್ಕೆ ಈಗ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಪ್ರಚಲಿತವಿರುವ ರೂಢಿಗಳು ಮತ್ತು ಆಚಾರಗಳು ಇವುಗಳ ಸಂಬಂಧದ ವಚನಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಹಾಕಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪುನರುಕ್ತಿಗಳುಂಟಾದರೂ ಕೂಡ ಅವುಗಳನ್ನು ನಾನು ಬುದ್ಧ್ಯಾಹಾಗೆಯೇ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ವಚನಗಳ ವಾಙ್ಮಯದ ವಿಸ್ತಾರವು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಹತ್ವಿಕರಾದ ಶಿವಶರಣರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಕುತೂಹಲವಿದ್ದದರಿಂದ, ಅಂಥವರ ವಚನಗಳನ್ನೇ ನಾನು ಮೊದಲು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದೆನು. ಆದರೆ ಇತ್ತಿತ್ತ ವಚನಕಾರರು ಅಸಂಖ್ಯಾತರಾಗಿದ್ದು, ಇವರ ವಚನಗಳಾದರೂ ಬಹು ಮಹತ್ವವಾದವುಗಳೆಂದು ನನಗೆ ತೋರಿಬರಹತ್ತಿತು. ಅದ್ದರಿಂದ ಹಿಂದುಗಡೆ ಅವರ ವಚನಗಳನ್ನೂ ಸಂಗ್ರಹಿಸತೊಡಗಿದೆನು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವದ ಮಹತ್ವಿಕಾರದ ಶಿವಶರಣರ ವಚನಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ

ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಬೇರೆಯವರ ವಚನಗಳು ಅಷ್ಟು ಹೇರಳವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುವದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಈ ಗ್ರಂಥವು ಅಚ್ಚಾದ ಮೇಲೆ ಇದರಲ್ಲಿ ನಾನು ಉದಹರಿಸಿದ ವಚನಕಾರರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನೋಡಲಾಗಿ, ಒಟ್ಟಿಗೆ ೧೩೦ ವಚನಕಾರರ ವಚನಗಳು ಉದಹರಿಸಲ್ಪಟ್ಟದ್ದಾಗಿ ನನಗೆ ತೋರಿ ಬಂದಿತು. ಅವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಪರಿಶಿಷ್ಟ (ಬ) ಇದರಲ್ಲಿ ವಾಚಕರು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ಪರಿಶಿಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ೨೧೩ ವಚನ ಕಾರರ ಉಲ್ಲೇಖವಿದ್ದು, ಉಳಿದವರಲ್ಲಿ ೪೦-೫೦ ವಚನಕಾರರ ವಚನ ಗಳು ನನ್ನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದರೂ, ಅವು ಬಹು ಸ್ವಲ್ಪ ವಚನಗಳಿದ್ದದ ರಿಂದಾಗಲಿ, ಇಲ್ಲವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದಾಗ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯಗಳು ನನಗೆ ತೋರದೆ ಇದ್ದದರಿಂದಾಗಲಿ, ಅವು ಇಲ್ಲಿ ಉದಾಹೃತವಾಗಿಲ್ಲ. ಕವಿಚರಿತೆಕಾರರು ತಮ್ಮ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಸಿಗದೆ ಇದ್ದಂಥ ಕೆಲವು ವಚನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳನ್ನೂ ಈ ಪರಿಶಿಷ್ಟದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸಮಾವೇಶಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವುಗಳ ಮುದ್ರಿಕೆ ಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆಃ— ಗಜೇಶ್ವರಾ, ಗುರುಸಿದ್ಧಮಲ್ಲ, ನಂದಗೋಪಿಯ ಕಂದಪ್ರಿಯನಿಸ್ಸಂಗಲಿಂಗ ರಾಮನಾಥಾ, ಭೌಂಭೇಶ್ವರಾ, ರೇಕನಾಥಯ್ಯ, ಘನಗುರು ಪ್ರಿಯಸೋಮನಾಥ ಎಂಬ ವಚನಗಳು ಇರುತ್ತವೆ- ಈ ವಚನಗಳಲ್ಲದೆ ಕರಸ್ಥಲದ ನಾಗಿದೇವ, ನಿಜಲಿಂಗ, ಕರಿಬಸವೇಶ್ವರ, ಕೊಂಡಗುಳಿಯ ಕೇಶಿರಾಜ, ಬಿಜ್ಜಳದೇವಿ, ಬಾಚಿಕಾಯಕದ ಬಸವಪ್ಪ ಎಂಬವರ ವಚನಗಳಾದರೂ ಬೇರೆ ಇರುತ್ತವೆಂದು ಅವರು ತಮ್ಮ ಗ್ರಂಥ ದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವಾದರೂ ನನ್ನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಇವಲ್ಲದೆ ನನ್ನ ಆಧಾರಗ್ರಂಥದ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿಯ ನಂಬರ ೧೬ನೆಯ ಗ್ರಂಥವು ನಿಜಾಮ ಇಲಾಖೆಯದಿದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿದ ಸುಮಾರು ೩೦ ವಚನಕಾರರು ನನಗೆ ಶಿಕ್ಕ ಬೇರೆ ಯಾವ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಂಡುಬರುವದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಮೇಲಿಂದ ಈ ವಚನಕಾರರು ಆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದು ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಧಾರವಾಡ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಅಪ್ರಸಿದ್ಧರಿದ್ದ ಕಾರಣ ಅವರ ವಚನಗಳನ್ನು ಇತ್ತಕಡೆಗಿನ ಸಂಗ್ರಹಕಾರರು ತಮ್ಮ ಸಂಗ್ರಹಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಸಿಲ್ಲೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಈ ವಚನಕಾರರ ಮುದ್ರಿಕೆಗಳು ಯಾವ ವೆಂದರೆಃ— ಅಣತಿಯಲಿಂಗ, ಅನಂತಗುರು ಅಲ್ಲಮ ಮಹಾಪ್ರಭು, ಕನ ಕದ ನಾಚಿಲಿಂಗ, ಕಾಳಿಲಿಂಗದೇವ, ಕಿರಾತೇಶ್ವರಲಿಂಗ, ಕುಪ್ಪಸದ

ಚಂದೇಶ್ವರಲಿಂಗ, ಕುಮಾರಸಂಗ, ತರುಣಸಂಗಮಲಿಂಗದೇವ, ನಿರಂಜನಲಿಂಗ, ನಿರಹಂಕಾರಭೀಮಯ್ಯ, ನಿಸಾಲಂಬದೇವ, ನಿವೃತ್ತಿಸಂಗಯ್ಯ, ಪರ್ವತನಾಥಲಿಂಗ, ಪಡಿಹಾರಿಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ, ಭಾರೇಶ್ವರಲಿಂಗ, ಭೀಮೇಶ್ವರಲಿಂಗ, ಮುತ್ತಿನ ಸಂಗಲಿಂಗ, ಮೂಲಪ್ರಣಮದೇವ, ಲಿಂಗಸತ್ಯಣ್ಣ, ವೀರಚಂಡಲಿಂಗ, ವೀರರಾಜಕೋಟಿಲಿಂಗ, ಶಾಂತರಾಮಲಿಂಗ, ಶಾರ್ದೂಲಲಿಂಗ, ಶಿವಾನಂದಲಿಂಗ, ಶ್ರೀಗುರು ಪಂಚಾಕ್ಷರಲಿಂಗ, ಸುಂದರ ಶಿವಲಿಂಗಯ್ಯ, ಕ್ಷೇತ್ರನಾಥಲಿಂಗ. ಇವರ ವಚನಗಳು ಮೇಲ್ಕಂಡ ನಂ. ೧೬ನೇ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಇರುವದರಿಂದ, ಇವು ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಬಹು ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಉದಹರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವೆ. ಆದರೂ ಈ ಯಾವತ್ತು ವಚನಕಾರರ ಹೆಸರುಗಳು ವಾಚಕರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಪರಿಶಿಷ್ಟ (ಬ) ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ವಚನ ಸಂಗ್ರಹಗಳಲ್ಲಿ ವಚನಗಳೊಡನೆ ಅವುಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಸಾಂಪ್ರದಾಯವು ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ವಚನಕಾರರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸುವದು ಅಸಂಭವವೆಂದು ನನಗೆ ಮೊದಲು ತೋರಿತ್ತು. ಆದರೆ ನನ್ನ ಆಧಾರ ಗ್ರಂಥಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಂ॥ ೧ ಇದು ತಾಡವಾಲೆ ಗ್ರಂಥವಿದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂಗ್ರಹದ ಮುಗ್ಗಲು ಆ ವಚನಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದವರ ಹೆಸರುಗಳು ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಇದರಂತೆ ನಂ॥ ೩ ಈ ಗ್ರಂಥದ ಮೊದಲನೆಯ ಪಾನಿನ ಮೇಲೂ ಕೆಲವು ವಚನಕಾರರ ಹೆಸರುಗಳೂ ಅವರ ಮುದ್ರಿಕೆಗಳೂ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಕೂಡುತ್ತವೆ. ನಂ॥ ೧೬, ೧೭, ೧೮ ಇವು ವಾದದ ವಚನಗಳು ಅವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಚನಕಾರರಲ್ಲಿ ಅವರವರ ವಚನಗಳಿಂದಲೇ ಸಂಭಾಷಣೆಗಳು ಒದಗಿದಂತೆ ಈ ಗ್ರಂಥಗಳ ರಚನೆಯು ಇರುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿಯಾದರೂ ವಚನಕಾರರ ಹೆಸರುಗಳೂ ಅವರ ಮುದ್ರಿಕೆಗಳೂ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳಿಗೂ ನಂ॥ ೧, ೩ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಕೊಂಡವುಗಳಿಗೂ ಸರಿಹಚ್ಚಿ ನೋಡಲಾಗಿ, ಅವೆಲ್ಲವುಗಳಿಗೂ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಕೂಡುತ್ತವೆ. ಈ ಮೇರೆಗೆ ಈ ಐದು ಗ್ರಂಥಗಳ ಆಧಾರದಿಂದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಚನಗಳ

ಕರ್ತೃಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಶೋಧಿಸಿ ತೆಗೆದು, ಅವುಗಳನ್ನು ಪರಿಶಿಷ್ಟ (ಬ) ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ನನಗೆ ದೊರೆದ ವಚನಗ್ರಂಥಗಳ ಪ್ರತಿಗಳೆಲ್ಲವೂ ಬಹಳ ಅಶುದ್ಧ ವಾದವುಗಳು. ಬಹಳ ಕಡೆ ಅವುಗಳ ಅರ್ಥವೇ ಆಗುವದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಅವುಗಳಲ್ಲಿಯ ಅಶುದ್ಧತೆಯನ್ನು ಆದಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ತಿದ್ದಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೂ ಅರ್ಥ ತಿಳಿಯದಂಥ ವಾಕ್ಯ ಗಳು ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಉಳಿದಿವೆ. ಇದರಂತೆ ಈ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸಂಸ್ಕೃತ ಅವತರಣಗಳಂತೂ ಅತ್ಯಂತ ಅಶುದ್ಧವಾದವುಗಳು. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನರಿಯದವರು ಈ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಬರೆದದ್ದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವು. ವಾಚಕರಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಈ ಅವತರಣಗಳ ಮತ್ತು ವಚನಗಳ ಶುದ್ಧ ಪಾಠಗಳು ದೊರೆತರೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಅವರು ನನಗೆ ತಿಳಿಸಿದಲ್ಲಿ, ನಾನು ಅವರಿಂದ ಬಹಳ ಉಪಕೃತನಾಗುವೆನು. ಮತ್ತು ಆ ಮೇರೆಗೆ ಗ್ರಂಥದ ಮುಂದಿನ ಆವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವದು. ಅದರಂತೆ ಪ್ರೂಫುಗಳನ್ನು ನನಗೆ ಅಷ್ಟು ಜಾಗ ರೂಕತೆಯಿಂದ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡುವದು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ತಪ್ಪು ಗಳು ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಆಗಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ವಾಚಕರು ನನ್ನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸುವರೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

ವಚನಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಈಗ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಹಳೇಗನ್ನಡ ಶಬ್ದಗಳು ಬಹಳ ಅವೆ. ಇವುಗಳು ತಿಳಿಯದಿದ್ದರೆ ವಚನಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವದು ಕಠಿಣವಾದದ್ದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವುಗಳ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕೋಶವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ, ಈ ಗ್ರಂಥದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

ಈ ಗ್ರಂಥವು "ವಚನಶಾಸ್ತ್ರಸಾರ" ದ ಒಂದನೇ ಭಾಗವಾಗಿದ್ದು, ಈ ಗ್ರಂಥವಲ್ಲದೆ ಇನ್ನು ೩ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಇದೇ ಮಾದರಿಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಸಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಯೋಚನೆ ಇದೆ. ಈ ೧ ನೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಾಯತ ಮತತತ್ವಗಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸ್ವರೂಪು ಮಾತ್ರ ಕೊಡಲ್ಪ ಟ್ಟಿದೆ. ೨ ನೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ೨೧೬ ಸ್ಥಲಗಳ ವರೆಗೆ ಅನೇಕ ಸ್ಥಲಗಳು ಇದ್ದು, ಅವುಗಳ ವಿವರಣೆಯು ಕೊಡಲ್ಪಡುವದು. ೩ ನೇ ಭಾಗವು ಅಷ್ಟಾವರಣ ಮೊದಲಾದ ಆಚಾರ ವಿಷಯಕವಾಗಿರುವದು. ೪ ನೇ ಭಾಗ

ದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಾಯತ ಸಮಾಜದ ಧಾರ್ಮಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಇತಿಹಾಸವು ಕೊಡಲ್ಪಡುವದು. ಈ ಮೇರೆಗೆ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಸಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಯೋಚನೆ ಇರುವದು.

ಲಿಂಗಾಯತ ಮತದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಪ್ರಚಾರಕರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಈಗಿನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ನಿಂದಾಯುಕ್ತ ಕುತರ್ಕಗಳು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಸ್ಥಿತಿಯುಂಟಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಕೆಲಮಟ್ಟಿಗೆ ಜೈನಗ್ರಂಥಗಳು ಕಾರಣಗಳಾಗಿರುವದಲ್ಲದೆ, ಲಿಂಗಾಯತ ಪುರಾಣಗ್ರಂಥಗಳಾದರೂ ಕಾರಣಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಈ ತರದ ಕಲ್ಪನೆಗಳು ಈ ವಚನಗ್ರಂಥದಿಂದ ಕೆಲಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ದೂರಾಗುವವೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಹತ್ವದ ನೈತಿಕ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ತತ್ವಗಳು ವಿವೇಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟದ್ದು, ಅವುಗಳ ಯೋಗ್ಯಾಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡುವ ಭಾರವನ್ನು ನಾನು ವಾಚಕರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೂ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ವಾಚಕರ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ತರಬೇಕೆಂದು ನನಗೆ ಅವಶ್ಯ ತೋರಿದ್ದರಿಂದ, ಅವುಗಳನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ವಿವರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ವಚನಕಾರರಲ್ಲಿ ದ್ವೈತಾದ್ವೈತ ಮೊದಲಾದ ಯಾವ ತರದ ಕಲಹಗಳು ಕಂಡುಬರುವದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಹೋರಾಟಗಳಿಗೆ ಅವರು ಮನಸ್ಸು ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರು ಮನುಷ್ಯನ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಉನ್ನತಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಲಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ಇದು ಬಹಳ ಮಹತ್ವವಾದದ್ದು. ಅವರು ವೇದಾಗಮೋಪನಿಷತ್ತುಗಳಲ್ಲಿಯ ತತ್ವಗಳನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಅವುಗಳನ್ನು ಹ್ಯಾಗೆ ವ್ಯವಹರಣೆಯಲ್ಲಿ ತರಬೇಕೆಂಬದರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಲಕ್ಷಕೊಟ್ಟಿರುವರು.

ವಚನಕಾರನು ನೀತಿ ಮತ್ತು ಸದ್ವರ್ತನೆ ಇವುಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಮಹತ್ವಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಅವರು ಪದೇ ಪದೇ ವಿವೇಚಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಎಂದೂ ಬೇಸರಿಯುವದಿಲ್ಲ. ಇವುಗಳನ್ನು ಈ ಗ್ರಂಥದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪುಟದಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣಬಹುದು. ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ನಾನಾ ರೀತಿಯಿಂದ ಅವರು ವಿವರಿಸುವರು. ಎಲ್ಲಿ ದುರ್ವರ್ತನೆಯು ಕಂಡು ಬಂದಿತೋ, ಅವರು ಅದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟ ಶಬ್ದಗಳಿಂದ ಹಳಿಯದೆ ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ವಚನಕಾರರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನರು ಮಠಸ್ಥರಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೂ ಅವರು ಅನಾಚಾರಿಗಳಾದ ತಮ್ಮ ವರ್ಗದವರನ್ನು ಎಷ್ಟು ಕಠೋರವಾಗಿ ನಿಂದಿಸಿರುವರೆಂಬದನ್ನು ವಾಚಕರು ಶರಣಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ "ಜಂಗಮರ ನಿಜಾಚರಣೆ" ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಚನಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವದು.

ವಚನಕಾರರ ವಿಶ್ವಬಂಧುತ್ವದ ವಿಚಾರಗಳು ಬಹು ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದವುಗಳು. ಅವರು ಚರಾಚರ ಪ್ರಾಣಿಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ದಯಾರ್ದ್ರದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪುಟ ೧೩೭ ರಿಂದ ಪುಟ ೧೩೪ ರ ವರೆಗಿನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು.

ಜಾತಿವಿಶಿಷ್ಟ ತಾರತಮ್ಯ ಭಾವಗಳು ವಚನಕಾರರಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಅದರಂತೆ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷ ಭೇದಭಾವಗಳೂ ಅವರಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಸಮಾನರೆಂದು ಭಾವಿಸಿ, ಎಲ್ಲಿ ನಡೆನುಡಿಗಳು ಚನ್ನಾಗಿವೆಯೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಮಹತ್ವ ಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ಅವರು ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವರೆಂಬ ಸಂಗತಿಯು ಪುಟ ೧೬೬ ರಿಂದ ಪುಟ ೧೬೭ ರ ವರೆಗಿನ ವಚನಗಳಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಪುಟ ೩೬೨ ರಿಂದ ೩೮೧ ಮತ್ತು ಪುಟ ೧೩೫ ರಿಂದ ೧೩೬ ಈ ವರೆಗಿನ ಪುಟಗಳಲ್ಲಿಯ ವಚನಗಳ ಮೇಲಿಂದ ಅವರು ಜಾತಿಭೇದಕ್ಕೂ ಜಾತಿಮತ್ಸರಕ್ಕೂ ಇಂಬುಗೊಟ್ಟಿಲ್ಲೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಸದಾಚಾರ ಸದ್ವರ್ತನೆಗೆ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು, ಇವು ಯಾರಲ್ಲಿ ಇವೆಯೋ ಅವರೇ ಕುಲಜರೆಂದು ಅವರು ಭಾವಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಬಹು ಜನರು ಲಿಂಗಾಯತ ಧರ್ಮವು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವಿರೋಧೀ ಧರ್ಮವೆಂದು ತಿಳಿಯುವದುಂಟು. ಇದು ತೀರ ತಪ್ಪಾದದ್ದೆಂದು ನನಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಲಿಂಗಾಯತ ಮತತತ್ವಗಳನ್ನರಿಯದ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ಪಂಡಿತರು ಈ ತಪ್ಪು ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಮೊದಲು ಹುಟ್ಟಿಸಿದರು. ಅದರಂತೆಯೇ ಲಿಂಗಾಯತ ಧರ್ಮವನ್ನರಿಯದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೂ ಲಿಂಗಾಯತರೂ ಹಾಗೆಯೇ ತಿಳಿಯುತ್ತ ಬಂದರು. ಆದರೆ ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ನಾನು ಲಿಂಗಾಯತ ಮತತತ್ವಗಳನ್ನು ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದು, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ದ್ವೇಷವು ಕಂಡುಬರುವದಿಲ್ಲ. ಅದರಂತೆಯೇ ಜೈನ ಮೊದಲಾದ ಬೇರೆ ಯಾವ ಧರ್ಮದವರ ದ್ವೇಷವೂ ಇಲ್ಲ. ವಚ

ನಕಾರರು ಜಾತಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಹು ಉಚ್ಚ ಭಾವವುಳ್ಳವರಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಯಾರನ್ನೂ ದ್ವೇಷಮಾಡುವವರಲ್ಲ. ಹಗೆಗಳನ್ನು ಸಹ ಮಿತ್ರರಂತೆ ಕಾಣುವವರು. ಈ ಸಂಗತಿಯು ಪುಟ ೧೪೭ ಮತ್ತು ಪುಟ ೧೫೯ ರಿಂದ ೧೬೦ ವರೆಗಿನ ವಚನಗಳಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುವಂತೆ ಇದೆ. ಅದರಂತೆ ಜಾತಿಭೇದ ವಿಷಯದ ವಚನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ದ್ವೇಷವು ಕಂಡುಬರುವದಿಲ್ಲ.

ಆದರೆ ವಚನಕಾರರು ವೇದ ಶಾಸ್ತ್ರಾಗಮ ಪುರಾಣಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಕಡುತರವಾದ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವದುಂಟು. ಪುಟ ೩೫೬ ರಿಂದ ೩೬೨ರ ವರೆಗಿನ ವಚನಗಳನ್ನು ನೋಡಿರಿ. ಆಗಮ ಗ್ರಂಥಗಳಿಗೂ ವಚನಕಾರರ ತತ್ವಗಳಿಗೂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಸಂಬಂಧವುಂಟು. ಆಗಮ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಷಟ್‌ಸ್ಥಲದ ವಿವರಣೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಆಗಮಗ್ರಂಥಗಳ ಮೇಲೆ ಸಹ ಅವರು ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡದೆ ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದು ಪುರಾಣ ಮತವಾದಿಗಳಿಗೆ ಬಹು ಅಸಹ್ಯಕರವಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ವಚನಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ನಾವು ಒಟ್ಟಿನಿಂದ ನೋಡಿದರೆ, ಹ್ಯಾಗೆ ಜೈನ ಬೌದ್ಧರು ವೇದ ಮತವನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ ಬಿಟ್ಟರೋ, ಹಾಗೇ ವಚನಕಾರರು ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟರೆಂದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬರಲಾರದು. ಅವರ ತತ್ವಗಳೆಲ್ಲ ವೇದಾಗಮೋಪನಿಷತ್ತುಗಳೊಳಗಿಂದಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡವಿರುತ್ತವೆ. ಮತ್ತು ಅವರ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಅವುಗಳಲ್ಲಿಯ ಅವತರಣಗಳು ತುಂಬಿಹೋಗಿರುತ್ತವೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಅವರು ಈ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಅವಿಶ್ವಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿಯ ಉಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಹೀಗೆ ತಮಗೆ ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಎಂದೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಉದಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ವಚನಕಾರರು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿಯ ಒಂದು ಬಗೆಯ ವಿಚಾರವಾದಿ *(Rationalists)* ಗಳೆಂದು ನಾವು ಎನ್ನಬಹುದು. ಇಂಥ ವಿಚಾರವಾದಿಗಳು ಕ್ರಿಶ್ಚನ್ ಮತ್ತು ಮಹಮ್ಮದೀ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ, ಅವುಗಳ ಶುದ್ಧತೆಯನ್ನು ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾದಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ಇವರು ಯಾವುದು ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವೋ, ಸಮಂಜವೋ ಅದನ್ನೇ ಅನುವರ್ತಿಸುವವರಿರುವರು. ಅಂಥ ಪರಂಪರೆಯಿಂದ ನಡೆದು ಬಂದದ್ದು ಪುರಾತನಕಾಲದ್ದೆಂದು ಅದನ್ನು ಅವರು ಅನುವರ್ತಿಸುವವರಲ್ಲ. ಯಾವುದು ಅಂತಃಕರುಣ, ನೀತಿ, ಸದಸದ್ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮತವೋ, ಅದನ್ನೇ ಅನು

ವರ್ತಿಸುವವರು. ಉಳಿದುದನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವವರು. ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಶೃತಿಸ್ಮೃತ್ಯಾದಿ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ವಿರೋಧಗಳೂ, ಮತಾಂತರಗಳೂ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಿವೆ. ಆಗಮ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇದೇ ತೆರನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೂಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಈ ಸ್ಥಿತಿಯುಂಟಾಗಲು, ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಭಾಷ್ಯಕಾರರು ಉತ್ಪನ್ನರಾಗಿ, ತಮಗೆ ಯುಕ್ತ ಕಂಡ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅದರೊಳಗಿಂದ ಹುಡಿಕಿ ತೆಗೆದು, ಅದನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಬೋಧಿಸುವವರಾದರು. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಿರುವ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಯುಕ್ತಿಪ್ರಯುಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ, ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ರೀತಿಯಿಂದ ಭಾಷ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆದು, ತಮ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ರೀತಿಯ ಯುಕ್ತಿಪ್ರಯುಕ್ತಿಗಳು ವಚನಕಾರರ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲದವು. ಅವರು ಇಂಥ ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ವಿರೋಧವಿರುವ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಭಿಡೆಯಿಂದಲೂ ಸ್ಪಷ್ಟ ಶಬ್ದಗಳಿಂದಲೂ ಅಲ್ಲಗಳೆದು, ತಮ್ಮ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಪ್ರಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವರು. ಇಂಥ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಅವರು ವೇದಾಗಮಗಳ ಮೇಲೆಯೂ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟೇ ಹೊರ್ತು ಅವರಿಗೆ ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಾಗಮೋಪನಿಷತ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಭಕ್ತಿಯು ಇದ್ದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬರಲಾರದು.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಹೊಲ್ಲದ ರೂಢಿಗಳು ಕಾಲಾನುಸಾರವಾಗಿ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಬರುತ್ತವೆ. ಕೆಲವು ಕಾಲದ ಮೇಲೆ ಈ ರೂಢಿಗಳಿಗೆ ಧರ್ಮದ ಸ್ವರೂಪವೂ ಬರಹತ್ತುತ್ತದೆ. ಈ ತರದ ರೂಢಿಗಳು ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ಬಹಳ ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುವುವು. ವಚನಕಾರರು ಇಂಥವುಗಳನ್ನು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಕಿತ್ತುಹಾಕಿರುವರು. ಪುಟ ೩೩೪ ರಿಂದ ೩೮೧ ರ ವರೆಗಿನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿಯ ವಿಷಯಗಳು ಈ ಮಾದರಿಯವಿರುತ್ತವೆ. ಕೇವಲ ನಿವೃತ್ತಿಮಾರ್ಗಾಚರಣೆಯುಳ್ಳವರ ಖಂಡನೆಯನ್ನು ಪ್ರಸಾದಿಸ್ಥಲದ “ಕಾಯ” ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ವಾಚಕರು ಕಾಣಬಹುದು. ಹಠಯೋಗಾಭ್ಯಾಸಿಗಳ ಖಂಡನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾಣಲಿಂಗಿಸ್ಥಲದ “ಕ್ರಿಯಾವಿರಹಿತ ಧ್ಯಾನವು ವ್ಯರ್ಥವು” ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ವಚನಕಾರರು ಲಿಂಗಾಯತ ಮತಸ್ಥರ ಮೇಲೆ ಸಹ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವದನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಲಿಂಗಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರಾಗಿ ಮಡಿ, ಮೈಲಿಗೆ,

ಶೀಲವೆಂದು ತಮ್ಮ ಆಯುಷ್ಯವನ್ನು ಕಳೆಯುವವರನ್ನು ಪುಟ ೩೧೬ರಿಂದ ೩೨೧ ಮತ್ತು ಪುಟ ೨೨೪ ರಿಂದ ೨೨೭ ರ ವರೆಗೆ ಹಳಿದಿರುವರು. ಪುಟ ೩೨೧ ರಿಂದ ೩೩೪ ಮತ್ತು ೩೩೮ ರಿಂದ ೩೪೪ ರ ವರೆಗಿನ ವಚನಗಳು ಲಿಂಗಾಯತರಲ್ಲಿರುವ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೂಢಿಗಳ ಮೇಲೆ ಟೀಕೆಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ವಚನಕಾರರು ನಿಜವಾದ ಸಮಾಜಸುಧಾರಕರಿರುವರು. ಆದ್ದರಿಂದ ತತ್ವಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಿರುವ ರೂಢಿಗಳು ಯಾರಲ್ಲಿದ್ದರೂ, ಅವುಗಳನ್ನು ಅವರು ಬೈಲಿಗೆಳೆಯದೆ ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ವಚನಕಾರರು ಅಪ್ರತಿಹತವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸುಧಾರಣಾ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಜರಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥರಾದರೆಂದು ನನ್ನ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಇದೆ.

ವಚನಕಾರರು ಉದ್ಯೋಗ ಅಂದರೆ ಕಾಯಕಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಮಹತ್ವ ಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ಅಂದರೆ ಮನುಷ್ಯನು ಸ್ವತಃ ದುಡಿದು, ಸ್ವತಂತ್ರತೆಯಿಂದಿದ್ದು ಲಿಂಗಾರ್ಪಣ ಭಾವದಿಂದ ವರ್ತಿಸುವದೇ ಮಹತ್ವದ್ದೆಂದು ಅವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿರುವರು. ಅವರು ಯಾಚನೆಗೆ ಮಹತ್ವಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನಾತರದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಶೂದ್ರರ ಹೋರೆಗಳೆಂದು ಭಾವಿಸಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ಅವರು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರು ಅವುಗಳಿಗೆ ಬಹು ಉದಾತ್ತ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ಈ ಸಂಗತಿಯು ಪ್ರಸಾದಿಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ "ಕಾಯಕದಿಂದ ಉಪಜೀವಿಸುವದು" ಮತ್ತು ಶರಣಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ "ಜಂಗಮನು ಕಾಯಕವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು" ಈ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಚನಗಳಿಂದ ವಾಚಕರಿಗೆ ತಿಳಿದುಬರುವದು.

ವಚನಕಾರರು ದೇವರ ಸ್ವರೂಪದ ವಿಷಯವಾಗಿ ವೇದೋಪನಿಷತ್ತುಗಳಲ್ಲಿಯ ಶುದ್ಧ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನೇ ಸ್ವೀಕರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಪಾನು ೧ ರಿಂದ ೪೦ ರ ವರೆಗೆ ನೋಡಿರಿ. ಅದರಂತೆಯೇ ಲಿಂಗದ ವಿಷಯಕ್ಕಾದರೂ ಅವರು ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟತರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವುಳ್ಳವರಿರುತ್ತಾರೆ. ಪುಟ ೪೯ ರಿಂದ ೮೭ ರ ವರೆಗೆ ಮತ್ತು ೩೩೮ ರಿಂದ ೩೪೪ ರ ವರೆಗೆ ಇರುವ ವಚನಗಳನ್ನು ನೋಡಿರಿ. ಈ ವಿಚಾರಗಳಿಂದ ಲಿಂಗಾಯತರಲ್ಲಿ ಮೂರ್ತಿಪೂಜೆಯ ಅತಿರೇಕಗಳು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿವೆ. ಇದು ಪುಟ ೩೨೧ ರಿಂದ ೩೩೮ ರ ವರೆಗಿನ ವಚನಗಳಿಂದಲೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ವಚನಕಾರರು ಸ್ವತಂತ್ರ ವಿಚಾರದವರಿದ್ದು, ವೇದಾಗಮೋಪನಿಷತ್ತುಗಳ ತತ್ವಗಳ ಮೇಲಿಂದ ತಮ್ಮದೊಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನೇ ಏರ್ಪ

ಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಷಟ್‌ಸ್ಥಲ ಸಿದ್ಧಾಂತವೆಂಬ ಹೆಸರು. ಇವರು ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಯಾವತ್ತು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿಯ ಸಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಈ ತಮ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ನಿವೃತ್ತಿ ಮಾರ್ಗಗಳ ಸಮ್ಮೇಳನವೂ, ಭಕ್ತಿ, ಜ್ಞಾನ, ವೈರಾಗ್ಯದ ಸಮಾವೇಶವೂ, ಯೋಗಾಭ್ಯಾಸ ನೈತಿಕ ತತ್ವಗಳ ಸಂಘಟನೆಯೂ ಉಂಟಾಗಿ, ಒಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ಸಿದ್ಧಾಂತವಾಗಿರುವದು. ವಚನಕಾರರು ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಸುಲಭವಾಗಿ ಬೋಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ ಈ ಕನ್ನಡ ವಾಙ್ಮಯಕ್ಕೆ "ವಚನಶಾಸ್ತ್ರ" ವೆಂಬ ಹೆಸರು ಉಂಟಾಗಿದೆ.

ಈ ಷಟ್‌ಸ್ಥಲ ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಮುಚ್ಚುಮರೆಗಳಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಜಿಜ್ಞಾಸುಗಳಿಗೂ ಅದು ತೆರೆದದ್ದಿರುತ್ತದೆ. ಯಾವನು ಈ ಮತತತ್ವಗಳನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವನೋ, ಅವನು ಅವುಗಳಂತೆ ನಡೆಯಲು ಅರ್ಹನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ಈ ಮತವನ್ನವಲಂಬಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಯಾವನಿಗೂ ಪ್ರತ್ಯವಾಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂಗತಿಯು ಪುಟ ೯೩ ರಿಂದ ೯೭ ಮತ್ತು ೮೮ ರಿಂದ ೮೯ ರ ವರೆಗಿನ ವಚನಗಳಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಇದರಂತೆಯೇ ವಚನಕಾರರೆಲ್ಲರೂ ವರ್ತಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಲಿಂಗಾಯತ ಮತವು ಈಗಿನಂತೆ ಒಂದು ಜಾತಿಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಹೊಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬಸವೇಶ್ವರನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಜೈನ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಮೊದಲ್ಗೊಂಡು ಅಂತ್ಯಜರ ವರೆಗೂ ಅಸಂಖ್ಯ ಜನರು ವಚನಕಾರರ ಮತಾವಲಂಬಿಗಳಾದರು.

ವಚನಕಾರರು ತಮ್ಮ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಬಹು ವಿಲಕ್ಷಣವಾದ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವರು. ಇದರಿಂದ ಅವರ ವಿಚಾರಗಳು ಬಹು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮೂಡುತ್ತವೆ. ಇದರಂಥ ವಾಙ್ಮಯವು ಬೇರೆ ಯಾವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಿಗಲಾರದು. ಆದರೆ ತಮ್ಮ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಮಾಡುವದರಲ್ಲಿ ಇವರು ವ್ಯಾಕರಣದ ಕಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಮೀರಿದವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ವಾಕ್ಯರಚನೆಗಳೇ ಚಮತ್ಕಾರವಾದವುಗಳು. ಅವರ ಕರ್ತೃ ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳು ವಾಕ್ಯದ ಬೇಕಾದ ಕಡೆಗೆ ಬಿದ್ದಿರುತ್ತವೆ. ಕರ್ತೃವಿದ್ದರೆ ಕ್ರಿಯಾಪದವಿಲ್ಲ. ಕ್ರಿಯಾಪದವಿದ್ದರೆ, ಕರ್ತೃವಿಲ್ಲ. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಎರಡೂ ಹಾರಿ ಹೋಗಿರುತ್ತವೆ. ವಾಕ್ಯದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಪುರು

ಷವಾಚಕವಿದ್ದರೆ, ಅದು ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ ಮಧ್ಯಮ ಪುರುಷವಾಚಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ವ್ಯಾಕರಣದ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡರೂ, ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಲವಲೇಶವಾದರೂ ಅನಿಶ್ಚಿತತ್ವವು ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಈ ಮೇರೆಗೆ ಈ ವಚನಗ್ರಂಥಗಳು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬಹು ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ಗ್ರಂಥಗಳಾಗಿವೆ.

ಆದರೆ ಈಗಿನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಲಿಂಗಾಯತರಲ್ಲಿ ಈ ವಚನಗ್ರಂಥಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪೂಜ್ಯಭಾವವು ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಬಹು ಖೇದಕರವಾದದ್ದು. ಈ ೫೦-೬೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅವರ ಲಕ್ಷವು ಸಂಸ್ಕೃತದ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಉದಾತ್ತ ವಿಚಾರಗಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿದ್ದ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಅವುಗಳ ಬೆಲೆಯು ಎಂದಿಗೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲಾರದು. ರಬೀಂದ್ರರು ವಂಗಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದ ತತ್ವಗಳು ಈಗ ಪೃಥ್ವಿಯಲ್ಲಿಯ ಎಲ್ಲ ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ಆದರಣೀಯವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಥ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸುವದು ಲಿಂಗಾಯತ ಸಮಾಜದವರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಗ್ರಂಥಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಉಪಲಬ್ಧವಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನು ಇವರು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಅಚ್ಚುಪಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಬೇಗನೇ ಕೈಕೊಳ್ಳುವರೆಂದು ನಾನು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ.

ನನಗೆ ವಚನಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಂಥವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಆಧಾರ ಗ್ರಂಥಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ವ್ಯವಸಾಯಗಳಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಉಳಿದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಗ್ರಂಥರಚನೆಯ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದರಿಂದ ಬಹಳ ಅವಧಿಯ ವರೆಗೂ ಅವರು ತಮ್ಮ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅವರಿಂದ ಬಹಳ ಉಪಕೃತನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಈ ಮೇರೆಗೆ ನನಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡದೆ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನನ್ನಿಂದ ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವದು ಅಶಕ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಉಪಕಾರವನ್ನು ನಾನು ಎಷ್ಟು ವಿವರಿಸಿದರೂ ಅಲ್ಪವೇ ಇರುತ್ತದೆ.

ಬೆಳಗಾಂವ
ತಾ॥ ೧೭-೨-೧೯೨೩ } ಫ. ಗು. ಹಳಕಟ್ಟಿ.

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ.

(೨ ನೇ ಆವೃತ್ತಿ.)

ಈ ಗ್ರಂಥವ ೧ ನೇ ಆವೃತ್ತಿಯನ್ನು ನಾನು ೮ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಸಿದ್ದು ಈಗ ಅದರ ೨ ನೇ ಆವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಪಡಿಸುವ ಸುಸಂಧಿಯು ಬಂದದ್ದಕ್ಕೆ ನಾನು ವಾಚಕರಿಗೆ ಋಣಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಈ ೨ ನೇ ಆವೃತ್ತಿಯು ೧ ನೇ ಆವೃತ್ತಿಯನ್ನೇ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಕೆಲವು ವಿಷಯುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದನೆಯದು ಮೊದಲಿಗಿದ್ದ ವಿಷಯುಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಈ ಆವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸೇರಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಎರಡನೆಯದು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಷಯುಗಳಲ್ಲಿಯು ವಚನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನೂ ಕೆಲಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಈ ಆವೃತ್ತಿಯು ಮೊದಲನೆಯದರಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಬಹುದಂದು ಎಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಹೀಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ವಚನಗಳು ಸೇರ್ಪಡೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಮೊದಲಿನ ಗಾತ್ರವು ದೊಡ್ಡದಾಗುವ ಸಂಭವವು ತೋರಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ, ಇದರಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಾರ್ಧ ಮತ್ತು ಉತ್ತರಾರ್ಧ ಎಂಬ ಎರಡು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಪೂರ್ವಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತ, ಮಾಹೇಶ್ವರಸ್ಥಲದ ವಚನಗಳು ಸೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ದೇವರ ವಿಷಯಕ ಅನೇಕ ಬಗೆಯ ವಿಚಾರಗಳೂ, ಅನೇಕ ನೈತಿಕ ವಿಷಯುಗಳೂ ಬಂದಿರುತ್ತವೆ. ಮುಂದಿನ ಸ್ಥಲಗಳು ಅಂದರೆ ಪ್ರಸಾದಿ, ಪ್ರಾಣಲಿಂಗಿ, ಶರಣ, ಐಕ್ಯ ಇವುಗಳು ಉತ್ತರಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಇವು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕವಾಗಿದ್ದು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ವೀರಶೈವ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಶಿಷ್ಟ ವಿಷಯುಗಳು ಬಂದಿವೆ.

ಈ ಗ್ರಂಥದ ೧ ನೇ ಆವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಪಡಿಸಿದಾಗ್ಗೆ, ವಚನವಾಙ್ಮಯದ ವಿಸ್ತಾರವು ಬಹುತರ ಜನರಲ್ಲಿ ಅಪರಿಚಿತವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ಎಂಟು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸ್ಥಿತಿಯು ಉಳಿಯದೆ, ಈ ವಾಙ್ಮಯದ ಮಹತ್ವವು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿಯಹತ್ತಿದ್ದು ಬಹು ಸಂತೋಷಕರವಾದದ್ದು. ಇದಲ್ಲದೆ ಈ ವಾಙ್ಮಯದ ಪ್ರಸಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾಡುವ

ಉದ್ದಿಶ್ಯವಾಗಿ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನಾನು "ಶಿವಾನುಭವ" ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಸಿದ್ಧಪಡಿಸಹತ್ತಿದೆನು. ಅದರ ಮೂಲಕವಾಗಿಯೂ ಈ ವರೆಗೆ ಅನೇಕ ವಚನಗ್ರಂಥಗಳು ಹೊರಪಟ್ಟಿವೆ. ಆದರೂ "ವಚನ ಶಾಸ್ತ್ರಸಾರ" ದಲ್ಲಿರುವ ನಾನಾವಿಧ ವಿಷಯಗಳು ಈ ವಚನಕಾರರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಚನಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವದು ಸಂಭವನೀಯವಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅನೇಕರು ವಚನಶಾಸ್ತ್ರಸಾರವನ್ನೇ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವದರಿಂದಲೂ ಇವರ ಮೂಲಕ ವಚನಕಾರರ ವಚನಗಳ ನಾನಾಬಗೆಯ ರೀತಿಗಳು ಗೊತ್ತಾಗುವದರಿಂದಲೂ, ವೀರಶೈವಧರ್ಮದ ನಿಜಸ್ವರೂಪವು ತಿಳಿಯಲು ಈ ಗ್ರಂಥವು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಹಾಯಕಾರಿಯಾದ್ದರಿಂದಲೂ ಇದರ ಎರಡನೇ ಆವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಈಗ ಹೊರಪಡಿಸಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕಸ್ತರು ಮೊದಲಿನ ಆವೃತ್ತಿಯಂತೆಯೇ ಆದರದಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಮಾಡುವರೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ವಿಜಾಪುರ
ತಾ॥ ೧೦-೮-೧೯೩೧

ಫ. ಗು. ಹಳಕಟ್ಟಿ.
ಸಂಪಾದಕ.

ಈ ಗ್ರಂಥರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಆಧಾರವಾಗಿ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡ ಗ್ರಂಥಗಳ ಪಟ್ಟಿಯು.



೧. ಸರ್ವ ಪುರಾತನರ ವಚನಗಳು:— ಇದು ಟೀಕೆಯುಳ್ಳದ್ದು. ಅನೇಕ ವಚನಕಾರರ ವಚನಗಳ ಸಂಗ್ರಹವು. ಶ್ರೀ ಶಿವಯೋಗಮಂದಿರ ದಿಂದ ದೊರೆದದ್ದು.

೨. ವಚನಗಳ ಸಂಗ್ರಹವು:— ಅನೇಕ ವಚನಕಾರರ ವಚನಗಳು. ವಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲಾ, ಸಿಂದಗಿ ತಾಲೂಕ ಹಿಪ್ಪರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಶಿ. ಮೂ. ನೀಲಪ್ಪ ಪರದೇಶಿಮಠ ಇವರು ಕಳಿಸಿದ್ದು.

೩. ಬೆಡಗಿನ ವಚನಗಳು:— ಟೀಕೆಯುಳ್ಳದ್ದು, ಅನೇಕ ವಚನಕಾರರ ವಚನಗಳು. ಶಿ. ಮೂ. ಮುರಿಗೆಯ್ಯ ಜಂಗಿನ ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಇವರಲ್ಲಿ ದೊರೆದದ್ದು.

೪. ವಚನಗಳ ಸಂಗ್ರಹ:— ಅನೇಕ ವಚನಕಾರರ ವಚನಗಳು ಇವೆ. ಶ್ರೀ ಶಿವಯೋಗಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ದೊರೆದದ್ದು.

೫. ವಚನಗಳ ಸಂಗ್ರಹ:— ರಾ. ರಾ. ಮಲಕಪ್ಪ ಸಣಕಲ್ಲ, ರಬಕವಿ ಸಂ. ಸಾಂಗಲಿ ಇವರಲ್ಲಿ ದೊರೆದದ್ದು.

೬. ವಚನಸಂಗ್ರಹ:— ಇದು "ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನ" ವೆಂದು ಈಗ ಅಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಇದೊಂದು ವಚನಗಳ ಸಂಗ್ರಹ.

೭. ಲಿಂಗಚಿದಮೃತಬೋಧೆ:— ಇದೊಂದು ವಚನಗಳ ಸಂಗ್ರಹವು. ಶಿ. ಮೂ. ಮುರಿಗೆಯ್ಯ ಜಂಗಿನ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಇವರಲ್ಲಿ ದೊರೆದದ್ದು.

೮. ನಿಜಾಚರಣೆಯ ವಚನಗಳು:— ಇದಾದರೂ ವಚನಗಳ ಸಂಗ್ರಹವಿದೆ. ಕೈ. ವಾ. ಶಿವರುದ್ರಯ್ಯಾ ಮಠ, ಚೊಳಚಗೋಡ ತಾ. ಬದಾಮಿ ಇವರು ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟದ್ದು.

೯. ವಚನಗಳ ಸಂಗ್ರಹ:— ಏಕೋತ್ತರ ಶತಸ್ಥಲಪರವಾಗಿ. ಶ್ರೀಗುರುಪಾದಸ್ವಾಮಿಗಳು ಹಿರೇಮಠ, ಬಬಲೇಶ್ವರ ತಾ. ವಿಜಾಪುರ ಇವರ ಕಡೆಯಿಂದ ಬಂದದ್ದು.

೧೦. ಏಕೋತ್ತರ ಶತಸ್ಥಲ, ಪುಲಿಗೆರಿಯ ಜಕ್ಕಣ್ಣಕೃತ:— ಇದೊಂದು ವಚನಗಳ ಸಂಗ್ರಹ. ತಾ. ಇಂಡಿ, ಜಿಗಜಿನ್ನಿಯ ಪಟ್ಟದ್ದೇವರಲ್ಲಿ ದೊರೆದದ್ದು.

೧೧. ಗಣಭಾಷ್ಯರತ್ನಮಾಲಾ, ಗುಬ್ಬಿ ಮಲುಹಣಕೃತ:— ಇದು ಅಚ್ಚಾಗಿದೆ.

೧೨. ಲಿಂಗಲೀಲಾವಿಲಾಸ, ವಿದ್ಯಾನಗರದ ಕಲ್ಲಮಠದ ಪ್ರಭುದೇವಾರ್ಯರು ಮಾಡಿದ್ದು:— ಟೀಕೆಯುಳ್ಳದ್ದು. ಇದೊಂದು ವಚನಗಳ ಸಂಗ್ರಹ. ಶ್ರೀಶಿವಯೋಗಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ದೊರೆದದ್ದು.

೧೩. ಸಂಬಂಧದ ವಚನಗಳು:— ವಚನಗಳ ಸಂಗ್ರಹ.

೧೪. ಆಚರಣೆಯ ವಚನಗಳು:— ವಚನಗಳ ಸಂಗ್ರಹ.

೧೫. ಅಷ್ಟಾವರಣದ ವಚನಗಳು:— ವಚನಗಳ ಸಂಗ್ರಹ.

೧೬. ಸಿದ್ಧರಾಮೇಶ್ವರವಾದ ವಚನ:— ಕಲಬುರ್ಗಿಯಲ್ಲಿ ಲಿಥೋಗ್ರಾಫ್ ಆಗಿದೆ.

೧೭. ಸಿದ್ಧರಾಮೇಶ್ವರನು ಕಲ್ಯಾಣದಿಂದ ಬಂದ ಬಳಿಕ ವಾದಮಾಡಿದ ವಚನಗಳು:— ಇದು ಒಂದು ವಾದದ ವಚನ. ರಾ. ರಾ. ರೇವಣಸಿದ್ಧಪ್ಪ ಉಮ್ಮರ್ಜಿ, ಸೊಲ್ಲಾಪುರ ಇವರು ಕಳಿಸಿದ್ದು.

೧೮. ಶೂನ್ಯಸಂಪಾದನೆ:— ಇದು ವಾದದ ವಚನ. ಶಿ। ಮೂ। ಗುರುಸಾತಯ್ಯ ಹಿರೇಮಠ, ಬನಹಟ್ಟಿ ಸಂ. ಜಮಖಂಡಿ ಇವರು ಕಳಿಸಿದ್ದು.

೧೯. ಬಸವಣ್ಣನ ವಚನಗಳು:— ರಾ. ರಾ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ ಪಾಟೀಲ, ಕುಚಬಾಳ ತಾ. ಮುದ್ದೇಬಿಹಾಳ ಇವರು ಕಳಿಸಿದ್ದು. ಇದಕ್ಕೆ ಟೀಕೆ ಇದೆ.

೨೦. ಚೆನ್ನಬಸವೇಶ್ವರ ವಚನಗಳುಃ—ಕೈ. ವಾ. ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಪ್ಪ ಮಂಚಾಲಿ ಧಾರವಾಡ ಇವರು ಕಳಿಸಿದ್ದು.

೨೧. ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರ ವಚನಗಳುಃ— ತೋಂಟದಾರ್ಯರು ರಚಿಸಿದ್ದು. ಕೈ. ವಾ. ಜಿಗಜಿನ್ನಿ ಪಟ್ಟದ್ದೇವರು, ತಾ. ಇಂಡಿ ಇವರು ಕಳಿಸಿದ್ದು.

೨೨. ಅಖಂಡೇಶ್ವರನ ವಚನಗಳುಃ— ಅಚ್ಚಾಗಿದೆ.

೨೩. ವೇದಸಂಜೀವನೀಃ—ಮುಮ್ಮಡಿ ಕಾರ್ಯೇಂದ್ರ ಭೂಪತಿಕೃತ. ಅಚ್ಚಾಗಿದೆ.

೨೪. ಪ್ರಭುದೇವರ ವಚನಗಳುಃ— ಟೀಕೆಯುಳ್ಳದ್ದು. ಕೈ. ವಾ. ಶಿದ್ಧಲಿಂಗಪ್ಪ ಮಂಚಾಲಿ, ಧಾರವಾಡ ಇವರು ಕಳಿಸಿದ್ದು.

೨೫. ಶಿಖಃಚಕ್ರವಚನಃ— ರಾ॥ ರಾ॥ ಹತಪಾಕಿ, ರಬಕವಿ ಸಂ॥ ಸಾಂಗಲಿ ಇವರಲ್ಲಿ ದೊರೆದದ್ದು.

೨೬. ಗಣದಾಸಿ ವೀರಣ್ಣೊಡೆಯರ ವಚನಃ— ಕೈ. ವಾ. ಗುರುಬಸಯ್ಯಾ ಕಂತಿ, ಬನಹಟ್ಟಿ ಸಂ॥ ಜಮಖಂಡಿ ಇವರಲ್ಲಿ ದೊರೆದದ್ದು.

೨೭. ಘನಲಿಂಗನ ವಚನಗಳುಃ—

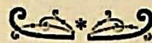
೨೮. ಕಾಡಸಿದ್ಧೇಶ್ವರ ವಚನಃ— ಟೀಕೆಯುಳ್ಳದ್ದು. ಶ್ರೀಶಿವಯೋಗಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ದೊರೆದದ್ದು.

೨೯. ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರನ ವಚನಃ— ಶ್ರೀ ಶಿವಯೋಗಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ದೊರೆದದ್ದು.

೩೦. ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಃ— ರಾ॥ ರಾ॥ ರುದ್ರಪ್ಪ ಚಲವಾದಿ ಸಾ॥ ವಿಜಾಪುರ ಇವರು ಕಳಿಸಿದ್ದು.



ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆ.





ವಚನಶಾಸ್ತ್ರ ಸಾರ.

ಪರಮಾತ್ಮನ ಅವ್ಯಕ್ತ ಸ್ವರೂಪು.

೧. ಅಂತರವಿಲ್ಲದಂದು, ಬಾಹ್ಯವಿಲ್ಲದಂದು, ಅಡಿಮುಡಿ ಒಡಲು ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲದಂದು, ದಶದಿಕ್ಕುಗಳು ವಿಶ್ವ ಪ್ರಪಂಚಗಳು ಏನೂ ಇಲ್ಲದಂದು, ಸ್ಥಾವರಾತ್ಮಕಂಗಳಿಗೆ ಆಧಾರ ಕರ್ತೃ ಎಂಬ ನಾಮಂಗಳೇನೂ ಇಲ್ಲದಂದು, ಸರ್ವಶೂನ್ಯನಿರಾಲಂಬನಾಗಿರ್ದೆಯಃಲ್ಲ ಮಹಾಲಿಂಗ ಗುರುಶಿವಸಿದ್ಧೇಶ್ವರ ಪ್ರಭುವೇ.

೨. ಅಯ್ಯಾ, ನಿರವಯ ಶೂನ್ಯಲಿಂಗ ಮೂರ್ತಿಯ ನಿಲುಕಡೆ ಎಂತೆಂದೊಡೆ, ಸಾಕಾರನಲ್ಲ ನಿರಾಕಾರನಲ್ಲ ನೋಡಾ. ನಿರವಯ ಶೂನ್ಯಲಿಂಗ ಮೂರ್ತಿ ಆದಿಯಲ್ಲ, ಅನಾದಿಯಲ್ಲ, ಇಹದವನಲ್ಲ, ಪರದವನಲ್ಲ, ಸುಖದವನಲ್ಲ, ದುಃಖದವನಲ್ಲ. ನಿರವಯ ಶೂನ್ಯಲಿಂಗ ಮೂರ್ತಿ ಪುಣ್ಯಪಾಪದವನಲ್ಲ, ಕರ್ತೃ ಭೃತ್ಯನಲ್ಲ, ಕಾರಣ ಕಾರ್ಯನಲ್ಲ, ಧರ್ಮಿ ಕರ್ಮಿಯಲ್ಲ, ಪೂಜ್ಯ ಪೂಜಕನಲ್ಲ. ಇಂತು ಉಭಯವಳಿದು ಬೆಳಗುವ ನೋಡಾ ನಮ್ಮ. ಗುಹೇಶ್ವರಲಿಂಗವು.

೩. ಅಯ್ಯಾ ನಾಟಕನಲ್ಲ, ಬೂಟಕನಲ್ಲ, ಶೀಲಿಗನಲ್ಲ, ಕಪಟನಾಟಕನಲ್ಲ, ರುಂಡಮಾಲಿಗ ಪುಲಿಚರ್ಮ ಗಜಚರ್ಮನಲ್ಲ, ದಕ್ಷಧ್ವರನಲ್ಲ, ತ್ರಿಪುರಾರಿಯಲ್ಲ, ನಂದಿವಾಹನನಲ್ಲ, ಸರ್ಪಧರ ಚಂದ್ರಶೇಖರನಲ್ಲ, ಗಂಗಾಧರ ಗೌರೀವರನಲ್ಲ, ಗಿರಿಜಾವಲ್ಲಭ ಪಾರ್ವತೀ ಪ್ರಿಯನಲ್ಲ, ಯೋಗಿ ಜೋಗಿಯಲ್ಲ, ಶ್ರವಣಸನ್ಯಾಸಿಯಲ್ಲ, ಕಾಳಾಮುಖಿಯಲ್ಲ, ಪಾಶುಪತಿಯಲ್ಲ, ನೋಡಾ ನಿರವಯಶೂನ್ಯಲಿಂಗಮೂರ್ತಿ ಗುಹೇಶ್ವರಲಿಂಗವು.

೪. ಅಯ್ಯಾ ಜಲಕೂರ್ಮ ಗಜಫಣಿಯ ಮೇಲೆ ಧರೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ನಿಲ್ಲದಂದು, ಗಗನವಿಲ್ಲದಂದು, ಪವನನ ಸುಳುಹಿಲ್ಲದಂದು, ಅಗ್ನಿಗೆ ಕಳೆದೋರದಂದು, ತರುಗಿರಿ ತೃಣ ಕಾಷ್ಠಾದಿಗಳಿಲ್ಲದಂದು, ಯುಗಜುಗ

ಮಿಗಿಲೆನಿಸಿವ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಭುವನ ನೆಲೆಗೊಳ್ಳದಂದು, ನಿಜವನರಿದೆನೆಂಬ ತ್ರಿಜಗದಾಧಿಪತಿಗಳಿಲ್ಲದಂದು, ತೋರುವ ಬೀರುವ ಭಾವದ ಪರಿಯ ಭಾವದಲ್ಲಿ ಭರಿತ ಅಗಮ್ಯ ಗುಹೇಶ್ವರ ನಿರಾಳವು.

೫. ಧರೆಯಾಕಾಶವಿಲ್ಲದಂದು, ತ್ರೈಮಂಡಲ ನೆಲೆಗೊಳ್ಳದಂದು, ಹೋಮ, ನೇಮ, ಜಪ, ತಪವಿಲ್ಲದಂದು ನಿಮ್ಮನಾರು ಬಲ್ಲರು? ಹರಿ ಬ್ರಹ್ಮರಿಗೆ ಅಗೋಚರ, ನಿರ್ಲೇಪ, ನಿರಂಜನನಾಗಿ ವೇದಂಗಳರಿಯವು. ಶಾಸ್ತ್ರ, ಶೃತಿ ಸ್ಮೃತಿಗಳು ನಿಮ್ಮನರಿಯವು. ಗಗನಕಮಳಕುಸುಮಪರಿಮಳದಿಂದತ್ತಲು. ಗುಹೇಶ್ವರಾ ನಿಮ್ಮ ನಿಲವನಾರು ಬಲ್ಲರು?

೬. ಬ್ರಹ್ಮಾಬ್ರಹ್ಮರಿಲ್ಲದಂದು, ವಿಷ್ಣುಮಾಯೆ, ಜಗವಾಯೆಯಿಲ್ಲದಂದು, ಸೃಷ್ಟಿಯ ಸೃಷ್ಟಿ ಇಲ್ಲದಂದು, ಕಾಳಿಂಗ ಕಳಕಂಠರಿಲ್ಲದಂದು, ಉಮೆಯ ಕಲ್ಯಾಣವಿಲ್ಲದಂದು, ದ್ವಾದಶಾದಿತ್ಯರಿಲ್ಲದಂದು, ನಂದಿಕೇಶ್ವರ ದಂಡನಾಥರಿಲ್ಲದಂದು, ವಿಷವನವೃತ ಮಾಡದಂದು, ಲಿಂಗಸ್ಥಲ, ಜಂಗಮಸ್ಥಲ, ಪ್ರಸಾದಿಸ್ಥಲವಿಲ್ಲದಂದು, ಉರಿಲಿಂಗಪೆದ್ದಿಪ್ರಿಯ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಾ, ನಿಮ್ಮ ನಿಲವನಾರು ಬಲ್ಲರು?

೭. ಆದಿ ಅನಾದಿ ಇಲ್ಲದಂದು, ಹಮ್ಮು ಬಿಮ್ಮುಗಳಿಲ್ಲದಂದು, ಸುರಾಳ ನಿರಾಳವಿಲ್ಲದಂದು, ಶೂನ್ಯ ನಿಶ್ಶೂನ್ಯವಿಲ್ಲದಂದು, ಸಚರಾಚರವೆಲ್ಲ ರಚನೆಗೆ ಬಾರದಂದು ಗುಹೇಶ್ವರನೊಬ್ಬನೇ ಇದ್ದಿಯಲ್ಲ, ಇಲ್ಲದಂತೆ.

೮. ಆದಿ ಅನಾದಿ ಇಲ್ಲದಂದು, ಅಜಾಂಡ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವಿಲ್ಲದಂದು ತಾನೆ. ನಾದಬಿಂದು ಕಳಾತೀತನು ಜನಪರಮರಿಲ್ಲದಂದು ತಾನೇ. ನಾಮರೂಪು ಕ್ರಿಯಾತೀತನು ಸಚರಾಚರಂಗಳೆಲ್ಲ ರಚನೆಗೆ ಬಾರದಂದು ತಾನೇ. ಅಖಂಡ ಪರಿಪೂರ್ಣನು, ಅಪ್ರಮಾಣ, ಅಗಮ್ಯ, ಅಗೋಚರದತ್ತಲಾದ ಮಹಾಘನ ಚೈತನ್ಯಲಿಂಗ ನೋಡಾ, ಅಪ್ರಮಾಣ ಕೂಡಲ ಸಂಗಮದೇವಾ.

೯. ದ್ವೀಪಾದ್ವೀಪವಿಲ್ಲದಲಿಂದತ್ತತ್ತ, ಕಾಲಕರ್ಮವಿಲ್ಲದಲಿಂದತ್ತತ್ತ, ಮಾಯಾಮೋಹವಿಲ್ಲದಲಿಂದತ್ತತ್ತ, ಏನೂ ಏನೂ ಇಲ್ಲದಲಿಂದತ್ತತ್ತ, ಆದಿ ಮೂವರಿಲ್ಲದಲಿಂದತ್ತತ್ತ, ಸಿಮ್ಮಲಿಗೆಯ ಚನ್ನರಾಮನೆಂಬ ಲಿಂಗವಿಲ್ಲದಲಿಂದತ್ತತ್ತ.

೧೦. ಅಂಡಜ ಒಡೆಯುದುದರಿಂದ ಮುನ್ನ, ರವಿಶಶಿಗಳಿಲ್ಲದರಿಂದ ಮುನ್ನ, ಇಂತೀ ಚತುರ್ವಿಧ ಒಂದಾಗದ ಮುನ್ನ, ಗುಹೇಶ್ವರ ಲಿಂಗ ವಿಲ್ಲದರಿಂದ ಮುನ್ನ.

೧೧. ಶೂನ್ಯಹೃದಯ ನಿಶ್ಶೂನ್ಯವಿಲ್ಲದಂದು, ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣು, ಮಹೇಶ್ವರರಿಲ್ಲದಂದು, ಹದಿನಾಲ್ಕು ಭುವನ ದಿಗ್ವಳಯ ವಿಲ್ಲದಂದು, ಕೂಡಲ ಚನ್ನಸಂಗನೆಂಬ ಹೆಸರು ಮುನ್ನಿಲ್ಲದಂದು.

೧೨. ಕಾಯ ಮುನ್ನವೋ, ಕಾಯದಲ್ಲಿಪ್ಪ ಮನ ಮುನ್ನವೋ? ಮನ ಮುನ್ನವೋ, ಮನದಲ್ಲಿಪ್ಪ ಚೈತನ್ಯ ಮುನ್ನವೋ, ಚೈತನ್ಯಾತ್ಮಕ ಮಾಯೆ ಮುನ್ನವೋ? ಅವು ಮುನ್ನವಲ್ಲ, ಮುನ್ನವಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ನಿರಾಳ ನಿಜದ ನಿರ್ವ ಯಲಿನ ಶೂನ್ಯಾಶೂನ್ಯವೇ ಮುನ್ನ ನೋಡಾ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೧೩. ಬೀಜವೃಕ್ಷದಂತೆ ನೀನಿಪ್ಪೆಯಯ್ಯಾ. ನಿರಾಕಾರವೇ ಮೂರ್ತಿ ಯಾಗಿ, ಮೂರ್ತಿಯೇ ನಿರಾಕಾರವಾಗಿ, ಇವೆಲ್ಲವನಳಿದು ಬಯಲಾಗಿಪ್ಪೆ ಎನ್ನ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನದೇವರದೇವಾ.

೧೪. ಪರ್ವತ ಮೇಲೆ ರಚಿಸದಂದು, ಸಮುದ್ರಂಗಳೇಳೂ ಹಾಸ ದಂದು, ಅಷ್ಟದಿಗುದಂತಿಗಳು ಹೂಡದಂದು, ಸ್ವಯಂಭು ಶಕ್ತಿಗಳಿಲ್ಲದಂದು ಬ್ರಹ್ಮ ವಿಷ್ಣು ರುದ್ರ ಈಶ್ವರ ಸದಾಶಿವ ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಇಲ್ಲದಂದು, ಇದಿರಿ ಲ್ಲದ ತಾಯಿತಂದೆ ಇಲ್ಲದಂದು, ನಿಜಗುರುಸ್ವತಂತ್ರಕಪಿಲಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿನಾಥ ಅತ್ತತ್ತ ಮುನ್ನ ನಿಮಗೆ ಹೆಸರಿಲ್ಲವಯ್ಯಾ.

೧೫. ನಾಮನಾಮವೆಂದು ನೀನು ನಾಮಕ್ಕೆ ಬಳಲುವೆ. ನಾಮ ಆವ ಸೀಮೆಯೊಳಗಿಪ್ಪದು ಹೇಳೆಲೆ ಮರುಳೇ? ನಾಮವೂ ಇಲ್ಲ, ಸೀಮೆ ಯೂ ಇಲ್ಲ. ಒಡಲೂ ಇಲ್ಲ, ನೆಳಲೂಇಲ್ಲ. ನಾನೂ ಇಲ್ಲ, ನೀನೂಇಲ್ಲ, ಏನೂ ಇಲ್ಲ ಚಿಕ್ಕಯ್ಯಪ್ರಿಯ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗ ಇಲ್ಲ ಇಲ್ಲವೆಂದುದಾಗಿ.

೧೬. ನಿರ್ಜನಿತ, ನಿರಾಶ್ರಯ, ನಿರಾವರಣ, ನಿಸ್ಸಂಗಿ, ನಿಃಕಪಟಿ, ನಿರ್ಮಾಯ, ನಿಃಪ್ರಪಂಚ, ನಿರವಯನನವಯವಕ್ಕೆ ತರಲಿಲ್ಲ. ನಿಲ್ಲೋ. ಸಿಮ್ಮಲಿಗೆಯ ಚನ್ನರಾಮನೆನಲಿಲ್ಲ, ನಿಲ್ಲು ಮಾಣು.

ಸೃಷ್ಟಿಯ ರಚನೆ.

೧. ಮಹಾ ಕರ್ತನು ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಯ ವಿನೋದಕ್ಕೆ ಜಗವ ನಿರ್ಮಿಸಿದ. ಅನಂತ ಲೋಕಂಗಳನ್ನು, ಚಂದ್ರ ಸೂರ್ಯ ನಕ್ಷತ್ರ ಸಿಡಿಲು ಮಿಂಚುಗಳನ್ನು, ಕಾಲಕರ್ಮಪ್ರಳಯಂಗಳನ್ನು, ಹೆಣ್ಣು ಗಂಡು ಜಾತಿ ವಿಜಾತಿಗಳಾದ ನರಸುರ ತಿರ್ಯಗ್ಜಾತಿ ಸ್ಥೂಲಭೋಗ ಆಯುಷ್ಯ ನಿದ್ರೆ ಮೊದಲಾದ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಪಂಚಗಳನ್ನು, ಎಂಬತ್ತುನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಜೀವ ರಾಶಿಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿದ ತನ್ನ ವಿನೋದಕ್ಕೆ. ಯಂತ್ರವಾಹಕನು ಮಾಡಿದ ಕಟ್ಟಣೆಯನಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯಬಾರದು ನೋಡಾ. ಸರ್ವಾತ್ಮರು ಮಲ ಪಾಶದಿಂದ ಬಂಧಿಸಿಕೊಂಬ ಪಶುಗಳಾದರು, ತಾ ಪಶುಪತಿಯಾದ ನಮ್ಮ ನಿಜಗುರುಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರನು.

೨. ಶಿವ ಜಗವಾಗಬಲ್ಲ, ಶಿವ ಜಗವಾಗದಿರಲೂ ಬಲ್ಲ, ಶಿವ ರೂಪಾಗಬಲ್ಲ, ಶಿವ ರೂಪಾಗದಿರಲೂ ಬಲ್ಲ, ಶಿವ ಅಜಾಂಡ ಕೋಟಿಗಳ ಮಾಡಬಲ್ಲ, ಮಾಡದಿರಲೂ ಬಲ್ಲ, ಶಿವ ಕೆಡಿಸಬಲ್ಲ, ಕೆಡಸದಿರಲೂ ಬಲ್ಲ, ಶಿವನು ಜಂಗಮವಾಗಿ ಪೂಜಿಸಬಲ್ಲ, ಶಿವ ಲಿಂಗವಾಗಿ ತಾನೇ ಪೂಜೆಯ ಕೊಳಲೂ ಬಲ್ಲ. ಶಿವ ಹೊರಗಾಗಿ ಮತ್ತನ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂಬ ವೇದ ಉಂಟೇ? ಎಂದೊಡೆ ಉಂಟು. ಅಥರ್ವವೇದ "ಶಿವೋ ಉಮಾ ಪಿತರಾ ಪಿತೃದೇವೋ ಭವತಿ ಪಿತರಾ ತಸ್ಯ ಮಹ" ಎಂದುದಾಗಿ ದೇವನು ಉರಿಲಿಂಗ ಪೆದ್ದಿ ಪ್ರಿಯವಿಶ್ವೇಶ್ವರನು ನಮಗೆಲ್ಲ ಮಾತಾಪಿತನು.

೩. ಮರದೊಳಗಣ ಪತ್ರಫಲಂಗಳು ಮರಕಾಲವಶದಲ್ಲಿ ತೋರುವಂತೆ, ಹರನೊಳಗಣ ಪ್ರಕೃತಿ ಪ್ರಭಾವಂಗಳು ಹರಭಾವದಿಚ್ಛೆಗೆ ತೋರುವವು. ಲೀಲೆಯಾದಡೆ ಉಮಾಪತಿ, ಲೀಲೆ ತಪ್ಪಿದಡೆ ಸ್ವಯಂಭು ಗುಹೇಶ್ವರಾ.

೪. ತನ್ನ ವಿನೋದಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಸಕಲ ಪ್ರಪಂಚನು. ತನ್ನ ವಿನೋದಕ್ಕೆ ತಾನೇ ತಿರುಗಿಸಿದ ಅನಂತ ದುಃಖಂಗಳಲ್ಲಿ. ಇಂತೆನ್ನ ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನೆಂಬ ಪರಶಿವನು ಜಗದ್ವಿಲಾಸ ಸಾಕಾದಡೆ, ಮತ್ತೆ ಹರಿವನಾಮಾಯಾ ಪಾಶವನು.

೫. ಹೊದ್ದು ಹೊದ್ದೆಂಬುದು ಇಲ್ಲದದೇವಾ, ನಿಮ್ಮಿಂದ ನೀವೇ ಶೂನ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಂದು, ಸ್ವಯಂಭುವಾದಿರಲ್ಲಾ! ಬೀಜವೃಕ್ಷದಂತೆ ಸಾಕಾರ

ನಿರಾಕಾರವು ನೀವೇಯಾದಿರಲ್ಲಾ! ಮಹಾ ಕರ್ತನು ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಯ ವಿನೋದಕ್ಕೆ ಜಗವ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರಾ.

೬. ಘನಗಂಭೀರ ಮಹಾ ವಾರುಧಿಯಲ್ಲಿ ಫೇನತರಂಗ ಬುದ್ಬುದಗಳುದಯವಲ್ಲದೆ, ಬೇರಾಗಬಲ್ಲವೇ? ಆತ್ಮನೆಂಬ ಅಂಬುಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಕಲ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಕೋಟಿಗಳಾದವಲ್ಲದೆ ಬೇರಾಗಬಲ್ಲವೇ? ಇದು ಬೇರೆಂಬ ಅರಿಮರುಳುಗಳನೇನೆಂಬೆ? ವಿಶ್ವವನರಿದು ನೋಡಲು, ಸಿಮುಲಿಗೆಯ ಚನ್ನರಾಮನೆಂಬ ಲಿಂಗವು ಬೇರಿಲ್ಲ.

೭. ಬಯಲ ಮೊಳಗಿ ಮಳೆ ಸೃಜಿಸಿ, ಆ ಬಯಲು ಆ ಮಳೆಯನೊಡಗೂಡಿ ದೃಷ್ಟವಪ್ಪ ವಾರಿಗಲ್ಲಾಗಿ ತೋರಿದಂತೆ, ನಿಮ್ಮ ನೆನಹೇ ನಿನಗೆ ಶಕ್ತಿಯಾಯಿತ್ತಲ್ಲಾ. ಆ ನಿಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಸಮರತಿಯೇ ನಿಮಗೆ ಅಖಂಡವೆಂಬ ನಾಮ ಸೂಚನೆಯಾಯಿತ್ತಲ್ಲಾ. ಮಹಾಲಿಂಗಕಲ್ಲೇಶ್ವರಾ, ನಿಮ್ಮ ಆದಿಗೆ ಇದೇ ಪ್ರಥಮವಾಯಿತ್ತಲ್ಲಾ.

ಟೀಕು:— ಆಕಾಶದ ಶಬ್ದನಾದಂಗಳಿಂದ ವಾಯುಜಲಂಗಳು ಹುಟ್ಟಿದವು. ಆ ಹುಟ್ಟಿದ ವಾಯು ಜಲದಲ್ಲಿ ಶಬ್ದವೆಂಬ ನಾದಾಕಾಶ ವಾಯುರೂಪಾಗಿ ಕೂಡಲು ವಾರಿಗಲ್ಲಾಯಿತ್ತೆಂಬುದೀಗ ಬಯಲ: ಮೊಳಗಿ ಮಳೆ ಸೃಜಿಸಿ, ಆ ಬಯಲು ಆ ಮಳೆಯನೊಡಗೂಡಿ ದೃಷ್ಟವಪ್ಪ ವಾರಿಗಲ್ಲಾಗಿ ತೋರಿದಂತೆ ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಈ ದೃಷ್ಟದಂತೆ ನಿಃಕಲವಾಗಿಪ್ಪ ಪರಬ್ರಹ್ಮವೆಂಬ ಪರಮಚೈತನ್ಯ ಚಿತ್‌ಸ್ವರೂಪು, ಅಂತಪ್ಪ ಪರಬ್ರಹ್ಮವು ತನ್ನ ಸ್ವಚಿತ್ತಿನಿಂದ ತನ್ನನೆನೆವುತ್ತಿಪ್ಪ ಚಿತ್‌ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೇ ತನಗೆ ಚಿತ್‌ಶಕ್ತಿಯಾಯಿತ್ತೆಂಬುದೀಗ ನಿನ್ನ ನೆನಹೇ ನಿನಗೆ ಶಕ್ತಿಯಾಯಿತ್ತಲ್ಲಾ ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಅಂತಪ್ಪ ಪರಬ್ರಹ್ಮವು ತನ್ನ ಅಭಿನ್ನ ಶಕ್ತಿಯಪ್ಪ ಚಿತ್ತುವಿನ ನೆನಹಿನ ರತಿಸುಖದಿಂದ ಅತಿಶಯವಾಗಿ ಅಖಂಡ ತೇಜೋಮೂರ್ತಿಯಾದ ಮಹಾಲಿಂಗವಾಯಿತ್ತೆಂಬುದೀಗ ಆ ನಿಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಸಮರತಿಯೇ ನಿಮಗೆ ಅಖಂಡವೆಂಬ ನಾಮ ಸೂಚನೆಯಾಯಿತ್ತಲ್ಲಾ ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಅಂತು ತನ್ನ ಚಿದ್ವಿಲಾಸಾನಂದ ಲೀಲೆಯಿಂದಲಾದ ಮಹಾಲಿಂಗಮೂರ್ತಿಯೇ ಶಿವನ ಸಾಕಾರಮೂರ್ತಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಥಮವೆಂಬುದೀಗ ಮಹಾಲಿಂಗಕಲ್ಲೇಶ್ವರಾ ನಿಮ್ಮ ಆದಿಗೆ ಪ್ರಥಮವಾಯಿತ್ತಲ್ಲಾ ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ.

೮. ಶೃತಿ ತತಿಯು ಮಸ್ತಕದ ಅತಿಶಯದ ಬೆಳಗಿನೊಳು ಸಕಲ ಲೋಕಂಗಳು ಬಿಟ್ಟವಾಗಿ ಒಸರುವ ಸಾನಂದ ಬೆಳಗು ಬಿಂದುಗಳಾಗಿ ಬೆಳಗುತಿದ್ದಿತು ಬ್ರಹ್ಮಯೋಗಿನಾಥಾ.

ಟೀಕು:---ವೇದಂಗಳ ಶಿರಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ ಶೃತಿಗಳ ಹೊಗಳತೆಗೆ ಉಪಮಿಸಬಾರದ ಅಖಂಡ ಬೆಳಗೆ ಪರಬ್ರಹ್ಮವೆಂಬುದೀಗ ಶೃತಿ ತತಿಯು ಮಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಅತಿಶಯದ ಬೆಳಗೆಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಅಂತಪ್ಪ ಮಹಾ ಪ್ರಕಾಶವನುಳ್ಳ ಪರಬ್ರಹ್ಮವು ತನ್ನ ಚಿದ್ವಿಲಾಸಾನಂದ ಲೀಲೆಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿ ಮಿಗೆವರಿದ ಚಿದಾನಂದದ ಬೆಳಗೆ ಷಟ್‌ಸ್ಥಲ ಶಕ್ತಿಸಮೇತವಾದ ಲಿಂಗಮೂರ್ತಿ ಎಂಬುದೀಗ ಒಸರುವ ಸಾನಂದ ಬೆಳಗು ಬಿಂದುಗಳಾಗಿ ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಅಂತಾದ ಲಿಂಗಕಳಾ ಶಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಅನಂತ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಂಗಳು ಸಚರಾಚರಂಗಳು ಆದವೆಂಬುದೀಗ ಸಕಲ ಲೋಕಂಗಳು ಬಿಟ್ಟವಾಗಿ ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಅಂತು ಸಕಲನಾಗಿ, ಸಕಲ ನಿಃಕಲನಾಗಿ ಅನಂತ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಪಿಂಡಾಂಡಂಗಳಾಗಿ ಬೆಳಗುತ್ತಿರ್ದ ಪರಬ್ರಹ್ಮ ಒಂದೇ ಎಂಬುದೀಗ ಬೆಳಗುತ್ತಿದ್ದಿತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮಯೋಗಿನಾಥಾ ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ.

೯. ಲೀಲೆಯದು ಪರಬೊಮ್ಮದಇಚ್ಛೆ. ಇಚ್ಛೆಯದು ಸಕಲ ಜೀವ ಜಾಲೋತ್ಪತ್ತಿ. ಸಕಲ ಜಾಲೋತ್ಪತ್ತಿಯದು ಜಗದ್ರಚನೆ. ಜಗದ್ರಚನೆಯದು ಜಗತ್ಪ್ರಳಯ ನೋಡಾ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೧೦. ಮೃತ್ತಿಕೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಮಡಕೆಗಳು ನೂರಾರು. ಮನ ಒಂದರಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯಾದಿಗಳು ನೂರಾರು. ಜನಕ ಒಬ್ಬನಲ್ಲಿ ಸಂತತಿಗಳು ನೂರಾರು. ಘನಕ್ಕೆ ಘನವಾದ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನಲ್ಲಿ ಜಗತ್ತುಗಳು ನೂರಾರು.

೧೧. ಶರೀರವುಳ್ಳನ್ನಕ್ಕ ನೆಳಲಿಲ್ಲದಿರಬಾರದು. ಭೂಮಿಯುಳ್ಳನ್ನಕ್ಕ ಆಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಇರಬಾರದು. ನಾಮವುಳ್ಳನ್ನಕ್ಕ ನೀಸಿಲ್ಲದೆ ಇರಬಾರದು. ಗುಹೇಶ್ವರಲಿಂಗವು ಶಕ್ತಿಗೊಳಗಾಯಿತ್ತಾಗಿ, ಬಚ್ಚ ಬರಿಯ ಬಯಲೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಉಪಮಾನವಿಲ್ಲ.

೧೨. ಏನೆಂದೆನಲಿಲ್ಲದ ಮಹಾ ಘನವು ತನ್ನ ಲೀಲೆಯಿಂ ತಾನೇ ಸ್ವಯಂಭು ಲಿಂಗಸ್ಥಲವಾಯಿತ್ತು. ಆ ಲಿಂಗದಿಂದಾಯಿತ್ತು ಶಿವಶಕ್ತ್ಯಾತ್ಮಕ. ಆ ಶಿವಶಕ್ತ್ಯಾತ್ಮಕದಿಂದಾದುದು ಆತ್ಮ. ಆತ್ಮನಿಂದಾದುದು ಆಕಾಶ. ಆ

ಆಕಾಶದಿಂದಾಯಿತ್ತು ವಾಯು. ವಾಯುವಿಂದಾಯಿತ್ತು ಅಗ್ನಿ. ಅಗ್ನಿಯಿಂದಾಯಿತ್ತು ಅಪ್ಪು. ಅಪ್ಪುವಿನಿಂದಾಯಿತ್ತು ಪೃಥ್ವಿ. ಪೃಥ್ವಿಯಿಂದಾಯಿತ್ತು ಸಕಲ ಜಗಜೀವವೆಲ್ಲವೂ. ನಿಮ್ಮ ನೆನಹುಮಾತ್ರದಿಂದಾದವು ನಿಮ್ಮಲಿಗೆಯ ಚನ್ನರಾಮಾ.

೧೩. ಸಹಜದಿಂದ ನಿರಾಲಂಬವಾಯಿತ್ತು. ನಿರಾಲಂಬದಿಂದ ನಿರಾಳವಾಯಿತ್ತು. ನಿರಾಳದಿಂದ ನಿರವಯುವಾಯಿತ್ತು. ನಿರವಯುದಿಂದ ಆದಿಯಾಯಿತ್ತು. ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರ್ತಿಯಾದನೊಬ್ಬ ಶರಣ. ಆ ಶರಣನ ಮೂರ್ತಿಯಿಂದ ಸದಾಶಿವನಾದನು. ಆ ಸದಾಶಿವ ಮೂರ್ತಿಯಿಂದ ಶಿವನಾದನು. ಆ ಶಿವನ ಮೂರ್ತಿಯಿಂದ ರುದ್ರನಾದನು. ಆ ರುದ್ರನ ಮೂರ್ತಿಯಿಂದ ವಿಷ್ಣುವಾದನು. ಆ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಮೂರ್ತಿಯಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮನಾದನು. ಆ ಬ್ರಹ್ಮನ ಮೂರ್ತಿಯಿಂದಲಾದವು ಸಕಲ ಜಗದ ಜೀವ ಜಂತುಗಳೆಲ್ಲ. ಇವೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಗುಹೇಶ್ವರನ ಕರಸ್ಥಲದ ಹಂಗಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದರು.

ಪರಮಾತ್ಮನು ಅಜ್ಞೇಯನು-

೧. ಏನೆಂದೆನಲಿಲ್ಲ, ನುಡಿದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ, ನಿಜದಲ್ಲಿರ್ದ ಬೆರಗು ಕುರುಹ ಅರಿವುದೇ? ಅದು ತನ್ನಲ್ಲಿ ತಾನಿಲ್ಲ. ಏನೇದೆನಲಿಲ್ಲದ ಬಯಲು ಅಲ್ಲಿ ಏನನೂ ಅರಸಲಿಲ್ಲ. ಇದಿರಿಲ್ಲ, ತಾನಿಲ್ಲ, ಚಿಕ್ಕಯ್ಯ ಪ್ರಿಯ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗ ಇಲ್ಲ ಇಲ್ಲ.

ಟೀಕು:-- ನಾ ನೀನೆಂಬ ಲಿಂಗಾಂಗವೆರಡಾಗಿ ತೋರದೆ ನಿಃಕಲವಾಗಿರ್ದ ನಿಜವಸ್ತುವ ಉಪಮಿಸಿ ಹೇಳಬಾರದೆಂಬುದೀಗ ವಚನದ ತಾತ್ಪರ್ಯಾರ್ಥ.

೨. ಅಸುರರ ಮಾಲೆಗಳಿಲ್ಲ, ತ್ರಿಶೂಲ ಡಮರುಗವಿಲ್ಲ, ಬ್ರಹ್ಮಕಪಾಲವಿಲ್ಲ, ಭಸ್ಮಭೂಷಣನಲ್ಲ, ಋಷಿಯ ಮಗಳೊಡನಿರ್ದಾತನಲ್ಲ. ಎಸಗುವ ಸಂಸಾರದ ಕುರುಹಿಲ್ಲದಾತಂಗೆ ಹೆಸರಾವುದೆಂದ ನಂಬಿಗ ಚೌಡಯ್ಯ?

೩. ತರುಗಳ ಮುರಿದು ಗಗನಕ್ಕೀಡಾಡುವ ಅನಿಲ ರೂಪೋ ನಿರೂಪೋ, ಬಲ್ಲರೆ, ನೀವು ಹೇಳಿಭೋ. ಗಜಸಿಂಹಶಾರ್ದೂಲವೆಂಬ ಅಧಿಕ

ಮೃಗಂಗಳ ಮುರಿಮೊತ್ತಿ ಕೆಡಹುತ್ತಿಪ್ಪ ವ್ಯಾಧ ರೂಪೋ ನಿರೂಪೋ, ಬಲ್ಲರೆ ನೀವು ಹೇಳಿ ಭೋ. ಕಾಣಲೀಯದೆ ಕೇಳಲೀಯದೆ ಅವಿಧಾನಂಗಳ ಕೆಡಿಸುತ್ತಿಪ್ಪ ನಿದ್ರೆ ರೂಪೋ ನಿರೂಪೋ, ಬಲ್ಲರೆ ನೀವು ಹೇಳಿ ಭೋ. ಇಂತಾ ಳಿವಾಳಿನ ಕೀಳಾಳಿನ ಅಂತಸ್ಥವನಾರಿಗೂ ಅರಿಯಬಾರದು. ಅನಾದಿ ಮೂಲದೊಡೆಯನ ಬಲ್ಲೆನೆಂಬ ಪರಿ ಇನ್ನೆಂತೋ? ರೂಪೆಂದಡೆ ಶಬ್ದ, ನಿರೂಪೆಂದಡೆ ಶೂನ್ಯ. ಈ ಎರಡರ ಆದಿಯಿಂದತ್ತತ್ತ ಕಾಣಾ ನಮ್ಮ ತಂದೆ ಕಪಿಲ ಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಲಿಂಗವು ಗುರುಕರುಣವುಳ್ಳವರಿಗಲ್ಲದೆ ಅರಿಯಬಾರದು.

೪ ನಿಮ್ಮ ತೇಜವ ನೋಡಲೆಂದು ಹೆರಸಾರಿ ನೋಡುತ್ತಿರಲು ಶತಕೋಟಿ ಸೂರ್ಯರು ಮೂಡಿದಂತೆ ಇದ್ದುದಯ್ಯ. ಮಿಂಚಿನ ಬಳ್ಳಿಯ ಸಂಚವ ಕಂಡಡೆ ಎನಗಿದು ಸೋಜಿಗವಾಯಿತ್ತು. ಗುಹೇಶ್ವರಾ, ನೀನು ಜ್ಯೋತಿರ್ಲಿಂಗವಾದಡೆ, ಉಪಮಿಸಿ ನೋಡಬಲ್ಲವರಿಲ್ಲವಯ್ಯ.

೫. ಕಾವ್ಯಕಲ್ಪಿತಂಗಳಿಲ್ಲದೆ ನಿಮ್ಮಿಂದ ನೀವೆ ಸ್ವಯಂಭುವಾಗಿರ್ದೆಯಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಪರಮಾನಂದ ಪ್ರಭಾವ ಪರಿಣಾಮದಲ್ಲಿ ಅನಂತ ಕಾಲವಿದ್ದಿರಲ್ಲಾ. ನಿಮ್ಮ ಆದ್ಯಂತವ ನೀವೇ ಅರಿವುತಿದ್ದಿರಲ್ಲಾ. ನಿಮ್ಮ ನಿಜಭಾವವ ನೀವೇ ಬಲ್ಲಿರಿ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಸಂಗಮದೇವಾ.

೬. ಸನಕಸನಂದ ಮುನಿಜನಾದಿಗಳು ಅರಿಯರಯ್ಯ ನಿಮ್ಮ ಅಂತುವನು. ಒಂದರಲ್ಲಿ ಹಲವಾಗಿ, ಹಲವರಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿ, ಸಾಕಾರನಿರಾಕಾರವಾಗಿಪ್ಪಲ್ಲಿ ಏಕವಾಗಿಪ್ಪ ಕಪಿಲ ಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿನಾಥ ನೀವೇಯಾಗಿ.

೭. ಅರಿದೆವೆಂದಡೆ ಅರಿಯಬಾರದು ನೋಡಾ. ಘನಕ್ಕೆ ಘನ ತಾನೇ ನೋಡಾ. ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನ ನಿರ್ಣಯವಿಲ್ಲದೆ ಪೋದೆನು.

೮. ಬ್ರಹ್ಮ ವಿಷ್ಣು ರುದ್ರ ಈಶ್ವರ ಸದಾಶಿವ ಪರಮೇಶ್ವರವೆಂಬ ಸಂದಣಿ ತಲೆದೋರದ ಮುನ್ನ, ಅಲ್ಲಿಂದತ್ತ ಬಯಲೇ ಸ್ವರೂಪವಾಯಿತ್ತು. ಆ ಸ್ವರೂಪಿನಘ ನಡೆಯನುಪಮಿಸಬಾರದು. ನೋಡಬಾರದ ಬೆಳಗು, ಕೂಡಬಾರದ ಮೂರ್ತಿ ಅಖಂಡ ಅಪ್ರತಿಮ ಗುಹೇಶ್ವರಲಿಂಗವ ಬೆಳಗಿನ ಮೂಲವ ಲಿಂಗ ಸಂಗಿಗಳಲ್ಲದ ಮಿಕ್ಕಿನ ಅಂಗವಿಕಾರಿಗಳೆತ್ತ ಬಲ್ಲರು?

೯. ವೇದಾತೀತ, ಷಡ್ವರ್ಣರಹಿತ, ಅಷ್ಟತ್ರಿಂಶತ್‌ಕಳಾತೀತ, ವ್ಯೋಮಾತೀತ, ಅಗಮ್ಯ, ಅಗೋಚರ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೧೦. ತೋರುವನಯ್ಯ ಶಿವನು, ಅಡಗುವ ನಗಲುವನಯ್ಯ ಶಿವನು. ಕಂಗಳ ಮುಂದೆ ಕಾಯಗೊಂಡು, ಮನದ ಮುಂದೆ ಕಸವಾಗಿ ಕಾಡುವನಯ್ಯ ಶಿವನು. ಒಲ್ಲವಡೆ ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದು, ಹಲವೆಡೆಯಲ್ಲಿ ತೋರುವನು. ಹಲವೆಡೆಯಲ್ಲೈದಿ ಒಂದೇ ರೂಪಾಗಿರ್ಪನು. ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವನು ಚಿನ್ಮಯನಾಗಿ ಎನಗೆ ಅಸಾಧ್ಯನಾದನು.

೧೧. ಕಾಯದಲಾದ ಮೂರ್ತಿಯಲ್ಲ. ಜೀವದಲಾದ ಮೂರ್ತಿಯಲ್ಲ. ಪ್ರಾಣದಲಾದ ಮೂರ್ತಿಯಲ್ಲ. ಪುಣ್ಯದಲಾದ ಮೂರ್ತಿಯಲ್ಲ. ಮೂರ್ತಿಯಾದ ಮೂರ್ತಿಯಲ್ಲ. ಯುಗದಲಾದ ಮೂರ್ತಿಯಲ್ಲ. ಜಗದಲಾದ ಮೂರ್ತಿಯಲ್ಲ. ಶಿವನಲ್ಲಾದ ಮೂರ್ತಿಯಲ್ಲ. ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಾದ ಮೂರ್ತಿಯಲ್ಲ. ಇದೆಂಥ ಮೂರ್ತಿ ಎಂದುಪಮಿಸುವೆ? ಕಾಣಬಾರದ ಕಾಯ, ನೋಡಬಾರದ ತೇಜ, ಉಪಮಿಸಬಾರದ ನಿಲವು. ಕಾರಣವಿಡಿದು ಕಣ್ಗೆಗೋಚರವಾದ ಮನವನೇನೆಂದು ಹೇಳುವೆ ಗುಹೇಶ್ವರಾ?

೧೨. ನಾದದ ಬಲದಿಂದ ವೇದಂಗಳಾದವಲ್ಲದೆ, ವೇದ ಸ್ವಯಂಭುವಲ್ಲ ನಿಲ್ಲು. ಮಾತಿನ ಬಲದಿಂದ ಶಾಸ್ತ್ರಂಗಳಾದವಲ್ಲದೆ ಶಾಸ್ತ್ರ ಸ್ವಯಂಭುವಲ್ಲ ನಿಲ್ಲು. ಪಾಷಾಣದ ಬಲದಿಂದ ಸಮಯಂಗಳಾದವಲ್ಲದೆ ಸಮಯ ಸ್ವಯಂಭುವಲ್ಲ ನಿಲ್ಲು. ಇಂತೀ ಮಾತಿನ ಬಣಬೆಯ ಮುಂತಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆತನ ಕಂಡೆಹೆನೆಂದರೆ ಆತನತ್ಯತಿಷ್ಠದ್ದಶಾಂಗುಲ. ಆತನೆಂತು ಸಿಲುಕುವನೆಂದಾತನಂಬಿಗಚೌಡಯ್ಯ.

೧೩. ಅರಿಯಬಹುದು, ಕುರುಹಿಡಬಾರದು. ಭಾವಿಸಬಹುದು, ಬೆರಸಬಾರದು. ಕಾಣಬಹುದು, ಕೈಗೆ ಸಿಲ್ಕದು. ಅಖಂಡ ನಿರಾಳದ ಕಪಿಲ ಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ನಿಮ್ಮ ಶರಣರು ಬಲ್ಲರು.

ಪರಮಾತ್ಮನು ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪಿಯು.

೧. ಸಕಲ ನಿಷ್ಕಲವ ಕೂಡಿಕೊಂಡಿಪ್ಪೆಯಾಗಿ, ಸಕಲ ನೀನೇ ನಿಷ್ಕಳ ನೀನೇ ಕಂಡಯ್ಯ. ವಿಶ್ವತೋ ಚಕ್ಷು ನೀನೇ ದೇವಾ, ವಿಶ್ವತೋ ಮುಖ ನೀನೇ ದೇವಾ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೨. ಶೃತಿ ತತಿ ಶಿರದ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯತಿಷ್ಠದ್ದಶಾಂಗುಲನನೇನೆಂಬೆನಯ್ಯ. ಘನಕ್ಕೆ ಘನಮಹಿಮನ, ಮನಕ್ಕಗೋಚರನ, ಅಣೋರಣೀಯಾನ್, ಮಹತೋ ಮಹೀಯಾನ್ ಮಹಾದಾನಿ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೩. ವಿಶ್ವದೊಳಗೆಲ್ಲ ನೀನೇ ದೇವಾ. ವಿಶ್ವಭರಿತನು ನೀನೇ ದೇವಾ. ವಿಶ್ವರೂಪನು ನೀನೇ ದೇವಾ. ವಿಶ್ವಪತಿ ನೀನೇ ದೇವಾ. ವಿಶ್ವಾತೀತನು ನೀನೇ ದೇವಾ ಅಖಂಡೇಶ್ವರಾ.

೪. ಎತ್ತೆತ್ತ ನೋಡಿದಡತ್ತತ್ತ ನೀನೇ ದೇವಾ, ಸಕಲ ವಿಸ್ತಾರದ ರೂಹು ನೀನೇ ದೇವಾ, ವಿಶ್ವತೋ ಚಕ್ಷು ನೀನೇ ದೇವಾ, ವಿಶ್ವತೋ ಮುಖ ನೀನೇ ದೇವಾ, ವಿಶ್ವತೋ ಬಾಹು ನೀನೇ ದೇವಾ, ವಿಶ್ವತೋ ಪಾದ ನೀನೇ ದೇವಾ, ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೫. ಕುರುಹುಂಟೇ ಮರಳಿ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ? ತೆರಹುಂಟೇ ಮರಳಿ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ? ಎಲ್ಲೆಡೆಯೊಳು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ಪರಾತ್ಪರ ಲಿಂಗದ ನಿಲವನರಿಯದೆ, ಹುಸಿಯ ಕಲ್ಪಿಸಿ, ಹುಸಿಯನೇ ಪೂಜಿಸಿ, ಹುಸಿಯ ಫಲಪದವನುಂಡು, ಹುಸಿಯಾಗಿ ಹೋದವರ ಕಂಡು ನಗುತಿರ್ದಯ್ಯ ನಮ್ಮ ಅಖಂಡೇಶ್ವರಾ.

೬. ಸಹಸ್ರ ಶೀರ್ಷನಾದಿಪುರುಷನು, ತ್ರಿಪಾದೂರ್ಧ್ವ ಪುರುಷನೊಬ್ಬ ಪುರುಷನು, ಉದಸ್ಮುಖನೊಬ್ಬ ಪುರುಷನು, ಉದಯ ಪುರುಷನೊಬ್ಬ ಪುರುಷನು, ವಿರಾಟ್ ಪುರುಷನೊಬ್ಬ ಪುರುಷನು, ಆದಿ ಪುರುಷನೊಬ್ಬ ಪುರುಷನು, ತದ್ವಿಯತ್ಪುರುಷ, ಪುರುಷರಿಲ್ಲದ ಪ್ರಭೆಯ ನೋಡಿರೇ. ವೇದ ನಾದಾತೀತ, ತುರೀಯ ಪರಮಾನಂದ, ನಿರವಯ, ಷಟ್‌ತ್ರಿಂಶತ್ ಪ್ರಭಾಪಟಲದ ಬೆಳಗಿದೆ ನೋಡಿರೋ. ಬೆಳಗಿನೊಳಗಿನ ಮಹಾ ಬೆಳಗಿನ ಬೆಳಗು ನಮ್ಮ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಯ್ಯ.

೭. ಪಾತಾಳದಿಂ ಕೆಳಗೆ ಪಾದ, ಸುವರ್ಲೋಕದಿಂ ಮೇಲೆ ಉತ್ತಮಾಂಗ, ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವೇ ಮಕುಟ, ಗಗನವೇ ಮುಖ, ಚಂದ್ರಾರ್ಕಾಗ್ನಿ

ಗಳೇ ನೇತ್ರ, ಪಶ್ಚಿಮದಿಕ್ಕುಗಳು ಬಾಹುಗಳು, ಮಹದಾಕಾಶವೇ ಶರೀರ, ತರುಗಳೇ ತನೂರುಹ, ಸೂರ್ಯವೇ ಕರಸ್ಥಲದ ಲಿಂಗ, ನಕ್ಷತ್ರಗಳೇ ಪುಷ್ಪ, ನಿತ್ಯವೇ ಪೂಜೆ, ಮೇಘವೇ ಜಡೆ, ಬೆಳದಿಂಗಳೇ ವಿಭೂತಿ, ಪರ್ವತಗಳೇ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿ, ಪಂಚಬ್ರಹ್ಮವೇ ಪಂಚಾಕ್ಷರ, ತತ್ವಂಗಳೇ ಜಪಮಾಲೆ, ಮೇರುವೇ ದಂಡ, ಜಗವೇ ಕಂಥಾ, ಅನಂತವೇ ಕೌಪೀನ, ತ್ರಿಗುಣ ಒಂದಾದುದೇ ಕರ್ಪೂರ, ಚತುರ್ಯುಗಂಗಳೇ ಗಮನ, ಮಿಂಚೇ ಅಂಗರುಚಿ, ಸಿಡಿಲವೇ ಧ್ವನಿ, ವೇದಾಗಮವೇ ವಾಕ್ಯ, ಜ್ಞಾನಮುದ್ರೆಯೇ ಉಪದೇಶ, ಪೃಥ್ವಿಯೇ ಸಿಂಹಾಸನ, ದಿವಾರಾತ್ರಿಯೇ ಆಲಮನೆ, ಶಿವಜ್ಞಾನವೇ ಐಶ್ವರ್ಯ ನಿರಾಳವೇ ತೃಪ್ತಿ, ಇಂಥ ಚೈತನ್ಯ ಜಂಗಮಕ್ಕೆ ನಾನು ನಮೋ ನಮೋ ಎನುತಿರ್ದೆನಯ್ಯ ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ ಸೋಮೇಶ್ವರಾ.

೮. ಗಿರಿಗಳ ಗುಹೆಗಳ ಕಂದರದಲ್ಲಿ ನೆಲಹೊಲದಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪೆ, ದೇವಾ. ಎಲ್ಲಿನೋಡಿದಡಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪೆ ದೇವಾ. ಮನಕ್ಕಗಮ್ಯ ಅಗೋಚರವಾಗಿ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ನೀನೇ ಇಪ್ಪೆಯಯ್ಯಾ, ಗುಹೇಶ್ವರಾ, ನಿಮ್ಮ ನಗಲಕ್ಕೆ ಹರಿವರಿದು ಕಂಡೆ ನಾನು.

೯. ವನವೆಲ್ಲ ನೀವೇ, ವನದೊಳಗಣ ದೇವತರುವೆಲ್ಲ ನೀವೇ, ತರುವಿನೊಳಗಾಡುವ ಮೃಗವೆಲ್ಲ ನೀವೇ, ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಸರ್ವಭರಿತನಾಗಿ, ಎನಗೆ ಮುಖದೋರ.

೧೦. ಇಳೆ ನಿಮ್ಮ ದಾನ, ಬೆಳೆ ನಿಮ್ಮ ದಾನ, ಸುಳಿದು ಬೀಸುವ ವಾಯು ನಿಮ್ಮ ದಾನ. ನಿಮ್ಮ ದಾನವನುಂಡು ಅನ್ಯರ ಹೊಗಳುವ ಕುನ್ನಿಗಳನೇನೆಂಬೆ ರಾಮನಾಥಾ?

ಕಾಯ ನಿಮ್ಮ ದಾನ, ಜೀವ ನಿಮ್ಮ ದಾನ, ಕಾಯ ಜೀವವುಳ್ಳಲ್ಲಿಯೇ ಪೂಜಿಸದ ಅನ್ಯಾಯಿಗಳನೇನೆಂಬೆ ಹೇಳಾ ರಾಮನಾಥಾ?

ಎತ್ತು ನಿಮ್ಮ ದಾನ, ಬಿತ್ತು ನಿಮ್ಮ ದಾನ, ಸುತ್ತಿ ಹರಿವ ಸಾಗರವೆಲ್ಲ ನಿಮ್ಮ ದಾನ. ನಿಮ್ಮ ದಾನವನುಂಡು ಅನ್ಯರ ಹೊಗಳುವ ಕುನ್ನಿಗಳನೇನೆಂಬೆ ಹೇಳಾ ರಾಮನಾಥಾ?

ಇಂತೆಂದ ಭೂಮಿಯು, ಇಂತೆಂದ ಗಗನವ, ಇಂತೆಂದ ಸಪ್ತಸಾಗರವ, ಇಂತೀ ಲೋಕದೊಳಗೆ ತಿಂಥಿಣಿಯಾಗಿಪ್ಪ ಅಚಿಂತ್ಯನನಾರು ಬಲ್ಲರೈ ರಾಮನಾಥಾ?

೧೧. ನೆಲದೀಪದೊಡೆಯನು, ಜಲತಂಪಿನೊಡೆಯನು, ಹಿರಿಯ ಪೆಂಪಿನೊಡೆಯನು, ಅಗ್ನಿ ಉಷ್ಣದೊಡೆಯನು, ಚಂದ್ರಕಾಂತದೊಡೆಯನು, ಸೂರ್ಯಕಾಂತದೊಡೆಯನು, ಸಕಲ ದೈವಂಗಳಿಗೆ ಆಯುಷ್ಯಭಾಷೆಯ ಕೊಟ್ಟ ಭೋಗದೊಡೆಯನು ಜಗತ್ಪ್ರಭುಸೊಡ್ಡಳಾ.

೧೨. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನೋಡಿದಡಲ್ಲಲ್ಲಿ ನೀನೇ ದೇವಾ. ಪಿಂಡಾಂಡಂಗಳೊಳಗೆಲ್ಲ ನೀನೇ ದೇವಾ. ಮಹದಾಕಾಶರೂಪ, ನಿರುಪಾಧಿಕ ಪರಂಜ್ಯೋತಿ ನೀನೇ ದೇವಾ. ಉಪಮಾತೀತ ವಾಙ್ಮನಕ್ಕಗೋಚರ ನೀನೇ ದೇವಾ. ಸ್ವಾನುಭೂತಿ ಸ್ವರೂಪ ಶರಣ ಜನಮನೋವಲ್ಲಭ ನೀನೇ ದೇವಾ, ನಿಜಗುರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರಾ.

೧೩. ಅಣುವಿಂಗೆ ಅಣು, ಮಹತ್ತಿಂಗೆ ಮಹತ್ತಾಗಿ, ಎಣಿಸಬಾರದ ಬಹುಳ ಬ್ರಹ್ಮಕ್ಕೆ ಎಣೆಯಾವುದು ಹೇಳಾ? ಅಗಣಿತನಕ್ಷಯು, ಸರ್ವಜೀವಮನಃ ಪ್ರೇರಕ, ಸರ್ವಜ್ಞ, ಏಕೋದೇವ ಸಂವಿತ್ ಪ್ರಕಾಶ ಪರಮೇಶ್ವರನು ಮನವೆಂಬ ದರ್ಪಣದೊಳಗೆ ಬಿಂದ್ವಾಕಾಶ ರೂಪವಾಗಿ ಬೆಳಗಿ ತೋರುವ ಶಿವನ ಅಂದವ ತಿಳಿದು ನೋಡಿ ಕೂಡಬಲ್ಲಾತನೇ ಪರಶಿವಯೋಗಿ, ಆತ ಜನನಮರಣ ವಿರಹಿತ, ಆತನೇ ಸರ್ವಜ್ಞನು, ಆತನೇ ನಿಜಗುರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರನು ತಾನೇ.

೧೪. ಮನದಲ್ಲಿ ಭೇದ. ವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿ ಭೇದವಿಲ್ಲವಯ್ಯ. ಕ್ರಿಯೆ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಭೇದವಲ್ಲದೆ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಭೇದವಿಲ್ಲವಯ್ಯ. ರೂಪ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಭೇದವಲ್ಲದೆ ಚೈತನ್ಯದಲ್ಲಿ ಭೇದವಿಲ್ಲ ನೋಡಯ್ಯ ಕಪಿಲ ಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೧೫. ಊರಲ್ಲಿರುವ ವಸ್ತು, ಅದೇ ನೋಡಯ್ಯ. ವನದಲ್ಲಿರುವ ವಸ್ತು ಅದೇ ನೋಡಯ್ಯ. ಚರಿಸಿ ಚರಿಸಿ ಜಗದುದ್ಧರಿಸುವ ವಸ್ತು ಅದೇ ನೋಡಯ್ಯ. ಮೂಲೋಕದೆರೆಯ ಕಪಿಲ ಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನೆಂಬ ಪರವಸ್ತು ಅದೇ ನೋಡಯ್ಯ.

೧೬. ತನಗೆ ತಾನೇ ಹುಟ್ಟಿದನಾಗಿ ತಾನೇ ಸ್ಥಾವರವಾದ. ಆ ಲಿಂಗವು ತನ್ನಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅವ್ಯಕ್ತ ಕ್ರಿಯಿಂದ ಮನವೇ ಬಾಯಾಗಿ ಉಂಬ ಲಿಂಗವು ಇತರ ಸುಖವ ಬಲ್ಲುದೇ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಸಂಗಮದೇವಾ?

೧೭. ಓಂ ಪ್ರಥಮದಲ್ಲಿ ದಿವ್ಯ ನಿರಾಲಂಬಮೂರ್ತಿ ಜಗಹಿತಾರ್ಥವಾಗಿ ತತ್ತ್ವದಲ್ಲಿ, ಪಂಚಬ್ರಹ್ಮ ಸಾಕಾರ ಮೂರ್ತಿ ಲೀಲಾಸಂಭವವಾ

ದಲ್ಲಿ, ಅಣುವಿಂಗೆ ಅಣು ಮಹತ್ತಿಂಗೆ ಮಹತ್ತಾದಲ್ಲಿ, ಅಂಗ ಕರಂಡ ಆತ್ಮ ಸುಗಂಧ ನೀನಾದೆಯಲ್ಲ, ಏಣಾಂಕಧರ ಸೋಮೇಶ್ವರಲಿಂಗ.

೧೮. ವಾಯು ಬಯಲೆಂದರೆ, ತರುಗಿರಿಗಳೊದರುವ ಪರಿ ಇನ್ನೆಂತು? ನಾದ ಬಯಲೆಂದರೆ ಶಬ್ದಂಗಳು ತೋರುವ ಪರಿ ಇನ್ನೆಂತು? ತನ್ಮಯ ವೆಲ್ಲವು ರೂಪು, ಏಣಾಂಕಧರ ಸೋಮೇಶ್ವರಲಿಂಗವು ಸ್ವರೂಪನಾಗಿ ಜಗದಲ್ಲಿಹನ್ನಬರ.

೧೯. ಆಗ ಹುಟ್ಟಿ ಬೇಗ ಸಾವ ಮಾನವ ನೀನು ದೇವರೆನಿಸಿ ಕೊಂಬುದಾವುದಂತರ ಹೇಳಾ? ದೇವರಿಗೆ ದೇವಲೋಕ, ಮಾನವರಿಗೆ ಮರ್ತ್ಯಲೋಕ, ಗುಹೇಶ್ವರಲ್ಲಯ್ಯಗೆ ಆವ ಲೋಕವೂ ಇಲ್ಲ.

೨೦. ಮೃತ್ತಿಕೆ ಒಂದರಲಾದ ಭಾಂಡದಂತೆ, ಚಿನ್ನ ಒಂದರಲಾದ ಭಂಗಾರದಂತೆ, ಉದಕ ಒಂದರಲಾದ ವಾರಿಕಲ್ಲಂತೆ ಬ್ರಹ್ಮದಿಂದಲಾದ ಜಗವು ಭಿನ್ನವೆಲ್ಲಿಯದು ಸಕಳೇಶ್ವರಯ್ಯ?

೨೧. ಘಟಪಟ ಭಿತ್ತಿಯಂತೆ ಭಿನ್ನ ವೆಂಬುದು ಹಾಗಿಹುದು. ತಿಳಿದು ನೋಡಿದರೆ ಭಿನ್ನ ಉಂಟೇ? ಘಟದೊಳಗಿನ ಬಯಲು ಪಟದೊ ಳಗಣ ಬಯಲು ಭಿತ್ತಿಯ ಮೃತ್ತಿಕೆ ಒಂದಲ್ಲದೆ ಎರಡಿಲ್ಲ. ದೇಹಗಳೊ ಳಗೆ ಗುಹೇಶ್ವರನಲ್ಲದ ಪುತ್ತ್ರರೂ ಇಲ್ಲ.

೨೨. ಊರೊಳಗಣ ಬಯಲು ಊರಹೊರಗಣ ಬಯಲೆಂದುಂಟೇ? ಊರೊಳಗೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಬಯಲು ಊರ ಹೊರಗೆ ಹೊಲೆಯ ಬಯಲೆಂ ದುಂಟೇ? ಎಲ್ಲ ನೋಡಿದರೆ ಬಯಲೊಂದೆ. ಬಿತ್ತಿಯಿಂದ ಒಳಹೊರಗೆಂಬ ನಾಮ ಪೈಸೆ. ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಕರೆದರೆ ಓ ಎಂದಾತನೇ ಬಿಡಾಡಿ.

✓ ೨೩. ದ್ರವ್ಯ ನೀನು, ದ್ರವ್ಯಾರ್ಥ ನೀನು. ಪದ ನೀನು, ಪದಾರ್ಥ ನೀನು. ಸಕಲ ನೀನು ನಿಃಕಲ ನೀನು. ಸಕಲ ನಿಃಕಲಾತ್ಮಕ ಪರಿ ಪೂರ್ಣ ಶಿವನಲ್ಲದೆ, ಅನ್ಯ ಭಿನ್ನ ಭಾವನೆ ಉಂಟೇ? ಸಕಲ ಪದಾರ್ಥಂ ಗಳೆಲ್ಲವೂ ನಿಮ್ಮ ಸಾಮರಸ್ಯ ಭಾವವನೆಯ್ದಿಹೆವೆಂದು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅಂಗದ ಮೇಲೆ ಹೆಸರಿಟ್ಟು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡಿದ್ದಾವೆ ನೋಡಾ. ಅದೆಂ ತೆಂದೊಡೆ ದ್ರವ್ಯಾರ್ಥಂಚಮಹಾ ದೇವೋ ದ್ರವ್ಯರೂಪಾಯ ಮಹೇಶ್ವರಃ ಇತಿ ಮಾಂ ಭೇದನೋ ನಾಸ್ತಿ ಸರ್ವರೂಪೋ ಸದಾಶಿವಃ ॥ ಎಂದು

ಡಾಗಿ ನಾವ ನೀನು ಬಿಂದು ನೀನು ಕಳೆ ನೀನು ಕಳಾತೀತ ನೀನು ಗುಹೇಶ್ವರಾ.

೨೪. ಕಾಣಬಹುದು, ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕದು. ಅರಿಯಬಹುದು, ಕುರುಹಿಡಬಾರದು. ಭಾವಿಸಬಹುದು, ಬೆರಿಸಬಾರದು. ಇಂತುಪಮಿಸಬಾರದ ಘನವನು ಕಪಿಲ ಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ನಿಮ್ಮ ಶರಣನೇ ಬಲ್ಲ.

ಪರಮಾತ್ಮನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಆಧಾರಭೂತನಾಗಿದ್ದು, ಅದರ ಉತ್ಪತ್ತಿ, ಸ್ಥಿತಿ, ಲಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣನು.

೧. ತನ್ನಲ್ಲಿ ಅನಂತಕೋಟಿ ಬ್ರಹ್ಮರುತ್ಪತ್ತಿ ಸ್ಥಿತಿ, ಲಯ, ನೋಡಾ. ತನ್ನಲ್ಲಿ ಅನಂತಕೋಟಿ ವಿಷ್ಣ್ವಾದಿಗಳುತ್ಪತ್ತಿ, ಸ್ಥಿತಿ, ಲಯ ನೋಡಾ. ತನ್ನಲ್ಲಿ ಅನಂತಕೋಟಿ ದೇವತೆಗಳುತ್ಪತ್ತಿ, ಸ್ಥಿತಿ, ಲಯ, ನೋಡಾ. ತಾನೇ ಅಖಂಡಿತ ಅಪ್ರಮೇಯ, ಅಗಣಿತ, ಅಗಮ್ಯ, ಅಗೋಚರ ನೋಡಾ, ಅಪ್ರಮಾಣ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೨. ಅಯ್ಯಾ ನೀನು ನಿರಾಳ ನಿರ್ಮಾಯನಾಗಿಪ್ಪೆಯಾಗಿ ಆಕಾಶದ ಪ್ರಕಾಶವಿಲ್ಲದಂದು, ಸಾಕ್ಷಿ ಸಭೆಗಳಿಲ್ಲದಂದು, ಸಚರಾಚರವೆಲ್ಲ ರಚನೆಗೆ ಬಾರದಂದು, ಆಧಾರದೊಳಗಣ ವಿಭೂತಿಯ ತೆಗೆದು, ಭೂಮಿಯ ಗೆಲೆಗೊಳಿಸಲು, ಪಂಚಾಶತ್ಕೋಟಿ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಭೂಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಸುತ್ತಿ ಹರಿದವು ಸಪ್ತಸಮುದ್ರಂಗಳು. ಎಂಬತ್ತಾರು ಕೋಟಿ, ತೊಂಬತ್ತೇಳು ಲಕ್ಷ, ಭುವನಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಉದಯ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಆರವತ್ತಾರು ಕೋಟಿ. ತಾರಾಮಂಡಲವೇಂದಡೆ, ಬೆಳಗಿ ತೋರಿದ ಹನ್ನೆರಡು ಜ್ಯೋತಿಯು. ನಿಲಿಸಿ ತೋರಿದ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಭುವನವ. ಈ ಜಗದ ಜಂಗುಳಿಯ ಕಾವ ಗೋವಳ ತಾನಾಗಿ, ಎಂಬತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಜೀವರಾಶಿಗಳಿಗೆ ರಾಶಿವಾಳ ತಾನಾಗಿ, ಸಕಲದ ಅಳಿವಿನ, ಉಳಿವಿನ, ನಿಂದ, ನಿಜದ ನಿಲವ ನೋಡಿ ಕಂಡೆನು. ಗುಹೇಶ್ವರಾ ನಿಮ್ಮ ಶ್ರೀಪಾದಕ್ಕೆ ನಮೋ ನಮೋ ಎನುತಿರ್ದೆನು.

೩. ರುದ್ರ ಮುಖದಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣು ಭುಜದಲ್ಲಿ ಜಂಘೆಯಲ್ಲಿ ಅಜನ ಜನನವು. ಇಂದ್ರ ಪಾದದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರ ಮನದಲ್ಲಿ, ಚಕ್ಷುವಿನಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನ ಜನನವು. ನೊಸಲಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿಯು, ಪ್ರಾಣದಲ್ಲ ವಾಯು, ನಾಭಿಯಲ್ಲಿ

ಅಂತರಿಕ್ಷ ಜನನವು. ಶಿರದಲುದಯ ಮೂವತ್ತು ಮೂರು ಕೋಟಿ ದೇವ ರ್ಕಳು. ಪಾದತಳದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯ ಜನನವು. ಶ್ರೋತ್ರದಲ್ಲಿ ದಶದಿಕ್ಕು. ಜಗವ ನಿಕ್ಷೇಪಿಸಿದ ಕುಕ್ಷಿಯಲ್ಲಿ. ಅಕ್ಷಯನಗಣಿತನು, ಸಾಸಿರ ತಲೆ, ಸಾಸಿರ ಕಣ್ಣು, ಸಾಸಿರ ಕೈ, ಸಾಸಿರ ಪಾದ ಸಾಸಿರ ಸನ್ನಿಹಿತ ನಮ್ಮ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೪. ನಿಮ್ಮ ನಿಜದಂತ್ಯವನಾರು ಬಲ್ಲರಯ್ಯಾ? ಚತುರ್ದಶ ಭುವ ನಂಗಳೆಲ್ಲ ನಿಮ್ಮಾಧೀನವಯ್ಯ. ನಿಮಗೆಣೆಯಪ್ಪ ದೇವರುಂಟೇ ಕಪಿಲ ಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ?

೫. ಸರ್ಪನೂ, ಕೂರ್ಮನೂ, ದಿಕ್ಕರಿಗಳೆಂಟೂ, ಭೂಮಿಯ ಹೇತ್ರಿರ್ದಹರೆಂದು, ಅಹರ್ನಿಶ ಹೊತ್ತಿರ್ಪವಂಗೆ ಅತ್ತಲಾಧಾರ, ಇತ್ತ ಲಾಧಾರ. ಉತ್ತರ ಕೊಡುವವರಿಗೆ ಇಕ್ಕುವೆ ಮುಂಡಿಗೆಯ. ಎತ್ತುವ ರುಳ್ಳೊಡೆ, ತೋರಿರೈ, ರಾಮನಾಥಾ?

೬. ಶರಧಿಯ ಮೇಲೆ ಧರೆಯ ಕರಗದಂತಿರಿಸಿದೆ. ಅಂಬರಕ್ಕೆ ಗದ್ದುಗೆ ಬೋದುಗೆ ಇಲ್ಲದಂತಿರಿಸಿದೆ. ಎಲೆ ವೃಷನೇ, ನೀನಲ್ಲದೆ ಉಳಿದ ದೈವಂಗಳಿಗಹುದೇ ರಾಮನಾಥಾ?

೭. ಕಲಿವೀರ ಕಡಿವಲ್ಲಿ, ಬಲು ವಿಷವು ಸುಡುವಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೆಟ್ಟ ಮೊರೆಯೋ ಎಂಬಲ್ಲಿ, ನಿಮ್ಮ ತಲೆಗಾಮ ರಕ್ಷಿಸಿದ ಸುಲಭನನರಿಯಿರೇ. ಹೊಲೆಯರಿರಾ, ಸಲೆ ನಂಬಿ ಬದುಕಿರೋ ರಾಮನಾಥನಾ.

೮. ಸ್ವರ್ಗಲೋಕ ತಾನಿರ್ದಲ್ಲಿ, ಜ್ಯೋತಿರ್ಮಯ ಲೋಕ ತಾನಿರ್ದಲ್ಲಿ ಸಚರಾಚರಂಗಳೆಲ್ಲ ತಾನಿರ್ದಲ್ಲಿ, ತನ್ನಿಂದಧಿಕವಪ್ಪ ದೈವ ಒಂದಿಲ್ಲವಾಗಿ ಇವೆಲ್ಲ ತನ್ನಾಧೀನವಲ್ಲದೆ, ಅವರಾಧೀನ ತಾನಲ್ಲ ನೋಡಾ, ಅಪ್ರಮಾಣ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೯. ಬ್ರಹ್ಮ ವಿಷ್ಣ್ವಾದಿಗಳು ತಾನಿರ್ದಲ್ಲಿ, ರುದ್ರ ಈಶ್ವರರು ತಾನಿ ರ್ದಲ್ಲಿ, ಪಂಚಮುಖ ದಶಭುಜವನುಳ್ಳ ಸದಾಶಿವರು ತಾನಿರ್ದಲ್ಲಿ, ನಾಲ್ವ ತ್ತೆಂಟುಸಾವಿರ ಮುನಿಗಳು ತಾನಿರ್ದಲ್ಲಿ, ಮೂವತ್ತುಮೂರು ಕೋಟಿ ದೇವತೆಗಳು ತಾನಿರ್ದಲ್ಲಿ, ತಾನೇ ಅಖಂಡ ಪರಿಪೂರ್ಣನಾಗಿ, ಮಹಾ ಘನವಲ್ಲದೆ, ತನ್ನಿಂದಧಿಕವಪ್ಪ ಘನವಿಲ್ಲ ನೋಡಾ, ಅಪ್ರಮಾಣ ಕೂಡ ಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೧೦. ಸಪ್ತಕೋಟಿ ಮಹಾಮಾತ್ರಂಗಳು. ತಾನಿರ್ದಲ್ಲಿ. ತೊಂಬ ತ್ತುನಾಲ್ಕು ವ್ಯೋಮ ವ್ಯಾಪಿ ಪದಂಗಳು ತಾನಿರ್ದಲ್ಲಿ. ಅಕಾರಾದಿ ಕ್ಷಕಾರಾಂತ್ಯವಾದ ಐವತ್ತೆರಡಕ್ಷರಗಳು ತಾನಿರ್ದಲ್ಲಿ. ಮೂವತ್ತಾರು ತ ತ್ವಂಗಳು ತಾನಿರ್ದಲ್ಲಿ. ಷಟ್ಕಳೆ, ದ್ವಾದಶಕಳೆ, ಷೋಡಷಕಲೆಗಳು ತಾನಿ ರ್ದಲ್ಲಿ. ಅರವತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಕಳೆ ಜ್ಞಾನಂಗಳು ತಾನಿರ್ದಲ್ಲಿ. ಇವೆಲ್ಲವು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಸ್ಥಿತಿಲಯವಾದ ಕಾರಣ, ತನ್ನಿಂದಧಿಕವಪ್ಪ ಘನ ಒಂದಿ ಲ್ಲವಾಗಿ, ತಾನೇ ಪರಬ್ರಹ್ಮ ನೋಡಾ, ಅಪ್ರಮಾಣಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೧೧. ಎತ್ತನೇರಿದ ಕರ್ತನೊಬ್ಬನೇ ಜಗಕ್ಕೆಲ್ಲ. ಎತ್ತು ಬೆಳೆವ, ಧಾನ್ಯವನುಂಬ ದೇವರ್ಕಳೆಲ್ಲ ನಿಮ್ಮ ತೊತ್ತಿನ ಮಕ್ಕಳು ರಾಮನಾಥಾ.

೧೨. ಜಗವೆಲ್ಲ ಗೋವಿನ ಹಂಗು, ನರಸುರಾದಿಗಳೆಲ್ಲರು ಗೋವಿನ ಹಂಗು, ಸಕಲ ಜೀವಾಧಾರ, ಗೋಮಯ ಗೋಕುಲಕ್ಕೊಡೆಯ ಗೋಪ್ರ ಣವ ಸ್ವರೂಪ ನಾರಾಯಣ ಪ್ರಿಯ ರಾಮನಾಥಾ.

ಪರಮಾತ್ಮನು ಶ್ರೇಷ್ಠನು

೧೩. ಕಿಚ್ಚಿಲ ಮರಿವ ಸೇವನು ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗಂಜುವನಲ್ಲ. ಕೌತು ಕದ ದೇವ ಕಾಣಿ ಭೋ, ನಮ್ಮ ಶಿವನು ಕೌತುಕದ ದೇವ-ಕಾಣಿ ಭೋ ನಮ್ಮ ಶಿವನು. ಬಿರಿದರ ಭಂಗನ ಮುರಿವ. ಉಬ್ಬಿನರ ಗಬ್ಬವ ಕಲ ಕುವ. ಬಲ್ಲಿದನ ಶಿರ ಕರದಲ್ಲಿ. ಮೆಲ್ಲಿದನ ನಯನ ಶ್ರೀ ಪಾದವಲ್ಲಿ. ಅಯ್ಯ ಯ್ಯೊ, ಮಝುಭಾಪು, ದೇವರಾಯ ಸೊಡ್ಡಳಾ.

೧೪. ಸಮುದ್ರದೊಳಗೆ ತೆರೆನೊರೆಗಳು ನೆಗಳ್ದವೆಂದಡೆ ಸಮುದ್ರ ದಿಂದನ್ಯ ವಪ್ಪವೇ? ನಿರ್ವಿಕಾರ ನಿತ್ಯ ನಿರಂಜನ ನಿರ್ಗುಣ ಪರಿಪೂರ್ಣ ನಿರ್ವಿಕಲ್ಪ ಪರಬ್ರಹ್ಮ ಶಿವನಿಂದ ಜಗತ್ತು ಉದಯಿಸಿತ್ತೆಂವಡೆ, ಶಿವ ನಿಂದನ್ಯ ವೆನಬಹುದೇ? ಇಂತಪ್ಪ ಅರಿವ ನೀವು ಕೊಟ್ಟು ಸಮ್ಯಜ್ಞಾನ ಕಂದೆರದಿಪ್ಪುದಯ್ಯ ಗುಹೇಶ್ವರಾ.

೧೫. ದ್ರವ್ಯ ನೀನು, ದ್ರವ್ಯಾರ್ಥಿ ನೀನು, ಪದ ನೀನು, ಪದಾರ್ಥ ನೀನು ಸಕಲ ನೀನು ನಿಷ್ಕಲ ನೀನು. ಸಕಲ ನಿಷ್ಕಲಾತ್ಮಕ ಪರಿಪೂರ್ಣ

ಶಿವನಲ್ಲದೆ ಅನ್ಯ ಭಿನ್ನ ಭಾವನೆಯುಂಟೇ? ಸಕಲ ಪದಾರ್ಥಂಗಳೆಲ್ಲ ನಿನ್ನ ಸಾಮರಸ್ಯ ಭಾವವನೈದಿಹೆವೆಂದು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಲಿಂಗದ ಮೇಲೆ ಹೆಸರಿಟ್ಟು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡಿದ್ದಾವೆ ನೋಡಾ. ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ. ದ್ರವ್ಯಾರ್ಥಂ ಚ ಮಹಾದೇವೋ ದ್ರವ್ಯರೂಪೋ ಮಹೇಶ್ವರಃ। ಇತಿ ಮಾಭೇದನೊ ನಾಸ್ತಿ ಸರ್ವರೂಪೊ ಸದಾಶಿವಃ॥ ಎಂದುದಾಗಿ ನಾದ ನೀನು, ಬಿಂದು ನೀನು, ಕಳೆ ನೀನು ಕಳಾತೀತ ನೀನು ಗುಹೇಶ್ವರಾ.

ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ ಹುಟ್ಟು ಸಾವೆಂಬುವಿಲ್ಲ ಅವನು ನಿತ್ಯನು.

೧. ಹುಟ್ಟು ಮೆಟ್ಟೆಂಬುದು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮಿಂದ ನೀವೇ ಸ್ವಯಂಭುವಯ್ಯ. ಇಂತಾದಿರಯ್ಯ, ಇಂತಾದಿರಯ್ಯ, ನೀವಿಂತಾದಿರಯ್ಯ. ನಿಮ್ಮ ಮಹಾತ್ಮೆಯ ನೀವೇ ಬಲ್ಲಿರಿ, ನಿಜಗುರು ಕಪಿಲ ಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿನಾಥಯ್ಯ.

೨. ಅಮೃತವತಿ ಸೋಮ ಶಂಭುವಿಂಗೆ ಹುಟ್ಟಿದಾತ ಇಂದ್ರ. ಸತ್ಯಋಷಿ ಜ್ಯೇಷ್ಠಾದೇವಿಗೆ ಹುಟ್ಟಿದಾತ ಬ್ರಹ್ಮ. ವಸುದೇವ ದೇವಕಿಗೆ ಹುಟ್ಟಿದಾತ ವಿಷ್ಣು. ನಾಭಿರಾಜ ಮರುತಾದೇವಿಗೆ ಹುಟ್ಟಿದಾತ ಅರುಹ. ಇವರೆಲ್ಲರು ಯೋನಿಜರೆಂಬುದು ಜಗವೆಲ್ಲ ಬಲ್ಲದು. ಉತ್ಪತ್ತಿ, ಸ್ಥಿತಿ, ಪ್ರಳಯಕ್ಕೆ ಹೊರಗಾದ ನಮ್ಮ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಂಗೆ ಮಾತಾಪಿತೃಗಳುಂಟೇ ಹೇಳಿರೇ?

೩. ಅಮೌಲ್ಯನು, ಅಪ್ರಮಾಣನು, ಅಗೋಚರ ಲಿಂಗವು, ಆದಿ ಮಧ್ಯಾಂತವಿಲ್ಲದ ಲಿಂಗವು, ಸ್ವತಂತ್ರ ಲಿಂಗವು, ನಿತ್ಯ ನಿರ್ಮಲ ಲಿಂಗವು, ಅಯೋನಿ ಸಂಭವನಯ್ಯ ನಮ್ಮ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೪. ಅಜಹರಿಸುರರೆಲ್ಲರೂ ಅಳಿಯದೆ ಉಳಿದವರಿಲ್ಲ. ಶಿವನೇ ನಿತ್ಯನೆಂದು ಹೊಡೆವುತ್ತಿವೆ ವೇದಶೃತಿಃ--"ಉತ ಇದಂ, ವಿಶ್ವಭೂತಾನಿ, ಸಸೃಷ್ಟೇ ಮೃಡೊ ಯಾತಿ. ನಮಸ್ತು ನೀಲಗ್ರೀವಾಯ, ಸಹಸ್ರಾಕ್ಷಾಯ ಮೀಢುಷೆ" ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಸಂಗಯ್ಯನೊಬ್ಬನೇ ನಿತ್ಯನೆಂದು ಹೊಗಳುತ್ತಿದೆ ವೇದ.

೫. ಅಳಿಯ, ಬೆಳೆಯ, ಸುಳಿವನಲ್ಲ, ಪ್ರಳಯವಿಲ್ಲದ ವಿಜಯನು. ಕಳಾಕುಳದ ಆತ್ಮನ ಅಂಗಸಂಗಿಯಲ್ಲ. ಸುಳುಹಿನೊಳಗಣ ಸೂಕ್ಷ್ಮನ ತಿಳಿದು ನೋಡಿರೇ. ಅಣಿಮಾದಿ ಗುಣರಹಿತನ ಅಕಲ್ಪಿತನನೇನೆಂಬೆ? ಕಳವಳದ ಬಳಿಯ ಭಾವರೂಪಲ್ಲ. ಬೆಳಗಿನೊಳಗಣ ಬೆಳಗು ಗುಹೇಶ್ವರಲಿಂಗವು .

೬. ತಾಯಿತಂದೆ ಇಲ್ಲದ ಕಂದಾ, ನಿನಗೆ ನೀನೇ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದೆಯಲ್ಲಾ! ನಿನ್ನ ಪರಿಣಾಮವೇ ನಿನಗೆ ಪ್ರಾಣತೃಪ್ತಿಯಾಗಿ ಇದ್ದೆಯಲ್ಲಾ! ಭೇದಕರಿಗೆ ಅಭೇದ್ಯನಾಗಿ ನಿನ್ನ ನೀನೇ ಬೆಳಗುತ್ತಿರ್ದೆಯಲ್ಲಾ! ನಿನ್ನ ಚಾರಿತ್ರ ನಿನಗೆ ಸಹಜ ಗುಹೇಶ್ವರಾ.

ಪರಮಾತ್ಮನು ಸಕಲ ಪದಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಗೌಪ್ಯನಾಗಿರುವನು.

೧. ಮರೀಚಿಯೊಳಗಣ ಬಿಸಿಲಿನಂತೆ ಇದ್ದಿತ್ತು. ಕ್ಷೀರದೊಳಗಣ ತುಪ್ಪದಂತೆ ಇದ್ದಿತ್ತು. ಚಿತ್ರಿಕನೊಳಡಗಿದ ಚಿತ್ರದಂತೆ ಇದ್ದಿತ್ತು. ಅಲಿಯೊಳಗಡಗಿದ ತೇಜದಂತೆ ಇದ್ದಿತ್ತು. ನುಡಿಯೊಳಡಗಿದ ಅರ್ಥದಂತಿದ್ದಿತ್ತು ಕೂಡಲ ಚನ್ನಸಂಗಯ್ಯ ನಿಮ್ಮ ನಿಲವು.

೨. ವಸ್ತುವೆಂದರೆ ಹ್ಯಾಗಾಯಿತ್ತಯ್ಯ ಹೇಳಿಹೆ, ಕೇಳಯ್ಯ ಮಗನೇ. ಕಾಷ್ಠದಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿ ಹ್ಯಾಗೆ ಹಾಗಿಪ್ಪುದು. ಕ್ಷೀರದೊಳಗೆ ಘೃತ ಹ್ಯಾಗೆ ಹಾಗಿಪ್ಪುದು. ಸರ್ವತ್ರ ಎಲ್ಲ ಠಾವಿನಲ್ಲಿಯೂ ವಸ್ತುವಿನ ಕಳೆ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿರ್ಪುದೆಂದೆನಯ್ಯ ಮಹಾಲಿಂಗಗುರು ಶಿವ ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರ ಪ್ರಭುವೇ.

೩. ಪಿಂಡದೊಳಗೆ ಪಿಂಡರೂಪಾಗಿ, ಈ ಪರಿಯಲ್ಲಿ ಗೌಪ್ಯವಾಗಿರ್ದು, ಎನ್ನಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳದಿರ್ದಿರಿ, ನಿಜಗುರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರಾ.

೪. ಅಡಗನೊಳಗಣ ಹಾಲು ಅಡಗಿಪ್ಪ ಭೇದವನು ಬೆಡಗಪ್ಪ ತುಪ್ಪದ ಕಂಪಿನ ಪರಿಯಂತೆ, ಎಲೆ ಮೃಡನೇ, ನೀನು ಪ್ರಾಣಪ್ರಕೃತಿಗಳೊಳಗೆ ಅಡಗಿಹ ಭೇದವ ಲೋಕದ ಜಡರೆತ್ತ ಬಲ್ಲರೈ ರಾಮನಾಥಾ?

೫. ಅಕ್ಷರದಭ್ಯಾಸವ ಮಾಡಿ, ಬರವ ತೊಡೆದ ಪರಿಯೆಂತೋ? ಸ್ವರೂಪೆಂಬುದಾವುದು, ನಿರೂಪೆಂಬುದಾವುದು, ಎಂದರಿಯದಾಗಿ, ಆದಿ ನಿರಾಳ, ಮಧ್ಯ ನಿರಾಳ, ಊರ್ಧ್ವನಿರಾಳ ಗುಹೇಶ್ವರಾ.

೬. ಅಂಬುವಿನ ಸಾರ ಒಡಗೂಡಿ ಆ ಮಣ್ಣಿಂಗೆ ಕುಂಭವೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಕುರುಹುಗೊಟ್ಟು ಘನ ಕಿರಿದಲ್ಲದೆ, ಕುಂಭದಲ್ಲಿಯೇ ಲೀಯ್ಯವಾದಂತೆ ನಿಷ್ಕಳಂಕ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಅಂಗದಲ್ಲಿಯೇ ಲೀಯ್ಯ.

೭. ಸಿಲೆಯೊಳಗಣ ಪಾವಕನಂತೆ, ಉದಕದೊಳಗಣ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವಂತೆ, ಬೀಜದೊಳಗಣ ವೃಕ್ಷವಂತೆ, ಶಬ್ದದೊಳಗಣ ನಿಶ್ಯಬ್ದವಂತೆ ಗುಹೇಶ್ವರಾ ನಿಮ್ಮ ಶರಣ ಸಂಬಂಧ.

ಅರ್ಥ:— ಸಿಲೆಯೊಳಗಿಪ್ಪ ಅಗ್ನಿ ವ್ಯೆದೋರದ ಹಾಗೆ, ಪರಬ್ರಹ್ಮವು ಪಿಂಡಸ್ಥವಾಗಿದ್ದು ಕಾಣಿಸಬಾರದೆಂಬುದೀಗ, ಸಿಲೆಯೊಳಗಣ ಪಾವಕನಂತೆ ಎಂಬುದಕ್ಕರ್ಥ. ಆವುದಾನೊಂದು ಪ್ರತಿಬಿಂಬವು ಉದಕದೊಳಗಿದ್ದು ಉದಕದ ಗುಣಧರ್ಮ ಕರ್ಮವ ಹೊದ್ದದ ಹಾಗೆ, ಆ ಪರಬ್ರಹ್ಮವು ಪಿಂಡಸ್ಥವಾಗಿದ್ದು, ಆ ಪಿಂಡದ ಗುಣಧರ್ಮ ಕರ್ಮವ ಹೊದ್ದದಿಪ್ಪುದೀಗ, ಉದಕದೊಳಗಣ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವಂತೆ ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಬೀಜದೊಳಗಣ ವೃಕ್ಷದ ಹಾಗೆ ಆ ಪರಬ್ರಹ್ಮವು ಪಿಂಡಸ್ಥವಾಗಿದ್ದು, ಪಿಂಡ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಗೂಢವಾಗಿಪ್ಪುದೆಂಬುದೀಗ ಬೀಜದೊಳಗಣ ವೃಕ್ಷವಂತೆ ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಶಬ್ದದೊಳಗೆ ನಿಶ್ಯಬ್ದವಿದ್ದುದನು ಭೇದಿಸಬಾರದ ಹಾಗೆ ಆ ಪರಬ್ರಹ್ಮವು ಪಿಂಡಸ್ಥವಾಗಿದ್ದು ಅಭೇದ್ಯವಾಗಿಪ್ಪದೆಂಬುದೀಗ, ಶಬ್ದದೊಳಗಣ ನಿಶ್ಯಬ್ದದಂತೆ ಎಂಬುದಕ್ಕರ್ಥ.

೮. ಕಲ್ಲೊಳಗಣ ಕಿಚ್ಚು ಉರಿಯಬಲ್ಲುದೇ? ಬೀಜದೊಳಗಣ ವೃಕ್ಷ ಉಲಿಯಬಲ್ಲುದೇ? ತೋರಲಿಲ್ಲಾಗಿ, ಬೀರಲಿಲ್ಲಾಗಿಯೆಯು ಗುಹೇಶ್ವರಾ, ನಿಮ್ಮ ನಿಲವ ಅನುಭವ ಸುಖಿ ಬಲ್ಲ.

ಅರ್ಥ:— ಸಿಲೆಯೊಳಗಿಪ್ಪ ಅಗ್ನಿ ಸ್ಫುರಿಸದಂತೆ, ಪರಬ್ರಹ್ಮವು ಪಿಂಡಸ್ಥವಾಗಿದ್ದು, ಆ ಪಿಂಡದಿಂದ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿ ತೋರಲರಿಯದೆಂಬುದೀಗ ಕಲ್ಲೊಳಗಣ ಕಿಚ್ಚು ಉರಿಯಬಲ್ಲುದೇ ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಇಂತಪ್ಪ ಪರಬ್ರಹ್ಮವು ತಾನೊಂದಕ್ಕೆಯೂ ತೋರಿ ಬೀರಲಿಲ್ಲಾಗಿ, ತೋರಲಿಲ್ಲಾಗಿ

ಬೀರಲಿಲ್ಲಾರಿಗೆಯೂ ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಈ ನಿಲವನಾರು ಬಲ್ಲರೆಂದೊಡೆ, ಆಹಂ ಹಮ್ಮೆಂಬ ಉಭಯವಳಿದ ಮಹಾನುಭಾವಿ ಬಲ್ಲನೆಂಬುದೀಗ ಅನುಭವಸುಖಿ ಬಲ್ಲನೆಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ.

೯. ನೆಲದ ಮರೆಯ ನಿಧಾನದಂತೆ, ಮುಗಿಲ ಮರೆಯಲಡಗಿರ್ದ ಮಿಂಚಿನಂತೆ, ಬಯಲ ಮರೆಯಲಡಗಿರ್ದ ಮರೀಚನಂತೆ ಕಂಗಳ ಮರೆಯಲಡಗಿರ್ದ ಬೆಳಗಿನಂತೆ ಗುಹೇಶ್ವರಾ ನಿಮ್ಮ ನಿಲವು.

ಅರ್ಥಃ— ಭೂಗತವಾಗಿಪ್ಪ ನಿಧಾನದಂತೆ ಪರಬ್ರಹ್ಮವು ಪಿಂಡಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಗತವಾಗಿ ಕಾಣಬಾರದಿಪ್ಪುದೀಗ ನೆಲದ ಮರೆಯ ನಿಧಾನದಂತೆ ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಮೇಘದೊಳಗೆ ಸ್ಫುರಿಸುತಿಪ್ಪ ಕ್ಷಣಿಕದಂತೆ, ಆ ಪರಬ್ರಹ್ಮವು ಪಿಂಡ ಮಧ್ಯದೊಳಗೆ ಇರ್ದು ಬೇರಿಟ್ಟು ತೋರಲರಿಯದೆಂಬುದೀಗ ಮುಗಿಲಮರೆಯ ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಬಯಲೊಳಗಡಗಿದ ಮರೀಚಿಯ ನಿಃಕಂಪಿತದಂತೆ ಆ ಪರಬ್ರಹ್ಮವು ಪಿಂಡದೊಳಗಿರ್ದು ನಿಶ್ಚಲವಾಗಿರ್ಪುದೆಂಬುದೀಗ ಬಯಲ ಮರೆಯಲಡಗಿದ ಮರೀಚನಂತೆ ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಕಂಗಳ ಪಟಲದೊಳಗಿರ್ಪ ಪ್ರಭೆಕಂಗಳಿಂದ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಬಾರದಂತೆ, ಆ ಪರಬ್ರಹ್ಮವು ಪಿಂಡಸ್ಥವಾಗಿರ್ಪುದು. ಅದನು ವಿವರಿಸಬಾರದೆಂಬುದೀಗ ಕಂಗಳ ಮರೆಯಲಡಗಿರ್ದ ಪ್ರಭೆಯಂತೆ ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ.

೧೦. ಆಡಬಾರದ ಬಯಲು, ನೋಡಬಾರದ ಬಯಲು, ನುಡಿಯಬಾರದ ಬಯಲು, ಹಿಡಿಯಬಾರದ ಬಯಲು, ಈ ಒಡಲಿಲ್ಲದ ಬಯಲೊಳಗೆ ಅಡಗಿರ್ದ ಭೇದವ ಈ ಲೋಕದ ಜಡರೆತ್ತ ಬಲ್ಲರೈ ರಾಮನಾಥಾ?

ಅರ್ಥಃ— ಭಿನ್ನ ಕ್ರಿಯಿಡಿದಾಚರಿಸುವವರಿಗೂ ಅಶಕ್ಯವಾಗಿರ್ಪುದು ಬ್ರಹ್ಮವು. ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಕುರುಹು ಹಿಡಿವವರಿಗೂ ಅಶಕ್ಯವಾಗಿರ್ಪುದು ಬ್ರಹ್ಮವು. ವೇದಾಗಮಂಗಳ ವಾಚ್ಯಕ್ಕೆ ಅನಿರ್ವಾಚ್ಯವಾಗಿಪ್ಪುದು ಬ್ರಹ್ಮವು. ಆಹಪ್ಪೆನಿಸಿ ಹಿಡಿದಿಹೆನೆಂಬವರಿಗೂ ಅಶಕ್ಯವಾಗಿಪ್ಪುದು ಬ್ರಹ್ಮವು. ಈ ಸಾಕಾರವಲ್ಲದ ನಿರಾಕಾರವಾದ ಬ್ರಹ್ಮವು, ಶರಣನ ಅಂತರಂಗ, ಬಹಿರಂಗದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟಲಿಂಗ, ಪ್ರಾಣಲಿಂಗವಾಗಿ ಅಡಗಿಪ್ಪುದೊಂದು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಿಚಾರವನು ಈ ಜಗದಾತ್ಮರು ಅರಿಯರು, ಶರಣಬಲ್ಲನೆಂಬುದರ್ಥ.

ಪರಮಾತ್ಮನು ಸಕಲ ಪದಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಚೈತನ್ಯಾತ್ಮಕನಾಗಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾನೆ.

೧. ಮರದೊಳಗಣ ಮಂದಾಗ್ನಿಯ ಉರಿಯದಂತಿರಿಸಿದೆ. ನೊರೆವಾಲೊಳಗೆ ತುಪ್ಪವ ಕಂಪಿಸದಂತಿರಿಸಿದೆ. ಶರೀರದೊಳಗಾತ್ಮನ ಕಾಣದಂತಿರಿಸಿದೆ. ನೀ ಬೆರಸುವ ಭೇದಕ್ಕೆ ಬೆರಗಾದೆನ್ಯ ರಾಮನಾಥಾ.

೨. ಧರಣಿಯ ಪಸರಿಸಿ, ಉರಗನ ಅಡಿ ಇಟ್ಟು. ಶರಧಿ ಏಳಕ್ಕೆ ಎರೆವನು ಒಕ್ಕುಡಿತೆ ಉದಕವ, ಹರಿಯಜಸುರರಿಗ ಪರಿಪರಿಯ ಲೋಕವ ಕೊಟ್ಟು ಅರಿಯದಂತಿರ್ದ, ಕಾಣಾ ರಾಮನಾಥಾ.

೩. ಬಯಲ ಬಣ್ಣವ ಮಾಡಿ, ಸ್ವಯಂವ ನಿಲವ ಮಾಡಿ ಸುಳಿದಾತನ ಬೆಡಗ ಬಲ್ಲವರಾರೈ ರಾಮನಾಥಾ?

ಅರ್ಥ:— ಮಿಥ್ಯಾ ಸ್ವರೂಪವಾದ ಸಪ್ತಧಾತು ಸಮ್ಮಿಶ್ರವಾದ ದೇಹವನುಂಟು ಮಾಡಿ, ಆ ದೇಹಕ್ಕೆ ಆತ್ಮನ ಚೈತನ್ಯವ ಮಾಡಿ, ಈ ದೇಹಾತ್ಮರುಗಳಲ್ಲಿ ತಾನೇ ಚೈತನ್ಯವಾಗಿ, ಚರಿಸುವ ಪರಶಿವನ ಕುಶಲತ್ವವ ತಿಳಿದವರಾರು, ಎಂಬಲ್ಲಿ ಆ ಪರವಸ್ತುವನೇ ಗುರುಮುಖದಿಂದ ಅಂಗದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿ, ಮುಕ್ತರಾಗುವರಾರು, ಶರಣರಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಲ್ಲವೆಂಬುದರ್ಥ.

೪. ಹೂವಿನೊಳಗಣ ಕಂಪ ಹೊರಸೂಸಿ ಸುಳಿವ ಅನಿಲನಂತೆ, ಅಮೃತದೊಳಗಣ ರುಚಿಯು ನಾಲಿಗೆಯ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಅರಿವನ ಚೇತನದಂತೆ, ನಿಲವಿಲ್ಲವ ರೂಪ ಕಳೆಯಲ್ಲಿ ಭೇದಿಸುವನ ಪರಿ ರಾಮನಾಥಾ?

೫. ಒಡಲೊಳಗಣ ಕಿಚ್ಚು ಒಡಲ ಸುಡದ ಭೇದವ, ಕುಡಿದ ಉದಕವಲ್ಲಿ ಆ ಕಿಚ್ಚು ನಂದದ ಭೇದವ ನೃಡ ನೀ ಪ್ರಾಣ ಪ್ರಕೃತಿಯೊಳಗಡಗಿದ ಭೇದವ, ಲೋಕನ ಜಡರೆತ್ತ ಬಲ್ಲರೈ ರಾಮನಾಥಾ?

ಅರ್ಥ:— ದೇಹದಲ್ಲಿ ಉದರಾಗ್ನಿಯು ಆ ದೇಹದ ದಹನವ ಮಾಡದಿಪ್ಪ ವಿಚಾರದ ಹಾಗೆ, ಪಾನವ ಮಾಡಿದ ಜಲದಲ್ಲಿ ಆ ಉದರಾಗ್ನಿಯು ನಾಶವಾಗದೆ ಇಪ್ಪ ವಿಚಾರದ ಹಾಗೆ, ಎಲೆ ಶಿವನೇ, ನೀನು ಪ್ರಕೃತಿ ರೂಪವಾದ ಪ್ರಾಣದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರ್ದು, ಆ ಪ್ರಾಣನ ವರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ಬೆರೆಯದೆ

ರಹಸ್ಯವಾಗಿರ್ಪ ವಿಚಾರ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಆ ಬ್ರಹ್ಮವನೆ ಇಷ್ಟಲಿಂಗವಾಗಿ ಪಿಡಿದುಕೊಂಡು ಆಚರಿಸುವವನು ಲೋಕದ ಜೀವರರಿಯರೆಂಬುದರ್ಥ.

೬. ಎಣ್ಣೆ ಇದ್ದು ಎಳ್ಳು ನನೆಯದ ಭೇದವ, ಕಿಚ್ಚಿದ್ದು ಕಲ್ಲು ಸಿಡಿಯದ ಭೇದವ ಕಾಮವಿದ್ದು ಕನ್ನೆಯನನುಭವಿಸಿದ ಭೇದವ, ಪರವಿದ್ದು ಪ್ರಾಣನ ಪ್ರಕೃತಿಯು ಹರಿಯದ ಭೇದವ ನರರೆತ್ತ ಬಲ್ಲರೈ ರಾಮನಾಥಾ!

೭. ಮಣಿಗಳ ಸೂತ್ರದಂತೆ, ತ್ರಿನಯನ, ನೀನಿಪ್ಪೆಯಯ್ಯ. ಎಣಿಸುವಡೆ, ತನು ಭಿನ್ನ. ಆತ್ಮನೊಬ್ಬನೇ. ಅಣುರೇಣು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಗುಣಭರಿತ ನೀನೆಂದು ಮಣಿವುತಿರ್ಪೆನಯ್ಯ ರಾಮನಾಥಾ.

೮. ಮೊಲೆ ಮುಡಿಬಂದರೆ ಹೆಣ್ಣೆಂಬರು. ಗಡ್ಡ ಮೀಸೆ ಬಂದರೆ ಗಂಡೆಂಬರು. ನಡುವೆ ಸುಳಿವಾತ್ಮನು ಗಂಡೂ ಅಲ್ಲ, ಹೆಣ್ಣೂ ಅಲ್ಲ ಕಾಣಾ ರಾಮನಾಥಾ.

೯. ಘಟದೊಳಗೆ ತೋರುವ ಸೂರ್ಯ, ಸರ್ವದಲ್ಲಿ ಶಿವನ ಚೈತನ್ಯವಿಪ್ಪುದು. ಇದ್ದರೇನು, ಸರ್ವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲ. ಮುಟ್ಟಿ ಮುಟ್ಟದು. ಅದ ಕೂಡವರೆ ಗುರುವಿನಿಂದಲ್ಲದಾಗದು ಕಾಣಾ ರಾಮನಾಥಾ

೧೦. ತೋರುವಡೆ ವಿಷವಾಗಿರದು. ಅದು ತೋರದಾಗಿ, ಅರಿಯಬಾರದು. ಅರಿಯಬಾರದಾಗಿ ಹೇಳಬಾರದು. ಹೇಳಬಾರದಾಗಿ, ಅದು ಕಾಣಬಾರದು. ಅದು ಅತರ್ಕ್ಯ. ಅದು ನಿನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ. ಹೇಳಲಿಲ್ಲ, ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅರಿಯಲಿಲ್ಲದುದನೇನೆಂಬೆ ಹೇಳಾ ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಚನ್ನರಾಮಾ?

೧೧. ಕಂಗಳ ಮುಂದೆ ತೋರುವ ಮಿಂಚು ಮನದ ಮೇಲೆ ತಿಳಿಯಿತ್ತಿರ್ದೇನೋ? ಕಳೆಯಬಾರದು, ಕೊಳಬಾರದು. ಕಂಗಳ ಕತ್ತಲೆ, ಮನದ ಮಿಂಚು. ಇದ ಬಲ್ಲವರನಲ್ಲೆನಿಸಿತ್ತು, ಚಿಮ್ಮಲಿಗೆಯ ಚನ್ನರಾಮನೆಂಬ ನಾಮದೊಡಕು.

೧೨. ಸತ್ಯವಿದೆ, ಸಮಾಧಾನವಿದೆ, ಮನಕ್ಕೆ ಬಾರದಿದೇನಯ್ಯ? ಸರ್ವಸಮ್ಮತವಾದ ಸುಖವಿದೆ. ಮನಕ್ಕೆ ಸೊಂಕದಿದೇನಯ್ಯ? ಆನೀನೆಂಬುದೊಂದು ಘನವಿದೆ. ಕೂಡಲಸಂಗಯ್ಯ ಬರಿಯಭ್ರಮೆ. ಇದೇನಯ್ಯ?

ಪರಮಾತ್ಮನು ವಿಶ್ವಮಯನು. ಆದರೂ ಆತನು ವಿಶ್ವದ ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೊದ್ದನು.

೧. ಶಿವ ತನ್ನ ವಿನೋದಕ್ಕೆ ರಚಿಸಿದನು ಅನಂತ ವಿಶ್ವವನು. ರಚಿಸಿದವನು ವಿಶ್ವಕ್ಕೆ ಹೊರಗಾಗದಿರ್ದನೇ? ಇಲ್ಲ. ವಿಶ್ವಮಯ ತಾನಾದನು. ವಿಶ್ವವೆಲ್ಲವೂ ತಾನಾದೊಡೆ, ವಿಶ್ವದುತ್ಪತ್ತಿಸ್ಥಿತಿಲಯಕ್ಕೊಳಗಾದನೇ? ಇಲ್ಲ. ಅದೇನು ಕಾರಣವೆಂದಡೆ ಅಜಾತನಾಗಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಕರ್ಮರಹಿತನಾಗಿ ಸ್ಥಿತಿಗೊಳಗಲ್ಲ. ಮರಣರಹಿತನಾಗಿ ಲಯಕ್ಕೊಳಗಲ್ಲ. ಇಂತೀ ಗುಣತ್ರಯಂಗಳ ಹೊದ್ದಲರಿಯ. ತಾನಲ್ಲದೆ ವಿಶ್ವಕ್ಕಾಧಾರವಿಲ್ಲಾಗಿ ದೂರಸ್ಥನಲ್ಲ. ತನ್ನಲ್ಲಿ ತಾನಲ್ಲದ ಅನ್ಯವು ತೋರಲರಿಯದಾಗಿ, ಇದಿರಿಲ್ಲ. ಇದಿರಿಲ್ಲಾಗಿ ವಿಶ್ವಮಯ ತಾನಾದುದೇ ಸತ್ಯ. ಅರಸು ಕಾಲಾಳಾಗಬಲ್ಲ ತನ್ನ ವಿನೋದಕ್ಕೆ. ಮರಳಿ ಅರಸಾಗಬಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಉರಿಲಿಂಗ ಪೆದ್ದಿಪ್ರಿಯ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರನು ಜಗವಾಗಲೂ ಬಲ್ಲ, ಜಗವಾಗದಿರಲೂ ಬಲ್ಲನಯ್ಯ.

೨. ಜಲದೊಳಗಣ ಸೂರ್ಯನಂತಿರ್ದನಯ್ಯ ಶಿವನು. ಲೋಕಾದಿಲೋಕಂಗಳೊಳಗಿರ್ದಡೇನು, ಜಗದ ಪುಣ್ಯ, ಪಾಪ, ಸ್ವರ್ಗ, ನರಕ, ಬಂಧ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೊಳಗಾದಾತನೇ? ಅಲ್ಲ. ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ ಜಲದೊಳಗಣ ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೃತಿಗಳು ಜಲಕ್ಕಲ್ಲದೆ ಸೂರ್ಯಂಗಿಲ್ಲವಾಗಿ, ಲೋಕದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಲೋಕಕ್ಕಲ್ಲದೆ, ಶಿವನಿಗಿಲ್ಲವಾಗಿ, ಅನಂತಕೋಟಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಂಗಳು ತನ್ನ ಒಡಲೊಳಗೆ ಅಡಗಿವವೆಂದಡೆ. ತಾ ಹೊರಗಾಗಿ ಅಡಗಲೆಡೆ ಏನುಂಟು? ಇದುಕಾರಣ ನಮ್ಮ ಉರಿಲಿಂಗ ಪೆದ್ದಿಪ್ರಿಯ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರನು ವಿಶ್ವದೊಳಗೆ ಹೊದ್ದಿಯೂ ಹೊದ್ದದಿರಬಲ್ಲ, ವಿಶ್ವಾಧಿಪತಿಯಾಗಲೂ ಬಲ್ಲ.

೩. ಹಲವು ತೃಣಕಾಷ್ಠಗಳಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿ ಬೆರೆದಿರ್ದಂತೆ, ಹಲವು ಘಟಜಲದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯಬಿಂಬಿಸುತಿರ್ದಂತೆ ಇದ್ದನಯ್ಯ ಶಿವನು. ಸಕಲ ಜೀವರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಬೆರಸಿಯೂ ಬೆರಸದಂತಿಪ್ಪನಯ್ಯ ನಮ್ಮ ನಿಜಗುರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರನು.

೪. ಜಲದೊಳಗಣ ಕಿಚ್ಚು ಜಲವ ಸುಡದೆ ಜಲವು ತಾನಾಗಿಯೇ ಇದ್ದಿತ್ತು ನೋಡಾ. ನೆಲೆಯನರಿದು ನೋಡಿಹೆವೆಂದೊಡೆ, ಅದು ಜಲವು ತಾನಲ್ಲ. ಕುಳಿದೊಳಗಿರ್ದ ಕೂಳವ ಬೆರಸದೆ ನೆಲೆಗಟ್ಟಿ ನಿಂದುದನಾರು

ಬಲ್ಲರು? ಹೊರಗೊಳಗೆ ತಾನಾಗಿರ್ದು ಮತ್ತೆ ತಲೆದೋರದಿಪ್ಪುದು ಗುಹೇ
ಶ್ವರಾ ನಿಮ್ಮ ನಿಲವು ನೋಡಾ.

ಅರ್ಥಃ— ಶುಕ್ರಶೋಣಿತಾತ್ಮಸಂಗದಿಂಪಾದ ಜಲಬುದ್ಬುದಪಿಂಡದೊಳಗೆ ಅಡಗಿಪ್ಪ ಪರಶಿವಜ್ಞಾನಾಗ್ನಿ ಜಡಪಿಂಡವ ದಗ್ಧವ ಮಾಡಲರಿಯದೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಗತವಾಗಿ ತದ್ರೂಪವಾಗಿತ್ತೆಂಬುದೀಗ ಜಲದೊಳಗಿರ್ದ ಕಿಚ್ಚು ಜಲವ ಸುಡದೆ, ಜಲವು ತಾನಾಗಿದ್ದಿತ್ತೆಂಬುದೀಗ ಜಲದೊಳಗಿರ್ದ ಕಿಚ್ಚು ಜಲವ ಸುಡದೆ ಜಲವು ತಾನಾಗಿದ್ದಿತ್ತೆಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ವಿವೇಕದಿಂ ತಿಳಿದು ನೋಡಿದಡೆ, ಆ ಶಿವಜ್ಞಾನ ಜಡಪಿಂಡರೂಪಲ್ಲವೆಂಬುದೀಗ ನೆಲೆಯನರಿಯಬಲ್ಲಡೆ, ಅದು ಜಲವು ತಾನಲ್ಲವೆಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಆ ಪರಬ್ರಹ್ಮವು, ಜಾತಿವರ್ಣಾಶ್ರಮ ಕುಲಗೋತ್ರ ನಾಮಂಗಳೊಳಗೆ ವೇಧಿಸಿಕೊಂಡಿರ್ದು, ಹೊದ್ದಿಯೂ ಹೊದ್ದದೆ ಸರ್ವತೋಧಿಕವಾಗಿದ್ದಿತ್ತೆಂಬುದೀಗ, ಕುಲದೊಳಗಿರ್ದು ಕುಲವ ಬೆರಿಸದೆ ನೆಲೆಗೆಟ್ಟ ನಿಂದುದನಾರು ಬಲ್ಲರು ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಆ ಪರಬ್ರಹ್ಮವು ಅಂತರಂಗ ಬಹಿರಂಗದೊಳಗೆ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿರ್ದು ಅನ್ಯವಾಗಿ ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲರಿಯದೆ ಗೌಪ್ಯವಾಗಿಪ್ಪುದೆಂಬುದೀಗ ಒಳಹೊರಗೆ ತಾನಾಗಿ ಮತ್ತೆ ತಲೆದೋರದಿಪ್ಪುದೆಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ.

೫. ಬಣ್ಣ ಹಲವಪ್ಪಲ್ಲಿ ಬಣ್ಣ ತಾನೊಂದಾಗಿ ಬಣ್ಣ ಮೂಜಗಕ್ಕೆ ಮುಕ್ಕಣ್ಣ ತಾನು ಬಣ್ಣಕರು ಬಣ್ಣದೊಳಗಾಳುವದನ ಕಂಡು ಅಣ್ಣ ನಗುತಿರ್ದನ್ನೆ ಯೋಗಿನಾಥಾ.

ಅರ್ಥಃ— ಮಹಾಲಿಂಗವ ಚಿತ್‌ಪ್ರಭಾಂಗವೆಂಬುದೀಗ ಬಣ್ಣವೆಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಅಂತಪ್ಪ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಲೀಲಾವಿಲಾಸ ತೋರಿದಲ್ಲಿ ಚಿತ್‌ಪ್ರಭಾಕಾಶವೇ ಸ್ಫುರಿಸಿ ನಾನಾತ್ವವನೈದಿ ಪರಿಚ್ಛಿನ್ನಾತ್ಮರಾದರೆಂಬುದೀಗ ಬಣ್ಣ ಹಲವಪ್ಪಲ್ಲಿ ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಅಂತು ಹಲವಾತ್ಮರಾದ ಚೈತನ್ಯ ಒಂದೇ ಎಂಬುದೀಗ ಬಣ್ಣ ತಾನೊಂದಾಗಿ ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಅಂತು ಲಿಂಗದ ಚಿತ್‌ಪ್ರಕಾಶವೇ ಮೂಜಗವಾಯಿತ್ತೆಂಬುದೀಗ ಬಣ್ಣ ಮೂಜಗಕ್ಕೆ ಮುಕ್ಕಣ್ಣ ತಾನು ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಅಂತು ಚಿದಂಶಿಕರಾದ ಆತ್ಮರು ದೇಹೇಂದ್ರಿಯ ಕುಲಗೋತ್ರಂಗಳು ಮೊದಲಾದ ನಾನಾ ಪ್ರಪಂಚಿನ ಬಣ್ಣದ ಸಂಸಾರಸಾಗರದೊಳಗೆ ಮುಳುಗಿ ಆಳುತ್ತಿಪ್ಪ ಜೀವರ ನೋಡಿ ವಿನೋ

ದಿಸುತ್ತ ತಾ ಹೊರಗಾಗಿರ್ದಾತನೆಂಬುದೀಗ ಬಣ್ಣಕರು ಬಣ್ಣದೊಳಗಾಳುವದನೆ ಕಂಡು ಅಣ್ಣ ನಗುತಿರ್ದನೈ ಯೋಗಿನಾಥಾ ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ:

೬. ನಿರ್ಗುಣ ಮಹಾದೇವನೆಂದ ಬಳಿಕ ಗುಣಹೀನನಲ್ಲವೆ? ಸಗುಣನವನು ತನ್ನರುವಿಗೆ, ನಿರ್ಗುಣನವನು ಜಗಜ್ಜೀವಿಗಳಿಗೆ. ಅರಿದರೆ ನಿರ್ಗುಣನಲ್ಲ, ಸಗುಣ ಗುಣಾಗ್ರಗಣ್ಯನೋಡಾ, ಕಪಿಲಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

ವಿಶ್ವವು ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲ.

೧. ಸರ್ವವೂ ಶಿವನಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸಿದವೆಂದೊಡೆ, ಆ ಉದ್ಭವಿಸಿದವೆಲ್ಲ ಶಿವನೇ? ಸಕಲ ಬೀಜವ ಬಿತ್ತುವನು ಒಕ್ಕಲಿಗನೆಂದೊಡೆ, ಬೆಳೆ ತಾನೊಕ್ಕಲಿಗನೇ? ಮಡಕೆಯ ಕುಂಬರ ಮಾಡುವನೆಂದೊಡೆ, ಆ ಮಡಕೆ ತಾ ಕುಂಬರನೇ? ಕಬ್ಬುನವ ಕಮ್ಮರ ಮಾಡುವನೆಂದೊಡೆ, ಆ ಕಬ್ಬುನ ತಾ ಕಮ್ಮರನೇ? ಈ ಪರಿಯಲ್ಲಿ ಸಕಲ ಜಗತ್ತು ಸಚರಾಚರವನು ಶಿವನು ಮಾಡುವನೆಂದೊಡೆ, ಆ ಸಚರಾಚರವೆಲ್ಲವೂ ಶಿವನೇ? ಆ ಹಾಗಾದೊಡೆ, ಅಷ್ಟಾದಶವರ್ಣಂಗಳೇಕಾದವು? ಎಂಬತ್ತೆಂಟುಲಕ್ಷ ಜೀವರಾಸಿಗಳೇಕಾದವು? ಸುಖ, ದುಃಖ, ಸ್ವರ್ಗ, ನರಕಂಗಳೇಕಾದವು? ಆಚಾರ ಅನಾಚಾರಗಳೇಕಾದವು? ಪುಣ್ಯ ಪಾಪ ಭವಿ ಭಕ್ತರೆಂದೇಕಾದವು? ಇದು ಕಾರಣ ಸದ್ಭಕ್ತ ಸದಾಚಾರದಲ್ಲಿರ್ಪನು, ಅಂತಲ್ಲದೆ ಸರ್ವವೂ ಶಿವನೆಂದೊಡೆ ಘೋರ ನಾಯಕ ನರಕ ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗಯ್ಯ.

೨. ಶಿವನು ಸರ್ವಗತನಾಗಿಯೂ ಇಹನೆಂದೊಡೆ ಎಲ್ಲವೂ ಶಿವನೇ? ಅಲ್ಲ. ಮತ್ತೆಲ್ಲಿಹನೆಂದೊಡೆ, ನಿರ್ಮಲಚಿತ್ತರಾದ ದೇಹಿಗಳಲ್ಲಿ, ಸಂತೋಷಿಗಳಾದ ನಿರಾಶಾಭರಿತರಲ್ಲಿ, ನಿರ್ಮಲ ಪರಮ ಮಾಹೇಶ್ವರರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಪ್ರೇಮದಿಂದಿಹನು ನಿಜಗುರುಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರನು.

೩. ಸರ್ವಗತನೆಂಬುದು ಲೋಕವೆಲ್ಲ ಶಿವಶಿವಾ, ನಿರ್ಬುದ್ಧಿ ಜನಂಗಳನೇನೆಂಬೆ? ಸರ್ವವೂ ಶಿವನಾದೊಡೆ, ಹಿಂದಣ ಯುಗ ಪ್ರಳಯಂಗಳೇಕಾದವು? ಎಂಬತ್ತುನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಜೀವರಾಶಿಗಳೇಕಾದವು? ಸೂತ್ರಧಾರ ನರರಿಗಾಗಿ ಯಂತ್ರವನಾಡಿಸುವಲ್ಲಿ, ಹೊರಗಿರ್ದಾಡಿಸುವನಲ್ಲದೆ,

ತಾನೊಳಗಿರ್ದಾಡಿಸುವನೆ? ಆ ಹಾಗೆ ಶಿವನು ತನ್ನಾಧೀನವಾಗಿರ್ದ ತ್ರಿಜಗದ ಸಚರಾಚರಂಗಳೆಂಬ ಯಂತ್ರವನು ಯಂತ್ರವಾಹಕನಾಗಿ ಆಡಿಸುವನಲ್ಲದೆ, ತಾನಾಡುವನೇ? ಇದು ಕಾರಣ ಸರ್ವವೂ ಶಿವನೆನಲಾಗದು. ಮತ್ತೆಲ್ಲಿಹನೆಂದೊಡೆ ಸದಾಚಾರ ಸದ್ಭಕ್ತಿ ಸನ್ನಿಹಿತ ಲಿಂಗಜಂಗಮದೊಳಗಿರ್ಪ. ಮತ್ತೆಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಸಂಗಯ್ಯ.

೪. ಪರುಷದ ಪುತ್ಥಳಿಗೆ ಕಬ್ಬುನದಾಭರಣ ಉಂಟೇ ಅಯ್ಯ? ಲೋಕದೊಳಗೆ ಲಿಂಗ, ಲಿಂಗದೊಳಗೆ ಲೋಕವಾದೊಡೆ, ಹಿಂದಣ ಪ್ರಳಯಂಗಳೇಕಾದವು? ಇನ್ನು ಮುನ್ನಿನ ಪ್ರಳಯಂಗಳಿಗೆಂತೋ? ಲೋಕ ಲೋಕದಂತೆ, ಲಿಂಗವು ಲಿಂಗದಂತೆ, ಈ ಉಭಯದ ಭೇದವ ಗುಹೇಶ್ವರಾ ನಿಮ್ಮ ಶರಣನೇ ಬಲ್ಲ.

೫. ಸರ್ವಗತ ಶಿವನೆಂದು ಹೇಳುವ ಮರುಳ ಮಾನವರ ಮಾತು ಕೇಳಲಾಗದು. ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ, ಸರ್ವ ಜೀವರುಗಳಂತೆ ವನಿತಾದಿ ವಿಷಯ ಪ್ರಪಂಚದಲಿ ಮಗ್ನನಾಗಿ ಇರುವನೇ? ಶಿವನು ಸರ್ವ ಜೀವರುಗಳಂತೆ, ಪುಣ್ಯ, ಪಾಪ, ಸುಖ, ದುಃಖ, ಸ್ವರ್ಗ, ನರಕಗಳೆಂಬ ದ್ವಂದ್ವ ಕರ್ಮಂಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿರ್ಪನೇ? ಶಿವನು ಸರ್ವ ಜೀವರುಗಳಂತೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ, ಸ್ಥಿತಿ. ಪ್ರಳಯ. ಬಂಧನಗಳೆಂಬ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಿಲ್ಕಿ ಮುಮುಕುಳಿಗೊಂಬನೇ ಶಿವನು? ಇಂತೀ ಭೇದವನರಿಯದೆ, ಸರ್ವಗತ ಶಿವನೆಂದು ನುಡಿವ ಕಡುಪಾತಕರ ಜಡಜೀವಿಗಳ ಎನಗೊಮ್ಮೆ ತೋರದಿರಯ್ಯ ಅಖಂಡೇಶ್ವರಾ.

೬. ಈಡಾ, ಪಿಂಗಳ, ಸುಷುಮ್ನ, ಗಾಂಧಾರಿ, ಹಸ್ತಿ, ಜಿಹ್ವೆ, ಪೂಷ, ಪಯಸ್ವಿನೀ, ಅಲಂಬು, ಲಕುಹ, ಶಂಕಿನಿ ಎಂಬ ದಶನಾಡಿಗಳು ತಾನಿರ್ದಲ್ಲಿ, ಈಡಾ, ಪಿಂಗಳ ಸುಷುಮ್ನನಾಳಂಗಳೊಳಗೆ ಆಡುವ ವಾಯು, ಪ್ರಾಣಾಪಾನ, ವ್ಯಾನ, ಉದಾನ, ಸಮಾನ, ನಾಗ, ಕೂರ್ಮ, ಪ್ರಕರ, ದೇವದತ್ತ, ಧನಂಜಯವೆಂಬ ದಶವಾಯುಗಳು ತಾನಿರ್ದಲ್ಲಿ, ಅಗ್ನಿಮಂಡಲ, ಆದಿತ್ಯಮಂಡಲ, ಚಂದ್ರಮಂಡಲವೆಂಬ ಮಂಡಲತ್ರಯಂಗಳು ತಾನಿರ್ದಲ್ಲಿ, ತಾನೇ ಯಂತ್ರವಾಹಕನಾಗಿ, ಇವೆಲ್ಲವು ತನ್ನ ಲೀಲಾಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಆಡಿಸುತ್ತಿಹನಲ್ಲದೆ ತಾನಾಡನು ನೋಡಾ ಅಪ್ರಮಾಣ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೭. ಶಿವನು ಜಗದ್ಭರಿತನೆಂದೆಂಬವರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಇಕ್ಕಿರೋ ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷದ ಹಳೆಯ ಪಾದರಕ್ಷೆಯನು. ಅದೇನು ಕಾರಣವೆಂದಡೆ, ಶಿವನು

ಜಗದ್ಭರಿತನೇ ? ಅಲ್ಲ. ಶಿವನು ಶಿಗದ್ಭರಿತನಾದೊಡೆ, ಜೀವಕ್ಕೆ ಜೀವ ಭಕ್ಷಿಸಲೇತಕೋ ? ಶಿವನು ಜಗದ್ಭರಿತನಾದೊಡೆ, ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಣ ವಿರೋಧಿಸಲೇತಕೋ ? ಶಿವನು ಜಗದ್ಭರಿತನೆಂದಡೊಡೆ, ತಾನೇ ಗುರು, ತಾನೇ ಲಿಂಗ, ತಾನೇ ಜಂಗಮ, ತಾನೇ ಪಾದೋದಕ ಪ್ರಸಾದ ಕಾಣಾ ನಿಃಸಂಗ ನಿರಾಳ ಪ್ರಭುವೇ.

೮. ಅದ್ವೈತವ ಸಾಧಿಸಿ ಸರ್ವವೂ ಶಿವನೆಂಬರು. ಎನಲಾಗದು. ಸರ್ವಕ್ಕೂ ಲಯಗಮನ ಉಂಟು, ಶಿವಂಗಿಲ್ಲವಾಗಿ. ಯಂತ್ರವಾಹಕನೆಲ್ಲಿಯೂ ಪರಿಪೂರ್ಣನಾಗಿಹನೆಂದಡೆ ಎಲ್ಲವೂ ಶಿವನಾಗಬಲ್ಲವೇ ? ಆಗಲರಿಯವು. ನಿಜಗುರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರನು ಪದ್ಮಪತ್ರ ಜಲದಂತೆ ಹೊದ್ದಿಯೂ ಹೊದ್ದದಂತಿಹನು.

ಪರಮಾತ್ಮನು ಧರ್ಮಿಷ್ಠರಲ್ಲಿರುತ್ತಾನೆ.

೧. ಅಣುರೇಣು ಮಹಾತ್ಮನೆಂಬರು. ಅಣುರೇಣು ತೃಣಕಾಷ್ಠದೊಳಗೆ ಇಪ್ಪನೆಂಬರು. ಅಮ್ಮನಯ್ಯ ನಾನೆನಲಮ್ಮೆನಯ್ಯ. ಶರಣ ಸನ್ನಿಹಿತನು. ಭಕ್ತಕಾಯ ಮಮಕಾಯನು. ದಾಸೋಹಪರಿಪೂರ್ಣನು. ಸದುಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಸಿಂಹಾಸನವಾಗಿ ಅಗಲದಿಪ್ಪನು ಕಲಿದೇವಯ್ಯನು.

೨. ವೇದವಲುಳ್ಳೊಡೆ ಪ್ರಾಣವಧೆಯಪ್ಪುದೇ ? ಶಾಸ್ತ್ರವಲುಳ್ಳೊಡೆ, ಸಮವಾಗದಿಪ್ಪುದೇ ? ಪರ್ವತದಲುಳ್ಳೊಡೆ, ಹೋದವರು ಮರಳಿ ಬಪ್ಪರೇ? ನಿರ್ಬುದ್ಧಿಮಾನವರನೇನೆಂಬೆ ? ಮನವಚನಕಾಯ ಶುದ್ಧವಾಗಿಪ್ಪಾತನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಕಂಡೆನೆಂದಾತ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ.

೩. ಸರ್ಪನಲ್ಲಿ ವಿಷವಿದ್ದಿತ್ತೆಂದಡೆ, ಸರ್ವಾಂಗದಲ್ಲಿ ವಿಷತಪ್ಪದಿಪ್ಪುದೇ, ವಿಷವಿಪ್ಪಠಾವು ಒಂದಲ್ಲದೆ ? ಪೃಥ್ವಿಯಲ್ಲಿ ನಿಕ್ಷೇಪವಿದ್ದಿತೆಂದಡೆ, ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಠಾವಿನಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಪ್ಪುದೇ ? ಸಮಪುಕುಲದಲ್ಲಿ ವಸ್ತು ಪರಿಪೂರ್ಣವೆಂದೊಡೆ, ಪಾಷಂಡಿಗಳಲ್ಲಿ ವಸ್ತು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿಪ್ಪುದೇ? ಇಪ್ಪ ಸತ್ಯಸನ್ಮುಕ್ತರಲ್ಲಿಯಲ್ಲದೆ ಪರಮ ವಿರಕ್ತನಲ್ಲಿಯಲ್ಲದೆ. ನೆಲದಲ್ಲಿರ್ದ ನಿಧಾನವನರಿದು ಅಗಿವುದು. ವಿಷವಿದ್ದ ಬಾಯ ಮುಚ್ಚಿ ಹಿಡಿವುದು. ವಸ್ತು

ವಿಷ್ಟ ಠಾವ ನೆರೆಯರಿಸು ಪೂಜಿಸುವುದು. ಭೂತಹಿತ ಅರಿವುಳ್ಳವರಲ್ಲಿ ಎರವಿಲ್ಲದ ಕೂಟವು. ಇಂತಿವು ಜಗದಲ್ಲಿ ಅರಿದು ಮಾಡುವ ಸಂತೋಷ ಗಾರುಡೇಶ್ವರಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಎರಡಳಿದವನ ಕೂಟ.

೪. ಸಕಲ ವಿಸ್ತಾರದ ರೂಹು ನಿನ್ನೊಳಡಗಿರ್ಪುದು. ಎನ್ನ ಮನದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರ್ಪಿರಿ. ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ, ಕರಿಕನ್ನಡಿಯೊಳಡಗಿರ್ಪಂತೆ. ನೀನು ಭಕ್ತಜನ ಮನೋವಲ್ಲಭನಾದಕಾರಣ, ಎನ್ನ ಮನದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರ್ಪಿರಯ್ಯ ಅಖಂಡೇಶ್ವರಾ.

೫. ಪೂಜಿಸಿ ಕಂಡಿಹೆನೆಂಬರೆ, ಪೂಜೆಗೆ ತನ್ಮಯ ಮೂರ್ತಿ ನೀನು. ನೆನಹಿನಲ್ಲಿ ಅನುಕರಿಸಿ ಕಂಡಿಹೆನೆಂಬರೆ, ಆ ನೆನಹಿಂಗೆ ಆತ್ಮಸ್ವರೂಪು ನೀನು. ಎಲ್ಲಾ ಎಡೆಯಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನವ ಮಾಡಿ ಕಂಡಿಹೆನೆಂದಡೆ, ಅಣೋರಣೀಯಾನ್ ಮಹತೋಮಹಿಯಾನ್ ನೀನು. ಸತ್ಯವೆಲ್ಲಿದ್ದಿತ್ತು, ಅಲ್ಲಿ ತಪ್ಪದಿಪ್ಪೆ. ಎನ್ನಯ್ಯ ಪ್ರಿಯ ಇಮ್ಮಡಿ ನಿಃಕಳಂಕ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನು ವಿಶ್ವಾಸವೆಲ್ಲಿಪ್ಪುದು ಅಲ್ಲಿ ತಪ್ಪದಿಪ್ಪನು.

೬. ಮಣ್ಣನಿತ್ತು ನಿನ್ನ ಕಂಡಿಹೆನೆಂದರೆ ಜಗಭರಿತ ನೀನು. ಹೊನ್ನನಿತ್ತು ನಿನ್ನ ಕಂಡಿಹೆನೆಂದರೆ, ಹಿರಣ್ಯಮೂರ್ತಿ ನೀನು. ಹೆಣ್ಣನಿತ್ತು ನಿನ್ನ ಕಂಡಿಹೆನೆಂದರೆ, ತ್ರಿವಿಧಶಕ್ತಿ ಮೂರ್ತಿ ನೀನು. ಎನಗೇನು ನಿನಗಿತ್ತು ಕಾಂಬ ಕಾಣಿಕೆ? ನೀನು ಸಿಕ್ಕುವುದಕ್ಕೆ, ಕ್ರಿಯಲ್ಲಿ ನಿರುತ ಸದ್ಭಾವದಲ್ಲಿ ಶುದ್ಧ ಹಿಡಿದುದ ಬಿಡದೆ ಬಿಟ್ಟುದ ಹಿಡಿಯದೆ ನಿಶ್ಚಯವಾದ ನಿಜ ಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಬೆಚ್ಚಂತಿದ್ದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ನೀನು ತಪ್ಪದಿಪ್ಪೆ ಎನ್ನಯ್ಯ ಪ್ರಿಯ ಇಮ್ಮಡಿ ನಿಃಕಳಂಕ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೭. ಆಗಮಪುರುಷರಿರಾ, ನಿಮ್ಮ ಆಗಮ ಮಾಯವಾಗಿ ಹೋಯಿತ್ತಲ್ಲಾ. ವಿದ್ಯಾಪುರುಷರಿರಾ ನಿಮ್ಮ ವಿದ್ಯೆ ಅವಿದ್ಯೆಯಾಗಿ ಹೋದಲ್ಲಿ, ಬರುಮುಖರಾಗಿರ್ದಿರಲ್ಲಾ. ವೇದ ಪುರುಷರಿರಾ, ನಿಮ್ಮ ವೇದ ಹೊಲಬುದಪ್ಪಿ ಹೋದಲ್ಲಿ ವೇದವೇ ದೈವವೆಂದು ಕೆಟ್ಟಿರಲ್ಲಾ. ಪುರಾಣ ಪುರುಷರಿರಾ, ನಿಮ್ಮ ಪುರಾಣ ವಿಚಾರಭ್ರಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋದಲ್ಲಿ ನೀವು ಒಡನೆ ಭ್ರಷ್ಟರಾಗಿ ಹೋದಿರಲ್ಲಾ. ಶಾಸ್ತ್ರಪುರುಷರಿರಾ, ನಿಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮಹಾಪದದ ಹೊಸಲಲ್ಲಿ ಹೋದಲ್ಲಿ, ಭಕ್ತದೇಹಿಕ ದೇವನಂದರಿಯದೆ ಕೆಟ್ಟ

ರಲ್ಲಾ. ಯತ್ರಮಹೇಶ್ವರಸ್ತತ್ರ ಶಿವನೆಂದು ಹೇಳಿತ್ತು ಮುನ್ನ. ಅಂತು ಭಕ್ತ ನಿತ್ಯ ಸತ್ಯ ಸನ್ನಿಹಿತ ಗುಹೇಶ್ವರಾ ನಿಮ್ಮ ಶರಣ.

೮. ಆದಿಯಲ್ಲಿ ದೇವ ನಿಮ್ಮನಾರು ಬಲ್ಲರು? ವೇದಂಗಳು ಮುನ್ನ ಲತ್ತತ್ತಲರಿಯವು. ವೇದಿಗಳು ಪರಬ್ರಹ್ಮನೆಂದೆಂಬರು. ನಾದಬಿಂದುಕಳಾತೀತನೆಂದೆಂಬರು. ಸಾಧುಸಜ್ಜನ ಭಕ್ತರಿಚ್ಛೆಗೆ ಬಂದಿಪ್ಪೆಯಾಗೀಗ ದೇವನಾವೆ ಶಂಭುಜಕ್ಕೇಶ್ವರಾ.

೯. ಹಸಿಯ ಕಪಾಲದಲ್ಲಿ ಉಂಬನೆಂದೆಂಬರು. ಅದು ಹುಸಿಯೋ, ಭಕ್ತನ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಉಂಬನಾಗಿ. ಅಸ್ಥಿಗಳ ತೊಟ್ಟಹನೆಂದೆಂಬರು. ಅದು ಹುಸಿಯೋ, ಭಕ್ತದೇಹಿಕ ದೇವನಾಗಿ. ಚರ್ಮವ ಹೊದ್ದಿಹನೆಂದೆಂಬರು. ಅದು ಹುಸಿಯೋ, ಆ ಭಕ್ತನಲ್ಲಿ ಸದಾ ಸನ್ನಿಹಿತನಾಗಿಪ್ಪನಾಗಿ. ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ. ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಪುರಾಣೆ, ನೈವೇದ್ಯಂ ಪುರುತೋನ್ಯಸ್ತಂ। ದರ್ಶನಾತ್ ಸ್ವೀಕೃತಂ ಮಹಾ। ರಸಾನ್ಸು ಭಕ್ತಸ್ಯ ಜಿಹ್ವಾಗ್ರೆ। ಅಶ್ನಾಮಿಕಮ.ಲೋಛ್ಭನಾ॥ ಎಂದುದಾಗಿ, ವಾತುಲೇ, ಯಾವಂ ನಿರ್ವಹತೆ ಯಸ್ತು ಯಾವಜ್ಜೀವ ಪ್ರತಿಜ್ಞಯಾ। ಮನುಷ್ಯ ಚರ್ಮಣಾಬದ್ಧೋ। ಸರುದ್ರೋ ನಾತ್ರ ಸಂಶಯಃ॥ ಎಂದುದಾಗಿ ಮಹಾಲಿಂಗ ಕಲ್ಲೇಶ್ವರಯ್ಯ ನಿಮ್ಮ ಸುಳುಹು ಪರಕಾಯ ಪ್ರವೇಶವಾಗಿಹುದು.

೧೦. ಆಕಾರವಿಲ್ಲ, ನಿರಾಕಾರವಿಲ್ಲ, ಅಡಿ ಇಲ್ಲ, ಅಂತರವಿಲ್ಲ, ಎಡನಿಲ್ಲ, ಬಲನಿಲ್ಲ, ಹಿಂದಿಲ್ಲ, ಮುಂದಿಲ್ಲ, ಒಳಗಿಲ್ಲ, ಹೊರಗಿಲ್ಲ, ಈರೇಳರಲ್ಲಿಲ್ಲ, ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆಲ್ಲಿಹುದು? ಎರಡಳಿದು ಒಂದಿಲ್ಲದೆ ನಿರಾಳದಲ್ಲಿಹುದು, ಎಂದನಯ್ಯ ಕಾಡಿನೊಳಗಾದ ಶಂಕರಪ್ರಿಯ ಚನ್ನಕದಂಬ ಲಿಂಗನಿರ್ಮಾಯ ಪ್ರಭುವೇ.

ಅರ್ಥಃ — ಪಂಚಭೂತದೇಹವ ಪ್ರಳಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಕಾರಣ, ಆ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಪರಬ್ರಹ್ಮ ನೆಲೆಗೊಳ್ಳನೆಂಬುದೀಗ ಆಕಾರವಿಲ್ಲವೆಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಅಂತಪ್ಪ ದೇಹವು ಪ್ರಳಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಕಾರಣ ಆ ದೇಹಸಂಬಂಧವಾದ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಪ್ರಳಯುವಹುದೆಂದು ಆ ಪ್ರಾಣದಲ್ಲಿ ಪರಶಿವನು ನೆಲೆಗೊಳ್ಳನು ಎಂಬುದೀಗ ನಿರಾಕಾರವಿಲ್ಲವೆಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಪಾತಾಳಲೋಕದಲ್ಲಿ ಶಿವನಿಪ್ಪ ನೆಂದಡೆ, ಅದು ಪ್ರಳಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಕಾರಣ ಆ ಪಾತಾಳ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಶಿವನಿಲ್ಲವೆಂಬುದೀಗ ಅಡಿ ಇಲ್ಲವೆಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಸ್ವರ್ಗಲೋ

ಕದಲ್ಲಿ ಶಿವನಿಪ್ಪನೆಂದಡೆ, ಅದು ಎತ್ತಲಾನುಕಾಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಳಯವಹುದೆಂದು ಅಲ್ಲಿ ಪರಶಿವನು ನೆಲೆಗೊಳ್ಳನೆಂಬುದೀಗ ಅಂತರವಿಲ್ಲವೆಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಪೂರ್ವ ಪಶ್ಚಿಮ ಉತ್ತರ ದಕ್ಷಿಣ ಮೊದಲಾದ ಅಷ್ಟದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಶಿವನಿರ್ಪನೆಂದೊಡೆ, ಪ್ರಳಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಕಾರಣ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಪರಬ್ರಹ್ಮನು ವಾಸವಾಗನೆಂಬುದೀಗ ಎಡನಿಲ್ಲ ಬಲನಿಲ್ಲವೆಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಕೃತಯುಗ ತ್ರೇತಾಯುಗ ದ್ವಾಪರ ಕಲಿಯುಗವೆಂಬ ಚತುರ್ವಿಧ ಮೊದಲಾದ ಅನಂತ ಯುಗಂಗಳಲ್ಲಿ ಶಿವನಿರ್ಪನೆಂದಡೆ, ಅದು ಪ್ರಳಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಕಾರಣ, ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಶಿವನಿಲ್ಲವೆಂಬುದೀಗ ಹಿಂದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಅಂತಪ್ಪ ಚತುರ್ವಿಧ ಯುಗಂಗಳಲ್ಲಿ ಎಂಬತ್ತುನಾಲ್ಕುಲಕ್ಷ ಯೋನಿದ್ವಾರದಿಂದ ಆತ್ಮನು ತಿರುತಿರುಗಿ ಬಳಲಿ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯದೇಹವ ತಾಳಿ ಆ ದೇಹದಿಂದ ಗುರುಲಿಂಗ ಜಂಗಮವ ಇದಿರಿಟ್ಟು ಪೂಜಿಸಿ ಭಿನ್ನಫಲಪದವೆಂಬ ಚತುರ್ವಿಧ ಪದಂಗಳ ಪಡೆದರೇನು? ಅದು ಎತ್ತಲಾನು ಕಾಲಕ್ಕೆ ತೊಡೆದು ಹೋದ ಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಶಿವನಿಲ್ಲವೆಂಬುದೀಗ ಮುಂದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಇಂತಪ್ಪ ಪಿಂಡ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಬಾಹ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಿವನೆಂದಡೆ ಅವು ನಾಶವಾದ ಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಶಿವನಿಲ್ಲವೆಂಬುದೀಗ ಒಳಗಿಲ್ಲ ಹೊರಗಿಲ್ಲವೆಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಸಪ್ತ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಸಪ್ತ ದ್ವೀಪಾಂತರದಲ್ಲಿ ಅದಲ್ಲದೆ ಚತುರ್ದಶ ಭುವನಂಗಳಲ್ಲಿ ಶಿವನಿರ್ಪನೆಂದಡೆ ಅವು ಪ್ರಳಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಶಿವನಿಲ್ಲವೆಂಬುದೀಗ ಈರೇಳರಲ್ಲಿಲ್ಲವೆಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಸಪ್ತಸಾಗರ ಸಪ್ತದ್ವೀಪಾಂತರ ನಡುಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಹಾಮೇರು ಪರ್ವತವಿರ್ಪುದು. ಅ ಪರ್ವತದಲ್ಲಿಯೂ ಶಿವನಿರ್ಪನೆಂದಡೆ, ಅದು ಪ್ರಳಯವಾಗುವದು. ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ, ನವಖಂಡ ಭೂಮಂಡಲದ ಮೇಲೆ ಇರ್ಪುದು ರಜತಾದ್ರಿ ಪರ್ವತವು. ಆ ಸಕಲ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವು ಪ್ರಳಯವಾದ ಕಾರಣ ಆ ಪರ್ವತ ಉಳಿಯಬಲ್ಲುದೇ? ಅದುಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಶಿವನಿಲ್ಲವೆಂಬುದೀಗ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಲ್ಲವೆಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಇಂತೀ ಸ್ಥಾನಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಶಿವನಿಲ್ಲ, ಬರಿಯ ಭ್ರಾಂತು. ಶಿವನಿಪ್ಪ ಠಾವು ಪೇಳ್ವೆವೆಂಬುದೀಗ ಮತ್ತೆಲ್ಲಿಹುದು ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಶಿವಾಂಶಿಕನಾದ ಆತ್ಮಂಗೆ ಶಿವಕೃಪೆಯಿಂ ಸುಜ್ಞಾನೋದಯವಾಗಿ ಸಕಲ ಪ್ರಪಂಚ ನಿವೃತ್ತಿಯ ಮಾಡಿ ಶ್ರೀಗುರು ಕಾರುಣ್ಯವ ಹಡೆದು ಲಿಂಗಾಂಗ ಸಂಬಂಧಿಯಾಗಿ ಗುರುಶಿಷ್ಯ, ಲಿಂಗ ಅಂಗ, ದೇವಭಕ್ತನೆಂಬ ಉಭಯ ಭಾವ ನಷ್ಟವಾಗಿ ಅಹಂ ಪರಬ್ರಹ್ಮ

ವೆಂಬ ಶಿವಾಹಂಕಾರವನಳಿದು ಇಹಲೋಕದ ಭೋಗ ಪರಲೋಕದ ಮೋಕ್ಷಾಪೇಕ್ಷೆ ಎಂಬ ಉಪಾಧಿರಹಿತನಾಗಿರ್ಪ ಶರಣರಲ್ಲಿ ಪರಬ್ರಹ್ಮವು ಮುಳ್ಳೂರಕ್ಕಿಂಬಿಲ್ಲದೆ ವಾಸವಾಗಿ ಹೆರೆ ಹಿಂಗದೆ ಇರ್ಪನು ಪರಶಿವಲಿಂಗವು ಎಂಬುದೀಗ ಎರಡಳಿದು ಒಂದಿಲ್ಲದೆ ನಿರಾಳದಲ್ಲಿ ಇಹುದು ಎಂಬ ಶಬ್ದಾರ್ಥ.

೧೧. ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಬಲ್ಲಿದರು, ಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಸಂಪನ್ನರೆಂದು ಹೇಳಲೇತಕೋ? ನಡೆನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ನಡೆನುಡಿ ಶುದ್ಧವಿಲ್ಲದವರಲ್ಲಿ ಇರಲೊಲ್ಲನು ನೋಡಾ, ಅಖಂಡೇಶ್ವರಾ.

೧೨. ಭಕ್ತನ ಕಾಯವೇ ಶಿವನ ಕಾಯ. ಶಿವನ ಕಾಯವೇ ಭಕ್ತನ ಕಾಯ. ಶಿವಶಿವಾ, ಭಕ್ತ ಬೇರೆ ಶಿವ ಬೇರೆಯೇ? ಒಂದೇ ಕಾಣಿರಣ್ಣಾ. ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ, ಭಕ್ತ ದೇಹಿಕದೇವ, ದೇಹಿ ಭಕ್ತನೆಂಬ ಶ್ರುತಿ ಪೊಗಳುವ ಕಾರಣ, ಭಕ್ತಂಗೂ ದೇವಂಗೂ ಕಾಯ ಒಂದೇ, ಪ್ರಾಣ ಒಂದೇ. ಎರಡೆಂಬ ಪರಿಭಾವಿಯ ನುಡಿಯಲಾಗದು ನಿಜಭಕ್ತರಾದವರು ನಿಜಗುರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರಾ.

ದೇವರು ಒಬ್ಬನೇ ಇದ್ದಾನೆ.

೧. ಸ್ವಾಮಿ ನೀನು, ಶಾಶ್ವತನು ನೀನು. ಎತ್ತಿದೆ ಬಿರಿದು ಜಗವೆಲ್ಲರಿಯಲು. ಮಹಾದೇವ ಮಹಾದೇವ ಇಲ್ಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಶಬ್ದವಿಲ್ಲ. ಪಶುಪತಿ ಜಗಕ್ಕೆ ಏಕೋದೇವ ಸ್ವರ್ಗ, ಮರ್ತ್ಯ, ಪಾತಾಳದೊಳಗೆ ಒಬ್ಬನೇ ದೇವ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವ.

೨. ಶ್ರುತಿ ಆಗಮ್ಯ ದ್ವಾದಶಶಾಸ್ತ್ರನಸ್ರತಿವು ತತ್ವನಪ್ರತಿಮಮಹಿಮಂಗೆ ಪ್ರತಿಯುಂಟೇ? "ಸೋಮಃ ಪವತೆ" ಎಂಬ ಶ್ರುತಿಯನರಿದು, "ಶಿವನೇಕೋದೇವ, ರುದ್ರನ ದ್ವಿತೀಯ" ನೆಂಬುವದು ಕಾಣಿರಣ್ಣಾ. ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವನಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಎತ್ತಿದೆ ಬಿರಿದು ಜಗವೆಲ್ಲರಿಯಲು.

೩. ವೇದ ಸ್ವಯಂಭುವೆಂಬ ವಾದಿ ಕೇಳೆಲವೋ. ಏಕೋರುದ್ರನ ದ್ವಿತೀಯನೆಂದು ನಂಬುವದು ಕಾಣಿರಣ್ಣಾ. ಓಂ ದೇವಾ ಭೂಮಿ ಜನಯಂ ದೇವಾ, ಏಕೋ ದೇವ ರುದ್ರನ ದ್ವಿತೀಯನೆಂಬುದು ಕಾಣ

ರಣ್ಣಾ. ಚಕಿತಮಭಿಧತ್ತೆ ಎಂದು ಶೃತಿ ಸಾರುತ್ತಿದ್ದಾವೆ. ಜಗದ ಕರ್ತ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವನೊಬ್ಬನೇ ಕಾಣಿರಣ್ಣಾ.

೪. ಕಂಭ ಸಹಸ್ರ ಉದಕದೊಳಗೆ ಬಿಂಬಿಸಿ ತೋರುವ ಸೂರ್ಯನೊಬ್ಬನಲ್ಲದೆ, ಮತ್ತೆ ಹಲಬರುಂಟೇನಯ್ಯ? ಸಕಲ ದೇಹಗಳೊಳಗೆ ಭ್ರಮಿಸಿ ತುಂಬಿಪ್ಪ ಪರವಸ್ತು ನೀನೊಬ್ಬನಲ್ಲದೆ ಮತ್ತಾರನೂ ಕಾಣೆನಯ್ಯ ಅಖಂಡೇಶ್ವರಾ.

೫. ಇಬ್ಬರು ಮೂವರು ದೇವರೆಂದು ಉಬ್ಬಿ ಮಾತನಾಡಬೇಡ. ದೇವನೊಬ್ಬನೇ ಕಾಣಿರೋ. ಇಬ್ಬರೆಂಬುದು ಹುಸಿ ನೋಡಾ. ಕೂಡಲ ಸಂಗಮದೇವನೊಬ್ಬನೇ ಅಲ್ಲದೆ ಇಬ್ಬರಿಲ್ಲವೆಂದಿತ್ತುದಾ ವೇದವು.

೬. ಇಬ್ಬರು ಮೂವರು ದೇವರೆಂದು ತಬ್ಬಿಬ್ಬಿಕೊಂಡು ನುಡಿಯಬೇಡ. ಒಬ್ಬನೇ ದೇವ ಕಾಣಿರಣ್ಣಾ. ಶಿವ ಏಕೋ ದೇವನೆಂದು ಸಾರುತ್ತಿವೆ, ಶೃತಿ ಪುರಾಣಂಗಳು. ಇದು ಕಾರಣ ಶಿವನಲ್ಲದೆ ದೈವವಿಲ್ಲವೆಂದರಿದ ಮಹೇಶ್ವರನ ಹೃದಯವಾಸವಾಗಿಪ್ಪ ನಮ್ಮ ನಿಜಗುರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರನು.

೭. ಶಿವಲೋಕಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಲೋಕವಿಲ್ಲ. ಶಿವಮಂತ್ರಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಮಂತ್ರವಿಲ್ಲ. ಜಗಕ್ಕೆ ಇಕ್ಕಿದೆ ಮುಂಡಿಗೆಯನೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಿ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವನೊಬ್ಬನೇ ದೈವವೆಂದು.

೮. ಶಿವನಲ್ಲದೆ ದೇವರಿಲ್ಲ ನೋಡಾ ಎನಗೆ. ಶಿವಮಂತ್ರವಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಮಂತ್ರವಿಲ್ಲ ನೋಡಾ ಎನಗೆ. ಇದು ಕಾರಣ, ಓಂ ನಮಶ್ಶಿವಾಯ ಓಂ ನಮಶ್ಶಿವಾಯ ಎಂಬ ಷಡಕ್ಷರ ಮಂತ್ರವನೆ ಜಪಿಸುತ್ತಿರ್ದೆನು, ಕಾಣಾ ಮಹಾಲಿಂಗ ಗುರುಶಿವಸಿದ್ಧೇಶ್ವರಪ್ರಭುವೇ.

೯. ಶಿವನೇ ಜಗತ್ರಯಕ್ಕೊಡೆಯನೆಂದುದು ವೇದ. ಉತ್ಪತ್ತಿ, ಸ್ಥಿತಿ, ಲಯ, ಕಾರಣವೆಂದುದು ವೇದ. "ಈಶ್ವರಸ್ಸರ್ವ ಜಗತ್ ಪ್ರಭುಃ ಪ್ರೇರಕೋ ವಿಶ್ವಭುಕ್" ಎಂಬ ಶೃತಿ. ಇದು ಕಾರಣ, ಕೂಡಲಸಂಗಮನೊಬ್ಬನೇ ದೇವನು.

೧೦. ಯುಗಜುಗ ಪ್ರಳಯವನಂದೂ ಕಾಣೆ ಇಂದೂ ಕಾಣೆ. ಧಿಗಿಲು ಭುಗಿಲೆಂದುರಿ ಅಂದೂ ಕಾಣೆ ಇಂದೂ ಕಾಣೆ. ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವನಲ್ಲದೆ ತಲೆದೋರುವ ದೈವಂಗಳನಂದೂ ಕಾಣೆ, ಇಂದೂ ಕಾಣೆ.

೧೧. ಆ ಪರಮನೆಂಬುದು ನಿಮ್ಮ ಭೇರಿ. ಬೇಡಿಪ್ಪ ನೀವನೆಂಬುದು ನಿಮ್ಮ ತಂಬಟ. ಜಗವಂದಿತ ಲೋಕದೊಡೆಯನೆಂಬುದು ನಿಮ್ಮ ಶಂಖ. ಶಿವನಲ್ಲದೆ ಪರದೈವವಿಲ್ಲೆಂಬುದು ನಿಮ್ಮ ಡಮರುಗ. ಶಿವ ಕೊಡನೆಂಬ ನರ ಬಾಯ ತ್ರಿಶೂಲದಲ್ಲಿರುವ. ಬಳ್ಳೇಶ್ವರಲಿಂಗದ ಡಂಗುರ ಮೂಜಗದೊಳಯ್ಯ.

೧೨. ದಿನ ಒಂದರಲ್ಲಿ ವಾರ ಏಳು ನೋಡಾ. ಆ ಏಳು ವಾರಂಗಳೆಂಬವು ಕಲ್ಪಿತವಲ್ಲದೆ, ದೃಷ್ಟಿಯನಿಟ್ಟು ನೋಡಬಾರದು ನೋಡಾ. ದೇವರಂಬುವದೊಂದು ನೋಡಾ. ಆ ದೇವರೆಂಬುವದೊಂದರಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣು, ರುದ್ರ, ಈಶ್ವರ, ಸದಾಶಿವ, ವಿರಾಟಪುರುಷರೆಂಬುವದು ನೋಡಯ್ಯ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಯ್ಯ.

೧೩. ನಾಲಿಗೆ ಶಿವನ ಹೊಗಳುವದೇ ವಿಧಿ ಎಂದು ಹೇಳಿತ್ತು ವೇದ. ಮತ್ತೆಯೂ ಶಿವನನೇ ಸ್ತುತಿಸುವುದೇ ವಿಧಿ ಎಂದು ಹೇಳಿತು ವೇದ. ಅನ್ಯ ದೈವವ ಹೊಗಳಬಾರದೆಂದುದು ಋಗ್ವೇದ. "ಸ್ತುಹಿ ಶೃತಂ ಗರ್ತಾಸದಂ। ಯುವನಾಂ ವೃಗಂನನಭಿ ಮುಸಹರ್ತುಂ ವೃಗಂ ವೃಡಾಯ ಚರಿತ್ರೆ। ರುದ್ರಸ್ತವನೋ ಅನ್ಯಂತೆ ಅಸ್ಮಿನ್ನಿಪ ಪಂತುಸೆನಾ" ಎಂದುದು ಶೃತಿ ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗಮದೇವಾ.

ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣು, ರುದ್ರ ಮೊದಲಾದ ದೇವತೆಗಳು ದೇವರಲ್ಲ.

೧. ಹುಟ್ಟಿಸುವಾತ ಬ್ರಹ್ಮನಾದೊಡೆ, ಅರ್ಚಿಸಲೇಕೋ ನಿಮ್ಮುವ? ರಕ್ಷಿಸುವಾತ ವಿಷ್ಣುವಾದೊಡೆ ಅರ್ಪಿಸಲೇಕೋ ನಿಮಗೊಂದುವ? ಹೊಂದಿಸುವಾತ ರುದ್ರನಾದೊಡೆ ಮಹತ್ವವ ನುಡಿಯಲೇಕೋ ನಿಮ್ಮವ? ಇಂತೀ ಲೀಲೆಗೆ ಆರಾದಡೂ ಆಗಲಿ, ನಾನಾ ಲೀಲೆಯುವನಲ್ಲ. ಇದರ ಹೊಳಹು ನೀನೇ ನಿಃಕಳಂಕಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಯ್ಯ.

೨. ರುದ್ರನೇ ದೇವರೆಂದು ಆರಾಧಿಸಿ, ಸಿಲೆಯೊಳಗೆ ಹೊರಟೆಗೊಂಡು ಕೆಟ್ಟರಲ್ಲ ಭಕ್ತಜನಂಗಳು. ವಿಷ್ಣುವೇ ದೇವರೆಂದು ಆರಾಧಿಸಿ

ಮರನ ಸುತ್ತಿ ಕೆಟ್ಟರಲ್ಲ ಭೂಸುರಾದಿಗಳು. ಬ್ರಹ್ಮನೇ ದೇವರೆಂದಾರಾಧಿಸಿ ಬೆಂಕಿಯೊಳಗೆ ಬೆಂದರಲ್ಲ ಮರ್ತ್ಯಲೋಕದ ಮಹಾಜನಂಗಳು. ಧಾರುಣಿಯೊಳಗೆ ಹೇರಿನಕ್ಕಿ, ಉಳಿಗೆಎಣ್ಣೆ, ಹೂವು, ಕಾಯಿ, ಹಣ್ಣು ಮೊದಲಾದವನು ತಪ್ಪಸಾಧಿಸಿ, ತರಿಸಿಕೊಂಡುಂಬ ಇವುಗಳಿಗೆಲ್ಲಯಪೋ ನೆಟ್ಟನೆ ದೇವತ್ವ? ಎನ್ನ ದೇವಂಗೆ ಇಂಥವರಂದ ಒಂದೂ ಇಲ್ಲ. ಕಾಲದೊಳಗಾದ ಪ್ರಳಯವಿರಹಿತ, ಕರ್ಮದೊಳಗಾದ ಚತುರ್ವಿಧ ಪದರಹಿತ, ಗಂಗೆವಾಳುಕ ಸಮರುದ್ರರೊಳಗಾದ ಬಂಧನವಿರಹಿತ, ಲೀಲೆಗೆ ದೂರಗಾದ ಸ್ವಯಂಭುವಯ್ಯ ಎನ್ನದೇವ. ಇಂತಿವರೆಲ್ಲರೂ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯನಾರಾಧಿಸಿ ಪ್ರಸನ್ನರಾದರಯ್ಯ. ಇಂತೀ ಪುಣ್ಯದ ಫಲ ಎನಗೊಂದೂ ಬೇಡ. ಇವರೆಲ್ಲ ಒಳಗಿರಲಿ ನಾ ಹೊರಗಯ್ಯ. ನಿಮ್ಮಾಣೆ, ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಮಥರಾಣೆ. ಅಲಸಿದೆನಲಸಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಕಷ್ಟದ ಸೇವೆ ಏನಯ್ಯ? ಎನ್ನ ಹೊಂಗೀಸು ನಿಮ್ಮೊಳಗಾದೆನಯ್ಯ ನಿಃಕಳಂಕಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಯ್ಯ.

೩. ಹುಟ್ಟಿಸುವಾತ ಬ್ರಹ್ಮನೆಂಬರು. ರಕ್ಷಿಸುವಾತ ವಿಷ್ಣುವೆಂಬರು. ಬ್ರಹ್ಮನು ತನ್ನ ಶಿರವನೇಕೆ ಹುಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರದೆ ಹೋದ? ವಿಷ್ಣು ತನ್ನ ಮಗನನೇಕೆ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರದಾದ? ದುಷ್ಟನಿಗ್ರಹ ಶಿಷ್ಟಪರಿಪಾಲಕ ನಮ್ಮ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಯ್ಯ.

೪. ಬ್ರಹ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಚರಣವನೊತ್ತುವ. ವಿಷ್ಣು ನಿಮ್ಮ ಶ್ರೀಹಸ್ತವನೊತ್ತುವ. ದೇವರಾಜ ನಿಮ್ಮ ಸತ್ತಿಗೆಯ ಹಿಡಿವ. ವಾಯು ನಿಮ್ಮ ಅಂಗಣವ ಜೋಹರಿಸುವ. ಉಳಿದ ದೇವರ್ಕಳೆಲ್ಲ ಜಯ ಜಯ ಎಂಬರು. ಮಹಾದೇವ, ಮಹಾದೇವ, ಮಹಾಮಹಿಮ, ಇಂಥ ದೇವರೊಳರೇ? ಮರ್ದಯಂತಿ ಚರಣಾನಿ ಬ್ರಹ್ಮಪಾಣಿ ವಿಷ್ಣು ಸಮಾಯುತಂ। ಛತ್ರಂ ಧಾರಯತೆ ಇಂದ್ರಃ ವಾಯುಃ ಮಾರ್ಗಂ ವಿಶೋಧಯೇತ್, ಅನ್ಯಶ್ಚ ದೇವತಾಸ್ಸರ್ವೇ ಜಯ ಜೀಯ ಇತ್ಯಬ್ರುವತ್॥ ಇಂತೆಂಬ ವಚನವಿಡಿದು ನಿಮಗೆ ಸರಿ ಎಂಬವಂದಿರ ತಲೆಯ ಮೆಟ್ಟಿ ನಡೆವೆ. ಮಹಾದೇವ ಮಹಾದೇವ ಮಹಾಮಹಿಮ ಸೊಡ್ಡಳಾ.

೫. ಒಬ್ಬ ಕೆಂಚ, ಒಬ್ಬ ಕರಿಕ, ಒಬ್ಬ ಶುದ್ಧ ಧವಳಿತನೆಂತಯ್ಯ, ಲಿಂಗವೇ? ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಘನವೆಂಬರದೆಂತಯ್ಯ? ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು

ಹಿರಿಯರೆಂದೆಂಬರು. ಅದೆಂತಯ್ಯ? ಬ್ರಹ್ಮಂಗೆ ಪ್ರಳಯ, ವಿಷ್ಣುವಿಂಗೆ ಮರಣ ಉಂಟು, ನಮ್ಮ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಂಗೆ ಇಲ್ಲ.

೬. ಮರೆಯಲಾಗದೆ ಹರಿಯು, ಮರೆಯಲಾಗದೆ ಬ್ರಹ್ಮನ? ಮರೆಯಲಾಗದೆ ಮೂವತ್ತುಮೂರುಕೋಟಿ ದೇವರ್ಕಳ? ನಮ್ಮ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವನ ಮರೆಯಬಹುದೇ?

೭. ಬ್ರಹ್ಮಮೂರ್ತಿಗೂ ಶಿಲೆ ಒಂದೇ, ವಿಷ್ಣುಮೂರ್ತಿಗೂ ಶಿಲೆ ಒಂದೇ, ರುದ್ರಮೂರ್ತಿಗೂ ಶಿಲೆ ಒಂದೇ, ರೂಪಿನವತಾರ ಭಿನ್ನವಾಯಿತ್ತು. ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸ್ಥೂಲ, ಕಾರಣದಂತೆ, ಕುಂಭ ಜಲಬಿಂಬದಂತೆ ಇನ್ನಾರನಹುದೆಂಬೆ, ಇನ್ನಾರನಿಲ್ಲವೆಂಬೆ? ಬ್ರಹ್ಮನ ಕಾಲು, ವಿಷ್ಣುವಿನ ಕೈ, ರುದ್ರನ ಕಣ್ಣು, ಈಶ್ವರನ ತಲೆ, ಸದಾಶಿವನ ಪ್ರಾಣ ಇವಾದಲ್ಲಿ ಇವು ಸಮಯ. ಈ ಪಂಚಕೋಶಕ್ಕಾಧಾರ ಪರಮಜ್ಞಾನ. ಇದ ಭೇದಿಸಲರಿಯದೆ ವಾದವ ಮಾಡಿದರೆಲ್ಲರು. ನಾದಬಿಂದು ಗಳಾತೀತನನರಿ, ಅಲೇಕನಾದ ಶೂನ್ಯ ಕಲ್ಲಿನೊಳಗಾದವನಾ.

೮. ಬಯಲು ಮೂರ್ತಿಯಾಗಿ ನಿಂದನೊಬ್ಬ ಶರಣ. ಆತನ ವಿದ್ಯಾಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದಾತ ಬ್ರಹ್ಮ. ಆತನ ಶಾಂತಿಸೈರಣೆಯಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದಾತ ವಿಷ್ಣು. ಆತನ ಕೋಪ ಕ್ರೋಧದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದಾತ ರುದ್ರ. ಈ ಮೂರು ಪೀಠವಂತಿರಲಿ. ಆ ಶರಣನನರಿದು ಶರಣೆನುತಿರ್ದೆನು ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

ಅರ್ಥಃ— ನಿಃಕಲನಿರವಯ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಚೈತನ್ಯ ಜ್ಞಾನಪ್ರಭಾಬೆಳಗೇ ಮೂರ್ತಿಯಾಗಿ ನಿಂದಿರ್ದ ಮಹಾಲಿಂಗವು ತನ್ನ ಸ್ವಲೀಲೆಯಿಂದ ನಿರವಯವಾಗಿಪ್ಪುದಾಗಿ ಆ ಲಿಂಗವೆಂಬುದೀಗ ಬಯಲೆಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥಃ ಅಂತಪ್ಪ ನಿರವಯಲಿಂಗವೇ ಪಂಚಸಾದಾಖ್ಯ ಮುಖವನ್ನೈದಿ ಮೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಸದಾಶಿವನೆಂಬ ಶರಣನಾದನೆಂಬುದೀಗ ಬಯಲು ಮೂರ್ತಿಯಾದನೊಬ್ಬ ಶರಣನೆಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಅಂತು ಅಖಂಡ ಚಿತ್‌ಚೈತನ್ಯ ಪ್ರಭಾಬೆಳಗೇ ಅಂಗಕರ ಚರಣಂಗಳಾಗಿ ಮೂರ್ತಿಯಾದ ಸದಾಶಿವನು ತನ್ನುಪಾವಸ್ಥೆಯ ಮಾಡುವ ಉಪಾಸಕರಿಲ್ಲದಿರಬಾರದೆಂಬ ರಾಜಸಾಹಂಕಾರ ತಲೆದೋರಿ ಜಗತ್ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಬುದ್ಧಿಯಾದ ಪ್ರಭಾವಜ್ಞಾನಮಂ

ಬೇರ್ಪಡಿಸಿ ಆ ಬ್ರಹ್ಮ ಮೊದಲಾದ ಆತ್ಮರುಗಳ ಜಗಸೃಷ್ಟಿಯಾಯಿತ್ತೆಂಬುದೀಗ ಆತನ ವಿದ್ಯಾಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದಾತ ಬ್ರಹ್ಮನೆಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಅಂತು ಸದಾಶಿವನು ಸೇವ್ಯನಪ್ಪ ರಾಜಸ ಬುದ್ಧಿತೋರೆ ಚಿಂತಿಸಿದ ಚಿತ್ತುವಿನಸ್ರಭಾಕಿರಣ ರಜವೇ ಸೇವಕರಪ್ಪ ಆತ್ಮರುಗಳಾದರು. ಆತ್ಮರುಗಳಿಗೆ ಭೋಗಸುಖಶಾಂತಿಯನಿತ್ತು ನಡಿಸುವ ಸ್ಥಿತಿಧರ್ಮವಂ ಚಿಂತಿಸಿ ಕರುಣಶಾಂತಿದಯಾಚಿತ್ತನಾದ ಸಾತ್ವಿಕ ಗುಣಬುದ್ಧಿದೋರಿ ಶಿವನ ಚಿತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹೊಳೆಯಲು ಆ ಹೊಳೆದ ಚಿಂತಿನ ಛಾಯೆ ಬುದ್ಧಿಯಂ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿ ಆತ್ಮರುಗಳ ದೇಹಕರಣ ಇಂದ್ರಿಯ ವಿಷಯ ಸುಖಭೋಗಂಗಳಾಗಿ ಮಿಥ್ಯಾಸ್ಥಿತಿ ಕರ್ಮಂಗಳನುಳ್ಳ ಮಾಯಾಸ್ವರೂಪಮಪ್ಪ ವಿಷ್ಣುವಾಗಲು ಆ ಮಾಯಾಮಿಥ್ಯದ ಸ್ಥಿತಿಧರ್ಮವಳಿಯದಂತೆ ಆ ಮಾಯೆಗೆ ಗುಣತ್ರಾಣತನಾಗಿ ಸ್ಥಿತಿಯ ನಡಿಸುತ್ತಿಹ ಶಾಂತಿಯನುಳ್ಳ ಶಿವನೆಂಬುದೀಗ ಆತನ ಶಾಂತಿ ಸ್ಮರಣೆಯಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದಾತ ವಿಷ್ಣುವೆಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಅಂತು ಶಿವನಿಂದಾದ ಆತ್ಮರುಗಳಿಗೆ ಶಿವಭಾವ ತಲೆದೋರದೆ ದೇಹ ಸುಖಭೋಗಂಗಳಿಂದ ಶಿವನ ಮರೆದು ಅಹಂಕರಿಸಿದ ಕಾಲಕಾಮ ದಕ್ಷದೈತ್ಯರು ಮೊದಲಾದ ದುಷ್ಟಾತ್ಮರುಗಳ ಕಂಡು ಶಿವನು ಚಿತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕೋಪಿಸಿದ ಕೋಪಾಗ್ನಿಜ್ಞಾನವಂ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿ ಲಯೋ ಧರ್ಮವನುಳ್ಳ ರುದ್ರಸ್ವರೂಪವಾಯಿತ್ತೆಂಬುದೀಗ, ಆತನ ಕೋಪಕ್ರೋಧದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದಾತ ರುದ್ರನೆಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಇಂತು ಶಿವನು ಜಗತ್ಸೃಷ್ಟಿಸ್ಥಿತಿ ಸಂಹಾರಂಗಳಂ ಮಾಡುವ ಕರ್ತೃ ತಾನಾಗಿ ತಾನಲ್ಲದಂತಿಪ್ಪ ಚದುರಿನಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮ ವಿಷ್ಣು ರುದ್ರರೆಂಬ ತ್ರಿಗುಣಸ್ವರೂಪರಂ ಹುಟ್ಟಿಸಿ ಅಧಿಕಾರವನಿತ್ತು ತಾನಲ್ಲಪಂತಿಹನು ಸದಾಶಿವನು. ಆ ಸದಾಶಿವನು ತನ್ನ ಲೀಲಾಸ್ವತಂತ್ರತೆಯಿಂದ ಅಂತು ತ್ರಿಗುಣಾತ್ಮರಾದ ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳಂ ಬಿಟ್ಟು ಆ ಸದಾಶಿವಮೂರ್ತಿಯೊಬ್ಬನೇ ಸೇವ್ಯನೆಂದರಿದು ಸೇವಕನಾಗಿ ಶರಣುವೊಕ್ಕುಬದುಕಿದೆನೆಂಬುದೀಗ ಈ ಮೂರು ಪೀಠವಂತಿರಲಿ, ಆ ಶರಣನನರಿದು ಶರಣೆನುತಿರ್ದನು ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ.

ಅಷ್ಟತನು ಮೂರ್ತಿಗಳು ದೇವರಲ್ಲ.

೧. ಅಷ್ಟತನು ಮೂರ್ತಿಗಳು ದೇವರೆಂಬ ಭ್ರಷ್ಟಭವಿಗಳ ಮಾತ ಕೇಳಲಾಗದು. ಅದೇನು ಕಾರಣವೆಂದಡೆ, ಪೃಥ್ವಿ ದೇವರಾದೊಡೆ ಅಪ್ಪುವಿನ ಪ್ರಳಯದಲ್ಲಿ ಕರಗುವದೇ ? ಅಪ್ಪು ದೇವರಾದರೆ, ಅಗ್ನಿಯ ಪ್ರಳಯದಲ್ಲಿ ಆರತು ಹೋಗುವದೇ ? ಅಗ್ನಿ ದೇವರಾದರೆ, ವಾಯುವಿನ ಪ್ರಳಯದಲ್ಲಿ ಹಾರಿಹೋಗುವದೇ ? ವಾಯು ದೇವರಾದರೆ, ಆಕಾಶದ ಪ್ರಳಯದಲ್ಲಿ ಲಯುವಪ್ಪುದೇ ? ಆಕಾಶ ದೇವರಾದಡೆ, ಆತ್ಮದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿ ಹೋಗುವದೇ ? ಆತ್ಮ ದೇವರಾದಡೆ, ದ್ವಂಪ್ವ ಕರ್ಮಂಗಳಲ್ಲಿ ಜನನಮರಣಂಗಳಲ್ಲಿ ಬಂಧನಪಡುವನೇ ? ಚಂದ್ರಸೂರ್ಯರು ದೇವರಾದಡೆ, ಭವಭಂಧನದಲ್ಲಿ ಸಿಲ್ಕಿ ತೊಳಲಿ ಬಳಲುವರೇ ? ಇದು ಕಾರಣ, ಅಷ್ಟತನುಗಳನೆಂತು ದೇವರೆಂಬೆನು ? ದೇವ, ದೇವ, ಮಹಾಮಹಿಮ ಎನ್ನೊಡೆಯ ಅಖಂಡೇಶ್ವರನೊಬ್ಬನೇ ದೇವರಲ್ಲದೆ, ಉಳಿದವರೆಲ್ಲ ಹುಸಿ ಎಂಬೆ.

೨ ಅಷ್ಟತನು ಮೂರ್ತಿಗಳ ಲಿಂಗವೆಂದೆಂಬಿರಿ. ಇವರಾರೆಂದು ನಾವರಿಯೆವಯ್ಯ. ಆದಿಯ ಮಗನತೀತ. ಅತೀತನ ಮಗನಾಕಾಶ, ಆಕಾಶನ ಮಗ ವಾಯು, ವಾಯುವಿನ ಮಗ ಅಗ್ನಿ, ಅಗ್ನಿಯ ಮಗ ಅಪ್ಪು, ಅಪ್ಪುವಿನ ಮಗ ಪೃಥ್ವಿ, ಪೃಥ್ವಿಯ ಮಗ ಸೂರ್ಯ, ಸೂರ್ಯನ ಮಗ ಚಂದ್ರ, ಚಂದ್ರನ ಮಗ ದೇಹ, ದೇಹನ ಮಗನಾತ್ಮ, ಇಂತೀ ಅಷ್ಟತನುವೆಲ್ಲಕ್ಕೆಯೂ ಉತ್ಪತ್ತಿಯುಂಟು. ಅಜಾತಜನಿತ ನಮ್ಮ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಂಗೆ ಮಾತಾಪಿತರಿಲ್ಲ.

೩ ಅಷ್ಟತನು ಮೂರ್ತಿಲಿಂಗವೆಂದೆಂಬ ಕಷ್ಟದ ಮಾತು ಕೇಳಲಾಗದು. ಪೃಥ್ವಿಯಂತೆ ಕಠಿಣವುಳ್ಳಾತನೇ ? ಅಪ್ಪುವಿನಂತೆ ಓಟಭರಿತವುಳ್ಳಾತನೇ ? ಅಗ್ನಿಯಂತೆ ತೃಣಕಾಷ್ಠವಿಲ್ಲದಿರ್ದಡೆ, ನಂದುವಾತನೇ? ವಾಯುವಿನಂತೆ, ಚಲನೆಯುಳ್ಳಾತನೇ ? ಆಕಾಶದಂತೆ, ಬಚ್ಚಬರಿಯ ಬಯಲಾದಾತನೇ ? ಚಂದ್ರ ಸೂರ್ಯರಂತೆ, ದಿವಾರಾತ್ರಿಗಳ ನಡಿಸುವಾತನೇ? ಜೀವಾತ್ಮನಂತೆ ಜನನಮರಣವುಳ್ಳಾತನೇ? ಇದು ಕಾರಣ ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗಯ್ಯ, ನೀನು ನೀನಂತೆ, ಇವರೆಲ್ಲರೂ ನೀನಿರಿಸಿದಂತೆ.

೪. ಅಷ್ಟತನು ಮೂರ್ತಿ ಶಿವನೆಂಬ ಕಷ್ಟ ಜೀವಿಗಳ ಮಾತ ಕೇಳ ಲಾಗದು. ನಾನೇನೆಂಬೆನಯ್ಯ? ಯುಗಜುಗಪ್ರಳಯವಾಹಲ್ಲಿ, ಧರೆ ಜಲ ದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿತ್ತು. ಜಲ ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಅಡಗಿತ್ತು. ಅಗ್ನಿ ವಾಯುವಿನಲ್ಲಿ ಅಡಗಿತ್ತು. ವಾಯು ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿತ್ತು. ಆಕಾಶ ಅತೀತದಲ್ಲಿ ಅಡ ಗಿತ್ತು. ಅತೀತ ಆದಿಯೊಳಗಡಗಿತ್ತು. ಆದಿ ಅನಾದಿಯೊಳಗಡಗಿತ್ತು. ಅನಾದಿ ನಿಜದೊಳಗಡಗಿತ್ತು. ಇಂತೀ ಅಷ್ಟತನುಗಳು ಒಂದರೊಳಗೊಂದು ಅಡಗುವಲ್ಲಿ ಒಂದರಿಂದೊಂದು ಹುಟ್ಟುವಲ್ಲಿ ಎಂದಳಿದರೆಂಬುದ ಬಲ್ಲರೆ, ನೀವು ಹೇಳಿರೇ. ಎಂದು ಹುಟ್ಟಿದರೆಂಬುದ ನೀವು ಬಲ್ಲರೆ ಹೇಳಿರೇ. ಹುಟ್ಟಿದನಳಿದನೆಂಬ ಕಷ್ಟವಚನವ ನುಡಿಯಲಾಗದು. ಇಂತೀಯಷ್ಟ ತನುವೆಲ್ಲವು ನಮ್ಮ ಮಹಾಘನಲಿಂಗ ಹುಲಿಗೆರೆಯ ಸೋಮೇಶ್ವರ ಆಗೆಂದ ಡಾದವು. ಬೇಡೆಂದಡೆ ಮಾದವು.

೫. ಪೃಥ್ವಿ ಅಪ್ಪು ತೇಜ ವಾಯು ಆಕಾಶ ಚಂದ್ರ ಸೂರ್ಯ ಆತ್ಮ ನೆಂಬ ಅಷ್ಟತನುಗಳು ಶಿವನ ಅಧಿಷ್ಠಾತೃವಾಪವೆಂದಡೆ ಅಷ್ಟತನುಗಳು ಶಿವನಾಗಲರಿಯವು. ಮತ್ತೆ ಶಿವನ ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ತೋರಲರಿಯವು. ಅಷ್ಟ ತನುಗಳೆಲ್ಲ ಸೋಪಾಧಿಕವಲ್ಲದೆ ನಿಜತನುವಲ್ಲ. ನಿಜಗುರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧ ಲಿಂಗೇಶ್ವರಂಗೆ ಅಷ್ಟತನುಮೂರ್ತಿ ಎಂಬವು ಉಪಚಾರವು.

ಬೇರೆ ಕಿರುಕುಳ ದೈವಗಳು ದೇವರಲ್ಲ.

೧. ಅರಗು ತಿಂದು ಕರಗುವ ದೈವ, ಉರಿಯ ಕಂಡರೆ, ಮುರುಟುವ ದೈವ, ಎಂತು ಸರಿ ಎಂಬೆನಯ್ಯ? ಅವಸರ ಬಂದರೆ, ಮಾರುವ ದೈವ ವನೆಂತು ಸರಿ ಎಂಬೆನಯ್ಯ? ಅಂಜಿಕೆ ಬಂದರೆ, ಹೂಳುವ ದೈವವನೆಂತು ಸರಿ ಎಂಬೆನಯ್ಯ? ಸಹಜ ಭಾವ, ನಿಜೈಕ್ಯ, ಸ್ಥಿರರೂಪ, ನಿರ್ವಿಕಾರ, ನಿರಂಜನ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವನೊರ್ವನೇ ದೇವ ಕಾಣಿರೋ.

೨. ಮಾರಿಕವ್ವೆಯನೆಂತು ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಬರು? ಸಾಲ ಬಂದರೆ ಮಾರಿಕೊಂಡು ತಿಂಬರು. ಸಾಲ ಬಂದರೆ ಒತ್ತೆಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಬ ರಯ್ಯ. ಮಾರುವೋಗನೊತ್ತೆವೋಗ ನಮ್ಮ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೩. ಉಣಲುಡಲು ಮಾರಿಕವ್ವೆಯುಲ್ಲನೆ, ಕೊಲ್ಲಲು ಕಾಯಲು ಮಾರಿಯೇ? ತನ್ನ ಮಗನ ಜವನೊಯ್ವಲ್ಲಿ ಅದೆತ್ತ ಹೋದಳೋ ಮಾರಿ ಕವ್ವೆ? ಇವ ಕಾವರೇ? ನಮ್ಮ ಕೂಡಲಸಂಗಯ್ಯನಲ್ಲದೆ, ಮತ್ತೊಂದು ದೈವವಿಲ್ಲ, ದೈವವಿಲ್ಲ.

೪. ಆವಾಗಲೂ ಲೋಗರ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲ ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡಿಪ್ಪವು ಕೆಲವು ದೈವಂಗಳು. ಹೋಗೆಂದರೆ ಹೋಗವು. ನಾಯಿಂಗೆ ಕರಕಷ್ಟ. ಲೋಗರ ಬೇಡಿಕೊಂಡುಂಬ ದೈವಂಗಳು ಕೆಲವು ತಾವೇನ ಕೊಡುವವೋ? ಏನ ಬೇಡಿಪ್ಪನೀವ ನಮ್ಮ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೫. ಹಾಳು ಮೊರಡಿಗಳಲ್ಲಿ, ಊರ ದಾರಿಗಳಲ್ಲಿ, ಕೆರೆ, ಭಾವಿ, ಹೂಗಿಡ ಮರಂಗಳಲ್ಲಿ, ಗ್ರಾಮದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ, ಚೌಪಥಪಟ್ಟಣ ಪ್ರವೇಶದಲ್ಲಿ, ಹಿರಿಯಾಲದ ಮರದಲ್ಲಿ ಮನೆ ಮಾಡಿ, ಕರಪಸ್ಮ ಹಸಗೂಸು, ಬಸುರಿ, ಬಾಣತಿ, ಕುಮಾರಿತಿ, ಕೊಡಗೂಸೆಂಬವರ ಹಿಡಿದುಂಬ, ತಿರಿದುಂಬ. ಬೀರಯ್ಯ, ಮೈಲಾರ, ಗಾವಿಲ, ಅಂತರಜೆಂತರ, ಕಾಳಯ್ಯ, ಮಾಳಯ್ಯ, ಕೇತಯ್ಯಗಳೆಂಬ ನೂರು ಮಡಿಕೆಗೆ ನಮ್ಮ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವರಿಗೆ ಶರಣೆಂಬುದೊಂದು ದೊಣ್ಣೆ ಸಾಲದೇ?

೬. ಮಡಿಕೆಯೇ ದೈವವು, ಮರವಳ್ಳಿಯು ದೈವವು, ಬೀದಿಯ ಕಲ್ಲೇ ದೈವವು. ಹಣತೆ ದೈವವು ಬಿಲ್ಲುನಾರಿ ದೈವವು ಕಾಣಿರಯ್ಯ. ಕೊಳಗನೇ ದೈವವು ಗಿಣಿಲು ದೈವವು, ಕಾಣಿರಯ್ಯ. ದೈವ ದೈವವೆಂದು ಕಾಲಿಡಲಿಂಬಿಲ್ಲವು. ದೇವನೊಬ್ಬನೇ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೭. ಅರಳಿಯ ಮರ, ವಿಷ್ಣುಕಾಂತಿ, ಬನ್ನಿ, ಮುತ್ತುಗ, ತುಳಸಿ, 'ಹರಿ' 'ಹರಿ' ಎಂದು ಹೊಡಹೊಮ್ಮುವಿರಿ. ಎಲ್ಲಿ ಭೋ, ಎಲ್ಲಿ ಭೋ. ನಿಮ್ಮ ಹೊಡೆವಡುವ ದೈವಂಗಳೆಲ್ಲ ಗಿಡುಮರನಾಗಿ ಹೋದವಲ್ಲ! ನಿಮ್ಮ ನಡೆ ಎಲ್ಲ ಅನಾಚಾರ ನಿಮ್ಮ ನುಡಿ ಎಲ್ಲ ಶಿವದ್ರೋಹ. ಇವಂದಿರ ಗಡಣ ಬೇಡೆಂದ ನಮ್ಮ ಅಂಬಿಗರಚೌಡಯ್ಯ.

೮. ಅಂಗದಮೇಲೆ ಲಿಂಗಸಾಹಿತ್ಯವಾದ ಬಳಿಕ, ಮರಳಿ ಅನ್ಯ ದೈವಂಗಳನಾರಾಧಿಸುವ ಕುನ್ನಿಗಳು ನೀವು ಕೇಳಿ ಭೋ. ವಿಷ್ಣುವೇ ದೈವವೆಂದು ಆರಾಧಿಸಿದ ಬಲಿಗೆ ಬಂಧನವಾಯಿತ್ತು. ವಿಷ್ಣುವೇ ದೈವವೆಂದು ಆರಾಧಿಸಿದ ಕರ್ಣನ ಕವಚ ಹೋಯಿತ್ತು. ವಿಷ್ಣುವೇ ದೈವವೆಂದ

ಆರಾಧಿಸಿದ ನಾಗಾರ್ಜುನನ ಸಿರ ಹೋಯಿತ್ತು. ಅದಂತಿರಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮ ಣನೇ ದೈವವೆಂದು ಆರಾಧಿಸಿದ ಗೌತುಮಂಗೆ ಗೋವಧೆಯಾಯಿತ್ತು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೇ ದೈವವೆಂದು ಆರಾಧಿಸಿದ ದಕ್ಷಂಗೆ ಕುರಿವಲೆಯಾಯಿತ್ತು. ಮೈಲಾರನೇ ದೇವರೆಂದಾರಾಧಿಸಿದಾತನು ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಕವಡೆಯ ಕಟ್ಟಿ ನಾಯಾಗಿ ಬೊಗಳುತಿರ್ಪ. ಭೈರವನೇ ದೇವರೆಂದಾರಾಧಿಸಿದವರು ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಕವಡೆಯ ಕಟ್ಟಿ ಕುರುಳ ಬೆರಳ ಕಡಿದಿಕ್ಕಿ ಬಾಹಿರರಾದರು. ಮಾಯಿ ರಾಣಿಯೇ ದೈವವೆಂದು ಆರಾಧಿಸಿದಾತನು ಕೊರಳಿಗೆ ಕವಡೆಯ ಕಟ್ಟಿ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆರಹ ಹೊತ್ತು, ಬೇವಿನ ಸೊಪ್ಪನುಟ್ಟು, ಲಜ್ಜೆಯ ನೀಗಿದ. ಈ ಬಿನುಗು ದೈವಂಗಳ ಭಕ್ತಿ ಬಣಗು ನಾಯಿ ಒಣಗಿದೆಲುವ ಕಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಕಂಡ ಕಂಡೆಡೆಗೆ ಹರಿದಂತಾಯಿತ್ತು ಉರಿಲಿಂಗ ಪೆದ್ದಿ ಪ್ರಿಯ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಾ.

ಮೋಕ್ಷ.

೧. ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ತೋರುವ ಇಂದ್ರಚಾಪವಡಗುವದಕ್ಕೆ ಆಕಾಶವೇ ಆಶ್ರಯವಲ್ಲದೆ, ಬೇರೆ ಮತ್ತೆ ಆಶ್ರಯ ಉಂಟೇ ಅಯ್ಯ? ಗಾಳಿಯಿಂದ ತೋರಿದ ಸುಳಿಗಾಳಿಯಡಗುವದಕ್ಕೆ ಗಾಳಿಯೇ ಆಶ್ರಯವಲ್ಲದೆ, ಬೇರೆ ಮತ್ತೆ ಆಶ್ರಯ ಉಂಟೇ ಅಯ್ಯ? ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ತೋರಿದ ಕಿಡಿಗಳು ಅಡಗುವದಕ್ಕೆ ಅಗ್ನಿಯೇ ಆಶ್ರಯವಲ್ಲದೆ, ಬೇರೆ ಮತ್ತೆ ಆಶ್ರಯ ಉಂಟೇ ಅಯ್ಯ? ಆದಿ ಅನಾದಿಯಿಂದತ್ತತ್ತವಾದ ಪರವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಿ ತೋರಿದನು ನಿಜೈಕ್ಯವಡಗುವದಕ್ಕೆ ಆ ಪರವಸ್ತುವೇ ಆಶ್ರಯವಲ್ಲದೆ, ಬೇರೆ ಮತ್ತೆ ಆಶ್ರಯವುಂಟೇ ಅಖಂಡೇಶ್ವರಾ?

೨. ಏನೆಂದೆಂಬೆನೇನೆಂದೆಂಬೆನೊಂದೆರಡಾದುದ? ಏನೆಂದೆಂಬೆನೇನೆಂದೆಂಬೆನೆರಡೊಂದಾದುದ? ಅವಿರಳಘನ ಲಿಂಗೈಕ್ಯವ ಮಹಾದಾನಿ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವ ತಾನೇ ಬಲ್ಲ.

೩. ಚಿನ್ನದಿಂದಲಾದ ಹಲವು ಭಂಗಾರವಳಿದು ಕರಗಿದರೆ, ಮುನ್ನಿನಚಿನ್ನವೇ ಆದಂತೆ, ಉದಕದಿಂದಾದ ವಾರಿಕಲ್ಲು ಕರಗಿ ಮುನ್ನಿನ ಉದಕವೇ ಆದಂತೆ, ಚಿನ್ಮಯ ವಸ್ತುವಿನಿಂದ ಉದಯವಾದ ಚಿತ್ ಸ್ವರೂ

ಪನಾದ ಶರಣನು ಆ ಚಿನ್ಮಯ ಪರವಸ್ತುವನೇ ಬೆರಸಿ, ಪರಮ ಶಿವ ಯೋಗಿಯಾದನಯ್ಯ ಮಹಾಲಿಂಗಗುರುಶಿವಸಿದ್ಧೇಶ್ವರಪ್ರಭುವೇ.

೪. ಕನ್ನಡಿಯ ನೋಡುವಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ ಕಾಣಿಸುತಿರ್ಪುದು. ಆ ನೋಟ ಮರಳಿದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿರೂಪ ನಿಜರೂಪದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿದಂತೆ, ಅನುಪಮ ಬ್ರಹ್ಮದಲ್ಲಿ ನೆನಹುದೋರಿ ಚಿತ್ತೆನಿಸಿತ್ತು. ಆ ಚಿತ್ತಿನಿಂದ ಚಿನ್ನಾದ ಚಿದ್ಬಿಂದು, ಚಿತ್ಕಳೆಗಳು ಆ ಮೂಲ ಚಿತ್ತು ಸ್ವರೂಪವಾದ ಶರಣಂಗೆ ದೇಹ ಪ್ರಾಣಾತ್ಮಗಳಾಗಿ ಅಂಗಕ್ಕೆ ಪದಾರ್ಥಂಗಳಾಗಿರ್ಪವು. ಆ ಪದಾರ್ಥವು ಲಿಂಗಮುಖಕ್ಕೆ ಸಮರಸವೇದಿಸಿ, ಆ ಚಿತ್ತು ಚಿಘನವ ಬೆರೆಯಲು ಮುನ್ನಿನಂತೆ ಐಕ್ಯವಾಯಿತ್ತು ಅಖಂಡೇಶ್ವರಾ.

೫. ಜಲದೊಳಗಣ ಬೊಬ್ಬುಳಿಕೆ ಜಲಗಟ್ಟಿಗೊಂಡಲ್ಲಿ ಅಡಗುವ ತೆರನ ಬಲ್ಲಡೆ ಬಲ್ಲ. ಮಹೇಂದ್ರಜಾಲವು ಮರೀಚಿಕಾಜಲವು ಎಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಎಲ್ಲಿ ಅಡಗುವ ತೆರನ ಬಲ್ಲಡೆ ಬಲ್ಲ. ಮಹಾನಾದ ಸುನಾದ ಸುನಾದಕ್ಕೆ ಕೈಗೈದು ಸುನಾದವು ಮಹಾನಾದದೊಡನೆ ಮಥನಿಸಿ ಇವೆರಡರ ಪ್ರಾಣ ಚೈತನ್ಯ ಒಂದಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿ ಅಡಗುವ ಭೇದವ ಬಲ್ಲನಾಗಿ ಚಿಕ್ಕಯ್ಯ ಪ್ರಿಯ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗ ಇಲ್ಲ ಇಲ್ಲ ಎಂಮದಾಗಿ.

ಅರ್ಥಃ— ನೀರುಗುಳ್ಳೆಯು ಉದಕದಲ್ಲಿಯೇ ಹುಟ್ಟಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಅಡಗುವದೆಂಬ ವಿಚಾರವ ಬಲ್ಲಡೆ, ತನ್ನ ನಿಜವ ಬಲ್ಲವ. ಇಂದ್ರಜಾಲವು ಮಹೇಂದ್ರಜಾಲವು ಕಿರಣಜಲವು ಬಯಲಲ್ಲೇ ಹುಟ್ಟಿ ಆ ಬಯಲಲ್ಲಿ ಅಡಗುವವೆಂಬ ವಿಚಾರವ ಬಲ್ಲಡೆ, ಆತ ತನ್ನ ನಿಜವ ಬಲ್ಲವ. ಮಹಾನಾದವನುಳ್ಳ ಸುನಾದ ಚೈತನ್ಯಸ್ವರೂಪನಾದ ಶರಣನು ತನ್ನಂಗದಲ್ಲಿ ಮಹಾನಾದವನುಳ್ಳ ಪರಬ್ರಹ್ಮವೇ ಇಷ್ಟಲಿಂಗವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿಕೊಂಡು ಸುನಾದ ಚೈತನ್ಯವುಳ್ಳ ಶರಣನು ಮಹಾ ನಾದವನುಳ್ಳ ಲಿಂಗವನು ಪೂಜಿಸಿ ಅಂಗಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಣಚೈತನ್ಯವಾದುದೇ ಭಕ್ತಿ. ಆ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಅಂಗವು ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಸಮರಸವಾಗಿ, ಆ ಶರಣ ಲಿಂಗವೆರಡು ಒಂದೇ ವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ, ಒಂದೇ ವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿ ಅಡಗುವ ವಿಚಾರವ ಬಲ್ಲನಾಗಿ ಆತ ಅಂತರಂಗ ಬಹಿರಂಗವಲ್ಲಿ ವಸ್ತು ಭಿನ್ನವಿಲ್ಲ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದರ್ಥ.

೭. ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಗುಡಿಗಿ ಅಡಗುವ ಭೇದವ, ಮಿಂಚಿನ ಹ[illegible] ಸಂಚಾರವ, ಅದರ ಸಂಚವನಂಜಿಸುವ ಭೇದವ ಮುಂಚ ಬಲ್ಲಡೆ, ವ[illegible] ವಿಪ್ಪೆಡೆಯ ಸಂಚವ ಬಲ್ಲರೆಂಬೆ, ನಿಷ್ಕಳಂಕ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

ಅರ್ಥಃ—ಮೇಘದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿವ ಗುಡುಗು ಆ ಮೇಘದಲ್ಲಿ ಅ[illegible] ಗುವ ಹಾಗೆ, ಮಿಂಚಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ಪ್ರಕಾಶವು, ಆ ಮಿಂಚಿನಲ್ಲಿ ಅಡಗು[illegible] ಹಾಗೆ, ಅದರ ಕೂಟವ ಕೀಳಲ್ಪಡಿಸಿ, ಭಕ್ತನಾಗಿಯಾದರೂ ವಿರಕ್ತನಾ ಗಿಯಾದರೂ ವ್ರತಸ್ಥನಾಗಿಯಾದರೂ ತಾ ನಿಂದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮೀರಿ ಅಚ[illegible] ಸಬಲ್ಲಡೆ, ಬ್ರಹ್ಮದ ನಿಲುಗಡೆಯನ್ನು ಆ ಬ್ರಹ್ಮದಲ್ಲಿ ಕೂಡುವ ಕೂಟವನ್ನು ಬಲ್ಲವರೆಂಬೆನೆಂಬುವರ್ಥ.

೭. ಅಯ್ಯಾ ಚಂದ್ರನಿಂದಾದ ಕಲೆ ಚಂದ್ರನ ಬೆರಸಿ ಚಂದ್ರನಾ ದಂತೆ ಸೂರ್ಯನಿಂದಾದ ಕಿರಣ ಸೂರ್ಯನ ಬೆರಸಿ ಸೂರ್ಯನಾದಂತೆ, ಅಗ್ನಿಯಿಂದಾದ ಕಾಂತಿ ಅಗ್ನಿಯ ಬೆರಸಿ ಅಗ್ನಿಯಾದಂತೆ, ದೀಪದಿಂದಾ[illegible] ಬೆಳಗು ದೀಪವ ಬೆರಸಿ ದೀಪವಾದಂತೆ, ಸಮುದ್ರದಿಂದಾದ ನದಿ ಸಮುದ್ರವ ಬೆರಸಿ ಸಮುದ್ರವೆಯಾದಂತೆ ಪರಶಿವ ನಿರವಯ ಶೂನ್ಯಮೂರ್ತಿ ಸಂಗನ ಬಸವಣ್ಣನ ಚಿದ್ರೂಪು ರುಚಿ ತೃಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ಶುದ್ಧ ಸಿದ್ಧ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿ ಜನಿಸಿ ಮತ್ತೆಂದಿನಂತೆ ಗುಹೇಶ್ವರಲಿಂಗ ಪ್ರಭು ಎಂಬ ಉಭಯ ನಾಮ ವಳಿದು ಸತ್ತು ಚಿತ್ತಾನಂದ ನಿತ್ಯ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಅವಿರಳ ಪರಶಿವ ನಿರವಯ ಶೂನ್ಯಮೂರ್ತಿ ಸಂಗನಬಸವಣ್ಣನ ಚಿದ್ರೂಪು ರುಚಿ ತೃಪ್ತಿ ಪಾದೋದಕ ಪ್ರಸಾದವಪ್ಪುದು ತಪ್ಪದು ನೋಡಾ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣ.

೮. ಹೊಸ ಮುತ್ತಿನ ಸುಪ್ಪಾಣಿಯಂತೆ ಲಿಂಗೈಕ್ಯವು. ಸ್ಫಟಿಕದ ಘಟದೊಳಗಣ ಪ್ರಭೆಯಂತೆ ಲಿಂಗೈಕ್ಯವು. ವಾಯುವಿನ ಸಂಚಲದ ನಿಲವಿನಂತೆ ಲಿಂಗೈಕ್ಯನ ಸಂಬಂಧವದು ಗುಹೇಶ್ವರಾ.

ಅರ್ಥಃ—ಮುತ್ತಿನ ಚಿಪ್ಪಿನ ಸಂಗದಿಂದ ಉದಕವು ಬಲಿದು ಮುತ್ತಾಗಿ ಮರಳಿ ಉದಕವಾಗದ ಹಾಗೆ ದೇಹಿಯಾಗಿರ್ದ ಆತ್ಮನು ಲಿಂಗಸಂಗದಿಂದ ಲಿಂಗವಾದ ಬಳಿಕ ಮರಳಿ ದೇಹಿಯಾಗನೆಂಬುದೀಗ ಹೊಸಮುತ್ತಿನ ಸುಪ್ಪಾ ಣಿಯಂತೆ ಲಿಂಗೈಕ್ಯವು ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಭೂಮಿಯ ಸಂಗದಿಂದ ಮಾಸಿರ್ದ ಸ್ಫಟಿಕಾಂಗವು ಒಪ್ಪವಿಟ್ಟಲ್ಲಿ ತನ್ನ ನಿರ್ಮಲದ ಪ್ರಕಾಶವ ಯಾಗಿಪ್ಪುದು. ಹೇಗೆ ಹಾಗೆ ಶಿವಾಂಶಿಕನಾದ ಆತ್ಮನು ದೇಹಸಂಗದಿಂದ

ತನ್ನ ನಿಜವ ಮರೆದಿರ್ದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನಕ್ರಿ ಘಟಿಸಲು ಜೀವಭಾವವಳಿದು ಆತ್ಮ ನೆಲ್ಲ ಚಿತ್‌ಪ್ರಭಾಲಿಂಗವೆಯಾಗಿರ್ಪನೆಂಬುದೀಗ ಸ್ಫಟಿಕದ ಘಟದೊಳಗಣ ಪ್ರಭೆಯಂತೆ ಲಿಂಗೈಕ್ಯವು ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಆಕಾಶದಿಂದ ಉದಯಿಸಿದ ವಾಯು ಆಕಾಶದೊಳಗೆ ಚರಿಸಿ ಆಕಾಶದೊಳಗೆ ಅಡಗುವಂತೆ, ಲಿಂಗದಿಂದುದಿಸಿದ ಶರಣನು ಲಿಂಗಾಂಗ ಸಂಯೋಗಿಯಾಗಿ ಲಿಂಗದೊಳಗೆ ಚರಿಸಿ ಲಿಂಗದೊಳೈಕ್ಯನಪ್ಪುದು. ಅಂತು ಲಿಂಗಾಂಗದ ಐಕ್ಯವೆಂಬುದು ಅಭೇದ್ಯ ಸಂಬಂಧವೆಂಬುದೀಗ ವಾಯುವಿನ ಸಂಚಲದ ನಿಲವಿನಂತೆ ಲಿಂಗೈಕ್ಯನ ಸಂಬಂಧವದು ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ.

೯. ಪೃಥ್ವಿಯಡಗುವದಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪುವೇ ಆಶ್ರಯುವಾಗಿಪ್ಪದು. ಅಪ್ಪು ಅಡಗುವದಕ್ಕೆ ಅಗ್ನಿಯೇ ಆಶ್ರಯುವಾಗಿಪ್ಪದು. ಆ ಅಗ್ನಿಯಡಗುವದಕ್ಕೆ ವಾಯುವೇ ಆಶ್ರಯುವಾಗಿಪ್ಪದು. ವಾಯು ಅಡಗುವದಕ್ಕೆ ಆಕಾಶವೇ ಆಶ್ರಯುವಾಗಿಪ್ಪದು. ಆಕಾಶವಡಗುವದಕ್ಕೆ ಆತ್ಮನೇ ಆಶ್ರಯನಾಗಿಪ್ಪದು. ಆತ್ಮ ಅಡಗುವದಕ್ಕೆ ಆದಿಯೇ ಆಶ್ರಯುವಾಗಿಪ್ಪದು. ಆದಿ ಅಡಗುವದಕ್ಕೆ ಅನಾದಿಯೇ ಆಶ್ರಯುವಾಗಿಪ್ಪದು. ಅನಾದಿ ಅಡಗುವದಕ್ಕೆ ಶೂನ್ಯವೇ ಆಶ್ರಯುವಾಗಿಪ್ಪದು. ಶೂನ್ಯ ಅಡಗುವದಕ್ಕೆ ನಿರವಯುವೇ ಆಶ್ರಯುವಾಗಿಪ್ಪದು. ನಿರವಯ ಅಡಗುವದಕ್ಕೆ ನಿಜವೇ ಆಶ್ರಯುವಾಗಿಪ್ಪದು. ನಿಜವು ಅಡಗುವದಕ್ಕೆ ಅಖಂಡೇಶ್ವರಾ, ನಿಮ್ಮ ಪರಮ ಹೃದಯಕಮಂಡಲವೇ ಆಶ್ರಯುವಾಗಿಪ್ಪುದಯ್ಯ.

೧೦. ವಾಯು ಹಸಿದು ಆಪೋಷಣವ ಕೊಂಬರೆ, ಎಡೆಬಡಿಸುವ ತೆರಪಿನ್ನಾವುದು? ಆಕಾಶ ಉರಿಗಂಜಿದಡೆ, ಸೇರುವ ನೆಳಲಿನ್ನಾವುದು? ಭೂಮಿ ಭಯಕಂಜಿ ಓಡಿದರೆ, ಸೇರುವ ಠಾವಿನ್ನಾವುದು? ಇಂತಿವೆಲ್ಲವೂ ಪರಿಪೂರ್ಣ ತನ್ನಲ್ಲಿ ತೋರಿದುದು ತನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಲೀಯವಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಭಿನ್ನ ಭಾವವಿಲ್ಲ. ಆ ತೆರ ಶರಣನಿರವು. ಆತನೆಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅಜಾತಮಯನೆಂಬೆ ಗೂಡಿನಗುಮ್ಮಟನಾಥನೊಡೆಯ ಅಗಮೇಶ್ವರಲಿಂಗವು ತೋರಿಯೂ ತೋರದ ನಿಲವು.

೧೧. ಬಯಲರೂಪ ಮಾಡಬಲ್ಲಾತನೇ ಶರಣ. ಆ ರೂಪ ಬಯಲ ಮಾಡಬಲ್ಲಾತನೇ ಲಿಂಗಾನುಭಾವಿ. ಆ ಬಯಲ ರೂಪ ಮಾಡಲರಿಯದಿರ್ದಡೆ ಎಂತು ಶರಣನೆಂಬೆ? ಆ ರೂಪ ಬಯಲ ಮಾಡಲರಿಯದಿರ್ದಡೆ

ಎಂತು ಲಿಂಗಾನುಭಾವಿ ಎಂಬೆ? ಈ ಉಭಯವನೊಂದಾಗಿಯರಿದಡೆ, ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ತೆರಹುಂಟೇ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ?

೧೨. ಭಕ್ತಿಮುಕ್ತ್ಯಾಂಗನೆಯ ಚಿತ್ತಗಳ ಸಮತೆಯನು ಬಿತ್ತರಿಸದೆ ನಾನು ಕಂಡು ಕಂಡು ಮತ್ತೆ ಮನಸಿನ ಜಲವು ಹತ್ತಿಸಾರದ ಮುನ್ನ ತತ್ವಮಸಿಯಾದೆನೈ ಯೋಗಿನಾಥಾ.

ಅರ್ಥ:—ಒಂದೇ ಪರವಸ್ತು ಲಿಂಗಾಂಗವೆರಡಾದಲ್ಲಿ ಆ ಪರವಸ್ತುವಿನ ಸಮೇತವಾಗಿರ್ದ ಚಿತ್‌ಶಕ್ತಿಯೂ ಶಕ್ತಿಭಕ್ತಿಗಳೆಂದೆರಡಾಯಿತ್ತು. ಅಂತು ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿ ಎನಿಸಿತ್ತು. ಅಂಗದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ ಎನಿಸಿತ್ತು. ಅಂತಾದ ಲಿಂಗದ ಶಕ್ತಿಯೇ ಮುಕ್ತ್ಯಾಂಗನೆ ಎನಿಸಿ ಶರಣನೆಂಬ ಅಂಗದ ಭಕ್ತ್ಯಾಂಗನೆಗೆ ಒಲಿದು ಶಕ್ತಿ ಭಕ್ತಿಗಳೆರಡೂ ಒಂದಾಗಿ ತಾನೇ ಜ್ಞಾನಕ್ರಿಯೆಗಳೆನಿಸಿ ಶರಣನಂಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾವಿಸಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿರ್ದರೆಂಬುದೀಗ ಭಕ್ತಿಮುಕ್ತ್ಯಾಂಗನೆಯ ಚಿತ್ತಗಳ ಸಮತೆಯನು ಕಂಡು ಕಂಡು ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಅಂತು ಜ್ಞಾನಕ್ರಿ ಸಮ್ಮತವಾಗಿ ತನ್ನಂಗದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡ ಶರಣನು ವಾಗದ್ವೈತಿಯಾಗದೆ ಮರಳಿ ಮನದ ವಿಕಾರ ಎಡೆಗೊಳ್ಳದ ಮೊದಲೆ ಜ್ಞಾನಕ್ರಿಯೆ ಅಂಗದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡು ತೋರಿದಾಕ್ಷಣವೇ ಲಿಂಗಾಂಗಸಂಬಂಧಿಯಾಗಿ ಲಿಂಗವಾದ ಶರಣನೆಂಬುದೀಗ ಬಿತ್ತರಿಸದೆ ನಾನು ಕಂಡು ಕಂಡು ಮತ್ತೆ ಮನಸಿನ ಜಲವು ಹತ್ತಿಸಾರದ ಮುನ್ನ ತತ್ವಮಸಿಯಾದೆನೈ ಯೋಗಿನಾಥಾ, ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ.

೧೩. ಒಡಲುಗೊಂಡು ಒಡಲುವಿಡಿಯದೆ ಒಡಲಿಲ್ಲದ ನಿಜವ ಬೆರೆಸಲರಿಯರು. ನರರು ಸುರರು ಕಿನ್ನರರು ಖೇಚರರು ಪರಮ ಪದವಿಯ ನರಿಯದ ಕಾರಣ ಭವದೊಳಗೆ ಸಿಲುಕಿದರು, ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗನ ನಿಜರೂಪನೇ ಬೆರಸಿರೋ ಮುಮುಕ್ಷುಗಳಿರಾ.

ಅರ್ಥ:— ಪರಮ ಪದವೆಂದರೆ ಮಹಾಘನಲಿಂಗಪದ. ಅಂತಪ್ಪ ಮಹಾಘನಲಿಂಗಪದವೇ ತನ್ನ ನಿಜ ಚೈತನ್ಯವೆಂದು ಅರಿದು ದೇಹೋಹಂ ಭಾವವಳಿದು ತನ್ನಾತ್ಮಾಂಗ ಮೊದಲಾದ ದೇಹಕರಣಂಗಳೆಲ್ಲ ಲಿಂಗವೆಂದು ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಅರ್ಪಿಸಿ ಲಿಂಗದೊಳಬೆರೆದ ಮಹಾ ಘನಲಿಂಗವೆಂಬುಪ್ಪ ಲಿಂಗಾಂಗಸಂಯೋಗದ ಮರ್ಮವನರಿಯದೆ ಸರ್ವ ದೇವತಾದಿಗಳು ಮೊದಲಾದವರೆಲ್ಲರೂ ವೇದಾಂತ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಮೊದಲಾದ ಬಹುಮಾರ್ಗವಿಡಿದು ಭವ

ಕ್ಕೀಡಾದರು. ಅದು ಕಾರಣ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಲಿಂಗಾಂಗಸಂಬಂಧಿಯಾದಲ್ಲದಿಲ್ಲವೆಂದು ಮೋಕ್ಷಾಪೇಕ್ಷವರಿದು ಲಿಂಗಾಂಗ ಸಂಯೋಗವ ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಎಂದು ಶರಣ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣ ನಿರೂಪಿಸಿದರೆಂಬುದೀ ವಚನದ ತಾತ್ಪರ್ಯಾರ್ಥ.

೧೪. ಸಕಲೇಂದ್ರಿಯಂಗಳಲ್ಲಿ ವಿಕಾರಿಸುವ ಮನವ ಸೆಳೆದು ನಿಂದಾತನೇ ಸುಖಿ. ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಂಗಳಿಚ್ಛೆಯಲ್ಲಿ ಕೀಳು ಮನಂಗೊಂಡು ಸುಳಿವಾತ ದುಃಖಿ. ಮನಸ್ಸು ಬಹಿರ್ಮುಖವಾಗಲು ಮಾಯಾಪ್ರಪಂಚಿ. ಮನವಂತರ್ಮುಖವಾದರೆ ಅವಿರಳ ಜ್ಞಾನಿ. ಮನವು ಮಹದಲ್ಲಿ ನಿಂದಿರಲಾತಮುಕ್ತನು. ಮನೋಲಯವಾದರೆ ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ ಸೋಮೇಶ್ವರಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಅಭೇದ್ಯನು.

೧೫. ಮುಂಚಿದೆನಯ್ಯ ಪರಬ್ರಹ್ಮವ. ಮುಂಚಿದೆನಯ್ಯ ಸಾಲೋಕ್ಯ ಸಾಮೀಪ್ಯ ಸಾರೂಪ್ಯ ಸಾಯುಜ್ಯ ಪದವಿಯ. ಮುಂಚಿದೆನಯ್ಯ ನಾಚಯ್ಯ ಪ್ರಿಯಃ ಮಲ್ಲಿನಾಥಾ ನಿಮ್ಮಿಂದ.

೧೬. ಅಯ್ಯಾ ಅನಂತಕೋಟಿ ಬ್ರಹ್ಮ ವಿಷ್ಣು ರುದ್ರ ದೇವರ್ಕಳು ಮನುಮುನಿಗಳೆಲ್ಲ ಭವಸಂಸಾರಕ್ಕೊಳಗಾದರು ನೋಡಾ. ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ, ಬ್ರಹ್ಮನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಎಂಬ ಸಂಸಾರಕ್ಕೊಳಗಾದ. ವಿಷ್ಣು ಸ್ಥಿತಿ ಎಂಬ ಸಂಸಾರಕ್ಕೊಳಗಾದ. ರುದ್ರ ಲಯವೆಂಬ ಸಂಸಾರಕ್ಕೊಳಗಾದ. ಈಶ್ವರ ತಿರೋಧಾನವೆಂಬ ಸಂಸಾರಕ್ಕೊಳಗಾದ ಸದಾಶಿವ ಅನುಗ್ರಹವೆಂಬ ಸಂಸಾರಕ್ಕೊಳಗಾದ. ಮನುಮುನಿಗಳು ಹಠಯೋಗವೆಂಬ ಸಂಸಾರಕ್ಕೊಳಗಾದರು. ದೇವದಾನವರೆಲ್ಲ ಅಷ್ಟೈಶ್ವರ್ಯವೆಂಬ ಸಂಸಾರಕ್ಕೊಳಗಾದರು. ಇಂತೀ ಭವಸಂಸಾರಕ್ಕೊಳಗಾಗದೆ, ನಮ್ಮ ಶರಣಗಣಂಗಳೆಲ್ಲ ತಮ್ಮ ತಾವರಿದು ತಮ್ಮ ನಿಜ ಚಿದ್ಬೆಳಗ ರಚಿಸಿ, ಗುಹ್ಯಾಲಂಪಟ ಜಿಹ್ವಾಲಂಪಟದಲ್ಲಿ ಬೀಳದೆ, ಸತ್ತು ಚಿತಾನಂದ ನಿತ್ಯಪರಿಪೂರ್ಣವೆಂಬ ಅವಿರಳಾನಂದ ಬೆಳಗಿನೊಳಗೆ ಸಂತೃಪ್ತರಾಗಿ ಭವರೋಗವೈದ್ಯ ಶರಣಾಗತ ರಕ್ಷಾಮಣಿಗಳೆಂದು ಸಕಲ ಶಾಸ್ತ್ರಾಗಮಂಗಳಿಂದ ಹೊಗಳಿಸಿ ಅಯೋನಿ ಸಂಭವರೆನಿಸಿ ಪಾವನಾರ್ಥವಾಗಿ ತಮ್ಮ ನಿಜ ಚಿದ್ಬೆಳಗಿನೊಳಗೆ ಅಂಕುರಿಸಿ, ನಿಜ ಚಿದ್ಬೆಳಗಿನೊಳಗೆ ಬೆಳೆದು, ತಮ್ಮ ನಿಜ ಚಿದ್ಬೆಳಗಿನೊಳಗೆ ಮತ್ತೆಂದಿನಂತೆ ಬಯಲೊಳಗೆ ಮಹಾ ಬಯಲಾದರು ನೋಡಾ, ಅಪ್ರಮಾಣ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೧೭. ಏನೂ ಇಲ್ಲದ ಠಾವಿನಲ್ಲಿ ನಾ ನೀನೆಂಬುದ ತಾನೇ ತಂದನು. ಇಲ್ಲದುದನುಂಟಾದುದ ಸಾವಿರವನಾಡಿದರೇನು? ಆ ಉಂಟಾದುದನಿಲ್ಲವ ಮಾಡಬಲ್ಲರೆ, ಆ ಇಲ್ಲವ ತಾನೇ ಗುಹೇಶ್ವರಾ.

೧೮. ಕೆಟ್ಟ ಒಡವೆಯನರಸಹೋಗಿ, ಆ ಕೆಟ್ಟ ಒಡವೆಯನೆ ಕಂಡ ಬಳಿಕ ಆರನೂ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ, ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಮುನ್ನ ಬಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಆಯಿತ್ತು. ಇಂತು ಶರಣನು ಆ ಪರಿಯಲಿ ತನ್ನ ಸ್ವಯವನುಭಾವದಿಂದ ತನ್ನ ನಿಜವ ತಾ ಕಂಡು ಸ್ವೈರೆರಗಾಗಿರಲು ಅದನು ಅಜ್ಞಾನಿಗಳು ಬಲ್ಲರೇ ಗುಹೇಶ್ವರಾ?

೧೯. ಸಮುದ್ರದಿಂದಾದ ತೆರೆಗಳು ಸಮುದ್ರದೊಳಗೆ ಆಡುತ್ತ ಆ ಸಮುದ್ರದೊಳಗೆ ಇಹವು. ತೆರೆಗಳು ಬೇರೊಂದುದಕವೇ? ನಿಮ್ಮಿಂದ ಲಾದ ಜಗತ್ತು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದು, ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಆಡುವದು. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕುಲವುಂಟೆ ಈ ಜಗಕ್ಕೆ? ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ ಬ್ರಹ್ಮಬೀಜಂ ಜಗ ತ್ಸರ್ವಂ। ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯೈವ ವಿವರ್ಥತೆ ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯೈವ ಲಯಂ ಯಾತಿ ಜಾತಿ ಭೇದಂ ಕಥಂ ಭವೇತ್ ಇಂತೆಂದುದಾಗಿ, ಕುಲವೂ ಇಲ್ಲ, ಛಲವೂ ಇಲ್ಲ. ಮರೆಯ ನುಡಿಯನೊಪ್ಪುವನೇ? ಸಿಮ್ಮಲಿಗೆಯ ಚನ್ನರಾಮ, ಬಿಡು, ಜಡನೇ?

೨೦. ಕರ್ಪುರದ ಕಳ್ಳನ ಹುಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿರಲು ಅಗ್ನಿ ಎಂಬ ಹಿತವು ಬಂದು ಬಿಡಿಸಲು ಪಾಶ ಬೆಂದು ಕಳ್ಳ ತನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಅಡಗಿದನು. ಬಯಲ ಶರಣಂಗೆ ಬಯಲ ಪಾಶ ಬಂದು ಕಟ್ಟಿರಲು ಬಯಲ ಲಿಂಗ ಬಂದು ಬಿಡಿ ಸಲು ಬಯಲು ಬಯಲೇಕವಾಯಿತ್ತು. ಮಹಾಲಿಂಗ ಕಲ್ಲೇಶ್ವರನೆಂಬ ಸಂಪತ್ತು ಸದಾ ಶೂನ್ಯವಾಯಿತ್ತು.

೨೧. ಕಟಕ ಸೂತ್ರದ ಕೂಡ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಪ್ಪಲ್ಲಿ, ಸೂತ್ರಕ್ಕೆ ನೂಲನು ಅದೆಲ್ಲಿಂದ ತಂದಿತ್ತು? ರಾಟೆ ಇಲ್ಲ, ಹಂಜಿ ಇಲ್ಲ. ತನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ನೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಿ, ತಾನದ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆಡಿ ಅಡಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಹಂತೆ ತನ್ನ ಲೀಲೆಗೆ ತಾನೇ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ವಿಶ್ವಪ್ರಪಂಚು ತನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಲಯ ವನೈದಿಸಿಕೊಂಡು ಕೂಡಲ ಚೆನ್ನಸಂಗಯ್ಯ ನಿರ್ವಯಲಾಪನು.

ಸ್ವರ್ಗ ಮತ್ತು ಕೈಲಾಸ.

೧. ತಪವ ಮಾಡಿ ಸ್ವರ್ಗವ ಪಡೆದಿಹೆನೆಂಬವನ ಮುಖವ ನೋಡಲಾಗದು. ಮಾದಿಗ, ಡೋಹರ, ಶ್ವಪಚರು, ಹೋಹುದೆಲ್ಲ ಸ್ವರ್ಗವೇನಯ್ಯ? ಲಿಂಗದ ಕುರುಹ ತಿಳಿದು ಅಂಗಗುಣಗಳ ನತಿಗಳೆದು ಲಿಂಗವಾದುದೇ ಸ್ವರ್ಗ ನೋಡಯ್ಯ ಕಪಿಲ ಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೨. ಕೈಲಾಸ ಕೈಲಾಸವೆಂದು ಬಡಿದಾಡುವ ಅಣ್ಣಗಳಿರಾ, ಕೇಳಿರಯ್ಯ. ಕೈಲಾಸವೆಂಬುದೊಂದು ಭೂಮಿಯೊಳಿರುವ ಹಾಳು ಬೆಟ್ಟ. ಅಲ್ಲಿರುವ ಮುನಿಗಳೆಲ್ಲ ಜೀವಗಳ್ಳರು. ಅಲ್ಲಿರುವ ಚಂದ್ರಶೇಖರನು ಬಹು ಎಡ್ಡ. ಇದರಾಡಂಬರವೇಕಯ್ಯ? ಎಮ್ಮ ಪುರಾತನರಿಗೆ ಸದಾಚಾರದಿಂದ ವರ್ತಿಸಿ ಲಿಂಗಾಂಗ ಸಮರಸವ ತಿಳಿದು ನಿಮ್ಮ ಪಾದಪದ್ಮದೊಳು ಬಯಲಾದ ಪದವಿಯೇ ಕೈಲಾಸವಯ್ಯ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಯ್ಯ.

೩. ಭಕ್ತಿ ಎಂಬ ಪಿತ್ತ ತಲೆಗೇರಿ ಕೈಲಾಸದ ಬಟ್ಟೆಯ ಹತ್ತುವ ಪಾಪಾತ್ಮರ ಕಂಡು, ಎನ್ನ ಮನ ನಾಚಿತ್ತು ನಾಚಿತ್ತು. ಕೈಲಾಸವೆಂಬುದೇನೋ ಪೃಥ್ವಿಯ ಮೇಲೊಂದ ಮೊರಡಿ. ಆ ಪೃಥ್ವಿಗೆ ಲಯವುಂಟು. ಆ ಮೊರಡಿಗೆ ಲಯವುಂಟು. ಅಲ್ಲಿಪ್ಪ ಗಂಗೆವಾಳುಕ ಸಮರುದ್ರರಿಗೆಗೂ ಲಯ ಉಂಟು. ಇದು ಕಾರಣ ಯದ್ದೃಷ್ಟಂ ತನ್ನಷ್ಟಂ ಎಂಬ ಶೃತಿಯ ನೋಡಿ ತಿಳಿದು ಬಟ್ಟಬಯಲ ತುಟ್ಟತುದಿಯ ಮೆಟ್ಟ ನಿಂದ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಸಂಗ ನಿಮ್ಮ ಶರಣ.

೪. ಪೃಥ್ವಿ, ಅಪ್ಪು, ತೇಜ, ವಾಯು, ಆಕಾಶದಲೊದಗಿದ ತನುವಿನ ಭೇದವ ನೋಡಿರೇ. ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ವಿಶ್ರಾಮಕ್ಕೆ ತನು ಸವಿದುಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಮುಂದೆ ದೇವರ ಕಂಡೆಹೆವೆಂಬುವಕ್ಕೆ ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಯ ತನುವೋ? ಅಕಟಕಟಾ ಜಡದೇಹಿಗಳೆಲ್ಲ ಜಡಪನೇ ಪೂಜಿಸಿ ಹತ್ತಿದರಲ್ಲಾ ಕೈಲಾಸದ ಬಟ್ಟೆಯಾ! ಅಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಾಯ ತಪ್ಪುದಲ್ಲದೆ ಪ್ರಳಯ ತಪ್ಪದು. ಹಿಂದೆ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಮಹಾ ಗಣಂಗಳೆಲ್ಲರೂ ಲಾಭಕ್ಕೆ ವ್ಯವಹಾರವ ಮಾಡುವರಲ್ಲದೆ ಅವರು ಭಕ್ತರಲ್ಲ. ನಾನು ಅಚಲ ಲಿಂಗಸೋಂಕಿನ ಅನುಭಾವದ ಸಂಬಂಧಿಯಾದ ಕಾರಣ ಕೈಲಾಸದ ಬಟ್ಟೆ ಹಿಂದಾಯಿತ್ತು. ನಾನು ಬಟ್ಟಬಯಲಾದ ಕಾಣಾ ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗಮದೇವಾ.

೫. ಆದಿಯನರಿಯದೆ ಅನಾದಿಯಿಂದತ್ತ ತಾನಾರೆಂಬುದ ವಿಚಾರಿಸಿ ತಿಳಿದು ನೋಡದೆ ಮಾಡಿದರೆ ಫಲವೇನಯ್ಯ? ಸಾವನ್ನಕ್ಕ ಸಾಧಕವ

ಮಾಡಿದರೆ ಕಾದುವದಿನ್ನಾವುದೋ? ಬಾಳುವನ್ನಕ್ಕ ಭಜನೆಯ ಮಾಡಿ ದರೆ, ತಾನಹ ದಿನವಿನ್ನಾವುದೋ? ಇದು ಕಾರಣ ಮರ್ತ್ಯ ಲೋಕದ ಸದ್ಭಕ್ತರುಗಳೆಲ್ಲರು ತತ್ವವನರಿಯದೆ ಮಿಥ್ಯವನೆ ಹಿಡಿದು, ಮಿಥ್ಯವನೆ ಪೂಜಿಸಿ ವ್ಯರ್ಥರಾಗಿ ಹೋದರು. ತಮ್ಮ ತಾವರಿಯದೆ ಕೆಟ್ಟರು. ತಲೆಯಕೊಯಿದು ದೇಹವ ಕಡಿದು ಕಣ್ಣ ಕಳೆದು ಹೊಟ್ಟೆಯ ಸೀಳಿ ಮಗನ ಕೊಂದು ಬಾಣಸವ ಮಾಡಿ ಕಾಯವೆರಸಿ ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ಹೋದವರು ಭಕ್ತರಪ್ಪರೇ? ಅವರಿಗೆ ಶಿವಪಥವು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತ್ತೇ? ಭವ ಹಿಂಗಿತ್ತೇ? ಅದು ಸಹಜವೇ? ಅಲ್ಲಲ್ಲ, ನಿಲ್ಲು. ಮಾನವರ ಲೋಕದವರೆಲ್ಲರು ನರಸಂಸಾರಕ್ಕೊಳಗಾದರು. ಮುನಿ ಜನಂಗಳೆಲ್ಲರೂ ತಪವೆಂಬ ಸಂಸಾರಕ್ಕೊಳಗಾದರು. ಲಿಂಗವ ಹಿಡಿದವರೆಲ್ಲರೂ ಫಲಪದಂಗಳೆಂಬ ಸಂಸಾರಕ್ಕೊಳಗಾದರು. ಜಂಗಮವ ಹಿಡಿದವರೆಲ್ಲರೂ ಸಾಯುಜ್ಯವೆಂಬ ಸಂಸಾರಕ್ಕೊಳಗಾದರು. ಇಂತೀ ಸಂಕಲ್ಪಕ್ಕೊಳಗಾದವರೆಲ್ಲ ಮಾಯೆಯ ಹೊಡೆಗೆಚ್ಚಗೆಲ ಬಲ್ಲರೆ? ಇದು ಕಾರಣ ನಿತ್ಯ ನಿಜತತ್ವ ತಾನೆಂದರಿಯದೆ ತತ್ವಮಸಿ ವಾಕ್ಯವ ಹೊರಹೊರಗೆ ನೆಲಿಸಿ ಕೆಟ್ಟರಲ್ಲ ಹಿರಿಯರು, ಸತ್ತರಲ್ಲ ನಾಯ ಸಾವ. ಸತ್ತವರ ಹೆಸರ ಪತ್ರವ ನೋಡಿದರೆ ಅದೆತ್ತಣ ಮುಕ್ತಿಯೋ ಗುಹೇಶ್ವರಾ?

ಮಾಯೆ.

೧. ಜಲದಲ್ಲಿಯ ಚಂದ್ರನ ಚಲನೆ ಜಲದಲ್ಲಲ್ಲದೆ, ನಿಜ ಚಂದ್ರನಲ್ಲಿಲ್ಲವಯ್ಯ. ಘಟದಲ್ಲಿಯ ಬಿಂಬಗಳು ಘಟದಲ್ಲಲ್ಲದೆ ಬಿಂಬದಲ್ಲಿಲ್ಲನೋಡಯ್ಯ. ಜಲದಲ್ಲಿಯ ಚಲನೆ, ಘಟದಲ್ಲಿಯ ಬಿಂಬ ನಿಜವಲ್ಲನೋಡಾ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೨. ಜಲದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರನಿಲ್ಲ, ಜಲವಿಲ್ಲ. ಮಾಯಾತ್ಮಕ ವಸ್ತುವಲ್ಲ, ವಸ್ತ್ವಾತ್ಮಕ ಮಾಯೆಯಲ್ಲ. ಉಪಾಧಿಯಿಂದ ತೋರ್ಪುದೆಲ್ಲ ನಿಜವೇ ಅಯ್ಯ? ಸ್ಥಾಣು ಚೋರನ್ಯಾಯದಂತೆ ಶುಕ್ತಿರಜತ ನ್ಯಾಯದಂತೆ ರಜ್ಜುಸರ್ಪನ್ಯಾಯದಂತೆ, ಅಧ್ಯಾರೋಪವಾದ ಅವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಲೇಸುಂಟೇ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ?

೩. ವಸ್ತು ಒಂದರಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪಿತದ್ವಯನಾದವು ನೋಡಾ. ಹಗ್ಗಲ್ಲ, ಸರ್ಪವೆಂಬುದೇ ಅಪವಾದ. ಸರ್ಪವಲ್ಲ, ಹಗ್ಗವೆಂಬುವದೇ ಅಧ್ಯಾರೋಪ. ವಸ್ತುವಲ್ಲ, ಮಾಯೆ ಎಂಬುದೇ ಅವಿದ್ಯೆ. ಮಾಯೆಯಲ್ಲ, ವಸ್ತುವೆಂಬುದೇ ವಿದ್ಯೆಯಯ್ಯ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೪. ಅಸತ್ಯ, ಜಡ ದುಃಖಾನಿತ್ಯ ಖಂಡಿತವೆಂಬೈದು ಲಕ್ಷಣಮಾಯಾತ್ಮಕವಯ್ಯಾ. ಮೃಗದಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಶಶವಿಷಾಣಾಧಿಕವೇ ಅಸತ್ಯವಯ್ಯಾ. ಮೂಢಮಯ ಕಲ್ಲು ಮೊದಲಾದವೇ ಜಡದೃಶ್ಯ ನೋಡಯ್ಯಾ. ರಜೋಗುಣಿಯಾಸಹ್ಯ ವೃತ್ತಿ ದುಃಖ ನೋಡಯ್ಯಾ. ತೋರಿ ಕೆಡುವ ದೇಹಾಧಿಕವೇ ಅನಿತ್ಯಕಂಡಯ್ಯಾ. ಕಾಲ ಪರಿಚ್ಛೇದಾದಿಕವೇ ಖಂಡಿತ ನೋಡಯ್ಯ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೫. ತೋರಿ ಕೆಡುವ ದೇಹ ನಾನೆಂದು ನಂಬದಿರಾ ಮನವೇ, ತೋರುವ ಅರುಹು ನಾನೆಂದು ನಂಬು ಕಂಡೆಯಾ ಮನವೇ. ತೋರಿ ಕೆಡುವುದು ಮಾಯಾತ್ಮಕವು. ಮನವೇ ತೋರಿ ತೋರುವದದು ನಿರುಪಾಧಿಕ ನಿಜಾನಂದ ಕಪಿಲ ಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಕಂಡೆಯಾ ಮನವೇ.

೬. ತೋರುವ ಜಗತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮವೆಂದೊಮ್ಮೆ ವಾದಿಸುವೆ. ತೋರುವ ಜಗತ್ತು ಮಾಯೆ ಎಂದೊಮ್ಮೆ ವಾದಿಸುವೆ. ತೋರಿಯಡಗಿದಲ್ಲಿ ಮಾಯೆ ಎನಿಸಿತ್ತು. ತೋರಿ ತೋರಿ ಅಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮವೆನಿಸಿತ್ತು. ತೋರಿದಲ್ಲಿ ತೋರಿಕೆಡದಲ್ಲಿ ಏನೆಂದೆನಿಸದು ನೋಡಾ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೭. ಸಂಜೆಮಂಜಿನಗಸ್ಪು, ಅಂಜಿದರೆ ಆ ಶಂಕೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ತದ್ರೂಪವಾಗಿ ನಿಂದಿತ್ತು. ಅದುತನ್ನ ಭಾವದ ನಟಣೆ ನಡೆವನ್ನಕ್ಕ ನಡೆಯಿತ್ತು. ಅದನರಿದರೆ ಹಿಂದೆ ಹುಸಿ, ಮುಂದೆ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಸಂಗಯ್ಯನ ನಿಲವು ತಾನೆ.

೮. ಪುರುಷನ ಮುಂದೆ ಮಾಯೆ ಸ್ತ್ರೀ ಎಂಬ ಅಭಿಮಾನವಾಗಿ ಕಾಡುವುದು. ಸ್ತ್ರೀಯ ಮುಂದೆ ಮಾಯೆ ಪುರುಷನೆಂಬ ಅಭಿಮಾನವಾಗಿ ಕಾಡುವುದು. ಲೋಕವೆಂಬ ಮಾಯೆಗೆ ಶಿವಶರಣರ ಚರಿತ್ರೆ ಮರುಳಾಗಿ ತೋರುವುದು. ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನೊಲಿದ ಶರಣಂಗೆ ಮಾಯೆಯೂ ಇಲ್ಲ ಮರಹೂ ಇಲ್ಲ, ಅಭಿಮಾನವೂ ಇಲ್ಲ.

೯. ಹಿರಿದಪ್ಪ ಮಾಯೆಯನೆಂತು ಕೆಡಿಸುವೆನೆಂದು ಬೆಂಬಳಿದಿರುಮರುಳೆ. ಮಾಯೆ ದಿಟಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲದುದನೆಂತು ಕೆಡಿಸುವಿರಿ? ತನ್ನನರಿದರೆ ಸಾಕು. ಅರಿದೆನರಿಯೆನೆಂಬುದು ಮಾಯೆ. ಆಮಾಯೆ ಸಿನಗಿಲ್ಲ. ನಿಜ ನೀನೆ ಸಿಮ್ಮಲಿಗೆಯ ಚನ್ನರಾಮಾ.

೧೦. ಅರಿವು ಅರಿವಿನ ಮುಂದಣ ಅರಿವುದದೇನೋ? ಅರಿವಿನ ಎರಡರ ಅರಿವು ನಿಃಪತ್ತಿ ಮಾಯೆ ಮುಂದಡಗಿತ್ತಲ್ಲಾ. ಅರಿದರೆ ಹಿಂದಾಯಿತ್ತು, ಮರೆದರೆ ಮುಂದಾಯಿತ್ತು. ಚಿಕ್ಕಯ್ಯ ಪ್ರಿಯ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗ ಇಲ್ಲ, ಇಲ್ಲ, ನಿಲ್ಲು, ಮಾಣು.

೧೧. ಇಲ್ಲದ ಮಾಯೆಯನುಂಟು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಲ್ಲತನಕ್ಕೆ ಬಾಯಿ ಬಿಡಲೇಕೋ? ಇಲ್ಲದ ಮಾಯೆಯ ಇಲ್ಲೆನಲರಿಯದೆ ತಲ್ಲಣಿಸಿ ಬಾಯ ಬಿಡಲದೇಕೋ? ಎಲ್ಲವ ತನ್ನತಿಳಿದು ನೋಡಿದರೆ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಸಂಗ ತಾನೇ ಬೇರಿಲ್ಲ.

೧೨. ತಾನಿದಿರೆಂಬ ಮಾಯೆ ತೋರಿತ್ತಾಗಿ, ತಾನಲ್ಲ. ಈ ತೋರುವುದು ಉಳುಮೆ. ಜ್ಞಾನಾನಂದ ಪರಿಪೂರ್ಣ ತಾನೆಂಬುದ ನಾರೂ ಅರಿಯರಲ್ಲ. ತಿಳಿದು ನೋಡಲಿಲ್ಲಾಗಿ ನಿಜ ಸಿದ್ಧ ನೀನೇ ಸಿಮ್ಮಲಿಗೆಯ ಚನ್ನರಾಮಾ.

೧೩. ಆತ್ಮನಂತಪ್ಪುದೆ ನಿರವಯ ನಿರ್ಗುಣ ನಿರ್ವಿಕಾರ. ನೋಡುವರೆ ಕರ್ಮವ ಮಾಡುವವರಾರೋ? ಅಲ್ಲಿ ಸಂಸಾರವಾರಿಗೆ ತೋರಿತ್ತು? ಬಂಧಮೋಕ್ಷಂಗಳಾರಿಗೆ ಎಲೆಯಯ್ಯ? ನಿನ್ನ ನಿನ್ನಿಂದ ತಿಳಿದು ನೋಡಲು ತಥ್ಯ ಮಿಥ್ಯಂಗಳೊಂದು ಕೊಂದು ಕಟ್ಟಲರಿವವೇ? ಪುಸಿ ಮಾಯೆ ತೋರಿತ್ತು ಸೋಜಿಗ ಭ್ರಮೆ ದಿಟ ನೀನೆ ಸಿಮ್ಮಲಿಗೆಯ ಚನ್ನರಾಮಾ.

ಮಾಯೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದು.

೧. ವಾರಿ ಬಲಿದು ವಾರಿಕಲ್ಲಾದಂತೆ, ಶೂನ್ಯವೇ ಸ್ವಯಂಭುವಾಯಿತ್ತು. ಆ ಸ್ವಯಂಭು ಲಿಂಗದಿಂದ ಆಯಿತ್ತು ಮೂರ್ತಿ. ಆ ಮೂರ್ತಿಯಿಂದ ಆಯಿತ್ತು ವಿಶ್ವೋತ್ಪತ್ತಿ. ಆ ವಿಶ್ವೋತ್ಪತ್ತಿಯಿಂದಾಯಿತ್ತು ಸಂಸಾರ. ಆ ಸಂಸಾರದಿಂದಾಯಿತ್ತು ಮರವೆ. ಆ ಮರವೆ ಎಂಬ ಮಹಾ ಮಾಯೆ ವಿಶ್ವವ ಮುಸುಕಿದಲ್ಲಿ ನಾ ಬಲ್ಲೆ ಬಲ್ಲಿದರೆಂಬ ಆರು ಹಿರಿಯರೆಲ್ಲ ತಾವು ಸಕ್ಕೊಳಗಾಗಿ ಮೀನಕೇತನನ ಬಲೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಮಾಯೆಯ ಬಾಯ ತುತ್ತಾದರಲ್ಲಾ ಗುಹೇಶ್ವರಾ.

೨. ವೇದ ವೇದಾಂತಗಳಿಂದ ಸಿದ್ಧ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಿಂದ ಎಲ್ಲಿನೋಡಿದರೂ ವಿಚಾರ ಒಂದೇ ಭೇದ. ಅರಿದಲ್ಲಿ ಮಲಕ್ಕೆ ಹೊರಗು, ಮರೆದಲ್ಲಿ ಮಲಕ್ಕೊಳಗು. ಅರಿವು ಮರವು ನಿಂದಲ್ಲಿ ಸದಾಶಿವಮೂರ್ತಿಲಿಂಗದ ಬೆಳಗು.

೩. ಮತಿಯೊಳಕೊಂಡು ದುರ್ಮತಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಬಳಿಕ ಮತಿಯ ಮಾಯೆಯೊಳಕೊಂಡು ಭವಕ್ಕೆ ಗುರಿಮಾಡಿ ಕೆಡಹಿತ್ತು ನೋಡಾ. ಖಂಡಿತವ ಕಂಡು ಮತಿಯೊಳಗೆ ವೇಧಿಸಲು ಗತಿಗೆಟ್ಟು ನಿಂದಿತ್ತು ಗುಹೇಶ್ವರಾ.

೪. ಬಲ್ಲೆನೆಂಬುದು ಮಾಯೆ. ಅರಿಯೆನೆಂಬುದು ಮಾಯೆ. ಒಲ್ಲೆನೆಂಬುದು ಮಾಯೆ. ಒಲಿವೆನೆಂಬುದು ಮಾಯೆ. ಜೀವವೆಂಬುದು ಮಾಯೆ. ಮುಕ್ತನೆಂಬುದು ಮಾಯೆ. ಸತಿ ಸುತ ಪಿತ ಮಾಯೆ. ಇವರೆಲ್ಲ ಮಾಯೆ. ಭೃತ್ಯ ಭ್ರಾತ್ರಾದಿಗಳೆಲ್ಲ ಮಾಯೆ. ಆನೆಂಬುದು ಮಾಯೆ. ನೀನೆಂಬುದು ಮಾಯೆ. ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ ಸೋಮೇಶ್ವರಾ, ತಾನೆಂಬುದು ಮಾಯೆ.

೫. ಬ್ರಹ್ಮಂಗೆ ಸರಸ್ವತಿಯಾಗಿ ಬೆನ್ನಿಲಿ ಬಂದಳು ಮಾಯೆ. ವಿಷ್ಣುವಿಂಗೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯಾಗಿ ಭವಕ್ಕೆ ತಿರಿಗಿಸಿದಳು ಮಾಯೆ. ರುದ್ರಂಗೆ ಉಮಾದೇವಿಯಾಗಿ ಸಿರ ತೊಡೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಡಿದಳು ಮಾಯೆ. ಎಳ್ಳಿಗೆ ಎಣ್ಣೆ, ಮುಳ್ಳಿಗೆ ಮೊನೆಯಾಗಿ, ಹೂವಿಗೆ ಗಂಧವಾಗಿ ಅವರವರಂಗದಲ್ಲಿ ಹಿಂಗದೆ ಪ್ರತಿರೂಪಾಗಿ ಸಂದಿಲ್ಲದೆ ಕಾಡುತಿದ್ದಾಳೆ ಮಾಯೆ. ಢಕ್ಕೆಯ ಉಲುಹು ಅಡಗುವವಕ್ಕೆ ಮುನ್ನವೇ ನಿಶ್ಚೈಸಿಕೊಳ್ಳಿ, ಕಾಲಾಂತಕ ಭೀಮೇಶ್ವರಲಿಂಗವನರಿಯಬಲ್ಲಡೆ.

೬. ಬ್ರಹ್ಮಂಗೆ ಸರಸ್ವತಿಯಾಗಿ ಕಾಡಿತ್ತು ಮಾಯೆ. ವಿಷ್ಣುವಿಂಗೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯಾಗಿ ಕಾಡಿತ್ತು ಮಾಯೆ ರುದ್ರಂಗೆ ಉಮಾ ದೇವಿಯಾಗಿಕಾ

*

ಡಿತ್ತುಮಾಯೆ. ಎನಗೆ ನಿಮ್ಮನರಿವ ಬಯಕೆ ಭಾವ ಮಾಯೆಯಾಗಿ ಕಾಡುತ್ತಿದೆ. ನಾ ನೀ ಉಳ್ಳನ್ನಕ್ಕ ಉಭಯವೂ ಮಾಯೆಯಾಗಿದೆ. ಸದಾಶಿವಮೂರ್ತಿಲಿಂಗವು ನಾ ನೀ ಎಂಬುದೇ ಮಾಯೆ.

೭. ಸಕಲವೆಂಬನ್ನಕ್ಕ ನಿಃಕಲ ಉಂಟು. ನಿಃಕಲವೆಂಬುದು ನಾಮ ರೂಪು. ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ, ತ್ರಿವಿಧವೂ ಕೂಡಿ ಬೆಳಗುವ ಜ್ಯೋತಿಯು ಒಡಲೇ ಘಟವಾಗಿ ಬೆಳಗೆ ಪ್ರಾಣವಾಗಿ ತೋರುವನ್ನಕ್ಕ ಮಾಯಾಸಂಗ ಲೇಪವಾಗಿಪುದು. ಆದರ ಬೆಡಗಡಗೆ ಸದಾಶಿವಮೂರ್ತಿಲಿಂಗವು ನಿರ್ಮಾಯೆ.

೮. ಭಕ್ತನಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಪೃಥ್ವಿಯಂಗವೇ ಮಾಯೆ. ಮಹೇಶ್ವರನಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪುವಿನಂಗವೇ ಮಾಯೆ. ಪ್ರಸಾದಿಯಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿಯಂಗವೇ ಮಾಯೆ. ಪ್ರಾಣಲಿಂಗಿ ಶರಣ ಐಕ್ಯವೆಂಬಲ್ಲಿ ಭಾವದ ಕಲೆಯ ವಿಚಾರಿಸುವದೇ ಮಾಯೆ. ಕಾಯದ ಭಾವವುಳ್ಳನ್ನಕ್ಕ ಮರವೆ ಎಂಬ ಮಾರಿಯ ಹೊತ್ತು ತಿರುಗಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಾರಿಯ ಮರಣದಲ್ಲಿ ಮರವೆಯ ಮಾಡದೆ ಎನ್ನ ನಾರೈ ಕೋಲಾಂತಕ ಭೀಮೇಶ್ವರಲಿಂಗವೇ.

೯. ಮಾಯೆಯ ಗೆದ್ದಿಹೆನೆಂದು ಮಲೆಯ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಕಂದಮೂಲಾದಿಗಳು ಫಲಪರ್ಣಂಗಳಿಂದ ಕಾಲ ವಂಚಿಸಿಹೆನೆಂದು ಇದ್ದುದೇ ಮಾಯಾಸಂಬಂಧ. ಅದು ದ್ವೇಷದ ಭ್ರಾಂತಲ್ಲದೆ ಶಾಂತಿಯ ಕಲೆಯಲ್ಲ. ಅರಿದು ಮರೆದವ ಕಾಷ್ಠ ಕರಿಪಿಯ ಸಂಗದಂತೆ. ಆತನಿರವು ಅಷ್ಟೇ ಭಾವ. ಗುಡಿಯ ಗುಮ್ಮಟನೊಡೆಯ ಅಗಮೇಶ್ವರಲಿಂಗ ತತ್ಪ್ರಾಣಮೂರ್ತಿ.

೧೦. ಮಾಯಾಗುಣ ರೂಪಾದಲ್ಲಿ ಮಲಕೊಡಲಾಯಿತ್ತು. ಮಲಸ್ವರೂಪಾಗಿ ನಿಂದಲ್ಲಿ ಬಲವಂತರೆಲ್ಲರು ಮಲದ ಬೆಂಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಮರುಳಾದರು. ಮರುಳಾಟದಲ್ಲಿ ಮಾರಿ ಬಲವರವಾಗಿ ಮನಶುದ್ಧವಿಲ್ಲದವರ ಮನೆಮನೆಯಲ್ಲಿ ತಾನು ವಿಕಾರವ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಮಾರಿಯ ಮುರಿದು ದ್ವಾರಾವತಿಯ ಕೆಡಿಸಿ, ಕಯ್ಯ ಢಕ್ಕೆಯ ಗತಿ ಹಿಂಗಿ, ಮಾಯೆಯ ಬಾಗಿಲ ಭ್ರಾಂತಿಯ ಬಿಟ್ಟಲ್ಲಿ ಕಾಲಾಂತಕ ಭೀಮೇಶ್ವರಲಿಂಗವನರಿದುದು.

೧೧. ಕ್ರಿಯಾಶಕ್ತಿ ಬ್ರಹ್ಮಂಗೆ ಹಿಂಗಿ, ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿ ವಿಷ್ಣುವಿಂಗೆ ಹಿಂಗಿ, ಜ್ಞಾನಶಕ್ತಿ ರುದ್ರಂಗೆ ಹಿಂಗಿ, ಉತ್ಪತ್ತಿ ಸ್ಥಿತಿ ಲಯವೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಮಾಯಾದೇವಿ ಒಂದೇ ಗೊತ್ತಾಗಿ, ಬಲ್ಲಬಲ್ಲವರೆಲ್ಲರ ತನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಅಡಗಿಸುತ್ತ ಅರಿದವರಿಗೆಲ್ಲ ದೇವಿಯಾಗಿ, ಮರೆದವರಿಗೆ ಮಾರಿಯಾಗಿ, ಮಹ

ದೊಳಗೆ ಕೊಂಡು ಬಂದಿದೇನೆ. ಮರಕ್ಕೆ ಮಾರುಗೊಟ್ಟು ತಾಯಗ್ಗೈದು ಬಾಯ ಬೇಡುವಾತನ ಬಾಯಿ ಒಂದೇಯಾಯಿತ್ತು. ಢಕ್ಕೆಯ ಧ್ವನಿ ಗೇಳಿ ಬೆಚ್ಚುವದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನವೇ ಕಾಲಾಂತಕ ಭೀಮೇಶ್ವರ ಲಿಂಗವನರಿಯಿರಣ್ಣಾ

ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಮೋಕ್ಷವು.

೧. ಕಲ್ಲದೇವರು ದೇವರಲ್ಲ. ಮಣ್ಣದೇವರು ದೇವರಲ್ಲ. ಮರ ಧೇವರಲ್ಲ. ಪಂಚಲೋಹದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ದೇವರು ದೇವರಲ್ಲ. ಸೇತು ಬಂಧ, ರಾಮೇಶ್ವರ, ಗೋಕರ್ಣ, ಕಾಶಿ, ಕೇದಾರ ಮೊದಲಾದ ಅಷ್ಟಾಷಷ್ಟಿ ಪುಣ್ಯತೀರ್ಥಂಗಳು ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಂಗಳಲ್ಲಿಹ ದೇವರು ದೇವರಲ್ಲ. ತನ್ನ ತಾನರಿದು ತಾನಾರೆಂದು ತಿಳಿದಡೆ ತಾನೇ ದೇವ ನೋಡಾ ಅಪ್ರಮಾಣ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೨. ಅಯ್ಯ ತನ್ನ ತಾನರಿದೊಡೆ, ತಾನೇ ಚಿನ್ಮಯನಾದ ಪರಬ್ರಹ್ಮ ನೋಡಾ. ತಾನೇ ಚಿನ್ನಾದ ಚಿದ್ಬಿಂದು ಚಿತ್ಕಳಾಮೂರ್ತಿ ನೋಡಾ. ತಾನೇ ಸಕಲ ಚೈತನ್ಯ ಚಿತ್ಸೂತ್ರಧಾರಿ. ತನ್ನಿಂದಧಿಕ ಪರದೈವವಿಲ್ಲ ನೋಡಾ. ತಾನೇ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದಸ್ವರೂಪವಾದ ಚಿದ್ಘನಲಿಂಗ ನೋಡಾ, ಅಪ್ರಮಾಣಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೩. ಆದಿ ಮಧ್ಯಾವಸಾನಂಗಳಿಂದತ್ತತ್ತಲಾದ ಶಿವಾಂಗ ರೂಪವು ತಾನೆಂದರಿಯದೆ, ನಿತ್ಯನಿರ್ಗುಣನಿರವಯ ಅಗಣಿತ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ್ವರ ತಾನೆಂದರಿಯದೆ, ನಿತ್ಯೋದಿತ ಸ್ವಯಂಪ್ರಕಾಶ ತಾನೆಂದರಿಯದೆ, ಸರ್ವಗತ ಸರ್ವಜ್ಞ ಸರ್ವಶಕ್ತಿಯನುಳ್ಳ ಪರಮಾತ್ಮ ತಾನೆಂದರಿಯದೆ, ಮಹದಾದಿ ತತ್ವಂಗಳ ಮೇಲಿಹ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದರೂಪ ತಾನೆಂದರಿಯದೆ, ಅಜ್ಞಾನದ ಬಲದಿಂದ ಅಹಂಕಾರ ವಶನಾಗಿ, ನಾನು ಕರ್ತನು ನಾನು ಭೋಕ್ತನು ಎಂದು ಬಗೆದು ಇಲ್ಲದ ಮಾಯಾ ಮೋಹ ರೂಪಾದ ಕರ್ಮ ಜನ್ಯ ಸಂಸಾರವ ಹೊದಿಸಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ನಿಜ ಸ್ವರೂಪವನರಿಯದೆ ಶಿವ ಪ್ರಸಾದವ ಪಡೆದು, ಶಿವನೊಳಗಾಗದವರ ಎಂದೆಂದು ಭವವಲ್ಲಿ ಬಳಲುತ್ತಿಹರು ಕಾಣಾ ನಿಜಗುರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರಾ.

೪. ಅಯ್ಯಾ ತನ್ನ ತಾನರಿದು ತನ್ನ ಅಜ್ಞಾನ ಆಶಾಪಾಶ ಅನಾಚಾರ ಅಸತ್ಯ ನಡೆನುಡಿಗಳ ತಾನರಿದು ತನ್ನ ದುರ್ಗುಣಗಳ ನೀಗಿ ನಿಜದಲ್ಲಿ ನಿಂದಡೆ, ತಾನೇ ಮಾಯಾತೀತ ತಾನೇ ಗುಣಾತೀತ, ತಾನೇ ಸಗುಣ ನಿರ್ಗುಣಕ್ಕಾಧಾರ ಮೂರ್ತಿ. ತಾನೇ ಸಾಕಾರ ನಿರಾಕಾರಕ್ಕೆ ಚೈತನ್ಯಮೂರ್ತಿ ನಿಜವಸ್ತು ನೋಡಾ ಅಪ್ರಮಾಣ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ,

೫. ಗಂಗಾಧರ ಗೌರೀಶ್ವರ ದೇವರಲ್ಲ. ಶಂಕರ ಶಶಿಧರ ದೇವರಲ್ಲ. ಪಂಚಮುಖ ದಶಭುಜವನುಳ್ಳ ನಂದಿವಾಹನರು ದೇವರಲ್ಲ. ತ್ರಿಶೂಲ ಖಟ್ವಾಂಗಧರರು ದೇವರಲ್ಲ. ಬ್ರಹ್ಮಕಪಾಲ, ವಿಷ್ಣುಕಂಕಾಳ ದಂಡವ ಪಿಡಿದಾಡುವ ಪ್ರಳಯ ಕಾಲದ ರುದ್ರರು ದೇವರಲ್ಲ. ನಿರಾಳ ಸ್ವಯಂಭು ಲಿಂಗವೇ ತಾನೆಂದರಿದಡೆ ತಾನೇ ದೇವ ನೋಡಾ ಅಪ್ರಮಾಣ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೬. ಏಕೋ ರುದ್ರ ಮಹೇಶ್ವರರೆಂಬ ಮಹೇಶ್ವರ ತತ್ವ ತಾನಿರ್ದಲ್ಲಿ. ವಿಶ್ವರೂಪ ವಿಶ್ವಾಧಿಕ ಮಹಾರುದ್ರ ತಾನಿರ್ದಲ್ಲಿ. ಶತಕೋಟಿ ಸಾವಿರ ಮಂಡೆ ಜಡೆ ಗಂಗೆ ಗೌರೀವಲ್ಲಭರು ಕೋಟ್ಯಾನುಕೋಟಿ ಕಾಲರುದ್ರರು, ಪ್ರಳಯಕಾಲ ರುದ್ರರು, ಶತಕೋಟಿ ಸಾವಿರ ಬ್ರಹ್ಮ ಕಪಾಲ ವಿಷ್ಣು ಕಂಕಾಳ ದಂಡವ ಧರಿಸಿದವರು ತಾನಿರ್ದಲ್ಲಿ. ತನ್ನಿಂದಧಿಕವಾದ ವಸ್ತು ಒಂದಿಲ್ಲವಾಗಿ ತಾನೇ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ನಿತ್ಯಪರಿಪೂರ್ಣಮಯನಾದ ಪರಶಿವ ತತ್ವನೋಡಾ, ಅಪ್ರಮಾಣ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೭. ಅಯ್ಯಾ ತನ್ನ ನಿಜದ ಬೆಳಗಿನ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅನಂತಕೋಟಿ ಬ್ರಹ್ಮರುತ್ಪತ್ತಿ ಸ್ಥಿತಿ ಲಯ ನೋಡಾ. ಅಯ್ಯಾ, ಆ ಬೆಳಗಿನ ಪ್ರಕಾಶದಲ್ಲಿ ಅನಂತಕೋಟಿ ಇಂದ್ರಾದಿಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಸ್ಥಿತಿ ಲಯ ನೋಡಾ. ಅಯ್ಯಾ ಆ ಬೆಳಗಿನ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅನಂತ ದೇವರ್ಕಳುತ್ಪತ್ತಿ ಸ್ಥಿತಿ ಲಯ ನೋಡಾ. ಇಂತು ಚಿದ್ಬೆಳಗನರಿದಡೆ, ತಾನೇ ಅಗಮ್ಯ ಅಗೋಚರ ಅಪ್ರಮಾಣ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೮. ಅಯ್ಯಾ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕ ತಾನಿರ್ದಲ್ಲಿ. ಮರ್ತ್ಯ ಪಾತಾಳ ತಾನಿರ್ದಲ್ಲಿ. ಶಾಂಭವ ಶಿವಲೋಕ ತಾನಿರ್ದಲ್ಲಿ. ತನ್ನಿಂದಧಿಕಮಪ್ಪ ಮತ್ತೊಂದು ಲೋಕವಿಲ್ಲಾಗಿ, ಇವೆಲ್ಲ ತನ್ನಾಧೀನವಲ್ಲದೆ, ಆವರಾಧೀನ ತಾನಲ್ಲ ನೋಡಾ, ಅಪ್ರಮಾಣ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೯. ಆಧಾರ, ಸ್ವಾಧಿಷ್ಠಾನ, ಮಣಿಪೂರಕ, ಅನಾಹತ, ವಿಶುದ್ಧಿ ಆಜ್ಞೆ ಎಂಬ ಷಡುಚಕ್ರದೊಳಗಿನ ದಳ, ವರ್ಣ, ಅಕ್ಷರ, ಅಧಿದೇವತೆ, ಶಕ್ತಿ ಭಕ್ತಿ, ಸಾದಾಖ್ಯಂಗಳ ದೇವರೆಂಬರು. ಅಲ್ಲಲ್ಲ ನೋಡಾ. ವಾಚಾತೀತ, ಮನೋತೀತ, ವರ್ಣಾತೀತ, ಅಕ್ಷರಾತೀತವಾಗಿ ಪರಶಿವ ತತ್ವ ತಾನೆಂದರಿದೊಡೆ ತಾನೇ ದೇವ ನೋಡಾ ಅಪ್ರಮಾಣಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೧೦. ಬ್ರಹ್ಮಚಕ್ರ ಸಹಸ್ರದಳ ಪದ್ಮದೊಳು ದೇವರಿಹುದು. ಆ ದೇವರ ಕಂಡಿಹೆನೆಂದು ಹಿತವಾಗಿಹ ಅನ್ನಪಾನಾದಿಗಳಂ ಬಿಟ್ಟು ತನುವ ದಂಡಿಸಿ, ಸ್ವಸ್ಥ ಪದ್ಮಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರ್ದು ಮಹಾವಾಯುವಂ ಪಿಡಿದು ಆಡುವ ಬಹುಮೂಲ ಜ್ವಾಲೆಯನೆಬ್ಬಿಸಿ, ಸುಷುಮ್ನನಾಳದ ತುದಿಯನಡರಿಸಿ, ಅಮಳೋಕ್ಯ ದ್ವಾರದೊಳು ಜಿಹ್ವೆಯನೇರಿಸಿ ಅಮೃತವನುಂಡು ಅಲ್ಲಿಯ ದೇವರ ಕಂಡೆಹೆನೆಂದು, ಹೊಲಬುಗಾಣದೆ ವಾತ ಪಿತ್ತ ಶ್ಲೇಷ್ಮಂಗಳಂ ಕುಡಿದು ಸತ್ತ ಕರ್ಮಯೋಗಿಗಳು ಕೋಟ್ಯಾನುಕೋಟಿ; ಅಲ್ಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಶಿಖಾಚಕ್ರದ ತ್ರಿದಳ ಪದ್ಮದೊಳಗೆ ದೇವರಿಹುದು, ಆ ದೇವರ ಕಂಡೆಹೆನೆಂದು ಈಡಾಪಿಂಗಳ ಸುಷುಮ್ನನಾಳಂಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಸುವ ವಾಯುವ ಸೂಸಲೀಯದೆ ಕುಂಬಾರನ ಚಕ್ರದ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಸುತ್ತು ಬಾಹನ್ನಕ್ಕರ ಸಾವಿರ ಸುತ್ತು ಬಾಹ ಮನವ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಆ ಮಹಾಪವನ ಸಂಯೋಗದಿಂದ ಏಕಾಗ್ರಚಿತ್ತನಾಗಿ, ಆ ಶಿಖಾಚಕ್ರದ ತ್ರಿದಳ ಪದ್ಮ ಕರ್ಣಿಕಾಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ದೇವರ ಧ್ಯಾನಿಸಿ ಕಂಡೆಹೆನೆಂಬರು ದೇವರ ಕಾಣದೆ ಸತ್ತ ಧ್ಯಾನಯೋಗಿಗಳು ಕೋಟ್ಯಾನುಕೋಟಿ; ಅಲ್ಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಪಶ್ಚಿಮ ಚಕ್ರದೊಳು ಅಪ್ರದರ್ಶನ ವರ್ಣವಾಗಿಹ ಏಕದಳ ಪದ್ಮಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ದೇವರ ಲಕ್ಷವಿಟ್ಟು ನೋಡಿ ಕಂಡಿಹೆನೆಂದು ಹೋದವರು ದೇವರ ಕಾಣದೆ ಸತ್ತ ಭ್ರಾಂತಯೋಗಿಗಳು ಕೋಟ್ಯಾನುಕೋಟಿ; ಇಂತೀ ಕರ್ಮಯೋಗ, ಲಂಬಿಕಾಯೋಗ, ಧ್ಯಾನಯೋಗಂಗಳೆಂಬ ಯೋಗಂಗಳ ಸಾಧಿಸಿ ದೇವರ ಕಂಡಿಹೆನೆಂದು ಸತ್ತ ಭ್ರಾಂತಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಕಡೆ ಇಲ್ಲ. ತನ್ನ ತಾನರಿದು ತಾನಾರೆಂದು ತಿಳಿದಡೆ ತಾನೇ ದೇವ ನೋಡಾ ಅಪ್ರಮಾಣ ಕೂಡಲ ಸಂಗಮದೇವಾ

೧೧. ಅಯ್ಯಾ, ಭೂಚರಿಮುದ್ರೆ ದೇವರೆಂಬರು. ಖೇಚರೀಮುದ್ರೆ, ಶಾಂಭವೀಮುದ್ರೆ ದೇವರೆಂಬರು. ಅದು ದೇವರಲ್ಲ. ಸ್ವಸ್ಥ ಪದ್ಮಾಸನ

ದಲ್ಲಿ ಘಳ್ಳಿರ್ದ ಶ್ರೋತ್ರ ತ್ವಕ್ಕು ನೇತ್ರ, ಜಿಹ್ವೆ, ಘ್ರಾಣ, ಗುದ, ಗುಹ್ಯ ವೆಂಬ ಕವಾಟಂಗಳ ಸುತ್ತಿ ನೋಡಲು ಅಲ್ಲಿಹ ಕರಣಂಗಳ ಪ್ರಕಾಶಕ್ಕೆ ಭ್ರಮಿಸಿ ಮನೋಭ್ರಾಂತರಾಗಿ ಭ್ರಮೆಯಿಂದ ಕುಲಾಲಚಕ್ರ, ಗಾಣ ದೆತ್ತು ರಾಟಣದಂತೆ ಆ ಕರಣಂಗಳ ಸಂಸಾರವ್ಯಾಪ್ತಿಯಿಂದ ಶ್ವೇತ, ಪೀತ, ಹರಿತ ಮಾಂಜಿಷ್ಟ, ಕಪೋತ, ಮಾಣಿಕ್ಯ ವರ್ಣವಾಗಿ ತೋರುವ ಷಣ್ಮುಖೀಮುದ್ರೆಯ ದೇವರೆಂಬರು. ಅದು ದೇವರಲ್ಲ. ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಸ್ಥಿತಿ ಲಯ ಉಂಟು ನೋಡಾ. ಪರಾತ್ಪರ ದೇವರಿಗೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಸ್ಥಿತಿ ಲಯ ಉಂಟೇ ಹೇಳಾ. ಆ ನಿಲುಕಡೆ ಎಂತೆಂದೊಡೆ ಆಸೆ ಅಜ್ಞಾನವೇ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಸ್ಥಿತಿ ಲಯಕ್ಕೊಳಗು ನೋಡಾ· ನಿರಾಸೆ ಸುಜ್ಞಾನ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಸ್ಥಿತಿಲಯಕ್ಕೆ ಹೊರಗು ನೋಡಾ. ಈ ವಿಚಾರವನರಿದು ಸಂತೃಪ್ತನಾದಡೆ, ತಾನೇ ದೇವ ನೋಡಾ ಅಪ್ರಮಾಣ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೧೩. ಹೃದಯ ಕಮಲದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷವಿಟ್ಟು ನೋಡುವ ದೇವರು ದೇವರಲ್ಲ. ಭ್ರೂಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷವಿಟ್ಟು ನೋಡುವ ದೇವರು ದೇವರಲ್ಲ. ನಾಸಿಕಾಗ್ರದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷವಿಟ್ಟು ನೋಡುವ ದೇವರು ದೇವರಲ್ಲ. ಅಖಂಡ ಗೋಳಕಾಕಾರವಾಗಿಹ ಲಿಂಗವು ತಾನೆಂಬಂದಡೆ ತಾನೇ ದೇವ ಅಪ್ರಮಾಣ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೧೪. ಅಯ್ಯಾ ಶ್ರೋತ್ರ, ನೇತ್ರ, ತ್ವಕ್ಕು, ಘ್ರಾಣ, ಜಿಹ್ವೆ ಎಂಬ ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯಂಗಳು ತಾನಿರ್ದಲ್ಲಿ. ವಾಕು ಪಾಣಿ ಪಾದ ಪಾಯು ಗುಹ್ಯ ವೆಂಬ ಕರ್ಮೇಂದ್ರಿಯಗಳು ತಾನಿರ್ದಲ್ಲಿ. ವಚನ ಗಮನ ದಹನ ವಿಸರ್ಜನ ಆನಂದವೆಂಬ ಬುದ್ಧೀಂದ್ರಿಯಂಗಳು ತಾನಿರ್ದಲ್ಲಿ. ಅಷ್ಟತನು ಆತ್ಮಕರಣಂಗಳು ತಾನಿರ್ದಲ್ಲಿ. ಇವೆಲ್ಲ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಸ್ಥಿತಿ ಲಯ ವಾಗಿ ಮತ್ತೆ ತನ್ನಾಧೀನದಲ್ಲಾಡುತಿಹವಲ್ಲದೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಿಲ್ಲ ನೋಡಾ. ತಾನೇ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮ ಕಾಣಾ ಅಗಮ್ಯ ಅಗೋಚರ ಅಪ್ರಮಾಣ ಕೂಡಲ ಸಂಗಮದೇವಾ.

೧೫. ಕಾಯವೆರಸಿ ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಹೆನೆಂಬರು. ಇದು ಕ್ರಮವಲ್ಲ. ಘನಲಿಂಗ ಕರಸ್ಥಲದೊಳಗಿಪ್ಪ ಅನುವನರಿಯದೆ, ಇಲ್ಲಿ ಕರ್ಮ ಅಲ್ಲಿ ನಿಃಕರ್ಮವೇ? ಹೇಮದ ಮಾಟದ ಒಳಹೊರಗಿನಂತೆ ಮರ್ತ್ಯಕೈಲಾಸ ವೆಂಬ ಕಟ್ಟಳೆ ಇಲ್ಲ. ಆತ್ಮ ನಿಶ್ಚಯವಾದಲ್ಲಿಯೇ ಕೈವಲ್ಯ. ತತ್ವಪ

ನರಿದಲ್ಲಿಯೇ ಒಳಗು. ಈ ಗುಣ ಸದಮಲಭಕ್ತನ ಮುಕ್ತಿ, ಎನ್ನಯ್ಯ ಪ್ರಿಯ ಇಮ್ಮಡಿ ನಿಃಕಳಂಕಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನಿಕ್ಕಿದ ಗೊತ್ತು.

೧೫. ಅಯ್ಯಾ ತನ್ನ ನಿಜ ಚಿದ್ಬೆಳಗಿನಲ್ಲಿ ನಿಂದು ತನ್ನ ತಾನರಿವು ತನ್ನಾಚಾರ ಕ್ರಿಯಾ ಜ್ಞಾನಗಳೇ ನಿಜಚಿನ್ಮಯ ಗುರುಲಿಂಗ ಜಂಗಮ ನೋಡಾ. ಆ ಗುರುಲಿಂಗ ಜಂಗಮದಲ್ಲಿ ತನುಮನಧನ ವಂಚನೆ ಇಲ್ಲದೆ ಸದ್ಭಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಿಸುವ ನಿಜ ನೈಷ್ಠೆಯೇ ಚಿತ್ಪಾದೋದಕ ಪ್ರಸಾದ ನೋಡಾ. ತಾನೆಂದಿಗೂ ಮಹಾಜ್ಞಾನಾನಂದದರಿವು ನಿಜಪ್ರಕಾಶವೇ ಚಿದ್ವಿಭೂತಿ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿ ಮಂತ್ರ ನೋಡಾ. ತನ್ನ ತಾನೇ ಅಂಕುರವಾಗಿ, ತನ್ನ ತಾನೇ ಭೋಗಮೂರ್ತಿಯಾಗಿ, ತನ್ನ ತಾನೇ ನಿರವಯಲಾದ ಮಹಾಂತಂಗೆ ನಮೋ ನಮೋ ಎಂಬೆ ಕಾಣಾ ಅಗಮ್ಯ ಅಗೋಚರ ಅಪ್ರಮಾಣ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೧೬. ಅಯ್ಯಾ ಚಿದ್ಘನ ಗುರುಲಿಂಗಜಂಗಮ ತಾನೆಂದರಿದಡೆ, ತಾನೇ ಶಿವಶಕ್ತಿಗಾಧಾರಮೂರ್ತಿ ನೋಡಾ. ತಾನೇ ಚಿದ್ಘನ ಪ್ರಣವಸ್ವರೂಪು ನೋಡಾ. ತಾನೇ ಚಿನ್ಮಯಮಂತ್ರಮೂರ್ತಿ ನೋಡಾ. ತಾನೇ ಅನಾದಿಯಿಂದತ್ತತ್ತ ಮೀರಿ ತೋರುವ ನಿರಂಜನಮೂರ್ತಿ ನೋಡಾ ಅಪ್ರಮಾಣಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೧೭. ತಾ ಮುನ್ನೋ, ತನ್ನ ಮನ ಮುನ್ನೋ? ತನ್ನ ಮನ ಮುನ್ನೋ, ತನ್ನ ಕಾಯ ಮುನ್ನೊ? ಅಯ್ಯ ಮುನ್ನೆಂಬಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯದೆ ಹೋಯಿತ್ತು. ಮುನ್ನೋ, ಮುನ್ನೋ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಾಯಕ್ಕೊಳಗಾಯಿತ್ತು. ಕಾಯ ಮುನ್ನೆಂಬಲ್ಲಿ ಜಡಮಯ ಪ್ರಳಯಕ್ಕೊಳಗಾಯಿತ್ತು. ತಾ ಮುನ್ನಲ್ಲ, ತನ್ನ ಮನ ಮುನ್ನಲ್ಲ. ತಿಳಿದಾಗಲೇ ಮುನ್ನ ನೋಡಾ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೧೮. ಬಸವ ನವ ಎರಡನೆಯ ಶಂಭುವೆನ್ನುವರು. ನಾವು ಮೂರನೆಯ ಶಂಭುವೆಯ್ಯ. ತನ್ನ ತಾ ತಿಳಿದಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯ ಶಂಭುವೆನಿಸಿದ. ತನ್ನ ತಾ ಮರೆದಲ್ಲಿ ಮಹೀತಳದ ಮಾನವನೆನಿಸಿದ ನೋಡಾ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೧೯. ರೂಪ ನಿರೂಪ ವಿಚಾರಿಸುವರು. ಸಾಕಾರ ನಿರಾಕಾರ ವ್ಯಾಪಾರಿಸುವರು. ಅರಿವು ಮರವೆಯ ಕುರುಹಿಡಿವರು. ಮನ ಘನವ

ಸಂಬಂಧಿಸುವರು. ಒಂದೆಂಬೆನೆ? ನಾಮುಗಳೆರಡಾಗಿವೆ. ಎರಡೆಂದರೆ ಮೂರ್ತಿ ಒಂದೇ. ಒಂದೆರಡೆಂಬುದು ತನ್ನಿಂದಾಯಿತ್ತಾಗಿ ತಾನೇ ಮಹಾಲಿಂಗ ಕಲ್ಲೇಶ್ವರಾ.

೨೦. ನಿಜವಸ್ತು ಒಂದೇ. ತನ್ನ ಲೀಲೆಯಲೆರಡಾಗ ಬಲ್ಲುದ ದೊಂದೇ. ಬೇರೆ ತೋರಬಲ್ಲುವದೊಂದೇ. ತನ್ನ ಮರೆಯ ಬಲ್ಲುದ ದೊಂದೇ. ಆ ಮರಪೆಯ ಬಲ್ಲುದದೊಂದೇ. ತಾನಲ್ಲದನ್ಯವಿಲ್ಲೆಂದರಿದರಿವು ತಾನೇ ಚೆನ್ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಚನ್ನರಾಮಾ.

೨೧. ಶಿವಶಕ್ತಿ ಸಂಪುಟವೆಂಬುದೆಂತು ಹೇಳಿರಣ್ಣಾ? ಶಿವನೇ ಚೈತ ನ್ಯಾತ್ಮನು. ಶಕ್ತಿಯೇ ಚಿತ್ತು. ಇಂತು ಚೈತನ್ಯಾತ್ಮನೇ ಚಿತ್‌ಸ್ವರೂಪ ನೆಂದರಿಯ ಬಲ್ಲರೆ ಭಿನ್ನವೆಲ್ಲಿಯದು ಗುಹೇಶ್ವರಾ?

೨೨. ಆಕಾರವಲ್ಲದ ನಿರಾಕಾರ ಲಿಂಗವ ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ಕೊರ ಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದೆವೆಂಬರು ನರಕಿ ಜೀವಿಗಳು. ಹರಿಬ್ರಹ್ಮರು ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಂಗ ಳರಸಿ ಕಾಣದ ಲಿಂಗಭಕ್ತಿಗೆ ಫಲಪದಂಗಳಲ್ಲದೆ ಲಿಂಗವಿಲ್ಲ. ಕರ್ಮಕ್ಕೆ ನರಕವಲ್ಲದೆ ಲಿಂಗವಿಲ್ಲ. ವೈರಾಗ್ಯಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಲಿಂಗವಿಲ್ಲ. ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಪರಬ್ರಹ್ಮವಲ್ಲದೆ ಲಿಂಗವಿಲ್ಲ. ಇದು ಕಾರಣ ಅದ್ವೈತದಿಂದ ತನ್ನ ತಾನರಿದು ತಾನಾದಡೆ ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಲಿಂಗ ತಾನೆ ಬೇರಿಲ್ಲ.

೨೩. ಇಲ್ಲದ ಮಾಯೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಲ್ಲತನಕ್ಕೆ ಬಾಯ ಬಿಡಲೇತಕೋ? ಇಲ್ಲದ ಮಾಯೆಯ ಇಲ್ಲೆನ್ನಲರಿಯದೆ ತಲ್ಲ ಣಿಸಿ ಬಾಯಬಿಡಲೇತಕೋ? ಎಲ್ಲವ ತನ್ನ ತಾ ತಿಳಿದು ನೋಡಿದರೆ ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗಯ್ಯ ತಾನೆ ಬೇರಿಲ್ಲ.

ಲಿಂಗಧಾರಣದ ತತ್ವವು.

೧. ಬಯಲ ಮೂರ್ತಿಯ ಮಾಡಿ, ಎನ್ನ ಕರಸ್ಥಲಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟ ನಯ್ಯ ಶ್ರೀಗುರು. ಬಯಲ ಮೂರ್ತಿಯ ಅಮೂರ್ತಿಯ ಮಾಡಿ, ಎನ್ನ ಪ್ರಾಣದೊಳಗೆ ಇರಿಸಿದನಯ್ಯ ಶ್ರೀಗುರು. ಬಯಲು ಬಯಲನೇ ಬಯಸಿ, ಬಯಲೆಂದೆನಿಸಿ, ಎನ್ನ ಭಾವದಲ್ಲಿರಿಸಿದನಯ್ಯ ಶ್ರೀಗುರು. ಇದು ಕಾರಣ, ಎನ್ನ ಕರಸ್ಥಲ, ಮನಸ್ಥಲ, ಭಾವಸ್ಥಲವಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿ, ನಾನು ಅಂಗ, ಲಿಂಗ ಸಂಬಂಧಿಯಾದೆನಯ್ಯ ಮಹಾಲಿಂಗ ಗುರುಶಿವ ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರಪ್ರಭುವೇ.

೨. ವೇಧಾದೀಕ್ಷೆ, ಮಂತ್ರದೀಕ್ಷೆ, ಕ್ರಿಯಾದೀಕ್ಷೆ ಎಂಬ ದೀಕ್ಷಾ ತ್ರಯಂಗಳಿಂದ ತನುತ್ರಯಂಗಳ ಪೂರ್ವಾಶ್ರಯಂಗಳ ಕಳೆದು ಲಿಂಗತ್ರ ಯಂಗಳ ಸಂಬಂಧಿಸಿದನದೆಂತೆಂದೊಡೆ, ವೇಧಾದೀಕ್ಷೆ ಎಂದು ಶ್ರೀಗುರು ತನ್ನ ಹಸ್ತ ಶಿಷ್ಯ ಮಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಸಂಯೋಗಮಾಡಿದನು. ಮಂತ್ರದೀಕ್ಷೆ ಎಂದು ಶ್ರೀಗುರು ಪ್ರಣವ ಪಂಚಾಕ್ಷರಿಯ ಮಂತ್ರವ ಕರ್ಣದಲ್ಲಿ ಉಪದೇಶಿಸಿದನು. ಕ್ರಿಯಾದೀಕ್ಷೆ ಎಂದು ಆ ಮಂತ್ರ ಸ್ವರೂಪವನೇ ಇಷ್ಟಲಿಂಗ ಸ್ವರೂಪವನೆ ಮಾಡಿ, ಕರಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದನು. ಇದು ಕಾರಣ ವೇಧಾದೀಕ್ಷೆ ಯಿಂದ ಕಾರಣ ತನುವಿನ ಪೂರ್ವಾಶ್ರಯವ ಕಳೆದು ಭಾವಲಿಂಗ ಸಂಬಂ ಧವಾಯಿತು. ಮಂತ್ರದೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ಸೂಕ್ಷ್ಮತನುವಿನ ಪೂರ್ವಾಶ್ರಯವಳಿದು ಪ್ರಾಣಲಿಂಗ ಸಂಬಂಧವಾಯಿತು. ಕ್ರಿಯಾದೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ಸ್ಥೂಲತನುವಿನ ಪೂರ್ವಾಶ್ರಯವಳಿದು ಇಷ್ಟಲಿಂಗ ಸಂಬಂಧವಾಯಿತು. ಅಂಗತ್ರಯದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗತ್ರಯ ಧರಿಸಿದೆನಯ್ಯ, ಮಹಾಲಿಂಗ ಗುರುಶಿವ ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರಪ್ರಭುವೇ.

೩. ಅಯ್ಯಾ ಎನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ನ್ಯಸ್ತವಾಗಿಹ ಪರಮ ಚಿದ್ಬೆಳಗೇ ಹಸ್ತಮಸ್ತಕ ಸಂಯೋಗದಿಂದ ಒಂದುಗೂಡಿ ಮಹಾಬೆಳಗ ಮಾಡಿದಿರಲ್ಲಾ. ಅಯ್ಯಾ, ಎನ್ನ ಮಸ್ತಕದೊಳಗೊಂದುಗೂಡಿದ ಮಹಾ ಬೆಳಗ ತಂದು ಭಾವ ದೊಳಗೆ ಇಂಬಿಟ್ಟಿರಲ್ಲಾ. ಅಯ್ಯಾ, ಭಾವದೊಳಗೆ ಕೂಡಿದ ಮಹಾ ಬೆಳಗ ತಂದು ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗೆ ಇಂಬಿಟ್ಟಿರಲ್ಲಾ. ಅಯ್ಯಾ ಎನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗೆ ಕೂಡಿದ ಮಹಾ ಬೆಳಗ ತಂದು ಕಂಗಳೊಳಗಿಂಬಿಟ್ಟಿರಲ್ಲಾ. ಅಯ್ಯಾ ಎನ್ನ ಕಂಗಳೊಳಗೆ ಕೂಡಿದ ಮಹಾಬೆಳಗ ತಂದು ಕರಸ್ಥಲದೊಳಗೆ ಇಂಬಿಟ್ಟಿ ರಲ್ಲಾ. ಅಯ್ಯಾ ಎನ್ನ ಕರಸ್ಥಲದಿ ಥಳಥಳಿಸಿ ಬೆಳಗಿ ಹೊಳೆವುತ್ತಿಪ್ಪ ಅಖಂಡ

ತೇಜವನೇ ಇಷ್ಟಲಿಂಗವೆಂಬ ದೃಷ್ಟವ ತೋರಿ, ನಿಶ್ಚಯವ ಶ್ರೋತ್ರದಲ್ಲಿ ಸೃಜಿಸಿದಿರಲ್ಲಾ. ಅಯ್ಯಾ, ಎನ್ನ ಶ್ರೋತ್ರದಲ್ಲಿ ಸೃಜಿಸಿದ ಮಂತ್ರದೊಳಗೆ ನೀವು ನಿಂದು ಮಹತ್ವವ ಹುದುಗಿದಿರಲ್ಲಾ. ಅಯ್ಯಾ ಎನ್ನ ಆರಾಧ್ಯ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ ಎನ್ನೊಳಗೆ ನಿಮ್ಮಿರವ ಈ ಪರಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿರ್ದಿರಲ್ಲಾ.

೪. ಭವಬಂಧನದ ಕುಣಿಕೆಯ ಕಳೆಯಲರಿಯದ ಮಲಿನ ಜೀವಿಗಳ ಮಲಿನವ ತೊಳೆವ ಶ್ರೀಗುರುವಿನ ಉಪದೇಶದ ಪರಿ ಎಂತೆಂದೊಡೆ, ಸ್ಥೂಲಪಂಚಭೂತಕಾಯದ ಪಂಚತತ್ವಗಳ ವಿವರಿಸಿ ಬೋಧಿಸಿ ಕಳೆದು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಪಂಚಭೂತಕಾಯದ ತನ್ಮಾತ್ರ ಗುಣಂಗಳ ವಿವರದ ಭೇದವ ಭೇದಿಸಿ ತೋರಿ ಕಳೆದು, ಕಾರಣ ಪಂಚಭೂತಕಾಯದ ಕರಣ ವೃತ್ತಿಗಳ ಮಹಾ ವಿಚಾರದಿಂ ತಿಳಿಸಿ ವಿವರಿಸಿ ಕಳೆದು, ಸ್ಥೂಲಪಂಚಭೂತ ಕಾಯದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟಲಿಂಗವ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯ ಮಾಡಿ ಸದಾಚಾರ ಕುಳಸ್ಥಲವ ನೆಲೆಗೊಳಿಸಿ, ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಪಂಚಭೂತಕಾಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯ ಮಾಡಿ ಮಹಾವಿಚಾರದ ಅನುಭಾವವ ನೆಲೆಗೊಳಿಸಿ, ಕಾರಣ ಪಂಚ ಭೂತಕಾಯದಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿಲಿಂಗವ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯು ಮಾಡಿ ಪರಮಾನಂದ ಸುಜ್ಞಾನವ ನೆಲೆಗೊಳಿಸಿ, ಇಂತೀ ಸ್ಥೂಲ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಕಾರಣವೆಂಬ ತನುತ್ರಯಂಗಳನು ಏಕೀ ಭವಿಸಿ ತೋರಿ, ಪೂರ್ವಜನ್ಮದ ನಿವೃತ್ತಿಯ ಮಾಡಿ ಲಿಂಗ ಜನ್ಮದ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯಂ ಮಾಡಿ ಎನ್ನ ಕೃತಾರ್ಥನ ಮಾಡಿದ ಬಸವಣ್ಣನ ಶ್ರೀಪಾದಕ್ಕೆ ನಮೋ ನಮೋ ಎಂದು ಬದುಕಿದೆನಯ್ಯಾ ಕೂಡಲ ಚನ್ನ ಸಂಗಮದೇವಾ.

೫. ತನುವನು ಶ್ರೀಗುರು ಕ್ರಿಯಾದೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ತನುಗುಣವನು ಭಸ್ಮೀಕೃತವ ಮಾಡಿದ ಬಳಿಕ, ದೃಶ್ಯ ಜಡ ತನುವೆಲ್ಲ ಶಿವ ಸತ್ಕ್ರಿಯಾ ಚಾರದೆ ಮೂಲ ತನುತ್ರಯವೇ ತನ್ನ ತನುವೆಂದರಿವುದು. ಶ್ರೀಗುರು ಮಂತ್ರದೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ಮನದ ಪೂರ್ವಾಶ್ರಯವ ಕಳೆದು ಮನಕ್ಕೆ ಘನ ನೆನಹ ಸಂಬಂಧಿಸಿದನಾಗಿ, ಮನ ನಿರ್ಮಲನಾಗಿ ಲಿಂಗಕ್ಷಾಶ್ರಯನೆಂದ ರಿವುದು. ಶ್ರೀಗುರು ಜ್ಞಾನದೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ಪ್ರಾಣ ಪ್ರಪಂಚದ ಪಶುಭಾವ ವಕಳೆದು ಅಖಂಡಿತ ಜ್ಞಾನಲಿಂಗ ಕಳೆಯ ತನ್ನ ಪ್ರಾಣನಾಥನೆಂದು ತಿಳುಹಿದನಾಗಿ ಪ್ರಾಣ ಮಲಿನವೆಂಬುದು ಪಶುಭಾವವಲ್ಲದೆ ಲಿಂಗಭಾವವಲ್ಲ. ಈ ಸಂದೇಹ ಭ್ರಾಂತಿಯುಳ್ಳ ಕಾರಣ ಶೈವಹೊಲ್ಲ ಎನುತಿದ್ದೆನಯ್ಯಾ. ತಮ್ಮ

ತಾವರಿದು ನಿಶ್ಚಯಿಸದಿದ್ದಡೆ ಮಾಣಲಿ. ಗುರು ಉಪದೇಶದಿಂದ ನಿಶ್ಚಯಿಸುವುದು ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ, ಮಹಾಲಿಂಗ ಗುರುಶಿವ ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರಪ್ರಭುವೇ.

೬. ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಉಪದೇಶವ ಮಾಡಿ ಕಾಯಕ್ಕೆ ಲಿಂಗವ ಕೊಡಬೇಕು. ಕಾಯ ಶುದ್ಧವ ಮಾಡಿ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಅರಿವ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಷ್ಟನರಿಯದೆ ದೀಕ್ಷೆಯ ಮಾಡಬಾರದು. ಕುರುಡನ ಕಯ್ಯ ಕೋಳ ಕಲಿಸಿ ಪ್ರತಿ ಗುರುಡಂಗೆ ಊಡಿಸಿದಂತಾಯಿತ್ತು. ಮಲಭಾಂಡದ ಜೀವಿಯ ಕಯ್ಯಲ್ಲಿ ಅನುಜ್ಞೆಯ ಪಡೆದ ಶಿಷ್ಯಂಗೆ ಉಭಯ ಕೇಡಾಯಿತ್ತು. ಇದನರಿದು ಅರಿವುಳ್ಳ ಶಿಷ್ಯನು ಶಿವಜ್ಞಾನಮಾರ್ಗವ ಬಲ್ಲ ಗುರುವಿನ ಕಯ್ಯಲ್ಲಿ ಆ ಲಿಂಗವ ಕೊಟ್ಟು ಮರಳಿ ಪಡೆಯಬೇಕಣ್ಣಾ. ಸದಾಶಿವಲಿಂಗಮೂರ್ತಿಯನರಿವುದಕ್ಕೇ ಇದೇ ಚಿಹ್ನವು.

೭. ಗುರುವು ಮನದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರವನ್ನೂ ತನುವಿನಲ್ಲಿ ಲಿಂಗವನ್ನೂ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಕರುಣಾರಸವನೆರೆಯಲು, ಆ ಮಂತ್ರವು ಜಿಹ್ವೆಯಲ್ಲಂಕುರಿಸಿ ಶರೀರವನಾವರಿಸಲು, ಆ ಭೂತತತ್ವವಳಿದು ಮಂತ್ರವೇ ಶರೀರವಾಯಿತ್ತು. ಲಿಂಗವು ನೇತ್ರದಲ್ಲಂಕುರಿಸಿ ಮನವನಾವರಿಸಿ ಮನದಹಂಕಾರವ ತೊಲಗಿಸಿ, ಆ ಮನವೇ ಲಿಂಗವಾಯಿತ್ತು. ಮಂತ್ರವೇ ತನುವಾಗಿ, ಮನವೇ ಲಿಂಗವಾದಲ್ಲಿ ನಾಮಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಪುರುಷನಿರ್ಪಂತೆ, ಮಂತ್ರಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಮಿರ್ಪುದು ಸಹಜವಾಯಿತ್ತು. ತನುಮನೋಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರ್ಪ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗವು ಮಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಲೀನವಾಯಿತ್ತು. ಮಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಸುಷುಪ್ತಿ ನೆಲೆಗೊಂಡು, ಪ್ರಪಂಚವೆಲ್ಲ ಸ್ವಪ್ನಸ್ವರೂಪವಾಗಿ, ಮಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನವು ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಆನಂದವು, ಈ ಎರಡರ ಸಂಗವೇ ನಿಜವು, ನಿಜವೇ ತಾನಾಗಿ, ತನ್ನಿಂದನ್ಯವೇನೂ ಇಲ್ಲದುದೇ ಕೇವಲ ಕೈವಲ್ಯವೆನಿಸುವದು ಕಾಣಾ, ಮಹಾ ಘನ ದೊಡ್ಡ ದೇಶಿಕಾರ್ಯ ಗುರುಪ್ರಭುವೇ.

೮. ಗೃಹಸ್ಥಧರ್ಮದ ಗುರುವಿನ ದೀಕ್ಷಾಚಾರ್ಯನ ಭೇದ. ಪಿಂಡೋತ್ಪತ್ತಿ, ಜಾತಿ, ಗೋತ್ರ, ಲಕ್ಷಣ, ನೀತಿ, ಭಕ್ತಿಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ಕಳೆಯನರಿತು, ಕುಚಿತ್ತ, ಕುಹಕ, ಕ್ಷುದ್ರ, ಪಿಸುಣತ್ವ, ಅಸಘಾತಕ, ಪರದಾರ, ಇಂತೀ ಪೂರ್ವಾಶ್ರಯಂಗಳ ಬಿಡಿಸಿ, ಮಾಂಸಪಿಂಡವ ಕಳೆದು, ಮಂತ್ರಪಿಂಡವ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ, ಸ್ಥೂಲದ ವ್ಯವಹರಣೆ, ಸೂಕ್ಷ್ಮದ ಪ್ರಕೃತಿ, ಕಾರಣದ ಪ್ರಮೇಯಮಂ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು, ರಸ ಗಂಧ ರೂಪು ಶಬ್ದ

ಸ್ಪರ್ಶ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಂಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಶಯಮಂ ಪರಿಹರಿಸಿ, ಮನ ವಚನ ಕಾಯ ತ್ರಿಕರಣ ಶುದ್ಧಾತ್ಮನಂ ಮಾಡಿ, ಈಶ್ವರಧ್ಯಾನದಿಂದ ಕರಕಮಲವಂ ಕಪಾಲದ ಮೇಲೆ ಮೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಿ, ಧ್ಯಾನಪ್ರಯೋಗಮಂ ಕಲ್ಪಿಸಿ, ಜ್ಞಾನಪ್ರಯೋಗಮಂ ವೇಧಿಸಿ, ಮೇಲೆ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯಂ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ, ಅಂಗಕ್ಕೆ ಆಚಾರ, ಆತ್ಮಾಂಗಕ್ಕೆ ಅರಿವು, ಈ ಗುಣ ಸಂಭವಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಹಸ್ತಮಸ್ತಕ ಸಂಯೋಗವ ಇಷ್ಟತನುವಿಂಗೆ ಇಷ್ಟಲಿಂಗವು ಸಂಬಂಧಿಸಬೇಕು. ಇದು ಚತುರ್ವಿಧ ಮತದಾಚಾರ್ಯನಂಗ, ಗುರುಸ್ಥಲದ ಭಕ್ತಿ, ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣ ಪ್ರಿಯ ಭೋಗ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಗುರು ದೀಕ್ಷಾಸೂತ್ರ.

೯. ರೂಪಿಂಗೆ ರೂಪು, ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸುಜ್ಞಾನ, ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಪ್ರಸಾದ ಲಿಂಗತ್ರಯವೆದೆಯಿಂದವೆ ತಂದು ಅವರವರ ಕರದಲ್ಲಿ ದೀಕ್ಷೆಯ ಮಾಡಿದನು ಗುರು ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

ಅರ್ಥಃ— ಶಿವನ ಸ್ಥೂಲರೂಪದ ಕಳೆಯನೆ ಇಷ್ಟಲಿಂಗವೆಂದೆನಿಸಿ ತನುವಿಂಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯವ ಮಾಡಿ, ಆ ಇಷ್ಟಲಿಂಗದ ಕಳೆಯು ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಪ್ರಸನ್ನತ್ವವ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಪ್ರಾಣಲಿಂಗವೆಂದೆನಿಸಿ, ಆ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗದ ಪ್ರಸನ್ನತ್ವವ ಕಾಂಬ ಜ್ಞಾನದ ಭಿನ್ನಭಾವವಳಿದು ಅಭಿನ್ನಜ್ಞಾನವನಿತ್ತು ಮಹಾಲಿಂಗನ ಸಾಹಿತ್ಯವ ಮಾಡಿ ಎನ್ನ ತ್ರಿವಿಧ ಲಿಂಗಸ್ವರೂಪಿಯ ಮಾಡಿದ ಗುರುಚನ್ನಬಸವಣ್ಣನೆಂಬು ಸಿದ್ಧರಾಮಯ್ಯದೇವರು ನುಡಿದರೆಂಬುದೀವಚನದ ತಾತ್ಪರ್ಯಾರ್ಥ.

೧೦. ಒಂದು ಧನುವಿಂಗೆ ಮೂರಂಬ ಹಿಡಿದೆ. ಒಂದು ಬಾಣವ ಬಿಡಲಾಗಿ ಪದ್ಮೋದ್ಭವನ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಕಟ್ಟಿತ್ತು. ಮತ್ತೊಂದು ಬಾಣವ ಬಿಡಲಾಗಿ ಪದ್ಮೋದ್ಭವನ ಹೆಡೆಗಯ್ಯ ಕಟ್ಟಿತ್ತು. ಕಡೆಯ ಬಾಣವು ರುದ್ರನ ಹಣೆಯನೊಡೆದು ಅಲಗು ಮುರಿಯಿತ್ತು. ಗಾರಿ ಜಾರಿತ್ತು. ನಾರಿಯ ಹೂಳುವ ಹಿಳಿಕು ಹೋಳಾಯಿತ್ತು, ಗುಹೇಶ್ವರನ ಶರಣ ಅಲ್ಲಮ ಹಿಡಿದ ಬಿಲ್ಲು ಮುರಿಯಿತ್ತು.

ಅರ್ಥಃ— ಭಾವವೆಂಬ ಬಿಲ್ಲಿಗೆ ಮನವೆಂಬ ನಾರಿಯ ಹೂಡಿ ಕ್ರಿಜ್ಞಾನಭಾವವೆಂಬ ಮೂರು ಬಾಣವ ಪಿಡಿದೆನು. ಸ್ಥೂಲತನುವಿನಲ್ಲಿ

ಸತ್‌ಕ್ರಿಯಾಚಾರವ ನೆಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿ, ಅಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟಲಿಂಗಸಂಬಂಧ ವಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮನ ಉತ್ಪತ್ತಿ ನಷ್ಟವಾಯಿತ್ತು. ಸೂಕ್ಷ್ಮತನುವಿನಲ್ಲಿ ಸುಜ್ಞಾನವನಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಸ್ಥಿತಿಭೋಗ ನಷ್ಟವಾಯಿತ್ತು. ಕಾರಣ ತನುವಿನಲ್ಲಿ ಸದ್ಭಾವವ ನಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಭಾವಲಿಂಗ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ರುದ್ರನ ಭಿನ್ನಜ್ಞಾನ ಮೊದಲಾದ ಲಯೋಧರ್ಮ ನಷ್ಟವಾಯಿತ್ತು. ಮಹಾಜ್ಞಾನವು ಭಾವ ಲಿಂಗ ನಿಷ್ಪತ್ತಿಯಾಯಿತ್ತು. ಆ ತ್ರಿವಿಧ ಲಿಂಗಸಂಬಂಧಿಯಾದ ಶರಣಂಗೆ ಭಿನ್ನಜ್ಞಾನ ಭಿನ್ನಕ್ರಿಯೆಗಳು ನಷ್ಟವಾದವು. ಮನಸ್ಸು ಪ್ರಾಣಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಸುವ ನೈಷ್ಠೆಯು ಇಷ್ಟಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಪತ್ತಿಯಾಯಿತ್ತು. ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಚಿತ್ಪ್ರಭಾಂಗಸ್ವರೂಪವಾದ ಶರಣನು ಅರುಪನ ಹಸ್ತದಲ್ಲಿ ಪಿಡಿವ ಶಿವ ಭಾವವೆಂಬಲ್ಲು ಭಾವದಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಪತ್ತಿಯಾಯಿತ್ತೆಂಬುದರ್ಥ.

೧೧. ಶ್ರೀಗುರು ಶಿಷ್ಯನ ಮಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಹಸ್ತಕಮಲವನಿರಿಸಿ ಈ ಪ್ರಕಾರವಪ್ಪ ಲಿಂಗಕಳೆಯು ಪತಿಷ್ಠೆಯ ಮಾಡಿದನಾಗಿ ಗುರುವಿನ ಹಸ್ತದಿಂದ ಆ ಕಳೆ ಹುಟ್ಟಿ, ಅದೇ ಕರಸ್ಥಲಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಲಿಂಗವಾಯಿತ್ತು. ಮನಸ್ಥಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗವಾಯಿತ್ತು, ಭಾವಭರಿತವಾಗಿ ಭಾವಲಿಂಗವಾಯಿತ್ತು. ಇಷ್ಟಪ್ರಾಣಭಾವವೆಂಬ ಲಿಂಗವು ತಾನೇ ಆಚಾರಲಿಂಗ ಗುರುಲಿಂಗ ಶಿವಲಿಂಗ ಜಂಗಮಲಿಂಗ, ಪ್ರಸಾದಲಿಂಗ ಮಹಾಲಿಂಗ ಇಂತೀ ಲಿಂಗಪಂಚಕವು ಆಚಾರಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಗರ್ಭೀಕೃತವಾಗಿ, ಆಚಾರಲಿಂಗವೆಂದು ಕ್ರಿಯಾಲಿಂಗವೆಂದು ಒಂದೇ ಪರಿಯಾಯವಾಗಿ ಕ್ರಿಯಾಲಿಂಗವೆಂದು ಇಷ್ಟಲಿಂಗವೆಂದು ಒಂದೇ ಪರಿಯಾಯವಾಗಿ, ಇಂತಿವೆಲ್ಲವನೊಳಕೊಂಡು ನಿನ್ನ ಕರಸ್ಥಲಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು ವಸ್ತು. ಈ ಕರಸ್ಥಲದ ಮಹಾ ಘನವ ನಿಲವನು ಹೀಗೆಂದರಿವುದೆಂದೆನಯ್ಯ ಮಹಾಲಿಂಗ ಗುರುಶಿವ ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರ ಪ್ರಭುವೇ.

೧೨. ಶ್ರೀಗುರು ಶಿವನ ಗಣಂಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಎನಗೆ ಉಪದೇಶಿಸುವಲ್ಲಿ ಪರಮೇಶ್ವರನ ಪಂಚಮುಖವನೇ ಪಂಚಕಲಶವಾಗಿ ಮೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಿ, ಗಣಂಗಳ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಕರಸ್ಥಲಕ್ಕೆ ಶಿವಲಿಂಗವ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಲಿಂಗವೇ ಗಂಡ ನೀನೇ ಹೆಂಡತಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಲಲಾಟದಲ್ಲಿ ವಿಭೂತಿಯ ಪಟ್ಟವಂ ಕಟ್ಟಿ ಹಸ್ತದಲ್ಲಿ ಕಂಕಣವ ಕಟ್ಟಿ, ಪಾದೋದಕಪ್ರಸಾದವನಿತ್ತು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಸತಿಪತಿಭಾವ ತಪ್ಪದೆ ಇರಲಿ ಎಂದು ನಿರೂಪಿಸಿದನಯ್ಯ ಶ್ರೀಗುರು. ಆ ನಿರೂ

ಪವ ಮಹಾ ಪ್ರಸಾದವೆಂದು ಕೈಕೊಂಡೆನಯ್ಯ. ಇದು ಕಾರಣ ಪತಿಯಲ್ಲದೆ ಅನ್ಯವನರಿಯೆನಯ್ಯ ಮಹಾಲಿಂಗ ಗುರುಃಶಿವಸಿದ್ಧೇಶ್ವರ ಪ್ರಭುವೇ.

೧೩. ನೋಡಿದಿರೋ, ನೋಡಿದಿರೋ, ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರವ. ಶಿಷ್ಯನೆಂಬ ಹೆಂಡತಿಯ ಶ್ರೀಗುರುವೆಂಬ ಗಂಡನು ಹಸ್ತಮಸ್ತಕ ಸಂಯೋಗವೆಂಬ ಕೂಟವ ಮಾಡಲು, ಷಡಕ್ಷರವೆಂಬ ಮಂತ್ರವೆಂಬ ವೀರ್ಯವು ಚಲನೆಯಾಗಿ ಶಿಷ್ಯನೆಂಬ ಹೆಂಡತಿಯ ಕರ್ಣವೆಂಬ ಗರ್ಭಪ್ರವೇಶವಾಗಲು, ಮನ ಬಸುರಾಗಿ, ಕಂಗಳೆಂಬ ಯೋನಿಯಲ್ಲಿ ಲಿಂಗವೆಂಬ ಮಗುವಂ ಹಡೆದು ಅಂಗಯ್ಯೆಂಬ ತೊಟ್ಟಿಲಲ್ಲಿಕ್ಕಿ, ಮಂಗಳಸ್ತೋತ್ರವೆಂಬ ಜೋಗುಳವಂ ಹಾಡಿ ಅಖಂಡೇಶ್ವರನೆಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟರು ನೋಡಾ. ಇದು ಕಾರಣ ನೀನೆಮಗೆ ಮಗನಾದಿರಿ, ನಾ ನಿನಗೆ ತಾಯಾದೆನಯ್ಯ ಅಖಂಡೇಶ್ವರಾ.

೧೪. ದೇಹದೊಡನೆ ಪ್ರಾಣ ಹುಟ್ಟಿತ್ತಯ್ಯ. ಆ ದೇಹದೊಡನೆ ಮಿಶ್ರವಾದ ಪ್ರಾಣನು ಶ್ರೀಗುರುವಿನ ಕರಕಮಲದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗಿ ಅಂಗದ ಮೇಲೆ ಲಿಂಗಸ್ವಾಯತವ ಮಾಡಿ ಉರುತರ ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಭರಿತ ಚರಿತ ಚಾರಿತ್ರನ ಮಾಡಿದನಾಗಿ ಲಿಂಗದೇಹಿ ಲಿಂಗಪ್ರಾಣಿ ಎನಿಸಿಕೊಂಡು ಬದುಕಿದೆನಯ್ಯ ಮಹಾಲಿಂಗ ಗುರುಶಿವಸಿದ್ಧೇಶ್ವರಪ್ರಭುವೇ.

೧೫. ಸದ್ಗುರುಸ್ವಾಮಿ ಶಿಷ್ಯಂಗೆ ಅನುಗ್ರಹವ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ತಚ್ಛಿಷ್ಯನ ಮಸ್ತಕದ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಶ್ರೀಹಸ್ತವನಿರಿಸಿದಡೆ ಲೋಹದ ಮೇಲೆ ಪರುಷಬಿದ್ದಂತಾಯಿತ್ತಯ್ಯ. ಒಪ್ಪುವ ಶ್ರೀವಿಭೂತಿಯ ನೊಸಲಿಂಗೆ ಪಟ್ಟವ ಕಟ್ಟಿದಡೆ, ಮುಕ್ತಿಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದೊಡೆತನಕ್ಕೆ ಪಟ್ಟಗಟ್ಟಿದಂತಾಯಿತ್ತಯ್ಯ. ಸದ್ಯೋಜಾತ ವಾಮದೇವ ಅಘೋರ ತತ್ಪುರುಷ ಈಶಾನ್ಯವೆಂಬ ಪಂಚಕಳಶದ ಅಭಿಷೇಕವ ಮಾಡಿಸಲು ಶಿವನ ಕರುಣಾಮೃತ ಸೋನೆ ಸುರಿದಂತಾಯಿತ್ತಯ್ಯ. ನೆರೆದ ಶಿವಗಣಂಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಹಾಲಿಂಗವನು ಕರಸ್ಥಲಾಮಳಕವಾಗಿ ಶಿಷ್ಯನ ಕರಸ್ಥಲಕ್ಕೆ ಇತ್ತು, ಅಂಗದಲ್ಲ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿಸಿ ಪ್ರಣಮಪಂಚಾಕ್ಷರಿಯನುಪದೇಶವ ಕರ್ಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ, ಕಂಕಣವ ಕಟ್ಟಿದಲ್ಲಿ ಕಾಯವೇ ಕೈಲಾಸವಾಯಿತ್ತು, ಪ್ರಾಣವು ಪಂಚಬ್ರಹ್ಮಮಯ ಲಿಂಗವಾಯಿತ್ತು. ಇಂತು ಮುಂದೆ ತೋರಿ ಹಿಂದೆ ಬಿಡಿಸಿದ ಶ್ರೀಗುರುವಿನ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯದಿಂದ ಆನು ಬದುಕಿದೆನಯ್ಯ ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಯ್ಯ.

೧೬. ಬಿಸಿಲಿನ ಮುಂದಣ ಮಂಜಿನಂತಾಯಿತ್ತು. ದಿಟದ ಮುಂದಣ ಸಟೆಯಂತಾಯಿತ್ತು. ಪುಣ್ಯದ ಮುಂದಣ ಪಾಪದಂತಾಯಿತ್ತು. ಯೋಗಿಯ ಮುಂದಣ ಸಂಸಾರದಂತಾಯಿತ್ತು. ಧೀರನ ಮುಂದಣ ಹೇಡಿಯಂತಾಯಿತ್ತು. ಉರಗನ ಮುಂದಣ ಭೇಡುಕನಂತಾಯಿತ್ತು. ಹರಿಯ ಮುಂದಣ ಕರಿಯಂತಾಯಿತ್ತು. ವಿವೇಕಿಯ ಮುಂದಣ ದುಃಖದಂತಾಯಿತ್ತು. ಪುಣ್ಯಾರಣ್ಯದಹನ ಭೀಮೇಶ್ವರನೆಂಬ ಸದ್ಗುರು ಕಾರುಣ್ಯವಾಗಲೊಡನೆ ಎನ್ನ ಸುತ್ತಿಹ ಪ್ರಪಂಚು ಸರ್ವವೂ ಓಡಿದವಯ್ಯಾ.

೧೭. ಎನ್ನ ಕರಸ್ಥಳದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಪರಮ ನಿರಂಜನ ಕುರುಹು ದೋರಿದ. ಆ ಕುರುಹಿನ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅರುಹಿನ ಕಳೆ ತೋರಿದ. ಆ ಕಳೆಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಹಾಜ್ಞಾನದ ಬೆಳಗ ತೋರಿದ. ಆ ಬೆಳಗಿನ ನಿಲವಿನೊಳಗೆ ಎನ್ನ ತೋರಿದ. ಎನ್ನೊಳಗೆ ತನ್ನ ತೋರಿದ. ತನ್ನೊಳಗೆ ಎನ್ನ ನಿಂಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡ ಮಹಾಗುರುವಿಗೆ ನಮೋ ನಮೋ ಎನುತಿರ್ದೆನಯ್ಯ ಅಖಂಡೇಶ್ವರಾ.

೧೮. ಪರುಷ ಮುಟ್ಟಿದ ಲೋಹದಂತೆ ಮಾಡಿತೆನ್ನ ಶ್ರೀಗುರುವಿನುಪದೇಶ. ಕರ್ಪುರ ಜ್ಯೋತಿಯಂತೆ ಮಾಡಿತೆನ್ನ ಶ್ರೀಗುರುವಿನುಪದೇಶ. ಉರಿ ಉಂಡ ತೃಣದಂತೆ ಮಾಡಿತೆನ್ನ ಶ್ರೀಗುರುವಿನುಪದೇಶ. ಈಡಾಕುಂಡಲಿಯಂತೆ ಮಾಡಿತೆನ್ನ ಶ್ರೀಗುರುವಿನುಪದೇಶ. ಒರೆಗಲ್ಲು ಪುಥ್ಥಳಿಯೊಪ್ಪವ ನೋಡಿದಂತೆ ಅಖಂಡೇಶ್ವರಾ ನಿಮ್ಮ ವಚನೋಪದೇಶ.

೧೯. ಗುರುವಿನ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಸಾಧಾರಣ ತನುವ ಮರೆದೆ. ಗುರುವಿನ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಮಲತ್ರಯದ ಪಂಕವ ತೊಳೆದೆ. ಗುರುವಿನ ಕೃಪೆಯಿಂದ ದೀಕ್ಷಾತ್ರಯದಿಂದ ಅನುಭಾವಿಯಾದೆ. ಗುರುವಿನ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಶುದ್ಧ ಸಿದ್ಧ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪ್ರಸಾದವನರಿದೆ. ಎನಗಾಧಿಕ್ಯವಪ್ಪ ವಸ್ತು ಬೇರೊಂದಿಲ್ಲ; ಅದೇನು ಕಾರಣ? ಅವ ನಾನಾದೆನಾಗಿ. ಗುರುವೆ, ಎನ್ನ ತನುವಿಂಗೆ ಲಿಂಗದೀಕ್ಷೆಯ ಮಾಡಿ, ಎನ್ನ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸ್ವಾನುಭಾವ ದೀಕ್ಷೆಯ ಮಾಡಿ, ಎನ್ನ ತನುಮನ ಧನದಲ್ಲಿ ವಂಚನೆ ಇಲ್ಲದೆ ಮಾಡಲೆಂದು ಜಂಗಮದೀಕ್ಷೆಯ ಮಾಡಿ, ಎನ್ನ ಸರ್ವಾಂಗವು ನಿನ್ನ ವಿಶ್ರಾಮಸ್ಥಾನ ಶುದ್ಧ ಮಂಟಪವಾದ ಕಾರಣ ಲೋಕವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ನರಿಯದೆ, ಲೋಕ ಎನ್ನೊಳಗಾಯಿತ್ತು, ಆ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೊರಗಾದೆನಾಗಿ. ಅದೇನು ಕಾರಣ? ಜನನಮರಣ ಪ್ರಳಯಕ್ಕೆ ಹೊರಗಾದೆನಾಗಿ. ಗುರುವೇ, ಸದ್ಗುರುವೇ,

ಎನ್ನ ಭವವ ಬೇರ ಹರಿದ ಗುರುವೇ, ಭವಪಾಶವಿಮೋಚನ ಅವ್ಯಯ ಮನದ ಸರ್ವಾಂಗಲೋಲುಪ್ತಿ ಭುಕ್ತಿ ಮುಕ್ತಿ ಫಲದಾಯಕ ಗುರುವೇ ಬಸವಣ್ಣ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣ ಪ್ರಭು ಮೊದಲಾದ ಅಸಂಖ್ಯಾತರನೆಲ್ಲರನು ತೋರಿದ ಗುರುವೇ.

೨೦. ನೀನೆನಗೆ ಶ್ರೀಗುರುವಪ್ಪೊಡೆ, ನಾ ನಿನಗೆ ಶಿಷ್ಯನಪ್ಪೊಡೆ ಎನ್ನ ಕಾಯದ ಕರ್ಮವ ತೊಡೆದು, ಎನ್ನ ಕರಣಾದಿ ಗುಣಂಗಳ ಕಳೆದು ನೀನೆನ್ನ ಕಾಯದಲಡಗಿ ನೀನೆನ್ನ ಪ್ರಾಣದಲಡಗಿ, ನೀನೆನ್ನ ಭಾವದಲಡಗಿ ನೀನೆನ್ನ ಕರಸ್ಥಲಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕಾರುಣ್ಯವ ಮಾಡಾ ಗುಹೇಶ್ವರಾ.

೨೧. ಜ್ಯೋತಿಯೊಳಗಿಪ್ಪ ಕರ್ಪುರಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪುವಿನೊಳಗಿಪ್ಪ ಉಪ್ಪಿಂಗೆ ಶ್ರೀಗುರುವಿನೊಳಗಿಪ್ಪ ಶಿಷ್ಯಂಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕ್ರಿಯೊ ವರ್ತನೆಯುಂಟೇ ಗುಹೇಶ್ವರಾ?

೨೨. ತನ್ನ ಲಿಂಗವ ಶಿಷ್ಯಂಗೆ ಬಿಜಯಂಗೈಸಿ ಕೊಟ್ಟ ಮುಂದೆ ತಾನೇನಾಗುವನೆಲವೋ? ಅವನ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಗುರುವಾದನಲ್ಲದೆ ಅವನ ಮನಕ್ಕೆ ಗುರುವಾದುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಾದ ಮುಕ್ತಿಯ ಮಾರಿ ಕೊಂಡುಂಬ ಭಂಗಾರರ ತೋರದಿರಾ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಸಂಗಮದೇವಾ.

೨೩. ಹಣವಿನಾಸೆಗೆ ಹದಿನೆಂಟು ಜಾತಿಯ ಭಕ್ತರ ಮಾಡಿ ಲಿಂಗವ ಕೊಟ್ಟು ಲಿಂಗದ್ರೋಹಿಯಾದ. ಪ್ರಸಾದವ ನೀಡಿ ಪ್ರಸಾದ ದ್ರೋಹಿ ಯಾದ. ಪಂಚಾಕ್ಷರಿಯ ಹೇಳಿ ಪಂಚಮಹಾಪಾತಕಕ್ಕೊಳಗಾದ. ಇಂತೀ ಹೊನ್ನ ಹಂದಿಯ ಕೊಂದು ಬಿನ್ನಾಣವಲ್ಲಿ ಕಡಿದುಂಬ ಕುನ್ನಿಗಳನೇನೆಂಬೆ ನಯ್ಯ ಕಲಿದೇವರದೇವಾ?

೨೪. ಹೊಲಬನರಿಯದ ಗುಣವು ಸುಲಭ ನಲ್ಲವ ಶಿಷ್ಯ ಕೆಲ ಬಲನ ನೋಡಿ ವಿಚಾರಿಸಿ ಮಾಡದುಪದೇಶ ಅಂಧಕ ವನವ ಹೊಕ್ಕಂತೆ ಕಾಣಾ ರಾಮನಾಥಾ.

೨೫. ಗುರು ಕರುಣಿಸಲು ಸಂಸಾರ ವಿಷಯ ಕೆಟ್ಟಿತ್ತು. ಮಾಯಾ ಪ್ರಪಂಚು ಬಿಟ್ಟಿತ್ತು. ಹುಟ್ಟುವದು ಹೋಯಿತ್ತು. ನೆಟ್ಟನೆ ಗುರುಪಾದವ ಮುಟ್ಟಿ ಭವಗೆಟ್ಟೆನು ಕಾಣಾ ರಾಮನಾಥಾ.

ಗುರುಶಿಷ್ಯ ಸಂಬಂಧ.

೧. ಅರವಿನ ಹೃದಯ ಕಣ್ದೆರೆಯಬೇಕೆಂದು ಗುರುವೆಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಂಡನಲ್ಲದೆ ಗುರುವಿಂಗೆ ಶಿಷ್ಯನೆಂದುಂಟೇ ? ಶಿಷ್ಯಂಗೆ ಗುರುವೆಂದುಂಟೇ ? ಗಮನಾಗಮನ ನಾಸ್ತಿಯಾದ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಲಿಂಗವೆಲ್ಲಿಯದೋ ಗುಹೇಶ್ವರಾ ?

೨. ಕೃತ್ಯಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಲಿಂಗವ ಕೃತ್ಯಕ್ಕೆ ತಂದವರಾರೋ ? ಅವಾಙ್ಮನಸಗೋಚರ ಲಿಂಗವ ಜೊಟ್ಟಿಡಲೆಡೆದೆರಹಿಲ್ಲದ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಲಿಂಗವ ಪರಾಪರ ಲಿಂಗವ ಈ ಗುರುಕೊಟ್ಟ ಶಿಷ್ಯಕೊಡನೆಂಬ ಲಜ್ಜೆಯ ಭಂಡರ ನೋಡಾ ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗಮದೇವಾ.

ಇಷ್ಟಲಿಂಗದ ಸ್ವರೂಪು.

(೧) ಲಿಂಗವೆಂಬುದು ಪರಶಕ್ತಿಯುತ ಪರಶಿವನ ನಿಜದೇಹ. ಲಿಂಗವೆಂಬುದು ಪರಶಿವನ ಘನತೇಜ. ಲಿಂಗವೆಂಬುದು ಪರಶಿವನ ನಿರತಿಶಯಾನಂದ ಸುಖವು. ಲಿಂಗವೆಂಬುದು ಪರಶಿವನ ಪರಮಜ್ಞಾನ. ಲಿಂಗವೆಂಬುದು ಷಡಧ್ವಮಯ ಜಗಜ್ಜನ್ಮಭೂಮಿ. ಲಿಂಗವೆಂಬುದು ಅಖಂಡಿತವೇದ, ಪಂಚಸಂಜ್ಞೆ. ಲಿಂಗವೆಂಬುದು ತಾ ಹರಿಬ್ರಹ್ಮರ ನಡುವುನೆಗಳ ಜ್ಯೋತಿರ್ಲಿಂಗ. ಶ್ಲೋ॥ ಅಖಿಲಾರ್ಣವಲಯಾನಾಂ। ಲಿಂಗಮುಖ್ಯಪರಂತಥಾ॥ ಪರಂ ಗೂಢಂ ಶರೀರಸ್ಥಂ। ಲಿಂಗಕ್ಷೇತ್ರಮನಾದಿವತ್॥ ಯದಾದಿವಿೂಶತೇಜಂ। ತಲ್ಲಿಂಗಪಂಚಸಂಜ್ಞಕಂ॥ ಎಂದಿದು ಲಿಂಗದ ಮರ್ಮ ಉರಿಲಿಂಗಪೆದ್ದಿ ಪ್ರಿಯವಿಶ್ವೇಶ್ವರಾ, ಲಿಂಗದೊಳಿದ ತಿಳಿಯಬಲ್ಲವನೇ ಬಲ್ಲವನು.

(೨) ಲಿಂಗವೆಂಬುದು ಸರ್ವಕಾರಣ ನಿರ್ಮಲ. ಲಿಂಗವೆಂಬುದು ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ನಿತ್ಯಪರಿಪೂರ್ಣ. ಲಿಂಗವೆಂಬುದು ಸರ್ವ ಲೋಕೋತ್ಪತ್ತಿಗೆ ಕಾರಣ. ಲಿಂಗವೆಂಬುದು ಸರ್ವ ತತ್ವಪೂರಣ ನಿಜಚೈತನ್ಯವು. ಲಿಂಗವೆಂಬುದು ಜನ್ಮವಾರುಧಿಯ ದಾಂಟಿಸುವ ಛತ್ರವು. ಲಿಂಗವೆಂಬುದು ಶರಣರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳಗುವ ಜ್ಯೋತಿರ್ಮಯಲಿಂಗವು. ಇಂತೀ

ಲಿಂಗವ ಮರ್ಮವನರಿದವನೇ ಅರಿದವನು ನಿಜಗುರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧ ಲಿಂಗೇಶ್ವರಾ.

(೩) ಜಗವನೊಳಕೊಂಡ ಲಿಂಗವು ಸೊಗಸಿದ್ದೆನ್ನ ಕರಸ್ಥಲಕ್ಕೆ ಬಂದಿರಲು ಕಂಡು ಹಗರಣವಾಯಿತ್ತೆನಗೆ. ಆಹಾ ಎನ್ನ ಪುಣ್ಯವೇ! ಆಹಾ, ಎನ್ನ ಭಾಗ್ಯವೇ! ಆಹಾ ಅಖಂಡೇಶ್ವರಾ, ನಿಮ್ಮ ಘನವ ಕಂಡು ಎನ್ನ ಮನಕ್ಕೆ ಮಂಗಳವಾಯಿತ್ತು ನೋಡಾ!

(೪) ಅಣುವಿಗೆ ಅಣುವು, ಮಹತ್ತಿಗೆ ಮಹತ್ತು ಎನಿಸುವ ಲಿಂಗ ದೇವನ ಕಂಡೆನಯ್ಯ ಎನ್ನ ಕರಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ. ಉಪಮಾತೀತ ವಾಙ್ಮನಕ್ಕ ಗೋಚರನೆನಿಸುವ ದೇವನ ಕಂಡೆನಯ್ಯ ಎನ್ನ ಕರಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ. ಶ್ರುತಿತತಿ ಶಿರದಮೇಲೆ ದಶಾಂಗುಲನೆನಿಸುವ ದೇವನ ಕಂಡೆನಯ್ಯ ನಾನೆನ್ನ ಕರ ಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ. ಭಾವಭರಿತ ಜ್ಞಾನಗಮ್ಯನೆನಿಸುವ ದೇವನ ಕಂಡೆನಯ್ಯ ಎನ್ನ ಕರಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ. ಅಖಂಡೇಶ್ವರನೆಂಬ ಅನಾದಿ ಪರಶಿವನ ಕಂಡೆನಯ್ಯ ಎನ್ನ ಕರಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ.

(೫) ವಟಬೀಜ ವಟವೃಕ್ಷಕೋಟಿಯ ನುಂಗಿಪ್ಪಂತೆ, ಸಟೆಯಿಂ ದಾದ ಅಜಾಂಡಕೋಟಿಗಳ ನುಂಗಿಪ್ಪ ಲಿಂಗವೇ, ದಿಟಪುಟ ಕಣ್ಣಾಮನ ಕರಸ್ಥಲಕ್ಕೆ ಬಂದು ಪ್ರಕಟವಾದೆ. ಮಝಭಾಪು, ಮಝಭಾಪು ಲಿಂಗವೇ ನಚರೇಣು ನಚಕ್ಷುವೆನಿಸುವ ಲಿಂಗವೇ, ಉತ್ಪತ್ತಿ ಸ್ಥಿತಿಲಯಕ್ಕೆ ಹೊರ ಗಾದೆನಯ್ಯ ನಿನ್ನ ಮುಟ್ಟಿದ ಕಾರಣ, ಉರಿಲಿಂಗಪೆದ್ದಿ ಪ್ರಿಯವಿಶ್ವೇಶ್ವರಾ.

೬. ಯತೋ ವಾಚೋ ನಿವರ್ತಂತೆ ಅಪ್ರಾಪ್ಯ ಮನಸಾ ಸಹ ಎಂದೆನಿ ಸುವ ಲಿಂಗವು, ಅತ್ಯತಿಷ್ಠದ್ದಶಾಂಗುಲ ಎಂದೆನಿಸುವ ಲಿಂಗವು, ಚಕಿತಮಭಿ ಧತ್ತೇ ಎಂದೆನಿಸುವ ಲಿಂಗವು, ಅಣೋರಣೀಯಾನ್ ಮಹತೊ ಮಹೀಯಾನ್ ಎಂದೆನಿಸುವ ಲಿಂಗವು, ಅಯಂ ಮೇ ಭಗವಾನ್ ಅಯಂಮೇ ಭಗವತ್ತರಂ ಎಂದೆನಿಸುವ ಲಿಂಗವು, ಏಕಮೂರ್ತಿ ಸ್ತ್ರಿಧಾಭೇದವೆಂದೆನಿಸಿ ಶ್ರೀಗುರು ಲಿಂಗ ಜಂಗಮರೂಪಾಗಿ. ಇಷ್ಟಪ್ರಾಣಸ್ತಥಾ ಭಾವಂ ತ್ರಿಧಾಪ್ಯೈಕ್ಯವೆಂದು ತ್ರಿವಿಧವೇಕೀಭವಿಸಿ ಲಿಂಗರೂಪಾಗಿ ಎನ್ನ ಕರಸ್ಥಲಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕರತಳಾ ಮಳಕದಂತೆ ತೋರುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಆಹಾ ಎನ್ನ ಪುಣ್ಯವೇ, ಆಹಾ ಎನ್ನ ಭಾಗ್ಯವೇ, ಆಹಾ ಎನ್ನ ಸತ್ಯವೇ, ಆಹಾ ಎನ್ನ ನಿತ್ಯನೇ, ಶಿವಶಿವಾ ಮಹಾ ದೇವ ನೀನೇ ಬಲ್ಲೆ, ಉರಿಲಿಂಗ ಪೆದ್ದಿಪ್ರಿಯ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಾ.

೭. ಪಾತಾಳವಿತ್ತಿತ್ತ, ಪಾದಂಗಳತ್ತತ್ತ. ದಶದಿಕ್ಕು ಇತ್ತಿತ್ತ ದಶ ಭುಜಗಳತ್ತತ್ತ. ಬಹ್ಮಾಂಡವಿತ್ತಿತ್ತ, ಮಣಿಮುಕುಟತ್ತತ್ತ. ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಯ್ಯ ನೀನೆನ್ನ ಕರಸ್ಥಲಕ್ಕೆ ಬಂದು ಚುಳುಕಾದಿರಲ್ಲಾಲಿಂಗವೇ.

೮. ತನುವಿಂಗೆ ಕುರುಹ ಕೊಟ್ಟ, ಮನಕ್ಕೆ ಅರಿವ ಕೊಟ್ಟ, ಘನಕ್ಕೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯ ಕೊಟ್ಟ, ಸುಳಿದಾಡುವ ಪರಿಪೂರ್ಣಂಗೆ ನಮೋ ನಮೋ ಎಂಬೆ ನಿಷ್ಕಳಂಕಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೯. ಕರಸ್ಥಲದ ಜ್ಯೋತಿಯದು. ಕುರುಹದು, ಎರಕವದು, ಅದರ ನೆಲೆಯ ತಿಳಿದರೆ ನಿಜಾನಂದವು. ಹೊಲಬುದೋರದಿಹ ನಿಸ್ಸೀಮನ ಹೊಲಬನರಿಮು ಕೂಡಿದಾತನೇ ವೃಷನು ಕಾಣಾ ರಾಮನಾಥಾ.

೧೦. ಪೃಥ್ವಿ ಅಪ್ಪುವಿನ ಆಧಾರದಿಂದ ಬೀಜ ಒಡೆದು ಬೆಳೆವಂತೆ, ಅರುಹು ಅರುಹಿಸಿಕೊಂಬ ಈ ಉಭಯದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನ ಕುರುಹಾಗಿ ಚಿಪ್ಪನ ವಸ್ತುವಾಗಿ, ಉಭಯ ಒಂದುಗೂಡಿ ಮೇಲನರಿತಲ್ಲಿ ಸದಾಶಿವ ಮೂರ್ತಿಲಿಂಗವು ಬಚ್ಚಬಯಲು.

೧೧. ಅರಿದರಿವು ಬರು ದೊರೆವೋಯಿತ್ತು. ಕುರುಹುದೋರಿದಡೆಂತು ನಂಬರು. ತೆರಹಿಲ್ಲದ ಘನವ ನೆನೆದು ಗುರು ಶರಣೆಂಬುದಲ್ಲದೆ, ಮರಹು ಬಂದಿಹುದೆಂದು ಗುರು ಕುರುಹ ಕಯ್ಯಲ್ಲಿ ತೋರಿದ. ಅರಿಯಬಲ್ಲಡೆ ಗುಹೇಶ್ವರ ಲಿಂಗವು ಹೃದಯದಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ.

ಅರ್ಥಃ—ಮನದೊಳಗೆ ಅಳವಟ್ಟ ಘನಲಿಂಗದ ನಿಜವ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಕಯ್ಯೊಳಗೆ ಕನ್ನಡಿಯ ನೋಡುವಂತೆ, ಗುರುಸ್ವಾಮಿ ಕರಸ್ಥಲಕ್ಕೆ ಲಿಂಗವ ಕೊಟ್ಟನಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೆನೂ ಮರೆಗನ್ನಡವಿಲ್ಲ. ಇದು ಕಾರಣ ಅರಿಯಬಲ್ಲಡೆ ಲಿಂಗವೆಂಬುದು ಮನದೊಳಗೆ ಇಪ್ಪುದೆಂಬುದೀ ವಚನದ ತಾತ್ಪರ್ಯಾರ್ಥ.

೧೨. ಜ್ಯೋತಿಯ ಬೆಳಗಿನಲ್ಲಿ ಜ್ಯೋತಿಯ ಕಪಟವ ಕಾಂಬಂತೆ, ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ಕನ್ನಡಿಯ ನೋಡಿ ಕಣ್ಣ ಕಲೆಯ ಕಾಂಬಂತೆ, ತನ್ನಿಂದ ತಾ ನೋಡಿ ತನ್ನ ನರಿಯಬೇಕು. ತನ್ನನರಿಯದವ ನಿಮ್ಮನೆತ್ತ ಬಲ್ಲನೋ? ತನ್ನನರಿವುದಕ್ಕೆ ದೃಷ್ಟವ ಕಯ್ಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟ. ಕಾಣದುದಕ್ಕೆ ಚಿತ್ತವ ನೆನಹಿಂಗೆ ಇತ್ತ. ಚಿತ್ತ ಇಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚೊತ್ತಿದ. ಮತ್ತೆ ದೃಷ್ಟವ ಕಾಂಬುದಿನ್ನೇನೋ? ಉರಿಯೊಳಗಣ ಕರ್ಪುರ, ಅನಲನೊಳಗಣ ಪಾವಕ, ಸಿಲೆ

ಯುಂಡ ಎಣ್ಣೆ, ಅಳತೆಯುಂಟೇ ಅಯ್ಯಾ? ಲಿಂಗವ ಮುಚ್ಚಿದ ಅಂಗಕ್ಕೆ ಜಗದ ಹಂಗಿಲ್ಲ. ಅನಂಗ ಅತೀತ ನಿಷ್ಕಳಂಕ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಲಿಂಗವೇ ತಾನಾದ ಶರಣಂಗೆ.

೧೩. ಮೃತ್ಕಾಷ್ಠ ಪಾಷಾಣಂಗಳಿಂದಾದವೆಲ್ಲ ಲಿಂಗವೇ? ಲೋಹ ಬೆಳ್ಳಿ ತಾಮ್ರ ಸುವರ್ಣದಿಂದಾದವೆಲ್ಲ ಲಿಂಗವೇ? ಅಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಭಾವಿಸುವ ಮನದ ಕೊನೆಯ ಮೊನೆಯ ಮೇಲೆ ಬೆಳಗುವ ನಿಜ ಬೋಧಾರೂಪು ಲಿಂಗವಲ್ಲದೆ, ಇವೆಲ್ಲ ಲಿಂಗವೇ? ತಿಳಿದು ನೋಡಲು ನಿಜಗುರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರನು ತಾನೇ ಲಿಂಗವು.

೧೪. ಶ್ರೀಗುರು ಸದ್ಭಾವ ಜಾತಲಿಂಗವು ಶಿವಕಲೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕರಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ಮೂರ್ತಿಗೊಂಡಿರಲು, ಕಂಗಳಲ್ಲಿದ್ದಡೆ ತನ್ನಳವೇ? ಪರಿಪೂರ್ಣ ಪರಶಿವನು ಆರಾರ ಭಾವಕಲ್ಪನೆ ಹೇಗೆ ಹಾಗೆ ತೋರಿತ್ತೆಂದಡೆ ತೋರಿದಂತೆ ಖಂಡಿತನೇ? ಆಗಲರಿಯನು, ನಿಜಗುರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರನು.

೧೫. ತತ್ಪದ ಲಿಂಗವೆಂದರುಹಿ, ತ್ವಂ ಪದ ಅಂಗವೆಂದರುಹಿ, ಅಸಿ ಪದ ಪ್ರಾಣವೆಂದರುಹಿ, ಅಂಗವೇ ಲಿಂಗ, ಲಿಂಗವೇ ಪ್ರಾಣವೆಂದು ಶ್ರೀಗುರು ಇಷ್ಟಲಿಂಗವ ಕೊಟ್ಟು ದೃಷ್ಟಲಿಂಗವ ತೋರಿದ ಬಳಿಕ ತತ್ವಮಸಿಪದ ನಿಮ್ಮ ಶರಣರು ಉರಲಿಂಗ ಪೆದ್ದಿ ಪ್ರಿಯವಿಶ್ವೇಶ್ವರಾ.

೧೬. ಕರಸ್ಥಲದ ಅಚಲದಲ್ಲಿ ಸಕಲವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಕೂಡಿ ಅನುಕರಿಸಿ ಇಪ್ಪುದದು ಭೇದ ನೋಡಾ. ಬಹುಳ ಘನತೆಯನೊಂದು ಮಾಡಿ ಕರದೊಳಗಿಟ್ಟ ಭೇದ ನಿನ್ನಯ ರೂಪು ಯೋಗಿನಾಥಾ.

ಅರ್ಥಃ—ಶ್ರೀಗುರು ಕರುಣಿಸಿ ಅಖಂಡ ಪರಬ್ರಹ್ಮವ ಸೂಕ್ಷ್ಮವ ಮಾಡಿ ಕರಸ್ಥಲದ ಶಿಲಾಮೂರ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಳಿಸಿ ಇರ್ದ ಲಿಂಗಮೂರ್ತಿಯೇ ಶಿವನೆಂಬುದೀ ವಚನದ ತಾತ್ಪರ್ಯಾರ್ಥ.

೧೭. ಎಪ್ಪತ್ತೈದು ಗ್ರಾಮದೊಳಗೊಪ್ಪಿಪ್ಪ ನಿಸ್ಸಿವನು ಉತ್ತಮಾಂಗಕ್ಕೆ ತಂದು ಕರಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ತತ್ವ ತೂರ್ಯಾರ್ಥದಿಂದತ್ತತ್ತಲಾಗಿಹ ಬ್ರಹ್ಮ ಮತ್ತೇ ನೀ ನಾನಾದ ಯೋಗಿನಾಥಾ.

ಅರ್ಥ:—ಎಪ್ಪತ್ತೈದು ತತ್ವಸ್ವರೂಪಾಗಿಪ್ಪ ಶರೀರವೆಂಬುದೇ ಗ್ರಾಮ ಆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿಪ್ಪ ಜೀವನ ಪರಮ ಚೈತನ್ಯವಾಗಿಪ್ಪ ಶಿವಕಳೆಯ ಶ್ರೀಗುರು ಶಿಷ್ಯನ ಮಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಹಸ್ತವನಿರಿಸಿ ಮಥಿಸಿ ತೆಗೆದು ಕರಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿದ ಇಷ್ಟಲಿಂಗವೆಂಬ ತತ್ವದವು ಆತ್ಮವೆಂಬ ಅಂಗವು ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಭೇದವ ಳಿದ ಅರಿವಿಂದ ಪರಬ್ರಹ್ಮವೆಂಬುದೀ ವಚನದ ತಾತ್ಪರ್ಯಾರ್ಥ.

೧೮. ಹೆಸರಿಡಲಿಕ್ಕಳವಲ್ಲ. ಹೆಸರು ಗೆಟ್ಟ ಸೀಮೆ ಪಸರಿಸಿತ್ತಿಕ್ಕು. ಮತ್ತಾನಂದದಾ ಹೆಸರಿಡುವ ಸೀಮೆಯನು ಗುರುವಾಗಿ ಪಸರಿಸಲು, ವಸುಧೆ ಕಂಡಿತು ಒಂದು ಲಿಂಗ ರೂಪಾ ಆನಂದರೂಪು. ಕಪಿಲ ಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜು ನನ ಸೀಮೆಯೊಳಗಡಗಿಪ್ಪುದು ಅನಂತ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವು.

ಅರ್ಥ:—ವಾಙ್ಮನಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಅಖಂಡಾನಂದ ಸ್ವರೂಪಾಗಿಪ್ಪ ಪರ ಬ್ರಹ್ಮವು ನಾಮರೂಪಗಳಿಲ್ಲದೆ ಇರ್ದು ತನ್ನ ಸ್ವಲೀಲೆಯಿಂದ ತಾನೇ ಗುರು ರೂಪಾಗಿ ತನ್ನ ನಿಜ ಚೈತನ್ಯವ ತಾನೇ ನಾಮರೂಪಿಗೆ ತಂದು ಲಿಂಗವೆಂದೆ ನಿಸಿ ತೋರಿದನಾಗಿ, ಆ ಲಿಂಗದ ದರುಶನ ಸ್ಪರ್ಶನದಿಂದ ಜಗತ್ತು ಪುಣ್ಯರಾ ದರು. ಆ ಗುರು ಕರುಣಿಸಿದ ಇಷ್ಟಲಿಂಗವು ಅನಂತ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಂಗಳನೊಳ ಕೊಂಡಿಪ್ಪ ಪರಬ್ರಹ್ಮನೆಂದರಿದ ಶರಣನು ಪರಬ್ರಹ್ಮವೆಯಪ್ಪನೆಂಬುದೀ ವಚ ನದ ತಾತ್ಪರ್ಯಾರ್ಥ.

೧೯. ಸೇವ್ಯನಾಗಿ ಸ್ವಯವಾದೆ· ಸಂಗಿಯಾಗಿ ನಿಸ್ಸಂಗಿಯಾದೆ. ಆನ ಂದನಾಗಿ ಅನಾಮಯನಾದೆ. ಸರ್ವರೊಳಗು ಅದಿಸಾದಾಖ್ಯ ತತ್ವವಿಾರಿದೆ. ಕಪಿಲ ಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಯ್ಯ ನಿಜಸ್ವರೂಪವನರುಹಿ ಎನಗೆ ಚುಳು ಕಾದೇ ನೀ.

ಅರ್ಥ:—ಪರಶಿವನು ತನ್ನ ಚಿದಂಶಿಕರಾದ ಆತ್ಮರುಗಳಿಗೆ ಜಡದೇಹ ಸಂಬಂಧಿಗಳ ಮಾಡಿ ಸೇವಕರೆನಿಸಿ ತಾನು ಸೇವ್ಯನಾಗಿ ತನ್ನ ನಿಜಕ್ಕೆ ಭಂಗ ವಿಲ್ಲದಂತೆ ಇರ್ದ ಶಿವನೆಂಬುದೀಗ ಸೇವ್ಯನಾಗಿ ಸ್ವಯವಾದೆ ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಅಂತಪ್ಪ ಆತ್ಮರುಗಳ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಪರಮ ಚಿತ್ಕಲಾಸ್ವರೂಪನಾಗಿ ಕೂಡಿರ್ದು ದೇಹಕರ್ಮಂಗಳಿಗೆ ಹೊರಗಾಗಿ ಇರ್ದನು ಶಿವನೆಂಬುದೀಗ ಸಂಗಿಯಾಗಿ ನಿಸ್ಸಂಗಿಯಾದೆ ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಆತ್ಮರುಗಳ ನಾಮ ರೂಪಿಗೆ ತಂದು ಭವದುಃಖಿಗಳ ಮಾಡಿ ತಾನು ತನ್ನ ನಿಜಾನಂದವ ಹಿಂಗದೆ ಟಿಶ್ವಾನಂದನಾಗಿರ್ದು ನಾಮ ರೂಪಿಗೆ ಬಾರದೆ ಭವರೋಗ ವಿರಹಿತನಾಗಿರ್ದ ಶಿವನೆಂಬುದೀಗ ಆನಂದನಾಗಿ ಅನಾಮಯನಾದೆ ಎಂಬ

ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಪಂಚ ಸಾದಾಖ್ಯದಿಂದಾದ ಪಂಚವಿಂಶತಿ ತತ್ವದೇಹದೊಳಗೆ ಪರಮ ಚೈತನ್ಯನಾಗಿರ್ದು ಆ ಪಂಚವಿಂಶತಿ ತತ್ವದೇಹ ಸಂಬಂಧಿಯಲ್ಲದಿರ್ದ ಶಿವನೆಂಬುದೀಗ ಸರ್ವದೊಳಗು ಆದಿಸಾದಾಖ್ಯ ತತ್ವವಮೀರಿದೆ ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಅಂತು ಎನ್ನಲ್ಲಿರ್ದು ಎನಗೆ ಗೋಚರಿಸದೆ ಇರ್ದ ಮಹಾಘನಲಿಂಗವಸ್ತು ಎನ್ನ ಅರಿವಿಂಗೆ ಗೋಚರಿಸಿದನಾಗಿ ಕರಸ್ಥಲಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸೂಕ್ಷ್ಮರೂಪಾಗಿ ತೋರಿದೆ ಎಂಬುದೀಗ ನಿಜಸ್ವರೂಪವನರುಹಿ ಎನಗೆ ಚುಳುಕಾದೆ ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ.

೨೦. ಕಂಗಳ ಮುಂದಣಿಂದ ಶ್ರೀಗುರುಲಿಂಗ ಹಿಂಗಿದರೆ, ವ್ರತಕ್ಕೆ ಭಂಗವಾದುದೆಂದು ಕೊಟ್ಟನಯ್ಯ ಶ್ರೀಗುರು ಕರಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗವ. ಆ ಲಿಂಗ ಮುಟ್ಟಲೊಡನೆ ತನುಪ್ರಸಾದ ಮನಪ್ರಸಾದ ಧನಪ್ರಸಾದವಾಯಿತ್ತು. ಇಂತು ಸರ್ವಾಂಗಪ್ರಸಾದವಾಯಿತ್ತು ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೨೧. ಆಚಾರ ಅಂಗದ ಮೇಲೆ ಆಯತವಾದುದೇ ಇಷ್ಟಲಿಂಗ. ಆ ಇಷ್ಟಲಿಂಗವಿಡಿದಿಹುದೇ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗ ಸ್ವಾಯತ. ಪ್ರಾಣಲಿಂಗ ಉದಿಸಿದಲ್ಲದೆ ಇಷ್ಟಲಿಂಗವ ಕಾಣಬಾರದು. ಈ ಭೇದವ ಭೇದಿಸಬಲ್ಲಡೆ ಕೂಡಲಚೆನ್ನಸಂಗಯ್ಯನಲ್ಲಿ ಲಿಂಗೈಕ್ಯ ಕಾಣಾ ಪ್ರಭುವೇ.

೨೨. ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿರ್ದು ನಿರವಯ ಲಿಂಗವನು ಸಾವಯ ಲಿಂಗವಮಾಡಿ ಶ್ರೀಗುರುಸ್ವಾಮಿ ಕರಸ್ಥಲಕ್ಕೆ ತಂದು ಕೊಟ್ಟ ಲಿಂಗವು ಅಂತರಂಗವನಾವರಿಸಿ ಅಂತಃಕರಣ ಕರಣಂಗಳೇ ಕಿರಣಂಗಳಾಗಿ, ಆ ಬೆಳಗುವ ಚಿದಂಶವೇ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗವು, ಆ ಮೂಲ ಚೈತನ್ಯವೇ ಭಾವಲಿಂಗವು, ಇದನರಿದು ನೋಡುವ ನೋಟ ಭಾವ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಾನು ತಾನಹನಲ್ಲದೆ ಇದಿರಿಟ್ಟು ತೋರುವದಿಲ್ಲ. ಅಖಂಡಪರಿಪೂರ್ಣವಪ್ಪ ನಿಲವು ತಾನೇ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೨೩. ಶ್ರೀಗುರು ಪ್ರಾಣಲಿಂಗವನು ಕರತಳಾಮಳಕವ ಮಾಡಿ ಕರಸ್ಥಲಕ್ಕೆ ತಂದು ಕೊಟ್ಟನಾಗಿ ಒಳಗೆನ್ನದೆ ಹೊರಗೆನ್ನದೆ ಆ ಲಿಂಗವ ನಚ್ಚಿಮಚ್ಚಿ ಹರುಷದೊಳೋಲಾಡುವೆ. ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ, "ಯತೋ ವಾಚೋನಿವರ್ತಂತೆ ಅಪ್ರಾಪ್ಯ ಮನಸಾ ಸಹ, ನಾದಬಿಂದು ಕಳಾತೀತಂ, ಗುರುಣಾಲಿಂಗಮುದ್ಭವಂ" ಇಂತೆಂದುದಾಗಿ, ಮಹಾ ಘನಲಿಂಗವ ಪಡೆದು ಆನಂದಿಸುವೆ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೨೪. ವೇದ ವೇದಾಂತಂಗಳಿಗೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಅನುಪಮಲಿಂಗವ ತಂದುಕೊಟ್ಟನಯ್ಯ ಸದ್ಗುರು ಎನ್ನ ಕರಸ್ಥಲಕ್ಕೆ. ನಾಪಬಿಂದು ಕಳೆಗಳಿಗಭೇದ್ಯವಾದ ಅಚಲಿತ ಲಿಂಗವ ತಂದುಕೊಟ್ಟನಯ್ಯ ಸದ್ಗುರು ಎನ್ನ ಕರಸ್ಥಲಕ್ಕೆ. ವಾಙ್ಮನಕ್ಕಗೋಚರವಾದ ಅಖಂಡಿತ ಲಿಂಗವ ತಂದುಕೊಟ್ಟನಯ್ಯ ಸದ್ಗುರು ಎನ್ನ ಕರಸ್ಥಲಕ್ಕೆ. ಇನ್ನು ನಾನು ಬದುಕಿದೆನು. ನಾ ಬಯಸುವ ಬಯಕೆ ಕೈಸಾರಿತೆಂದು ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೨೫. ಮರೆಯಲ್ಲಿರ್ದ ಸಂಚ ತೆರದರುಶನವಾಗಲಾಗಿ ಅಚ್ಚರಿ ಎಂಬುದು ಬಿಟ್ಟಿತ್ತು. ಅಂಗದ ಮೇಲಣ ಲಿಂಗ ನಿಲಲಾಗಿ ಕುರುಹೆಂಬ ಭಾವವು ಅಡಗಿತ್ತು. ಸರ್ವೇಂದ್ರಿಯಂಗಳು ಹಿಂಗಿ ಏಕಭಾವ ಸಲೆಸಂದು ಉಭಯದಂಗ ಲೇಸಾದುದು ಕಾಲಾಂತಕ ಭೀಮೇಶ್ವರ ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ದ್ವಂದ್ವವಳಿದ ನಿಂದ ಸ್ಥಲ.

೨೬. ಲಿಂಗವ ಸ್ಥೂಲವೆಂಬರು ಕೆಲರು. ಲಿಂಗ ಸ್ಥೂಲವಲ್ಲ. ಲಿಂಗವ ಸೂಕ್ಷ್ಮವೆಂಬರು ಕೆಲರು. ಲಿಂಗ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಲ್ಲ. ಸ್ಥೂಲ ಸೂಕ್ಷ್ಮದ ಮೇಲಣ ಜ್ಞಾನರೂಪು ಪರನಾದ ಪರಬ್ರಹ್ಮವೇ ಲಿಂಗವೆಂದರಿದ ಅರಿವು ಅಖಂಡ ರೂಪು ನಿಜಗುರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರನ ನಿಲವು ತಾನೇ ಬೇರಿಲ್ಲ.

೨೭. ಕಲ್ಲೊಳಗಣ ಕಿಚ್ಚು ಬೂದಿಯಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಇರಿಸಯ್ಯ ಎನ್ನ ಲಿಂಗದೊಳಗೆ. ಗಾಳಿ ಗಂಧವನಪ್ಪಿದಂತಿರಿಸಯ್ಯ ಎನ್ನ ಲಿಂಗದೊಳಗೆ. ರೇಕಣ್ಣಪ್ರಿಯನಾಗಿನಾಥಾ ನಿಮ್ಮ ನಿಲವಿನೊಳಗಣ ನಿಲವು ಜ್ಯೋತಿಯ ಬೆಳಗಿನೊಳಗಡಗಿದ ತೈಲದಂತಿರಿಸಯ್ಯ ಎನ್ನ ಲಿಂಗದೊಳಗೆ.

೨೮. ಅಷ್ಟವಿಧಾರ್ಚನೆ ಷೋಡಶೋಪಚಾರ ಬಾಹ್ಯಕ್ರಿ ಎಂಬ ಭಾವ ಭ್ರಮಿತರ ಮಾತ ಕೇಳಲಾಗದು. ಧನವುಳ್ಳಾತನು ಅಷ್ಟಸಂಪದದೈಶ್ವರ್ಯವ ಭೋಗಿಸುವನಲ್ಲದೆ ಧನಹೀನ ದರಿದ್ರನೇನ ಭೋಗಿಸುವನೋ ? ಲಿಂಗವು ಪ್ರಾಣವು ಅವಿರಳಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಮುಳ ಸೋಂಕು ತುಳುಕಿ ಬಾಹ್ಯ ಕ್ರಿಯಾಗಿ ಕರಸ್ಥಲಕ್ಕೆ ಬಂದು ಉದಿಸಿದಲ್ಲದೆ ಅದು ಅಂತರಂಗವಲ್ಲ, ಬಹಿರಂಗವಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಉರಿಲಿಂಗದೇವರು.

೨೯. ಕಾನನದ ಕಂಗೆಡದ ಭೇದವನು ಸ್ವಾನುಭೂತ್ಯೈಕ್ಯದಲ್ಲಿ ದೀಕ್ಷೆಯಾಗಿ ಮೇಲಾದ ದೀಕ್ಷೆಯೂ ತಾನೆರಡು ಒಂದಾದ ಆನಂದವನು ಕಂಡೆ ಯೋಗಿನಾಥಾ.

ಅರ್ಥ:—ಕಾನನವೆಂದರೆ ದೇಹಾರಣ್ಯ. ಅಂತಪ್ಪ ದೇಹಾರಣ್ಯವೆಲ್ಲ ಅಜ್ಞಾನಾಂಧಕಾರಣ್ಯವಾಗಿಪ್ಪುದೆಂಬುದೀಗ ಕಾನನದ ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಅಂತಪ್ಪದೇಹಾರಣ್ಯದ ಅಜ್ಞಾನಾಂಧಕಾರವು ಮನದ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕವಿದು ತನ್ನ ನಿಜವ ಕಾಣಲು ಎಡೆಗೊಡದೆಂಬುದೀಗ ಕಂಗೆಡದ ಭೇದವನು ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಅಂತು ಮನದ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ, ದೇಹದ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿರ್ದ ಪರಮ ಚಿತ್ಕಲಾ ಲಿಂಗವ ಸ್ವಾನುಭಾವವನಿತ್ತು ಸದ್ಗುರು ಕಾಣಿಸಿ ಕೊಟ್ಟನೆಂಬುದೀಗ ಸ್ವಾನುಭೂತ್ಯೈಕ್ಯದಲ್ಲಿ ದೀಕ್ಷೆಯಾಗಿ ಎಂಬ ಶಬ್ಧಕ್ಕರ್ಥ. ಅಂತು ತನ್ನಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಅರುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟ ಪರಮ ಚಿತ್ಕಲಾಲಿಂಗವನೆ ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಿ ತಂದು ಇಷ್ಟಲಿಂಗವ ಮಾಡಿ ಅಂಗಕ್ಕೆ ಸಾಹಿತ್ಯವ ಮಾಡಿದ ಶ್ರೀಗುರುವೆಂಬುದೀಗ ಮೇಲಾದ ದೀಕ್ಷೆಯೂ ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಅಂತು ಅಂಗದ ಮೇಲೆ ಲಿಂಗ ಸಾಹಿತ್ಯವಾದಾಕ್ಷಣವೇ ಅಂಗವೆಲ್ಲ ಲಿಂಗವೆಯಾಗಿ ಭಿನ್ನವಿಲ್ಲದೆ ಲಿಂಗ ಸುಖಾನಂದವ ಪಡೆದ ಶರಣನೆಂಬುದೀಗ ತಾನೆರಡೂ ಒಂದಾದ ಆನಂದವನು ಕಂಡೆ ಯೋಗಿನಾಥಾ ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ.

೩೦. ಕಾಯವಿಲ್ಲದ ಸಂಸಾರ ಚೋದ್ಯ. ಕಾಯದೊಳಗೆ ನಿರಾಳ ಚೋದ್ಯ. ನಿರಾಳದೊಳಗೊಂದು ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗಯ್ಯನೆಂಬ ಶರಣ ಸಮ್ಯಕ್ ಚೋದ್ಯ ಮಹಾಚೋದ್ಯ.

ಅರ್ಥ:—ನಿರ್ದೇಹಿಯಾಗಿರ್ದ ನಿಃಕಲಲಿಂಗವು ತಾನೇ ಸತಿಯಾಗಿ ಶರಣನೆಂಬ ಪತಿಯ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಸಂಸಾರಿಯಾಗಿಪ್ಪದು ಚೋದ್ಯವೆಂಬುದೀಗ ಕಾಯವಿಲ್ಲದ ಸಂಸಾರ ಚೋದ್ಯವೆಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಅಂತು ನಿಃಕಲಲಿಂಗವು ಶರಣನಂಗದೊಳಗೆಲ್ಲ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನೆಲೆಗೊಂಡು ಬೆಳಗುತ್ತಿಪ್ಪನಾಗಿ ಅಂತು ಬೆಳಗುತ್ತಿಪ್ಪದು ಚೋದ್ಯವೆಂಬುದೀಗ ಕಾಯದೊಳಗೆ ನಿರಾಳ ಚೋದ್ಯವೆಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಅಂತು ಶರನಂಗದೊಳಗೆ ಬೆಳಗುತ್ತಿರ್ದ ನಿಃಕಲ ಲಿಂಗವು ಸಾಕಾರವಾಗಿ ಶರಣನ ಕರಸ್ಥಲಕ್ಕೆ ಬಂದು ಶರಣಂಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾದುದು ಅತಿ ಚೋದ್ಯವೆಂಬುದೀಗ ನಿರಾಳದೊಳಗೊಂದು ಶರಣ ಸಮ್ಯಕ್ ಚೋದ್ಯ ಮಹಾ ಚೋದ್ಯವೆಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ.

೩೧. ಅಯ್ಯಾ, ಅರಿವು ಏನಾಗಿ ಧರಿಸಿದರು ಹೇಳಾ ನಿಮ್ಮ ಶರಣರು ? ಅರಿವು ಆಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿ ಆಯಿತ್ತು. ಅರಿವು ಹಿಂದಾಗಿ

ಪ್ರಕೃತಿ ಮುಂದಾಯಿತ್ತು. ಪ್ರಕೃತಿ ಸ್ವಭಾವವನಳಿಯಬೇಕೆಂದು ಕಲಿದೇವರ ದೇವ ಇಷ್ಟಲಿಂಗವಾಗಿ ಅಂಗದಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಿದನು ನೋಡಾ ಅಲ್ಲಮಯ್ಯ.

೩೨. ಎಂಬತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಜೀವರಾಶಿಗಳೊಳು ಜನಿಸುವದೇ ಜನಿತವೆಲ್ಲರಿಗೆ. ಆ ಜನ್ಮಾಂತರ ಯೋನಿಗಳೊಳು ಜನಿಸಿದಾತನೇ ಯೋಗಿ. ಆ ಯೋಗಿ ಜನ್ಮಾಂತರವ ಕಳೆದ ಪರಿ ಹೇಗೆಂದಡೆ, ಶ್ರೀಗುರು ಕಾರುಣ್ಯ ಕರಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ಬೆಸಲಾಯಿತ್ತಾಗಿ, ಅಂತಾ ಯೋನಿಮುಖ ಜನ್ಮಾಂತರವ ಕಳೆವ ಶರಣಂಗೆ ಭವಮಾಲೆಯುಂಟೇ ಉರಿಲಿಂಗ ಪೆದ್ದಿ ಪ್ರಿಯ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಾ.

ಅರ್ಥ:--ಗುರುವಿನ ಕರದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಶರಣರು ಲಿಂಗಸಂಬಂಧಿಯಾದನಾಗಿ ಶರಣಂಗೆ ಜನನ ಮರಣವಿಲ್ಲವೆಂಬುದೀ ವಚನದ ತಾತ್ಪರ್ಯಾರ್ಥ.

೩೩. ಆನು ಕಾಮಿಸುತ್ತಿಪ್ಪ ಸಾಲೋಕ್ಯವಿದೆ, ಸಾಮೀಪ್ಯವಿದೆ, ಸಾರೂಪ್ಯವಿದೆ, ಸಾಯುಜ್ಯವಿದೆ, ಧರ್ಮವಿದೆ, ಕಾಮವಿದೆ, ಮೋಕ್ಷವಿದೆ, ಎನ್ನ ಧ್ಯಾನ ಜಪತಪದಿಂದವೇ ಸಿದ್ಧಿಯಪ್ಪ ಮಹಾಸಿದ್ಧಿ ಇದಿದೆ. ಆನೇನ ಇಚ್ಛೈಸುವ ಇಚ್ಛೆ ಎಲ್ಲವೂ ಇದೇ ನೋಡಾ. ಶ್ರೀಗುರು ಕಾರುಣ್ಯದಿಂದ ಮಹಾವಸ್ತು ಕರಸ್ಥಲಕ್ಕೆ ಬಂದ ಬಳಿಕ ಸರ್ವ ಸುಖ ಇದೆ ಇದೇ ನೋಡಾ. ಇನ್ನು ಬಯಲ ಭ್ರಮೆಯೊಳಗೆ ಹೊಗಿಸದಿರಯ್ಯ. ನಿಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೊಂಬೆನು, ನಿಮಗೆ ಎನ್ನಾಣೆ ಉರಿಲಿಂಗ ಪೆದ್ದಿ ಪ್ರಿಯವಿಶ್ವೇಶ್ವರಾ.

೩೪. ಭಾವ ಬಲಿವಲ್ಲಿ ಲಿಂಗವೆನಿಸಿತ್ತು. ಭಾವ ವಿಭಾವವಾದಲ್ಲಿ ಪಾಷಾಣವೆನಿಸಿತ್ತು. ಭಾವ ನಿರ್ಭಾವವಾದಲ್ಲಿ ಏನೆಂದೆನಿಸದು ನೋಡಾ ಕಪಿಲ ಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೩೫. ಎನ್ನ ಕರಸ್ಥಲದ ಲಿಂಗದೊಳಗೊಂದು ಮಹಾಬೆಳಗ ಕಂಡೆನಯ್ಯ. ಮಹಾಮಂಗಳ ನಿಳಯವಾಗಿ ತೋರುತ್ತಿದೆ. ಗುಹೇಶ್ವರನೆಂಬ ಲಿಂಗಾಕೃತಿಗಳು ಸಂಗನ ಬಸವಣ್ಣನ ನಿವಾಳಿಸುತ್ತಿದ್ದವಯ್ಯ.

೩೬. ಒಳಗಿದ್ದಾನೆಂಬೆನೆ? ಹೊರಗೆಲ್ಲ ತಾನೇ ನೋಡಾ. ಹೊರಗಿದ್ದಾನೆಂಬೆನೆ? ಒಳಗೆಲ್ಲ ತಾನೇ ನೋಡಾ. ಒಳಗೆ ಹೊರಗೆ ಸರ್ವಾಂಗದಲ್ಲಿ ಸನ್ನಿಹಿತನಾಗಿರ್ಪ ಸಮರಸ ಮಹಿಮನ ತಿಳಿದು ನೋಡಾ. ಅಗಲ

*

ಲಿಲ್ಲದ ಘನವನಗಲಿದೆನೆಂಬ ಮಾತು ಶಿವಶರಣರ ಮನಕ್ಕೆ ಬಹುದೇ? ತೆರಹಿಲ್ಲದ ಘನವು ಕಲಿದೇವಯ್ಯನು ಕರಸ್ಥಲದೊಳಗೆ ಇದ್ದಾನೆ ಕಾಣಾ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣ.

೩೭. ಚಿತ್ತುವೆಂಬ ಬಿತ್ತು ಬಲಿದು ಲಿಂಗವೆಂಬ ಕಳೆಯಂಕುರಿಸಿ ಮೂರ್ತಿಯಾಯಿತ್ತು. ಆ ಮೂರ್ತಿಯ ಘನತೆಯನೇನೆಂದು ಸಮಿಸಬಾರದು ನೋಡಿರೇ. ಮೂರ್ತಿ ಹಿಡಿದರೆ ಬಯಲಾಗಿರ್ಪುದು. ಆ ಮೂರ್ತಿಯೊಳಗಿಡೆ ಈರೇಳು ಲೋಕದ ಪ್ರಾಣಕಳೆ. ಆ ಕಳೆಯ ಒಳಗು ತಾನೇ ನಮ್ಮ ಗುಹೇಶ್ವರಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಲೀಲಾಮೂಲದ ಪ್ರಥಮ ಭಿತ್ತಿ.

೩೮. ವಿಜ್ಞಾನಾಮೃತವೆಂಬ ಜಲಧಿಯ ಮೇಲೆ ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಹಾವಸೆ ಮುಸುಕಿಹುದು ನರನೇ. ಮುಗದರು ಬಂದು ಕರೆದಲ್ಲದೆ ತೆರಳದು. ಮರಳಿ ಮುಸುಕುದನು ಮಾಣಿಸಯ್ಯಾ. ಆಗಳು ಎನ್ನುವ ನೆನೆವುತ್ತಿರಬೇಕೆಂದು ಬೇಗ ಗುರು ಒಪ್ಪಿಸಿ ತನ್ನ ಪ್ರಸಾದವೆಂದು ಕುರುಹ ಕೊಟ್ಟನು. ದಿವಾರಾತ್ರಿ ತನ್ನನರಿಯಬೇಕೆಂದು ಕೆರೆಯ ನೀರನುಂಡು ತೊರೆಯ ನೀರ ಹೊಗಳುವ ಅರಿಮರುಳರ ಮೆಚ್ಚುವನೇ ನಮ್ಮ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಸಂಗಮದೇವಾ?

ಇಷ್ಟಲಿಂಗವು ಮಹಾಲಿಂಗವೆಂದರಿವುದು.

೧. ಏತದ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದ ಮಡಿಕೆಯಂತೆ, ಆದ ನೀತಿವಂತರು ಮೆಟ್ಟಿದರೆ ಪಾತಾಳದ ಉದಕವ ತಂದು ಪಾತೆಗೆ ಹರಹಿದ ತೆರದಂತೆ, ಸರ್ವಮಯದಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಪ್ಪ ವಸ್ತುವನರಿದು ನಿರ್ಜಾತನಾಗಬಲ್ಲರೆ ಆತನೇ ಜೀವನ್ಮುಕ್ತ, ನಿಷ್ಕಳಂಕಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

ಅರ್ಥಃ—ಏತದ ಗಣಿಯಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸಿದ ಬೊಕ್ಕಣದ ಹಾಗೆ, ಅದ ಬಲ್ಲವರು ತಿಳಿದರೆ, ಭಾವಿಯ ನೀರ ಮೇಲಕ್ಕೆ ತಂದು ಮಡಿಗಳಿಗಯ್ದಿಸಿ, ಸಸಿಗಳ ವರ್ಧನವ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ. ಚರಾಚರ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿಪ್ಪ ಮಹಾಲಿಂಗವೇ ಇಷ್ಟಲಿಂಗವಾಗಿಪ್ಪದೆಂದು ಅರಿದು ಆ ಅಜಾತ ಸ್ವಯಂಭುವಾದ ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿ ಲಿಂಗವೇ ತಾನಾಗಿರಬಲ್ಲಡೆ, ಆ ಶರಣನು ಬಾಳುತ್ತಲೇ ನಿಜಮೋಕ್ಷಸ್ವರೂಪನೆಂಬುದರ್ಥ.

೨. ಮಾಡಿದಲ್ಲದೆ ಮನೆಯೊಳಗಾಗದು ಬಯಲು. ಕಣ್ಣ ಕಂಡಲ್ಲದೆ ನಿಶ್ಚೈಯಿಸದು ಮನ. ಪರವೆಂದಲ್ಲದೆ, ಪರವಾಗದು. ಈ ಪರಿಯ ನರರೆತ್ತ ಬಲ್ಲರೈ ರಾಮನಾಥಾ?

ಅರ್ಥಃ—ಮನೆಯ ಕಟ್ಟಿದಲ್ಲದೆ ಮಹದಾಕಾಶವು ಮಠಾಕಾಶವಾಗದು. ನಯನದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದಲ್ಲದೆ, ಹಳದಿ, ಬಿಳಿದು, ಹಸರು, ಕೆಂಪೆಂದು ಪೃಥೀಕರಿಸದು ಚಿತ್ತ. ಮಹಾಲಿಂಗವೇ ಇಷ್ಟಲಿಂಗವೆಂದು ಅರಿದು ಆಚರಿಸುವದಲ್ಲದೆ, ಪರಾಪರವಾದ ನಿಜಮೋಕ್ಷವು ಸಾಧ್ಯವಾಗದು. ಈ ನಿಲುಕಡೆಯನು ಜೀವರು ಬಲ್ಲರೇ ? ಅರಿಯರೆಂಬುದರ್ಥ.

೩. ಹುಟ್ಟುವದಕ್ಕೆ ಹಂಗಿಗರಾದವರೆಲ್ಲರೂ ಬ್ರಹ್ಮನ ಲೆಂಕರು. ಸುಖವ ಮೆಚ್ಚಿ ಭೋಗಿಸುವರೆಲ್ಲರೂ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಲೆಂಕರು. ನಾನಾ ರುಚಿಗೊಳಗಾಗಿ ಏನೆಂದರಿಯದೆ ಸಾವರೆಲ್ಲರೂ ರುದ್ರನ ಲೆಂಕರು. ರೂಪೆಂಬೆನೆ? ಆಸೆಯ ಬಲ್ಲ. ನಿರೂಪೆಂಬೆನೆ? ನಾನಾ ಯೋನಿಯ ಚಿನ್ನ. ಚಿದ್ರೂಪೆಂಬೆನೆ? ರುದ್ರನ ವಂಶೀಭೂತ. ಇಂತಿವನೇನೂ ಎನ್ನದಿಪ್ಪುದೇ ಲಿಂಗೈಕ್ಯ ನಿಃಕಳಂಕಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

ಅರ್ಥಃ— ಮರ್ತ್ಯಲೋಕದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಮರ್ತ್ಯಲೋಕದಲ್ಲಿ ಭೋಗವ ಭೋಗಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮಾಡುವ ಅಷ್ಟವಿಧಾರ್ಚನೆ ಷೋಡಶೋಪಚಾರ ಕ್ರಿಗಳ

ವಾಂಛೆಯುಳ್ಳವರೆಲ್ಲರೂ ಬ್ರಹ್ಮನ ಗುಲಾಮರು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮನ ಉತ್ಪತ್ತಿಗೊಳಗಾಗಲ್ಪಟ್ಟವರು. ಅಷ್ಟಭೋಗಂಗಳ ಮಮಕರಿಸಿ ಕೃತದಿಂದ ಬಂದ ಭೋಗಗಳನನುಭವಿಸುವರೆಲ್ಲರು ವಿಷ್ಣುವಿನ ಗುಲಾಮರು, ಎಂಬಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಪ್ರಾರಬ್ಧಭೋಗಕ್ಕೊಳಗಾಗಲ್ಪಟ್ಟವರು. ಹಲವು ಪ್ರಕಾರವಾದ ಇಂದ್ರಿಯ ವಿಷಯಂಗಳ ಪ್ರಪಂಚಗೀಡಾಗಿ ಇತರೇತರವನರಿಯದೆ, ಭೋಗದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರಾಗಿ ಮೃತರಾಗುವರೆಲ್ಲರು ರುದ್ರನ ಗುಲಾಮರು, ಎಂಬಲ್ಲಿ ರುದ್ರನ ಲಯಕ್ಕೊಳಗಾಗಲ್ಪಟ್ಟವರು. ಸಾಕಾರವೇ ದೈವವೆಂಬೆನೆ? ಆ ಸಾಕಾರವಾದ ದೇಹವು ಸಮಸ್ತವು ಆಗಬೇಕೆಂಬ ಬಯಕೆಯನುಳ್ಳ ಸಪ್ತಧಾತು ಸಮ್ಮಿಶ್ರವಾದ ದೇಹವದು. ನಿರಾಕಾರವೇ ದೈವವೆಂಬೆನೆ? ಆ ನಿರಾಕಾರವಾದಾತ್ಮನು ೮೪ ಲಕ್ಷ ಯೋನಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬರುವ ಜನನ ವಿಕಾರವುಳ್ಳಾತನು. ಜ್ಞಾನವೇ ದೈವವೆಂಬೆನೆ? ಆ ಜ್ಞಾನವು ಮಹಾಲಿಂಗದಂಶವು. ಹೀಗೆ ಸಾಕಾರ, ನಿರಾಕಾರ ಜ್ಞಾನವೇ ದೈವವೆಂದು ಭಾವಿಸದೆ, ಮಹಾಲಿಂಗವೇ ಇಷ್ಟಲಿಂಗವೆಂದರಿದು, ಆ ಲಿಂಗದ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಪ್ಪುದೇ ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಕೂಡುವ ಕೂಟವೆಂಬುದರ್ಥ.

೪. ಶಿಲೆ ಹಲವು ತೆರದಲ್ಲಿ ಹೊಲಬಿಗರಿಗೆ ಹೊಲಬಾಗಿ, ಒಲವರವಿಲ್ಲದೆ, ಅವರ ಭಾವದಲ್ಲಿ ನಿಲುವದು ಶಿಲೆಯೋ? ಮನವೋ? ಆ ನಿಜದ ನೆಲೆಯ ತಿಳಿವುದು. ದರ್ಪಣದ ತನ್ನೊಪ್ಪದ ಭಾವ ಎನ್ನಯ್ಯ ಚನ್ನರಾಮನನರಿವಲ್ಲಿ.

ಅರ್ಥ:— ಶಿಲಾಮೂರ್ತಿಯು ಗುರುವಿನ ದೀಕ್ಷಾತ್ರಯಂಗಳಿಂದ ಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆ ಚಿತ್ಕಲಾಲಿಂಗವಾಗಿ ಪಕ್ಷಪಾತವಿಲ್ಲದೆ ಅವರ ನೆನಹಿನಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಬುದು ಶಿಲಾಮೂರ್ತಿ ಎಂಬ ಭಾವವೋ, ಚಿತ್ಕಲಾಲಿಂಗವೆಂಬ ಭಾವವೋ, ಎಂಬಲ್ಲಿ ಚಿತ್ಕಲಾಲಿಂಗವೆಂಬ ಭಾವ ಉಂಟಾಗಿರ್ಪುದು. ಸ್ವಕೀಯವಾದ ಲಿಂಗದ ಸ್ವರೂಪ ನರಿವುದು. ಹೀಗೆಂದಡೆ, ದರ್ಪಣವ ನೋಡಿದಲ್ಲಿ ತಾನು ಸುರೂಪಿಯಾಗಲಿ ಕುರೂಪಿಯಾಗಲಿ ತನ್ನ ರೂಪು ಇದ್ದ ಹಾಗೆ, ಆ ಲಿಂಗವು "ಯದ್ಭಾವಂ ತದ್ಭವತಿ" ಎಂದು ತನ್ನ ಭಾವನೆ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಆಗುವದು. ಆ ಮಹಾಲಿಂಗವೇ ಇಷ್ಟಲಿಂಗವೆಂದು ತಿಳಿದಲ್ಲಿ ಆ ದರ್ಪಣದಂತೆ ಇರಬೇಕೆಂಬುದರ್ಥ.

೫. ಬೋಧವೆಂದರೆ ಕರ್ಣವನೂದಿ ಮಂತ್ರವ ಹೇಳಿದ್ದು ಬೋಧ ವೇ? ಅಲ್ಲಲ್ಲ. ಬೋಧವೆಂದರೆ ತನುತ್ರಯಸಾಕ್ಷಿ, ನೀವೆ ಪರವಸ್ತು ಎಂಬುವ ದವೇ ನಿಜ ಬೋಧ ನೋಡಾ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೯. ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುವರು, ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುವರು, ಮಂಡೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುವರು, ಮನದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗವ ಕಟ್ಟರಾಗಿ. ಆದ್ಯರು ಹೋದರೆಂಪು ವಾಯಕ್ಕೆ ಸಾವರು. ಸಾವುದು ವಿಚಾರವೇ ಗುಹೇಶ್ವರಾ?

೭. ಕೃತ್ಯಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಲಿಂಗವ ಕೃತ್ಯಕ್ಕೆ ತಂದವರಾರೋ? ವಾಙ್ಮ ನಕ್ಕಗೋಚರ ಲಿಂಗ ಬೊಟ್ಟಿಡಲೆಡೆದೆರಹಿಲ್ಲದ ಲಿಂಗ ಪರಿಪೂರ್ಣಲಿಂಗ ಪರಾಪರ ಲಿಂಗವ ಈ ಗುರು ಕೊಟ್ಟ, ಶಿಷ್ಯ ಕೊಂಡನೆಂಬ ರಜ್ಜೆಯ ನೋಡಾ ಕೂಡಲಚನ್ನ ಸಂಗಮದೇವಾ.

ಇಷ್ಟಲಿಂಗದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯು.

೧. ಆಕಾರವಿಡಿದು ಅರ್ಚನೆ ಪೂಜೆಯ ಮಾಡುವದಲ್ಲದೆ, ನಿರಾ ಕಾರವ ನಂಬಲಾಗದು. ಶ್ರೀಗುರುಲಿಂಗವು ಪ್ರಾಣಲಿಂಗವನು ಕರಸ್ಥಲಕ್ಕೆ ಬಿಜಯಂಗೈಸಿಕೊಟ್ಟ ಬಳಿಕ, ವಜ್ರದಲ್ಲಿ ಬಯಲನರಸಲುಂಟೇ ಉರಿಲಿಂ ಗಪೆದ್ದಿಪ್ರಿಯವಿಶ್ವೇಶ್ವರಾ?

೨. ಪಂಚ ತತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದು, ಪರ ತತ್ವವನರಿಯಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ದೃಷ್ಟ. ಪಶುವಿನ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕರುವಿದ್ದರೆ, ಕರೆವುದಕ್ಕೆ ಮನೋಹರ ಉಂಟೇ ಅದು ಭಿನ್ನಭಾವವಾಗಿ ಇದಿರಿಟ್ಟು ಉಂಡಲ್ಲದೆ? ಆ ತೆರನನರಿವಲ್ಲಿ, ಅರಿ ವುದಕ್ಕೊಂದು ಕುರುಹು ಬೇಕು. ಬಲ್ಲಿದ ವೀರನೆಂದೊಡೆ, ಅಲಗಿನ ಮೊನೆಯುಲ್ಲಲ್ಲದೆ, ಗೆಲಬಹುದೇ? ಸದಾಶಿವಮೂರ್ತಿ ಲಿಂಗವನರಿವುದಕ್ಕೆ, ಇದಿರಿಟ್ಟು ಕಳೆದುಳಿಯಬೇಕು.

೩. ಮೊನೆ ಇರಿವರೆ, ಕರದಲ್ಲಿ ಪಿಡಿದಲ್ಲದಾಗದು. ಮನವರಿವರೆ, ಕುರುಹಿನ ನಿರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸಲೆ ಸಂದು ನಿಂದಲ್ಲದಾಗದು. ಕ್ರಿಯಾನುಭಾವ ಶುದ್ಧವಾದಲ್ಲದೆ, ಐಘಟದೂರ ರಾಮೇಶ್ವರಲಿಂಗವ ಕೂಡಬಾರದು.

೪. ಭಾವ ಮನಕ್ಕೆ ಲಿಂಗವ ಧರಿಸಿ ಕಾಯಕ್ಕೆ ಲಿಂಗವಿಲ್ಲದಿರಬ ಹುದೇ? ಎರಡಂಗ ಭಕ್ತರಾಗಿ, ಒಂದಂಗ ಭವಿಯಾಗಿಪ್ಪರ ಭ್ರಾಂತರ ಮುಖವ

ನೋಡಲಾಗದು. ತನು ಮನ ಭಾವದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗವ ಧರಿಸಿ, ಲಿಂಗತ್ರಯಕ್ಕೆ ಅಂಗತ್ರಯಕ್ಕೆ ಅಗಲಿಕೆ ಇಲ್ಲದ ಅಚಲನಾಗಿರ್ದೆನಯ್ಯ, ಮಹಾಲಿಂಗ ಗುರು ಶಿವ ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರಪ್ರಭುವೇ.

(೫) ಅಂಗದ ಮೇಲೆ ಲಿಂಗವಿಲ್ಲದನ್ನಕ್ಕರ, ಪ್ರಾಣದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗ ಪರಿಣಾಮವನ್ನೈದುವ ಪರಿ ಎಂತಯ್ಯ? ಅಂಗತ್ರಯವುಳ್ಳವರು ಲಿಂಗತ್ರಯ ಸಂಪನ್ನರಾಗಬೇಕು. ಒಂದಂಗ ವಿರಹಿತವಾಗಿಪ್ಪವರುಂಟೇ? ಒಂದಂಗವ ಬಿಟ್ಟು, ಒಂದಂಗ ತೋರದಾಗಿ, ಸಂದು ಭೇದವಿಲ್ಲದಿಪ್ಪ ಮಡಿವಾಳನ ನಿಲವು ಕೂಡಲ ಚನ್ನಸಂಗನಲ್ಲಿ ನಿನಗೆಂತು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತ್ತು ಹೇಳಾ?

(೬) ಆಕಾಶದಲ್ಲಾಡುವ ಪಟಕ್ಕಾದರೂ ಮೂಲ ಸೂತ್ರವಿರಬೇಕು. ಕಲಿಯಾದಡೂ ಸುರಿಗೆಯಿಲ್ಲದಾಗದು. ಭೂಮಿಯಿಲ್ಲದೆ, ಭಂಡಿ ನಡೆವುದೇ? ಅಂಗಕ್ಕೆ ಲಿಂಗವಿಲ್ಲದೆ, ನಿಸ್ಸಂಗವಾಗಬಾರದು. ಕೂಡಲ ಚನ್ನಸಂಗಮದೇವರಲ್ಲಿ, ಸಂಗವಿಲ್ಲದೆ ನಿಸ್ಸಂಗಿ ಎಂದು ನುಡಿಯಬಹುದೇ?

(೭) ಪಟವಾಕಾಶವಡರಿತ್ತು ಎಂದರೆ, ಪಟಸೂತ್ರದ ಸಂಚ ಕೆಳಗಿಪ್ಪುದು ನೋಡಾ. ವ್ಯೋಮದಲ್ಲಿ ಚರಿಸುವ ಸೋಮ ಸೂರ್ಯರೆಂದಡೆ ಹೇಮಗಿರಿಯ ಸಂಚ ತಪ್ಪದು ನೋಡಾ. ಭೂಮಿಯನೊಲ್ಲದೆ ಗಗನಕ್ಕೆ ಹಾರಿದವಂಗೆ, ಆ ವ್ಯೋಮದಲ್ಲಿ ನಿಲುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದೆಡೆ ಯುಂಟೇ? ಮಣ್ಣ ಮರನನುಳಿದು, ತೋರುವ ಹಣ್ಣಿನ ರುಚಿಯುಂಟೇ? ನಮ್ಮ ಕೂಡಲ ಸಂಗನ ಶರಣರೊಳಗಿರ್ದು, ಸೀಮೆಯ ಮೀರಿದ ನಿಸ್ಸೀಮನು ಸಿದ್ಧರಾಮನೆಂಬ ಮಾತು ಅಂತಿರಲಯ್ಯ ಪ್ರಭುವೇ.

೮. ತಿಳಿದುಪ್ಪ ಗಟ್ಟಿದುಪ್ಪಕ್ಕೆ ಭೇದ ಉಂಟೇ? ದೀಪಕ್ಕೆ ದೀಪಿಗೆ ಭಿನ್ನ ಉಂಟೇ? ಆತ್ಮಕ್ಕೆಯೂ ದೇಹಕ್ಕೆಯೂ ಹಂಗುಂಟೇ? ಕ್ಷೀರಕ್ಕೆಯೂ ಸ್ವಾದಕ್ಕೆಯೂ ಭೇದ ಉಂಟೇ? ಇದು ಕಾರಣ ಸಾಕಾರವೇ ನಿರಾಕಾರವೆಂದರಿದು ಅಂಗಲಿಂಗ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದವತ ಸಂಗ ಭಂಗವೆಂದು ಕೂಡಲ ಚನ್ನಸಂಗಯ್ಯನ ಶರಣರು ಮೆಚ್ಚರಯ್ಯ ಪ್ರಭುವೇ.

೯. ಸತಿಯ ಸಂಗವತಿ ಸುಖವೆಂದರಿದೊಡೇನು, ಗಣಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ವಿವಾಹವಾಗದನ್ನಕ್ಕರ? ಕಣ್ಣು ಕಾಂಬುದೆಂದಡೆ, ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಬುದೇ ದೀಪವಿಲ್ಲದನ್ನಕ್ಕರ? ಸೂರ್ಯನ ಪ್ರಕಾಶದಿಂದ ಕಂಡು, ತಾವೇ ಕಂಡೆವೆಂಬ ಜಗದ ನಾಣ್ನುಡಿಯಂತಾಯಿತ್ತು. ಅಂಗವ ಬಿಟ್ಟು ಆತ್ಮ

ನುಂಟೇ? ಶಕ್ತಿಯು ಬಿಟ್ಟು ಶಿವನುಂಟೇ ? ಇದು ಕಾರಣ, ಸ್ಥೂಲ, ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಕಾರಣ ತನುತ್ರಯವಿರಲು, ಇಷ್ಟ, ಪ್ರಾಣ, ಭಾವವೆಂಬ ತ್ರಿವಿಧಲಿಂಗ ಸಂಬಂಧ ಬೇಡವೆಂದಡೆ, ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಪ್ರಮಥ ಗಣಂಗಳೊಪ್ಪುವರೇ? ಇದು ಕಾರಣ ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗಯ್ಯನಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟಲಿಂಗ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದವರ ಮುಖವ ನೋಡಲಾಗದಯ್ಯ ಪ್ರಭುವೇ.

೧೦. ಉಂಬರೆ ಬಂದು, ಬಾಯ ಮರೆದೆನೆಂದು, ಮೊರೆ ಇಡುತಿಪ್ಪ ಅರಿಕೆ ಹೀನನ ತೆರನಂತಾಯಿತ್ತು. ಅರಿಕೆಯನರಿ ಎಂದು ಕುರುಹು ಕೊಟ್ಟೊಡೆ, ಆ ಕುರುಹ ಮರೆದು, ಅರಿದೆನೆಂಬ ಕುರುಬನ ನೋಡಾ ಗುಹೇಶ್ವರಾ.

೧೧. ಎಳ್ಳಿಂಗೆ ಪರಿಮಳ ಕಟ್ಟಿದಲ್ಲದೆ, ಎಣ್ಣೆಗೆ ಪರಿಮಳ ವೇಧಿಸದು. ದೇಹದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟಲಿಂಗ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದಲ್ಲದೆ, ಪ್ರಾಣಲಿಂಗ ಸಂಬಂಧವಾಗದು. ಇದು ಕಾರಣ ಗುಹೇಶ್ವರ ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟಲಿಂಗ ಸಂಬಂಧಿಯಲ್ಲದೆ, ಪ್ರಾಣಲಿಂಗ ಸಂಬಂಧಿಯಾಗಬಾರದು, ಕಾಣಾ ಸಿದ್ಧರಾಮಯ್ಯ.

೧೨. ಸರ್ವವು ಲಿಂಗಕುರುಹು ಎಂದಲ್ಲಿ, ಲಿಂಗವೇಕೆ ಧರಿಸಿಬಾರದು? ಸರ್ವವು ಜಂಗಮ ಚೇತನವೆಂದೊಡೆ, ಜಂಗಮ ಲಿಂಗವನಿಂಬು ಏಕೆ ಮಾಡಬಾರದು? ಸರ್ವವು ಕೇದಾರ ಗುರುವೆಂಬ ಭಾವ ಬಲಿತರೆ ಹಾಸ್ಯದ ನುಡಿಯು ನುಡಿಯಬಾರದು ನೋಡಾ.

೧೩. ಕ್ಷುತ್ಪಿಪಾಂಸೆಯರತಡೇನು? ಭಕ್ತನಪ್ಪನೇ? ಸ್ವೇಚ್ಛಾಗಮನಿಯಾದಡೇನು? ಭಕ್ತನಪ್ಪನೇ ? ಮಹತ್ವವ ಹಲವು ತೋರಿ ಮೆರೆದಡೇನು? ಭಕ್ತನಪ್ಪನೇ? ತನು ಬಯಲಾದಡೇನು? ಭಕ್ತನಪ್ಪನೇ? ಅಷ್ಟ ಮಹಾಸಿದ್ಧಿಯುಳ್ಳೊಡೇನು? ಭಕ್ತನಪ್ಪನೇ? ಚತುರ್ವಿಧ ಪದವ ಪಡೆದು ಕೈಲಾಸದಲ್ಲಿದ್ದಡೇನು? ಭಕ್ತನಪ್ಪನೇ? ಅಲ್ಲಲ್ಲ. ಭಕ್ತಿಯ ಪರಿ ಎಂತೆಂದೊಡೆ, ಅಂಗತ್ರಯದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗತ್ರಯ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ, ಗುರು, ಲಿಂಗ, ಜಂಗಮವನಾರಾಧಿಸಿ, ಲಿಂಗತ್ರಯದಲ್ಲಿ ಸಮವೇಧಿಸಿ, ಆ ತ್ರಿವಿಧ ಲಿಂಗಜಂಗಮವನಾರಾಧಿಸಿ, ಪ್ರಸಾದಗ್ರಾಹಿಯಾದಲ್ಲದೆ, ಭಕ್ತನಲ್ಲವೆಂದು, ಸಿದ್ಧಸೋಮನಾಥನ ಶರಣರು ನುಡಿವರಯ್ಯ ಪ್ರಭುವೇ.

೧೪. ರತ್ನ ದೀಪ್ತಿಯಾದಡೇನು ? ಬಂಧಿಸಿ ಕುಂದಣದಲ್ಲಿ ಸಂದಿಸಬೇಕು. ಸ್ವಾದ ರಸ ರುಚಿಯು ನೀಪ ಫಲವೆಂದಡೇನುವೃಕ್ಷವಿಲ್ಲದನ್ನ

ಕ್ಕರ? ಚಿತ್ರ ಸೌಂದರ್ಯ ನೋಟಕ್ಕೆ ಸುಖವೆಂದಡೇನು, ಭಿತ್ತಿಯು ಪಟ್ಟ
ಮುಖ್ಯಸ್ಥಾನವಿಲ್ಲದನ್ನಕ್ಕರ ? ಅಂಜನ ಸಿದ್ಧಿಯು ನಿಧಾನವ ಕಂಡಡೇನು
ಸಾಧನ ಕ್ರಿಯಿಂದ ಸಾಧ್ಯವ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದನ್ನಕ್ಕರ? ಇದು ಕಾರಣ
ಕಾಯದ ಕರಸ್ಥಲಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಲಿಂಗ ಸಾಹಿತ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ನಿರವಯವಾ
ಜ್ಞಾನಯೋಗದ ಕೂಟ ಸಾಧ್ಯವಾಗದು. ಇದು ಕಾರಣ, ಕ್ರಿಯಾಲಿಂ
ಸಂಬಂಧವೇ ಭಕ್ತಂಗೆ ಮತವು, ಇದೇ ಮಹಾಶೌಚವು. ನಮ್ಮ ಗುಹೇ
ಶ್ವರನ ಶರಣರ ಮನ ಒಪ್ಪುವಂತೆ ಸಿದ್ಧರಾಮಂಗೆ ಲಿಂಗ ಸಾಹಿತ್ಯವ ಮಾಡ
ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೧೫. ಲಿಂಗದ ಮೇಲೆ ಬಂದು, ಆಚಾರ ಲಿಂಗದ ಹೊಲಬನು
ಯಡೆ, ಕೈಲಾಸದ ಮೇಲಿಪ್ಪ ಬಾಲ ಕೋಟಿ ಸೂರ್ಯ ಪ್ರಕಾಶವನು
ಶಿವನನೊಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ವಸ್ತುವ ಎರಡಿಟ್ಟು ನಡೆವ ಮಂ
ಮತಿಗಳು ನೀವು ಕೇಳಿರೋ. ಶರಣನೇ ಮಹಾ ಮೇರು ಪರ್ವತವು.
ಶರಣನ ಸ್ಥೂಲತನುವೇ ರಜತಾದ್ರಿ, ಸೂಕ್ಷ್ಮತನುವೇ ಹೇಮಾದ್ರಿ, ಕಾರಣ
ತನುವೇ ಮಂದರಾದ್ರಿ, ಈ ಮೂರು ಪರ್ವತಂಗಳು. ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ನೆ
ಸಿಪ್ಪ ಶಿವನಾರೆಂದೊಡೆ, ನಿರಾಕಾರ ಶೂನ್ಯಬ್ರಹ್ಮವೇ ಶರಣನ ಕುರಿತು ಪಂಚ
ಸಾದಾಖ್ಯಂಗಳನೊಳಕೊಂಡು ಸಾಕಾರವಾಗಿ ಬಂದ ಇಷ್ಟಲಿಂಗವೇ ಶಿವನು.
ಶ್ಲೋ॥ ಜ್ವಲತ್ಕಾಲಾನಲಾ ಭೂಷಿತ ತಟಿತ್ಕೋಟಿ ಸಮಪ್ರಭಾ। ತಸ್ಯೋರ್ಧ್ವ
ಶಿಖಾ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಚಿದ್ರೂಪ ಪರಮಾತ್ಮಾ॥೧॥ ಏವ ಭೇದ ಕಳಾದೇವಿ ಸದ್ಗುರು
ಶಿಷ್ಯಮಸ್ತಕೇ। ಹಸ್ತಾಬ್ಜಮಥನಂ ಗ್ರಾಹ್ಯಂ ತಸ್ಯ ಭಾವ ಕರೋದಿತಂ॥
ಇಂತೆಂದುದಾಗಿ, ಆ ಶಿವನೇ ಶಿವನು. ಆ ಶಿವನ ಧರಿಸಿಪ್ಪ ಶರಣನ ಕಾಯವೆ
ಕೈಲಾಸ. ಇದಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕೈಲಾಸ, ಬೇರೊಬ್ಬ ಶಿವನುಂಟೆಂಬ
ಭ್ರಮೆಗೊಂಡು ಮನವನೆರಡು ಮಾಡಿಕೊಂಬುದು ಅಜ್ಞಾನ ನೋಡಾ
ಉರದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಒರಗಿಪ್ಪ ಗಂಡನ ಬಿಟ್ಟು, ಇನ್ನು ನೆರೆಮನೆಯ ಗಂಡ
ರಿಗೆ ಮನವ ಸಿಕ್ಕುವ ಹಾದರಗಿತ್ತಿಗೆ ಪತಿಭಕ್ತಿ ಎಲ್ಲಿಯದೋ ? ಶ್ರೀಗುರು
ನಾಥ ಕರುಣಿಸಿ ಕೊಟ್ಟ ಕ್ರಿಯಾಲಿಂಗವನು ಅರ್ಚನೆ ಪೂಜನೆಯಿಂದ, ಅಚ
ತಾವಧಾನದಿಂದ ಧ್ಯಾನ ಧಾರಣದಿಂದ ಸಮತೆ ಸಮಾಧಾನದಿಂದ ಧ್ಯಾ
ಉಪಾವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಕಾಮಿಸಿ ಕಂಬನಿಮುಂಬಿ ಕರಸ್ಥಲದಲ್ಲಿಪ್ಪ ಪ್ರಾಣೇಶ್ವರ
ಶ್ರೀಚರಣಕ್ಕೆ ಊಟ ಪೂಜೆಯಂ ಮಾಡಿ, ಒಲಿಸಿ ಒಡಗೂಡಿ ನಿಜಮು

ಪಡೆಯದೆ, ಆಕಾರವ ಮರೆದು ನಿರಾಕಾರವ ಮಾಡಿಹೆನೆಂಬ ಲೋಕದ ಕಾಕು ಮಾನವರೆಲ್ಲ ಕಾಲ ಕಾಮರಿಗೆ ತುತ್ತಾಗಿ ಕಾಲಾಗ್ನಿರುದ್ರನ ಹೊಡೆಗಿರ್ಚೆ ನೊಳಗಾದರಯ್ಯ ಘನಲಿಂಗಿಯ ಮೋಹದ ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೧೩. ಊರವಂಕದ ಹೊರಗಿರ್ದು, ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲ ಕಾಣೆನೆಂದು ಅರಸುವನಂತೆ, ಇದಿರಿನಲ್ಲಿ ತೋರುವ ಕುರುಹ ಮರೆದು, ಅರಿವನೊಳಕೊಂಡೆ ನೆಂಬುನನಂತೆ, ಜಂಬುಕ ಶಸ್ತ್ರದ ಫಳವ ನುಂಗಿ ಜಂಬೂದ್ವೀಪವೆಲ್ಲ ಪ್ರಳ ಯವಾಯಿತ್ತೆಂದಡೆ, ಅದು ಚಂದವೇ ಜಾಂಬೇಶ್ವರಾ?

ಅರ್ಥಃ—ಊರ ಅಗಸೆಯ ಬಾಗಿಲ ಹೊರಗಿರ್ದು, ತನ್ನ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲ ಕಾಣೆನೆಂದು ಹುಡುಕುವನ ಹಾಗೆ, ತನ್ನ ಕ್ರಿಯಾ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿ ಸುವ ಇಷ್ಟಲಿಂಗ ಸಂಬಂಧವನು ಮರೆತು ಬಿಟ್ಟು ಸುಜ್ಞಾನಸ್ವರೂಪವಾದ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗಸಂಬಂಧವನವಗ್ರಹಿಸಿಕೊಂಡೆನೆಂಬುವನು ಊರ ಬಾಗಿಲ ಹೊರಗೆ ತಾನಿದ್ದು, ತನ್ನ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲ ಕಾಣೆನೆಂದು ಹುಡುಕುವನು ಒಂದೇ ಎಂದೆಂಬುವದಕ್ಕೆ ಒಡಂಬಡಿಕೆ. ನರಿ ಇಟ್ಟೆಯ ಹಣ್ಣು ತಿಂದು ಜಗತ್ತೆಲ್ಲ ಲಯುವಾಯಿತ್ತು ಎಂದಡೆ ಅದು ಒಡಂಬಡಿಕೆಯೇ? ಅಲ್ಲ. ಅದು ತನಗೆ ಪ್ರಳಯುವಾಗಿಹುದಲ್ಲದೆ, ಜಗತ್ತಿಗೆ ಪ್ರಳಯ ಉಂಟೇ? ಇಲ್ಲವೆಂಬ ಹಾಗೆ, ವೇದಾಂತಿಯು ಶೃತಜ್ಞಾನದಿಂದ ಇಷ್ಟಲಿಂಗ ಸಂಬಂಧ ಕ್ರಿಯೆ ಮಿಥ್ಯೆನಿರಾಕಾರವಾದ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಕೂಡುವದೇ ಸತ್ಯವೆಂದಡೆ, ಅದು ತನ್ನ ಭಿನ್ನಭಾವಕ್ಕೆ ಸಹಜವಲ್ಲದೆ ಶರಣರುಗಳಿಗೆ ಒಡಂಬಡಿಕೆ ಇಲ್ಲವೆಂಬುವರ್ಥ.

೧೭. ಗರಳವಿಲ್ಲದುರುಗಂಗೆ ಹಲಬರಂಜಿಪವರುಂಟೇ? ಕೈದುವಿ ಲ್ಲದ ಬಂಟ ಗರ್ಜಿಸಿವಡೆ ಅಂಜಿದವರುಂಟೇ? ಬಾಹ್ಯ ದೃಷ್ಟದ ಮಾತ ನಾಡಿದಡೆ ನೆಟ್ಟನೇ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗಿಯಪ್ಪನೇ? ಇದು ನಿಶ್ಚಯವಲ್ಲ, ನಿಃಕ ಳಂಕ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೧೮. ತಿಲದ ಮರೆಯ ತೈಲವನರಿದು ಕಾಂಬ ತೆರನಂತೆ, ಫಲವ ಮರೆಯ ರಸವ ಹಿಳಿದು ಕಾಂಬ ಸವಿಯ ರುಚಿಯಂತೆ, ತೆರೆಯ ಮರೆಯ ರೂಪ ತೆಗೆದು ಕಾಂಬಂತೆ, ಇಷ್ಟದ ಮರೆಯಲ್ಲಿರ್ದ ದೃಷ್ಟವ ಉಭಯ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗ ಸಂಬಂಧಿ ನಿಃಕಳಂಕ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

*

೧೯. ಇಷ್ಟಲಿಂಗ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗವೆಂಬುದನಾರುಬಲ್ಲರು ? ಇಷ್ಟಲಿಂಗ ವೀಗದರ್ಪಣ, ಪ್ರಾಣಲಿಂಗವೀಗ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ. ದರ್ಪಣ ಮಸುಳಿಸಿದರೆ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವ ಕಾಣಬಹುದೇ ? ಇಷ್ಟಪ್ರಾಣ ತೃಪ್ತಿ ಎಂಬರು ನೋಡಾ. ಇಷ್ಟಲಿಂಗವಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟವಿಧಾರ್ಚನೆ ಷೋಡಶೋಪಚಾರ ಮಸುಳಿದರೆ, ಪ್ರಾಣಲಿಂಗವ ಕಾಣಬಹುದೆ? "ಇಷ್ಟಲಿಂಗಮವಿಶ್ವಸ್ಯ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗಂತು ವರ್ಜಯೇತ್; ದರ್ಪಣಂ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಾನಾಂ ಯಥಾರೂಪಂ ತಥಾಭವೇತ್" ಎಂದುದಾಗಿ, ಇದು ಕಾರಣ ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗಮದೇವ ಇಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣ ತೃಪ್ತಿಯಾದವರ ತೋರಿ ಬದುಕಿಸಯ್ಯ.

ಇಷ್ಟಲಿಂಗದ ನಿಜವು.

೧. ಸಿಡಿಲೊಡನೆ ಕಾದುವಂಗೆ ಕೊಡೆಯೊಂದು ಮರೆಯೇ ? ಪರ್ವತವ ಹೊರುವಂಗೆ ಸಿಂಬಿಯೊಂದು ಸಹಜವೇ ? ಸಕ್ಕರೆಯ ಸವಿವುದಕ್ಕೆ ಬೇರೊಂದು ಪದಾರ್ಥವೇ ? ಗುಹೇಶ್ವರನ ನರಿವುದಕ್ಕೆ ಕುರುಹೊಂದು ಇರವೇ?

೨. ಅರುಹರತು ಮರಹು ನಷ್ಟವಾದ ಬಳಿಕ ಕುರುಹಿನ ಬಣ್ಣವಂಗದ ಮೇಲೇಕೋ ? ಇನ್ನು ಅರಿವರಾರೋ ? ಅರುಹಿಸಿ ಕೊಂಬವರಾರೋ ? ಬರಿಯ ಬಯಲು ನೋಡಾ. ನಮ್ಮ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಸಂಗಮದೇವರಲ್ಲಿ ಗಟ್ಟಿವಾಳ ಮುದ್ದಣ್ಣನಲ್ಲದೆ ಇನ್ನು ಅರಿವರಾರೋ ?

೩. ಅರುಹ ಹೇಳುವ ಹಿರಿಯರೆಲ್ಲರು ಕುರುಹಿನ ಸಿಲೆಯ ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ನರಗುರಿಗಳ ಕುರುಹಿನ ಬಾಗಲಲ್ಲಿ ಸಿಂದು ಮೊರೆ ಇಡುತಿರ್ಪ ಈ ಯರಿಗುರಿಗಳ ಮೆಚ್ಚ ನಿಷ್ಕಳಂಕ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೪. ಮಾತೇ ಸೂತಕವಾಗಿ ಸಂದೇಹ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಅದೇತರಿಂದ ಒದಗಿದ ಕುರುಹ ಶಿಲೆಯ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯಮಾಡಿ ತನ್ನ ಒಲವರ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಬಲಿಕೆಯ ನರಿವುದು ಶಿಲೆಯೋ ಮನವೋ ಎಂದ ನಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ?

೫. ಕಲ್ಲಿನೊಳಗೆ ವಲ್ಲಭನಿರ್ದನೆಂದು ಎಲ್ಲರು ಬಳಲುತಿಪ್ಪರು ನೋಡಾ. ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣೆ. ತನ್ನಲ್ಲಿ ಕುರಿತು ಇದಿಂಟ್ಟಲ್ಲಿಯೇ

ಇಲ್ಲವಾಗಿ ಇದು ಬಲ್ಲವರ ಬಲ್ಲತನವಲ್ಲ. ಹಾಂಗಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ಮರೆದು ಅನ್ಯವ ಕಂಡಿಹೆನೆಂಬರೆ ಅದು ನನ್ನಿಯಲ್ಲ, ಹುಸಿ. ಮನ್ನಣೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಶಿಲೆಯ ಬಣ್ಣಿಸುತಿಪ್ಪವರ ನೋಡಾ. ಬಣ್ಣಿಸುತಿಪ್ಪ ಅಣ್ಣಗಳೆಲ್ಲರೂ ಸನ್ನರ್ಧರಾದರು. ಮತ್ತು ಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಪುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಕೋಟೆಯ ಹೊರಗಿರ್ದು ಸತ್ತು ಕೆಟ್ಟರಯ್ಯ ನಿಷ್ಕಳಂಕ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೬. ಕಲ್ಲ ಬಿತ್ತಿ ನೀರೆರೆದಲ್ಲಿ ಪಲ್ಲೈಸುವುದೇ ? ದಿಟ ಬೀಜದ ವೃಕ್ಷದಂತೆ ಶ್ರದ್ಧೆ ಸನ್ನರ್ಧ ಭಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದಲ್ಲಿ ಗುರುಭಕ್ತಿ ಶಿವಲಿಂಗ ಪೂಜೆ ಚರಸೇವೆ ತ್ರಿವಿಧವ ಇತ್ತಲೆ ಉಳಿಯಿತ್ತು. ಮತ್ತೆ ನಿಜವಸ್ತು ಎತ್ತಣ ಸಿದ್ಧಿ ನಿಮಗೆ ಎನ್ನಯ್ಯ ಪ್ರಿಯ ಇಮ್ಮಡಿ ನಿಷ್ಕಳಂಕ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸಬೇಕು.

೭. ಕಲ್ಲೊಳಗಣ ಬೆಲ್ಲವ ಮೆದ್ದುವರಿನ್ನಾರು ? ಕಲ್ಲ ಹಿಡಿದು ಬಿಡದೆ ಹೊರುವಿರಿ! ಕಲ್ಲು ಹಲ್ಲನೇ ಕಳೆಯಿತ್ತು, ಬಲ್ಲವರಿದ ಹೇಳಿ ಕಲ್ಯಾಣದ ತ್ರಿಪುರಾಂತಕ ನೀನೆ ಬಲ್ಲೆಯಯ್ಯ.

೮. ಕಲ್ಲದೇವರೆಂದು ಪೂಜಿಸುವುದು ಆಗದು ಕಾಣಿರೋ. ಅಗಡಿಗರಾದಿರಲ್ಲಾ. ಮುಂದೆ ಹುಟ್ಟುವ ಕೂಸಿಂಗೆ ಇಂದು ಮೊಲೆ ಕೊಡುವಂತೆ ಕಾಣಾ ಗುಹೇಶ್ವರಾ.

೯. ಮೆಳೆಯ ಮೇಲೆ ಕಲ್ಲನಿಕ್ಕಿ ಮೆಳೆ ಭಕ್ತನಾಗಬಲ್ಲುದೇ? ಮೇಹ ನಿಕ್ಕಿ ಮೆಯ್ಯನೊರಸಿದಡೆ ಪಶುಗಳು ಮೆಚ್ಚುವವು. ಅನ್ನವನಿಕ್ಕಿ ಹಿರಣ್ಯವ ಕೊಟ್ಟರೆ ಜಗವೆಲ್ಲ ಹೊಗಳುವದು. ಒಳಗನರಿದು ಹೊರಗೆ ಮರೆದವರ ಎನಗೆ ನೀ ತೋರಾ ಸಕಳೇಶ್ವರಾ.

೧೦. ಕಾಯಕ್ಕೆ ಜೀವಕ್ಕೆ ಸಂದು ಮುನ್ನುಳ್ಳರೆ ಅದು ಪ್ರಾಣಲಿಂಗವಲ್ಲ ಕಾಣಿರೋ. ಲೋಕಾಚಾರದ ಕೂಳನುಂಡು ಲೀಲೆಯೊಳಾಡುತ್ತಿಹರಲ್ಲದೆ ಸಲೆ ನಿಂದವರಪ್ಪರೇ? ಈ ಕಲ್ಲ ಹಿಡಿದಾತನಾಕಲ್ಲನೆತ್ತಬಲ್ಲ. ಇವರೊಬ್ಬರ ಕರೆವಡೆ ಒಬ್ಬರು ಓ ಎಂದಂತೆ ಇವರಿಬ್ಬರ ಭಾವ ಹುರುಳಿಲ್ಲ ಕಾಣಾ ಗುಹೇಶ್ವರಾ.

೧೧. ಕಯ್ಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿವರೆ ಕಲ್ಲ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತಲ್ಲದೆ ಲಿಂಗವಿಲ್ಲ ಎಂದೆ. ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ಕವಳೀ ಕರಿಸಿದೆನೆಂಬಡೆ ಅದು ಕವಳೀಕವೆಂಬೆ. ಮನದಲ್ಲಿ

ನೆನೆಮ ಘನಪಲ್ಲಿ ನಿಂದಿಹೆನೆಂಪಡೆ ಭಾವಕ್ಕೆ ಬೀಜವೆಂಬೆ. ಕೈಗು ಕಣ್ಣಿಗು ಮನಕ್ಕು ಬಾಹಾಗ ತೊತ್ತಿನ ಕೂಸೆ ಕಂಡವರ ಅಪ್ಪಾ ಅಪ್ಪಾ ಎಂಬುವಂತೆ ಇಂತೀ ಸುಚಿತ್ತವನರಿಯದೆ ಉದ್ಯೋಗಿಸಿ ನುಡಿವ ಜಗದ ಡಂಭಕರನೊಲ್ಲೆನೆಂದ ನಿಷ್ಕಳಂಕ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೧೨. ಏಕ ಜಲ ಬಹುಜಲವಾದ ಕ್ರಮವನರಿವುದು. ಅದಕ್ಕೆ ದೃಷ್ಟ. ಅನಾದಿಯ ಪ್ರಣಮವನರಿಯದೆ ಹಾದಿಯ ಕಲ್ಲ ಪೂಜಿಸಿದರಯ್ಯ. ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಬೋಧೆಗೆ ಸಿಕ್ಕರೆ ಅನಾಗತ ಸಿದ್ಧಿಯ ಹೋದ ಹೊಲಬನರಿಯದೆ ಕೆಟ್ಟರಯ್ಯ. ಅಂಧಕಂಗೆ ಚಂದದ ಮುಖ ಉಂಟೇ? ಶೃಂಗಾರವೇ ಪಂಗುಳಂಗೆ? ಲಿಂಗವನರಿದವಂಗೆ ಜಗದ ಹಂಗಿಲ್ಲ ನಿಷ್ಕಳಂಕ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೧೩. ಗ್ರಾಮದ ಮಧ್ಯ ಧವಳಾರದೊಳಗೆ ಎಂಟು ಕಂಭ ಒಂಬತ್ತು ಬಾಗಿಲ ಶಿವಾಲಯ ವಿರುತ್ತಿರಲು ಮಧ್ಯಸ್ಥಾನದ ಸ್ವಯಂಭುನಾಥನನರಿಯದೆ ಕಲ್ಲಿನಾಥನ ಪೂಜಿಸಿ ಮರುಳಾದರಲ್ಲ. ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಸ್ವಯಂಭುನಾಥನು ತನ್ನ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಕಲ್ಲಿನಾಥನ ತೋರಿದನು. ಗ್ರಾಮದ ಮಧ್ಯದ ಧವಳಾರದೊಳಗಣ ಗರ್ಭಗ್ರಹವ ತಿಳಿದರೆ ಕಲ್ಲಿನಾಥ ನಾಸ್ತಿ. ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗಯ್ಯನೆಂಬ ಸ್ವಯಂಭುವಿರುತ್ತಿರಲು ಎತ್ತಲೆಂದರಿಯರಲ್ಲಾ.

೧೪. ವಿಭೂತಿ ರುದಾಕ್ಷಿಯಂ ಧರಿಸಿ ಷಡಕ್ಷರಿಯ ಜಪಿಸಿ ಗುರು ಲಿಂಗ ಜಂಗಮ ತೀರ್ಥಪ್ರಸಾದಂತುವನರಿಯದೆ ಏನೆಂದು ಪೂಜಿಸುವಿರಿ? ಏನೊಂದಾರಾಧಿಸುವಿರಿ? ಅಜ್ಞಾನಿ ವೃಗ ಪಶುವಿನ ಸಗಣಿಯ ಸುಟ್ಟ ಬೂದಿ ವಿಭೂತಿಯಾದ ಪರಿ ಹೇಗೆ? ಪಂಚ ಭೌತಿಕದ ಕಠಿಣದ ದ್ರವ್ಯದಿಂದ ಜನಿಸಿದ ವೃಕ್ಷದ ಫಲ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಯಾದ ಪರಿ ಹೇಗೆ? ಸಕಲ ವ್ಯಾಪಾರದಳುವಿಂಗೊಳಗಾಗಿ ತೊಡಸಿ ಬರಸಿಕೊಂಬುವದು ಮಂತ್ರವಾದ ಪರಿ ಹೇಗೆ? ಬಂದ ಹರಿಯುವ ಮುಂದನರಿಯದೆ ಹರಿಹರಿದು ಉಪದೇಶವ ಮಾಡುವ ಮಾನವ ಗುರುವಾದ ಪರಿ ಹೇಗೆ? ನೆಲದ ಮೇಲಣ ಸಿಲೆ ಕಲುಕುಟಿಗ ಒಡೆದು ಖಂಡಿಸಿ ಹರದನ ಕಯ್ಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಮಾರಿಸಿಕೊಂಡುದು ಲಿಂಗವಾದ ಪರಿ ಹೇಗೆ? ಆಶೆ ಆಮಿಷ ಅಹಂಕಾರಕ್ಕೊಳಗಾಗಿ ಭವಘವದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ ಅಳಿವಾತ ಜಂಗಮವಾದ ಪರಿ ಹೇಗೆ? ಸಕಲ ಜೀವ ಸಕಲ ಜೀವವೆರಸಿ ಕರಗಿದಪ್ಪಿಯಾಜಲ ತೀರ್ಥವಾದ ಪರಿಹೇಗೆ?

ಸಕಲಪ್ರಾಣಿಗಳಾಹಾರ ಹದಿನೆಂಟು ಕ್ಷುಧಾಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ ಪಚನವಾದುದು ಪ್ರಸಾದವಾದ ಪರಿ ಹೇಗೆ? ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ, ನಿಗಮಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕಗಣಿತವಾದ ನಾದಬಿಂದುವಿಗೆ ನಿಲುಕದ ನಿತ್ಯ ತೃಪ್ತ ನಿರವಯ ಪರಂಜ್ಯೋತಿ ಲಿಂಗದ ಕಾಯ ಕಾಂತಿ ಬೆಳಗಿನ ಐಶ್ವರ್ಯವಲಾ ಎಂದರಿದು ಧರಿಸುವುದು ಶ್ರೀ ವಿಭೂತಿಯು. ಆ ಲಿಂಗದ ಶೃಂಗಾರ ಹರಣಾಭರಣವಲಾ ಎಂದರಿದು ಅಳವಡಿಸುವರು ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಯು. ಆ ಲಿಂಗದ ಚಿತ್ಪ್ರಣವ ಸ್ವರೂಪವೇ ಮಂತ್ರವಲಾ ಎಂದರಿದು ಜಪಿಸುವರು ಷಡಕ್ಷರಿಯು. ಆ ಲಿಂಗದ ವೈಭವಕ್ಕಂಗವಾದುದೀ ಗುರುವಲಾ ಎಂದು ಅವರು ಮಾಡುವರು ತನುಮನಧನ ವಂಚನೆಯಳಿದು. ಗುರುಭಕ್ತಿ ಸನ್ನಿಹಿತನಾಗಿ ಆ ಲಿಂಗದ ಚೈತನ್ಯಾತ್ಮಕಗ್ರಹ ಈ ಲಿಂಗವಲಾ ಎಂದರಿದು ಮಾಡುವುದು. ಮನಧನತನು ವಂಚನೆಯಳಿದು ಲಿಂಗಭಕ್ತಿ ಸನ್ನಿಹಿತನಾಗಿ ಆ ಲಿಂಗದ ಗಂಭೀರಗಮನ ಈ ಜಂಗಮವಲಾ ಎಂದರಿದು ಮಾಡುವುದು ಧನತನುಮನ ವಂಚನೆಯಳಿದು. ಜಂಗಮಭಕ್ತಿ ಸನ್ನಿಹಿತನಾಗಿ ಆ ಲಿಂಗದ ಉತ್ತುಂಗ ಕಿರಣಸಾಗರ ಚರಣಾಂಬುವಲಾ ಎಂದರಿದು ಕೊಂಬುವುದು ತೀರ್ಥವನು. ಆ ಲಿಂಗದ ನಿತ್ಯಪರ ಸಂಯೋಗಶೇಷವಲಾ ಎಂದರಿದು ಕೊಂಬುವುದು ಪ್ರಸಾದವಲಾ ಎಂದುಕೊಂಬುವುದು ಪ್ರಸಾದವನು. ಇಂತಿವೆಲ್ಲವನರಿದು ಅನಂತ ಸಂತೋಷಕಾಸ್ಪದವಾಗಿ ಚರಿಸುವಾತನೇ ಸದ್ಭಕ್ತ. ಆತನ ಕಾಯ ಕರಣ ಪ್ರಾಣಭಾವಾದಿಗಳು ಸೋಂಕಿತೆಲ್ಲವು ಲಿಂಗದ ಸೋಂಕು, ಲಿಂಗದಾಸೋಹ, ಲಿಂಗದ ಕ್ರಿಯೆ ಇಂತೀ ತ್ರಿವಿಧ ಸಂದಳಿದುಳಿದ ಸದ್ಭಕ್ತನ ಶ್ರೀಪಾದಕ್ಕೆ ನಮೋ ನಮೋ ಎಂಬೆ ಕಾಣಾ ಬಸವಣ್ಣಪ್ರಭು ನಿಷ್ಕಳಂಕ ಸೋಮೇಶ್ವರ.

ಸದಾಚಾರಿಯೇ ದೀಕ್ಷೆಗೆ ಯೋಗ್ಯನು.

೧. ಎಲ್ಲರ ದೀಕ್ಷೆಯ ಪರಿಯಂತಲ್ಲ ಎಮ್ಮಯ್ಯನ ದೀಕ್ಷೆ. ನಡೆನುಡಿ ಶುದ್ಧವಾದವರಿಗಲ್ಲದೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸ ನೋಡಾ. ಪರಮಾರ್ಥಕ್ಕಲ್ಲದ ಜಡ ನರರ ನೊಲ್ಲ ನೊಲ್ಲ. ದೀಕ್ಷೆಯ ಕೊಡನು. ಭವಭಾರಿಗಳ ಮುಖದತ್ತ ನೋಡನಯ್ಯ ನಮ್ಮ ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗಯ್ಯನೆಂಬ ಜ್ಞಾನಗುರುವು.

೨. ಕುಂಬಳದ ಕಾಯಿಗೆ ಕಬ್ಬುನದ ಕಟ್ಟ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಕೊಳೆವು ದಲ್ಲದೆ, ಬಲುಹಾಗಬಲ್ಲುದೆ? ಅಳಿಮನದವಂಗೆ ಶಿವದೀಕ್ಷೆಯ ಕೊಟ್ಟರೆ ಭಕ್ತಿ ಎಂತಹುದೋ? ಮುನ್ನಿನಂತೆ. ಕೂಡಲಸಂಗಯ್ಯ ಮಾನಹೀನನ ನೊಸಲ ಕಾಯ್ದಿರಿಸಿದಂತೆ.

೩. ಸಗಣಿಯ ಬೆನಕಂಗೆ ಸಂಪಿಗೆಯರಳಲ್ಲಿ ಪೂಜಿಸಿದರೆ ರಂಜನೆ ಯಹುದಲ್ಲದೆ, ಅದರ ಗಂಜಳ ಬಿಡದಣ್ಣ. ಮಣ್ಣ ಪುಥ್ಥಳಿಯ ಮಾಣವೆ ಜಲವಲ್ಲಿ ತೊಳೆವರೆ, ನಿಚ್ಚ ನಿಚ್ಚ ಕೆಸರಹುದಲ್ಲದೆ, ಅದರಚ್ಚುಗ ಬಿಡದಣ್ಣ. ಲೋಕದ ಮಾನವಂಗೆ ಶಿವದೀಕ್ಷೆಯ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಕೆಟ್ಟವನೇಕೆ ಸದ್ಭಕ್ತನ ಹನು ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ?

೪. ಕಬ್ಬಿಣದ ಕೋಡಗನ ಪರುಷ ಮುಟ್ಟಲು, ಹೊನ್ನಾದರೇನು, ಮತ್ತೇನಾದರೇನು, ತನ್ನ ಮುನ್ನಿನ ರೂಪ ಬಿಡವನ್ನಕ್ಕರ? ಕೂಡಲಸಂಗ ಮದೇವಯ್ಯ, ನಿಮ್ಮ ನಂಬಿಯೂ, ನಂಬದ ಡಂಭಕರಿಗಯ್ಯ.

೫. ಅರಿಯದ ಗುರು ಅರಿಯದ ಶಿಷ್ಯಂಗೆ ಅನುಗ್ರಹವ ಮಾಡಲೇ ನಪ್ಪುದೆಲವೋ? ಅಂಧಕನ ಕಯ್ಯ ಅಂಧಕ ಹಿಡಿದಂತೆ, ಮುಂದೇನಪ್ಪುದು ಹೇಳಲೋ ಮರುಳೇ? ಬರು ಮಾತಿನ ರಂಜನೆಯನಾಡದಿರು. ಸಿಮ್ಮಲಿ ಗೆಯ ಚನ್ನರಾಮನೆಂಬ ಲಿಂಗವು ಪುಸಿಯ ಹಸರದವನಲ್ಲ.

೬. ಹೊಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟೋಗರದ ಮೊಟ್ಟೆಯ ಕಟ್ಟಿದರೇನು ಹಸಿವು ಹೋಹುದೇ? ಅಂಗದ ಮೇಲೆ ಲಿಂಗ ಸ್ವಾಯತವಾದರೇನು? ಭಕ್ತನಾಗಬಲ್ಲನೇ? ಇಟ್ಟಿಕಲ್ಲು ಮೆಳೆಯ ಮೇಲೆ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ, ಆ ಕಲ್ಲು ಲಿಂಗವೇ, ಆ ಮೆಳೆ ಭಕ್ತನೇ, ಇಟ್ಟಾತಗುರುವೇ? ಇಂತಪ್ಪವರ ಕಂಡರೆ, ನಾನು ನಾಚುವೆನಯ್ಯ ಗುಹೇಶ್ವರಾ.

೭. ಅಯ್ಯಾ ಪುಣ್ಯಪಾಪ ಇಹಪರಂಗಳಿಗೆ ಹೊರಗಾದ ಶಿಷ್ಯಗುರುಜಂಗಮದ ವಿಚಾರವೆಂತೆಂದೊಡೆ, ತನ್ನ ತಾನೇ ಪಕ್ವವಾಗಿ ವೃಕ್ಷವನೊಳಗುಮಾಡಿಕೊಂಡು ಶಿವಾಜ್ಞೆಯಿಂದ ತೊಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟ ಹಣ್ಣಿನಂತೆ ಶಿವಭಕ್ತನು ತಾ ಮೊದಲಾಗಿ ಆವಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಜನಿತನಾದಡೇನು, ಪೂರ್ವಗುಣಧರ್ಮವ ಮುಟ್ಟದೆ, ಲೋಕಾಚಾರವ ಹೊದ್ದದೆ, ಪಂಚಮಹಾಪಾತಕಂಗಳ ಬೆರಸದೆ, ಸತ್ಯಶರಣಸಂಗ, ಸತ್ಯನಡೆನುಡಿಯಿಂದಾಚರಿಸಿ, ಲಿಂಗಾಚಾರಮೋಹಿಯಾಗಿ, ಅಡಿಗೆರಗಿ ಬಂದ ಪೂರ್ವಜ್ಞಾನಿ ಪುನರ್ಜಾತಂಗೆ ಪಕ್ಷಿ ಫಲರಸಕ್ಕೆರಗುವಂತೆ ಮೋಹಿಸಿ, ಅಂಗದ ಮಲಿನವ ತೊಡೆದು, ಚಿದಂಗವಮಾಡಿ, ಚಿದ್ಘನಲಿಂಗವ ಸಂಬಂಧಿಸಿ, ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ದೀಕ್ಷೆಯ ಕರುಣಿಸುವಾತನೇ ತ್ರಿನೇತ್ರವುಳ್ಳ ಗುರುವೆಂಬೆನಯ್ಯ. ಅಂಥ ಗುರುಕರಜಾತನ ಭೇದಿಸಿ, ತ್ರಿವಿಧಜಪವ ಹೇಳಿ, ತ್ರಿವಿಧ ಲಿಂಗಾನುಭಾವವ ಬೋಧಿಸುವಾತನೇ ಸರ್ವಾಂಗಲೋಚನ ಜಂಗಮವೆಂಬೆನೋಡಾ. ಇಂಥ ಸನ್ಮಾರ್ಗಿಗಳಿಗೆ ಭವಬಂಧನನಾಸ್ತಿ ಕಾಣಾ ಶಂಭುಜಕ್ಕೇಶ್ವರಾ.

೮. ಅಯ್ಯಾ ಗುರುಶಿಷ್ಯರಿಬ್ಬರು ಪುಣ್ಯಪಾಪ ಇಹಪರಂಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾದ ವಿಚಾರವೆಂತೆಂದೊಡೆ, ಸತ್ಯಸದಾಚಾರಸಂಪತ್ತೆಂಬ ಶಿವಭಕ್ತರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಜನಿತನಾಗಿ, ಸತ್ಯನಡೆನುಡಿಯನರಿಯದೆ ಲೋಕದ ಜಡಜೀವಿಯಂತೆ ಪಂಚಮಹಾಪಾತಕಂಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸುವದ ಕಂಡು ಅವ ಪರಿಹರಿಸದೆ, ದ್ರವ್ಯಾಭಿಲಾಷೆಯಿಂದ ತ್ರಿವಿಧದೀಕ್ಷೆಯ ಮಾಡುವವನೊಬ್ಬ ಗುರು ಹುಟ್ಟಂಧಕನೆಂಬುವೆನಯ್ಯ. ಅಂಥ ಪರಮಪಾತಕಂಗೆ ಜಪವ ಹೇಳಿ ಪಾದೋದಕದಲ್ಲಿ ಏಕಭಾಜನವ ಮಾಡಿ ಪ್ರಸಾದವಕೊಟ್ಟು ಷಟ್‌ಸ್ಥಲವ ಹೇಳುವವನೊಬ್ಬ ಜಂಗಮನೊಬ್ಬ ಕೆಟ್ಟ ಕಣ್ಣವನೆಂಬೆನಯ್ಯ. ಇಂತೀ ಅಧಮಗುರುಶಿಷ್ಯ ಜಂಗಮಕ್ಕೆ ಭವಬಂಧನ ತಪ್ಪದು ನೋಡಾ ಶಂಭುಜಕ್ಕೇಶ್ವರಾ.

ಲಿಂಗದೇಹಿಯುಃ ಪರಿಶುದ್ಧನು.

೧. ತನುವನು ಶ್ರೀಗುರು ಕ್ರಿಯಾದೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ತನುಗುಣವನು ಭಸ್ಮೀಕೃತವಮಾಡಿದ ಬಳಿಕ ದೃಶ್ಯ ಜಡತನುವಲ್ಲ, ಶಿವಸತ್ಕ್ರಿಯಾಚಾರದ ಮೂಲತನುತ್ರಯವೇ ತನ್ನ ತನುವೆಂದರಿವುದು. ಶ್ರೀಗುರು ಮಂತ್ರ ದೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ಮನದ ಪೂರ್ವಾಶ್ರಯವ ಕಳೆದು ಮನಕ್ಕೆ ಘನನೆನಹು ಸಂಬಂಧಿಸಿದನಾಗಿ, ಮನನಿರ್ಮಲನಾಗಿ ಲಿಂಗಕ್ಕಾಶ್ರಯವೆಂದರಿವುದು. ಶ್ರೀ ಗುರು ಜ್ಞಾನದೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ಪ್ರಾಣಪ್ರಪಂಚ ಪಶುಭಾವವ ಕಳೆದು ಅಖಂಡಿತ ಜ್ಞಾನಲಿಂಗ ಕಳೆಯ ತನ್ನ ಪ್ರಾಣನಾಥನೆಂದು ತಿಳುಹಿದನಾಗಿ ಪ್ರಾಣ ಮಲಿನವೆಂಬುದು ಪಶುಭಾವವಲ್ಲದೆ, ಲಿಂಗಭಾವವಲ್ಲ. ಈ ಸಂದೇಹ ಭ್ರಾಂತಿಯುಳ್ಳ ಕಾರಣ ಶೈವ ಹೊಲ್ಲ ಎನುತಿದ್ದೆನಯ್ಯ. ತಮ್ಮ ತಾವರಿದು ನಿಶ್ಚಯಿಸದಿದ್ದರೆ, ಮಾಣಲಿ. ಗುರು ಉಪದೇಶದಿಂದ ನಿಶ್ಚಯಿಸುವದು ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಮಹಾಲಿಂಗಗುರುಶಿವಸಿದ್ಧೇಶ್ವರ ಪ್ರಭುವೇ.

೨. ಹಸ್ತಾಬ್ಜ ಮಥನದಿಂದೊತ್ತಿ, ಭಸ್ಮವಮಾಡಿ, ಮತ್ತೆ ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ ಮರುಜೀವಣಿಯ ಚಿತ್ತಶ್ರೋತ್ರದೊಳು ಧಾರೆಯನೆರೆಯಲು, ಆತ ನಿನ್ನಂತೆ ಕಾಣಾ ರಾಮನಾಥಾ.

೩. ಉರಿವ ಕೆಂಡದ ಮೇಲೆ ತೃಣವ ತಂದಿರಿಸಿದರೆ, ಆ ತೃಣವನಾ ಕಿಚ್ಚು ನುಂಗಿದಂತೆ, ಗುರುಚರಣದ ಮೇಲೆ ತನುವೆಂಬ ತೃಣವ ತಂದಿರಿಸಿದರೆ, ಆತನ ಸರ್ವಾಂಗವೆಲ್ಲವು ಲಿಂಗ ಕಾಣಾ ರಾಮನಾಥಾ.

೪. ಪೂರ್ವಜನ್ಮವನು ನಿವೃತ್ತಿಯಮಾಡಿ, ಶ್ರೀಗುರುವಿನ ಕರಕಮಲದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಭಕ್ತನ ಪಂಚಭೌತಿಕದ ತನುವಿನಂತೆ ವರ್ಣಿಸಿ ನುಡಿಯಬಹುದೇ? ಉತ್ತಮಾಧಮ ತೃಣವೊದಲಾದುವೆಲ್ಲವು ಜ್ಯೋತಿಯ ಮುಟ್ಟಿ, ಜ್ಯೋತಿಯಪ್ಪವು ಕೇಳಿರೇ. ಜ್ಯೋತಿರ್ಮಯಲಿಂಗವ ಮುಟ್ಟಿದಾತನು ಕೇವಲ ಜ್ಯೋತಿರ್ಮಯಲಿಂಗ. ಆಧಾರ, ಸ್ವಾಧಿಷ್ಠ, ಮಣಿಪೂರಕ, ಅನಾಹತ, ವಿಶುದ್ಧಿ, ಆಜ್ಞೆ, ಬ್ರಹ್ಮರಂಧ್ರ, ದಳ, ವರ್ಣ, ಅಕ್ಷರ, ಅಧಿದೇವತೆ ಎಂದು ಅಲ್ಲಿ ಶುಕ್ಲ ಶೋಣಿತಾತ್ಮಕನಂತೆ ವರ್ಣಿಸಿ ನುಡಿಯಬಹುದೇ ಶಿವಲಿಂಗತನುವ? ಗ್ರಂಥ॥ ಗೌರವಂ ಲೈಂಗಿಕಾಚಾರಂ ಪ್ರಸಾದಂ ಚರಣಾಂಬುಕಂ। ಭಾಕ್ತಿಕಂಚಮಯಾಪ್ರೋಕ್ತಂ ಷಡ್ವಿಧಂ ವ್ರತಮಾಚರೇತ್॥ ಎಂಬ ಷಡಾಧಾರ ಚಕ್ರವನು ಎನ್ನ ಸರ್ವಾಂಗ

ದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯಂ ಮಾಡಿ, ಅಂತರ್ಬಾಹ್ಯದಲ್ಲಿ ಭರಿತನಾಗಿ ಸರ್ವಾಂಗವ ಲಿಂಗವಮಾಡಿದ ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗ ಶ್ರೀಗುರುಲಿಂಗವು.

೫. ಗುರುಲಿಂಗದ ಕರುಣ ಕೃಪೆಯಲ್ಲಿ ಸಜ್ಜನ ಶರಣರ ಸುಖವ ಕಂಡೆನು. ಏನೆಂದುಪಮಿಸಬಹುದಯ್ಯ ಗುರುಲಿಂಗದ ಮಹಿಮೆಯನು! ಮಹಾ ಘನ ಸೋಮೇಶ್ವರನೆಂಬಗುರು ಲಿಂಗವ ತೋರಿದನಾಗಿ ಮಹಾ ಜ್ಯೋತಿಸು ಸೋಂಕಿದ ಉತ್ತಮಾಧಮು ತೃಣ ಮೊದಲಾದವೆಲ್ಲವು ಮಹಾ ಜ್ಯೋತಿಯಪ್ಪವು. ನೋಡಿರೆ ದೃಷ್ಟವ! ಮತ್ತೆ ಅಂತಿಂತೆಂದುಪಮಿಸ ಲುಂಟೆ? ಪರಂಜ್ಯೋತಿ ಸದ್ಗುರು ಲಿಂಗವ ಸೋಂಕಿದ ಸದ್ಭಕ್ತನ ಅಂತ ರಂಗ ಬಹಿರಂಗ ಸರ್ವಾಂಗ ಪರಂಜ್ಯೋತಿಲಿಂಗ. ಮತ್ತೆ ದೇಹವೆಂದು, ಪ್ರಾಣವೆಂದು, ಆಧಾರ ಸ್ವಾಧಿಷ್ಠಾನ, ಮಣಿಪೂರಕ, ಅನಾಹತ, ವಿಶುದ್ಧಿ, ಆಜ್ಞೆ ಬ್ರಹ್ಮರಂಧ್ರವೆಂದು, ವರ್ಣ, ದಳ, ಅಕ್ಷರ, ಅಧಿದೇವತೆ ಎಂದು, ವಿವರಿಸಿ ನುಡಿಯಲುಂಟೆ, ಪಂಚ ಭೌತಿಕ ತನುವಿನಂತೆ? ಪಂಚವಿಂಶತಿ ತತ್ವಗಳ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ನುಡಿಯಲುಂಟೆ ಕೇವಲ ಜ್ಯೋತಿರ್ಮಯಲಿಂಗ ತನುವಿಂಗೆ? ಸದ್ಭಕ್ತನಂಗ ಲಿಂಗ, ಮನಲಿಂಗ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗ, ಭಾವಲಿಂಗ, ಪಂಚವಿಂಶತಿ ತತ್ವಂಗಳೆಲ್ಲವು ಲಿಂಗತತ್ವವು, ಇದು ಕಾರಣ ಲಿಂಗವಂ ತನು ಸರ್ವಾಂಗ ಲಿಂಗವಯ್ಯ ಉರಿಲಿಂಗಪೆದ್ದಿ ಪ್ರಿಯ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಾ.

೬. ಜಾತವೇದಿಯಲ್ಲಿ ಶೋಧಿಸಿ ಪುಟವಿಟ್ಟ ಬೂದಿಯಂತಾದೆನಯ್ಯ ನಿಮ್ಮನಾರಾಧಿಸಿ. ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ, "ಜ್ಞಾನಾಗ್ನಿಸ್ಸರ್ವ ಕರ್ಮಾಣಿ ಭಸ್ಮ ಸಾತ್ಕುರುತೆ ಯಥಾ" ಎಂದುದಾಗಿ ಕಾದಲೋಹದ ಮೇಲೆ ಉದಕವ ನೆರೆದಂತಾದೆನಯ್ಯ ಉರಿಲಿಂಗ ಪೆದ್ದಿ ಪ್ರಿಯವಿಶ್ವೇಶ್ವರಾ.

೭. ಆತ್ಮಶುದ್ಧಿ ಗುರು ಹಸ್ತವ ಮಸ್ತಕವಲ್ಲಿ ನ್ಯಸ್ತಮಾಡಿದನಾಗಿ. ಸ್ಥಾನಶುದ್ಧಿ ಶಿವಲಿಂಗವಿದ್ದುದೇ ಅವಿಮುಕ್ತಿಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿ. ದ್ರವ್ಯಶುದ್ಧಿ, ಶಿವಲಿಂಗ ಸನ್ನಿಧಿಮಾತ್ರ ಪವಿತ್ರೀಕೃತವಾಗಿ. ಮಂತ್ರಶುದ್ಧಿ, ಹರಮಂತ್ರ ಮಯವಾಗಿ, ಲಿಂಗಶುದ್ಧಿ, ಲಿಂಗವು ನಿರ್ಮಳನಿರ್ರೂಪನು ನಿತ್ಯ ಸತ್ಯನಾಗಿ. ಇಂತು ಪಂಚಶುದ್ಧಿ ಎಂದರಿದು ಪ್ರಾಣಲಿಂಗ ಸಂಬಂಧಿಯಾಗಿಪ್ಪುದೇ ಆಗಮ, ಬೇರೆ ಆಗಮವಿಲ್ಲ ಉರಿಲಿಂಗಪೆದ್ದಿ ಪ್ರಿಯವಿಶ್ವೇಶ್ವರಾ.

ಅರ್ಥ:--- ಶ್ರೀಗುರು ಹಸ್ತವ ಮಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿದಾಗವೇ ಆತ್ಮ ಶುದ್ಧಿ. ಲಿಂಗವಿದ್ದುದೇ ಅವಿಮುಕ್ತಿಕ್ಷೇತ್ರ. ಲಿಂಗನಿರೀಕ್ಷಣೆಯಿಂದವೇ ದ್ರವ್ಯ

ಶುದ್ಧಿ. ಗುರುಪೇಳಿದ ಕರ್ಣಮಂತ್ರದಿಂದವೇ ಮಂತ್ರಕಾಯವಾಯಿತ್ತು. ಗುರುಮುಟ್ಟಿ ಶಿಲಾಭಾವವಳಿದು ಶಿವಕಲೆಯ ಭಾವಿಸಿ ಕರಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟುದೇ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗ. ಇಂತಪ್ಪ ಗುರುಮತಕ್ರಿಯೆಯಿಂದಾದ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗ ಸಂಬಂಧನಪ್ಪ ವೀರಶೈವನ ಪಂಚಶುದ್ಧಿ. ಇದಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಆಗಮ ಶ್ರುತಿ ಮತ ವಿಡಿದು ಬೇರೆ ಪಂಚಶುದ್ಧಿಯ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ವೀರಶೈವಂಗೆಂಬುದೀವಚನದ ತಾತ್ಪರ್ಯಾರ್ಥ.

೮. ತನು ಶುದ್ಧವಿಲ್ಲ ಎಂಬಾತ ಅಂಗದ ಮೇಲೆ ಲಿಂಗವ ಧರಿಸಲಾಗದು. ಮನಶುದ್ಧವಿಲ್ಲ ಎಂಬಾತ ಲಿಂಗವ ಹಿಡಿದು ಪೂಜೆಯ ಮಾಡಲಾಗದು. ಪ್ರಾಣಮಲಿನವು ಎಂಬ ಪಶುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗವೆಲ್ಲಿಯದೊ? ಇದು ಕಾರಣ ಆರು ಶೈವರಲ್ಲಿ ನಡೆವುತ್ತಿಪ್ಪರೆಲ್ಲ ಬಾರದ ಭವದಲ್ಲಿ ಬಪ್ಪುದು ತಪ್ಪದು ಕಾಣಾ ನೀನು ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ, ಮಹಾಲಿಂಗ ಗುರುಶಿವ ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರಾ.

೯. ಮೂಗಿಲ್ಲದವಂಗೆ ಕನ್ನಡಿಯ ತೋರಲದೇಕೆ? ಕಯ್ಯಿಲ್ಲದವಂಗೆ ಕುದುರೆಯನೇರಲದೇಕೆ? ಕಾಲಿಲ್ಲದವಂಗೆ ಸಿಜ್ಜಣಿಕೆಯನೇರಲದೇಕೆ? ಭಕ್ತಿ ಜ್ಞಾನ ವೈರಾಗ್ಯವಿಲ್ಲದವಂಗೆ ಇಷ್ಟಲಿಂಗವೇಕೆ ಅಮುಗೇಶ್ವರಾ.

ದೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ವರ್ಣಜಾತಿಗಳ ಭೇದವಿಲ್ಲ.

೧. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾಗಲಿ, ಕ್ಷತ್ರಿಯನಾಗಲಿ, ವೈಶ್ಯನಾಗಲಿ, ಶೂದ್ರನಾಗಲಿ, ಆವ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದಾತನಾದರೂ ಆಗಲಿ, ಗುರುಕಾರುಣ್ಯವಪಡೆದು, ಅಂಗದ ಮೇಲೆ ಲಿಂಗವ ಧರಿಸಿದವನು, ಆಚಾರ ಸಂಪನ್ನ ಸತ್‌ಕ್ರಿಯಾನಾದ ಮಹಾತ್ಮನೇ ಮೂರು ಲೋಕಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಯು ನೋಡಾ ಅಖಂಡೇಶ್ವರಾ.

೨. ಶ್ರೀಗುರುವಾದಾತನು ಸಕಲಾಗಮಂಗಳ ಹೃದಯವನರಿದು ತನ್ನ ಆದಿ ಮಧ್ಯಾವಸಾನಮಂ ತಿಳಿದು, ಸರ್ವಾಚಾರವು ತನ್ನಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡು ಉಪದೇಶವ ಮಾಡುವ ಪರಿ ಎಂತೆಂದೊಡೆ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಂ ಮೂರು ವರ್ಷ ನೋಡಬೇಕು, ಕ್ಷತ್ರಿಯನಂ ಆರು ವರ್ಷ ನೋಡಬೇಕು, ವೈಶ್ಯನಂ ಒಂಬತ್ತು ವರ್ಷ ನೋಡಬೇಕು, ಶೂದ್ರನಂ ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷ ನೋಡಬೇಕು. ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ ವೀರಾಗಮೆ॥ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಂ ತ್ರೀಣಿವರ್ಷಾಣಿ, ಕ್ಷತ್ರಿಯಂ ವರ್ಷ ಷಟ್ಸ್ನಚ॥ ವೈಶ್ಯಂತು ನವ ವರ್ಷಾಣಿ॥ ಶೂದ್ರಂ ದ್ವಾದಶ ವರ್ಷಾಣಿ॥ ಇಂತೀ ಶ್ರುತ್ಯರ್ಥವನರಿಯದೆ, ಉಪಾಧಿವಿಡಿದು ಉಪದೇಶವಂ ಮಾಡಿದಾತ ಗುರುವಲ್ಲ, ಉಪದೇಶವಿಡಿದು, ಉಪಾಧಿಯಲ್ಲಿ ದೀಕ್ಷೆಯಕೊಂಬಾತ ಶಿಷ್ಯನಲ್ಲ. ಇವರಿಬ್ಬರ ನಿಲವು ಒಂದೇ-ತಕ್ಕನ ಮನೆಗೆ ತಕ್ಕ ಬಂದಂತೆ ಆ ಗುರು ಶಿಷ್ಯರಿಬ್ಬರನು ರೌರವನರಕದಲ್ಲಿಕ್ಕುವ ನಮ್ಮ ಕೂಡಲಚನ್ನ ಸಂಗಮದೇವಾ.

೩. ಅಯ್ಯಾ ವೈಷ್ಣವರಾದವರು ತಮ್ಮ ವಿಷ್ಣುವಂಬಿಟ್ಟು ಕಳೆದು ಲಿಂಗಭಕ್ತರಾದರು ಕೆಲವರು. ಅಯ್ಯಾ ಜೈನರಾದವರು ತಮ್ಮ ಜಿನಧರ್ಮವ ಬಿಟ್ಟು ಲಿಂಗಭಕ್ತರಾದರು ಅನೇಕರು. ಅಯ್ಯಾ ದ್ವಿಜರಾದವರು ತಮ್ಮ ಕರ್ಮಂಗಳ ಬಿಟ್ಟು ಕಳೆನು ಶಿವಲಿಂಗ ಭಕ್ತರಾದರನೇಕರು. ಶಿವಲಿಂಗವ ಬಿಟ್ಟು ಇವ ಹಿಡದವರುಳ್ಳರೇ ಹೇಳಿರಯ್ಯಾ. ಉಳ್ಳೊಡೆಯೂ, ಅವರು ವ್ರತಗೇಡಿಗಳೆನಿಸಿಕೊಂಬರು, ಯುಕ್ತಿವಂತರಲ್ಲ, ಮುಕ್ತಿವಂತರಲ್ಲ, ಭಕ್ತಿವಂತರಲ್ಲ, ಮುಂದೆ ನರಕಕ್ಕೆ ಭಾಜನರಪ್ಪರು. ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ, ಮಹೇಶ್ವರ ವೈಷ್ಣವತ್ವಾದನೇ ಕಾರಾಥ ನಾದ್ವರೇತ್। ಏಕಹಸ್ತಂ ನಿರಾಲಂಬಂ ನರಕೇ ಕಾಲಮಕ್ಷಯಂ॥ ಎಂದುದಾಗಿ ಅವರದಂತಿರಲಿ, ಇದು ಕಾರಣವಾಗಿ, ಋಷಿಕೃತಕದಿಂದಾದ ಕುಟಿಲ ದೈವಂಗಳ

ದಿಟವೆಂದು ಬಗೆದು ಸಟೆಯ ಬಿಡಲಾರದೆ, ದಿಟವ ನಂಬಲಾರದೆ, ನಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋಯಿತ್ತೀಜಗವೆಲ್ಲ ನೋಡಾ. ಸಕಲ ದೈವಂಗಳಿಗೆ ಸಕಲ ಸಮಯಂಗಳಿಗೆ ಘನಮಹಿಮನೆಂದು ನಿಮಗೆ ನಾನು ಶರಣಪೊಕ್ಕೆನಯ್ಯ ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಸಂಗಮದೇವಾ.

೪. ಭವಿತನಕ್ಕೆ ಹೇಸಿ ಭಕ್ತನಾಗಬೇಕೆಂಬಾತನು ಸದ್ಗುರುವನರಸಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಅವರ ಕಾರುಣ್ಯದಿಂದ ಮುಕ್ತಿಯಂ ಪಡೆದೆವೆಂದು, ಆ ಶ್ರೀಗುರುವಿಗೆ ದಂಡಪ್ರಣಾಮವಂ ಮಾಡಿ, ಭಯಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಕರಂಗಳಂ ಮುಗಿದು ನಿಂದಿರ್ದು, ಎಲೆ ದೇವಾ ಎನ್ನ ಭವಿತನವಂ ಹಿಂಗಿಸಿ ನಿಮ್ಮ ಕಾರುಣ್ಯದಿಂದ ಎನ್ನ ಭಕ್ತನಂ ಮಾಡುವದೆಂದು ಶ್ರೀಗುರುವಿಂಗೆ ಬಿನ್ನಹಂ ಮಾಡಲು, ಆ ಶ್ರೀಗುರುವು ಅಂತಪ್ಪ ಭಯಭಕ್ತಿ ಕಿಂಕರತೆಯೊಳಿಪ್ಪ ಶಿಶುವಂ ಕಂಡು, ತಮ್ಮ ಕೃಪಾವಲೋಕನದಿಂ ನೋಡಿ, ಆ ಭವಿಯ ಪೂರ್ವಾಶ್ರಯಮಂ ಕಳೆದು ಪುನರ್ಜಾತನಂ ಮಾಡಿ ಆತನ ಅಂಗದ ಮೇಲೆ ಲಿಂಗಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯ ಮಾಡುವ ಕ್ರಮ ವೆಂತೆಂದೊಡೆ......ಉರಿಲಿಂಗ ಪೆದ್ದಿ ಪ್ರಿಯವಿಶ್ವೇಶ್ವರಾ.

೫. ತಾವು ಗುರುವೆಂದು ಮುಂದಣವರಿಗೆ ಅನುಗ್ರಹವ ಮಾಡುವರಯ್ಯ. ತಾವು ಗುರುವಾದರೆ, ಎಲ್ಲರಿಗೆ ಒಂದೇ ದೇಹ. ಸಾಕ್ಷಿ:— ಸಪ್ತಧಾತು ಸಮಂ ಪಿಂಡಂ ಸಮಯೋನಿ ಸಮುದ್ಭವಂ। ಆತ್ಮ ಜೀವ ಏವ ದೇಹಂ ವರ್ಣಾನಾಂ ಕಿಂ ಪ್ರಯೋಜನಂ॥ ಎಂದುದಾಗಿ, ಗುರುವೆಂಬದು ತಾನು ಪರುಷವಾದಡೆ, ಆ ಪರುಷ ಮುಟ್ಟಲು ಉಳಿದ ಲೋಹ ಸುವರ್ಣವಾದವಲ್ಲದೆ, ಅದು ಪರುಷವಾಗಲರಿಯದು. ಅದು ಗುರುಸ್ಥಲವಲ್ಲ. ನಿಲ್ಲು, ನಿಲ್ಲು, ಗುರುಸ್ಥಲವೆಂಬುದು ತಾನು ಸ್ವಯಂ ಜ್ಯೋತಿಪ್ರಕಾಶವು. ಅಂತಪ್ಪ ಸ್ವಯಂ ಜ್ಯೋತಿ ಪ್ರಕಾಶ ಭಾತಿ ಎಂದು ಅದು ಜ್ಯೋತಿಯ ಹೊತ್ತಿಸಿವರೆ, ಆ ಜ್ಯೋತಿ ತನ್ನಂತೆ ಮಾಡಿತ್ತು. ಅದು ಆವ ಜ್ಯೋತಿ ಎಂದಡೆ, ಅದು ಪಶ್ಚಿಮ ಜ್ಯೋತಿ. ಆ ಜ್ಯೋತಿಯ ಬೆಳಗಿನಿಂದ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗವ ಕಂಡು ಸುಖಿಯಾದೆನು. ನಾಲ್ಕು ವೇದಾರ್ಥ, ಅಜಪಗಾಯಿತ್ರಿ ಅರ್ಥ, ಪ್ರಣವ ಮಯದಿಂದ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗ ಸಂಬಂಧವ ಮಾಡಿ, ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ತಾನು ಸ್ವತಂತ್ರನಾದರೆ, ಇಷ್ಟಲಿಂಗವನು ಆರಿಗಾದರೂ ಕೊಡಬಹುದು. ಅಲ್ಲದಿರ್ದಡೆ ಅಂಧಕನ ಕಯ್ಯ ಅಂಧಕ ಹಿಡಿದಂತೆ ಕಾಣಾ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಸಂಗಮದೇವಾ.

೬. ನೀರುಗಟ್ಟಿಗೊಂಡು ಮುತ್ತಪ್ಪುದಲ್ಲಡೆ, ಮುತ್ತು ನೀರಪ್ಪುದೇ ನಯ್ಯ ? ಹಾಲು ಹೆಪ್ಪುಗೊಂಡು ತುಪ್ಪ ಆಗುವದಲ್ಲದೆ ತುಪ್ಪ ಹಾಲಪ್ಪುದೇ ನಯ್ಯ ? ಹೀನಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ನರನು ಗುರುವಿನ ಕಾರುಣ್ಯದಿಂದ ಶಿವ ಜಾತಾಭರಣನಾದ ಬಳಿಕ ಮರಳಿ ನರನಪ್ಪನೇನಯ್ಯ ಅಖಂಡೇಶ್ವರಾ ?

೭. ತನ್ನದಾದರೇನು ಕನ್ನಡಿ? ಅನ್ಯರದಾದಡೇನು ಕನ್ನಡಿ? ತನ್ನ ರೂಪ ಕಂಡಡೆ ಸಾಲದೇ? ಸದ್ಗುರು ಆವನಾದಡೇನು ? ತನ್ನ ನರುಹಿದಡೆ ಸಾಲದೇ ಹೇಳಾ ಸಿಮುಲಿಗೆಯ ಚನ್ನರಾಮಾ ?

೮. ವಿಷದಷ್ಟವಾಗಿದ್ದ ನರನ ಗಾರುಡ ಮಂತ್ರೌಷಧದಿಂದ ಆರೋಗ್ಯಕಾಯನ ಮಾಡುವಂತೆ, ಶೈವ ಗುರುವಿನ ಕಯ್ಯಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರೋಪದಿಷ್ಟನಾದ ಶಿಷ್ಯಂಗೆ ವೀರಶೈವ ಮಂತ್ರೋಪದೇಶದಿಂದ ಆತನ ಕಾಯ ಶುದ್ಧಾತ್ಮನಂ ಮಾಡಿ ಆತನ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಣಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯಂ ತುಂಬಿ ಆತನ ಅಂಗದ ಮೇಲೆ ಲಿಂಗವಂ ಬಿಜಯಂಗೈಸಿ ಕೃತಕೃತ್ಯನಂ ಮಾಡಿದ ನಮ್ಮ ವೀರಶೈವ ಗುರು ಕೂಡಲ ಚನ್ನಸಂಗಮದೇವಾ.

೯. ಕಳ್ಳನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಒಳ್ಳೇ ರತ್ನವ ಕಂಡಡೆ, ಎಲ್ಲರೂ ಬಂದು ತಲೆವಿಡಿವರಯ್ಯ. ಆ ರತ್ನವ ರತ್ನದ ವ್ಯವಹಾರಿ ಕೊಂಡರೆ, ಆರೂ ಬಯ್ಯಲಮ್ಮರು. ಅದೆಂತೆಂತೊಡೆ, ಚೋರವಿಕ್ರಯ ರತ್ನಾನಾಂ ಪುನಃ ಕ್ರಯವರಂತಿವೈ। ಶೈವ ದೀಕ್ಷಾತು ಲಿಂಗಾನಾಂ ಪುನರ್ದೀಕ್ಷಾ ವಿಶೇಷತಾ ॥ ಎಂದುದಾಗಿ, ಶೈವ ಗುರುವಿನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯವಾದ ಲಿಂಗವನು ವೀರ ಶೈವ ಗುರುವಿನ ಕಯ್ಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಮರಳಿ ಕೊಂಡಡೆ, ಆತ ಇಹಲೋಕ ಪೂಜ್ಯನು. ನಿಮ್ಮಾಣೆ, ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಮಥರಾಣೆ, ತಪ್ಪದು ರೇಕಣ್ಣಪ್ರಿಯ ನಾಗಿನಾಥಾ.

೧೦. ಶೈವನೇಮಸ್ತರ ಕಯ್ಯಲು ಉಪದೇಶವಾದರೆ ಏನಯ್ಯ? ಅಲ್ಲಿ ಏನೂ ಊನವಿಲ್ಲ, ಪಾರಂಪರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿತ್ತುದಾಗಿ. ನದಿಯ ಮೂಲ ವನು ಗುರುವಿನ ಮೂಲವನು ಅರಸುವರೇ? ಗುರಲಿಂಗ ಜಂಗಮ ಸಾಕ್ಷಿ ಯಾಗಿ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಪ್ರಣಮಮಂತ್ರದಿಂದ ಲಿಂಗದರ್ಶನವಾಯಿತ್ತಾಗಿ, ಕಳೆಯಬಾರದು, ಬೆರಸಿ ತನ್ನೊಳಗೆ ತಾನಜ್ಯೋತಿ ಕರಿಗೊಂಡಿತ್ತಾಗಿ. ಅಂದು ಬಳ್ಳೇಶ್ವರ ಮಲ್ಲಯ್ಯಗಳು ಬಳ್ಳವ ಲಿಂಗವ ಮಾಡಿದರೆಂದು ಕಳೆದರೇ ಎಮ್ಮ ಪ್ರಮಥರು? ಅಂದು ತಿರುಕಾಳ ಹಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಪ್ಪ ದೇವರು ಸುಜ್ಞಾನ

ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಸ್ಥಾವರವನೇ ಗುರುರೂಪವ ಮಾಡಿ ಪೂಜಿಸಿದರೆಂದು ಕಳಿ
ದರೇ ನಮ್ಮ ಪುರಾತನರು? ಅಂದು ಕಲ್ಯಾಣದಲ್ಲಿ ಹುಸಿಯನೇ ದಿಟವ
ಮಾಡಿ ಬದನೆಯಕಾಯ ಲಿಂಗವ ಮಾಡಿ ಸಲಿಸನೇ ನಮ್ಮ ಬಸವಣ್ಣನು?
ಇವರೆಲ್ಲರೂ ನಿಮ್ಮ ಭಜಿಸಿ, ನಿಮ್ಮತ್ರಲಾದರು. ನಾ ನಿನಗೇನ ಮಾಡಿದೆ
ನಯ್ಯ ಉಳಿಯುಮೇಶ್ವರಾ?

೧೧. ಇಂತಪ್ಪ ಭಿನ್ನ ಗುರುವಿನ ಕಯ್ಯಿಂದ ಪಡೆಕೊಂಡ ಲಿಂಗವ
ಮರಳಿ ಜ್ಞಾನಗುರುವಿನ ಕಯ್ಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಲಿಂಗವ ಪಡೆಯಬೇಕು.
ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಶಯವಮಾಡುವಿರಿ. ಸಂಶಯ ಮಾಡಲಾಗದು. ಅದು ಅಜ್ಞಾ
ನದೊಳಗು. ಅದಂತೆಂದೊಡೆ, ಇದಕ್ಕೆ ದೃಷ್ಟ. ಲೌಕಿಕದಲ್ಲಿ ಪಂಚಾ
ಳಕುಲದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಪತ್ತಾರನಿಗೆ ಒಂದಾಭರಣವ ಮಾಡಿಕೊಡೆಂದು ಕೊಟ್ಟರೆ,
ಅವರು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು. ತಮಗೆ ಪರಿಣಾಮವಾದರೆ, ಇಟ್ಟುಕೊಂಬರು.
ಪರಿಣಾಮ ಇಲ್ಲವಾದರೆ, ಮರಳಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಕುಶಲ ಪತ್ತಾರನ ಕಯ್ಯಿಂದ
ಮಾಡಿಸಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಬುವರು. ಮತ್ತಂ ಒಬ್ಬ ಬಡಿಗನಿಂದ ಆವುದಾ
ನೊಂದು ಗಳಿಯ ಹಾಯಿಸಿಕೊಂಡೊಯ್ದು ಹೋಗಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹೂಡಿ
ಹೊಡೆದರೆ, ನೀಟಾಗಿ ನಡೆದರೆ ಹೊಡೆವರು. ನೀಟಾಗಿ ನಡೆಯದಿದ್ದರೆ,
ಮರಳಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಬಡಿಗನ ಕರೆದೊಯ್ದು ನೀಟಾಗಿ ಗಳೆಯ ಹಾಕಿಸಿ
ಹೊಡೆವರಲ್ಲದೆ, ಹಾಗೇ ಹೊಡೆಯರು. ಒಬ್ಬ ಚಿಂಪಿಗನಲ್ಲಿ ಆವುದಾ
ನೊಂದು ಉಡಗೆತೊಡಿಗೆಯ ಹೊಲಿಸಿಕೊಂಡು ಉಟ್ಟು ತೊಟ್ಟರೆ ತಮ್ಮಂ
ಗಕ್ಕೆ ಹಿತ ಒಪ್ಪಿದರೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಬರು. ಇಲ್ಲದಾದರೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಕುಶಲ
ಚಿಂಪಿಗನಲ್ಲಿ ಹೊಲಿಸಿ ತೊಡುವರಲ್ಲದೆ ಹಾಗೇ ತೊಡರು. ಇಂತೀ ತ್ರಿವಿ
ಧವು ಮೊದಲಿಗೆ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಆಚರಿಸಿದಡೆ, ಅವರಂಗಕ್ಕೆ ದಣುವಲ್ಲದೆ
ಹಿತಕರವಾಗಿ ತೋರದೆಂಬ ಹಾಗೆ, ಅಂತಪ್ಪ ಭಿನ್ನಭಾವದ ಶೈವಗುರು
ವಿನ ಉಪದೇಶವ ವಿಸರ್ಜಿಸಿ, ಅಭಿನ್ನಭಾವವೆಂಬ ಸ್ವಾನುಭಾವ ಜ್ಞಾನ
ಗುರು ಮುಖದಿಂ ತಾರಕಮಂತ್ರೋಪದೇಶವ ಪಡೆದು ಲಿಂಗಧಾರಣವಾ
ದಡೆ, ವೀರಶೈವದ ಅಚ್ಚು, ಪುರಾತನದ ಮಚ್ಚು, ಸರ್ವಗಣಂಗಳಿಗೆ
ಸನ್ಮತ. ಇಂತಪ್ಪ ವಿಚಾರವನರಿಯದೆ ಮೂಢಮತಿಯಿಂದ ಕಾಡಲಿಂಗವ
ಕಯ್ಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಪೂಜಿಸೆಂದು ಹೇಳುವ ಗುರುವು, ಆ ಕಲ್ಲಲಿಂಗವ
ಕಯ್ಯಲ್ಲಿ ಪಿಡಿದು ಅಷ್ಟವಿಧಾರ್ಚನೆ ಷೋಡಶೋಪಚಾರದಿಂದ ಪೂಜಿಸುವ
ಶಿಷ್ಯನು ಬಳ್ಳಿಗುರುಡನ ಕಯ್ಯ ಬಳ್ಳಿಗುರುಡವಿಡಿದು ಕಾಣದೆ ಡೊಂಗು

ರಪ ಬಿದ್ದಂತೆ ಗುರುಶಿಷ್ಯರೆಂಬುಭಯರು ಯಮಗುಂಡದಲ್ಲಿ ಬೀಳುವರು ನೋಡೆಂದ ಕಾಡಿನೊಳಗಾದ ಶಂಕರಪ್ರಿಯ ಚನ್ನಕದಂಬ ಲಿಂಗನಿರ್ವಾಯ ಪ್ರಭುವೇ.

೧೨. ಜಾತಿವಿಡಿದು ಜಂಗಮವ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಪಾತಕರು ನೀವು ಕೇಳಿರೋ ಜಾತಿ ಘನವೋ? ಗುರುದೀಕ್ಷೆ ಘನವೋ? ಜಾತಿಘನವಾದ ಬಳಿಕ, ಆ ಜಾತಿಯೇ ಗುರುವಾಗಿರಬೇಕಲ್ಲದೆ ಗುರುದೀಕ್ಷೆ ಪಡೆದು ಗುರುಕರಜಾತರಾಗಿ ಜಾತಕವ ಕಳೆದು ಪುನರ್ಜಾತರಾದೆವೆಂಬುದ ಏತಕ್ಕೆ ಬೊಗಳುವಿರೋ? ಜಾತಿವಿಡಿದು ಕಳೆಯತ್ತೆ ಜಾತಿತಮವು? ಅಜಾತಂಗೆ ಆವುದು ಕುಲ? ಆವ ಕುಲವಾದಡೇನು, ದೇವನೊಲಿದಾತನೇ ಕುಲಜನು. ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ:-- ದೀಯತೆ ಜ್ಞಾನಸಂಬಂಧಂ ಕ್ಷೀಯತೆ ಚ ಮಲತ್ರಯಂ ದೀಯತೇಕ್ಷೀಯತೆ ಏನ ಸಾದೀಕ್ಷಾನಿಗದ್ಯತೆ. ಎಂಬುದನರಿದು ಜಾತಿನಾಲ್ಕುವಿಡಿದು ಬಂದ ಜಂಗಮವೇ ಶ್ರೇಷ್ಠವೆಂದು ಅವನೊಡಗೂಡಿಕೊಂಡು ನಡೆದು ಜಾತಿ ಎಂಜಲುಗಳ್ಳರಾಗಿ ಉಳಿದ ಜಂಗಮವ ಕುಲವನೆತ್ತಿ ನುಡಿದು ಅವನತಿಗಳೆದು ಕುಲವೆಂಬ ಸರ್ಪಕಚ್ಚಿ, ಎಂಜಲೆಂಬ ಅಮೇಧ್ಯವಭುಂಜಿಸಿ ಹಂದಿನಾಯಂತೆ ಒಡಲ ಹೊರೆವ ದರುಶನ ಜಂಗುಳಿಗಳು ಜಂಗಮ ಪಥಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲರಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಗುರುವಿಲ್ಲ, ಗುರುಪ್ರಸಾದವಿಲ್ಲ, ಲಿಂಗವಿಲ್ಲ, ಲಿಂಗಪ್ರಸಾದವಿಲ್ಲ, ಜಂಗಮವಿಲ್ಲ, ಜಂಗಮಪ್ರಸಾದವಿಲ್ಲ. ಇಂತೀ ತ್ರಿವಿಧ ಪ್ರಸಾದಕ್ಕೆ ಹೊರಗಾದ ನರಕ ಜೀವಿಗಳ ಗುರುಚರ ಪರವೆಂದಾರಾಧಿಸಿ ಪ್ರಸಾದವ ಕೊಳಸಲ್ಲದು ಕಾಣಾ ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗಯ್ಯ.

ದೀಕ್ಷೆಯಾದ ಬಳಿಕ ಪೂರ್ವಾಶ್ರಯವನ್ನು ಬೆರಿಸಕೂಡದು.

೧. ಗುರುವಿನಿಂದ ಉಪದೇಶವ ಪಡೆದು, ಗುರುಪುತ್ರನೆನಿಸಿಕೊಂಡು, ಬಳಿಕ ಪೂರ್ವದ ತಂದೆ ತಾಯಿ ಎಂದು, ಬಂಧುಬಳಗವೆಂದು, ಮಲಸಂಬಂಧವ ನೆನೆಯಲಾಗದು ಕಾಣಿರೋ. ನೆನೆದಿರಿಯಾದರೆ ಶಿವದ್ರೋಹ ತಪ್ಪದಯ್ಯ. ಇನ್ನು ನಿಮಗೆ ತಾಯಿ ತಂದೆಯ ಹೇಳಿಹೆ ಕೇಳಿರಿ. ಗುರುವೇ ತಾಯಿ, ಗುರುವೇ ತಂದೆ, ಗುರುವೇ ಬಂಧುಗಳು. ಗುರುವಿನಿಂದ ಪರವಿನ್ನಾವುದು? ಇನ್ನಾರೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಂಬಬಲ್ಲರೆ, ಶಿಷ್ಯನೆಂಬೆನಯ್ಯ ಮಹಾಲಿಂಗ ಗುರುಶಿವಸಿದ್ಧೇಶ್ವರ ಪ್ರಭುವೇ.

೨. ಬಹುಜನರ ಶೌಚದ ಮಲವ ಹಂದಿಯು ತಿಂದು, ತನ್ನ ಒಡಲ ಹೊರೆವುದಯ್ಯ. ತನ್ನ ಶೌಚದ ಮಲವ ಮರಳಿ ತಾ ಮುಟ್ಟದು ನೋಡಾ. ಭವಿತನಕ್ಕೆ ಹೇಸಿ ಭಕ್ತನಾದ ಬಳಿಕ ಭವಿಯ ನೆಂಟರು ಹೆತ್ತ ಬಂಧುಗಳೆಂದು ಬೆರಿಸಿದರೆ, ಆ ಹಂದಿಗಿಂತಲೂ ಕರಕಷ್ಟಕಾಣಾ, ಮಹಾಲಿಂಗ ಗುರುಶಿವಸಿದ್ಧೇಶ್ವರಪ್ರಭುವೇ.

೩. ಭವಿಯ ಕಳೆದು ಭಕ್ತನಾದ ಬಳಿಕ ಭವಿಯ ನಂಟನೆಂದು ಹೊಗಲಾಗದು ನಂಟುತನಕ್ಕೆ. ಆತ್ಮದಿಚ್ಛೆಗೆ ಅಳುಪಿ ಭವಿಯೊಡನುಂಡಡೆ, ಹಂದಿಯ ಬಾಯ ತುತ್ತಡಗಿಂದ ಕರಕಷ್ಟಕಾಣಾ. ರಾಮನಾಥಾ.

೪. ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮ, ಹೆತ್ತಪ್ಪ ಗೋತ್ರದವರಾದರೇನು? ಲಿಂಗಸಾಹಿತ್ಯವಿಲ್ಲದವರ ಎನ್ನವರೆನ್ನೆನಯ್ಯ, ನಂಟುಭಕ್ತಿನಾಯಕನರಕ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೫. ಪಕ್ಕ ಮುರಿದ ಕೋಳಿಯಂತೆ ಬೆಕ್ಕಿನ ಬಾಧೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಬೇಡವೆಂದು ಗುರುಲಿಂಗಜಂಗಮದ ಪಾದ ತೀರ್ಥಪ್ರಸಾದದ ದಿಕ್ಕ ತೋರಿ, ದೀಕ್ಷೆಯ ಕೊಟ್ಟ ಮಾರ್ಗವ ಮೀರಿ, ಮರಳಿ ಮಕ್ಕಳು ಮಾತಾಪಿತರು ಬಂಧುಗಳು ಭವಿಗಳಾಗಿರಲು ಅವರ ಮುಖವ ಬಿಡಲಾರದೆ ಕೂಳಿನಾಸೆ ಮಾಡಿ ಹೋದೆನೆಂದಡೆ, ಕೋಳಿ ತಾನು ಬೆಕ್ಕು ನಾಯಿಂದ ಗ್ರಹಕೆ ಗುಟುಕಕೊಳಹೋದ ತೆರನಾಯಿತ್ತು ಕಲಿದೇವರದೇವಯ್ಯ.

ಲಿಂಗವೇ ಪತಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(ಸತಿಪತಿ ಭಾವದ ವಚನಗಳು.)

೧. ಹರನೇ, ನೀನೆನಗೆ ಗಂಡನಾಗಬೇಕೆಂದು ಅನಂತಕಾಲ ತಪಸಿದ್ದೆ ನೋಡಾ. ಹಸೆಯ ಮೇಲಣಮಾತ ಬೆಸಗೊಳಲಟ್ಟಿದರೆ, ಶಶಿಧರನ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿದರೆಮ್ಮವರು. ಭಸ್ಮವನೆ ಹೂಸಿ, ಕಂಕಣವನೇ ಕಟ್ಟಿದರು, ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ತನಗೆ ನಾನಾಗಬೇಕೆಂದು.

೨. ಪಚ್ಚೆಯ ನೆಲಗಟ್ಟು, ಕನಕದ ತೋರಣ, ವಜ್ರದ ಕಂಭ, ಪವಳದ ಚಪ್ಪರವನಿಕ್ಕಿ, ಮುತ್ತುಮಾಣಿಕದ ಮೇಲುಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಿ, ಮದುವೆಯ ಮಾಡಿದರು, ನಮ್ಮವರೆನ್ನ ಮದುವೆಯ ಮಾಡಿದರು. ಕಂಕಣ, ಕೈದಾರ, ಸ್ಥಿರಸೇಸೆಯನಿಕ್ಕಿ ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನೆಂಬಗಂಡಗೆನ್ನ ಮದುವೆಯ ಮಾಡಿದರು.

೩. ಬಸವ ಬಂದಿಗಟ್ಟಿ, ಸಂಗಯ್ಯ ಮದುವಳಿಗ, ನಾನು ಮದುವಳಿಗೆ ವಸುಧೆಯ ಭಕ್ತರೆಲ್ಲರು ನಿಬ್ಬಣಿಗರು. ಶುದ್ಧ ಶಿವಾಚಾರವೆಂಬ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮದುವೆಯಾಯಿತ್ತಾಗಿ, ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗಮನೊಬ್ಬ ಅಚಳ, ನಾನು ನಿತ್ಯ ಮುತ್ತೈದೆ.

೪. ಜಗವೆಲ್ಲರಿಯಲು ಎನಗೊಬ್ಬ ಗಂಡನುಂಟು. ಆನು ಮುತ್ತೈದೆ, ಆನುನಿಷ್ಠೆ, ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಯ್ಯಂತಪ್ಪ ಎನಗೊಬ್ಬ ಗಂಡನುಂಟು.

೫. ಹುಟ್ಟಿದೆನು ಶ್ರೀಗುರುವಿನ ಹಸ್ತದಲ್ಲಿ. ಬೆಳೆದೆನು ಅಸಂಖ್ಯಾತರ ಕರುಣದಲ್ಲಿ. ಭಾವವೆಂಬ ಹಾಲು, ಸುಜ್ಞಾನವೆಂಬ ತುಪ್ಪ, ಪರಮಾರ್ಥವೆಂಬ ಸಕ್ಕರೆಯನಿಕ್ಕಿದರು ನೋಡಾ. ಇಂತಪ್ಪ ತ್ರಿವಿಧಾಮೃತವನು ದಣಿಯೆರದು ಸಲಹಿದರೆನ್ನ. ವಿವಾಹವ ಮಾಡಿದಿರಿ. ಸಯವಪ್ಪ ಗಂಡಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರಿ. ಕೊಟ್ಟಮನೆಗೆ ಕಳುಹಲೆಂದು ಅಸಂಖ್ಯಾತರೆಲ್ಲರು ನೆರೆದು ಬಂದಿರಿ. ಬಸವಣ್ಣ ಮೆಚ್ಚಲು ಒಗತನವ ಮಾಡುವೆ. ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನ ಕೈವಿಡಿದು ನಿಮ್ಮ ಮಂಡೆಗೆ ಹೂವ ತಾಹೆನಲ್ಲದೆ, ಹುಲ್ಲ ತಾರೆನು. ಅವಧರಿಸಿ. ನಿಮ್ಮಡಿಗಳೆಲ್ಲರು ಮರಳಿ ಬಿಜಯಂಗೈವುದು, ಶರಣಾರ್ಥಿ.

೬. ಎನ್ನ ನಲ್ಲನು ಒಲ್ಲೆನೆಂದು ಕಳುಹಿದಡೆ, ಇಲ್ಲಿಯೇ ಅರಸುವೆನವನ. ಗಂಗೆಯ ನೋನೆನು, ಗೌರಿಯ ನೋನೆನು, ಇಲ್ಲಿಯೇ ಅರಸುವೆ

ನವ್ವಾ. ಎನ್ನಂತರಂಗದ ಆತ್ಮಜ್ಯೋತಿಯೇ ಉರಿಲಿಂಗ ದೇವ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಅರಸುವೆನವ್ವಾ.

೭. ಸಾವಿಲ್ಲದ, ಕೇಡಿಲ್ಲ, ರೂಹಿಲ್ಲದ ಚಲುವನವ್ವಾ. ಎಡೆ ಇಲ್ಲದ, ತೆರಹಿಲ್ಲದ, ಕುರುಹಿಲ್ಲದ, ಚಲುವಂಗಾನೊಲಿದೆ, ಎಲೆ ಅವ್ವಾ. ನೀ ಕೇಳಾ, ತಾಯೆ. ಭವವಿಲ್ಲದ, ಭಯವಿಲ್ಲದ, ನಿರ್ಭಯ ಚಲುವಂಗೆ, ಕುಲ ಸೀಮೆ ಇಲ್ಲದ ನಿಸ್ಸೀಮ ಚಲುವಂಗೆ ನಾನೊಲಿದೆ. ಇದು ಕಾರಣ ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಚಲುವ ಗಂಡನೆನಗೆ. ಈ ಸಾವ ಕೆಡುವ ಗಂಡರನೊಯ್ದು ಒಲೆಯೊಳಗಿಕ್ಕು.

೮. ಒಬ್ಬನೆ ಗರುವನು, ಇವನೊಬ್ಬನೆ ಚಲುವನು, ಇವನೊಬ್ಬನೆ ಧನಪತಿ, ಕೇಳಾ ಕೆಳದಿ. ಅವಗೆ ಹಿರಿಯರಿಲ್ಲ ಅವಗೆ ಒಡೆಯರಿಲ್ಲ. ಇಂತಪ್ಪ ನಲ್ಲನು ಲೇಸು, ಕಾಣೆನಗೆ. ನೀವೆಲ್ಲ ಒಂದಾಗಿ ಹಿಡಿದು ಬಡಿದರೆ, ಬಿಡಿಸುವ ಈ ನಲ್ಲ ಲೇಸು ಉರಿಲಿಂಗ ದೇವನು.

೯. ಅತ್ತೆ ಮಾಯೆ, ಮಾವ ಸಂಸಾರಿ, ಮೂವರು ಮೈದುನರು ಹುಲಿಯಂತವರು. ನಲ್ಲನು ನಗೆವೆಣ್ಣು ಕೆಳದಿಯರ ಭಾವದಲಿರುವನು. ಇವ ದೇವನಲ್ಲ. ಅತ್ತಿಗೆಯರ ಮೀರಲಾರೆನು. ತೊತ್ತುವಿನ ಕಾವಲು. ಹೇಳುವರೆ ಕೇಳು ಕರ್ಮವೆಂಬ ಗಂಡನ ಬಾಯಟೊಣೆದು ಹಾದರವನಾಡುವೆನು ಹರನ ಕೂಡೆ. ಮನವೆಂಬ ಸಖಿಯ ಪ್ರಸಾದದಿಂದ ಅನುಭಾವವ ಕಲಿತೆನು ಶಿವನೊಡನೆ. ಕರಚೆಲ್ವ ಶ್ರೀಶೈಲ ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನ ಸಜ್ಜನ ಗಂಡನ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆ.

೧೦. ಎಲ್ಲರ ಗಂಡಂದಿರು ಪರವಳ ವಿಭಾಡರು. ಎನ್ನ ಗಂಡ ಮನೆದಳ ವಿಭಾಡ ಎಲ್ಲರ ಗಂಡಂದಿರು ಗಜ ಬೇಂಟೆಕಾರರು. ಎನ್ನ ಗಂಡ ಮನ ಬೇಂಟೆಕಾರ. ಎಲ್ಲರ ಗಂಡರು ತಂದಿಕ್ಕಿಸಿಕೊಂಬರು ಎನ್ನ ಗಂಡ ತಾರದೆ ಇಕ್ಕಿಸಿಕೊಂಬ. ಎಲ್ಲರ ಗಂಡರಿಗೆ ಮೂರು. ಎನ್ನ ಗಂಡಗೆ ಒಂದು. ಅದೊಂದು ಸಂದೇಹಬೇಡಾ. ಕದಿರರೆಮ್ಮಯೊಡೆಯಗುಮ್ಮೇಶ್ವರಾ.

ಟೀಕು:— ಮಾಯಾಶಕ್ತಿಯ ವಲ್ಲಭರಾದ ಖಂಡಿತ ಜ್ಞಾನಿಗಳೆಲ್ಲರು ಬಹಿರಂಗದ ಪ್ರಪಂಚು ತನುದಂಡನೆಗಳಿಂ ನಿವೃತ್ತಿಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುತ್ತಿಹರೆಂಬುದೀಗ ಎಲ್ಲರ ಗಂಡಂದಿರು ಪರವಳ ವಿಭಾಡರು ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಚಿತ್ಸ್ವರೂಪವಾದ ಶರಣಸತಿಗೆ ಮಹಾಘನಲಿಂಗವೇ ಪತಿಯಾದ ಕಾರಣ ಆ ಮಹಾಘನಲಿಂಗವು ಶರಣನ ಸರ್ವಾಂಗವನವಗ್ರಹಿಸಿ ಮನಸ್ಸಿನಿಂ

ತೋರುವ ಸಂಕಲ್ಪ ವಿಕಲ್ಪ ಮೊದಲಾದ ಸಕಲ ಪ್ರಪಂಚ ನಿವೃತ್ತಿಯ ಮಾಡಿ ಶಿವಜ್ಞಾನವ ಪ್ರಭಾವಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಿಹುದೆಂಬುದೀಗ ಎನ್ನ ಗಂಡ ಮನೆದಳ ವಿಭಾಡನೆಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಮಾಯಾಶಕ್ತಿ ವಲ್ಲಭರಾದ ಭಿನ್ನಜ್ಞಾನಿಗಳೆಲ್ಲರು ಬಹಿರಂಗದಷ್ಟಮದಂಗಳ ನಷ್ಟವ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುತ್ತಿಹರು ಚಿದ್ರೂಪನಾದ ಶರಣನ ಬಾಹ್ಯಾಭ್ಯಂತರಂಗಳನೊಳಕೊಂಡು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿರ್ಪ ಪರಶಿವ ತತ್ವವು ಅಂತರಂಗದಷ್ಟಮದಂಗಳು ನಷ್ಟವ ಮಾಡಿ ಚಿದಹಂಕಾರಸ್ವರೂಪವನೆಯ್ದಿಸುತ್ತಿಹನೆಂಬುದೀಗ, ಎಲ್ಲರ ಗಂಡಂದಿರು ಗಜಬೇಂಟೆಕಾರರು ಎನ್ನ ಗಂಡ ಮನ ಬೇಂಟೆಕಾರನೆಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ತಮ್ಮ ನಿಜವೇ ಪರಬ್ರಹ್ಮವೆಂದರಿಯದೆ ದ್ವೈತಭಾವದಿಂದೆ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಸರ್ವ ಕ್ರಿಯೋಪಚಾರಂಗಳ ಮಾಡಿ ಭಿನ್ನ ಫಲಪದಂಗಳ ಪಡೆದು ಭೋಗಿಸಿದವರು ಭವಹೇತುವಪ್ಪ ಜನ್ಮಾಂತರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮಾಯಾಸಂಬಂಧವಾದ ಸಕಲ ವಿಷಯ ಪದಾರ್ಥಂಗಳ ಜೀವಭಾವದಿಂ ಭುಂಜಿಸುತ್ತಿಹರು ಸುಜ್ಞಾನ ಸನ್ನಿಹಿತವಾದ ಶರಣ ಸತಿಗೆ ಪತಿಯಾಗಿರ್ಪ ಮಹಾಘನಲಿಂಗವು ಫಲಪದಂಗಳ ಕೊಟ್ಟು ಭವಕ್ಕೆ ತಾರದೆ ಅಂಗ ಮನ ಪ್ರಾಣ ಸರ್ವೇಂದ್ರಿಯಂಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧವಾದ ಸಕಲ ಪದಾರ್ಥಂಗಳ ಭಕ್ತಿಯಿಂದರ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರಸಾದವ ಕರುಣಿಸಿ ನಿತ್ಯವಾದ ಮುಕ್ತಿಯ ಕೊಡುತ್ತಿಹುದು ಶರಣಂಗೆಂಬುದೀಗ, ಎಲ್ಲರ ಗಂಡಂದಿರು ತಂದಿಕ್ಕಿಸಿಕೊಂಬರು, ಎನ್ನ ಗಂಡ ತಾರದೆ ಇಕ್ಕಿಸಿಕೊಂಬನೆಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಮಾಯಾಶಕ್ತಿಯ ವಲ್ಲಭರಾದ ಭಿನ್ನ ಜ್ಞಾನಿಗಳು ತ್ರಿಪುಟಿಜ್ಞಾನಸಂಬಂಧಿಗಳಾಗಿಹರು ಚಿತ್ಪ್ರಭಾಂಗಸ್ವರೂಪನಾದ ಶರಣಸತಿಗೆ ಪ್ರಾಣದೊಲ್ಲಭನಾದ ಪರಬ್ರಹ್ಮಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಅಖಂಡಜ್ಞಾನಪ್ರಕಾಶ ಒಂದೇ ಶರಣನ ಸರ್ವಾಂಗವ ನವಗ್ರಹಿಸಿ ನಿಷ್ಪತ್ತಿಯಾಯಿತ್ತೆಂಬುದೀಗ, ಎಲ್ಲರ ಗಂಡಂದಿರಗೆ ಮೂರು ಎನ್ನ ಗಂಡಂಗದೊಂದೇ ಅದೊಂದು ಸಂದೇಹ ಕದಿರರೆಮ್ಮಿಯೊಡೆಯಗುಮ್ಮೇಶ್ವರಾ ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ.

೧೧. ಎಲ್ಲರ ಹೆಂಡತಿಯರು ತೊಳಸಿಕ್ಕುವರು. ಎನ್ನ ಗಂಡಂಗೆ ತೊಳಸಿಕ್ಕುವರಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರ ಗಂಡಂದಿರು ಬಸಿವರು. ಎನ್ನಗಂಡಂಗೆ ಬಸಿವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರ ಗಂಡಂದಿರಗೆ ಅಂಡದ ಬೀಜ ಉಂಟು. ಎನ್ನ ಗಂಡಂಗೆ ಅಂಡದ ಬೀಜವಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರ ಗಂಡಂದಿರು ಮೇಲೆ, ಎನ್ನ ಗಂಡ ಕೆಳಗೆ, ನಾ ಮೇಲೆ ಕದಿರರೆಮ್ಮಿಯೊಡೆಯಗುಮ್ಮೇಶ್ವರಾ.

ಟೀಕು:— ಸಾಕಾರವಾದ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಸತಿಯರೆನಿಸಿಕೊಂಬ ದ್ವೈತಿಗಳು ಭಿನ್ನಕ್ರಿಗಳ ಮಾಡಿ, ಫಲಪದಂಗಳ ಪಡೆದು ಭೋಗಿಸಿ ಭವ ಹೇತುವಾಗಿ ಜನನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಭಿನ್ನವಿಟ್ಟು ಪದಾರ್ಥಂಗಳ ಲಿಂಗಕ್ಕರ್ಪಿಸಿ ಭೋಗಿಸುತ್ತಿಹರು. ಮಹಾಘನಲಿಂಗವ ಸರ್ವಾಂಗದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧವ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರ್ಪ ಶರಣ ಸತಿಯು ಸಕಲ ಪದಾರ್ಥಂಗಳ ಅಭಿನ್ನ ಭಾವದಿಂ ಲಿಂಗಕ್ಕರ್ಪಿಸಿ ಲಿಂಗ ಭೋಗೋಪಭೋಗಿಯಾಗಿಹಳಲ್ಲದೆ ಜೀವ ಭಾವದಿಂ ಜನನಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದೀಗ, ಎಲ್ಲರ ಹೆಂಡತಿಯರು ತೊಳಸಿಕ್ಕುವರು, ಎನ್ನ ಗಂಡಂಗೆ ತೊಳಸುವದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಮಾಯಾಶಕ್ತಿಯ ವಲ್ಲಭರಾದ ಭಿನ್ನ ಜ್ಞಾನಿಗಳೆಲ್ಲರು ದೇಹೇಂದ್ರಿಯ ವಿಷಯ ರಸಂಗಳ ನಿವೃತ್ತಿಯ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುತ್ತಿಹರು. ಸರ್ವಾಂಗಲಿಂಗ ಸಂಬಂಧಿಯಾಗಿರ್ಪ ಶರಣ ಸತಿಯು ದೇಹೇಂದ್ರಿಯ ವಿಷಯರಸಂಗಳ ನಿವೃತ್ತಿಯಮಾಡಿ ಕಳೆಯಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದೀಗ, ಎಲ್ಲರ ಗಂಡಂದಿರು ಬಸಿವರು, ಎನ್ನ ಗಂಡಂಗೆ ಬಸಿವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಮಾಯಾಶಕ್ತಿಯ ವಲ್ಲಭರಾದ ದ್ವೈತಿಗಳೆಲ್ಲಕ್ಕು ತಾನೆಂಬ ಹಂಕಾರ ಉಂಟಾಗಿರುತ್ತಿಹುದು. ಶರಣ ಸತಿಗೆ ಚೈತನ್ಯಸ್ವರೂಪವಾದ ಮಹಾಘನಲಿಂಗವೆಂಬ ಪತಿಗೆ ಜನನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ಅಹಂಕಾರ ನಾಸ್ತಿ ಎಂಬುದೀಗ ಎಲ್ಲರ ಗಂಡಂದಿರಿಗೆ ಬೀಜ ಉಂಟು ಎನ್ನ ಗಂಡಂಗೆ ಅಂಡಜವಿಲ್ಲವೆಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಮಾಯಾಶಕ್ತಿಯ ವಲ್ಲಭರಾದ ಖಂಡಿತ ಜ್ಞಾನಿಗಳೆಲ್ಲರು ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಸರ್ವ ಕ್ರಿಯೋಪಚಾರಂಗಳ ಮಾಡಿ ಫಲಭೋಗ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯನೆಯ್ದಿ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ತೇಜಿಷ್ಠರಾಗಿಹರು. ಶರಣಸತಿಗೆ ವಲ್ಲಭನಾಗಿರ್ಪ ಮಹಾಘನಲಿಂಗವು ಚತುರ್ವಿಧ ಫಲಪದಂಗಳ ಮುಟ್ಟದೆ ಶರಣನ ಸರ್ವಾಂಗದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧವಾಗಿರುತ್ತಿರಲು, ಆ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಶರಣನೇ ಅಧಿಷ್ಠಾಯಿಕನಾಗಿ ಸಮರಸ ಭಾವದಿಂದಿರುತ್ತಿಹನೆಂಬುದೀಗ, ಎಲ್ಲರ ಗಂಡಂದಿರು ಮೇಲೆ ಎನ್ನ ಗಂಡ ಕೆಳಗೆ ನಾ ಮೇಲೆ ಕದಿರರೆಮ್ಮಿಯೊಡೆಯಗುಮ್ಮೇಶ್ವರಾ.

೧೨. ಮನಕ್ಕೆ ಮನೋಹರವಲ್ಲದ ಗಂಡರು ಮನಕ್ಕೆ ಬಾರರು; ಕೇಳವ್ವ ಕೆಳದಿ, ಪನ್ನಗ ಭೂಷಣರಲ್ಲದ ಗಂಡರು. ಇನ್ನೆನಗಾದ ಮೊರೆಯ ನೋಡವ್ವ! ಕನ್ನೆಯಂದಿನ ಕೂಟ ಚಿಕ್ಕಂದಿನ, ಬಾಳುವೆ, ನಿಮ್ಮಾಣೆಯಯ್ಯ ಕೂಡಲ ಸಂಗಮ ದೇವಾ.

೧೩. ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಶ್ವಾನನಟ್ಟಿ ಮೀಸಲ ಬೀಸರವ ಮಾಡಿದರಯ್ಯ! ಎನ್ನ ಚಿತ್ತವು ನಿಮ್ಮ ಧ್ಯಾನವಯ್ಯ! ನೀನಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೇನು ನಾನರಿಯೆ. ಕೆನ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಕೈವಿಡಿವೆನು. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ನೆರೆದೆನು. ಮನ್ನಿಸು ಕಂಡಯ್ಯ. ಮಹಾಲಿಂಗವೇ ಸತಿಯಾನು, ಪತಿನೀನು. ಮನೆಯೊಡೆಯ ಮನೆಯನೆ ಕಾಯ್ದಿರ್ಪಂತೆ, ನೀ ಎನ್ನ ಮನವ ಕಾದಿರ್ಪ ಗಂಡನೈ. ನಿಮಗೋತ ಮನವ ಆನ್ಯಕ್ಕೆ ಹರಿಸಿದರೆ, ನಿಮ್ಮಭಿಮಾನಕ್ಕೆ ಹಾನಿ ಕೂಡಲ ಸಂಗಮ ದೇವಾ.

ಲಿಂಗಾಂಗ ಸಾಮರಸ್ಯಭಾವದಿಂದ ಆಚರಿಸುವದು.

೧. ಅಂಗವು ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧವಾದವರ, ಲಿಂಗವೆಂದೇ ಕಾಂಬುದು. 'ಕೀಟೋಪಿ ಭ್ರಮರಾಯತೆ' ಎಂಬ ನ್ಯಾಯದಂತೆ ಅಂಗ ಲಿಂಗ ಸೋಂಕಿ ಲಿಂಗವಾಯಿತ್ತಾಗಿ, ನೀವೆಂದೇ ಕಾಂಬುದು. ಲಿಂಗಮುಂತಾಗಿಯೇ ನಡೆ, ಲಿಂಗಮುಂತಾಗಿಯೇ ನುಡಿ, ಲಿಂಗಮುಂತಾಗಿಯೇ ನೋಡುವವರಾಗಿ, ಅಂಗೇಂದ್ರಿಯಂಗಳೆಂಬುದಿಲ್ಲ. ಅವೆಲ್ಲವೂ ಲಿಂಗೇಂದ್ರಿಯಂಗಳಾದವಾಗಿ. ಕಾರಣ ಲಿಂಗವೆಂದೇ ಕಾಂಬುದು. ಗ್ರಂಥ॥ ಸರ್ಪದಷ್ಟಸ್ಯಯದ್ದೇಹಂ ತದ್ದೇಹಂ ವಿಷದೇಹವತ್॥ ಎಂದುದಾಗಿ, ಸರ್ವಾಂಗ ಲಿಂಗ ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗಾ ನಿಮ್ಮ ಶರಣ.

೨. ಜ್ಯೋತಿ ಮುಟ್ಟಿದ ಬತ್ತಿ ಎಲ್ಲಾ ಜ್ಯೋತಿಯಪ್ಪವಯ್ಯ. ಸಾಗರವ ಮುಟ್ಟಿದ ನದಿಗಳೆಲ್ಲ ಸಾಗರವಪ್ಪವಯ್ಯ. ಪ್ರಸಾದ ಮುಟ್ಟಿದ ಪದಾರ್ಥವೆಲ್ಲ ಪ್ರಸಾದವಪ್ಪವಯ್ಯ. ಲಿಂಗವ ಮುಟ್ಟಿದ ಅಂಗವೆಲ್ಲ ಲಿಂಗವಪ್ಪವಯ್ಯ. ಸಕಳೇಶ್ವರ ದೇವ, ನಿಮ್ಮ ಮುಟ್ಟಿದವರೆಲ್ಲ ನಿಮ್ಮಂತಪ್ಪರಯ್ಯ.

೩. ಘಟವನೊಡೆದು ಬಯಲನೋಡಲದೇಕೆ? ಘಟದೊಳಗಿಪ್ಪದೇ ಬಯಲೆಂದರಿದಡೆ ಸಾಲದೇ? ಪಟವ ಹರಿದು ತಂತುವ ನೋಡಲದೇಕೆ? ಆ ಪಟವ ತಂತುವೆಂದರಿದಡೆ ಸಾಲದೇ? ಕಟಕವ ಮುರಿದು ಕಾಂಚನವ ನೋಡಲದೇಕೆ? ಆ ಕಟಕವೇ ಕಾಂಚನವೆಂದರಿದಡೆ ಸಾಲದೇ? ತನ್ನನಳಿದು ಘನವ ನೋಡಲದೇಕೆ? ತಾನೇ ಘನವೆಂದರಿದಡೆ, ಸಾಲದೇ? ಹೇಳಾ ರಾಮನಾಥಾ.

೪. ತಾ ಮಿಥ್ಯನಾದ ಮತ್ತೆ ಜಗವೆಲ್ಲವೂ ತನಗೆ ಮಿಥ್ಯೆ. ತಾ ತಥ್ಯನಾದ ಮತ್ತೆ, ಜಗವೆಲ್ಲವೂ ತನಗೆ ತಥ್ಯೆ. ಅಂಗಯ್ಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು, ಕೊಯ್ಯುವದ ನೋಡದೆ ಅಲಗು ಕೆಟ್ಟಿತ್ತೆಂದು ಹಲುಬುವನಂತಾಗದೆ, ತನ್ನ ತಾನರಿದು ಅನ್ಯರದೆಸೆಯಿಂದ ತನ್ನ ಕೇಳುವನಂತಾಗದೆ, ತನ್ನ ನಿಜದ ಅರಿವ ಮರೆಯದೆ, ಇದು ಕಾಲಕರ್ಮವಿರಹಿತ ತ್ರಿಪುರಾಂತಕ ಲಿಂಗದೊಳಗಾದವನ ಇರವು.

೫. ಕೈ ಕೈದುವ ಹಿಡಿದು ಹೊರುವಾಗ, ಕೈದೋ, ಕೈಯ್ಯೋ, ಮನವೋ? ಅಂಗಲಿಂಗ ಸಂಬಂಧವಾದಲ್ಲಿ, ಸಂಬಂಧಿಸುವಾಗ ಅಂಗವೋ, ಲಿಂಗವೋ, ಆತ್ಮನೋ? ಈ ಮೂರಂಗವನರಿದಲ್ಲಿ ಕಾಲಾಂತಕ ಭೀಮೇಶ್ವರ ಲಿಂಗವನರಿದುದು.

೬. ಮಣ್ಣೂ ನೀರೂ ಸ್ವಸ್ಥವಾಗಿ, ಮೃತ್ತಿಕೆ ಕುಲಾಲನ ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿದಲ್ಲಿ, ಏನ ಹಿಡಿದಡೂ ಲಕ್ಷಿಸುವ ತೆರನಂತೆ, ಚಿತ್ರಜ್ಞ ಜಾತಿವರ್ಗವನರಿದು, ಪೃಥ್ವೀಪಟಂಗಳಲ್ಲಿ ದೃಷ್ಟವ ತೋರಿ ಬರುವಂತೆ, ಇಂತೀ ತನ್ನ ಲಕ್ಷದ ದೃಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಉಭಯ ತನ್ನಿಷ್ಟವಾಗಿಪ್ಪ ಭೇದವೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಸೂಚನೆ ನಿಷ್ಕಳಂಕ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಲಿಂಗವನರಿದವನ ಸಂಗಾ.

ಅರ್ಥ:—ಮೃತ್ತಿಕೆಯೂ ಜಲವೂ ಕೂಡಿ ಹದವಾಗಿ, ಆ ಹದವಾದ ಮಣ್ಣು ಕುಂಬಾರನ ಮನಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಗೆಯಿಂದ ಆವ ರೂಪ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನೆನೆದು ಹಿಡಿದಡೂ, ಆ ರೂಪುಗಳೇ ಕುರು ಹಾಗುವ ನಿಲುಕಡೆಯ ಹಾಗೆ, ಭಾವ ಚಿತ್ರಿಕನು ಸ್ತ್ರೀವರ್ಗ, ಪುರುಷವರ್ಗ, ಮೃಗವರ್ಗ, ವನವರ್ಗ, ಗಿರಿವರ್ಗ, ದೇವತಾವರ್ಗ, ರಾಕ್ಷಸವರ್ಗ, ಮೊದಲಾದವ ಬರೆಯಬೇಕೆಂದು ಮನದಲ್ಲಿ ತಿಳಿದು ಮಣ್ಣು ಗೋಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾವುಡಂಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥ ರೂಪು ಬರೆವುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಎಂದು ಹೇಳಿ ಲೇಖನವ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ, ಆ ರೂಪುಗಳೇ ಒಪ್ಪವಾಗುವ ಹಾಗೆ, ಈ ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ತನ್ನ ಕುರುಹಾದಂಗದಲ್ಲಿ ಸಾಕಾರವಾದ ಇಷ್ಟಲಿಂಗ ಸಂಬಂಧವ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆಚರಿಸುವಲ್ಲಿ, ಅಂಗಲಿಂಗವೆಂಬ ಭಾವ ನಷ್ಟವಾಗಿ ಭಿನ್ನಭಾವ ನಷ್ಟವಾಗಿ, ಸಮರಸಭಾವದಿಂದ ಆಚರಿಸಿದಲ್ಲಿ, ಸರ್ವಾಚಾರಸಂಪತ್ತಿನಾಚರಣೆ ಉಂಟಾಗುವದೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಂಜ್ಞೆ. ಇಷ್ಟಲಿಂಗ ಸಂಬಂಧವ ತಿಳಿದ ಶರಣನಾಚರಣೆ ಎಂಬುದರ್ಥ.

೭. ಸತ್ತ ಬಳಿಕ ಮುಕ್ತಿಯ ಹಡದಿಹೆನೆಂದು ಪೂಜಿಸಹೋದರೆ, ಆ ದೇವರೇನ ಕೊಡುವರೋ? ಸಾಯದೆ ನೋಯದೆ ಸ್ವತಂತ್ರಧಾಗಿ ಸಂದುಭೇದವಿಲ್ಲದಿರ್ಪ ಗುಹೇಶ್ವರಾ ನಿಮ್ಮ ಶರಣ.

ಅರ್ಥ:— ಇಹದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯ ಮಾಡಿ, ಸತ್ತಬಳಿಕ ಪರದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಿಯ ಹಡೆದಿಹೆನೆಂದರೆ ಮುಕ್ತಿ ಘಟಿಸದು. ಅದೇನು ಕಾರಣವೆಂದಡೆ, ಸಾವಿನ ಬೀಜ ಮುಂದೆ ಜನನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿ. ಇಂತಲ್ಲದೆ ತನುವಿಡಿದಲ್ಲಿಯೇ ನಿತ್ಯ ನಿರಂಜನ ಪರಶಿವನು ತಾನೆಂದರಿದಾಚರಿಸಿದಡೆ, ಆತ ಸ್ವತಂತ್ರ ಶಿವೈಕ್ಯನೆಂಬುದೀ ವಚನದ ಬಹು ಶಬ್ದಕ್ಕೇಕಾರ್ಥ ನಿರ್ವಚನ.

೮. ಇಲ್ಲದ ಶಂಕೆಯನುಂಟೆಂದು ಭಾವಿಸಿ, ಅದು ಕಣ್ಣ ಮುಂದೆ ರೂಪಾಗಿ ಕಾಡುತ್ತಿಪ್ಪುದು. ಇಲ್ಲದ ತನುವನು ಉಂಟೆಂಬನ್ನಕ್ಕರ, ಅದೇ ಮಾಯೆಯಾಗಿ ಕಾಡುತ್ತಿರ್ಪುದು. ನಿಃಕ್ರಿಯಾ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಕ್ರಿಯಾಂತಲ್ಲದೆ ಆಗದು ಎಂಬವರ ಸಂದು ಸಂಶಯ ಮುಂದುಗೆಡಿಸುತ್ತಿಪ್ಪುದು ಕೇಳಾ. ಮನವ ಮನೆಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಪ್ಪ ಲಿಂಗದ ಅನುವನರಿಯಬಲ್ಲಡೆ, ಗುಹೇಶ್ವರನೆಂಬ ಲಿಂಗ ದೂರವಿಲ್ಲ ಕೇಳಾ ಮರುಳೇ.

೯. ಎನಕ್ಕೆಯಾಯಿತ್ತು. ಎನಕ್ಕೆಹೋಯಿತ್ತು. ಮತ್ತೆನಕ್ಕೆ ಉಂಟೇ? ನೇಮಕ್ಕೆ ನಿಜಗೊಳ್ಳದು, ಚಿಕ್ಕಯ್ಯ ಪ್ರಿಯ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗ ಇಲ್ಲ ಇಲ್ಲ.

ಅರ್ಥ:— ಜಗದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಆತ್ಮರು ಹುಟ್ಟುತ್ತಿಪ್ಪರು, ಎಷ್ಟೋ ಆತ್ಮರು ಅಳಿವುತ್ತಿಪ್ಪರು. ಮರಳಿ ಜನನ ಮರಣಂಗಳುಳ್ಳವರಿಗೆ ಲಿಂಗದ ಕರುಣ ಸಾಧ್ಯವುಂಟೇ? ಭಿನ್ನಕ್ರಿಯಾಚಾರವುಳ್ಳವರಿಗೆ, ಅಭಿನ್ನಕ್ರಿಯಾಚಾರ ಇಂಬುಗೊಳ್ಳದು. ಅವರಿಗೆ ಲಿಂಗದ ಕರುಣವಿಲ್ಲವೆಂಬುವರ್ಥ.

೧೦. ಕರ್ಪುರದ ಪ್ರಣುತೆಯಲ್ಲಿ ಬತ್ತಿಯ ಹಾಕಿ, ಉರುಹಬಹುದೇ? ಕಿಚ್ಚಿನ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಂದು ಕೆಟ್ಟೆತ್ತೆಂದು ಹುಲ್ಲು ಸೊಪ್ಪು ಹಾಕಿ, ಹೊತ್ತಿಸಬಹುದೇ? ಅಲಗು ಕೂರವಾಯಿತ್ತೆಂದು, ತನ್ನೊಡಲನಿರಿದು ಅಲಗಿನ ಕೂರ ಸುಲಲಿತವೆನಬಹುದೇ? ಆ ಗುಣ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಗೆ ವೃಷ್ಟ. ಇದು ನಿಶ್ಚಯ. ನಿಜಲಿಂಗಾಂಗಿಯ ಅರಿವಿನ ಭೇದ, ಕಾಲ ಕರ್ಮ ವಿರಹಿತ ತ್ರಿಪುರಾಂತಕ ಲಿಂಗದೇವನ ತೆರ.

ಅರ್ಥ:— ಮೃತ್ತಿಕೆಯ ಹಣತೆಯಲ್ಲಿ ಎಣ್ಣೆಯ ನೀಡಿ, ಬತ್ತಿಯ ಹಾಕಿ, ಅಗ್ನಿಯ ಮುಟ್ಟಿಸಿದರೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಉರಿವುದಲ್ಲದೆ, ಘನಸಾರದ ಹಣತೆಯಲ್ಲಿ ಬತ್ತಿಯ ಹಾಕಿ ಉರಿವುದಕ್ಕಾದೀತೇ? ಆಗದು. ಅದು ಹೇಗೆಂದಡೆ, ಅಗ್ನಿ ಸೋಂಕಿದಾಕ್ಷಣವೇ ಉಭಯವೂ ಅವಗವಿಸಿ ಉರಿ

ವುದೆಂಬ ಹಾಗೆ, ಭಿನ್ನಭಾವವುಳ್ಳ, ಸಿದ್ಧಾಂತಿಗಳು ಅಂಗವೆಂದು ಲಿಂಗವೆಂದು ಎರಡು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆಚರಿಸಬಹುದಲ್ಲದೆ ಸಮರಸಭಾವವುಳ್ಳ ಶರಣನು ಎರಡು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಚರಿಸಬಹುದೇ? ಬಾರದು. ಅದು ಹೇಗೆಂದಡೆ, ಸದ್ವಾಸನಾಸ್ವರೂಪವಾದಂಗದಲ್ಲಿ ಚಿದಗ್ನಿಮಯವಾದ ಲಿಂಗ ಸಂಬಂಧವ ಮಾಡಿಕೊಂಡಾಚರಿಸುವಲ್ಲಿ ಲಿಂಗವು ಅಂಗವನವಗ್ರಹಿಸಿ, ಆ ಅಂಗವು ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿ, ಅಂಗವು ಲಿಂಗವು ಒಂದೇಯಾಗಿಪ್ಪವು. ಅಗ್ನಿಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಂದು ನಂದಿತೆಂದು ತೃಣ ತರಗೆಲೆಗಳ ಹಾಕಿ, ಘಟವ ಮಾಡಬಹುದೇ? ಬಾರದು. ಎಂಬ ಹಾಗೆ ಚಿದಗ್ನಿಮಯವಾದ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣವು ಕೂಡಿದ ಶರಣನು ಭಿನ್ನಭಾವವುಳ್ಳ ವೇದಾಂತಿಗಳ ಹಾಗೆ ಪ್ರಾಣ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗವೆಂದು ಎರಡು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆಚರಿಸಬಹುದೇ? ಬಾರದು. ಆಯುಧವು ಮೊನೆಯೋ, ಮೋಟೋ ಎಂದು ತನ್ನಂಗವ ತಿವಿದುಕೊಂಡು ಆಯುಧದ ಮೊನೆಯು ಲೇಸಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನುಳ್ಳದೆನಬಹುದೇ? ಬಾರದು ಎಂಬ ಹಾಗೆ ಮಹಾಜ್ಞಾನ ಸ್ವರೂಪವಾದ ಭಾವಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮನು ಕೂಡಿದ ಶರಣನು ಭಿನ್ನಯೋಗಿಗಳ ಹಾಗೆ ಅಷ್ಟಾಂಗಯೋಗಾಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಭಾವಲಿಂಗವನು ಕುರುಹಿಡಬಹುದೇ? ಬಾರದು. ಆ ಉಪಮಾನವು ಅಲ್ಲಿಗಲ್ಲಿಗೇ ತಾರ್ಕಣೆಯು. ಈ ಸಮರಸಭಾವವು ಯಥಾರ್ಥವಾಗಿಪ್ಪುದು. ಶರಣನಲ್ಲಿ ಮಹಾಲಿಂಗಕ್ಕಂಗವಾದ ಶರಣನ ಜ್ಞಾನದ ಸಮರಸವು ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಕೂಡಲ್ಪಟ್ಟ ಶರಣನ ನಿಲುಕಡೆ ಇದು ಎಂದುದರ್ಥ.

೧೧. ಕೂರ್ಮನ ಗತಿಯ ಕುಪ್ಪಾಡಯೋಗವು ಕುಹಕವಾದಿಗಳಿಗೆ ಅಳವಡದು. ಉತ್ತಮಾಂಗವನು ಉರಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ಬಯಚಿಡುವ ಬಯಕೆಯನು ಆರೈದು ನೋಡಾ. ಆರೈಯ್ಯಲು ಅಚಲ ನೀನೇ. ನಿಮುಲಿಗೆಯ ಚನ್ನರಾಮನೆಂಬ ಲಿಂಗವು ಎಂದು ಎನಲಿಲ್ಲ.

ಅರ್ಥ:-- ಕೂರ್ಮನು ತನ್ನ ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯಮಪ್ಪ ಶಿರಸ್ಸನ್ನು ತನ್ನ ಹೃದಯಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಸಿ, ತನ್ನ ಭಿನ್ನವಿಟ್ಟುಕಾಂಬ ಭಾವವನು ಅಳಿದಿಪ್ಪ ಕೂರ್ಮನ ಯೋಗದ ಅನುವಿನಂತೆ ಶಿವನು ತಾನೆಂದರಿದು ಶಿವೋಹಂ ಮೆನುತಿಪ್ಪ ಜ್ಞಾನದ ತೋರಿಕೆಯ ತನ್ನ ನಿಜಾಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಸಿದ ಶರಣನೇ ಅಚಲಾನಂದಮಪ್ಪ ಮಹಾ ಘನಲಿಂಗವೆ ಯಾಗಿಪ್ಪನು. ಅಂತಪ್ಪ

ಲಿಂಗೈಕ್ಯದ ಮರ್ಮವು ವಾಗದ್ವೈತಿಗಳಿಗೆ ಅಸಾಧ್ಯವೆಂಬುದೀ ವಚನದ ತಾತ್ಪರ್ಯಾರ್ಥ.

೧೨. ಕೂಟದ ತುರೀಯದಲ್ಲಿ ಬೇಟ ಮತ್ತೆರಡಾಗಿ ಆಟವನು ಆಡಿದೆನು ಚಿತ್ರತರದಾ. ಕೂಟವು ಬೇಟವು ಆಟ ಮತ್ತೊಂದಾಗಿ ನೋಟಂಗಳನು ಮಿಷ ದೃಷ್ಟಿನಟ್ಟು, ತಾನು ತಾನಾಗೀಗ ಸಾನಂದ ಸಂಬಂಧ ಆನಂದ ಮುಕ್ತ್ಯಾಂಗನೈಕ್ಯವಾಗಿ, ಲೋಕದೊಳಗಿರ್ದು ಲೋಕಿ ತಾನಲ್ಲದೆ ಏಕೈಕನಾದೆ ಕಪಿಲ ಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನಲ್ಲಿ.

ಅರ್ಥಃ-- ತನಗೆ ಅನನ್ಯನು ಶಿವನೆಂಬುವದನರಿಯದೆ ಶಿವನ ಭಿನ್ನವಿಟ್ಟು ಕೂಡಿ ಮುಕ್ತರಾದೆವೆಂಬ ಭಿನ್ನಜ್ಞಾನಗಳಿಗೆ ಶಿವನು ಭಿನ್ನವಾಗಿಪ್ಪನೆಂಬುದೀಗ ಕೂಟದ ತುರೀಯದಲ್ಲಿ ಬೇಟ ಮತ್ತೆರಡಾಗಿ ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಅಂತಪ್ಪ ಭಿನ್ನಜ್ಞಾನದಿಂದ ಶಿವನಲ್ಲಿ ಸಮರಸೈಕ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಫಲಪದಂಗಳ ಪಡೆದು ಮರಳಿ ಭವಕ್ಕೆ ಬಂದು ಹಲವು ದೇಹಂಗಳ ತೊಟ್ಟು ಬಹುರೂಪವ ನಟಿಸಿ ಚರಿಸಾಡುತ್ತಿರ್ದನೆಂಬುದೀಗ ಆಟವನು ಆಡಿದನು ಚಿತ್ರತರದಾ ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಅಂತಪ್ಪ ಭಿನ್ನಜ್ಞಾನ ಕ್ರಿಯೆಗಳೆಲ್ಲ ಭವಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆಂದರಿದು ಅವ ಬಿಟ್ಟು ಅಭಿನ್ನಜ್ಞಾನದಿಂದ ತನ್ನ ನಿಜವೆಲ್ಲ ಪರಶಿವಲಿಂಗವೆಂದರಿದು ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಅತಿರತಿಯಿಂದ ಮಾಡುವ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಂಬುವ ಎರಡಾಮದು ಒಂದೇ ವಸ್ತುವೆಂಬ ನೈಷ್ಠಿಕಾಭಕ್ತಿ ಘಟಿಸಿತ್ತು ಶರಣಂಗೆಂಬುದೀಗ ಕೂಟವು ಬೇಟವು ಆಟ ಮತ್ತೊಂದಾಗಿ ನೋಟಂಗಳ ಅನುಮಿಷ ದೃಷ್ಟಿ ನಟ್ಟು ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಅಂತು ಮಾಡುವ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಬ ಎರಡಾದುದು ಒಂದೇ ವಸ್ತುವೆಂದು ಅಭಿನ್ನಜ್ಞಾನದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಂಡು ದೃಢಭಕ್ತಿ ಘಟಿಸಿತ್ತಾಗಿ ತಾನೆಲ್ಲ ಲಿಂಗಸ್ವರೂಪವೆಯಾಗಿ ಲಿಂಗಾನಂದ ಸುಖ ದೊರಕಿ ಲಿಂಗದ ಚಿದಾನಂದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಶಕ್ತಿಯು ತಾನೆಯಾಗಿರ್ದಾ ಶರಣನೆಂಬುದೀಗ ತಾನು ತಾನಾಗೀಗ ಸಾನಂದ ಸಂಬಂಧ ಆನಂದ ಮುಕ್ತ್ಯಾಂಗನೈಕ್ಯವಾಗಿ ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಅಂತು ಮರ್ತ್ಯಲೋಕದ ದೇಹಿಗಳೊಳಗೆ ದೇಹಿಯಾಗಿರ್ದು ದೇಹಿಯಲ್ಲದೆ ದೇಹವಿಡಿದಿರ್ದಂತೆ ಲಿಂಗವಾಗಿರ್ದ ಶರಣನೆಂಬುದೀಗ ಲೋಕದೊರಗಿರ್ದು ಲೋಕಿ ತಾನಲ್ಲದೆ ಏಕೈಕನಾದೆ ಕಪಿಲ ಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನಲ್ಲಿ ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ.

೧೩. ಮುತ್ತು ನೀರಲ್ಲಾಯಿತ್ತು, ವಾರಿಕಲ್ಲು ನೀರಲ್ಲಾಯಿತ್ತು, ಉಪ್ಪು ನೀರಲ್ಲಾಯಿತ್ತು, ಉಪ್ಪು ಕರಗಿತ್ತು, ವಾರಿಕಲ್ಲು ಕರಗಿತ್ತು, ಮುತ್ತು

ಕರಗಿದುದನಾರೂ ಕಂಡವರಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂಸಾರಿ ಮಾನವರು ಲಿಂಗವ ಮುಟ್ಟಿ ಭವಭಾರಿಗಳಾದರು. ನಾ ನಿಮ್ಮ ಮುಟ್ಟಿ ಕರಿಗೊಂಡೆನಯ್ಯ ಚನ್ನ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಯ್ಯ.

ಅರ್ಥಃ—ತನ್ನ ನಿಜವ ಮರೆದು ದೇಹಿಗಳಾಗಿರ್ಪ ಆತ್ಮರೊಳಗೆ ದೇಹ ಸಂಸಾರ ಸುಖಕ್ಕೆ ಮಚ್ಚಿ ದೇಹ ಭೋಗವನೇ ಬಯಸಿ ಭಾವಿಸಿ ಲಿಂಗವ ಪೂಜಿಸಿದವರೆಲ್ಲ ಮರಳಿ ಭವಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿಹರು. ಅಂತಪ್ಪ ದೇಹಸುಖಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚದೆ ಲಿಂಗಮೋಹಿಯಾಗಿ ಲಿಂಗವನೆ ಬಯಸಿ ಭಾವಿಸಿ ಲಿಂಗವನೆ ಭಜಿಸಿ ಲಿಂಗವಾದರು ಶರಣರೆಂಬುದೀ ವಚನದ ತಾತ್ಪರ್ಯಾರ್ಥ.

೧೪. ಹದಿನಾಲ್ಕು ಭುವನಲ್ಲಿ ಮನವೇದ್ಯವನಾರು ಬಲ್ಲರಯ್ಯ? ದೂರದೂರವಾಗಿ ಮನ್ನಿಸುವರು. ದೂರದೂರವಾಗಿ ಸಂಭಾಷಣೆಯ ಮಾಡುವರು. ದೂರದೂರವೆನಲಿಲ್ಲ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಸಂಗಯ್ಯ.

ಅರ್ಥಃ— ಹದಿನಾಲ್ಕು ಲೋಕಂಗಳೊಗಿಪ್ಪ ನರರು ಸುರರು ದೇವ ತಾದಿಗಳು ಮೊದಲಾದವೆಲ್ಲರು ಲಿಂಗವ ಭಿನ್ನವಿಟ್ಟರಿದು, ಲಿಂಗವ ಭಿನ್ನ ವಿಟ್ಟು ಪೂಜಿಸಿ, ಭಿನ್ನಫಲಪದಂಗಳ ಪಡೆದು ಭಿನ್ನರಾಗಿ ಹೋದರು. ಲಿಂಗವು ಮನಕ್ಕೆ ಅನನ್ಯ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿರ್ಪುದನರಿದು ಕೂಡಿ ಲಿಂಗ ವಾಗಿಪ್ಪ ಭಕ್ತಿ ಮಾರ್ಗವನರಿಯಲರಿಯದೆ ಹೋದರೆಂಬುದೀಗ ಈ ವಚ ನದ ತಾತ್ಪರ್ಯಾರ್ಥ.

೧೫. ಲಿಂಗ ಕರದೊಳಗಿರಲು ಅಂಗೈಸಲೇಕಯ್ಯ? ಸಂಗಕ್ಕೆ ಒಳ ಗಾಗಿ ಲಿಂಗ ಉಂಟೇ? ಸಂಗವೆಲ್ಲವು ಲಿಂಗಸಂಗವಾಗಿಪ್ಪವರ ಲಿಂಗ ನೀನೆಂಬೆನೆ ಯೋಗಿನಾಥಾ.

ಅರ್ಥಃ— ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಬೆಳಗುತ್ತಿರ್ಪ ಚಿದ್ಘನಲಿಂಗವೇ ಬಹಿ ರಂಗವ ನೊಳಕೊಂಡು ಇಷ್ಟಲಿಂಗವಾಗಿ ಶರಣನ ಕರಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನವಿ ಲ್ಲದೆ ಬೆಳಗುತ್ತಿಪ್ಪನು. ಅಂತು ಒಳಹೊರಗೆನ್ನದೆ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಲಿಂಗಾಂ ಗಸಂಯೋಗಿಯಾದ ಶರಣನೆಲ್ಲ ಲಿಂಗವೆಯಾಗಿಪ್ಪನು. ಅಂತಲ್ಲದೆ ಲಿಂಗವ ಅನ್ಯವಿಟ್ಟು ಭಾವಿಸಿ ಕೂಡಿಹೆನೆಂಬ ಭಿನ್ನಭಾವಿಗಳಿಗೆ ಲಿಂಗಸಂಗ ಎಂದೂ ಇಲ್ಲವೆಂದುದೀ ವಚನದ ತಾತ್ಪರ್ಯಾರ್ಥ.

೧೬. ರೂಪು ಶೂನ್ಯವಾಗಬೇಕು. ಶೂನ್ಯವಂಕುರಿತವಾಗಬೇಕು. ಅಂಕುರಕ್ಕೆ ಸಂದು ತೆರಹಿಲ್ಲದಿರಬೇಕು. ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗಯ್ಯನಲ್ಲಿ ಲಿಂಗೈಕ್ಯವು.

ಅರ್ಥ:—ರೂಪೆಂದಡೆ ಆತ್ಮಾಂಗವು. ಶೂನ್ಯವೆಂದಡೆ ನಿರಾಕಾರಮಪ್ಪ ಮಹಾಲಿಂಗವು. ಅಂತು ತನ್ನಾತ್ಮಾಂಗವೆಲ್ಲ ಮಹಾಘನಲಿಂಗವೆಂದರಿದು ತನ್ನನೆಲ್ಲ ಲಿಂಗವೆಯಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿರಬೇಕೆಂಬುದೀಗ ರೂಪು ಶೂನ್ಯವಾಗ ಬೇಕೆಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಅಂತು ಅಂತರಂಗದ ಅರಿವಿಂದ ತನ್ನನೆಲ್ಲ ಮಹಾ ಘನಲಿಂಗವೆಯಾಗಿ ಕಂಡುಭಾವಿಸುತ್ತಿಪ್ಪ ಆ ಸದ್ಭಾವದಿಂದವೇ ಮಹಾಘನ ಲಿಂಗವೇ ಸಾಕಾರವೇ ಮಾಡಿ ಕರಸ್ಥಲಕ್ಕೆ ತಂದು ಅಂತರಂಗ ಬಹಿರಂಗ ವೆಲ್ಲ ಲಿಂಗವೆಯಾಗಿ ನೋಡುತ್ತ ಕ್ರಿಯೆಯನು ಆಚರಿಸಬೇಕೆಂಬುದೀಗ ಶೂನ್ಯವಂಕುರಿತವಾಗಬೇಕೆಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಅಂತು ಸಾಕಾರವಾಗಿ ಬೆಳ ಗುವ ಇಷ್ಟಲಿಂಗವೇ ತಾನಾಗಿ ಕಂಡು ಭಿನ್ನಭಾವವಿಲ್ಲದೆ ಲಿಂಗವೆಯಾಗಿ ರ್ದಡೆ ಅದೇ ಲಿಂಗೈಕ್ಯವೆಂಬುದೀಗ ಅಂಕುರಿತಕ್ಕೆ ಸಂದು ತೆರಹಿಲ್ಲದಿರಬೇಕು ಕೂಡಲ ಚನ್ನಸಂಗಯ್ಯನಲ್ಲಿ ಲಿಂಗೈಕ್ಯವು ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ.

೧೭. ಕೊಡಲಿಲ್ಲದ ಅಗಲಲಿಲ್ಲದ ಘನವ ಕೊಡುವ ಪರಿ ಎಂತಪ್ಪ ಹೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕದೆ ಕೊರತೆ. ಗುಹೇಶ್ವರ ಲಿಂಗವ ಬೇರೆ ಮಾಡಿ ಬೆರಿಸಬಾರದು ಕೇಳಾ ಕೆಳದಿ.

ಲಿಂಗದ ಕ್ರಮಪ್ರಾಪ್ತಿಯು.

೧. ಭಕ್ತನೆನಿಸುವೆನಯ್ಯ ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲಗೆ. ಯುಕ್ತನೆನಿಸುವೆನಯ್ಯ ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ. ಪಾರಿ ಶರಣನೆನಿಸುವೆನಯ್ಯ ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ. ಎಡಹುವ ಗುಳಿಗಳ ದಾಂಟಿ ಬರಬರ ಲಿಂಗೈಕ್ಯನೆನಿಸುವೆನೆಯ್ಯ. ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ ನಿಮ್ಮಿಂದಧಿಕನೆನಿಸುವೆನಯ್ಯ.

೨. ಆಚಾರ ಲಿಂಗವಿಡಿದು ಅನುಭಾವಲಿಂಗಸಿದ್ಧಿ. ಅನುಭಾವಲಿಂಗವಿಡಿದು ಮಾರ್ಗ ಕ್ರಿಯಾಲಿಂಗಸಿದ್ಧಿ. ಮಾರ್ಗ ಕ್ರಿಯಾಲಿಂಗವಿಡಿದು ಮೀರಿದ ಕ್ರಿಯಾಲಿಂಗಸಿದ್ಧಿ. ಮೀರಿದ ಕ್ರಿಯಾಲಿಂಗವಿಡಿದು ಕ್ರಿಯಾನಿಷ್ಪತ್ತಿಲಿಂಗಸಿದ್ಧಿ. ಲಿಂಗಜಾತಃ ಲಿಂಗಬೀಜಂ ಎಂದುದಾಗಿ, ಇದು ಕಾರಣ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಸಂಗಯ್ಯ ಲಿಂಗವಿಡಿದು ಲಿಂಗಸಿದ್ಧಿ.

೩. ಲಿಂಗವಿಡಿದು ಲಿಂಗಮಾಹೇಶ್ವರನೆನಿಸಿಕೊಂಬೆ. ಲಿಂಗವಿಡಿದು ಲಿಂಗಪ್ರಾಣಿ ಎನಿಸಿಕೊಂಬೆ. ಲಿಂಗವಿಡಿದು ಲಿಂಗವೆನಿಸಿಕೊಂಬೆನಯ್ಯ. ಅರಿವರತ ಕ್ರಿಯಾನುಭಾವವಿಡಿದು ಮೀರಿ ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗ ತಾನಾದಾ.

೪. ಸಣ್ಣ ನನೆಯೊಳಗಣ ಪರಿಮಳವ ಹೊರಸೂಸಿ ಇದಿರಿಂಗೆ ಅರುಹಿಸಬಲ್ಲುದೇ ವಾಯು? ಕೊಡಗೂಸಿನೊಳಗಣ ಮೊಲೆ ಮುಡಿಯ ಹಡೆದ ತಾಯಿತಂದೆಗಳೆಂದಡೆ ಕಾಣಿಸಿ ಕೊಡಬಲ್ಲರೇ ಕಾಂಬುವರ ಕಣ್ಣಿಗೆ? ಪಕ್ವಕ್ಕಲ್ಲದೆ ಪರಿಣಾಮ ಕಾಣಿಸಿದು ಕಾಣಾ ರಾಮನಾಥಾ.

೫. ಆರಾರನೇ ಮೀರಿ ಮೂರು ಮೂವತ್ತಾರಾಗಿ ಆರನತಿಗಳೆದನ್ಯೆ. ನಿಶ್ಚಿಂತದಾ ತೋರಿಪ್ಪ ಏಳೆಂಟು ಗಾರು ಮಾಡಿಯೇ ಕಳೆದು ಮೇಲೆ ನಿಂದಾತ ಗುರು ಯೋಗಿನಾಥಾ.

ಅರ್ಥಃ– ಶ್ರೀಗುರು ಕರುಣಿಸಿದ ಇಷ್ಟಲಿಂಗವೇ ತನುತ್ರಯಂಗಳನವಗ್ರಹಿಸಿ, ಇಷ್ಟಲಿಂಗ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗ ಭಾವಲಿಂಗವೆಂದು ಮೂರಾಯಿತ್ತು. ಆ ಮೂರು ಲಿಂಗವೇ ಶರಣನ ಷಡಂಗವನೊಳಕೊಂಡು ಆಚಾರಾದಿ ಮಹಾಲಿಂಗಂಗಳೆಂಬ ಆರಾಯಿತ್ತೆಂಬುದೀಗ ಮೂರು ಮೂವತ್ತಾರಾಗಿ ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಅಂಗ ಮನೇಂದ್ರಿಯಂಗಳೆಲ್ಲ ಲಿಂಗವಾದ ಶರಣಂಗೆ ಪೃಥ್ವಿ ಅಪ್ಪುತೇಜ ವಾಯು ಆಕಾಶ ಆತ್ಮನೆಂಬ ಆರು ತತ್ವಂಗಳ ವಾಸನೆಯುಳಿದು ಹೋಯಿತ್ತೆಂಬುದೀಗ ಆರನತಿಗಳೆದನ್ಯೆ ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಅಂತು ತನು

ವಾಸನೆಯಳಿಯಿತ್ತಾಗಿ ಸಪ್ತ ವ್ಯಸನಂಗಳು ಅಷ್ಟಮದಂಗಳೆಲ್ಲ ನೇತಿಯಾಗಿ ಹೋದವೆಂಬುದೀಗ ತೋರಿಪ್ಪ ಏಳೆಂಟು ಗಾರು ಮಾಡಿಯೇ ಕಳೆದು ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಅಂತು ಲಿಂಗಾಂಗ ಸಂಬಂಧಿಯಾದ ಶರಣನು ದೇಹವಾಸನೆಯಳಿದು ಮೂವತ್ತಾರು ತತ್ವಂಗಳ ಮೇಲಿಪ್ಪ ಪರಬ್ರಹ್ಮವೆಯಾಗಿ ನಿಶ್ಚಿಂತ ಪದದಲ್ಲಿ ಸುಖಿಯಾಗಿರ್ದ ಶರಣನೆಂಬುದೀಗ ಆರಾರನೇ ಮೀರಿ ನಿಶ್ಚಿಂತನಾದ ಮೇಲೆ ನಿಂದಾತ ಗುರು ಯೋಗಿನಾಥಾ ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ.

೬. ಕುಂಡಲಿ ಬಂದು ಕೀಡಿಯನು ಕುಂಡಲಿಯ ಮಾಡಿತ್ತಯ್ಯ. ಅಗ್ನಿಬಂದು ಕಾಷ್ಠವ ಅಗ್ನಿಯ ಮಾಡಿತ್ತಯ್ಯ. ಮಹೇಶ ಬಂದು ಭಕ್ತನ ಮಹೇಶನ ಮಾಡಿ ಗಮಿಸಿದನಯ್ಯ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೭. ಅಗ್ನಿಯ ಮುಟ್ಟಿದ ಕಾಷ್ಟ ಇದ್ದಲಿಯಾಯಿತ್ತು. ಇದ್ದಲಿಯದು ಕಾಷ್ಠವಾಗದು. ಭಕ್ತ ತಾನು ವಿರಕ್ತನಾದನು. ವಿರಕ್ತ ತಾನು ಭಕ್ತನಾದನು. ಇದರಿರವ ಗುರು ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣ ತೋರಿದನಯ್ಯ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೮. ಪುಷ್ಪಕ್ಕೆ ಗಂಧ ಬಲಿವಲ್ಲಿ ಫಲಕ್ಕೆ ರಸ ತುಂಬುವಲ್ಲಿ ತರುಳಿಗೆ ವಿಷಯ ತೋರುವಲ್ಲಿ ಇವು ಋತುವಲ್ಲದೆ ಸ್ವಯವಲ್ಲ. ತನ್ನ ನರಿವುಪಕ್ಕೆ ಮುನ್ನವೇ ಲಿಂಗ ತನ್ಮಯ ನಾಗಿರಬೇಕು. ಹೇಮದ ಪುತ್ತಳಿಯ ಕರಗಿ ಮರಳಿ ರೂಪನರಸಲುಂಟೇ ನಾರಾಯಣಪ್ರಿಯ ರಾಮನಾಥಾ?

೯. ಮಾಂಸದೊಳಗಿರ್ದ ಕ್ಷೀರವ ಕ್ಷೀರದೊಳಗೆ ಬೆಸಿಗೆಯ ಬಿನ್ನಾಣದಿಂ ತೆಗೆದು ಬೆಣ್ಣೆಯ ಆರೈದು ನೋಡಿ ಕರಗಿ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಮೀರಿ ಘೃತವಾದರೂ ಹಸುವೋ, ಹಾಲೋ, ಮೊಸರೋ, ಬೆಣ್ಣೆಯೋ, ಘೃತಸ್ವಯವೋ? ಅಲ್ಲ, ಬೇಸಿಗೆಯ ಎಸಕವೋ? ಇಂತೀ ಗುಣ ಒಂದರಿಂದೊಂದ ಕಂಡು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಬ ಮನೋನಾಥನ ಅನುವ ವಿಚಾರಿಸಿ ಮನ ಮನನೀಯ, ಭಾವ, ಭಾವನೀಯ, ಧ್ಯಾನ, ಪ್ರಮಾಣ, ಪೂಜೆ, ವಿಶ್ವಾಸ, ಅರಿದುದು ಅರಿಗೆ ಇಂತಿವೆಲ್ಲವನು ತೆರ ದರುಶನದಿಂದರಿದು ಬಿಟ್ಟುದ ಮುಟ್ಟದೆ ಮುಟ್ಟಿದುದ ಮುಟ್ಟಿ ತನ್ನಿಷ್ಟ ಉಭಯ ಭ್ರಾಂತು ಹುಟ್ಟಗೆಟ್ಟಲ್ಲಿ ಕಮಠೇಶ್ವರ ಲಿಂಗವು ತಾನಾದ ಶರಣ.

ಸಾಕ್ಷೀಭೂತತ್ವವು.

೧. ಸಾಕ್ಷಿ ಎಂಬುದೆಲ್ಲ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲದೆ, ನಿವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿಹುದೇ ಅಯ್ಯ? ರುಚಿ ಎಂಬುವದು ಪದಾರ್ಥದಲ್ಲಲ್ಲದೆ, ನಿಷ್ಪದಾರ್ಥದಲ್ಲಿಹುದೇ ಅಯ್ಯ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ?

೨. ಕರ್ಮ ಸಾಕ್ಷಿ ತಾನಾದಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಮಾನೋದಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದನಯ್ಯ ಸೂರ್ಯನು. ಕರ್ಮ ಸಾಕ್ಷಿ ತಾನಾಗಿ ಆಚರಿಸಿದಲ್ಲಿ ಜನನ ಮರಣಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದೆ ನೋಡಾ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೩. ಸಾಕ್ಷಿ ತಾನೆಂದರೆ ಶಮನ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಶುಭವವಾಯಿತ್ತಯ್ಯ. ಸಾಕ್ಷಿ ತಾನಲ್ಲೆಂದರೆ ಯಮನ ಕಾರ್ಯ ಬೀಳಾಯಿ ತ್ತಯ್ಯ. ಸಾಕ್ಷಿ ಎಂಬುದುವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಲ್ಲದೆ ನಿವೃತ್ತಿಯಲ್ಲದೆಂತಯ್ಯ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೪. ವೃತ್ತಿ ನಿವೃತ್ತಿ ಎಂಬುದು ಕಲ್ಪನಾ ರಚನೆ. ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿಯ ಸಾಕ್ಷಿ ವೃತ್ತಿಗೆ ಅಟ್ಟಿತ್ತು. ನಿವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿಯ ಸಾಕ್ಷಿ ನಿವೃತ್ತಿಯಾಗದೆ ವೃತ್ತಿಗೆಯ್ತಂದಿತ್ತಯ್ಯ. ಕರ್ಮ ಸಾಕ್ಷಿ ಎಂಬ ವೇದಾಂತಿಯ ಪಳೆ ವಾಕ್ಯ ಸಮನಿಸದು ನೋಡಾ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೫. ಸಾಕ್ಷಿ ತಾನಾಗುವರೆ ಕರಣಾದಿಗಳ ಮಿತ್ರತ್ವವೇನಯ್ಯ? ಅವರ ಮಿತ್ರತ್ವವೆಂಬುದದು ಜನ್ಮ ತರುಲ ಮಿತ್ರವೆ(?) ಆಗಬಾರದು. ಆಗಬಾರದು. ಸಾಕ್ಷಿಯು ಆಗಬೇಕು ಮಾಡೆನೆಂಬುವದಕ್ಕೆ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೬. ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಲ್ಲದೆ ಮಿರ್ಥಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯೇ ಅಯ್ಯ? ಸತ್ವಾತ್ರೀಷ್ಟಪಿಯೋ ಸಾಕ್ಷಿ ಸ ನರೋಹಂ ಸದಾಶಿವ ಎಂಬ ನಿನ್ನ ವಾಕ್ಯ ಹುಸಿಯಲ್ಲ ನೋಡಾ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

ಅಂಗಸ್ಥಲಗಳು ಲಿಂಗಸ್ಥಲಗಳು.

೧. ಲೋಕಾದಿಲೋಕಂಗಳೇನೂ ಇಲ್ಲದಂದು, ನೆನಹು ನಿಷ್ಪತ್ತಿಯಾಗಿತ್ತು ನೋಡಾ. ನೆನಹಿಲ್ಲದ ಘನವಸ್ತು ನೆರೆದ ನೆನಹೇ ಸವಯವಾಗಿ, ಚಿತ್ತೆನಿಸಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಆ ಚಿತ್ತೇ ಸತ್ತು ಚಿತ್ತಾನಂದ ನಿತ್ಯ ಪರಿಪೂರ್ಣವೆಂದು ಐದಂಗವನಂಗೀಕರಿಸಿ ನಿಃಕಲ ಶಿವತತ್ವವೆನಿಸಿತ್ತು ನೋಡಾ. ಆ ನಿಃಕಲ ಶಿವತತ್ವ ತಾನೊಂದೆ ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಯ ಚಲನೆಮಾತ್ರದಿಂದ ಒಂದೆರಡಾಯಿತ್ತು ನೋಡಾ. ಅದರೊಳಗೆ ಒಂದು ಲಿಂಗಸ್ಥಲ, ಮತ್ತೊಂದು ಅಂಗಸ್ಥಲ, ಹೀಗೆ ಅಂಗಲಿಂಗವೆಂದು, ಉಪಾಸ್ಯ ಉಪಾಸಕರೆಂದು ವರ್ಣಿಸುತ್ತಿಹುದು ನೋಡಾ. ಆ ಪರಶಿವನ ಚಿತ್ ಶಕ್ತಿ ತಾನೆ ಎರಡು ತೆರನಾಯಿತ್ತು. ಲಿಂಗಸ್ಥಲವನಾಶ್ರಯಿಸಿ ಶಕ್ತಿ ಎನಿಸಿತ್ತು. ಅಂಗಸ್ಥಲವನಾಶ್ರಯಿಸಿ ಭಕ್ತಿ ಎನಿಸಿತ್ತು. ಶಕ್ತಿಯೇ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಎನಿಸಿತ್ತು. ಭಕ್ತಿಯೇ ನಿವೃತ್ತಿ ಎನಿಸಿತ್ತು. ಶಕ್ತಿ ಭಕ್ತಿ ಎಂದು ಎರಡು ಪ್ರಕಾರವಾಯಿತ್ತು. ಶಿವನು ಲಿಂಗ ಆರು ತೆರನಾಯಿತ್ತು, ಅಂಗವಾರು ತೆರನಾಯಿತ್ತು, ಶಕ್ತಿ ಆರು ತೆರನಾಯಿತ್ತು. ಭಕ್ತಿ ಆರು ತೆರನಾಯಿತ್ತು. ಅದು ಹೇಗೆಂದಡೆ, ಮೊದಲಲ್ಲಿ ಲಿಂಗ ಮೂರು ತೆರನಾಯಿತ್ತು. ಅದು ಹೇಗೆಂದಡೆ, ಭಾವಲಿಂಗವೆಂದು ಪ್ರಾಣಲಿಂಗವೆಂದು, ಇಷ್ಟಲಿಂಗವೆಂದು ಮೂರು ತೆರನಾಯಿತ್ತು. ಆ ಭಾವಲಿಂಗ, ಪ್ರಾಣಲಿಂಗ, ಇಷ್ಟಲಿಂಗವೆಂಬ ಲಿಂಗತ್ರಯವು ಒಂದೊಂದು ಲಿಂಗ ಎರಡೆರಡಾಗಿ ಆರು ತೆರನಾಯಿತ್ತು. ಅದು ಹೇಗೆಂದಡೆ, ಭಾವಲಿಂಗವು, ಮಹಾಲಿಂಗವೆಂದು, ಪ್ರಸಾದಲಿಂಗವೆಂದು ಎರಡು ತೆರನಾಯಿತ್ತು. ಪ್ರಾಣಲಿಂಗವು, ಜಂಗಮಲಿಂಗವೆಂದು, ಶಿವಲಿಂಗವೆಂದು ಎರಡು ತೆರನಾಯಿತ್ತು. ಇಷ್ಟಲಿಂಗವು, ಗುರುಲಿಂಗವೆಂದು ಆಚಾರಲಿಂಗವೆಂದು ಎರಡು ತೆರನಾಯಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ಒಬ್ಬ ಶಿವನು ಆರು ತೆರನಾದನು. ಶಾಂತಾತೀತೋತ್ತರಿ ಎಂಬ ಕಲಾಪರಿಯಾಯವನುಳ್ಳ ಚಿತ್‌ಶಕ್ತಿ, ಶಾಂತಾತೀತ ಎಂಬ ಕಲಾಪರಿಯಾಯವನುಳ್ಳ ಆದಿಶಕ್ತಿ, ಶಾಂತಿ ಎಂಬ ಕಲಾಪರಿಯಾಯವನುಳ್ಳ ಪರಾಶಕ್ತಿ, ವಿದ್ಯಾಕಲಾಪರಿಯಾಯವನುಳ್ಳ ಜ್ಞಾನಶಕ್ತಿ, ಪ್ರತಿಷ್ಠಾ ಕಲಾಪರಿಯಾಯವನುಳ್ಳ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿ, ನಿವೃತ್ತಿ ಕಲಾಪರಿಯಾಯವನುಳ್ಳ ಕ್ರಿಯಾಶಕ್ತಿ ಈ ಒಂದೇ ಶಕ್ತಿ ಆರು ತೆರನಾಗಿ ಷಟ್ ಪ್ರಕಾರವಾಹಂಥ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಅಂಗರೂಪಾಯಿತ್ತು. ಇದು ಲಿಂಗಷಟ್‌ಸ್ಥಲ.

ಇನ್ನು ಒಂದಂಗ ಮೂರು ತೆರನಾಯಿತ್ತು. ಅದು ಹೇಗೆಂದಡೆ, ಯೋಗಾಂಗ ಭೋಗಾಂಗ ತ್ಯಾಗಾಂಗವೆಂದು ಮೂರು ಪ್ರಕಾರವಾಗಿತ್ತು. ಈ ತ್ರಿಯಂಗವೇ ಒಂದೊಂದು ಎರಡಾಗಿ ಆರು ತೆರನಾಯಿತ್ತು. ಅದು ಹೇಗೆಂದಡೆ, ಯೋಗಾಂಗವೇ ಐಕ್ಯನೆಂದು ಶರಣನೆಂದು ಎರಡು ತೆರನಾಯಿತ್ತು. ಭೋಗಾಂಗವೇ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗಿ ಎಂದು ಪ್ರಸಾದಿ ಎಂದು ಎರಡು ತೆರನಾಯಿತ್ತು. ತ್ಯಾಗಾಂಗವೇ ಮಹೇಶ್ವರನೆಂದು ಭಕ್ತನೆಂದು ಎರಡು ತೆರನಾಯಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ಒಬ್ಬ ಶಿವ ಶರಣನು ಆರು ತೆರನಾದನು. ಸಮರಸಭಕ್ತಿ ಆನಂದಭಕ್ತಿ ಅನುಭಾವಭಕ್ತಿ ಅವಧಾನಭಕ್ತಿ ನೈಷ್ಠಿಕಾಭಕ್ತಿ ಸದ್ಭಕ್ತಿ ಎಂದು ಮಹಾಘನ ಅನುಪಮಭಕ್ತಿ ತಾನೇ ಆರು ತೆರನಾಗಿ ಷಟ್ ಪ್ರಕಾರವಾದ ಶರಣಂಗೆ ಅಂಗರೂಪಾಯಿತ್ತು. ಇದು ಅಂಗ ಷಟ್‌ಸ್ಥಲ.

ಇನ್ನು ಕ್ರಿಯಾಶಕ್ತಿಯಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿ ಕಲೆಯ ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಮಾಯಾಶಕ್ತಿ ಹುಟ್ಟಿತ್ತು. ಆ ಮಾಯಾ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಸಮಸ್ತ ಜಗತ್ತಿನ ಉತ್ಪತ್ತಿ. ಅಂಗವೆಂದಡೆ ಶರಣ, ಲಿಂಗವೆಂದಡೆ ಶಿವಶರಣಂಗೆ ಆ ಲಿಂಗವು ಆವಾಗಲೂ ಪ್ರಾಣವು, ಆ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಆ ಶರಣನಾವಾಗಲೂ ಅಂಗವು, ಈ ಶರಣ ಲಿಂಗವೆರಡಕ್ಕೂ ಬೀಜವೃಕ್ಷದ ನ್ಯಾಯದ ಹಾಗಲ್ಲದೆ ಭಿನ್ನವಿಲ್ಲ. ಇದು ಕಾರಣ ಅನಾದಿಯಿಂದಲೂ ಶರಣನೆಂದರೆ ಲಿಂಗ, ಲಿಂಗವೆಂದರೆ ಶರಣ. ಈ ಎರಡಕ್ಕೂ ಭೇದವಿಲ್ಲೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಾನುಭಾವ ವಿವೇಕದಿಂದ ಅರಿದುದು ಅರುಹಲ್ಲದೆ, ಆಗಮಯುಕ್ತಿಯಿಂದ ಅರಿದುದು ಅರುಹಲ್ಲ. ಅದೇನು ಕಾರಣವೆಂದಡೆ, ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞಾನದಿಂದ ಸಂಕಲ್ಪ ಹಿಂಗದಾಗಿ. ಈ ಷಟ್‌ಸ್ಥಲ ಮಾರ್ಗವು ದ್ವೈತಾದ್ವೈತದ ಪರಿವರ್ತನೆಯಲ್ಲ. ಅದೇನು ಕಾರಣವೆಂದಡೆ, ಇದು ಶಿವಾದ್ವೈತ ಮಾರ್ಗವಾದ ಕಾರಣ. ಈ ಲಿಂಗಾಂಗ ಸಂಬಂಧ ಸಮರಸೈಕ್ಯವ ತಿಳಿದ ಬಳಿಕ, ಬೊಮ್ಮಪರಬೊಮ್ಮವೆಂದು ಬೇರುಂಟೇ, ತಾನಲ್ಲದೆ, ಮಹಾಲಿಂಗ ಗುರುಶಿವ ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರಪ್ರಭುವೇ ?

ಮೂರು ಸ್ಥಲಗಳು

(ತ್ಯಾಗಾಂಗ, ಭೋಗಾಂಗ, ಯೋಗಾಂಗ).

೧. ತನುಗುಣವಳಿದಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಗಾಂಗ. ಲಿಂಗದೊಡನೆ ಸಕಲ ಸುಖಂಗಳ ಭೋಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಭೋಗಾಂಗ. ನಿಜದಲ್ಲಿ ಬೆರೆಯಲು ಯೋಗಾಂಗ. ಇಂತೀ ತ್ರಿವಿಧದಲ್ಲಿಯೂ ಯೋಗಾಂಗ. ಇದಲ್ಲದನ್ಯಯೋಗಂಗಳೆಲ್ಲ ವಿಯೋಗವಯ್ಯ ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ ಸೋಮೇಶ್ವರಾ.

೨. ಕತ್ತಲೆ ಸತ್ತು, ಬೆಳಗು ಬೀದಿವರಿಯಿತ್ತು. ನೋಡಾ ಎಲೆ ಅಮ್ಮ! ಪಂಚತತ್ವಂಗಳ ಮೇಲಿಪ್ಪ ಆಚಾರಲಿಂಗದ ನೈಷ್ಠೆಯ ಬಲದಿಂದ ಅಖಂಡಿತ ಕರಣಂಗಳನೊಳಕೊಂಡಿಪ್ಪ ಈಷಣ ತ್ರಯಂಗಳನಿಕ್ಕಿ ತ್ಯಾಗಾಂಗಿಯಾದೆ. ಹದಿನೇಳು ತತ್ವಂಗಳ ಮೇಲಿಪ್ಪ ಜಂಗಮಲಿಂಗದ ಎಚ್ಚರಿನ ಬಲದಿಂದ ಅನಂತ ಸವಿಯನೊಳಕೊಂಡಿಪ್ಪ ಷಡುರಸಂಗಳಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಭೋಗೋಪಭೋಗಿಯಾಗಿ ಭೋಗಾಂಗಿಯಾದೆ. ಮೂತತ್ವಗಳ ಮೇಲಿಪ್ಪ ನಿರಾಕಾರಲಿಂಗದ ಅರುಹಿನ ಬಲದಿಂದ ಪ್ರಣಮ ಪಂಚಾಕ್ಷರಿಯ ಸ್ಮರಿಸಿ ಮನ ಮಹಾಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಯೋಗವಾಗಿ ಯೋಗಾಂಗಿಯಾದೆ. ಚಿದ್ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದೊಳಗಣ ಏಳು ತಾವರೆಯ ಮೇಲಿಪ್ಪ ನಿಷ್ಕಲ ಚಿದ್ಬಿಂದು ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಣಪೂಜೆಯ ಮಾಡಿದ ಮಹಾಜ್ಞಾನದ ಬಲದಿಂದ ಲಿಂಗಂಗಳ ಬೆಳಗು ಪಿಂಡಾಂಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಭವಿಸಿ ತೋರುತ್ತಿಪ್ಪುದಾಗಿ ನಾನು ಸರ್ವಾಂಗಲಿಂಗಿಯಾದೆನಯ್ಯ ಘನಲಿಂಗಿಯ ಮೋಹದ ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

ಆರು ಸ್ಥಲಗಳು (ಷಟ್‌ಸ್ಥಲಗಳು)

(ಭಕ್ತ, ಮಹೇಶ, ಪ್ರಸಾದಿ, ಪ್ರಾಣಲಿಂಗ, ಶರಣ, ಐಕ್ಯ).

೧. ಭಕ್ತಂಗೆ ವಿಶ್ವಾಸ, ಮಹೇಶ್ವರಂಗೆ ನೈಷ್ಠೆ, ಪ್ರಸಾದಿಗೆ ಅವಧಾನ, ಪ್ರಾಣಲಿಂಗಿಗೆ ಯೋಗ, ಶರಣಂಗೆ ಮುನ್ನವೇ ಬಿಡುಗಡೆ, ಐಕ್ಯಂಗೆ ಕುರುಹುಗೊಂಬುದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನವೇ ನಿರಾಳ. ಇಂತೀ ಷಟ್‌ಸ್ಥಲಭೇದ ಎನ್ನಯ್ಯ ಪ್ರಿಯ ನಿಷ್ಕಳಂಕ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೨. ಭಕ್ತಂಗೆ ಕ್ರಿ, ಮಹೇಶ್ವರಂಗೆ ನಿಶ್ಚಯ, ಪ್ರಸಾದಿಗೆ ಅರ್ಪಣ, ಪ್ರಾಣಲಿಂಗಿಗೆ ಯೋಗ, ಶರಣಂಗೆ ನಿಬ್ಬೆರಗು, ಐಕ್ಯಂಗೆ ನಿರ್ಲೇಪ, ಇಂತೀ ಷಟ್‌ಸ್ಥಲವನವಗ್ರಹಿಸಿ ನಿಂದ ವಿರಕ್ತನ ಸ್ಥಲದಾತ ನಿಜತತ್ವದ ಕೂಟ, ಶಂಭು ವಿಂದಿತ್ತ, ಸ್ವಯಂಭುಗಿಂದತ್ತ ಅತಿಬಳ ನೋಡಾ ಮಾತುಳಂಗ ಮಧುಕೇಶ್ವರನು.

೩. ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಭಕ್ತನಾಗಿ, ಆ ವಿಶ್ವಾಸದೊಳಗಣ ನೈಷ್ಠೆಯಿಂ ಮಹೇಶ್ವರನಾಗಿ, ಆ ನೈಷ್ಠೆಯೊಳಗಣ ಸಾವಧಾನದಿಂ ಪ್ರಸಾದಿಯಾಗಿ, ಆ ಸಾವಧಾನದೊಳಗಣ ಸ್ವಾನುಭಾವದಿಂ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗಿಯಾಗಿ, ಆ ಸ್ವಾನುಭಾವ ದೊಳಗಣ ಅರುವಿನಿಂ ಶರಣನಾಗಿ, ಆ ಅರಿವು ನಿಜದಲ್ಲಿ ಸಮರಸಭಾವನ ನೈದಿದ ನಿರ್ಭಾವ ಪದದೊಳು ನಿಂದ ಭೇದವೇ ಐಕ್ಯ ಸ್ಥಲ ಕಾಣಾ ಗುಹೇಶ್ವರಾ.

೪. ತ್ರಿವಿಧ ಕ್ರಿಯಿಂದ ಭೇದವನರಿತು ಮಾಡುವದು ಭಕ್ತಸ್ಥಲ, ಚತುರ್ವಿಧ ಫಲಪ್ರಾಪ್ತಿಯನನುಭವಿಸದೆ ವಸ್ತುವ ಕಾಂಬ ನಿಶ್ಚಯವೇ ಮಹೇಶ್ವರ ಸ್ಥಲ, ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಂಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚಿತದಲ್ಲಿ ಬಂದುವನರಿತು ಲಿಂಗಾರ್ಪಿತದಿಂದ ಕಾಂಬುದು ಪ್ರಸಾದಿ ಸ್ಥಲದಿರವು. ಷಡಾಧಾರಂಗಳಿಂದ ಸುಳಿವ ಸೂಕ್ಷ್ಮದ ನೆಲೆಯನರಿದು ಕೂಡುವ ಕೂಟ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗಿಯ ಸ್ಥಲದಿರವು. ಸುಖದುಃಖವೆಂಬ ಉಭಯವನಳಿದು ಬೆರಗು ನಿಬ್ಬೆರಗಾದುದು ಶರಣಸ್ಥಲದಿರವು. ಸುಗಂಧ ಗಂಧವ ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿ, ಅಗ್ನಿ ಅಗ್ನಿಯೊಳಗೆ ಅಡಗಿ, ಗಂಧಧೂಮದಲ್ಲಿ ತಲೆದೋರಿ, ಗಂಧ ಹಿಂಗೆ, ಆ ಗಂಧವಲ್ಲಿಯೇ ಅಡಗಿದಂತೆ ನಿಂದುದು ಐಕ್ಯ ಸ್ಥಲ. ಇಂತಿ ಷಟ್‌ಸ್ಥಲ ತ್ರಿಕರಣಶುದ್ಧಾತ್ಮಂಗಲ್ಲದೆ ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲ ನೋಡಾ. ಶಂಭುವಿಂದಿತ್ತ ಸ್ವಯಂಭುಗಿಂದತ್ತ ಅತಿಬಳ ನೋಡಾ ಮಾತುಳಂಗ ಮಧುಕೇಶ್ವರನು.

೫ ಕಿಂಕುರ್ವಾಣತೆಯಿಂದ ಉಳ್ಳುದನರಿತು ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಭಕ್ತ, ನಿಷ್ಠೆ ನಿಷ್ಪೆರಿಸಿ ಗಟ್ಟಿಗೊಂಡು ಅಭಿಲಾಷೆ ಸಮನಿಸದೆ ಪರಿಚ್ಛೇದ ಬುದ್ಧಿಯುಳ್ಳಲ್ಲಿ ಮಾಹೇಶ್ವರ, ಅನರ್ಪಿತವ ಸಮನಿಸದೆ ಬಂದುದ ಕಾಯದ ಕರಣದ ಕೈಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಲಿಂಗ ಸಹಿತ ಭೋಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಾದಿ, ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಣವಾಗಿ, ಕಾಲಸ್ಥಿತಿಯನರಿದು ಎಚ್ಚರಿಕೆಗುಂದದಿಪ್ಪಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗಿ, ತನಗೆ ಲಿಂಗವಾಗಿ, ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ತಾನಾಗಿ ಬೆಚ್ಚುಬೇರಿಲ್ಲದಿರ್ದಡೆ ಶರಣ, ಸದಾಚಾರಸಂಪತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಬಂದ ಅನುಭಾವವನು ಮೀರಿ ಹೆಸರಡಗಿದ ಸುಖವದು ಲಿಂಗೈಕ್ಯ. ಇದು ಕಾರಣ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಸಂಗಮಯ್ಯನಲ್ಲಿ ಬಸವಣ್ಣಂಗಲ್ಲದೆ ಷಟ್‌ಸ್ಥಲವ ಪೂರ್ವ.

ಷಟ್ಸ್ಥಲದಿಂದ ಲಿಂಗಾಂಗ ಸಾಮ್ಯೈಕ್ಯತ್ವವು

೬. ಭಕ್ತ ಮಹೇಶ ಪ್ರಸಾದಿ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗಿ ಶರಣ ಐಕ್ಯನೆಂದಿಂತು ಷಟ್‌ಸ್ಥಲವಾರು. ಭಕ್ತ ಮಹೇಶ ಈ ಎರಡು ಗುರುಸ್ಥಲ, ಪ್ರಸಾದಿ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗಿ ಈ ಎರಡು ಲಿಂಗಸ್ಥಲ, ಶರಣ ಐಕ್ಯ ಈ ಎರಡು ಜಂಗಮಸ್ಥಲ. ಇವಕ್ಕೆ ವಿವರಂಗಳಾವಾವೆಂದಡೆ ಭಕ್ತಂಗೆ ಪೃಥ್ವಿಯಂಗ, ಮಹೇಶ್ವರಂಗೆ ಅಪ್ಪುವೇ ಅಂಗ, ಪ್ರಸಾದಿಗೆ ಅಗ್ನಿಯೇ ಅಂಗ, ಪ್ರಾಣಲಿಂಗಿಗೆ ವಾಯುವೇ ಅಂಗ, ಶರಣಂಗೆ ಆಕಾಶವೇ ಅಂಗ, ಐಕ್ಯಂಗೆ ಆತ್ಮನೇ ಅಂಗ. ಈ ಅಂಗಂಗಳಿಗೆ ಹಸ್ತಂಗಳಾವಾವೆಂದಡೆ, ಭಕ್ತಂಗೆ ಸುಚಿತ್ತವೇ ಹಸ್ತ, ಮಾಹೇಶ್ವರಂಗೆ ಸುಬುದ್ಧಿಯೇ ಹಸ್ತ, ಪ್ರಸಾದಿಗೆ ನಿರಹಂಕಾರವೇ ಹಸ್ತ, ಪ್ರಾಣಲಿಂಗಿಗೆ ಸುಮನವೇ ಹಸ್ತ. ಶರಣಂಗೆ ಸುಜ್ಞಾನವೇ ಹಸ್ತ, ಐಕ್ಯಂಗೆ ಸದ್ಭಾವವೇ ಹಸ್ತ. ಈ ಹಸ್ತಂಗಳಿಗೆ ಲಿಂಗಂಗಳಾವಾವೆಂದಡೆ, ಸುಚಿತ್ತ ಹಸ್ತಕ್ಕೆ ಆಚಾರಲಿಂಗ, ಸುಬುದ್ಧಿ ಹಸ್ತಕ್ಕೆ ಗುರುಲಿಂಗ, ನಿರಹಂಕಾರ ಹಸ್ತಕ್ಕೆ ಶಿವಲಿಂಗ, ಸುಮನ ಹಸ್ತಕ್ಕೆ ಚರಲಿಂಗ, ಸುಜ್ಞಾನ ಹಸ್ತಕ್ಕೆ ಪ್ರಸಾದಲಿಂಗ, ಸದ್ಭಾವಹಸ್ತಕ್ಕೆ ಮಹಾಲಿಂಗ. ಈ ಲಿಂಗಂಗಳಿಗೆ ಮುಖಂಗಳಾವಾವೆಂದೊಡೆ, ಆಚಾರಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಘ್ರಾಣ ಗುರುಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಜಿಹ್ವೆ, ಶಿವಲಿಂಗಕ್ಕೆ ನೇತ್ರ, ಚರಲಿಂಗಕ್ಕೆ ತ್ವಕ್ಕು, ಪ್ರಸಾದಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಶ್ರೋತ್ರ, ಮಹಾಲಿಂಗಕ್ಕೆ ನಿರ್ಭಾವ. ಈ ಮುಖಂಗಳಿಗೆ ಅರ್ಪಿತಂಗಳಾವಾವೆಂದೊಡೆ, ಘ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಗಂಧ, ಜಿಹ್ವೆಗೆ ರುಚಿ, ನೇತ್ರಕ್ಕೆ ರೂಪು,

ತ್ವಕ್ಕಿಗೆ ಸ್ಪರ್ಶನ, ಶ್ರೋತ್ರಕ್ಕೆ ಶಬ್ದ, ನಿರ್ಭಾವಕ್ಕೆ ನಿರ್ವಯಲು ಇಂತೀ ಸರ್ವೇಂದ್ರಿಯ ಸಮ್ಮತ ನಿರ್ವಿಕಲ್ಪ ಮಹಾಲಿಂಗಾಂಗ ಭಾವದ ಸುಚಿತ್ತ ಲೇಪಗ್ರಾಹಕ ಭಕ್ತ ಗುರು ಲಿಂಗವಾದ. ಗುರುಲಿಂಗಾಂಗ ಸುಬುದ್ಧಿಲೇಪ ಗ್ರಾಹಕ ಮಹೇಶ್ವರ ಶಿವಲಿಂಗವಾದ. ಶಿವಲಿಂಗಾಂಗ ನಿರಹಂಕಾರ ಲೇಪ ಗ್ರಾಹಕ ಪ್ರಸಾದಿ ಜಂಗಮಲಿಂಗವಾದ. ಜಂಗಮಲಿಂಗಾಂಗ ಸುಮ ನಲೇಪಗ್ರಾಹಕ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗಿ ಪ್ರಸಾದ ಲಿಂಗವಾದ. ಪ್ರಸಾದ ಲಿಂಗಾಂಗ ಸುಜ್ಞಾನಲೇಪಗ್ರಾಹಕ ಶರಣ ಮಹಾಲಿಂಗವಾದ. ಮಹಾ ಲಿಂಗಾಂಗ ಸದ್ಭಾವಲೇಪಗ್ರಾಹಕ ಐಕ್ಯ ಅಭೇದಾನಂದ ಪರಿಪೂರ್ಣಮಯನಾದ. ನಿಶ್ಶಬ್ದ ಬ್ರಹ್ಮಮುಚ್ಯತೆ ಎಂಬ ಶೃತಿಯ ಮೀರಿ ನಿಂದ ಅಖಂಡ ಮಹಿ ಮಂಗೆ ಸುನಾದಯುಕ್ತಂಗೆ ಶಬ್ದ ನಷ್ಟವಾದಲ್ಲಿ ಆಚಾರಲಿಂಗವಿಲ್ಲ, ಭಕ್ತಂಗೆ ಗುರುಲಿಂಗವಿಲ್ಲ, ಮಹೇಶ್ವರಂಗೆ ಶಿವಲಿಂಗವಿಲ್ಲ, ಪ್ರಸಾದಿಗೆ ಚರಲಿಂಗ ವಿಲ್ಲ, ಪ್ರಾಣಲಿಂಗಿಗೆ ಪ್ರಸಾದಲಿಂಗವಿಲ್ಲ, ಶರಣಂಗೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಜಡದೇಹ ಧರ್ಮಭಾವವಿಲ್ಲ ಐಕ್ಯಂಗೆ ಇದು ಕಾರಣ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಸಂಗಯ್ಯ ನಿಮ್ಮ ಷಟ್ಸ್ಥಲದ ಪರಿಯಾಯುವ ನೀವೆ ಬಲ್ಲಿರಿ ಉಳಿದ ಅಜ್ಞಾನಿ ಜೀವಿ ಗಳೆತ್ತ ಬಲ್ಲರು?

---

೩೬ ಸ್ಥಲಗಳ ತತ್ವಗಳು.

(ಆರು ಸ್ಥಲಗಳ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ಥಲದಲ್ಲಿಯೂ ಪುನಃ ಆರು ಸ್ಥಲಗಳಾಗುವವು. ಈ ಮೇರೆಗೆ ಒಟ್ಟು ೩೬ ಸ್ಥಲಗಳಾಗುವವು. ಉದಾಃ—ಭಕ್ತನಭಕ್ತ, ಭಕ್ತನ ಮಹೇಶ, ಭಕ್ತನ ಪ್ರಸಾದಿ, ಇತ್ಯಾದಿ.)

೧. ಪ್ರಥಮದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತನಾದೆನೆಂಬರು, ದ್ವಿತೀಯದಲ್ಲಿ ಮಹೇಶ್ವರನಾದೆನೆಂಬರು, ತೃತೀಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಾದಿಯಾದೆನೆಂಬರು, ಚತುರ್ಥದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗಿಯಾದೆನೆಂಬರು, ಐದನೆಯದಲ್ಲಿ ಶರಣನಾದೆನೆಂಬರು, ಆರನೆಯದಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯನಾದೆನೆಂಬರು, ಆರು ಸ್ಥಲವ ಮೀರಿ ನಿರವಯ ಸ್ಥಲವನೈದಿಹೆನೆಂಬರು. ಇದು ಖಂಡಿತ ಷಟ್‌ಸ್ಥಲಜ್ಞಾನನಿರ್ಣಯವಲ್ಲ. ಆವಾವಸ್ಥಲವಂಗಂಗೊಂಡರೂ, ಆ ಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ಷಡ್ವಿಧಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಬೆರಸಿ ಬೇರಿಲ್ಲದಿರಬಲ್ಲಡೆ ಸದ್ಭಕ್ತನೆಂಬೆನಯ್ಯ ಮಹಾಲಿಂಗ ಗುರುಶಿವಸಿದ್ಧೇಶ್ವರ ಪ್ರಭುವೇ.

೨. ಸ್ಥಳಕುಳವನರಿಯಬೇಕೆಂಬರು. ಭಕ್ತನಾಗಿ ಮಹೇಶ್ವರನಾಗಬೇಕೆಂಬರು. ಮಹೇಶ್ವರನಾಗಿ ಪ್ರಸಾದಿಯಾಗಬೇಕೆಂಬರು. ಪ್ರಸಾದಿಯಾಗಿ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗವಾಗಬೇಕೆಂಬರು. ಪ್ರಾಣಲಿಂಗಿಯಾಗಿ ಶರಣನಾಗಬೇಕೆಂಬರು. ಶರಣನಾಗಿ ಐಕ್ಯನಾಗಬೇಕೆಂಬರು. ಯಾತರಿಂದ ಕೂಟವ ನಾನರಿಯೆ. ಒಳಗಣ ಮಾತು ಹೊರಹೊಮ್ಮಿಯಲ್ಲದೆ ಎನಗರಿಯಬಾರದು. ಎನಗೈಕ್ಯನಾಗಿ ಶರಣನಾಗಬೇಕು. ಶರಣನಾಗಿ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗಿಯಾಗಬೇಕು. ಪ್ರಾಣಲಿಂಗಿಯಾಗಿ ಪ್ರಸಾದಿಯಾಗಬೇಕು, ಪ್ರಸಾದಿಯಾಗಿ ಮಹೇಶ್ವರನಾಗಬೇಕು. ಮಹೇಶ್ವರನಾಗಿ ಭಕ್ತನಾಗಬೇಕು. ಭಕ್ತನಾಗಿ ಸಕಲಯುಕ್ತನಾಗಬೇಕು. ಯುಕ್ತಿ ನಿಶ್ಚಯವಾದಲ್ಲಿಯೇ ಐಕ್ಯಸ್ಥಲ. ಒಳ ಹೊರಗಾಯಿತ್ತು. ಎನಗೆ ಕಾಣಬಂದಿತ್ತು. ಅಲೇಕನಾದ ಶೂನ್ಯಶಿಲೆಯ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿ ಕಂಡೆ ನಿನ್ನನು.

೩. ಕುಂಭದಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪುವಿನ ಸಂಗದಲ್ಲಿ ತಂಡುಲವ ಹಾಕಿ ಅಗ್ನಿಪುಟದಲ್ಲಿ ಬೇಯಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ, ಒಂದೊಂದು ತಂಡುಲ ಹಿಂಗಿ ಬೆಂದಂತೆ. ಆ ಅಪ್ಪು ಬೆಂಕಿಯ ಸಂಗವ ಮಾಡಿತ್ತು, ಆ ಅಗ್ನಿ ತಂಡುಲಕ್ಕೊಂದೊಂದು ಬಾರಿ ಉರಿಯಿತ್ತು. ಇಂತೀ ವಿವರಂಗಳ ಭೇದವನರಿತು, ಅಂಗದಲ್ಲಾರು ಸ್ಥಲವನಂಗೀಕರಿಸಿದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಒಂದೊಂದರಲ್ಲಿ ಹಿಂಗಿ ನೋಡಿಹೆನೆಂದಡೆ, ಮೂರಕ್ಕಾರು, ಆರಕ್ಕೆ ಮೂವತ್ತಾರು, ಮತ್ತಿವನೊಳಗಾದ ಗುಣನಾಮ ಅತೀತಕ್ಕೆ ಅತೀತ

ವಾಗಿಪ್ಪುದು. ಇಂತೀ ಸ್ಥಲಂಗಳ ಅಹುದೆಂದು ಒಪ್ಪದೆ, ಅಲ್ಲಾ ಎಂದು ಬಿಡದೆ, ಅಲ್ಲಿಯ ಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ಏಕೀಕರಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಭಾವವ ತೋರಿದಲ್ಲಿಯೇ ಲೇಪವಮಾಡಿ, ಹಿಡಿದಡೆ ಹಿಡಿಕಿಗೆ ಬಾರದೆ, ಬಿಟ್ಟಡೆ ಹರವರಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿಯದೆ, ವಸ್ತುಕದಲ್ಲಿ ವರ್ಣಕ ತೋರಿ ಆ ವರ್ಣಕಕ್ಕೆ ವಸ್ತುಕ ಅಧೀನವಾಗಿ ಇಪ್ಪ ಉಭಯ ಸ್ಥಲವನು ಅರಿತಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಸ್ಥಲ ನಾಶವಾಗಿ, ಸದ್ಯೋಜಾತಲಿಂಗವು ವಿನಾಶವಾಗಬೇಕು.

೪. ಆವ ವರ್ಣ ಕೂಡಿದಡೂ ಅಪ್ಪುವುಯ ತಪ್ಪದಂತೆ, ಸರ್ವಗುಣ ಸಂಪನ್ನನಾದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತನೇಂದಡೂ ತಾನಾಗಿ, ಮಹೇಶ್ವರನೆಂದಡೂ ತಾನಾಗಿ, ಪ್ರಸಾದಿ ಎಂದಡೂ ತಾನಾಗಿ, ಪ್ರಾಣಲಿಂಗಿ ಎಂದಡೂ ತಾನಾಗಿ, ಶರಣನೆಂದಡೂ ತಾನಾಗಿ, ಐಕ್ಯನೆಂದಡೂ ತಾನಾಗಿ ಒಂದನಹುದು, ಒಂದನಲ್ಲ ಎನ್ನದೆ, ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಲಕೊಂಡಡೆ ಸಿಹಿ ತಪ್ಪುವದೇ? ಸತ್ತು ಚಿತ್ತಾನಂದ ವೆಂಬ ಗೊತ್ತ ಹರಿದವಂಗೆ ತಟ್ಟು ಮುಟ್ಟು ಹತ್ತುವ ಭಾವ ಒಂದೂ ಇಲ್ಲ, ಕಾಮಭೀಮ ಜೀವದನದೊಡೆಯ ತಾನು ತಾನೇ.

ಅರ್ಥಃ—ಷಡ್ವರ್ಣಂಗಳೊಳಗೆ ಆವ ವರ್ಣದಲ್ಲಿ ಉದಕ ಕೂಡಿದರೂ, ಉದಕವು ಆ ವರ್ಣವಾಗುವದು ಹುಸಿಯದು. ಹಾಗೆ ಸರ್ವಾಚಾರ ಸಂಪತ್ತಿನ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಲೋಲುಪ್ತಿಯುಳ್ಳವನಾದಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧಾಭಕ್ತಿಯನುಳ ಭಕ್ತನೆಂದಡೂ ಶರಣ ತಾನೆಯಾಗಿಪ್ಪನು. ನೈಷ್ಠಿಕಾಭಕ್ತಿಯನುಳ್ಳ ಮಹೇಶ್ವರನೆಂದಡೂ ತಾನೆಯಾಗಿಪ್ಪನು. ಸಾವಧಾನಭಕ್ತಿಯನುಳ್ಳ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗಿ ಎಂದಡೂ ತಾನೆಯಾಗಿಪ್ಪನು. ಆನಂದಭಕ್ತಿಯನುಳ್ಳ ಶರಣನೆಂದಡೂ ತಾನೆಯಾಗಿಪ್ಪನು. ಸಮರಸ ಭಕ್ತಿಯನುಳ್ಳ ಐಕ್ಯನೆಂದಡೂ ತಾನೆಯಾಗಿಪ್ಪನು. ಶರಣನು ಷಟ್‌ಸ್ಥಲಂಗಳು ತನಗಂಗವಾದ ಕಾರಣ, ಮಾಹೇಶ್ವರ ಸ್ಥಲವೇ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಹುದು ಭಕ್ತಸ್ಥಲವಲ್ಲ, ಪ್ರಸಾದಿಸ್ಥಲ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಹುದು ಮಹೇಶ್ವರ ಸ್ಥಲವಲ್ಲ, ಪ್ರಾಣಲಿಂಗ ಸ್ಥಲ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಹುದು ಪ್ರಸಾದಿ ಸ್ಥಲವಲ್ಲ, ಶರಣಸ್ಥಲ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಹುದು ಪ್ರಾಣಲಿಂಗಿ ಸ್ಥಲವಲ್ಲ, ಐಕ್ಯಸ್ಥಲವೇ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಹುದು ಶರಣಸ್ಥಲ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಲ್ಲ, ಎನ್ನದೆ ತಾ ಸರ್ವಾಚಾರ ಸಂಪನ್ನನಾದಲ್ಲಿ ಆವ ಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ನಿಂದು ಆಚರಿಸಿದಡೂ ಮೋಕ್ಷವಹುದು. ಅದು ಹೇಗೆಂದಡೆ, ಕಾವಳದಲ್ಲಿ ಕ್ಷೀರವ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದಡೆ ಸ್ವಾದ

ಕೆಡದು ಎಂಬ ಹಾಗೆ, ತಾನು ಆವ ಸ್ಥಲವಿಡಿದು ಆಡರಿಸಿದಡೂ, ಆ ಸ್ಥಲ ವಲ್ಲಿ ಷಟ್‌ಸ್ಥಲಂಗಳು ಉಂಟಾದ ಕಾರಣ ಮೋಕ್ಷ ಉಂಟು. ಸದ್ರೂಪ ವಾದ ಲಿಂಗ, ಚಿದ್ರೂಪವಾದ ಅಂಗ, ಆನಂದಸ್ವರೂಪವಾದ ಭಕ್ತಿ, ಈ ಅಂಗಭಕ್ತಿಗಳೆಂಬ ಭಿನ್ನವ ನಷ್ಟವ ಮಾಡಿ ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದ ಶರ ಣಂಗೆ, ಇದು ಅಂಗ, ಇದು ಲಿಂಗ, ಇದು ಭಕ್ತಿ ಎಂಬುದೊಂದೂ ಇಲ್ಲ, ಲಿಂಗವೇ ತಾನು ತಾನೇ ಲಿಂಗವಾಗಿಪ್ಪನೆಂಬುದರ್ಥ.

ಸ್ಥಲಗಳ ಪ್ರವೃತ್ತಿ, ನಿವೃತ್ತಿಗಳು.

೧. "ಮಹಾಲಿಂಗಂ ತ್ರಯೋರ್ಲಿಂಗಂ। ತ್ರಿವಿಧಂ ಷಡ್ವಿಧಮುಖಂ। ತ್ರಿವಿಧ ಏಕ ಮುಖೋಲಿಂಗಂ। ಮಹಾಲಿಂಗಂತು ದರ್ಶನಂ॥" ಇಂತೆಂ ದುದಾಗಿ, ಒಂದು ಮೂರ ಮಾಡಿಕೊಂಡನಯ್ಯ ನಮ್ಮ ಬಸವಣ್ಣನು. ಆ ಮೂರ ಆರ ಮಾಡಿಕೊಂಡನಯ್ಯ ನಮ್ಮ ಬಸವಣ್ಣನು. ಆ ಆರ ಮೂವತ್ತಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡನಯ್ಯ ನಮ್ಮ ಬಸವಣ್ಣನು. ಆ ಮೂವ ತ್ತಾರ ಆರ ಮಾಡಿಕೊಂಡನಯ್ಯ ನಮ್ಮ ಬಸವಣ್ಣನು. ಆ ಮೂರ ಒಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡನಯ್ಯ ನಮ್ಮ ಬಸವಣ್ಣನು. ಆ ಒಂದ ತಾನೇ ಆಗಿಪ್ಪನಯ್ಯ ನಮ್ಮ ಬಸವಣ್ಣನು. ಇಂತಪ್ಪ ಸರ್ವಾವಧಾನಿಯಯ್ಯ ನಮ್ಮ ಬಸವಣ್ಣನು. ಇಂತಪ್ಪ ಸರ್ವ ಸಂಗ ಪರಿತ್ಯಾಗಿಯಯ್ಯ ನಮ್ಮ ಬಸವಣ್ಣನು. ಇಂತಪ್ಪ ಸರ್ವ ನಿರ್ಮುಕ್ತನಯ್ಯ ನಮ್ಮ ಬಸವಣ್ಣನು. ಇಂತಪ್ಪ ಸರ್ವಾಂಗಲಿಂಗಿಯಯ್ಯ ನಮ್ಮ ಬಸವಣ್ಣನು. ಇಂತಪ್ಪ ಸರ್ವ ನಿರ್ವಾಣಿಯಯ್ಯ ನಮ್ಮ ಬಸವಣ್ಣನು. ಇಂತಪ್ಪ ಬಸವಣ್ಣನ ಮಹಿಮೆಯ ನೀವೇ ಬಲ್ಲಿರಿ. ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಮಹಾಪುರುಷರು ಪ್ರಭುದೇವರು ಮುಖ್ಯ ವಾದ ನಿಲವಿನ ಶ್ರೀಚರಣಕ್ಕೆ ನಾನು ಶರಣಾರ್ಥಿ ಶರಣಾರ್ಥಿ ಎಂದು ಶಬ್ದ ಮುಗ್ಧವಾಗಿ ಉರಿಯುಂಡ ಕರ್ಪುರದಂತೆ ನಿಮ್ಮ ಶ್ರೀಚರಣವ ಬೆರಸಿದೆನಯ್ಯ ಶುದ್ಧ ಸಿದ್ಧ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪ್ರಸನ್ನ ಪ್ರಭುವೇ ಶಾಂತ ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜು ನಯ್ಯ ನಿಮ್ಮ ಶರಣ ಬಸವಣ್ಣನ ಪ್ರಸಾದವ ಕೊಂಡು ನಾನು ಬಸ ವಣ್ಣನ ಮುಂದೆ ಬಯಲಾಗಿ ಹೋದೆನಯ್ಯ ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮ, ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮ, ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮ.

೨. ಎಲೆ ದೇವಾ ಒಂದು ಹೋಗಿ ಎರಡಾದುದ, ಎರಡು ಹೋಗಿ ಮೂರಾದುದ, ಮೂರು ಹೋಗಿ ಮೂವತ್ತಾರಾದುದ, ಮೂವತ್ತಾರಾಗಿ ಮೂರರಲ್ಲಿ ಆಡಿದುದ, ಆಡಿ ಆಡಿ ಅದೇ ಲಿಂಗವಾಯಿತ್ತು ನಮ್ಮ ಗುರು ಚನ್ನ ಬಸವಣ್ಣನೊಂದು ಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಆಯಿತ್ತು ಕಪಿಲ ಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

ಗುರುಲಿಂಗಜಂಗಮದಿಂದ ಆತ್ಮವಿಕಾಸದ ರೀತಿ.

೧. ತನುವಿಡಿದು ಕಾಂಬುವದು ಗುರುವಿನ ಭೇದ. ಮನವಿಡಿದು ಕಾಂಬುವದು ಲಿಂಗದ ಭೇದ. ಜ್ಞಾನವಿಡಿದು ಕಾಂಬುವದು ಜಂಗಮದ ಭೇದ. ಈ ತ್ರಿವಿಧವಿಡಿದು ಕಾಂಬುವದು ಮಹಪ್ರಕಾಶ. ಮಹಪ್ರಕಾಶದೊಳಗೆ ಮಹವ ಕಂಡು, ಮಹಕ್ಕೆ ಮಹನಾಗಿರ್ದೆನಯ್ಯ ಮಹಾಲಿಂಗ ಗುರುಶಿವ ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರ ಪ್ರಭುವೇ.

೨. ಕಾಯವಿದ್ದು ಕಾಂಬುವದು ಗುರುಸ್ಥಲ. ಜೀವವಿದ್ದು ಕಾಂಬುವದು ಲಿಂಗಸ್ಥಲ. ಭಾವವಿದ್ದು ಕಾಂಬುವದು ಜಂಗಮಸ್ಥಲ. ತ್ರಿವಿಧವನೊಡಗೂಡಿ ಕಾಂಬುವದು ಭಕ್ತಿಸ್ಥಲ. ಭಕ್ತಿ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ನಿಂದಲ್ಲಿ ಈಶಾನ್ಯಮೂರ್ತಿ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಲಿಂಗ ನಿಶ್ಚಯವಾದ ಸ್ಥಲ.

೩. ಆತ್ಮತೇಜವ ಬಿಟ್ಟಾಗಲೇ ಗುರುವನರಿದ. ಮನವಿಕಾರವ ಬಿಟ್ಟಾಗಲೇ ಲಿಂಗವನರಿದ. ಧನವಿಕಾರವ ಬಿಟ್ಟಾಗಲೇ ಜಂಗಮವನರಿದ. ಇಂತು ತ್ರಿವಿಧ ನಾಸ್ತಿಯಾದಂಗಲ್ಲದೆ ನಿಃ ಕಳಂಕ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನಲ್ಲಿ ಸಹಜ ಭಕ್ತನಲ್ಲ.

೪. ಗುರುವನರಿತು ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಅಹಂಕಾರವ ಮರೆದು ಮಾಡಬೇಕು. ಲಿಂಗವನರಿತು ಮನಮುಟ್ಟಿದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿ ತಲೆದೋರದಿರಬೇಕು. ಜಂಗಮವನರಿತು ಮುಟ್ಟಿ ಪೂಜಿಸುವಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ ಪ್ರಾಣಾಭಿಮಾನ ಈ ಮೂರರಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿರಬೇಕು. ಸಂಗನಬಸವಣ್ಣಪ್ರಿಯ ಚಂಡೇಶ್ವರ ಲಿಂಗವನರಿಯಬಲ್ಲಡೆ.

೫. ಅಯ್ಯಾ, ತನುವಿನಾಶೆಯುಳಿದಾತನ ಸತ್ತುಚಿತ್ತಾನಂದ ಗುರುವೆಂಬೆ ನೋಡಾ. ಮನದ ಕಾಂಕ್ಷೆಯುಳಿದಾತನ ಸರ್ವಾಚಾರಲಿಂಗವೆಂಬೆ

ನೋಡಾ. ಭಾವದ ಭ್ರಮೆಯಳಿದಾತನ ಷಟ್‌ಸ್ಥಲ ಜಂಗಮವೆಂಬೆ ನೋಡಾ. ಪ್ರಾಣನ ಪ್ರಪಂಚವನಳಿದಾತನ ನಿರಾತಂಕ ನಿರಾಲಂಬ ನಿಃಕಳಂಕ ನಿಜ ಶರಣನೆಂಬೆ ನೋಡಾ. ಈ ಚತುರ್ವಿಧ ಪಾಶವ ಗೆಲಿದಾತನ ಗುಹೇಶ್ವರ ಲಿಂಗವೆಂಬೆ ನೋಡಾ, ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣ.

೬. ಅಯ್ಯಾ, ಕ್ರಿಯಾಚಾರದಲ್ಲಿ ಮೋಹವುಳ್ಳಾತನೇ ಸದ್ಗುರುವೆಂಬೆ. ಜ್ಞಾನಾಚಾರದಲ್ಲಿ ನೈಷ್ಠೆಯುಳ್ಳಾತನೇ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಲಿಂಗವೆಂಬೆ ನೋಡಾ. ಭಾವಾಚಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಯ ವುಳ್ಳಾತನೇ ಪರಾತ್ಪರ ಜಂಗಮವೆಂಬೆ ನೋಡಾ. ಈ ತ್ರಿವಿಧಾಚಾರದಲ್ಲಿ ಕಾಂಕ್ಷೆಯುಳ್ಳಾತನ ನಿಜಶರಣನೆಂಬೆ ನೋಡಾ. ಇಂತು ಆಚಾರ ಸನ್ಮಾರ್ಗ ಗುರುಲಿಂಗ ಜಂಗಮ ಶರಣರೇ ಗುಹೇಶ್ವರಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಮೋಕ್ಷ ಮಂದಿರವೆಂಬೆ ನೋಡಾ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣ.

೭. ತನ್ನ ತಾನರಿದಡೆ ತನ್ನರಿವೇ ಗುರು, ತಾನೇ ಲಿಂಗ, ತನ್ನ ನಿಷ್ಪತ್ತಿಯೇ ಜಂಗಮ. ಇಂತೀ ತ್ರಿವಿಧವು ಒಂದಾದಡೆ ಕಾಮೇಶ್ವರ ಲಿಂಗವು ತಾನೆ.

೮. ಗುರುವನೇ ಲಿಂಗನೆಂದರಿದ ಕಾರಣ ಗುರುವ ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಕಂಡೆ. ಲಿಂಗವನೇ ಜಂಗಮವೆಂದರಿದ ಕಾರಣ ಲಿಂಗವ ಜಂಗಮದಲ್ಲಿ ಕಂಡೆ. ಜಂಗಮವನೇ ತಾನೆಂದರಿದ ಕಾರಣ ಜಂಗಮವ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಕಂಡೆ. ನನ್ನ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಅರಿದ ಕಾರಣ ನನ್ನ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಕಂಡೆ. ಈ ಪರಿಯಿಂದ ಗುರುಲಿಂಗ ಜಂಗಮ ಸದಾ ಸನ್ನಿಹಿತನಾಗಿ ನಿನ್ನೊಳಗಾದೆ, ನಿಜಗುರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧ ಲಿಂಗೇಶ್ವರಾ.

ಭಕ್ತ ಸ್ಥಲ.

ಲಿಂಗಾಂಗಿಯು ಸದಾಚಾರಿಯಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

೧. ಅಂಗಸಂಗಿಯಾದವಂಗೆ ಲಿಂಗ ಸಂಗವಿಲ್ಲ. ಲಿಂಗಸಂಗಿಯಾದವಂಗೆ ಅಂಗ ಸಂಗವಿಲ್ಲ. ಲಿಂಗಸಂಗವೆಂಬುದೇ ಸದಾಚಾರ. ಅಂಗಸಂಗವಾದುದೇ ಅನಾಚಾರ. ಇದು ಕಾರಣವಾಗಿ, ಅಂಗಸಂಗವುಂ ಬಿಟ್ಟು ಲಿಂಗಸಂಗವಾಗಿರಬೇಕು ನಮ್ಮ ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗಯ್ಯನಲ್ಲಿ.

೨. ಅಂಗಾಶ್ರಯವಳಿದು ಲಿಂಗಾಶ್ರಯವಾದ ಬಳಿಕ, ಆ ಅಂಗಕ್ಕೆ ಲಿಂಗಾಚಾರವಲ್ಲದೆ, ಅಂಗಕ್ರಿ ಎಂಬುದು ಇಲ್ಲ ನೋಡಾ. ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ನೈಷ್ಠಿಕ ವಂತನಾದ ಬಳಿಕ, ಅಂಗ ನಾಮವಿಡಿದು ಬಳಲುವ ಬಳಲಿಕೆ ಎಂತೋ? ಅನಾಚಾರವ ಜರಿದು, ಆಚಾರವನರಿದ ಬಳಿಕ, ನಮ್ಮ ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗನ ಶರಣರು ಅನ್ಯವನಾಚರಿಸುವವರಲ್ಲ.

೩. ಅಂಗಜೀವಿಗಳೆಲ್ಲ ಅಶನಕ್ಕೆ ನೆರೆದು, ಲಿಂಗವಾರ್ತೆಯ ನುಡಿವರಯ್ಯ. ಕಾಯಜೀವಿಗಳೆಲ್ಲ ಕಳವಳಿಸಿ ನುಡಿವರಯ್ಯ. ಮನ ಬಂದ ಪರಿಯಲ್ಲಿ ನುಡಿವವರಿಗೆ ಗುಹೇಶ್ವರನೆಂಬ ಲಿಂಗ ನಿಮಗೆಲ್ಲಿಯದೋ?

೪. ಭಕ್ತಂಗಾಗಲಿ ಲಿಂಗಕ್ಕಾಗಲಿ ಸದಾಚಾರವೇ ಬೇಕು. ಸದಾಚಾರವುಳ್ಳವರಿಗೆ ಅನಾಯತ ಹೊದ್ದಲಾಗದು. ಅನಾಯತವೆಂಬುದು ಅನುಸರಣೆ. ಅನುಸರಣೆ ಎಂಬುದೇ ಅಂಗದಿಚ್ಛೆ. ಅಂಗದಿಚ್ಛೆ ಎಂಬುದು ಅನಾಚಾರ. ಅನಾಚಾರವೆಂಬುದು ಪಂಚಮಹಾಪಾತಕ. ಇದು ಕಾರಣ ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗಯ್ಯನಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಿ ನಡೆವರೆ ಅಘೋರ ನರಕ ತಪ್ಪದು.

೫. ಆಚಾರವಿಲ್ಲದ ಗುರು ಭೂತಪ್ರಾಣಿ. ಆಚಾರವಿಲ್ಲದ ಲಿಂಗ ಸಿಲೆ. ಆಚಾರವಿಲ್ಲದ ಜಂಗಮ ಮಾನವ. ಆಚಾರವಿಲ್ಲದ ಪಾದೋದಕ ನೀರು. ಆಚಾರವಿಲ್ಲದ ಪ್ರಸಾದ ಎಂಜಲು. ಆಚಾರವಿಲ್ಲದ ಭಕ್ತ ದುಷ್ಕರ್ಮಿ. ಇದು ಕಾರಣ ಅಟ್ಟವನೇರುವಪಕ್ಕೆ ನಿಚ್ಚಣಿಕೆಯೇ ಸೋಪಾನವಯ್ಯ. ಹರಪದವನೇರುವಪಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಗುರು ಹೇಳಿದ ಸದಾಚಾರವೇ ಸೋಪಾನವಯ್ಯ.

ಗುರು ಉಪದೇಶವ ಮೀರಿ, ಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಂತೆ ವರ್ತಿಸುವ ಪಾಪಿಗಳ ಎನಗೊಮ್ಮೆ ತೋರದಿರಯ್ಯ ಮಹಾಲಿಂಗಗುರುಶಿವ ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರಪ್ರಭುವೇ.

೬. ಅಂಗ ಸೋಂಕಿದ ಲಿಂಗ ಸಂಬಂಧಿಯಾದ ಬಳಿಕ, ಸರ್ವಸಂಗದ ವಿಕಾರವಳಿಯಬೇಕು. ಅಂಗ ಸೋಂಕಿದ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಸೆಜ್ಜೆ ಶಿವಧಾರವಾವುದೆಂದರೆ, ಅಂಗವೇ ಸೆಜ್ಜೆ. ಆಚಾರವೇ ಶಿವಧಾರ, ತ್ರಿಕರಣ ಶುದ್ಧಿಯೇ ಕಾಣಿಕೆ, ಈ ತ್ರಿವಿಧ ಗುಣವನರಿಯಬೇಕು, ತ್ರಿವಿಧ ಸಂಪನ್ನನಾಗಿರಬೇಕು. ಈ ತ್ರಿವಿಧ ಮುಟ್ಟ ಲಿಂಗಾರ್ಚನೆಯ ಮಾಡಬೇಕು, ಅಂಗ ಲಿಂಗ ಸಂಬಂಧಕ್ಕೆ ಇದೇ ಕ್ರಮವು ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗಮದೇವಾ.

೭. ಹಸಿವು ತೃಷೆ ವ್ಯಸನ ಕಾಮ ಕ್ರೋಧ ಲೋಭ ಮೋಹ ಮದ ಮತ್ಸರವಾದಿಯಾದ ತನುಗುಣಂಗಳು ದೇವ ದಾನವ ಮಾನವರಿಂತಾದರೆ, ಲಿಂಗವಂತನಾದ ಪರಿ ಎಂತಯ್ಯ? ತನುಗುಣಂಗಳು ಭೂತ ದೇಹಿಯಂತಾದಡೆ, ಲಿಂಗ ದೇಹಿಯಾದ ಪರಿ ಎಂತಯ್ಯ? ಲಿಂಗ ಗುಣ, ಲಿಂಗ ಚಿನ್ಹವಿಲ್ಲದಿರ್ದಡೆ, ಲಿಂಗ ದೇಹಿಯಾದ ಪರಿ ಎಂತಯ್ಯ? ಹಸಿವು ತೃಷೆ ವ್ಯಸನವಡಗಿದಡೆ ಲಿಂಗ ಚಿನ್ಹ. ಕಾಮ ಕ್ರೋಧ ಲೋಭ ಮೋಹ ಮದ ಮತ್ಸರವಾದಿಯಾದ ದೇಹಗುಣಂಗಳಳಿದರೆ ಲಿಂಗಚಿನ್ಹ. ಇಂತಲ್ಲದೆ ದೇಹಗುಣಂಗಳು ತನ್ನ ಬಿಡದೆ, ತಾನವ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಬಿಡದಿರ್ದು, ತಾ ಲಿಂಗದೇಹಿ ಎಂದಡೆ, ಆ ಲಿಂಗವೆಂತು ಒಲಿವುದು? ಸದ್ಭಕ್ತರೆಂತು ಮೆಚ್ಚುವರಯ್ಯ? ಇಂತಾ ಅವಗುಣಂಗಳೆಲ್ಲವೂ ಅಳಿದು, ಗುರುಲಿಂಗ ಜಂಗಮದಲ್ಲಿ ತನುಮನ ಧನವ ಲೀಯನ ಮಾಡಿದರೆ, ಆತನೇ ಸರ್ವಾಂಗ ಲಿಂಗಿಯಯ್ಯ, ಉರಿಲಿಂಗಪೆದ್ದಿಪ್ರಿಯವಿಶ್ವೇಶ್ವರಾ.

೮. ತನುವಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮೋಹ, ಮನದಲ್ಲಿ ನಿರಹಂಕಾರ, ಪ್ರಾಣದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಭಯ, ಚಿತ್ತದಲ್ಲಿ ನಿರಾಪೇಕ್ಷೆ, ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಉದಾಸೀನ, ಭಾವದಲ್ಲಿ ದಿಗಂಬರ, ಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಪರಮಾನಂದ ನೆಲೆಗೊಂಡ ಬಳಿಕ, ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ ಸೋಮೇಶ್ವರಲಿಂಗವು ಬೇರಿಲ್ಲ ಕಾಣಿರೋ.

೯. ತನುಗುಣ ಮನಗುಣ ಪ್ರಾಣಗುಣದಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿದರೆ, ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯ ಅರಿಷಡ್ವರ್ಗಂಗಳೊಳು ಮನ ಕೂರ್ತು ಬೆರಸಿದಲ್ಲಿ ಆ ಮನದ ಹಸ್ತದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗವಿಲ್ಲ, ಲಿಂಗವಿಲ್ಲವಾಗಿ ಭಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ, ಭಕ್ತಿ ಇಲ್ಲವಾಗಿ ವಿವೇಕವಿಲ್ಲ, ವಿವೇಕವಿಲ್ಲವಾಗಿ ಅರುವಿಲ್ಲ, ಅರುವಿಲ್ಲವಾಗಿ ಸುಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲ, ಸುಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲ

ವಾಗಿ ಪರಮಾರ್ಥ ಸೂಸದು, ಇವೆಲ್ಲವ ಕಳೆದುಳಿದಲ್ಲಿ ಮನದ ಹಸ್ತದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗವಿದ್ದಿತ್ತು, ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಮನಸಂದಿತ್ತು, ಮನಸಂದಲ್ಲಿ ಸೌರಾಷ್ಟ್ರಸೋಮೇಶ್ವರ ಸ್ಥಿರವಾದನು.

೧೦. ತಾಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶಿಶು ತಾಯ ಕುರುಹನರಿಯದು. ಆ ತಾಯಿ ಶಿಶುವಿನ ಕುರುಹನೆಂದೂ ಅರಿಯಳು. ಮಾಯಾ ಮೋಹದಲ್ಲಿಪ್ಪ ಭಕ್ತರು ದೇವರನರಿಯರು. ಆ ದೇವರು ಭಕ್ತರನೆಂದೂ ಅರಿಯನು ಕಾಣಾ ರಾಮನಾಥಾ.

೧೧. ಚಿತ್ರದ ಹುಲಿ ಮನುಷ್ಯನ ಕಚ್ಚಬಲ್ಲುದೇ? ಮರ್ತ್ಯದೊಳಗೆ ಈಶನ ಲಾಂಛನವ ಹೊತ್ತವರಿಗೆಲ್ಲ ನಿತ್ಯತ್ವವುಂಟೇ? ಇದರ ರಚ್ಚೆಯು ಹೊರಲಾರದೆ, ಮರ್ತ್ಯಕ್ಕೆ ಹೊರಗೆಂದ ನಿಶ್ಚಟ ಶರಣ ನಿಷ್ಕಳಂಕ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

ಅರ್ಥಃ—ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಬರೆದ ವ್ಯಾಘ್ರನು ಮನುಷ್ಯನ ಕಚ್ಚಿ ಪ್ರಾಣವ ಕೊಲ್ಲಬಲ್ಲುದೇ? ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಮನುಜರು ಶಿವಲಾಂಛನವ ಧರಿಸಿದವರಿಗೆಲ್ಲಕ್ಕು ಶಿವತತ್ವ ಉಂಟೇ? ಇವರ ಕೂಡೆ ರಚ್ಚೆ ಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ವಾದ ಮಾಡಲಾರದೆ, ಕರಣಂಗಳ ಚಲತ್ವವಿಲ್ಲದ ಶರಣನು ಮರ್ತ್ಯದ ಉಪಾಧಿ ಜಂಗಮಕ್ಕೆ ವಿಲಕ್ಷಣನೆಂದೆನೆಂಬುದರ್ಥ.

೧೨. ಬಿರುಗಾಳಿ ಬೀಸಿ ಮರ ಮುರಿವಂತೆ ಸುಳುಹ ಸುಳಿಯದೆ, ತಂಗಾಳಿ ಪರಿಮಳದೊಳಗೂಡಿ ಸುಳಿವಂತೆ ಸುಳಿಯಬೇಕು. ಸುಳಿದಡೆ ನೆಟ್ಟನೆ ಜಂಗಮವಾಗಿ ಸುಳಿಯಬೇಕು. ಸುಳಿವಡೆ ನೆಟ್ಟನೆ ಭಕ್ತನಾಗಿ ನಿಲಬೇಕು. ಸುಳಿದು ಜಂಗಮವಾಗಲರಿಯದ ನಿಂದು ಭಕ್ತನಾಗಲರಿಯದ ಉಭಯ ಭ್ರಷ್ಟರನೇನೆಂಬೆ ಗುಹೇಶ್ವರಾ?

೧೩. ಘನತರ ಚಿತ್ರದ ರೂಹ ಬರೆಯಬಹುದಲ್ಲದೆ, ಪ್ರಾಣವ ಬರೆಯಬಹುದೇ ಅಯ್ಯ? ದಿವ್ಯಾಗಮಂಗಳು ಹೇಳಿದ ಕ್ರಿಯಲು ದೀಕ್ಷೆಯ ಮಾಡಬಹುದಲ್ಲದೆ, ಭಕ್ತಿಯ ಮಾಡಬಹುದೇ ಅಯ್ಯ? ಪ್ರಾಣವಹ ಭಕ್ತಿ ತಾನೇ ನೀನು, ಈ ಗುಣವುಳ್ಳಲ್ಲಿ ನೀನಿಹೆ, ಇಲ್ಲದಲ್ಲಿ ನೀನಿಲ್ಲ, ಗುಹೇಶ್ವರಾ.

೧೪. ತನಗಲ್ಲದಾದುದ ಘಟ ಸೋಂಕಿದಲ್ಲಿ, ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕಡಿವೆನು. ತನಗಲ್ಲದಾದುದ ಕೈ ಮುಟ್ಟಿದಲ್ಲಿ, ಅಲ್ಲಿಯೇ ತೆಗೆವೆನು. ತನಗಲ್ಲದಾದುದ ಕಿವಿ ಕೇಳಿದಲ್ಲಿ, ಅಲ್ಲಿಯೇ ಗೂಂಟವ ಬಲಿವೆನು. ತನಗಲ್ಲದಾ

ಮದ ನಾಸಿಕ ವಾಸಿಸಿದಲ್ಲಿ, ಅಲ್ಲಿಯೇ ದಸಿಯ ದಕ್ಕನೇರಿಸುವೆನು. ದೃಷ್ಟಿ ಅನುದಪ್ಪಿ ನೋಡಿದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕಿತ್ತಿಡುವೆನು. ಚಿತ್ತ ಅನುದಪ್ಪಿ ಮತ್ತೊಂದ ನೆನೆದಡೆ, ಆತ್ಮನನಲ್ಲಿಯೇ ಕಿತ್ತುಹಾಕುವೆನು. ಇದಕ್ಕೆ ನೀವೇ ಸಾಕ್ಷಿ. ಮನಕ್ಕೆ ಮನೋಹರ ಶಂಖೇಶ್ವರ ಲಿಂಗವು.

೧೫. ಲಿಂಗ ತನುವಿಂಗೆ ಶೃಂಗಾರವಪ್ಪ ತೆರನದೆಂತೆಂದೊಡೆ, ಕಾಮ ಕ್ರೋಧ ಲೋಭ ಮೋಹಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ತೆರಪುಗೊಡದಿಪ್ಪುದು. ಲಿಂಗವೇ ಅಂಗವಾಗಿ, ಧ್ಯಾನ ಧಾರಣ ನಿಜ ನಿವಾಸವಾಗಿ, ನಿಶ್ಚಯ ನಿಜತತ್ವ ವಾಗಿ ನಿಂದುದೇ ಆಭರಣವೆಂದನಂಬಿಗ ಚೌಡಯ್ಯ.

೧೬. ಸಕಲ ಭೋಗ ವಿಲಾಸ ಲಿಂಗಕ್ಕೆಂದಲ್ಲಿ ತನ್ನಂಗಕ್ಕೆ ಶ್ರಿಂಗಾರ ಉಂಟೇ? ಶ್ರೀ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿ, ವಿಭೂತಿ, ಸ್ವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ತನ್ನಂಗಕ್ಕೆ ಶ್ರಿಂಗಾ ರವೆಂದು ಮಾಡಿದಡೆ, ಆ ನಿಜಪದದಂಗ ಒಂದೂ ಇಲ್ಲೆಂದ ನಂಬಿಗ ಚೌಡಯ್ಯ.

೧೭. ಪಾತಕ ಹೊಲೆ ಎಂದರಿದು ಬಿಟ್ಟಲ್ಲಿ, ಮತ್ತವಗುಣವ ಸ್ವೀಕ ರಿಸಬಹುದೇ? ಇವಲ್ಲವೆಂದು, ಬಲ್ಲತನವ ತಾನರಿದು, ಮತ್ತೊಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಬೆರಿ ಸಬಹುದೇ? ಒಡದ·ಹಂಚಿಂಗೆ, ಹಿಡಿದು ಬಿಟ್ಟ ವ್ರತಕ್ಕೆ ಮತ್ತಿವನೊಡ ಗೂಡಬಹುದೇ? ಇಂತೀ ಬಿಡುಗಡೆಯನರಿದಲ್ಲಿ ಅನುಸರಣೆಯ ಮಾಡಿ ದಡೆ, ಎನ್ನೊಡೆಯ ಈಶಾನ್ಯಮೂರ್ತಿ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಲಿಂಗವಾದಡೂ, ಹರಶರಣರಿಗೆ ದೂರ.

೧೮. ತಮ್ಮ ಮಲವ ತಾವು ಮುಟ್ಟವು ಆವ ಜಾತಿಯು. ತ್ರಿವಿಧ ಮಲಕ್ಕೆ ಹೊರಗಾಗಿ, ಮತ್ತೆ ಮಲತ್ರಯಕ್ಕೆ ಬೀಳುವ ಮಲಭಾಂಡ ದೇಹಿಗೆ ಚಿಕ್ಕಯ್ಯಪ್ರಿಯ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗ ಇಲ್ಲ, ಇಲ್ಲ ಎಂದೆ.

೧೯. ಅಂಗ ಸುಖಿಗೆ, ಲಿಂಗಸುಖವಳವಡದು. ಲಿಂಗ ಸುಖಿಗೆ ಅಂಗಸುಖವಳವಡದು. ವಾಗದ್ವೈತ, ಕ್ರಿಯಾದ್ವೈತ, ಭಾವಾದ್ವೈತ ಇಂತೀ ತ್ರಿವಿಧಾದ್ವೈತ. ಲಿಂಗಸುಖ ಸಾಹಿತ್ಯವಾದಲ್ಲಿ, ನರಕವಿಲ್ಲ. ಕರ್ಮ ವಿಲ್ಲ, ಭವವಿಲ್ಲ, ಫಲವಿಲ್ಲ, ಪರವಿಲ್ಲ. ಇಹವಿಲ್ಲ, ಪರವಿಲ್ಲ. ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ ಸೋಮೇಶ್ವರ, ನೀ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ, ಅಂಗಸುಖಿಗೆ ಲಿಂಗಸುಖ ದೊರಕೊ ಳ್ಳದು.

೨೦. ಉಚ್ಚೆಯ ಜವುಗಿನ ಬಚ್ಚಲ ತಂಪಿನಲ್ಲಿ ನಿಚ್ಚಕ್ಕೆ ನಿಚ್ಚ ಹೊರಳುವ ಹಂದಿಯಂತೆ, ಶಿವನಿಚ್ಚೆಯನರಿಯದೆ, ಮಾತನಾಡುವರ ಮೆಚ್ಚುವನೇ ಗುಹೇಶ್ವರಲಿಂಗವು?

೨೧. ಕುಲ ಸ್ವಾಮಿ ನಿನ್ನಿಂದ ಹೆಜ್ಜೆಯಲ್ಲದೆ ನಾನೊಂದು ಹೆಜ್ಜೆಯ ನಿಡೆನಯ್ಯ. ಎನಗೊಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಇಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ಹೆಜ್ಜೆ ಎನ್ನ ಹೆಜ್ಜೆ, ಒಂದಾದ ಭೇದವ ಜಗದನ್ಯಾಯಿಗಳೆತ್ತ ಬಲ್ಲರೈ ರಾಮನಾಥಾ?

೨೨. ಪರುಷ ಸೋಂಕಿಯೂ, ಲೋಹ ಶುದ್ಧವಾಗದಿದ್ದರೆ, ಆ ಪರುಷದ ಗೊಡವೆ ಏತಕಯ್ಯ? ಅಗ್ನಿಯು ಸೋಂಕಿ, ಕಾಷ್ಠದ ಗುಣವಳಿಯದಿದ್ದರೆ ಅಗ್ನಿಯ ಗೊಡವೆ ಏತಕಯ್ಯ? ಗರುಡನಿರ್ದು ಸರ್ಪನ ಭಯ ಹಿಂಗದಿದ್ದರೆ, ಆ ಗರುಡನ ಗೊಡವೆ ಏತಕಯ್ಯ? ವಜ್ರಾಂಗಿಯ ತೊಟ್ಟು ಬಾಣದ ಭಯ ಹಿಂಗದಿದ್ದರೆ, ಆ ವಜ್ರಾಂಗಿಯ ಗೊಡವೆ ಏತಕಯ್ಯ? ಆನೆಯನೇರಿ, ಶ್ವಾನನ ಭಯ ಹಿಂಗದಿದ್ದರೆ, ಆ ಆನೆಯ ಗೊಡವೆ ಏತಕಯ್ಯ? ಜ್ಯೋತಿ ಇದ್ದು ಕತ್ತಲೆಯು ಹರಿಯದಿದ್ದರೆ, ಆ ಜ್ಯೋತಿಯ ಗೊಡವೆ ಏತಕಯ್ಯ? ಅಂಗದ ಮೇಲೆ ಚಿದ್ಘನ ಲಿಂಗವ ಧರಿಸಿದ್ದು, ತನುಮನ ಅವಗುಣವ ಹಿಂಗದಿದ್ದರೆ, ಆ ಲಿಂಗದ ಗೊಡವೆ ಏತಕಯ್ಯ ಮಹಾಲಿಂಗ ಗುರುಶಿವ ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರ ಪ್ರಭುವೇ?

೨೩. ತಾನರಿಯದೆ ಮಾಡಿದ ದೋಷಕ್ಕೆ ಘೋರವಿಲ್ಲ. ಅದು ಜಗದ ಹುದುಗು. ತಾನರಿದು, ಅಲ್ಲ ಅಹುದೆಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೆ ಹೇಳಿ, ಪರಧನದಲ್ಲಿ ಪರಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ, ಅನ್ಯರ ನಿಂದೆಯಲ್ಲಿ, ವ್ರತಾಚಾರ ಭಂಗಿತರಲ್ಲಿ, ಇದನರಿತು ಅನುಸರಣೆಯ ಮಾಡಿದಡೆ, ಕುಂಭಿನೀನರಕದಲ್ಲಿ ಹಿಂಗದಿರ್ಪನು, ಕಾಲಾಂತಕ ಭೀಮೇಶ್ವರ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿಯೂ ದೂರಸ್ತನು.

ಸತ್ಯವನ್ನು ನುಡಿ.

೧. ದೇವಲೋಕ ಮರ್ತ್ಯಲೋಕವೆಂಬುವು ಬೇರಿಲ್ಲ ಕಾಣಿರೋ. ಸತ್ಯವ ನುಡಿವುದೇ ದೇವಲೋಕ. ಅಸತ್ಯವ ನುಡಿವುದೇ ಮರ್ತ್ಯಲೋಕ. ಆಚಾರವೇ ಸ್ವರ್ಗ. ಅನಾಚಾರವೇ ನರಕ. ಇದಕ್ಕೆ ನೀವೇ ಪ್ರಮಾಣು ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೨. ಹೊಲೆಯರ ಭಾವಿಯೊಳೊಂದು ಎಲು ನಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಹೊಲೆ ಹೊಲೆ ಎಂಬುದೀ ಲೋಕವೆಲ್ಲ. ಹಲವೆಲುವಿದ್ದ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲದುದ ನುಡಿವರೆ, ಅದು ಹೊಲೆಯರ ಭಾವಿಂದ ಕರಕಷ್ಟ ಕಾಣಾ ರಾಮನಾಥಾ.

೩. ಸತ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆವುದು ಶೀಲ. ಸತ್ಯದಲ್ಲಿ ನುಡಿವುದು ಶೀಲ. ಸಜ್ಜನ ಸದಾಚಾರದಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸಿ, ಸತ್ಯವನರಿವುದೇ ಶೀಲ ಕಾಣಿರೋ ಮಹಾಲಿಂಗ ಗುರುಶಿವಸಿದ್ಧೇಶ್ವರ ಪ್ರಭುವೇ.

೪. ಜಂಬೂದ್ವೀಪ ನವಖಂಡ ಪೃಥ್ವಿಯೊಳಗೆ ಕೇಳಿರಣ್ಣಾ ಎರಡಾಳಿನ ಭಾಷೆಯು. ಕೊಲುವೆನೆಂಬ ಭಾಷೆ ದೇವನದು, ಗೆಲುವೆನೆಂಬ ಭಾಷೆ ಭಕ್ತನದು. ಸತ್ಯವೆಂಬ ಕೂರಲಗನೇ ಕಳೆದುಕೊಂಡು, ಸದ್ಭಕ್ತರು ಗೆದ್ದರು ಕಾಣಾ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೫. ಸುಖವಿಲ್ಲ ಸೂಳೆಗೆ. ಪಥವಿಲ್ಲ ಶೀಲಕ್ಕೆ. ಮಾಡಲಾಗದು ನೇಮವ. ನೋಡಲಾಗದು ಶೀಲವ. ಸತ್ಯವೆಂಬುದೇ ಸುಶೀಲ ಗುಹೇಶ್ವರಲಿಂಗ ನರಿಯಬಲ್ಲವಂಗೆ.

೬. ದಿಟವ ನುಡಿವುದು. ನುಡಿದಂತೆ ನಡೆವುದು. ಹುಸಿಯ ನಡೆದು ತಪ್ಪುವ ಪ್ರಪಂಚಿಯನೊಲ್ಲ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೭. ಹೆಣನ ಕಂಡರೆ, ನಾಯಿ ಕಚ್ಚಿದಲ್ಲದೆ ಮಾಣ್ಬುದೇ? ಹಣವ ಕಂಡರೆ, ಮನ ಕರಗದಲ್ಲದೆ ಮಾಣ್ಬುದೇ? ಬಿಸಿಯ ಕಂಡರೆ, ಬೆಣ್ಣೆಕರಗದಲ್ಲದೆ ಮಾಣ್ಬುದೇ? ಹುಸಿಯ ಕಂಡರೆ, ಲೋಕ ಮೆಚ್ಚುವದು ನೆಚ್ಚವದು, ಮಹಾಲಿಂಗ ಗುರುಶಿವಸಿದ್ಧೇಶ್ವರ ಪ್ರಭುವೇ.

೮. ಅಟಮಟವೇ ಆಧಾರ, ಕಪಟವೇ ಸದಾಚಾರ, ಕುಟಿಲವೇ ಘನವಾಯಿತ್ತು ಕೆಲಬರಿಗೆ. ಹುಸಿ ಮುಸಕವೇ ವರ್ತನವಾಯಿತ್ತು ಕೆಲಬ

ರಿಗೆ. ಯಂತ್ರ ತಂತ್ರವೇ ವ್ಯವಹಾರವಾಯಿತ್ತು ಕೆಲಬರಿಗೆ. ಸಟೆಯ ಸಾಗರದೊಳಗೆ ತೇಂಕಾಡುತಿರ್ದರು ಕೆಲಬರು, ಸಕಳೇಶ್ವರ ದೇವರ ನಂಬಲರಿಯುದವರಿಲ್ಲರು.

೯. ಸತ್ಯವಿಲ್ಲದವರೊಡನೆ ಸಹಸ್ರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ನುಡಿಯಲಾಗದು, ಲಕ್ಷ ಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ನುಡಿಯಲಾಗದು, ಕೋಟಿಗೊಮ್ಮೆ ನುಡಿಯಲಾಗದು. ನುಡ ಲವಂದಿರೊಡತನ. ಮಾರಿ ಹೋಲಿ. ಗುಹೇಶ್ವರಾ ನಿಮ್ಮ ಶರಣರಲ್ಲದ ವರೊಡನೆ ಬಾಯ್ದೆರೆಯಲಾಗದು.

೧೦. ಸಟೆ ದಿಟವೆಂಬುವೆರಡುವಿಡಿದು ನಡೆವುದೀ ಲೋಕವೆಲ್ಲವು. ಸಟೆ ದಿಟವೆಂಬುವೆರಡುವಿಡಿದು ನಡೆವ ಲೋಕದೊಡನೆ ಶರಣನು. ಗುರು ಲಿಂಗ ಜಂಗಮದಲ್ಲಿ ಸಟೆಯ ಬಳಸಿವಡೆ, ಆತನು ತ್ರಿವಿಧಕ್ಕೆ ದ್ರೋಹಿ, ಅಘೋರ ನರಕಿ, ಉಂಬುದೆಲ್ಲ ಕಿಲ್ಬಿಷ, ತಿಂಬುದೆಲ್ಲ ಅಡಗು, ಕುಡಿವು ದೆಲ್ಲ ಸುರೆ. ಹುಸಿ ಎಂಬುದು ಹೊಲೆ. ಶಿವಭಕ್ತಂಗೆ ಹುಸಿ ಎಂಬು ದುಂಟೇ ಅಯ್ಯ? ಹುಸಿಯನಾಡಿ, ಲಿಂಗವ ಪೂಜಿಸಿವಡೆ ಹೊಳ್ಳ ಬಿತ್ತಿ, ಫಲವನರಸುವಂತೆ ಕಾಣಾ ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೧೧. ಹುಸಿಯಂಕುರಿಸಿತ್ತು ಕೊಲೆಯನಲ್ಲಿ. ಹುಸಿ ಎರಡೆಲೆಯಾ ಯಿತ್ತು ಮಾದಿಗನಲ್ಲಿ. ಹುಸಿ ನಾಲ್ಕೆಲೆಯಾಯಿತ್ತು ಸಮ್ಮಗಾರನಲ್ಲಿ. ಹುಸಿ ಆರೆಲೆಯಾಯಿತ್ತು ಅಸಗನಲ್ಲಿ. ಹುಸಿ ಎಂಟೆಲೆಯಾಯಿತ್ತು ವ್ಯವ ಹಾರಿಯಲ್ಲಿ. ಹುಸಿ ಸಸಿಯಾಯಿತ್ತು ಹಾದರಿಗನಲ್ಲಿ. ಹುಸಿ ಗಿಡವಾ ಯಿತ್ತು ಮದ್ಯಪಾನಿಯಲ್ಲಿ. ಹುಸಿ ಮರನಾಯಿತ್ತು ಜೂಜುಗಾರನಲ್ಲಿ. ಹುಸಿ ಹೂವಾಯಿತ್ತು ಡೊಂಬನಲ್ಲಿ. ಹುಸಿ ಕಾಯಾಯಿತ್ತು ಅಕ್ಕಸಾ ಲಿಗನಲ್ಲಿ. ಹುಸಿ ಹಣ್ಣಾಯಿತ್ತು ಸೂಳೆಯಲ್ಲಿ. ಹುಸಿ ಹಣ್ಣಾಗಿ ತೊಟ್ಟು ಬಿದ್ದಿತ್ತು ಅರಸನಲ್ಲಿ. ಇಂತೀ ಹುಸಿಯ ನುಡವವರಿಗೆ ಗುರುವಿಲ್ಲ, ಲಿಂಗ ವಿಲ್ಲ, ಜಂಗಮವಿಲ್ಲ, ಪಾದೋದಕ ಪ್ರಸಾದವಿಲ್ಲವಾಗಿ, ಅವರಿಗೆ ಮೋಕ್ಷ ವಿಲ್ಲಾದ ಕಾರಣ, ನಮ್ಮ ಕೂಡಲಚನ್ನ ಸಂಗಯ್ಯನ ಶರಣರು ಹುಸಿಯ ಬಿಟ್ಟು ಕಳೆದು ನಿಜಲಿಂಗೈಕ್ಯರಾದರು.

ಕಳವು ಮಾಡಬೇಡ.

೧. ಒಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹೊನ್ನುವಸ್ತ್ರ ಬಿದ್ದಿದ್ದರೆ, ನಾನು ಕೈಮುಟ್ಟಿ ಎತ್ತಿದೆನಾದಡೆ ನಿಮ್ಮಾಣೆ, ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಮಥರಾಣೆ. ಅದೇನು ಕಾರಣವೆಂದಡೆ, ನೀವಿಕ್ಕಿದ ಭಿಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿಪ್ಪೆನಾಗಿ. ಇಂತಲ್ಲದೆ ನಾನು ಅಳಿಮನವ ಮಾಡಿ, ಪರದ್ರವ್ಯಕ್ಕೆ ಆಶೆಮಾಡಿದೆ ನಾದಡೆ, ನೀನಾಗಲೇ ಎನ್ನ ನರಕದಲ್ಲದ್ದಿ, ನೀನೆದ್ದು ಹೋಗಾ, ಶಂಭುಜಕ್ಕೇಶ್ವರಾ.

೨. ತೊರೆಯ ಮೀವಣ್ಣಗಳಿರಾ, ತೊರೆಯಿರೋ ಪರಧನವ! ಪರದ್ರವ್ಯವ ಬಿಡದೆ ಹೋಗಿ ತೊರೆಯಲ್ಲಿ ಮಿಂದರೆ, ಆ ತೊರೆ ಎಲ್ಲ ಬರುದೊರೆ ಕಂಡಯ್ಯ! ಕಳವ ತೆರೆದು ಮಿಂದರೆ, ಒಲಿದು ಕೂಡಿಕೊಂಬ ನಮ್ಮ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೩. ಕುಳಿತು ಲಿಂಗವ ಪೂಜಿಸಿ, ಅಲ್ಲದಾಟವನಾಡುವರಯ್ಯ! ಬೆಳ್ಳೆತ್ತಿನ ಮರೆಯಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲೆಗಂಬ ತೊಡುವಂತೆ ಲೋಗರರ್ಥವ ಕಳುವ ಕಳ್ಳರಕಯ್ಯ ಪೂಜೆಯನೊಲ್ಲ ನೋಡಾ ನಮ್ಮ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೪. ಊರ ಮುಂದೆ ಹಾಲ ಹಳ್ಳ ಹರಿವುತ್ತಿರಲಿ, ನಾಳೆ ಆವಿನ ಬೆನ್ನ ಮೇಲೆ ಹರಿಯಲಿ. ಅದೇಕಯ್ಯ, ಲಜ್ಜೆಗೆಡಲೇಕೆ? ನಾಣುಗೆಡಲೇಕೆ? ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವರುಳ್ಳನ್ನಕ್ಕರ ಬಿಜ್ಜಳನ ಭಂಡಾರ ಎನಗೇಕಯ್ಯ?

ಜೀವಹಿಂಸೆ ಮಾಡಬೇಡ.

೧. ದಯವಿಲ್ಲದ ಧರ್ಮವದಾವುದಯ್ಯ? ದಯವೇ ಬೇಕು ಸಕಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ. ದಯವೇ ಧರ್ಮದ ಮೂಲವಯ್ಯ. ಕೂಡಲಸಂಗಮ ದೇವರಂತಲ್ಲದೊಲ್ಲನಯ್ಯ.

೨. ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲಣ ಗಿಡಗಳು ಬೆಟ್ಟವ ಮುಟ್ಟದಂತಿಪ್ಪವೇ? ವಿವರಿಸಿ ನೋಡಿದಡೆ, ಸೃಷ್ಟಿಯೊಳಗಣ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಪರಮನ ಮುಟ್ಟದಿಪ್ಪವೇ? ಕಷ್ಟರು ಬೇಡವೆಂದು ಬಿಟ್ಟೋಡುತಿಪ್ಪ ಪ್ರಾಣಿಗಳನಟ್ಟಿ, ಹಿಡಿದು ಕೊಂದರೆ, ಪ್ರತಿಷ್ಠಿಸಿದೀಶ್ವರನಿಕ್ಕದಿರ್ಪನೇ ನರಕದಲ್ಲಿ? ಸಕಲಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಲಾರೈಕೆ ನಮ್ಮ ಸಕಳೇಶ್ವರನಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬರುಂಟೆ?

೩. ನಾನೊಂದು ಸುರಗಿಯನೇನೆಂದು ಹಿಡಿವೆನು? ಏನ ಕಿತ್ತೇನ ನಿರಿವೆನು? ಜಗವೆಲ್ಲ ನೀನಾಗಿಪ್ಪೆ, ಕಾಣಾ ರಾಮನಾಥಾ.

೪. ಜಾಲಗಾರನೊಬ್ಬ ಜಲವ ಹೊಕ್ಕು ಶೋಧಿಸಿ, ಹಲವು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಕೊಂದು ನಲಿನಲಿದಾಡುವ! ತನ್ನ ಮನೆಯಲೊಂದು ಶಿಶು ಸತ್ತರೆ, ಅವಕ್ಕೆ ಮರುಗುವಂತೆ, ಅವಕೇಕೆ ಮರುಗನು? ಅಂತೆಂದೊಡೆ, "ಸ್ವಾತ್ಮ ನಾಮಿವೇತರಷ್ಟೈವ ದೃಷ್ಟ್ವಾತ್ಸಿತ್ಯಾದಿ ಭಿನ್ನತೆ। ಸರ್ವಂಚಿಜ್ಜ್ಯೋತಿ ದೇವೇತಿ ಯಃ ಪಶ್ಯತಿ ಸ ಪಶ್ಯತಿ।" ಎಂದುದಾಗಿ ಜಾಲಗಾರನ ದುಃಖ ಜಗಕ್ಕೆಲ್ಲ ನಗೆಗೆಡೆ. ಇದು ಕಾರಣ ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಯ್ಯನ ಭಕ್ತನಾಗಿರ್ದು, ಜೀವಹಿಂಸೆಯ ಮಾಡುವ ಮಾದಿಗರನೇನೆಂಬೆನೆಯ್ಯ.

೫. ಲಿಂಗದ ಗುಣದಿಂದ ಲಿಂಗೈಕ್ಯವೆಂಬರು. ಲಿಂಗದ ಗುಣದಿಂದಿ ಲಿಂಗೈಕ್ಯವಿಲ್ಲ ನೋಡಾ. ಭಾವಾದ್ವೈತಂ ಪರಹಿತಂ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಸಂಗಾ ಲಿಂಗೈಕ್ಯವು.

೬. ಒಳಗೆ ನೋಡಿಹೆನೆಂದರೆ, ಒಳಗೆ ನೋಡಲಿಲ್ಲ. ಹೊರಗೆ ನೋಡಿಹೆನೆಂದರೆ, ನೋಡಲಿಲ್ಲ. ಜ್ಞಾನವೆಂತುಟೋ? ಅಜ್ಞಾನವೆಂತುಟೋ? ಬಲೆಯ ಬೀಸಿ, ಕೊಲುವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸತ್ತರೆ, ಏನು ಅಳುವಿರೋ ಗುಹೇಶ್ವರಾ?

ಅರ್ಥ:— ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಅರಿವನರಿಯದೆ, ಬಹಿರಂಗದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಆಚರಿಸದೆ, ಮತ್ತೆ ಲಿಂಗದ ಕರುಣ ಎನಗಿಲ್ಲವೆಂಬ ಕಿಂಕುರ್ವಾಣವು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಕೊಲ್ಲುವರ ಪುತ್ರಶೋಕವು ಒಂದೇ ಪರಿ ಎಂಬುದೀ ವಚನದ ತಾತ್ಪರ್ಯಾರ್ಥ.

೭. ಎಲ್ಲಿವನರಿವಲ್ಲಿ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಲ್ಲಬೇಕೆಂಬುದೊಂದು ಭೇದ ಉಂಟೇ? ಶಾಸ್ತ್ರವನೆಲ್ಲ ಕಲಿತಲ್ಲಿ ಗೆಲ್ಲಸೋಲಕ್ಕೆ ಹೊರಬೇಕೆಂಬುದು, ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೊಲ್ಲುಂಟೆ? ಪುರಾಣವನೆಲ್ಲವನೋದಿದಲ್ಲಿ, ಸರ್ವಜೀವವ ಕೊಲ್ಲು, ಕೊರೆ, ಎಂಬುದೊಂದು ದಳ್ಳುರಿಯುಂಟೇ? ಶ್ರುತಿಯ ಕೇಳುವಲ್ಲಿ, ಸ್ಮೃತಿಯ ಸಂಗೀಕರಿಸುವಲ್ಲಿ, ಸರ್ವಹತವ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೊಂದು ಗತಿಯುಂಟೇ? ಇಂತೀ ಆತ್ಮನಲ್ಲಿ ಸರ್ವಭೂತಹಿತವುಳ್ಳವಂಗೆ, ಆತ ಅತೀತ, ಸ್ವಯವಸ್ತು ದಸರೇಶ್ವರಲಿಂಗವು.

ಅರ್ಥ:— ಸಮಸ್ತ ವೇದಂಗಳರ್ಥವ ತಿಳಿದಲ್ಲಿ, ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಜೀವ ಹಿಂಸೆಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೊಂದು ವೇದವ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವದುಂಟೇ? ಷಟ್‌ಶಾಸ್ತ್ರಂಗಳನೆಲ್ಲ ಅಭ್ಯಾಸಿಸಿದಲ್ಲಿ, ತನ್ನ ಮಾತ ಗೆಲಿಸಿಕೊಂಡು ಅನ್ಯರ ಮಾತ ಗೆಲಿ, ಸೋಲಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದೊಂದು ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನುಡಿಯ ಹೇಳುವದುಂಟೇ? ಅಷ್ಟಾದಶ ಪುರಾಣಂಗಳೆಲ್ಲವ ಅಭ್ಯಾಸಿಸಿದಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಸಂಹರಿಸು, ಕೈಕಾಲು ಛೇದಿಸು, ಎಂಬುದೊಂದು ಸಂಹಾರವ ಹೇಳುವದುಂಟೇ? ಶೃತಿವಾಕ್ಯವ ಆಲಿಸುವಲ್ಲಿ ಮನುವಾಕ್ಯವ ಒಡಲುಮಾಡಿಕೊಂಡು ಚರಿಸುವಲ್ಲಿ, ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಲಯವ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೊಂದು ಮಾರ್ಗವ ಹೇಳುವದುಂಟೇ? ಇಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲೆಲ್ಲ ಸರ್ವಜೀವದಯಾಪರತ್ವವನೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಿತ್ತಾಗಿ, ಈ ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ತನ್ನಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮೇಲೆ ದಯವುಳ್ಳಾತನು ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಾಗಮ ಪುರಾಣಂಗಳನೆಲ್ಲ ಮೀರಿ ತೋರಲ್ಪಟ್ಟಾತನು, ಶುದ್ಧ ಸಿದ್ಧ ಸ್ವಯಂಭುವಾದ ಶಿವನೆಂಬುದರ್ಥ.

೮. ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಿಂಕರತ್ವವನರಿದು, ಕರವ ಬೀಸುವಲ್ಲಿ ತುಷಾರ ಕೀಟವನರಿದು, ಅಡಿ ಇಡುವಲ್ಲಿ ಪೊಡವಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮುವ ಜೀವನ ಚೇತನಾದಿಗಳನರಿದು, ಮತ್ತೆ ಗಿಡವ ಹಿಡಿವಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದ ಒಡಗೂಡುವಲ್ಲಿ ಒಡಗೂಡಿ ಬಿಡುವಲ್ಲಿ, ಸರ್ವದಯಕ್ಕೆ ಪುದಿಪುಚ್ಚವಿಲ್ಲದಿರಬೇಕು. ಇಂತೀ ಸಡಗರದ ಚಿತ್ತ ದಸರೇಶ್ವರ ಲಿಂಗವನೊಡಗೂಡುವ ಭಕ್ತಿ.

ಅರ್ಥ:— ಒಬ್ಬರಕೂಡೆ ಪ್ರಸಂಗವ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ, ಅವರು ಕರ್ತೃ, ತಾ ಭೃತ್ಯನೆಂದರಿದು ಮಾತನಾಡುವದು. ದಾರಿಯ ನಡೆವಲ್ಲಿ, ಹಸ್ತವ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬೀಸುವಲ್ಲಿ, ನೊರಜು ಮೊದಲಾದ ರೆಕ್ಕೆಯ ಹುಳಗಳು ನೊಂದಾವು ಸತ್ತಾವು ಎಂದರಿದು ನಡೆವುದು. ಹೆಜ್ಜೆ ಇಡುವಲ್ಲಿ, ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರಹೊರಟು ಬಂದ ಜೀವರುಗಳ ಚೈತನ್ಯವುಳ್ಳ ಇರುಹೆ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ನೊಂದಾವು ಸತ್ತಾವೆಂದರಿದು ಮೆಲ್ಲಗೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಡುವದು. ಮರಳಿ ಪುಷ್ಪದ ಗಿಡವ ಹಿಡಿವಲ್ಲಿ. ಬಳಿಕ ಒಂದು ಕೊನೆಯ ಒಡನೆ ಹಿಡಿವಲ್ಲಿ, ಆ ಕೊನೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಕೊನೆಯ ಹಿಡಿವಾ, ಮೊದಲು ಹಿಡಿದ ಕೊನೆಯ ಬಿಡುವಲ್ಲಿ, ಮೆಲ್ಲನೇ ಬಿಡುವದು. ಸರ್ವ ಜೀವದಯಾಪರತ್ವಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲದೆ ಒಂದೇ ಸಮವಾಗಿ

ಚರಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿರ್ದ ದಯವೇ ಅಚರ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಆ ದಯವೇ ಹಿಡಿವ ಬಿಡುವ ಮೊನೆಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಇರಬೇಕು. ಇಂತೀ ಸರ್ವಜೀವ ದಯಾಪ ರತ್ವ ಸಂಭ್ರಮವನುಳ್ಳ ನೆನಹೇ ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಸಮರಸವಾಗುವ ಶ್ರದ್ಧೆಯಾ ಗಿಪ್ಪುದೆಂಬರ್ಥ.

೯. ಸರ್ವ ಜೀವ ನಿನ್ನ ಹಾಹೆ ಎಂಬೆನೆ? ಅದು ಭಿನ್ನ ಭಾವ. ತ್ರಿಗು ಣಾತ್ಮಕರುಂಟು. ಅವರು ನಿನಗನ್ಯರೆಂಬೆನೆ? ಆ ತ್ರಿಗುಣಾತ್ಮಕರು ನಿನ್ನ ತಿಲಾಂಶ. ಇಂತೀ ಸರ್ವಭೂತಕ್ಕೆ ನಿನ್ನ ದಯೆ. ಎನಗಿದೇಕೆ? ಗೆಲ್ಲ ಸೋಲವೆಂಬ ಖುಲ್ಲತನ ಎಲ್ಲ ಜೀವಕ್ಕೂ ಸರಿ. ಅರುಣೋದಯದಂತೆ, ಎನ್ನ ಚಿತ್ತದಲ್ಲಿ ಸರ್ವಜೀವಕ್ಕೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ದಯವ ಮಾಡು ಚನ್ನದಸರೇಶ್ವ ರಲಿಂಗಾ.

ಅರ್ಥಃ— ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ನಿನ್ನ ಸೂತ್ರದಿಂದ ಚೇಷ್ಟಿಸುವ ಬೊಂಬೆಗಳೆಂಬೆನೆ? ಹಾಗೆಂಬುವದು ಖಂಡಿತಭಾವ. ಆ ಪ್ರಾಣಿಗಳೆಲ್ಲ ವನು ಉತ್ಪತ್ತಿಸ್ಥಿತಿಲಯಗಳಿಂದಾಡಿಸುವ, ಗುಣತ್ರಯ ಸ್ವರೂಪವಾದ ಬ್ರಹ್ಮ ವಿಷ್ಣು, ರುದ್ರರೆಂಬ ತ್ರಿದೇವತೆಗಳುಂಟು. ಆ ತ್ರಿದೇವತೆಗಳು ನಿನಗ ಭಿನ್ನವೆಂಬೆನೆ? ಆ ಗುಣತ್ರಯ ಸ್ವರೂಪವಾದ ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣು, ರುದ್ರರು ಪರಶಿವನ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತುಂತುರ್ವನಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಇಂತೀ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಕೃಪೆಯೊಂದೇ ಸರಿ. ಎನಗೆ ಸರ್ವಜೀವದ ದಯಾಪಾರತ್ವವೇಕೆ? ತಾ ಗೆದ್ದು ಅನ್ಯರ ಸೋಲಿಸಬೇಕೆಂಬ ಕೆಡುಕತನ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಸಮವಾಗಿಪ್ಪುದು. ಸೂರ್ಯೋದಯವಾದಲ್ಲಿ, ಆ ಕಿರಣ ಉತ್ತಮಾಧಮ ಪ್ರಾಣಿಗಳೆನ್ನದೆ, ಶುಚಿ ಅಶುಚಿ ಎನ್ನದೆ ಹೇಗೆ ಸಮಸ್ತರಲ್ಲಿಯೂ ಬಿಂಬಿಸುವದು ಹಾಗೆ ಎನ್ನ ಮನದಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಾಣಿ ಗಳು ತಥ್ಯ, ಮಿಥ್ಯ, ರಾಗ, ದ್ವೇಷಂಗಳೊಡನೆ ಕೂಡಿ ಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಎನಗಾಗುಣವಿಲ್ಲದೆ ಆ ಜೀವಂಗಳೊಳಗೆಲ್ಲ ಕೃಪೆಯ ಮುಂದುಗೊಂಡಿರು ವದನೇ ದಯಮಾಡೆಂಬುದರ್ಥ.

ಎಲ್ಲರೂ ಸಮಾನರೆಂದು ಭಾವಿಸು.

೧. ನಾನು ಘನ ತಾನು ಘನವೆಂಬ ಹಿರಿಯರುಂಟೇ ಜಗದೊಳಗೆ? ಹಿರಿಯರ ಹಿರಿಯತನದಿಂದೇನಾಯಿತ್ತು? ಹಿರಿದು ಕಿರಿದೆಂಬ ಶಬ್ದವಡಗಿ ದಶೆ, ಆತನೇ ಶರಣ ಗುಹೇಶ್ವರಾ

೨. ಮಡದಿಯ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಮೊಲೆ ಮುಡಿ ಇದ್ದಿತ್ತೇ? ಒಡೆಯನ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಇದ್ದಿತ್ತೆ ಯಜ್ಞೋಪವೀತ? ಕಡೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಅಂತ್ಯಜನು ಹಿಡಿದಿದ್ದನೆ ಪ್ರಾಣದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಗೋಲ? ನೀ ತೊಡಕಿಕ್ಕಿದ ತೊಡಕನೀ ಲೋಕದ ಜಡರೆತ್ತ ಬಲ್ಲರೈ ರಾಮನಾಥಾ?

ಅರ್ಥಃ---ಸ್ತ್ರೀಯಳ ಅಂಗದಲ್ಲಿ ಕಚಕುಚಂಗಳಿರ್ದ ಹಾಗೆ, ಅವಳ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಕಚಕುಚಂಗಳುಂಟೇ? ಇಲ್ಲ. ವಿಪ್ರನಂಗದಲ್ಲಿ ಶಿಖಾಯಜ್ಞೋಪವೀತ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ, ಅವನ ಪ್ರಾಣದಲ್ಲಿ ಶಿಖಾ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಂಗಳುಂಟೇ? ಇಲ್ಲ. ಊರಿಂದ ಹೊರಗಿರ್ದ ಹೊಲೆಯನು ಕಯ್ಯಲ್ಲಿ ಒಂದಾಯುಧವ ಹಿಡಿದ ಹಾಗೆ, ಆತ್ಮನಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿಪ್ಪನೇ? ಇಲ್ಲ. ಪರಶಿವನು ತನ್ನಂಶವಾದ ಆತ್ಮಂಗೆ ಶರೀರಸಂಬಂಧವ ಮಾಡಲು, ಹೆಣ್ಣೆಂದು ಗಂಡೆಂದು ವಿಪ್ರನೆಂದು ಹೊಲೆಯನೆಂದು ನೂರೊಂದುಕುಲ ಹದಿನೆಂಟು ಜಾತಿಯನುಂಟುಮಾಡಿ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಹೋರಾಡುವ ಬಂಧನವ ಈ ಜಗದ ಅಜ್ಞತನವಾದ ಜೀವರು ಎತ್ತ ಬಲ್ಲರು? ಅರಿಯರೆಂಬುದರ್ಥ.

೩ ಸರ್ವವನರಿದಲ್ಲಿ, ಸರ್ವಜ್ಞನಾದಲ್ಲಿ, ಇದಿರೆಲ್ಲ ತನ್ನಲ್ಲಿ ತಾನೆಲ್ಲ ಇದಿರಲ್ಲಿ, ತನ್ನ ಭಿನ್ನಭಾವ, ಅನ್ಯರಲ್ಲಿ ತೋರಿ, ಆ ಗುಣ ತನ್ನನೆ ಅನ್ಯವೆನಿಸುವುದು. ತನ್ನಯ ಶಾಂತಿ ಅನ್ಯರಲ್ಲಿ ತೋರಿ, ಅಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಭಾವವಿಲ್ಲದಿರೆ, ಅವರನ್ಯರಲ್ಲ, ಎಮ್ಮವರೆಂಬರು. ಅದು ತನ್ನ ಗುಣ, ಅನ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನರಿದು ತನ್ನೊಪ್ಪ ದರ್ಪಣದಲ್ಲಿ ತೋರುವಂತೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕರ್ಕಶವಿಲ್ಲ ದಸರೇಶ್ವರ ಲಿಂಗವನರಿವುದಕ್ಕೆ.

ಅರ್ಥಃ---ಸಮಸ್ತವು ಶಿವಸ್ವರೂಪವೆಂದು ತಿಳಿದಲ್ಲಿ, ಸರ್ವಕಾಲ ಅಭಿಜ್ಞತ್ವವುಳ್ಳವ ತಾನಾದಲ್ಲಿ, ಪರವಾದ ಆತ್ಮರುಗಳಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನಿಯಾದಾತ ತನ್ನಲ್ಲಿ ತಾನು ಆತ್ಮರುಗಳಿಗೆ ಭಿನ್ನವಿಲ್ಲ, ಆ ಆತ್ಮರುಗಳಿಗೆ ತನಗೆ ಭಿನ್ನವಿಲ್ಲ, ಅವರು ಬೇರೆ ತಾ ಬೇರೆಂಬುದು ತನ್ನ ಖಂಡಿತಭಾವ. ಆತ್ಮರುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿದ ಆ ಖಂಡಿತಭಾವವು ತನ್ನನೇ ಭಿನ್ನವೆನಿಸುವದು. ತನ್ನಯ ಕ್ಷಮಾಗುಣವು ಆ ಆತ್ಮರು

ಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿ ಆ ಆತ್ಮರುಗಳಲ್ಲಿ ಖಂಡಿತಭಾವ ತನಗಿಲ್ಲದಿರಲು, ಆ ಆತ್ಮರುಗಳು ತನಗೆ ಪರರಲ್ಲ, ಎಮಗೆ ಹಿತವರು, ಮಿತ್ರಿಗರು, ಆಪ್ತರುಗಳೆಂದೇ ಭಾವಿಸುವದು. ಅದು ತನ್ನ ಶಾಂತಿಗುಣವು. ಅವರಿಗೂ ತನಗೂ ಭಿನ್ನವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದ ತಿಳಿದು ತನ್ನ ಸುರೂಪು ಕುರೂಪಂಗಳು ದರ್ಪಣವ ನೋಡಿದಲ್ಲಿ, ಸುರೂಪಿಯಾದರೆ ಸುರೂಪಿಯಾಗಿ, ಕುರೂಪಿಯಾದರೆ ಕುರೂಪಿಯಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವದು ಎಂಬ ಹಾಗೆ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಭಾವ ತೋರಿದರೆ, ಅವರಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಭಾವ ತೋರುವದು. ತನ್ನಲ್ಲಿ ಸಮರಸಭಾವ ತೋರಿದರೆ, ಅವರಲ್ಲಿ ಸಮರಸಭಾವ ತೋರುವದು. ಇದಕ್ಕೆ ಕರಣ ಮಥನಕರ್ಕಶಬೇಡ. ಲಿಂಗದ ಕರುಣವ ಪಡೆವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ವಜೀವ ದಯವೇ ಕಾರಣವೆಂಬುದರ್ಥ.

೪. ಒಂದನಹುದೆನಬೇಡ, ಒಂದನಲ್ಲ ಎನಬೇಡ. ಉಭಯವುಳ್ಳನ್ನಕ್ಕ ಬಹು ದುಃಖದೊಡಲು. ಅಮೃತವ ಕುಡಿಯ ಕೊಟ್ಟು, ವಿಷವ ಕುಡಿದೆನೆನಬೇಡ. ವಿಷವ ಕುಡಿಯಕೊಟ್ಟು, ಅಮೃತವ ಕುಡಿದೆನೆನಬೇಡ. ಆ ಗುಣ ತಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ದೃಷ್ಟವಾಗಿ. ಶಪವನರಿದು ಹಗೆಯು ಹೊರಬೇಡ. ಇಂತೀ ಗುಣವ ನಿನ್ನ ನೀ ಕೇಳಿ ತಿಳಿದಡೆ, ನಿನಗದು ಅನ್ಯಭಿನ್ನವಿಲ್ಲ. ಅದು ತನ್ಮಯ ಮೂರ್ತಿ ದಸರೇಶ್ವರ ಲಿಂಗವು.

ಅರ್ಥಃ ಒಬ್ಬರನಾದರೂ ಸನ್ಮಾರ್ಗವುಳ್ಳವರೆನಬೇಡ. ಒಬ್ಬರನಾದರೂ ದುರ್ಮಾರ್ಗವುಳ್ಳವರೆನಬೇಡ. ಇವರು ಸನ್ಮಾರ್ಗಿಗಳು, ಇವರು ದುರ್ಮಾರ್ಗಿಗಳು ಎಂಬ ಎರಡು ಭಾವ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಪರಿಯಂತರ, ಬಹಳವಾದ ಥಾವತಿಗೊಳವು. ಉಂಬುವದಕ್ಕೆ ಅನ್ನ, ಹೊರುವದಕ್ಕೆ ದುಕೂಲ, ತೊಡುವದಕ್ಕೆ ಆಭರಣವನು ಕೊಟ್ಟು, ಸುಖದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಮುಂದೆ ಇದರಿಂದ ಕಂಟಕ ಬಂದಿತ್ತು ಎನಬೇಡ. ಒಬ್ಬರ ಸಂಹರಿಸಿ, ಅವರ ದೇಶಕೋಶಂಗಳ ತಕ್ಕೊಂಡು, ಉಂಡು ಉಟ್ಟು ಸುಖದಲ್ಲಿದ್ದೆನೆನಬೇಡ. ಆ ದುರ್ಗುಣವು ತನ್ನಲ್ಲಿ ತಾರ್ಕಣೆಯಾಗಿ, ಶತ್ರುವನನರಿದು, ದೂರು ಹೊರಬೇಡ ಎಂಬ ಹಾಗೆ, ರಾಜಭಯ, ಚೋರಭಯದಿಂದ ಐಶ್ವರ್ಯವೆಲ್ಲ ಹೋಗಿ ದರಿದ್ರವಾದವರ ಕಂಡು ಹಾಗಾಗಲೆಂದು ದುರ್ನುಡಿಯ ನುಡಿಯ ಕರ್ತೃತ್ವವನುಂಟು ಮಾಡಿಕೊಳಬೇಡ. ಇಂತೀ ದುರ್ಗುಣವ ಬಲ್ಲವರಿಂದಾಲಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಡೆ, ನಿನಗೂ ಅವರಿಗೂ ಭಿನ್ನಭೇದವಿಲ್ಲ. ಆತ್ಮಕರ್ತೃವಾದ ಲಿಂಗವದು ಅವರಲ್ಲಿ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಾರಣವೆಂಬುದರ್ಥ.

ಜ್ಞಾನಿಯೇ ಶ್ರೇಷ್ಠನೆಂದು ಭಾವಿಸು.

೧. ಅಜಕೋಟಿ ವರುಷದವರೆಲ್ಲರೂ ಹಿರಿಯರೇ? ಹುತ್ತೇರಿ ಬೆತ್ತ ಬೆಳೆವ ತಪಸ್ವಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಹಿರಿಯರೇ? ನಡುಮುರಿದು, ತಲೆ ನಡುಗಿ, ನರೆತೆರೆ ಹೆಚ್ಚಿ, ಮತಿಗೆಟ್ಟು, ಒಂದನಾಡಹೋಗಿ ಒಂಬತ್ತನಾಡುವ ಅಜ್ಞಾನಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಹಿರಿಯರೇ? ಅನುವರಿದು, ಘನವ ಬೆರಿಸಿ, ಹಿರಿದು ಕಿರಿದೆಂಬ ಭೇದವ ಮರೆದು ಕೂಡಲ ಚನ್ನಸಂಗಯ್ಯನಲ್ಲಿ ಬೆರಿಸಿ ಬೇರಿಲ್ಲದಿಪ್ಪ ಹಿರಿಯತನ ನಮ್ಮ ಮಹಾದೇವಿಯಕ್ಕಂಗಾಯಿತ್ತು.

೨. ಕಾಮನ ಸುಟ್ಟು, ಹೇಮವನುರುಹಿ, ತ್ರಿಪುರಸಂಹಾರದ ಕೀಲವನರಿಯ ಬಲ್ಲಡೆ, ಯೋಗಿಯಾದಡೇನು, ಭೋಗಿಯಾದಡೇನು, ಶೈವನಾದಡೇನು, ಸನ್ಯಾಸಿಯಾದಡೇನು? ಅಶನವ ತೊರೆದಾತ, ವ್ಯಸನವ ಮರೆದಾತ ಗುಹೇಶ್ವರ ಲಿಂಗವಲ್ಲಿ ಅವರ ಹಿರಿಯರೆಂಬೆನು.

೩. ಕಿರಿಯರಾದಡೇನು? ಹಿರಿಯರಾದಡೇನು? ಅರುವಿಂಗೆ ಹಿರಿದು ಕಿರಿದುಂಟೇ? ಆದಿ ಅನಾದಿ ಇಲ್ಲದಂದು, ಅಜಾಂಡ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಕೋಟಿಗಳುದಯವಾಗದಂದು, ಗುಹೇಶ್ವರಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ನೀನೊಬ್ಬನೇ ಮಹಾಜ್ಞಾನಿ ಎಂಬುದ ಕಾಣ ಬಂದಿತ್ತು ಕಾಣಾ.

೪. ಅಹುದಹುದು ಮತ್ತೇನು? ಮರಹಿಂಗೆ ಹಿರಿದು ಕಿರಿದುಂಟಲ್ಲಡೆ ಅರುವಿಂಗೆ ಹಿರಿದು ಕಿರಿದುಂಟೇ ಹೇಳಯ್ಯ? ಸಾವಿಂಗೆ ಭಯ ಉಂಟಲ್ಲವೆ, ಅಜಾತಂಗೆ ಭಯ ಉಂಟೇ ಹೇಳಯ್ಯ? ಕಪಿಲಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿನಾಥಯ್ಯನಲ್ಲಿ ಮಹಾದೇವಿಯಕ್ಕನ ನಿಲವಿಂಗೆ ಶರಣೆಂದು ಶುದ್ಧನಾದೆನು ಕಾಣಾ.

೫. ಪದ್ಯದಾಸೆಯ ಹಿರಿಯರು ಕೆಲಬರು. ಬುದ್ಧಿಯಾಸೆಯ ಹಿರಿಯರು ಕೆಲಬರು. ಸಮತೆಯಾಸೆಯ ಹಿರಿಯರು ಕೆಲಬರು. ಇವರೆಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ನಿಜವತಾವರಿಯದೆ ಆಚರಿಸಿದರು. ವೇಷ ನಿರ್ವಯಲಾಗಿ ಆಶಿರೋಷವಬಿಟ್ಟುದಾಸೋಹಿಯಾಗಿರ್ದಡೆ ಗುಹೇಶ್ವರ ಲಿಂಗವು ತಾನೆ.

೬. ನಾನು ಹಿರಿಯ ತಾನು ಹಿರಿಯರೆಂದವರೆಲ್ಲ ಹಿರಿಯರೇ? ಕಾಮ ಕ್ರೋಧ ಲೋಭ ಮೋಹ ಮದಮತ್ಸರದೊಳಗಿಪ್ಪವರೆಲ್ಲ ಹಿರಿಯರೇ? ಆಟಮಟ ಕುಟಿಲ ಕುಹಕ ಪಿಸುಣತನದಲ್ಲಿಪ್ಪವರೆಲ್ಲ ಹಿರಿಯರೇ? ಸರ್ಪ

ಸಾವಿರಕಾಲವಿದ್ದರೇನು, ವಿಷ ಬಿಡುವದೇ? ಹಾವುಮೆಕ್ಕೆಯು ಹಣ್ಣಾದರೇನು, ಮಧುರವಪ್ಪುದೇ? ಅರಿಷಡ್ವರ್ಗದುರುವಣೆಯೊಳಗಾದಾತ ಹಿರಿಯನೇ? ಸಮತೆಸಮಾಧಾನ ತುಂಬಿ ಸುಜ್ಞಾನಭರಿತವಾದಡಾತ ಹಿರಿಯನು. ನಿಜಗುರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರಾ, ನಿಮ್ಮ ನರಿಯದೆ ಬರುಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯನೆಂದಡೆ, ನಾಚಿತ್ತೆನ್ನಮನವು.

೭. ಆದ್ಯರಲ್ಲ ವೇದ್ಯರಲ್ಲ ಸಾಧ್ಯರಲ್ಲದ ಹಿರಿಯರ ನೋಡಾ. ತನುವಿಕಾರ ಮನವಿಕಾರ ಇಂದ್ರಿಯವಿಕಾರದ ಹಿರಿಯರ ನೋಡಾ. ಶಿವಚಿಂತೆ ಶಿವಜ್ಞಾನಿಗಳ ಕಂಡಡೆ, ಅಳಿವಾಡಿ ನುಡಿವರು ಗುಹೇಶ್ವರನನರಿಯದ ಕರ್ಮಿಗಳು.

ಅರ್ಥಃ—ಮುನ್ನ ರುದ್ರಲೋಕದೊಳಗೆ ಮಹೇಶ್ವರರಾಗಿರ್ದು ಮರ್ತ್ಯಲೋಕಕ್ಕೆ ಬಂದು ಲಿಂಗಾಂಗದ ಸಂಬಂಧದ ಜ್ಞಾನಕ್ರಿಯಿಡಿದಾಚರಿಸುತ್ತಿರ್ಪವರಿಗೆ ಆದ್ಯರೆಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಅಂತಲ್ಲದೆ, ಜಗದಾತ್ಮರೊಳೊಬ್ಬ ಆತ್ಮಂಗೆ ಶಿವಕೃಪೆಯಾಗಲು ಶಿವಜ್ಞಾನ ವೇಧಿಸಿ ಲಿಂಗಾಂಗ ಸಂಬಂಧಿಯಾಗಿ ಆಚರಿಸುತ್ತಿಪ್ಪರು ಅಂತಪ್ಪವರಿಗೆ ವೇದ್ಯರೆಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಅಂತಪ್ಪ ಆದ್ಯರು ವೇದ್ಯರುಗಳೊಳಗೆ ಶಿವಪದಸಾಧ್ಯರುಗಳಾಗಿ ಚರಿಸುತ್ತಿರ್ಪರು ಸಾಧ್ಯರೆಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ ಇಂತು ಮೂರು ಪ್ರಕಾರದವರು ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತರಪ್ಪರು. ಈ ಮೂರರೊಳಗೆ ಒಂದೂ ಇಲ್ಲದೆ ಹಿರಿಯವೇಷಲಾಂಛನದಿಂದ ಹಿರಿಯರೆನಿಸಿಕೊಂಡುಂಡು ದೇಹೇಂದ್ರಿಯ ವಿಷಯವಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಆಶಾತೃಷ್ಣರಾಗಿರ್ದು ತಾವು ಹಿರಿಯರೆಂದು ಶಿವಜ್ಞಾನಿಗಳ ಕಂಡಡೆ ಜರಿವುತಿಪ್ಪರು ಶಿವನನರಿಯದ ಪಾಪಕರ್ಮರೆಂಬುದೀ ವಚನದ ತಾತ್ಪರ್ಯಾರ್ಥ.

ಸಮಾಧಾನಿಯಾಗಿರು.

೧. ದೊರೆಕೊಂಡಂತೆ ಮನದಣಿದಿಪ್ಪವರ, ದುಃಖಕ್ಕೆ ದೂರಾಗಿಪ್ಪವರ, ಒಳಗನರಿದು ಹೊರಗೆ ಮರೆದವರ, ಸದಾನಂದದಲ್ಲಿ ಸುಖಿಯಾಗಿಪ್ಪವರ ಎನಗೊಮ್ಮೆ ತೋರಾ ಸಕಳೇಶ್ವರದೇವಾ, ಎನಗಿದೇ ವರವ ನೀವುದು ಕಂಡ್ಯಾ ತಂದೆ.

೨. ಆರೇನಂದರೂ ಓರಂತಿಪ್ಪುದೇ ಸಮತೆ. ಆರು ಜರಿದರೂ ಆವರೆನ್ನ ಮನದ ಕಾಳಿಕೆಯ ಕಳೆದರೆಂಬುದೇ ಸಮತೆ. ಆರು ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಿಹರೆನ್ನ ಜನ್ಮದ ಹಗೆಗಳೆಂಬುದೇ ಸಮತೆ. ಇಂತಿದು ಗುರುಕಾರುಣ್ಯ ಮನವಚನ ಕಾಯದಲ್ಲಿ ಅಹಿತವಿಲ್ಲದೆ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಯ್ಯ, ನಿಮ್ಮವರ ನೀನೆಂಬುದೇ ಸಮತೆ.

೩. ರೂಪು ಕುರೂಪು ವಿಕಾರಂಗಳು ಮುಕುರವ ನೋಡುವರ ಗುಣವಲ್ಲದೆ, ಮುಕುರಕ್ಕೆ ವಿಕಾರಗುಣ ಉಂಟೇ? ಪಾಪಿಗಳು ಕೋಪಿಗಳು ಪರಿಭ್ರಷ್ಟರು ದುರ್ವಿಕಾರಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಗುಣದಂತೆ ತಿಳಿದು ಮಾಡಿದರು. ಬಿತ್ತಿದ ಬೆಳೆಯನುಂಬಂತೆ, ನಿಂದಿಸಿದವರು ಪಾಪದ ಫಲವನನುಭವಿಸುವರು. ಸ್ತುತಿಸಿದವರು ಪುಣ್ಯದ ಫಲವನನುಭವಿಸುವರು. ನಿಜಗುರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರಾ ನಿಮ್ಮ ಸತ್ಯಶರಣ ನಿತ್ಯ ಮುಕ್ತಂಗೆ ನಿಂದಿಸುತ್ತಿ ಎಂಬುದರಿದು. ಇಹಪರ ಭೋಗಂಗಳ ಹ್ಯೇಯೋಪಾಯದಿಂದ ತೊಲಗಿಸುವದೇ ವೈರಾಗ್ಯ. ಇದು ಕಾರಣ ವೈರಾಗ್ಯವುಳ್ಳವನೇ ಸದ್ಯನ್ಮುಕ್ತನಯ್ಯ ನಿಜಗುರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರಾ.

೪. ಸುಖದುಃಖ ಮೋಹದೊಡಲುಗೊಂಡು ಹುಟ್ಟಿತೀ ಜಗವೆಲ್ಲ. ಆ ಜಗದಂತೆ ಭಕ್ತನಾದಡೆ, ಆವರ ಕುಂದೇನು, ತನ್ನ ಹೆಚ್ಚೇನು? ಜಗವು ಮಾಯೆಯಂತೆ. ಆದ ಬೇರು ಮಾಡಿ, ತಾ ಶಿವನಂತೆ ಇದ್ದವನ ಇರವು ಶುದ್ಧಜಗದೀಶನು. ಅವರೊಳಗೆ ತೆರಹಿಲ್ಲದಿಪ್ಪನು. ಇದು ಸತ್ಯ ನಿಜಗುರುಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರಾ.

೫. ಇಂದಿಂಗೆಂದು ನಾಳಿಂಗೆಂದು ಚಿಂತಿಸಲೇಕೆ? ತಂದಿಕ್ಕುವ ಶಿವಂಗೆ ಬಡತನವೇ ರಾಮನಾಥಾ?

೬. ಆವನಾಗಿ ಒಬ್ಬನು ನಿಡುಮುಳ್ಳಿನ ಮೇಲೆ ಪೊರಳ್ಬುಗೆಯು. ಮೇಣು ಪಾಂಸೆಯ ಹಾಸಿನ ಮೇಲೆ ಪೊರಳ್ಬುಗೆಯು. ಪೊರಳ್ಬಿದಡೆ

ಮನವಿಸ್ಕಂದವಾಗದೊಂದೀಯುಂದದಲ್ಲಿಪ್ಪಂತಪ್ಪ ನಿಮ್ಮದೊಂದು ಸಮತಾ ಗುಣ ಎನ್ನನೆಂದು ಪೊರ್ದಿಪ್ಪುದು ಹೇಳಾ ಕಪಿಲ ಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾ ರ್ಜುನಾ?

೭. ಆವನಾಗಿ ಒಬ್ಬನು ಅವಿಚಾರದಿಂದ ಶಿರಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಕೈದು ವನಿಕ್ಕುಗೆಯು. ಮೇಣು ಗಂಧಾಕ್ಷತೆ ಪುಷ್ಪದಲ್ಲಿ ಪೂಜೆಮಾಡುಗೆಯು. ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದಡೆ ಮನವಿಸ್ಕಂದವಾಗದೊಂದೀಯುಂದದಲ್ಲಿಪ್ಪಂತಪ್ಪ ನಿಮ್ಮದೊಂದು ಸಮತಾಗುಣ ಎನ್ನನೆಂದು ಬಂದು ಪೊರ್ದಿಪ್ಪುದು ಹೇಳಾ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೮. ಆವನಾನೋರ್ವನು ನಾಸ್ತಿಕವನಾಡಿ ನಗುತಿಪ್ಪುದನು ತಾಕೇಳಿ, ಮತ್ತಾವನಾಗಿ ಬಂದು ಪೇಳ್ದೊಡೆ, ಮನವಿಸ್ಕಂದವಾಗದೊಂದೀಯುಂದ ದಲ್ಲಿಪ್ಪಂತಪ್ಪ ನಿಮ್ಮದೊಂದು ಸಮತಾಗುಣ ಎನ್ನನೆಂದು ಬಂದು ಪೊರ್ದಿ ಪ್ಪುದು ಹೇಳಾ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೯. ಆವನಾಗಿ ಒಬ್ಬನು ಕರವ ಪಿಡಿದು ಒಡಗೊಂಡೊಯ್ದು ಒಳ್ಳಿತ್ತ ನಾದಡೂ ನೀಡುಗೆಯು. ಮೇಣು ಮಣ್ಣಾನಾದಡೂ ನೀಡುಗೆಯು. ನೀಡಿ ದೊಡೆ ಮನ ವಿಸ್ಕಂದವಾಗದೊಂದೀಯುಂದದಲ್ಲಿಪ್ಪಂತಪ್ಪ ನಿಮ್ಮದೊಂದು ಸಮತಾಗುಣ ಎನ್ನನೆಂದು ಬಂದು ಪೊಂದಿರ್ಪುದು ಹೇಳಾ ಕಪಿಲ ಸಿದ್ಧ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೧೦. ಸಿರಿಯಾಯಿತ್ತೆಂದು ಉಚ್ಚಹದಿಂದುಬ್ಬದೆ, ಕೆಟ್ಟಿತೆಂದು ಮನ ನೊಂದು ಭಿನ್ನನಾದಂತಿರಬೇಡಾ ಹಿರಿಯರ ಮನ. ಮನವಿಸ್ಕಂದವಾಗ ದೊಂದೀಯುಂದದಲ್ಲಿಪ್ಪಂತಪ್ಪ ನಿಮ್ಮದೊಂದು ಸಮತಾಗುಣ ಎನ್ನನೆಂದು ಬಂದು ಪೊಂದಿರ್ಪುದು ಹೇಳಾ ಕಪಿಲ ಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೧೧. ತಮತಮಗೆ ಸಮತೆಯ ಹೇಳಬಹುದಲ್ಲದೆ, ತಮತಮಗೆ ಸಮತೆಯ ನುಡಿಯಬಹುದಲ್ಲದೆ ಕನಲಿಕೆಯ ಕಳೆದಿಪ್ಪರಾರು ಹೇಳಾ? ಒಬ್ಬರನೊಬ್ಬರು ಹಳಿಯದಿಪ್ಪವರಾರು ಹೇಳಾ? ಮುನಿಸ ಮುಂದಿಟ್ಟಿ ಪ್ಪರು. ಇದು ಯೋಗಿ ಮಹಾ ಯೋಗಿಗಳಿಗರಿದಪ್ಪುದು ನೋಡಾ. ಸಕ ಳೇಶ್ವರದೇವಾ ನೀಕರುಣಿಸಿದವರಿಗಲ್ಲದಿಲ್ಲ.

ಮನವಿಸ್ಕಂದವಾಗದೊಂದೀಯುಂದದಲ್ಲಿಪ್ಪಂತಪ್ಪ ನಿಮ್ಮದೊಂದು ಸಮತಾ ಗುಣ ಎನ್ನನೆಂದು ಪೊರ್ದಿಪ್ಪುದು ಹೇಳಾ ಕಪಿಲ ಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ?

೭. ಆವನಾಗಿ ಒಬ್ಬನು ಅವಿಚಾರದಿಂದ ಶಿರಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಕೈದು ವನಿಕ್ಕುಗೆಯು. ಪೇಣು ಗಂಧಾಕ್ಷತೆ ಪುಷ್ಪದಲ್ಲಿ ಪೂಜೆಮಾಡುಗೆಯು. ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದಡೆ ಮನವಿಸ್ಕಂದವಾಗದೊಂದೀಯುಂದದಲ್ಲಿಪ್ಪಂತಪ್ಪ ನಿಮ್ಮದೊಂದು ಸಮತಾಗುಣ ಎನ್ನನೆಂದು ಬಂದು ಪೊರ್ದಿಪ್ಪುದು ಹೇಳಾ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೮. ಆವನಾನೋರ್ವನು ನಾಸ್ತಿಕವನಾಡಿ ನಗುತಿಪ್ಪದನು ತಾಕೇಳಿ, ಮತ್ತಾವನಾಗಿ ಬಂದು ಪೇಳ್ದೊಡೆ, ಮನವಿಸ್ಕಂದವಾಗದೊಂದೀಯುಂದ ದಲ್ಲಿಪ್ಪಂತಪ್ಪ ನಿಮ್ಮದೊಂದು ಸಮತಾಗುಣ ಎನ್ನನೆಂದು ಬಂದು ಪೊರ್ದಿಪ್ಪುದು ಹೇಳಾ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೯. ಆವನಾಗಿ ಒಬ್ಬನು ಕರವ ಪಿಡಿನು ಒಡಗೊಂಡೊಯ್ದು ಒಳ್ಳಿತ್ತ ನಾದಡೂ ನೀಡುಗೆಯು. ಮೇಣು ಮಣ್ಣನಾದಡೂ ನೀಡುಗೆಯು. ನೀಡಿ ದೊಡೆ ಮನ ವಿಸ್ಕಂದವಾಗದೊಂದೀಯುಂದದಲ್ಲಿಪ್ಪಂತಪ್ಪ ನಿಮ್ಮದೊಂದು ಸಮತಾಗುಣ ಎನ್ನನೆಂದು ಬಂದು ಪೊಂದಿರ್ಪುದು ಹೇಳಾ ಕಪಿಲ ಸಿದ್ಧ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೧೦. ಸಿರಿಯೊಾಯಿತ್ತೆಂದು ಉಚ್ಚಹದಿಂದುಬ್ಬದೆ, ಕೆಟ್ಟತೆಂದು ಮನ ನೊಂದು ಭಿನ್ನನಾದಂತಿರಬೇಡಾ ಹಿರಿಯರ ಮನ. ಮನವಿಸ್ಕಂದವಾಗ ದೊಂದೀಯುಂದದಲ್ಲಿಪ್ಪಂತಪ್ಪ ನಿಮ್ಮದೊಂದು ಸಮತಾಗುಣ ಎನ್ನನೆಂದು ಬಂದು ಪೊಂದಿರ್ಪುದು ಹೇಳಾ ಕಪಿಲ ಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೧೧. ತಮುತಮಗೆ ಸಮತೆಯ ಹೇಳಬಹುದಲ್ಲದೆ, ತಮುತಮಗೆ ಸಮತೆಯ ನುಡಿಯಬಹುದಲ್ಲದೆ ಕನಲಿಕೆಯ ಕಳೆದಿಪ್ಪರಾರು ಹೇಳಾ? ಒಬ್ಬರನೊಬ್ಬರು ಹಳಿಯದಿಪ್ಪವರಾರು ಹೇಳಾ? ಮುನಿಸ ಮುಂದಿಟ್ಟಿ ಪ್ಪರು. ಇದು ಯೋಗಿ ಮಹಾ ಯೋಗಿಗಳಿಗರಿದಪ್ಪುದು ನೋಡಾ. ಸಕ ಳೇಶ್ವರದೇವಾ ನೀಕರುಣಿಸಿದವರಿಗಲ್ಲದಿಲ್ಲ.

ಸಿಟ್ಟಾಗಬೇಡ.

೧ ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲೊಂದು ಮನೆಯ ಮಾಡಿ, ಮೃಗಂಗಳಿಗಂಜಿದ ಡೆಂತಯ್ಯ! ಸಮುದ್ರದ ತಡೆಯಲ್ಲಿ ಮನೆಯ ಮಾಡಿ ನೊರೆತೆರೆಗಳಿಗಂಜಿ ದಡೆಂತಯ್ಯ! ಸಂತೆಯೊಳಗೊಂದು ಮನೆಯ ಮಾಡಿ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ನಾಚಿ ದಡೆಂತಯ್ಯ! ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಕೇಳಯ್ಯ! ಲೋಕದೊಳಗೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಬಳಿಕ, ಸ್ತುತಿನಿಂದೆಗಳು ಬಂದಡೆ ಮನದಲ್ಲಿ ಕೋಪವ ತಾಳದೆ, ಸಮಾಧಾನಿಯಾಗಿರಬೇಕು.

೨. ಲೋಕ ಒಂದನೆಂದಡೆ, ತಾನೊಂದನೆನಬೇಡ- ಮತ್ತಾರನೆಂದಡೆಯೂ, ತನ್ನನೆಂದರೆನಬೇಡ. ಶ್ಲೋ॥ ನಾಹಂ ಲೋಕೇ ನ ಲೋಕೋಹಂ ಲೋಕನಿಂದಾ ಕುತೋಮಮ। ಇತಿ ನಿಶ್ಚಯವದ್ಭಾವಶ್ಶಿವಜ್ಞಾನೀತಿ ಕಥ್ಯತೆ॥ ಎಂದುದಾಗಿ, ಇದನರಿದು, ಭೈತ್ರಕ್ಕೆ ಬೆಂಗುಂಡಸಿಕ್ಕಿದಂತಿರಬೇಕು ಹಿರಿಯರು ಗುಹೇಶ್ವರಾ.

೩ ತನಗೆ ಮುನಿವರಿಗೆ ತಾ ಮುನಿಯಲೇಕಯ್ಯ? ಅವರಿಗಾದಡೆ ಗೇನು? ತನಗಾದಡೆಗೇನು? ತನುವಿನ ಕೋಪ ತನ್ನ ಹಿರಿಯತನದ ಕೇಡು. ಮನದ ಕೋಪ ತನ್ನ ಅರುವಿನಕೇಡು. ಮನೆಯೊಳಗಣ ಕಿಚ್ಚು ಮನೆಯ ಸುಟ್ಟಲ್ಲದೆ, ನೆರೆಮನೆ ಬೇವುದೇ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ?

೪. ಕಾಣದ ಠಾವಿನಲ್ಲಿ ಜರಿದರೆ, ಕೇಳಿ ಪರಿಣಾಮಿಸಬೇಕು. ಅದೇನು ಕಾರಣ? ಕೊಳ್ಳದೆ ಕೊಡದೆ, ಆವರಿಗೆ ಸಂತೋಷವಹುದಾಗಿ. ಎನ್ನ ಮನದ ತದ್ವೇಷವಳಿದು, ನಿಮ್ಮ ಶರಣರಿಗೆ ಶರಣೆಂಬುದ ಕರುಣಿಸು ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ?

೫. ಮನಕ್ಕೆ ನಾಚದ ವಚನ, ವಚನಕ್ಕೆ ನಾಚದ ಮನ, ಕುಂದು ಹೆಚ್ಚು ನುಡಿವೆ. ಒಂದು ಮಾತಿನ ಗೆಲಕ್ಕೆ ಹಿಡಿದು ಹೋರುವೆ. ಕೂಡಲ ಸಂಗನ ಶರಣರು ಎನ್ನಾಳ್ದರೆಂಬೆ.

ಸೈರಣೆಯುಳ್ಳವನಾಗಿರು.

೧. ಜೊಯಿದವರೆನ್ನ ಹೊರೆದವರೆಂಬೆನು. ಬೈದವರೆನ್ನ ಬಂಧುಗಳೆಂಬೆನು. ನಿಂದಿಸಿದವರೆನ್ನ ತಾಯಿತಂದೆಗಳೆಂಬೆ. ಆಳಿಗೊಂಡವರು ಆಳ್ದರೆಂಬೆ. ಜರಿದವರೆನ್ನ ಜನ್ಮಬಂಧುಗಳೆಂಬೆ. ಕೊಂಡಾಡಿದವರೆನ್ನ ಹೊನ್ನಶೂಲದಲ್ಲಿಕ್ಕಿದವರು, ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೨. ಇರಿಸಿಕ್ಕೊಂಡು ಭಕ್ತರಾದರೆಮ್ಮವರು. ತರಿಸಿಕ್ಕೊಂಡು ಭಕ್ತರಾದರೆಮ್ಮವರು. ಕೊರಿಸಿಕ್ಕೊಂಡು ಭಕ್ತರಾದರೆಮ್ಮವರು. ಜರಿಸಿಕ್ಕೊಂಡು ಭಕ್ತರಾದರೆಮ್ಮವರು. ಕೂಡಲಸಂಗನ ಶರಣರಿಗೆ ಮುನಿಸ ತಾಳಿ, ಎನ್ನ ಭಕ್ತಿಯುರೆಯಾಯಿತ್ತು.

೩. ಚಂದನವ ಕಡಿದು ಕೊರಡು ತೇವಡೆ, ನೊಂದೆನೆಂದು ಕಂಪ ಬಿಟ್ಟಿತ್ತೇ? ತಂದು ಸುವರ್ಣವ ಕಡಿದೊರೆವಡೆ, ಬೆಂದು ಕಳಂಕ ಹಿಡಿದಿತ್ತೇ? ಸಂದು ಸಂದು ಕಡಿದ ಕಬ್ಬುವ ತಂದು, ಗಾಣದಲಿಕ್ಕಿ, ಬೆಂದು, ಪಾಕಾಗುಳ್ಳ ಸಕ್ಕರೆಯಾಗಿ, ನೊಂದೆನೆಂದು ಸವಿಯ ಬಿಟ್ಟಿತ್ತೇ? ನಾ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ ಹೀನಂಗಳೆಲ್ಲವ ತಂದು ಮುಂದಿಳುಹಲು, ಹಾನಿಯೇ? ಎನ್ನ ತಂದೆ ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನದೇವಯ್ಯ ಕೊಂದಡೆ, ಶರಣೆಂಬುವ ಮಾಣೆ.

೪. ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ತಪ್ಪಿದರೇನು? ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ತಪ್ಪಿದರೇನು? ಅಭಿಮಾನಕ್ಕೆ ತಪ್ಪಿದರೇನು? ಶರಣರು ಶರಣರಲ್ಲಿ ಗುಣವನರಸುವರೇ? ಕೂಡಲಸಂಗನ ಶರಣರು ನೊಂದರೆ, ಸೈರಿಸುವದು.

೫. ಒಂದಾಗಿಹವೈದು ಭೂತ. ಚಂದ, ಸೂರ್ಯ, ನಂದಿವಾಹನ ನಿಮ್ಮ ತನುವಲ್ಲವೇ? ನಿಂದು ನೋಡಲು, ಜಗಭರಿತನಾಗಿಪ್ಪೆ. ಇನ್ನು ನೋಯಿಸುವೆನಾರನಯ್ಯ ರಾಮನಾಥಾ?

೬. ಇದಿರೆನ್ನ ಹಳಿವವರು ನುಡಿಯ ಬೆಳಗುವರು. ಮನದ ಕಾಳಿಕೆಯ ಕಳೆವವರೆನ್ನ ನಂಟರು. ದುರಾಚಾರದಲ್ಲಿ ನಡೆವವರು ಕನ್ನಡಿ ಎನಗೆ. ಹೇಯೋಪಾಯವ ತೋರುವವರು. ಇದು ಕಾರಣ ಅನ್ಯದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಲೊಲ್ಲೆ. ಸಕಳೇಶ್ವರ ದೇವರ ತೋರುವರೊಳರಿಲ್ಲಿಯೇ.

ದುರಾಶೆಯುಳ್ಳವನಾಗಬೇಡ.

೧. ಧರೆ ದೆಸೆವಳಯವೆಲ್ಲ ತನಗಾದಡಂ ನಿಲ್ಲಳು. ಇನಿತು ತ್ರಿಭುವನ ರಾಜ್ಯಪದಂಗಳು ತನಗಾದಡಂ ನಿಲ್ಲಳು. ಅನಿತರೊಳು ತೃಪ್ತಿವಡೆಯಳು. ಈಯಾಶೆ ಎಂಬ ಪಾತಕಿಯನೆಂದಿಂಗೆ ನೀಗಿ, ನಿಮ್ಮನೊಡಗೂಡಿ ಬೇರಾಗದೆಂದಿಪ್ಪೆನೋ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ?

೨. ತೆರಣಿಯ ಹುಳು ತನ್ನ ಸ್ನೇಹದಿಂದ ಮನೆಯ ಮಾಡಿ, ತನ್ನ ನೂಲು ತನ್ನನೇ ಸುತ್ತಿ ಸಾವ ತೆರನಂತೆ, ಮನ ಬಂದುದ ಬಯಸಿ ಬೇವುತ್ತಿರುವೆನಯ್ಯ! ಎನ್ನ ಮನದ ದುರಾಶೆಯ ಬಿಡಿಸಿ, ನಿಮ್ಮತ್ತ ತೋರಾ ಚನ್ನ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೩. ಆಶೆ ಎಂಬವಳು ಆರನಾದಡೂ ತನ್ನತ್ತಲೆಳೆವಳು ನೋಡಾ. ಈ ಆಶೆ ಎಂಬವಳು ಅವರಿವರೆನ್ನದೆ, ಆರನಾದಡೆಯೂ ಕೊಲಲಿಕ್ಕೆ ಬಗೆವಳು. ಈಯಾಶೆ ಎಂಬವಳಿಂದಲೇ ನಿಮ್ಮೆಡೆಗಾಣದಿಪ್ಪೆ. ಈಯಾಶೆ ಎಂಬವಳ ಎಂದಿಂಗೆ ನೀಗಿ ಎಂದು ನಿಮ್ಮೊಡಗೂಡಿ, ಬೇರಾಗದೆಂದಿಪ್ಪೆನೋ ಕಪಿಲ ಸಿದ್ಧ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಯ್ಯ?

೪. ಆಸೆ ಎಂಬ ವೇಶಿ ಆರನಾದಡೂ ತನ್ನತ್ತಕರೆವಳು. ಈ ಆಶೆ ಎಂಬಳು ಆರನಾದಡೂ ಗಾಸಿಮಾಡಿ ತನುಮನವ ವ್ರಯವ ಮಾಡುವಳು. ಈ ಆಸೆಯ ವೇಶಿಗೆ ಒತ್ತೆಯ ಕೊಡದ ನಿರಾಸಿಗಳೆಂಬವರಾರನೂ ಕಾಣೆ ನಿಜ ಗುರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರಾ.

೫. ಆಶೆಯ ಏಳ್ಗಾತ ಒಬ್ಬರಾಧೀನದಲ್ಲಿಪ್ಪನು. ಆಶೆಯ ಮನವ ಕೊನೆಯನರಿದಾತ ಕೈಲಾಸದಾಚೆಯಲ್ಲಿಪ್ಪನೆಂದಾತ ನಮ್ಮ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನು.

೬. ಆಶೆಯುಳ್ಳನ್ನಕ್ಕ ಒಬ್ಬರ ಆಶ್ರಯಿಸುವದು. ಆಶ್ರಯದಾಸೆ ಕಷ್ಟ ಕಾಣಿರಯ್ಯ. ಆಸೆಯೇ ದಾಸತ್ವ, ನಿರಾಶೆಯೇ ಈಶತ್ವ ದಾಸತ್ವದ ಈಶತ್ವದ ಈ ಅನುವ ವಿಚಾರಿಸಿ, ನಿರಾಶೆಯಾಗಿಪ್ಪುದೆ ಈಶಪದವಯ್ಯ ಉರಿಲಿಂಗಪೆದ್ದಿಪ್ರಿಯವಿಶ್ವೇಶ್ವರಾ.

೭. ಹೊನ್ನು ಮಾಯೆ ಎಂಬರು, ಹೆಣ್ಣು ಮಾಯೆ ಎಂಬರು, ಮಣ್ಣು ಮಾಯೆ ಎಂಬರು. ಹೊನ್ನು ಮಾಯೆಯಲ್ಲ, ಹೆಣ್ಣು ಮಾಯೆಯಲ್ಲ, ಮಣ್ಣು ಮಾಯೆಯಲ್ಲ. ಮನದ ಮುಂದಣಾಸೆಯೇ ಮಾಯೆ ಕಾಣಾ ಗುಹೇಶ್ವರಾ.

೮. ಆಶೆ ಎಂಬ ಶೂಲದ ಮೇಲೆ, ವೇಷವೆಂಬ ಹೆಣನ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿದರೆ, ಮೇಲುಳ್ಳ ಹಿರಿಯರು ಹೀಗೆ ಸವೆದರು ನೋಡಾ. ಆಶೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸುಳಿವ ಹಿರಿಯರ ಕಂಡು ಗುಹೇಶ್ವರಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಹೇಸಿಕೆಯಾಯಿತ್ತು ಕಾಣಾ ಸಂಗನಬಸವಣ್ಣ.

೯. ಆಶೆ ಎಂಬುದು ಅರಸಿಂಗಲ್ಲದೆ ಶಿವಭಕ್ತರಿಗುಂಟೇ, ಅಯ್ಯ? ರೋಷವೆಂಬುದು ಯಮದೂತರಿಗಲ್ಲದೆ, ಅಜಾತರಿಗುಂಟೇ? ಈಸಕ್ಕೆಯ ಆಶೆ ನಿಮಗೇಕೆ? ಈಶ್ವರನೊಪ್ಪ. ಮಾರಯ್ಯ ಪ್ರಿಯಅಮಲೇಶ್ವರಲಿಂಗಕ್ಕೆ ದೂರ.

೧೦. ಪರರಾಶೆ ಎಂಬ ಜ್ವರ ಹತ್ತಿ, ನಾನು ಕಳವಳಿಸಿ ನುಡಿವೆನಯ್ಯ! ಹೊನ್ನು, ಹೆಣ್ಣು, ಮಣ್ಣು, ಬಯಸಿ, ವಿಕಳತೆಗೊಂಡಂತೆ ಪ್ರಲಪಿಸುತ್ತ ನುಡಿವೆನಯ್ಯ! ಈ ಕಳವಳವ ನಿಲಿಸಿ, ನಿಮ್ಮ ಕರುಣಾಮೃತವೆಂಬ ಕಷಾಯವನೆರೆದು, ಪರರಾಶೆ ಎಂಬ ಜ್ವರವ ಮಾಣಿಸು, ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಸಂಗಮದೇವಾ.

೧೧. ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡು, ಮನದಲ್ಲಿ ಬಯಸಿ, ಬಣ್ಣಗುಂದಿ ಬಳಲುವರಯ್ಯ. ಬಂದರೆ ಹೆಚ್ಚಿ, ಬಾರದಿದ್ದರೆ ಕುಂದಲೇಕೆ? ಕುಂದಿದರೆ ಬಪ್ಪುದೇ? ಹಿರಿದು ಜರಿದು, ಕರಗಿ, ಕೊರಗಿ, ಕೋಡಿವರಿದು, ಬೆಂದು, ನಿಂದುರಿದು, ಕಡುನೊಂದು, ಭಂಗ ಬಡುತ್ತಿಪ್ಪರಯ್ಯ. ಒಂದು ನಿಮಿಷಾರ್ಧ ನಿಮ್ಮನೆನೆಹಿಲ್ಲ ನೋಡಾ! ಆಶೆ ಎಂಬ ಮಾಯಾ ಪಾಶಸೊಳಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ, ದೋಷ ದುರ್ಗುಣದಿಂದದು ಬಿದ್ದುರುಳುವ ಪಾಶಬದ್ಧರ ಈಶಲಾಂಛನಧಾರಿಗಳೆಂತೆಂಬೆನಯ್ಯ ಮಹಾಲಿಂಗಗುರು ಶಿವಸಿದ್ಧೇಶ್ವರಪ್ರಭುವೇ?

೧೨. ಒಂದಾಸೆಯ ಕುರಿತು ಸರ್ವಮಾತಿಂಗೊಡಲಾಯಿತ್ತು. ಒಂದಾಸೆಯರತು ನಿಂದಡೆ, ಈಶ ಮೂರ್ತಿ ತಾನಾಗಿಪ್ಪ. ಇಂತೀ ಉಭಯದಾಸೆಯಲ್ಲಿ ಗಾಸಿಯಾಗುತ್ತ, ಮಾತಿನ ಮಾಲೆ ಬೇಡ. ಆಶೆಯ ಪಾಶ ಹರಿದು, ಈಷಣತ್ರಯವರತು, ನಿರ್ಜಾತನಾಗಿರ್ದಲ್ಲಿ, ಸದಾಶಿವಮೂರ್ತಿಲಿಂಗವು ತಾನೆ.

೧೩. ಕಾಯವೆಂಬ ಢಕ್ಕೆಯ ಮೇಲೆ, ಜೀವವೆಂಬ ಹಿಡಿಚಂಡು ಬೀಳೆ, ತ್ರಿವಿಧವ ತಾ, ತಾ, ಎಂಬಾಸೆ ಹಿಂ, ಡಿ, ಡಿಂ, ಡಿ, ಎನುತ್ತಿದೆ.

ಇಂತೀ ಉಲುಹಿನ ಭೇದವಲ್ಲಿ ಹೊಲಬುದಪ್ಪದೆ ಗೆಲಬೇಕು ಕಾಲವೆಂಬ ಮಾರಿಯ, ಕಾಲಾಂತಕ ಭೀಮೇಶ್ವರ ಲಿಂಗವನರಿಯಬಲ್ಲಡೆ.

೧೪. ಆಸೆ ಎಂಬ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಮನಸೋತವರೆಲ್ಲ ಕೆಟ್ಟ ಕೇಡನೇನೆಂಬೆನಯ್ಯ? ಯತಿಗಳಾಗಲಿ, ವೇದಾಧ್ಯಾಯಿಗಳಾಗಲಿ, ವ್ರತಿಗಳಾಗಲಿ, ಸರ್ವವಿದ್ಯಾಕಲಾವಂತರಾಗಲಿ, ನರರೊಳಗಾಗಲಿ ಸುರರೊಳಗಾಗಲಿ ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಧನವುಳ್ಳವರ ಬಾಗಿಲ ಕಾಯಿಸಿದಳು ನೋಡಾ. ಇವಳಿಗಾರೂ ಮರುಳಾಗರು. ನಿಜಗುರುಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರಾ ಶರಣರಲ್ಲದವರ ಕಿವಿಯ ಹಿಡಿದು ಕುಣಿಸಿದಳು ನೋಡಾ.

೧೫. ಆಸೆ ಎಂಬ ಶೃಂಖಲದಿಂದ ಬಂಧನವಡೆದವರು ಆರಾದರಾಗಲಿ ದೇಶವ ತೊಳಲಿ ಬಳಲುತ್ತಿಹರು ನೋಡಾ. ಆಸೆ ಎಂಬ ಶೃಂಖಲವ ಮುರಿದ ನಿರಾಶಕರು ಆವ ಧಾವತಿಯಿಂದ ಬಳಲದೆ ಸುಖವಿಹರು ನೋಡಾ. ನಿಜಗುರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರಾ ಆಸೆಯುಳ್ಳಾತನೇ ಮಾಯೆಯುವನು, ನಿರಾಸೆಯುಳ್ಳಾತನೇ ನಿಮ್ಮವನು.

೧೬. ಬಂದುದ ಕಿರಿದು ಮಾಡಿ, ಬಾರದುದ ಹಿರಿದು ಮಾಡಿ, ಆವಾಗ ಚಿಂತಿಸಿ ಬಳಲುತ್ತಿರಲೇಕೆ? ಇರುಹೆ ಆರುದಿಂಗಳು ದವಸವ ಕೂಡಿ ಹಾಕುವಂತೆ, ತಾ ಕಿರಿದಾದಡೂ ಆಸೆ ಹಿರಿದಾಯಿತ್ತು. ಸ್ಥೂಲಕಾಯವಾದ ಮದಗಜಕ್ಕೇನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆಯುಂಟೇ? ಇಲ್ಲ. ಇರುಹೆಯು ಆನೆಯು ಅಂತರವ ನೋಡಿರಣ್ಣಾ. ಅರಿದು ಸಲಹುವ ಶಿವನಿದ್ದ ಹಾಗೆ, ಬರಿದೆ ಆಸೆಯಿಂದಲೇಕೆ ಸಾವಿರಿ, ನಿಜಗುರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರನಾಧೀನವರಿಯದೆ ?

೧೭. ಆಸೆಗೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಆಸೆಯನೆ ಕಲಿತು, ಪುಣ್ಯಪದವಿಯ ಬಯಸಿದರೆ, ಭವಮಾಲೆಯ ಬರವು ತಪ್ಪದು. ಬೇಡಲು ಹುಟ್ಟಿದ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಬೇಡಲು ವಿಧಿಯೇ? ಸೂಳೆಗೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಪ್ರಾಣಿಗೆ ನಿಜಗುಣ ಸಜ್ಜನವಪ್ಪುದೇ? ಲಿಂಗದುದಯ ಶರಣವಿಸ್ತಾರವು. ಬಯಸಿದರೊಳವೇ ಕೂಡಲ ಸಂಗಮದೇವಾ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ?

೧೮. ಶಿವಶಿವಾ ಈ ಸಂಸಾರದಂದುಗ ದುಂಖವ ನಾನೆಂತು ಪೇಳ್ವೆ? ಹೊನ್ನು ನಾನಾ ವ್ಯಾಪಾರವ ಮಾಡಿ ಧಾವತಿಯಿಂದ ಗಳಿಸುವ ದುಃಖ,

ಆ ಹೊನ್ನು ಜೋಕೆಮಾಡುವದು ದುಃಖ, ಆ ಹೊನ್ನು ಹೋದಮೇಲೆ ಅನೇಕ ದುಃಖ. ಹೆಣ್ಣು ತರುವದು ದುಃಖ. ಆ ಹೆಣ್ಣಾಳುವದು ದುಃಖ, ಆ ಹೆಣ್ಣು ಸತ್ತು ಹೋದಮೇಲೆ ಅನೇಕ ದುಃಖ ಮಣ್ಣು ದೊರಕಿಸುವದು ದುಃಖ, ಆ ಮಣ್ಣಿನ ಧಾವತಿ ಹೋರಾಟಮಾಡುವದು ದುಃಖ, ಆ ಮಣ್ಣು ನಾಶವಾದ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ದುಃಖ. ಇಂತೀ ತ್ರಿವಿಧವು ಮಲ ಸಮಾನವೆಂದರಿಯದೆ, ಹೊನ್ನೆನ್ನದು, ಹೆಣ್ಣೆನ್ನದು ಮಣ್ಣೆನ್ನದು ಎಂಬಿರಿ. ಎಲೆ ಹುಚ್ಚು ಮರುಳು ಮಾನವರಿರಾ, ನೀವು ಮರಣವಾದ ಮೇಲೆ, ಅವು ನಿಮ್ಮ ಕೂಡೆ ಬರ್ಪವೇ? ಬರ್ಪುದಿಲ್ಲ ಹೇಳಾ. ಎಲೆ ಹುಚ್ಚು ಮರುಳರಿರಾ, ಅವು ಆರ ಒಡವೆ ಎಂದರೆ, ಬಲ್ಲರೆ ಹೇಳಿರಿ, ಅರಿಯದಿದ್ದರೆ ಕೇಳಿರಿ. ಹೊನ್ನು ರಾಜರದು, ಹೆಣ್ಣು ಅನ್ಯರದು, ಮಣ್ಣು ಬಲ್ಲಿದರದು. ಇಂತೀ ತ್ರಿವಿಧವು ಅನಿತ್ಯವೆಂದು ತನ್ನ ಸ್ವಾತ್ಮಜ್ಞಾನದಿಂ ತಿಳಿದೆಚ್ಚತ್ತು ವಿಸರ್ಜಿಸಿ, ಗುರುಕಾರುಣ್ಯಮಂ ಪಡೆದು ಲಿಂಗಾಂಗ ಸಂಬಂಧಿಯಾಗಿ ಗುರೂಪಾವಸ್ಥೆಯಂ ಮಾಡಿ ಮುಂದೆ ಮೋಕ್ಷದ ಹಾದಿಯ ಬೇಕೆಂಬ ಯುಕ್ತಿ ವಿವೇಕ ವಿಚಾರಬುದ್ಧಿಯನರಿಯದೆ ಅಶನಕ್ಕಾಗಿ ಮಣ್ಣುಮಚ್ಚಿ, ವ್ಯಸನಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಣ್ಣುಮಚ್ಚಿ, ಅಂಗಸುಖಕ್ಕಾಗಿ ಹೊನ್ನುಮಚ್ಚಿ, ಇಂತೀ ತ್ರಿವಿಧಾಸೆ ಆಮಿಷದ ಮಕಾರದಿಂದ ಮನಮಗ್ನರಾಗಿ ಮತಿಗೆಟ್ಟು ಮುಂದುಗಾಣದೆ, ಸಟೆಯ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಹೊಡೆದಾಡಿ, ಹೊತ್ತುಗಳೆದು ವ್ಯರ್ಥಸತ್ತು ಹೋಹ ಕತ್ತೆ ಸೂಳೆಯ ಮಕ್ಕಳ ಬಾಳ್ವೆ ಶುನಿಸೂಕರ ಕುಕ್ಕುಟನ ಬಾಳ್ವೆಗಿಂದತ್ತತ್ತ ಎಂದಾತ ನಿಮ್ಮ ಶರಣಪೀರಾದಿವೀರ ಕಾಡಿನೊಳಗಾದ ಶಂಕರಪ್ರಿಯ ಚನ್ನಕದಂಬ ಲಿಂಗನಿರ್ವಾಣಿಯ ಪ್ರಭುವೇ.

೧೯. ಈಯಾಸೆ ಎಂಬವಳು ವಾಹಿಗೊಟ್ಟಿಗೆಗಳಂ ಕಟ್ಟಿಸಿ, ನದಿಯೊಳಗಂ ಪೊಗಿಸಿ ಪರದೇಶಕ್ಕಂ ನೂಂಕುವಳು. ಈ ಯಾಸೆ ಎಂಬ ಪಾತಕಿಯಿಂದವೇ ನಿಮ್ಮೆಡೆಗಾಣದಿಪ್ಪೆನು. ಈ ಯಾಸೆ ಎಂಬ ಪಾತಕಿಯನೆಂದಿಂಗೆ ನೀಗಿ ಎಂದು ನಿಮ್ಮನೊಡಗೂಡಿ ಬೇರಾಗದಿಪ್ಪೆನೋ ಹೇಳಾ ಎನ್ನ ಕಪಿಲ ಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ?

೨೦. ಆದಿ ಮಧ್ಯಾವಸಾನದಲ್ಲಿ ಎನ್ನನಾಸೆಯೇ ಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ಶಿವಶಿವಾ, ಆಸೆಯಿಂದಲೇ ಗಾಸಿಯಾಗುತ್ತಿದೇನೆ. ಶಿವಶಿವಾ, ಈ ಹೊನ್ನು ಹೆಣ್ಣು ಮಣ್ಣಿನಾಸೆಯೇ ಗಾಸಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಶಿವಶಿವಾ, ಈ ಯಾ

ಸೆಯು ಕೆಡಿಸಿ ನಿಮ್ಮ ಶ್ರೀಪಾದದಾಸೆಯೇ ನಿವಾಸವಾಗಿರಿಸಯ್ಯ ಎನ್ನ ಸುರಿಲಿಂಗ ಪೆದ್ದಿಪ್ರಿಯವಿಶ್ವೇಶ್ವರಾ.

೨೧. ಲೋಕದವರನೊಂದು ಭೂತ ಸೋಂಕಿದಡೆ ಆ ಭೂತದಿಚ್ಛೆಯಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ಇಚ್ಛೆ ಇಲ್ಲ ನೋಡಾ. ವೇಷಧಾರಿ ಆಸೆಯಿಂದ ಗಾಸಿಯಾಗಲೇಕಯ್ಯ? ಆನೆಯ ಚೋಹವ ತೊಟ್ಟು ನಾಯಾಗಿ ಬೊಗಳುವ ಮಾನವರನೇನೆಂಬೆ ಗುಹೇಶ್ವರಾ?

ವ್ಯಭಿಚಾರಮಾಡಬೇಡ.

೧. ಹರಿವ ಹಾವಿಂಗಂಜೆ ಉರಿಯ ನಾಲಿಗೆಗಂಜೆ. ಸುರಿಗೆಯ ಮೊನೆಗಂಜೆ. ಒಂದಕ್ಕಂಜುವೆನೊಂದಕ್ಕಳುಕುವೆ. ಪರಸ್ತ್ರೀ ಎಂಬ ಜೂಜಿಂಗಂಜುವೆ. ಮುನ್ನಂಜದ ರಾವಣನೇವಿಧಿಗೊಳಗಾದ? ಅಂಜುವೆನಯ್ಯ ಕೂಡಲ ಸಂಗಮದೇವಾ.

೨. ಅಡಗ ತಿಂಬರು, ಕಣಕದಡಿಗೆ ಇರಲ್ಕೆ. ಸುರೆಯ ಕುಡಿವರು ಹಾಲಿರಲ್ಕೆ. ಮುಕ್ಕುವರು ಭಂಗಿಯ ಸಕ್ಕರೆ ಇರಲ್ಕೆ. ಸ್ವಸ್ತ್ರೀ ಇದ್ದಂತೆ ಪರಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಆಳುಪುವರು. ಸತ್ತ ನಾಯ ಭಕ್ಷಿಸುವ ಹಡಿಕಿಗರನೇನೆಂಬೆನಯ್ಯ ರಾಮನಾಥಾ?

೩. ನೋಡಲಾಗದು, ನುಡಿಸಲಾಗದು. ಪರಸ್ತ್ರೀಯರ ಬೇಟ ಬೇಡ ಕಾಣಿರೋ. ತಗರ ಬೆನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಹರಿವ ಸೊಣಗನಂತೆ ಬೇಡ ಕಾಣಿರೋ. ಒಂದಾಸೆಗೆ ಸಾಸಿರ ವರುಷ ನರಕದಲ್ಲಿಕ್ಕುವ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಯ್ಯ.

೪. ಹೋಗಬಿಟ್ಟು, ಮರಳಿ ಹಿಂದೆ ನೋಡಿ, ಮತ್ತಾಗಬೇಕೆಂಬ ಸಂದೇಹವುಳ್ಳನ್ನಕ್ಕರ, ಅದೇ ಪರದಾರ. ನಾಯಕ ನರಕ ತಪ್ಪದು. ಅನ್ಯ ವಧುವೆಂಬುದು ನಿಮ್ಮ ರಾಣಿವಾಸ. ಇದೇ ದಿಬ್ಯ, ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೫. ಹೆಣ್ಣ ಕಂಡು ಹೆಚ್ಚಿ ಹೆಕ್ಕಳ ಬಡುವಂತೆ, ಕಣ್ಣಿಟ್ಟು ನೋಡದಿರಾ. ಶಿವಲಿಂಗದೇವನ ಕರಣದಿಚ್ಛೆಗೆ ಹರಿದು, ನರಕದಲ್ಲಿ ನೆರೆದು ಬರುದೊರೆವೋಗದೆ ಪೂಜಿಸು ನಮ್ಮ ರಾಮನಾಥನಾ.

೬. ಗಂಡನುಳ್ಳವ್ಮನ ಗೌರಿ ಎಂದು ಕಂಡಡೆ, ಭೂಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಅರಸಾಗಿ ಪುಟ್ಟುವನಾತನು. ಗಂಡನುಳ್ಳವ್ಮನ ಕಂಡು ಒಡವೆರೆದಾತ ನರಕದಲ್ಲಿ ದಿಂಡುಗೆಡೆದಿಪ್ಪನೈ, ರಾಮನಾಥಾ.

೭. ಬ್ರಹ್ಮದ ಮಾತನಾಡಿ ಕನ್ನೆಯರ ಕಾಲದೆಸೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಲ್ಲಿ, ಪರಬೊಮ್ಮದ ಮಾತು ಅಲ್ಲಿ ಸಿಂದಿಕೆಂಪನಂಬಿಗಚೌಡಯ್ಯ.

೮. ಒಡೆಯರು ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಒಡಗೊಂಡು ಹೋದರೆ, ತುಡುಗುಣಿತನದಲ್ಲಿ ಪರವಧುವ ನೋಡುವ ಸರಸ ಬೇಡ ಕಾಣಿರಣ್ಣಾ. ಒಡೆಯನರಸಿಯ ಸರಸ ಬೇಡವೋ. ಕೂಳ ಸೊಕ್ಕು ತಲೆಗೇರಿ, ರಾಣಿವಾಸದೊಡನೆ ಸರಸ ಬೇಡವೋ. ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವ ಕರೆಯಿಸಿ ತಗನಯ್ಯ.

೯. ದೃಷ್ಟಿ ಕಾಮ್ಯಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ನೆಟ್ಟು ನೋಡಿ, ಒಡೆಯರು ಭಕ್ತರ ವಧುಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತಾ ದೃಷ್ಟಿಯ ಮುಟ್ಟಲೇತಕ್ಕೆ? ಮತ್ತೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಬಿಟ್ಟು ಹೆಣ್ಣು ವ್ರತಕಟ್ಟೆಂದು ಮಾಡಬಹುದೇ? ಮತ್ತದ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಮಿಟ್ಟಿಯ ಭಂಡರಂತೆ ಕುಟ್ಟಿಯಾಡಬಹುದೇ? ಇಂತೀ ಬಾಹ್ಯದೃಷ್ಟಿಗಳ್ಳರ ಆತ್ಮ ಚಿತ್ತಗಳ್ಳರ ವ್ರತಸ್ಥರೆಂದು ಎನಲಾಗದು. ಮನಕ್ಕೆ ಮನೋಹರ ಶಂಭೇಶ್ವರಲಿಂಗವು ಅವರುವ ಮುಟ್ಟದಿಹನಾಗಿ.

ಅರ್ಥಃ--- ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳಲ್ಲಿ ನಯನವು ಕಾಮವಿಕಾರದ ಬಯಕೆಯಿಂದ ಕೀಲ್ಯೆಸಿ, ಹಾವಭಾವ ವಿಲಾಸ ವಿಭ್ರಮಂಗಳ ನೋಡಿದಲ್ಲಿ, ಭಕ್ತ ಮಾಹೇಶ್ವರುಗಳು ಬಳಿಕ ವಿಕಾರದೃಷ್ಟಿಯನಂಗೀಕರಿಸಲೇತಕ್ಕೆ? ಸಮಯದವರುಗಳು ಶೀಲವ್ರತಾಚಾರಕ್ಕೆ ತಪ್ಪಿತ್ತೆಂದು ಬೇರ್ಪಡಿಸಿದ ಹೆಣ್ಣನು ಮೇಲುಶೀಲ ಮೇಲುವ್ರತವ ಕಟ್ಟುಮಾಡಬಹುದೇ? ಬಳಿಕ ಮೇಲುಶೀಲ ಮೇಲುವ್ರತವ ಕಟ್ಟಿ, ಆ ಹೆಣ್ಣ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಮಿಟ್ಟಿಕೋಲಿನಹಾಗೆ ಆಚಾರಕ್ಕೆ ತಪ್ಪುಕರಾಗಿ, ಲಜ್ಜೆ ಭಂಡರ ಹಾಗೆ, ತನ್ನ ಸಮಶೀಲವಂತರು ಕಂಡು, ನೀನು ಇಂಥ ಶೀಲವ್ರತಾಚಾರವುಳ್ಳವ, ಆಚಾರ ಭ್ರಷ್ಟೆಯಾದ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಮೇಲುಶೀಲ ಮೇಲುವ್ರತವ ಕಟ್ಟಿ ಕೂಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೇ, ಎಂದಲ್ಲಿ, ಅಹುದಲ್ಲಾ ಎಂದು ಅವರೊಡನೆ ಬಡಿದಾಡಬಹುದೇ? ಇಂತೀ ಬಹಳವಾದ ಕಾಣಲ್ಪಟ್ಟಾಚಾರಕ್ಕೆ ತಪ್ಪುಕರಾದವರನು ತನ್ನ ಅರುವಿಂಗೆ

ವಂಚಕರಾದವರನು ವ್ರತವುಳ್ಳವರೆಂದು ಹೇಳಬಾರದು. ಪರಶಿವಲಿಂಗವು ಅವರುಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯದಿಪ್ಪನಾಗಿ ಎಂಬುದರ್ಥ.

೧೦. ಶಿವಪೂಜೆ ಎತ್ತ? ವಿಷಯದ ಸವಿ ಎತ್ತ? ಆ ವಿಷಯದ ಸವಿ ತಲೆಗೇರಿ ಶಿವಪೂಜೆಯ ಬಿಟ್ಟು, ವೇಶಿಯರ ಎಂಜಲ ಹೇಸದೆ ತಿಂಬ ದ್ರೋಹಿಗಳನೇನೆಂಬೆನೈ ರಾಮನಾಥಾ?

೧೧. ಸಾಸಿವೆಯಷ್ಟು ಭಕ್ತಿಯುಳ್ಳನ್ನಕ್ಕರ, ವೇಶಿಯ ಮುಟ್ಟದಡೆ, ಹೊಲೆಯರ ಮನೆಯ ಮುರುಹ ಹೊರಗಿರಿಸಿದಡೆ, ಹಂದಿ ಬಂದು ಮೂಸಿ ಪೋದಂತೆ, ಕಾಣಾ ರಾಮನಾಥಾ.

೧೨. ವೇಶಿಯ ಎಂಜಲ ತಿಂದು, ಈಶ್ವರಪ್ರಸಾದವ ಭುಂಜಿಸಿದಡೆ, ಓಸರಿಸಿತ್ತಯ್ಯ ಲಿಂಗವು. ಆತ ದ್ರೋಹಿ, ಭಾಷೆ ತಪ್ಪುಕನವನು, ಭವದಲ್ಲಿ ಬಳಲುವನು. ಅಂತಹವನ ಕಂಡು, ಹೇಸಿ ಕಡೆಗೆ ತೊಲಗಿದೆ ಕಾಣಾ ರಾಮನಾಥಾ.

೧೩. ದೇಶ ಗುರಿಯಾಗಿ ಲಯವಾಗಿ ಹೋದವರ ಕಂಡೆ. ತಮ್ಮಂಥ ಗುರಿಯಾಗಿ, ಲಯವಾಗಿ ಹೋದವರ ಕಂಡೆ. ಕಾಮ ಗುರಿಯಾಗಿ ಬೆಂದು ಹೋದವರ ಕಂಡೆ. ನೀ ಗುರಿಯಾಗಿ ಹೋದವರ ಕಾಣೆ, ಗುಹೇಶ್ವರಾ.

೧೪. ಅಸುರನೈಶ್ವರ್ಯವನೆಣಿಸುವರೆ, ಸೀತೆಗೆ ಸರಿಮಿಗಿಲೆನಿಸುವ ರೆಂಟುಕೋಟಿ ಮತಿವಂತೆಯರು, ಶಿರಃ ಪ್ರಧಾನರೆಂಟು ಕೋಟಿ. ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದ ದಳವು, ಲಕ್ಷಕುಮಾರರು, ದಿಕ್ಪಾಲಕರವನ ಮನೆಯ ಬಂಧನದಲ್ಲಿಪ್ಪರು, ಸುರಸತಿಯರನೆಲ್ಲರನಾತ ಸೆರೆಮಾಡಿಯಾಳಿದ. ಶಿವನೇ, ನೀನು ಕರುಣಿಸಿದಂತಿರದೆ, ಪರವಧುವಿನ ಬೇಟವವನ ಪ್ರಾಣವ ಕೊಂಡಿತ್ತು. ಇದನರಿತು ಪರವಧುವಿಗೆಳೆಸುವವರ ಕಂಡು, ಗರುಡನ ಕಂಡ ಸರ್ಪ ಧರೆಗಿಳಿವಂತೆ, ಅಡಗಿಪ್ಪೆನಯ್ಯ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೧೫. ಗಂಡನುಳ್ಳ ಹೆಂಡಿರ ಕಂಡು, ಆಳುಪದಿರಾ ಮನವೇ. ಬಂದ ಬಸಿರನು, ಉಂಡ ಮೊಲೆಯನು ಕಂಡು, ಮರುಗದಿರಾ ಮನವೇ. ಉದ್ದಂಡತನದಲಿ ನಡೆವ ಭಂಡರನು ಹುಳುಗೊಂಡದಲ್ಲಿಕ್ಕದೆ ಬಿಡುವನೇ ನಮ್ಮ ದೇವರಾಯ ಸೊಡ್ಡಳಾ?

೧೬. ಶರಣ ಸತಿ ಲಿಂಗಪತಿ ಎಂದು ಬಣ್ಣಿಸಿ, ಒಪ್ಪವಿಟ್ಟ ನುಡಿದುಕೊಂಬ ಕುಟಿಲವೆಣ್ಣಲ್ಲವಯ್ಯ. ನಾನು ನಿನಗೆ ಮುಚ್ಚಿ ಮರುಳಾದ ಪ್ರತಿವ್ರತೆ. ಅಹುದು ಅಲ್ಲವೆಂಬುದಕ್ಕೆ ದೃಷ್ಟವಕೊಟ್ಟ ನುಡಿವುತಿಪ್ಪೆ ಕೇಳಯ್ಯ ಗಂಡನೇ. ಮಾನವರ ಸಂಚಾರವಿಲ್ಲದ ಮಹಾ ಹೇರಡವಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೋಗುತ್ತಿಪ್ಪಾಗ, ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸೋಮಸೂರ್ಯಡಿಯ ಸೊಬಗಿನ ಸಿಡುಹುಬ್ಬಿನ ಕಡುಜಾಣ್ಮೆ, ಅಲರ್ಗಣ್ಣ ಅಂಬುಜಮುಖಿ, ಮುಗುಳ್ನಗೆಯ ಸೊಗಸುವೆಣ್ಣು, ಬಂದುಗೆ ಬಾಯ ಅಂದವುಳ್ಳವಳು, ನಳಿತೋಳ ನಾಯಿಕೆ, ಕಕ್ಕಸ ಕುಚದ ಸೊಕ್ಕು ಜವ್ವನೆ, ಸೆಳೆ ನಡುವಿನ ಸಿರಿವಂತೆ, ಕುಂಭಸ್ಥಳದ ನಿತಂಬಿನಿ, ಹೊಂಬಾಳೆದೊಡೆಯ ಕಂಬು ಕಂಧರೆ, ಚರಣದ ಮಂದಗಮನೆ, ಇಂತಪ್ಪ ಚಲುವಿನ ಕೋಮಲ ಲತಾಂಗಿ, ಸರ್ವಾಭರಣಂಗಳಂ ತೊಟ್ಟ, ನಮದುಕೂಲವನುಟ್ಟ, ಅನುಲೇಪನಗಳನು ಗೆಯ್ದು, ನಡೆತಂದು, ಎನ್ನಮರ್ದಪ್ಪಿ, ಆಲಂಗಿಸಿ, ಮೋಹಿಸಿ, ಮುದ್ದು ಮಾಡಿ, ಕಾಮಾತುರದ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಎನ್ನ ಕರಮಂ ಪಿಡಿದು, ತನ್ನ ಕೂಟಕ್ಕೆ ಒಡಂಬಡಿಸುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ನಾನು ಹುಲಿ ಹಿಡಿದ ಕಪಿಲೆಯಂತೆ ನಡುಗುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಪರಮಾತ್ಮನೇ, ನಿನ್ನ ಸತಿಯ ಕೈವಿಡಿದು, ಎನ್ನ ರಕ್ಷಣ್ಯವಂ ಮಾಡು. ಅದಲ್ಲದೆ, ಆವಳಿಗೆ ಕಿಂಚಿತ್ತು ಮನಸೋತೆನಾದಡೆ, ನೀ ನೂಂಕೆನ್ನ ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರ ಎಕ್ಕಲನರಕದಲ್ಲಿ. ಎನ್ನನು ಇಕ್ಕದಿದ್ದೆಯಾದಡೆ, ನಿಮಗೆ ನಿಮ್ಮಾಣೆ, ನಿನ್ನ ಅರ್ಧಾಂಗಿಯಾಣೆ, ನಿಮ್ಮ ಬಸವಾದಿ ಪ್ರಮಥರಾಣೆ. ಎನ್ನ ಅತಿ ಬಿರಿದಿನ ಭಾಷೆ ಎಂಬುದು ನಿನ್ನ ಕರುಣವಯ್ಯ, ಘನಲಿಂಗಿಯ ಮೋಹದ ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೧೭. ಅಮರಾವತಿ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ದೇವೇಂದ್ರನಾಳುವ ನಂದನವನವಯ್ಯ! ಅತ್ತ ಸಾರೆಲೆ ಕಾಮಮೋಹವೇ. ನೀನು ಲೋಕಾದಿಲೋಕವ ಮರುಳ ಮಾಡಿದೆ ಕಾಮಾ! ಗುಹೇಶ್ವರಲಿಂಗವನರಿಯೆ.

೧೮. ಎಸೆಯದಿರು ಎಸೆಯದಿರು ಕಾಮಾ, ನಿನ್ನ ಬಾಣ. ಎಸೆಯಲೇಕೋ? ಕಾಮ, ಕ್ರೋಧ, ಲೋಭ, ಮೋಹ, ಮದ, ಮತ್ಸರ ಇವು ಸಾಲವೇ? ನಿನಗೆ ಗುಹೇಶ್ವರಲಿಂಗದ ವಿರಹದಲ್ಲಿ ಬೆಂದವರ ಮರಳಿ ಸುಡಲುಂಟೇ ಮರುಳು ಕಾಮಾ?

ದಾನಮಾಡು.

೧. ಕಾಗೆ ಒಂದಗಳು ಕಂಡರೆ, ಕರೆಯದೇ ತನ್ನ ಬಳಗವನೆಲ್ಲ ವನು? ಕೋಳಿ ಒಂದ ಗುಟುಕ ಕಂಡರೆ, ಕರೆಯದೇ ತನ್ನ ಕುಲವನೆಲ್ಲವನು? ಶಿವಭಕ್ತನಾಗಿ ಭಕ್ತಿಪಕ್ಷವಿಲ್ಲದಿದ್ದಡೆ, ಕಾಗೆ ಕೋಳಿಗಿಂತ ಕರಕಷ್ಟ, ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೨. ಆಯುಷ್ಯ ಉಂಟು, ಪ್ರಳಯವಿಲ್ಲೆಂದು ಅರ್ಥವ ಮಡಗುವಿರಿ. ಆಯುಷ್ಯ ತೀರಿ, ಪ್ರಳಯ ಬಂದರೆ, ಆ ಅರ್ಥವನುಂಬುವರಿಲ್ಲ. ನೆಲನನಗಿದು ಮಡಗದಿರಾ. ನೆಲ ನುಂಗಿದರುಗುಳುವುದೇ? ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಿ, ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ನೆರಹಿ, ಉಣ್ಣದೆ ಹೋಗದಿರಾ! ನಿನ್ನ ಮಡದಿಗಿರಲೆಂದರೆ, ನಿನ್ನ ಮಡದಿಯ ಕೃತಕ ಬೇರೆ. ನಿನ್ನ ಒಡಲು ಕೆಡೆಯಲು, ಮತ್ತೊಬ್ಬನಲ್ಲಿಗೆ ಅಡಕದೆ ಮಾಣ್ಬಳೇ? ಹೆರರಿಗಿಕ್ಕಿ ಹೆಗ್ಗುರಿಯಾಗಿ ಕೆಡಬೇಡ. ಕೂಡಲಸಂಗನಶರಣರಿಗೆ ಒಡವೆಯ ಸವಿಸುವದು.

೩. ಒಡಲು, ಒಡವೆ, ಧರೆ ನಿನಗಾಯಿತ್ತೆಂದು ಉಣಲೊಲ್ಲದಿಪ್ಪ ಮರುಳ ಮಾನವಾ, ನೀನು ಕೇಳಾ. ಆಡವಿಯನೆ ಕೆಳಿಕೊಂಡು, ನೆಲದೊಳಗೆ ಬೈಚಿಟ್ಟು, ಹೊಲಬುದಪ್ಪಿ ಭೂತಕ್ಕೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೆಯೋ? ಹಾಗಕ್ಕೆ ಹಾಗ ಗಳಿಸಿ ಆಗಾಯಿತ್ತೆಂದು ಉಣಲೊಲ್ಲದಿಪ್ಪ ಮರುಳೇ ಕೇಳು. ಇದನರಿದು ಕಲ್ಯಾಣದ ತ್ರಿಪುರಾಂತಕಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಗಾವುದಿ ಮಾಚಯ್ಯ ಹೇಳಿದುದ ಕೇಳು ಮಾನವಾ.

೪. ಭಕ್ತರು ದ್ರವ್ಯವ ಗಳಿಸಿದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ತನುವಿದ್ದಲ್ಲಿಯೇ ಗುರು ಲಿಂಗ ಜಂಗಮಕ್ಕರ್ಪಿಸುವದು. ಇವೇ ಸದ್ಭಕ್ತಿಯ ಹೊಲಬು. ತಾನಳಿದ ಮತ್ತೆ, ಮನೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆಂದಡೆ, ಆಚಾರಕ್ಕೆ ಭಂಗ. ಆತನೇ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಸ್ವಾಮಿದ್ರೋಹಿ. ಇದನರಿದು ಕಲ್ಯಾಣದ ತ್ರಿಪುರಾಂತಕಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಗಾವುದಿ ಮಾಚಯ್ಯ ಹೇಳಿದುದ ಕೇಳಿ ಎಲ್ಲರೂ ಸತ್ಯವೆನ್ನಿರಣ್ಣಾ.

೫. ಎಂಬತ್ತುನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಮುಖದೊಳಗೊಂದೇ ಮುಖವಾಗಿ ಕಾಡಿ ನೋಡೆನ್ನನು. ಬೇಡಿ ನೋಡೆನ್ನನು. ಬೇಡದಿದ್ದರೆ, ಅಯ್ಯಾ, ನಿಮಗೆ ಪ್ರಮಥರಾಣೆ. ನಿಮಗೆ ನೀವಾವ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಬೇಡಿದಡೆ, ಈವೆನು ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಯ್ಯ.

೬. ತನುವ ಬೇಡಿದಡೀವೆ. ಮನವ ಬೇಡಿದಡೀವೆ. ಧನವ ಬೇಡಿದಡೀವೆ. ಬೇಡು ಬೇಡೆಲೆ ಹಂದೆ. ಕಣ್ಣ ಬೇಡಿದಡೀವೆ. ತಲೆಯ ಬೇಡಿದಡೀವೆ. ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ, ನಿಮಗಿತ್ತು ಶುದ್ಧನಾಗಿಪ್ಪೆ ನಿಮ್ಮ ಪುರಾತನರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ.

೭. ಹುಟ್ಟಿತ್ತ ದ್ರವ್ಯವನರಿಯದವಂಗೆ ಐಶ್ವರ್ಯವಂತ ಮಗನಾದರೆ, ಲಕ್ಷಸಂಖ್ಯಾಯ ಹಿರಣ್ಯವ ತಂದು ಸಂತೋಷ ಬಡಿಸುವಂತೆ, ಕಾಳಗ ಮುಖವಾವುದೆಂದರಿಯದ ಹಂದೆ ನೃಪಂಗೆ ಒಬ್ಬ ಕ್ಷತ್ರಿಯನಹ ಕುಮಾರ ಹುಟ್ಟಿ ಕಿಗ್ಗಡಲ ರಕ್ತದ ಹೊನಲಲ್ಲಿ ಕಡಿದು ಮುಳುಗಾಡುವ ಕೊಳಂಗಳ ಕಂಡು ಪರಿಣಾಮಿಸುವಂತೆ, ಆನು ಪರಿಣಾಮಿಸುವೆನಯ್ಯ, ಕೂಡಲ ಸಂಗಮದೇವಾ, ನೀವು ಬಂದೆನ್ನ ಬೇಡಿದಡೆ.

೮. ಗೆಜ್ಜಲು ಮನೆಮಾಡಿ, ಸರ್ಪಂಗೀಡಾದಂತೆ, ತಾನತ್ತಣ ದ್ರವ್ಯವತಂದು, ಇತ್ತ ಮಾಡಿದಡೆ, ನಿನಗೆತ್ತಣ ಮುಕ್ತಿ ಅಮರೇಶ್ವರ ಲಿಂಗವೇ?

೯. ಸ್ವಲ್ಪ ಅಮೃತಾನ್ನವನೊಯ್ದು, ಹುತ್ತವೆಂದು ಬಿಲದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ಹೊಯ್ವ ತೊತ್ತಿಗೆಲ್ಲಿಯದೋ ಶಿವಾಚಾರ? ಅದು ಎಂತೆಂದೊಡೆ ಕಲ್ಲ ನಾಗರ ಕಂಡರೆ, ಹಾಲು ಹೊಯ್ಯೆಂಬಳು. ಬದುಕಿದ ನಾಗರ ಕಂಡರೆ, ಕೊಲ್ಲು, ಕೊಲ್ಲು, ಎಂಬಳು. ಉಂಬ ದೇವರು ಬಂದರೆ, ಇಲ್ಲವೆಂದು ಅಟ್ಟುವಳು. ಉಣ್ಣದ ಕಲ್ಲುಪ್ರತಿಮೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟು, 'ಉಣ್ಣು' 'ಉಣ್ಣು' ಎಂಬಳು. ಇಂತೀ ವೇಷದ ಡಂಭ ತೊತ್ತಿಗೆ ವಿಚಾರಿಸದೆ, ಲಿಂಗವ ಕೊಡಲಾಗದೆಂದಾತ ನಮ್ಮ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ.

೧೦. ಪರಮ ಪುರುಷಾರ್ಥವನರಿಯದ ಕೆಟ್ಟ ನರಗುರಿಗಳು ನೀವು ಕೇಳಿರೋ. ಪರಮ ಪುರುಷಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಣವ ಕೊಟ್ಟವರುಂಟು. ಮರಳಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕೀರ್ತಿದೇಹವಂ ಪಡೆದವರ ಪರಿಯ ಕೇಳು. ಮನದೊಳಗೆ ಪರಮ ಪುರುಷಾರ್ಥಿಯಾದರೆ ವೀರ ವಿಕ್ರಮನಂತಾಗಬೇಕು. ಪರಮ ಪುರುಷಾರ್ಥಿಯಾದರೆ ಬಸವಕುಮಾರನಂತಾಗಬೇಕು. ಪರಮ ಪುರುಷಾರ್ಥಿಯಾದರೆ ಕಪೋತ ಪಕ್ಷಿಯಂತಾಗಬೇಕು. ಇಂತೀ ಪರಮ ಪುರುಷಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಣವ ಕೊಟ್ಟವರುಂಟು. ಹಣವೇನು ದೊಡ್ಡಿತ್ತು? ಮಣ್ಣೇನು ದೊಡ್ಡಿತ್ತು? ಉದಕವೇನು ದೊಡ್ಡಿತ್ತು? ವಸ್ತ್ರವೇನು ದೊಡ್ಡಿತ್ತು? ಮಠ

ವೇನು ದೊಡ್ಡಿತ್ತು? ಇಂತಿವುಗಳೊಳು ಒಂದನಾವರೂ ಪರಮಪುರುಷಾರ್ಥಕ್ಕೆ ನೀಡಿ, ಮಾಡದೆ ತನ್ನ ಶರೀರವ ಹೊರೆದುಕೊಂಡು ಬದುಕುವೆನೆಂಬ ಮೂಳಂಗೆ ಇಹಪರನಾಸ್ತಿ ಎಂದಾತ ನಮ್ಮ ಅಂಬಿಗರಚೌಡಯ್ಯನು.

೧೧. ಅರ್ಥ ಪ್ರಾಣಾಭಿಮಾನವನೊಪ್ಪಿಸಿದಲ್ಲಿ, ಭಕ್ತನಪ್ಪನೇ? ಅಲ್ಲ. ಆದಿರುದ್ರನ ಮಗಳು ಆದಿಶಕ್ತಿ. ಈ ಆದಿಶಕ್ತಿಯ ಮಗ ವಿಷ್ಣು. ಆ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಅರ್ಧಾಂಗಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿ. ಈ ತೊತ್ತಿನ ತೊತ್ತಿನ ಪಡಿದೊತ್ತನೊಪ್ಪಿಸಿದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತನಪ್ಪನೇ? ಅಲ್ಲ. ಎನ್ನ ಮನದೊಡೆಯ ಮಹಾದೇವ, ನಿಮ್ಮ ಸೊಮ್ಮು ನಿಮಗೊಪ್ಪಿಸಿ, ನಾನು ಶುದ್ಧನಪ್ಪೆ ಕಾಣಾ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೧೨. ಹತ್ತು ಮತ್ತರಭೂಮಿ, ಬತ್ತುವ ಹಯನ, ನಂದಾದೀವಿಗೆಯ ನಡಿಸಿಹೆನೆಂಬವರ ಮುಖವ ನೋಡಲಾಗದು. ಅವರ ನುಡಿಯ ಕೇಳಲಾಗದು. ಅಂಡಜ, ಸ್ವೇದಜ, ಉದ್ಭಿಜ, ಜರಾಯುಜವೆಂಬ ಪ್ರಾಣಗಳಿಗೆ ಭವಿತವ್ಯವ ಕೊಟ್ಟವರಾರೋ? ಒಡಯರಿಗೆ ಉಂಡಿಗೆಯ ಮುರಿದಿಕ್ಕಿದಂತೆ ಎನ್ನಿಂದಲೇ ಆಯಿತ್ತು ಎನ್ನಿಂದಲೇ ಹೋಯಿತ್ತೆಂಬವನ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಮೆಟ್ಟಿ ಹುಡಿಯ ಹೊಯ್ಯದೆ ಮಾಣ್ಬನೇ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ?

೧೩. ಅನವರತ ಮಾಡಿಹೆನೆಂದು ಉಪ್ಪರಗುಡಿಯ ಕಟ್ಟಿ ಮಾಡುವ ಭಕ್ತನ ಮನೆಯದು ಅಂದಣಗಿತ್ತಿಯ ಮನೆ. ಸರ್ವ ಜೀವದಯಾಪರನೆಂದು ಭೂತದ್ಯೆವಕ್ಕಿಕ್ಕುವನ ಮನೆ ಸುಯಿಧಾನದ ಕೇಡು. ಸೂಳೆಯ ಮಗ ಮಾಳವಿಯ ಮಾಡಿದರೆ ತಾಯ ಹೆಸರಾಯಿತ್ತಲ್ಲದೆ ತಂದೆಯ ಹೆಸರಿಲ್ಲ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೧೪. ಲಿಂಗಜಂಗಮಕ್ಕೆ ಮಾಡುವ ಭಕ್ತಿ ಮನಸ್ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿರಬೇಕಲ್ಲದೆ, ಇದಿರಿಟ್ಟು ನುಡಿಯಲಾಗದು. ಅದೇನು ಕಾರಣವೆಂದಡೆ ಬಡವನಿಗೆ ಭಾಗ್ಯ ದೊರೆಕೊಂಡಂತಿರಬೇಕಲ್ಲದೆ ಎನ್ನ ಪದಾರ್ಥವ ನಾನು ಮಾಡಿದೆನು, ಅವರು ಕೈಕೊಂಡರೆಂದು ತನ್ನ ಖ್ಯಾತಿ ಭಕ್ತಿಯನು ಮನ ಹಿಗ್ಗಿ ಅನ್ಯರೊಡನೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡರೆ ಶಿವನೊಪ್ಪುಗೊಳ್ಳನು, ಪುರಾತನರು ಮೆಚ್ಚರು.

ಅಂತಪ್ಪ ಖ್ಯಾತಿ ಭಕ್ತಿ ಎಂದಾಯಿತ್ತೆಂದಡೆ ಹಾವಸಿಗಲ್ಲ ಮೆಟ್ಟಿ ಜಾರಿ ಬಿದ್ದು ಕೊಡನೊಡದಂತಾಯಿತ್ತು ಕಾಣಾ ಅಖಂಡೇಶ್ವರಾ.

೧೫. ಕೊಡುವವ ಮಾನವನೆಂದೊಡೆ ಹೊಡೆ ಬಾಯ ಕೆರಹಿನಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ. ಮಾನೀಶನ ಹೃದಯದೊಳು ತಾನೀಶ ಹೊಕ್ಕು ಸಲುವಷ್ಟು ಕೊಡಿಸುವ ಕಾಣಾ ದೇವರಾಯ ಸೊಡ್ಡಳಾ.

೧೬. ನೀನೀಶನೀಯದೆ ಮಾನೀಶ ನೀವನೇ? ನೀನೀಸುವ ಕಾರಣ ಮಾನೀಶನೀವನು. ಆ ಮಾನೀಶನ ಹೃದಯದೊಳು ಪೊಕ್ಕು, ನೀನೀಸುವ ಕಾರಣದಿಂದ ನೀನೇ ಶರಣೆಂಬೆನಯ್ಯ ರಾಮನಾಥಾ.

೧೭. ಮಾಡುವ ಭಕ್ತಂಗೆಯೂ ಕೊಡುವ ದೇವಂಗೆಯೂ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಕೇಡಿಲ್ಲ. ಮಾಡಿ ಭೋ, ಮಾಡಿ ಭೋ. ಎಲ್ಲವೂ ಸವೆಯಿತು ಹೋಯಿತ್ತೆಂಬ ಚಿಂತೆ ಸಂತೋಷವಿಲ್ಲದೆ ಮಾಡಿ ಭೋ ನಮ್ಮ ಸಕಳೇಶ್ವರದೇವನರಿದು ಸಲುಹುವನಾಗಿ.

೧೮. ಹಲವು ಕಾಲ ಥಾವತಿಗೊಂಡು ಹಿಡಿದರೆಯೂ ಒಂದನ್ಯಾಯತದಿಂದ ಸಲೆ ಸನ್ನಿಹಿತನಾಗಿಪ್ಪ ಶರಣನ ಭಕ್ತಿ ಒಂದನ್ಯಾಯತದಿಂದ ಕೆಡುವುದು. ಸ್ವಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಗಳಿಸಿದ ಪಿತನ ಧನವ ಅಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಕೆಡಿಸುವ ಸುತನಂತೆ, ಶಿವನ ಸೊಮ್ಮ ಶಿವಂಗೆ ಮಾಡದೆ, ಅನ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದಡೆ, ತನ್ನ ಭಕ್ತಿ ತನ್ನನೆ ಕೆಡಿಸುವದು ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೧೯. ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಡು ತೊರೆಯ ನೆನೆವನಂತೆ, ಆರು ಕೊಟ್ಟೊಡವೆಯ ಆರಿಗಿಕ್ಕಿ ತಾನಾರಾಧಿಸಿಕೊಂಬವನ ನೋಡಾ. ಅಲ್ಲಿ ಗಲ್ಲಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ತಪ್ಪದು. ಇದನರಿದು ಕಲ್ಯಾಣದ ತ್ರಿಪುರಾಂತಕ ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಗಾವುದಿ ಮಾಚಯ್ಯ ಹೇಳಿದುದು ದಿಟವೆನ್ನಿರಣ್ಣಾ.

ಲೋಭಿಯಾಗಬೇಡ.

೧. ಸಂಸಾರವೆಂಬುದೊಂದು ಗಾಳಿಯ ಸೊಡರು. ಸಿರಿ ಎಂಬುದೊಂದು ಸಂತೆಯ ಮಂದಿ ಕಂಡೆಯ್ಯಾ. ಇದನು ನೆಚ್ಚಿ ಕೆಡಬೇಡ. ಸಿರಿ ಎಂಬುದ ಮರೆದು, ಪೂಜಿಸು ನಮ್ಮ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವನ.

೨. ಎಲೆ ಎಲೆ ಮಾನವ, ಅಳಿಯಾಸೆ ಬೇಡೆಲೊ, ಕಾಡಬೆಳದಿಂಗಳ ಸಿರಿಯು ಸ್ಥಿರವಲ್ಲ. ಕೇಡಿಲ್ಲದ ಪದವಿಯ ಕೊಡಲು, ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವನ ಮರೆಯದೆ ಪೂಜಿಸು.

೩. ಹರನೀವಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಿರಿಯು ಬೆನ್ನಲ್ಲಿ ಬಕ್ಕು. ಹರಿದು ಹೆದ್ದೊರೆಯು ಕೆರೆ ತುಂಬಿದಂತಯ್ಯಾ. ನೆರೆಯದ ವಸ್ತು ನೆರೆವುದು ನೋಡಯ್ಯಾ. ಅರಸು ಪರಿವಾರ ಕೈವಾರ ನೋಡಯ್ಯಾ. ಪರಮ ನಿರಂಜನನು ಮರೆವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ತುಂಬಿದ ಹರವಿಯ ಕಲ್ಲು ಕೊಂಡಂತೆ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೪. ಕಾಂಚನವೆಂಬ ನಾಯ ನೆಚ್ಚಿ, ನಿಮ್ಮನು ನಾನು ಮರೆದೆನಯ್ಯಾ. ಕಾಂಚನಕ್ಕೆ ವೇಳೆಯಲ್ಲದೆ, ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ವೇಳೆ ಇಲ್ಲ. ಹಡಿಕಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿದ ಸೊಣಗನು ಅಮೃತದ ರುಚಿಯ ಬಲ್ಲುದೆ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ?

೫. ಸಿರಿ ಬಂದೊದಗಿತ್ತೆಂದು, ಹಿರಿದಾಗಿ ಹಿಗ್ಗಬೇಡ. ಸಿರಿ ಎಂಬುದು ಕನಸಿನ ಪರಿಯಂತೆ ನೋಡಾ. ಎಲೆ ಮರುಳ ಮಾನವ ಇದನರಿತು, ಶ್ರೀಮಹಾದೇವನ ಪೂಜಿಸಿದೊಡೆ, ಸ್ಥಿರವಾದ ಪದವಿಯ ನೀವ ನಮ್ಮ ಅಖಂಡೇಶ್ವರಾ.

೬. ಮಡದಿ, ಮಕ್ಕಳು, ಪಡೆದ ದ್ರವ್ಯವು ಎನ್ನೊಡನೆ ಎಂದು ನೆಚ್ಚಬೇಡರೋ. ಎಲೆ ಹುಚ್ಚ ಮಾನವರಿರಾ, ಅವು ನಿಮ್ಮ ಒಡವೆಯಾದಡೆ, ನೀವು ಮಡಿದು ಹೋಗುವಾಗ್ಗೆ, ನಿಮ್ಮೊಡನೆ ಬಪ್ಪವೇ ಹೇಳಿರೋ? ಇದನರಿತು ತಡೆಯದೆ ಮೃಡನ ಸೇವೆಯೊಳು ತೊಡಗಿದರೆ, ಕಡೆ ಮೊದಲಿಲ್ಲದ ಪದವು ದೊರೆಕೊಂಬುದು ನೋಡಾ, ನಮ್ಮ ಅಖಂಡೇಶ್ವರ ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ.

೭. ಮುನ್ನ ಗಳಿಸಿದವರೊಡವೆಯ ಈಗ ಕಂಡು, ಮತ್ತೆ ಇನ್ನಾರಿಗೆ ಗಳಿಸಿಹಿರಣ್ಣಾ? ಅಂದಂದಿಂಗೆ ಮಳೆ ಬೆಳೆ ತಾನಿದ್ದಂದಿಗೂ ತಪ್ಪದು.

ಇವನರಿದು ಕಲ್ಯಾಣದ ತ್ರಿಪುರಾಂತಕಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಗಾವುದೀಮಾಚಯ್ಯ ಹೇಳಿದುದು ದಿಟವೆನ್ನಿರಣ್ಣಾ.

೮. ಪಶು ಸಾವುತ್ತ ತನ್ನ ಶಿಶುವಿಂಗೆ ಏನ ಗಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿತ್ತು? ಪಿಂಡ ಹುಟ್ಟುವಾಗ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಚಿತ, ಪ್ರಾರಬ್ಧ, ಆಗಾಮಿ ತಪ್ಪದೆಂದೆ. ಆರು ಸತ್ತಡೂ, ಲೇಸಿಗರಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ತಮ್ಮಿಷ್ಟಕ್ಕೆ ಲೇಸಿಗರೆಲ್ಲರು. ಇದು ತಪ್ಪದು ಕಲ್ಯಾಣದ ತ್ರಿಪುರಾಂತಕಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಗಾವುದೀ ಮಾಚಯ್ಯ ಹೇಳಿದುದು ದಿಟವೆನ್ನಿರಣ್ಣಾ.

೯. ಧನದಲ್ಲಿ ಶುಚಿ, ಪ್ರಾಣದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಭಯ, ಇದಾರಿಂಗಳವಡು ವುದಯ್ಯ? ನಿಧಾನ ತಪ್ಪಿ ಬಂದರೆ, ಒಲ್ಲೆನೆಂಬುವರಿಲ್ಲ. ಪ್ರಮಾದವಶದಿಂ ಬಂದರೆ, ಹುಸಿ ಎಂಬುವರಿಲ್ಲ, ನಿರಾಶೆ ನಿರ್ಭಯ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ, ನೀನೊಲಿದ ಶರಣಂಗಲ್ಲದಿಲ್ಲ.

೧೦. ನಿಲ್ಲಿಸಬಹುದಯ್ಯ ಒಂದೇ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಕಾಳೋರಗನ. ನಿಲ್ಲಿ ಸಬಹುದಯ್ಯ ಒಂದೇ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಪಾರುವ ಪಕ್ಷಿಯನು. ನಿಲ್ಲಿಸಬಹು ದಯ್ಯ ಒಂದೇ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಹೆಬ್ಬುಲಿಯ. ನಿಲ್ಲಿಸಬಹುದಯ್ಯ ಒಂದೇ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಮೃತ್ಯುವೆಂಬ ಹೆಮ್ಮಾರಿಯ. ಲೋಭವೆಂಬ ಗ್ರಹ ಹಿಡಿದ ವರನು ಯಾತರಿಂದಲೂ ಬಿಡಿಸಲಾಗದು. ಈ ಲೋಭಕ್ಕೆ ದರಿದ್ರವೇ ಔಷಧವು. ಹೇಳಿದರೆ ಕೇಳರು, ತಾವು ತಿಳಿಯರು, ಶಾಸ್ತ್ರವ ನೋಡರು, ಭಕ್ತಿಯ ಹಿಡಿಯರು. ಇಂತಹ ಗೊಡ್ಡ ಮೂಳ ಹೊಲೆಯರಿಗೆ ಕರ್ಮ ವೆಂಬ ಶರಧಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಉರುಳಾಡುವದೇ ಸತ್ಯವೆಂದಾತ ನಮ್ಮ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ನಿಜಶರಣನು.

೧೧. ಅರ್ಥವ ಗಳಿಸಿ ಆತ್ಮ ಪುತ್ರರ್ಗಿರಿಸಬೇಡ. ಆರಿಗಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಶಿವನಲ್ಲದೆ ಹಿತವಹರಿಲ್ಲವೆಂದರಿದು ಶಿವನೊಡವೆಯ ಶಿವನವರಿಗೆ ಕೊಡು ಮರುಳೇ. ಅರ್ಥದಲ್ಲೇನೂ ಸುಖವಿಲ್ಲ. ಅರ್ಥವನಾರ್ಜಿಸುವಲ್ಲಿ ದುಃಖ, ಆರ್ಜಿಸಿದ ಧನವ ರಕ್ಷಿಸುವಲ್ಲಿ ದುಃಖ, ನಾಶವಾದಡೆ ದುಃಖ, ವೆಚ್ಚವಾದಡೆ ದು:ಖ, ಈ ಪರಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಥದಿಂದ ಸದಾ ದುಃಖವಡೆ ದವರಿಗೆ ಸುಖವಿಲ್ಲೆಂದರಿಯದೆ ಧನದರ್ಥದ ಮರವೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಲುತ್ತಿಹ ಮನುಜರಿಗಿನ್ನಾವ ಗತಿಯೂ ಇಲ್ಲವಯ್ಯಾ ನಿಜಗುರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧ ಲಿಂಗೇಶ್ವರಾ.

ನಿಷ್ಕಪಟಿಯಾಗಿರು.

೧. ಎನ್ನ ನಡೆಯೊಂದು ಪರಿ. ಎನ್ನೊಳಗೇನೂ ಶುದ್ಧವಿಲ್ಲ ನೋಡಯ್ಯ. ನುಡಿಗೆ ತಕ್ಕ ನಡೆ ಕಂಡರೆ, ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವ ನಿಮ್ಮೊಳಗಿಪ್ಪನಯ್ಯ.

೨. ಎಗಡೆಲೆಯಂತೆ ಒಳಗೊಂದು ಹೊರಗೊಂದಾದರೆ, ಮೆಚ್ಚುವನೇ ಶಿವನು? ಬಾರದ ಭವಂಗಳಲ್ಲಿ ಬರಿಸುವನಲ್ಲದೆ, ಮೆಚ್ಚುವನೇ? ಅಘೋರ ನರಕವನುಣಿಸುವನಲ್ಲದೆ ಮೆಚ್ಚುವನೇ? ಉಡುಹಿನ ನಾಲಿಗೆಯಂತೆ ಎರಡಾದರೆ, ಕೂಡಲಸಂಗಯ್ಯ ಮೆಚ್ಚುವನೇ?

೩. ಒಲಿಯು ಬೂದಿಯು ಬಳಿಯಲು ಬೇಡ. ಒಲಿಯಂತೆ ಹೂಸಿಕೊಂಡಿಪ್ಪುದು ಹುಸಿ. ಏನು ಫಲ, ಮನದಲ್ಲಿ ಲೇಸಿಲ್ಲದನ್ನಕ್ಕರ? ಒಂದ ನಾಡ ಹೋಗಿ ಒಂಬತ್ತು ನಾಡುವ ಡಂಭಕರ ಮೆಚ್ಚ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೪. ಹುತ್ತವ ಬಡಿದರೆ, ಹಾವು ಸಾಯಬಲ್ಲುದೇನಯ್ಯ? ಅಘೋರ ತಪವ ಮಾಡಿದಡೇನು? ಅಂತರಂಗ ಆತ್ಮಶುದ್ಧವಿಲ್ಲದವರನೆಂತು ನಂಬುವೆನಯ್ಯ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ?

೫. ಸೋಲಬಲ್ಲರು ಆವರು ಗೆಲಲರಿಯರಯ್ಯ. ತನುಮನಧನದಲ್ಲಿ ವಂಚನೆಯನರಿಯರಯ್ಯ ದಾಸ ಸಿರಿಯಾಳನವರು. ಕೂಡಲಸಂಗನ ಶರಣರು ಬರಿಯ ಉಪಚಾರವನರಿಯರಯ್ಯ.

೬. ಅರ್ಥ ಉಂಟೆಂದು ಅಹಂಕರಿಸಿ ಮಾಡುವನ ಭಕ್ತಿ ತೊತ್ತಿನ ಕೂಟದ ತೂರ್ಯದಂತೆ. ತನುಮನಧನದಲ್ಲಿ ವಂಚನೆಯುಳ್ಳ ಪ್ರಪಂಚಿಯ ಮನೆಯ ಕೂಳು ಶುನಕನ ಬಾಯಲು ಪ್ರತಿಶುನಕ ತಿಂದಂತೆ ಕಾಣಾ ರಾಮನಾಥಾ.

೭. ಭಕ್ತಿ ಎಳ್ಳೆನಿತಿಲ್ಲ, ಯುಕ್ತಿ ಶೂನ್ಯನಯ್ಯ ನಾನು. ತನುವಂಚಕ, ಮನವಂಚಕ, ಧನವಂಚಕ ನಾನಯ್ಯ. ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ, ಮಳಲೊಟ್ಟಲೆನ್ನಮಾತು.

೮. ಕಳ್ಳಗಂಜಿ ಕಾಡಹೊಕ್ಕರೆ, ಹುಲಿ ತಿಂಬುದ ಮಾಬುದೇ? ಹುಲಿಗಂಜಿ ಹುತ್ತವ ಹೊಕ್ಕರೆ, ಸರ್ಪ ತಿಂಬುದವಮಾಬುದೆ? ಕಾಲ

ಗಂಜಿ ಭಕ್ತನಾದರೆ, ಕರ್ಮ ತಿಂಬುದ ಮಾಬುದೇ? ಮೃತ್ಯುವಿನ ಬಾಯ ತುತ್ತಾದ ವೇಷಡಂಭಕರನೇನೆಂಬೆ ಗುಹೇಶ್ವರಾ?

೯. ಓತಿ ಬೇಲಿವರಿದಂತೆ, ಎನ್ನ ಮನವಯ್ಯ. ಹೊತ್ತಿಗೊಂದು ಪರಿಯಪ್ಪ ಗೋಸುಂಬೆಯಂತೆ ಎನ್ನ ಮನವು. ಬಾವುಲ ಬಾಳುವೆಯಂತೆ ಎನ್ನ ಮನವು. ನಡುವಿರುಳೆದ್ದ ಕುರುಡಂಗೆ ಆಗಸಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಾದಂತೆ ಎನಗಿಲ್ಲದ ಭಕ್ತಿಯ ಬಯಸಿದರುಂಟೇ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ?

೧೦. ವೇಷ ಎಲ್ಲಿರದು? ಸೂಳೆಯಲ್ಲಿ, ಡೊಂಬನಲ್ಲಿ ಬಹುರೂಪಿಯಲ್ಲಿ ಇರದೇ? ವೇಷವ ತೋರಿ, ಒಡಲ ಹೊರೆವ ದಾಸಿ ವೇಶಿಯ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನಿಜಭಕ್ತಿ ಎಲ್ಲಿಯದೋ, ಆಚಾರವೇ ಪ್ರಾಣವಾದ ರಾಮೇಶ್ವರ ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ?

೧೧. ಶ್ವಾನಂಗೆ ಪೃಷ್ಠದಲ್ಲಿ ಬಾಲ, ಉಪಾಧಿಕಂಗೆ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಬಾಲ, ನೋಡಾ. ಮಮಕಾರವೆಂಬ ನಾಯಿ ಎದ್ದು ಮರುಗಲು, ನಾಲಗೆ ಎಂಬ ಬಾಲ ಬಡಿವುತ್ತಿದೆ ನೋಡಾ. ಒಡಲ ಉಪಾಧಿಗೆ ಉಪಚಾರವ ನುಡಿವ ವಿರಕ್ತನ ನಾಲಿಗೆ ನಾಯ ಬಾಲಿಗಿಂತ ಕರಕಷ್ಟ, ನೋಡಾ. ಪರಮಾರ್ಥಪದವಳ್ಳಿ ಪರಿಣಾಮಿಯಾದವನ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಪಂಚುಂಟೇ ಹೇಳಾ ಮಹಾಲಿಂಗಗುರು ಶಿವಸಿದ್ಧೇಶ್ವರಪ್ರಭುವೇ

ಅಹಂಕಾರಿಯಾಗಬೇಡ.

೧. ಆಚಾರವನರಿಯದೆ, ಕ್ರಿಯಾಕಾರ ಉಡುಗದೆ, ವಿಭವವಳಿಯದೆ, ಕೋಪವಡಗದೆ, ತಾಪ ಮುರಿಯದೆ, ಬರಿಬೆ ನೆನೆದ ಹೊರಸಿನಂತೆ, ಬೆಬ್ಬಳಿಸಿ ಬೆಬ್ಬನೆ ಬೆರೆವರ ಕೇಡಿಂಗೆ ನಾನು ಬೆರಗಾದೆನು ಕಾಣಾ ಗುಹೇಶ್ವರಾ.

೨. ನಾ ನೀನೆಂಬ ಅಹಂಕಾರ ತಲೆದೋರಿದಲ್ಲಿ ಆಟಮಾಟ ಕುಟಿಲ ಕುಹಕವೆಂಬ ಬಿರುಗಾಳಿ ಹುಟ್ಟಿತ್ತು. ಬಿರುಗಾಳಿ ಹುಟ್ಟಲೊಡನೆ ಜ್ಞಾನ ಜ್ಯೋತಿ ಕೆಟ್ಟಿತ್ತು. ಜ್ಞಾನಜ್ಯೋತಿ ಕೆಡಲೊಡನೆ ನಾ ಬಲ್ಲೆ ಬಲ್ಲಿಪರೆಂಬ ಅರುಹಿರಿಯರೆಲ್ಲರೂ ತಾಮಸಕ್ಕೊಳಗಾಗಿ, ಸೀಮೆದಪ್ಪಿ ಕೆಟ್ಟರು ಕಾಣಾ ಗುಹೇಶ್ವರಾ.

೩. ದೇಹ ನಿರ್ದೇಹವೆನುತಿಪ್ಪರಯ್ಯ. ದೇಹನಿರ್ದೇಹವಪ್ಪ ವರ್ಮವನರಿಯರು. ಅಹಂವೆಂಬುದೇ ದೇಹ, ದಾಸೋಹಂವೆಂಬುದೇ ನಿರ್ದೇಹ ನೋಡಾ. ಅಕಾಯೋ ಭಕ್ತಕಾಯಂ ವಾ ಎಂದುದಾಗಿ ಅಹಂಭಾವವಳಿದವರ ಕೂಡಲಚೆನ್ನಸಂಗಯ್ಯನಲ್ಲಿ ನಿರ್ದೇಹಿಗಳೆಂಬೆ.

೪ ತಮ್ಮ ತಾವರಿಯರು. ಹೇಳಿದರೆ ಕೇಳರು. ಆರರ ಹೊಲಬನೇನೆಂಪರಿಯರು. ಎಂಟರ ಕಂಟಕವ ಮುನ್ನರಿಯರು. ಏರಿದ ಬೆಟ್ಟವ ಇಳಿಯಲರಿಯವವರನೇನೆಂಬೆ ಗುಹೇಶ್ವರಾ ?

೫. ಲಿಂಗ ಭಕ್ತನೆಂದು ಜಗವೆಲ್ಲ ಸಾರುತ್ತಿರ್ಪುದು. ಲಿಂಗ ಭಕ್ತನ ಇಂಬಾವುದೆಂದರಿಯರು. ಲಿಂಗಭಕ್ತ ಹಮ್ಮುಬಿಮ್ಮಿನವನೇ ? ಲಿಂಗ ಭಕ್ತ ಸೀಮೆಯಾದವನೇ ಗುಹೇಶ್ವರಾ ?

೬. ಮಾಡುವ ಭಕ್ತಂಗೆ ಮನವೇ ಸಾಕ್ಷಿ. ಹೊರಹೊಮ್ಮಿ ಬಯಲ ಹೊರಲೇಕೆ ? ಹಮ್ಮಿಲ್ಲದೆ ಮಾಡಿ, ಮನದಲ್ಲಿ ಮರುಗದಿರ್ದಡೆ, ಅಲ್ಲಿ ತಾ ಹೆರೆ ಹಿಂಗದಿರ್ಪನಂಬಿಗ ಚೌಡಯ್ಯ.

೭. ನಾನೆಂಬಹಂಕಾರದಲ್ಲಿ ನಾನುಂಡೆನಾದರೆ, ಎನಗದೇ ಭಂಗ. ಸ್ತುತಿಸಿಂದೆಗೆ ನೊಂದೆನಾದೊಡೆ, ಅಂಗೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ಗುಹೇಶ್ವರಲಿಂಗಕ್ಕೆದೂರ.

೮. ನಿನ್ನ ಹರೆಯದ ರೂಹಿನ, ಚೆಲುವಿನ ನುಡಿಯ, ಜಾಣಿನ, ಸಿರಿಯ ಸಂತೋಷದ, ಕರಿತುರಗರಥಪದಾತಿಯ ನೆರವಿಯ, ಸತಿ ಸುತರ ಬಂಧುಗಳ ಸಮೂಹದ, ನಿನ್ನ ಕುಲದಭಿಮಾನದ ಗರ್ವವ ಬಿಡು. ಮರುಳಾಗದಿರು. ಅಕಟಕಟಾ ರೋಮಜನಿಂದ ಹಿರಿಯನೇ ? ಮಾರನಸಿಂದ ಚೆಲುವನೇ ? ಸುರಪತಿಯಿಂದ ಸಂಪನ್ನನೇ ? ವಾಸುದೇವ ವಶಿಷ್ಠರಿಂದ ಕುಲಜನೇ ? ಅಂತಕನ ದೂತರು ಬಂದು ಕೈವಿಡಿದೆಳೆದುಯ್ಯುವಾಗ, ನುಡಿ ತಡವಿಲ್ಲ, ಕೇಳೋ ನರನೇ ? ಎನ್ನ ಮಹಾಲಿಂಗ ತ್ರಿಪುರಾಂತಕ ದೇವರ ಪೂಜಿಸಿದೆಯಾದಡೆ, ಕೇಡಿಲ್ಲದ ಪದವು ದೊರೆಕೊಂಬುವದು ಮರುಳೇ.

೯. ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ, ಮತ್ತೊಂದ ಬಯಸಲೇಕಯ್ಯ? ನಗುವುದು ನುಡಿವುದು ಶಿವಭಕ್ತರೊಡನೆ. ಸುಮ್ಮನೆ ಹಮ್ಮುಬಿಮ್ಮಾಗಿರಲೇಕಯ್ಯ? "ಅಭ್ಯಾಸಸ್ಯ ವಿಹೀನಸ್ಯ ತಸ್ಯ ಜನ್ಮನಿರರ್ಥಕಂ ॥ ಗುರಾವಪಿ ಸಮಂ ಹಾಸ್ಯಂ ಕರ್ತವ್ಯಂ ಕುಟಿಲಂ ವಿನಾ॥" ಎಂದುದಾಗಿ, ನಮ್ಮ ಕೂಡಲಸಂಗನ ಶರಣರೊಡನೆ ಮನದೆರೆದು ಮಾತನಾಡುವದಯ್ಯ.

೧೦. "ವೇದಾದಿ ನಾವು ನಿರ್ನಾಮ ಮಹತ್ತತ್ವಂ ಮದೀಶ್ವರಃ। ಗುರೂಕ್ತ ಮಂತ್ರ ಮಾರ್ಗೇಣ ಇಷ್ಟಲಿಂಗಂತು ಶಾಂಕರೀ" ಎಂದುದಾಗಿ ವಚನ ಪಾತಕವೆನ್ನ, ವಚನದೋಷಗಳೆನ್ನ ಕಾಡಿಕಾಡಿ ಕೆಡಿಸಿಹವೆನ್ನ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ, ಅಹಮೆಂಬ ಅಹಂಕಾರವೆನ್ನ.

೧೧. ಅರಿದೆವರಿದೆವೆಂಬಿರಿ. ಅರಿದ ಪರಿ ಎಂತು ಹೇಳಿರೇ? ಅರಿದವರು ಅರಿದೆವೆಂಬರೇ? ಅರಿಯಬಾರದ ಘನವನರಿದವರು ಅರಿಯದಂತಿರ್ಪರು ಗುಹೇಶ್ವರಾ.

೧೨. ಕುರುಡ ಕಾಣನೆಂದು, ಕಿವುಡ ಕೇಳನೆಂದು, ಹೆಳವ ಇರಿಯನೆಂದು, ಮರುಳ ಬೈದನೆಂದು, ಪಿಶಾಚಿ ಹೋದನೆಂದು ಮನ ಕದನ ಬಡುವನೇ? ತಾನರಿವುಳ್ಳಾತ ತತ್ವವನರಿಯದವರಲ್ಲಿ ಗುಣದೋಷವನರಸುವನೆ ಹೇಳಾ ಸಿಮ್ಮಲಿಗೆಯ ಚನ್ನರಾಮಾ?

೧೩. ಸೆಟ್ಟಿ ಎಂಬೆನೆ ಸಿರಿಯಾಳನ? ಮಡಿವಾಳನೆಂಬೆನೇ ಮಾಚಯ್ಯನ? ಡೋಹರನೆಂಬೆನೆ ಕಕ್ಕಯ್ಯನ? ಮಾದರನೆಂಬೆನೇ ಚನ್ನಯ್ಯನ? ಆನು ಹಾರುವನೆಂದಡೆ ಕೂಡಲಸಂಗಯ್ಯ ನಗುವನಯ್ಯ.

೧೪. ಬಲೀಂದ್ರನ ಸಿರಿಯಿಂದಧಿಕರ ನಾನಾರನೂ ಕಾಣೆ. ಅಂತಹ ಸಂಪತ್ತು ಮೂರಡಿಗೈದದೆ ಹೋಯಿತ್ತು. ಕೆಡುವಂತಿದ್ದಿತೇ ಕೌರವನ ರಾಜ್ಯ? ಮಡಿವಂತಿದ್ದಿತೇ ರಾವಣನ ಬಲ್ಲಾಳಿಕೆ? ಪರಸ್ತ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮಿದೇವಿಗೊಲಿದು ಒಂದು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಮಡಿದ. ಇದು ಸತ್ಯ, ಇದು ಸತ್ಯ. ಸಿರಿ ಸೌಕರ್ಯವೆಂಬುದು ಆಕಾಶದ ರಚನೆ. ಇದನರಿದು, ದೆ ಹದಿಚ್ಛೆಯನತಿಗಳೆದು, ನಮ್ಮ ಸಕಳೇಶ್ವರದೇವಂಗೋತು ನಾನೆಂಬ ಭ್ರಮೆಯನಳಿಯಾ ಮರುಳೇ.

೧೫. ವಿರಕ್ತನಾದ ಬಳಿಕ ಅಹಂಕಾರ ರಹಿತನಾಗಿರಬೇಕು. ಒಣಗಿದ ಮರನ ವಾಯುವಪ್ಪಿದಂತಿರಬೇಕು. ಸಮುದ್ರದೊಳಗೆ ತರುಗಿರಿಗಳು ಮುಳುಗಿದಂತಿರಬೇಕು. ಮೂಗ ಕಂಡ ಕನಸಿನಂತಿರಬೇಕು. ಜಾಲಗಾರ ಕಂಡ ರತ್ನದಂತಿರಬೇಕು. ಇರಬಲ್ಲಡೆ ವಿರಕ್ತನೆಂಬೆನು. ಹೀಗಲ್ಲದೆ ಅರಿವುಳ್ಳವರೆಂದು ತಮ್ಮಗಮ್ಮವ ಬೀರುವ ಅಜ್ಞಾನಿಗಳ ಭಕ್ತನೆಂದೊಡೆ ಪ್ರಸಾದಿ ಎಂದೊಡೆ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗಿ ಎಂದೊಡೆ ಶರಣೈಕ್ಯನೆಂದೊಡೆ ಅಘೋರ ನರಕ ತಪ್ಪದು ಕಾಣಾ ಅಮುಗೇಶ್ವರಲಿಂಗವೇ.

ಸಭ್ಯ ವರ್ತನೆಯಿಂದಿರು-

೧. ಪುಣ್ಯಪಾಪಂಗಳೆಂಬವು ತಮ್ಮ ಇಷ್ಟವು ಕಂಡಿರಯ್ಯ! "ಅಯ್ಯಾ" ಎಂದಡೆ ಸ್ವರ್ಗ, "ಎಲವೋ" ಎಂದಡೆ ನರಕ. "ದೇವ ಭಕ್ತ, ಜಯ ಜಯ" ಎಂಬ ನುಡಿಯೊಳಗೆ ಕೈಲಾಸವೈದುದು ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೨. "ಬನ್ನಿ, ಬಂದಿರಿ, ಹದುಳವಿದ್ದಿರಿ," ಎಂದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಸೈಸಿರಿ ಹಾರಿ ಹೋಹುದೇ? "ಕುಳ್ಳಿರಿ" ಎಂದರೆ, ನೆಲ ಉರುಳಿ ಹೋಹುದೇ? ಒಡನೆ ನುಡಿದರೆ, ಶಿರ ಹೊಟ್ಟೆಯೊಡೆವುದೇ? ಕೊಡಲಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಈ ಯೊಂದು ಗುಣವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಮೂಗ ಕೊಯ್ಯದೆ ಮಾಣ್ಬನೇ ಕೂಡಲ ಸಂಗಮಯ್ಯ?

೩. ಕಂಡ ಭಕ್ತಂಗೆ ಕೈಮುಗಿವಾತನೇ ಭಕ್ತ. ಮೃದುವಚನಂಗಳೇ ಸಕಲ ಜಪಂಗಳಯ್ಯ. ಮೃದುವಚನಂಗಳೇ ಸಕಲ ತಪಂಗಳಯ್ಯ. ಸದುವಿನಯವೇ ಸದಾಶಿವನ ಒಲುಮೆಯಯ್ಯ. ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಯ್ಯನಂತಲ್ಲದೊಲ್ಲನಯ್ಯ.

೪. "ಇತ್ತ ಬಾರಯ್ಯ, ಇತ್ತ ಬಾರಯ್ಯ" ಎಂದು ಭಕ್ತರಿಲ್ಲದೂ ಕೂರ್ತು ಹತ್ತಿಕರೆವುತ್ತಿರಲು, ಮತ್ತೆ ಕೆಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ಶರಣೆಂದು ಹಸ್ತಬಾಯನೇ ಮುಚ್ಚಿ, ಕಿರಿದಾಗಿ ಭೃತ್ಯಾಚಾರವನುಡಿದು, ವಿನಯಧ್ಯಾನ ಉಳ್ಳರೆ, ಎತ್ತಿಕೊಂಬನಯ್ಯ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವ, ಪ್ರಮಥರ ಮುಂದೆ.

೫. ಬಲ್ಲವರು ಬೆಸಗೊಂಡರೆ, ಮೆಲ್ಲನಾರೈದು ಮೆಲ್ಲನೆ ನುಡಿಯಬೇಕು. ಕಲ್ಲು ಕಲ್ಲುತಾಗಿದಂತೆ ಸೊಲ್ಲು ಬಿರಿಯಾಪಡೆ, ಅಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲನೈಯ್ಯ ಅಖಂಡೇಶ್ವರಾ.

೬. ಎನಗೆ ನಾನೇ ಹಗೆ ನೋಡಯ್ಯ! ಎನಗೆ ನಾನೇ ಕೆಳೆ ನೋಡಯ್ಯ! ನಿಮ್ಮ ಸದ್ಭಕ್ತರೊಡನೆ ವಿರೋಧವ ಮಾಡಿದಡೆ, ಎನ್ನ ಕೊಲುವುದಾಗಿ, ನಿಮ್ಮ ಪುರಾತನರಿಗಂಜಿ ಬೆಸಗೊಂಡಡೆ, ಎನ್ನ ಕಾಯ್ವುದಾಗಿ, ಅನ್ಯರು ಹಗೆಯಲ್ಲ, ಕೆಳೆಯಲ್ಲ. ಬಾಗಿದ ತಲೆಯು, ಮುಗಿದ ಕಯ್ಯಾಗಿರಿಸು, ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೭. ಭಕ್ತನ ಮಠವೆಂದು ಭಕ್ತ ಹೋದಡೆ, ಆ ಭಕ್ತ ಭಕ್ತಂಗೆ ಅಡಿಯಿಟ್ಟು ಇದಿರೆದ್ದು ನಡೆದು ಹೊಡೆಗೆಡೆದು, ಒಡಗೊಂಡು ಬಂದು ವಿಭೂತಿ ವೀಳೆಯವನಿಕ್ಕಿ, ಪಾದಾರ್ಚನೆಯಂ ಮಾಡಿ, ಸಮಯವನರಿತು ಲಿಂಗಾರ್ಚನೆಯಂ ಮಾಡಿಸಿ, ಓಲಾಡುತಿರ್ಪುದೇ ಭಕ್ತಿ. ಹೀಗಲ್ಲದೆ, ಬೆಬ್ಬನೆ ಬೆರೆತು, ಬೆಬ್ಬನೇ ಬೀಗಿ ಅಹಂಕಾರ ಭರಿತನಾಗಿಪ್ಪನ ಮನೆಯ ಲಿಂಗಸನುಮತರು ಹೊಗರು ಕಾಣಾ ರಾಮನಾಥಾ.

೮. ಅವರಿವರೆನ್ನದೆ ಚರಣಕ್ಕೆರಗಲು, ಅಯ್ಯ ತನುವೇರಿ ಬೆಬ್ಬನೆ ಬೆರೆಸೆ ನಾನು. ಕೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಯಿತಯ್ಯ! ಆ ಕೆಚ್ಚಿಂಗೆ ಕಿಚ್ಚನಿಕ್ಕಿ, ಬೆಳ್ಳ ಕನ ಮಾಡಿ, ಬೆಳಗಾರದಂತೆ ಮಾಡು ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೯. ಎಂಜಲ ಮಾತ ನುಡಿವ ರಂಜಕರೆಲ್ಲರೂ ಮಿಗೆ ಮಿಗೆ ಮೊಸಲ ತಾವೆತ್ತ ಬಲ್ಲರೋ? ಮೊಸಲು ಎಂಜಲಹುದೇ? ಎಂಜಲು ಮೊಸಲಹುದೇ? ಮಾತಿನ ಬಣಬೆಯ ಮೇದ ಪಶು ಪ್ರಾಣಿಯಂತೆ ಎಂಜಲಮಾತ ನುಡಿವುತ್ತಿಹರು. ಲಿಂಗ ಸಕೀಲ ಸಂಗ, ಸಕೀಲ ಸಂಯೋಗ ಮರ್ಮಸ್ಥಲನವರೆತ್ತ ಬಲ್ಲರು? ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗಯ್ಯನಲ್ಲಿ ಶಬ್ದಸೂತಕರೆಲ್ಲರೂ ರೌರವನರಕಿಗಳು.

೧೦. ಗಣಂಗಳ ಬರವ ಕಂಡು ಕೈಮುಗಿದು ಅಂಜಲೇಬೇಕು. ಶರಣೆನ್ನಲೊಲ್ಲದೀ ಮನವು. ಆಗಿನ ಭಕ್ತಿಯನರಿಯರಾಗಿ, ಶರಣೆನ್ನ ಲೊಲ್ಲದೀ ಮನವು. ಆಳ್ದನೆಂದು ನಂಬಿ ನಂಬಲೊಲ್ಲದಾಗಿ, ಸಿಮ್ಮಲಿಗೆಯ ಚನ್ನರಾಮನೆನ್ನ ಕಡೆನೋಡಿ ನಗುತಲಿಪ್ಪಾನೆ.

೧೧, ಮೃಡನೇ, ನಿಮ್ಮ ಪುರಾತನರ ಕಾಣುತ್ತ, ತಡೆಯದೆ ಇದಿರೆದ್ದು ಪೊಡೆಮಡೆನಾಗಿ, ಬಿಡದು ನಾಚಿಕೆ. ಸುಡಲಿ ಎನ್ನ ನುಡಿಯು, ಸಡಿಲದು ಎನ್ನ ಅಹಂಕಾರವು, ನೋಡಯ್ಯ. ಬಡಮನದವನ ಜಡಿದು ನಡಿಸಯ್ಯ, ಗುಹೇಶ್ವರಾ.

೧೨. ಹಾವಾಡಿಗ ಹಾವನಾಡಿಸುವಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡು ಹಾವನಾಡಿಸುವಂತೆ, ಆವಮಾತನಾಡಿದಡೂ ತನ್ನ ಕಾಯ್ದು ಆಡಬೇಕು. ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ, ತನ್ನ ವಚನವೇ ತನಗೆ ಹಗೆಯಹುದಾಗಿ. ಅಂತಿಗರಿಂದ ಬಂದಿತೆನಬೇಡ. ಅಳಿವುದು ಉಳಿವುದು ತನ್ನ ವಚನದಲ್ಲಿಯೇ

ಅದೆ. ನಿಜಗುರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರಾ ಹಗೆಯೂ ಕೆಳೆಯೂ ತನ್ನ ವಚನವೇ. ಬೇರಿಲ್ಲ.

೧೩. ಸುಗಂಧವ ಕೊಡುವ ಮೃಗವೆಂದಡೆ, ನೋಯಿಸಿ ಬಂಧಿಸಿದಡೆ ಗಂಧಬಂದುದುಂಟೇ, ದುರ್ಗಂಧವಲ್ಲದೆ? ಇಂತೀ ಅರಿವಿನ ತೆರದಲ್ಲಿ ನುಡಿವ ಮಾತಿನ ಬ್ರಹ್ಮವ ಬಲ್ಲೆವೆಂದು ಒತ್ತಿ ನುಡಿಯಬಹುದೇ? ಸಾತ್ವಿಕ ಸದಾತ್ಮರ ಅವರಿಚ್ಛೆಯೊಳಿರ್ದು ಸುಚಿತ್ತವನರಿವುದು. ಭೃತ್ಯತ್ವದಿಂದ ತನಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಚ್ಛೆಯ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳಬೇಕಲ್ಲದೆ, ತಾ ಕಷ್ಟನಾಗಿ ಆ ಮಹಾತ್ಮರದೃಷ್ಟವ ನೋಡಿಹೆನೆಂದಡೆ ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿಯೂ ತಲೆದೋರನಾಗಿ ಇಂತೀ ನಿಶ್ಚಯದ ವಸ್ತುವನರಿದು ನಿಃಕಳಂಕ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಜೆಚ್ಚಂತಿರಬೇಕು.

ದೈನ್ಯಭಾವದಿಂದಿರು.

೧. ಮೇಲಾಗಲೊಲ್ಲೆನು ಕೀಳಾಗಲೊಲ್ಲದೆ. ಕೀಳಿಂಗಲ್ಲದೆ ಹಯನ ಕರೆವುದೇ? ಮೇಲಾಗಿ ನರಕದೊಳಗೋಲಾಡಲಾರೆನು. ನಿಮ್ಮ ಶರಣರ ಪಾದಕ್ಕೆ ಕೀಳಾಗಿರಿಸು, ಮಹಾದಾನಿ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೨. ಕಾಗೆ ವೃಷ್ಟಿಸುವ ಹೊನ್ನ ಕಳಶವಹುದರಿಂದ, ಒಡೆಯರು ಜೋಗೈಸುವ ಚಮ್ಮಾವುಗೆಯ ಮಾಡಯ್ಯ! ಕರ್ಮಾವಲಂಬನಂ ಕೇಚಿತ್ ಕೇಚಿತ್ ಜ್ಞಾನಾವಲಂಬನಂ। ವಯಂತು ಶಿವಭಕ್ತಾನಾಂ ಪಾದುಕಸ್ಯಾವಲಂಬನಂ॥ ಎಂದುದಾಗಿ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ, ನಿಮ್ಮ ಸೆರೆಗೊಡ್ಡಿ ಬೇಡುವೆನು, ಇದೊಂದೇ ವರವ ಕರುಣಿಸಯ್ಯ.

೩. ಅರಸರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅರಸಿಯಾಗಿಪ್ಪುದರಿಂದ ಭಕ್ತರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತೊತ್ತಾಗಿಪ್ಪುದು ಕರ ಲೇಸಯ್ಯ. ತಾರೌ ಅಗ್ಗವಣಿಯ, ನೀಡೌ ಪತ್ರೆಯ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ, ಬೋನವ ಹಿಡಿಯೊ ಎಂಬರು. ಕೂಡಲಸಂಗನ ಶರಣರ ಮಹಾಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕುದನುಣ್ಣೌ ತೊತ್ತೇ, ಎಂಬರು.

೪. ಕೀಳು ಡೋಹರ ಕಕ್ಕ, ಕೀಳುಮಾದರ ಚೆನ್ನ, ಕೀಳು ವಹಿಲದೇವ, ಕೀಳು ಉಪ್ಪಟಯ್ಯ. ಕೀಳಿಂಗಲ್ಲದೆ ಹಯನ ಕರೆಯದು ಕಾಣಾ ರಾಮನಾಥಾ.

೫. ಎತ್ತಪ್ಪೆ ಶರಣಂಗೆ. ತೊತ್ತಪ್ಪೆ ಶರಣಂಗೆ. ಭೃತ್ಯನಾಗಿ, ಸದ್ಭಕ್ತರ ಮನೆಯಬಾಗಿಲ ಕಾಯ್ದಿಪ್ಪ ಸೊಣಗನಪ್ಪೆ. ಕರ್ತಾರ, ನಿನಗೆ ಕರವೆತ್ತಿ ಸೊಡೆವಡುವ ಭಕ್ತರ ಮನೆಯ ಹಿತ್ತಿಲ ಜೇಲಿಯಾಗಿಪ್ಪೆನೈ ರಾಮನಾಥಾ.

೬. ಹಾಸಿಕೆ ಹೊರಸೇಕೆ? ಲೇಸೇಕೆ? ಹೊಲ್ಲಹವೇಕೆ? ನಿಮ್ಮ ಸಾತ್ವಿಕರಿದಿರಲು ನಾನೇಕೆ ಸರಿ?? ನಿಮ್ಮ ಸರಿಪಂಕ್ತಿ ಎಂಬ ಹೇಸಿಕೆಯುಂಟೇ ರಾಮನಾಥಾ?

೭. ಎನಗಿಂತ ಕಿರಿಯರಾರಿಲ್ಲ. ಶಿವಭಕ್ತರಿಂಗಿತ್ತ ಹಿರಿಯರಾರಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಪಾದಸಾಕ್ಷಿ, ಎನ್ನ ಮನಸಾಕ್ಷಿ, ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ, ಎನಗಿದೇದಿಬ್ಯ.

೮. ಸಿಂಹದ ಮುಂದೆ ಜಿಗಿದಾಟವೇ? ಪ್ರಳಯಾಗ್ನಿಯ ಮುಂದೆ ಪತಂಗದಾಟವೇ? ಸೂರ್ಯನ ಮುಂದೆ ಕೀಟದಾಟವೇ? ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಎನ್ನಾಟವೇ ಕಲಿದೇವರದೇವಾ?

೯. ಎನ್ನಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಮೇಲಣ ಭಕ್ತಿ ಸಾಸಿವೆಯ ಷಡ್ಭಾಗದಿನಿಸಿಲ್ಲ. ಎನ್ನ ಭಕ್ತನೆಂಬರು. ನಾನಾವ ಪಾಪವ ಮಾಡಿದೆನೋ! ಬೆಳೆಯದ ಮುನ್ನ ಕೊಯ್ಯುವರೇ ಹೇಳಯ್ಯ! ಇರಿಯದ ವೀರ, ಇಲ್ಲದ ಸೊಬಗನು ಎಲ್ಲಾ ಒಡೆಯರು ಏರಿಸಿ ನುಡಿವರು. ಎನಗಿದು ವಿಧಿಯೇ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ?

೧೦. ಎನ್ನವರೊಲಿದು ಹೊನ್ನ ಶೂಲದಲ್ಲಿಕ್ಕಿದರು, ಎನ್ನ ಹೊಗಳಿ ಹೊಗಳಿ. ಎನ್ನ ಹೊಗಳತೆ ಎನ್ನ ವೈಗೊಂಡಿತಲ್ಲಾ! ಅಯ್ಯಾ ನಿಮ್ಮ ಮನ್ನಣೆಯೇ ಮಸೆದಲಗಾಗಿ ತಾಗಿತ್ತಲ್ಲಾ! ಅಯ್ಯಾ, ನೊಂದೆನು, ಸೈರಿಸಲಾರೆನು. ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ, ನೀವೆನಗೊಳ್ಳಿದನಾದರೆ, ಎನ್ನ ಹೊಗಳತೆಗಡ್ಡಬಾರಾ, ಧರ್ಮಿ.

೧೧. ಬ್ರಹ್ಮಪದವಿಯನೊಲ್ಲೆ, ವಿಷ್ಣುಪದವಿಯನೊಲ್ಲೆ, ರುದ್ರಪದವಿಯನೊಲ್ಲೆ, ನಾನಾ ಮತ್ತಾವ ಪದವಿಯನೂಲ್ಲೆನಯ್ಯ. ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ, ನಿಮ್ಮ ಸದ್ಭಕ್ತರ ಪಾದವನರಿದಿಪ್ಪ ಮಹಾ ಪದವಿಯನೇ ಕರುಣಿಸಯ್ಯ.

ಭಕ್ತನೆಂಬ ಹೆಮ್ಮೆಯನ್ನು ಬಿಡು.

೧. ಮಾವಿನ ಕಾಯೊಳಗೊಂದು ಎಕ್ಕೆಯಕಾಯಿ ನಾನಯ್ಯ. ಆನು ಭಕ್ತನೆಂತೆಂಬೆನೆ, ನಿಮ್ಮ ಶರಣರ ಮುಂದೆ ನಾಚಿಕೆ ಇಲ್ಲದೆ? ಕೂಡಲ ಸಂಗನ ಶರಣರ ಮುಂದೆ ನಾನೆಂತು ಭಕ್ತನಯ್ಯ?

೨. ಮರದ ನೆಳಲಲ್ಲಿದ್ದು, ತನ್ನ ನೆಳಲನರಸಬಹುದೇ? ನಿಮ್ಮ ಶರಣರ ಮುಂದೆ ನಾನೇತರ ಯುಕ್ತನಯ್ಯ? ಆನು ಭಕ್ತನೆಂಬ ನುಡಿಸುಡದೆ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ?

೩. ಆನೆ ಆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಯಿತ್ತೆಂದರೆ, ಆಡು ಆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಯಿತ್ತೆನ್ನಬಹುದೇ? ಸಂಗನ ಶರಣರಿಗೆ ಆನುಸರಿಯೇ ಹೇಳಾ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ?

೪. ಆ ಕರಿಯಾಕೃತಿಯನು ಸೂಕರನ ಹೋಲಿಸಿದರೆ, ಅದು ಸೂಕರನಾಗಲರಿವುದೇ? ಭೂನಾಗನಾಕೃತಿಯನು ವ್ಯಾಳೇಶನಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ, ಅದು ವ್ಯಾಳೇಶನಾಗಲರಿವುದೇ? ನಾನು ಭಕ್ತನಾದರೇನಯ್ಯ? ನಮ್ಮ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವರ ಸದ್ಭಕ್ತರ ಹೋಲಲರಿವೆನೆ?

೫. ಮೋಟನ ಮೌಳಿ, ಮೂಕೊರಿತೆಯ ಶೃಂಗಾರ, ಬೇಟ ಕುರುಡಂಗೆ ನಗೆಗೆಡೆಯಾಯಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಕೂಡಲಸಂಗನ ಶರಣರ ಮುಂದೆ ನಾನು ಭಕ್ತನೆಂಬ ನಾಚಿಕೆ ಸಾಲದೇ?

೬. ತತ್ವವನರಿದಿಹೆನೆಂದು, ವೃತ್ಯವ ಕರೆಕೊಂಡೆನಯ್ಯ. ನಾನೆತ್ತಬಲ್ಲೆನು, ನಿಮ್ಮ ಶರಣರಂತುವನು? ಸರ್ವಾಪರಾಧಿ ನಾನು, ಮನದ ಸೂತಕ ಹಿಂಗದಾಗಿ, ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೭. ಆನು ಭಕ್ತನಲ್ಲಯ್ಯ. ಆನು ವೇಷಧಾರಿಯಯ್ಯ. ಕಟುಕ, ಕೆತ್ತುಗ, ಕೊಲ್ಲುಗನೆಂಬುದು ಎನ್ನ ಹೆಸರಯ್ಯ. ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ, ನಿಮ್ಮ ಶರಣರ ಮನೆಯ ಮಗ ನಾನಯ್ಯ.

೮. ಡಂಬು ಡಳ್ಳು ಎನ್ನದಯ್ಯ. ಡಂಬಕನೆಂಬುವ ನಾನಯ್ಯ. ನಿಮ್ಮ ನಂಬಿದ ಶರಣರ ಡಿಂಗರಿಗ ನಾನು ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಮನ್ನಿಸು.

೧. ಸ್ತ್ರೀಯರ ಕಂಡು ಅಳುಪದಿರಾ ಮನವೇ, ಉದ್ದಂಡತನದಲಿ ನಡೆವ ಭಂಡರನು ಹುಳುಗೊಂಡದಲ್ಲಿಕ್ಕದೆ ಬಿಡುವನೇ ನಮ್ಮ ದೇವರಾಯ ಸೊಡ್ಡಳಾ?

೨. ತಾ ಮಾಡಿದ ಹೆಣ್ಣು ತನ್ನ ತಲೆಯನೇರಿತ್ತು. ತಾ ಮಾಡಿದ ಹೆಣ್ಣು ತೊಡೆಯನೇರಿತ್ತು. ತಾ ಮಾಡಿದ ಹೆಣ್ಣು ಬ್ರಹ್ಮನ ನಾಲಿಗೆಯನೇರಿತ್ತು. ತಾ ಮಾಡಿದ ಹೆಣ್ಣು ನಾರಾಯಣನ ಎದೆಯನೇರಿತ್ತು. ಅದು ಕಾರಣ ಹೆಣ್ಣು ಹೆಣ್ಣಲ್ಲ, ಹೆಣ್ಣು ರಾಕ್ಷಸಿಯಲ್ಲ. ಹೆಣ್ಣು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ನೋಡಾ.

೩. ಶಿವಭಕ್ತರು ತಮ್ಮ ನಿಜಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ಹೋದಡೆ, ಅವರರಸಿಯು ಪಾರ್ವತಿಯ ಸರಿ ಎಂದು ಕಾಣಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಅನುಸರಣೆಯ ಕೊಟ್ಟು, ಬೆರಸಿ ಮಾತನಾಡುವ ನರಕಿಗಳನೇನೆಂಬೆ ರಾಮನಾಥಾ?

೪. ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದಲ್ಲಿ ಮನವೆಳಸಿದಡೆ ಆಣೆ ನಿಮ್ಮಾಣೆ, ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಮಥರಾಣೆ. ಪರವಧುವನು ಮಹಾದೇವಿ ಎಂದು ಕಾಂಬೆನು ಕೂಡಲ ಸಂಗಮದೇವಾ.

೫. ಮುನ್ನ ಪರಸತಿ ಪಾರ್ವತಿ ಎಂದು ನಡಿಸಿತ್ತು, ನುಡಿಸಿತ್ತು, ಗುರುವಚನ. ಬಳಿಕ ಶರಣ ಸತಿ ಪಾರ್ವತಿ ಎಂದು ನಡಿಸಿತ್ತು ನುಡಿಸಿತ್ತು ಗುರುವಚನ. ಇನ್ನು ಸತಿಯರೆಲ್ಲ ಗುರುಸತಿಯರೆಂದು ನಡಿಸಿತ್ತು ನುಡಿಸಿತ್ತು ಗುರುವಚನ. ಶಂಭುಸೋಮನಾಥಲಿಂಗನ ಸಂಗ ಸುಸಂಗವ ಮಾಡಿತ್ತು ಗುರುವಚನ.

೬. ಸತಿಪತಿಗಳೊಂದಾದ ಭಕ್ತಿ ಹಿತವಾಗಿಪ್ಪುದು ಶಿವಂಗೆ. ಸತಿಪತಿಗಳೊಂದಾಗದವನ ಭಕ್ತಿ ಅಮೃತದೊಳು ವಿಷ ಬೆರಸಿದಂತೆ ಕಾಣಾ ರಾಮನಾಥಾ.

೭. ಉಭಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ದೃಷ್ಟವ ಕಾಂಬಂತೆ, ದಂಪತಿ ಏಕಭಾವವಾಗಿ ನಿಂದಲ್ಲಿ, ಗುಹೇಶ್ವರ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಅರ್ಪಿತವಾಯಿತ್ತು ಸಂಗನಬಸವಣ್ಣ.

೮. ಗಂಡ ಶಿವಲಿಂಗದೇವರ ಭಕ್ತ. ಹೆಂಡಿತಿ ಕೊಂಬುದು ಸುರೆಯ ಮಾಂಸ. ಭಾಂಡಭಾಜನ ಶುದ್ಧಿ ಇಲ್ಲದವರ ಭಕ್ತಿ ಹೆಂಡದ ಮಡಿಕೆಯ ಹೊರಗೆ ತೊಳೆದಂತೆ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೯. ಗಂಡ ಭಕ್ತನಾಗಿ, ಹೆಂಡಿತಿ ಭವಿಯಾದೊಡೆ, ಉಂಡ ಊಟ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಸರಿಭಾಗ. ಸತ್ತನಾಯ ತಂದು ಅಟ್ಟದ ಮೇಲಿಳುಹಿ, ಒಬ್ಬ ರೊಪ್ಪುಜ್ಜಿಯು ಹಂಚಿಕೊಂಡು ತಿಂಬಂತೆ ಕಾಣಾ ರಾಮನಾಥಾ.

೧೦. ಸತಿ ಭಕ್ತೆಯಾದರೆ ಹೊಲೆಗಂಜಲಾಗದು. ಪತಿ ಭಕ್ತನಾದಡೆ ಕುಲಕ್ಕಂಜಲಾಗದು. ಸತಿಪತಿಎಂಬ ಅಂಗಸುಖಹಿಂಗಿ ಲಿಂಗವೇ ಪತಿಯಾದ ಬಳಿಕ ಸತಿಗೆ ಪತಿಯುಂಟೇ? ಪತಿಗೆ ಸತಿಯುಂಟೇ? ಪಾಲುಂಡು ಮೇಲುಂಬುರೇ ಗುಹೇಶ್ವರಾ?

೧೧. ಕಾಮಾರಿಯ ಗೆಲಿದೆನು ಬಸವ ನಿಮ್ಮ ದಯದಿಂದ. ಸೋಮಧರನ ಹಿಡಿತಪ್ಪೆನು ಬಸವ ನಿಮ್ಮ ಕೃಪೆಯಿಂದ. ನಾಮದಲ್ಲಿ ಹೆಂಗುಸೆಂಬ ಹೆಸರಾದರೇನು? ಭಾವಿಸಲು ಗಂಡುರೂಸು. ಅತಿಕಾಮಿ ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಂಗೆ ತೊಡರನಿಕ್ಕಿ ಎರಡುಮರಿಯದೆ ಕೂಡಿದೆನು ಬಸವ ನಿಮ್ಮ ಕೃಪೆಯಿಂದ.

ಶರಣರನ್ನು ಮನ್ನಿಸು.

೧. ಅಯ್ಯ, ಮರ ಮರಮಥನದಿಂದೆ ಅಗ್ನಿ ಹುಟ್ಟಿ, ಆ ಮರ ನೆಲ್ಲವ ಸುಡದಿಪ್ಪುದೇನಯ್ಯ? ಮಹಾನುಭಾವರ ಘನ ಮಥನದಿಂದ ಜ್ಞಾನಾಗ್ನಿ ಪುಟ್ಟಿ, ಎನ್ನ ತನುಗುಣ ಎನ್ನ ಮನಗುಣ ನಾಸ್ತಿ. ಎನ್ನ ಪ್ರಾಣಗುಣಂಗಳು ಸುಡದಿಪ್ಪವೇ ಅಯ್ಯ? ಇದುಕಾರಣ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ, ನಿಮ್ಮ ಮಹಾನುಭಾವರ ಸಂಗವನೆ ಕರುಣಿಸಯ್ಯ.

೨. ಎಡದ ಕಯ್ಯಲ್ಲಿ ಹಾಲುಬಟ್ಟಲು. ಬಲದ ಕಯ್ಯಲ್ಲಿ ಓಜು ಗಟ್ಟಿಗೆ. ಆವಾಗ ಬಂದಾನೋ ನಮ್ಮಯ್ಯ ಬಡಿದು ಹಾಲು ಕುಡಿಸುವ ತಂದೆ? ಶ್ಲೋ॥ ದಂಡಕ್ಷೀರದ್ವಯಂ ಹಸ್ತಂ। ಜಂಗಮಂ ಭಕ್ತಿ ಮಂದಿರಂ॥ ಭಕ್ತಿಲಿಂಗೇನ ಸಂತುಷ್ಟಾ। ಪಸಹ್ಯ ಯಮದಂಡನಂ॥ ಎಂದುದಾಗಿ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಯ್ಯ, ತಾನೇ ಭಕ್ತಿ ಪಥವ ತೋರುವ ತಂದೆ.

೩. ಕಾಲಿಲೊಡೆದು ಜಡಿದು ಬಡಿವರಯ್ಯ. ಭಕ್ತಿಯೈದಲೆಂದು, ಎನ್ನ ಜರಿವರಯ್ಯ, ನುಡಿವರಯ್ಯ, ಕೂಡಲಸಂಗನ ಶರಣರು ಒಡೆಯರಾಗಿ.

೪. ಮಡಿಕೆಯ ಮಾಡುವರೆ, ಮಣ್ಣೇ ಮೊದಲು. ತೊಡಿಗೆಯ ಮಾಡುವರೆ, ಹೊನ್ನೇ ಮೊದಲು. ಶಿವಪಥವನರಿವಡೆ, ಗುರುಪಥವೇ ಮೊದಲು. ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವರನರಿವಡೆ, ಶರಣರ ಸಂಗವೇ ಮೊದಲು.

೫. ಅಗ್ನಿಯಾಧಾರದಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬುನ ನೀರುಂಬುದಯ್ಯ. ಭೂಮಿಯಾಧಾರದಲ್ಲಿ ವೃಕ್ಷ ನೀರುಂಬುದಯ್ಯ. ಜಂಗಮವಾಪ್ಯಾಯನವಾದರೆ ಲಿಂಗ ಸಂತೃಪ್ತಿಯಹುದಯ್ಯ. ಶ್ಲೋ॥ ವೃಕ್ಷಸ್ಯವದನಂ ಭೂಮಿಃ ಸ್ಥಾವರಸ್ಯತು ಜಂಗಮಃ॥ ಅಹಂತುಷ್ಟೋಸ್ಮ್ಯಮಾದೇವಿ ಉಭಯೋಲಿಂಗ ಜಂಗಮಃ॥ ಇದುಕಾರಣ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವರಲ್ಲಿ ಜಂಗಮವಾಪ್ಯಾಯನವಾದರೆ ಲಿಂಗಸಂತುಷ್ಟಿ.

೬. ಕಾಯದ ವಿಕಾರ ಕಾಡಿಹುದಯ್ಯ. ಮನದ ವಿಕಾರ ಕೂಡಿಹುದಯ್ಯ. ಇಂದ್ರಿಯ ವಿಕಾರ ಸುಳಿಹುದಯ್ಯ. ಸುಳಿವಿನೊಳಗೆ ಸುಳಿಯುತಲಿದ್ದೇನೆ. ಸಿಲುಕಿಸದಿರಯ್ಯ. ಅನ್ಯಚಿತ್ತವನಿರಿಸದಿರಯ್ಯ. ನಿಮ್ಮ ಚಿತ್ತದಿ ಇರಿಸಯ್ಯ. ಅನುಪಮ ಸುಖಸಾರಾಯ ಶರಣರಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸು ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಯ್ಯ.

೭. ಸಟೆ ಇಲ್ಲದಂತೆ, ಪ್ರಪಂಚವಿಲ್ಲದಂತೆ, ವೈಶಿಕವಿಲ್ಲದಂತೆ ನಡಿಸಯ್ಯ ಲಿಂಗತಂದೆ. ಒಂದು ನಿಮಿಷವಾದರೆಯೂ ನಿಮ್ಮ ಶರಣರ ಸಂಗದಲ್ಲಿ ಇರಿಸಯ್ಯ. ಬೇರೆ ಮತ್ತೆನ್ನವ ತೋರದಿರಯ್ಯ. ಹೊಲಬುಗೆಟ್ಟೆನಯ್ಯ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೮. ಕಾಮನ ತೊರೆದಾತ, ಹೇಮವ ಜರಿದಾತ, ಭಾನುವಿನ ಉದಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗದಾತ ಶರಣನು. ಆವಾಗಳು ನಿಮ್ಮ ಮಾಣದೆ ನೆನೆವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ವಾನನಾಗಿರಿಸು ಮಹಾದಾನಿ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೯. ಅಸತ್ಯವ ನಿಲ್ಲಿಸುನೆಂದರೆ ಮಾಣದು. ಬೇಸತ್ತು ಬಿದ್ದಿದ್ದೆನೆಂದರೆ ಮಾಣದು. ಏನನೇನೆನೆಂದರೆ, ಮಾಣದು ಕಾಯದ ಕರ್ಮದ

ಫಲಭೋಗ. ಕೂಡಲಸಂಗನ ಶರಣರು ಬಂದು 'ಹೋ ಅಂಜದಿರು' ಎಂದಡೆ, ನಾನು ಬದುಕುವೆನು.

೧೦. ಸಂಚಲವಿಲ್ಲದ ಭಕ್ತಿ, ವಂಚನೆ ಇಲ್ಲದ ಮಹಂತರ ತೋರಾ. ತನು ಶುಚಿ, ಮನಶುಚಿಗಳ ತೋರಾ. ಇಂತಪ್ಪ ಶಿವಲಿಂಗೈಕ್ಯರ ತೋರಿ ಬದುಕಿಸಾ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೧೧. ಮನೆದೈವವು, ಕುಲದೈವವು ನಿಮ್ಮವರಯ್ಯ. ತನು ಮಿಸಲು, ಮನ ಮಿಸಲು, ನಯನ ಮಿಸಲು, ಎನ್ನ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಯ್ಯ ನಿಮ್ಮ ಶರಣರಿಗೆ.

೧೨. ಸೂರ್ಯನುದಯ ತಾವರೆಗೆ ಜೀವಾಳ. ಚಂದ್ರಮನುದಯ ನೈದಿಲೆಗೆ ಜೀವಾಳ. ಕೂಪರ ಠಾವಿನಲ್ಲಿ ಕೂಟ ಜೀವಾಳ. ಒಲಿದ ಠಾವಿನಲ್ಲಿ ನೋಟವೇ ಜೀವಾಳ. ಕೂಡಲಸಂಗನ ಶರಣರ ಬರವೆನಗೆ ಪ್ರಾಣ ಜೀವಾಳವಯ್ಯ.

೧೩. ಜಜ್ಜನೆ ಜರಿದೆನು, ಜಜ್ಜನೆ ಜರಿದೆನು, ಜಜ್ಜನೆ ಜರಿದೆನು ನೋಡಯ್ಯ. ಬಿಬ್ಬನೆ ಬಿರಿದೆನು, ಬಿಬ್ಬನೆ ಬಿರಿದೆನು, ಬಿಬ್ಬನೆ ಬಿರಿದೆನು, ನೋಡಯ್ಯ. ನಾನೊಬ್ಬನೆ ಉಳಿದೆನು, ನಾನೊಬ್ಬನೆ ಉಳಿದೆನು, ನಾನೊಬ್ಬನೆ ಉಳಿದೆನು, ನೋಡಯ್ಯ. ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ, ನಿಮ್ಮ ಶರಣರನಗಲಿದ ಕಾರಣ.

೧೪. ಹೊಲಬುಗೆಟ್ಟ ಶಿಶುವು ತನ್ನ ತಾಯನರಸುವಂತೆ, ಬಟ್ಟೆದಪ್ಪಿದ ಕರು ತನ್ನ ಹಿಂಡ ತಾನರಸುವಂತೆ, ಬಯಸುತಿರ್ದೆನಯ್ಯ ನಿಮ್ಮ ಶರಣರ ಬರವನು. ದಿನಕರನುದಯಕ್ಕೆ ಕಮಲ ವಿಕಸಿತವಾದಂತೆ, ಎನಗೆ ನಿಮ್ಮ ಶರಣರ ಬರವು ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೧೫. ಇಂದೆನ್ನ ಮನೆಗೆ ಪ್ರಮಥರು ಬಂದಿಹರೆಂದು, ಗುಡಿ ತೋರಣವ ಕಟ್ಟಿ, ಪಡುಸಮ್ಮಾರ್ಜನೆಯ ಮಾಡಿ, ರಂಗವೋಲೆಯನಿಕ್ಕಿ. ಉಘೆ, ಚಾಂಗು, ಭಲಾ, ಎಂಬೆ, ಕೂಡಲಸಂಗನ ಶರಣರು ತಮ್ಮ ಒಕ್ಕುದನಿಕ್ಕಿ ಸಲುಹುವರಾಗಿ.

೧೬. ಗಿಳಿಯ ಪಂಜರವನಿಕ್ಕಿ, ಕೊಡರಿಂಗೆಣ್ಣೆಯನೆರೆದು, ಬತ್ತಿಯನಿಕ್ಕಿ, ಬರವ ಹಾರುತ್ತಿದ್ದೆನೆಲಗವ್ವಾ. ಶರಗೆಲೆ ಗಿರಿಕೆಂದಡೆ, ಹೊರಗೆ ನಾನಾಲಿಸುವೆ. ಆಗಲಿದೆನೆಂಪೆನ್ನ ಮನ ಧಿಗಿಲೆಂದಿತ್ತೆಲಗವ್ವ. ಕೂಡಲ

ಸಂಗಮದೇವನ ಶರಣರು ಬಂದು, ಬಾಗಿಲ ಮುಂದೆ ನಿಂದು, 'ಶಿವಾ' ಎಂದರೆ, ಸಂತೋಷಬಟ್ಟೆನೆಲಗವ್ವ.

೧೭. ಮಾಘಮಾಸದ ನವಿಲೆಯಂತೆಯಾದೆ, ನೋಡವ್ವ. ಇರುಳು ತೊಳಲುವ ಜಕ್ಕವಕ್ಕಿಯಂತೆ ಹಲುಬುತಿರ್ದೆ ನೋಡವ್ವ. ಮಾಗಿಯ ಕೋಗಿಲೆಯಂತೆ ಮೂಗಿಯಾಗಿರ್ದೆ ನೋಡವ್ವಾ. ಮಹಾಲಿಂಗಗಜೇಶ್ವರನ ಅನುಭಾವ ಸಂಬಂಧಿಗಳ ಬರವು ಎನ್ನ ಪ್ರಾಣದ ಬರವು ನೋಡವ್ವ.

೧೮. ಪರತತ್ವದ ನಿಜಸಂಯುಕ್ತರ ಆನುನೀನೆನ್ನದಿಹ ಶಬ್ದಸುಖಿಗಳ ತೋರಾ ಎನಗೆ. ಮಹಾನುಭಾವರ ತೋರಾ ಎನಗೆ, ಲಿಂಗವೇ. ಲಿಂಗೈಕ್ಯರ ಲಿಂಗಸುಖಿಗಳ ಲಿಂಗಗೂಡಾಗಿಪ್ಪವರ ಲಿಂಗಾಭಿಮಾನಿಗಳ ತೋರಾ ಎನಗೆ. ಅಹೋರಾತ್ರಿ ನಿಮ್ಮ ಶರಣರ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿರಿಸು ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೧೯. ಎಲೆಶಿವನೇ, ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಾನೊಂದ ಬೇಡಿಕೊಂಬೆನು. ನಿಮ್ಮ ಶರಣರ ಮೂರ್ತಿಯ ಕಂಡರೆ, ನೀವೆಂದೇ ಕಾಂಬಂತೆ ಮಾಡಯ್ಯ. ನಿಮ್ಮ ಶರಣರ ನುಡಿಯ ಕೇಳಿದರೆ, ನಿಮ್ಮ ನುಡಿಯೆಂದೇ ನಂಬುವಂತೆ ಮಾಡಯ್ಯ. ನಿಮ್ಮ ಶರಣರ ಸುಖವೆಲ್ಲ ನಿಮ್ಮ ಸುಖವೆಂದೇ ತಿಳಿವಂತೆ ಮಾಡಯ್ಯ. ನಿಮ್ಮ ಶರಣರಾಡಿದ್ದೆಲ್ಲ ನಿಮ್ಮ ಲೀಲೆ ಎಂದೇ ಅರಿವಂತೆ ಮಾಡಯ್ಯ ಎನಗೆ ನಿಜಗುರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರಾ.

ಪೂಜ್ಯರೊಡನೆ ಸರಸವಾಡಬೇಡ.

೧. ಅಡಿಗಡಿಗೆ ದೇವರಾಣೆ, ಅಡಿಗಡಿಗೆ ಭಕ್ತರಾಣೆ, ಅಡಿಗಡಿಗೆ ಗುರುವಿನಾಣೆ, ಎಂಬ ವಚನಹೊಲ್ಲ. ಅವರು ಮುಂದೆ ಸದಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲರು. ಆದಿಯಿಂದ ಬಂದ ವಚನವೆಂದು ಮುಂದೆ ಶರಣರ ಕೂಡೆ ಸರಸವ ನಾಡಿದರೆ, ದ್ರೋಹ ತಪ್ಪದು. ನಗುತಲಿರಿದುಕೊಂಡರೆ, ಅಲಗು ನಡ ಬಿಹುದೇ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ ?

೨. ಅಂಜುವೆ, ಅಂಜುವೆನಯ್ಯ, ಗುರುವಿನಾಣೆ ಇಡಲಮ್ಮದೆ. ಅಂಜುವೆ, ಅಂಜುವೆನಯ್ಯ ಲಿಂಗದಾಣೆ ಇಡಲಮ್ಮದೆ. ಅಂಜುವೆ, ಅಂಜು ವೆನಯ್ಯ ಜಂಗಮದಾಣೆ ಇಡಲಮ್ಮದೆ. ಅಂಜುವೆ, ಅಂಜುವೆನಯ್ಯ ಅಡಿಗಡಿಗೆ ನಮ್ಮ ಶರಣರಾಣೆ ಇಡಲಮ್ಮದೆ, ಅಖಂಡೇಶ್ವರಾ.

೩. ಅರಗಿನ ಪುತ್ಥಳಿಯ ಉರಿಯ ನಾಲಿಗೆಯ ಹೊಯ್ದು ಮಾತಾ ಡಿಸುವ ಸರಸಬೇಡವೋ. ಬೆಣ್ಣೆಯ ಬೆನಕಂಗೆ ಕೆಂಡದುಂಡಲಿಗೆಯನೆ ಮಾಡಿ, ಚಲ್ಲವಾಡಿದರೆ, ಹಲ್ಲು ಹೋಹುದು ಮಾಣ್ಬುದೇ? ಕೂಡಲ ಸಂಗನ ಶರಣರೊಡನೆ ಸರಸವಾಡಿದರೆ, 'ಅದು ವಿರಸ ಕಾಣಿರಣ್ಣಾ.

೪. ಹಾವಿನ ಹೆಡೆಯಕೊಂಡು ಕೆನ್ನೆಯ ತುರಿಸಿಕೊಂಬಂತೆ, ಉರಿ ಯಕೊಳ್ಳಿಯಕೊಂಡು ಮಂಡೆಯ ಸಿಕ್ಕು ಬಿಡಿಸುವಂತೆ, ಹುಲಿಯ ಮೀಸೆಯ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು, ಉಯ್ಯಾಲೆಯನಾಡುವಂತೆ. ಕೂಡಲಸಂಗನ ಶರಣರೊ ಡನೆ ಮರೆದು ಸರಸವಾಡಿದರೆ, ಸುಣ್ಣದಕಲ್ಲು ಮಡಲಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ನಡುವಿನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಂತೆ.

೫. ಉರಿವ ಕೊಳ್ಳಿಯ ಮಂಡೆಯಲ್ಲಿಕ್ಕಿದರೆ, ಉರಿವುದು ಮಾಬುದೇ? ಕಲ್ಲಗುಗ್ಗರಿಯ ಮೆಲ್ಲಿದರೆ, ಹಲ್ಲು ಹೋಹುದು ಮಾಬುದೇ ಶರಣರೊಡನೆ ಸರಸವಾಡಿದರೆ, ನರಕ ತಪ್ಪದು ಕಾಣಾ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ?

ಸಜ್ಜನರ ಸಂಗಮಾಡು.

೧. ಸಾರ ಸಜ್ಜನರ ಸಂಗವ ಮಾಡುವದು. ದುರುಳ ದುರ್ಜನರ ಸಂಗ ಬೇಡವಯ್ಯ. ಅವ ಹಾವಾದಡೇನು? ವಿಷ ಒಂದೇ. ಅಂತವರ ಸಂಗ ಬೇಡವಯ್ಯ. ಅಂತರಂಗದ ಆತ್ಮಶುದ್ಧವಿಲ್ಲದವರ ಸಂಗವು ಸಿಂಗಿಕಾಳ ಕೂಟ ವಿಷವು ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೨. ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ನುಡಿದು, ಕಣ್ಣಕೆಂಚನೆ ಮಾಡಿ, ಗಂಡುಗೆದರಿ ಮುಡುಹಿಕ್ಕುವ ಕೆಲರ ಕಂಡಂಜುವೆನೋಸರಿಸುವೆ. ಓಡದೆನೆಂದು ಭಂಗ ವಾದಡಾಗಲಿ. ನಮ್ಮ ಕೂಡಲಸಂಗನ ಶರಣರನುಭಾವವಿಲ್ಲದವರ ಹೊಲ ಮೇರೆಯ ಹೊದ್ದೆ. ಹೊಲ ಬಿಟ್ಟೋಡುವೆ.

೩. ಸಾರ ಸಜ್ಜನರ ಸಂಗ ಲೇಸು ಕಂಡಯ್ಯಾ. ದುರುಳ ದುರ್ಜನರ ಸಂಗವದು ಭಂಗವಯ್ಯ. ಸಂಗವೆರಡುಂಟು. ಒಂದು ಬಿಡುವದು. ಹಿಡಿ ಮಂಗಳ ಮೂರ್ತಿ ನಮ್ಮ ಕೂಡಲಸಂಗನ ಶರಣರ.

೪. ತನುಸಾರಾಯರ, ಮನಸಾರಾಯರ, ಜ್ಞಾನಸಾರಾಯರ ತೋರಯ್ಯ ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮ. ಭಾವಸಾರಾಯರ, ಭಕ್ತಿಸಾರಾಯರ ತೋರಯ್ಯ ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮ. ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಯ್ಯ ನಿಮ್ಮನರಿಯದ ಅವಗುಣಿಗಳ ತೋರದಿರಯ್ಯ.

೫. ಅರೆ ಭಕ್ತರಾದವರ ನೆರೆಬೇಡ, ಹೊರೆಬೇಡ, ದಾರಿ ಸಂಗಬೇಡ, ದೂರ ನುಡಿಸಲು ಬೇಡ. ಕೂಡಲಸಂಗನ ಶರಣರಲ್ಲಿ ಅಜ್ಞ ಲಿಂಗೈಕ್ಯಂಗೆ ತೊತ್ತಾಗಿಹುದಯ್ಯ.

೬. ದೂಷಕನೊಬ್ಬ ದೇಶವ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಆಶೆ ಮಾಡಿ ಅವನ ಹೊರೆಯಲ್ಲಿರಬೇಡ. ಮಾದರ ಶಿವಭಕ್ತನಾದರೆ ಆತನ ಹೊರೆಯಲ್ಲಿ ಭೃತ್ಯನಾಗಿರ್ಪುದು ಕರಲೇಸಯ್ಯ, ತೊತ್ತಾಗಿರ್ಪುದು ಕರಲೇಸಯ್ಯ. ಕಾಡಸೊಪ್ಪು ತಂದು ಒಲೆಯಲ್ಲಿ ಹುರಿದಿಟ್ಟು ಕೊಂಡಿಪ್ಪುದೀಗ ನಮ್ಮ ಕೂಡಲಸಂಗನ ಶರಣರು.

೭. 'ಇತ್ತಬಾ,' ಎನ್ನದವನ ಹತ್ತೆಹೊದ್ದಲು ಬೇಡ. 'ಇತ್ತಬಾ' ಎಂದ ಸದ್ಭಕ್ತನ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲ ಹತ್ತಿರ್ಪೆ ಕಾಣಾ ರಾಮನಾಥಾ.

೮. ಹೊಲೆಯು ಹೊಲಬಿಗನಾದಡೆ, ಆತನ ಹೊರೆಯಲ್ಲಿಪ್ಪದು ಲೇಸು ಕಂಡಯ್ಯ. ಹೊಲಬುಗೆಡದೆ, ಲಿಂಗಶರಣೆನ್ನಿರಯ್ಯ. ಹೊಲಬುಗೆಡಬೇಡ. ಶಿವಶರಣೆನ್ನಿರಯ್ಯ. ನಮ್ಮ ಕೂಡಲಸಂಗನ ಮಹಾಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾದಾರ ಚನ್ನಯ್ಯ ಹೊಲಬಿಗನಯ್ಯ.

೯. ಜ್ಞಾನದ ಬಲದಿಂದ ಅಜ್ಞಾನ ಕೆಡುವುದು ನೋಡಯ್ಯ. ಜ್ಯೋತಿಯ ಬೆಳಗಿಂದ ಕತ್ತಲೆ ಕೆಡುವುದು ನೋಡಯ್ಯ ಪರುಷದ ಬಲದಿಂದ ಅವಲೋಹ ಕೆಡುವುದು ನೋಡಯ್ಯ. ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಯ್ಯ, ನಿಮ್ಮ ಅನುಭಾವಿಗಳ ಸಂಗದಿಂದ ಎನ್ನ ಭವಕೆಡುವುದು ನೋಡಯ್ಯ.

೧೦. ಮನಮನವೇಕಾರ್ಥವಾಗದವರಲ್ಲಿ, ತನುಗುಣ ನಾಸ್ತಿಯಾಗದವರಲ್ಲಿ, ಬುದ್ಧಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಓರಣವಾಗದವರಲ್ಲಿ, ಭಾವಕ್ಕೆಭಾವ ತಾರ್ಕಣೆಯಾಗದವರಲ್ಲಿ, ಶೀಲಕ್ಕೆಶೀಲ ಸಮಾನವಿಲ್ಲದವರಲ್ಲಿ, ಅವರೊಡನೆ ಕುಳ್ಳಿರಲಾಗದು, ಸಮಗಡಣದಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡಲಾಗದು. ಅದೆಂತೆದೊಡೆ—"ಸಂಸರ್ಗತೋದೋಷಗುಣಾ ಭವಂತಿ" ಎಂದುದಾಗಿ, ಇದು ಕಾರಣ ಮಹಾಲಿಂಗಕಲ್ಲೇಶ್ವರಾ. ನಿಮ್ಮ ಸದ್ಭಕ್ತಿಯನರಿಯದವರ ಸಂಗದಿಂದ ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ದೂರವಾಗಿಪ್ಪರಯ್ಯ.

೧೧. ಅರಿಯದವರೊಡನೆ ಸಂಗಮಾಡಿದರೆ, ಕಲ್ಲುಹೊಯ್ದು ಕಿಡಿಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಬಂತೆ. ಬಲ್ಲವರೊಡನೆ ಸಂಗಮಾಡಿದರೆ ಹೊಸೆದು ಬೆಣ್ಣೆಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಬಂತೆ. ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಯ್ಯ ನಿಮ್ಮ ಶರಣರ ಸಂಗ ಕರ್ಪುರಗಿರಿಯ ಉರಿಯುಕೊಂಬಂತೆ.

೧೨. ಆರಾರ ಸಂಗವೇನೇನ ಮಾಡುವದಯ್ಯ! ಕೀಡಿ ಕುಂಡಲಿಗನಾಗದೇ ಅಯ್ಯ! ಚಂದನದ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಪರಮಳ ತಾಗಿ, ಬೇವು ಬೊಬ್ಬುಲಿ ಶ್ರೀಗಂಧಗಳಾಗವೇ? ನಮ್ಮ ಕೂಡಲಸಂಗನ ಶರಣರ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ಮ ನಿರ್ಮಳವಾಗದಿಹುದೇ?

೧೩. ಸುಖದ ಸುಖಿಗಳ ಸಂಭಾಷಣೆಯಿಂದ ದುಃಖ ವಿಶ್ರಾಮವಾಯಿತ್ತು. ಭಾವಕ್ಕೆ ಭಾವತಾರ್ಕಣೆಯಾದಲ್ಲಿ, ನೆನಹಕ್ಕೆ ವಿಶ್ರಾಮವಾಯಿತ್ತು. ಬೆಚ್ಚು ಬೆರಿಸಲೊಡನೆ, ಮುಚ್ಚು ಒಳಕೊಂಡಿತ್ತು, ಚನ್ನಬಂಕನಾಥನ ಮಹೇಶ್ವರಂಗೆ.

೧೪. ನಚ್ಚುಮಚ್ಚಿನ ಲಿಂಗವನುಗ್ರಹಿಸುವಲ್ಲಿ, ಮಚ್ಚು ಒಳಕೊಂಡಿತ್ತು. ಕರ್ಪುರದ ಕರಡಿಗೆಯು ಗಾಸಿಮಾಡಿದಂತಾಯಿತ್ತು. ಲಿಂಗಾನುಭಾವಿಗಳ ಸಂಗದಿಂದಾನು ಕಣ್ದೆರೆದೆನು ಕಾಣಾ ಗುಹೇಶ್ವರಾ.

೧೫. ಗುರುಪೂಜೆಯು ನರಿದೆನೆಂದು ಲಿಂಗಪೂಜೆಯು ಬಿಡಲಾಗದು. ಲಿಂಗಪೂಜೆಯುನರಿದೆನೆಂದು ಜಂಗಮ ಪೂಜೆಯ ಬಿಡಲಾಗದು. ಜಂಗಮಪೂಜೆಯುನರಿದೆನೆಂದು, ಶರಣಸಂಗವ ಬಿಡಲಾಗದು. ಇದು ಕಾರಣ ಶರಣರ ಸಂಗದ ಸಮ್ಯುಜ್ಞಾನದಲಲ್ಲದೆ, ಕಲಿದೇವಯ್ಯನ ಕೂಡುವ ಕೂಟ ಕಾಣಬಾರದು.

೧೬. ಕಿರಣಕ್ಕೆ ಕಿರಣದೊಡೆಯನ ಬಲವಲ್ಲದೆ ಮತ್ತಾರ ಬಲವಯ್ಯ? ವೃಷ್ಟಿಯು ಧಾರೆಗೆ ಮೇಘದ ಬಲವಲ್ಲದೆ, ಮತ್ತಾರ ಬಲವಯ್ಯ? ಎನಗೆ ನಿಮ್ಮ ಗಣಂಗಳ ಬಲವಲ್ಲದೆ, ಮತ್ತಾರ ಬಲವಯ್ಯ? ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ ಎನಗೆ ನೀನು, ನಿನ್ನ ಸಿದ್ಧರಾಮಯ್ಯನು ಜೋಡು ಕಣ್ಣಾ ಕೇಳಾ ದೇವಾ.

೧೭. ಕಾಯುವಿಡಿದಿಹನ್ನಕ್ಕರ ಕಯ್ಯಕುರುಹು. ಜೀವವಿಡಿದಿಹನ್ನಕ್ಕರ ಭವಪಾಶ. ಈ ಉಭಯುವಿಡಿದಿಹನ್ನಕ್ಕರ ಶರಣರ ಸಂಗಸುಖ ಬೇಕು. ಸುಖ ನಿಶ್ಚಯವಾದಲ್ಲಿ ನಾ, ನೀನು ಎಂಬ ಭಾವ, ಮನಸಂದಿತ್ತು ಮಾರೇಶ್ವರಾ.

೧೮. ತನಗನ್ಯವಾದುದು ನೋಡಿವಡೆ ಭವಿಸಂಗ. ಸತ್ಯರು ಒಪ್ಪಿದುವನು ಒಪ್ಪದಿದ್ದೊಡೆ, ಭವಿಸಂಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ವ್ರತವ ಮೀರಿದಡೆ, ಭವಿಸಂಗ. ತಾ ಮಾಡಿದ ಭಕ್ತಿಯನಾಡಿಕೊಂಡಲ್ಲಿ, ಭವಿಸಂಗ. ಇಂತವನರಿದಡೆ, ಸದ್ಭಕ್ತಿ ಕಲಿದೇವರದೇವಾ.

೧೯. ಓತ ಹಿಡಿದವನ ಕೈ ಮುಸಿ ಎಂಬುದ ನಾಡೆಲ್ಲ ಬಲ್ಲರು. ಅವನ ಕೂಡೆ ಆಡಲಾಗದಯ್ಯ, ತನಗಾಮುಸಿ ಹತ್ತುವದಾಗಿ. ಲಿಂಗವಿರೋಧಿಯು ಕೈವಿಡಿದಾಡುವನ ಮುನ್ನವೇ ವ್ರತಗೇಡಿ. ಅಂತವನ ಸಂಗ ಬೇಡವಯ್ಯ, ತನಗಾಭಂಗ ಬಂದುದಾಗಿ. ಎಂತೆಂದೊಡೆ, ಜಗದಕರ್ತ ಶಿವನ ವಿರೋಧಮಾಡಿ, ದಕ್ಷನೊಬ್ಬ ಯಾಗವನಿಕ್ಕಲು, ಮೂವತ್ತು ಮೂರುಕೋಟಿ ದೇವರ್ಕಳೆಲ್ಲ ತೊತ್ತಳದುಳಿಸಿಕೊಂಡು ನುಚ್ಚುನುರಿಯಾಗಿ ಹೋದವರು ನೋಡಾ. ಅವನಂಗಸಂಗದಲ್ಲಿರ್ದ್ದ ಕಾರಣ ಗೆಲವು ಸೋಲಕ್ಕೆ

ಇಕ್ಕುಮುಡಿಗೆ ಏರುಮುಡಿಗೆ ಎಂಬ ಮತ್ಸರಕ್ಕೆ ಮುಂದುವಿಡಿದು ಮುಡು ಹಿಕ್ಕಿ ಕೆಲೆದಾಡುವರನ್ನೆಲ್ಲ ತಮ್ಮ ಮನದಲ್ಲಿ ತಾವರಿದು, ಒಯ್ಯನೆ ತೊಲಗುವರು. ಮೇಲೆ ಲಿಂಗನಿರೂಪದಿಂದ ಬಂದ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಅಂಜರು. ಏಕಾಂಗವೀರರು ವಾಯುದ ಹರಿವಾತಿನ ಮಾಲೆಗೆ ಬೆದರಿ ಓಡುವರಲ್ಲ, ಏಕೋಭಾವ ನಿಷ್ಠೆನಿಬ್ಬೆರಗು ಗಟ್ಟಿಗೊಂಡು, ದೃಢಚಿತ್ತವುಳ್ಳ ಸದ್ಭಕ್ತರು. ಇಂತಪ್ಪ ಉಲುಹಡಗಿದ ಶರಣರ ಸುಸಂಗದಲ್ಲಿರಿಸಿ, ಬದುಕುವಂತಿರಿಸಯ್ಯ ವರದ ಶಂಕರೇಶ್ವರಾ.

೨೦. ಒಡೆಯರಿಲ್ಲದ ಮನೆಯ ತುಡುಗುಣಿ ನಾಯ ಹೊಗುವಂತೆ, ನೀನಿಲ್ಲದವರ ಮನೆಯ ಹೊಗೆನು. ಸಂಗಯ್ಯಶ್ವಪಚೋಪಿಗಳಾಗಲಿ, ಕೂಡಲಸಂಗಯ್ಯ ನೀನಿದ್ದವನೇ ಕುಲಜನು.

೨೧. ಒಲ್ಲೆನಯ್ಯ, ಒಲ್ಲೆನಯ್ಯ, ನಿಮ್ಮವರನಲ್ಲದವರ ಸಂಗ. ಒಲ್ಲೆನಯ್ಯ, ಜಗವೆಲ್ಲರಿಯಲು ಒಲ್ಲೆನಯ್ಯ, ಒಲ್ಲೆನಯ್ಯ. ನೀಮುನಿದರೆ ಮುನಿ. ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ ನಿಮ್ಮ ಪುರಾತನರಾಣೆ.

೨೨. ಅಣ್ಣ, ತಮ್ಮ, ಹೆತ್ತಪ್ಪ ಗೊತ್ರವಾದರೇನು? ಲಿಂಗಸಾಹಿತ್ಯವಿಲ್ಲದವರ ಎನ್ನವರೆನ್ನೆನಯ್ಯ! ನಂಟು ಭಕ್ತಿ ನಾಯಕನರಕ, ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೨೩. ಆದಿಯಲಾಗಲಿ, ವೇದದಲಾಗಲಿ, ಶಾಸ್ತ್ರದಲಾಗಲಿ, ಸಮಯದಲಾಗಲಿ, ಎನ್ನವರೆನ್ನೆನು. ಎನ್ನವರೆಂದರೆ, ಸಂಗಾ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ದೂರ. ಎನ್ನವರಾದರೆ, ಜನ್ಮಕ್ಕೆ ನಡೆವರೇ? ಎನ್ನವರಲ್ಲ. ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ ನಿಮ್ಮಾಣೆ.

೨೪. ಅಯ್ಯಾ! ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಯುವ ಬೇಡುವೆನೆ? ಸಂಸಾರಕ್ಕಾನಂಜುವೆನಯ್ಯ! ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಯ ಬೇಡುವೆನೇ? ಪರಾಂಗನೆಯ ಪಾಪ. ಅಯ್ಯ, ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಿಯ ಬೇಡುವೆನೇ? ಅದು ನಿಮ್ಮ ಪದವಿ. ಸಕಳೇಶ್ವರ ದೇವಾ, ನಾನೇನುವನೊಲ್ಲೆ. ನಿಮ್ಮ ಶರಣರ ಸಂಗವುಳ್ಳರೆ ಸಾಕು.

೨೫. ಸಂಚಲವಿಲ್ಲದ ಭಕ್ತಿ, ವಂಚನೆಯಿಲ್ಲದ ಮಹಂತರ ತೋರಾ! ತನುಶುಚಿ ಮನಶುಚಿಗಳನು ತೋರಾ! ಇಂತಹ ಶಿವಲಿಂಗೈಕ್ಯರ ತೋರಿ, ಬದುಕಿಸಾ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೨೬. ಅದ್ವೈತವ ನುಡಿದು ಅಹಂಕಾರಿಯಾದೆನಯ್ಯ. ಬ್ರಹ್ಮವ ನುಡಿದು ನಾನು ಭ್ರಮಿತನಾದೆನಯ್ಯ. ಶೂನ್ಯವ ನುಡಿದು ನಾನು ಸುಖ

ದುಃಖಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾದೆನಯ್ಯ. ಗುಹೇಶ್ವರಾ, ನಿಮ್ಮ ಶರಣ ಸಂಗನಬಸವಣ್ಣನ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯದಿಂದಾನು ಸದ್ಭಕ್ತನಾದೆನಯ್ಯ.

೨೭. ಹಲವು ಕಾಲ ಹಂಸನ ಸಂಗವಿದ್ದರೇನೋ, ಬಕ ಶುಚಿಯಾಗಬಲ್ಲುದೇ? ಕಲ್ಪತರುವಿನ ಸಂಗವಿದ್ದರೇನೋ, ಕೊರಡು ಕೊನರಾಗಿ ಫಲಿಸುವದೇ? ಗಂಗಾನದಿಯೊಳಗೆ ಪಾಷಾಣವಿದ್ದರೇನೋ, ಮೃದುವಾಗಬಲ್ಲುದೇ? ಕಾಶೀಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಶುನಕವಿರ್ದಡೇನೋ, ಅದರ ಕ್ಷೀರ ಪಂಚಾಮೃತಕ್ಕೆ ಸಲುವುದೇ? ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಗಾರ್ಧಭವಿದ್ದರೇನೋ, ಕಾರಣಿಕನಾಗಬಲ್ಲುದೇ? ಖಂಡುಗ ಹಾಲೊಳಗೆ ಒಂದು ಇದ್ದಲೆ ಇದ್ದರೇನೋ, ಬಿಳುಪಾಗಬಲ್ಲುದೆ? ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ ನಿಮ್ಮ ಶರಣರ ಸಂಗವಿದ್ದಡೇನೋ, ಅಸಜ್ಜನನು ಸದ್ಭಕ್ತನಾಗಬಲ್ಲನೇ?

೨೮. ಲಿಂಗವನು ಪುರಾತನರು ಅನ್ಯರ ಮನೆಯೊಳಯಿಂಕೆ ಪೋಗಿ ಪೊಗಳುವರು. ಅದು ತಮ್ಮದೊಂದು ಉದರಕಾಣಾ. ಲಿಂಗವು ಪುರಾತನರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರಬಲ್ಲರೇ? ಅನ್ಯವನೆ ಮರೆದು ನಿಮ್ಮನೆ ನೆನೆವರ ಎನಗೊಮ್ಮೆ ತೋರಾ ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಯ್ಯ.

೨೯. ಪರವನರಿದ ಸತ್ಪುರುಷರ ಸಂಗದಿಂದ ಶಿವಯೋಗದ ವಚನಾಮೃತವನು ಸದ್ಭಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಮಾಹೇಶ್ವರನು ತನ್ನ ಸ್ತೋತ್ರ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿ ಮನೋಮುಖದಲ್ಲಿ ಹಾಯ್ಸಿ, ತೃಪ್ತಿಮುಖದಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷವನ್ನೈದಬಲ್ಲಡೆ ಆ ಸುಖವು ಪರಿಣಾಮವನೊಡಗೂಡುವದು. ಹೀಗಲ್ಲದೆ ಸಂಸಾರ ವಿಷಯರಸವ ತನ್ನ ಹೃದಯಕೂಪದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿಪ್ಪ ಜೀವರುಗಳ ಕಾಯದಲ್ಲಿ ವಚನಾಮೃತವ ತುಂಬಿದಡೆ ಭಿನ್ನಘಟದಲ್ಲಿ ಉದಕವ ಹೊಯಿದಂತೆ ಕಾಣಾ ಗುಹೇಶ್ವರಾ.

೩೦. ಅರಿವನಾಹಾರಂಗೊಂಬುದೇ ಪರಮಸುಖ. ಮರವೆಯ ತೆರಹುಂಟೇ ಶಿವೈಕ್ಯಂಗೆ? ಇತರ ಸುಖ ಬೆವಹಾರ. ಹಿರಿಯರ ಸಂಗ ಸುಖವೇ ಆಹಾರ. ಶೃತಿಯಿಂದತಿಶಯ. ಆ ಚರಿತ್ರನ ಮನವ ಮಹಾಂತ ಸಕಳೇಶ್ವರ ತಾನೇ ಬಲ್ಲ.

೩೧. ಅಯ್ಯ 'ವಿಶ್ವತೋಚಕ್ಷುರುತ' ಎಂದುದಾಗಿ ಜಗವೆಲ್ಲ ನೇತ್ರಂಗಳಾಗಿರ್ಪನು ಶಿವನು. ಜಗವೆಲ್ಲ ನೇತ್ರವಾಗಿದ್ದರೆ, ನೇತ್ರದೊಳಗುತ್ತಮ, ಮಧ್ಯಮ ಕನಿಷ್ಠಂಗಳು ಏಕಾದವು, ಎಂದರೆ, ಹೇಳಿಹೆವು ಕೇಳಿರಯ್ಯ.

ನೇತ್ರಕ್ಕೆ ನೇತ್ರನಾದ ಜಗನ್ನೇತ್ರಕ್ಕೆ ಪ್ರಕಾಶನಾಗಿ ತನ್ನ ತೊರದೆ ಇದ್ದಂಥಾ ಶ್ರೀಗುರು ಕರುಣಾಕಟಾಕ್ಷೆಯಿಂದ ಉದಯವಾದ ಇಷ್ಟಮಹಾಜ್ಯೋತಿರ್ಲಿಂಗವನು ನೋಡಿದ ನೇತ್ರವೇ ಲಿಂಗನೇತ್ರವು. ಅದೇ ಸದ್ಧರ್ಮಸ್ವರೂಪವಾದ ಉತ್ತಮವೆನಿಸುವದು. ಅಯ್ಯಾ ಖಗಮೃಗ ಫಣಿಕೀಟಕಾದಿಗಳ ನೇತ್ರಂಗಳು ಉಭಯಕರ್ಮಕ್ಕೆ ಒಳಗಿಲ್ಲಾಗಿ ದೃಷ್ಟಿ ದೋಷವಿಲ್ಲಾಗಿ ಅದು ಮಧ್ಯಮವೆನಿಸುವದು. ಅಯ್ಯಾ ಇಷ್ಟಮಹಾಜ್ಯೋತಿರ್ಲಿಂಗ ಬಾಹ್ಯವಾಗಿ ಪಂಚಮಹಾಪಾತಕ ಸೂತಕಂಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸುವ ಅಪಾತ್ರಜೀವಿಗಳಾದ ಭವಿಗಳ ನೇತ್ರಂಗಳು ಉಭಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ಕಾರಣ ಚರ್ಮಚಕ್ಷುವೆಂದು ತನ್ನ ತಾನರಿಯದ ಗಾಢಾಂಧಕಾರವೆಂದು, ಮೀನುಗಳೆಂದು, ವಿಷನೇತ್ರವೆಂದು, ಮನ್ಮಥನ ಕೈಗೆ ಸಿಲುಕಿದ ನೀಲೋತ್ಪಲ ಬಾಣನೆಂದು, ತಾಮಸಾಗ್ನಿ ಎಂದು, ಕುರೂಪಾದ ನೇತ್ರೇಂದ್ರಿಯವೆಂದು, ಶಿವಾಚಾರ ಸದ್ಧರ್ಮಿಗಳ ನಿಂದಿಸುವ ಮಹಾಪಾತಕ ದೃಷ್ಟಿ ಎಂದು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಇಷ್ಟಲಿಂಗವಿಲ್ಲಾದ ಕಾರಣ ಕನಿಷ್ಠ ಚಕ್ಷುವು ಎಂದುದು ನೋಡಾ ಅಯ್ಯ. ಅದರಿಂದ ಸದ್ಭಕ್ತ ಶರಣಗಣಂಗಳು ಅರ್ಚನೆ ಅರ್ಪಿತ ದ್ರವ್ಯವಕೊಡದೆ, ಅವರೊಡನೆ ಸಂಭಾಷಣೆ ದರ್ಶನಸ್ಪರ್ಶನವ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ನೋಡಾ ಗುಹೇಶ್ವರಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧರಾಮಯ್ಯ ಎಂದು ಪ್ರಭುಸ್ವಾಮಿಗಳು ನಿರೂಪವಂ ಕೊಡುತಿರ್ಪರು ನೋಡಾ ಸಂಗನಬಸವೇಶ್ವರಾ.

ತನುಮನಭಾವದಲ್ಲಿ ಶುದ್ಧನಾಗಿರು.

೧. ತನುಬತ್ತಲೆ ಇದ್ದರೇನಯ್ಯ, ಮನಶುಚಿಯಾಗದನ್ನಕ್ಕರ? ಮಂಡೆ ಬೋಳಾದಡೇನು, ಭಾವಬಯಲಾಗದನ್ನಕ್ಕರ? ಭಸ್ಮವ ಹೂಸಿದಡೇನು, ಕರಣಾದಿಗುಣಂಗಳನೊತ್ತಿ ಮೆಟ್ಟಿ ಸುಡದನ್ನಕ್ಕರ? ಇಂತು ಆಶೆಯ ವೇಷದ ಭಾಷೆಗೆ ಗುಹೇಶ್ವರ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ 'ಛೀ' ಎಂಬೆನು ಕಾಣಾ ಸಂಗನಬಸವಣ್ಣ.

೨. ಕಾಯ ಕರ್ರನೆ ಕಂದಿದರೇನಯ್ಯ! ಕಾಯ ಮಿರ್ರನೆ ಮಿಂಚಿದರೇನಯ್ಯ! ಅಂತರಂಗ ಶುದ್ಧವಾದ ಬಳಿಕ, ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಲಿಂಗವು ಒಲಿದ ಕಾಯವು ಹೇಗಿದ್ದರೇನಯ್ಯ!

೩. ತನುಗುಣವಿವರಿಸಿಹೆನೆಂದರೆ, ಮನಶುದ್ಧವಾಗಬೇಕು. ಮನಗುಣವಿವರಿಸಿಹೆನೆಂದರೆ, ಇಂದ್ರಿಯ ಶುದ್ಧವಾಗಬೇಕು. ತನುಮನ ಇಂದ್ರಿಯಂಗಳು ಶುದ್ಧಸುಯಿಧಾನವಾಗಿ, ಲಿಂಗಮುಖಕ್ಕೆ ವೇದ್ಯವಾದಲ್ಲದೆ, ಗುಹೇಶ್ವರನ ಬೆಸಗೊಳ್ಳಬಾರದು, ಕೇಳಾ ತಾಯೆ.

೪. ಆಕಾರ ನಿರಾಕಾರವೆಂಬೆರಡು ನಾನೇ, ದಿಟದಿಟ, ತಪ್ಪದು ಕೇಳಾ. ಆಕಾರಕ್ಕೆ ಭಾವವೇ ಪ್ರಾಣ. ನಿರಾಕಾರಕ್ಕೆ ಮಹಾಜ್ಞಾನವೇ ಪ್ರಾಣ. ಇಂತೀ ಉಭಯಕುಳಕ್ಕೆ ಇದು ಲಕ್ಷಣ ಕೇಳಾ. ಎರಡರೊಳಗೆ ಆವ ಮುಖದಲ್ಲಿಪ್ಪಾತನು ಆ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಶುದ್ಧವಾಗದನ್ನಕ್ಕರ, ಗುಹೇಶ್ವರಲಿಂಗಕ್ಕೆ ದೂರ ಕೇಳಾ ಬಸವಣ್ಣ.

೫. ಪರಮಪವಿತ್ರ ನಿರ್ಮಲಲಿಂಗ ತನ್ನಂಗದ ಮೇಲೆ ಇರುತಿರಲು, ಅಂಗ ಶುದ್ಧಸೌಕರ್ಯವಿಲ್ಲದವನ ಮುಖವ ನೋಡಲಾಗದು. ಅವನ ಮುಟ್ಟಲೆಂತೂ ಆಗದು. ಮನದ ಮಲಿನವ ಕಳೆದು, ಪ್ರಾಣಲಿಂಗವ ಧರಿಸಬೇಕು. ತನುವಿನ ಮಲವ ಕಳೆದು, ಇಷ್ಟಲಿಂಗವ ಧರಿಸಬೇಕು. ಜೀವತ್ರಯಂಗಳ ಮಲವ ಕಳೆದು, ಪ್ರಸಾದವ ಧರಿಸಬೇಕು. ಮನದ ಮಲಿನವಾವುದೆಂದಡೆ, ಮನವ್ಯಾಕುಲ. ತನುವಿನ ಮಲಿನವಾವುದೆಂದಡೆ, ತನುಗುಣವ್ಯಾಪ್ತಿ. ತನುತ್ರಯದ ಮಲಿನವಾವುದೆಂದಡೆ, ಈ ಷಣತ್ರಯ. ಜೀವತ್ರಯದ ಮಲಿನವಾವುದೆಂದಡೆ, ಅವಸಾತ್ರಯ. ಕರಣಂಗಳ ಮಲವಾವುದೆಂದಡೆ, ಸಂಕಲ್ಪ, ವಿಕಲ್ಪ, ಅಸತ್ಯ,

ನಿಂದೆ, ಮಿಥ್ಯಾವಾದವಾಡುವ, ತಸ್ಕರಿಸುವ ಅನ್ಯರಿಗೆ ಕಯ್ಯಾನುವ. ಶ್ಲೋ॥ ನಿರ್ಮಲ ಶಾಂತ ನಿರ್ಮಾಲ್ಯ। ಮಲದೇಹಿ ನ ಧಾರಯೇತ್॥ ಎಂದುದಾಗಿ, ಲಿಂಗವಿಪ್ಪ ಸುಕ್ಷೇತ್ರಕಾಯದ ಮಲಿನವ ಕಳೆದು, ಪ್ರಸಾದವ ಧರಿಸದಿರ್ದಡೆ, ಭವಮಾಲೆ ಹಿಂಗದು, ನರಕ ತಪ್ಪದಯ್ಯ ಮಹಾ ಲಿಂಗಕಲ್ಲೇಶ್ವರಾ.

೬. ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪು ಹುಟ್ಟಿದಾಗ ಕಳೆದಲ್ಲದೆ, ಕಾಣಬಾರದು ತನ್ನಯ ಭಾವ ಶುದ್ಧಕ್ಕೆ ದರ್ಪಣದನೊಪ್ಪವನರಸಬೇಕು. ಎನ್ನಯ ಮನದ ಕಪಟ ನಿಮ್ಮಯ ಚಿತ್ತಶುದ್ಧವನರಸಬೇಕು. ನಿಮ್ಮಯ ನಿರ್ಮಲ ಎನ್ನಯ ಮಲದೇಹವ ತೊಳೆಯಬೇಕು. ಅರುವಿನ ಮಾರನ ಬಿನ್ನಹ, ಸದಾಶಿವ ಮೂರ್ತಿ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ತೆರಪಿಲ್ಲದ ಭಾವ.

೭. ಮರನನೇರದೆ, ಹಣ್ಣ ಕೊಯ್ಯಬಹುದೇ? ಕುಸುಮವಿಲ್ಲದೆ, ಗಂಧವ ಮುಡಿಯಬಹುದೇ? ಉಪದೃಷ್ಟವಿಲ್ಲದೆ, ನಿಜದೃಷ್ಟವ ಕಾಣಬಹುದೇ? ಕ್ರಿಶುದ್ಧವಿಲ್ಲದೆ, ತ್ರಿವಿಧಕರ್ತೃ ತನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಪ್ಪನೇ? ಇದು ಕಾರಣ ಗುರುವಿನಲ್ಲಿ ಸದ್ಭಾವ, ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಮತಿ, ಜಂಗಮದಲ್ಲಿ ತ್ರಿವಿಧ ಮಲ ದೂರಸ್ತನಾಗಿಪ್ಪುದು ಸದ್ಭಕ್ತನಂಗ, ಚಿದ್ಘನ ವಸ್ತುವಿನ ಸಂಗ, ಸದ್ಯೋಜಾತಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಸುಸಂಗ.

೮. ಅನ್ನವನಿಕ್ಕಿದಡೇನು? ಪುಣ್ಯವಹುದು. ವಸ್ತ್ರವ ಕೊಟ್ಟರೇನು? ಪುಣ್ಯವಹುದು. ಹಣವ ಕೊಟ್ಟರೇನು? ಸಿರಿಯಹುದು. ತ್ರಿಕರಣಶುದ್ಧವಾದರೆ, ಮುಕ್ತಿಯಹುದು, ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗಮದೇವಯ್ಯ.

೯. ಚೇಳಿಂಗೆ ಬಸುರಾದದ್ದೇ ಕಡೆ. ಬಾಳಿಗೆ ಫಲವಾದದ್ದೇ ಕಡೆ, ನೋಡಾ. ರಣರಂಗದಲ್ಲಿ ಓಲೆಕಾರಂಗೆ ಓಸರಿಸಿದ್ದೇ ಕಡೆ. ಮಾಡುವ ಭಕ್ತಂಗೆ, ಮನಹೀನವಾದರೆ, ಅದೇ ಕಡೆ. ಕೂಡಲಸಂಗಮ ದೇವಾ.

೧೦. ಸಕಲೇಂದ್ರಿಯಂಗಳಲ್ಲಿ ವಿಕಾರಿಸುವ ಮನವ ಸೆಳೆದು ನಿಂದಾತಸುಖಿ. ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಂಗಳಿಚ್ಛೆಯಲ್ಲಿ ಕೀಳು ಮನಂಗೊಂಡು ಸುಳಿವಾತ ದುಃಖಿ. ಮನಸ್ಸು ಬಹಿರ್ಮುಖವಾಗಲು, ಮಾಯಾಪ್ರಪಂಚಿ. ಮನವಂತರ್ಮುಖವಾದರೆ, ಅವಿರಳ ಜ್ಞಾನಿ. ಮನವು ಮಹದಲ್ಲಿ ನಿಂದಿರಲಾತ ಮುಕ್ತನು. ಮನೋಲಯವಾದರೆ, ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ ಸೋಮೇಶ್ವರ ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಅಭೇದ್ಯನು.

೧೧. ಲೋಕದ ಚೇಷ್ಟೆಗೆ ರವಿ ಬೀಜವಾದಂತೆ, ಕರಣಂಗಳ ಚೇಷ್ಟೆಗೆ ಮನವೇ ಬೀಜ. ಎನಗುಳ್ಳದೊಂದು ಮನ. ಆ ಮನ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಿಲ್ಕಿದ ಬಳಿಕ, ಎನಗೆ ಭವವುಂಟೇ ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ?

೧೨. ಧ್ಯಾನ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕರಲ್ಲಿ ಕಂಡೆನೆಂಬುದು ಜೀವನಲ್ಲದೆ, ಪರಮನಲ್ಲ. ಜಪತಪನೇಮನಿತ್ಯಂಗಳಿಂದ ಕಂಡೆನೆಂಬುದು ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲದೆ ಚಿತ್ತವಲ್ಲ. ಭಾವದಿಂದ ಪ್ರಮಾಣಿಸುವದೇ ಏಕರೂಪ ಗುಹೇಶ್ವರಲಿಂಗವು ತಾನೆ.

೧೩. ಮೊನೆ ತಪ್ಪಿದಲಗು ಘನವೇನ ಮಾಡುವದು? ಅರಿವು ಹೀನವಾದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯೆಹರಿವರಿ ಏನಮಾಡುವದು? ವರ್ತನೆ ಶುದ್ಧವಿಲ್ಲದೆ, ಲಾಂಛನದುತ್ಕೃಷ್ಟತೆ ಏನಮಾಡುವದು? ತ್ರಿಕರಣ ಶುದ್ಧವಿಲ್ಲದ ಮಾಟದ್ರವ್ಯದ ಕೇಡು, ಭಕ್ತಿಗೆ ಹಾನಿ. ಇಂತೀ ಗುಣಂಗಳಲ್ಲಿ ಸದಾಶಿವ ಮೂರ್ತಿಲಿಂಗವನರಿಯಬೇಕು.

೧೪. ಶಿವಭಕ್ತರ ನಡೆಶುದ್ಧ, ನುಡಿಶುದ್ಧ, ಶಿವಭಕ್ತರ ನೋಟಶುದ್ಧ ಮಾಟಶುದ್ಧ, ಶಿವಭಕ್ತರ ನೆನಹು ಶುದ್ಧ, ಅನುಭಾವಶುದ್ಧ, ಶಿವಭಕ್ತರ ಕಾಯಶುದ್ಧ, ಪ್ರಾಣಶುದ್ಧ, ಇದು ಕಾರಣ ಶಿವಭಕ್ತರನೇ ಶಿವನೆಂದು ನಂಬುವದು. ನಂಬಿದವರು ಶಿವನಪ್ಪುದು ತಪ್ಪದು ನಿಜಗುರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರಾ.

೧೫. ಅಂತರಂಗ ಶುದ್ಧವಿಲ್ಲದವರು ಬಹಿರಂಗದಲ್ಲಿ ಸದಾಚಾರ ಸತ್ಕ್ರಿಯೆಯ ಸರ್ವಜನಮೆಚ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೇನು? ಅದು ಲೋಕದ ರಂಜನೆಯಲ್ಲದೆ ಶಿವಮೆಚ್ಚ, ಶಿವಶರಣರು ಮೆಚ್ಚರು, ಬಿತ್ತಿದ ಬೆಳೆಯನುಂಬಂತೆ ಮಾಡಿದ ಸತ್ಕರ್ಮಫಲವನುಂಬ ಕೈಕೂಲಿಕಾರಂಗೆ ಮುಕ್ತಿಯುಂಟೇ ನಿಜಗುರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರಾ?

೧೬. ಅಂತರಂಗ ಶುದ್ಧವಿಲ್ಲದವರೊಳಗು ಅತ್ತಿಯ ಹಣ್ಣಿನಂತೆ ಕ್ಷುದಬಿಡದುನೋಡಯ್ಯ. ಅಂತರಂಗ ಶುದ್ಧವುಳ್ಳವರೊಳಗೆ ಬಾಳೆಯ ಹಣ್ಣಿನಂತೆ ಸುಗುಣತೋರುವದು ನೋಡಯ್ಯ. ಇದು ಕಾರಣ ಅಂತರಂಗ ಶುದ್ಧವಿಲ್ಲದವರ ಸಂಗದಲ್ಲಿ ಇರಬಾರದು ಶರಣರು ನಿಜಗುರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರಾ.

ನೀತಿಯ ವಚನಗಳು.

೧. ಆಡಿ ಅಳುಪದಿರಾ. ಲೇಸನಮಾಡಿ ಮರುಗದಿರಾ. ಎಲೆಮನವೇ, ಕೊಡಿ ತಪ್ಪದಿರಾ. ಬೇಡಿದವರಿಗೆ ನೀನಿಲ್ಲೆನ್ನದಿರು, ಕಂಡೆಯಾ. ನಾಡ ಮಾತು ಬೇಡ. ಸೆರೆಗೊಡ್ಡಿ ಬೇಡು ಕೂಡಲ ಸಂಗಯ್ಯನ ಶರಣರಾ.

೨. ಕೆಡೆನಡೆಯದೆ, ಕೆಡೆನುಡಿಯದೆ, ಅನ್ಯವನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸದೆ ಇರ್ದಡೆ, ಏನುಕೊಡನಯ್ಯ ಲಿಂಗವು! ತಾನೇನ ಬೇಡಿದ್ದನೀವನಾಗಿ, ನಂಬುಗೆಯುಳ್ಳ ಶಿವಭಕ್ತಂಗೆ ಇದೇ ದಿಬ್ಯ. ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೩. ಕಳಬೇಡ, ಕೊಲಬೇಡ, ಹುಸಿಯ ನುಡಿಯಲುಬೇಡ. ಮುನಿಯಬೇಡ, ಅನ್ಯರಿಗೆ ಅಸಹ್ಯವ ನುಡಿಯಲುಬೇಡ. ತನ್ನ ಬಣ್ಣಿಸಬೇಡ. ಇದಿರ ಹಳಿಯಲುಬೇಡ. ಇದೇ ಅಂತರಂಗದ ಶುದ್ಧಿ. ಇದೇ ಬಹಿರಂಗದ ಶುದ್ಧಿ. ಇದೇ ನಮ್ಮ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವರನೊಲಿಸುವಪರಿ..

೪. ತನ್ನ ಗುಣವ ಹೊಗಳಬೇಡ. ಇದಿರ ಗುಣವ ಹಳಿಯಬೇಡ. ಕೆಮ್ಮನೊರ್ಬರ ನುಡಿಯಬೇಡ. ನುಡಿದು ಗುಂಪಿತನಾಗಬೇಡ. ತನ್ನ ಮನವಿಕಳವಾಗಿ, ಇದಿರ ಮನವನೋಯಿಸಬೇಡ. ತಾನುಬದುಕುವವೇ ಸುದಿನ? ಸಮತೆ ಸಮಾಧಾನ ತುಂಬಿ ತುಳುಕಬೇಕು. ಮಹಾಲಿಂಗ ಕಲ್ಲೇಶ್ವರನ ನಿಚ್ಚಳ ನಿಜವನರಿದಬಳಿಕ, ಸಕಳದೊಳನೆ ಬಚ್ಚಬರಿಯ ಮರುಳಾಗಿರಬೇಕು.

೫. ಅರ್ಥವಡಗದು, ಕ್ರೋಧತೊಲಗದು, ಕ್ರೂರಕುಹಕ, ಕುಭಾಷೆ ಬಿಡದನ್ನಕ್ಕರ, ನೀನೆತ್ತ, ಶಿವನೆತ್ತ, ಹೋಗತ್ತ ಮರುಳೇ. ಭವರೋಗವೆಂಬ ತಿಮಿರ ತಿಳಿಯದನ್ನಕ್ಕರ, ಕೂಡಲಸಂಗಯ್ಯನೆತ್ತ, ನೀನೆತ್ತ ಮರುಳೇ?

೬. ತುಮರಿಯ ಕೊಳ್ಳಿಯಂತೆ, ಉರಿವಾತಭಕ್ತನೇ? ಹುಸಿದು ತಂದು ಮಾಡುವಾತ ಭಕ್ತನೇ? ಭಕ್ತರ ಕುಲವನೆತ್ತಿ ನಿಂದಿಸುವಾತ ಭಕ್ತನೇ? ತನ್ನ ಪ್ರಾಣದ ಮೇಲೆ ಬಂದರೂ ಬರಲಿ, ಇವರ ಬಿಡಬೇಕು. ಇವರ ಬಿಡದಿರಲು ಉರಿಲಿಂಗ ಪೆದ್ದಿಗಳರಸನೊಲ್ಲನವ್ವಾ.

೭. ಆತ್ಮಸ್ತುತಿ ಪರನಿಂದೆಯ ಕೇಳಿಸದಂತೆ ಇರಿಸಯ್ಯ, ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮ. ಆನುಭಕ್ತ, ಎನ್ನಲ್ಲಿ ಲೇಸುಂಟೆಂದು ಪರಿಣಾಮಿಸಿದರೆ, ನಿಮ

ಗಾನುದ್ರೋಹಿಯಯ್ಯ. ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ, ನಿಮ್ಮ ಶರಣರ ಲೇಸೇ ಎನ್ನ ಲೇಸಯ್ಯ.

೮. ನುಡಿದರೆ ಮುತ್ತಿನ ಹಾರದಂತಿರಬೇಕು. ನುಡಿದರೆ, ಲಿಂಗ ಮೆಚ್ಚಿ ಅಹುದೆನಬೇಕು. ನುಡಿಯೊಳಗಾಗಿ ನಡೆಯದಿದ್ದರೆ, ಕೂಡಲ ಸಂಗಮದೇವನೆಂತೊಲಿವನಯ್ಯ?

೯. ಶಿವನೇದ್ಯೈವ, ಕೊಲ್ಲದಿರ್ಪುದೇ ಧರ್ಮ, ಅಧರ್ಮದಿಂದ ಬಂದು ದನೊಲ್ಲದಿಪ್ಪುದೇ ನೇಮ. ಆಶೆ ಇಲ್ಲದಿಪ್ಪುದೇ ತಪ. ರೋಷವಿಲ್ಲದಿ ಪ್ಪುದೇ ಜಪ. ವಂಚನೆ ಇಲ್ಲದಿಪ್ಪುದೇ ಭಕ್ತಿ. ಹೆಚ್ಚು ಕುಂದಿಲ್ಲದಿ ಪ್ಪುದೇ ಸಮಯಾಚಾರ. ಇದು ಸತ್ಯ. ಶಿವಬಲ್ಲ. ಶಿವನಾಣೆ, ಉರಿ ಲಿಂಗಪೆದ್ದಿಪ್ರಿಯವಿಶ್ವೇಶ್ವರಾ.

೧೦. ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ಕಶವಿಲ್ಲದೆ, ನಡೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಸರವೋಗದೆ, ಹಿಡಿವಭಕ್ತಿಯು ಕಡೆತನಕ ಬಿಡದೆ, ಬಡತನ ಎಡರು ಕಂಟಕಗಳು ಬಂದಲ್ಲಿ, ಚಿಂತೆಯಿಂದ ಕಾಂತಿಗುಂದದೆ, ಅಡಿಗಡಿಗೆ 'ಶಿವಶಿವಾ' ಎಂಬ ನುಡಿಯ ಮರೆಯದಿರ್ಪ ಸದ್ಭಕ್ತರಿಗೆ ಬೇಡಿದ ಪದವಿಯನೀವ ನಮ್ಮ ಅಖಂಡೇಶ್ವರಾ.

೧೧. ತಪವೆತ್ತ, ಹೇರರ ಕೇಡಿಂಗೆ ಬಗೆವುದೆತ್ತ? ಜಪವೆತ್ತ, ಶರ ಣರ ಮೇಲೆ ಅನೃತವ ನುಡಿವುದೆತ್ತ? ಪಂಚಾಚಾರವೆತ್ತ, ಪಾತಕಕ್ಕೆ ಮನ ಬಗೆವುದೆತ್ತ? ಇಂತೀ ಹೊರಬಳಕೆಯ ಲೋಕರಂಜನೆಯಲ್ಲಿಪ್ಪ ವರಿಗೆ ನಾನಂಜುವೆ. ನಿಜಗುರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರಾ ನೀನು ಅಂಜಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ಓಡುವೆ.

೧೨. ಜನಮೆಚ್ಚು ಶುದ್ಧನಲ್ಲದೆ, ಮನಮೆಚ್ಚು ಶುದ್ಧನಲ್ಲವಯ್ಯ. ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಜಾಣನಲ್ಲವೆ, ನಡೆಯಲ್ಲಿ ಜಾಣನಲ್ಲವಯ್ಯ. ವೇಷದಲ್ಲಿ ಅಧಿ ಕನಲ್ಲದೆ, ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕನಲ್ಲವಯ್ಯ. ಧನದೊರಕದೆ ನಿಸ್ಪೃಹನ ಲ್ಲದೆ, ಧನದೊರಕಿ ನಿಸ್ಪೃಹನಲ್ಲವಯ್ಯ. ಏಕಾಂತದ್ರೋಹಿ, ಗುಪ್ತಪಾ ತಕಿ, ಯುಕ್ತಿಶೂನ್ಯಂಗೆ ಸಕಳೇಶ್ವರದೇವರು ಒಲಿ, ಒಲಿ, ಎಂದರೆ ಎಂತೊಲಿವನಯ್ಯ?

೧೩. ಆಶೆಯಿಂದ ಬಿಟ್ಟು ಕಿರಿಯರಿಲ್ಲ. ನಿರಾಶೆಯಿಂದ ಬಿಟ್ಟು ಹಿರಿಯರಿಲ್ಲ. ದಯದಿಂದ ಬಿಟ್ಟು ಧರ್ಮವಿಲ್ಲ. ವಿಚಾರದಿಂದ ಬಿಟ್ಟು

ಸಹಾಯಿಗಳಿಲ್ಲ. ಸಧ್ಯರಾಚಾರಕ್ಕೆ ಸಕಳೇಶ್ವರದೇವರಿಂದ ಬಿಟ್ಟು ದೈವವಿಲ್ಲ.

೧೫. ಕಂಗಳ ಮುಂದಣ ಕಾಮುವ ಕೊಂದು, ಮನದ ಮುಂದಣ ಆಶೆಯ ತಿಂದು, ಆತನನರಿ, ಆತುರವೈರಿ ಮಾರೇಶ್ವರಾ.

೧೫. ಆಸೆ ಎಂಬುದು ಅರಸಿಂಗಲ್ಲದೆ, ಶಿವಶರಣರಿಗುಂಟೇ ? ರೋಷವೆಂಬುದು ಯಮದೂತರಿಗಲ್ಲದೆ ಅಜಾತಂಗುಂಟೇ? ಈಸಕ್ಕಿಯ ಆಶೆ ನಿಮಗೇಕೆ, ಮಾರಯ್ಯಪ್ರಿಯ ಅಮಳೇಶ್ವರಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲದ ನೇಮವು?

೧೬. ಪ್ರಾತಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಾಣ, ಆತ್ಮನಲ್ಲಿ ಘಾತಕ, ಕೂಸು ಹೇತು ಕಲಸುವಂತೆ, ತ್ರಿವಿಧದ ಆಶೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ, ಸಾವ ಪಾತಕರಿಗೆಲ್ಲಿಯದೋ ಲಿಂಗ? ಅದೇತರ ನಿರ್ವಾಣ? ಏತದ ಕೂಸಿಯಂತೆ, ರಾಟಣದಂತೆ, ಭವಪಾಶವಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು, ಗಾಸಿಯಾದ ಮತ್ತೆ, ನಿನಗಿನ್ನೇತರ ಭಾಷೆಯೋ ನಿಷ್ಕಳಂಕಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ ?

೧೭. ಸಾವು ತಡವಿಲ್ಲ. ನರಕ ದೂರವಿಲ್ಲ. ದೇಹದಿಚ್ಛೆಗೆ ಹರಿದು, ಕೆಮ್ಮನೆ ಕೆಡಬೇಡ. ದುರ್ವಿಷಯವ ಬಿಡು ಬೇಗ. ಗುರುಪದವ ನಂಬು. ನಮ್ಮ ಸಿಮ್ಮಲಿಗೆಯ ಚನ್ನರಾಮನಲ್ಲಿ ನೀನು ಸುಖಿಯಪ್ಪೆ ಮರುಳೇ.

೧೮. ಹಸಿವಿಂಗೆ ಲಯವಿಲ್ಲ. ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಕುಲವಿಲ್ಲ. ಮರಣಕೆ ಮನ್ನಣೆಯಿಲ್ಲ. ಆಸೆಗೆ ಹವಣಿಲ್ಲ. ವಂಚಕನನಾಮಿಕ, ನಾಚಯ್ಯಪ್ರಿಯ ಚನ್ನರಾಮೇಶಯ್ಯ.

೧೯. ಸ್ಥಾವರವೆಂತಂತು ಮನದಲ್ಲಿ ಭಾವಿಸಿ, ಸಕಲಜೀವರಲ್ಲಿ ನಿಂದೆಯ ಮಾಣ್ಬುದು. ಬಂದುದು ಲಿಂಗಾಧೀನವೆಂದು ಕಾಣ್ಬುದು. ಸತ್ಯವ ನುಡಿವುದು. ಶುಚಿಯಾಗಿರ್ಪುದು. ಎರಡುವಿಡಿಯದೆ, ಎರಡು ನಡೆಯದೆ, ಮುನ್ನಿಯ ಪುರಾತನರು ಕೂಡಿದ ಪಥವಿದು, ಸಕಳೇಶ್ವರ ದೇವರನೊಲಿಸಿಹೆನೆಂಬವಂಗೆ.

೨೦. ಭಕ್ತನು ಶಾಂತನಾಗಿರಬೇಕು. ತನ್ನ ಕುರಿತು ಬಂದ ಠಾವಿನಲ್ಲಿ ಸತ್ಯನಾಗಿರಬೇಕು. ಭೂತಹಿತವಹ ವಚನವ ನುಡಿಯಬೇಕು. ಸಕಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ತನ್ನಂತೆ ಭಾವಿಸುವದು. ಅಪಾತ್ರದಾನವ ಮಾಡಲಾಗದು. ಸಕಲೇಂದ್ರಿಯಂಗಳ ತನ್ನ ವಶವ ಮಾಡುವದು. ಇದೇ ನೊದಲಲ್ಲಿ ದೇಹ ಶೌಚನೋಡಾ. ಲಿಂಗವ ಪೂಜಿಸಿ ಪ್ರಸಾದವ ಪಡೆವಡೆ, ಇದೇ ಸಾಧನ ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗಮದೇವಾ.

೨೧. ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಬಲ್ಲಿದರು, ಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಸಂಪನ್ನರೆಂದು ಹೇಳಲೇತಕೋ? ನಡೆನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ನಡೆನುಡಿ ಶುದ್ಧವಿಲ್ಲದವರಲ್ಲಿ ಇರಲೊಲ್ಲನು ನೋಡಾ, ಅಖಂಡೇಶ್ವರಾ.

೨೨. ಕಾಮವೇಕೋ ಲಿಂಗಪ್ರೇಮಿ ಎನಿಸುವಂಗೆ? ಕ್ರೋಧವೇಕೋ ಶರಣವೇದ್ಯನೆನಿಸುವಂಗೆ? ಲೋಭವೇಕೋ ಭಕ್ತಿಲಾಭವನರಸುವಂಗೆ? ಮದಮತ್ಸರವುಳ್ಳವಂಗೆ ಹೃದಯಶುದ್ಧವೆಲ್ಲಿಯದೋ? ಹಮುಳಿಗರಾದವರಲ್ಲಿಪ್ಪ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೨೩. ಸರ್ವ ಸಂಸಾರಿಯೊಡನಾಡಿ, ಕಟ್ಟುವಡೆಯಿತ್ತು. ಮನದ ತಮಂಧ ಬಿಡದು. ಮನದಕಪಟ ಬಿಡದು. ಶತೆಯೊಡನೆ ದಿಟವಾಡಿ ಬಯಲ ಬಡಿವಡೆಯಿತ್ತು. ಕಾಯದ ಸಂಗದ ಜೀವವುಳ್ಳನ್ನಕ್ಕರ, ಎಂದೂ ಭವಹಿಂಗದು ಗುಹೇಶ್ವರಾ.

೨೪. ಸಜ್ಜನ ಸದ್ಭಾವಿ ಅನ್ಯರಲ್ಲಿ ಕಯ್ಯಾಂತುಬೇಡ. ಲಿಂಗವ ಮುಟ್ಟಿದ ಕೈ ಮೀಸಲು. ಕಂಗಳಲ್ಲಿ ಒಸೆದು ನೋಡಾ ಪರವಧುವ. ಮನದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯವನೆನೆಯ. ಮಾನವರ ಸೇವೆಯಮಾಡ. ಅಂಗದ ಹಂಗನೊಲ್ಲ. ಧನದಲ್ಲಿ ವಂಚನೆ ಇಲ್ಲ, ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ, ನಿಮ್ಮ ಶರಣ.

೨೫. ಹುಸಿಯ ನುಡಿಯನು ಭಕ್ತ. ವ್ಯಸನಕ್ಕೆಳಸನು ಭಕ್ತ. ವಿಷಯಂಗಳಾತಂಗೆ ತೃಣವು ನೋಡಾ. ಬಯಸುವನಲ್ಲ ಭಕ್ತ. ದಯವೆಂಬುದು ತನ್ನ ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿ. ಸೈರಣೆ ಎಂಬುದು ತನಗೆ ತೊತ್ತಾಗಿಪ್ಪದು. ಕೋಪವೆಂತಹದೆಂದರಿಯ. ತಾಪತ್ರಯಂಗಳು ಮುಟ್ಟಲಮ್ಮವು. ವ್ಯಾಪ್ತಿಗಳಡಗಿದವು. ಲಿಂಗವನೊಳಕೊಂಡ ಪರಿಣಾಮಿ. ಆತನ ಪಥ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೊಸತು. ಲೋಕದ ಪಥವಾತಂಗೆ ಹೊಸತು. ತನಗೊಮ್ಮೆಯೂ ಲಿಂಗಧ್ಯಾನ. ಲಿಂಗಕ್ಕೊಮ್ಮೆಯೂ ತನ್ನ ಧ್ಯಾನ. ಆತನ ಘನಮಹಿಮೆಯ ಹೊಗಳಲೆನ್ನಳವೇ? ಪನ್ನಗಧರ ಕೇಳಯ್ಯ, ಚನ್ನ ಹಂಪೆಯವಿರುಪಯ್ಯ, ನಿಮ್ಮ ನಂಬಿದ ಸತ್ಯಶರಣ ಪರಿಣಾಮಿ.

೨೬. ಕಾಯದ ಕಕ್ಕುಲಿತೆಗಾಗಿ ಜೀವಿಗಳ ಬಾಗಿಲವ ಕಾಯದೆ, ಈಷಣತ್ರಯಕ್ಕಾಗಿ ಭವದುಃಖಿಗಳ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ನಿಂದು ವೇಳೆಯ ಕಾವಂಗೆ ಭಾವ ರಹಿತ ಬ್ರಹ್ಮವೇಕೆ? ಅದು ನಾಣ್ನುಡಿಗೊಳಗು, ಸದಾಶಿವ ಮೂರ್ತಿ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಹೊರಗು.

೨೭. ತಾನು ಒಳ್ಳೆಯವನಾದರೆ ತನಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಒಳ್ಳೆಯವರಾಗಿರ್ಪರು. ತಾಹೀನನಾದರೆ, ತನಗೆ ಸರ್ವರೂ ಹೀನರಾಗಿರ್ಪರು. ತಾನು ಒಳ್ಳೆಯವನಾಗಿ, ತನಗೆ ಸರ್ವರೂ ಹೀನರಾದರೆ, ಅದು ತನ್ನ ಪೂರ್ವದ ಕರ್ಮ. ತಾಹೀನನಾಗಿ, ತನಗೆ ಸರ್ವರೂ ಒಳ್ಳೆಯವರಾದರೆ, ಅದು ತನ್ನ ದೈವದ ಬಲವು ನೋಡಾ ಅಖಂಡೇಶ್ವರಾ.

೨೮. ಆಚಾರವನನಾಚಾರವ ಮಾಡಿ ನುಡಿವರು. ಅನಾಚಾರವನು ಆಚಾರವ ಮಾಡಿ ನುಡಿವರು. ಸತ್ಯವನು ಅಸತ್ಯವಮಾಡಿ ನುಡಿವರು. ಅಸತ್ಯವ ಸತ್ಯವಮಾಡಿ ನುಡಿವರು. ವಿಷವ ಅಮೃತವೆಂಬರು. ಅಮೃತವ ವಿಷವೆಂಬರು. ಸಹಜವನರಿಯದ ಅಸಹಜರಿಗೆ ಶಿವನೊಲಿ ಎಂದಡೆ, ಎಂತೊಲಿವನಯ್ಯ? ನಿಜಗುರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರಾ, ನೀಮಾಡಿವ ಮಾಯೆಯ ನೋಡಿ ನಾನು ಬೆರಗಾದೆನು.

೨೯. ಪ್ರಾಣಲಿಂಗವೆಂಬುದೊಂದು ಮಾತಿನಂತುಟಲ್ಲ, ನೋಡಾ. ಲೋಕದ ಸುಖದುಃಖ ತನ್ನದೆನ್ನಕ್ಕ, ಚನ್ನಸಿದ್ಧನಾಥನೆಂಬ ಲಿಂಗ ಬರಿದೆ ಒಲಿವನೇ?

೩೦. ಕೊಲ್ಲೆನಯ್ಯ! ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮೆಲ್ಲೆನಯ್ಯ ಬಾಯಿಚ್ಛೆಗೆ! ಒಲ್ಲೆನಯ್ಯ! ಪರಸತಿಯರ ಸಂಗವ ಬಲ್ಲೆನಯ್ಯ, ಮುಂದೆ ತೊಡಕುಂಟೆಂಬುದರಿಂದ. ಬಳ್ಳದ ಬಾಯಂತೆ, ಒಂದೇ ಮನವ ಮಾಡಿ, ನಿಲ್ಲೆಂದು ನಿಲ್ಲಿಸಯ್ಯ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೩೧. ದಯವಿರಬೇಕು ಸಕಲಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ. ಪ್ರಿಯವಿರಬೇಕು ಸಕಲಗುಣಗಳಲ್ಲಿ. ನಯವಿರಬೇಕು ನುಡಿಗಡಣದಲ್ಲಿ. ಇಂತೀ ಗುಣವಿಲ್ಲದವರ ಕಂಡಡೆ, ಸೊಗಸದಯ್ಯ ಎನಗೆ ಅಖಂಡೇಶ್ವರಾ.

೩೨. ಹಾದರ ಹಸುಗೊಲೆ ವಿಷಯಂಗಳಲ್ಲಿ ಆಧರಿಸಬೇಕು. ಬಲ್ಲವರಲ್ಲಿದ್ದು ಸಾಧನೆಯಾಯಿತ್ತು. ಎಲ್ಲರು ಕಲಿತ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇದನು ಭೇದಿಸಲರಿಯೆ ಕಾಮಹರಪ್ರಿಯರಾಮನಾಥಾ.

ಅರ್ಥಃ— ಪರಸ್ತ್ರೀ ಸಂಗಮಾಡುವದನು, ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಕೊಲ್ಲುವದನು, ವಿಷಯಂಗಳಲ್ಲಿ ಚರಿಸುವದನು ನಿವೃತ್ತಿಯಾಗಿ ಆಚರಿಸಬೇಕು. ತ್ರಿವಿಧಲಿಂಗಾನುಭಾವಿಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತ, ಹಾಡುತ್ತ, ಶಿವಾನುಭಾವವ ಕೇಳುತ್ತಿರ್ದು, ಇವುಗಳ ನಿವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಯಿತ್ತು. ದ್ವೈತಾ

ದ್ವೈತಿಗಳಾಚರಿಸುವ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಇವುಗಳ ನಿವೃತ್ತಿಯ ತಿಳಿಯಲರಿಯ ಎಂಬುದರ್ಥ.

೩೩. ಬೇಕೆಂಬುವನಲ್ಲಯ್ಯ ನಿಮ್ಮ ಶರಣ. ಬೇಡೆಂಬುವನಲ್ಲಯ್ಯ ನಿಮ್ಮ ಶರಣ ಲೋಕದ ನಡೆಯಂತೆ ನಡೆಯನಯ್ಯ ನಿಮ್ಮ ಶರಣ. ಲೋಕದ ನುಡಿಯಂತೆ ನುಡಿಯನಯ್ಯ ನಿಮ್ಮ ಶರಣ. ಕಾಕು, ಸಟೆ, ಕುಟಿಲ, ಕುಹಕ ವ್ಯಾಪಾರವ ಹೊರನಯ್ಯ ನಿಮ್ಮ ಶರಣ ಅಖಂಡೇಶ್ವರಾ.

೩೪. ಲಂಚ ವಂಚನೆಗೆ ಕಯ್ಯಾನದ ಭಾಷೆ. ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹೊನ್ನು ವಸ್ತ್ರ ಬಿದ್ದಿದ್ದರೆ, ಕೈವ ಟ್ಟಿ ಎತ್ತಿದೆನಾದಡೆ, ಅಯ್ಯಾ, ನಿಮ್ಮಾಣೆ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಮಥರಾಣೆ. ನೀನಿಕ್ಕಿದ ಭಿಕ್ಷೆಯೊಳಗಿಪ್ಪೆನಯ್ಯ, ಶಂಭುಜಕ್ಕೇಶ್ವರಾ, ದೇವಯ್ಯ ನಿಮ್ಮಾಣೆ.

೩೫. ಎಳ್ಳಿಲ್ಲದ ಗಾಣದಲ್ಲಿ ಎಣ್ಣೆಯುಂಟೆ ? ಜೊಳ್ಳು ತೂರಿದಲ್ಲಿ ಬತ್ತ ಉಂಟೇ ? ಕಳ್ಳ ಹಾದರಿಗರ ಸಂಪಾದನೆ ಹೊಳ್ಳು ಕುಟ್ಟಿ ಕೈ ಹೊಟ್ಟದಂತೆ ಕಾಣಾ ರಾಮನಾಥಾ.

೩೬. ಗುರುವಿನ ರೂಪವ ಮರೆದು, ಪರವಧುವ ನೆರೆವವರು. ಪರಧನವನಳುಪುವರು. ಗುರುವಿಲ್ಲವವರಿಗೆ ಇಂತಪ್ಪ ನರಕಿಗಳನೆನಗೊಮ್ಮೆ ತೋರದಿರಾ ರಾಮನಾಥಾ.

೩೭. ಪರವಧುವ ನೆರೆಯದೆ, ಪರಧನವ ತುಡುಕದೆ, ಪರದೈವದಿಚ್ಛೆ ವಡೆಯದೆ, ಗುರುಲಿಂಗ ಜಂಗಮಕ್ಕೆ ವರದಾಸನಾದಾತನೇ ಧರೆಮೂರಕ್ಕೆ ಗುರುವಾಗಿಪ್ಪನೈ ರಾಮನಾಥಾ.

೩೮. ಪರಧನ, ಪರಾನ್ನ, ಪರಸ್ತ್ರೀಯರಾಶೆ ಬಿಡದು. ಶರಣನೆಂತೆಂಬೆ ? ಸಂಬಂಧಿ ಎಂತೆಂಬೆ ಮರುಳೇ ? ॥ಶ್ಲೋ॥ ಜಿಹ್ವಾದಗ್ಧ ಪರಾನ್ನೇಂಚ ಹಸ್ತದಗ್ಧ ಪ್ರತಿಗ್ರಹಂ। ಚಕ್ಷುದಗ್ಧ ಪರಸ್ತ್ರೀಣಾ ತಸ್ಯ ಜನ್ಮ ನಿರರ್ಥಕಂ॥ ಇಂತೆಂದು ಶೃತಿ ಸಾರಲು, ಮತಿಗೆಡುವಿರಕಟಾ, ನಿವೃತ್ತಿಸಂಗಯ್ಯ ದೇವರೆಂತೊಲಿವನಮ್ಮಾ?

೩೯. ಮಾತು ಗಂಟುತನದಿಂದ, ಎಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಿದಡೇನು ? ಕಾಮಿನಿಯರ ಕಾಲದೆಸೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ, ಕ್ರೋಧದದಳ್ಳುರಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಂದು, ಆಸೆ ಎಂಬ ಪಾಶ ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಿ, ಆದೇಕೋ, ಆದೇತರ ಮಾತೆಂದನಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ.

೪೦. ಹಣ, ಬಂಗಾರ, ವಸ್ತ್ರ, ಕಪ್ಪಟ, ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ನೆಟ್ಟನೆ ಬಿದ್ದಿರಲು, ಕಂಡು ಕಾತರಿಸಿ ಕೈಮುಟ್ಟೆ ಎತ್ತದ ಭಾಷೆ. ಕೊಟ್ಟಡೆ ಮುಟ್ಟದ ಭಾಷೆ. ಪರಧನ ಪರಸತಿಗೆ ಅಳುಪದ ಭಾಷೆ. ಇಂತಿದಕ್ಕಳುಪಿದೆನಾದಡೆ, ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ ಸೋಮೇಶ್ವರಾ, ನಿಣ್ಣಾಣೆ. ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಮಥರಾಣೆ.

೪೧. ಶೀಲ ಶೀಲವೆಂದು ಗರ್ವಿಸಿ ನಡಿವುತಿರ್ಪಿರಿ. ಶೀಲವಾವುದೆಂದ್ಅರಿಯಿರೇ? ಕೇಳಿರಣ್ಣಾ. ಇದ್ದುದ ವಂಚನೆಯ ಮಾಡದಿರ್ಪುದೇ ಶೀಲ. ಇಲ್ಲದುದಕೆ ಕಡನ ಮಾಡದಿರ್ಪುದೇ ಶೀಲ. ಪರಧನ ಪರಸ್ತ್ರೀಯರ ಮುಟ್ಟದಿರ್ಪುದೇ ಶೀಲ. ಪರದೈವ ಪರಸಮಯಕ್ಕೆ ಅಳುಪದಿರ್ಪುದೇ ಶೀಲ. ನಮ್ಮ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಸಂಗನ ಶರಣರ ಬರವಿಂಗೆ ಮುಯ್ಯಾಂತುದೇ ಅಚ್ಚ ಶೀಲ.

೪೨. ದರ್ಶನ ತಪ್ಪಿಕ ಪ್ರಥಮ ಪಾತಕ. ಸ್ಪರ್ಶನ ತಪ್ಪಿಕ ದ್ವಿತೀಯಪಾತಕ. ಗುರು ತಪ್ಪಿಕ ತೃತೀಯ ಪಾತಕ. ಪರದಾರ ಚತುರ್ಥ ಪಾತಕ. ಮಾಂಸಾಹಾರ ಪಂಚಮಹಾ ಪಾತಕ. ಈ ಅಯ್ವರೊಡನೆ ನುಡಿಯಲಿಲ್ಲೈ ರಾಮನಾಥಾ.

೪೩. ಭಕ್ತರಲ್ಲದವರೊಡನೆ ಆಡದಿರು, ಆಡದಿರು. ಅರ್ಥದಾಸೆಗೆ ದುರ್ಜನರ ಸಂಗ ಮಾಡದಿರು, ಮಾಡದಿರು. ಉತ್ತಮರ ಕೆಡೆ ನುಡಿಯದಿರು, ನುಡಿಯದಿರು. ನಿತ್ಯವಲ್ಲದ ದೈವಕ್ಕೆರಗದಿರು, ಎರಗದಿರು. ಕರ್ತಸೊಡ್ಡಳನ ನೆರೆ ನಂಬು ಡಂಭ ಬೇಡಾ.

೪೪. ಭಕ್ತರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸಮಯೋಚಿತವ ಮಾಡುವನ, ಸದ್ಭಕ್ತರಿಗೆ ಉಣಲಿಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಹಸಿವ ಮರೆದಿಪ್ಪವನ, ಸದ್ಭಕ್ತರಿಗೆ ಉಳ್ಳುದೆಲ್ಲವ ಕೊಟ್ಟು, ಎಯ್ದರೆಂದು ಮರುಗುವ, ಏಕೋಗ್ರಾಹಿ, ನೆಟ್ಟನೇ ಶರಣ. ತೊಟ್ಟನೇ ತೊಳಲಿ, ಆರಸಿಯೂ ಕಾಣದೆ, ಮೂರುತೆರದ ಮುಕ್ತಿಯ ಹಾದಿಯ, ಆರು ತೆರದ ಭಕ್ತಿಯ ಭೇದವ ಇಂತಪ್ಪ ವರವ ಕೊಟ್ಟಡೆಯೂ, ಒಲ್ಲೆನು. ಸಕಳೇಶ್ವರದೇವ, ನಿಮ್ಮ ಶರಣರ ತೋರಾ ಎನಗೆ.

೪೫. ಗರ್ವದಿಂದ ಮಾಡುವ ಭಕ್ತಿ ದ್ರವ್ಯದ ಕೇಡು. ನಡೆ ಇಲ್ಲದ ನುಡಿ ಆರುವಿಗೆ ಹಾನಿ, ಕೊಡದೆ ತ್ಯಾಗಿ ಎನಿಸಿಕೊಂಬುದು ಮುಡಿ ಇಲ್ಲದ ಶೃಂಗಾರ, ದೃಢವಿಲ್ಲದಭಕ್ತಿ ಅಡಿಒಡೆದ ಕುಂಭದಲ್ಲಿ ಸುಜಲವ ತುಂಬಿದಂತೆ, ಅಮಳೇಶ್ವರಲಿಂಗವ ಮುಟ್ಟದ ಭಕ್ತಿ.

೮೬. ಖ್ಯಾತಿಲಾಭಕ್ಕೆ ಮಾಡುವಾತ ಭಕ್ತನಲ್ಲ. ಡಂಭಕಕ್ಕೆ ಡೊಂಬರಂತೆ ತಿರುಗುವವ ಜಂಗಮವಲ್ಲ. ತನುತಲೆ ಬತ್ತಲೆಯಾಗಿ, ತ್ರಿವಿಧಾ ಸೆಯುಳ್ಳನ್ನಕ್ಕರ ವಿರಕ್ತನಲ್ಲ ಇಂತೀ ಗುಣವ ಸಂಪಾದಿಸುವನ್ನಕ್ಕರ, ಎನಗೆ ಮುಕ್ತಿ ಎಂಬ ಬಟ್ಟೆ ಇಲ್ಲ. ನೀ ಸತ್ತೆ ನಾ ಕೆಟ್ಟೆನು, ಮನ ಸಂದಿತ್ತು ಮಾರೇಶ್ವರಾ.

೮೭. ಈರೇಳು ಭುವನವನು ಒಡಲೊಳಗೆ ಇಂಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಲಿಂಗರೂಪಾಗಿ ಭಕ್ತನ ಕರಸ್ಥಲಕ್ಕೆ ಬಂದು ಪೂಜೆಗೊಂಡಿತ್ತು ನೋಡಾ. ಅಂತಹ ಅಗಮ್ಯ, ಅಗೋಚರ ಲಿಂಗವೆಂದರಿದು ಭಕ್ತನು ತಾನು ಹಿಂದೆ ನಡೆದ ಜೂಜು, ಬೇಂಟೆ, ಚದುರಂಗ, ನೆತ್ತ, ಪಗಡೆಯಾಟಂಗಳಂ ಪರಿಹಾಸಕರ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಕೆಲೆದಾಡುವುದಂ ಬಿಟ್ಟು, ಶಿವಪಥದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬಲ್ಲಾತನೇ ಸದ್ಭಕ್ತನಲ್ಲದೆ, ಹಣದಾಸೆಗೆ ಹಂಗಿಗನಾಗಿ, ಗುಣದಾಸೆಗೆ ಅಮೇಧ್ಯವತಿಂದು, ಬಂಧುಗಳ ಬಿಟ್ಟು, ಭಕ್ತಿ ಇಲ್ಲವೇ ಉಂಟೆಂಬ ಪಂಚಮಹಾಪಾತಕರ ಮುಖವ ನೋಡಲಾಗದು. ಅವರ ಮಾತು ಕೇಳಲಾಗದು. ಅದೆಂತೆಂದರೆ, ಕತ್ತೆ ಭಕ್ತನಾದರೆ, ಕಿಸುಕುಳವ ತಿಂಬುದ ಮಾಬುದೇ? ಬೆಕ್ಕು ಭಕ್ತನಾದರೆ, ಇಲಿಯ ತಿಂಬುದ ಮಾಬುದೇ? ಶುನಕ ಭಕ್ತನಾದರೆ, ಮೂಳೆ ಮಾಂಸವ ತಿಂಬುದ ಮಾಂಬುದೇ? ಕೋಳಿಯ ತಂದು, ಪಂಜರದಿ ಇಟ್ಟು, ಅಮೃತಾನ್ನವನಿಕ್ಕಿ ಸಲಹಿದರೆ, ಅದು ತಾನು ಮತ್ತೆ ತಿಂಬ ಹಡಿಕಿಗೆ ಚಿತ್ತವನಿಕ್ಕುವುದಂ ಮಾಂಬುದೇ? ಇಂತೀ ಭವಿತನಕ್ಕೆ ಹೇಸಿ ಭಕ್ತನಾದ ಬಳಿಕ, ಅನಾಚಾರವ ಬಿಟ್ಟು, ಸದಾಚಾರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕು. ಗುರುವಾದಡೂ ಆಗಲಿ, ಭಕ್ತನಾದಡೂ ಆಗಲಿ, ತಾನು ಹಿಂದೆ ಭವಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಭುಂಜಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಸುರೆ, ಮಾಂಸ, ಭಂಗಿ, ಭವಿಸಂಗ, ಭವಿಪಾಕ, ಇಂತಿವ ಬಿಡದಿರ್ದವರುಗಳು, ಆ ಕತ್ತೆ, ಆ ಬೆಕ್ಕು, ಸೊಣಗ, ಕೋಳಿಗಿಂದತ್ತತ್ತ ಕಡೆ ನೋಡಿರೋ. ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ, ವೀರಾಗಮ ಸಾಕ್ಷಿ:— ಕಿಂ ಮಾಂಸಂ ಕಾ ಶಿವೆ ಭಕ್ತಿಃ ಕಿಂ ಮದ್ಯಂ ಕಶ್ಶಿವಾರ್ಚನಃ। ಮದ್ಯ ಮಾಂಸಂ ತಾನಾಂ ಚದೂರೆ ತಿಷ್ಠಾಯಿ ಶಾಂಕರೀ॥ ಪಶುಂ ಹತ್ವಾಸುರಾಂ ಪೀತ್ವಾ ಕೃತ್ವಾ ಪಲಲಭೋಜನಂ। ಯುಏವಂ ಗವ್ಯತಿ ಸ್ವರ್ಗಂ ನರಕಂ ತೆನಗವ್ಯತೆ॥ ಎಂದುದಾಗಿ ಬೆಟ್ಟವನೇರಿದವನು ಕಣ್ಣು ಕಾಣದಿಪ್ಪಂತೆ, ಗಣೆಯನೇ

ರಿವ ಡೊಂಬ ವೈಮರೆದಿಪ್ಪಂತೆ, ನಡುನೀರಿಗೆ ಹೋದ ಹರಿಗೋಲು ತಲೆ ಕೆಳಗಾದಂತೆ, ಕಾಣಾ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೪೮. ಬಕಧ್ಯಾನಿಗೆ ಜಪಧ್ಯಾನವುಂಟೇ? ಚದುರಂಗ ನೆತ್ತ ಪಗಡೆಯ ಪರಿಹಾಸಕರ ಕೂಡಿ ಕೆಲೆವಂಗೆ ಶಿವಮೂರ್ತಿಧ್ಯಾನ ವುಂಟೇ? ಕುಕ್ಕುಟಂಗೆ ಪಟ್ಟೆಮಂಚಸುಪ್ಪತ್ತಿಗೆ ಅಮೃತಾನ್ನವನಿಕ್ಕಿ ಸಲಹಿದಡೂ ಹಡುಹಿಂಗೆ ಚಿತ್ತವನಿಕ್ಕುವದೇ ದಿಟ. ಇಂತೀ ಗುರುಚರ ಆಜ್ಞೆಯ ಮೀರಿದವಂಗೆ ಕುಕ್ಕುರಂಗತ್ತಣ ಕಡೆ. ಗುರುವಾದಡಾಗಲಿ, ಚರಲಿಂಗವಾದಡಾಗಲಿ, ವರ್ತನ ತಪ್ಪಿ ನಡೆವಂಗೆ ಭಕ್ತಿವಿರಕ್ತಿ ಮೋಕ್ಷ ಮುಮುಕ್ಷತ್ವವಿಲ್ಲ. ಸಂಗನ ಬಸವಣ್ಣ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ, ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣನರಿಕೆಯಾಗಿ, ಪ್ರಭು ಸಿದ್ಧರಾಮೇಶ್ವರ ಮರುಳು ಶಂಕರ ನಿಜಗುಣಿ ಇಂತಿವರೊಳಗಾದ ನಿಜ ಲಿಂಗಾಂಗಿಗಳು ಮುಂತಾಗಿ, ಎನ್ನ ಕಾಯಕಕ್ಕೆ ಇಕ್ಕಿದ ಕಟ್ಟು, ನಾ ಭಕ್ತನೆಂದು ನುಡಿಪಡೆ, ಎನಗೊಂದು ತಪ್ಪಿಲ್ಲ, ಅದು ನಿಮ್ಮ ಚಿತ್ತದ ಎಚ್ಚರಿಕೆ, ಶುದ್ಧ ಸಿದ್ಧ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪ್ರಸನ್ನ ಕುರಂಗೇಶ್ವರಲಿಂಗ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ.

೪೯. ಸದಾಚಾರದಲ್ಲಿ ನಡೆವನ, ಶಿವನಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯಾಗಿಪ್ಪನ, ಶಿವ ಲಾಂಛನವ ಕಂಡಲ್ಲಿ ವಂದನೆಗೈಯುತ್ತಿಪ್ಪನ, ಲಿಂಗಜಂಗಮ ಒಂದೇ ಭಾವದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಭೃತ್ಯಾಚಾರಯುಕ್ತನಾಗಿರಬಲ್ಲಡೆ, ಭಕ್ತಸ್ಥಲವೆಂದೆಂಬೆನಯ್ಯ ಮಹಾಲಿಂಗಗುರುಶಿವಸಿದ್ದೇಶ್ವರಪ್ರಭುವೇ.

೫೦. ಲಿಂಗವಂತನು ಲಿಂಗವಂತರೊಡನೆ ಸತ್ಯವ ನುಡಿವುದು. ಸಹಜದಲ್ಲಿ ನಡೆವುದು. ಪ್ರೇಮದಲ್ಲಿ ಸಂಗವ ಮಾಡುವುದು. ಈ ಕ್ರಿ ಇಹ ಪರಸಿದ್ಧಿ, ಲಿಂಗವನರಿದುದಕ್ಕೆ ದೃಷ್ಟ. ಲಿಂಗಾರ್ಚನೆಯ ಕ್ರಿ ಲಿಂಗ ಒಲಿದುದಕ್ಕೆ ಚಿಹ್ನ. ಇದು ಸತ್ಯ, ಲಿಂಗವಂತನು ಲಿಂಗವಂತರೊಡನೆ ಹೇಮದಾಸೆಗೆ ಪ್ರೇಮಗುಂದಿ ನಡೆಯಲಾಗದು, ಅಸತ್ಯವ ನುಡಿಯಲಾಗದು, ಕ್ರೋಧಿಸಿ ನುಡಿಯಲಾಗದು. ವೇದಶಾಸ್ತ್ರ ಆಗಮಪುರಾಣ, ಪುರಾತನರ ವಚನ, ಪುರಾತನರ ಚಾರಿತ್ರವನರಿಯದೆ, ಆದಿ ಮಧ್ಯ ಪರಿಪಕ್ವತೆಯನರಿಯದೆ, ತರ್ಕಿಸಿ ನುಡಿಯಲಾಗದು. ದುಶ್ಚರಿತ್ರದಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸಲಾಗದು. ಅಜ್ಞಾನಕ್ರಿಯೆ ವರ್ತಿಸಲು, ಇಹಪರವಿಲ್ಲ, ಲಿಂಗವನರಿಯಬಾರದು, ಲಿಂಗ ವಂತರನೆಂದೂ ಅರಿಯಬಾರದು, ಅರಿದವಂಗೆ ಪೂಜಿಸಲೆಂತೂಬಾರದು.

ಪೂಜೆ ಇಲ್ಲದವಂಗೆ ಭಕ್ತಿ ಎಂತಹುದೋ? ಭಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದವಂಗೆ ಪ್ರಸಾದವೆಂತಹುದೋ? ಪ್ರಸಾದವಿಲ್ಲದವಂಗೆ ಮುಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಸತ್ಯ, ಇದನರಿದು, ಲಿಂಗವಂತರಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಸಂಭಾಷಣೆ, ಸದ್ಭಕ್ತಿಯೋಗವಾದಡೆ, ಕೇವಲಮುಕ್ತಿ, ಉರಿಲಿಂಗಪೆದ್ದಿಪ್ರಿಯವಿಶ್ವೇಶ್ವರಾ.

೫೧. ಸೂಳೆ, ಸುರೆ, ಬೆಕ್ಕು, ನಾಯಿ, ಅನ್ಯದೈವ, ಭವಿ, ತಾಳಹಣ್ಣು ಈಸೊಂದುಳ್ಳನ್ನಕ್ಕರ, ಭಕ್ತನಲ್ಲ, ಶಿವದ್ರೋಹಿ, ವ್ರತಗೇಡಿ. ಈಸೊಂದುಳ್ಳನ್ನಕ್ಕರ, ಯುಕ್ತನಲ್ಲ. ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ. ವೀರತಂತ್ರೆ ॥ಶ್ಲೋ॥ ವೃಗಯಾಮದ್ಯವೇಶ್ಯಾ ಅನ್ಯದೈವಸ್ಯ ಪೂಜಕಃ। ತತ್ಸಂಗೀಚ ಮಹಾದ್ರೋಹೀನಲಿಂಗೀ ಭವಿನೋಪಮಃ ॥ ಎಂದುದಾಗಿ, ಸೂಕರನು ಅಶುದ್ಧವ ತಿಂದು, ಅದು ಒಂದರ ಮುಸುಡ ಒಂದು ಮೂಸಿ ನೋಡುವಂತೆ, ಇಂತಪ್ಪ ಅನಾಚಾರಿಗಳಂ ಬಿಡದವನು ಆ ಸೂಕರನೋಪಾದಿ ಕಾಣಾ ಕಲಿದೇವರದೇವಾ.

೫೨. ವಿಭೂತಿಯನಿಟ್ಟು, ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಯಂ ಧರಿಸಿ, ಪಂಚಾಕ್ಷರಿಯಂ ಜಪಿಸಿ ಕೃತಾರ್ಥರಾದೆವೆಂಬ ಪಂಚಮಹಾಪಾತಕರು ನೀವು ಕೇಳಿರೋ. ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ ವಿಭೂತಿಯನಿಟ್ಟ ವಿಶ್ವಾಸವಿಲ್ಲವಾಗಿ, ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಯ ಧರಿಸಿ, ರುದ್ರಗಣಂಗಳನರಿಯರಾಗಿ, ಪಂಚಾಕ್ಷರಿಯ ಜಪಿಸಿ, ಪಂಚಮಹಾಪಾತಕವ ಬಿಡರಾಗಿ, ಅವಾವೆಂದಡೆ, ಹುಸಿ, ಕೊಲೆ, ಕಳವು, ಪರದಾರ, ತಾಮಸಭಕ್ತಸಂಗ, ಇಂತಿವ ಬಿಡದನ್ನಕ್ಕರ ಶಿವಭಕ್ತನೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು ನೋಡಾ. ಆಗಮ ಸಾಕ್ಷಿ॥ ಸರ್ವಾಚಾರ ಪರಿಭ್ರಷ್ಟೋ ಶಿವಾಚಾರಯ್ಯ ಮೇಳನಂ। ಶಿವಾಚಾರ ಪರಿಭ್ರಷ್ಟೋ ನರಕೇ ಕಾಲಮಕ್ಷಯಂ॥ ಎಂದುದಾಗಿ ಕಸಕೊಂಡ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸಸಿ ಪಲ್ಲಯಿಸುವದೇ? ಹುಸಿ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಶಿವಭಕ್ತಿ ನೆಲೆಗೊಂಬುದೇ? ಬಸವಗತಿ ಎನುತ ಹಿರಿದಾಗಿ ಭಸಿತವ ಪೂಸಿಕೊಂಡಿರ್ಪ ಕುನ್ನಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಸದ್ಭಕ್ತರಾಗಬಲ್ಲರೇ? ಆಣ್ನ ಭವಿಪಾಕ ತಿಂಬುದೆಲ್ಲವೂ ಅನ್ಯ ದೈವದೆಂಜಲು. ಮತ್ತೆ ಮರಳಿ ವ್ಯಸನಕ್ಕೆ ದಾಸಿ, ವೇಶಿ, ಹೊಲತಿ, ಮಾದಗಿತ್ತಿ, ಡೊಂಬಿತಿ ಮೊದಲಾದವರಿಗೆ ಹೇಸದೆ ಆಶೆಯ ಮಾಡುವವರ ಭಕ್ತಿಯ ತೆರನೆಂತೆಂದೊಡೆ, ಸೂಕರನ ದೇಹವ ತೊಳೆದರೆ, ಅದು ಕೂಡೆ ಅಶುದ್ಧದೊಳಗೆ ಹೊರಳಿದ ತೆರನಾಯಿತ್ತೆಂದವನು ಕಲಿದೇವರದೇವಾ.

೫೩. ಶಿವನೇ ದೈವ. ಶಿವಭಕ್ತನೇ ಕುಲಜ, ಷಡಕ್ಷರವೇ ಮಂತ್ರ, ಕೊಲ್ಲದಿರ್ಪುದೇ ಧರ್ಮ, ಅಧರ್ಮದಿಂದ ಬಂದುದ ಒಲ್ಲದಿಪ್ಪುದೇ ಭಕ್ತಿ, ನೇಮ ಆಶೆ ಇಲ್ಲದಿಪ್ಪುದೇ ತಪ, ರೋಷವಿಲ್ಲದಿಪ್ಪುದೇ ಜಪ, ವಂಚನೆ ಇಲ್ಲದಿಪ್ಪುದೇ ಸಮಯಾಚಾರ, ಇದು ಸತ್ಯ, ಶಿವಬಲ್ಲ, ಶಿವನಾಣೆ ಉರಿ ಲಿಂಗಪೆದ್ದಿಪ್ರಿಯ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಾ.

೫೪. ಹಂದಿ ಶ್ರೀಗಂಧವ ಹೂಸಿದಡೇನು, ಗಂಧ ರಾಜನಾಗ ಬಲ್ಲುದೇ? ನವಿಲು ನಲಿಯಿತ್ತೆಂದರೆ, ತಾ ಕೋಳಿ ಪುಚ್ಛವ ತೆರೆದು ಕೊಂಡಂತೆ ಕರ್ಮಿಗಳ ಭಕ್ತಿ. ಹೊರವೇಷದ ವಿಭೂತಿ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಯ ಹೂಸಿದಡೇನು? ತೆರನನರಿದು ಮರವೆಯ ಕಳೆದು, ಮಾತಿನಂತೆ ನೀತಿ ಯುಳ್ಳೊಡೆ, ಅವರ ಅಜಾತರೆಂಬೆ ಕಾಣಾ ರಾಮನಾಥಾ.

೫೫. ಕಾಮ ಸನ್ನದ್ಧನಾಗಿ, ತಾ ಚಲುವನಾದಡೆ, ಕಾಮಿನೀ ಜನವೆಲ್ಲ ಮೆಚ್ಚಬೇಕು. ದಾನ ಗುಣವುಳ್ಳವ ಕರೆದೀವನಾದಡೆ, ಯಾಚಕ ಜನವೆಲ್ಲ ಮೆಚ್ಚಬೇಕು. ವೀರನಾದಡೆ ವೈರಿಗಳು ಮೆಚ್ಚಬೇಕು. ಖೂಳ ನಾದಡೆ, ತನ್ನ ತಾ ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಬ. ಎನ್ನ ದೇವ ತೆಲುಗೇಶ್ವರನಲ್ಲಿ ತಾನು ಭಕ್ತನಾದಡೆ, ದೇವರು ಮೆಚ್ಚಿ ಜಗವು ತಾ ಮೆಚ್ಚುವದು.

೫೬. ಹೆಣ್ಣ ಬೇಡುವಂಗೆ ಹೆಣ್ಣೇ ಪ್ರಾಣ, ಹೊನ್ನ ಬೇಡುವಂಗೆ ಹೊನ್ನೇ ಪ್ರಾಣ, ಮಣ್ಣ ಬೇಡುವಂಗೆ ಮಣ್ಣೇ ಪ್ರಾಣ. ಮನದ ಕುರು ಹನರಿದವರನಾರನೂ ಕಾಣೆ. ಕುರಿತು ಬಂದಲ್ಲಿ, ಕುರುಹಿಂಗೆ ಮಾಡು ವದೇ ಶಾಂತಿಗುಣ. ಅರಿಕೆವಿಡಿದು ಬಂದಲ್ಲಿ, ತನು ಮನ ಧನ ತೆರ ಹಿಲ್ಲದೆ ಲೇಸಾಗಿಪ್ಪುದೇ ಅಂಥ ಸದ್ಭಕ್ತನ ಇರವು. ಲಾಂಛನಕ್ಕೆ ನಮಿಸಿ ಆಪ್ಯಾಯನಕ್ಕೆ ನೀಡಿ, ತಪ್ಪಿಪ್ಪ ಭಕ್ತನ ಒಪ್ಪಕ್ಕೆ ನಮೋ ನಮೋ ನಿಷ್ಕ ಳಂಕಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

ಅರ್ಥ:— ಹೆಣ್ಣ ಅರ್ಥಿಸುವಂಗೆ, ಆ ಹೆಣ್ಣೇ ಪ್ರಾಣವಾಗಿರ್ಪುದು. ಹೊನ್ನ ಅರ್ಥಿಸುವಂಗೆ, ಹೊನ್ನೇ ಪ್ರಾಣವಾಗಿಪ್ಪುದು. ಹೊಲಗದ್ದೆಗಳ ಅರ್ಥಿಸುವಂಗೆ ಅದೇ ಪ್ರಾಣವಾಗಿಪ್ಪುದು. ಮನದ ಕುರುಹಾದ ಪ್ರಾಣ ಲಿಂಗ ಸಂಬಂಧವನರಿದವರ ಒಬ್ಬರನೂ ಕಾಣೆ. ಭಕ್ತನಿಂದ ವಸ್ತುವ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಕುರುಹಿಟ್ಟು ಬಂದಲ್ಲಿ, ಆ ಕುರಿತು ಬಂದ ಜಂಗ ಮಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಾಪದಾರ್ಥವ ಕೊಟ್ಟು ಭಕ್ತಿಯ ಮಾಡುವುದೇ ಭಕ್ತಿಯ

ಗುಣವು. ಸತ್ಯಾಸತ್ಯ ವಿಚಾರವ ತಿಳಿದು, ಭಕ್ತಿ, ಜ್ಞಾನ, ವೈರಾಗ್ಯವಿಡಿ ದಾಚರಿಸುವ ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಬಂದಲ್ಲಿ ತನು ಮನ ಧನಂಗಳು ತೆರಪಿಲ್ಲದೆ ಅವರ ಭಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿರುವದೇ ತನ್ನ ನಿಜವನು ತೀದ ಸದ್ಭಕ್ತನ ನಿಲುಕಡೆಯು. ಶಿವಲಾಂಛನ ಸಮೇತವಾದ ಜಂಗಮಕ್ಕೆ ನಮಸ್ಕಾರವ ಮಾಡಿ ಹಸಿವಿಗನ್ನವನಿಕ್ಕಿ, ಆ ಭಕ್ತಿಯಿಂದಾಗುವ ಫಲಪದಂಗಳಿಗೆ ತಾ ವಿಲಕ್ಷಣವಾಗಿಪ್ಪ ಶಿವಭಕ್ತನ ನಿಲುಕಡೆಗೆ ಸಾಂದ್ರ ನಮಸ್ಕಾರವೆಂಬು ದರ್ಥ.

೫೭. ಮುಂದುಜಾವದಲೆದ್ದು, ಲಿಂಗದಂಘ್ರಿಯ ಮುಟ್ಟಿ, ಸುಪ್ರಭಾತ ಸಮಯದಲಿ ಸದ್ಭಕ್ತರ ಮುಖವ ನೋಡುವದು. ಹುಟ್ಟಿದುದಕ್ಕಿದೇ ಸಲಹು ನೋಡಾ. ಸತ್ಯವಚನವಿಂತೆಂದುದು. ಇದಿಲ್ಲದವರ ಕಂಡೊಂಡೆ, ನಾನೊಲ್ಲೆ ಗುಹೇಶ್ವರಾ.

೫೮. ಆಚಾರವನರಿಯದೆ, ವಿಭವವಳಿಯದೆ, ಕೋಪವಡಗದೆ, ತಾಪಮುರಿಯದೆ ಬರಿದೆ ಭಕ್ತರಾದೆವೆಂದು ಬೆಬ್ಬನೆ ಬೆರೆವವರ ಕೇಡಿಂಗೆ ನಾನು ಮರಗುವೆ ಕಾಣಾ ಗುಹೇಶ್ವರಾ.

೫೯. ಅನ್ಯರಜವ ಸೋಂಕದೆ, ತನ್ನ ರಜವ ಬಾಧಿಸದೆ, ರವಿಯ ಬೆಳಸಬಳಸದೆ, ಲಿಂಗದ ಬೆಳಸ ತಂದು, ಜಂಗಮದಲ್ಲಿ ಸವಿಸುತ್ತಿರ್ಪ ಲಿಂಗ ಭಕ್ತ ಆವನಲ್ಲಿ ಗುಹೇಶ್ವರಲಿಂಗವಿಪ್ಪನು.

ಅರ್ಥಃ— ಅನ್ಯ ಪಿಂಡವನಾಸೆವಿಡಿಯದೆ, ತನ್ನ ಪಿಂಡವ ನೋಯಿಸದೆ, ರೋಷದಾಸೆಯ ಬಳಸದೆ, ಲಿಂಗದಲುದಯವಾದ ಲಿಂಗದ್ರವ್ಯವನೇ ತಂದು ಜಂಗಮದಲ್ಲಿ ಸವಿಸುತ್ತಿರ್ಪ ಭಕ್ತನಲ್ಲಿ ನಿರಂತರ ಲಿಂಗವಿಪ್ಪನೆಂಬುದೀ ವಚನದರ್ಥ.

೬೦. ನಿಜವರಿಯದ ಶರಣರು ಲಿಂಗೈಕ್ಯರು ಗಿರಿಗಹ್ವರದಲ್ಲಿದ್ದು ಫಲವೇನು? ಮನವು ಲೇಸಾದೊಡೆ ಸಾಲದೇ? ಮನವು ಲೇಸಾಗಿ ಪರಮ ಸುಖಿಯಾಗಿಪ್ಪ ಶರಣನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಸದಾಸನ್ನಿಹಿತ ಸಕಳೇಶ್ವರದೇವಾ.

೬೧. ಆವುದಾನೊಂದು ಕರ್ಮಂಗಳ ವ್ಯಾಪಾರಿಸಿ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಸತ್ವಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನರಿತು ಕ್ರಿವರ್ತನೆಗಳು ಹಿಡಿಯದೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಣ ನಗೆಗೆಡೆ ಮುಂದಣ ಹಾಸ್ಯಕ್ಕೊಳಗಲ್ಲದೆ, ನುಡಿವ ಮಾತಿಂಗೆ ನಡೆಶುದ್ಧವಾಗಿ, ಆ ನಡೆಗೆ ಕ್ರಿಶುದ್ಧವಾಗಿ, ಆ ಕ್ರಿಯಲ್ಲಿ ವ್ರತಭಂಗವಿಲ್ಲದಿ

ಪ್ಪುದು ಸದ್ಭಕ್ತನ ಸಂಬಂಧ. ಈ ಗುಣ ಸಂಗನಬಸವಣ್ಣನ ಶ್ರದ್ಧೆ ಬ್ರಹ್ಮೇಶ್ವರ ಲಿಂಗವನರಿವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಿಯಾಮಾರ್ಗ.

೬೨. ಭಕ್ತನಾದಡೆ ಬಾಳೆಯ ಹಣ್ಣಿನಂತಿರಬೇಕು. ಭಕ್ತನಾದಡೆ ಬೆಲ್ಲದ ಕುಳ್ಳಿಯಂತಿರಬೇಕು. ಭಕ್ತನಾದಡೆ ಮಾವಿನ ಫಲದಂತಿರಬೇಕು. ಇಂತಪ್ಪಾತನೇ ಸದ್ಭಕ್ತ ಕಾಡಿನೊಳಗಾದ ಶಂಕರಪ್ರಿಯ ಚನ್ನಕದಂಬ ಲಿಂಗನಿರ್ಮಾಯ ಪ್ರಭುವೇ.

ಅರ್ಥ:— ಸುಜ್ಞಾನೋದಯವಾದ ವೀರಮಾಹೇಶ್ವರನು ಬಾಳೆಯ ಹಣ್ಣಿನ ತೋಟಿಯ ಸುಲಿದು ನೋಡದರೆಯೂ ಮೃದುವಾಗಿ ತೋರುವ ದಲ್ಲದೆ ಕಠಿಣವಾಗಿ ತೋರದೆಂಬ ಹಾಗೆ ಶ್ರೀಗುರು ಬಂದು ತನುಮನ ಧನ ವನುಟ್ಟಿ ನೋಡಿದಡೆಯೂ ಬಯಲ ರೂಪಾಗಿ ತೋರಬೇಕಲ್ಲದೆ ಸಾಕಾರ ರೂಪಾಗಿ ತೋರಬಾರದೆಂಬುದೀಗ ಭಕ್ತನಾದಡೆ ಬಾಳೆಯ ಹಣ್ಣಿನಂತಿರ ಬೇಕು ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಅಂತಪ್ಪ ತ್ರಿವಿಧ ತನುವ ಬಯಲ ರೂಪಾಗಿ ತೋರಿದ ವೀರ ಮಾಹೇಶ್ವರನು ಬೆಲ್ಲದ ಪೆಂಟೆಯ ಆವಲ್ಲಿ ಕಚ್ಚಿನೋಡಿದಡೆ ಯೂ ರುಚಿಕರವಾಗಿ ತೋರುವದಲ್ಲದೆ ವಿಷವಾಗಿ ತೋರದೆಂಬ ಹಾಗೆ ಶ್ರೀಗುರು ಶಿಷ್ಯನ ಸಕಲ ಕರಣಂಗಳ ಆವಲ್ಲಿ ಮುಟ್ಟಿ ನೋಡಿದಡೆಯೂ ಅಮೃತಕರವಾಗಿ ತೋರಬೇಕಲ್ಲದೆ ವಿಷವಾಗಿ ತೋರಬಾರದೆಂಬುದೀಗ ಭಕ್ತನಾದಡೆ ಬೆಲ್ಲದ ಕುಳ್ಳಿಯಂತಿರಬೇಕು ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಸಕಲ ಕರ ಣಂಗಳು ಅಮೃತಕರವಾಗಿ ತೋರುವ ಶಿವಶರಣನು ಸಕಲ ಫಲಪಕ್ವದೊಳಗೆ ಮೇಲಾಗಿ ತೋರುವದು ಮಾವಿನ ಫಲವು. ಆ ಮಾವಿನ ಫಲ ಸಕಲ ಜನ ರಿಗೆ ಅಮೃತಮಯವಾಗಿ ತೋರುವದಲ್ಲದೆ ವಿಷವಾಗಿ ತೋರದು ಎಂಬ ಹಾಗೆ ಸಕಲ ಭೂಜನಾತ್ಮರಿಗೆ ಮೇಲಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಕರವಾಗಿರಬೇಕಲ್ಲದೆ ಮದ ಮತ್ಸರದಿಂದ ಶತ್ರುವಾಗಿರಬಾರದೆಂಬುದೀಗ ಭಕ್ತನಾದಡೆ ಮಾವಿನ ಫಲ ದಂತಿರಬೇಕು ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಇಂತಪ್ಪ ಗುಣವುಳ್ಳಾತನೇ ಸದ್ವೀರ ಮಾಹೇಶ್ವರನು ಎಂಬುದೀಗ ಇಂತಪ್ಪಾತನೇ ಸದ್ಭಕ್ತನೆಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ.

೬೩. ದೇಹವೆಂಬ ಹುತ್ತಿನೊಳಗೆ ನಿದ್ರೆ ಎಂಬ ಕಾಳೋರಗನೆದ್ದು ಕಡಿಯಲು ಮೂರ್ಛಿತರಾದರಯ್ಯ ದೇವದಾನವ ಮಾನವರೊಳಗಾದ ಎಲ್ಲ ಜೀವರು. ಆವಾಗ ಬಂದು ಕಡೆಗಿಡಿದಿತ್ತೆಂದು ಕಾಣಬಾರದು. ದಿವಾರಾತ್ರಿ ಎನ್ನದೆ ಬಂದು ಕಡಿಯಲೊಡನೆ ವಿಷ ಹತ್ತಿ ಸತ್ತವರಿಗಾಣ್ಮೆ ಎಂಬಂತೆ

ಜೀವನ್ಮೃತರಾದರಯ್ಯ. ಶಿವಜ್ಞಾನವೆಂಬ ನಿರ್ವಿಷವ ಕಾಣದೆ ನಿದ್ರಾಸ
ರ್ಪನ ಬಾಯಿಗೀಡಾದರು ಕಾಣಾ ನಿಜಗುರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರಾ.

೬೪. ಕಾಯದ ಕಳವಳವ ಗೆಲಲರಿಯದವರು ಮಾಯಾಪಾಶ
ದಲ್ಲಿ ಬಂಧನವುಳ್ಳ ಸಂಸಾರಿಗಳಹರಲ್ಲದೆ ಅವರು ಜ್ಞಾನಿಗಳಾಗಲರಿಯರು.
ಅವರಿಗಿನ್ನೆಂದಿಂಗೆ ಮುಕ್ತಿಯಹುದೋ ನಿಜಗುರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇ
ಶ್ವರಾ ?

೬೫. ಶಮೆ ದಮೆ ವಿವೇಕ ವೈರಾಗ್ಯ ಪರಿಪೂರ್ಣಭಾವ ಶಾಂತಿ
ಕಾರುಣ್ಯ ಶ್ರದ್ಧೆ ಸತ್ಯ ಸದ್ಭಕ್ತಿ ಶಿವಜ್ಞಾನ ಶಿವಾನಂದ ಉದಯವಾದ ಮ
ಹಾಭಕ್ತನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಶಿವನಿಪ್ಪ. ಆತನ ದರ್ಶನ ಸ್ಪರ್ಶನ ಸಂಭಾ
ಷಣೆಯಿಂದ ಕೇವಲ ಮುಕ್ತಿಯಪ್ಪುದು ತಪ್ಪದಯ್ಯಾ ನಿಜಗುರು ಸ್ವತಂತ್ರ
ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರಾ.

೬೬. ವೇಷವ ಧರಿಸಿ ಭಾಷೆಯ ಕಲಿತು ವೇಶವ ಸುತ್ತಿ ಬಳಲ
ಬೇಡ. ಜಗದೀಶನ ಪಾದವನೊಲಿದು ಪೂಜಿಸಿರಣ್ಣಾ. ಸವಿಯೂಟದಾ
ಶೆಗೆ ಮನವೆಳಸಬೇಡ. ಪರಮೇಶನ ಪಾದವನೊಲಿದು ಪೂಜಿಸಿರಣ್ಣಾ.
ತರ್ಕಶಾಸ್ತ್ರ ಆಗಮಜಾಲದ ಹೊರಟೆಯ ಹೊಗದೆ ಮೂಲ ಮಂತ್ರವ
ಮರೆಯದೆ ಸ್ಮರಿಸಿರಣ್ಣಾ. ಸಂಸಾರಿಗಳ ಸಂಗದೊಳಗಿರಬೇಡ. ಸದ್ಭಾ
ವರ ಸಂಗದೊಳಿರ್ದು ನಿತ್ಯವ ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಣ್ಣಾ. ಪರರ ಯಾಚಿಸಿ
ತನುವ ಹೊರೆಯಬೇಡ. ಶಿವನಿಕ್ಕಿದ ಭಿಕ್ಷೆಯೊಳಗಿರ್ದು ನಿಜಗುರು
ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರನನೊಲಿಸಿರಣ್ಣಾ.

೬೭. ಹರಗಣಂಗಳೆಲ್ಲ ನೆರಗಣಂಗಳಾಗಿ ಒಬ್ಬರಾಗಿಂಗೆ ನೆನೆದು
ಒಬ್ಬರ ಜೇಗಿಂಗೆ ನೆನೆದು ನುಡಿವರು. ಒಬ್ಬರು ಒಳ್ಳೆಹರು, ಒಬ್ಬರು
ಹೊಲ್ಲಹರು ಎಂದು ತಮ ತಮಗೆಲ್ಲ ನುಡಿವರು. ಇದೇನು ಪಂಚಾ
ಕ್ಷರೀ ಮಂತ್ರವೇ ? ಇದೇನು ಮಹಾನುಭಾವರ ನುಡಿಯೇ ? ಹೊತ್ತು
ಹೋಕಿನ ಮಾತ ಕಲಿತವರೆಲ್ಲ ಮೃತ್ಯುವಿನ ಬಾಯ ತುತ್ತಾದುದ ಕಂಡು
ನಿಜಗುರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರಾ ನಿಮ್ಮ ಶರಣ ನೋಡಿ ನಗುತಿ
ರ್ದನು.

೬೮. ಅರ್ಥ ಪ್ರಾಣಾಭಿಮಾನದಲ್ಲಿ ವಂಚನೆ ಇಲ್ಲದಿಹುದೇ ಭಕ್ತಿ.
ಹೆಚ್ಚು ಕುಂದಿಲ್ಲದಿಹುದೇ ಸಮಯಾಚಾರ. ತನುವಂಚನೆ ಮನವಿಕಾ
ರವಿಡಿದು ನಾನಿನ್ನೇವೆನಯ್ಯ ? ತನುವನಲ್ಲಾಡಿಸಿ ನೋಡುವಲ್ಲಿ, ಮನ

ವನಲ್ಲಾಡಿಸಿ ನೋಡುವಲ್ಲಿ ಧನವನಲ್ಲಾಡಿಸಿ ನೋಡುವಲ್ಲಿ, ದೃಢವಿಲ್ಲದಿ ರ್ದಡೆ, ಒಡೆಯನ ಕಂಡು ನಾಯಿ ಬಾಲವ ಬಡಿದುಕೊಂಬಂತೆ, ಅವ ಕ್ಕೇನು ವೆಚ್ಚಹತ್ತುವದುಂಟೇ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ?

೬೯. ತನುವೆಂಬ ಏರಿಗೆ ಮನವೆಂಬ ಕಟ್ಟೆ ಆಚಾರವೆಂಬ ಸೋಪಾ ನದಿಂದ ಪರಮಾನಂದವೆಂಬ ಜಲವ ತುಂಬಿ ಕೆರೆಯ ಕಟ್ಟಬಲ್ಲವರನಾ ರನೂ ಕಾಣೆ. ನಾನು ಕಟ್ಟಿದ ಕೆರೆ ಸ್ಥಿರವಾಯಿತ್ತು ಗುಹೇಶ್ವರಾ ನಿಮ್ಮಾಣೆ.

೭೦. ಸಂಸಾರ ಬಿಟ್ಟುದೇ ಆಚಾರವಯ್ಯ. ಕಾಯದಿಚ್ಛೆಗೆ ಕಂಡ ವರಿಗೆ ಕಾರ್ಪಣ್ಯ ಬಡದಿಪ್ಪುದೇ ಶೀಲ. ಲಿಂಗಾಣತಿಯಿಂದ ಬಂದುದ ಕೊಂಬುದೇ ವ್ರತ. ಮನ ಘನವನಗಲದಿಪ್ಪುದೇ ಭಕ್ತಿ. ಸಕಳೇಶ್ವರ ದೇವಾ ನಿಮ್ಮನರಿದವನೇ ಶರಣ.

೭೧. ಗುಣಸಂಪಾದನೆಯ ಮಾಡುವನ್ನಕ್ಕ ಕಾಮದೊಡಲು, ಕ್ರೋಧವಗೊತ್ತು, ಲೋಭದ ಇಕ್ಕೆ, ಮೋಹದ ಮಂದಿರ, ಮದದಾವ ರಣ, ಮತ್ಸರದ ಹೊದಿಕೆ. ಆ ಭಯವರತಲ್ಲದೆ ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ನರಿವುದಕ್ಕೆ ಇಂಬಿಲ್ಲ ಕಾಣಿರಣ್ಣಾ.

೭೨. ಅಮಲದಪ್ಪವರಾರೆಂಡಡೆ ಅನಾದಿಮಲ ಸಂಸಾರವೇದರಿದು ನಿರ್ಮೋಹಿಗಳಾದವರು. ಅಕಾಯ ಚರಿತ್ರರಾರೆಂದಡೆ ಸದ್ಗುರುಪಥದಲ್ಲಿ ನಿಂದು ಆನೆಂಬ ತನುಗುಣವಳಿದವರು. ಆದಿ ಅನಾದಿಗಳೆಂಬೆರಡಳಿದ ವರಾರೆಂಡಡೆ ಶಾಂತಿಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಿಂದು ಪರಮಸುಖಿಗಳಾಗಿಪ್ಪವರು. ದ್ವೈತಾದ್ವೈತವನತಿಗಳೆದವರಾರೆಂದಡೆ, ತೋರುವ ತೋರಿಕೆ ನಿರ್ಮುಕ್ತ್ತ ರವಾದವರು. ಅವರು ತಾವೇ ನಿಮಗರ್ಪಿತ ನಿಮ್ಮಾಣೆ ಕೂಡಲ ಚನ್ನ ಸಂಗಮದೇವಾ.

೭೩. ಮಾಯೆವಿಡಿದು ಜೀವಿಸುವ ಜೀವಕನಲ್ಲ. ಅದೇನು ಕಾರ ಣವೆಂದಡೆ, ಆತ ಘನಲಿಂಗವಿಡಿದು. ಜೀವಿಸುವ ಜೀವಕನಾಗಿ. ವಿಷ ಯವಿಡಿದು ಭುಂಜಿಸುವ ಭುಂಜಕನಲ್ಲ. ಅದೇನು ಕಾರಣವೆಂದಡೆ ಆತ ಮಹಾಪ್ರಸಾದವಿಡಿದು ಭುಂಜಿಸುವ ಭುಂಜಕನಾಗಿ. ವೇಷವಿಡಿದು ರಂಜಿಸುವ ರಂಜಕನಲ್ಲ. ಅದೇನು ಕಾರಣವೆಂದಡೆ, ಆತ ಸಹಜವಿ ಡಿದು ರಂಜಿಸುವ ರಂಜಕನಾಗಿ. ಇಂತೀ ತ್ರಿವಿಧವಿಡಿದು ಪರಮಾರ್ಥ ದಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸುವ ಶರಣರಿಗೆ ಶರಣೆಂಬೆನು ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗಮದೇವಾ.

೭೪. ಹುಸಿಯುಳ್ಳನ್ನಕ್ಕ ವ್ಯಾಪಾರ ಬಿಡದು. ಸೀತವುಳ್ಳನ್ನಕ್ಕ ಉಪಾಧಿಕೆ ಬಿಡದು. ಮಾತುಳ್ಳನ್ನಕ್ಕ ಭೂತಾಟಕೆ ಬಿಡದು. ನಿದ್ರೆಯುಳ್ಳನ್ನಕ್ಕ ಸತಿಸಂಗ ಬಿಡದು. ಇದುಕಾರಣ ಕ್ಷುತ್ತಿಗೆ ಭಿಕ್ಷೆ, ಸೀತಕ್ಕೆ ರಗಟೆ, ಮಾತಿಂಗೆ ಮಂತ್ರ, ಶಯನಕ್ಕೆ ಶಿವಧ್ಯಾನವೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟ ಗುರುವಚನವ ಮೀರಿ ನಡೆವವರಿಗೆ ಪರದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮ ದೊರಕೊಳ್ಳದು ನೋಡಾ. ಇದು ಕಾರಣ ಗುರುವಾಜ್ಞೆಯ ಮೀರಿ ಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಂತೆ ನಡೆವವರ ಎನಗೊಮ್ಮೆ ತೋರದಿರಾ ಗುಹೇಶ್ವರಾ.

೭೫. ನುಡಿಯಬಹುದು ಅದ್ವೈತವನೊಂದು ಕೋಟಿ ವೇಳೆ. ಒಮ್ಮೆ ನಡೆಯಬಹುದೇ ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿ ಸದ್ಭಕ್ತಿ ಆಚಾರವಾಗಿ? ನುಡಿದಂತೆ ನಡೆವ ನಡೆದಂತೆ ನುಡಿವ, ಸದಾಚಾರಯುಕ್ತ ಮಹಾತ್ಮರ ಪಾದವ ಹಿಡಿದು ಬದುಕಿಸಯ್ಯ ಪ್ರಭುವೇ ಕಪಿಲ ಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೭೬. ಸಜ್ಜನ ಸದ್ಭಾವಿ ಅನ್ಯರಲ್ಲಿ ಕೈಯ್ಯಾಂತು ಬೇಡ. ಲಿಂಗವ ಮುಟ್ಟಿದ ಕೈ ಮೀಸಲು. ಕಂಗಳಲ್ಲಿ ಒಸೆದು ನೋಡಾ ಪರವಧುವ. ಮನದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯವ ನೆನೆಯ. ಮಾನವರ ಸೇವೆಯ ಮಾಡ. ಲಿಂಗವ ಪೂಜಿಸಿ ಲಿಂಗದ ಹಂಗನೊಲ್ಲ. ಧನದಲ್ಲಿ ವಂಚನೆ ಇಲ್ಲ ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗಾ ನಿಮ್ಮ ಶರಣ.

೭೭. ಅಂಗವೇ ಭೂಮಿಯಾಗಿ, ಲಿಂಗವೇ ಬೆಳೆಯಾಗಿ, ವಿಶ್ವಾಸವೆಂಬ ಬಿತ್ತು ಬಲಿದು, ಉಂಡು ಸುಖಿಯಾಗಿರಬೇಕೆಂದ ಕಾಮ ಭೀಮ ಜೀವದನದೊಡೆಯಾ.

೭೮. ಅರ್ಚನೆಯ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ವೇಷವರತಿರಬೇಕು. ಪೂಜೆಯ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಪುಣ್ಯಮೂರ್ತಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ಕೊಳುಕೊಡೆಯಲ್ಲಿ ಭೂತಹಿತವಾಗಿರಬೇಕು. ಇಂತೀ ಸಡಗರಿಸಿಕೊಂಡಿಪ್ಪಾತನಡಿಗೆರಗುವೆನೆಂದಾತ ನಂಬಿಗ ಚೌಡಯ್ಯ.

೭೯. ದ್ವೇಷವಿಲ್ಲದಭಕ್ತ, ಆಶೆ ಇಲ್ಲದ ವಿರಕ್ತ, ಸಂಸಾರಪಾಶವಿಲ್ಲದ ಗುರು, ಆತ ಈಶ್ವರರೂಪಲ್ಲ, ಸದಾಶಿವಮೂರ್ತಿಗಿಂದತ್ತ ನಿಃಕಳೆಯಾದ ನಿಃಕಳಂಕಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನು.

೮೦. ಲಿಂಗವೇ ಅಂಗವಾಗಿಹೆನೆಂಬವನ ಭಾವ ಇದರಲ್ಲೇ ನಿಶ್ಚಯ ನೋಡಾ ಮನವೇ. ನಿಂದೆಸ್ತುತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹರ್ಷರೋಷಾದಿಗಳಿಲ್ಲದಿರಬೇಕು.

ನೀಚಾನೀಚ ಗುಣವ ನೋಡದೆ ಮೃದು ಭಾಷಾವಂತನಾಗಿರಬೇಕು. ಜೀವಿಗಳ ತನ್ನಂತೆ ತಿಳಿದು ನೋಡಬೇಕು. ಸಂಶಯಾಸಂಶಯವಳಿದು ನಿಶ್ಚಿಂತಮಯನಾಗಬೇಕು. ಆಕಾಶದ ಬೆಳಗಿನ ಬೆಳಗು ನೋಡಿ ಬೆಳಗುಮಯನಾಗಬೇಕು ನೋಡಾ ಮನವೇ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೮೧. ಭವಿ ಎಂದರೆ ಲಿಂಗವಿಲ್ಲದವ ಭವಿಯೇ? ಅಲ್ಲಲ್ಲ. ಭವಿ ಎಂದರೆ ಎಂದರೆ ವೇದಾಂತವನೋದಿ ಲಿಂಗವ ಧರಿಸಿದವ ಭವಿಯೇ? ಅಲ್ಲಲ್ಲ. ಅಂಗದ ಸ್ಥಿತಿಯರಿದಡೇನಾಯಿತು? ಗುಣ ತಿಳಿದು ಲಿಂಗವ ಕೊಡುವ ಗುರುವಿಲ್ಲ. ಬಹಿರಂಗದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗವಿರಹಿತ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಲೋಲುಪ್ತಿ ಹೊಲಬುಳ್ಳವರಾದರೇನು? ತಿಳಿಯದವರಿಲ್ಲದನ್ನಕ್ಕರ ಸತ್ಕ್ರಿಯಾ ಸಮರಸಕ್ಕೆ ಭವಿಯಲ್ಲದೆ ಅನುಭವ ಗೋಷ್ಠಿಗೆ ಭವಿಯೇ? ಅಲ್ಲಲ್ಲ. ಭವಿ ಎಂದರೆ ಮದ್ಯಪಾನ, ಮಾಂಸ ಭಕ್ಷಣ, ಪರಸ್ತ್ರೀಸಂಗ ಪರಧನ ಚೋರತ್ವ ನಿಜವಸ್ತು ಅಂತರತ್ವವಿದ್ದವನೇ ಭವಿಯಯ್ಯ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೮೨. ಭಕ್ತಭಕ್ತನೆಂದೆನೋ? ಭವಿಗಳು ಮನೆಯುಳ್ಳನ್ನಕ್ಕ ಭಕ್ತನೇ? ಭಕ್ತ ಭಕ್ತನೆಂದೆನೋ? ಅನ್ಯದೈವಸುರೆ ಮಾಂಸವುಳ್ಳನ್ನಕ್ಕ ಭಕ್ತನೇ? ಭಕ್ತ ಭಕ್ತನೆಂದೆನೋ? ಹರಕೆ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಯುಳ್ಳನ್ನಕ್ಕ ಭಕ್ತನೇ? ಭಕ್ತ ಭಕ್ತನೆಂದೆನೋ? ತನುಮನಧನವಂಚನೆಯುಳ್ಳನ್ನಕ್ಕ ಭಕ್ತನೇ? ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲನಿರಿದುಕೊಂಡು ಸಾವಿಂಗೆ ಸಂಬಳಿಗರು ಕಾಣಾ ಗುಹೇಶ್ವರಾ.

೮೩. ಭಕ್ತ ಭಕ್ತನೆಂದು ಯುಕ್ತಿಗೆಟ್ಟು ನುಡಿವಿರಿ. ಭಕ್ತಿಸ್ಥಲವೆಲ್ಲರಿಗೆಲ್ಲಿಯದೋ? ಹಾಗದಾಸೆ ಹಣವಿನಾಸೆಯುಳ್ಳನ್ನಕ್ಕ ಭಕ್ತನೇ? ಅರ್ಥಪ್ರಾಣಾಭಿಮಾನ ವಂಚನೆಯುಳ್ಳನ್ನಕ್ಕ ಭಕ್ತನೇ? ಹೊನ್ನು ಹೆಣ್ಣು ಮಣ್ಣು ಹಣೆದವಾಡಿದನ್ನಕ್ಕ ಭಕ್ತನೇ? ಭಕ್ತರಿಗೆ ನಾವು ಹೇಳಿದರೆ ದುಗುಡಮುಮ್ಮಾನ. ನೀನೊಮ್ಮೆ ಹೇಳಾ ಪ್ರಳಯಕಾಲ ಸೊಡ್ಡಳಾ.

೮೪. ವಚನದ ರಚನೆಯ ನುಡಿವ ಬರುಬಾಯ ಭುಂಜಕರೆಲ್ಲ ಭಕ್ತರಪ್ಪರೇ? ಮಾಡುವ ದಾಸೋಹದಿಂದ ಭಕ್ತಂಗೆ ಅವಗುಣವಿಲ್ಲದಿರಬೇಕು. ಕೋಪದ ಕೆಚ್ಚಂಗಡಿದು ಲೋಭಲಂಪಟಮಂ ಕೆದರಿ ಮೋಹದ ಮುಳ್ಳಮೊನೆಯುಂ ತೇದು ಮದದಚ್ಚಂ ಮುರಿದು ಮತ್ಸರ ಸರ್ಪನ ಸಮತೆ ಎಂಬ ಗಾರುಡದಲ್ಲಿ ಗಾರುಡಿಸಿ ಕರಣಾದಿ ಗುಣಂಗಳಂ ಹರಿಯಲೀಯದೆ

ವಿಶ್ರಮಿಸಿಪ್ಪ ಭಕ್ತನ ಕಾಯವೇ ಕೈಲಾಸ. ಅಂತಲ್ಲದೆ ಬರಿಯ ಮಾತಿಂಗೆ ಮಾತನೇ ಕೊಟ್ಟು ತಾನಾಡಿದುದನೆ ನೆಲೆ ಎಂಬಾತ ಭಕ್ತನೇ? ಅಲ್ಲ. ಉಪಜೀವಿ. ಹೇಮದಿಚ್ಛೆಗೆ ಕಾಮರತಿಗಳುಪುವ ಕೋಪದುರಿಯ ಹೊತ್ತು ಕೊಂಬ ಲೋಭಮೋಹದ ಕಿಚ್ಚಂ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ನರಕದೊಳಗೋಲಾಡುವಾತ ಭಕ್ತನೇ? ಅಲ್ಲ. ಆದಿಯಲಿ ನಮ್ಮವರು ಹೊನ್ನು ಹೆಣ್ಣು ಮಣ್ಣು ಈ ತ್ರಿವಿಧವ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ? ಇಲ್ಲ. ಅವ ತಲೆ ಎತ್ತಲೀಯರಾಗಿ ಅನ್ಯಸಂಗವ ಹೊದ್ದರು. ಭವವಿಶ್ರನ ಮುಟ್ಟರು. ಹಮ್ಮು ಬಿಮ್ಮುಳ್ಳ ಇಂತಪ್ಪವರೇ ನಮ್ಮ ಭಕ್ತರು. ನಮ್ಮ ಭಕ್ತರ ನೆಲೆಯ ಮಹಾದಾನಿ ಸೊಡ್ಡಳಾ ನೀನೆ ಬಲ್ಲೆ ಎಲ್ಲವೆ ಉಳಿದ ಜಡಜೀವಿಗಳೆತ್ತಬಲ್ಲರು?

೮೫. ನಿಮ್ಮ ಭಕ್ತಂಗೆ ಮಲತ್ರಯ ವಿಲ್ಲ. ಅದೇನು ಕಾರಣವೆಂದರೆ ತನುವ ಸದಾಚಾರಕ್ಕರ್ಪಿಸಿ ಮನವ ಮಹಾಲಿಂಗಭಾವದಲಿರಿಸಿ ಧನವ ನಿಮ್ಮ ಶರಣರ ಸೋಹಕ್ಕೆ ಸವೆಯಬಲ್ಲನಾಗಿ, ಇಂತೀ ತ್ರಿವಿಧವ ತ್ರಿವಿಧಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟ ಬಳಿಕ ಆ ಭಕ್ತನ ಮನ ನಿಶ್ಚಿಂತ. ಆ ಭಕ್ತನ ತನು ನಿರ್ಮಳ, ಆ ಭಕ್ತನ ಧನ ನಿರ್ವಾಣ, ಇಂತಪ್ಪ ಭಕ್ತ ಪ್ರಸಾದ ಕಾಯವಯ್ಯ ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗಮದೇವಾ.

೮೬. ಸಜ್ಜನ ಸನ್ನಿಹಿತವಾದ ಭಕ್ತಿ ಹೊತ್ತಿಗೊಂದು ಪರಿಯುಂಟೇ ಹೇಳಾ? ಒಮ್ಮೆ ಅಹಂಕಾರ, ಒಮ್ಮೆ ಕಿಂಕಲವೇ? ಮನಕ್ಕೆ ಮನಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವ ಭಕ್ತನಲ್ಲಿ ಗುಹೇಶ್ವರನಿಪ್ಪನಲ್ಲದೆ ಪ್ರಪಂಚಿಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ ಕಾಣಾ ಸಂಗನಬಸವಣ್ಣಾ.

೮೭. ಲಿಂಗವಂತರು ತಾವಾದ ಬಳಿಕ ಅಂಗನೆಯರ ನಡೆನುಡಿಗೊಮ್ಮೆ ಲಿಂಗದ ರಾಣಿಯರೆಂದು ಭಾವಿಸಬೇಕು. ಲಿಂಗವಂತರು ತಾವಾದ ಬಳಿಕ ಅನುಭವ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಡಿ ಸುಖ ದುಃಖಂಗಳಿಗ ಭೇದ್ಯನಾಗಿರಬೇಕು. ಲಿಂಗವಂತರು ತಾವಾದ ಬಳಿಕ ಸದಾ ಲಿಂಗೈಕ್ಯ ಸುಖಿಗಳಾಗಿರಬೇಕು ನೋಡಾ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೮೮. ಪರತರ ಸಾಧಿಸುವರೆ ಪ್ರಪಂಚದ ವಿಷಯ ಅಳಿದಿರಬೇಕು. ರಾಜ್ಯವ ಸಾಧಿಸುವರೆ ಪ್ರಾಣದಾಸೆಯ ಮರೆದಿರಬೇಕು. ವಿದ್ಯವ ಸಾಧಿಸುವರೆ ಅನ್ಯ ಆಶೆ ಮರೆಮಾಡಿರಬೇಕು. ಕಪಿಲ ಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನ ಕೂಡುವರೆ ಸಂಶಯವಳಿದು ನಿಶ್ಚಿಂತನಾಗಬೇಕು.

೮೯. ದುಃಸ್ವಪ್ನವ ಕಾಣದಿರಿ. ದುರ್ವಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೂಡದಿರಿ. ಮನೋವಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಹರಿದಾಡದಿರಿ. ಪಂಚಾಕ್ಷರಿಯ ಜಪಿಸಿ. ಷಡಕ್ಷರವ ಸಂಬಂಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಮೂಲಮಂತ್ರವ ಆತ್ಮಂಗೆ ವೇಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಮರೆಯದಿರಿ ಗುರುವಾಜ್ಞೆಯ. ತೊರೆಯದಿರಿ ಶಿವಪೂಜೆಯ. ಅರಿದು ಮರೆಯದಿರಿ ಚರಸೇವೆಯ. ನೆರೆನಂಬಿ ಶುದ್ಧಸಿದ್ಧ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪ್ರಸನ್ನ ಕುರಂಗೇಶ್ವರಲಿಂಗವಾ.

೯೦. ಲಿಂಗವಿಕಾರವ ಸಾಕೇಳಿ. ಬಹುವಿಧಾಂಗದ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮರೆದೇಳಿ. ನಿಮ್ಮ ಭಕ್ತಿ ಮುಕ್ತಿಯ ಲಿಂಗದ ಕೂಟವ ನೆನೆದೇಳಿ. ನಿಮ್ಮ ಗುರುವಾಜ್ಞೆಯ, ನಿಮ್ಮ ವಿರಕ್ತಿಯ ಅರಿವಿನ ಸಾವಧಾನವ ಅರಿದೇಳಿ. ಸಾರಿದೆ. ಎವೆ ಹಳಚಿದಡಿಲ್ಲ, ಶುದ್ಧಸಿದ್ಧಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪ್ರಸನ್ನ ಕುರಂಗೇಶ್ವರಲಿಂಗವ ಕೂಡಬಲ್ಲಡೆ.

೯೧. ಭಾವ ಭ್ರಮೆವಂತರು ಬಾರದಿರಿ. ಜ್ಞಾನಹೀನರು ಬೇಗ ಹೋಗಿ. ತ್ರಿವಿಧ ಮಲಕ್ಕೆ ಕಚ್ಚಿ ಮುಟ್ಟಿ ಹೊಡೆದಾಡುವರು ಅತ್ತಲಿರಿ. ನಿರುತ ಸ್ವಾನುಭಾವರು ಬನ್ನಿ. ಪರಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪರು ಬನ್ನಿ. ಏಕಲಿಂಗ ನಿಷ್ಠಾಪರರು ದೃಢವಂತರು ಬನ್ನಿ. ಸನ್ಮಾರ್ಗ ಸತ್ಕ್ರಿಯಾವಂತರು ಬನ್ನಿ. ಎಂದು ಎನಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಕಾಯಕ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವರಲ್ಲಿ ಬಸವಣ್ಣ.

ಗುರುಲಿಂಗ ಜಂಗಮರು ಸದಾಚಾರ ಸದ್ಭಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

೧. ಅಯ್ಯ ಸದ್ಭಕ್ತಿ ಸದಾಚಾರವಿಲ್ಲದ ಗುರುತ್ವ ಉಂಟೇನೋ ಮರುಳೇ? ಸದಾಚಾರ ಸದ್ಭಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದ ನಿಜಲಿಂಗ ಉಂಟೇನೋ ಮರುಳೇ? ನಿಜಜಂಗಮ ಉಂಟೇ? ಸದಾಚಾರ ಸದ್ಭಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದ ಶರಣತ್ವ ಉಂಟೇ? ಗುಹೇಶ್ವರ ಲಿಂಗದ ಸದಾಚಾರ ಸದ್ಭಕ್ತಿಯಿಂದಲ್ಲದೆ ಮುಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ ನೋಡಾ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣ.

೨. ಅಯ್ಯಾ ಸತ್ಕ್ರಿಯೆ ಸಮ್ಯಜ್ಞಾನ ಉಂಟಾದರೆ ಸದಾಚಾರ ಸದ್ಭಕ್ತಿ ಉಂಟೆಂಬೆ. ಸದಾಚಾರ ಸದ್ಭಕ್ತಿ ಸತ್ಕ್ರಿಯ ಸಮ್ಯಜ್ಞಾನ ನಡೆ ನುಡಿ ಒಂದಾದರೆ, ಆದಿ ಅನಾದಿಯಿಂದತ್ತತ್ತ ಮೀರಿ ತೋರುವ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಪರಮಾನಂದ ಪರಬ್ರಹ್ಮ ಗುರುಲಿಂಗ ಜಂಗಮವೆಂಬೆ ನೋಡಾ.

ಇಂತು ಸದಾಚಾರ ಸದ್ಭಕ್ತಿ ಸತ್ಕ್ರಿಯೆ ಸಮ್ಯಜ್ಞಾನ ಸತ್ಯ ನಡೆನುಡಿ ಇಲ್ಲವಾದಡೆ ಗುಹೇಶ್ವರ ದೂರ ಕಾಣಾ.

೩. ಅಯ್ಯಾ ಸತ್ಯವ ನುಡಿಯದ, ಸದಾಚಾರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯದ, ಸದ್ಭಕ್ತಿಯ ಹಿಡಿಯದ, ನಿಜಮುಕ್ತಿ ಪಡೆಯದ ಸತ್ಕ್ರಿಯೆ ವಶವಾದ ಸಮ್ಯಜ್ಞಾನವ ಮುಟ್ಟದ, ಸುಡು ಸುಡು, ಈ ವೇಷದ ಭಾಷೆಯ ನೋಡಿ ಗುಹೇಶ್ವರ ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ನಗುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಕಾಣಾ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣ.

೪. ಅಯ್ಯಾ ಮಣ್ಣಿಂಗೆ ಹೊಡೆದಾಡುವಾತನ ಗುರುವೆಂಬೆನೆ? ಹೆಣ್ಣಿಂಗೆ ಹೊಡೆದಾಡುವಾತನ ಲಿಂಗವೆಂಬೆನೆ? ಹೊನ್ನಿಂಗೆ ಹೊಡೆದಾಡುವಾತನ ಜಂಗಮವೆಂಬೆನೆ? ಆತ ಜಂಗಮವಲ್ಲ. ಈ ತ್ರಿವಿಧಕ್ಕೆ ಹೊಡೆದಾಡುವಾತನ ಶರಣನೆಂಬೆನೆ? ಆತ ಶರಣನಲ್ಲ ನೋಡಾ. ಈ ವಿಚಾರವನರಿದು ಮಲತ್ರಯಂಗಳ ಸರ್ವಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಹೊದ್ದಲೀಯ್ಯದ ಗೌರವ ಬುದ್ಧಿ ಲಿಂಗಲೀಯ್ಯ ಜಂಗಮಾನುಭಾವ ಸರ್ವಾಚಾರ ಸಂಪತ್ತಿನಾಚರಣೆಯ ಶೃತಿಗುರು ಸ್ವಾನುಭಾವದಿಂದರಿದು ಆಚರಿಸಿದರೆ, ಗುಹೇಶ್ವರ ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಪರಾತ್ಪರ ಗುರುಲಿಂಗ ಜಂಗಮ ಶರಣೆಂಬೆ ನೋಡಾ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣ.

೫. ಅಯ್ಯಾ ಸದಾಚಾರ ಸದ್ಭಕ್ತಿ ವಿಡಿದಾಚರಿಸಿದ ಗುರುವೇ ಪರಾತ್ಪರ ಬ್ರಹ್ಮ ನೋಡಾ. ಆ ಗುರುವಿಂದ ತ್ರಿವಿಧ ದೀಕ್ಷೆನಡೆದ ಶಿಷ್ಯೋತ್ತಮನೆ ಮೋಕ್ಷಮಂದಿರ ನೋಡಾ. ಆ ಶಿಷ್ಯೋತ್ತಮನ ಕರಮನ ಭಾವದಲ್ಲಿ ಪೂಜೆಗೊಂಬ ಲಿಂಗಜಂಗಮವೇ ನಿಃಕಲ ಪರಶಿವತತ್ವನೋಡಾ ಆ ಗುರುಶಿಷ್ಯ ಲಿಂಗಜಂಗಮದ ಆಡಿದಾವರೆಯೇ ಗುಹೇಶ್ವರ ಲಿಂಗ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ನನಗೂ ನಿನಗೂ ಅವಿಮುಕ್ತಕ್ಷೇತ್ರ ನೋಡಾ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣ.

೬. ಸದಾಚಾರವೆಂದಡೆ ಗುರುಲಿಂಗಜಂಗಮದರ್ಶನೆ, ಪಾದೋದಕ ಪ್ರಸಾದಸೇವನೆ, ಪಂಚಾಕ್ಷರ ಷಡಕ್ಷರ ಸ್ತೋತ್ರ, ಚಿದ್ಘನ ಮಹಾಲಿಂಗ ಧ್ಯಾನ, ಪರದ್ರವ್ಯ ನಿರಸನ ಇಂತಿದು ಸತ್ಯವೆಂದು ಸದ್ಗುರು ಮುಖದಿಂ ತಿಳಿದು ಭಿನ್ನವಿಲ್ಲದೆ ಆಚರಿಸುವದೇ ಆಚಾರವಲ್ಲದೆ, ಶುದ್ಧ ಶೈವರ ಹಾಗೆ ನಂದಿ, ವೀರಭದ್ರ, ದುರ್ಗೆ, ಪಾವುಗೆ, ಕಂಥೆ, ಕಮಂಡಲು ಮತ್ತೆ ಲಿಂಗಗಳೆಂದು ಇದಿರಿಟ್ಟು ಪೂಜಿಸುವನ ಮನೆಯ ಪಾಕ ಅಮೇಧ್ಯ ಮಾಂಸ ಕಾಣಾ ಕಲಿದೇವರದೇವಾ.

೭. ಅಯ್ಯಾ ಇಹ ಪರಂಗಳ ಗೆಲಿದ ಭಕ್ತ ಜಂಗಮಕ್ಕೆ ಸದಾಚರಣೆ ವಸ್ತು ನೋಡಾ. ಸದಾಚಾರವನರಿಯದ ಪಾಪಿ ಸೂಕರಗಿಂದ ಕಷ್ಟ ನೋಡಾ. ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ, ಸದಾಚಾರಂತು ಭಕ್ತಾನಾಂ ಸದಾಚಾರಂತು ಜಂಗಮಃ। ದುರಾಚಾರ ನ ಜಾನಾತಿ ಅನಾಚಾರಂ ತು ಸೂಕರಃ॥ ಇಂತೆಂದುದಾಗಿ ಭಕ್ತ ಜಂಗಮಕ್ಕೆ ಸದಾಚಾರವೇ ಬೇಕು. ಸದಾಚಾರವಿಲ್ಲದವಂಗೆ ಭವ ಉಂಟು. ಭವ ಉಂಟಾದವಂಗೆ ಆಚಾರವಿಲ್ಲ. ಆಚಾರವಿಲ್ಲದವ ಭಕ್ತನಲ್ಲ, ಜಂಗಮವಲ್ಲ ಕಾಣಾ ಕಲಿದೇವರದೇವಾ.

೮. ಸರ್ವಶೀಲದ ವ್ರತದಾಯತವೆಂತುಟೆಂದಡೆ, ತನ್ನ ವ್ರತವಿಲ್ಲದ ಗುರುವ ಪೂಜಿಸಲಾಗದು. ವ್ರತವಿಲ್ಲದ ಜಂಗಮದ ಪ್ರಸಾದವ ಕೊಳ್ಳಲಾಗದು. ವ್ರತವಿಲ್ಲದವರ ಅಂಗಳವ ಮೆಟ್ಟಲಾಗದು. ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ ಗುರುವಿಂಗೆ ಗುರು ಉಂಟಾಗಿ, ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಉಭಯ ಸಂಬಂಧ ಉಂಟಾಗಿ, ಆ ಜಂಗಮಕ್ಕು ಗುರು ಲಿಂಗ ಉಭಯ ಉಂಟಾಗಿ ಜಂಗಮವಾದ ಕಾರಣ, ಇಂತೀ ಗುರುಲಿಂಗ ಜಂಗಮಕ್ಕು ಪಂಚಾಚಾರ ಶುದ್ಧವಿರಬೇಕು. ಪುರುಷನ ಆಚಾರದಲ್ಲಿ ಸತಿಯು ನಡೆಯ ಬಲ್ಲಳಲ್ಲದೆ, ಬೇರೆ ನಡೆಯಬಲ್ಲಳೇ ? ಇಂತೀ ಒಡೆಯನ ವ್ರತ ಮೊದಲು, ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಂಗೆ ಇಂತೀ ಉಭಯದ ವ್ರತಗೂಡಿದಲ್ಲಿ ಆಚಾರವೇ ಪ್ರಾಣವಾದ ರಾಮೇಶ್ವರ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ವ್ರತವಸ್ತುವು ಕಾಣಾ.

೯. ಅಯ್ಯಾ ನೇಮಕ್ಕೆ ತಪ್ಪದ ಗುರುವು, ಎನ್ನ ಶೀಲಕ್ಕೆ ತಪ್ಪದ ಲಿಂಗ, ಎನ್ನ ವ್ರತಾಚಾರಕ್ಕೆ ತಪ್ಪದ ಜಂಗಮ, ಎನ್ನ ಮೂರ್ತಿ ಹೀಗಲ್ಲದೆ ಕ್ರಿಯೆಗೆ ನಿಲ್ಲದ ಗುರುವು ಆತ ಭವಭಾರಿ, ಆಚಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲದ ಲಿಂಗವದು ಪಾಷಾಣ, ವ್ರತದ ಆಚಾರದ ದೆಸೆಯ ದೂಷಣೆಸುವ ಜಂಗಮ ವೇಷಘಾತಕ, ಇಂತೀ ಎನ್ನ ವ್ರತಕ್ಕೆ ಎನ್ನ ಆಚಾರಕ್ಕೆ ಎನ್ನ ಭಾವಕ್ಕೆ ಸಮ ಕ್ರಿಯಾವಂತನಾಗಿ ಸಮ ಶೀಲವಂತನಾಗಿ ಸಮ ಭಾವವಂತನಾಗಿ, ಸಮ ಪಥ ಸತ್ಪಥನಾಗಿ ಇಪ್ಪಾತನೇ ಎನ್ನ ತ್ರಿವಿಧಕ್ಕೆ ಒಡೆಯ. ಇದಕ್ಕೆ ಎನಗೆ ನಿಶ್ಚಯ. ಎನ್ನ ವ್ರತಾಚಾರಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗದ ಎಲೇಶ್ವರ ಲಿಂಗವಾಯಿತ್ತಾದಡೆಯೂ ಇಹಪರಕ್ಕೆ ಹೊರಗೆಂದು ಡಂಗುರವಿಕ್ಕಿದೆ.

೧೦. ಅಯ್ಯಾ ವಿಪ್ರಂಗೆ ವೇದಮಂತ್ರವ ಬಿಟ್ಟು ವಿಜಾತಿಯಲಿ ಬೆರಿಸಲಿಕ್ಕೆ, ಸುಜಾತಿಗೆ ಹೊರಗೆಂಬರು ನೋಡಾ. ಶ್ರೀವಿಭೂತಿ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿ ಶಿವ

ಲಿಂಗ ಮುಂತಾದ ನಾನಾ ವ್ರತ ನೇಮ ನಿತ್ಯದ ಭಾವವ ಬಿಟ್ಟು ಬಂದವನ ರಿತು, ಗುರುವಾದರೂ ಲಿಂಗವಾದರೂ ಜಂಗಮವಾದರೂ ನೋಡಿದಡೆ ನುಡಿಸಿದಡೆ ಆ ಘಟವಿದ್ದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ನಾನಿದ್ದೆನಾದಡೆ, ಎನ್ನ ವ್ರತಕ್ಕೆ ಅದೇ ಭಂಗ. ಅನುಸರಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದವರ ಕಂಡು ಕೇಳಿ ಅವರ ಅಂಗಣವ ಕೂಡಿಕೊಂಡವರ ಅಂಗೀಕರಿಸಿದೆನಾದಡೆ ಇಹಪರಕ್ಕೆ ಹೊರಗು. ಆಚಾರವೇ ಪ್ರಾಣವಾದ ರಾಮೇಶ್ವರ ಲಿಂಗವಾಯಿತ್ತಾದಡೆಯೂ ವ್ರತಬಾಹ್ಯವಾದಡೆ ಎತ್ತಿಹಾಕುವೆ.

೧೧. ಆಚಾರವಿಲ್ಲದ ಜಂಗಮದಲ್ಲಿ ಪಾದೋದಕ ಪ್ರಸಾದವ ಕೊಳಲಾಗದು. ಆಚಾರವಿಲ್ಲದಾತನ ಜಂಗಮ ದೇವರೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗದು. ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ, ಆಚಾರಶೂನ್ಯ ಭೂತಂಚ ಎಂದುದಾಗಿ, ಆಚಾರವಿಲ್ಲದ ಅನಾಮಿಕನ ಕಯ್ಯಲ್ಲಿ ಪಾದೋದಕ ಪ್ರಸಾದ ಉಪದೇಶವ ಕೊಂಡಾತಂಗೆ ಅಘೋರನರಕ ತಪ್ಪದು ಕಾಣಾ ಗುಹೇಶ್ವರಾ.

೧೨. ಪಾಶವರತು ಗುರುವಾಗಬೇಕು. ವೇಷವರತು ಚರವಾಗಬೇಕು. ಭ್ರಾಮಕವರತು ಲಿಂಗವಾಗಬೇಕು. ಸಕಲ ಕೃತಭೇದವರತು ವಿರಕ್ತನಾಗಬೇಕು. ಇಂತೀ ಸಕಲ ಭ್ರಮೆಯಳಿದು ನಿಂದುದೇ ಸದಾಶಿವಮೂರ್ತಿ ಲಿಂಗವು ತಾನೇ.

೧೩. ಕರ್ಮವಿರಹಿತ ಗುರುವಾಗಬೇಕು. ಕಾಲವಿರಹಿತ ಲಿಂಗವಾಗಬೇಕು. ಭೋಗವಿರಹಿತ ಜಂಗಮವಾಗಬೇಕು. ಇಂತೀ ತ್ರಿವಿಧ ವಿರಹಿತನಾಗಿ ವಿರಕ್ತನಾಗಬೇಕು. ಹಾಗಲ್ಲದೆ ಐಘಟದೂರ ರಾಮೇಶ್ವರಲಿಂಗವ ಕೂಡಬಾರದು.

೧೪. ದ್ವೇಷವಿಲ್ಲದ ಭಕ್ತ, ಆಸೆ ಇಲ್ಲದ ವಿರಕ್ತ, ಸಂಸಾರಪಾಶವಿಲ್ಲದ ಗುರು, ಇಂತೀ ಮೂವರು ಈಶ್ವರರೂಪ, ಸದಾಶಿವಮೂರ್ತಿಗಿಂದತ್ತತ್ತ ನಿಃಕಳಂಕಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

ಶ್ರದ್ಧೆಯುಳ್ಳವನಾಗಿರು.

೧. ನೆರೆನಂಬೋ ನೆರೆನಂಬೋ ದರದುರವಿಲ್ಲದೆ, ಸಾಮವೇದಿಗಳಂತೆ. ನೆರೆನಂಬೋ ನೆರೆನಂಬೋ ದಾಸದುಗ್ಗಳೆಯಂತೆ. ನೆರೆನಂಬೋ ನೆರೆನಂಬೋ ಸಿರಿಯಾಳ ಚಂಗಳೆಯಂತೆ. ನಂಬಿದೆಯಾದರೆ, ತನ್ನ ನೀವ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೨. ನಂಬಿ ಕರೆದಡೆ 'ಓ' ಎಂಬ ಶಿವನು. ನಂಬದೆ ಕರೆದಡೆ, 'ಓ' ಎಂಬನೇ ಶಿವನು? ನಂಬಲರಿಯರು, ನಚ್ಚಲರಿಯರು, ಡಂಭಿನ ಭಕ್ತರು. ನಂಬದೆ ನಚ್ಚದೆ ಬರಿದೆ ಕರೆದಡೆ, ಶಂಭು ಮೌನದಲ್ಲಿಪ್ಪ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೩. ಬಳ್ಳ ಬೇವಿನ ಕೊರಡು ಆಡಿನ ಹಿಕ್ಕಿ ಲಿಂಗವೇ? ಅಲ್ಲ. ಅದು ಸಟೆ. ಸದ್ಭಾವದಿಂದ ಭಾವಿಸಿ ಲಿಂಗವಮಾಡಿ, ಸದ್ಭಕ್ತರಾದರು ಪುರಾತನರು. ಕೇವಲ ಪರಶಿವ ಮೂರ್ತಿ ತಾನೇ ಲಿಂಗವಾದ. ಆ ಲಿಂಗವನು ವಿಶ್ವಾಸಿಸಿ, ಮುಕ್ತರಾಗಲರಿಯದೆ, ಅವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಸಟೆಯ ಮಾಡಿ ನರಕಕ್ಕಿಳಿವವರ ನೋಡಾ. ಅಕಟಕಟಾ! ಅವರದಂತಾಗಲಿ! ಮನವೇ ನಾ ನಿನ್ನ ಬೇಡಿಕೊಂಬೆನು. ನಂಬು ಕಂಡೆಯಾ ಸಹಜನೆಂದು ಶ್ರೀಗುರುಲಿಂಗ ಜಂಗಮುವ. ನಂಬಿದೆಯಾದಡೆ ಉರಿಲಿಂಗಪೆದ್ದಿಪ್ರಿಯವಿಶ್ವೇಶ್ವರ ಕೂಡಿಕೊಂಬನು.

೪. ನಂಬರು, ನೆಚ್ಚರು, ಬರಿದೆ ಕರೆವರು. ನಂಬಲರಿಯರು ಲೋಕದ ಮನುಜರು. ನಂಬಿ ಕರೆದಡೆ, 'ಓ' ಎನ್ನನೇ ಶಿವನು? ನಂಬದೆ, ನೆಚ್ಚದೆ, ಬರಿದೆ ಕರೆವರ ಕೊಂಬೆ ಮೆಟ್ಟಿ ಕೂಗೆಂದ ನಮ್ಮ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೫. ನಾದಪ್ರಿಯನು ಶಿವನೆಂಬರು. ನಾದಪ್ರಿಯ ಶಿವನಲ್ಲವಯ್ಯ. ವೇದಪ್ರಿಯ ಶಿವನೆಂಬರು. ವೇದಪ್ರಿಯ ಶಿವನಲ್ಲವಯ್ಯ. ನಾದವ ನುಡಿಸಿದ ರಾವಣಂಗೆ ಅರೆ ಆಯುಷ್ಯವಾಯಿತ್ತು. ವೇದವನೋದಿದ ಬ್ರಹ್ಮಂಗೆ ಶಿರವು ಹೋಯಿತ್ತು. ನಾದಪ್ರಿಯನು ಅಲ್ಲ, ವೇದಪ್ರಿಯನು ಅಲ್ಲ, ಭಕ್ತಿಪ್ರಿಯನು ನಮ್ಮ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೬. ನೆಚ್ಚಿದೆನೆಂದರೆ, ಮೆಚ್ಚಿದೆನೆಂದರೆ, ಸಲೆ ಮಾರುವೋದೆನೆಂದರೆ, ತನುವನಲ್ಲಾಡಿಸಿ ನೋಡುವೆ ನೀನು, ಮನವನಲ್ಲಾಡಿಸಿ ನೋಡುವೆ

ನೀನು, ಧನವನಲ್ಲಾಡಿಸಿ ನೋಡುವೆ ನೀನು. ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕಂಜದಿದ್ದರೆ, ಭಕ್ತಿ ಕಂಪಿತ ನಮ್ಮ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೭. ಶಬ್ದಸುಖಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚಿ, ಮಾತಿಂಗೆ ಮಾತು ಕೊಟ್ಟು ಕೆಟ್ಟೆನಯ್ಯ! ಅನುಭಾವಕ್ಕೆಡೆಯಾಗದೆ, ಬೆಬ್ಬನೆ ಬೆರೆತೆನಯ್ಯ. ಅಮೃತದ ಕೊಡನ ತುಂಬಿ, ಒಡೆಯ ಹೊಯ್ದು, ಅರಸಲುಂಟೇ? ಸ್ವಾಮಿಭೃತ್ಯ ಸಂಬಂಧವೆನ್ನ ಭಕ್ತಿ. ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರ ನಾಯಕ ನರಕ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೮. ಮಸಿಯನೇಸುಕಾಲ ಬೆಳಗಿದರೆ, ಬಿಳಿದಾಗಬಲ್ಲುದೆ? ಕರ್ಮಸ್ಥಿತಿ ಬೆನ್ನಬಿಡದು. ಅನಂತಕೋಟಿ ಸ್ನಾನವ ಮಾಡಿದಡೇನು? ಒಂದು ನಿಮಿಷದ ಉದಾಸೀನವೇ ಕೆಡಿಸಿತ್ತು. ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ, ನಿಮ್ಮ ನಂಬಿಯೂ ನಂಬದ ಡಂಭಕ ನಾನಯ್ಯ.

೯. ವ್ಯಾಧನೊಂದು ಮೊಲನ ತಂದರೆ, ಸಲುವ ಹಾಗಕ್ಕೆ ಬೆಲೆಗೈವರಯ್ಯ. ನೆಲನಾಳ್ವನ ಹೆಣನೆಂದರೆ, ಒಂದು ಹಾಗಕ್ಕೆ ಕೊಂಬುವರಿಲ್ಲ ನೋಡಯ್ಯ. ಮಲನಿಂದ ಕರಕಷ್ಟ ನರನ ಬಾಳುವೆ. ಸಲೆ ನಂಬು ನಮ್ಮ ಕೂಡಲ ಸಂಗಮದೇವನ.

೧೦. ಬಸವಣ್ಣಂಗೆ ಸರ್ವಗುಣಶೀಲ. ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಂಗೆ ದಿವ್ಯಜ್ಞಾನ ಗುಣಶೀಲ. ಪ್ರಭುದೇವರಿಗೆ ಬಸವಣ್ಣ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣನ ಉಭಯ ಗುಣಶೀಲ. ಮಡಿವಾಳಯ್ಯಗೆ ವೀರಗುಣಶೀಲ. ಅಜಗಣ್ಣಂಗೆ ಐಕ್ಯಗುಣಶೀಲ. ಚಂದಯ್ಯಂಗೆ ವೈರಾಗ್ಯಗುಣಶೀಲ. ನಿಜಗುಣಂಗೆ ಆತ್ಮಗುಣಶೀಲ. ಸಿದ್ಧರಾಮಯ್ಯಂಗೆ ಯೋಗ ಗುಣಶೀಲ. ಮೋಳಿಗಯ್ಯಂಗೆ ಭೇದಗುಣಶೀಲ. ಘಟ್ಟವಾಳಂಗೆ ತ್ರಿವಿಧಗುಣಶೀಲ. ಅಕ್ಕಗಳಿಗೆ ನಿರ್ವಾಣಗುಣಶೀಲ. ಮಿಕ್ಕಾದ ಪ್ರಮಥರಿಗೆಲ್ಲಕ್ಕು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ವತಂತ್ರಗುಣಶೀಲ. ಎನಗೆ ಎಲೇಶ್ವರಲಿಂಗವು ಕೊಟ್ಟುದೊಂದೇ ವಿಶ್ವಾಸಗುಣಶೀಲ.

೧೧. ಕತ್ತೆ ಬಲ್ಲುದೆ, ಕತ್ತುರಿಯ ವಾಸನೆಯ? ತೊತ್ತು ಬಲ್ಲಳೆ ಗುರುಹಿರಿಯರುತ್ತುಮರೆಂಬುದ? ಭಕ್ತಿಯನರಿಯದ ವ್ಯರ್ಥಜೀವಿಗಳು ನಿಮ್ಮನೆತ್ತಬಲ್ಲರೈ ರಾಮನಾಥಾ?

೧೨. ಬರು ಶಠಗನ ಭಕ್ತಿ ದಿಟವೆಂದು ನೆಚ್ಚಲು ಬೇಡ. ಮಠದೊಳಗಣ ಬೆಕ್ಕು ಇಲಿಯ ಕಂಡು ಪುಟನೆಗೆದಂತಾಯಿತ್ತು ಕಾಣಾ ರಾಮನಾಥಾ.

೧೩. ಭಕ್ತಿಯ ಬಲ್ಲವರು ನಚ್ಚಿ ಮಚ್ಚಿ ಮನವನೊಚ್ಚತಗೊಡುವರು. ಭಕ್ತಿಯನರಿಯದ ಬಲುಪಾಪಿ ಜೀವಿಗಳು ಕಚ್ಚುವರು ಬೊಗಳುವರು ರಾಮನಾಥಾ.

೧೪ ಯಾತಕ್ಕೆ ನಾ ನಿಮ್ಮ ದೇವರೆಂದರಿದೆನು? ಇಂತಾಗಿ ನೀವೆನ್ನ ನಾರೆಂದು ಅರಿಯೆ. ನಂಬಲರಿಯೆ, ನಂಬಿಸಲರಿಯೆ ಒಲಿಯಲರಿಯೆ, ಒಲಿಸಲರಿಯೆ. ಶ್ಲೋ॥ ಯಥಾ ಭಾವಸ್ತಥಾ ಲಿಂಗಃ। ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ನಸಂಶಯಃ॥ ಯಥಾ ಭಕ್ತಿಸ್ತಥಾ ಸಿದ್ಧಿಃ। ಸತ್ಯ ಸತ್ಯಂನ ಸಂಶಯಃ॥ ಎಂದುದಾಗಿ ಕೂಡಲ ಸಂಗಮದೇವಯ್ಯ ಕೇಳಯ್ಯ, ಕೋಟಿ ಕೋಟಿ ವರುಷ ಕೋಟಲೆಗೊಂಡೆನಯ್ಯ.

೧೫. ಭಕ್ತರೇ ಸಮರ್ಥರು, ಅಸಮರ್ಥರೆನಲುಂಟೇ? ಚನ್ನನೆತ್ತ? ಚೋಳನೆತ್ತ? ಚೆನ್ನನೊಡನುಂಡ ಶಿವನು, ಅಹಯಯ್ಯ! ಚನ್ನ ಚೋಳನಮನೆಯ ಕಂಪಣಿಗನಯ್ಯ! ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವ ಭಕ್ತಿಲಂಪಟನಯ್ಯ!

೧೬. ಭಕ್ತಿಯ ಭಾವ ನಿಷ್ಠೆ ನಿಬ್ಬೆರಿಸಿಲಾಗಿ ಶಿವನ ತನ್ನ ವಶವಮಾಡಿತ್ತು. ಭಕ್ತಿಶಿವನ ನಡಗಿಸಿತ್ತು, ನುಡಿಸಿತ್ತು. ಭಕ್ತಿ ಶಿವನನುಣಿಸಿ ಉಡಿಸಿ ತೊಡಿಸಿತ್ತು. ಭಕ್ತಿ ಶಿವನ ಹಾಡಿಸಿ ಕುಣಿದಾಡಿಸಿತ್ತು. ಭಕ್ತಿ ಇದ್ದಲ್ಲದೆ ವಿರಕ್ತಿಇಲ್ಲ, ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲ. ಇದು ಕಾರಣ ಭಕ್ತಿಯೇ ಮುಕ್ತಿಜನನಿ. ತಾನೆ ಬೇರಿಲ್ಲ. ನಿಜಗುರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರನ ನಿಜವನೆಯ್ದುವಡೆ ಭಕ್ತಿಯಿಂದಲ್ಲದಾಗದು.

೧೭. ಅಗಣಿತನದ್ವಯನನುಪಮನಪ್ಪ ಅಭವಂಗೆ ಭವ ವಿರಹಿತನಾಗಿ ಭಕ್ತಿಯ ಮಾಡಬೇಕಲ್ಲದೆ, ತಾನು ಭವದೊಳಗಿರ್ದು, ಬಂಧನಕ್ಕೊಳಗಾಗಿ, ಮರ್ತ್ಯರಿಗೆ ತೊತ್ತಾಗಿ, ಮಾಯಾಪಾಶದ ಕಾಲು ಕಣ್ಣಿಯೊಳು ಸಿಲ್ಕಿ, ಕಾಮಂಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿ, ಕಾಲಂಗೆ ವಶವಾಗಿ ಮಾಡುವ ಭಕ್ತಿಗೆ ನಾಚರು ನೋಡಾ. ವರ್ಮವನರಿದು ಮಾಡದ ಭಕ್ತಿ ಸೊಣಗನ ಹಿಂದೆ ಸೊಣಗ ಹರಿದಂತಾಯಿತ್ತಯ್ಯ ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ ಸೋಮೇಶ್ವರಾ.

೧೮. ಶಿವಭಕ್ತಿ ಎಂಬುದು ಯುಕ್ತಿಯ ಪರಿಯಂತಲ್ಲ. ಮೂಗರು ಕಂಡ ಕನಸಿನಂತಿಪ್ಪುದು ಕಾಣಿರೋ. ಹೇಳಿ ಕೇಳಿ ಮಾಡುವದು ಯುಕ್ತಿ ಭಕ್ತಿ. ಸಾಧಕದಿಂದ ಮಾಡುವದು ಅಭ್ಯಾಸ ಭಕ್ತಿ. ಮನ ಕೂರ್ತು ಮಾಡುವದು ಮುಕ್ತಿ ಭಕ್ತಿ. ಕೇಡಿಲ್ಲದೆ ಮಾಡುವದು ನಿತ್ಯ ಭಕ್ತಿ. ಇದ್ದಂತಿದ್ದು ನಿಜವಪ್ಪುದು ನಿಜಭಕ್ತಿ. ಈ ನಿಜಭಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಭರಿತರು ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ ಸೋಮೇಶ್ವರಾ ನಿಮ್ಮ ಶರಣರು.

೧೯. ಸತ್ಯವಿಲ್ಲದ ಭಕ್ತಿ ಸಾವಿರ ವರುಷ ಮಾಡಿದರೇನೋ? ನಿಷ್ಠೆ ಇಲ್ಲದ ಪೂಜೆ ಏಸು ಕಾಲ ಪೂಜಿಸಿದರೇನೋ? ಅಭ್ಯಾಸವಾಯಿತ್ತಲ್ಲದೆ ಸಹಜವಲ್ಲ, ಸನ್ಮತವಲ್ಲ, ನಿಜವಲ್ಲ. ಒಬ್ಬರನೊಬ್ಬರ ಕಂಡು ಮಾಡುವರಲ್ಲದೆ, ತಮ್ಮ ತಾವು ವಿಚಾರಿಸಿಕೊಳಲರಿಯರು. ಇಂತಪ್ಪವರು ಭಕ್ತರೆನಿಸಲಾರರು. ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗಮದೇವಾ ನೀ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಛೀ ಛೀ ಎಂಬೆನು.

೨೦. ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಶಿಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಂದುವಿದ್ದಡೆ, ಹಿಂಡಿ ಹಿಳಿದಿಹೆನೆಂದಡೆ, ಬಂದುದುಂಟೇ? ಆ ಬಿಂದು ಪರುಣಶಿಲೆಯಲ್ಲಿ ಉರುಹಿ ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಉರಿದುದುಂಟೇ ಅನಲ? ಅವು ತಮ್ಮ ಒಲವರಿನ ಸಾಧ್ಯಕ್ಕಲ್ಲದೆ ಫಲಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಇಂತೀ ತೆರನಂತೆ ಕ್ರಿಯಾ ಜ್ಞಾನ ಎಲ್ಲವ ಬಲ್ಲೆನೆಂದು ಅಡ್ಡವಾಯ್ದು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನುಡಿದಡೆ, ನಿಜವಸ್ತು ಸಲ್ಲೀಲೆಯಲ್ಲಿಪ್ಪನೇ? ಶ್ರದ್ಧೆ ಸನ್ಮಾರ್ಗಿಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲದೆ ಗೆಲ್ಲಗೂಳಿಗರಲ್ಲಿಲ್ಲ, ಸಂಗನಬಸವಣ್ಣ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮೇಶ್ವರ ಲಿಂಗವು ಅವರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವಾಗಿ.

೨೧. ಚಂದ್ರಕಾಂತದ ಸಿಲೆಯಲ್ಲಿ ಜಲವಿಲ್ಲದನ್ನಕ್ಕ ಸೀತೋದಕ ಒಸರುವ ಪರಿ ಇನ್ನೆಂತೋ? ಸೂರ್ಯಕಾಂತದ ಸಿಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿ ಇಲ್ಲದನ್ನಕ್ಕ ಉಷ್ಣವ ತೋರುವ ಪರಿ ಇನ್ನೆಂತೋ? ಶರಣಂಗೆ ಭಕ್ತಿಕಾಯವಿಲ್ಲದನ್ನಕ್ಕ ಕೂಡಲಸಂಗಯ್ಯನನರಿವ ಪರಿ ಇನ್ನೆಂತೋ?

೨೨. ಕೆರೆಯೊಡೆದ ಬಳಿಕ ತುಂಬು ತಡೆಯಬಲ್ಲುದೇ? ಒಡೆದ ಮಡಕೆಗೆ ಒತ್ತು ಮಣ್ಣು ಕೊಟ್ಟರೆ ನಿಲಬಲ್ಲುದೇ? ಮುತ್ತೊಡೆದರೆ ಹತ್ತಬಲ್ಲುದೇ? ಸುರಚಾಪ ನಿರ್ಧರವಾಗಬಲ್ಲುದೇ? ಚಿತ್ತು ಒಡೆದರೆ ಭಕ್ತಿ ನೆಲಗೊಳ್ಳದು. ಭಕ್ತಿ ಬೀಸರವಾದರೆ ಮುಕ್ತಿ ಎಂಬುದು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಇಲ್ಲವಾಗಿ, ಇದುಕಾರಣ ಎನ್ನ ಚಿತ್ತ ಗುಹೇಶ್ವರ ಲಿಂಗವನಪ್ಪಿ ಉಭ

ಯವಾಗದೆ, ಭಕ್ತಿ ಬೀಸರವಿಲ್ಲದೆ ಎನ್ನಿದಿರೊಳಿರುವ ಸಂಗನಬಸವಣ್ಣನ ನಿಜ ಚಿದ್ಬೆಳಗಿನೊಳಗೆ ಕೂಡಿ ನಿಲವು ನೆಳಲ ಕೂಡಿ ಬಯಲ ಸೇರಿದಂತೆ ನಿತ್ಯ ನಿರ್ಮುಕ್ತನಾದೆನಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲರ ಪರಿಯಂತಲ್ಲ. ಎನ್ನ ಪರಿ ಬೇರೆ ನೋಡಾ ಸಂಗನಬಸವಣ್ಣ.

೨೩. ನುಡಿಯೊಳಗೆ ಸತ್ಯ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಯುಕ್ತಿ ಅರಿವಿನಲ್ಲಿ ವಿರಕ್ತಿ ದೊರೆಕೊಂಡರೆ, ಅಂಥವರಲ್ಲಿಯೇ ಭಕ್ತಿ ದೊರೆಕೊಂಬುದು. ಆ ಭಕ್ತಿ ತಾನೆ ಮುಕ್ತಿಮಾತೆಯಾದ ಕಾರಣ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಶಿವನಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಲ ಚಿತ್ತವನಿರಿಸಿ ನೆನೆವುದು ನಮ್ಮ ನಿಜಗುರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರನ.

೨೪. ಶಿವಶಿವಾ, ಶಿವಲಿಂಗವ ಕೊಟ್ಟ ಆಯುಷ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಮಿಷಾರ್ಧವ ಹೆಚ್ಚಿಸಬಾರದು. ನಿಮಿಷಾರ್ಧವ ಕುಂದಿಸಬಾರದು. ಶಿವಶಿವಾ ಲಿಂಗವು ಕೊಟ್ಟ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಯ ಹೆಚ್ಚಿಸಬಾರದು. ಕಾಣಿಯ ತಗ್ಗಿಸಬಾರದು. ಹರಿಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳಿಗಾದರೂ ತೃಣದಂತಪ್ಪ ಕಾರ್ಯವ ಮಾಡಬಾರದು. “ತೇನವಿನಾ ತೃಣಾಗ್ರಮಪಿ ನ ಚಲತಿ” ಇಂತೆಂದುದಾಗಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಸ್ಥಿತಿ ಲಯಂಗಳಿಗೆ ಶಿವನೇ ಕರ್ತನಲ್ಲದೆ ಮತ್ತಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ, “ಉತ್ಪತ್ತಿಸ್ಥಿತಿನಾಶಾದಿ ಶಿವಾಜ್ಞಾ ಸರ್ವಜಂತುಷು ಚಿಂತಾ ವರ್ಜಯೇತ್ ಸರ್ವತ್ರಂ ಶಿವಚಿಂತಯೇತ್” ಇದುಕಾರಣ ಅನ್ಯರು ಆಯುಷ್ಯಭಾಷೆಯ ಕೊಟ್ಟಹರೆಂಬ ಆಸೆಬೇಡ, ಕೊಡರೆಂಬ ಕ್ಲೇಶ ಬೇಡ, ಸರ್ವರೂ ಶಿವಾಧೀನವೆಂದರಿವುದು. ಕೇವಲ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಲಿಂಗಾರ್ಚನೆಯ ಮಾಡಿದರೆ ಬೇಡಿದ್ದನೀವ ಇಹಪರ ಸಿದ್ಧಿಯು. ನೆರೆನಂಬು ಮನವೇ ಉರಿಲಿಂಗ ಪೆದ್ದಿಪ್ರಿಯ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನ.

೨೫. ಎನ್ನ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ನಿನ್ನ ನೋಡಿ ಕಂಡೆಹೆನೆಂದಡೆ ನೀನು ವಿಶ್ವಾಸಹೀನ. ನಿನ್ನ ವಿಶ್ವಾಸವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕರಿಗೊಂಡು ಎನ್ನ ಆ ದೃಢವೇ ನಿನ್ನ ದೃಢವಾಗಿ ನಿಂದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಭಕ್ತ, ಭಕ್ತಲಿಂಗ, ಎಂಬ ಶೃತಿ ತಪ್ಪದು ನಿಃಕಳಂಕಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೨೬. ಅರಸಿನ ಭಕ್ತಿ ಅಹಂಕಾರದಲ್ಲಿ ಹೋಯಿತ್ತು. ವೇಶಿಯ ಭಕ್ತಿ ಎಂಜಲದಲ್ಲಿ ಹೋಯಿತ್ತು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಭಕ್ತಿ ಮುಟ್ಟು ತಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೋಯಿತ್ತು. ಶೀಲವಂತನ ಭಕ್ತಿ ಪ್ರಪಂಚಿನಲ್ಲಿ ಹೋಯಿತ್ತು. ಶೆಟ್ಟಿಯ ಭಕ್ತಿ ಕುಟಿಲವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಹೋಯಿತ್ತು. ನೀವು ಕೇಳಿರೋ

ಇಂಥವರ ಭಕ್ತಿಗೆ ಊರಿಂದ ಹೊರಗಣ ಡೊಂಬನೇ ಸಾಕ್ಷಿ, ಕಾಣಾ ಕಲಿದೇವರದೇವಾ.

೨೭. ನಿನ್ನರಿಕೆಯ ನರಕವೇ ಮೋಕ್ಷ ನೋಡಯ್ಯ. ನಿನ್ನನರಿಯದ ಮುಕ್ತಿಯೇ ನರಕ ಕಂಡಯ್ಯ. ನೀನೊಲ್ಲದ ಸುಖವೇ ದುಃಖಕಂಡಯ್ಯ. ನೀನೊಲಿದ ದುಃಖವೇ ಪರಮ ಸುಖ ಕಂಡಯ್ಯ. ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಯ್ಯ ಕಟ್ಟಿ ಕೆಡಹಿದ ಬಂಧನವೇ ನಿರ್ಬಂಧನವೆಂದಿಪ್ಪೆನು.

ಲಿಂಗವನ್ನು ಪೂಜಿಸು.

೧. ನೀರಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿದ ಗುಳ್ಳೆಗೆ ಕಬ್ಬುನದ ಕಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು, ಸುರಕ್ಷಿತವ ಮಾಡುವ ಭರವ ನೋಡಾ. ಮಹಾದಾನಿ ಕೂಡಲಸಂಗಯ್ಯನ ಪೂಜಿಸಿ, ಬದುಕೋ ಕಾಯವ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದೆ.

೨. ನೆರೆ ಕೆನ್ನೆಗೆ, ತೆರೆ ಗಲ್ಲಕ್ಕೆ ಶರೀರ ಗೂಡಹೋಗದ ಮುನ್ನ, ಹಲ್ಲು ಹೋಗಿ, ಬೆನ್ನು ಬಾಗಿ ಅನ್ಯರಿಗೆ ಹಂಗಾಗದ ಮುನ್ನ, ಕಾಲ ಮೇಲೆ ಕೆಯ್ಯನೂರಿ ಕೋಲ ಹಿಡಿಯದ ಮುನ್ನ, ಮುಪ್ಪಿಂದೊಪ್ಪನಳಿಯದ ಮುನ್ನ, ಮೃತ್ಯು ಮುಟ್ಟದ ಮುನ್ನ, ಪೂಜಿಸು ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವನ.

೩. ಹೊತ್ತಾರೆ ಎದ್ದು, ಅಗವಣಿ ಪತ್ರೆಯ ತಂದು ಹೊತ್ತು ಹೋಗದ ಮುನ್ನ ಪೂಜಿಸು ಲಿಂಗವ. ಹೊತ್ತು ಹೋದ ಬಳಿಕ ನಿನ್ನ ನಾರು ಬಲ್ಲರು? ಹೊತ್ತು ಹೋಗದ ಮುನ್ನ, ಮೃತ್ಯು ಒಯ್ಯದ ಮುನ್ನ, ತೊತ್ತುಗೆಲಸವ ಮಾಡು ಕೂಡಲಸಂಗಯ್ಯನ.

೪. ಜವನಿದ್ದಾನೆ, ಜವನ ಪಟ್ಟಣವಿದೆ. ಸೋಮರ ಹೂವರನಿದೆ, ಶೋಮರನಿದೆ ನೋಡಯ್ಯ. ಆವ ಕಾರ್ಯವಾದಡೂ, ದೇವಕಾರ್ಯವ ಮಾಡುವುದು. ಸಾವ ಕಾರ್ಯ ತಪ್ಪದು. ನೀನು ಕೆಡಬೇಡ ಕಂಡೆಯಾ. ಬೇಗ ನಂಬಿ ಪೂಜಿಸು, ಸೊಡ್ಡಳದೇವನ ಮರುಳೇ.

೫. ಬಿತ್ತಿದ ಬಿತ್ತು ಪೃಥ್ವಿಯ ಕೂಡಿ, ಅಪ್ಪುವಿನ ದ್ರವದಿಂದ ಮಸ್ತಕ ಒಡೆವುದಲ್ಲದೆ, ಉಷ್ಣದ ದಾವರಕ್ಕೆ ಬೆಂಕಿಯ ಬೇಗೆಗೆ ಮಸ್ತಕ ಒಡೆವುದುಂಟೇ? ಲಿಂಗವು ಭಕ್ತಿಶ್ರದ್ಧೆಗೆ ವಿಶ್ವಾಸದ ಸುಸಂಗಿಗೆ ನಿಶ್ಚಯ

ವಪ್ಪ ಲಿಂಗವು ದೃಷ್ಟವಪ್ಪುದಲ್ಲದೆ, ಉನ್ಮತ್ತರಪ್ಪ ವಿಶ್ವಾಸಘಾತಕಂಗೆ, ವಂದಿಸಿ ನಿಂದಿಸುವಂಗೆ, ಹಿಂದು ಮುಂದು ಬಂದುದ ಬಾಯ್ಗೆಡೆಯು ವಂಗೆ, ಎನ್ನಯ್ಯ ಪ್ರಿಯ ಇಮ್ಮಡಿ ನಿಃಕಳಂಕ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಸಂದಿಸ ನವರಿಗೆ.

೬. ಮುಂಜಾವದಲೆದ್ದು, ಲಿಂಗದಂಘ್ರಿಯ ಮುಟ್ಟಿ, ಸುಪ್ರಭಾತ ದಲ್ಲಿ ಶಿವಶರಣರ ಮುಖವ ನೋಡುವದು. ಹುಟ್ಟಿದ ಜನ್ಮಕ್ಕೆ ಇದೇ ಸಫಲವು. ಸತ್ಯವಚನವಿಂತೆಂದುದಾಗಿ ಇಂತಲ್ಲದವರನೊಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಕೂಡ ಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೭. ಮನವೇ ಸರ್ಪ, ತನುವೇ ಹೇಳಿಗೆ, ಹಾವಿನೊಡತಣಹುದು ವಾಳಿಗೆ. ಇನ್ನಾವಾಗ ಕೊಂದಿಹುದೆಂದರಿಯೆ. ಇನ್ನಾವಾಗ ತಿಂದಿಹು ದೆಂದರಿಯೆ. ನಿಚ್ಚಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಪೂಜಿಸಬಲ್ಲಡೆ, ಅದೇ ಗರುಡ, ಕೂಡ ಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೮. ಆಸೆ ಪರಿಣಾಮಕ್ಕೆ ಬೇಸತ್ತು ಹೋಯಿತ್ತು. ಆಶ್ರಯವ ನಿಃಕ್ರಿ ಕೆಟ್ಟಿತ್ತು, ಗ್ರಾಸ ಮೆಲ್ಲನಾಯಿತ್ತು. ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮೇಲಣ ಇಚ್ಛೆ ಕೆಟ್ಟಿತ್ತು ಈಶ್ವರಾ ನಿಮ್ಮ ಪಾದಾಂಬುಜಸೇವೆಯಿಂದ ಕಾಣಾ ರಾಮನಾಥಾ.

೯. ಮನ ಮುಟ್ಟಿ ನೆನೆವಲ್ಲಿ, ತನು ನಿಮ್ಮದಾಯಿತ್ತು. ತನು ಮುಟ್ಟಿ ಅಪ್ಪಿ, ಮನಮುಟ್ಟಿ ನೆರೆದು, ವನಿತೆಯರ ಕೂಟಕ್ಕೆ ತೆರಪಿಲ್ಲವಾಯಿತ್ತು. ಜನನ ಮರಣದ ಬಾಧೆ ಹರಿಯಿತ್ತು, ಈಶ್ವರಾ ನಿಮ್ಮ ಪಾದಸೇವೆಯಿಂದ ಕಾಣಾ ರಾಮನಾಥಾ.

೧೦. ಈಶ್ವರನ ಮೂರ್ತಿಯ ಕರಕಮಲಕ್ಕೆ ತಂದಲ್ಲಿ, ಕಣ್ಮನ ಮೂರ್ತಿ ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಹೆರೆ ಹಿಂಗದೆ, ಅಕ್ಷರಿಂದ ಭಾವ ಭ್ರಮಿಸದೆ, ಚಿತ್ತ ಸಂಚರಿಸದೆ, ಮನವಚನಕಾಯ ಭಿನ್ನಭಾವವಿಲ್ಲದೆ, ಪೂಜಿಸುವ ಕೈ ತಾನಾಗಿ, ಅರಿವ ಮನವು ತಾನಾಗಿ, ಹೊತ್ತಿಪ್ಪ ಅಂಗದ ನೆಲೆಯು ತಾನಾಗಿ, ಹೆರೆಹಿಂಗದೆ ಪೂಜೆಯ ಮಾಡುತಿಪ್ಪಾತನ ಅಂಗವೇ ಲಿಂಗ, ಆತನಿದ್ದುದೇ ಅವಿಮುಕ್ತ ಕ್ಷೇತ್ರ. ಇಂತಪ್ಪ ಮಹಾಮಹಿಮ ನಾರಾ ಯಣಪ್ರಿಯರಾಮನಾಥ, ತಾನೂ ತಾನೆ.

೧೧. ಕುರಿಯೊಡೆಯ ಹಲವರ ನಡುವೆ ನಿಂದರೆ, ತನ್ನೊಡೆಯ ನನರಿವಂತೆ, ಸಕಲೇಂದ್ರಿಯ ಬಹು ದುಃಖದಲ್ಲಿದ್ದರೂ, ತತ್ಕಾಲಕ್ಕರ್ಚನೆ

ನೇಮ ಕೃತ್ಯ ತಪ್ಪದೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ನಿಶ್ಚಯದಿರವು ಸದಾಶಿವ ಮೂರ್ತಿಲಿಂಗವನರಿವುದಕ್ಕೆ ಇದೇ ಗೊತ್ತು.

೧೨. ಮೊದಲು ಹುಸಿ, ಲಾಭ ದಿಟವೇ? ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಇಲ್ಲದೆ ಪರೀಕ್ಷೆಯುಂಟೇ? ಈಯವಸರದಂಗವ ಗೌರೇಶ್ವರಲಿಂಗ ನೀನೇ ಬಲ್ಲೆ.

೧೩. ಉದ್ದವನೇರುವದಕ್ಕೆ ಗದ್ದುಗೆ ಇಲ್ಲದೆ ಎಯ್ದಬಾರದು. ಚಿದ್ರೂಪವನರಿವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಚನೆ ಪೂಜನೆ ನಿತ್ಯ ನೇಮವಿಲ್ಲದೆ, ಕಾಣಬಾರದು. ಅದನು ಸತ್ಯದಿಂದ ಮಾಡಿ ಅಸತ್ಯವ ಮರೆದಡೆ ಇದೇ ಸತ್ಯನಾಸ್ತಿ ನಾಥಾ.

೧೪. ಧರೆಯ ಕೃಷಿ ಶುದ್ಧವಾಗಿಯಲ್ಲದೆ, ಸಸಿ ಶುದ್ಧವಲ್ಲ. ಅರ್ಚನೆ, ಅರ್ಪಿತ, ಮೂರ್ತಿಧ್ಯಾನದಿಂದಲ್ಲದೆ, ಶುದ್ಧವಿಲ್ಲ. ಇದು ನಿಶ್ಚಯ ಈಶಾನ್ಯ ಮೂರ್ತಿ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಲಿಂಗವನರಿವುದಕ್ಕೆ.

೧೫. ಅಂಗವನರಿವನ್ನಕ್ಕ ಶಿವಲಿಂಗಪೂಜೆಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಆತ್ಮನ ಸ್ಥಿತಿಯುಳ್ಳನ್ನಕ್ಕ ಬಂದ ಪದಾರ್ಥವ ಲಿಂಗಾರ್ಪಿತ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಅರುವಿನ ಬಿತ್ತು, ಜ್ಞಾನದ ಗೊತ್ತು, ಸರ್ವಮಯದ ಯುಕ್ತಿ, ಈಶಾನ್ಯ ಮೂರ್ತಿ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಲಿಂಗವನರಿವ ಶಕ್ತಿ.

೧೬. ಪರುಷವಾದರು ಒಂದರಲ್ಲಿರಿಸಿರಬೇಕು. ರತ್ನ ವಿಶೇಷವೆಂದಡೂ, ಬಂಧಿಸಿದಲ್ಲಿ ಸಂದಿರಬೇಕು. ಲಿಂಗವ ಹಿಡಿದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಪೂಜಿಸುವ ಅಂಗವಿರಬೇಕು. ಆ ಗುಣ ಗುಹೇಶ್ವರಲಿಂಗವನರಿದುದು. ಪೂಜೆಯ ಮರೆಯದಿರಲಾಗದು ಚಂದಯ್ಯ.

೧೭. ಹೊತ್ತಾರೆ ಎದ್ದು ಲಿಂಗದೇವನ ದೃಷ್ಟಿಯಾರೆ ನೋಡದವನ ಸಂಸಾರವೇನವನ, ನಡೆ ಏನವನ, ನುಡಿ ಏನವನ, ಸಂಸಾರವೇನವನ, ಬಾಳುವೆಯೇನವನ, ಬೀಳುವೆಯೇನವನ, ಸಂಸಾರವೇನವನ? ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ, ನಿಮ್ಮ ಮುಟ್ಟಿ ನೋಡಿ ನೆನೆದು ಪೂಜಿಸದವನ ಬದುಕೇನವನ?

೧೮. ಅಷ್ಟವಿಧಾರ್ಚನೆಯ ಮಾಡುವುದು, ಮಾಡಿದ ಪೂಜೆಯ ನೋಡುವುದು, ಶಿವತತ್ವ ಗೀತವ ಪಾಡುವುದು, ಶಿವನ ಮುಂದೆ ಕುಣಿದಾಡುವುದು ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವರ ಕೂಡುವುದು.

೧೯. ಗಾಂಧಾರಿ ಮಾಂಧಾರಿ ಎಂಬ ಅಹೋರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಲಿಂಗವ ಪೂಜಿಸಬೇಕು. ಊರ ಕೋಳಿ ಕೂಗದ ಮುನ್ನ, ಕಾಡನವಿಲು ಒದರದ ಮುನ್ನ, ಲಿಂಗವ ಪೂಜಿಸಬೇಕು. ಗೋವುಗಳ ಕೊಲ್ಲುವ ಪಾಪಿಯ ದನಿಯ ಕೇಳದ ಮುನ್ನ, ತುಂಬಿ ಮುಟ್ಟಿ ಪುಷ್ಪ ನಿರ್ಮಾಲ್ಯವಾಗದ ಮುನ್ನ, ಶಿವಲಿಂಗವ ಪೂಜಿಸಬೇಕು. ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ, "ಯೋ ಲಿಂಗಮರ್ಧರಾತ್ರಿಂತು ಶುಚಿರ್ಭೂತ್ವಾಪ್ರಪೂಜಯೇತ್। ಅಗ್ನಿಷ್ಟೋಮ ಸಹಸ್ರಸ್ಯಧರ್ಮಸ್ಯ ಲಭತೇ ಫಲಮ್॥" ಎಂದುದಾಗಿ ಇದನರಿತು ಶುದ್ಧಾಂತಃಕರಣವಾಗಿ ಶಿವಪೂಜೆಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಆತಂಗೆ ಅಗ್ನಿಷ್ಟೋಮ ಸಹಸ್ರಫಲವಹುದು. ತನ್ನೊಡನೆ ಮಲಗಿದ್ದ ಸತಿಯನೆಬ್ಬಿಸದೆ, ಶಿವಲಿಂಗಕ್ಕೆರೆವ ಸದ್ಭಕ್ತರ ಶ್ರೀಪಾದವ ತೋರಿ ಬದುಕಿಸಯ್ಯ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೨೦. ಉದಯಕಾಲ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನಕಾಲ, ಅಸ್ತಮಾನಕಾಲದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಇಷ್ಟಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟವಿಧಾರ್ಚನೆ ಷೋಡಶೋಪಚಾರ ಮಾಡುವಾತನೇ ಸದ್ಭಕ್ತನು. ಇಂತೀ ತ್ರಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಾರ್ಚನೆಯ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಹಿಂದಣ ಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಂತಲ್ಲದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಲಿಂಗಾರ್ಚನೆಯ ಮಾಡುವಾತ ಭಕ್ತನಲ್ಲ, ಮಹೇಶ್ವರನಲ್ಲ, ಪ್ರಸಾದಿಯಲ್ಲ, ಪ್ರಾಣಲಿಂಗಿಯಲ್ಲ, ಶರಣನಲ್ಲ, ಐಕ್ಯನಲ್ಲ. ಅವನು ಶ್ರೀ ಗುರುವಿನಾಜ್ಞೆಯನು ಮೀರಿದಾತನು. ಪಂಚಮಹಾಪಾತಕನು, ಘಾತುಕನು, ಲಿಂಗಚೋರಕನು ಕೇಳಿರೆ. ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ, "ಬ್ರಹ್ಮಚಾರೀ ಶುಚಿರ್ಭೂತ್ವಾ ತ್ರಿಸಂಧ್ಯಾಂ ಪೂಜಯೇತ್ ಶಿವಂ। ಪುಣ್ಯಂ ತತ್ಸಕಲಂ ಸಮ್ಯಗ್ಲಭತೆ ರುದ್ರಸ್ಯಾರ್ಚನಾತ್॥" ಇದನರಿತು, ತ್ರಿಸಂಧ್ಯಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಇಷ್ಟ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟವಿಧಾರ್ಚನೆ ಷೋಡಶೋಪಚಾರದಿಂದ ಹಿಂದಣ ಕ್ರಿಯೆವಿಡಿದು ಮಾಡುವ ಸದ್ಭಕ್ತಂಗೆ ನಮೋ ನಮೋ ಎಂಬೆ, ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗಮದೇವಾ.

೨೧. ಅಷ್ಟವಿಧಾರ್ಚನೆ ಮಾಡಿದರೇನು, ತನುಗುಣಂಗಳ ಮೆಟ್ಟಿ ಮುರಿಯದನ್ನಕ್ಕರ? ಷೋಡಶೋಪಚಾರವ ಮಾಡಿದರೇನು ಸೂಳೆಯರಂತೆ? ಹಲವು ಕಡೆಗೆ ಹೋಹ ಮನವ ನೆನಹಿನ ಹಸ್ತದಿಂದಲಿ ಹಿಡಿದು, ಇಷ್ಟಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ನೆನೆವ ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸಿ, ಕೃತನಿಶ್ಚಯದಿಂ ದೃಢವಿಡಿದು, ಅನಿಷ್ಟ ಪರಿಹರಿಸ ಬಲ್ಲಡೆ, ಆತನೇ ಶಿವಲಿಂಗಾರ್ಚಕನು, ಲಿಂಗಧ್ಯಾನಸಂಪನ್ನನು, ಲಿಂಗವನಲ್ಲದನ್ಯವನರಿಯದ ಅಚಲಿತ ಮಹಿಮನು ನೋಡಾ, ಮಹಾಲಿಂಗ ಗುರುಶಿವಸಿದ್ಧೇಶ್ವರಪ್ರಭುವೇ.

೨೨. ಕಾಯದ ಮೇಲೆ ಲಿಂಗವ ಧರಿಸಿ, ದೇವಪೂಜೆಯ ಮಾಡಿ ಕಾಯವಳಿದು, ದೇವತಾಭೋಗವನೆಯ್ದುವೆಂಬ ಗಾವಿಲರ ಎನಗೊಮ್ಮೆ ತೋರದಿರಯ್ಯ! ಕಾಯವನು, ಜೀವವನು ಲಿಂಗದಲ್ಲಿರಿಸಬಲ್ಲಡೆ ಮಹಾದೇವನೆಂದು ಬೇರುಂಟೇ? ಆ ಮಾಹೇಶ್ವರಂಗೆ ನಮೋ ನಮೋ ಎಂಬೆನು ಕಾಣಾ ಮಹಾಲಿಂಗಗುರುಶಿವಸಿದ್ಧೇಶ್ವರ ಪ್ರಭುವೇ.

೨೩. ಉದಯವಾಯಿತ್ತ ಕಂಡು, ಉದರಕ್ಕೆ ಕುದಿವರಯ್ಯ! ಕತ್ತಲೆಯಾಯಿತ್ತ ಕಂಡು, ಮಜ್ಜನಕ್ಕೆರೆವರಯ್ಯ! ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ನೇಮವಿಲ್ಲ. ಕಾಯ ಒಂದೆಸೆ, ಜೀವ ಒಂದೆಸೆ, ಗುಹೇಶ್ವರನೆಂಬ ಲಿಂಗವು ಒಂದೆಸೆ.

೨೪. ಶಿವಲಿಂಗದ ಮಹಾತ್ಮೆಯನು, ಶಿವಲಿಂಗದ ಧರ್ಮವನು, ಶಿವಲಿಂಗದ ನಿಶ್ಚಯವನು ಅದಾರಯ್ಯ ಬಲ್ಲವರು, ಅದಾರಯ್ಯ ಅರಿದವರು, ಶ್ರೀಗುರು ತೊಡದನ್ನಕ್ಕರ? ಸರ್ವೈಶ್ವರ್ಯಸುಸಂಪನ್ನ ಮಾದ್ಯಂ ತತಾಧಿಕಂ ಧ್ರುವಂ ಎಂದುದಾಗಿ "ಅಣೋರಣೀಯಾನ್, ಮಹತೋ ಮಹೀಯಾನ್," ಎಂದುದಾಗಿ "ಯತೋವಾಚೋನಿವರ್ತಂತೆ" ಎಂದುದಾಗಿ, 'ಅತ್ಯತಿಷ್ಠದ್ದ ಶಾಂಗುಲಂ' ಎಂದುದಾಗಿ ವೇದಾಗಮ್ಮಂಗಳು ಸಾರುತ್ತಿರಲು, ಲಿಂಗವು ಹರಿ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿ ದಾನವ ಮಾನವರಿಗೂ ಅರಿಯಬಾರದು. "ಚಕಿತಮಭಿಧತ್ತೆ ಶೃತಿರಪಿ" ಎಂದುದಾಗಿ ವೇದಪುರುಷರಿಗೆಯೂ ಅರಿಯಬಾರದು. ಅರಿಯ ಬಾರದ ವಸ್ತುವ ರೂಪಿಸಲೆಂತು ಬಾರದು. ರೂಪಿಸಬಾರದ ವಸ್ತುವ ಪೂಜಿಸಲೆಂತು ಬಾರದು. ಪೂಜೆಯಿಲ್ಲವಾಗಿ ಭಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ. ಭಕ್ತಿಯಿಲ್ಲವಾಗಿ ಪ್ರಸಾದವಿಲ್ಲ. ಪ್ರಸಾದವಿಲ್ಲವಾಗಿ ಮುಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಮುಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದೆ ದೇವ ದಾನವ ಮಾನವರೆಲ್ಲರೂ ಕೆಡುವರು. ಕೆಡದಂತೆ ಮಾಡಿ ರಕ್ಷಿಸಿದನು ಸದ್ಗುರು, ಮಹಾಗುರು ಶ್ರೀಗುರು. "ನ ಗುರೋರಧಿಕಂ" ಎಂದುದಾಗಿ, ಮಹಾಘನ ಗುರುಶಾಂತಮೂರ್ತಿ, ಕೃಪಾಮೂರ್ತಿ ಲಿಂಗಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯಂ ಮಾಡಿದನು. ಅದೆಂತೆನಲು ಕೇಳಿರೇ—"ಯತೊ ವಾಚೋ ನಿವರ್ತಂತೆ ಅಪ್ರಾಪ್ಯಮನಸಾಸಹ ನಾದಬಿಂದು ಕಲಾತೀತಂ ಗುರುಣಾಲಿಂಗಮುದ್ಭವಂ" ಎಂದುದಾಗಿ, "ಸದ್ಗುರುರ್ಭಾವ ಲಿಂಗಂಚ ಸರ್ವ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವಾಸಿನಾಂ, ಸರ್ವಲೋಕಸ್ಯ ವಾಸಸ್ಯಾನ್ಮುಕ್ತಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಸುವಾಸಿನಾಂ" ಎಂದುದಾಗಿ, ಸದ್ಗುರುರ್ದೀಯತೆ ಲಿಂಗಂ ಸದ್ಗುರುರ್ದೀಯತೆ ಕ್ರಿಯಾಂ। ಸದ್ಗುರುರ್ದೀಯತೆ ಮಂತ್ರಂ ಸದ್ಗುರುಸ್ಸರ್ವಕಾರಣಂ ಎಂದುದಾಗಿ, ಸರ್ವ ಲೋಕಕ್ಕೆಯೂ ಸರ್ವರಿಗೆಯೂ ಲಿಂಗಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯಂ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟನು. "ಆರೂಪೋ

ಭಾವನಂ ನಾಸ್ತಿಯದ್ದೃಷ್ಟಂ ತದ್ವಿನಶ್ಯತಿ। ದೃಷ್ಟಾದೃಷ್ಟ ಸ್ವರೂಪತ್ವಂ ಅಥಾಪ್ಯೇವಂ ಸದಾಭ್ಯಸೇತ್" ಎಂದುದಾಗಿ, ನಿಃಕಲ ರೂಪ ನಿರವಯ ಧ್ಯಾನ ಪೂಜೆಗನುವಲ್ಲ. ಸಕಲ ತತ್ವ ಸಾಮಾನ್ಯವೆಂದು, ಸಕಲ ನಿಃಕಲವನೊಂದಾಗಿ ಲಿಂಗವ ಮಾಡಿದನು. ॥ಶ್ಲೋ॥ ಲಿಂಗಂ ತಾಪತ್ರಯ ಹರಂ ಲಿಂಗಂ ದಾರಿದ್ರ್ಯನಾಶನಂ। ಲಿಂಗಂ ಪಾಪವಿನಾಶಂಚ ಲಿಂಗಂ ಸರ್ವ ಸಾಧನಂ॥ ಎಂದುದಾಗಿ, ಲಿಂಗವು ಪರಂಜ್ಯೋತಿ, ಲಿಂಗವು ಪರಬ್ರಹ್ಮವೆಂದು ಲಿಂಗವನೆ ಪೂಜಿಸಿ, ಭಕ್ತಿ ಪ್ರಸಾದ ಮುಕ್ತಿಯ ಪಡೆಯಲೆಂದು ಮಹಾಘನ ಗುರು ಲಿಂಗಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯಂ ಮಾಡಿ ತೋರಿಕೊಟ್ಟನು. ಅಂದೆತೆಂದೊಡೆ "ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣುಶ್ಚ, ರುದ್ರಶ್ಚ, ಈಶ್ವರಶ್ಚ, ಸದಾಶಿವಃ। ಸರ್ವೇ ಲಿಂಗಾರ್ಚನೆರತಾ ಜಾತಸ್ತೈಲಿಂಗ ಪೂಜಕಾಃ। ಎಂದುದಾಗಿ, ಮತ್ತಂ "ಗೌರೀಪತಿ ರುಮಾನಾಥ ಅಂಬಿಕಾ ಪಾರ್ವತೀಪತಿಃ। ಗಂಗಾಪತಿರ್ಮಹಾದೇವೋ ಸತತಂ ಲಿಂಗಪೂಜಕಾಃ॥ ಎಂದುದಾಗಿ, ಈ ಮಹಾಪುರುಷರಪ್ಪ ದೇವಗಣ ರುದ್ರಗಣ, ಪ್ರಮಥಗಣಂಗಳು ವಿಷ್ಣ್ವಾದಿ ದೇವದಾನವ ಮಾನವಾದಿಗಳು ಮಹಾಲಿಂಗವನೇ ಧ್ಯಾನಿಸಿ, ಪೂಜಿಸಿ, ಪರಮ ಸುಖ ಪರಿಣಾಮವಡೆದರೆಂದು ಮಾಡಿದನು ಕೇವಲ ಸದ್ಭಕ್ತ ಜನಂಗಳಿಗೆ, ಎಂದುದಾಗಿ, ಆ ಸದ್ಗುರು ಆ ಪರಶಿವನು, ತತ್ಪ್ರಾಣವನು ಏಕೀಭವಿಸಿ। ಸದ್ಭಾವದಿಂದ ಲಿಂಗ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯಂ ಮಾಡಿ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗವಾಗಿ ಕರಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ಬಿಜಯಂಗೈದು, ಅಂತರಂಗ ಬಹಿರಂಗ ಭರಿತನಾಗಿ ಪೂಜೆಗೊಳಲೆಂದು ಕರುಣಿಸಿದನು. ಮತ್ತಂ "ಏಕಮೂರ್ತಿಸ್ತ್ರೀಧಾ ಭೇದಂ" ಎಂದುದಾಗಿ ಗುರುಲಿಂಗ ಜಂಗಮ ಲಿಂಗ, ಪರಶಿವಲಿಂಗ ಒಂದೇ, "ದೇಶಿಕಶ್ಚರಲಿಂಗಂಚ ತ್ರಿವಿಧಂ ಲಿಂಗ ಮುಚ್ಯತೆ" ಎಂದುದಾಗಿ ಲಿಂಗದ ಮರ್ಮವನು, ಲಿಂಗದ ಸ್ವರೂಪವನು, ಲಿಂಗದ ನಿಶ್ಚಯವನು ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದವರನು ಭಕ್ತಿ ಪ್ರಸಾದ ಮುಕ್ತಿಯ ಪಡೆದವರನು ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಪುರಾಣಾಗಮಂಗಳು ಹೇಳುತ್ತವೆ. ಶಿವನ ವಾಕ್ಯಂಗಳಿಗೆ ಇದೇ ದಿಟ. ಮನವೇ ನಂಬು. ಕೆಡಬೇಡ ಕೆಡಬೇಡ. ಮಹಾಸದ್ಭಕ್ತರ ನಂಬುವುದು. ಶಿವಲಿಂಗಾರ್ಚನೆಯ ನಿರಂತರ ಮಾಡುವುದು. ಇದು ನಿಶ್ಚಯ. ಶಿವನು ಬಲ್ಲನಯ್ಯ. ಈ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಜಂಗಮವನರಿದು ವಿಶ್ವಾಸಮಂ ಮಾಡಿ, ಸದ್ಭಕ್ತಿ ಕ್ರಿಯೆಯನರಿದು, ಮರ್ಮವನರಿದು, ಸದ್ಭಾವದಿಂದ ಲಿಂಗಾರ್ಚನೆಯ ಮಾಡುವುದಯ್ಯ ಉರಿಲಿಂಗಪೆದ್ದಿಪ್ರಿಯವಿಶ್ವೇಶ್ವರಾ.

೨೫. ಕೇಳು ಕೇಳಯ್ಯ ಆತ್ಮನೇ. ಎರಡು ಪ್ರಕಾರದ ಆದಿ ಮಧ್ಯಾವಸಾನವ ತಿಳಿದು ನೋಡು, ಕೆಡಬೇಡ, ಕೆಡಬೇಡ. ತಂದೆಯ ದೆಸೆಯಿಂದ ತಾಯಿಯ ಯೋನಿಚಕ್ರದಲ್ಲಿ ಬಂದುದೇ ಆದಿ. ಹೊನ್ನು, ಹೆಣ್ಣು, ಮಣ್ಣು, ನನ್ನದೆಂದು ಹಿಡಿದು, ಷಟ್ಕರ್ಮವನಾಚರಿಸಿ, ಸುಖದುಃಖಗಳಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಪ್ಪುದೇ ಮಧ್ಯ. ಅಂತಕನ ಕೈಯಿಂದ ಅರೆದು ಸಣ್ಣಿಸಿಕೊಂಡು ಭವಕ್ಕೆ ನೂಂಕಿಸಿಕೊಂಬುದೇ ಅವಸಾನ. ಇದನರಿದು ಇದಕ್ಕೆ ಹೇಯಮಂ ಮಾಡು. ಮತ್ತೆ ಆ ಆದಿ ಮಧ್ಯಾವಸಾನವಂ ತಿಳದು, ನಾನು ಮಹಾಲಿಂಗದ ಗರ್ಭಾಬ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದೆನೆಂಬುದೇ ಆದಿ. ಲೋಕದ ವ್ಯವಹಾರವ ಸಾಕು ಮಾಡಿ, ಇಷ್ಟಲಿಂಗ ನೈಷ್ಠಿಯಾಗಿ, ಪ್ರಾಣಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಿಯಾಗಿ, ಮೋಕ್ಷ ನಮಿಯಾಗಿಪ್ಪುದೇ ಮಧ್ಯ, ತನುಬಿಡುವಲ್ಲಿ ಮನವ ಪರಬ್ರಹ್ಮಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಪಣವ ಮಾಡಿ, ಜನನಮರಣವ ಗೆಲುವುದೇ ಅವಸಾನ. ಇದನರಿದು ಇದಕೆ ಮೆಚ್ಚಿ, ಲಿಂಗವನೇ ಸಾಧಿಸು, ವೇಧಿಸು. ಕಪಿಯು ಕಯ್ಯ ಕನ್ನಡಿಯಂತೆ, ಕುಣಿದರೆ ಕುಣಿವ, ಎಡ್ಡಿಸಿದರೆ ಎಡ್ಡಿಸಿ, ಹಲುಗಿರಿದರೆ, ಹಲುಗಿರಿದಂತೆ, ಮನವಾಡಿದಂತೆ ನೀನಾಡಬೇಡ. ಮನವಾಡಿದಂತೆ ಆಡಿದವಂಗೆ ಭಕ್ತಿ ಎಲ್ಲಿಯದು, ಜ್ಞಾನವೆಲ್ಲಿಯದು, ವೈರಾಗ್ಯವೆಲ್ಲಿಯದು, ವಿರಕ್ತ ಎಲ್ಲಿಯದು, ಮುಕ್ತಿ ಎಲ್ಲಿಯದಯ್ಯ, ಘನಲಿಂಗಿಯ ಮೋಹದ ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ?

೨೬. ಉತ್ಪತ್ಯದಲ್ಲಿ ಶುಕ್ಲಶೋಣಿತದಿಂದಾದ ಲಜ್ಜೆ ಸಾಲದೆ? ಅಂತು ಬಲಿದ ಸಪ್ತಧಾತುವಿನ ನರಕ ದೇಹದೊಳಗಿಪ್ಪ ಹೇಸಿಕೆ ಸಾಲದೇ? ಮತ್ತೆಯೂ ಪಾಪಂಗಳ ಮಾಡಿ ದುರಿತಗಳ ಹೊರೆವ ಎಗ್ಗತನವೇತಕಯ್ಯ? ಕಾಲನ ಕಯ್ಯಲ್ಲಿ ಬಡಿಸಿಕೊಂಡು ನರಕಕ್ಕಿಳಿವುದು ವಿಧಿಯೇ? ಎಲೇ ಮನುಜಾ, ಒತ್ತೊತ್ತೆಯ ಜನನವ ಗೆಲುವಡೆ ಕರ್ತನ ಪೂಜಿಸು ನಮ್ಮ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವನ.

೨೭. ದರ್ಪಣದಲ್ಲಿ ಮುಖವ ನೋಡುವರಲ್ಲದೆ ದರ್ಪಹರನಲ್ಲಿ ಮುಖವ ನೋಡುವರೊಬ್ಬರೂ ಇಲ್ಲ ನೋಡಯ್ಯ. ನ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ದ್ರವ್ಯವ ಕೊಡುವರಲ್ಲದೆ ನ್ಯಾಯಾತೀತನ ಪೂಜೆಗೆ ಒಬ್ಬನೂ ಭಂಡಾರವಿಡಲಿಲ್ಲ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಗಳ್ಳರು.

೨೮. ಅಷ್ಟವಿಧಾರ್ಚನೆ ಷೋಡಶೋಪಚಾರವೆಂಬುದು ಬಾಹ್ಯಕ್ರಿಯೆ ಎಂಬ ಭಾವ ಭ್ರಮಿತರ ಮಾತಕೇಳಲಾಗದು. ಧನವುಳ್ಳಾತ

ಅಷ್ಟಸಂಪದೈಶ್ವರ್ಯ ಭೋಗವ ಭೋಗಿಸುವನಲ್ಲದೆ ಧನಹೀನ ದರಿದ್ರನೇನ ಭೋಗಿಸುವನೋ? ಲಿಂಗವು ಪ್ರಾಣವು ಅವಿರಳಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ವಾಗಿದ್ದು ಅವಳ ಸೋಂಕು ತುಳಿಕಿ ಬಾಹ್ಯಕ್ರಿಯಾಗಿ ಕರಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದು ತ್ತಾಯಿಸೆ ಇದು ಅಂತರಂಗವಲ್ಲ ಬಹಿರಂಗವಲ್ಲ ಉರಿಲಿಂಗದೇವ.

೨೯. ಅಷ್ಟವಿಧಾರ್ಚನೆ ಷೋಡಶೋಪಚಾರವ ನಾನು ನಿಮಗೆ ಹಂಗು ಹರಿಇಲ್ಲದೆ ಮಾಡುವೆನಯ್ಯ. ನಾನು ಮಾಡುವ ಕ್ರಿಗಳೆಲ್ಲವು ನೀವೆಯಾದ ಕಾರಣ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ತಗ್ಗತನಾಗಿದ್ದೆ ಕಾಣಾ ಗುಹೇಶ್ವರಾ.

ಇಷ್ಟಲಿಂಗವು ಪ್ರಾಣಲಿಂಗವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಪೂಜಿಸು.

೧. ಪ್ರಾಣಲಿಂಗವ ಪರಲಿಂಗವ ಮಾಡಿ, ಇಷ್ಟವ ಪೂಜಿಪ ಕಷ್ಟವ ನೋಡಾ. ತೊಟ್ಟಿಲ ಶಿಶುವಿಗೆ ಜೋಗುಳವಲ್ಲದೆ, ಹೊಟ್ಟೆಯ ಶಿಶುವಿಗೆ ಜೋಗುಳ ಉಂಟೇ? ಬಯಲಾಸೆ ಹಾಸ್ಯವಾಯಿತ್ತು. ಚಿಕ್ಕಯ್ಯ ಪ್ರಿಯಸಿದ್ಧಲಿಂಗ ಇಲ್ಲ ಇಲ್ಲ, ನಿಲ್ಲು, ಮಾಣು.

ಅರ್ಥಃ— ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ನೆಲಸಿಪ್ಪ ಚಿಲ್ಲಿಂಗವ ಭಿನ್ನ ಲಿಂಗವ ಮಾಡಿ, ಪ್ರಾಣಲಿಂಗವ ಬಿಟ್ಟು, ಇಷ್ಟಲಿಂಗವೇ ಪರವಾಗಿ ಪೂಜಿಸುವ ಪೂಜೆಯು ಕ್ಷೀಣಕಂಡ್ಯಾ. ಹುಟ್ಟಿದ ಶಿಶುವಿಂಗೆ ಎಣ್ಣೆ, ಬೆಣ್ಣೆ, ಎತೆ ವಾಲು, ಕುಚ ಕ್ಷೀರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತೊಟ್ಟಿಲೊಳಿರಿಸಿ, ಜೋ, ಜೋ, ಎಂದು ಜೋಗುಳವಾಡಿದರೆ ಒಡಂಬಡುವದಲ್ಲದೆ, ಹೊಟ್ಟೆಯೊಳಗಿನ ಶಿಶು ವಿಗೆ ಜೋಗಳವಾಡಿದರೆ ಹಾಸ್ಯವ ಮಾಡುವರೆಂಬ ಹಾಗೆ ಅಂತರಂಗದ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗವನೇ ಇಷ್ಟಲಿಂಗವಾಗಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡು, ಅಷ್ಟವಿಧಾರ್ಚನೆಯಿಂ ಪೂಜೆಯ ಮಾಡಿ, ಕಂದವೃತ್ತ ಗದ್ಯಪದ್ಯಂಗಳಿಂದ ಸ್ತೋತ್ರವ ಮಾಡಲು ಒಡಂಬಡುವದಲ್ಲದೆ, ಇಷ್ಟಲಿಂಗವನು ಬಿಟ್ಟು, ಪ್ರಾಣಲಿಂಗಕ್ಕೆ ನಿರ್ಗುಣ ಪೂಜೆಯಿಂದಾರಾಧಿಸಿ ಸ್ತೋತ್ರವ ಮಾಡಲು, ಲಿಂಗ ಸಂಬಂಧವಳವ ಡುವದೇ? ನಿರಾಕಾರವಾದ ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಕೂಡಬೇಕೆಂಬ ಕಾಂಕ್ಷೆಯು ನಗೆಗೆಡೆಯಾಯಿತ್ತು. ಅವರಿಗೆ ಲಿಂಗಕರುಣವಿಲ್ಲ, ಇಲ್ಲ ಉಂಟೆಂಬ ಮಾ ತನು ತಾಳು, ತೆಗೆ, ಬಿಡು ಎಂಬುದರ್ಥ.

೨. ತಿಲದ ಮರೆವ ತೈಲವನರೆದು ಕಾಂಬತೆರನಂತೆ, ಫಲನ ಮರೆಯ ರಸವ ಹಿಳಿದು ಕಾಂಬಸವಿಯ ರುಚಿಯಂತೆ, ತೆರೆಯ ಮರೆಯ ರೂಪ ತೆಗೆದು ಕಾಂಬಂತೆ, ಇಷ್ಟದ ಮರೆಯಲ್ಲಿರ್ದ ದೃಷ್ಟವ ಉಭಯ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗ ಸಂಬಂಧಿ ನಿಃಕಳಂಕ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೩. ಕ್ರಿಯೆ ಹಿಡಿದಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹಕ್ಕೊಳಗಾಗಿ. ನಿಃಕ್ರಿಯೆ ಎಂದಲ್ಲಿ, ಆತ್ಮಂಗೆ ಗೊತ್ತುಗಾಣದೆ, ಫಲವಿಲ್ಲದ ವೃಕ್ಷದ ಹೂವ ಕಂಡು, ವಿಹಂಗ ಕುಲಚರಿಸದೆ ಮುಚ್ಚಿದಂತೆ, ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಲಬುಗೆಡದೆ, ಅರಿನಿಜವಸ್ತು ಒಂದೆಂದು ಕುರಿತ ಕುರುಹಿನಲ್ಲಿ ಕುಲಗೆಡದೆ ಕೂಡು ವೀರಬೀರೇಶ್ವರ ಲಿಂಗವ.

ಅರ್ಥ:— ಸಾಕಾರ ಮೂರ್ತಿಯಾದ ಇಷ್ಟಲಿಂಗದ ಕ್ರಿಯನು ದೃಢವಿಡಿವಲ್ಲಿ ಅಂಗವು ಬೇರೆ, ಲಿಂಗವು ಬೇರೆ, ಎಂಬ ಸಂಕಲ್ಪಕ್ಕೊಳಗಾಗಿ ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ಅಹಂಬ್ರಹ್ಮವೆಂದು ನುಡಿದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮನಿಗೆ ಗೊತ್ತಾದ ಇಷ್ಟಲಿಂಗದ ಕ್ರಿಯಲ್ಲದೆ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಕೂಡುವ ಕೂಟವರಿಯಬಾರದು. ಪ್ರಯೋಜನವಲ್ಲದ ಬೂರಲವ ಮರದ ಹೂವ ನೋಡಿ ಗಿಡಗಳ ಸಮೂಹ ಮುಂದಕ್ಕೆಯ್ದದೆ, ಮುಮ ಕರಿಸಿಕೊಂಡಿರ್ದ ಹಾಗೆ ದ್ವೈತಾದ್ವೈತಿಗಳ ಆಚರಣೆ ವ್ಯರ್ಥವಾಯಿತ್ತು. ಆಚರಣೆಯು ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಶಿವತತ್ವಕ್ಕೆ ಭಿನ್ನವಾಗದೆ, ಒಂದೇ ಪರಬ್ರಹ್ಮವೇ ಅಂತರಂಗ ಬಹಿರಂಗದ ಇಷ್ಟಲಿಂಗ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗವಾಗಿಪ್ಪದೆಂದು ತಿಳಿ. ಅಂಗದಲ್ಲಿ ಕುರುಹಿಟ್ಟ ಇಷ್ಟಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಅಭಿನ್ನಕ್ರಿ ನಿಷ್ಠವಾಗದೆ ಮಹಾಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಸಮರಸವಾಗದೆಂಬುದರ್ಥ.

೪. ಸಕಲವ ಪೂಜಿಸಿಹೆನೆಂಬವಂಗೆ ಸಕಲವನು ಲಿಂಗದಲ್ಲಿಯೇ ಪೂಜಿಸಬೇಕು. ನಿಃಕಲವ ಪೂಜಿಸಿಹೆನೆಂಬವಂಗೆ ನಿಃಕಲವನು ಲಿಂಗದಲ್ಲಿಯೇ ಪೂಜಿಸಬೇಕು. ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ ಸಕಲ ನಿಃಕಲಾತ್ಮನು, ಸಕಲ ನಿಃಕಲಾತೀತನು. ಲಿಂಗಾರ್ಚನೆಯಿಂದ ಪರ ಒಂದು ಇಲ್ಲಾಗಿ ಒಳಹೊರಗೆಂಬ ಭಾವ ಅಳಿದುಳಿದ ಶರಣನ ಅಂತರಂಗ ಬಹಿರಂಗಭರಿತವಾಗಿಹನು ಶಿವನು ಉರಲಿಂಗಪೆದ್ದಿ ಪ್ರಿಯವಿಶ್ವೇಶ್ವರಾ.

೫. ಲಿಂಗವ ಪೂಜಿಸಿ ಅಂಗ ನಿರ್ವಯಲ ಮಾಡಿಹೆನೆಂಬವನ ಮುಖವ ನೋಡಲಾಗದು. ಕುರುಹಿಟ್ಟು ಪೂಜಿಸುವ ಲಿಂಗ ತಾನುಳಿವುದು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ. ಲಿಂಗವ ಧರಿಸಿದ ದೇಹ ನಿರ್ವಯಲಹುದು. ಲಿಂಗಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ಹುರುಳಿಲ್ಲ ಹುರುಳಿಲ್ಲ ಎಲೈ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೬. ಮುನ್ನ ಮಾಡಿದ ದೇಹ ನಿರ್ವಯಲಾದಡೆ ಧರಿಸುವದೇಕೋ ಕಲ್ಲು ಲಿಂಗವ ಎಲೆ ಅಯ್ಯ? ಅಂಗಗುಣ ಲಿಂಗಕ್ಕಾಯಿತ್ತು ಲಿಂಗಗುಣ ಅಂಗಕ್ಕಾಯಿತ್ತು. ಇವೆಲ್ಲ ಭಾವ ಸಂಕಲ್ಪವಿಕಲ್ಪವು. ಅಂಗಲಿಂಗವೆಂಬುದು ಪಳಮಾತು. ಲಿಂಗಮಧ್ಯೆ ಜಗತ್ಸರ್ವಂ ಎಂಬುದೇ ಅಖಂಡ ಲಿಂಗ ನೋಡಾ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೭. ಗಟ್ಟಿ ಹಿಡಿದು ಗೊತ್ತು ಮುಟ್ಟಬಾರದಯ್ಯ. ನೀರಲ್ಲಿಯ ಕ್ರೀಡೆ ಕುಂಬಳಕಾಯಿಗಲ್ಲದೆ ದೊಡ್ಡ ಬಂಡಿಗುಂಟೇನಯ್ಯ? ಚರಿಸುವ ಜೀವಿಗೆ ನಿರ್ವಯಲಪರವಸ್ತು ಲಿಂಗವಲ್ಲದೆ ಪಾಷಾಣಮಯ ಲಿಂಗವೇ ಅಯ್ಯ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಯ್ಯ.

೮. ಕಲ್ಲು ಹಿಡಿದು ಅಲ್ಲಮನ ನೋಡುವೆವೆಂಬವರ ಖುಲ್ಲ ಮನುಜರೆಂಬೆ. ಕಲ್ಲು ಹಿಡಿದವರೆಲ್ಲ ಅಲ್ಲಮನಾಗಲು ಭವಬೀಜ ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಯದಯ್ಯ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ?

೯. ಇಷ್ಟಲಿಂಗವನು ಪ್ರಾಣಲಿಂಗವು ಎಂಬ ಕಷ್ಟದ ಮಾತಿದೆಲ್ಲಿಯದೋ? ಇಷ್ಟಲಿಂಗ ಹೋದರೆ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗ ಹೋಗದು. ಇಷ್ಟಲಿಂಗದ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗದ ಭೇದವ ಗುಹೇಶ್ವರಾ ನಿಮ್ಮ ಶರಣನೇ ಬಲ್ಲ.

ಯಾವಾಗಲೂ ಲಿಂಗಧಾರಕನಾಗಿ ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದುವ ವರೆಗೂ ಅದನ್ನು ಪೂಜಿಸು.

೧. ಸೂತ್ರದ ಸಂಚದಿಂದ ಉಭಯಬೊಂಬೆ ನಡೆದು ಹೊಡೆದಾಡಿ ಕೆಡೆವ ಮತ್ತೆ ಸಂಚದ ನೂಲು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಲಕ್ಷ. ಇಷ್ಟಪ್ರಾಣ ಒಡಗೂಡಿದ ಮತ್ತೆ, ಕೊಟ್ಟೆಹೆ, ಕೊಂಡಿಹೆನೆಂಬ ಅರಿವು ದೃಷ್ಟವ ಕಂಡದರಲ್ಲಿ ನಷ್ಟ. ಇಂತೀ ಭೇದಂಗಳಲ್ಲಿ ವೇಧಿಸುವನ್ನಕ್ಕರ, ವೀರ ಶೂರ ರಾಮೇಶ್ವರ ಲಿಂಗವ ಉಜ್ಜುತ್ತ ಒರಸುತ್ತ ತೊಳೆಯುತ್ತ ಹಿಳಿಯುತ್ತ ಪೂಜಿಸಿ ಆಳುತ್ತ ಇರಬೇಕು.

ಅರ್ಥಃ— ನೂಲಿನ ಉಳುಮೆಯಿಂದ ಎರಡು ಬೊಂಬೆಗಳು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಇದಿರಾಗಿ, ಚರಿಸಿ, ಮಥನಿಸಿ ಆಟ ಮುಗಿದು, ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ

ಕಟ್ಟಿದ ಬಳಿಕ, ಉಳುವೆುಯುಲಾದವು, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮುಗಿಯಿತ್ತು, ಎಂಬ ಹಾಗೆ ಇಷ್ಟಲಿಂಗವಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಪ್ರಾಣಿಯಾದ ಶರಣನ ಅಂಗವು ಸಮರ ಸವಾದ ಬಳಿಕ ಸಕಲ ಪದಾರ್ಥವ ಲಿಂಗಕ್ಕರ್ಪಿಸಿ ಆ ಲಿಂಗ ಪ್ರಸಾದವ ಕೊಳಬೇಕೆಂಬ ಜ್ಞಾನವು ಆ ದೃಷ್ಟವ ಕಂಡಹಾಗೆ ಆ ಲಿಂಗದಲ್ಲಿಯೇ ನಿಷ್ಪತ್ತಿಯಾಗಿಪ್ಪುದು. ಇಂತೀ ಜ್ಞಾನಕ್ರಿಗಳಿಂದ ಅಂಗವು ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಕೂಡುವ ಪರಿಯಂತರ, ಇಷ್ಟಲಿಂಗವನು ಬೆರಳುಗಳಿಂದ ತಿಕ್ಕುತ್ತ, ಅರಿವೆಯ ಬತ್ತಿಗಳಿಂದ ಒರಿಸುತ್ತ, ಮಜ್ಜನಕ್ಕೆರೆವುತ್ತ, ದ್ರವವನಾರಿಸುತ್ತ ಅಷ್ಟವಿಧಾರ್ಚನೆಯಿಂದರ್ಚಿಸಿ, ಶಿವೋಹಂ, ಶಿವೋಹಂ, ಎಂದು ಸ್ತೋತ್ರವ ಮಾಡುತ್ತಿರಬೇಕೆಂಬುದರ್ಥ.

೨. ಲಿಂಗವುಳ್ಳನ್ನಕ್ಕ ಶಿವಲಿಂಗ ಪೂಜೆಯ ಮಾಡಲೇ ಬೇಕು. ಆತ್ಮನ ಕ್ಷುಧೆಯುಳ್ಳನ್ನಕ್ಕ ಬಂದ ಪದಾರ್ಥವ ಲಿಂಗಾರ್ಪಿತವ ಮಾಡಿಕೊಳಲೇಬೇಕು. ಇದೇ ಅರುವಿನ ಬಿತ್ತು, ಜ್ಞಾನದ ಗೊತ್ತು, ಸರ್ವಮಯದ ಯುಕ್ತಿ ಈಶಾನ್ಯಮೂರ್ತಿ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಲಿಂಗವನರಿವ ಶಕ್ತಿ.

೩. ಎನ್ನ ಪ್ರಾಣದೊಳಗಿರ್ದ ಪರಮ ಕಲೆಯ ತೆಗೆದು ಶಿವಲಿಂಗ ಮೂರ್ತಿಯ ಮಾಡಿ ಎನ್ನ ಕರಸ್ಥಲಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟನಯ್ಯ ಶ್ರೀಗುರು. ಆ ಲಿಂಗವ ಸರ್ವಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಅಂಗವ ಬಿಟ್ಟು ಅಗಲಲಾಗದೆಂದು ನಿರೂಪಿಸಿದನಯ್ಯ ಶ್ರೀಗುರು. ಇದು ಕಾರಣ ಅಂಗವ ಬಿಟ್ಟು ಲಿಂಗವು ನಿಮಿಷಾರ್ಧವಗಲಿದರೆ, ನಾಯಕ ನರಕ ತಪ್ಪದೆಂದು ನಿರೂಪಿಸಿದನಯ್ಯ ಶ್ರೀಗುರು. ಇದು ಕಾರಣ ಅಂಗವ ಬಿಟ್ಟು ಲಿಂಗವನಗಲಲಾಗದಯ್ಯ, ಮಹಾಲಿಂಗ ಗುರುಶಿವಸಿದ್ಧೇಶ್ವರ ಪ್ರಭುವೇ.

೪. ಕರ್ಮನಾಸ್ತಿ ಎಂಬೆ, ಅನಾಸ್ತಿ ಎಂಬೆ. ಜ್ಞಾನ ಕೊಬ್ಬಿನಲು ಲಿವೆ. ಉಲಿದಂತೆ ನಡೆವೆ. ಸಂಗಡ ಸಹಿತ ಕರಸ್ಥಲಕ್ಕೆ ಬಂದು ನೀನು ಬಯಲಾಗೆ, ಎನ್ನನು ಬಯಲು ಮಾಡಿದೆ ಗುಹೇಶ್ವರಾ.

ಅರ್ಥಃ— ಆಚರಿಸುವ ಸತ್ಕ್ರಿಯಾಕರ್ಮಂಗಳೆಲ್ಲವೂ ನಾಸ್ತಿಯಾಯಿತ್ತೆಂಬುದೀಗ ಕರ್ಮನಾಸ್ತಿಯಾಯಿತ್ತೆಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಆ ಸತ್ಕ್ರಿಯಾಕರ್ಮದ ಅದ್ವೈತವನರಿದೆನೆಂದು ದುರ್ವಿವೇಕದಿಂ ಬಿಡದೆ, ಆ ಸತ್ಕ್ರಿಯಾಕರ್ಮಂಗಳೆಲ್ಲವೂ ಲಿಂಗಪ್ರಭೆಯೊಳಡಗಿ, ದಗ್ಧಪಟ ನ್ಯಾಯದಂತೆ ಶಿವಲಿಂಗಕ್ರಿಗಳಾಗಿರ್ದವೆಂಬುದೀಗ ಅನಾಸ್ತಿ ಎಂಬೆನೆಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ.

ಇಂತಪ್ಪ ಸುಜ್ಞಾನಕ್ರಿಯಾವರ್ತನೆಯನು ಇದಿರಿಂಗೆ ನುಡಿದು ತೋರದೆ, ತನ್ನ ಲೀಲಾವಿನೋದದಿಂ ತನಗತಿ ನುಡಿದೆನೆಂಬುದೀಗ ಜ್ಞಾನಕೊಬ್ಬಿನ ಉಲಿವೆನೆಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಆ ನುಡಿಯಂತೆ ಎರಡಿಲ್ಲದೆ ನಡೆವೆನೆಂಬುದೀಗ, ಆ ನುಡಿಯಂತೆ ನಡೆವೆನೆಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಇಂತು ನಡೆನುಡಿ ಒಂದಾದ ಶರಣನ ಸರ್ವಾಂಗದೊಳಗೆ ಲಿಂಗವು ಸಮರಸವಾಗಿ ಕರಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗವು ಕರುಹಳಿದ ಕುರುಹಾಗಿ ನಿಂದಿತ್ತೆಂಬುದೀಗ ಸಂಗಡ ಸಹಿತ ಕರಸ್ಥಲಕ್ಕೆ ಬಂದು ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಇಂತಪ್ಪ ನಿರ್ಣಯವುಳ್ಳ ಶರಣಂಗೆ ನಿರ್ವಯಲ ಸಮಾಧಿಯುಳವಡಬೇಕೆಂಬುದೀಗ ನೀನು ಬಯಲಾಗೆ ಎನ್ನನೂ ಬಯಲುಮಾಡೆ ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ.

೫. ಎಲೆ ಶಿವನೇ ನೀನು ಎನ್ನ ಮೆಚ್ಚಿಕೆ ವಿಡಿವ ಕಾರಣ ಎಮ್ಮವರು ಸಕಲ ಗಣಂಗಳ ಸಾಕ್ಷಿಯ ಮಾಡಿ ನಿನಗೆ ಎನ್ನ ಮದುವೆಯ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು. ನೀನು ಎನ್ನನಗಲಿದರೆ ಗುರುದ್ರೋಹ. ನಾನು ನಿನ್ನನಗಲಿದರೆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಹೊರಗು. ಅದು ಎಂತೆಂದೊಡೆ ಎನ್ನ ಶ್ರೀಗುರುಸ್ವಾಮಿ ಎನ್ನ ಪ್ರಾಣದೊಳಗೆ ನಿನ್ನ ಪ್ರಾಣವ ಹುದುಗಿಸಿ, ನಿನ್ನ ಪ್ರಾಣದೊಳಗೆ ಎನ್ನ ಪ್ರಾಣವ ಹುದುಗಿಸಿ ಎಂದೆಂದು ಅಗಲಬೇಡೆಂದು ನಿರೂಪಿಸಿದನು. ಆ ನಿರೂಪವನು ಮಹಾಪ್ರಸಾದವೆಂದು ಕೈಕೊಂಡ ಬಳಿಕ ನೀವಿಬ್ಬರು ಎಂದೆಂದಿಗೆ ಅಗಲದಿರಬೇಕಯ್ಯ ಅಖಂಡೇಶ್ವರಾ.

ಲಿಂಗಪೂಜೆಯ ಪರಿಣಾಮ.

೧. ಪುಣ್ಯಪಾಪಂಗಳೆಂಬವು ಆದಾರಿಗರಿಕೆಯುಂಟಯ್ಯ? ಪುಣ್ಯವಂತಿರಲಿ ಪಾಪವಂತಿರಲಿ. ಪೂಜಿಸಿ ಪಡೆವುದದು ಪುಸಿಯಲ್ಲ. ಇದು ಕಾಕು ಭಾಷೆಎಂದಲ್ಲಿ ಪೂಜಿಸಿದವಂಗೆ ಸಂಪದಾದಿಶಕ್ತಿ ಮುಕ್ತಿ ಬರುವದೇ ನಿಲ್ಲ ನೋಡಾ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೨. ಅಂಗಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ಭೋಗಂಗಳ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು ನೋಡಿರಯ್ಯ. ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟ ಭೋಗಂಗಳು ಅಂಗಂಗಳಾದವು. ಎಲೆ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ ಎನ್ನ ಭೋಗಂಗಳು ಲಿಂಗಭೋಗಂಗಳು.

೩. ಅಂಗವೆಂದರೆ ಅಜ್ಞಾನ, ಲಿಂಗವೆಂದರೆ ಸುಜ್ಞಾನ. ಲಿಂಗ ವಿಡಿದು ಆಚರಿಸುವದಲ್ಲದೆ ಅಂಗವಿಡಿದು ಆಚರಿಸಬಾರದು ಕಪಿಲಸಿದ್ಧ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೪. ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಬೆರೆದಲ್ಲಿ, ಬೆರೆದ ಬಳಿಕ ಅಂಗದಲ್ಲಿ ಬೆರೆಯ ಲುಂಟೇ ದೇವಾ? ಅಲ್ಲಲ್ಲ ಅಂಗದಲ್ಲಿ ಬೆರೆದ ಬಳಿಕ ಲಿಂಗ ಬೆರೆಯ ಲುಂಟೆ ದೇವಾ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ ನಿಮ್ಮ ಪೂಜಿಸಿದ ಫಲ ಪಕ್ವವಾಗದನ್ನಕ್ಕ?

ಲಿಂಗಪೂಜೆಯು ಸದಾಚಾರವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ವ್ಯರ್ಥವು.

ಸದಾಚಾರ ಸದ್ಭಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದವರ ನಾನೊಲ್ಲೆನಯ್ಯಾ. ಅವರಾರಾ ಧನೆ ದಂಡ. ನಿಚ್ಚ, ನಿಚ್ಚ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತರನೊಲ್ಲನಯ್ಯ ಕೂಡಲಸಂಗಮ ದೇವಾ ಭೂಮಿಭಾರಕರಾ.

೨. ನೂರನೋದಿ ನೂರ ಕೇಳಿದರೇನು? ಆಶೆ ಹರಿಯದು, ರೋಷ ಬಿಡದು. ಮಜ್ಜನಕ್ಕೆರೆದು ಫಲವೇನು? ಮಾತಿನಂತೆ ಮನವಿಲ್ಲದ ಜಾತಿ ಡೊಂಬರ ನೋಡಿ ನಗುವ ನಮ್ಮ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೩. ಸಜ್ಜನನಾಗಿ ಮಜ್ಜನಕ್ಕೆರೆವೆ. ಶಾಂತನಾಗಿ ಪೂಜೆಯ ಮಾ ಡುವೆ. ಸಮರತಿಯಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಹಾಡುವೆ. ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಯ್ಯ ನಿಮ್ಮನಗಲವ ಪೂಜೆ ಅನುವಾಯಿತ್ತೆನಗೆ.

೪. ಕೋಪಿ ಮಜ್ಜನಕ್ಕೆರೆದರೆ ರಕ್ತದ ಧಾರೆ. ಪಾಪಿ ಹೂವನೇ ರಿಸಿದರೆ, ಮಸೆದಾಯುಧದ ಗಾಯ. ಕೋಪರನಾರನೂ ಕಾಣೆ, ಮಾದರ ಚನ್ನಯ್ಯನಲ್ಲದೆ. ಕೋಪರನಾರನೂ ಕಾಣೆ, ಡೋಹರ ಕಕ್ಕಯ್ಯನಲ್ಲದೆ. ವ್ಯಾಪ್ತಿಯುಳ್ಳವ ನಮ್ಮ ಮಡಿವಾಳ ಮಾಚಯ್ಯ. ನಿಮ್ಮ ಪತ್ತಿಗರಿವ ರಯ್ಯ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೫. ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚತ್ತು, ನಡೆಯಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿದರೆ, ಹಿಡಿದಿರ್ಪ ಲಿಂಗವು ಘಟಸರ್ಪ ನೋಡಯ್ಯ. ನುಡಿಯಲು ಬಾರದು. ನಡೆಯಲು

ಬಾರದು. ಲಿಂಗ ದೇವನೇ ದಿವ್ಯ ಅಯ್ಯಾ. ಬಡವನ ಕೋಪ ದವಡೆಗೆ ಮೃತ್ಯುವಾದಂತೆ, ಕಡೆಗೆ ದಾಂಟದು ಕಾಣಾ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೬. ಕೂಡಿದ ಧನವನೆಲ್ಲವನು ಗುರುಲಿಂಗ ಜಂಗಮಕ್ಕೆ ವಂಚನೆಯ ಮಾಡಿ ಒಳಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ನೆಲನ ತೋಡಿ ಬಚ್ಚಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹಲವು ತೆರದ ಆಭರಣಂಗಳಂ ಮಾಡಿಸಿ, ಕರ ಚರಣ ಉರ ಕರ್ಣದೊಳಗಿಟ್ಟು, ಮತ್ತಿಷ್ಟು ಬದುಕಾಗಲೆಂದು ತನ್ನ ಕೈಯ್ಯೊಳಗಿನ ಇಷ್ಟಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟವಿಧಾರ್ಚನೆಯಂ ಮಾಡುವ ಲಿಂಗಪೂಜೆಯ ಪರಿ ಎಂತೆಂದೊಡೆ, ಆ ಭಕ್ತನು ಪಂಚಾಭಿಷೇಕದಿಂದ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಮಜ್ಜನವ ನೀಡಿದರೆ, ಲಿಂಗದ ಚಿತ್ತದಲ್ಲಿ, ಸುಣ್ಣದ ನೀರನೆತ್ತಿ ಬಾಧಿಸಿದಂತಾಯಿತ್ತಯ್ಯ. ಆ ಭಕ್ತನು ಪನ್ನೀರಿನಿಂದ ಮಜ್ಜನ ನೀಡಿದರೆ, ಲಿಂಗದ ಚಿತ್ತದಲ್ಲಿ ತಣ್ಣೀರೊಳಗೆದ್ದಿ ಬಾಧಿಸಿದಂತಾಯಿತ್ತಯ್ಯ. ಆ ಭಕ್ತ ವಿಭೂತಿ ಧರಿಸಿದರೆ ಲಿಂಗದ ಚಿತ್ತದಲ್ಲಿ ಬೂದಿಯ ಬೊಕ್ಕಣ ಕಟ್ಟಿ ಬಾಧಿಸಿದಂತಾಯಿತ್ತಯ್ಯ. ಆ ಭಕ್ತನು ಗಂಧವ ಧರಿಸಿದರೆ, ಅಂಗವ ಚಿತ್ತದಲ್ಲಿ ಚಂಡಿಟ್ಟು ಬಾಧಿಸಿದಂತಾಯಿತ್ತಯ್ಯ. ಆ ಭಕ್ತನು ಅಕ್ಷತೆಯ ನೇರಿಸಿದರೆ, ಲಿಂಗದ ಚಿತ್ತದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲುಹೊರಿಸಿ ಬಾಧಿಸಿದಂತಾಯಿತ್ತಯ್ಯ. ಆ ಭಕ್ತನು ಪುಷ್ಪವ ಧರಿಸಿದರೆ, ಲಿಂಗದ ಚಿತ್ತದಲ್ಲಿ ಹೇರು ಹೊರಿಸಿದಂತಾಯಿತ್ತಯ್ಯ. ಭಕ್ತನು ಧೂಪವ ಬೀಸಿದರೆ ಲಿಂಗದ ಚಿತ್ತದಲ್ಲಿ ಅರಗನಿಕ್ಕಿ ಬಾಧಿಸಿದಂತಾಯಿತ್ತಯ್ಯ. ಆ ಭಕ್ತನು ಧೂಪಾರತಿಯನೆತ್ತಿದರೆ, ಲಿಂಗದ ಚಿತ್ತದಲ್ಲಿ ಪಂಜುಗಳ್ಳರು ಬಂದು ಮೋರೆಯ ಸುಟ್ಟು ಬಾಧಿಸಿದಂತಾಯಿತ್ತಯ್ಯ. ಆ ಭಕ್ತನು ಸ್ತೋತ್ರ ಮಂತ್ರವ ನುಡಿಸಿದರೆ, ಲಿಂಗದ ಚಿತ್ತದಲ್ಲಿ ಕರ್ಣದೊಳು ತೊನಸಿ ಹೊಕ್ಕು ಗೋಳಿಟ್ಟು ಬಾಧಿಸಿದಂತಾಯಿತ್ತಯ್ಯ. ಇಂತಪ್ಪ ಲಿಂಗಬಾಧಕನ ಲಿಂಗ ಪೂಜಕರೆನಬಹುದೇ? ಆತನ ಅಂಗಣವ ಮೆಟ್ಟಬಹುದೇ? ಇದರ ಇಂಗಿತವ ನಿಜಭಾವವುಳ್ಳ ಶರಣನು ನೀವೇ ತಿಳಿದು ನೋಡಿರೆಂದಾತ ನಮ್ಮ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನು.

೭. ಶಮೆ ದಮೆಗಳಲ್ಲಿ ತ್ರಿಕರಣದಿಂದ ಶುದ್ಧವಾಗದ ಪರಿಯಂತರ ಪೂಜೆ ಎಲ್ಲಿಹುದು? ಅವರ ಮಹಿಮೆ ಅವರ ಗುಣವು ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಅರಸಲುಂಟೇ ತರುಣ ಸಂಗಮಲಿಂಗದೇವಾ?

೮. ಮಾಡಿ ಮಾಡಿ ಕೆಟ್ಟರು ಮನವಿಲ್ಲದೆ. ನೀಡಿ ನೀಡಿ ಕೆಟ್ಟರು ನಿಜವಿಲ್ಲದೆ. ಮಾಡುವ ನೀಡುವ ನಿಜಗುಣವುಳ್ಳವರ ಕೂಡಿಕೊಂಡಿಪ್ಪ ನಮ್ಮ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೯. ಮಾಡಿದೆನೆಂಬುದು ಮನದಲ್ಲಿ ಹೊಳೆದರೆ, ಏಡಿಸಿ ಕಾಡಿತ್ತು ಶಿವನ ಡಂಗುರ. ಮಾಡಿದೆನೆನ್ನದಿರಾ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ. ಮಾಡಿದೆನೆನ್ನದಿರಾ ಜಂಗಮಕ್ಕೆ. ಮಾಡಿದೆನೆಂಬುದು ಮನದಲ್ಲಿ ಹೊಳೆಯದಿದ್ದರೆ, ಬೇಡಿದ್ದನೀವ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೧೦. ಜಾತಿಗಾರನ ಕಾಲು ಮುಳ್ಳು ತಾಗಿ ನೋದಿತ್ತೆಂಬಂತೆ, ಸೂಳೆಗಾರನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಣ ಹೋಗಿ ಅಳುವಂತೆ, ಕನ್ನಗಳ್ಳನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಟ್ಟಲು ಹೋಗಿ ಮರುಗುವಂತೆ, ಠಕ್ಕನ ಪೂಜೆಗೆ ಮೆಚ್ಚುವನೇ ನಮ್ಮ ಗುಹೇಶ್ವರನು ?

೧೧. ಕಂಡಿಹರೆಂದು ಕಣ್ಣ ಮರೆಮಾಡಿದ. ಕೇಳಿಹರೆಂದು ಕಿವಿಗೆ ಮರೆಮಾಡಿದ. ಮುಟ್ಟಿಹರೆಂದು, ಕೈಗೆ ಮರೆಮಾಡಿದ. ಸೋಂಕಿಹರೆಂದು, ತನುವಿಂಗೆ ಮರೆಮಾಡಿದ. ನೆನೆದಿಹರೆಂದು ಮನಕ್ಕೆ ಮರೆಮಾಡಿದ. ಅರಿದಿಹರೆಂದು ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಮರೆಮಾಡಿದ. ಪೂಜಿಸಿಹರೆಂದು ಕ್ರಿಗೆ ಮರೆಮಾಡಿದ. ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವರೊಡನೆ ಅಹಂಕಾರ ಮಾಡಿ, ಕೆಟ್ಟ ಕೇಡನೇನೆಂದುಪಮಿಸುವೆನು ?

೧೨. ಅಶನ ಕುಂದದು. ವ್ಯಸನ ಮಾಣದು, ಅರ್ಥವಡಗದು, ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಣದು, ಮಜ್ಜನಕ್ಕೆರೆವೆನಯ್ಯ. ಕಾಯವಿಕಾರಿಯಾನು, ಮಜ್ಜನಕ್ಕೆರೆವೆನಯ್ಯ! ಕಾಯವಿಕಾರಿಯಾನು, ಮಜ್ಜನಕ್ಕೆರೆವೆನಯ್ಯ! ಜೀವವಿಕಾರಿಯಾನು, ಮಜ್ಜನಕ್ಕೆರೆವೆನಯ್ಯ! ಶರಣನಲ್ಲ, ಲಿಂಗೈಕ್ಯನಲ್ಲ. ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವರಲ್ಲಿ ಅಂತರಾಭ್ಯಂತರ ನಾನಯ್ಯ.

೧೩. ಲೋಕೋಪಚಾರಕ್ಕೆ ಮಜ್ಜನಕ್ಕೆರೆವೆನಯ್ಯ. ಮನದ ತಾಮಸ ಬಿಡದು. ಮನದ ಕಪಟ ಬಿಡದು. ಶಿವಶರಣೆಂಬುದು ಅಳವಡದಯ್ಯ. ಎನ್ನ ಮನದಲ್ಲಿ ಎರಡುಳ್ಳನ್ನಕ್ಕರ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವರೆಂತೊಲಿವ?

೧೪. ಕೆಲಕ್ಕೆ ಶುದ್ಧನಾದೆನಲ್ಲದೆ, ಮನಕ್ಕೆ ಶುದ್ಧನಾಗೆನಯ್ಯ. ಕೈಮುಟ್ಟಿ ಪೂಜಿಸುವಡೆ, ಎನ್ನ ಕೈ ಶುದ್ಧವಿಲ್ಲವಯ್ಯ. ಮನಮುಟ್ಟಿ

ಪೂಜಿಸುವಡೆ, ಎನ್ನ ಮನ ಶುದ್ಧವಿಲ್ಲವಯ್ಯ. ಭಾವ ಶುದ್ಧವಾದಡೆ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವನಿತ್ತ ಬಾ ಎಂದೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳನೇಕಯ್ಯ?

೧೫. ಹಸಿವಾದಡುಂಬುದನು ಸತಿಯ ಸಂಭೋಗವನು ಆನಾಗಿ ನೀ ಮಾಡೆಂಬುವರುಂಟೇ? ಮಾಡುವದು ಮಾಡುವದು ಮನಮುಟ್ಟಿ. ಮಾಡುವದು ಮಾಡುವದು ತನುಮುಟ್ಟಿ. ತನುಮುಟ್ಟಿ, ಮನಮುಟ್ಟದಿರ್ದರೆ, ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವನೇತರಲ್ಲಿ ಮೆಚ್ಚುವನು?

೧೬. ತನ್ನಾಶ್ರಯದ ರತಿಸುಖವನು ತಾನುಂಬ ಊಟವನು ಬೇರೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಸಬಹುದೇ? ತನ್ನ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ತಾ ಮಾಡುವ ನಿತ್ಯ ನೇಮವನು ತಾ ಮಾಡಬೇಕಲ್ಲದೆ, ಬೇರೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಸಬಹುದೇ? ಕೆಮ್ಮನೆ ಉಪಚಾರಕ್ಕೆ ಮಾಡುವರಲ್ಲದೆ, ನಿಮ್ಮ ನೆತ್ತಬಲ್ಲರು ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ?

೧೭. ಸತಿಯರ ಸಂಗವನು ಅತಿಶಯ ಗ್ರಾಸವನು ಪೃಥ್ವೀಗೀಶ್ವರ ಪೂಜೆಯನು ಅರಿವುಳ್ಳರೆ ಹೆರರ ಕಯ್ಯಿಂದ ಮಾಡಿಸುವರೇ ರಾಮನಾಥಾ?

೧೮. ತನು ಕರಗದವರಲ್ಲಿ ಮಜ್ಜನವನೊಲ್ಲೆಯಯ್ಯ ನೀನು. ಮನ ಕರಗದವರಲ್ಲಿ ಪುಷ್ಪವನೊಲ್ಲೆಯಯ್ಯ ನೀನು. ಹದುಳಿಗರಲ್ಲದವರಲ್ಲಿ ಗಂಧಾಕ್ಷತೆಯನೊಲ್ಲೆಯಯ್ಯ ನೀನು ಅರಿವು ಕಣ್ದೆರೆಯದವರಲ್ಲಿ ಆರತಿಯನೊಲ್ಲೆಯಯ್ಯ ನೀನು. ಭಾವಶುದ್ಧವಿಲ್ಲದವರಲ್ಲಿ ಧೂಪವನೊಲ್ಲೆಯಯ್ಯ ನೀನು ಪರಿಣಾಮಿಗಳಲ್ಲದವರಲ್ಲಿ ನೈವೇದ್ಯವನೊಲ್ಲೆಯಯ್ಯ ನೀನು. ತ್ರಿಕರಣ ಶುದ್ಧವಿಲ್ಲದವರಲ್ಲಿ ತಾಂಬೂಲವನೊಲ್ಲೆಯಯ್ಯ ನೀನು. ಹೃದಯಕಮಲವರಳದವರಲ್ಲಿ ಇರಲೊಲ್ಲೆಯಯ್ಯ ನೀನು. ಎನ್ನಲ್ಲಿ ಏನುಂಟೆಂದು ಕರಸ್ಥಲವನಿಂಬುಗೊಂಡೆ ಹೇಳಾ ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಯ್ಯ.

ತಾಮಸ ಲಿಂಗಪೂಜೆಯನ್ನು ಬಿಡು.

೧. ಮೊಟ್ಟೆ ಮೊಟ್ಟೆ ಪುಷ್ಪವ ಪತ್ರೆಯ ತಂದು, ಒಟ್ಟೆ ಒಟ್ಟೆ ಲಿಂಗವ ಪೂಜಿಸಿದಡೇನು, ತನು, ಮನ, ಧನವ ಕೊಟ್ಟು ತನುವ ಹಿಂಗ ದನ್ನಕ್ಕರ? ಹುಸಿಕಳವು ಪರದಾರ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಹರಿದಾಡುವ ಮರುಳು ಬುದ್ಧಿಯ ದುರಾಚಾರಗಳಿಗೆ ದೂರವಾಗಿಪ್ಪನು ನೋಡಾ ನಮ್ಮ ಅಖಂಡೇಶ್ವರಾ.

೨. ಅಗ್ಗವಣೆ, ಪತ್ರೆ, ಪುಷ್ಪ, ಧೂಪ ನಿವಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಪೂಜಿಸಿ, ಪೂಜಿಸಿ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಏನೆಂದರಿಯರು, ಎಂತೆಂದರಿಯರು. "ಜನ ಮರುಳೋ, ಜಾತ್ರೆಮರುಳೋ" ಎಂಬಂತೆ ಎಲ್ಲರೂ ಪೂಜಿಸಿ, ಏನನೂ ಕಾಣದೆ, ಲಯಕ್ಕೊಳಗಾಗಿ ಹೋದರು ಗುಹೇಶ್ವರಾ.

೩. ಮಜ್ಜನಕ್ಕೆರೆದು ಫಲವ ಬೇಡುವರಯ್ಯ. ತಮಗೆಲ್ಲಿಯದೋ ಆ ಫಲವು, ಸಿತಾಳಕ್ಕಲ್ಲದೆ? ಪತ್ರೆಪುಷ್ಪದಲ್ಲಿ ಪೂಜಿಸಿ ಫಲವ ಬೇಡುವರು. ತಮಗೆಲ್ಲಿಯದೋ ಆ ಫಲವು, ಗಿಡಗಳಿಗಲ್ಲದೆ? ಸುಯಿಧಾನವನರ್ಪಿಸಿ ಪ್ರಸಾದದ ಫಲವ ಬೇಡುವರು. ತಮಗೆಲ್ಲಿಯದೋ ಆ ಫಲವು, ಹದಿನೆಂಟು ಧಾನ್ಯಕ್ಕಲ್ಲದೆ? ಲಿಂಗದೊಡವೆಯ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು, ಫಲವ ಬೇಡುವ ಸರ್ವನ್ಯಾಯಿಗಳನೇನೆಂಬೆ ಗುಹೇಶ್ವರಾ?

೪. ಅಷ್ಟವಿಧಾರ್ಚನೆ ಷೋಡಶೋಪಚಾರವ ಮಾಡುವ ಹಮ್ಮಿನಲ್ಲಿ ಬೆಂದೆನೆಯ್ಯ. ಗುರುವೆಂದರಿಯೆ, ಲಿಂಗವೆಂದರಿಯೆ, ಜಂಗಮವೆಂದರಿಯೆ, ಪ್ರಸಾದವೆಂದರಿಯೆ. ಆನು ಬೆಂದೆನಯ್ಯ. ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ, ಆನು ಮಾಡುವಡೆಲ್ಲ ಬರಿಯ ಉಪಚಾರವಯ್ಯ.

೫. ಬಂಡಿ ತುಂಬ ಪತ್ರೆಯ ತಂದು, ಕಂಡ ಕಂಡಲ್ಲಿ ಮಜ್ಜನಕ್ಕೆರೆವಿರಿ. ತಾಪತ್ರಯವ ಕಳೆದು ಪೂಜಿಸಿ. ತಾಪತ್ರಯವ ಲಿಂಗನೊಲ್ಲ. ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವ ಬರಿಯ ಉದಕದಲ್ಲಿ ನೆನೆವನೇ?

೬. ಅರಕ್ಕಾರು ಬಿತ್ತಿದ ಗಿಡವ ಹೂವನೇ ಕೊಯ್ದು, ಊರಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದ ನೀರನೇ ತಂದು, ನಾಡೆಲ್ಲ ನೋಡಲೆಂದು ಪೂಜಿಸುವ ಪುಣ್ಯವು ಆ ಹೂವಿಗೋ, ಆ ನೀರಿಗೋ, ನಾಡೆಲ್ಲ ನೋಡಲೆಂದು ಪೂಜಿಸಿದಾತಗೋ? ಇದನಾನರಿಯೆ. ನೀವೇ ಬಲ್ಲಡೆ, ಹೇಳೆಂದಾತ ನಮ್ಮ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನು.

೭. ಉದಯುದಲೆದ್ದು ಗಡಗಡನೆ ನಡುಗುತ ಹೋಗಿ, ಹೂಗಿಡವ ಪತ್ರೆಯ ಕಡಿವ ವೃಥಗೇಡಿಗಳಿರಾ, ನೀವು ಕೇಳಿರಿ. ಅದು ಕಡು ಪಾಪ ವಲ್ಲದೆ, ನಿಮಗೆ ನಡುಗಿರೋ. ಪರಧನ ಪರಸ್ತ್ರೀಯರುಗೆ ನಡುಗಿರೋ. ಕೊಲೆ, ಹುಸಿ, ಕಳವು, ಪರದಾರ, ಕಾಂಕ್ಷೆಗೆ ನಡುಗಿರೋ. ಹರನಿಂದೆ ಗುರುನಿಂದೆ ಶಿವನಿಂದೆ ಕೇಳಲಾರೆವೆಂದು ನಡುಗಿರೋ. ಶಿವಾಚಾರಕ್ಕೆ ನಡುಗದೆ, ಮಹಾಚಳಿಗೆ ನಡುಗಿ, ಹೂವಿನ ಗಿಡವ ತಿರಿವ ಕಡುಪಾಸಿಗಳಿರಾ, ನಿಮಗೆ ಮೃಡನ ಪೂಜೆ ಎಲ್ಲಿಯುದೂ ಇಲ್ಲ ನಿಮಗೆ, ಅಖಂಡ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಘನಲಿಂಗ ಗುರುಚನ್ನಬಸವೇಶ್ವರ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ.

೮. ಮರನ ಹೂವ ಕೊಯ್ದು, ಮರಕ್ಕೇರಿಸಿ, ನದಿಯ ಉದಕವ ನದಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿ, ಕರುವನಗಲಿಸಿ ತಾಯ ಮೊಲೆವಾಲ ಮರುಗಿಸಿ ಕರೆದುಣಬೇಡವೊ. ಕೂಡಲಸಂಗಮ ಮಾಡಿದ ಮಾಯೆ ಹಲಬರ ಬಾಯ ಟೊಣೆದು ಹೋಯಿತ್ತು.

೯. ಅಗ್ನಿಸ್ತಂಭ ರಕ್ಷೆ ಇದ್ದು, ಮನೆ ಬೆಂದಿತ್ತಯ್ಯ. ಜಲಮುರಿ ಶಂಖವಿದ್ದು, ಪವ ಹೋಯಿತ್ತಯ್ಯ. ಏಕ ಮುಖ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿ ಇದ್ದು, ವಿಘ್ನವಾಯಿತ್ತಯ್ಯ. ಇವೆಲ್ಲವ ಸಾಧಿಸಿವರೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲದಂತಾಯಿತ್ತು ಗುಹೇಶ್ವರಾ.

ಅರ್ಥ:— ಲಿಂಗವ ನಂಬಿ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಪೂಜಿಸಿದರೆ, ಅಸಾಧ್ಯವೆಲ್ಲವೂ ಸಾಧ್ಯವಹುದು. ಲಿಂಗವ ನಂಬದೆ, ಏನ ಸಾಧಿಸಿದಡೆಯೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲವೆಂಬುದೀ ವಚನದ ಬಹು ಶಬ್ದಕ್ಕೇಕಾರ್ಥ.

೧೦. ಎಲ್ಲವ ಕಳೆದುಳಿದ ಹೂವ ತಂದು, ಗೆಲ್ಲ ಸೋಲಕ್ಕೊಳ ಕಾಗದ ನೀರ ತುಂಬಿ, ಕರಣಂಗಳೆಲ್ಲವು ಕಂಗಳ ತುಂಬಿ ನಿಂದು ನೋಡಿ, ಎಂದೂ ತನ್ನಂಗದಿಚ್ಛೆಯನರಿದು, ಮರೆದು ಲಿಂಗವ ಪೂಜಿಸಬೇಕೆಂದ ನಂಬಿಗರಚೌಡಯ್ಯ.

೧೧. ನಿತ್ಯ ನೇಮಿಗಳಿಗೆ ಹಿಂಜಾವವಾಯಿತ್ತು. ಕೃತ್ಯ ಪೂಜಕರುಗಳಿಗೆ ಕಾಲವಾಯಿತ್ತು. ಆರು ವ್ರತದ ಲಿಂಗಾಂಗಿಗಳು ನಿಮ್ಮ ಇರವ ಶಿವಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಶುದ್ಧ ಸಿದ್ಧ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪ್ರಸನ್ನ ಕುರಂಗೇಶ್ವರಲಿಂಗವ ಕೂಡ ಬಲ್ಲಡೆ.

ಅರ್ಥ:— ತಪ್ಪದ ಹಾಗೆ ಲಿಂಗ ಪೂಜಾಕ್ರಿಗಳ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಬೆಳಗಾಯಿತ್ತು. ಕೃತ್ಯವಾಗಿ ಮೂರುವೇಳೆ ಐದುವೇಳೆ ಒಂಬತ್ತು ವೇಳೆ

ಲಿಂಗಪೂಜೆಯ ಮಾಡುವರುಗಳಿಗೆ ಅಪೇಕ್ಷ್ಯವಾಯಿತ್ತು. ಆಚರಣೆಯ ಷಡ್ವ್ರತವೇ ಅಂಗವಾಗಿವುಳ್ಳ ಲಿಂಗದೇಹಿಗಳು ನಿಮ್ಮಂಗವ ಇಷ್ಟಲಿಂಗದ ಪೂಜಾಕ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಚಿತ್ಶಕ್ತಿವಲ್ಲಭನಾದ ಚಿದ್ಘನಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಸಮರಸವಾಗಬಲ್ಲಡೆ ಎಂಬುದರ್ಥ.

೧೨. ಅಷ್ಟ ವಿಧಾರ್ಚನೆ ಷೋಡಶೋಪಚಾರ ಹುಸಿ ಕಾಣಿರೇ. ಗಾಣದೆತ್ತಿನಂತೆ ಮೆಟ್ಟಿದ ಹೆಜ್ಜೆಯ ಮೆಟ್ಟುವ ಭಕ್ತನ ಪರಿಯ ನೋಡಾ. ಕೊಂಬಲ್ಲಿ ಐದುವನು, ಕೊಡುವಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕುವನು, ಒಂಬತ್ತರಾದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ ಭಾಗಕಿನ್ನೆಂತೋ? ಮೂರ್ತಿಯನರಿದು ಮೂರ್ತಿಪಿಡಿದು ಇರಲರಿಯರು ಮೂರುವರು ಗುರುಲಿಂಗವನು ತ್ರಿವಿಧಕ್ಕೆ ಚಿಕ್ಕಯ್ಯ ಪ್ರಿಯಸಿದ್ಧಲಿಂಗ ಇಲ್ಲ ಇಲ್ಲ.

ಅರ್ಥಃ— ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟವಿಧಾರ್ಚನೆ ಷೋಡಶೋಪಚಾರಂಗಳ ಮಾಡಿ ಫಲಪದಂಗಳ ಪಡೆದು, ಆ ಭೋಗ ತೀರಿದ ಬಳಿಕ ಮುನ್ನಿನಂತೆ ಜನನಮರಣಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿಹರು. ಲಿಂಗಭಕ್ತನ ಪರಿ ಇಂತುಟೆಂಬುದೀಗ ಅಷ್ಟವಿಧಾರ್ಚನೆ ಷೋಡಶೋಪಚಾರ ಹುಸಿಕಾಣಿರೇ ಗಾಣದ ಎತ್ತಿನಂತೆ ಮೆಟ್ಟಿದ ಹೆಜ್ಜೆಯ ಮೆಟ್ಟುವ ಭಕ್ತನ ಪರಿಯ ನೋಡಾ, ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಶಿವನು ಐದುಮುಖಗಳಿಂದ ಹುಟ್ಟುವ ಐದು ತತ್ವಂಗಳೇ ದೇಹವಾಯಿತ್ತು. ಆ ಐದು ತತ್ವಂಗಳೊಳಗೆ ಆಕಾಶಸ್ವರೂಪನೀಗ ಜೀವನು. ಅಂತಹ ಶಿವನ ಐದು ಮುಖಂಗಳಿಂದ ಒಗೆದ ಐದು ತತ್ವಂಗಳನು ಶಿವನೈದು ಮುಖಕೆ ಪೂಜೆಯ ಮಾಡಿ ಸಮರ್ಪಿಸಲರಿಯದೆ ನಾಲ್ಕು ತತ್ವಕರಣಂಗಳನರ್ಪಿಸಿ ಜೀವಾತ್ಮ ನನರ್ಪಿಸಲರಿಯರಾದರೆಂಬುದೀಗ ಕೊಂಬಲ್ಲಿ ಐದುವನು ಕೊಡುವಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕುವನುಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಅಂತು ಲಿಂಗದ ಐದು ಮುಖಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ತತ್ವವನರ್ಪಿಸಿ ಒಂದು ಜೀವಾತ್ಮನುಳಿಯಿತ್ತಾಗಿ ಉಳಿದ ಜೀವಾತ್ಮಂಗೆ ಶಿವನಲ್ಲಿ ಕೂಟವಿಲ್ಲದೆ ಹೋಯಿತ್ತೆಂಬುದೀಗ ಒಂಬತ್ತರಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ ಭಾಗಕಿನ್ನೆಂತೋ ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಅಂತು ಜೀವನ ಸಾಕಾರವ ಶಿವನ ಸಾಕಾರಕ್ಕರ್ಪಿಸಿ ಮುಕ್ತರಾಗಲರಿಯದೆ ಲಿಂಗವ ಪೂಜಿಸಿ ಹೊನ್ನು ಹೆಣ್ಣು ಮಣ್ಣು ಪಡೆದರೆಲ್ಲರೂ ಲಿಂಗವ ಅಷ್ಟ ವಿಧಾರ್ಚನೆ ಷೋಡಶೋಪಚಾರದಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಿ ಲಿಂಗವ ಬೆಲೆಮಾಡಿ ಮಾರಿ ಹೊನ್ನು ಹೆಣ್ಣು ಮಣ್ಣು ಕೊಂಡು

ಭವಕ್ಕೀಡಾದರು ಲಿಂಗಪೂಜಕರು. ಆವರಂಗದಲ್ಲಿ ಶಿವನಿಲ್ಲವೆಂಬುದೀಗೆ ಮೂರ್ತಿವಿಡಿದು ಮೂರ್ತಿಯನರಿಯರು ಮಾರುವರು ಗುರುಲಿಂಗವನು ತ್ರಿವಿಧಕ್ಕೆ ಚಿಕ್ಕಯ್ಯ ಪ್ರಿಯಸಿದ್ಧಲಿಂಗ ಇಲ್ಲ ಇಲ್ಲವೆಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ.

೧೩. ಕಾಲವಂಚಕನಾಗಿ ಜಂಗಮಕಿಕ್ಕಿದಡೆ, ಕರ್ಮವೇ ತಿಂಬುದು. ಉಪಚರಿಸಿ ಕೊಂಬನಾಗಿ, ತ್ರಿಸಂಧಿಯ ಶಿವಪೂಜೆಯ ಮಾಡಿದಡೆ, ಅದು ಹಸಿವಿಲ್ಲದ ಗ್ರಾಸ. ಅಸಮಾಕ್ಷನ .ಮುಟ್ಟದು, ಇದು ಹುಸಿಯಲ್ಲವೆಂಡೆ ಕಾಮಹರ ಪ್ರಿಯ ರಾಮನಾಥಾ.

ಅರ್ಥಃ-- ಹಸಿವಾಗಿ ಬಂದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅನ್ನ ತೃಷೆಯಾಗಿ ಬಂದಕಾಲಕ್ಕೆ, ಪಾನೀಯ ಸೀತ ಗ್ರಹೀತನಾಗಿ ಬಂದಕಾಲಕ್ಕೆ, ವಸ್ತ್ರಕಪ್ಪಟಂಗಳ ಕೊಡದೆ, ತತ್ಕಾಲವಂಚಕನಾಗಿ, ಶಿವರಾತ್ರಿ ಯುಗಾದಿ ದೀವಳಿಗೆ ಮೊದಲಾದ ಸ್ಥಿತಿಕಾಲಂಗಳಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಜಂಗಮವ ನೆರಹಿಕೊಂಡು, ಅನ್ನವನಿಕ್ಕಿ, ವಸ್ತ್ರಕಪ್ಪಟಂಗಳ ಕೊಟ್ಟು, ಭಕ್ತಿಯ ಮಾಡಿದಡೆ, ಸಂಚಿತಾದಿ ಕರ್ಮವೇ ಅನುಗ್ರಹಿಸುವದು. ಶಿವಪೂಜಕನು ಲಿಂಗಾರ್ಚಕನೆಂದು ದೇವಭಕ್ತರಿಂದ ಸತ್ಕರಿಸಿಕೊಂಬವನಾಗಿ, ತ್ರಿಕಾಲಂಗಳಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಪೂಜೆಯ ಮಾಡಿದಡೆ ಆ ಪೂಜೆಯು ಹಸಿವಿಲ್ಲದವನು ಅನ್ನವನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಡೆ ಏಗಡಿಸುವದು ಎಂಬ ಹಾಗೆ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲದು. ಆ ಉಪಾದಿ ಭಕ್ತಿಯು ಆ ಉಪಾಧಿ ಪೂಜೆಯು ಮೂರು ಕಂಗಳನುಳ್ಳ ಪರಶಿವ ಲಿಂಗವ ಸೋಂಕಲರಿಯದು. ಇವು ಸಟೆಯಲ್ಲವೆಂದೆನೆಂಬುದರ್ಥ.

೧೪. ಕೆರೆಯ ನೀರು ಮರದಲ್ಲಿಯ ಪುಷ್ಪವ ಧರಿಸಿದರೇನು ಆಯ್ಯ? ಆಗುವದೇ, ಆಗುವದೇ ಲಿಂಗಾರ್ಚನೆ? ನೀರವೆರಿಯಲಿಕ್ಕಾತನೇನು ಜಿಸಲಿಂದ ಬಳಲಿದನೇ? ಪುಷ್ಪದಿಂದ ಧರಿಸಲಿಕ್ಕಾತನೇನು ವಿಟರಾಜನೇ? ನಿನ್ನ ಮನವೆಂಬ ನೀರಿಂದ ಜ್ಞಾನವೆಂಬ ಪುಷ್ಪದಿಂದ ಪೂಜಿಸಬಲ್ಲಡೆ ಭಕ್ತನೆಂಬೆ ಮಹೇಶ್ವರನೆಂಬೆ ನೋಡಾ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ನೆನೆಯಿರಿ.

೧. ವಾರವೆಂದರಿಯೆ, ದಿನವೆಂದರಿಯೆ, ಏನೆಂದರಿಯೆನಯ್ಯ. ಇರುಳೆಂದರಿಯೆ, ಹಗಲೆಂದರಿಯೆ, ಏನೆಂದರಿಯೆನಯ್ಯ. ನಿಮ್ಮನು ಪೂಜಿಸಿ ಎನ್ನನು ಮರೆದೆ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೨. ನಿಮ್ಮ ನೋಟವನಂತ ಸುಖ. ಕೂಟ ಪರಮ ಸುಖವಯ್ಯ. ಅಷ್ಟಕೋಟಿರೋಮಂಗಳೆಲ್ಲ ಕಂಗಳಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆನು. ಕೂಡಲ ಸಂಗಮದೇವಾ, ನಿಮ್ಮ ನೋಡಿ, ಮನದಲ್ಲಿ ರತಿ ಹುಟ್ಟಿ, ನಿಮಿರ್ದವೆನ್ನ ಕಂಗಳೂ.

೩. ವಚನದಲ್ಲಿ ನಾಮಾಮೃತ ತುಂಬಿ, ನಯನದಲ್ಲಿ ಮೂರುತಿ ತುಂಬಿ, ಮನದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ನೆನಹು ತುಂಬಿ, ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಕೀರ್ತಿಯು ತುಂಬಿ, ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ, ನಿಮ್ಮ ಚರಣಕಮಲದೊಳು ನೊಗದ ಬಂಡನುಂಬ ತುಂಬಿಯಾಗಿರ್ದೆನು.

೪. ಅಡಿಗಡಿಗೆ ಲಿಂಗವನಡರಿಯಡರಿ, ಕಂಗಳು ಕಡೆಗೋಡಿವರಿದವಯ್ಯ. ಎನ್ನಶ್ರುಜಲಂಗಳು ಆಲಿಗಲ್ಲರೂಹಿನಂತೆ. ತನು ಪುಳುಕಿತವಾಗೆ ಅರಗಿನ ಪುತ್ಥಳಿಯಂತೆ. ಜೆವರು ಬಿಂದುಗಳೆಲ್ಲ ಭಕ್ತಿರಸದ್ರವವಯ್ಯ. ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಯ್ಯ ನಿಮ್ಮ ದರ್ಶನ ಸ್ಪರ್ಶನದಿಂದ ಮನ ಒಲಿದು ನೆರೆವ ಭರವ ನಾನೇನೆಂಬೆನಯ್ಯ?

೫. ಮನ ಮನ ಬೆರಸಿದಲ್ಲಿ, ತನು ಕರಗದಿದ್ದಡೆ, ಸೋಂಕಿನಲ್ಲಿ ಪುಳುಕಂಗಳು ಹೊರಹೊಮ್ಮದಿರ್ದಡೆ, ಕಂಗಳ ಶ್ರುಜಲಂಗಳು ಸುರಿಯದಿರ್ದಡೆ, ನುಡಿವಲ್ಲಿ ಗದ್ಗದಂಗಳು ಹೊರಹೊಣ್ಮದಿರ್ದಡೆ, ಕೂಡಲ ಸಂಗಮದೇವರ ಭಕ್ತಿಗಿದೇ ಚಿನ್ಹ, ಎನ್ನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವಾಗಿ ಆನು ಡಂಭಕ ಕಾಣಿರೇ.

೬. ಅಂಗೈಯ್ಯೊಳಗಣ ಲಿಂಗವ ನೋಡುತ್ತ, ಕಂಗಳು ಕಡೆಗೋಡಿ ವರಿಯುತ್ತ, ಎಂದಿಪ್ಪೆನೋ? ನೋಟವೇ ಪ್ರಾಣವಾಗಿ ಎಂದಿಪ್ಪೆನೋ? ಕೂಟವೇ ಪ್ರಾಣವಾಗಿ ಎಂದಿಪ್ಪೆನೋ? ಎನ್ನ ಅಂಗವಿಕಾರದ ಸಂಗವಳಿದು ಕೂಡಲಸಂಗಯ್ಯ 'ಜಯ, ಲಿಂಗ, ಲಿಂಗ' ಎನುತಿರ್ಪೆನು.

೭. ಲಿಂಗ ಕರಸ್ಥಲಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮತ್ತೆ, ಕಂಗಳು ತುಂಬಿವರಿಯದಿರ್ದಡೆ, ಅಂಗಲಿಂಗ ಪೂಜೆ ಏಕೆ? ಲಿಂಗವ ಜಿಹ್ವೆಯಲ್ಲಿ ನೆನೆವಾಗ, ಅಂಗವ ಮರೆಯದಿರ್ದಡೆ, ಆ ಲಿಂಗದ ನೆನಹು ಅದೇಕೆ? ಲಿಂಗವಾರ್ತೆಯ ಕಿವಿ ತುಂಬ ಕೇಳಿ, ಸರ್ವಾಂಗ ಜೊಂಪಿಸಿ ಮನ ಮಗ್ನವಾಗಿ ಇರದಿರ್ದಡೆ, ಉರಿಲಿಂಗ ತಂದೆಯ ಸಿರಿಯ ನೆನೆಯಲೇಕೆ?

೮. ಆಡಿ ಕಾಲು ದಣಿಯದು. ನೋಡಿ ಕಣ್ಣು ದಣಿಯವು. ಮಾಡಿ ಕೈ ದಣಿಯವು. ಹಾಡಿ ನಾಲಿಗೆ ದಣಿಯವು. ಇನ್ನೇವೆ? ಇನ್ನೇವೆ? ನಾ ನಿಮ್ಮ ಕೈಯ್ಯಾರೆ ಪೂಜಿಸಿ, ಮನ ದಣಿಯಲೊಲ್ಲದು. ಇನ್ನೇವೆ? ಇನ್ನೇವೆ? ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವ ಕೇಳಯ್ಯ, ನಿಮ್ಮುದರವ ಬಗಿದಾನು ಹೊಗುವ ಭರವೆನಗೆ.

೯. ಕಾಯ ಸಂಗ ನಿಸ್ಸಂಗವಾಗಿ, ಇನ್ನಾವ ಸಂಗವನರಿಯೆನಯ್ಯ. ಮಿಗೆ ಒಲಿದೆನಾಗಿ, ಅಗಲಲಾರೆನಯ್ಯ. ನಗೆಮೊಗದರಸಾ, ಅವಧಾರು. ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ ಬಗಿದು ಹೊಗುವೆನು ನಾ ನಿಮ್ಮ ಮನವ.

೧೦. ಕಂಡ ಕನಸು. ನಿಧಾನವ ಕಂಡೆನಯ್ಯ. ಬಿಡಲಾರದ ನಿಧಾನವ ಕಂಡೆನಯ್ಯ. ಕೂಡಲಸಂಗಯ್ಯನೆಂಬ ನಿಧಾನವ ಕಂಡು, ಬಿಡಲಾರೆನಯ್ಯ.

೧೧. ಎನಗೆ ನಿಮ್ಮ ನೆನಹಾದಾಗಳೇ ಉದಯ. ಎನಗೆ ನಿಮ್ಮ ಪಾದ ಮರಹಾದಾಗಳೇ ಅಸ್ತಮಾನ. ಎನಗೆ ನಿಮ್ಮ ನೆನಹವೇ ಜೀವಾಳ. ಎನಗೆ ನಿಮ್ಮ ನೆನಹವೇ ಪ್ರಾಣ, ಕಾಣಾಸ್ವಾಮಿ. ಎನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಚರಣದುಂಡಿಗೆಯನೊತ್ತಯ್ಯ. ಎನ್ನ ವದನದಲ್ಲಿ ಷಡಕ್ಷರಿಯ ಬರೆಯಯ್ಯ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೧೨. ಸುರರು, ಕಿನ್ನರರು, ಕಿಂಪುರುಷರೆಂಬುವರನಾರು ಬಲ್ಲರು? ಎನ್ನ ಚಿತ್ತವು ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಲಿಂಗಯ್ಯ. ಎನ್ನ ಭಾವವು ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಸಂಗಯ್ಯ. ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ ನಾನನ್ಯವೆಂಬುದನರಿಯೆನಯ್ಯ.

೧೩. ಮಂಗಳ ಮಯ ಲಿಂಗವ ಮನ ಹಿಂಗದೆ, ಸುಸಂಗಿಯಾಗಿ, ಮಹಾಲಿಂಗ ಪ್ರಸಂಗಿಯಾಗಿಪ್ಪಾತನ ಅಂಗವೆನಗೆ ಮಂಗಳ ತರಂಗ. ಆತನ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿರಿಸಾ ಉರಿಲಿಂಗದೇವಾ.

೧೪. ತಾಳ ಮಾನ ಸರಸ ನಾನರಿಯೆ. ವಜೆ ಬಜಾವಣೆಯ ಲೆಕ್ಕವನರಿಯೆ. ಅಮೃತಗಣ, ದೇವಗಣವನರಿಯೆ. ಕೂಡಲಸಂಗಮ ದೇವಾ ನಿನಗೆ ಕೇಡಿಲ್ಲವಾಗಿ, ಆನು ಒಲಿದಂತೆ ಹಾಡುವೆ.

೧೫. ಎನ್ನ ಕಾಯವ ದಂಡಿಗೆಯ ಮಾಡಯ್ಯ. ಎನ್ನ ಶಿರವ ಸೋರೆಯ ಮಾಡಯ್ಯ. ಎನ್ನ ನರವ ತಂತಿಯ ಮಾಡಯ್ಯ. ಎನ್ನ ಬೆರಳ ಕಡ್ಡಿಯ ಮಾಡಯ್ಯ. ಮೂವತ್ತೆರಡು ರಾಗವ ಹಾಡಯ್ಯ. ಎನ್ನ ಉರದಲೊತ್ತಿ, ನಿನ್ನ ಜಯಗಾನವಂ ಬಾರಿಸು, ಕೂಡಲಸಂಗಮ ದೇವಾ

೧೬. ಆಡಿಹರಯ್ಯ, ಹಾಡಿಹರಯ್ಯ, ಮನ ಬಂದ ಪರಿಯಲ್ಲಿ ಶಿವ ಶರಣರ ಮುಂದೆ. ಆಡಿಹೆರಯ್ಯ ಹಾಡಿಹರಯ್ಯ. ಕೋಡಂಗಿಯಾಟವ ನಾಡಿದ ಭಕ್ತಂಗೆ ಬೇಡಿದ್ದನೀವ ನಮ್ಮ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೧೭. ಎಡರಡಸಿದಲ್ಲಿ, ನೃಡ, ನಿಮ್ಮ ನೆನೆವರು. ಎಡರಡಸಿದ ವಿಪತ್ತು ಕಡೆಯಾಗಲೊಡನೆ, ನೃಡ, ನಿಮ್ಮನೆಡಹಿಯೂ ಕಾಣರು ರಾಮ ನಾಥಾ.

೧೮. ಚಕೋರಂಗೆ ಚಂದ್ರಮನ ಬೆಳಗಿನ ಚಿಂತೆ. ಕಮಲಾಂ ಬುಜಕ್ಕೆ ಭಾನುವಿನ ಉದಯ ಚಿಂತೆ. ಭ್ರಮರಂಗೆ ಪರಿಮಳದ ಬಂ ಡುಂಬ ಚಿಂತೆ. ಎನಗೆ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವರ ನೆನೆವುದೇ ಚಿಂತೆ.

೧೯. ಬಡತನಕ್ಕೆ ಉಂಬುವ ಚಿಂತೆ, ಉಂಡರೆ ಉಡುವ ಚಿಂತೆ, ಉಡಲಾದರೆ ಇಡುವ ಚಿಂತೆ, ಇಡಲಾದರೆ ಹೆಂಡರ ಚಿಂತೆ, ಹೆಂಡ ರಾದರೆ ಮಕ್ಕಳ ಚಿಂತೆ, ಮಕ್ಕಳಾದರೆ ಬದುಕಿನ ಚಿಂತೆ, ಬದುಕಾದರೆ ಕೇಡಿನ ಚಿಂತೆ, ಕೆಡವಿರೆ ಮರಣದ ಚಿಂತೆ, ಇಂತೀ ಹಲವು ಚಿಂತೆ ಯಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪವರನ್ನು ಕಂಡೆನು. ಶಿವಚಿಂತೆ ಇದ್ದವರೊಬ್ಬರನೂ ಕಾಣೆ ನೆಂದಾತ ನಮ್ಮ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ನಿಜಶರಣನು.

೨೦. ಮಹಾ ಬೆಳಗಿನ ಲಿಂಗವ ಕಯ್ಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟೊಡೆ, ಕೊರ ಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲೇಕೆ? ನೋಡುವ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿದ ಮತ್ತೆ, ತನಗೆ ಎಡೆಯಾಟ ಉಂಟೇ? ಲಿಂಗವ ಹಿಂಗದೆ ಅಂಗೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟ ಮತ್ತೆ, ಚಿತ್ತದಲ್ಲಿ ಹಿಂಗದಿರಬೇಕು. ಉರಿಲಿಂಗತಂದೆಯ ಸಿರಿಯ ಭಾಷೆ.

ಅರ್ಥ:— ಚಿತ್ತಿನ ಚಿತ್ಪ್ರಕಾಶವನುಳ್ಳ ಮಹಾಲಿಂಗವನುಭಾವಾದಿ ನಯನಂಗಳಿಂದ ಬರಸೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು, ಇಷ್ಟಲಿಂಗಮೂರುತಿಯಲ್ಲಿ ಹುದುಗೊಳಿಸಿ, ಚಿತ್ಕಲಾಲಿಂಗವನು ಮಾಡಿ, ಕರಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧವ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ, ಅರ್ಚಿಸಿ ಪೂಜಿಸಿ, ಆ ಲಿಂಗದ ಕರುಣವ ಪಡೆಯಲ ರಿಯದೆ, ಕವಣೆ ಸೆಜ್ಜೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಂದ ಬಂಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೇಕೆ? ಅನಿ ಮಿಷ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಲಿಂಗವ ನೋಡುವ ನಯನವು ಮುಚ್ಚಿ ಮರಣ ವಾದ ಬಳಿಕ ತನಗೆ ಲಿಂಗಪೂಜಾಕ್ರಿಗಳ ಮಾಡುವ ಸಂಚಾರ ಉಂಟೇ? ಲಿಂಗವನು ಭಿನ್ನವಾಗದೆ, ಕರಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧವ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಳಿಕ ಮನವಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಧ್ಯಾನ ಲಿಂಗಸ್ಮರಣೆಯನು ಬಿಡದಿರಬೇಕು. ಉರಿ ಲಿಂಗಯ್ಯಗಳು ಚಿತ್ತಿನ ಚಿದೈಶ್ವರ್ಯದ ಲಿಂಗವೆಂಬುದರ್ಥ.

೨೧. ಶಿವಕಥೆಗಳ ಕೇಳಿ ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷಿಸಿ, ಶಿವಕೀರ್ತನೆಗಳ ಮಾಡಿ ಮಾಡಿ, ದಣುವಿಲ್ಲದೆ ಶಿವನ ನೆನೆನೆನೆದು ಶಿವಸೇವೆಯ ಮಾಡುತ್ತ, ಶಿವಪೂಜೆಯ ನೋಜೆಯಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತರಿಸಿ, ಶಿವಶರಣೆಂದು ಶಿವನೊಡವೆಯ ಶಿವನವರಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿ, ಶಿವನೇ ತಾನಾವ ಭವರಹಿತ ಭಕ್ತನ ನೋಡಾ ನಿಜಗುರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರಾ.

೨೨. ಅಂಗಯ್ಯ ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಕಂಗಳು ನಟ್ಟು ಎವೆ ಹಳಚದೆ ಮನ ಕವರಿಡದೆ ಚಿತ್ರದ ರೂಹಿನ ತೆರನಂತೆ ಲಿಂಗವ ನೋಡಿ ನೋಡಿ ಕಂಗ ಳಲಜ್ಯೋತ್ತಿ, ಮನದಲ್ಲಿ ನೆನೆನೆನೆದು ಮೆರೆವ ಲಿಂಗಮುಖಸಂಪನ್ನರನೇ ಲಿಂಗವೆಂಬೆನು ನಿಜಗುರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರಾ.

೨೩. ನಾನು ಭಕ್ತನಪ್ಪೆನಯ್ಯ ನಿಮ್ಮ ಶ್ರೀ ಚರಣಸೇವಕನಾಗಿ. ನಾನು ಯುಕ್ತನಪ್ಪೆನಯ್ಯ ಯತ್ರಮಾಹೇಶ್ವರಸ್ತತ್ರ ಶಿವನೆಂಬ ವಿಶ್ವಾಸ ದನುಭಾವಿಯಾಗಿ. ನಾನು ಮುಕ್ತನಪ್ಪೆನಯ್ಯ ಮನ ಪ್ರಾಣ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಿಂದು ನಾನೆಂಬುದಿಲ್ಲವಾಗಿ. ಇಂತು ತನುವಿನಲ್ಲಿ ಹೊರೆ ಇಲ್ಲ, ಮನ ದಲ್ಲಿ ಹೊರೆ ಇಲ್ಲ, ಮನದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಕುಳವಿಲ್ಲ, ಪ್ರಾಣದಲ್ಲಿ ಹಮ್ಮಿಲ್ಲದೆ ತನುಮನ ಪ್ರಾಣ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಂದಿಪ್ಪ ನಿಚ್ಚಟ ಭಕ್ತನಾಗಿಪ್ಪೆನು ನಿಜ ಗುರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರಾ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ.

೨೪. ಮನಮನ ಬೆರಸಿ ಸ್ನೇಹಬಳಿವ ಬಳಿಕ ನಿನ್ನ ನೆನೆವುತ್ತಿಪ್ಪೆ ನಾನು. ನನ್ನ ನೆನೆವುತ್ತಿಪ್ಪೆ ನೀನು. ನನಗೂ ನಿನಗೂ ಏನೂ ಹೊರೆ

ಇಲ್ಲ. ಇವನೀ ಬಲ್ಲೆ, ನಾ ಬಲ್ಲೆ. ನಿನ್ನನಗಲದಿಪ್ಪೆ ನಾನು, ಚಿನ್ನ ಬಣ್ಣದಂತೆ ಇಪ್ಪೆವಾಗಿ. ಇನ್ನು ಭಿನ್ನ ಉಂಟೇ ನಿಜಗುರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರಾ?

೨೫. ಅರಳಿದ ಪುಷ್ಪ ಪರಿಮಳಿಸಿದಲ್ಲದೆ ಮಾಣದು. ಗುರುವಿನಿಂದ ಪಡೆದ ಶಿವಲಿಂಗವ ಹರುಷದಿಂ ನೋಡಿ ನೆನೆವಡೆ; ಆ ಲಿಂಗ ಕಣ್ಮನವ ವೇಧಿಸಿದಲ್ಲದೆ ಮಾಣದು. ನಿಜಗುರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರನ ಕೂಡುವರೆ, ನೋಟ ಬೇಟವೆರಡೂ ಆವಲ್ಲದಾಗದು.

೨೬. ಹಿಂಡನಗಲಿ ಹಿಡಿವಡೆದ ಕುಂಜರ ತನ್ನ ವಿಂಧ್ಯವ ನೆನೆವಂತೆ ನೆನೆವೆನಯ್ಯ. ಬಂಧನಕ್ಕೆ ಬಂದ ಗಿಳಿ ತನ್ನ ಬಂಧುವ ನೆನೆವಂತೆ ನೆನೆವೆನಯ್ಯ. ಕಂದ ನೀನಿತ್ತ ಬಾರೆಂದು ನೀವು ನಿಮ್ಮಂದವ ತೋರಯ್ಯ ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೨೭. ಮನದ ಕೋಗಿಲೆ ಮನೆಗೆ ಬಂದರೆ, ತನ್ನ ವನವ ನೆನೆವುದ ಮಾಣ್ಬುದೇ? ಮಲೆಯ ಗಜವು ಮನೆಗೆ ಬಂದರೆ, ತನ್ನ ಮಲೆಯ ನೆನೆವುದ ಮಾಣ್ಬುದೇ? ಕೂಡಲಸಂಗನ ಶರಣರು ಮರೆದು ಮರ್ತ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ, ತಮ್ಮ ಆದಿ ಮಧ್ಯಾಂತರಂಗದ ಲಿಂಗವ ನೆನೆವುದ ಮಾಣ್ಬರೇ?

೨೮. ಅಂಗಯ್ಯ ಲಿಂಗವ ಕಂಗಳು ತುಂಬಿ ನೋಡಿ, ಮನ ಹಾರೈಸಿದಲ್ಲಿ ಅಂಗೇಂದ್ರಿಯಂಗಳೆಲ್ಲ ಲಿಂಗೇಂದ್ರಿಯಂಗಳಾದವು. ಅಂಜದಿರು ಮನವೇ, ಲಿಂಗವು ನಿನಗೆ ದೂರವೆಂದು. ಮನೋಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಪ್ಪ ಅಂಗದ ಕಂಗಳಲ್ಲಿಪ್ಪ, ಪ್ರಾಣದ ಭಾವವಲ್ಲಿಪ್ಪ, ಅಂಗಪ್ರಾಣಭಾವ ಭರಿತ ಸರ್ವಾಂಗ ಲಿಂಗವಾದ ಬಳಿಕ. ಲಿಂಗ ಮಧ್ಯೆ ಪ್ರಾಣ, ಪ್ರಾಣ ಮಧ್ಯೆ ಲಿಂಗ. ಇದುಕಾರಣ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಸ್ಥಿತಿ ಲಯ ಉಂಟೆಂದು ಅಂಜದಿರು. ಅಂಜಿಕೆ ಇಲ್ಲ, ಅಳುಕಿಲ್ಲ. ಬಂದುದೇ ಲಿಂಗದ ಲೀಲೆ, ಇದ್ದುದೇ ಲಿಂಗದಾನಂದ, ಭಾವ ಲೀಯವಾದುದೇ ಲಿಂಗ ಸಿರವಯವು. ಇದು ಸತ್ಯ ಶಿವ ಬಲ್ಲ, ಉರಿಲಿಂಗಪೆದ್ದಿ ಪ್ರಿಯವಿಶ್ವೇಶ್ವರಾ.

೨೯. ಜಗವ ಸುತ್ತಿಪ್ಪುದು ನಾಶ ಮಾಯೆಯಯ್ಯ. ನಿನ್ನ ಸುತ್ತಿಪ್ಪುದು ಎನ್ನ ಮನ ನೋಡಯ. ಜಗಕ್ಕೆ ಬಲ್ಲಿದ ನೀನು. ನಿನಗೆ ಬಲ್ಲಿದ ನಾನು ಕಂಡಯ್ಯ. ಜಗವು ನಿನ್ನೊಳಗೆ, ನೀನು ಎನ್ನೊಳಗೆ. ಕರಿಯು ಕನ್ನಡಿಯೊಳಗೆ ಅಡಗಿದಂತೆ ನಿನ್ನೊಳಗಡಗಿದೆ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೩೦. ಎನ್ನ ತನುಮನವೆರಡನು ಗುರುಕರುಣದಿಂದ ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಏಕವ ಮಾಡಿದನಾಗಿ, ಎನ್ನಂತರಂಗ ಬಹಿರಂಗವೆರಡೂ ನಿಮ್ಮವು ನೋಡಾ. ನಿಮ್ಮಂತ ರಂಗದೊಳಗೆ ನಿಮ್ಮನೆ ಇಂಬಿಟ್ಟುಕೊಂಬೆ. ನಿಮ್ಮ ಬಹಿರಂಗದೊಳಗೆ ನಿಮ್ಮನೆ ನಿಜವಾಗಿ ಪೂಜಿಸುವೆ. ನಿಮ್ಮ ಅರಿವಿನಿಂದ ನಿಮ್ಮನೆ ಅರಿವೆ ಕಾಣಾ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೩೧. ಶರಣ ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಕೂಡಲು ಮಹಾಪಥವಯ್ಯ. ಪೃಥಾಪೃಥಾಂಗ ಮಧ್ಯಸ್ಥನಾಗಿ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವರ ನಾಮವತಿ ಸುಖವೆಂದುದು.

ಅರ್ಥ:— ಶರಣಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಸಮರಸೈಕ್ಯವನೆಯ್ದಿ, ಜ್ಞಾನಕ್ರಿಯಾ ಮಾರ್ಗವ ಹೇಳುವಡೆ, ಅತಿ ಘನತೆಯನುಳ್ಳುದು, ಅದನಾರೂ ಅರಿಯರೆಂಬುದೀಗ ಶರಣ ಲಿಂಗದಲು ಕೂಡಲು ಮಹಾಪಥವಯ್ಯ ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಅಂತು ಶರಣ ಲಿಂಗವ ಕೂಡುವ ಭಕ್ತಿಮಾರ್ಗವೆಂತೆಂದೊಡೆ, ಸ್ಥಿರವಾದ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಅಸ್ಥಿರವಾದ ದೇಹೇಂದ್ರಿಯ ಸುಖಂಗಳನೆಲ್ಲವನರ್ಪಿಸುತ್ತ, ಶರಣನು ಲಿಂಗದೇಹ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಸ್ವರೂಪನಾಗಿರ್ದನೆಂಬುದೀಗ ಪೃಥಾಪೃಥಾಂಗ ಮಧ್ಯಸ್ಥನಾಗಿ ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಅಂತು ಶರಣ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ದೇಹವನರ್ಪಿಸಿ ಭಕ್ತಿಜ್ಞಾನದಿಂದ ಲಿಂಗವಾಗಿ ಶಿವೋಹಂ, ಶಿವೋಹಂವೆಂಬ ಶಿವನ ಅಪ್ಪಯ ನಾಮಸ್ಮರಣೆ ಹಿಡಿದು ಶಿವಸುಖವ ಪಡೆದ ಶರಣನೆಂಬುದೀಗ ಮಧ್ಯಸ್ಥನಾಗಿ ಕೂಡಲಸಂಗಮ ದೇವನ ನಾಮವತಿ ಸುಖವೆಂದುದು ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ.

೩೨. ಎನ್ನ ಮನ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಟ್ಟು ತೆಗೆಯಬಾರದ ಬೆರಗು ನೋಡಯ್ಯ. ಇಹವೆಂಬುದನರಿಯೆ. ಪರವೆಂಬುದನರಿಯೆ ಪರಮಾನಂದದೊಳಗಿರ್ದೆ ನೋಡಯ್ಯ. ಪರಮನ ನೆನಹೇ ನೆನಹಾಗಿ, ಪರಮ ಸುಖದಲ್ಲಿ ಸುಖಿಸುತ್ತಿರ್ದೆ ನೋಡಯ್ಯ. ಅಪ್ರತಿಮ ಕೂಡಲಚೆನ್ನಸಂಗಯ್ಯ, ಎನ್ನ ಬೆರಗಿನ ಭೇದವ ನೀನೇ ಬಲ್ಲೆಯಯ್ಯಾ.

೩೩. ಆರಾದರೂ ನಿಮ್ಮ ನೆನೆವರಯ್ಯ. ನಾ ನಿಮ್ಮ ನೆನೆವನಲ್ಲ. ಅದೇನು ಕಾರಣವೆಂದಡೆ, ಎನ್ನ ನೆನೆವ ಮನವೇ ನೀವೆಯಾದಿರಾಗಿ. ಆರಾದರೂ ನಿಮ್ಮ ಪೂಜಿಸುವರಯ್ಯ. ನಾ ನಿಮ್ಮ ಪೂಜಿಸುವನಲ್ಲ. ಅದೇನು ಕಾರಣವೆಂದರೆ, ಎನ್ನ ತನುವಿಗೆ ನೀವೇ ಪೂಜೆಯಾದಿರಾಗಿ. ಆರಾದರೂ

ನಿಮಗರ್ಪಿಸುವರಯ್ಯ. ನಾ ನಿಮಗರ್ಪಿಸುವನಲ್ಲ. ಅದೇನು ಕಾರಣವೆಂದರೆ, ಎನ್ನ ಸರ್ವಾಂಗವೆಲ್ಲವೂ ನಿಮಗರ್ಪಿತವಾಯಿತ್ತಾಗಿ. ಇದು ಕಾರಣ ಭಕ್ತದೇಹಿಕ ದೇವ, ದೇವ ದೇಹಿಕ ಭಕ್ತನೆಂಬ ಶೃತಿಯನರಿದು ನಿಮ್ಮ ಮುಟ್ಟಿ, ನಾನು ಅಭಿನ್ನನಾದೆ ಕಾಣಾ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ

೩೪. ನಡೆವ ಕಾಲು, ಆನುವ ಕೈ, ಬೇಡುವ ಬಾಯಿ ಸರ್ವವನೊಡಗೂಡುವ ಮನ ಉಡುಗಿ ಘನಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ತಲ್ಲೀಯ್ಯವಾದವನಂಗ ಮರುಳ ಕಂಡ ಕನಸಿನಂತೆ, ಮೂಗನ ಕಾವ್ಯದಂತೆ, ಜಲಲಿಪಿಯಂತೆ, ವಾರಿಯ ಧೂಮ್ರದಂತೆ ಇದಾರಿಗೆಯೂ ಅಸಾಧ್ಯ, ಆತುರವೈರಿಮಾರೇಶ್ವರಾ.

೩೫. ನಚ್ಚುಗೆ ಮನ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ, ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಮನ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ, ಸಲುಹುಗೆ ಮನ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ, ಸೋಲುಗೆ ಮನ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ, ಆಳಲುಗೆ ಮನ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ, ಬಳಲುಗೆ ಮನ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ, ಕರಗುಗೆ ಮನ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ, ಕೊರಗುಗೆ ಮನ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ. ಎನ್ನ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಂಗಳು ಕಪ್ಪುರ ಉಂಡ ಉರಿಯಂತೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೆರಸುಗೆ ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಯ್ಯ.

೩೬. ಹಗಲು ನಾಲ್ಕು ಜಾವ ನಿಮ್ಮ ಕಳವಳದಲ್ಲಿಪ್ಪೆನು. ಇರುಳು ನಾಲ್ಕು ಜಾವ ಲಿಂಗದ ವಿಕಳಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿಪ್ಪೆನು. ಹಗಲಿರುಳು ನಿಮ್ಮ ಹಂಬಲದಲ್ಲಿ ಮೈ ಮರೆದೊರಗಿದೆನು. ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಯ್ಯ ನಿಮ್ಮ ಒಲಿಮೆ ನಟ್ಟು, ಹಸಿವು ತೃಷೆ ನಿದ್ರೆಯು ತೊರೆದೆನು.

೩೭. ತನು ನಿಮ್ಮ ರೂಪಾದ ಬಳಿಕ, ಆರಿಗೆ ಮಾಡುವೆ? ಮನ ನಿಮ್ಮ ರೂಪಾದ ಬಳಿಕ ಆರನೆನೆವೆ? ಪ್ರಾಣ ನಿಮ್ಮ ರೂಪಾದ ಬಳಿಕ, ಆರನಾರಾಧಿಸುವೆ? ಅರಿವು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸ್ವಯವಾದ ಬಳಿಕ, ಆರನರಿವೆ? ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಯ್ಯ ನಿಮ್ಮಿಂದ ನೀವೆಯಾದಿರಾಗಿ, ನಿಮ್ಮನೇ ಅರಿವುತಿರ್ದೆನು.

೩೮. ನೆನೆಯಲರಿಯೆ, ನಿರ್ಧರಿಸಲರಿಯೆ, ಮನವಿಲ್ಲಾಗಿ. ಭಾವಿಸಲರಿಯೆ, ಬೆರಿಸಲರಿಯೆ, ಭಾವ ನಿರ್ಭಾವವಾಯಿತ್ತಾಗಿ. ಧ್ಯಾನಮೌನವನರಿಯೆ, ಧ್ಯಾನರೂಪಾತೀತ ತಾನೆಯಾಯಿತ್ತಾಗಿ. ಜ್ಞಾತೃಜ್ಞಾನಜ್ಞೇಯವೆಲ್ಲವನು ಮೀರಿ ಅಭಿನವಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಯ್ಯನಲ್ಲಿ ಪರಮಸುಖಿಯಾದೆನು.

೩೯. ತನು ನಿಮ್ಮನಪ್ಪಿ ಮಹಾತನುವಾದ ಬಳಿಕ, ತನುವೆಂಬುದು ಮತ್ತೆಲ್ಲಿಯದು? ಮನ ನಿಮ್ಮನಪ್ಪಿ ಘನ ಮನವಾದ ಬಳಿಕ, ಮನವೆಂ

ಬುದು ಮತ್ತೆಲ್ಲಿಯದು? ಭಾವ ನಿಮ್ಮನಪ್ಪಿ ನಿರ್ಭಾವವಾದ ಬಳಿಕ, ಭಾವವೆಂಬುದು ಮತ್ತೆಲ್ಲಿಯದು? ಇಂತೀ ತ್ರಿವಿಧವು ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಲೇಪವಾಗಿ ವೈದೋರದಿರವ ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗಯ್ಯ ತಾನೇ ಬಲ್ಲ.

೪೦. ಹರಣವಿದ್ದು ಹರಣವಿಲ್ಲ, ಹರಣಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ನಿರಿಯಾಣವಾಯಿತ್ತಾಗಿ. ಮನವಿದ್ದು ಮನವಿಲ್ಲ, ಮನವು ಮಹದಲ್ಲಿ ಲೀಯವನೆಯ್ದಿತ್ತಾಗಿ. ಜೀವವಿರ್ದು ಜೀವವಿಲ್ಲ, ಜೀವ ಸಜ್ಜೀವವಾಯಿತ್ತಾಗಿ. ಭಾವವಿದ್ದು ಭಾವವಿಲ್ಲ, ಭಾವ ನಿರ್ಭಾವವಾಯಿತ್ತಾಗಿ. ಕರಣಂಗಳಿದ್ದು ಕರಣಂಗಳಿಲ್ಲ, ಕರಣಂಗಳೆಲ್ಲವು ಲಿಂಗಕರಣಂಗಳಾಗಿ. ಇಂತೀ ಸರ್ವವು ಇದ್ದು ಸರ್ವವೂ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಕಾರಣ ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ ಸೋಮೇಶ್ವರಾ, ನಿಮ್ಮ ಶರಣರು ಉಂಡು ಉಪವಾಸಿಗಳು, ಬಳಸಿ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳು.

೪೧. ಮಣಿಯನೆಣಿಸಿ ದಿನವ ಕಳೆಯಲುಬೇಡ. ಕಣಿಯ ಪೂಜಿಸಿ ದಿನವ ಕಳೆಯಲುಬೇಡ. ಕ್ಷಣವಾದರು ನಿಜದ ನೆನಹೇ ಸಾಕು. ಕ್ಷಣದೊಳಗಣ ಅರ್ಧವಾದರು ನಿಜದ ನೆನಹೇ ಸಾಕು. ಬೆಂಕಿಯೊಳಗುಳ್ಳ ಬಿಸಿ ನೀರೊಳಗುಂಟೇ ಗುಹೇಶ್ವರಾ?

೪೨. ಎದೆ ಬಿರಿವನಕ, ಮನ ದಣಿವನಕ, ನಾಲಿಗೆ ನಲಿನಲಿದೋಲಾಡುವನಕ ನಿಮ್ಮ ನಾಮಾಮೃತವ ತಂದಿರಿಸು ಕಂಡಯ್ಯ ಎನಗೆ. ಎನ್ನ ತಂದೆ ಬಿರಿ ಮುಗುಳಂತೆ ಎನ್ನ ಹೃದಯ ನಿಮ್ಮ ಶ್ರೀ ಚರಣದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದುರುಳುಗೆ, ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಯ್ಯ.

೪೩. ಕರಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ಶಿವಲಿಂಗವ ಬಿಜಯಂಗೈಸಿಕೊಂಡು ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ ಬಾಯ ತೆರೆದು ಅನ್ಯವ ನೆನೆವನ್ನಬರ ಇನ್ನು ಲಿಂಗದ ಮರ್ಮವನರಿದುದಿಲ್ಲ. ಉಂಟಾದುದ ಹುಸಿಮಾಡಿ ಇಲ್ಲದುದ ನೆನೆದರೆ ಅದು ಸಹಜವಾಗಬಲ್ಲುದೆ? ದೇವ ದೇಹಿಕ ಭಕ್ತ, ಭಕ್ತ ದೇಹಿಕ ದೇವನೆಂದುದಾಗಿ ತನ್ನೊಳಗೆ ಲಿಂಗ ಲಿಂಗದೊಳಗೆ ತಾನು ನೆನೆಯಲಿಲ್ಲ, ನೆನೆಯಿಸಿಕೊಳಲಿಲ್ಲವಯ್ಯ ಉರಲಿಂಗ ಪೆದ್ದಿಪ್ರಿಯ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಾ.

೪೪. ಅಂಗಯ್ಯ ಲಿಂಗವ ಕಂಗಳು ನೋಡಿ ಮನ ಹಾರೈಸಿದಲ್ಲಿ ಅಂಗದಲ್ಲಿಯ ಇಂದ್ರಿಯಂಗಳೆಲ್ಲ ಲಿಂಗೇಂದ್ರಿಯಂಗಳಾದವು. ಅಂಜದಿರು ಮನವೇ ಲಿಂಗವು ನಿನಗೆ ದೂರವೆಂದು. ಮನೋ ಮಧ್ಯದೊಳಿಪ್ಪನು. ಲಿಂಗಕಂಗಳಲ್ಲಿಪ್ಪನು. ಭಾವನ ಪ್ರಾಣದಲ್ಲಿಪ್ಪನು. ಅಂಗ ಪ್ರಾಣ ಭಾವ

ಸರ್ವಾಂಗ ಲಿಂಗವಾದ ಬಳಿಕ ಲಿಂಗಮಧ್ಯ ಪ್ರಾಣವು ಪ್ರಾಣಮಧ್ಯಲಿಂಗವು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಸ್ಥಿತಿಲಯವಿಲ್ಲದಾಗಿ ಲಿಂಗದಿಂದ ಜನಿಸಿ ಲಿಂಗೇಂದ್ರಿಯ ಲಿಂಗ ಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸಿ ದ್ವೈತಾ ದ್ವೈತವಿಲ್ಲವಾಗಿ ಬಂದುದೇ ಲಿಂಗದ ಲೀಲೆ ಇದ್ದುದೇ ಲಿಂಗದ ಆನಂದವು. ಮನೋಲಯವೇ ಲಿಂಗದ ನಿರವಯವು. ಇದು ಸತ್ಯ ಶಿವ ಬಲ್ಲ ಶಿವನಾಣೆ ಉರಿಲಿಂಗಪೆದ್ದಿಪ್ರಿಯ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಾ.

೪೫. ಆಲಗಿನ ಮೊನೆಯನೇರಬಹುದು. ಹುಲಿಯ ಬಿಲವ ಹೊಗಬಹುದು. ಸಿಂಗದ ಕೊರಳಿಗೆ ಹಾಯಬಹುದು. ಸಿದ್ಧಸೋಮನಾಥ ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಮನಸಹಿತ ನಿಮಿಷ ಕುಳ್ಳಿರಲಾರರು.

ಅನುಭಾವವುಳ್ಳವನಾಗಿರು.

೧. ಅನುಭಾವವಿಲ್ಲದವನ ಭಕ್ತಿ ತಲೆ ಕೆಳಗಪ್ಪುದಯ್ಯ. ಅನುಭಾವವೇ ಭಕ್ತಿಗಾಧಾರ. ಅನುಭಾವವೇ ಭಕ್ತಿಗೆ ನೆಲೆವನೆ. ಅನುಭಾವವುಳ್ಳವರ ಕಂಡರೆ, ತೂರ್ಯಾತೂರ್ಯ ಸಂಭಾಷಣೆಯ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ, ನರಕದಲ್ಲಿಕ್ಕಯ್ಯ ರಾಮನಾಥಾ.

೨. ಭಕ್ತಿಗೆ ಅನುಭಾವವೇ ಬೀಜ ಕಾಣಿರೋ. ಭಕ್ತಿಗೆ ಅನುಭಾವವೇ ಆಚಾರ ಕಾಣಿರೋ, ಅನುಭಾವವಿಲ್ಲದವನ ಭಕ್ತಿ ಎಳತಟಗೊಳಿಸಿತ್ತು. ಅನುಭಾವವ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ವಿನಯದಿಂದ ಕೇಳದಿದ್ದಡೆ, ಕೂಡಲ ಚನ್ನಸಂಗಯ್ಯ ಘೋರ ನರಕದಲ್ಲಿಕ್ಕದೆ ಬಿಡುವನೇ?

೩. ಗುರೂಪದೇಶ ಮಂತ್ರ ವೈದ್ಯ. ಜಂಗಮೋಪದೇಶ ಶಸ್ತ್ರವೈದ್ಯ ನೋಡಯ್ಯ. ಭವರೋಗದ ಕಳೆವ ಪರಿಯ ನೋಡಯ್ಯ. ಕೂಡಲಸಂಗನ ಶರಣರ ಅನುಭಾವ ಮಡಿವಾಳನ ಕಾಯಕದಂತೆ.

೪. ಸಂಗದಿಂದಲ್ಲದೆ ಅಗ್ನಿ ಹುಟ್ಟದು. ಸಂಗದಿಂದಲ್ಲದೆ ಬೀಜ ಮೊಳೆದೋರದು. ಸಂಗದಿಂದಲ್ಲದೆ ದೇಹವಾಗದು. ಸಂಗದಿಂದಲ್ಲದೆ ಸರ್ವ ಸುಖದೋರದು. ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಯ್ಯ ನಿಮ್ಮ ಶರಣರ ಅನುಭಾವ ಸಂಗದಿಂದ ಆನು ಪರಮ ಸುಖಿಯಾಗಿ ಬದುಕಿದೆನಯ್ಯ ಪ್ರಭುವೇ.

೫. ಅಯ್ಯಾ ನಿಮ್ಮ ಅನುಭಾವದಿಂದ ಎನ್ನ ತನು ಹಾಳಾಯಿತ್ತಯ್ಯ. ಅಯ್ಯಾ ನಿಮ್ಮ ಅನುಭಾವದಿಂದ ಎನ್ನ ಮನ ಹಾಳಾಯಿತ್ತಯ್ಯ. ಅಯ್ಯಾ ನಿಮ್ಮ ಅನುಭಾವದಿಂದ ಎನ್ನ ಕರ್ಮ ಛೇದನವಾಯಿತ್ತಯ್ಯ. ನಿಮ್ಮವರು ಅಡಿಗಡಿಗೆ ಹೇಳಿ ಭಕ್ತಿ ಎಂಬ ಒಡವೆಯನು ದಿಟವ ಮಾಡಿ ತೋರಿದ ಕಾರಣ, ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡುವರು, ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಬುವರು ನೀವೇ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೬. ನಾನೊಂದ ನುಡಿದರೆ, ತಾವೊಂದು ನುಡಿವರು. ತಾವೊಂದು ನುಡಿದರೆ, ನಾನೊಂದ ನುಡಿವೆನು. ಇದು ಕಾರಣ, ಅವರಿಗೆ ನಮಗೆ ಮೇಳವಿಲ್ಲ. ಮೇಳವಿಲ್ಲದ ಬಳಿಕ ಅನುಭವಗೋಷ್ಠಿ ಇಲ್ಲ. ಅನುಭವಗೋಷ್ಠಿ ಇಲ್ಲದ ಬಳಿಕ ಗುಹೇಶ್ವರನು ಇಲ್ಲಿಲ್ಲ ಕೇಳಾ ಚನ್ನಬಸವ.

೭. ಸಮತೆ ಸಮ್ಯಕ್ತದಿಂದ, ನಿಜಗುಣ ಕಾರಣದಿಂದ ಸತ್ವರಜಸ್ತಮದ ಕ್ರೋಧವಳಿಯದನ್ನಕ್ಕರ, ಅನುಭಾವವೆಲ್ಲಿಯದೋ? ಆತ್ಮಸ್ತುತಿ, ಪರನಿಂದೆ, ಅಸಹ್ಯ, ಅನೃತ ತರ್ಕ ಉಡುಗದನ್ನಕ್ಕರ ಅನುಭಾವವೆಲ್ಲಿಯದೋ? ಅರಿಷಡ್ವರ್ಗ ದಶವಾಯುಗಳ ವಿಕಳ ಮನಬಿಡದನ್ನಕ್ಕರ ಅನುಭಾವವೆಲ್ಲಿಯದೋ? ಮದಮತ್ಸರವಳಿದಲ್ಲದೆ ಅನುಭಾವವೆಲ್ಲಿಯದೋ? ಸಮತೆ ಸಜ್ಜನಿಕೆ, ಸಮಯಾಚಾರದ ನಿಜಪಥವು ದುರಾಚಾರಿಗಳಿಗಳವಡುವುದೆ? ನಮ್ಮ ಕೂಡಲಸಂಗನ ಶರಣರಿಗಲ್ಲದೆ ಅನುಭಾವವೆಲ್ಲರಿಗೆಲ್ಲಿಯದೋ?

೮. ಮಾತಿನ ಮಾತಿನ ಗೀತಂಗಳಲ್ಲಿ ಸುಜಾಣನಾಗಬಹುದು. ಶ್ರೋತ್ರದ ಸೊಗಸಿನ ಪ್ರಾಜ್ಞತೆ, ಪರಿಣತೆಯಲ್ಲಿ ಸುಜಾಣನಾಗಬಹುದು. ಅಂತರಂಗ ಬಹಿರಂಗವಂತನಾಗಬಹುದು. ಗಣಿತ, ಗುಣಿತ, ಶೃತಿಸ್ಮೃತಿಗಳಿಂದ ಕೃತಾರ್ಥನಾಗಿರಬಹುದು. ಭೂತವಿಕಾರ ಪ್ರಕೃತಿಸ್ವಭಾವದ ಭ್ರಾಂತು ತಿಳಿದಿರಬಹುದು. ಶಾಂತಿಯ ರತಿ ಗುಣವರ್ಜಿತನಾಗಿ ಕಾಶೀಕ್ಷೇತ್ರವಾಸಿಗಳಾಗಿರಬಹುದು. ಎನ್ನೊಡೆಯ ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗನ ನಚ್ಚಿನ ಮಚ್ಚಿನ ಇಚ್ಛಾವಾಸಿ ವ್ರತಿಯಾಗಿರಬಾರದು ಲಿಂಗಾನುಭಾವಿಗಲ್ಲದೆ.

೯. ವೃಕ್ಷವಾಸಿಯಾಗಿರ್ದು ಭಿಕ್ಷಾಪರಿಣಾಮಿಯಾಗಿರ್ದರೇನು? ಉಟ್ಟುದವಳಿದು ಬತ್ತಲೆಯಾದರೇನು? ಕಾಲರಹಿತರಾದರೇನು? ಕರ್ಮರಹಿತರಾದರೇನು? ಕೂಡಲಚನ್ನನ ಅನುಭಾವವನರಿಯದವರು ಏಸು ಕಾಲ ಇರ್ದರೇನು? ವ್ಯರ್ಥಕಾಣಿರೋ.

೧೦. ಪರಮಾರ್ಥವ ಪರೀಕ್ಷೆಯನರಿಯದೆ ನಿಂದಿಸಿ ನುಡಿವರ ಕಂಡರೆ ಏನೆಂಬೆ? ಆರಳಿಯ ಮರದುಲುಹೆಂಬೆ. ಮಿಗಜಾತಿಯ ಶಬುದವೆಂಬೆನು. ಸಕಳೇಶ್ವರ ದೇವಾ, ನಿಮ್ಮನುಭಾವವನರಿಯದವರ ಕಂಡೆನಾದಡೆ ಹಳಿ, ಹಳಿ, ಎಂಬೆನು.

೧೧. ಅನುಭಾವ, ಅನುಭಾವವೆಂದೆಂಬಿರಿ. ಅನುಭಾವವೆಂಬುದು ನೆಲದ ಮರೆಯ ನಿಧಾನ ಕಾಣಿರೋ. ಅನುಭಾವವೆಂಬುದು ಅಂತರಂಗದ ರತ್ನ ಕಾಣ ಭೋ. ಅನುಭಾವವೆಂಬುದು ಶಿಸು ಕಂಡ ಕನಸು ಕಾಣ ಭೋ. ಅನುಭಾವವೆಂಬುದು ರಚ್ಚೆಯ ಮಾತೇ? ಅನುಭಾವವೆಂಬುದು ಸಂತೆಯ ಸುದ್ದಿಯೇ? ಅನುಭಾವವೆಂಬುದು ಬೀದಿಯ ಪಸಾರವೇ? ಏನೆಂಬೆ ಹೇಳಾ ಮಹಾಘನವನು? ಆನೆ ಮಾನದೊಳಡಗುವದೇ, ದರ್ಪಣದೊಳಗಡಗುವದಲ್ಲದೆ? ಕಂಡಕಂಡಲ್ಲಿ ಗೋಷ್ಠಿಯಾಗಿ, ನಿಂದಲ್ಲಿಯೇ ಅನುಭಾವ ಬಂದಬಂದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಂಗವ ಮಾಡುವ ಹಂದಿ ಕುನ್ನಿಗಳನೇನೆಂಬೆನಯ್ಯ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ?

೧೨. ಶರಣರಲ್ಲಿ ವಾದ ಬಂದರೆ, ಶರಣರೇ ಸಮರ್ಥರು. ಸತಿಪತಿಯರಲ್ಲಿ ವಾದ ಬಂದರೆ, ಜನನಿ ಜನಕರೇ ಸಮರ್ಥರು. ರಾಜರಾಜರಲ್ಲಿ ವಾದ ಬಂದರೆ, ಛತ್ರಪತಿಗಳೇ ಸಮರ್ಥರು. ಶಿವ ಗೌರೀವರರಲ್ಲಿ ವಾದ ಬಂದರೆ, ಲೋಕ ಉಳಿವುದೆಂತು? ಇದುಕಾರಣ ಶಿವನಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧರಾಮನಲ್ಲಿ ಬಂದ ವಾದ ವಾದವಲ್ಲ. ಪ್ರಮಥರ ಮನಕ್ಕೆ ಮಹಾ ಮೋದ ಮಹಾದೇವಲಿಂಗದಲ್ಲಿ.

೧೩. ಆನೆಯ ಜರಿದು ಕೋಣವನೇರಿದರೆ, ಆರೇನು ಮಾಡುವರು? ಕಸ್ತುರಿಯ ಬಿಟ್ಟು, ಕೆಸರು ಪೂಸಿಕೊಂಡರೆ, ಆರೇನು ಮಾಡುವರು? ಪಾಯಸ ಜರಿದು ಮದ್ಯವ ಕುಡಿದರೆ, ಆರೇನು ಮಾಡುವರು? ಅರಿದರಿದು ಗುಹೇಶ್ವರನ ಶರಣನಲ್ಲಿ ವಾದಿಸಿದರೆ ಆರೇನ ಮಾಡುವರು ಹೇಳಾ ಮಡಿವಾಳಾ?

೧೪. ಶಿವವಚನ ಗುರುವಚನ ಪುರಾತನರ ವಚನವ ಕೇಳಿ ಬದುಕಿರಯ್ಯಾ. ಕೇಳಿದರೆ, ಕೃತಾರ್ಥರಪ್ಪಿರಿ. ತನು ಕರಗಿ, ಮನ ಕರಗಿ, ಭಾವ ಬೆಚ್ಚಿ, ಶರಣರಲ್ಲಿ ಅನುಭಾವ ಕೇಳಿದರೆ, ಅದೇ ಮುಕ್ತಿ ನೋಡಿರೇ. ಇಂತಲ್ಲದೆ, ಮನ ವ್ಯಾಕುಲವಾದ ಗೀತಂಗಳಂ ಮನಮುಟ್ಟಿ

ಕೇಳಿದಡೆ, ಉಪದೇಶವೇತು ಸಲ್ಲುವದಯ್ಯ? ಮಹಾಲಿಂಗ ಕಲ್ಲೇಶ್ವರಾ, ಗುರುವಚನ ಪರಾಙ್ಮುಖರಿಗೆ ಭವ ಹಿಂಗದು ನೋಡಾ.

೧೫. ತರು ಮೂಲಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ, ಅನಂತ ಕಾಲ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುವದನು ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಗುರುಚರಣ ಸೇವೆ ಸಾಲದೇ? ಅನಂತ ಕಾಲ ಗುರುಚರಣಸೇವೆ ಮಾಡುವದನು ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಲಿಂಗಾರ್ಚನೆ ಸಾಲದೇ? ಅನಂತ ಕಾಲ ಲಿಂಗಾರ್ಚನೆಯ ಮಾಡುವದನು ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಜಂಗಮಲಿಂಗ ತೃಪ್ತಿ ಸಾಲದೇ? ಅನಂತ ಕಾಲ ತೃಪ್ತಿಯ ಮಾಡುವದನು ಒಂದು ನಿಮಿಷಾರ್ಧ ನಿಮ್ಮ ಶರಣರ ಅನುಭಾವ ಸಾಲದೇ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಸಂಗಮದೇವಾ?

೧೬. ಅನುಭಾವವ ನುಡಿವ ಅಣ್ಣಗಳಿರಾ, ಅನುಭಾವವೆತ್ತ ನೀವೆತ್ತ ಹೋಗಿರಣ್ಣಾ. ಅನುಭಾವವೆಂಬುದು ಆತ್ಮವಿದ್ಯೆ. ಅನುಭಾವವೆಂಬುದು ತಾನಾರೆಂಬುದ ತೋರುವದು. ಅನುಭಾವವೆಂಬುದು ನಿಜನಿವಾಸದಲ್ಲಿ ರಿಸುವದು. ಇಂತಪ್ಪ ಅನುಭಾವದನುವನರಿಯದೆ, ಶಾಸ್ತ್ರಜಾಲದ ಪಸಾರವನಿಕ್ಕಿ, ಕೊಳ್ಳದ ಕೊಡದ ವ್ಯವಹಾರವ ಮಾಡುವ ಅಣ್ಣಗಳಿರಾ, ನೀವೆತ್ತ ನಿಜಗುರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರನ ಅನುಭಾವವೆತ್ತ ಹೋಗಿರಣ್ಣಾ.

೧೭. ಅನುಭಾವವಿಲ್ಲದ ಭಕ್ತಿ ಅನುವಿಂಗೆ ಬಾರದು. ಅನುಭಾವವಿಲ್ಲದ ಲಿಂಗ ಸಮರಸ ಸುಖವನೀಯದು. ಅನುಭಾವವಿಲ್ಲದ ಪ್ರಸಾದ ಪರಿಣಾಮವ ಕೊಡದು. ಅನುಭಾವವಿಲ್ಲದೆ ಅರಿಯಬಾರದು. ತನ್ನಲ್ಲಿ ತಾ ಸನ್ನಿಹಿತವುಳ್ಳರೆ, ಶಿವಶರಣ ಸಂಗವೇತಕ್ಕೆನಲುಂಟೇ? ಕೂಡಲ ಸಂಗಮದೇವಯ್ಯ ನಿಮ್ಮ ಅನುಭಾವವ ಮಾತಿನ ಮಥನವೆನಬಹುದೇ?

೧೮. ಅರಿವಿನ ತೃಪ್ತಿಗೆ ಅನುಭಾವವೇ ಆಶ್ರಯ. ಲಿಂಗಾನುಭಾವದಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಕಂಡೆನ್ನ ಮರೆದೆ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೧೯. ಲಿಂಗಜಂಗಮವೆಂಬ ಸನ್ಮತವಾದ ಕ್ರಿಯನು ಅಹುದಾಗದೆಂಬ ಸಂದೇಹವಾಗದು. ಕ್ರಿವಿಡಿದು ತನುವು ಗಮಿಸುವುದು. ಅರಿವು ವಿಡಿದು ಮನವು ಗಮಿಸುವುದು. ಅನುಭಾವದಿಂದ ಸಕಲೇಂದ್ರಿಯಂಗಳು ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗಯ್ಯನಲ್ಲಿ ತಲ್ಲೀಯ ತದ್ರೂಪ.

ಅಂಧಶ್ರದ್ಧೆಯುಳ್ಳವನಾಗಬೇಡ.

೧. ಆಣವಮಲ ಮಾಯಾಮಲ ಕಾರ್ಮಿಕಮಲವೆಂಬ ಮಲತ್ರಯಂಗಳ ಬಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಓಡಾಡುವಾತ ಗುರುವಲ್ಲ. ಘ್ರಾಣೇಂದ್ರಿಯಂಗಳಲ್ಲಿ ಮುಸುಕಿದ ಅಜ್ಞಾನ ಅಹಂಕಾರದಲ್ಲಿ ಮುಂದುಗಾಣದೆ ನಡೆಯುವಾತ ಜಂಗಮವಲ್ಲ. ಇವರಿಗೆ ದೇವರೆಂದು ಪೂಜಿಸುವಾತ ಭಕ್ತನಲ್ಲ. ಅರುಹು ಆಚಾರಹೀನರಾದ ಗುರುಲಿಂಗಜಂಗಮರ ದೇವರೆಂದು ಪೂಜಿಸುವ ಭಕ್ತಂಗೆ ಭವರಾಟಣದಲ್ಲಿ ಸತ್ತು ಸತ್ತು, ಹುಟ್ಟಿ ಹುಟ್ಟಿ, ಸುತ್ತಿ ಸುತ್ತಿ, ಇರ್ಪುದು ತಪ್ಪದು ನೋಡಾ ಅಖಂಡೇಶ್ವರಾ.

೨. ಗುರುವಾದಡೂ, ಆಚಾರಭ್ರಷ್ಟನಾದಡೆ ಅನುಸರಿಸಲಾಗದು. ಲಿಂಗವಾದಡೂ, ಆಚಾರ ಹಳುವಾದಲ್ಲಿ ಪೂಜಿಸಲಾಗದು. ಜಂಗಮವಾದಡೂ, ಆಚಾರ ಅನುಸರಣೆಯಾದಲ್ಲಿ ಕೂಡಲಾಗದು. ಆಚಾರವೇ ವಸ್ತು, ವ್ರತವೇ ಪ್ರಾಣ, ಕ್ರಿಯವೇ, ಜ್ಞಾನ ಜ್ಞಾನವೇ ಆಚಾರ, ಆಚಾರವೇ ಪ್ರಾಣವಾದ ರಾಮೇಶ್ವರಲಿಂಗವು ತಾನೆ.

೩. ಮರದ ದೇವರಿಗೆ ಉರಿಯ ಪೂಜೆಯುಂಟೇ? ಮಣ್ಣಿನ ಹರಿಗೋಲಲ್ಲಿ ತುಂಬಿದ ತೊರೆಯ ಹಾಯಲುಬಹುದೇ? ಇಂತೀ ದೃಷ್ಟವ ಕಂಡು ಕಾಣಿಸದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣಿಸಿದಲ್ಲದೆ, ಆವ ತೆರನು? ಹಾಗೆ ಬರಿಹುಂಡರ ಆಚಾರಭ್ರಷ್ಟರ ಅರ್ಥಿಕಾರರ ಚರ್ಚೆಗೋಷ್ಠಿವಂತರ ಬಹುಯಾಚಕರ ಪಗುಡಿ ಪರಿಹಾಸಕರ ತ್ರಿವಿಧದಲ್ಲಿ ಸೂತಕವನರಸುವರ ವಿಶ್ವಾಸಘಾತಕರ ಅಪ್ರಮಾಣಪಾತಕರ, ಭಕ್ತಿ ತೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಭಕ್ತರೆಂದರೆ, ವಿರಕ್ತಿ ತೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಕರ್ತರೆಂದರೆ, ದೀಕ್ಷೆಯ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಗುರುವೆಂದಡೆ, ನಾನೀ ತಪ್ಪು ಕಂಡಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿ ತೂರುವೆನು. ಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ಕುಚಿತ್ತ ಬಿಡದಿರ್ದಡೆ, ಇದು ನಿಮಗೆ ನಿಶ್ಚಯವಲ್ಲ ಎಂಬೆನು. ಮತ್ತೆಯು ಇನ ಕಚ್ಚಿ ಬಿಡಲಾರದಿರ್ದಡೆ, ನಿಃಕಳಂಕ ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗಮದೇವರಾದಡೂ ಎತ್ತಿ ಹಾಕುವೆನು.

೪. ಮರಣದೊಳಗಣ ಬೆಂಕಿ ತನ್ನ ತಾನೇ ಉರಿಯಬಲ್ಲುದೇ? ಶಿಲೆಯೊಳಗಣ ದೀಪ್ತಿ ಆ ಬೆಳಗ ತನ್ನ ತಾನೇ ಅರಿಯಬಲ್ಲುದೇ? ಆ ತೆರನಂತೆ ಕುಟಿಲನ ಭಕ್ತಿ, ಕಿಸುಕುಳನ ವಿರಕ್ತಿ, ಮಥನಿಸಿಯಲ್ಲದೆ ದಿಟವ ಕಾಣಬಾರದು. ಸತ್ಯವನು ಅಸತ್ಯವನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಪ್ರಮಾಣಿಸಿ

ಯಲ್ಲದೆ ನಿಶ್ಚಯವನರಿಯಬಾರದು. ಗುರುವಾದಡು, ಲಿಂಗವಾದಡು, ಜಂಗಮವಾದಡು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಹಿಡಿಯದವನ ಭಕ್ತಿ ವಿರಕ್ತಿ, ತೂತ ಕುಂಭದಲ್ಲಿಯ ನೀರು, ಸೂತ್ರ ತಪ್ಪಿದ ಬೊಂಬೆ, ನಿಜನೇತ್ರ ತಪ್ಪಿದ ದೃಷ್ಟಿ. ಬೇರು ಮೇಲಾಗಿ ಸಸಿಗೆ ನೀರಿನಾರೈಕೆಯುಂಟೇ? ಇಂತೀ ಆವ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಭಾವಶುದ್ಧವಾಗಿ ಆರೈಕೆ ಬೇಕು. ಇದು ಭೋಗಬಂಕೇಶ್ವರ ಲಿಂಗದ ಸಂಗದ ಶರಣನ ಸುಖ.

೫. ಭಕ್ತಿಹೀನ ಭಕ್ತಿಯ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಗುರುಲಿಂಗ ಜಂಗಮದಿರವ ಅರಸಲಿಲ್ಲ. ಭಕ್ತಿಯುಳ್ಳವ ಭಕ್ತಿಯ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಗುರುವಿನಲ್ಲಿ ಗುಣವನರಸಬೇಕು. ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಣವನರಸಬೇಕು. ಜಂಗಮದಲ್ಲಿ ವಿರಕ್ತಿಯನರಸಬೇಕು. ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ, ಈ ತ್ರಿವಿಧವು ತನ್ನ ಪ್ರಾಣವಾದ ಕಾರಣ. ಪರುಷ ಶುದ್ಧವಾಗಿಯಲ್ಲದೆ ಲೋಹದ ಕುಲವ ಕೆಡಿಸದು. ತಾ ಹಿಡಿದಾರಾಧಿಸುವ ವಸ್ತು ಶುದ್ಧವಾಗಿಯಲ್ಲದೆ ಪೂಜಿಸುವ ಭಕ್ತನ ಚಿತ್ತ ಶುದ್ಧವಿಲ್ಲ. ಸದಾಶಿವಮೂರ್ತಿ ಲಿಂಗ ಶುದ್ಧವಾಗಿಯಲ್ಲದೆ, ಎನ್ನಂಗ ಶುದ್ಧವಿಲ್ಲ.

೬. ಜೀವನಾಡಿಸಿದಂತೆ ಆಡುವರೆಲ್ಲರು ಲಿಂಗಪ್ರಾಣಿಗಳಪ್ಪರೇ? ನಾನಾ ಭವಂಗಳಲ್ಲಿ ಬಂಧಿತರಾದವರೆಲ್ಲರು ಶಿವಲಿಂಗ ಪ್ರಾಣಿಗಳಪ್ಪರೇ? ದಿವ್ಯಜ್ಞಾನ ಪರಿಪೂರ್ಣರಪ್ಪರೆಲ್ಲರೂ ತ್ರಿವಿಧ ಮಲದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕು, ಆ ಮಲ ಸಂಬಂಧಿಗಳ ದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ನಿಂದುದಾಗಳೇ ತಮ್ಮ ದಿವ್ಯ ಜ್ಞಾನತತ್ವ ಮರೆದರೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಸೂಚನೆ. ಉಪಾಧಿಕೆಗೆ ಆಂಗವ ಹೊತ್ತು ನಿಃಕಳಂಕಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನ ಅರಿಯದೇ ಹೋದರು.



ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಮೋಹಿಸು.

(ಸತಿಪತಿ ಭಾವದ ವಚನಗಳು.)

೧. ಎನ್ನ ಮನದ ಕೊನೆಯ ಮೊನೆಯ ಮೇಲೆ ಅಂಗವಿಲ್ಲದ ರೂಹ ಕಂಡು ಆನು ಮರುಳಾದೆನವ್ವಾ. ಆನು ಕಂಡು ಬೆರಗಾದೆನವ್ವಾ, ಎನ್ನಂತರಂಗದ ಆತ್ಮನೊಳಗೆ ಅನುಮಿಷ ನಿಜೈಕ್ಯ ಗುಹೇಶ್ವರನ ಕಂಡು.

೨. ಅಕ್ಕ ಕೇಳವ್ವ, ಅಕ್ಕಯ್ಯ, ನಾನೊಂದು ಕನಸ ಕಂಡೆ. ಅಕ್ಕಿ ಯಡಕೆ, ಎಲೆ ತೆಂಗಿನ ಕಾಯ ಕಂಡೆ. ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಜಡೆಗಳ ಸುಲಿಪಲ್ಲ ಗೊರವನು ಭಿಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬಂದುದ ಕಂಡೆನವ್ವ. ಮಿಕ್ಕು ಮೀರಿ ಹೋಹನ ಬೆಂಬತ್ತಿ ಕೈವಿಡಿದೆನು. ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನ ಕಂಡು ಕಣ್ದೆರೆದೆನು.

೩. ನೀನು ದುಂಡುಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಹೋಹೆನೆಂದೊಡೆ, ನಾನು ಸುಮ್ಮ ನಿಹೆನು. ನೀನು ಎನ್ನ ಕೈಯ್ಯೊಳಗಿರ್ದ್ದು, ಎನ್ನ ಮನದೊಳಗಿರ್ದು, ನುಡಿ ಯದಿರ್ದೊಡಾನು ಎಂತು ಸೈರಿಸುವೆನಯ್ಯ? ನೆನಹೆಂಬ ಕುಂಟಣಿ ಚನ್ನಮ ಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನ ಒಲಿಸದಿರ್ದೊಡೆ, ನಾನೇವೆ ಸಖಿಯೇ?

೪. ಇಂದ್ರನೀಲ ಗಿರಿಗಳನೇರಿಕೊಂಡು, ಚಂದ್ರಶಿಲೆಗಳ ಮೆಟ್ಟಿ ಕೊಂಡು, ಕೊಂಬ ಬಾರಿಸುತ, ಹರನೇ, ಎನ್ನ ಕುಂಭ ಕುಚದ ಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮನೈದಿಪ್ಪೆಕೊಂಬೆನಯ್ಯ. ಅಂಗಭಂಗ ಮನಭಂಗವಳಿದು ನಿಮ್ಮ ನೆಂದಿಂಗೆ ಒಮ್ಮೆ ನೆರೆವೆನೋ ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೫. ಗಿಡುಮರದ ಕುರುಬಿತಿಯ ಜವ್ವನದಂತೆ ನುಡಿಯಲರಿಯದ ಮುಗ್ಧೆಯಾಗಿರ್ದೆನವ್ವಾ. ಪಗಲನರಿಯದ ಜಕ್ಕವಕ್ಕಿಯಂತೆ ಮನ ಬಯ ಸುತಿರ್ದೆನವ್ವಾ. ಹಲವು ಕಾಲ ಎಲವದ ಮರನ ಸಾರಿದ ಅರಗಿಳಿಯಂತಾ ದೆನವ್ವಾ. ಇದು ಮಹಾಲಿಂಗಗಜೇಶ್ವರನ ನೆರೆಯಲರಿಯದೆ ಇವರೆಲ್ಲರವಿಧಿಯ ಹೊತ್ತೆನವ್ವಾ.

೬. ಇನಿಯಂಗೆ ಕನಕವಿಲ್ಲ. ಎನಗೆ ಸೈರಣೆಯಿಲ್ಲ. ಮನದಿಚ್ಛೆಯ ನರಿವ ಸಖಿಯರಿಲ್ಲ. ಮನ್ಮಥ ವೈರಿಯ ಬಾಣ ಮನದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿ, ಬಿಡದು.

ಇನ್ನೇನೆನಿನ್ನೇವೆ? ದಿನ ವೃಥಾ ಹೋಗಿ, ಯವ್ವನ ಬೀಸರ ಹೋಗದೆ ಮುನ್ನ, ಪಿನಾಕಿಯು ತಂದು, ನೆರಹವ್ವಾ ಶಂಭುಜಕ್ಕೇಶ್ವರನ.

೭. ಮಚ್ಚುಗ್ರಾಹಿಗೊಂಡೆ ನಿನಗಾನು. ವಿಕಳಗೊಂಡೆ. ಶಿವಶಿವಾ ಪ್ರಾಣಪತಿಯಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಂದನರಿಯೆ. ಮನವಚನಕಾಯದಲ್ಲಿ ಉಚಿತವೇ ನಿಮಗೆ? ಪುರುಷ ಲಕ್ಷಣವೇ? ಆತಃಪರ ಗಂಡರ ನಾನು ಬಲ್ಲರೆ ಕರ್ತ ನಿಮ್ಮಾಣೆ ಶಂಭುಜಕ್ಕೇಶ್ವರಾ.

೮. ಕಾಮನ ಕೊಂದಂದು, ಪಟ್ಟಕ್ಕೆ ನಿಂದ ಗೊರವ ಕಾಮರಾಜನವ್ವಾ. ರಾಜಾಧಿರಾಜ. ಕಂಡವರೆಲ್ಲರ ಹೆಂಡಿರ ಮಾಡಿ ನೆರೆವ ಮಹಾಕಾಮಿ. ಕಾಮಿನೀ ನೀ ಕೇಳಾ, ಇಂತಪ್ಪ ಕಾಮಿಯನು ಅತಿ ಕಾಮದಿಂದ ಕಾಮಿಸಿದೆನವ್ವಾ ಉರಿಲಿಂಗದೇವನಾ.

೯. ಟಕ್ಕಿಪ ನಲ್ಲನ ಟಕ್ಕಿಪ ತೆರನನು ಚದುರೇ, ಚದುರಿಸದೆನಗುಸುರಾ. ಸತ್ಯವ ಜಪಿಸಲು ಸಿಕ್ಕುವ ನಲ್ಲನು. ಸತ್ಯವು ಸತ್ಯವು ಕೇಳಾ ಕೆಳದಿ. ಅವನು ಉಂಬಲ್ಲಿ ಉಡುವಲ್ಲಿ ನೇಹವ ಬೆಳಿಸಲು ಸಿಕ್ಕುವನು. ಬಿಡದಿರು ಉರಿಲಿಂಗದೇವನಾ.

೧೦. ಹಲವು ಕಾಲದಲಿ ಕೇದಾರ ಕಂಡಂತಾದೆನವ್ವಾ. ಮುನಿಸು ನಾಚಿಕೆ ಹೋಗಿ, ಕಂಗಳ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿದನವ್ವಾ. ತನು ಜರ್ಝರಿತವಾಗಿ, ಮನ ಹವ್ವನೆ ಹಾರಿತ್ತವ್ವಾ. ಎನ್ನ ಮಹಾಲಿಂಗಗಜೇಶ್ವರನು ಉಳಿದನೆಂದಡೆ, ಆಲಿಕಲ್ಲ ನುಂಗಿದ ಚಕೋರನಂತಾದೆನವ್ವ.

೧೧. ಅಪ್ಪಿನ ಸೋಂಕಿನ ಸುಖವನಗಲುವ ಮನಕಿಂದ ಬಂಜೆಯಾಗಿಪ್ಪುದು ಕರ ಲೇಸು, ನೋಡವ್ವ. ಕಂಗಳ ನೋಟ ಮನಕ್ಕೆ ಸೈರಿಸದು. ಎಣಿಕೆಗೊಂಡು ಬಡವಾದ ಪರಿಯ ನೋಡಾ. ಅವ್ವಾ, ತುಪ್ಪುಳವನಿಕ್ಕಿದ ಹಂಸೆಯಂತಾದೆನವ್ವಾ ಮಹಾಲಿಂಗಗಜೇಶ್ವರನನುಳಿದರೆ.

೧೨. ಕಾಮುಕಂಜಿ ಚಂದ್ರನ ಮರೆಹೊಗಲು, ರಾಹು ಕಂಡಂತಾದಳವ್ವೆ. ಹಾವೆಂದರಿಯದೆ ನೇಣೆಂದರಿಯದೆ ಕ್ಷಣ ನಾಗಭೂಷಣೆಯಾಗಿದ್ದಳವ್ವೆ. ಮಹಾಲಿಂಗಗಜೇಶ್ವರನ ನೆರೆವ ಭರದಿಂದ ಕೊಳಕೆ ಬಂದ ಮೃಗದ ಹಾಗಿದ್ದೆನವ್ವಾ.

೧೩. ಮಾಗಿಯ ಹುಲ್ಲಿನ ಸೋಂಕಿನಂತೆ, ತನು ಪುಳುಕಿತಳಾದ ಳವ್ವೆ. ನುಡಿ ತೊದಳು. ಅವನೊಲವೇ ಆಧಾರವಾಗಿರ್ದಳವ್ವೆ. ಬಿಳಿಯ ತುಂಬಿಯು ಕುಂಕುಮದ ರಜದಲ್ಲಿ ಬಂಡುಂಡಂತೆ ಮಹಾಲಿಂಗ ಗುಹೇ ಶ್ವರನಲ್ಲಿ ತಾನೇ ರತಿಯಾಗಿರ್ದಳವ್ವೆ.

೧೪. ಅಗಲಿದ ನಲ್ಲನ ಕನಸಿನಲಪ್ಪಿ ಸುಖಿಯಾದಿರವ್ವಾ. ಕಂಡ ಕನಸು ದಿಟವಾದಡೆ, ಅವ ನಮ್ಮ ನಲ್ಲ. ಮನಸುಳ್ಳವರು ನೀವು ಪುಣ್ಯ ಗೈದಿರವ್ವಾ. ಮಹಾಲಿಂಗ ಗುಹೇಶ್ವರನನಗಲಿದಡೆ, ನಿಃಕ್ರಿ ಎನಗಿಲ್ಲ. ಕನ ಸೆಲ್ಲಿಂದ ಬಹುದವ್ವಾ.



ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗಳು.

(೧) ಸಂಸಾರವು ದುಃಖಮಯವು. ಇದನ್ನು ದೂರ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಯತ್ನಿಸು.

೧. ಸಂಸಾರಸಾಗರ ತೆರೆ ಕೊಬ್ಬಿ, ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಅಲೆವುತ್ತಲಿದ್ದುದೇ? ಸಂಸಾರಸಾಗರ ಉರದುದ್ದವೇ ಹೇಳಾ? ಸಂಸಾರಸಾಗರ ಕೊರಳುದ್ದವೇ ಹೇಳಾ? ಸಂಸಾರಸಾಗರ ಶಿರದುದ್ದವಾದ ಬಳಿಕ ಏನ ಹೇಳುವೆನಯ್ಯ? ಅಯ್ಯಾ, ಅಯ್ಯಾ ಏನ ಹುಯ್ಯಲ ಕೇಳಯ್ಯ. ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಯ್ಯ, ನಾನೇವೆನೆಯ್ಯ.

೨. ಚಂದ್ರಮನಂತೆ ಕಳೆ ಸಮನಿಸಿತ್ತೆನಗೆ. ಸಂಸಾರವೆಂಬ ರಾಹು ಸರ್ವ ಗ್ರಾಸಿಯಾಗಿ ನುಂಗಿತ್ತಯ್ಯ. ಇಂದೆನ್ನ ದೇಹಕ್ಕೆ ಗ್ರಹಣವಾಯಿತ್ತಯ್ಯ. ಇನ್ನೆಂದಿಂಗೆ ಮೋಕ್ಷವಹುದೋ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ?

೩. ಇಲಿ ಗಡಹನೊಡ್ಡಿದಲ್ಲಿರ್ಪಂತೆ, ಎನ್ನ ಸಂಸಾರತನುವು ಕೆಡುವನ್ನಕ್ಕ ಮಾಣದು. ಹೆರರ ಛಿದ್ರಿಸುವದನು ತನು ಕೆಡುವನ್ನಕ್ಕ ಮಾಣದು. ಅಕಟಕಟ! ಸಂಸಾರ ಅಸತ್ಯ, ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೪. ಕಪ್ಪೆ ಸರ್ಪನ ನೆರಳಲ್ಲಿ ಇರ್ಪಂತೆ ಎನಗಾಯಿತ್ತಯ್ಯ. ಅಕಟಕಟಾ! ಸಂಸಾರವು ವೃಥಾ ಹೋಯಿತ್ತಲ್ಲಾ. ಕರ್ತು ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ, ಇವನು ತಪ್ಪಿಸಿ ನನ್ನನು ರಕ್ಷಿಸಯ್ಯ ಪ್ರಭುವೇ.

೫. ಶೂಲದ ಮೇಲಣ ಭೋಗವೇನಾದರೇನೋ? ನಾನಾ ವರ್ಣದ ಸಂಸಾರ ಹಾವ ಹಾವಡಿಗನ ಸ್ನೇಹದಂತೆ. ತನ್ನಾತ್ಮವೇ ತನಗೆ ಹಗೆಯಾದ ಬಳಿಕ ಬಿನ್ನಾಣವುಂಟೇ ಮಹಾದಾನಿ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ?

೬. ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಬಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿದೆನಯ್ಯಾ. ಕಾಯಯ್ಯಾ ಎನ್ನುವನು, ಕಾಯಯ್ಯ ಕಾಯಯ್ಯ. ಪುರುಳಿಲ್ಲ, ಪುರುಳಿಲ್ಲ, ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ,ಶಿವಧೋ, ಶಿವಧೋ.

೭. ಪಾಪಿ ನಾನೊಂದು ಪಾಪವ ಮಾಡಿದೆ. ಆ ಪಾಪವೆನಗೆ ಸತಿ ಸುತರಾಗಿ ಕಾಡುತ್ತಿದೆ. ಪಾಪವನೆ ಬಿತ್ತಿ, ಕೋಪವನೆ ಬೆಳೆದು, ಈ ಪರಿಯಲ್ಲಿ ದಿನಂಗಳು ಆದವಲ್ಲಾ! ಎನಗಿನ್ನೇನು ಪರಿ ಹೇಳಾ ದೇವರಾಯ ಸೊಡ್ಡಳಾ ?

೮. ಹಳ್ಳದೊಳು ಉರುಳಿ ಬರುತ್ತಿರಲು, ನೆರೆ ತೆರೆಗಳು ತಾಗದಿಪ್ಪವೇ? ಸಂಸಾರಸಾಗರದೊಳಗೆ ಮುಳುಗಾಡುತಿಪ್ಪ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಸುಖ ದುಃಖಗಳು ತಾಗದಿಪ್ಪವೇ? ಇದುಕಾರಣ ರೂಪಾದ ಜಗಕ್ಕೆ ಪ್ರಳಯವಾಯಿತ್ತು ಗುಹೇಶ್ವರಾ.

೯. ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿಪ್ಪ ಮನುಜನೊಬ್ಬನನ್ನು ಹುಲಿ, ಕಾಡುಗಿಚ್ಚು, ರಕ್ಕಸಿ, ಕಾಡಾನೆಗಳು ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಅಟ್ಟಿ ಬರುತ್ತಿರಲು. ಅವಂ ಕಂಡು, ಭಸುದಿಂದ ಹೋಗಲು, ದಿಕ್ಕು ತೋರದೆ, ಹಾಳು ಭಾವಿಯಂ ಕಂಡು, ತಲೆಯೂರಿ ಬೀಳುವಲ್ಲಿ, ಹಾವ ಕಂಡು ಬೀಳಲಮ್ಮದೆ, ಇಲಿ ಕಡಿದ ಬಳ್ಳಿಯಂ ಹಿಡಿದು ನಿಲ್ಲಲು, ಜೇನಹುಳು ಮೈನೂರುವಾಗ. ಮೂಗಿನ ತುದಿಯಲೊಂದು ಹನಿಯ ಮಧುಬಿಂದು ಬೀಳಲಾಗಿ, ಆ ಮಧುವಂ ಕಂಡು, ಹಿರಿದಪ್ಪ ದುಃಖವನೆಲ್ಲವ ಸೈರಿಸಿ, ನಾಲಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಮಧುವ ಸೇವಿಸುವನಂತೆ, ಈ ಸಂಸಾರಸುಖವ ವಿಚಾರಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ, ದುಃಖದಾಗರವು. ಇದನರಿದು ಸಕಲ ವಿಷಯಂಗಳಲ್ಲಿಯು ಸುಖವಿಂತುಟೆಂದು ನಿರ್ವಿಷಯಿಯಾಗಿ ನಿಂದ ನಿಲವು ನೀನೇ, ಸಿಮ್ಮಲಿಗೆಯ ಚನ್ನರಾಮಾ.

೧೦. ನೆನಹಿನ ಭಾವಕ್ಕೆ ಈ ಭಾವ. ಮನಸಿನ ಮೋಹವೇ ಸತಿ. ಆಶೆಯೇ ತನ್ನ ಸುತ್ತಿರ್ಪ ಭವಪಾಶದ ಹೇಳಿಗೆ. ತನ್ನಲ್ಲಿ ತೋರಿಪ್ಪ ಮಿಥ್ಯಾತತ್ವವೇ ಕೂರಲಗು. ಬೇರೊಂದನರಸಲೇಕೆ ಸಂಸಾರವ ಆತುರವೈರಿಮಾರೇಶ್ವರಾ?

೧೧. ಅಣ್ಣನೆಂಬಣ್ಣಗಳ ಅಣ್ಣೆಸೋದು ಹೊನ್ನು. ಅಣ್ಣನೆಂಬಣ್ಣಗಳ ಅಣ್ಣೆಸೋದು ಹೆಣ್ಣು. ಅಣ್ಣನೆಂಬಣ್ಣಗಳ ಅಣ್ಣೆಸೋದು ಮಣ್ಣು. ಹೊನ್ನ ಕಂಡ ಬಳಿಕ ಅಣ್ಣಾದಣ್ಣಗಳಾರು? ಹೆಣ್ಣ ಕಂಡ ಬಳಿಕ ಅಣ್ಣಾದಣ್ಣಗಳಾರು? ಮಣ್ಣ ಕಂಡ ಬಳಿಕ ಅಣ್ಣಾದಣ್ಣಗಳಾರು? ಹೆಣ್ಣು ಹಿರಣ್ಯ ಭೂಮಿ ಎಂಬ ಹುಡಿಯು ಜಗದ ಕಣ್ಣಮೇಲೆ ಹೊಯ್ದು, ನಿಮ್ಮ ನೆನೆವುದಕ್ಕೆ ತೆರಹುಗುಡದಿದೆಯಲ್ಲಾ, ಸೊಡ್ಡಳಾ, ಗರಳಗಳಧರಾ.

೧೨. ನಿಮಿಷದ ನಿಮಿಷೆಂಬೋ. ಕ್ಷಣದೊಳಗರ್ಧೆಂಬೋ. ಕಣ್ಣ ಮುಚ್ಚಿ ಬಿಚ್ಚುವನಿಸು ಬೇಗೆಂಬೋ. ಸಂಸಾರದಾಗೆಂಬೋ. ಸಂಸಾರದ ಹೋಗೆಂಬೋ. ಸಂಸಾರದೊಪ್ಪೆಂಬೋ. ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವ ಮಾಡಿದ ಮಾಯೆಂಬೋ. ಅಭ್ರಚ್ಛಾಯೆಂಬೋ.

೧೩. ಸಂಸಾರಸಾಗರದಿಂದಲುದಿಸಿದ ಸುಖವೇ ದುಃಖವೆಂದರಿಯದೆ, ಆ ಸುಖವನೇ ಮೆಚ್ಚಿ, ಭವದುಃಖವೆಂಬ ಕ್ರೂರ ಜನ್ಮಚಕ್ರಕ್ಕೀಡಾಗಿ, ಅಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮರೆದು, ತನಗಿಲ್ಲದ ಭ್ರಮೆಯ ತನ್ನದೆಂದು, ಅಂತಪ್ಪ ಘೋರದೊಳಗೋಲಾಡುತ್ತಿಪ್ಪ ಮುಳುಗಾಡುತ್ತಿಪ್ಪ ಅಜ್ಞಾನಿಜೀವಿಗಳು ನಿಮ್ಮನೆತ್ತಬಲ್ಲರಯ್ಯ ಎನ್ನಯ್ಯಪ್ರಿಯ ಈರ್ಮಡಿ ನಿಃಕಳಂಕ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ?

೧೪. ಸಾಸವೆಯಷ್ಟು ಸುಖಕ್ಕೆ ಸಾಗರದಷ್ಟು ದುಃಖ ನೋಡಾ. ಗಳಿಗೆಯ ಬೇಟವ ಮಾಡಿಹೆನೆಂಬ ಪರಿಯ ನೋಡಾ. ತನ್ನನಿಕ್ಕಿ ನಿಧಾನವ ಸಾಧಿಸಿಹೆನೆಂದಡೆ ಬಿನ್ನಾಣ ತಪ್ಪಿತ್ತು ಗುಹೇಶ್ವರಾ.

ಅರ್ಥ. ಅಲ್ಪ ಸಂಸಾರಸುಖಕ್ಕೆ ಮಚ್ಚಿ ಮರುಳಾಗಿ, ಲಯವಾದ ಬಳಿಕ, ಲಿಂಗವ ಕಂಡಿಹೆನೆಂದಡೆ, ಕಾಣಬಾರದೆಂಬುದೀವಚನದ ತಾತ್ಪರ್ಯಾರ್ಥ.

೧೫. ಶಿವಶಿವಾ ತಾನಾರೆಂಬುದನರಿಯದೆ, ತಮ್ಮ ನಿಜವ ಮರೆದು ಈ ಮರುಳುಮಾನವರು ಕೆಟ್ಟ ಕೇಡ ಪೇಳ್ವೆ. ಬಲ್ಲರೆ ಹೇಳಿರಿ. ಅರಿಯದಿದ್ದರೆ ಕೇಳಿರಿ. ಆನೆ ಮೊದಲು ಇರುಹೆ ಕಡೆ ಒಂದೊಂದು ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಸಹಸ್ರ ವೇಳೆ ಸತ್ತು, ಸಹಸ್ರ ವೇಳೆ ಹುಟ್ಟಿ, ತೊಡದ ಜೋಹವ ತೊಟ್ಟು, ಮೆಟ್ಟದ ಭೂಮಿಯ ಮೆಟ್ಟಿ, ಉಣ್ಣದ ಆಹಾರವನುಂಡು, ಭವಭವದಲ್ಲಿ ಗಾಸಿಯಾಗಿ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯ ದೇಹವ ತಾಳಿದಲ್ಲಿ, ವಾತ ಪಿತ್ತ ಶ್ಲೇಷ್ಮ ಮೊದಲಾದ ಮುನ್ನೂರರುವತ್ತು ರೋಗಾದಿ ಬಾಧೆಗಳಿಂದ ಕಂದಿಕುಂದಿ ನೊಂದುಬೆಂದು ತಾಪತ್ರಯಾಗ್ನಿಯಿಂದ ದಗ್ಧವಾದ ದುಃಖವ ಪೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಹಸ್ರ ಹೆಡೆಯ ಶೇಷಂಗೆ ಎರಡು ಸಹಸ್ರ ಜಿಹ್ವೆಯಿಂದ ಪೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಅಳವಲ್ಲ. ಸಹಸ್ರ ನೇತ್ರವುಳ್ಳ ದೇವೇಂದ್ರಂಗೆ ಪೇಳ್ವೆನೆಂದರೆ ಅಸಾಧ್ಯ. ಚತುರ್ಮುಖ ಬ್ರಹ್ಮಂಗೆ ಪೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಅಗಮ್ಯ ಅಗೋಚರ. ಇಂತಿದನು ಕಂಡು ಕೇಳಿ ಮೈಮರೆದು ದೇಹೋಹಂಮೆಂದು ಮೃತ್ಯುಲೋಕದ ಅನಿತ್ಯಭೋಗಂಗಳ ಮೆಚ್ಚಿ ಈ ಮಾಯಾಸಂಸಾರದ ವಿಷಯ ಸುಖ ಬಹು ಸವಿ ಎಂದು ತಲೆದೂಗಿ ಹೊಡೆ

ದಾಡಿ ಹೊತ್ತಗಳೆದು ಹೇಸಿಕೆ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಸಿಲ್ಕಿ ಸತ್ತುಹೋಗುವ ಹೇಸಿ ಮೂಳ ಹೊಲೆಮಾದಿಗರಿಗೆ ಶಿವಪಥ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲ, ಅಸಾಧ್ಯ ವೆಂದಾತ ನಿಮ್ಮ ಶರಣ ವೀರಾದಿ ವೀರ ಕಾಡಿನೊಳಗಾದ ಶಂಕರಪ್ರಿಯ ಚನ್ನಕದಂಬಲಿಂಗ ನಿರ್ಮಾಯಪ್ರಭುವೇ.

೧೬. ತೋರಿಯಡಗುವ ಮೇಘಾಡಂಬರದಂತೆ ತನುವಿನ ತೋರಿಕೆ ಹೀಗೆಂದರಿದು ನಿತ್ಯತ್ವವ ಪಡೆದ ಹಾಗೆ, ಮತ್ತೇಕೆ ಈ ದೇಹವ ಮಮ ಕರಿಸುವೆ? ಆವಾಗ ಬಿದ್ದು ಹೋಹುದೆಂದರಿಯಬಾರದು. ದೇವದಾನವ ಮಾನವರೊಳಗಾದವರೆಲ್ಲ ಅಳಿದು ಹೋಹುದ ಕಂಡು ಕೇಳಿ ಮತ್ತೆ ತನುವಿಗಾಸೆ ಯಾಕೆ? ಬಿಡು ವಿರಕ್ತನಾಗು ಮರುಳೇ. ಕಾಯಜವೈ ರಿಯ ಪದವ ಬಿಡದಿರು. ನಿಜಗುರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರನು ನಿನ್ನ ತ್ತಲೊಯ್ವನು.

೧೭. ಮೋಹ ಮದ ರಾಗ ವಿಷಾದ ತಾಪ ಶೋಕ ವೈಚಿತ್ಯವೆಂಬ ಸಪ್ತಮಲವಾವರಿಸಿ ಮತ್ತರಾಗಿ ತಮ್ಮ ತಾವರಿಯದೆ ಕಣ್ಣಿಂಗೆ ಅಜ್ಞಾನ ತಿಮಿರಕವಿದು ಮುಂದುಗಾಣದನರು ಶಿವನನು ಅವರೆತ್ತ ಬಲ್ಲರು? ಗೃಹ ಕ್ಷೇತ್ರ ಸತಿಸುತಾದಿ ಪಾಶಂಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಗಿವಡೆದ ಪಶುಗಳು ಶಿವನನವರೆತ್ತ ಬಲ್ಲರು? ನಿಜಗುರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರನು ತಾನವರ ಎತ್ತ ಲೆಂದೂ ಅರಿಯಃನು.

೧೮. ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಮಹಾ ಘೋರಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೊಲಬುದಪ್ಪಿ ಬಳಲುತ್ತಿಹೆ ನೋಡಯ್ಯ. ಇರುಳು ಹಗಲೆನ್ನದೆ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಸಾವು ತ್ತಿಹೆ ನೋಡಯ್ಯ. ಇಂತಪ್ಪ ಸಂಸಾರಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೊಲಬುಗೆಟ್ಟು ನೆಲೆ ಯಗಾಣದೆ ಹೋದರು ನಿಜಗುರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರಾ ನಿಮ್ಮ ನರಿಯದೆ.

೧೯. ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯವೆಂಬ ಹೆಡೆಯನುಳ್ಳ ಸಂಸಾರಸರ್ಪ ದಷ್ಟ ವಾಗಲು, ಪಂಚವಿಷಯವೆಂಬ ವಿಷ ಹತ್ತಿ ಮೂರ್ಛಿತರಾದರೆಲ್ಲ ಸಮಸ್ತ ಲೋಕವೆಲ್ಲ. ಸರ್ವರ ಕಚ್ಚಿ ಕೂಡಿಯಾಡುವ ಸರ್ಪನ ಬಾಯ ಕಟ್ಟ ಲರಿಯದೆ ಮರಣವಾದರಲ್ಲ ನಿಜಗುರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರನನರಿ ಯದವರೆಲ್ಲ.

೨೦. ಸಂಸಾರ ಸೌಖ್ಯವಲ್ಲ, ಸಂಸಾರ ಸೌಖ್ಯವಲ್ಲ. ಇಹಲೋಕ ಪರಲೋಕ ಸೌಖ್ಯವಲ್ಲ, ಸ್ಥಿರವಲ್ಲ. ಗೃಹಸಾಶಕ್ಷೇತ್ರ ಭ್ರಮೆ ಬಳಸಿ ಬಳಸಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಬಿಡು ಬಿಡು ವಾಂಛೆಯ. ಆಗ ಹುಟ್ಟಿ ಬೇಗ ಸಾವವರ ಕಂಡು, ಮತ್ತೇಕೆ ಸಂಸಾರದಾಸೆ? ನಿನ್ನ ದೇಹ ಸ್ಥಿರವಲ್ಲ. ನೀ ಬಂದುದನರಿದು ಹೋಹ ಗತಿ ಪಥವ ತೆರಹು ಮಾಡು, ನಿಜಗುರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರನಲ್ಲಿ ಒಂದಿಹರೆ.

೨೧. ಆವಾವ ದೇಹ ತೊಟ್ಟರೂ ಆ ದೇಹಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸಂಸಾರ ಬಿಡದು. ಆ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಆಧಿ ದೈವಿಕ ಆಧಿ ಭೌತಿಕವೆಂಬ ತಾಪತ್ರಯಾಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಯದೆ ಮಾಣರೇ? ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ ಕರ್ಮ ಪೀಡಿಸದೆ ಬಿಡುವುದೇ? ಸುಖಲೇಶವುಂ ಕಾಣದೆ ಬಳಲುತ್ತಿದೆ ಜಗವೆಲ್ಲ. ಇದನರಿದು ಮಲಕೋಶ ಶರೀರ ಸಂಸಾರವ ಹೇಸಿ ಬಿಡು ಮರುಳೇ. ಮುಂದೆ ನಿನಗೆ ನಿಜ ಪದವಹುದು. ನಿಜಗುರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರನಲ್ಲಿ ಸುಖಿಯಪ್ಪೆ ಮರುಳೇ.

೨೨. ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಮಹಾವ್ಯಾಧಿ ಬಾಧಿಸಿ ಸಡೆವೆಣನ ಮಾಡಿ ಕಾಡುತ್ತಿದೆ ನೋಡಯ್ಯ. ಮುಂದೆ ಸತ್ಪಥದಲ್ಲಿ ಅಡಿ ಇಡಲು ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದೆ, ಅಧಮವ ಮಾಡಿ ಕಾಡುತ್ತಿದೆ, ನೋಡಯ್ಯ. ಶಿವನೇ ನಾನು ನಿನ್ನ ಬೇಡಿಕೊಂಬೆನು. ನೀನೇ ಶ್ರೀಗುರುವೆಂಬ ವೈದ್ಯನಾಗಿ ಬಂದು, ಕೃಪಾ ಪ್ರಸಾದವೆಂಬ ಮದ್ದಕೊಟ್ಟು, ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ ಎಂಬ ಪಥ್ಯವನೆರೆದು, ಸಂಸಾರವ್ಯಾಧಿಯ ಮಾಣಿಸಯ್ಯ ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮ, ನಿಜಗುರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರಾ.

೨೩. ನಿಮ್ಮ ತಂದೆ ಸತ್ತುದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಿ. ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯ ತಂದೆ ಸತ್ತುದ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಿ. ನಿಮ್ಮ ಅಜ್ಜ ಪಣಜ ಸತ್ತುದ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಿ. ನಿಮ್ಮ ತಾಯಿ ಸತ್ತುದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಿ. ನಿಮ್ಮ ತಾಯಿಯ ತಾಯಿ ಸತ್ತುದ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಿ. ನಿಮ್ಮ ಆಯಿ ಪಣಜಿ ಸತ್ತುದ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಿ. ನಿನ್ನ ಸತಿ ಸುತರ ಒಡಹುಟ್ಟಿದ ಬಂಧುಗಳು ಸ್ನೇಹಿತರು ಬೀಗರು ಮೊದಲಾದ ಸಕಲ ಲೋಕಾದಿ ಲೋಕಂಗಳು ನಿನ್ನ ಕಣ್ಣ ಮುಂದೆ ವೃಕ್ಷದ ಪರ್ಣಗಳು ಉದುರಿದ ಹಾಗೆ ಸಕಲರು ಅಳಿದು ಹೋಗುವದು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಿ. ಇದಲ್ಲದೆ ದೃಷ್ಟ. ಒಬ್ಬ ರೋಮ ಋಷಿಗೆ ಮೂರುವರೆ ಕೋಟಿ ರೋಮಂಗಳು ಉದು

ರಿದಲ್ಲಿ ಆ ರೋಮ ಋಷಿ ಎಂಬ ಮುನೀಶ್ವರನು ಪ್ರಳಯವಾಗುವನು. ಮತ್ತೆ ದೇವಲೋಕದ ಸನಕ ಸನಂದಾದಿ ಮುನಿಜನಂಗಳು ಅನಂತಕೋಟಿ ಋಷಿಗಳು ಬ್ರಹ್ಮ ವಿಷ್ಣು ರುದ್ರ ಈಶ್ವರ ಸದಾಶಿವ ಮೊದಲಾದ ಮೂವತ್ತು ಮೂರು ಕೋಟಿ ದೇವರ್ಕಳು ಇಂತಿವರೆಲ್ಲರು ಎತ್ತಲಾನು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮರ ಣಕ್ಕೊಳಗಾದುವನು ವೇದಾಗಮ ಶಾಸ್ತ್ರ ಪುರಾಣ ಶೃತಿ ಪ್ರಮಾಣಂಗ ಳಿಂದ ಮತ್ತಂ ಹರಗುರು ಪುರಾತನರ ವಾಕ್ಯಂಗಳಿಂದ ನಿನ್ನ ಉಭಯ ಕರ್ಣದಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಿ. ಇಂತಿವೆಲ್ಲವನು ಕಂಡು ಕೇಳಿ ಗಾಢನಿದ್ರೆಯ ಮನುಷ್ಯನ ಹಾಗೆ ನಿನ್ನ ನಿಜಸ್ವರೂಪವನು ಮರೆದು ತ್ರಿವಿಧ ಮಲವ ಕಚ್ಚಿ ಶುನಿ ಸೂಕರನ ಹಾಗೆ ಕಚ್ಚಿ ಕಡಿದಾಡಿ ಸತ್ತು ಹೋಗುವ ವ್ಯರ್ಥಗೇಡಿ ಮೂಳ ಹೊಲೆ ಮಾದಿಗರ ಕಿವಿ ಹರಿದು ಕಣ್ಣಾಗುಡ್ಡಿಯ ಮೆಟ್ಟಿ ನೆತ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಮೂರು ಪಟ್ಟೆಯನೆ ಕೆತ್ತಿ ಅವನ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಹೆಂಡಗಾರನ ಮುಖ ದಿಂದೆ ಲೊಟ್ಟ ಲೊಟ್ಟನೆ ಉಗುಳಿಸಿ ಪಡುವಲ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಅಟ್ಟೆಂದ ಕಾಣಾ ವೀರಾಧಿ ವೀರ ನಿಮ್ಮ ಶರಣ ಕಾಡಿನೊಳಗಾದ ಶಂಕರಪ್ರಿಯ ಚನ್ನಕದಂ ಬಲಿಂಗ ನಿರ್ಮಾಯಪ್ರಭುವೇ.

೨೪. ಅಸ್ತಿ ಭಾತಿ ಎಂಬ ಎನ್ನ ಸತ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾಮರೂಪು ಎಂಬ ಹುಸಿ ಎಂತು ಜನಿಸಿತ್ತೆಂದರಿಯೆನಯ್ಯ. ಇಲ್ಲದ ಹೆಸರುಗಳ ಬಿತ್ತಿಯ ಚಿತ್ತಾರದಂತೆ ದೇಹ ನಾಮವೀ ತೆರನೆಂದರಿಯದೆ ತೊಳಲಿ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದೆ ನಯ್ಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಸಂಗಯ್ಯ ಸಂಸಾರಬಂಧನವೆನಗಿದೇ ಕಂಡಯ್ಯ.

ಅರ್ಥಃ— ಪರಬ್ರಹ್ಮವು ಎಂದೂ ಉಂಟಾದುದು ಚಿತ್ಪ್ರಕಾಶವನು ಳ್ಳುದು ಎಂಬುದೀಗ ಅಸ್ತಿ ಭಾತಿ ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕರ್ಥ. ಅಂತು ಸತ್ತು ಚಿತ್ತಾ ನಂದ ನಿತ್ಯವನುಳ್ಳ ಪರಶಿವನು ಲೀಲೆಯಿಂದ ಚಿಚ್ಛೈತನ್ಯಾಂಶ ಕಲೆ ಯೊಂದ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿ ಆತ್ಮನಾಯಿತ್ತು. ಅಂತಾದ ಆತ್ಮಂಗೆ ಅಹಂಮಮ ತೆಯನೆಯ್ದಿಪ್ಪ ಮರವೆಯಂ ಪುಟ್ಟಿಸಲು ಆ ಮರವೆಯಿಂದ ನಾಮರೂ ಪಾದ ಹುಸಿದೇಹ ಹುಟ್ಟಿ ಆತ್ಮಂಗೆ ಅದೇ ಸಂಬಂಧವಾಗಲು ಆ ದೇಹ ಸಂಸಾರ ಬಂಧ ಹುಸಿ ಎಂದರಿಯದೆ ಪರಿಭವಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿಪ್ಪ ಜೀವಿಗಳು ತಾವು ಶಿವಾಂಶಿಕರೆಂದರಿಯರು ತಮಗೆ ಈ ದೇಹ ಸಂಬಂಧವೆಂತಾಯಿತ್ತೆಂ ಬುದ ತಿಳಿಯಲರಿಯರೆಂಬುದೀ ವಚನದ ತಾತ್ಪರ್ಯಾರ್ಥ.

೨೫. ಅನಂತಕಾಲ ನಿತ್ಯವೆಂಬಿರಿ. ಸಂಸಾರ ಇದು ಹುಸಿ, ಇದು ಹುಸಿ ಕಂಡ್ಯಾ ಎಲವೋ. ಇಂದಿನಿಂದಿನ ಸುಖ ಇಂದಿಂಗೆ ಪರಿಣಾಮ.

ದಿನದಿನದ ಸುಖ ಹುಸಿ ಕಂಡ್ಯಾ ಎಲವೋ. ಘನಘನವೆಂಬ ರೂಪಿಂಗೆ ಗತಿ ಇಲ್ಲವಯ್ಯ ಮಹಾಲಿಂಗಕಲ್ಲೇಶ್ವರನಲ್ಲಿ ತಿಳಿದು ನೋಡಾ ಎಲವೋ.

೨೬. ಜಾತಸ್ಯ ಮರಣಂ ಆವಂಗೆಯೂ ತಪ್ಪದು. ಅರಿದು ಮರೆಯ ಬೇಡಯ್ಯ. ಉರಗನ ಬಾಯ ಕಪ್ಪೆಯಂತೆ ಸಂಸಾರ ಹೆರೆಗೊಳುತ್ತಿರ್ದ ರಲ್ಲಾ. ರೋಮಜರು ಮೀನಜರು ಕಾಲಕಲ್ಪಿತಕ್ಕೊಳಗಾದರು. ಮಹಾ ಲಿಂಗ ಗಜೇಶ್ವರಯ್ಯನೊಬ್ಬನೇ ಶಾಶ್ವತನು.

೨೭. ಎಲುವಿನ ಹಂಜರ, ಕರುಳಿನ ಜಾಳಿಗೆ, ಅಮೇಧ್ಯದ ಹುತ್ತ, ಮೂತ್ರದ ಭಾವಿ, ಶ್ಲೇಷ್ಮದ ಕೆಸರು, ಕೀವಿನ ಸೊನೆ, ನೆತ್ತರದ ಮಡು, ನಾಡಿಗಳ ಸುತ್ತುವಳ್ಳಿ, ನರವಿನ ನೆಣಜಂತ್ರ, ಮಾಂಸ ಪುಟ್ಟಿಯ ತಿಪ್ಪೆ, ಕಿಸುಕುಳದ ಹೇಸಿಕೆ, ಅತಿಹ್ಯೇಯದ ಮಲಿನ ಅಸ್ತಿ ರೋಮ ತೊಗಲ ಪಾಕುಳ, ಕ್ರಿಮಿಯ ಸಂಕುಳ, ಉತ್ಪತ್ತಿ ಸ್ಥಿತಿ ಲಯದ ಬೀಜ, ರೇತರಜಸ್ಸಿನ ಜನಕ, ಆಧಿವ್ಯಾಧಿಯ ತವರ್ಮನೆ, ವಿಷಯಭಯ, ದುಃಖದಾಗರ, ಮೋಹ ದಬಲೆ, ತೋರಿ ಕೆಡುವ ತನು ಇದ ನೀನೆಂದು ನಿನ್ನದೆಂದು ಮಾಡಬಾರದ ಪಾಪವ ಮಾಡಿ ಮುಚ್ಚಿ ಹುಸಿ ಹೊದಿಸಿ ಈ ದೇಹಂಗೊಂಡು ಮರುಗುವೆ. ಅಘೋರನರಕದಲ್ಲಿಕ್ಕುವಾಗ ಅಡ್ಡ ಬಪ್ಪವರಾರೋ? ಅಹಂಮಮತೆಯ ಬಿಟ್ಟು ಸೋಹಂಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ಮಿನ್ ಎಂದು ಕೇಡಿಲ್ಲದ ಪದವಿಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಾ ಮರುಳೇ. ಬೇಡ, ಕೆಡುವೆ, ನಿನ್ನ ನೀ ತಿಳಿದು ನೋಡಾ ಸಿಮ್ಮಲಿಗೆಯ ಚನ್ನರಾಮಾ.

೨೮. ಶಿವಶಿವಾ, ಈ ಮಾಯಾ ಸಂಸಾರ ಸಂಬಂಧಯುಕ್ತವಾದ ದೇಹದ ಸುಖವ ಹೇಳಲಂಜುವೆ. ಬಲ್ಲರೆ ಹೇಳಿರಿ. ಅರಿಯದಿದ್ದರೆ ಕೇಳಿರಿ. ಈ ದೇಹದ ವಿಸ್ತಾರವ ಪೇಳ್ವೆ. ಎಲೇ ಮರುಳು ಮಾನವ ರಿರಾ, ಲಾಲಿಸಿ ಕೇಳಿರಿ. ಎಲುವಿನ ಕಂಭ, ಎಲುವಿನ ತೊಲೆಗಳು, ಸಂದೆಲುಗಳೇ ಬಿಗಿ ಮೊಳೆಗಳು, ಕರುಳು ಜಾಳಿಗೆ ಬಿಗಿ ಜಂತಿಗಳು, ಬರಿಕೆ ಎಲುಗಳು ಜಂತಿಗಳು, ಬೆರಳೆಲುಗಳೇ ಚಿಲಿಕಿಗಳು, ಇಂತೀಗೃ ಹಕ್ಕೆ ಮಾಂಸದ ಮೇಲುಮುದ್ದೆಗಳು, ರಕ್ತದ ಸಾರಣೆಗಳು, ಮಜ್ಜದ ಮಡುಗಳು, ಕೀವಿನ ಕುಳಿಗಳು, ಪಿತ್ತದ ಕೊಂಡಗಳು, ಶ್ರೋಣಿತದ ಕಾವ ಲಿಗಳು, ಮೂತ್ರದ ಹಳ್ಳಗಳು, ಅಮೇಧ್ಯದ ಹುತ್ತಗಳು, ಹುಳುವಿನ ಡೋಣಿಗಳು, ಜಂತಿನ ಬಣಬೆಗಳು, ಇಂತಪ್ಪ ಗೃಹಕ್ಕೆ ಎಂಟು ರವಕ್ಕಿಗಳು, ಬಾಯಿ ಎಂಬುದೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ದಾರವಾಜವು, ಇಂತೀ ಮರಾಚಾರಯು

ಕ್ತ್ರವಾದ ದೇಹವೆಂಬ ಗೃಹಕ್ಕೆ ಮೂವರು ಕರ್ತೃಗಳಾಗಿಹರು. ಅವರು ಆರೆಂದಡೆ, ಹೊನ್ನೊಂದುಭೂತ, ಹೆಣ್ಣೊಂದುಭೂತ ಮಣ್ಣೊಂದುಭೂತ ಇಂತೀ ತ್ರಿವಿಧ ಭೂತಸ್ವರೂಪವಾದ ಬ್ರಹ್ಮ ವಿಷ್ಣು ರುದ್ರರೆಂಬ ತ್ರಿದೇವತೆಗಳು. ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ, ಹೊನ್ನುರುದ್ರನ ಹಂಗು. ಹೆಣ್ಣು ವಿಷ್ಣುವಿನ ಹಂಗು, ಮಣ್ಣು ಬ್ರಹ್ಮನ ಹಂಗು. ಇಂತಪ್ಪ ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳ ಹಂಗಿನಿಂದಾದ ದೇಹವು ಮಿಥ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದು ವಿಸರ್ಜಿಸಲರಿಯವೆ ಅನಿತ್ಯದೇಹದ ಸುಖವನು ಮಚ್ಚಿ ಮರುಳಾಗಿ ಬಿಡಲಾರದೆ ಈ ಹೇಸಿಕೆ ಹೊಲೆಯ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಸಿಲ್ಕಿ ಮಲತ್ರಯದಾಸೆಗೆ ಹೊಡೆದಾಡಿ ಹೊತ್ತುಗಳೆದು ಸತ್ತು ಹೋಗುವ ಕತ್ತೆಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೆತ್ತಣ ಮುಕ್ತಿ ಹೇಳಾ. ಮುಂದೆ ಹೊಲೆಮಾದಿಗರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಶುನಿಸೂಕರ ಕುಕ್ಕುಟ ಬಸಿರಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಸದೆ ಬಿಡನೆಂದಾತ ನಿಮ್ಮ ಶರಣ ವೀರಾದಿವೀರ ಕಾಡಿನೊಳಗಾದ ಶಂಕರಪ್ರಿಯ ಚನ್ನಕದಂಬ ಲಿಂಗ ನಿರ್ಮಾಯಪ್ರಭುವೇ.

೨೯. ಎತ್ತಣ ಮಾಮರ ನೆತ್ತಣ ಕೋಗಿಲೆ, ಎತ್ತಣಿಂದೆತ್ತ ಸಂಬಂಧವಯ್ಯ! ಬೆಟ್ಟದ ನೆಲ್ಲಿಯಕಾಯಿ ಸಮುದ್ರದ ಉಪ್ಪು ಎತ್ತಣಿಂದೆತ್ತ ಸಂಬಂಧ! ಗುಹೇಶ್ವರಲಿಂಗಕ್ಕೆಯೂ ಎನಗೆಯೂ ಎತ್ತಣಿಂದೆತ್ತ ಸಂಬಂಧವಯ್ಯ!

೩೦. ನೆನೆವ ಮನಕ್ಕೆ ಹೊನ್ನ ತೋರಿದೆ. ನೋಡುವ ಕಂಗಳಿಗೆ ಹೆಣ್ಣು ತೋರಿದೆ. ಪೂಜಿಸುವ ಕೈಗೆ ಮಣ್ಣು ತೋರಿದೆ. ಇಂತೀ ತ್ರಿವಿಧಕ್ಕೆ ತ್ರಿವಿಧವ ತೋರಿ ನೀ ಬೇರಾದ ಬಿನ್ನಾಣಕ್ಕೆ ಬೆರಗಾದೆನೈ ಅಮರಗುಂಡಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೩೧. ತನುವಿಕಾರ ಮನವಿಕಾರ ಜನನಮರಣ ಸ್ಥಿತಿಕಾರಣ ಹೊನ್ನ ತೋರಿದೆ. ಜಗದ ಕಣ್ಣು ಮೊದಲಿಂಗೆ ಹೆಣ್ಣು ಸುಳಿಸಿದೆ. ಜಗದ ಕಣ್ಣು ಮೊದಲಿಂಗೆ ಮಣ್ಣು ಹರಹಿದೆ. ಜಗದ ಕಣ್ಣು ಮೊದಲಿಂಗೆ ತನುವ ತಪ್ಪಿಸಿ ಜಗವ ಸಂಸಾರಕ್ಕೊಪ್ಪಿಸಿ ನುಣ್ಣನೆ ಹೋದೆ ಉಪಾಯದಿ ದೇವರಾಯ ಸೊಡ್ಡಳಾ.

೩೨. ಊರ ಸೀರೆಗೆ ಅಸಗ ತಡಬಡಗೊಂಬಂತೆ, ಹೊನ್ನೆನ್ನದು, ಹೆಣ್ಣೆನ್ನದು, ಮಣ್ಣೆನ್ನದು ಎಂದು ನೆನನೆನೆದು ನಿಮ್ಮನರಿಯದ ಕಾರಣ ಕೆಮ್ಮನೆ ಕೆಟ್ಟೆನಯ್ಯ ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೩೩. ಗುಬ್ಬಿ ಹೆರರ ಮನೆ ತನ್ನ ಮನೆ ಎಂಬಂತೆ, ಧರೆ ಧನ ವನಿತೆಯರೆನ್ನವರು ತನ್ನವರೆಂದು ಹೋರಿ ಹೋರಿ ಸಾವುತ್ತಿದ್ದೆ, ಜೀವ ಸರ್ವಕರ್ತೃ ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗಯ್ಯನೆಂದರಿಯದೆ.

೩೪. ಕಾಯದೊಳಗೆ ಕಾಯವಾಗಿರ್ದೆಯಲ್ಲಾ ಹಂಸಾ! ಸಂಸಾರ ಮಾಯಾಪಾಶವ ಬಿಡಲೊಲ್ಲದೆ ಡಿಂಬವ ನೆಚ್ಚಿ ಕೆಟ್ಟೆಯಲ್ಲಾ ಹಂಸಾ! ಜೀವಶೂನ್ಯವಾಗಿ ಕೂಡಲಸಂಗನ ಶರಣರು ಲಿಂಗವಾಗಿ ಹೋದುದನರಿಯಾ ಹಂಸಾ!

೩೫. ಸಂಸಾರವೆಂಬ ರಾಹುವಿನ ಅಣಲೊಳಗೆ ಇದ್ದೆನಯ್ಯ. ಆವಾಗ ನುಂಗಿತ್ತೆಂದರಿಯೆನಯ್ಯ. ಆವಾಗ ಉರುಳಿತ್ತೆಂದರಿಯೆನಯ್ಯ. ಆವಾಗ ಮರಣವಾದಿಹಿತೆಂದರಿಯೆನಯ್ಯ. ಇದರ ಬಾಯೊಳಗಣಿಂದ ಎನ್ನ ಕಡೆಗೆ ತಗೆವು ಕಾಯಯ್ಯ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿನಾಥಯ್ಯ.

೩೬. ಬಂದ ಯೋನಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ದುಃಖವನೆಂದೆಂದಿಗೂ ನಾನು ಕಳೆಯಲರಿಯೆ. ಇನ್ನು ಎಂಬತ್ತುನಾಲ್ಕುಲಕ್ಷವೆಂದರೆ ನಾನಿನ್ನೇವೆನಯ್ಯ. ಒಂದುವನರಿಯದ ಒಂದುವನರಿಯದ ಶಿಶುವಾನು ನೊಂದೆನಯ್ಯ, ಬೆಂದೆನಯ್ಯ. ಎನ್ನ ಕಂದ ಬಾರೆಂದು ಕಂಬನಿಯ ತೊಡೆದೆತ್ತಿ ಆನಂದದಿಂದ ಕಣ್ದೆರೆ ಉಳಿಯುಮೇಶ್ವರಾ.

೩೭. ತ್ರಿಭುವನವೆಂಬ ಪಂಜರದೊಳಗೆ ಸಂಸಾರಚಕ್ರದಲ್ಲಿ ಹೊನ್ನು ಪ್ರಾಣವೇ ಪ್ರಾಣವಾಗಿ, ಹೆಣ್ಣು ಪ್ರಾಣವೇ ಪ್ರಾಣವಾಗಿ, ಮಣ್ಣು ಪ್ರಾಣವೇ ಪ್ರಾಣವಾಗಿ, ಈ ಸುಖದ ಸೊಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಈಸಿಯಾಡುತ್ತಿದ್ದಿರಲ್ಲಾ ಬಹುವಿಧದ ವ್ಯವಹಾರ ವೇಧಿಸಿದವರು ಗುಹೇಶ್ವರಾ.

೩೮. ಹಿಂದಾದ ದುಃಖವನು ಮುಂದಾದ ಸುಖವನು ಮರೆದೆಯಲ್ಲಾ. ಯಜಮಾನ ನೀವಾದ ಕಾರಣ ಬಂಧನಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಯಿತ್ತಲ್ಲ. ಹೇಮ ಭೂಮಿ ಕಾಮಿನಿಯರೆಂಬ ಸಂಕೊಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸಿದಿರಲ್ಲಾ. ಅರಿಷಡ್ವರ್ಗವೆಂಬ ದಂಡದಲ್ಲಿ ದಂಡಿಸಿದಿರಲ್ಲಾ. ಇನ್ನು ಮರೆಯದಿರು ಉರಿಲಿಂಗಪೆದ್ದಿಪ್ರಿಯವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನ.

೩೯. ಮುಗಿಲಿಗಿಟ್ಟ ಕೋಲು ಮುಗಿಲ ಮುಟ್ಟದೆ ಮರಳಿ ಬಿದ್ದಂತೆ, ಏರಿಜಾರಿ ಬೀಳುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳತ್ತಲಾರು ಬಲ್ಲರೊ. ಹೊನ್ನು ಹೆಣ್ಣು

ಮಣ್ಣೆಂಬ ಬಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದವರತ್ತಲಾರು ಬಲ್ಲರೋ. ಗುಹೇಶ್ವರ ನಿಮ್ಮ ಬಂದಿವಿಡಿದು ಸಯಬಂದಿಯಾದೆನು.

೪೦. ಉದಯುದಲ್ಲಿ ನಿಚ್ಚ ನಿಚ್ಚ ಹುಟ್ಟುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಅಸ್ತಮಾನದಲ್ಲಿ ನಿಚ್ಚ ನಿಚ್ಚ ಮರಣವಾಯಿತ್ತಲ್ಲಾ. ಇವರಂತವನಾರೂ ತಿಳಿಯಲರಿಯದೆ ಅಜ್ಞಾನಿಗಳಾಗಿ ಹೋದರಲ್ಲಾ ಎಲ್ಲರೂ ಚಿಕ್ಕಯ್ಯಪ್ರಿಯ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗ ಇಲ್ಲ ಇಲ್ಲ ನಿಲ್ಲುವಾಣು.

ಮಾಯೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸು.

೧. ನಾನೊಂದ ನೆನೆದರೆ, ತಾನೊಂದ ನೆನೆವುದು. ನಾನಿತ್ತಲೆಳೆದರೆ, ತಾನತ್ತಲೆಳೆವುದು. ತಾ ಬೇರೆ ಎನ್ನನಳಲಿಸಿ ಕಾಡಿತ್ತು. ತಾ ಬೇರೆ ಎನ್ನ ಬಳಲಿಸಿ ಕಾಡಿತ್ತು. ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವನ ಕೂಡಿಹೆನೆಂದರೆ ತಾನೆನ್ನ ಮುಂದುಗೆಡಿಸಿತ್ತು ಮಾಯೆ.

೨. ಇಂದಿಂಗೆಂತು ನಾಳಿಂಗೆಂತು ಬೆಂದೊಡಲ ಹೊರೆಯ ಹೊತ್ತಿತ್ತೆನ್ನ ಸಂಸಾರ. ಹಿಂದೆ ನಾನಾ ಯೋನಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದೆನೆಂಬ ಹೇಯವಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಮುಕ್ತಿಯಾಗಬೇಕೆಂಬ ಯುಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಎಂದೆಂದು ಸದಾಶಿವನ ಕುಂದದೆ ನೆನೆಯಲೀಯದೆ, ಕೊಂದುದಯ್ಯ ಈ ಮಾಯೆ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೩. ಕಾಯವ ನಿಶ್ಚೈಸಲಿಲ್ಲ, ಜೀವವ ನಿಶ್ಚೈಸಲಿಲ್ಲ. ಕಾಯ ಜೀವಕ್ಕೆಂತು ನೆಲೆ ಇಲ್ಲವಯ್ಯ. ಸುಖವ ನಿಶ್ಚೈಸಲಿಲ್ಲ, ದುಃಖವ ನಿಶ್ಚೈಸಲಿಲ್ಲ. ಸುಖ ದುಃಖಗಳೆಂಬವಕ್ಕೆಂತು ನೆಲೆ ಇಲ್ಲವಯ್ಯ. ರಾಜ್ಯವ ನಿಶ್ಚೈಸಲಿಲ್ಲ, ಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ನಿಶ್ಚೈಸಲಿಲ್ಲ. ಅಭ್ರಚ್ಛಾಯೆ. ಮಾಯಾ ಮೋಹ ಮಹೇಂದ್ರಜಾಲವೋ. ಎನ್ನದು ಮನೆ, ಎನ್ನದು ಧನ, ಎನ್ನದು ಸ್ತ್ರೀ ಎಂಬುದೆಲ್ಲವೂ ಕನಸಿನ ಕಂಡ ಸಿರಿ. ಕಣ್ಣು ತೆರೆದರೆ ಹೋದಂತೆ. ಹಾಲುಳ್ಳಲ್ಲಿ ಮಾಡು. ಗಾಳಿ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ತೂರಿಕೊಳ್ಳಿ. ಬಳಿಕರಿಸಿದರುಂಟೇ ಪರಮ ಸುಖವು? ನಿಜಗುರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಕಪಿಲ ಸಿದ್ಧಮಲ್ಲೇಶ್ವರನಲ್ಲಿ ಹರಿಗೋಲ ಪಡೆದಲ್ಲಿ ತೊರೆಯ ದಾಂಟಿಕೊಳ್ಳಿ ಭೋ.

೪. ಅರಿದಿಹೆನೆಂಬ ಅವಸ್ಥೆ ಇದ್ದರೇನು? ಮತ್ತೆ ಮರವೆಗೆ ಕಾರಣ ವಾದ ಸಂಸಾರದ ಕಾಯ ಕಳವಳಕ್ಕೊಳಗಾದರೆ ಮಾಯೆ ಮನವನೆಡೆ ಗೊಂಡಿತ್ತು. ಮಾಯೆ ಮನವನೆಡೆಗೊಂಡಲ್ಲಿ ಅರಿವು ಜಾರಿತ್ತು. ಮರಹು ಘನವಾಯಿತ್ತು. ಅರಿವುದಿನ್ನಾರ ಹೇಳಾ. ಕಯ್ಯ ತುತ್ತು ಬಾಯಿಗೆ ಬಾರದಂ ತಾಯಿತ್ತು. ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಯ ಲಿಂಗ, ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಯ ಜಂಗಮ, ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಸಾದ? ಅಕಟಕಟಾ, ಹಾಸಿಯ ಹಿಡಿದು ಹೀನವಾದರು ನಿಜಗುರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರಾ ನಿನ್ನನರಿಯದ ಭವಭಾರಿಗಳು.

೫. ಹೊನ್ನು ಹೆಣ್ಣು ಮಣ್ಣೆಂಬ ಸೊಕ್ಕನಿಕ್ಕಿಸಿ ಕೆಡಹಿದನಯ್ಯ ಜೀವರ ಮುಕ್ಕಣ್ಣ ಶಿವನು. ಕಾಲನಿಗೊಪ್ಪಿಸಿ, ಜಗವ ಠಕ್ಕಿಸಿ, ಮಿಕ್ಕು ಮೀರಿ ಹೋದನಯ್ಯ ಶಿವನು, ನಿಜಗುರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರನು.

೬. ಜಗವಗಲದ ಮಾಯಾಜಾಲವ ಹಿಡಿದು ಕಾಲನೆಂಬ ಜಾಲ ಗಾರ ಮಾಯಾಜಾಲವ ಬೀಸಿದ ನೋಡಯ್ಯ. ಆ ಜಾಲಕ್ಕೆ ಹೊರ ಗಾದವರನೊಬ್ಬರನೂ ಕಾಣೆ. ಬಲ್ಲ ಬಲ್ಲಿದರೆಂಬವರೆಲ್ಲರ ಬಲೆಯ ಕಲ್ಲಿ ನೊಳಗೆ ತುಂಬಿದ. ಕಾಲ ಕಾಲನ ಬಲೆಯೊಳಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಬೇಳುವೆಗೊಳು ತ್ತಿದೆ ಜಗವೆಲ್ಲ. ನಿಜಗುರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರನು ತನ್ನವರಿಗೆ ಮೇಲಾರೈಕೆಯಾಗಿಹನು.

೭. ತರಗೆಲೆಯ ಮೆದ್ದು ತಪವಿದ್ದರೂ ಬಿಡದು ಮಾಯೆ. ಗಾಳಿಯ ಆಹಾರವ ಕೊಂಡು ಗುಹೆಯ ಹೊಕ್ಕಡೆಯೂ ಬಿಡದು ಮಾಯೆ. ತನು ವಿನ ವ್ಯಾಪಾರ ಮನದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಕುಳವಾಗಿ ಕಾಡಿತ್ತು ಮಾಯೆ. ಆವಾವ ಪರಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಘಾತಿಸಿ, ಕೊಲ್ಲುತ್ತಿದೆ ಮಾಯೆ. ಈ ಪರಿಯ ಬಾಧೆ ಯಲ್ಲಿ ಬಳಲುತ್ತಿದೆ ಜಗವೆಲ್ಲ. ನಿಜಗುರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರಾ, ನಿನ್ನವರ ನೀ ಮಾಯಾ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಬಾಧೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಲದಂತೆ ಮಾಡಯ್ಯ ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮ.

೮. ಗಂಡಿಂಗೆ ಹೆಣ್ಣು ರೂಪಾಗಿ ಕಾಡಿತ್ತು ಮಾಯೆ. ಹೆಣ್ಣಿಂಗೆ ಗಂಡು ರೂಪಾಗಿ ಕಾಡಿತ್ತು ಮಾಯೆ. ಆ ಹೆಣ್ಣು ಗಂಡಿಂಗೆ ಸುತ ರೂಪಾಗಿ ಕಾಡಿತ್ತು ಮಾಯೆ. ಮಣ್ಣು ಹೊನ್ನಾಗಿ ಕಾಡಿತ್ತು ಮಾಯೆ. ಈ ತೂಳದ ಮೇಳದ ಜಗವನಾಳಿ ಗೊಂಡಿತ್ತು ಮಾಯೆ. ಈ ಮಾಯೆ ಎಲ್ಲರ ಮೋಹಿಸಿ ಹಲ್ಲು ಕಿತ್ತು ತರಕಟ ಕಾಡಿತ್ತು. ನಿಜಗುರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರಾ, ನಿಮ್ಮ ಶರಣರಲ್ಲದವರ ಹುಲ್ಲಿಂದ ಕಡೆ ಮಾಡಿತ್ತು ಮಾಯೆ.

೯. ನೋಡಿರೋ, ನೋಡಿರೋ ಪೂರ್ವದತ್ತವ! ವರುಣ ಹೆಳವ, ರವಿಕುಷ್ಠ, ಶುಕ್ರನಂಧಕ, ಶನಿಗೆ ಸಂಕೊಲೆ, ಬಲಿಗೆ ಬಂಧನ, ಸೀತೆಗೆ ಸೆರೆ, ಹದಿ ಹಂದಿಯಾದ, ಅರ್ಹಂಗೆ ಲಜ್ಜೆ, ಬ್ರಹ್ಮನ ಶಿರ ಹೋಯಿತ್ತು, ಬಲ್ಲಿದನೆಂಬವನ ಕೊಡೆವಿಡಿಸದೇ ವಿಧಿ? ಜತ್ತಕನೆಂಬವನ ಕತ್ತೆಯ ಮಾಡಿತ್ತು, ದಶಮುಖನ ನಾಯಡೋಣಿಯಲ್ಲಿ ಉಣಿಸಿತ್ತು, ದೇವೇಂದ್ರನ ಮೆಯ್ಯ ನಾಣುಗೆಡಿಸಿತ್ತು. ಶೂದ್ರಕನ ತಲೆಯ ಕಂಚಿಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಮೆರಿಸಿತ್ತು. ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವ ನೀಮಾಡಿದ ಮಾಯೆ ಅನಂತರನಳಿಗೊಂಡಿತ್ತು.

೧೦. ಹಂದೆಯ ದಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿಸಿಕೊಂಡ ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷ. ಅರೆವಾಗಿದುಗುರುಗೊನೆಯಲ್ಲಿ ಸೀಳಿಸಿಕೊಂಡ ಹಿರಣ್ಯಕಶ್ಯಪು. ತಳಿಗೆಗೆ ತಲೆಗೊಟ್ಟ ಶಿಸುಪಾಲಕ. ಕುಮಾರಿಯ ಕಯ್ಯಲ್ಲಿ ಹೊಡಿಸಿಕೊಂಡ ಮಹಿಷಾಸುರ. ಕಪಿಯ ಬಾಲದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡ ರಾವಣ. ಹೊಲೆಯಂಗಾಳಾದ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ. ಜೂಜಿಂದ ಭಂಗಿತರಾದರು ಪಾಂಡವರು. ದುರ್ವಾಸನಿಂದ ಸಮಃಚಿತ್ತನಾದನು ಪುರಂದರನು. ತಾಯ ತಲೆತಿವಿದ ಪರುಶುರಾಮನು. ಸತಿ ಹೇಳಿದ್ದ ಕೇಳಿದ ಶ್ರೀರಾಮ. ಹಕ್ಕಿಯಿಂದ ಒಪ್ಪಂಗೆಟ್ಟ ದೇವೇಂದ್ರ. ದರಿದ್ರನಾದ ಕರ್ಣ. ಮಡುವ ಹೊಕ್ಕಡಗಿದ ದುರ್ಯೋಧನ. ಕೇಡಿಂಗೆ ಮುಂದಾದರು ಭೀಷ್ಮರು. ವೇಶಿಯ ಮನೆಯ ಕಂಬಿಯ ಹೊತ್ತ ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯ ಕಲ್ಯಾಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಗುಂಡಾದ ವ್ಯಾಳಿ. ಬೆಳ್ಳಿ ಕಂಡುಲದ ಕೆರೆಯ ಹೊಕ್ಕ ಕೋರಂಟಕ. ಚಕ್ರಕ್ಕೆ ತಲೆಕೊಟ್ಟ ನಾಗಾರ್ಜುನ. ಹಗೆಯ, ಕಂಪಲ ಹೊಕ್ಕ ರತ್ನಘೋಷ. ರಾಹುವಿಗೊಳಗಾದ ಚಂದ್ರ. ಕಟ್ಟಿಂಗೊಳಗಾದ ಸಮುದ್ರ. ಶಿರವ ಹೋಗಾಡಿಸಿಕೊಂಡ ಬ್ರಹ್ಮ. ಕಾಲಿಂದ ಮರಣವಾಯಿತ್ತು ಕೃಷ್ಣಂಗೆ. ನೀರಿಂದ ಕೆಟ್ಟ ಚೌಡಲಯ್ಯ. ಪುತ್ರರಿಂದ ಕೆಟ್ಟ ದಶರಥ. ಅಭಿಮಾನದಿಂ ಕೆಟ್ಟ ಅಭಿಮನ್ಯು. ವಿಧಿಯಿಂದ ಕೆಟ್ಟ ಶೂದ್ರಿಕ. ನಿದ್ರೆಯಿಂ ಕೆಟ್ಟ ಕುಂಭಕರ್ಣ. ಸೀತೆಯಿಂ ಕೆಟ್ಟ ರಾವಣ. ಬಲಿಗೆ ಬಂಧನವಾಯಿತ್ತು. ಪಟ್ಟಕ್ಕೆ ನಿಂದ ವಿಭೀಷಣ. ಇದುಕಾರಣ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ, ನೀ ಮಾಡಿದ ಮಾಯೆಯ ಮಾಟವಾರನೂ ಅಳಿಗೊಳಿಸಿತ್ತು.

೧೧. ಉಚ್ಚಿಯ ಬಚ್ಚಲ ದೇವತೆಯ ಮಹಾ ಹಾವಳಿ ನೋಡಿರಣ್ಣಾ! ಕರಣ ಹಸಿಗೆಯ ನೋಡುವಣ್ಣಗಳ ಕಾಲಹಿಡಿದೆಳೆಯಿತು ಮಾಯೆ.

ಮಿಶ್ರಾರ್ಪಣವ ನೋಡುವಣ್ಣಗಳ ಮಿಃಊಸೆಯ ಹಿಡಿದು ಉಯ್ಯಾಲೆಯನಾಡಿಸಿತು ಮಾಯೆ. ಆತ್ಮಸ್ವರೂಪವನರಿವ ಅಣ್ಣಗಳ ತನಗಾಳುಮಾಡಿಕೊಂಡಿತು ಮಾಯೆ. ಶಿವಜ್ಞಾನವಮಾಡಿಹೆನೆಂಬ ಅಣ್ಣಗಳ ಕೀಳ ಮಾಡಿತು ಮಾಯೆ. ತತ್ವಸ್ವರೂಪವನರಿವ ಅಣ್ಣಗಳ ತನಗೆ ಮುದ್ದುಮಾಡಿ ಮೋಹಿಸಿ ಬತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿಲಿಸಿತು ಮಾಯೆ. ಮಂತ್ರಗೋಪ್ಯವ ನೋಡುವಣ್ಣಗಳ ಕುಟಿಲವೆಣ್ಣಿನ ಕುಮಂತ್ರಕ್ಕೆ ಸಿಲ್ಕಿಸಿ ಕಾಡಿತು ಮಾಯೆ. ಬರಿಯ ವೈರಾಗ್ಯವಂ ಮಾಡುವಣ್ಣಗಳ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮುಡಿಯ ಶೃಂಗರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿತು ಮಾಯೆ. ಜಪಧ್ಯಾನ ಮಾಡುವಣ್ಣಗಳ ಬಕಧ್ಯಾನ ಮಾಡಿಸಿತು ಮಾಯೆ. ಪ್ರಸಾದಲೇಹ್ಯವ ಮಾಡುವಣ್ಣಗಳ ಹೊಸ ಜವ್ವನೆಯರ ತುಟಿಯ ಲೋಳಿಯ ನೆಕ್ಕಿಸಿತು ಮಾಯೆ. ಬೆಡಗಿನ ವಚನವ ನೋಡುವಣ್ಣಗಳ ಸಖಿಯರ ತೊಡೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿತು ಮಾಯೆ. ವಚನವ ನೋಡುವಣ್ಣಗಳ ರಚನೆಗೆ ನಿಲಿಸಿತು ಮಾಯೆ. ಇದುಕಾರಣ ಇಚ್ಛೆಯ ನುಡಿದು ಕುತ್ಸಿತನಾಗಿ ಇರುವ ವಿರಕ್ತನಂತೆ, ಹೊಟ್ಟೆಯ ಹೊರೆದು ಹೊನ್ನು ಹೆಣ್ಣು ದೊರೆದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿಹ ಕರ್ಮಿ ಕಾಳ ಮೂಳರಿಗೆಲ್ಲಿಯದೋ ವಿರಕ್ತಿ ಘನಲಿಂಗಿಯ ಮೋಹದ ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ?

೧೨. ದೀಪದಂತಿಹ ಜನ್ಮ ಬಂದುದು ತಿಳಿಯಬಾರದು, ಹೋದುದು ತಿಳಿಯಬಾರದು. ಮೇಘದಂತಿಹ ಜನ್ಮ ಬಂದುದು ತಿಳಿಯಬಾರದು. ಹೋಹುದು ತಿಳಿಯಬಾರದು. ಶಿಶುವಿನಂತಿಹ ಜನ್ಮ ಬದುಕುವುದು ತಿಳಿಯದು ಬದುಕಿ ಬಾಳಿತೆಂಬುದು ತಿಳಿಯದು, ನೋಡಾ ಕಪಿಲ ಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೧೩. ಹರಿಯ ನುಂಗಿತ್ತು ಮಾಯೆ. ಅಜನ ನುಂಗಿತ್ತು ಮಾಯೆ. ಇಂದ್ರನ ನುಂಗಿತ್ತು ಮಾಯೆ. ಚಂದ್ರನ ನುಂಗಿತ್ತು ಮಾಯೆ. ಬಲ್ಲೆನೆಂಬ ಬಲುಗಯ್ಯರ ನುಂಗಿತ್ತು ಮಾಯೆ. ಅರಿಯೆನೆಂಬ ಅಜ್ಞಾನಿಗಳ ನುಂಗಿತ್ತು ಮಾಯೆ. ಈರೇಳು ಭುವನವನಾರಡಿಗೊಂಡಿತ್ತು ಮಾಯೆ. ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಯ್ಯ ಎನ್ನ ಮಾಯೆಯ ಮಾಣಿಸಾ ಕರುಣಿ.

೧೪. ಕಾಯಕ್ಕೆ ನೆಳಲಾಗಿ ಕಾಡಿತ್ತು ಮಾಯೆ. ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಮನವಾಗಿ ಕಾಡಿತ್ತು ಮಾಯೆ. ಮನಕ್ಕೆ ನೆನಹಾಗಿ ಕಾಡಿತ್ತು ಮಾಯೆ. ನೆನಹಿಂಗೆ ಅರಿವಾಗಿ ಕಾಡಿತ್ತು ಮಾಯೆ. ಜಗದ ಜಂಗುಳಿಗಳಿಗೆ ಬೆಂಗೋಲನೆತ್ತಿ ಕಾಡಿತ್ತು ಮಾಯೆ. ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ನೀನೊಡ್ಡಿದ ಮಾಯೆಯ ನಾರುಗೆಲಬಾರದು.

೧೫ ಒಡಲುಗೊಂಡ ಮಾನವರೆಲ್ಲ ನೀವು ಕೇಳಿರೋ. ಬಿಡದೆ ಕಾಡುವುದು ವಿಧಿ ಮೂರು ಲೋಕವನೆಲ್ಲ. ಒಡಲೊಡವೆಯನೊಲ್ಲೆನೆಂಬವರುಗಳಿಗೆ ತೊಡರನಿಕ್ಕಿತ್ತು ಮಾಯೆ. ಆರು ದರುಶನಕೆಲ್ಲ ಮಡದಿ ಮಕ್ಕಳನೊಲ್ಲೆನೆಂಬ ಹಿರಿಯರೆಲ್ಲರಿಗೆಲ್ಲ ತೊಡರನಿಕ್ಕಿತ್ತು ಮಾಯೆ. ಮೃಡ ಮೊದಲಾದ ಹರಿವಿರಿಂಚಿಗಳೆಲ್ಲನೂ ಕೋಡಗದಾಟವನಾಡಿಸುವಂತೆ ಆಡಿಸಿತ್ತು ಗುಹೇಶ್ವರಾ ನಿನ್ನ ಮಾಯೆ.

೧೬. ಅಡವಿಯ ಹೊಗಸಿತ್ತು. ಹುಡುಕು ನೀರಲದ್ದಿತ್ತು. ಜಡೆಗಟ್ಟಿ ಭಸ್ಮವ ತೊಡಿಸಿತ್ತು. ಎಡೆ ಪುಚ್ಚುಗೊಳಿಸಿತ್ತು. ಹಿಡಿದೊತ್ತಿ ಕೇಶವ ಕೀಳಿಸಿತ್ತು. ಹುಡಿ ಹುಚ್ಚುಗೊಳಿಸಿತ್ತು. ಊರೊಳಗೆಲ್ಲ ಈ ಬೆಡಗಿನ ಮಾಯೆಯ ಬಡಿಹೋರಿ ಸಮಯಿಗಳ ನುಡಿಗೆ ನಾಚುವೆನೆಂದನಂಬಿಗ ಚೌಡಯ್ಯ.

೧೭. ರೂಪಲ್ಲದವಳೊಡನಾಡಿ ವೃತ್ತ್ಯುವಿಪ್ಪ ಠಾವನರಿಯಬಾರದು. ಹಿತವೆಯಂತಿರ್ಪಳು. ಒತ್ತಿ ಕೆಡುಹುವನು ತೊಪ್ಪನೆ ಭೂಮಿಗೆ. ಅವಳಿಪ್ಪವ ಆಗಲುವ ತರವ ನೋಡಾ ಈ ಲೋಕದೊಳಗೆ ಎನ್ನ ಕಪಿಲ ಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿನಾಥ ದೇವರದೇವಾ.

---

೨. ಮೋಕ್ಷಪದವನ್ನು ಬಯಸು.

೧. ಚಂದ್ರಮನಂತೆ ಕಳೆ ಸಮನಿಸಿತ್ತೆನಗೆ. ಸಂಸಾರವೆಂಬ ರಾಹು ಸರ್ವಗ್ರಾಸಿಯಾಗಿ ನುಂಗಿತ್ತಯ್ಯ. ಇಂದೆನ್ನ ದೇಹಕ್ಕೆ ಗ್ರಹಣವಾಯಿತ್ತು. ಇನ್ನೆಂದಿಂಗೆ ಮೋಕ್ಷವಹುದೋ ಕೂಡಲ ಸಂಗಮದೇವಾ?

೨. ಎಂದೋ ಸಂಸಾರದಂದುಗ ಹಿಂಗುವದು? ಎಂದೋ ಮನದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮವಹುದೆನಗೆ? ಎಂದೊ? ಎಂದೋ? ಕೂಡಲಸಂಗಮ ದೇವಾ, ಇನ್ನೆಂದೊ? ಪರಮಸಂತೋಷದಲ್ಲಿಹುದೆನಗೆಂದೋ?

೩. ಸುಖವ ಪಡೆದೆನೆಂದು ಹಡೆದಡೆ, ನಿಬ್ಬೆಗದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ದುಃಖವು ಕೈಕೊಂಬುದು. ದುಃಖಕ್ಕೆ ಎಡೆ ಇಲ್ಲ. ಸಂಸಾರದೊಳಗಣ

ಸುಖವಿಂತುಟು. ಮತ್ತೆ ಕಡು ದುಃಖವನೆಂದಿಂಗೆ ನೀಗಿ, ಎಂದು ನಿನ್ನೊಡಗೂಡಿ ಬೇರಾಗದೆಂದಿಪ್ಪೆನೋ ಕಪಿಲ ಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ?

೪. ನಾನೆಲ್ಲಿಂದ ಬಂದೆ, ಎನಗೀ ದೇಹ ಬಂದ ಪರಿ ಆವುದು, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಎಯ್ದುವ ಗತಿಯಾವುದು, ಎಂಬ ನಿತ್ಯ ನಿತ್ಯ ವಿಚಾರ ಹುಟ್ಟುವ ವರೆಗೆ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಬಳಲಿಕೆ ಬಿಡದು. ನಿಜಗುರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರಾ ನೀವು ಬರಿಸಿದ ಭವಾಂತರದಲ್ಲಿ ಬರುತಿಹರಾಗಿ ನಾನು ಕಂಡು ಮರುಗುತ್ತಿರ್ದೆನು.

೫. ಎನ್ನ ಜೀವ ಮನ ಪ್ರಾಣಂಗಳಿಂದ ಸಮಸ್ತ ಯುಗಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರಬಾರದ ಯೋನಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದೆನಯ್ಯಾ. ಉಣಬಾರದಾಹಾರಂಗಳನುಂಡೆನಯ್ಯಾ. ಮಾಡಬಾರದ ವ್ಯವಹಾರವ ಮಾಡಿದೆನಯ್ಯಾ. ನುಡಿಯಬಾರದ ವಿವಾದವ ಮಾಡಿದೆನಯ್ಯಾ. ನಡೆಯಬಾರದ ಅನಾಚಾರದಲ್ಲಿ ನಡೆದೆನಯ್ಯಾ. ತಿರುಗಬಾರದ ದೇಶವ ತಿರುಗಿದೆನಯ್ಯಾ. ಹುಸಿಯನೆ ಮನೆಗಟ್ಟಿದೆನಯ್ಯಾ. ಹುಸಿಯನೆ ಹಾಸಿ ಹೊದ್ದೆನಯ್ಯಾ. ಹುಸಿಯನೆ ಆಭರಣವ ಮಾಡಿ ಸರ್ವಾಂಗಕ್ಕೆ ಆಚ್ಛಾದಿಸಿಕೊಂಡೆನಯ್ಯಾ. ಎಲೆ ದೇವಾ ನಿನ್ನೊಲುಮೆಯಿಂದ ಏನಾದಡಾಗಲಿ ಎನ್ನಲ್ಲಿ ನೋಡಿದಡೆ ಅಣುಮಾತ್ರ ಸುಗುಣವಿಲ್ಲಯ್ಯಾ. ಇನ್ನೆನಗೆ ಎಂದಿಂಗೆ ಮೋಕ್ಷವಹುದೋ ನಿಃಪ್ರಪಂಚ ನಿರಾತಂಕ ನಿರಾಲಂಬ ಮೂರ್ತಿ ಶ್ರೀಗುರುಲಿಂಗ ಜಂಗಮವೇ.

೬. ಜೀವವುಳ್ಳನ್ನಕ್ಕರ ಕ್ರೋಧದ ಮೂಲ. ಕಾಯವುಳ್ಳನ್ನಕ್ಕರ ಕಾಮದ ಮೂಲ. ಸಂಸಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಮೋಹವುಳ್ಳನ್ನಕ್ಕರ ಆಶೆಯ ಮೂಲ. ಇಂತಪ್ಪ ಆಶೆಯ ಕೆಡಿಸಿ ಮೋಕ್ಷದ ಲೇಸ ತೋರಿ ಬದುಕಿಸಾ ಕಪಿಲ ಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಯ್ಯಾ.

೭. ಶಿವಶಿವಾ ಈ ಮರುಳು ಮಾನವರ ನೇನೆಂಬೆನಯ್ಯಾ. ಎನ್ನ ಮನೆ ಎನ್ನ ಬದುಕು ಎನ್ನ ತಾಯಿ ಎನ್ನ ತಂದೆ ಎನ್ನ ಸತಿಸುತರು ಬಾಂಧವರು ಎಂದು ಮಚ್ಚಿ ನಚ್ಚಿ ಮರುಳಾಗಿದ್ದರಯ್ಯಾ. ಹಿಂದೆ ನಾನಾಯೋನಿಯಲ್ಲಿ ಆನೆ ಮೊದಲು ಇರುಹೆ ಕಡೆಯಾಗಿ ಒಂದೊಂದು ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಸಹಸ್ರವೇಳೆ ಸತ್ತು ಸಹಸ್ರವೇಳೆ ಹುಟ್ಟಿ ಬಂದಲ್ಲಿ ಆವಾಗ ನಿನಗೆ ತಾಯಿ ಯಾರು, ನಿನಗೆ ತಂದೆ ಯಾರು, ನಿನಗೆ ಸತಿಸುತ ಬಾಂಧವರು ಆರು ಬಲ್ಲರೆ ಹೇಳಿ, ಅರಿಯದಿದ್ದರೆ ಕೇಳಿ. ನಿನಗೆ ಶ್ರೀಗುರುವೇ ತಾಯಿ, ನಿನಗೆ

ಶ್ರೀಗುರುವೇ ತಂದೆ, ನಿನಗೆ ಶ್ರೀಗುರುವೇ ಸತಿಸುತರು ಬಂಧುಬಳಗವೆಂಬ ನಿರ್ಣಯವನು ಸಮ್ಯಜ್ಞಾನ ಗುರುಮುಖದಿಂ ತಿಳಿದು ವಿಚಾರಿಸಿಕೊಳಬಲ್ಲರೆ ಬಲ್ಲರೆಂಬೆ. ಈ ಭೇದವನರಿಯದೆ ಮಿಥ್ಯಾಸಂಸಾರದ ಮಾತಾಪಿತರು ಸತಿಸುತರು ಬಾಂಧವರು ತನುಮನಧನದ ಅಭಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಸಿಲ್ಕಿ ಸಟೆಯ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಹೊಡೆದಾಡಿ ಹೊತ್ತುಗಳೆದು ಸತ್ತು ಹೋಗುವ ಮಂಗಮನುಜರಿಗೆ ಇನ್ನೆಂದು ಮೋಕ್ಷವಹುದೋ? ಶಿವಶಿವಾ ಈ ಲೋಕದ ಅಭಿಮಾನವ ಬಿಟ್ಟು ಪರಲೋಕದ ಅಭಿಮಾನವ ಹಿಡಿವಾಪೇಕ್ಷೆ ಎಂದಿಗಹುದೋ? ಇವರ ಗುರುಲಿಂಗಜಂಗಮರ ಪುತ್ರರೆಂಬೆ, ಪುರಾತನರ ಮಗನೆಂಬೆ. ಇದಿಲ್ಲದಿರೆ ಕಿರಾತರ ಮಗನೆಂಬೆ, ನರಗುರಿಗಳ ಪುತ್ರರೆಂಬೆನೆಂದಾತ ವೀರಾದಿವೀರ ನಿಮ್ಮ ಶರಣ ಕಾಡಿನೊಳಗಾದ ಶಂಕರ ಪ್ರಿಯ ಚನ್ನಕದಂಬಲಿಂಗ ನಿರ್ಮಾಯ ಪ್ರಭುವೇ.

೮. ನೀರಕ್ಷೀರವ ಸಂದುಗಳ ಹಂಸೆ ಬಿಚ್ಚಬಲ್ಲದಲ್ಲದೆ, ನಾನೆತ್ತ ಬಲ್ಲೆನಯ್ಯ? ನೀನಿಕ್ಕಿದ ತೊಡಕ ಬಿಡಬಾರದು. ನೀವು ಬಿಡಿಸಿದ ತೊಡಕನಿಕ್ಕಬಾರದು. ಕಪಿಲಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿನಾಥಯ್ಯ, ನೀನೆನ್ನ ಕಾಯದ ಜೀವದ ಹೊಲಿಗೆಯ ಬಿಡಿಸಾ ನಿಮ್ಮಧರ್ಮ.

೯. ಅಯ್ಯ ಕಬ್ಬುನ ನೀರನೊಳಕೊಳ್ಳುವಂತೆ, ಶಬ್ದ ನಿರಾಳವನೊಳಕೊಂಬಂತೆ, ಮರೀಚಿಯ ಬಯಲೊಳಕೊಂಬಂತೆ, ಎನ್ನನೆಂದೊಳೆಕೊಂಬೆ ಹೇಳಾ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ?

೧೦. ಸುಖವನನುಭವಿಸಿ ಆ ಸುಖದ ಹವಣನು ಕಂಡೆ. ದುಃಖವನನುಭವಿಸಿ ಆ ದುಃಖದ ಹವಣನು ಕಂಡೆ. ಸಾಕೆಂದು ನಿಂದೆ ನಿಶ್ಚಿಂತನಾಗಿ. ಸಾಕೆಂದು ನಿಂದೆ ನಿಭ್ರಾಂತನಾಗಿ. ಇದೊಂದೇ ಘನ ಸಕಳೇಶ್ವರನಲ್ಲದಿಪ್ಪೆರತೇನೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದೆ.

---

೩. ಪರಮಾತ್ಮನ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರು.

೧. ವಿಷಯವೆಂಬ ಹಸರನೆನ್ನ ಮುಂದೆ ತಂದು ಪಸರಿಸದಿರಯ್ಯ. ಪಶುವೇನಬಲ್ಲದು ಹಸುರೆಂದೆಳಸುವದಲ್ಲದೆ? ವಿಷಯರಹಿತನ ಮಾಡಿ, ಭಕ್ತಿರಸವ ದಣಿಯ ಮೇಯಿಸಿ, ಸುಬುದ್ಧಿ ಎಂಬ ಉದಕವನೆರೆದು, ನೋಡಿ ಸಲಹಯ್ಯ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೨. ಕೆಸರಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ಪಶುವಿನಂತೆ ದೆಸೆದೆಸೆಗೆ ಬಾಯ ಬಿಡುತಿದ್ದೆನಯ್ಯ. ಆರೈವರಿಲ್ಲ, ಅಕಟಕಟಾ! ಪಶುವೆಂದೆನ್ನ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವ ಕೊಂಬು ಹಿಡಿದೆತ್ತುವನ್ನಕ್ಕರ.

೩. ಬಡಪಶು ಪಂಕದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದರೆ, ಕಾಲಬಡಿವುದಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಗತಿಯುಂಟೇ? ಶಿವ, ಶಿವಾ. ಹೋದಿಹೆ, ಹೋದಿಹೆನಯ್ಯ. ನಿಮ್ಮ ಮನದತ್ತಲೆನ್ನ ತೆಗೆಯಯ್ಯ. ಪಶು ನಾನು, ಪಶುಪತಿ ನೀನು. ತುಡುಗುಣಿ ಎಂದೆನ್ನ ಹಿಡಿದು ಬಡಿಯದ ಮುನ್ನ, ಒಡೆಯ, ನಿಮ್ಮ ಬಯ್ಯದಂತೆ ಮಾಡು, ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೪. ಬೆಳೆಯದ ಭೂಮಿಯಲೊಂದು ಪ್ರಳಯದ ಕಸ ಹುಟ್ಟಿ ತಿಳಿಯಲೀಯ್ಯದು, ಎಚ್ಚರಲೀಯ್ಯದು. ಎನ್ನವಗುಣವೆಂಬ ಕಸವ ಕಿತ್ತು ಸಲಹಯ್ಯ, ಲಿಂಗ ತಂದೆ. ಸುಳಿ ತೆಗೆದು ಬೆಳೆವೆನು ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೫. ಅಡವಿಯೊಳಗೆ ಹೊಲಬುಗೆಟ್ಟ ಪಶುವಿನಂತೆ, ಅಂಬಾ, ಅಂಬಾ ಎಂದು ಕರೆವುತ್ತಲಿದ್ದೇನೆ. ಅಂಬಾ, ಅಂಬಾ ಎಂದು ಒರಲುತ್ತಲಿದ್ದೇನೆ, ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವ ಬಾಳು ಬಾಳೆಂಬನ್ನಕ್ಕರ.

೬. ಸಮುದ್ರದೊಳಗಣ ಸಿಂಪಿಯಂತೆ ಬಾಯ ಬಿಡುತ್ತಲಿದ್ದೇನೆ. ನೀವಲ್ಲದೆ ಮತ್ತಾರೂ ಎನ್ನನರಿವರಿಲ್ಲ, ನೋಡಯ್ಯ. ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ, ನೀವಲ್ಲದೊಳಕೊಂಬುವರಿಲ್ಲ, ನೋಡಯ್ಯ.

೭. ಅಯ್ಯಾ, ಅಯ್ಯಾ, ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಲಿದ್ದೇನೆ. ಅಯ್ಯಾ, ಅಯ್ಯಾ, ಎಂದು ಒರಲುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. 'ಓ' ಎನ್ನಲಾಗದೇ ಅಯ್ಯಾ? ಆವಾಗಳು ನಿಮ್ಮ ಕರೆವುತ್ತಲಿದ್ದುದು ಎನ್ನ ಮನವು ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೮. ನೀ ಹುಟ್ಟಿಸಿದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟದೆ, ನೀ ಕೊಂದಲ್ಲಿ ಸಾಯದೆ ಎನ್ನೊಳವೇ ಅಯ್ಯ? ನೀವಿರಿಸಿದಲ್ಲಿ ಇರದೆ ಎನ್ನೊಳವೇ ಅಯ್ಯ? ಅಕಟ ಕಟಾ, ಎನ್ನವನೆನ್ನವನೆನ್ನಯ್ಯ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೯. ನರವಿಂಧ್ಯದೊಳಗೆನ್ನ ಹುಲುಗಿಳಿಯ ಮಾಡಿ, ಸಲುಹುತ್ತ 'ಶಿವಾ' ಎಂದೋದಿಸಯ್ಯ. ಭಕ್ತಿ ಎಂಬ ಪಂಜರದೊಳಗಿಕ್ಕಿ, ಸಲಹು ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೧೦. ಅತ್ತಲಿತ್ತ ಸಾರದಂತೆ ಹೆಳವನ ಮಾಡಯ್ಯ ತಂದೆ. ಸುತ್ತಿ ಸುಳಿದು ನೋಡದಂತೆ ಅಂಧಕನ ಮಾಡಯ್ಯ ತಂದೆ. ಮತ್ತೊಂದ ಕೇಳದಂತೆ ಕಿವುಡನ ಮಾಡಯ್ಯ ತಂದೆ. ನಿಮ್ಮ ಶರಣರ ಪಾದವಲ್ಲದೆ ಅನ್ಯವಿಷಯಕ್ಕೆಳಿಸದಂತೆ ಇರಿಸು ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೧೧. ಸಟೆ ಇಲ್ಲದಂತೆ, ಪ್ರಪಂಚವಿಲ್ಲದಂತೆ, ವೈಶಿಕವಿಲ್ಲದಂತೆ ನಡೆಸಯ್ಯ ಲಿಂಗತಂದೆ. ಒಂದು ನಿಮಿಷವಾದರೆಯು ನಿಮ್ಮ ಶರಣರ ಸಂಗದಲ್ಲಿ ಇರಿಸಯ್ಯ. ಬೇರೆ ಮತ್ತೆನ್ನ ಭವವ ತೋರದಿರಯ್ಯ. ಹೊಲಬುಗೆಟ್ಟೆನಯ್ಯ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೧೨. ಇವನಾರವನಿವನಾರವ ಇವನಾರವನೆಂದೆಣಿಸದಿರಯ್ಯ. ಇವ ನಮ್ಮವ ಇವ ನಮ್ಮವನೆಂದೆಣಿಸಯ್ಯ. ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಯ್ಯ ನಿಮ್ಮ ನೆಯ ಮಗನೆಂದೆಣಿಸಯ್ಯ.

೧೩. ಕಪ್ಪೆ ಸರ್ಪನ ನೆರಳಲ್ಲಿ ಇರ್ಪಂತೆ ಎನಗಾಯಿತ್ತಯ್ಯ. ಅಕಟಕಟಾ, ಸಂಸಾರ ವೃಥಾ ಹೋಯಿತ್ತಲ್ಲಾ! ಕರ್ತೃ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ, ಇವನು ತಪ್ಪಿಸಿ, ನನ್ನನು ರಕ್ಷಿಸಯ್ಯ ಪ್ರಭುವೇ.

೧೪. ಲೇಸ ಕಂಡು, ಮನದಲ್ಲಿ ಬಯಸಿ, ಆಶೆ ಮಾಡಿದಡಿಲ್ಲ, ಕಂಡಯ್ಯ. ತಾಳಮರಕ್ಕೆ ಕಯ್ಯ ನೀಡಿ ಮೇಲೆ ನೋಡಿ ಗೋಣು ನೊಂದುದಯ್ಯ. ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ ಕೇಳಯ್ಯ. ನೀನೀವ ಕಾಲಕ್ಕಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲ ಕಂಡಯ್ಯ, ಕೇಳಯ್ಯ.

೧೫. ಎಂತು ಶಿವಭಕ್ತಿಯ ನಾನುಪಮಿಸುವೆನಯ್ಯ. ಎಂತು ಶಿವಾಚಾರವೆನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಪ್ಪುದಯ್ಯ. ಕಾಮ ಕ್ರೋಧ ಲೋಭ ಮೋಹ ಮದ ಮತ್ಸರಂಗಳಿಂದ ಕಟ್ಟುವಡೆದೆನು. ಹಸಿವು ತೃಷೆ ವ್ಯಸನಂಗಳಿಂದ

ಕುದಿವುತ್ತಲಿದ್ದೇನೆ. ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯ ಸಪ್ತ ಧಾತು ಹಂಚು ಹರಿಮಾಡಿ ಕಾಡಿಹವಯ್ಯ. ಅಯ್ಯೋ ಅಯ್ಯೋ, ಎನ್ನ ಹುಯ್ಯಲ ಕೇಳಯ್ಯ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೧೬. ಸಕಲ ಲೋಕಾದಿ ಲೋಕಂಗಳು ಉದಯ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಸಾಯಂಕಾಲ ಪರಿಯಂತರವು ಒಡಲೋಪಾಧಿಯ ಚಿಂತೆಯಿಂದ ತಾಪತ್ರಯಾಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಬೇವುತ್ತಿರ್ಪರು ನೋಡಾ. ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ, ಉದಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹೋರಾಟದ ಚಿಂತೆ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅಶನದ ಚಿಂತೆ, ಸಾಯಂಕಾಲಕ್ಕೆ ವ್ಯಸನದ ಚಿಂತೆ, ಇಂತೀ ತ್ರಿವಿಧ ವ್ಯಸನದಲ್ಲಿ ಮನ ಮಗ್ನವಾದ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಶಿವಜ್ಞಾನವೆಲ್ಲಿಯದಯ್ಯ? ಇಂದಿನ ಚಿಂತೆ ಮಾಡುವರೆಲ್ಲ ಹಂದಿಗಳು. ನಾಳಿನ ಚಿಂತೆ ಮಾಡುವರೆಲ್ಲ ನಾಯಿಗಳು. ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ, ನಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಮುನ್ನವೇ ತಾಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ನವ ಮಾಸ ಪರಿಯಂತರವು ನಿನಗೆ ಆಹಾರವ ಕೊಟ್ಟವರಾರು ಹೇಳಾ ಮರುಳೇ. ಅಖಂಡ ತಂಡಶಿಲೆಯೊಳಗಣ ಮಂಡೂಕಕ್ಕೆ ಆಹಾರವ ಕೊಟ್ಟು ಸಲಹಿವವರಾರು ಹೇಳಾ ಮರುಳೇ. ಕಟ್ಟಿಗೆಯೊಳಗಿನ ಭೃಂಗಕ್ಕೆ ಮೊಳೆಗಳ ಕೊಟ್ಟು ಸಲಹಿದವರಾರು ಹೇಳಾ ಮರುಳೇ. ಇರುವೆ ಮೊದಲು ಆನೆ ಕಡೆ ಎಂಬತ್ತುನಾಲ್ಕುಲಕ್ಷ ಜೀವರಾಶಿ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬರುವಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ಆಹಾರವ ಕೊಟ್ಟು ರಕ್ಷಣ್ಯವ ಮಾಡಿದವರಾರು ಹೇಳಾ ಮರುಳೇ. ಇಂತು ಸರ್ವ ಲೋಕಾದಿಲೋಕಂಗಳಿಗೆ ಶಿವನೇ ಕರ್ತನೆಂದು ತಿಳಿದು ನೋಡಾ ಮರುಳೇ. ಇಂತಪ್ಪ ಯುಕ್ತಿ ವಿಚಾರದ ಸುಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದೆ ಬರಿಯ ಒಳಚಿಂತೆಯಲ್ಲಿ ಹೊತ್ತುಗಳೆದು ಸತ್ತುಹೋಗುವ ಹೇಸಿ ಮೂಳರ ಕಂಡು ನಾಚಿದೆನಯ್ಯ ಕಾಡಿನೊಳಗಾದ ಶಂಕರಪ್ರಿಯ ಚನ್ನಕದಂಬ ಲಿಂಗ ನಿರ್ಮಾಯ ಪ್ರಭುವೇ.

೧೭. ಆಶಾಪಾಶದಿಂದ ತೊಳಲಿತ್ತಯ್ಯ ಎನ್ನ ಕಾಯವು. ಆಶೆಯಿಂದ ಹೊದಕುಳಿಗೊಂಡಿತ್ತಯ್ಯ ಎನ್ನ ಮನವು. ಆಶೆ ಎಂಬ ಮರವೆಯಲ್ಲಿ ಮನೆ ಮಾಡಿತ್ತಯ್ಯ ಎನ್ನ ಪ್ರಾಣವು. ಆಶೆ ಎಂಬ ಹೊಡೆಗಿಚ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಹೊಡೆದಾಡಿ ಸತ್ತಿತ್ತಯ್ಯ ಎನ್ನ ಭಾವವು. ಇನ್ನೆನಗೆ ಗತಿ ಪಥವ ತೋರಿ ರಕ್ಷಿಸಯ್ಯ ಭವಪಾಶ ರಹಿತ ಪರಬ್ರಹ್ಮಮೂರ್ತಿ ಶ್ರೀಗುರುಲಿಂಗಜಂಗಮವೇ.

೧೮. ಅಯ್ಯಾ ಇಂತೀ ಆಶೆ ಎಂಬ ಮಾಯಾಮಲಪಾಶದಲ್ಲಿ ಜಡತ್ವದಿಂ ಕಂಗೆಟ್ಟು ಕಂದಿಕುಂದಿ ನಿಜವ ಮರೆದು ನಿಮ್ಮ ಸದ್ಭಕ್ತಿ ಸಮ್ಯಜ್ಞಾನದ ಹೊಲಬನರಿಯದೆ ಅಜ್ಞಾನವೆಂಬ ಆಶೆಯ ಪಾಶದಲ್ಲಿ ಜರೆ ಮರಣದಿಂದ ಇರುವೆ ಮೊದಲಾದಾನೆ ಕಡೆಯಾದ ಎಂಬತ್ತು ನಾಲ್ಕುಲಕ್ಷ ಜೀವಜಂತುವಿನಲ್ಲಿ ತಿನ್ನಬಾರದಾಹಾರಂಗಳಂ ತಿಂದು ಮಾಡ ಬಾರದ ಅಪರಾಧ ಕೃತ್ಯವ ಮಾಡಿ ಪರಮ ಪಾತಕತನದಿಂದ ಬಾಳಿ ಬದುಕಿ ಜೀವಿಸಿದ ಅಜ್ಞಾನ ಜಡತ್ವವ ನೋಡದೆ ನಿಮ್ಮ ದಯಾಂಬು ಧಿಯಲ್ಲಿರಿಸಿ ರಕ್ಷಿಸಯ್ಯ ಪರಮಪಾವನಮೂರ್ತಿ ಶ್ರೀಗುರುಲಿಂಗಜಂಗ ಮವೇ.

೧೯. ನಿಮ್ಮ ಶರಣಗಣಂಗಳ ತೊತ್ತಿನ ತೊತ್ತ ಮಾಡಿಸಯ್ಯ ಎನ್ನ ಪರಮಾರಾಧ್ಯ. ನಿಮ್ಮ ಶರಣಗಣಂಗಳ ಭೃತ್ಯನ ಮಾಡಿಸಯ್ಯ ಎನ್ನ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಮೂರುತಿ. ನಿಮ್ಮ ಶರಣಗಣಂಗಳ ಬಾಗಿಲ ಕಾಯ್ವ ದ್ವಾರಪಾಲಕನ ಸೇವ್ಯನ ಮಾಡಿರಯ್ಯ ಎನ್ನ ನಿಷ್ಕಳಂಕಮೂರ್ತಿ. ನಿಮ್ಮ ಶರಣಗಣಂಗಳ ಪಾದರಕ್ಷೆಯ ಕಾಯ್ವ ಭೃತ್ಯನೆಂದೆನಿಸಯ್ಯ ಎನ್ನ ನಿಶ್ಶೂನ್ಯಮೂರ್ತಿ. ನಿಮ್ಮ ಶರಣಗಣಂಗಳ ಮನೆಯ ಬೀಸುವ ಕಲ್ಲು ಅರಿವ ಕಲ್ಲು ಬಚ್ಚಲ ಕಲ್ಲು, ಮೆಟ್ಟುಗಲ್ಲು ಮಾಡಿರಯ್ಯ ಎನ್ನ ನಿರಂ ಜನ ಮೂರ್ತಿಯೇ. ಎನ್ನ ಜನ್ಮಾಂತರದ ಭವದುಃಖದ ಉದರಾಗ್ನಿ ಮಂದಾಗ್ನಿ ವಡಬಾಗ್ನಿ ಕಾಲಾಗ್ನಿ ಕಾಮಾಗ್ನಿ ಶೋಕಾಗ್ನಿ ಮಾಯಾಗ್ನಿ ಮೊದಲಾದ ನೀವಿಕ್ಕಿದ ಕಿಚ್ಚ ನೊಂದಿಸಿರಯ್ಯ ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮ, ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮ. ಶ್ರೀಗುರುಲಿಂಗ ಜಂಗಮವೇ ಹರಹರಾ ಶಿವಶಿವಾ ಜಯಜಯ ಕರುಣಾಕರ ಮತ್ಪ್ರಾಣನಾಥ ಶ್ರೀಗುರು ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರಾ.

೨೦. ಸಂಸಾರ ವಿಷಯರಸವೆಂಬ ಕಾಳಕೂಟ ಹಾಳಾಹಳ ವಿಷವ ಕೊಂಡವರಾರಾದಡೂ ಜೀವಿಸಿದವರುಂಟೇ ? ಇಲ್ಲವಾಗಿ, ಎಲ್ಲರೂ ಸಂಸಾರ ವಿಷಯರಸದಲ್ಲಿ ಸಾವುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವಿಷಯ ಗಾಳಿ ಸೋಂಕಿ ಬಳಲು ತ್ತಿದ್ದೆನಯ್ಯ. ನಿಮ್ಮ ಕೃಪಾಪ್ರಸಾದವೆಂಬ ನಿರ್ವಿಷವ ಕೊಟ್ಟು ರಕ್ಷಿಸಯ್ಯ ಎನ್ನ ನಿಜಗುರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರಾ.

೨೧. ಸಂಸಾರದ ಸುಖವೆತ್ತ? ನಿಮ್ಮ ನಿಜಸುಖವೆತ್ತ? ಕತ್ತಲೆ ಎತ್ತ? ಬೆಳಗೆತ್ತ? ಎನ್ನಂತರಂಗದೊಳಗಿರ್ದು, ತೋರುವೆ, ಅಡಗುವೆ.

ಇದೇನು ಗಾರುಡಿಗತನ? ಎನಗೆ ಸವಿವಾಲು ಸಕ್ಕರೆಯನುಣಕಲಿಸಿ ಜೇವೆ ನುಣಕಲಿಸಿಹೆನೆಂದಡೆ, ಅದು ಹಿತವಹುದೇ? ನಿನ್ನ ನಿಜಸುಖವ ಸವಿಗಲಿಸಿ, ಸಂಸಾರ ಸುಖವನುಣಿಸಿಹೆನೆಂದರೆ, ಅದು ಮನಕೊಂಬುದೇ? ಎನ್ನೊಡನೆ ವಿನೋದವೇಕೆ? ನನಗೆ ಬೇಡ ಬೇಡ. ಎನ್ನ ನೀನರಿದು ಸಲಹು. ನಿನಗೆ ಎನ್ನಾಣೆಯಯ್ಯ ನಿಜಗುರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರಾ.

೨೨. ಎರವಿನ ಬದುಕು ಸ್ಥಿರವಲ್ಲ. ಅಭ್ರಚ್ಛಾಯೆಯಂತೆ. ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ತೊರಿಯಡಗಲುಳ್ಳ ಈ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ಲೇಸ ಕಂಡು ನಚ್ಚುವೆ? ನಚ್ಚದಿರು. ನಚ್ಚಿದವರು ಕೆಟ್ಟ ಕೇಡಿಂಗೆ ಕಡೆ ಇಲ್ಲ. ಬರಿಯ ಬಯಲ ಭ್ರಮೆ ಶಠೆಯ ಸಂಸಾರ. ಇದರಲ್ಲೇನೂ ಲೇಸಿಲ್ಲವೆಂದರಿದು ದೃಢವಿಡಿ ನಿಜಗುರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರನ ಶ್ರೀಚರಣವನು.

೨೩. ಜನನ ಮರಣಂಗಳಲ್ಲಿ ಬರಿಸಬಾರದ ಭಾಷೆ, ನಿತ್ಯ ನೀನೆಂದು ಮರೆವೊಕ್ಕ ಕಾರಣ. ಇಹದಲ್ಲಿ ಪರದಲ್ಲಿ ಇರಿಸಬಾರದ ಭಾಷೆ, ತನ್ನಲ್ಲಿ ತನಗೆ ವಿವರಣೆ ಇಲ್ಲದ ಕಾರಣ. ಪುಣ್ಯಪಾಪಂಗಳ ನುಣ್ಣಿಸಬಾರದ ಭಾಷೆ, ತನ್ನ ಪಾದೋದಕ ಪ್ರಸಾದ ಜೀವಿಯಾಗಿ. ತಾ ಸಹಿತ ನಾನಿಪ್ಪೆ ನಾಸಹಿತ ತಾನಿಪ್ಪ ಕಾರಣ, ವಂಚನೆ ಬಾರದು ಎನಗೆ ತನಗೆ. ಶಂಭುಜಕ್ಕೇಶ್ವರ ದೇವಾ ಸದ್ಗುರು ಅಪ್ಪಣೆಯಿಂದ ನೀನೊಲಿದು ಸಲಹೆನ್ನ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗವಾಗಿ

೨೪. ಅರಿದಡೆ ಶರಣ, ಮರೆದಡೆ ಮಾನವ. ಪಾತಕನು ಹೊಲೆಯ ನಾನೇತಕ್ಕೆ ಬಾತೆ? ಹೊತ್ತಿಗೊಂದು ಪರಿಯ ಗೋಸುಂಬೆಯಂತೆ. ಈಶನ ಶರಣರ ಕಂಡು ಉದಾಸೀನವ ಮಾಡುವ ದಾಸೋಹವನರಿಯದ ದೂಷಕನು ನಾನಯ್ಯ. ಏನು ಬುದ್ಧಿಯ ಹೇಳಜೇಸತ್ತೆನೀ ಮನಕ್ಕೆ. ಈಶ ನೀ ಸಲಹಯ್ಯ ಉರಿಲಿಂಗ ತಂದೆ.

---

೪. ಪರಮಾತ್ಮನ ಕ್ಷಮೆಯನ್ನು ಬೇಡು

೧. ಎನ್ನ ತಪ್ಪು ಅನಂತಕೋಟಿ. ನಿಮ್ಮ ಸೈರಣೆಗೆ ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ತಪ್ಪಿದೆನಾದಡೆ ನಿಮ್ಮ ಪಾದವೇ ದಿಬ್ಯ. ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಯ್ಯ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಮಥರ ಮುಂದೆ ಕಿನ್ನರಿಬೊಮ್ಮಣ್ಣನೇ ಸಾಕ್ಷಿ.

೨. ಆನು ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪನೆಣಿಸಿಹೆನೆಂದರೆ, ಗಣನೆಯಿಲ್ಲ. ನಡೆದು ತಪ್ಪುವೆನು. ಮಾಡಿ ತಪ್ಪುವೆ. ನೀಡಿ ತಪ್ಪುವೆ. ಕೂಡಿ ತಪ್ಪುವೆ. ಅರಿದು ತಪ್ಪುವೆ. ಮರೆದು ತಪ್ಪುವೆ. ಎನ್ನ ತಪ್ಪನೊಪ್ಪುಮಾಡಿಕೊಂಬುದಲ್ಲದೆ, ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ತರಲಾಗದು ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೩. ನುಡಿ ಹಿಡಿದು ತಾರ್ಕಿಕರಂತೆ ತರ್ಕಿಸುವಾತ ನಾನಲ್ಲ. ಆಡಿದ ಮಾತಿಗೆ ಈಡ ಮಾಡುವ ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ವಾಕ್ಪಟುತರವು ನಿಜವಲ್ಲ. ನಡಿಯುವ ನಂದಿ ಕುಂಟುವದುಂಟು. ಹೋಗುವ ಮನುಜ ಎಡಹುವದುಂಟು. ಮಾತಾಡುವ ಶರಣ ಕಪಿಲ ಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿದರೆ ತಪ್ಪಲ್ಲ ಕೇಳಾ ಪ್ರಭುವೇ.

೪. ಎಡದ ಪಾದದಲೊದ್ದರೆ, ಬಲದ ಪಾದವ ಹಿಡಿವೆ. ಬಲದ ಪಾದದಲೊದ್ದರೆ, ಎಡದ ಪಾದವ ಹಿಡಿವೆ. ತ್ರಾಹಿ, ತ್ರಾಹಿ, ತಪ್ಪೆನ್ನದು ಕ್ಷಮೆ ನಿಮ್ಮದು. ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ ನಿಮ್ಮ ಕರುಣದ ಕಂದ ನಾನು.

೫. ಹೆಂಡಿರೆನ್ನದೆ ಮಕ್ಕಳೆನ್ನದೆ ತೊತ್ತಿರೆನ್ನದೆ ಬಂಟರೆನ್ನದೆ ಹಗೆಗಳೆನ್ನದೆ, ತಪ್ಪೆನ್ನದಯ್ಯ. ಜಾಗ್ರತ್ಸ್ವಪ್ನಸುಷುಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೆನ್ನದಯ್ಯ. ನಾಚಯ್ಯ ಪ್ರಿಯ ಮಲ್ಲಿನಾಥಯ್ಯ ನೀನು ಇರ್ದವರ ನೀನೆನ್ನದ ತಪ್ಪೆನ್ನದಯ್ಯ.

೬. ವೇದಶಾಸ್ತ್ರವನೋದುವದಕ್ಕೆ ಹಾರುವನಲ್ಲ. ಇರಿದು ಮೆರೆಯುವದಕ್ಕೆ ಕ್ಷತ್ರಿಯನಲ್ಲ. ವ್ಯವಹರಿಸುವದಕ್ಕೆ ವೈಶ್ಯನಲ್ಲ. ಒಕ್ಕಲ ಮಗನ ತಪ್ಪ ನೋಡದೆ ಒಪ್ಪುಗೊಳ್ಳಯ್ಯ ಕಾಮ ಭೀಮ ಜೀವದನದೊಡೆಯ ನೀನೇ ಬಲ್ಲೆ.

೭. ಎನ್ನಯ್ಯ, ಸಿಮ್ಮನರಸುತ್ತಲಿದ್ದೇನೆ. ಎನ್ನಯ್ಯ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ ಭ್ರಮರಿನ ಲೇಸಿನಂತೆ ಕಾರುಣ್ಯವ ಮಾಡು. ತಪ್ಪೆನ್ನದು. ಶಿವಧೋ, ಶಿವಧೋ. ಅಯ್ಯಾ ಕರ್ಮದಾಗರವ ಹೊಕ್ಕು, ವಿಷಯದ

ಬಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿ, ಅಯ್ಯಾ ದೇಹಮೋಹವೆಂಬ ಮಹಾದುಃಖಕ್ಕೀಡಾಗಿ, ಅಯ್ಯಾ, ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಬೇವುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅಯ್ಯಾ ತಪ್ಪೆನ್ನದು, ತಪ್ಪೆನ್ನದು. ಈ ಮೊರೆಯ ವಿಚಾರಿಸಿ, ಕಾರುಣ್ಯವ ಮಾಡು. ಅಯ್ಯಾ! ಆಳಿನ ಮಮಾನ ಆಳ್ದಂಗೆಂಬಂತೆ, ಅಯ್ಯಾ ಎನ್ನಳಲು ತಪ್ಪದು ಎನಗೆ. ಅಯ್ಯಾ ಕಾರುಣ್ಯವ ಮಾಡು, ಕಾರುಣ್ಯವ ಮಾಡು, ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ!

೮. ಕುನ್ನಿಗೆ ರನ್ನದ ಹಲ್ಲಣ ಹಾಕಿದಂತೆ, ಹಂದಿಯ ತಂದು ಅಂದಣವನೇರಿಸಿದಂತೆ, ಎನಗೊಲಿದು ಶಿವಲಾಂಛನವ ಕೊಟ್ಟ ಕಾರಣವೇನಯ್ಯ ಗುರುವೆ? ನಾನು ಲಿಂಗದ್ರೋಹವ ಮಾಡಿ, ಜಂಗಮವ ಕೆಡೆನುಡಿದೆ. ಕೈವಿಡಿದ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಕಡಿಖಂಡವ ಮಾಡಿದೆ. ಒಡನಾಡಿದ ಕಡುಗೂಪನನಿರಿದು ಕೊಂದೆ. ನಂಬಿದ ಹಳಿಯರ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಮುನಿದೆ. ಪಶುವಿನ ಶಿಶುವಿನ ತಲೆಯೊಡೆಯನಿಕ್ಕಿದೆ. ಗೋವ ಕೊಂಡವರ ನೋಯಿಸಿ ಕೊಂದೆ. ಪರಧನವ ಕದ್ದು ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗಳುಪಿದೆ. ಭವಿಹೆಣ್ಣುಗಳ ಕೂಡುಂಡ ಬಾಯ ಹುಳುಕ ನಾನಯ್ಯ ನಾನು ಇಂತಪ್ಪ ಪಾತಕಂಗಳ ಮಾಡಿದ ಹೊಲೆಯನಿವನೆಂದ ಬಳಿಕ ಎನಗೆ ವಿರಕ್ತಿ ಎಂಬ ಲಾಂಛನವ ಕೊಟ್ಟರು. ಕೋಪದ ಕರುಣವಲ್ಲದೆ, ಕೃಪೆಯುಳ್ಳವಯ್ಯ. ಅದೇನು ಕಾರಣವೆಂದಡೆ, ಬಟ್ಟೆ ಬಡಿವ ಕಳ್ಳ ಬಂಟನ ಭೂಪಾಲ ಬೇಹನಿಕ್ಕಿ, ಹಿಡಿತರಿಸಿ, ನಾಳೆ ಶೂಲವ ತೆಗಿಸುವರೆ, ಇಂದು ಆ ಕಳ್ಳ ಬಂಟಂಗೆ ಪುನುಗು ಜವ್ವಾದಿಯ ಲೇಪಿಸಿ, ಹೂವಿನ ದಂಡೆ ಕೊರಳು ಮಂಡೆ ಉರದೊಳಗೆ ಅಡ್ಡಹಾಕಿ ಹಾಲುತುಪ್ಪ ಹಣ್ಣುಗಳಂ ಉಣಕೊಟ್ಟು, ಅಡಿಗಡಿಗೆ ಅಡಿಕೆಲೆಯಂ ಮೆಲಕೊಟ್ಟು, ವೀರವಂದದ ಹರೆ ಕಹಳೆಯಂ ಅವನ ಮುಂದೆ ಸಂಭ್ರಮಿಸುವ ಬರಿಯ ಉಪಚಾರದಂತೆ ನಾನು ಮಾಡಿದ ಸರ್ವ ದ್ರೋಹಕ್ಕೆ ನಿನ್ನ ಮನನೊಂದು ಎನ್ನನು ಎಕ್ಕಲ ನರಕಕ್ಕೆ ನೂಂಕುವದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು, ಶತೆಯುಪಚಾರದಂತೆ ಲಾಂಛನವಲ್ಲದೆ ದಿಟದೊಲವಲ್ಲವಯ್ಯ. ದೇವನೇ ನಾನು ಮುಂದ ನರಿಯದ ಅಂಧಕನಯ್ಯ. ನಿನ್ನ ಬಾಗಿಲ ಕಾವ ಗೊಲ್ಲನಯ್ಯ. ನಿನ್ನ ಕುದುರೆಯ ಕಾವ ಗೋಪನಯ್ಯ. ನಿನ್ನ ಚಮ್ಮಾವುಗೆಯ ಹೊತ್ತು ಬದುಕುವ ಭಾವರ ಲೆಂಕನಯ್ಯ. ನಿನ್ನ ಮಡುಗವ ಹಿಡಿವ ಮಡುದಿಂಡೆಯಯ್ಯ. ನೀನುಗುಳ್ದ ತಾಂಬೂಲವ ಮೆಲುವ ನಿನ್ನಾದಿಯ ಹಳಿಯನಯ್ಯ. ನಿನ್ನಂಗಳವಲ್ಲಿ ಬೊಗಳುವ ಸೊಣಗನಯ್ಯ. ಎನ್ನ

ತಪ್ಪು ಕಾಯಯ್ಯ ಕಾಯಯ್ಯ ಶಿವಧೋ, ಶಿವಧೋ, ಘನಲಿಂಗಯ

ಮೋಹದ ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೯. ತ್ರಿವಿಧ ತ್ರಿವಿಧದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿದ ತಪ್ಪುಕ ನಾನಯ್ಯಾ. ಒಮ್ಮೆಗೆ ಕರುಣಿಸಯ್ಯಾ. ಇದನರಿದು ಇನ್ನು ತಪ್ಪಿದೆನಾದರೆ, ನೀವು ಮಾಡಿದ್ದೇ ಸಲುವುದು, ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೧೦. ಎನ್ನೊಳಗೆ ನೀವು ಹುಡುಕಿದರೆ ಎಳ್ಳಿನಿತು ಸುಗುಣವಿಲ್ಲಯ್ಯಾ. ಅಣು ಮಾತ್ರ ಸುಲಕ್ಷಣವಿಲ್ಲಯ್ಯಾ. ಸಪ್ತ ಸಮುದ್ರ ಸಪ್ತ ದ್ವೀಪಗಳಷ್ಟು ಅಪ ರಾಧ ಉಂಟಯ್ಯಾ. ತಂದೆ, ಎನ್ನ ಅಪರಾಧವ ನೋಡದೆ ನಿಮ್ಮ ಕರು ಣದೃಕ್ಕಿಂದ ಸಲಹಯ್ಯಾ. ಪರಮಾರಾಧ್ಯ ಪರಾತ್ಪರಮೂರ್ತಿ ಶ್ರೀಗುರು ಲಿಂಗ ಜಂಗಮವೇ, ನೀವು ಈರೇಳುಲೋಕಕ್ಕೆ ಅಪರಾಧ ಕ್ಷಮಿತ್ರರೆಂಬ ಬಿರುದುಂಟು ನೋಡಾ ಹರಹರಾ.

೧೧. ಎನ್ನೊಳಗೆ ನೋಡಿದರೆ, ಎಳ್ಳಿನಿತು ಹುರುಡಿಲ್ಲವಯ್ಯಾ ದೇವಾ. ಹೊನ್ನು ಹೆಣ್ಣು ಮಣ್ಣು ನನ್ನದು, ಪುತ್ರ ಮಿತ್ರ ಕಳತ್ರಾದಿ ಗಳು ನನ್ನದು, ಧನಧಾನ್ಯ ಆನೆ ಕುದುರೆ ಎತ್ತು ತೊತ್ತು ಮಂದಿಮ ಕ್ಕಳು ಅಷ್ಟೈಶ್ವರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾ ಬಲ್ಲಿದನೆಂದು ಬಲು ಹಮ್ಮಿನಿಂದ ಗುರು ಹಿರಿಯರ ಕಂಡರೆ ತಲೆವಾಗದಯ್ಯಾ ಎನ್ನ ಚಿತ್ತವು. ಇಂಥ ಚಿತ್ತದಿಂದೆ ನುಗ್ಗುನುರಿಯಾದೆನಯ್ಯಾ ನಿಃಕಳಂಕಮೂರ್ತಿ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಎನ್ನಪರಾ ಧವ ನೋಡದೆ ಕಾಯಯ್ಯಾ ಕರುಣಾಂಬುನಿಧಿ ಅನಾದಿ ಶ್ರೀಗುರುಲಿಂಗ ಜಂಗಮವೇ.

೧೨. ನೀವೇ ಸಕಲಲೋಕ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತರೆಂದು ಹೇಳಿತ್ತಯ್ಯಾ ವೇದ ಶಾಸ್ತ್ರಾಗಮ ಶೃತಿಗಳು. ನೀವೇ ಸರ್ವ ಲೋಕಾಧಾರ ಮೂರ್ತಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದವಯ್ಯಾ ಸಮಸ್ತ ಪುರಾಣ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು. ನೀವೇ ಸರ್ವ ಚೈತನ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಿದವಯ್ಯಾ ತರ್ಕವ್ಯಾಕರಣಗಳು. ನೀವೇ ನಿಜಮೋ ಕ್ಷಮಂದಿರವೆಂದು ಹೇಳಿದವಯ್ಯಾ ಪ್ರಮಥಗಣಂಗಳ ಎರಡೆಂಬತ್ತು ಕೋಟಿ ವಚನಂಗಳು. ನೀವೇ ಚಿದೈಶ್ವರ್ಯ ಚಿದಾಭರಣ ಚಿದ್ಬ್ರಹ್ಮನೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದವಯ್ಯಾ ಪರಮಬೋಧಾಮೃತಗಳು. ದೇವಾ ಎನ್ನಪರಾಧವೆಂಬ ಅಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ನೀವೇ ಜ್ಞಾನಚಕ್ಷುವಯ್ಯಾ ಶ್ರೀಗುರುಲಿಂಗ ಜಂಗಮವೇ.

---

೫. ಪರಮಾತ್ಮನ ಕಾರುಣ್ಯವನ್ನು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳು.

೧. ಮೇರು ಗುಣವನರಸುವದೇ ಕಾಗೆಯಲ್ಲಿ? ಪರುಷ ಗುಣವನರಸುವದೇ ಕಬ್ಬುನದಲ್ಲಿ? ಸಾಧು ಗುಣವನರಸುವನೇ ಅವಗುಣಿಯಲ್ಲಿ? ಚಂದನ ಗುಣವನರಸುವದೇ ತರುಗಳಲ್ಲಿ? ಸರ್ವಗುಣಸಂಪನ್ನ ಲಿಂಗವೇ, ನೀನೆನ್ನಲ್ಲಿ ಅವಗುಣವನರಸುವದೇ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ?

೨. ಎನ್ನ ಭವಭವದಲ್ಲಿ ತೊಳಲಿ ಬಳಲಿಸಿದ ಕಾರಣವೇನಯ್ಯ? ನಾನು ಮಾಡಿದ ಅಪರಾಧವೇನಯ್ಯ? ನೀವು ಮಾಡೆಂದುದ ನಾನು ಮಾಡಿದೆನು. ಎನಗೆ ಬೇರೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ಉಂಟೇ ಹೇಳಾ ಅಖಂಡೇಶ್ವರಾ?

೩. ಅಡವಿಯಲ್ಲಿರ್ದ ಗೋವು ಮನೆಯಲ್ಲಿರ್ದ ಕರುವಿಗೆ ಚಿಂತಿಸಿ, ಬಂದ ಹಾಲ ನೀಡಿ, ಮೋಹವ ಮಾಡುವದಲ್ಲದೆ, ಆ ಕರುವೆತ್ತಬಲ್ಲುದಯ್ಯಾ? ನಾನು ಕರ್ಮದೇಹವಿಡಿದು ಪರಿಭವದಲ್ಲಿ ತೊಳಲುತ್ತಿರಲು, ನೀನು ದಯಹುಟ್ಟಿ ಎನ್ನ ಮರವೆಯ ಸಂಸಾರವಂ ತೊಲಗಿಸಿ, ಕರುಣದಿಂದ ಸಲಹಬೇಕೆಂಬ ಚಿಂತೆ ನಿನಗಲ್ಲದೆ ನಾನೇನ ಬಲ್ಲೆನಯ್ಯಾ ಅಖಂಡೇಶ್ವರಾ?

೪. ಹಾವು, ಕಿಚ್ಚು, ಮುಟ್ಟಿಹ ಶಿಶುವೆಂದು, ಹೆತ್ತ ತಾಯಿ ಮಗನ ಬೆಂಬತ್ತಿ ಬಪ್ಪಂತೆ ಇಪ್ಪೆ. ಎನ್ನೊಡನೊಡನೆ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ ಕಾಯ್ದು ಕೊಂಡಿಪ್ಪನಾಗಿ.

೫. ತನುವೆಂತಿರ್ದಡೇನಯ್ಯ? ಮನ ನಿರ್ಮಲವಾದರೆ ಸಾಲದೇ? ಎಂತಿರ್ದಡೇನು ಲಿಂಗಭಕ್ತ? ಎಂತಿರ್ದಡೇನು ಲಿಂಗಶರಣ? ಎಂತಿರ್ದಡೇನು? ನೋಡಯ್ಯ ಶಿಶುವೆಂದಡೆ, ತಾಯಿ ನೋವಂತೆ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೬. ಹುತ್ತ ಹೋರಿನೊಳಗೆ ಕೈಯ್ಯನಿಕ್ಕುವನು. ಎನ್ನ ಶಿಶುವೆಂದು ಹೆತ್ತ ತಾಯಿ ಮಗನ ಬೆಂಬತ್ತಿ ಬಪ್ಪಂತೆ ಇಪ್ಪೆ. "ಭೋ ಅಯ್ಯ" ಎಂದಡೆ, 'ಓ' ಎಂಬೆ. ಅನ್ಯ ವಿಷಯಕ್ಕೆನ್ನ ಹತ್ತಲೀಯ್ಯದೆ, ಎತ್ತ ನೋಡಿದಡತ್ತತ್ತ ಸೊಡ್ಡಳಾ.

೭. ಚಂದ್ರೋದಯಕ್ಕೆ ಅಂಬುಧಿ ಹೆಚ್ಚುವದಯ್ಯ. ಚಂದ್ರ ಕುಂದೆ ಕುಂದುವದಯ್ಯ. ಚಂದ್ರಂಗೆ ರಾಹು ಅಡ್ಡಬಂದಲ್ಲಿ, ಅಂಬುಧಿ ಬೊಬ್ಬಿ

ಟ್ಟಿ‌ತೇ? ಅಂಬುಧಿಯ ಮುನಿಯು ಆಪೋಷಣವ ಮಾಡಿಕೊಂಬಲ್ಲಿ, ಚಂದ್ರಮನಡ್ಡ ಬಂದನೇ? ಆರಿಗಾರುವಿಲ್ಲ, ಕೆಟ್ಟವಂಗೆ ಕೆಳೆ ಇಲ್ಲ. ಜಗದನಂಟ ನೀನೇ ದೇವಾ ಕೂಡಲಸಂಗಮ ಪ್ರಭುವೇ.

೮. ಒಲೆ ಹತ್ತಿ ಉರಿದರೆ ನಿಲಬಹುದಲ್ಲದೆ, ಧರೆ ಹತ್ತಿ ಉರಿದರೆ ನಿಲ್ಲಬಾರದು. ಏರಿ ನೀರುಂಬರೆ, ಬೇಲಿ ಕೆಯಿ ಮೇವರೆ, ನಾರಿ ತನ್ನಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಳವರೆ, ತಾಯಿ ಮೊಲೆವಾಲು ನಂಜಾಗಿ ಕೊಲುವರೆ, ಇನ್ನಾರಿಗೆ ದೂರುವೆನಯ್ಯ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ?

೯. ಭವ ಭವದಲ್ಲಿ ಎನ್ನ ಮನವು ನೀವಲ್ಲದೆ ಸಿಲುಕುವದೇ? ಭವ ರಾಟಣದೊಳು ತುಂಬದೆ, ಕೆಡಹದೆ, ಭವರೋಗ ವೈದ್ಯ ನೀನು, ಭವರಹಿತ ನೀನು, ಅವಧಾರು, ಕರುಣಿಸುವುದಯ್ಯ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೧೦. ಎನ್ನ ಶಿರ ನಿಮ್ಮ ಚರಣವನೊರಸೊರಿಸಿ ಭೇದವಿಲ್ಲಯ್ಯ. ಎನ್ನ ಕಾಯದ ಕಪಟ, ಎನ್ನ ಮನದ ವಿಕಾರ, ನಿಮ್ಮ ಉಂಗುಷ್ಠದ ಕೊನೆಯ ಸೋಂಕಲೊಡನೆ, ಹರಿದು ಹೋಹುದು ನೋಡಯ್ಯ. ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಯ್ಯ ನಿಮ್ಮ ಶ್ರೀಪಾದದ ಬೆಳಗ ಕಂಡು, ಎನ್ನ ಅಂಗದ ಕತ್ತಲೆ ತೊಡೆಯಿತ್ತು.

೧೧. ಎನ್ನ ಅವಗುಣವ ಸಂಪಾದಿಸದಿರಯ್ಯ. ನಿಮಗಾನು ಸರಿದೊರೆಯೇ? ಪ್ರತಿ ಇಲ್ಲದಪ್ರತಿಮ ನೀನು. ನಿಮಗಾನು ಸರಿಯೇ ಅಯ್ಯ? ಅಪ್ರತಿಮ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ, ನೀವು ಮಾಡಲಾದವ ನಾನು. ಎನ್ನೊಡನೆ ಮುನಿವರೆ ಹೇಳಾ?

೧೨. ಎಲುದೋರಿ ಸರಸವಾಡುವನ್ನಬರ, ಏನು ಭೃಂಗಿಯೇ? ಸೀಳಿ ಹೊದೆಯಲೇನು ಗಜಾಸುರನೇ? ಹೆಳ ಲೀಲೆಯಾಡಲೇನು ಅಂಧಕಾಸುರನೇ? ಮನದಲ್ಲಾಡಲೇನು ಸಿರಿಯಾಳನೇ? ನೊಣತೃಣದೋಪಾದಿ ನಾನು. ಎನ್ನನಿನಿತು ಬಳಲಿಸುವರೇ? ಕರುಣಿಸು ಕರುಣಾಕರಾ ಉಳಿಯುಮೇಶ್ವರಾ.

೧೩. ಅಯ್ಯಾ ಎಳೆಗರು ತಾಯನರಸಿ ಬಳಲುವಂತೆ, ಅಯ್ಯಾ ನಾ ನಿಮ್ಮನರಸಿ ಬಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅಯ್ಯಾ, ನೀವೆನ್ನ ಮನಕ್ಕೆ ಪ್ರಸನ್ನವ ಮಾಡಿ, ಕಾರುಣ್ಯವ ಮಾಡಿರಯ್ಯಾ. ನೀವೆನ್ನ ಮತಕ್ಕೆ ನೆಲೆವನೆಯಾಗಿ ಕಾರುಣ್ಯವ ಮಾಡು. ನೀನಿನಿತು ಲೇಸನೀಯಯ್ಯ. ಎಂಬೇಂ ಎಂಬೇಂ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೧೪. ಏಕೆನ್ನ ಬಾರದ ಭವಂಗಳಲ್ಲಿ ಬರಿಸಿದೆ? ಏಕೆನ್ನ ಘೋರ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿರಿಸಿದೆ? ಏಕೆನ್ನ ಕರುಣಿಸಲೊಲ್ಲದೆ, ಕಾಡಿಹೆ ಹೇಳಾ? ಹೇಳಾ ಎನ್ನ ಲಿಂಗವೇ, ನಾ ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪೇನು? ಸಾಕಲಾದುದೆಂದು ಅತ್ತೊತ್ತಿ ನುಡಿದರೆ, ನಾ ನಿಮ್ಮ ಬಿಡುವೆನೇ ಶಂಭುಜಕ್ಕೇಶ್ವರಾ?

೧೫. ಮುನಿದೆಯಾದಡೆ, ಒಮ್ಮೆ ಜರಿದಡೆ ಸಾಲದೆ? ಅಕಟಕಟಾ ಮಾವನಂಗೆ ಮಾರುಗುಡುವರೆ? ಹಗೆಗೆ ಮಾರುಗೊಟ್ಟು, ನಿನ್ನವರನೊಪ್ಪಿಸುವರೇ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ?

೧೬. ಆನು ಒಬ್ಬನು. ಸುಡುವರೈವರು. ಮೇಲೆ ಕಿಚ್ಚು ಘನ. ನಿಲ್ಲಲುಬಾರದು. ಕಾಡಬಸವನ ಹುಲಿಕೊಂಡೊಯ್ವರೆ, ಆರಯ್ಯಲಾಗದೆ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ?

೧೭. ಅಕಟಕಟಾ, ಶಿವ ನಿನಗಿನಿತು ಕರುಣವಿಲ್ಲ. ಅಕಟಕಟಾ ಶಿವ ನಿನಗಿನಿತು ಕೃಪೆ ಇಲ್ಲ. ಯಾಕೆ ಹುಟ್ಟಿಸಿದೆ ಇಹಲೋಕ ದುಃಖಿಯ? ಯಾಕೆ ಹುಟ್ಟಿಸಿದೆ ಪರಲೋಕ ದೂರನ? ಯಾಕೆ ಹುಟ್ಟಿಸಿದೆ? ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ ಕೇಳಯ್ಯ, ಎನಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ತರುಮರಾದಿಗಳಿದ್ದಿಲ್ಲವೇ?

೧೮. ನರ ಕೂರಂಬಿನಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚವಂಗೊಲಿದೆಯಯ್ಯ. ಅರಳಂಬಿನಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚ ಕಾಮನನುರುಪಿದೆ. ಇರುಳು ಹಗಲೆನ್ನದೆ, ಪ್ರಾಣಘಾತಕವ ಮಾಡಿದ ಬೇಡನ ಕೈಲಾಸಕ್ಕೊಯ್ದೆಯಯ್ಯ. ಎನ್ನನೇತಕ್ಕೊಲ್ಲೆ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ?

೧೯. ಕಾಳಿದಾಸಂಗೆ ಕಣ್ಣನಿತ್ತೆ. ವಹಿಲಯ್ಯನ ನಿಜಪುರಕೊಯ್ದೆ. ನಂಬಿ ಕರೆದಡೆ, 'ಓ' ಎಂದೆ. ತೆಲಗು ಜೊಮ್ಮಯ್ಯಂಗೆ ಒಲಿದೆ. ದೇವಾ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ, ಎನ್ನನೇತಕ್ಕೊಲ್ಲೆರಯ್ಯ?

೨೦. ನೀನೊಲಿದರೆ ಕೊರಡು ಕೊನರುವದಯ್ಯ. ನೀನೊಲಿದರೆ ಬರಡು ಹಯನಹುದಯ್ಯಾ. ನೀನೊಲಿದರೆ ವಿಷವೆಲ್ಲ ಅಮೃತವಹುದಯ್ಯ. ನೀನೊಲಿದರೆ ಸಕಲ ಪದಾರ್ಥ ಇದಿರಲ್ಲಿಪ್ಪವು ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೨೧. ದೇವರದೇವ ನೀನೆಂದೆನಿಸಿಕೊಂಡೆ. ಬಾಣನ ಬಾಗಿಲ ಕಾಯ್ವುದೇನಯ್ಯ? ನಿತ್ಯತೃಪ್ತ ನೀನೆನಿಸಿಕೊಂಡೆ. ಚನ್ನನ ಮನೆಯ ಉಂಬುದೇನಯ್ಯ? ಕರುಣಾಕರ ನೀನೆನಿಸಿಕೊಂಡೆ. ಸಿರಿಯಾಳನ ಮಗನ ಬೇಡುವರೇನಯ್ಯ? ನಿಮ್ಮ ಮಹಿಮೆಯ ನೀವೇ ಬಲ್ಲಿರಿ. ಎನ್ನನುದ್ಧರಿಸಯ್ಯ ಶಂಭುಜಕ್ಕೇಶ್ವರಾ.

೨೨. ಆಶೆ ಎಂಬ ಪಾಶದಲ್ಲಿ ಭವಬಂಧನನಾಗಿದ್ದೆನಯ್ಯ. ಸಕೃತ್ ನಿಮ್ಮ ನೆನೆಯಲು ಎನಗೆ ತೆರಹಿಲ್ಲವಯ್ಯ. ಕರುಣಾಕರ ಅಭಯಕರ ವರದಾನಿ ಕರುಣಿಸಯ್ಯ. ಸಂಸಾರ ಬಂಧನವ ಮಾಣಿಸಿ ಎನಗೆ ಕೃಪೆ ಮಾಡಿ, ನಿಮ್ಮ ಶ್ರೀಪಾದಪದ್ಮದಲ್ಲಿ ಭ್ರಮರನಾಗಿರಿಸು, ಭಕ್ತಜನ ಮನೋ ವಲ್ಲಭ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೨೩. ಅಷ್ಟವಿಧಾರ್ಚನೆಯ ಮಾಡಿ ಒಲಿಸುವೆನೆ ಅಯ್ಯ? ನೀನು ಬಹಿರಂಗ ವ್ಯವಹಾರ ದೂರಸ್ತನು. ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಿ ಒಲಿಸುವೆನೆ ಅಯ್ಯ? ನೀನು ವಾಙ್ಮನಾತೀತನು. ಜಪಸ್ತೋತ್ರದಿಂದ ಒಲಿಸುವೆನೆ ಅಯ್ಯ? ನೀನು ನಾದಾತೀತನು. ಭಾವಜ್ಞಾನದಿಂದ ಒಲಿ ಸುವೆನೆ ಅಯ್ಯ? ನೀನು ಮತಿಗತೀತನು. ಹೃದಯಕಮಲ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂಬಿಟ್ಟುಕೊಂಬೆನೆ ಅಯ್ಯ? ನೀನು ಸರ್ವಾಂಗ ಪರಿಪೂರ್ಣನು ಒಲಿ ಸಲೆನ್ನಳವಲ್ಲ. ನೀನು ಒಲಿದುದೇ ಸುಖವಯ್ಯ ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಯ್ಯ.

೨೪. ಭವರೋಗ ವೈದ್ಯನೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೆ ನಾನು. ಒಮ್ಮೆಗೆ ಕರುಣಿಸಯ್ಯ. ಭಕ್ತಿಫಲದಾಯಕ ನೀನು. ಒಮ್ಮೆಗೆ ಕರುಣಿಸಯ್ಯ. ಜಯ ಜಯ ಶ್ರೀಮಹಾದೇವ ಎನುತಿರ್ದೆನು. ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇ ವಯ್ಯ ನಿಮ್ಮ ಶ್ರೀಪಾದಕ್ಕೆ ನಮೋ ನಮೋ ಎನುತಿರ್ದೆನು.

೨೫. ಇಂದಿಂಗೆಂದು ನಾಳಿಂಗೆಂದು ಬೆಂದ ಒಡಲಿಂಗೆ ಚಿಂತಿಸಿ ಭ್ರಮೆಗೊಂಡು ಬಳಲಬೇಡ ಮರುಳೇ. ಎಂಬತ್ತುನಾಲ್ಕುಲಕ್ಷಯೋನಿ ಯೊಳಗಾದ ಸಹಸ್ರ ಜೀವರಿಗೆ ಭೋಗವನೂ ಭೋಗವಿಷಯಜ್ಞಾನ ವನೂ ಕೊಟ್ಟು ಸಲಹುವ ದೇವನು ತನ್ನ ಸಲಹಲಾರನೇ? ಇದನರಿ ದರಿದು ಮತ್ತೇಕೆ ಚಿಂತಿಸುವೆ ಮರುಳೇ? ಹುಟ್ಟಿಸಿದ ದೇವನು ರಕ್ಷಿಸಿ ದಲ್ಲದೆ ಮಾಣನೆಂಬುದನರಿಯಾ? ನಿಜಗುರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವ ರನು ಕರುಣಿ ಕೃಪಾಳುವೆಂಬುದನರಿಯಾ ಮರುಳೇ?

೨೬. ಹೆಗ್ಗಣವನಿಕ್ಕಿ ನೆಲಗಟ್ಟು ಕಟ್ಟಿದಂತೆ ಆಯಿತ್ತೆನ್ನಕಾಯ ಗುಣ. ಅಹಂಕಾರ ಪ್ರಬೋಧೆಗಳೇ ಕಯ್ಯ? ಕಾಮ ಕ್ರೋಧ ಲೋಭ ಮೋಹ ಮದ ಮತ್ಸರಂಗಳನಿಕ್ಕಿ ಎನ್ನ ಮಾಡಿದಿರಿ. ಎನ್ನ ಬಾಧಿಸ ಲೆಂತು ಲಿಂಗಯ್ಯ ತಂದೆ? ಆಧಿವ್ಯಾಧಿಗಳೆಲ್ಲವ ಕಳೆದು ನಿರ್ವಾಣವಪ್ಪ ಪದವ ಕರುಣಿಸಯ್ಯ ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗಮದೇವಾ.

೨೭. ಒಂದು ಯೋನಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ದುಃಖವ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಕಳೆಯಲಾರೆ. ಇನ್ನು ಎಂಬತ್ತುನಾಲ್ಕುಲಕ್ಷವೆಂವರೆ ನಾ ನಿನ್ನೇವೆನಯ್ಯ? ಒಂದುವನರಿಯದ ಶಿಶು ನಾ ನೊಂದೆನಯ್ಯ. ಎನ್ನ ಕಂದ ಬಾರೆಂದು ಕಂಬನಿಯ ತೊಡೆದೆತ್ತಿ ಆನಂದದಿಂದ ಕಣ್ಪೆರೆವೆಯ ಮಾಡು ಉಳಿಯು ಮೇಶ್ವರಾ.

೨೮. ಅಯ್ಯಾ ನೀ ಮಾಡಲಾದ ಜಗತ್ತು, ಅಯ್ಯಾ ನೀ ಮಾಡ ಲಾದ ಸಂಸಾರ, ಅಯ್ಯಾ ನೀ ಮಾಡಲಾದ ಮರವೆ, ಅಯ್ಯಾ ನೀ ಮಾಡಲಾದ ದುಃಖ, ಅಯ್ಯಾ ನೀ ಬಿಡಿಸಿದರೆ ಬಿಟ್ಟಿತ್ತು. ತಾಮಸ ನಯ್ಯ! ನಾನೀ ಮಾಯೆಯ ಗೆದ್ದೆನೆಂಬ ಹಮ್ಮಿದೇಕೆ ಕೂಡಲಸಂಗ ಮದೇವಾ?

೨೯. ಅರತುದಯ್ಯ ಅಂಗಗುಣ. ಒರೆತುದಯ್ಯ ಭಕ್ತಿರಸ. ಆವ ರಿಸಿತಯ್ಯ ಅಂಗ ಲಿಂಗವನು. ಏನೆಂದರಿಯೆನಯ್ಯ ಲೋಕಲೌಕಿಕವ ಮದವ. ಲಿಂಗಭ್ರಾಂತನಾದೆನಯ್ಯ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ ನಿಮ್ಮ ಕರು ಣವೆನ್ನನೆಡೆಗೊಂಡಿತ್ತಾಗಿ.

೩೦. ಉರಿಯೊಳಗಣ ಕರ್ಪುರಕ್ಕೆ ಕರಿಯುಂಟೇ ಅಯ್ಯ? ಬಯ ಲಮರೀಚಿಯ ಜಲಕ್ಕೆ ಕೆಸರುಂಟೇ ಅಯ್ಯ? ವಾಯುವನಪ್ಪಿದ ಪರಿ ಮಳಕ್ಕೆ ನಿರ್ಮಾಲ್ಯ ಉಂಟೇ ಅಯ್ಯ? ನೀವು ನೆರೆ ಒಲಿದ ಬಳಿಕ ಎನಗೆ ಭವ ಉಂಟೇ? ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವ ನಿಮ್ಮ ಚರಣಕಮಲದೊ ಳಗೆ ಎನ್ನನಿಂಬಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಯ್ಯ.

೩೧. ನೆನಿಸುವೆ, ಮರೆಸುವೆ. ಎನ್ನ ಗುಣದೋಷ ನಿಮ್ಮದು. ಕೇಳಯ್ಯ ಎನ್ನ ಬಿನ್ನಪವ. ನಿಮ್ಮ ನೆನೆವವ ನಾನಲ್ಲ ಕಂಡಯ್ಯ. ನಿಮ್ಮಿಂದ ನಿಮ್ಮ ನೆನೆವೆನು ಕೃಪೆಮಾಡು ಕಪಿಲಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

---

೬. ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ ಶರಣುಹೊಗು.

೧. ಹೊಲಬುಗೊಂಡು ಅರಸಬೇಡ. ಬರಿದು ತಿರಬೇಡ. ಒಲಿದ ರೊಮ್ಮೆ ಶಿವಶರಣೆನ್ನಿರಯ್ಯ. ಒಂದು ಸೊಲ್ಲಿಂಗೆ ಮುಕ್ತಿ ಸಿದ್ಧಿ. ಕೂಡ ಲಸಂಗಮದೇವ, ಭಕ್ತಿಲಂಪಟನಾಗಿ.

೨. ಹಲವು ಕಾಲದಿಂದ ಆಗಿದಗಿದು ತಿಂದು ಸವಿಗಲಿತ ಮಾಯಾ ರಕ್ಕಸಿ ಬಿಡೆಂದರೆ ಬಿಡುವಳೇ? ಇವಳ ಬಾಧೆಯು ಗೆಲುವರೆ, ಒಂದು ಪಾಯುವ ಕಾಂಬುದು ಕಾಣಿರಣ್ಣಾ. ಎಲ್ಲ ದೇವರಿಗೆ ಬಲ್ಲಿದ ಪರಶಿ ವನ ಮರೆಹೊಕ್ಕು ಇವಳ ಬಾಯ ಟೊಣೆವುದಯ್ಯ ನಿಜಗುರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರನ ಬೆರಿಸಬೇಕಾದರೆ.

೩. ಗಾಳಿ ಬೀಸಿದಲ್ಲಿ ತೂರಿಕೊಳ್ಳಿರಯ್ಯ. ಗಾಳಿ ನಿನ್ನಾಧೀನ ವಲ್ಲ ಕಂಡೆಯ್ಯ. ನಾಳೆ ತೂರಿಹೆನೆಂದಡೆ ಇಲ್ಲ ಕಂಡಯ್ಯ. ಶಿವಶರ ಣೆಂಬುದೊಂದು ಗಾಳಿ ಹೊಡೆದಲ್ಲಿ ಬೇಗ ತೂರಿದನಂಬಿಗಚೌಡಯ್ಯ.

೪. ಕುಧರವನೇಸು ಕಾಲ ತೊಳೆದರೆಯು, ಕೆಸರು ಮಾಬುದೆ? ಎನ್ನ ಕಾಯದಲುಳ್ಳ ಅವಗುಣಂಗಳ ಕಳೆದು, ಕೃಪೆಯ ಮಾಡಯ್ಯ. ಕಂಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಕಣಕವ ನಾದಿದಂತೆ ಕಾಣಿರೆ ಎನ್ನ ಮನ. ಕೂಡಲ ಸಂಗಮದೇವ, ನಿಮಗೆ ಶರಣೆಂದು ಶುದ್ಧ ಕಾಣಿರಯ್ಯ.

೫. ತನ್ನ ನರಸಿ ಬಪ್ಪವರ ತಾನರಸಿ ಬಪ್ಪ ನೋಡಾ. ಎನ್ನ ದೇವನು ಎಲ್ಲಿದ್ದನಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಾರಾ ಎಂದು ಮನದೊಳಗೆ ಅಚ್ಚೊತ್ತಿಕೊಂಬೆನು ಎನ್ನ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೬. ನೀನೀಶನೀಯದೆ ಮಾನೀಶನೀವನೇ? ನೀನೀಸುವ ಕಾರಣ ಮಾನೀಶನೀವನು. ಆ ಮಾನೀಶನ ಹೃದಯದೊಳು ಪೊಕ್ಕು, ನೀನೀ ಸುವ ಕಾರಣದಿಂದ, ನೀನೇ ಶರಣೆಂಬೆನಯ್ಯ ರಾಮನಾಥಾ.

೭. ವೇದಪ್ರಿಯನಲ್ಲಯ್ಯ ನೀನು. ಮುಕ್ತಿಪ್ರಿಯನಲ್ಲಯ್ಯ ನೀನು. ಕ್ರಿಪ್ರಿಯನಲ್ಲಯ್ಯ ನೀನು. ನೀನು ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೆ ಅಸಾಧ್ಯ ಕಂಡಯ್ಯ. ನೀನು ಭಕ್ತಿಪ್ರಿಯನೆಂದು ಮರೆಹೊಕ್ಕೆ, ಕಾಯಯ್ಯ, ನೀನು ಕಪಿಲ ಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೮. ಎನ್ನ ಯೋಗಕ್ಷೇಮ ನಿಮ್ಮದಯ್ಯ. ಎನ್ನ ಹಾನಿವೃದ್ಧಿ ನಿಮ್ಮದಯ್ಯ. ಎನ್ನ ಮಾನಾಪಮಾನ ನಿಮ್ಮದಯ್ಯ. ಬಳ್ಳಿಗೆ ಕಾಯಿ ದಿಮ್ಮಿತ್ತೇ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ?

೯. ಅಂಗದ ನೋಟವು ಸಿಂಗರದ ಗಾತ್ರವು ಹಿಂಗದು ಮನದಲ್ಲಿ. ನಾನಾ ವಿಕಾರಾದಿ ಬೆಂದಿಹೆನೆಂದು ಅರಿಯಲಿಲ್ಲಾಗಿ, ಸಂದೇಹಬಿಡದು. ಮುಂದುಗಾಣದು ಲೋಕ. ಬೆಂದ ಮಾಯಕ್ಕಂಜಿ, ನಿಮ್ಮ ಮರೆಹೊಕ್ಕೆ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೧೦. ವಿಕಳನಾದೆನು ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯ ಧಾತುವಿನಿಂದ. ಮತಿಗೆಟ್ಟೆನು ಮನದ ವಿಕಾರದಿಂದ. ಧೃತಿಗೆಟ್ಟೆನು ಧನದ ವಿಕಾರದಿಂದ. ಗತಿಗೆಟ್ಟೆನು ಕಾಯವಿಕಾರದಿಂದ. ಶರಣು ಹೊಕ್ಕೆನು ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಯ್ಯ.

೧೧. ಹುಲಿಯ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಹುಲ್ಲೆಯಂತೆ, ಸರ್ಪನಬಾಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಕಪ್ಪೆಯಂತೆ, ಸಕಲ ಲೋಕಾದಿಲೋಕಂಗಳು ಮಾಯಾಬಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಸೆರೆಯ ಹೋಗುವವ ಕಂಡು, ನಾನು ಅಂಜಿ, ನಿಮ್ಮ ಮರೆಹೊಕ್ಕೆನು, ಕಾಯಯ್ಯ ಕಾರುಣ್ಯನಿಧಿಯೇ ಅಖಂಡೇಶ್ವರಾ.

೧೨. ಆಳಿಗೊಂಡಿಹರೆಂದು ಅಂಜಲದೇಕೆ? ನಾಸ್ತಿಕವ ಮಾಡಿಹರೆಂದು ನಾಚುವದೇಕೆ? ಆರಾದಡಾಗಲಿ, ಶ್ರೀಮಹಾದೇವಂಗೆ ಶರಣೆನ್ನಿರಿ. ಎನ್ನನು ಅರಿಯನೆಂದು ಮೌನಗೊಂಡಿರಬೇಡ. ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವರ ಶರಣರ ಮುಂದೆ 'ದಂದಣ' 'ದಂದಣ' ಎನ್ನಿ.

೧೩. ಮಂಡೆಯ ಬೋಳಿಸಿಕೊಂಡು ಗಂಡು ತೊತ್ತಪ್ಪೆನಯ್ಯ. ಲಜ್ಜೆಗೆಟ್ಟಾದರೂ ಲಿಂಗವನೊಲಿಸುವೆ. ನಾಣುಗೆಟ್ಟಾದರೂ, ಲಿಂಗವನೊಲಿಸುವೆ. ಕೇವಲ ಸಂಸಾರಿಗಳು ನಗುತಿರ್ದರೆ, ಇರಲಿ. ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ, ನಿನ್ನ ಶರಣುವೊಕ್ಕೆ. ನೀನೇ ಗತಿ ಎಂದು, ನಿನ್ನ ಚರಣಕ್ಕೆ ಶರಣಿವೊಕ್ಕೆನಯ್ಯಾ.

೧೪. ಎಂತಕ್ಕೆ, ಎಂತಕ್ಕೆ? ಹಡದ ಕಾರ್ಯ ಬೀಯ್ಯವಾಗದ ಮುನ್ನ ಆಟ್ಟಣ್ನೋ. ಬೆರಣಿಯುಳ್ಳಲ್ಲಿ ಹೊತ್ತು ಹೋಗದ ಮುನ್ನ, ಆಟ್ಟಣ್ನೋ. ಮರಳಿ ಭವಕ್ಕೆ ಬಾಹೆ, ಬಾರದಿಹೆ. ಕರ್ತು ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಂಗೆ ಶರಣೆನ್ನಿಭೋ.

೧೫. 'ಶಿವಾ' ಎಂದು ಓದದವನ ಓದು ಗಿಳಿಯೋದು. ಶಿವಾ, ನಿಮ್ಮ ನಾರಾಧಿಸದವನ ಮನೆ ಕೆಮ್ಮನೆ. ಶಿವಾ, ನಿಮ್ಮ ನೋಡದವನ ಕಣ್ಣು, ಹೀಲಿಯ ಕಣ್ಣು. ಶಿವಾ, ನಿಮ್ಮ ಹಾಡದವನ ಬಾಯಿ ಕನ್ನದ ಬಾಯಿ. ಶಿವಾ, ನಿಮ್ಮ ಹೊಗಳದವನ ನಾಲಿಗೆ ಭವಿಯ ನಾಲಿಗೆ. ಬಚ್ಚಲ ತಂಪಿನ ಜೌಗಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ಜಿಗುಣೆಯಯ್ಯ. ಶಿವಾ, ನಿಮಗೆ ೞಗದ ಕರ್ಮಿ ಶೂಲದ ಮೇಲಣ ಹೆಣನು. ಶಿವಾ, ನಿಮ್ಮ ನೆನೆಯದವನ ದೇಹ ಸಂದೇಹ. ಶಿವಾ, ನಿಮ್ಮ ಭಕ್ತನಲ್ಲದವನ ಭೋಗವು, ವಿದ್ಯೆಯು ಕುಲವು, ಶ್ರೀಯು, ಸಾಹಸವು, ಯಶಸ್ಸು, ವಿಮಾನದ ಮೇಲಣ ಶವದ ತೋರಿಕೆಯಯ್ಯ. ಅವನೇತಕ್ಕೆ ಬಾತೆ? ಇದು ಕಾರಣ ಭವರೋಗ ನರ ಕಕ್ಕಾರದೆ, ಶರಣುಪೊಕ್ಕೆನಯ್ಯ ಸೊಡ್ಡಳಾ.

೧೬. ಎನ್ನ ಭವಬಂಧನ ದುರಿತಂಗಳ ಗೆಲುವಡೆ, ಓಂ ನಮಃ ಶಿವಾಯ ಶಿವಶರಣೆಂದಡೆ ಸಾಲದೆ? ಜಯಜಯ ಶಂಕರ ಹರಹರ ಶಂಕರ ಶರಣೆನ್ನುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಎನ್ನ ಪಾತಕ ಕೋಟಿ ಪರಿಹರ ಕೂಡಲಸಂಗಯ್ಯ ಶರಣೆನ್ನುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

೧೭. ಮನ ಮುಟ್ಟದ ಅರ್ಪಿತಕ್ಕೆ ತನುವೇ ಅರ್ಪಿತ. ತನು ಮುಟ್ಟದ ಭಕ್ತಿಗೆ ಮನವೇ ಅರ್ಪಿತವಯ್ಯ. ಎನ್ನ ತನುಮನವೆಲ್ಲವು ನಿಮ್ಮ ಚರಣಕ್ಕೆ ವೇದ್ಯ ನೋಡಯ್ಯ. "ದೀರ್ಘ ದಂಡ ನಮಸ್ಕಾರಂ ಗುರುಸನ್ನಿಧೌ ಶರೀರ ಪ್ರಾಣಮರ್ಥಂ ಸದ್ಗುರುಭ್ಯೋ ನಿವೇದಯತಿ" ಇಂತೆಂದುದಾಗಿ, ತ್ರಾಹಿ ತ್ರಾಹಿ, ಶರಣಾರ್ಥಿ ನೀವೇ ಬಲ್ಲಿರಿ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೧೮. ಶಿವಶರಣೆಂದು ಪೂರ್ವಾರ್ಜಿತವನುಂಡರೆ ಭಂಗ. ಹರ ಶರಣೆಂದು ಭವಮಾಲೆಗೊಳಗಾದರೆ ಭಂಗ. ಹರವಶವೆನಿಸಿ ವಿಧಿವಶವೆನಿಸಿದರೆ ಅದು ನಿಮ್ಮ ಭಂಗ ಕಾಣಾ ಶಂಭುಜಕ್ಕೇಶ್ವರಾ.

೧೯. ಎನ್ನಭಾರ ನಿಮ್ಮದಯ್ಯ. ಎನ್ನ ಹಾನಿ ವೃದ್ಧಿ ನಿಮ್ಮದಯ್ಯ. ಎನ್ನ ಕರ ಕಾಡದಿರು. ತಂದೆ ನಿನ್ನ ಕಾಟ ಎನ್ನ ಪ್ರಾಣದೋಟ. ಕಪಿಲ ಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿನಾಥ ಕೊಲ್ಲು, ಕಾಯಿ, ನಿನ್ನ ಧರ್ಮದವ ನಾನು.

---

೭. ಸದ್ವರ್ತನೆಯನ್ನು ಕರುಣಿಸಲು ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳು

೧. ಆಸೆಯಾಮಿಷ ತಾಮಸ ಹುಸಿ ವಿಷಯ ಕುಟಿಲ ಕುಹಕ ಕ್ರೋಧ ಕ್ಷುದ್ರ ಮಿಥ್ಯೆ ಇವನೆನ್ನ ನಾಲಿಗೆಯ ಮೇಲಿಂದತ್ತ ತೆಗೆದು ಕಳೆಯಯ್ಯ. ಅವೆಂತೆಂದೊಡೆ, ನಿಮ್ಮತ್ತಲೆನ್ನ ಬರಲೀಯವು. ಇವು ಕಾರಣ ಇವೆಲ್ಲವ ಕಳೆದು ಎನ್ನ ನಿಮ್ಮಯ ಭಕ್ತನ ಮಾಡು ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವ.

೨. ಒಡಲುಗೊಂಡವ ಹಸಿವ. ಒಡಲುಗೊಂಡವ ಹುಸಿವ. ಒಡಲುಗೊಂಡವನೆಂದು, ನೀನೆನ್ನ ಜಡಿದೊಮ್ಮೆ ನುಡಿಯದಿರಾ. ನೀನೆನ್ನಂತೆ ಒಡಲುಗೊಂಡು ನೋಡಾ ರಾಮನಾಥಾ.

೩. ನಡೆ ನೋಟ ಸೊಲ್ಲೆಡೆಯೊಳಗೊಂದು ಕಿಚ್ಚು, ತಡೆದುಂಬ ಎಡೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಿಚ್ಚು, ಮಡದಿಪುರುಷರೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಿಚ್ಚು, ಪಡೆದರ್ಥದೆಡೆಯೊಳೊಂದು ಕಿಚ್ಚು, ಕೂಡಿದ ದ್ರವ್ಯದ ಮೋಹದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಿಚ್ಚು, ಇಂತೀ ಸಂಸಾರವೆಡೆಯಲ್ಲಿ ದುಃಖವಲ್ಲದೆ ಸುಖವಿಲ್ಲ ನೋಡಾ. ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ ಭಾರ್ಯಾವಿಯೋಗಸ್ಸ್ವಜನಾಪವಾದಃ। ಋಣಸ್ಯ ಶೇಷಂ ಅಧಮಸ್ಯ ಸೇವಾ॥ ದಾರಿದ್ರ್ಯಕಾಲೆ ಪ್ರಿಯದರ್ಶನಂ ಚ। ವಿನಾಗ್ನಿನಾ ಪಂಚದಹಂತಿ ಕಾಯಂ॥ ಇಂತೆಂದುದಾಗಿ, ಈಯೈದು ಕಿಚ್ಚಿನಿಕ್ಕಿ ಮಣ್ಣು ಹೊಯ್ದು ಕೆಡಿಸಿದೆಯಯ್ಯ ರಾಮನಾಥಾ.

೪. ಎಂತು ಶಿವಭಕ್ತಿಯ ನಾನುಪಮಿಸುವೆನಯ್ಯ? ಎಂತು ಶಿವಾಚಾರವೆನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಪ್ಪುದಯ್ಯ? ಕಾಮ ಕ್ರೋಧ ಲೋಭ ಮೋಹ ಮದ ಮತ್ಸರಗಳಿಂದ ಕಟ್ಟುವಡೆದೆನು. ಹಸಿವು ತೃಷೆ ವ್ಯಸನಂಗಳಿಂದ ಕುದಿವುತಿರ್ದ್ದೇನೆ. ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯ ಸಪ್ತಧಾತು ಹಂಚು ಹುರಿ ಮಾಡಿ ಕಾಡಿಹವಯ್ಯಾ. ಅಯ್ಯಾ, ಅಯ್ಯಾ, ಎನ್ನ ಹುಯ್ಯಲ ಕೇಳಯ್ಯ. ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೫. ಹೋತು ಹುಸಿ, ಆಡು ಬಹುಮಾತಿನ ನೆಲೆ, ಕುರಿ ಸಕಲೇಂದ್ರಿಯದ ನೆಲಹೊಲ, ತಗರು ತಥ್ಯ ಮಿಥ್ಯೆಯ ಹೊರಟೆ, ಹುಲಿ ದ್ವೇಷದಾಗರ, ತೋಳ ಕೊಂದು ತಿಂಬ ಕಾಟ, ಚೋರವೃತ್ತ್ಯ, ಇಂತಿವು ಮೊದಲಾದ ಬಹುವಿಧದ ಪ್ರಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಯದ ನೆಲ

ಹೊಲನಲ್ಲಿ ಸಕಲೇಂದ್ರಿಯವೆಂಬ ಹಿಂಡು ಮುಂದೆಯಾಗಿವೆ ಏಕೋ? ಇದರ ಸಂಗವ ಬಿಡಿಸು. ನಿಮ್ಮ ನಿಜದಂಗವ ತೋರಿ, ಭವಪಾಶದಂಗವ ಹರಿದು, ನಿಮ್ಮ ಘನಲಿಂಗದಲ್ಲಿರಿಸು. ನೆರೆ ವೀರಬೀರೇಶ್ವರಾ.

೭. ದೇವಾ ಕಂಬಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಕನಕದ ಕೊಡನ ಕಂಡಂತೆ, ಮರ್ತ್ಯಲೋಕಕ್ಕೆ ಬಂದು, ಮಾನವ ಜನ್ಮವ ಕಂಡೆ. ಆ ಮಾನವ ಜನ್ಮಕ್ಕೆ ಗುಣಾಕ್ಷರಜ್ಞೆಯಾದಂತೆ, ಲಿಂಗ ಬಂದುದ ಕಂಡೆ. ಎನಗಿದು ಚೋದ್ಯವಯ್ಯ ಎನಗಿದು ವಿಪರೀತವಯ್ಯಾ. ಇದಕ್ಕೆ ನುಡಿದಂತೆ ನಡಿಸು. ನಡೆದಂತೆ ನುಡಿಸು. ನುಡಿದ ನಡೆಗೆ ಭಿನ್ನವಾದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಶರಣರೊಪ್ಪರು. ನಿಮ್ಮ ಶರಣರೊಪ್ಪದಲ್ಲಿಯೇ ನೀನೊಪ್ಪೆ. ನೀನೊಪ್ಪದಲ್ಲಿಯೇ ಎನಗೆ ಬಂದಿತ್ತು ಹಿಂದಣ ಭವದ ಹೆಮ್ಮಾರಿ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನಂಜುವೆನಯ್ಯಾ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನಳಕುವೆನಯ್ಯ. ನುಡಿ ನಡೆ ಎರಡಾಗದಂತೆ ನಡಿಸಯ್ಯ ಘನಲಿಂಗಿಯ ಮೋಹದ ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೭. ಕ್ರಿಯೆನೆ ಭಾವಿಸಿಹೆನೆಂದಡೆ, ಮೃತ್ತಿಕೆಯ ಸಾಕಾರವ ತೊಳೆದು, ನಿರ್ಮಲವನರಸುವನಂತೆ. ಶೂನ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ರಮಿಸಿ ಕಂಡಿಹೆನೆಂಡಡೆ, ಕಂಗಳಿಗೆಟ್ಟದು, ಕೈಯ್ಯ ಮುಟ್ಟದು, ಆತ್ಮಂಗಗೋಚರ. ಇಂತೀ ಉಭಯವನೊಡಗೂಡಿ ಕಂಡಿಹೆನೆಂದರೆ, ಕ್ರಿಗೆ ಅಂಗ ನಿಲ್ಲದು, ಅರಿವಿಗೆ ಆತ್ಮ ನಿಲ್ಲದು. ಉಭಯದಾಟ ಕೂಡಿ ನಿನ್ನನರಿವನ್ನಕ್ಕರ, ಕಲ್ಪಾಂತರ ಕೂಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರಚ್ಚಂಗವ ಬಿಡಿಸು, ಗೋಪತಿನಾಥ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಲಿಂಗವೇ

೮. ಎನ್ನ ಮಾಯದ ಮದವ ಮುರಿಯಯ್ಯ. ಎನ್ನ ಕಾಯದ ಕಳವಳವ ಕೆಡಿಸಯ್ಯ. ಎನ್ನ ಜೀವದ ಜಂಜಡವ ಬಿಡಿಸಯ್ಯ. ಎನ್ನ ದೇವ ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಯ್ಯ ಎನ್ನ ಸುತ್ತಿದ ಮಾಯಾಪ್ರಪಂಚವ ಬಿಡಿಸಾ ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮ.

೯. ಸ್ಥಲಂಗಳನರಿದಿಹೆನೆಂದಡೆ, ತ್ರಿವಿಧ ಸ್ಥಲವೆನಗಿಲ್ಲ. ಷಟ್ಸ್ಥಲವ ಮುನ್ನವೇ ಅರಿಯೆ. ತತ್ವವನರಿದಿಹೆನೆಂದಡೆ ಇಪ್ಪತ್ತೈದರ ಗೊತ್ತಿನವ ನಾನಲ್ಲ. ಮಿಕ್ಕಾದ ಸತ್ಕ್ರಿಯೆಯನರಿದಿಹೆನೆಂದಡೆ, ಭಕ್ತಿ ಜ್ಞಾನ ವೈರಾಗ್ಯ ತ್ರಿವಿಧ ಲಕ್ಷವಿದ ನಾನಲ್ಲ. ನಿಷ್ಠೆಯಲ್ಲಿ ದೃಷ್ಟವ ಕಂಡಿಹೆನೆಂದಡೆ, ವಿಶ್ವಾಸವೆನಗಿಲ್ಲ. ವಿರಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಭೇದಿಸಿಹೆನೆಂದಡೆ ತ್ರಿವಿಧ ಮಲದ ಮೊತ್ತದೊಳಗೆ ಮತ್ತನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತೆ ನಿಶ್ಚಯವನರಿದಿಹೆನೆಂದಡೆ ಆತ್ಮಂಗೆ

ಲಕ್ಷವಿಪ್ಪುದೊಂದು ಗೊತ್ತು ಕಾಣೆ. ಇಂತೀ ಕಷ್ಟತನುವಿನಲ್ಲಿ ಬಂದು, ಧೂರ್ತನಾಗಿ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಗುಡಿಸಿದ ಹಿಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದು, ತನ್ನ ನಿಷ್ಠೆಯ ತೋರಿ, ಎನಗೆ ಸದ್ಭಕ್ತಿಯ ಬೀರಿ, ವಿಶ್ವಾಸಿಗಳ ಕೃತ್ಯದೊಳಗಾಗಿ, ನಿತ್ಯನೇಮಂಗಳಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚೊತ್ತಿದಂತಿರು. ನೀನೇ ನಿರ್ಮುಕ್ತನಹೆ. ನಿಜನಿತ್ಯನಹೆ. ಜಗಕ್ಕೆ ಕರ್ತುವಹೆ. ಎನ್ನ ಹಿಕ್ಕಿಗೆ ಬಂದು ಸಿಕ್ಕಿದೆಯಲ್ಲಾ, ಮಹಾಮಹಿಮ ವೀರಬೀರೇಶ್ವರಲಿಂಗಾ.

೧೦. ಎನ್ನ ಕಾಯದ ಕಠಿಣವ ಕಳೆಯಯ್ಯ. ಎನ್ನ ಜೀವದುಪಾಧಿಯ ಕಳೆಯಯ್ಯ. ಎನ್ನ ಪ್ರಾಣದ ಪ್ರಪಂಚವ ತೊಲಗಿಸಯ್ಯ. ಎನ್ನ ಭಾವದ ಭ್ರಮೆಯ ಕೆಡಿಸಯ್ಯ. ಎನ್ನ ಮನದ ವ್ಯಾಕುಳವ ಮಾಣಿಸಯ್ಯ. ಎನ್ನ ಕರಣೇಂದ್ರಿಯಗಳ ಕಷ್ಟಗುಣವ ನಷ್ಟವ ಮಾಡಯ್ಯ. ಎನ್ನೊಳಗೆ ನಿಮ್ಮ ಕರುಣಾಮೃತವ ತುಂಬಯ್ಯಾ ಗುರುವೇ ಅಖಂಡೇಶ್ವರಾ.

೧೧. ಏನೆಂಬೆ, ಏನೆಂಬೆನಯ್ಯ, ಮತಿಗೆಟ್ಟ ಮಾನವಾ? ಲೋಕಕ್ಕೆ ಬಂದೆ. ಬಂದ ಬರವಿನಲ್ಲಿಯೇ ಭವವೆಂಬ ಭೂಪತಿ ಎನ್ನ ಸೆರೆವಿಡಿದು ಕಾಲಕಾಮನ ವಾಸಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟನಯ್ಯ. ಕಾಲಂಗೆ ಕಾಯುವ ದಂಡವ ತೆತ್ತದ್ದು ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲ. ಮನಸಿಜಂಗೆ ಮನವ ದಂಡವ ತೆತ್ತದ್ದು ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲ. ಹೋದಿಹೆನೆಂದಡೆ ಒಳಕಾವಲರು ಹೊರಕಾವಲರು ಹೋಗಲೀಸರು. ನನ್ನ ಸಿರಿ ಏರಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದಿಹೆನೆಂದಡೆ, ನಾನು ದರಿದ್ರನಯ್ಯ. ಎನ್ನ ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಯ್ಯ, ಬಸವಾದಿ ಪ್ರಮಥರಿರಾ. ನಿಮಗೆ ಸೆರಗೊಡ್ಡಿ ಬೇಡುವೆನಯ್ಯ. ಭಕ್ತಿಗೆ ಭಂಡಾರವಾಗಿಪ್ಪ ಸಂಗನಬಸವಣ್ಣ, ಎನಗೆ ಹಾಗ ತೂಕ ಭಕ್ತಿಯ ಕೊಡಯ್ಯ. ಪ್ರಸಾದವೇ ಚಿತ್ಪಿಂಡಸ್ವರೂಪವಾದ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣ, ಎನಗೆ ಹಾಗ ತೂಕ ಜ್ಞಾನವ ಕೊಡಯ್ಯ. ಮಾಯಾಕೋಳಾಹಳಮಪ್ಪ ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭುವೇ, ಎನಗೆ ಹಾಗ ತೂಕ ವೈರಾಗ್ಯವ ಕೊಡಯ್ಯ. ಬೆಟ್ಟದ ಗುಂಡ ತಂದು ಇಷ್ಟಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯವ ಮಾಡಿದ ಘಟ್ಟಿವಾಳಲಿಂಗವೇ, ಎನಗೆ ಹಾಗ ತೂಕ ಲಿಂಗವ ಕೊಡಯ್ಯ. ಆರು ನಾಲ್ಕು ಹಾಗ ಕೂಡಿದಲ್ಲಿಯೇ, ಮನ ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಅಂಡಣವಪ್ಪುದು. ಮನ ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಅಂದಣವಾದಲ್ಲಿಯೇ ಎನಗೆ ಚಂದ್ರಾಯುಧಂ ದೊರೆಕೊಂಬುದು. ಆ ಚಂದ್ರಾಯುಧಮಂ ಪಿಡಿದು, ಒಳಕಾವಲ ನಾಲ್ವರಕೊರಳಂ ಕೊಯ್ದು, ಹೊರಕಾವಲ ಐವರ ಹುರಿಹಂಚು ಮಾಡಿ, ಭವದ ಬಳ್ಳಿಯ ಕೊಯ್ದು,

ಕಾಲಕಾಮರ ಕಣ್ಣ ಕಳೆದು, ಎಡಬಲದ ಹಾದಿಯ ಹೊದ್ದದೆ, ನಡುವಣ ಸಣ್ಣ ಬಟ್ಟೆಗೊಂಡು ಬಂದು, ರತ್ನಜಾಲವನೇರಿ, ಅಲ್ಲಿಪ್ಪ ಲಿಂಗಮಂ ಬಲಗೊಂಡು, ನೀವಿರ್ದ ಉನ್ಮನಿಯ ಪುರಕ್ಕೆ ಬಂದು, ನಿಮ್ಮ ಪಡುಗ ಪಾದರಕ್ಷೆಯ ಹಿಡಿದು, ನಿಮ್ಮ ಬಾಗಿಲ ಕಾಯ್ದಿಪ್ಪುದೇ ಎನಗೆ ಭಾಷೆ. ಎನ್ನ ಬಿನ್ನಪಮಂ ನೀವು ಮನ ಒಲಿದು ಕರುಣಿಸುವದಯ್ಯ. ಇದಕ್ಕೆ ನೀವೇ ಸಾಕ್ಷಿಯಯ್ಯ, ಘನಲಿಂಗಿಯ ಮೋಹದ ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೧೨. ಎಲೆ, ಮನ ಬುದ್ಧಿ ಚಿತ್ತ ಅಹಂಕಾರವೆಂಬ ಚತುರ್ವಿಧ ಎನ್ನ ಮಂತ್ರಿ ಪ್ರಧಾನರು ಕೇಳಿರಯ್ಯ. ನಾನು ಕೆಟ್ಟ ಭ್ರಷ್ಟನಾಗಿ ಹೋದ ಕರ್ಮ ದಂಡಲೆಯ ಬಗೆಯ. ನಾನು ಸ್ವರ್ಗ ಮರ್ತ್ಯ ಪಾತಾಳದೊಳಗುಳ್ಳ ಭೋಗರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅರಸಾಗಿ, ಅನಂತಕಾಲ ಪಟ್ಟವನಾಳಿ, ಎನ್ನ ಚತುರಂಗಬಲಕ್ಕೆ ತಪದಿ ಕಂದಾಯಮಂ ಕೊಟ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗಿ, ಎನಗೆ ಎರಡು ನಾಲ್ವತ್ತೆರಡು ಲಕ್ಷದ ಭವರಾಟಳದ ಋಣ ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ಆ ಋಣಕ್ಕಂಜಿ ಭೋಗರಾಜ್ಯಮಂ ಬಿಟ್ಟು, ದರಿದ್ರನಾದೆನು. ಎನಗೆ ನೀವು ಮಾಡುವ ರಾಜಕಾರ್ಯದ ಮಣಿಹವ ನಿಮಗೆ ತೆಗೆಯಿತ್ತು. ಎನ್ನ ನಂಬಿ ಕೆಡಬೇಡ. ನಿಮ್ಮ ಪೂರ್ವಾಶ್ರಯಕ್ಕೆ ನೀವು ಹೋಗಿ. ಎಲೆ, ಅಜ್ಞಾನತಮಕ್ಕೆ ಜ್ಯೋತಿ ಪ್ರಕಾಶವನುಳ್ಳ ಸಮ್ಯಜ್ಞಾನವೇ ಕೇಳಯ್ಯ. ಆತನು ಜ್ಞಾನಸ್ವರೂಪನೆಂದು ವೇದಾಗಮಂಗಳು ಶೃತಿ ಸಾರುತ್ತಿವೆ. ನಾನು ಜೀವಾತ್ಮನಂ ಅಳಿದು, ಶರಣತ್ವಮಂ ಕೈವಿಡಿದೆ. ಎನ್ನೊಳಗೆ ನೀನು ನನೆಯೊಳಗಣ ಪರಿಮಳದಂತೆ ಹುದುಗಿಪ್ಪೆಯಾಗಿ, ನಿಮ್ಮ ನಾನು ಗೋಳಕಾಕಾರ ಸ್ವರೂಪವಾದ ನಿಃಕಳ ಬ್ರಹ್ಮದಲ್ಲಿ ಉದಯವಾದ ಸಹೋದರರು ಎನ್ನ ಎಂಟು ವೀದಿ ಪಟ್ಟಣದ ಚೌದಾರಿಯ ಏಕಾಂತ ವೀದಿಯ, ಸುವರ್ಣವರ್ಣದ ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲಿಪ್ಪ ಮನೋನಾಥನಂ ಕಾಣಿಸಿ, ನಿನ್ನ ಶ್ರೀಚರಣಮಂ ಎಂದೆಂದು ಪೂಜೆಯಂ ಮಾಡುವ ಭೃತ್ಯನೆಂದು, ಭಯಭಕ್ತಿಯಿಂ ಬಣ್ಣಿಸಿ, ಎನ್ನ ಮಾಯಾಪಾಶಮಂ ಸುಡುವಂತೆ ಒಲವನುಂಟು ಮಾಡು. ಚಿದಾಕಾಶದಲ್ಲಿ ಆರು ಮೂರಾಗಿ, ಮೂರು ಒಂದಾಗಿ, ಎರಡು ವೀಧಿಯ ಮಾಣಿಕ್ಯಪುರವೆಂಬ ಸಂಗಮಸ್ಥಲವೆಂಬ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿಪ್ಪ ಮಹಾರಾಯನ ಮುಂದೆ ಎನ್ನನಿಕ್ಕಿ, ನಿನ್ನ ಆದಿ ಅನಾದಿಯ ಹಳಿಯನೆಂದು ಬಿನ್ನಹಂಗೆಯ್ದು, ಕರುಣಾರಸಮಂ ಬೆರಿಸಿ, ಎನಗೆ ಮುಕ್ತಿ ರಾಜ್ಯಮಂ ಕೊಡುದಂತೆ ಸಂಘಾ

ನನಂ ಮಾಡಿ, ಆ ಮುಕ್ತಿ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಪಟ್ಟವಂ ಕಟ್ಟಿಸಿ, ಅಭಯ ಹಸ್ತವಂ ಕೊಡಿ. ಎನ್ನ ಎಂಬತ್ತುನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಭವರಾಟಣದ ಋಣವ ತಿದ್ದುವಂತೆ ಮಾಡಯ್ಯ, ಘನಲಿಂಗಿಯ ಮೋಹದ ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೧೩. ಕಪಿ ಕಳ್ಳ ಕುಡಿದು, ಕಡಲು ದಾಂಟುವೆನೆಂದು ಲಂಗಿಸಿ, ನಡುನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಮೀನ ಮೊಸಳೆಗೆ ಆಹಾರವಾಗಿತ್ತಯ್ಯ ಎನ್ನ ಬಾಳುವೆ. ಆದಿಯಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಗರ್ಭಾಬ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ, ನಿನ್ನ ನೆನಹಿಲ್ಲದೆ ಇಷ್ಟಲಿಂಗವನರಿಯದ ಕಷ್ಟಜೀವಿಗಳ, ಪ್ರಾಣಲಿಂಗವನರಿಯದ ಪರಮಪಾತಕರ, ಭಾವಲಿಂಗವನರಿಯದ ಭವಕ್ಕೊಳಗಾದ ಹುಳು ಮಾನವರ, ತಂದೆ ತಾಯಿ ಬಂಧುಬಳಗವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ ಬಲುಪಾತಕವೆನ್ನನಡಲೆದು ಅಮರ್ದಪ್ಪಿ ಅಗಲದ ಕಾರಣ, ನಿನ್ನ ತಂಪಿಂಗೆ ನೀರ್ದಳಿವರಯ್ಯ, ಕುಳಿತ ಠಾವಿಗೆ ಹೋಮವನಿಕ್ಕುವರಯ್ಯ, ನಾನು ಬಂದ ಬಟ್ಟೆಯೊಳಗೆ ಓರ್ವರು ಬಾರರಯ್ಯಾ, ಕಾಲನಾಳಿಗೆ ಕಾಲ್ದಡಿಯಾದೆನಯ್ಯ, ಶುನಕಸೂಕರಾದಿಗಳ ಬಸುರಿನಲ್ಲಿ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿತ್ತಯ್ಯ, ಎನ್ನ ಮಾಯೆ. "ಓರ್ವರಿಗೆ ಹುಟ್ಟಿ ಮತ್ತೋರ್ವರ್ಗಲ್ಲಿಪ್ಪ" ಎಂಬ ದುಷ್ಟ ನಾಣ್ನುಡಿಯು ದೃಷ್ಟ ಎನಗಾಯಿತ್ತಯ್ಯ, ಗುರುವೆ. ಈ ದೋಷವಂ ಕರುಣದಿಂ ಕಳೆದು, ಶುದ್ಧನ ಮಾಡಿ ನಿನ್ನ ಜನನಿ ಜನಕನೆಂದು ನಿನ್ನ ಭಕ್ತರ ಬಂಧುಬಳಗವೆಂದು, ಸುಜ್ಞಾನವಂ ಕೊಟ್ಟು, ಜಾಗ್ರತ್ ಸ್ವಪ್ನ ಸುಷುಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನಿನ್ನತ್ತಲು ಎನ್ನ ಮುಖವ ಮಾಡಿ ಅಕ್ಕರಿಂದೆ ರಕ್ಷಿಪುದಯ್ಯ, ಘನಲಿಂಗಿಯ ಮೋಹದ ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೧೪. ಎಲೆ ಕರುಣಿ, ಜನನಿಯ ಜಠರಕ್ಕೆ ಎನ್ನ ತರಬೇಡವಯ್ಯ. ತಂದರೆ ಮುಂದೆ ತಾಪತ್ರಯಕ್ಕೊಳಗಾದ ತರಳೆಯ ದುಃಖದ ಬಿನ್ನಪವ ಕೇಳಯ್ಯ. ಆಚಾರಲಿಂಗಸ್ವರೂಪವಾದ ಘ್ರಾಣ, ಗುರುಲಿಂಗಸ್ವರೂಪವಾದ ಜಿಹ್ವೆ, ಶಿವಲಿಂಗಸ್ವರೂಪವಾದ ನೇತ್ರ, ಜಂಗಮಲಿಂಗಸ್ವರೂಪವಾದ ತ್ವಕ್ಕು, ಪ್ರಸಾದಲಿಂಗ ಸ್ವರೂಪವಾದ ಶ್ರೋತ್ರ, ಮಹಾಲಿಂಗ ಸ್ವರೂಪವಾದ ಪ್ರಾಣ, ಪಂಚಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪವಾದ ತನು, ಇಂತಿವೆಲ್ಲವು ಕೂಡಿ, ಪರಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪವಾದಾತನಾಗಿ, ಆನೆಯ ರೂಪತಾಳಿ, ಹಾಳುಗೇರಿಯ ಹೊಗುವ ಹಂದಿಯಂತೆ, ಉಚ್ಚೆಯ ಬಚ್ಚಲೆಂಬ ಹೆಬ್ಬಾಗಿಲ ದಿಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ಎಂತು ನುಸುಳುವೆನಯ್ಯ. ಹೇಸಿ ಹೇಡಿಗೊಂಡೆನಯ್ಯ,

ನೊಂದೆನಯ್ಯ, ಬೆಂದೆನಯ್ಯ, ಬೀಗಿವರಿದು ನಿಂದುರಿದೆನಯ್ಯ. ಎನ್ನ ಮೊರೆಯ ಕೇಳಯ್ಯ ಮಹಾಲಿಂಗವೇ, ಎನ್ನ ಭವಕ್ಕೆ ನೂಂಕಬೇಡಯ್ಯ. ನಾನು ಅನಾದಿಯಲ್ಲಿ ಭೋಗಕಾಶಿ ಮಾಡಿದ ಫಲದಿಂದೆ, ಅಂದಿಸಿಂ ಇದು ಪರಿಯಂತರ ನಾನಾ ಯೋನಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದು, ನಾಯಿ ಉಣ್ಣದ ಓಡಿನಲ್ಲಿ ಉಂಡು, ನರಗೊಳೆಗೊಂಡೆನಯ್ಯ. ಎನಗೆ ಹೊನ್ನು ಬೇಡ, ಹೆಣ್ಣು ಬೇಡ, ಮಣ್ಣು ಬೇಡ, ಭೋಗವು ಬೇಡ, ಭಕ್ತಿಯು ಬೇಡ, ಫಲವು ಬೇಡ, ಪಾದವು ಬೇಡ, ನಿಮ್ಮ ಶ್ರೀಪಾದವನೊಡಗೂಡಲು ಬೇಡ, ಎನಗೆ ಪುರುಷಾಕಾರವು ಬೇಡವಯ್ಯ. ಎನ್ನ ಮನ ಒಪ್ಪಿ, ಪಂಚೈವರು ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ, ನುಡಿವುತಿಪ್ಪೆನಯ್ಯ. ನಿಮ್ಮಾಣೆ. ಎನಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕರುಣಿಸಯ್ಯ. ತಂದೆ ಡೋಹರಕಕ್ಕಯ್ಯ, ಮಾದಾರ ಚನ್ನಯ್ಯ, ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ, ಇಂತಪ್ಪ ಶಿವಶರಣರ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲ ಕಾವ ಸೊಣಗನ ಮಾಡಿ, ಎನ್ನನಿರಿಸಯ್ಯ ಘನಲಿಂಗಿಯ ಮೋಹದ ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

---

೮ ಶುದ್ಧಮನಸ್ಸನ್ನುಂಟುಮಾಡಲು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುವ.

೧. ಭವಕ್ಕೆ ಬೀಜವಾದುದು ತನುವೊ, ಮನವೊ, ಎಂದು ವಿಚಾರಿಸಿ ನೋಡಲು, ಮನವೇ ಕಾರಣವಾಗಿರ್ಪುದರಿಯದೆ, ಕೆಟ್ಟ ಮನದ ಸಂಗದಿಂದೆ ಮರ್ತ್ಯಲೋಕದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ, ತಾಪತ್ರಯಾಗ್ನಿಯಿಂದೆ ಕುಂದಿ ಕಂದಿ ನೊಂದು ಬೆಂದೆನಯ್ಯ. ಈ ಮನದ ಸಂಗದಿಂದೆ ಭವಭವದಲ್ಲಿ ತೊಳಲಿ ಬಳಲಿದೆನಯ್ಯ. ಈ ಮನದ ಸಂಗದಿಂದಲೇ ಅನಂತ ಮರವೆಯ ಜೋಹಗಳಲ್ಲಿ ಸೆರೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆನಯ್ಯ. ಈ ಮನದ ಸಂಗವ ಬಿಡಿಸಿ, ನಿಮ್ಮ ನೆನಹಿನ ಸಂಗದಲ್ಲಿರಿಸಿ ಸಲಹಯ್ಯ ಎನ್ನ ಅಖಂಡೇಶ್ವರಾ.

೨. ಮನವೆಂಬ ಮರ್ಕಟನು ತನುವೆಂಬ ವೃಕ್ಷವನೇರಿ, ಇಂದ್ರಿಯಂಗಳೆಂಬ ಶಾಖೆಶಾಖೆಗೆ ಹಾರಿ, ವಿಷಯಗಳೆಂಬ ಹಣ್ಣುಫಲಂಗಳ ಗ್ರಹಿಸಿ, ಭವದತ್ತಮುಖವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ನೋಡಾ. ಈ ಮನವೆಂಬ ಮರ್ಕಟನ ನಿಮ್ಮ ನೆನವೆಂಬ ಪಾಶದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ, ಎನ್ನನುಳಿಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಯ್ಯ ಅಖಂಡೇಶ್ವರಾ.

೩. ತನುವಿಕಾರ ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ, ಕಂಗೆಟ್ಟು ಕಳವಳಿಸಿ ತೊಳಲಿ ಬಳಲಿದೆನಯ್ಯ. ಮನವಿಕಾರ ಮರವೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ, ಮಣ್ಣು ಮಸಿಯಾಗಿ ಬಣ್ಣಗೆಟ್ಟೆನಯ್ಯ. ಈ ತನುವ ಮನವ ವಿಕಾರವ ಮಾಣಿಸಿ, ನಿಮ್ಮ ಭಕ್ತಿವಿಚಾರದಲ್ಲಿರಿಸಿ ಸಲಹಯ್ಯ ಎನ್ನನು ಅಖಂಡೇಶ್ವರಾ.

೪. ಮತಿಗೆಟ್ಟೆನಯ್ಯ ಮನದಾಸೆಯ ಕಚ್ಚಿ, ಧೃತಿಗೆಟ್ಟೆನಯ್ಯ ತನುವಿನಾಶೆಯ ಮೆಚ್ಚಿ. ಈ ತನು ಮನದಾಸೆಯ ಕೆಡಿಸಿ, ನಿಮ್ಮ ಭಕ್ತಿಯ ಲೇಸ ತೋರಿಸಿ ಬದುಕಿಸಯ್ಯ ಎನ್ನನು ಅಖಂಡೇಶ್ವರಾ.

೫. ಮನವಿದು ಒಮ್ಮೆ ಪ್ರಪಂಚಿನತ್ತ ಹರಿವುದು. ಒಮ್ಮೆ ಪರಮಾರ್ಥದತ್ತ ತಿರುಗುವದು. ಒಂದ ಹಿಡಿಸಿ ಒಂದ ಬಿಡಿಸುವದು. ಇಂತೀ ಸಂದೇಹವನಿಕ್ಕಿ ದಂದುಗಗೂಡಿಸಿ, ಮುಂದುಗೆಡಿಸಿ ಕಾಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ಮನದ ಮರುಳತನವ ಬಿಡಿಸಿ, ನಿಮ್ಮ ಶ್ರೀಪಾದದಲ್ಲಿರಿಸೆನ್ನ ನಿಜಗುರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರಾ.

೬. ಏನಿದ್ದರೇನಿದ್ದರೊಲ್ಲದು ನಿಮ್ಮನುಭಾವಕ್ಕೆನ್ನ ಮನವು. ಡಂಭಕನೆಂಬವ ನಾನು ಕಂಡಯ್ಯ. ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವನ ಪೂಜಿಸಿ, ಮಾನವರಾಸೆ ಬಿಡದಾಗಿ.

೭. ಒಡೆಯನ ಕಂಡರೆ ಕಳ್ಳನಾಗದಿರು, ಮನವೇ. ಭವದ ಬಾಧೆಯ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಬುವರೆ, ನೀನು ನಿಯತವಾಗಿ, ಭಯಭರಿತನಾಗಿ, ಅಹಂಕಾರಿಯಾಗದೆ ಶರಣೆನ್ನು ಮನವೆ. ಕೂಡಲಸಂಗನ ಶರಣರಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯ ನೊನುವರೆ, ಕಿಂಕರನಾಗಿ ಬದುಕು ಮನವೇ.

೮. ಒಳ್ಳಿಹ ನ್ಯೈಲಾರನಲ್ಲಿ ಒಳಗೆಲ್ಲ ಸಣಬು. ಹೊರಗಣ ಬಣ್ಣವೇಕರ ಲೇಸಾಯಿತ್ತಯ್ಯ. ಶ್ವಾನನ ನಿದ್ರೆ ಅಜ್ಞಾನಿಯ ತಪದಂತೆ ಆಯಿತ್ತಯ್ಯ ಎನ್ನ ಮತಿ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೯. ಲೋಕೋಪಚಾರಕ್ಕೆ ಮಜ್ಜನಕ್ಕೆರೆವೆನಯ್ಯ. ಮನದ ತಾಮಸ ಬಿಡದು. ಮನದ ಕಪಟ ಬಿಡದು. ಶಿವಶರಣೆಂಬುದು ಅಳವಡದಯ್ಯ. ಎನ್ನ ಮನದಲ್ಲಿ ಎರಡುಳ್ಳನ್ನಕ್ಕರ, ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವನೆಂತೊಲಿವ?

೧೦. ಕೆಲಕ್ಕೆ ಶುದ್ಧನಾದೆನಲ್ಲದೆ ಮನಕ್ಕೆ ಶುದ್ಧನಾಗೆನಯ್ಯ. ಕೈಮುಟ್ಟಿ ಪೂಜಿಸುವಡೆ, ಕೈ ಶುದ್ಧಿ ಇಲ್ಲವಯ್ಯ. ಮನಮುಟ್ಟಿ ಪೂಜಿಸುವಡೆ,

ಎನ್ನ ಮನ ಶುದ್ಧವಿಲ್ಲವಯ್ಯ. ಭಾವ ಶುದ್ಧವಾದಡೆ, ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಯ್ಯ ನಿತ್ತಬಾ ಎಂದೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳನೇಕಯ್ಯ?

೧೧. ಹೃದಯದಿ ಕತ್ತರಿ, ತುದಿಯ ನಾಲಿಗೆ ಬೆಲ್ಲೆಂಬೋ. ಆಡಿಹೆವೆಂಬೋ. ಹಾಡಿಹೆವೆಂಬೋ. ನಿಚ್ಚನಿಚ್ಚ ಶಿವರಾತ್ರಿಯ ಮಾಡಿಹೆನೆಂಬೋ. ಆನು ಎನ್ನಂತೆ, ಮನ ಮನದಂತೆ. ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವ ತಾನು ತನ್ನಂತೆ.

೧೨. ಓತಿ ಬೇಲಿವರಿದಂತೆ, ಎನ್ನ ಮನವಯ್ಯ. ಹೊತ್ತಿಗೊಂದು ಪರಿಯಪ್ಪ ಗೋಸುಂಬೆಯಂತೆ ಎನ್ನ ಮನವು. ಬಾವುಲ ಬಾಳುವೆಯಂತೆ ಎನ್ನ ಮನವು. ನಡುವಿರುಳಿದ್ದ ಕುರುಡಂಗೆ ಆಗಸಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಾದಂತೆ, ಎನಗಿಲ್ಲದ ಭಕ್ತಿಯ ಬಯಸಿದರುಂಟೆ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ?

೧೩. ಸತ್ಯ ಸಂಬಂಧಪ್ಪಯವಾದ ಭೃತ್ಯಾಚಾರವೆನಗಿಲ್ಲವಯ್ಯಾ. ಅನುದಿನ ನಿಮ್ಮ ನೆನೆಯಲು, ತೆರಹಿಲ್ಲವಯ್ಯ ಎನಗೆ. ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ, ಕರುಣಿಸಿ ಕೃಪೆಯ ಮಾಡಯ್ಯ.

೧೪. ಶಬ್ದಸಂಭಾಷಣೆಯ ನುಡಿಯ ವರ್ತಿಸಿ ನುಡಿವೆ. ತೊಡೆಹದ ಕೆಲಸದ ಬಣ್ಣದಂತೆ, ಕಡಿಹಕ್ಕೆ ಒರೆಗೆ ಬಾರದು ನೋಡಾ. ಎನ್ನ ಮನದಲೊಂದು, ಹೃದಯದಲೊಂದು, ವಚನದಲೊಂದು ನೋಡಾ. ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ, ಆನು ಭಕ್ತನೆಂದು ಹುಸಿಯ ಮಸಕವನೇನು ಬಣ್ಣಿಸುವೆನಯ್ಯ?

೧೫. ಲೌಕಿಕರ ಕಂಡು ಆಡುವೆ ಹಾಡುವೆ. ತಾರ್ಕಿಕರ ಕಂಡು ಆಡುವೆ ಹಾಡುವೆ. ಸಹಜ ಗುಣವೆನ್ನಲ್ಲಿಲ್ಲವಯ್ಯ. ನಿಜಭಕ್ತಿ ಎನಗಿಲ್ಲ ತಂದೆ. ಏಕೋಭಾವ ಎನಗುಳ್ಳರೆ, ಯಾಕೆ ನೀ ಕರುಣಿಸಯ್ಯ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ?

೧೬. ಕೊಂಬೆಯ ಮೇಲಣ ಮರ್ಕಟನಂತೆ ಲಂಘಿಸುವದು ಎನ್ನ ಮನವು. ನಿಂದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಲೀಯದೆನ್ನ ಮನವು. ಹೊಂದಿದಲ್ಲಿ ಹೋಂದಲೀಯದೆನ್ನ ಮನವು. ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ ನಿಮ್ಮ ಚರಣಕಮಲದಲ್ಲಿ ಭ್ರಮರನಾಗಿರಿಸು ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮ.

೧೭. ಅಂದಣವನೇರಿದ ಸೊಣಗನಂತೆ, ಕಂಡಡೆ ಬಿಡದು ತನ್ನ ಮುನ್ನಿನ ಸ್ವಭಾವವನು. ಸುಡು ಸುಡು ಮನವಿದು ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಹರಿವುದು.

ವೃಡ, ನಿಮ್ಮ ನಸುದಿನ ನೆನೆಯಲೀಯದು. ಎನ್ನೊಡೆಯ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ, ನಿಮ್ಮ ಚರಣವ ನೆನೆವಂತೆ ಕರುಣಿಸು, ಸೆರೆಗೊಡ್ಡಿ ಬೇಡುವೆ, ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮ.

೧೮. ತುಪ್ಪದ ಸವಿಗೆ ಅಲಗ ನೆಕ್ಕುವ ಸೊಣಗನಂತೆ ಎನ್ನ ಬಾಳುವೆ. ಸಂಸಾರ ಸಂಗ ಬಿಡದು, ನೋಡೆನ್ನ ಮನವು. ಈ ನಾಯಿತನವ ಮಾಣಿಸು, ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಯ್ಯಾ, ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮ.

೧೯. ಕೋಟ್ಯಾನುಕೋಟಿ ಜಪವನ್ನು ಮಾಡಿ, ಕೋಟಲೆಗೊಳಲೇಕೆ ಮನವೇ? ಕಿಂಚಿದ್ಗೀತವನಂತಕೋಟಿ ಜಪ. ಜಪವೆಂಬುದೇಕೆ ಮನವೇ? ಕೂಡಲಸಂಗನ ಶರಣರ ಕಂಡು ಆಡಿ ಹಾಡಿ ಬದುಕು ಮನವೇ.

೨೦. ಮನವೇ, ನಿನ್ನ ಜನ್ಮದ ಪರಿಭವವ ಮರೆದೆಯಲ್ಲ. ಮನವೇ, ಲಿಂಗವ ನೆರೆ ನಂಬು, ಕಂಡೆಯಾ ಮನವೇ. ಜಂಗಮವ ನಂಬು ಕಂಡೆಯಾ, ಮನವೇ. ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವರ ಬಿಡದೆ ಬೆಂಬತ್ತು ಕಂಡೆಯಾ ಮನವೇ.

೨೧. ಸುರರ ಬೇಡಿದರಿಲ್ಲ. ನರರ ಬೇಡಿದರಿಲ್ಲ. ಬರಿದೆ ಧೃತಿಗೆಡಬೇಡ ಮನವೇ. ಆರ ನಾಡಡೆಯೂ ಬೇಡಿ ಬೇಡಿ, ಬರಿದೆ ಧೃತಿಗೆಡಬೇಡ, ಮನವೇ. ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವನಲ್ಲದೆ, ಆರ ಬೇಡಿದರಿಲ್ಲ ಮನವೇ.

೨೨. ಬೆಲ್ಲವ ತಿಂದ ಕೊಡಗನಂತೆ, ಸಿಹಿಯ ನೆನೆಯದಿರಾ, ಮನವೇ. ಕಬ್ಬ ತಿಂದ ನರಿಯಂತೆ ಹಿಂದನೆಣಿಸದಿರಾ, ಮನವೇ. ಗಗನವನಡರಿದ ಕಾಗೆಯಂತೆ, ದೆಸೆದೆಸೆಗೆ ಹಂಬಲಿಸದಿರಾ, ಮನವೇ. ಕೂಡಲಸಂಗನ ಶರಣರ ಕಂಡು, ಲಿಂಗವೆಂದು ನಂಬು ಕಂಡೆಯಾ, ಮನವೇ.

೨೩. ನನ್ನ ಚಿತ್ತವು ಅತ್ತಿಯ ಹಣ್ಣು ನೋಡಯ್ಯಾ. ವಿಚಾರಿಸಿದರೆ, ಏನೂ ಹುರುಳಿಲ್ಲವಯ್ಯಾ. ಪ್ರಪಂಚಿನ ಡಂಭಿನಲ್ಲಿ ಎನ್ನನೊಂದು ರೂಪವ ಮಾಡಿ, ನೀವಿರಿಸಿದಿರಯ್ಯ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೨೪. ಮರನೇರಿದ ಮರ್ಕಟನಂತೆ, ಹಲವು ಕೊಂಬೆಗೆ ಹಾಯುತಲಿದ್ದೇನೆ. ಬೆಂದ ಮನವ ನಾನೆಂತು ನಂಬುವೆನಯ್ಯಾ? ಎಂತು ನೆಚ್ಚುವೆನಯ್ಯಾ? ಎನ್ನ ತಂದೆ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವನಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಲೀಯದಯ್ಯಾ.

೨೫. ದಂದುಗ ಬಿಡದು ಮನಸಂದೇಹ ಹಿಂಗದಾಗಿ. ಮುನ್ನ ಲಿಂಗವ ಕಂಡೆಹೆನೆಂದಡೆ, ಹುಸಿ ನೋಡಾ. ಬೆಂದ ಕರಣಾದಿಗಳು ಒಂದು ಪಥವನರಿಯವು. ಎಂತು ಶಿವಪಥವೆನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಪ್ಪುದಯ್ಯ? ಎನ್ನ ತಂದೆ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ ನಿಮ್ಮ ಶರಣರ ಬಳಿವಿಡಿದರೆ, ಎನ್ನ ದಂದುಗ ಹಿಂಗುವದು.

೨೬. ತನ್ನಿಚ್ಛೆಯ ನುಡಿದರೆ, ಮೆಚ್ಚುವದೀ ಮನವು. ಇದಿರಿಚ್ಛೆಯ ನುಡಿದರೆ, ಮೆಚ್ಚದೀ ಮನವು. ಕೂಡಲಸಂಗನ ಶರಣರ ನೆಚ್ಚದ ಮೆಚ್ಚದ ಮನವ ಕಿಚ್ಚಿನೊಳಗಿಕ್ಕು.

೨೭. ವಚನದ ಹುಸಿ ನುಸುಳೆಂತು ಮಾಬುದೆನ್ನ? ಮನದ ಮರ್ಕಟತನವೆಂತು ಮಾಬುದೆನ್ನ? ಹೃದಯಕಲ್ಮಷವೆಂತು ಮಾಬುದೆನ್ನ? ಕಾಯವಿಕಾರಕ್ಕೆ ತೊರಿ ಸಲುವಾದೆನು. ಇನಗಿದು ವಿಧಿಯೇ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ?

೨೮ ಹೃದಯದಲ್ಲಿಪ್ಪುದೆಲ್ಲ ನಂಜು ಕಂಡೆಯ್ಯ. ಕಂಗಳಲೊಬ್ಬನ ಕರೆವಳು. ಮನದಲೊಬ್ಬನ ನೆನೆವಳು. ವಚನದಲೊಬ್ಬನ ನೆರೆವಳು. ಇಂತಿವಳ ತನು ಒಂದೆಸೆ, ಮನ ಒಂದೆಸೆ, ಮಾತೊಂದೆಸೆ, ಈ ಮಾನ ಸಗಳ್ಳೆಯ ನನ್ನವಳೆಂದು ನಂಬುವ ಕುರಿನರರನೇನೆಂಬೆನಯ್ಯ ಕೂಡಲ ಸಂಗಮದೇವಾ?

೨೯. ಮನವಿದು ಕ್ಷಣದೊಳಗೆ ಹೋಗದ ಠಾವಿಂಗೆ ಹೋದಂತೆ ನೆನೆವುತ್ತಿದೆ. ಬಾರದ ಠಾವಿಂಗೆ ಬಂದಂತೆ ನೆನೆವುತ್ತಿದೆ. ಕಾಣದುದ ಕಂಡಂತೆ ನೆನೆವುತ್ತಿದೆ. ಕೇಳದುದ ಕೇಳದಂತೆ ನೆನೆವುತ್ತಿದೆ. ಕ್ಷಣದೊಳಗೆ ದಶದಿಕ್ಕಿಗೆಯ್ದುತ್ತಿದೆ. ಶತ ಮರ್ಕಟವಿಧಿ ಒಂದು ಮನಕ್ಕಾದರೆ, ಇದನೆಂತು ತಾಳಬಹುದಯ್ಯ? ನಿಜಗುರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರಾ ಈ ಮನವ ಸೆರೆ ಇಟ್ಟುಳಹಯ್ಯ. ನಿಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೊಂಬೆ.

೩೦. ಹಿಡಿ ಮನವ ಸಖತ್ವದಿಂದೇನಾಗದಯ್ಯ? ಇಹ ಪರವೈರಾಗ್ಯವ ಕೆಡಿಸಿ ಹೇಡಿಗೊಳಿಸಿತ್ತು. ಮುಂದಕೊಂದಡಿ ಇಡಲೀಯ್ಯದೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹಿಡಿದೆಳೆವುತ್ತಿದೆ. ಈ ಮನಕ್ಕೆ ಜ್ಞಾನಶಾಸ್ತ್ರವ ಕೊಟ್ಟು ಕಲಿ ಮಾಡಿ ಎನ್ನಿಚ್ಛೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮಾಳಾಗಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳಯ್ಯ, ಈ ಮನವನು ನಿಜ ಗುರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರಾ.

೩೧. ತನ್ನ ಜ್ಞಾನ ಮೂಲಾ ಹಂಕಾರದಿಂದೆ ಗುರು ಚರ ಪರ ಭಕ್ತ ಗಣಂಗಳ ಕಂಡರೆ ತಲೆವಾಗದಯ್ಯ ಎನ್ನ ಮನವು. ತನ್ನ ಭೈರೂಪದ ಬಿಂಕದಿಂದೆ ಗುರುಹಿರಿಯರು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಭೃತ್ಯಭಾವದಿಂದೆ ಮಾತನಾಡದಯ್ಯ ಎನ್ನ ಮನವು. ಯತಿಗಳು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದರೆ, ತನ್ನ ಗರುವಿನಿಂದೆ ಅವರಿಗೆ ಹಾದಿಯ ಬಿಡದಯ್ಯ ಎನ್ನ ಮನವು. ಹರಗುರುವಾಕ್ಯವಿಡಿದು ಆಚರಿಸುವ ನಿಜನಿಷ್ಠ ಶೀಲವ್ರತಿಗಳ ಕಂಡರೆ, ತನ ಗರ್ವದಿಂದ ಊರ ಮಾರಿಯ ಕೋಣ ತಿರುಗುವಂತೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಮತ್ಸರಿಸಿತಯ್ಯ ಎನ್ನ ಮನವು. ಇಂಥ ಪರಮ ಪಾತಕ ಮನದ ಸಂಗದಿಂದ ನೊಂದು ಬೆಂದು ಕಂಗೆಟ್ಟು ಕಂದಿ ಕುಂದಿ ತೊಳಲಿ ಬಳಲಿದೆನಯ್ಯ. ಇಂಥ ಕುಮನದ ಸಂಗವ ಪರಿಹರಿಸಯ್ಯ ಶ್ರೀಗುರುಲಿಂಗ ಜಂಗಮವೇ.

೩೨. ತನ್ನ ಜನ್ಮಾಂತರದ ಮಹಾ ದುಃಖವ ನೆನಿಸಿಕೊಂಡು, ಒಂದು ವೇಳೆ ಮಹಾತತ್ವಜ್ಞಾನಾನಂದ ನಿಜಜ್ಞಾನಿಯಾಗುವದಯ್ಯ. ಮತ್ತೊಂದು ವೇಳೆ ಮಲತ್ರಯ ಪಾಶಬದ್ಧನಾಗಿ ಮಹಾ ಭ್ರಷ್ಟತನದಿಂದೆ ಚರಿಸುವದಯ್ಯ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಪರಮವಿರಕ್ತಿಯ ಹೇಳುವದಯ್ಯ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಭ್ರಷ್ಟತನದಿಂದೆ ಚರಿಸುವದಯ್ಯ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಪುರಾಣವೈರಾಗ್ಯದಿಂದ ಮಹಾ ತ್ಯಾಗಿಯಾಗುವದಯ್ಯ. ಮಹಾಲೋಭತ್ವದಿಂದೆ ಭವಪಾಶದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ತೊಳಲುವದಯ್ಯ. ಇಂಥ ಜಡಜೀವಮನದ ಸಂಗವ ತೊಲಗಿಸಿ ರಕ್ಷಿಸಯ್ಯ, ಎನ್ನ ಸೂತ್ರಧಾರಿ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಸಕಲಾಗಮಂಗಳ ಮೂರ್ತಿ ಮೋಕ್ಷಪ್ರದಾಯಕ ಶ್ರೀಗುರುಲಿಂಗ ಜಂಗಮವೇ.

೩೩. ಲಿಂಗವೇ ಅಂಗವಾಗಿಹೆನೆಂಬವನ ಭಾವ ಇದರಲ್ಲೇ ನಿಶ್ಚಯ ನೋಡಾ ಮನವೇ. ನಿಂದಾ ಸ್ತುತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹರ್ಷರೋಷಗಳಿಲ್ಲದಿರಬೇಕು. ನೀಚಾ ನೀಚ ಗುಣವ ನೋಡದೆ ನಮ್ರ ಭಾಷಾವಂತನಾಗಬೇಕು. ಸರ್ವಜೀವಿಗಳ ತನ್ನಂತೆ ತಿಳಿದು ನೋಡಬೇಕು. ಸಂಶಯಾ ಸಂಶಯವಳಿದು ನಿಶ್ಚಿಂತನಾಗಬೇಕು. ಆಕಾಶದ ಬೆಳಗಿನ ಬೆಳಗು ನೋಡಿ ಬೆಳಗುಮಯನಾಗಬೇಕು ನೋಡಾ ಎಲೆ ಮನವೇ ಕಪಿಲ ಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನಲ್ಲಿ.

೩೪. ಅಂದಂದಿನ ದಿನಕ್ಕೆ ಮನ ನಾಚದ ಪರಿಯ ನೋಡಾ. ಕಂದದೀ ಮನವು, ಕುಂದದೀ ಮನವು, ಲಿಂಗದೇವನ ಒಲವು ಎಯ್ದು

ದೆಂದು ಮಹಾಲಿಂಗ ಕಲ್ಲೇಶ್ವರಯ್ಯ ಈ ಬೆಂಬ ಮನವ ಹೊಸ ಪರಿಯ ನೋಡಾ.

೩೫. ಹೊತ್ತಿಗೊಂದು ಪರಿಯಹ ಮನವ ಕಂಡು ಕಂಡು, ದಿನಕೊಂದು ಪರಿಯಹ ತನುವ ಕಂಡು ಕಂಡು, ಅಂದಂದಿಂಗೆ ಭಯವು ಒಂದು ನಿಮಿಷಕನಂತವ ನೆನೆವ ಮನವ ಕಂಡು ಕಂಡು, ಅಂದಂದಿಗೆ ಭಯವು. ಇದನರಿದು ನಿಮ್ಮ ನೆನೆಯಲೀಯದು. ಮನ ಹಗೆಯಾದುದು ಸದ್ಗುರುವೇ ಪುರದವಲ್ಲ.

೩೬. ತಡೆನೆಲೆ ಇಲ್ಲದ ಮಹಾನದಿಯಲ್ಲಿ ಒಡಲಿಲ್ಲದ ಅಂಬಿಗ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಹಿಡಿವ ಬಿಡುವ ಮನವ ಬೆಲೆಗೊಟ್ಟರೆ ಕಡೆಗಣಿಸಿ ಹಾಯಿಸುವೆ ಹೊಳೆಯ. ನುಡಿ ಇಲ್ಲದ ನಿಸ್ಸೀಮ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿರಿಸುವೆನೆಂದಾತ ನಂಬಿಗಚೌಡಯ್ಯ.

---

೯. ಲಿಂಗಾಂಗ ಸಾಮರಸ್ಯವುಳ್ಳವನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

೧. ನಿಮ್ಮಿಂದಲಾನಾದೆನು. ಎನಗೆ ದೇಹೇಂದ್ರಿಯ ಮನಃ ಪ್ರಾಣಾದಿಗಳಾದವು. ಆ ದೇಹೇಂದ್ರಿಯ ಮನಃಪ್ರಾಣಾದಿಗಳಿಗೆ ಕರ್ತನು ನೀನೇ. ಅವರ ಆಗು ಚಾಗು ಸುಖದುಃಖ ಎಲ್ಲವು ನೀನೇ. ಒಳಗು ನೀನೇ. ಹೊರಗು ನೀನೇ. ನಾನೆಂಬುದು ನಡುವಣ ಭ್ರಾಂತು. ನಿನ್ನ ವಿನೋದ ನೀನೇ ಬಲ್ಲೆ ದೇವರಾಯ ಸೊಡ್ಡಳಾ.

೨. ಎನ್ನೊಳಗೆ ನೀನು ಪ್ರವೇಶ. ನಿನ್ನೊಳಗೆ ನಾನು ಪ್ರವೇಶ. ದೇವ ನೀನಲ್ಲದಿಲ್ಲ. ಭಕ್ತ ನಾನಲ್ಲದಿಲ್ಲ. ಈಪರಿಯ ಮಾಡುವರಿನ್ನಾರು ಹೇಳಾ? ಎನಗೆ ನೀನೇ ಗತಿ. ನಿನಗೆ ನಾನೇ ಗತಿ. ಇನ್ನೇಕೆ ಜವನಿಕೆ ಉರಿಲಿಂಗ ಪೆದ್ದಿ ಪ್ರಿಯ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಾ?

೩. ಪಾಪವೆನ್ನದು, ಪುಣ್ಯ ನಿನ್ನದೇ? ಎನಗೆ ನೀನೆ. ದ್ವಂದ್ವಕರ್ಮ ಬೇರಾದ ಪರಿ ಇನ್ನೆಂತು ಹೇಳಯ್ಯ? ವಿಚಾರವಾದ ಬಳಿಕ ನಾನು ಲಿಂಗ ಪ್ರಾಣಿ, ನೀನು ಭಕ್ತಕಾಯನು. ಇದು ಕಾರಣ ದ್ವಂದ್ವಕರ್ಮ ಮುನ್ನವೇ ನಾಸ್ತಿ. ಇನ್ನು ಭಾವಭೇದವೆಂದಡೆ ನಗೆಗೆಡೆಯಪ್ಪುದು. ಹೆಚ್ಚು ಕುಂದು ಎನ್ನದಲ್ಲ ನಿನ್ನದು ಉರಿಲಿಂಗಪೆದ್ದಿ ಪ್ರಿಯ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಾ.

೪. ಶಿವಶಿವಾ ಎನ್ನ ಮನವ ನೋಡಿಹೆನೆಂಬೆ. ಎನ್ನ ಗುಣಾವ ಗುಣವ ಹಿಡಿದಿಹೆನೆಂಬೆ. ಮನವಾರು ನೀನಾರು ಎಂಬುದನರಿಯಾ? ನೀನರಿಯದಿರ್ದಡೂ, ನಾನರಿಯೆನೆ? ನಾನರಿಯದಿರ್ದಡೂ, ನೀನರಿಯೆಯಾ? ಎಂದೆನಗೆ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗವಾದೆ, ಆಂದೆ ಲಿಂಗಪ್ರಾಣಿ. ಇನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನ್ನಾರದು ಹೇಳಾ? ಇದು ಕಾರಣ ದ್ವಂದ್ವಕರ್ಮ ಮುನ್ನವೇ ನಾಸ್ತಿ. ಇದನು ಶ್ರೀಗುರುಲಿಂಗಜಂಗಮ ಪ್ರಸಾದ ವೇದಶಾಸ್ತ್ರ ಪುರಾಣಾಗಮಂಗಳು ಈಸುವ ಬಲ್ಲುದನು ತೋರಲೇಕಯ್ಯ ಉರಿಲಿಂಗ ಪೆದ್ದಿಪ್ರಿಯವಿಶ್ವೇಶ್ವರಾ?

೫. ಎನಗೆ ನೀನು ಪ್ರಾಣ. ನಿನಗೆ ನಾನು ಪ್ರಾಣ. ಇನ್ನೇನೋ? ಇನ್ನೇನೋ? ಹಂಗಿಲ್ಲ, ಹರಿ ಇಲ್ಲ. ಮತ್ತೇನೂ ಪ್ರಪಂಚಿಲ್ಲಾಗಿ, ನೀ ನಡಿಸಿದಂತೆ ನಡೆದೆ, ನೀ ನುಡಿಸಿದಂತೆ ನುಡಿದೆ, ನೀ ನೋಡಿಸಿದಂತೆ ನೋಡಿದೆ, ನೀ ನುಡಿಸಿದಂತೆ ಆಡಿದೆ, ನೀ ಮಾಡಿಸಿದಂತೆ ಮಾಡಿದೆ. ಈ ಸುಖದುಃಖ ಪುಣ್ಯಪಾಪಾತ್ಮಕ ನೀನೇ ಅಯ್ಯ ಉರಿಲಿಂಗಪೆದ್ದಿಪ್ರಿಯ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಾ.

೬. ಎನ್ನ ಗತಿ ನಿನ್ನ ಗತಿ. ಎನ್ನ ಕೇಳಿಕೆ ನಿನ್ನ ಕೇಳಿಕೆ. ಎನ್ನ ನೋಟವೇ ನಿನ್ನ ನೋಟ. ಎನ್ನಂಗ ಸ್ಪರ್ಶನವೇ ನಿನ್ನಂಗ ಸ್ಪರ್ಶನ. ಎನ್ನಂಗ ಸುಖಭೋಗವೇ ನಿನ್ನಂಗ ಸುಖಭೋಗ. ಎನ್ನೊಳಗೆ ನೀನು. ನಿನ್ನೊಳಗೆ ನಾನು. ಎನ್ನ ಪ್ರಾಣ ನೀನು, ನಿನ್ನ ಪ್ರಾಣ ನಾನಾದ ಕಾರಣ ಎನ್ನ ಸೋಂಕಿತೆಲ್ಲ ನಿನ್ನ ಪೂಜೆಯಯ್ಯ ಉರಿಲಿಂಗ ಪೆದ್ದಿ ಪ್ರಿಯ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಾ.

೭. ಕಾಲೆರಡರಲ್ಲಿ ನಿನ್ನಾಟವೇ? ಕೈ ಎರಡರಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಬಂಧವೇ? ಮೆಯ್ಯೊಂದರಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಭೋಗವೇ? ಬಾಯೊಂದರಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ತೃಪ್ತಿಯೇ? ಐದರ ಗುಹೆಯೊಳಗೆ ಗುಹೇಶ್ವರನಾದೆ. ಮೂರರ ಗೂಡಿನೊಳಗೆ ಗುಮ್ಮಟನಾದೆ. ಆರರ ಅಂಗವ ಹರಿದು ಅಗಮ್ಯೇಶ್ವರ ಲಿಂಗವಾದೆ. ಮೀರಿ ಕಾಂಬುದೇನು ಹೇಳಿರಣ್ಣಾ?

೮. ಎನ್ನರಿವೆ ನಿನ್ನರಿವಯ್ಯ. ನಿನ್ನರಿವೇ ಎನ್ನರಿವಯ್ಯ. ಎನ್ನ ಜೀವನವೇ ನಿನ್ನ ಜೀವನವಯ್ಯ. ನಿನ್ನ ಜೀವನವೇ ಎನ್ನ ಜೀವನವಯ್ಯ. ಎನ್ನ ಸುಖವೇ ನಿನ್ನ ಸುಖವಯ್ಯ. ನಿನ್ನ ಸುಖವೇ ಎನ್ನ

ಸುಖವಯ್ಯ. ಎನಗೆ ನಿನಗೆ ಸಂಬು ಸಂಶಯವಿಲ್ಲವಯ್ಯ. ಸಂದುಂಟೆಂದು ನುಡಿವುದೆಲ್ಲವು ಬಂಧದ ನುಡಿ ಕಾಣಿರೋ. ಆದಿಯಲು ಸಂದಿಲ್ಲ, ಅನಾದಿಯಲು ಸಂದಿಲ್ಲ, ಎಂದೂ ಸಂದಿಲ್ಲ ಶರಣಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಮಹಾಲಿಂಗ ಗುರುಶಿವ ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರ ಪ್ರಭುವೇ.

೯. ಎನ್ನ ಕಾಯೊಳಗೆ ನಿನ್ನ ಕಾಯವಿಪ್ಪುದು. ನಿನ್ನ ಕಾಯೊಳಗೆ ಎನ್ನ ಕಾಯವಿಪ್ಪುದು. ಎನ್ನ ಜೀವದೊಳಗೆ ನಿನ್ನ ಜೀವವಿಪ್ಪುದು. ನಿನ್ನ ಜೀವದೊಳಗೆ ಎನ್ನ ಜೀವವಿಪ್ಪುದು. ಎನ್ನ ಪ್ರಾಣದೊಳಗೆ ನಿನ್ನ ಪ್ರಾಣವಿಪ್ಪುದು. ನಿನ್ನ ಪ್ರಾಣದೊಳಗೆ ಎನ್ನ ಪ್ರಾಣವಿಪ್ಪುದು. ಎನ್ನ ಇಂದ್ರಿಯಂಗಳೊಳಗೆ ನಿನ್ನ ಇಂದ್ರಿಯಂಗಳಿಪ್ಪವು. ನಿನ್ನ ಇಂದ್ರಿಯಂಗಳೊಳಗೆ ಎನ್ನ ಇಂದ್ರಿಯಂಗಳಿಪ್ಪವು. ಎನ್ನ ವಿಷಯಂಗಳೊಳಗೆ ನಿನ್ನ ವಿಷಯಂಗಳಿಪ್ಪವು. ನಿನ್ನ ವಿಷಯಂಗಳೊಳಗೆ ಎನ್ನ ವಿಷಯಂಗಳಿಪ್ಪವು. ಎನ್ನ ಕರಣಂಗಳೊಳಗೆ ನಿನ್ನ ಕರಣಂಗಳಿಪ್ಪವು. ನಿನ್ನ ಕರಣಂಗಳೊಳಗೆ ಎನ್ನ ಕರಣಂಗಳಿಪ್ಪವು. ಇಂತೀ ನಾನೇ ರೂಪು ನೀನೇ ನಿರೂಪು ರೂಪಿಂಗೆ ಕೇಡುಂಟು. ನಿರೂಪಿಂಗೆ ಕೇಡಿಲ್ಲ. ನಾನು ಕರ್ಪುರ, ನೀನೇ ಜ್ಯೋತಿ. ಆಸಿನ್ಮೊಳಡಗಿದೆನು ಕೂಡಲ ಚನ್ನಸಂಗಮದೇವಾ.

---

೧೦ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಕಾಮಿಸು.

(ಸತಿಪತಿಭಾವದ ವಚನಗಳು)

೧. ಅಯ್ಯಾ ಹಗಲು ನಾಲ್ಕು ಜಾವ ನಿಮ್ಮ ವಿಕಳದಲ್ಲಿಪ್ಪೆನು. ಇರುಳು ನಾಲ್ಕು ಜಾವ ಲಿಂಗದ ವಿಕಳಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿಪ್ಪೆನು. ಹಗಲಿರುಳು ನಿಮ್ಮ ಹಂಬಲದಲ್ಲಿ ಮೈಮರೆದೊರಗಿದೆನು. ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಯ್ಯ ನಿಮ್ಮ ಒಲುಮೆಗೆಟ್ಟು ಹಸಿವು ತೃಷೆ ನಿದ್ರೆಯು ತೊರೆದೆನು ನೋಡಾ.

೨. ಅರಸಿನವ ಮಿಂದು, ಹೊಂದುಡುಗೆಯನೆ ತೊಟ್ಟೆ. ಪುರುಷ ಬಾರಾ, ಪುಣ್ಯರತ್ನವೇ ನೀ ಬಾ. ನಿನ್ನ ಬರವೆನ್ನಸುವಿನ ಬರವಾದುದೀಗ. ಬಾರಾ. ಬಾರಾ. ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಬಂದಾನೆಂದು ಬಟ್ಟೆಗಳ ನೋಡಿ ನಾ ಬಾಯಾರುತಿರ್ದೆ.

೩. ಒಮ್ಮೆ ಕಾಮನ ಕಾಲ ಹಿಡಿವೆ. ಒಮ್ಮೆ ಚಂದ್ರಮಗೆ ಸೆರೆ ಗೊಡ್ಡಿ ಬೇಡುವೆ. ಸುಡು ವಿರಹವನು. ಆರಿಗೆ ಧೃತಿಗೆಡುವೆ? ಚನ್ನಮಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಜುನನೆನ್ನನೊಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಎಲ್ಲರಿಗೆ ಹಂಗಿತಿಯಾದೆನವ್ವಾ.

೪. ಕಳವಳದ ಮನವು ತಲೆ ಕೆಳಗಾಯಿತವ್ವಾ. ಸುಳಿದು ಬೀಸುವ ಗಾಳಿ ಉರಿಯಾಯಿತವ್ವಾ. ಬೆಳದಿಂಗಳು ಬಿಸಿಲಾಯಿತವ್ವಾ ಕೆಳದಿ. ಹೊಳಲ ಸುಂಕಿಗನಂತೆ ತೊಳಲುತ್ತಿದ್ದೆನವ್ವಾ. ತಿಳುಹು ಬುದ್ಧಿಯ ಹೇಳಿ ಕರೆತಾರೆಲೆಗವ್ವಾ. ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಂಗೆ ಮುನಿಸವ್ವಾ.

೫. ಅಯ್ಯಾ, ನಿಮ್ಮ ವಿಕಳದಲ್ಲಿ ನೆನವುತ್ತ ಗಾಳಿಯ ಸರವೇ ನೀವೆಂದು ಬಗೆದೆ ಕಂಡಯ್ಯ. ಕಪಿಲಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿನಾಥಯ್ಯ, ನಿಮ್ಮ ವಿಕಳ ದಲ್ಲಿ ಮಹಾ ಭ್ರಾಂತಳಾಗಿಹೆನಯ್ಯ.

೬. ಅಯ್ಯಾ ನೀನೇಕೆ ಬರಲೊಲ್ಲೆ, ಹೇಳಯ್ಯ? ನೀ ಬಾರದಿರಲಾನು ಕಲ್ಲು ಮರನಾಗಿಹೆನಯ್ಯ. ಕಪಿಲಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿನಾಥನಯ್ಯ, ನೀ ಬಾರಯ್ಯ, ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮ, ಹೇಳಯ್ಯಾ.

೭. ಬಾರೆ, ಏಕಯ್ಯಾ ನಿಮ್ಮ ಬರವ ಹಾರುತ್ತಿಹೆನು. ಸಾರೆ ಏಕಯ್ಯ, ನಿಮ್ಮ ಸರವ ಹಾರುತ್ತಿಹೆನು. ತೋರೆ ಏಕಯ್ಯ, ನಿಮ್ಮ ಲಿಂಗರೂಪನು ನಿಜಜ್ಞಾನವನು? ಪೂಜೆಗೊಳಲೊಲ್ಲದೆ ಬರಲಾಗದೆ? ಮಹಾಲಿಂಗ ಕಲ್ಲೇ ಶ್ವರಾ ಕರುಣವಿಲ್ಲವೆ ತಂದೆ?

೮. ಮನವ ಮಂಚವ ಮಾಡಿ ಚಿತ್ತದಿ ಪಚ್ಚಡಿಸುವೆ, ಬಾರಯ್ಯ. ಎನ್ನ ಶಿವಲಿಂಗವೇ, ಬಾರಯ್ಯ. ಎನ್ನ ಭಕ್ತವತ್ಸಲನೇ, ಬಾರಯ್ಯ. ಎನ್ನ ಭಕ್ತದೇಹಿಕ ದೇವನೇ, ಬಾರಯ್ಯ. ಎನ್ನ ಅಂತರಂಗದೊಳಿರು ಬಾರಯ್ಯ. ಎನ್ನ ಬಹಿರಂಗದೊಳಿರು, ಬಾರಯ್ಯ. ಓಂ ನಮಃ ಶಿವಾಯ ಎಂದು ಕರೆವೆನು ಉಳಿಯುಮೇಶ್ವರಾ.

೯. ದೆಸೆದೆಸೆಯಲಿ ನಿಮ್ಮನೆ ಕಾಂಬೆ. ಎದ್ದು ನೋಡೆ ನಿಮ್ಮನೆ ಕಾಂಬೆ. ನಿದ್ರೆಗೈದು, ನಿಮ್ಮನೆ ಕಾಂಬೆ. ಅಹೋರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಧ್ಯಾನ ದಲ್ಲಿರಿಸು ಮಹಾಲಿಂಗ ಕಲ್ಲೇಶ್ವರಾ.

೧೦. ಚಿಲಿಮಿಲಿ ಎಂದೋದುವ ಗಿಳಿಗಳಿರಾ, ನೀವು ಕಾಣಿರೇ, ನೀವು ಕಾಣಿರೇ? ಕೊಳನ ತಡೆಯಲಾಡುವ ಹಂಸೆಗಳಿರಾ, ನೀವು ಕಾಣಿರೆ, ನೀವು ಕಾಣಿರೇ? ಸರವೆತ್ತಿ ಪಾಡುವ ಕೋಕಿಲೆಗಳಿರಾ, ನೀವು ಕಾಣಿರೆ, ನೀವು ಕಾಣಿರೇ? ಗಿರಿಗಹ್ವರಗಳೊಳಗಾಡುವ ನವಿಲುಗಳಿರಾ, ನೀವು ಕಾಣಿರೆ, ನೀವು ಕಾಣಿರೇ? ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನದೇವನೆಲ್ಲಿದ್ದಾನೆಂಬುದ ಬಲ್ಲಿರೆ, ನೀವು ಹೇಳಿರೆ.

೧೧. ಒಲಿವ ಗಂಡನೆನ್ನ ಒಪ್ಪದಿಪ್ಪ ಕಂಡವ್ವ. ತಪ್ಪೆನ್ನದು, ತಪ್ಪೆನ್ನದು. ತನುಮನಧನದಲ್ಲಿ ಮಾಟಕೂಟವೆಂದರಿಯದ ತಪ್ಪೆನ್ನದು, ತಪ್ಪೆನ್ನದು. ಕಡೆ ಇಲ್ಲದ ಹುಸಿ ಎನ್ನದು ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೧೨. ಇನೆಯ ನೀನೆನಗೆ ನಾನೊಂದರಿಯೆ. ನೀ ನುಡಿಸಲು ನುಡಿವೆ. ನೀ ನಡಿಸಲು ನಡಿವೆ. ನೀನಲ್ಲದರಿಯೆ. ಇನೆಯ ನೀ ಕೇಳಾ. ನೀನೇ ಗತಿ, ನೀನೇ ಮತಿ ನಿನ್ನಾಣೆ, ಉರಿಲಿಂಗದೇವಾ.

೧೩. ತನು ಮನದ ಮಂಟಪದ ನಡುವಿಪ್ಪ ಗಂಡನೇ, ಮಲ ತ್ರಯದನುವನು ಕೆಡಿಸು. ಎನ್ನ ಘನಪದದಲಿ ಬಿಗಿದು ನೀನಿಪ್ಪ ಅಂಗ ಣವ ತೆರಹು ಮಾಡೈ ಗುರುವೇ ಯೋಗಿನಾಥ.

೧೪. ಅಯ್ಯಾ, ನಾ ಸಂತೈಸಲಾರೆನಯ್ಯಾ. ಆಹಾ ಅಯ್ಯಾ, ನಿನ್ನ ಕೂಟದ ಸವಿಗಲೆಗಳ ನೆನೆನೆನದು, ಬೇಯದ ಬೇಗೆಯಲಿ ಬೆಂದೆ, ನೋಡಯ್ಯ. ಅಯ್ಯಾ, ಎನಗಂತಿಂತೆಂದು ಹೇಳಲಳವಲ್ಲ. ಮರೆಯದ ಕಿಚ್ಚನಿಕ್ಕಿ, ಮರೆಗೆ ಹೋದೆಯಲ್ಲ, ಎನ್ನ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧ ಮಲ್ಲಿನಾಥಯ್ಯ.

೧೫. ಕಿಚ್ಚಿಲ್ಲದ ಬೇಗೆಯಲಿ ಬೆಂದೆನವ್ವಾ. ಏರಿಲ್ಲದ ಗಾಯದಲ್ಲಿ ನೊಂದೆನವ್ವಾ. ಸುಖವಿಲ್ಲದ ಧಾವತಿಗೊಂಡೆನವ್ವಾ. ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನದೇವಂಗೊಲಿದು ಬಾರದ ಭವಂಗಳಲಿ ಬಂದೆನವ್ವಾ.

ಬಸವಸ್ತೋತ್ರ.

೧. ಬಸವಣ್ಣ ನಿನ್ನ ಕಂಡು ಕಂಡು ಎನ್ನ ತನು ಬಯಲಾಯಿತ್ತು. ಬಸವಣ್ಣ ನಿನ್ನ ಮುಟ್ಟಿ ಮುಟ್ಟಿ ಎನ್ನ ಕ್ರಿಯ ಬಯಲಾಯಿತ್ತು. ಬಸವಣ್ಣ ನಿನ್ನ ನೆನೆನೆನೆದು ಮನ ಬಯಲಾಯಿತ್ತು. ಬಸವಣ್ಣ ನಿನ್ನ ಮಹಾನುಭಾವವ ಕೇಳಿ ಕೇಳಿ ಎನ್ನ ಭವ ನಾಸ್ತಿಯಾಯಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಗುಹೇಶ್ವರ ಲಿಂಗದೊಳಗೆ ನೀನಜಾತನೆಂಬುದ ನೆಲೆ ಮಾಡಿ ಭವಪಾಶಂಗಳ ಹರಿದಿಪ್ಪೆನಾಗಿ ನಿನ್ನ ಸನ್ನಿಧಿಯಿಂದ ಆನು ಬದುಕಿದೆನು.

೨. ಭಕ್ತಿ ಜ್ಞಾನ ವೈರಾಗ್ಯ ಕುಳಸ್ಥಳವ ಹರವಲೆಂದು ಮರ್ತ್ಯಲೋಕಕ್ಕೆ ಇಳಿತಂದನಯ್ಯ ಬಸವಣ್ಣನು. ವ್ರತಾಚಾರದ ಮುಂದಣ ಕನ್ನಡಕವ ಕಳೆದು ಕರತಳಾಮಳಕವ ಮಾಡಿ ತೋರಿ ಬಂದನಯ್ಯ ಬಸವಣ್ಣನು. ಪರವಾದಿ ಬಿಜ್ಜಳ ಒರೆಗಲ್ಲ ಹಿಡಿದು ಶಿವಭಕ್ತಿ ಸಂಪಾದನೆಯ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಮೂವತ್ತಾರು ಕೊಂಡೆಯ ಪರಿಹರಿಸಿ ಶಿವಾಚಾರದ ಧ್ವಜವನೆತ್ತರಿಸಿ ಮೆರೆದನಯ್ಯ ಬಸವಣ್ಣನು. ಇದು ಕಾರಣ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಸಂಗಯ್ಯನಲ್ಲಿ ಬಸವಣ್ಣನ ನಿಲವ ಹೊಗಳುವುದು ಎನ್ನಳವಲ್ಲ ನಿನ್ನಳವಲ್ಲ.

೩. ಮಾನವ ಭ್ರಮೆಯ ಕಳೆದು ಗುರುವ ಮಾಡಿ ಗುರುಭಕ್ತನಾದನಯ್ಯ ಬಸವಣ್ಣನು. ಪ್ರಾಣದ ಭ್ರಮೆಯ ಕಳೆದು ಲಿಂಗವ ಮಾಡಿ ಲಿಂಗಭಕ್ತ ನಾದನಯ್ಯ ಬಸವಣ್ಣನು. ಸಂಸಾರದ ಭ್ರಮೆಯ ಕಳೆದು ಜಂಗಮವ ಮಾಡಿ ಜಂಗಮಭಕ್ತನಾದನಯ್ಯ ಬಸವಣ್ಣನು. ಈ ತ್ರಿವಿಧದ ಭ್ರಮೆಯ ತ್ರಿಕರಣದಲ್ಲಿ ಕಳೆದು ಕೂಡಲ ಚನ್ನಸಂಗಯ್ಯನಲ್ಲಿ ಲಿಂಗೈಕ್ಯನಾದನಯ್ಯ ಬಸವಣ್ಣನು.

೪. ಸಾಲೋಕ್ಯ, ಸಾಮೀಪ್ಯ, ಸಾರೂಪ್ಯ, ಸಾಯುಜ್ಯದವರೆಲ್ಲ ಬಸವಣ್ಣನಂತಹರೇ? ಇನ್ನು ಭೂಲೋಕದವರೆಲ್ಲರು ಬಸವಣ್ಣನಂತಹರೇ?

ದುರಿತ ನಿವಾರಣ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಸಂಗಾ ನಿಮ್ಮ ಶರಣ ಬಸವಣ್ಣನಿಂತಹ ಮಹಾಮಹಿಮ ನೋಡಯ್ಯ.

೫. ಶರಣ ಸಮುತಿಯ ನಿಧಿ ಬಸವಣ್ಣನಯ್ಯ. ಭಕ್ತಿಯ ಬೆಳೆ ಸಿರಿ ಬಸವನಯ್ಯ. ಮುಕ್ತಿಯ ತವನಿಧಿ ಬಸವನಯ್ಯ. ಸತ್ಯದ ನಿಧಿ ಬಸವನಯ್ಯ. ಹರಪದ ಕಮಲ ಭೃಂಗ ಬಸವನಯ್ಯ. ಕೂಡಲ ಚನ್ನಸಂಗಯ್ಯನಲ್ಲಿ ಅನುಮಿಷ ಬಸವನಯ್ಯ.

೬. 'ಅಯ್ಯ' 'ಅಯ್ಯ' ಎಂದೊಡೆ 'ಅಯ್ಯಾ' ಓ, ಎಂಬುದ ಮಾಣ್ಬನೇ? 'ಅವ್ವಾ' 'ಅವ್ವಾ' ಎಂದೊಡೆ, 'ಅವ್ವ ಓ' ಎಂಬುದ ಮಾಣ್ಬಳೇ? ಇದು ಕಾರಣ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಸಂಗಯ್ಯನಲ್ಲಿ ಬಸವಲಿಂಗಾ ಬಸವಲಿಂಗಾ ಎಂದೊಡೆ ಎನ್ನ ಕಾಯ ಬಯಲಾಗದೇ?

೭. "ಬಸವಾ" ಎಂಬ ಮೂರಕ್ಷರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡರೆ ಅಭೇದ್ಯ ಭೇದ್ಯವಾಯಿತ್ತು, ಅಸಾಧ್ಯ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತ್ತು. ಇಂತು ಬಸವಣ್ಣನಿಂದ ಲೋಕ ಲೌಕಿಕದ ಕುಭಾಷೆಯ ಕಳೆದು, ಲೋಕಾಚರಣೆಯನತಿಗಳೆದು ಭಕ್ತಿ ಬರವಪ್ಪುದು ಕೂಡಲ ಚನ್ನಸಂಗಯ್ಯನಲ್ಲಿ ಬಸವಣ್ಣನ ಕಾರುಣ್ಯದಿಂದ.

೮. ಪುರಾರಿಯ ಬೆಸನದಿಂದ ಬಸವಣ್ಣ ಧಾರುಣಿಗೆ ಅವತರಿಸಿ ಸದಾ ಸದ್ಭಕ್ತಿಯ ತೋರಿದನು. ಶಿವಶರಣರೆಲ್ಲರಿಗೆ ಭಕ್ತಿಯ ಸಂಚವ ಮುಕ್ತಿಯ ಭೇದವನುಪದೇಶಿಸಿದನು. ನಿತ್ಯ ಲಿಂಗಾರ್ಚನೆಯೊಳಗೆ ಎನ್ನ ನಿರಿಸಿ ರಕ್ಷಿಸಿದಾತ ನಮ್ಮ ಬಸವಣ್ಣ ಕಾಣಾ ಕಲಿದೇವರದೇವಾ.

೯. ಸುಖ ಒಂದು ಕೋಟಿ ಬಂದಲ್ಲಿ ಬಸವಣ್ಣನ ನೆನೆವುದು. ದುಃಖ ಒಂದು ಕೋಟಿ ಬಂದಲ್ಲಿ ಬಸವಣ್ಣನ ನೆನೆವುದು. ಲಿಂಗಾರ್ಚನೆಯ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಬಸವಣ್ಣನ ನೆನೆವುದು. ಜಂಗಮಾರ್ಚನೆಯ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಬಸವಣ್ಣನ ನೆನೆವುದು. ಬಸವಣ್ಣನ ನೆನೆದಲ್ಲದೆ ಎನಗೆ ಭಕ್ತಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು 'ಬಸವಣ್ಣ' 'ಬಸವಣ್ಣ' 'ಬಸವಣ್ಣ' ಎನುತಿರ್ದೆನು ಕಾಣಾ ಕಲಿದೇವರದೇವಾ.

೧೦. ಎತ್ತಿತ್ತ ನೋಡಿದಡೆ, ಅತ್ತತ್ತ ಬಸವನೆಂಬ ಬಳ್ಳಿ. ಎತ್ತ ನೋಡಿದರೆ, ಲಿಂಗವೆಂಬ ಗೊಂಚಲು, ಒತ್ತಿ ಹಿಂಡಿದರೆ, ಭಕ್ತಿ ಎಂಬ ರಸವಯ್ಯ. ಆಯತವು ಬಸವಣ್ಣನಿಂದ, ಸ್ವಾಯತವು ಬಸವಣ್ಣನಿಂದ

ಸನ್ನಿಹಿತವು ಬಸವಣ್ಣನಿಂದ. ಗುರುವು ಬಸವಣ್ಣನಿಂದ, ಲಿಂಗವು ಬಸವಣ್ಣನಿಂದ, ಜಂಗಮವು ಬಸವಣ್ಣನಿಂದ, ಪಾದೋದಕವು ಬಸವಣ್ಣನಿಂದ, ಪ್ರಸಾದವು ಬಸವಣ್ಣನಿಂದ. ಅತ್ತಬಲ್ಲರೆ ನೀವು ಹೇಳಿರೇ. ಇತ್ತಬಲ್ಲರೆ ನೀವು ಕೇಳಿರೇ. ಬಸವಾ, ಬಸವಾ, ಬಸವಾ, ಮಜ್ಜನಕ್ಕೆರೆಯದವನ ಭಕ್ತಿ ಶೂನ್ಯ ಕಾಣಾ ಕಲಿದೇವರದೇವಾ.

೧೧. ಬಸವನ ಹೊಡೆದವರ, ಬಸವನ ಹೊಗಳದವರ, ಬಸವಾಕ್ಷರ ತ್ರಯದ ಜಪವಿಲ್ಲದ ಡೆಸೆಗೇಡಿ ಮನುಜರ ಎನ್ನತ್ತ ತೋರದಿರಯ್ಯ ತಂದೆ ವಿಷಮಾಕ್ಷ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಯ್ಯ.

೧೨. ಬಸವಣ್ಣನೇ ಶರಣು, ಬಸವಣ್ಣನೇ ಶರಣು, ಬಸವಣ್ಣನೇ ಪರಮ ಬಂಧು ಎನಗೆ, ವಸುಧೀಶ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಯ್ಯ.

೧೩. ಬಸವಣ್ಣನೇ ತಾಯಿ, ಬಸವಣ್ಣನೇ ತಂದೆ, ಬಸವಣ್ಣನೇ ಪರಮ ಬಂಧುವೆನಗೆ. ವಸುಧೀಶ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಯ್ಯ ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರಿಟ್ಟ ಗುರು ಬಸವಣ್ಣ ಕೇಳಾ ಪ್ರಭುವೇ.

೧೪. ಭಕ್ತಿರೂಪನು ಬಸವ, ನಿತ್ಯರೂಪನು ಬಸವ, ಮತ್ತಾನಂದ ಸ್ವರೂಪನು ಬಸವಣ್ಣನು. ಸತ್‌ರೂಪನು ಬಸವನು. ಚಿದ್ರೂಪನು ಬಸವ, ಎತ್ತೆತ್ತ ನೋಡಿದರೆ ಅತ್ತತ್ತ ಪರಿಪೂರ್ಣನಾಗಿಪ್ಪನು. ಬಸವಣ್ಣನಿಂದ ನಿತ್ಯ ಸುಖಿಯಾದೆನಯ್ಯ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಯ್ಯ.

೧೫. ಅಯ್ಯ, ನಿಮ್ಮ ಶರಣ ಬಸವಣ್ಣನಿಂದ ಲಿಂಗವ ಕಂಡು ಒಳಗೆ ಬಚ್ಚಿಟ್ಟುಕೊಂಡೆನು. ಅಯ್ಯ ನಿಮ್ಮ ಶರಣಬಸವಣ್ಣ ಲಿಂಗವ ಹಾಸಿ ಹೊದ್ದುಕೊಂಡೆನು. ಅಯ್ಯ ನಿಮ್ಮ ಶರಣ ಬಸವಣ್ಣನಿಂದ ನಿರವಯವಾದೆನು. ಕಪಿಲಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಯ್ಯ ನಿಮ್ಮ ಶರಣ ಸಂಗನಬಸವಣ್ಣನ ಶ್ರೀ ಪಾದಕ್ಕೆ ನಮೋ ನಮೋ ಎನುತಿರ್ದೆನು.

೧೬. ಬಸವಣ್ಣ ನೀವು ಮರ್ತಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಿಂತರೆ, ಭಕ್ತಿಯ ಬೆಳವಿಗೆ ದೆಸೆದೆಸೆಗೆಲ್ಲ ಪಸರಿಸಿತ್ತಲ್ಲಾ. ಅಯ್ಯ, ಸ್ವರ್ಗ ಮರ್ತ್ಯ ಪಾತಾಳದೊಳಗೆಲ್ಲ ನಿಮ್ಮ ಭಕ್ತಿಯ ಬೆಳವಿಗೆಯು ಘನವನಾರು ಬಲ್ಲರು ಅಣ್ಣಾ? ಶಶಿಧರನಟ್ಟಿದ ಮಣಿಹ ಪೂರೈಸಿತೆಂದು ನೀವು ಲಿಂಗೈಕ್ಯನಾದೊಡೆ, ನಿಮ್ಮೊಡನೆ ಭಕ್ತಿ ಹೋಯಿತ್ತಯ್ಯ. ಸದಾಚಾರ ಹೋಯಿತ್ತಯ್ಯ. ನಿಮ್ಮೊಡನೆ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಮಹಾಗಣಂಗಳು ಹೋದರಣ್ಣ. ಮರ್ತ್ಯಲೋಕದ ಮಹಾ

ಮನೆ ಶೂನ್ಯವಾಯಿತ್ತಲ್ಲ ಬಸವಣ, ಎನ್ನನೊಯ್ಯದೆ ಹೋದೆಯಲ್ಲ, ಪಂಚ ಪರುಷಮೂರ್ತಿ, ಬಸವಣ್ಣ. ಬಸವಣ್ಣಪ್ರಿಯ ಚನ್ನಸಂಗಯ್ಯಂಗೆ ಪ್ರಾಣ ಲಿಂಗವಾಗಿ ಹೋದೆಯಲ್ಲ ಸಂಗನಬಸವಣ್ಣ.

೧೭. ಎನ್ನ ಅರಿವು ಮರವು ಬಸವಂಗರ್ಪಿತ. ಎನ್ನ ಆಚಾರ ವಿಚಾರ ಬಸವಂಗರ್ಪಿತ. ಎನ್ನ ಭಾವ ನಿರ್ಭಾವ ಬಸವಂಗರ್ಪಿತ. ಎನ್ನ ಅಂತ ರಂಗ ಬಹಿರಂಗ ಬಸವಂಗರ್ಪಿತ. ನೀ ನಾನೆಂಬುದು ಬಸವಂಗರ್ಪಿತ. ಇಂತು ಬಸವಣ್ಣಂಗೆ ಎನ್ನ ನಿವೇದಿಸಿದೆನಾಗಿ ಉಭಯವೆಂಬುದು ಇಲ್ಲ ವಾದೆ. ನಿರಾಲಂಬದಲ್ಲಿ ನಿಜನಿವಾಸಿಯಾಗಿರ್ದೆನಯ್ಯ ನಿಃಕಳಂಕ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೧೮. ಎಲ್ಲ ಪುರಾತರ ಶ್ರೀಪಾದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿರ್ದು ಶರಣೆಂದೊಡೆ ಸಾಲದೇ? ಬಸವಾ, ಬಸವಪ್ಪ, ಬಸವಯ್ಯ ಶರಣೆಂದಡೆ ಸಾಲದೇ? ಎಲ್ಲರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಜ್ಯೋತಿಯಂತೆ ಬೆಳಗುತ್ತಿಪ್ಪ ಮಹಾಮಹಿಮ ನೀನಾಗಿ, ಎನಗಿದೇ ದಿವ್ಯ ಮಂತ್ರ. ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಸಂಗ ಯ್ಯನಲ್ಲಿ, ಬಸವ ಬಸವ ಬಸವಾ ಎಂದರೆ ಸಾಲದೆ?

೧೯. ಬಸವ ಜಗದಾದಿ ಬೀಜ, ಬಸವ ಅನತ ಸುರಭೂಜ. ಬಸವಾ, ಬಸವಾ, ಬಸವಾ ಎಂಬ ನಾಮ ಸಾಲದೇ? ಬಸವ ಭವ ರೋಗ ವೈದ್ಯ. ಬಸವ ವೇದಾಂತ ವೈದ್ಯ. ಬಸವಾ ಬಸವಾ ಬಸವಾ ಎಂಬುಲಿ ಸಾಲದೇ? ಬಸವ ಕರುಣಾಮೃತಸಿಂಧು ಬಸವ ಪರಮಬಂಧು ಬಸವ ವರದ ಸೋಮನಾಥ ನೀನೆ ಬಸವಾ ಬಸವಾ ಬಸವಾ ಶರ ಣೆಂದರೆ ಸಾಲದೇ?

ಮಹೇಶ್ವರಸ್ಥಲ.

ನಿಷ್ಠೆಯುಳ್ಳವನಾಗಿರು.

೧. ನೈಷ್ಠೆ ನೆಲೆಗೊಳ್ಳಬೇಕು, ಗುರುಭಕ್ತಿ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ. ನೈಷ್ಠೆ ನೆಲೆಗೊಳ್ಳಬೇಕು, ಲಿಂಗಪೂಜೆಯ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ. ನೈಷ್ಠೆ ನೆಲೆಗೊಳ್ಳಬೇಕು, ಜಂಗಮವನರ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ. ನೈಷ್ಠೆ ನೆಲೆಗೊಳ್ಳಬೇಕು, ಪಾದೋದಕ ಪ್ರಸಾದವ ಕೊಂಬಲ್ಲಿ. ನೈಷ್ಠೆ ನೆಲೆಗೊಳ್ಳಬೇಕು, ನಮ್ಮ ಅಖಂಡೇಶ್ವರನ ಒಲಿಸುವಲ್ಲಿ.

೨. ನೈಷ್ಠಿಕ ಭಾವ ನಂಬುಗೆ ಇಲ್ಲದ ಬಳಿಕ, ಎಷ್ಟು ಓದಿದರೇನು? ಎಷ್ಟು ಕೇಳಿದರೇನು? ಎಷ್ಟು ಜಪವ ಮಾಡಿದರೇನು? ಅದು ನಿಷ್ಫಲವಲ್ಲದೆ, ದೃಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಂಧಾನವಲ್ಲ ನೋಡಾ. ಇದು ಕಾರಣ, ನಿಷ್ಠೆ ಬಲಿದು, ಭಾವ ತುಂಬಿ, ನಂಬುಗೆ ಇಂಬುಗೊಂಡು, ಮಾಡುವ ದೇವರ ಪೂಜೆ, ಅದೇ ನಮ್ಮ ಅಖಂಡೇಶ್ವರಲಿಂಗದ ಒಲುಮೆ.

೩. ನಿಷ್ಠೆಯುಳ್ಳ ಭಕ್ತ ನಟ್ಟಡವಿಯಲ್ಲಿರ್ದಡೇನು? ಅದು ಪಟ್ಟಣವೆಂದೆನ್ನಿಸುವದು. ನಿಷ್ಠೆ ಇಲ್ಲದ ಭಕ್ತ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿದ್ದರೂ, ಅದು ನಟ್ಟಡವಿ ಕಾಣಾ ರಾಮನಾಥಾ.

೪. ಛಲವಿರಬೇಕು ಭಕ್ತಿಯ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ, ಹಿಡಿದು ಬಿಡೆನೆಂಬ ಛಲವಿರಬೇಕು. ನಿತ್ಯನೇಮದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ಬಿಡೆನೆಂಬ ಛಲವಿರಬೇಕು, ನಮ್ಮ ಅಖಂಡೇಶ್ವರಲಿಂಗವ ಕೂಡಿ ಅಗಲಬಾರದೆಂಬ ನೈಷ್ಠೆಯಲ್ಲಿ.

೫. ಒಲಿದು ಒಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಒಲಿದಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲ. ಹಲವು ಕೊಂಬೆಗೆ ಹಾರದಿರು, ಮರುಳೇ. ಅಟ್ಟಿ ನೋಡುವ, ಮುಟ್ಟಿ ನೋಡುವ, ತಟ್ಟಿ ನೋಡುವ, ಒತ್ತಿ ನೋಡುವ. ಅಟ್ಟಿದಡೆ, ಮುಟ್ಟಿದಡೆ, ತಟ್ಟಿದಡೆ, ಒತ್ತಿದಡೆ, ನಿಷ್ಠೆಯ ಬಿಡದಿರ್ದಡೆ, ತನ್ನನೀವ ಮಹಾಲಿಂಗ ಕಲ್ಲೇಶ್ವರಾ.

೬. ಮುನ್ನೂರರುವತ್ತು ದಿನ ಶ್ರಮವ ಮಾಡಿ ಕಳನನೇರಿ ಕೈಮರೆದಂತೆ ಎನ್ನ ಭಕ್ತಿ. ಎನಿಸು ಕಾಲ ಲಿಂಗಾರ್ಚನೆಯ ಮಾಡುವೆನಯ್ಯ ಮನದಲ್ಲಿ ದೃಢವಿಲ್ಲದನ್ನಕ್ಕರ? ಕೊಡನ ತುಂಬಿದ ಹಾಲ ಕೆಡಹಿ ಉಡುಗಲೆನ್ನಳವೇ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ?

೭. ಛಲವ ನೆತ್ತಿಕೊಂಡ ಬಳಿಕ ಬಲುಹ ಸಲಿಸಲೇ ಬೇಕು. ತನ್ನ ಮನವ ತಾನರಿದು ಗೆಲಲೇ ಬೇಕು. ದೇವರೊಲವುಳ್ಳವರ ಕಂಡು ತಾನಾದೆನೆಂದಡೆ ಛಲ ಸಲ್ಲದು ಕಂಡಯ್ಯ. ನೇಮವೆಂದಡೆ ಕಡೆಮುಟ್ಟಸಲೀಯೆ. ತಪ್ಪ ಹಿಡಿವೆ ನೀನು. ಇದು ಕಾರಣ ನಾನೇನು ಪೆರತೊಂದನರಿಯದಂತಿರಿಸೆನ್ನ ಸಕಳೇಶ್ವರದೇವಾ.

೮. ಕಡೆಗೆ ಮಾಡದ ಭಕ್ತಿ, ದೃಢವಿಲ್ಲದಾಳುತನ, ಮೃಡನೊಲಿಯ ಹೇಳಿದರೆ ಎಂತೊಲಿವನಯ್ಯ? ಮಾಡಲಾಗದು. ಅಳಿಮನವ ಮಾಡಿದಡೆ ಮನದೊಡೆಯ ಬಲ್ಲನೈಸೆ. ವಿರಳವಿಲ್ಲದೆ ಮಣಿಯ ಪೋಣಿಸಿಹೆನೆಂದಡೆ ಮರುಳ ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಯ್ಯನೆಂತೊಲಿವನಯ್ಯ?

೯. ಮಾರುತನಂತೆ ಮನ, ಮರಾಳನಂತೆ ಬುದ್ಧಿ, ಸಂಚರಿಸದ ಅಂಬುಧಿಯಂತೆ ಅಂಗ, ಮೊಳೆದೊರದ ವೃಕ್ಷದಂತೆ ಸಲೆ ಸಂದಿಹ ಜ್ಞಾನ, ಬಲುಗಯ್ಯನ ತೋಟಿಯ ತೊಡಕಿನಂತೆ ಇಂದ್ರಿಯ ವರ್ಗಾದಿಗಳ ಗೆಲುವು, ಆತನೇ ಆತುರ ವೈರಿ ಮಾರೇಶ್ವರಾ.

೧೦. ಕಟ್ಟಿ ಬಿಡುವನೇ ಶರಣನು? ಬಿಟ್ಟು ಹಿಡಿವನೇ ಶರಣನು? ನಡೆದು ತಪ್ಪುವನೇ ಶರಣನು? ನುಡಿದು ಹುಸಿವನೇ ಶರಣನು? ಭಕ್ತಿಯ ಬಿಡುವನೇ ಶರಣನು? ಸಹಜ ಸಜ್ಜನಿಕೆ ತಪ್ಪಿದರೆ, ಕೂಡಲಸಂಗಯ್ಯ ಹಲ್ಲುದೋರಿ ಮೂಗ ಕೊಯ್ಯುವಾ.

೧೧. ಆದಂತೆ ಆಗಲಿ, ಮಾದಂತೆ ಮಾಣಲಿ, ಎನಲಾಗದು. ನೇಮದಾತಂಗೆ ಛಲಬೇಕು, ಛಲಬೇಕಯ್ಯ. ಹಿಡಿದುದ ಬಿಡಲಾಗದು. ಹುಲಿಗೆರೆಯ ವರದ ಸೋಮನಾಥನ ಮನಮುಟ್ಟಿದ ಧೀರನು ಏತಕ್ಕೂ ಸೋಲುವನಲ್ಲ.

೧೨. ಹಲ್ಲು ಹತ್ತಿ ನಾಲಿಗೆ ಹೊರಳದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮನವೆರಡಾದರೆ, ಆಣೆ, ನಿಮ್ಮಾಣೆ. ಮಾಡುವ ನೇಮಕ್ಕೆ ಛಲವಿಲ್ಲದಿರ್ದಡೆ, ಆಣೆ ನಿಮ್ಮಾಣೆ.

ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ, ಎನ್ನ ಮನವ ನೋಡಲೆಂಪಟ್ಟಿದ ಪ್ರಸಾದವನಲ್ಲದೆ ಕೊಂಡೆನಾದರೆ, ಆಣೆ ನಿಮ್ಮಾಣೆ.

೧೩. ಛಲ ಬೇಕು ಶರಣಂಗೆ ಪರಧನವನೊಲ್ಲೆನೆಂಬ. ಛಲ ಬೇಕು ಶರಣಂಗೆ ಪರಸತಿಯನೊಲ್ಲೆನೆಂಬ. ಛಲ ಬೇಕು ಶರಣಂಗೆ ಪರದೈವವನೊಲ್ಲೆನೆಂಬ. ಛಲ ಬೇಕು ಶರಣಂಗೆ ಪರವಾದಿ ನಿಗ್ರಹದಲ್ಲಿ. ಛಲ ಬೇಕು ಶರಣಂಗೆ ಪ್ರಸಾದವಿರಬೇಕೆಂಬ. ಛಲವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಮೆಚ್ಚನು ನಮ್ಮ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಯ್ಯ.

೧೪. ಸತಿ ಸುತ ಮಾತಾ ಪಿತರಿಗೆಂದು ಹಡದಡೆ, ನಿಮ್ಮಾಣೆ ಕಂಡಯ್ಯ. ಮಾನವರ ಸೇವೆ ಮಾಡಿದಡೆ, ನಿಮ್ಮಾಣೆ, ಕಂಡಯ್ಯ. ನೀವಲ್ಲದನ್ಯಕ್ಕೆರಗಿದಡೆ ನಿಮ್ಮಾಣೆ ಕಂಡಯ್ಯ. ಎನ್ನ ಸತಿಯಲ್ಲದನ್ಯ ಸತಿಗಳು ಪಿದಡೆ, ನಿಮ್ಮಾಣೆ ಕಂಡಯ್ಯ. ತನು ಮನ ವಂಚನೆಯಾದಡೆ ನಾಚಯ್ಯಪ್ರಿಯಮಲ್ಲಿನಾಥಯ್ಯ, ನಿಮ್ಮಾಣೆ ಕಂಡಯ್ಯ.

೧೫. ಉಬ್ಬಿನ ನುಡಿಯು ಹಬ್ಬದ ಭೋಜನವಲ್ಲ. ಲಿಂಗದ ಮಾರ್ಗ ಸಿಂಹದ ಹಾರಿಕೆ. ಲಿಂಗದ ಮಾರ್ಗ ಶರಭನ ಶಕ್ತಿ. ಕಲಿದೇವರ ಶರಣ ಅಂಜುವನಲ್ಲ, ಅಳುಕುವನಲ್ಲ ಕೇಳಾ.

೧೬. ಹರಿವ ಹಾವಿಂಗೆ ಹಾಲ ಕೊಟ್ಟು, ಉರಿವ ಕಿಚ್ಚಿಂಗೆ ಕಯ್ಯನಿಕ್ಕಿ, ಅರಿವಾಯುಧಕ್ಕೆ ಕೊರಳ ಕೊಟ್ಟು, ಮತ್ತೆಂತೋ ಅರಿವು ಹಿರಿಯರಾದಿರಿ? ಮುಂದಕ್ಕಾತನನರಿಯಬಲ್ಲಡೆ, ಹರಿವ ಚಿತ್ತವ ನಿಲಿಸಿ, ಕುದಿವ ಆಸೆಯ ಕೆಡಿಸಿ, ಸರ್ವ ವ್ಯಾಪಾರವೆಂಬ ಗೊತ್ತಿಗೆ ಚಿತ್ತವನಿಕ್ಕದೆ, ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ನಿಂದುದು, ಆತನಿರವು ಸದಾಶಿವಮೂರ್ತಿಲಿಂಗವು ತಾನೆ.

೧೭. ಆವ ಆಚರಣೆಯ ತೊಟ್ಟಲ್ಲಿ, ಅನುಸರಣೆ ಇಲ್ಲದಿರ್ಪುದೇ ಗುರುಚರಲಿಂಗಪೂಜೆ. ಕಾಯಕಕ್ಕೆ ಇಂದಿಂಗೆ ನಾಳಿಂಗೆಂಬ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲದಲ್ಲಿಯೇ ಸರ್ವಶೀಲ. ತಾಗು ನಿರೋಧ ಬಂದಲ್ಲಿ, ಕಂದದೆ ಕುಂದದೆ ಎಂದಿನಂತಿಪ್ಪುದೇ ಶಿವಲಿಂಗಪೂಜೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹಿಂದು ಮುಂದು ವಿಚಾರಿಸಲಿಲ್ಲ, ಇದಕ್ಕೆ ಐಘಂಟೇಶ್ವರಲಿಂಗ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ.

೧೮. ವಜ್ರದ ಘಟ ಸೂಜಿಯಲ್ಲಿ ರಂಧ್ರಿಸಿಕೊಂಬುವದೇ? ಭದ್ರಗಜ ಅಜಕುಲದಲ್ಲಿ ಗರ್ಜಿಸಿಕೊಂಬುವದೇ? ನಿರ್ಘರದ ಘಟ ಜೀವಗಳ್ಳನಲ್ಲಿ

ಅದ್ವಲಿಸಿಕೊಂಬುವನೇ? ಇಂತೀ ನಿರ್ಧರವ ತಿಳಿದಲ್ಲಿ, ಸಕಲ ವಿಷಯ ರೋಗ ರುಜೆಗಳಲ್ಲಿ, ಮಿಕ್ಕಾದ ತಾಪತ್ರಯಂಗಳಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಾಂಗಿ ಒಡಲುಗೊಡುವನೇ? ಇಂತಿವ ಕಂಡು, ಮುಂಗೈಯ್ಯಾಭರಣಕ್ಕೆ ಮುಕುರದ ಹಂಗೇಕೆ? ತಾ ಕಂಡು ಕೇಳಿ, ಇನ್ನಾರ ಕೇಳಲೇತಕ್ಕೆ? ಇಂತಿದನರಿದು ಬಸವಣ್ಣ ಪ್ರಿಯ ವಿಶ್ವಕರ್ಮಟಕ್ಕೆ ಕಾಳಿಕಾವಿಮಲರಾಜೇಶ್ವರ ಲಿಂಗವು ಹುಟ್ಟುಗೆಟ್ಟ.

೧೯. ವೀರನಾದರೆ ವೈರಿಗಳ ಕಾಟ ಬಹಳವಯ್ಯಾ. ದಾನಶೂರನಾದರೆ, ಯಾಚಕರ ಗೋಳು ಬಹಳವಯ್ಯಾ. ಅತಿರೂಪನಾದರೆ, ಅಂಗನೆಯರ ಕಾಟ ವಿಶೇಷವಯ್ಯಾ. ಮೂರರಲ್ಲಿ ನಿಂತರೆ ಮಲತ್ರಯಂಗಳ ಗೋರ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತ್ತಯ್ಯಾ. ಅಂಗದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗ ಸಂಬಂಧವಾಗಬಾರದು. ಆದ ಬಳಿಕ ವಿಷಯುಗಳಳಿವುದು ಬಹು ಗೋರವು, ಬಹು ಗೋರವು, ನೋಡಯ್ಯ ಎಲೆ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ.

ಎಂಥ ಕಷ್ಟಗಳು ಬಂದರೂ, ನಿನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಬಿಡಬೇಡ.

೧. ಭಕ್ತನಾಗಿ, ತನ್ನ ಹಿಡಿದೆನೆಂದು ಹೋದರೆ, ನುಗ್ಗುಮಾಡುವ, ನುಸಿಯ ಮಾಡುವ, ಮಣ್ಣು ಮಾಡುವ, ನುಸಿಯ ಮಾಡುವ. ಕೂಡಲ ಸಂಗಮದೇವರ ನೆರೆ ನಂಬಿದನಾದರೆ, ಕಡೆಗೆ ತನ್ನಂತೆ ಮಾಡುವನು.

೨. ಅರೆವನಯ್ಯ ಸಣ್ಣವಾಹನ್ನಕ್ಕ. ಒರೆವನಯ್ಯ ಬಣ್ಣಗಾಂಬನ್ನಕ್ಕ. ಅರೆದರೆ ಸಣ್ಣಗಾಗಿ, ಒರೆದರೆ ಬಣ್ಣ ಬಂದರೆ, ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವನೊಲಿದು ಸಲಹುವ.

೩. ದೇವನೊಳ್ಳಿದನೆಂದು ಮುಯ್ಯೆನಲು ಬೇಡ. ಕರಕಟ ಕಾಡಿಹನೊಳ್ಳಿದನೇ? ಅಳಿಸುವ ನಗಿಸುವನೊಳ್ಳಿದನೇ? ಬೆಚ್ಚದೆ ಬೆದರದೆ, ತೊತ್ತುಗೆಲಸವ ಮಾಡಲು, ತನ್ನ ನೊಚ್ಚುತ ತಾನೀವ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೪. ಹಾವಸಿಗಲ್ಲ ಮೆಟ್ಟಿ, ಹರಿದು ಗೊತ್ತು ಮುಟ್ಟಬಾರದಯ್ಯ. ನುಡಿದಂತೆ ನಡೆಯಲು ಬಾರದಯ್ಯ. ಕೂಡಲಸಂಗನ ಶರಣರ ಭಕ್ತಿ ಬಾಳ ಬಾಯಿ ಧಾರೆ.

೫. ಭಕ್ತಿ ಎಂಬುದ ಮಾಡಬಾರದು. ಕರಗಸದಂತೆ ಹೋಗುತ್ತ ಕೊಯ್ವುದು, ಬರುತ್ತ ಕೊಯ್ವುದು. ಘಟಸರ್ಪನಲ್ಲಿ ಕೈದುಡುಕಿದರೆ, ಹಿಡಿವುದು ಮಾಬುದೇ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ?

೬. ಮಾತಿನ ಮಾಲೆಯುಲ್ಲಪ್ಪುದೇ ಭಕ್ತಿ? ಮಾಡಿ ಸವಿಯದನ್ನಕ್ಕರ, ಮನ ಸವಿಯದನ್ನಕ್ಕರ, ಧನ ಸವಿಯದನ್ನಕ್ಕರ, ಅಪ್ಪುದೇ ಭಕ್ತಿ? ಕೂಡಲ ಸಂಗಮದೇವನೊಲಿದರೆ, ಸರಸವಾಡುವನು. ಸೈರಿಸದನ್ನಕ್ಕ ಅಪ್ಪುದೇ ಭಕ್ತಿ?

೭. ಮನದೊಡೆಯ ಮನವ ನೋಡಿಹನೆಂದು, ನಾಲ್ಕು ದೆಸೆಯಲ್ಲಿ ಭಯವನೊಡ್ಡಿದರೆ ಹೆದರಿ ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟದಿರು. ಮನವೇ ಕಳವಳಗೊಳ್ಳದೆ, ಸಂಚಲವನಳಿದು, ಅತಿ ಕಲವಂತನಾದೆಯಾದೊಡೆ, ಅಘಹರ ಅಖಂಡೇಶ್ವರನು ನಸುನಗುತ ಬಂದು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಮುದ್ದಾಡಿ, ತನ್ನೊಳಗಿಂಬಿಟ್ಟುಗೊಂಬನು, ಕೇಳಾ ಎಲೆ ಮನವೇ.

೮. ಕಿಡಿ ಕಿಡಿ ಕೆದರಿದರೆ, ಎನಗೆ ಹಸಿವು ತೃಷೆ ಅಡಗಿತೆಂಬೆನು. ಮುಗಿಲು ಹರಿದು ಬಿದ್ದರೆ, ಎನಗೆ ಮಜ್ಜನಕ್ಕೆರೆದರೆಂಬೆನು. ಗಿರಿ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದರೆ, ಎನಗೆ ಪುಷ್ಪವೆಂಬೆನು. ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಯ್ಯ, ಶಿರ ಹರಿದು ಬಿದ್ದಡೆ, ಪ್ರಾಣ ನಿಮಗರ್ಪಿತವೆಂಬೆನು.

೯. ಆರು ಇಲ್ಲದವಳೆಂದು ಆಳಿಗೊಳಲು ಬೇಡ ಕಂಡಯ್ಯ. ಏನು ಮಾಡಿದಡೂ, ನಾನಂಜುವಳಲ್ಲ. ತರಗೆಲೆಯ ಮೆಲ್ಲಿದ್ದು ನಾಸಿಹೆನು. ಸುರಿಗೆಯ ಮೇಲೊರಗಿ ನಾನಿಹೆನು. ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಯ್ಯ ಕರಕೆಡೆ ನೋಡಿದಡೆ ಒಡಲನು ಪ್ರಾಣವನು ನಿಮಗೊಪ್ಪಿಸಿ ಶುದ್ಧಳಹೆನು.

೧೦. ಹುಟ್ಟಿದ ಯೋನಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಸಿ, ಬಾರದ ಭವಂಗಳಲ್ಲಿ ಬರಿಸಿ, ಉಣ್ಣದ ಊಟವನುಣಿಸಿ, ವಿಧಿಗೊಳಗಾಗಿಸುವ ಕೇಳಿರಣ್ಣಾ. ತನ್ನವರೆಂದರೆ, ಮನ್ನಿಸುವನೇ ಶಿವನು? ಹತ್ತಿರಿರ್ದ ಭೃಂಗಿಯ ಚರ್ಮವ ಕಿತ್ತೀಡಾಡಿಸಿದನು. ಮತ್ತೆ ಕೆಲಂಬರ ಬಲ್ಲನೇ? ಇದನರಿತು ಬಿಡದಿರು. ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನಿಂತಹ ಸಿತಗನವ್ವಾ.

೧೧. ಹರ ತನ್ನ ಭಕ್ತರ ತಿರಿವಂತೆ ಮಾಡುವ. ಒರೆದು ನೋಡುವ ಸುವರ್ಣದ ಚಿನ್ನದಂತೆ. ಅರಿದು ನೋಡುವ ಚಂದನದಂತೆ. ಅರಿದು ನೋಡುವ ಕಬ್ಬಿನ ಕೋಲಿನಂತೆ. ಬೆಸರವೆ ಬೆಚ್ಚವೆ ಇದ್ದಡೆ ಕರವಿಡಿದೆತ್ತಿಗೊಂಬ ನಮ್ಮ ರಾಮನಾಥನು.

೧೨. ನಿಧಾನವ ನೆಗೆವೆನೆಂದು ಹೋದರೆ, ವಿಘ್ನಬಪ್ಪುದು ಮಾಬುದೇ ಅಯ್ಯ? ಸದಾಶಿವನ ಪೂಜಿಸುವೆನೆಂದು ಹೋದಡೆ, ತರುಬಿ ಹಿಡಿವವಯ್ಯ ಸಕಲ ವಿಪತ್ತುಗಳು. ಎದೆ ಭಂಗವಿಲ್ಲದೆ ನಿಲಬಲ್ಲಡೆ, ಸದಮಲಸುಖವನೀವ, ನಮ್ಮ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಸಂಗಮದೇವರು.

೧೩. ರುಜೆರೋಗಂಗಳು ಲಿಂಗದೇಹಿಗಳೆಂಬರ ಸೋಂಕಿವಲ್ಲಿ, ಅಂಗ ದಿಚ್ಛೆಯನರಿದು ನರಳಿದಲ್ಲಿ, ಲಿಂಗದ ಚಿತ್ತವೆತ್ತ ಹೋಯಿತ್ತು? ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ ಪ್ರಣವ ನಷ್ಟವಾಯಿತ್ತು. ಅರ್ಚನೆ ಪೂಜೆ ಕೆಟ್ಟಿತ್ತು. ಕೃತಕದ ನೇಮ ನಷ್ಟವಾಯಿತ್ತು. ಇಂತಿವರ ಲಿಂಗದೇಹಿಗಳೆಂದರೆ ಲಿಂಗ ಸಂಗಿಗಳೊಪ್ಪುವರೇ? ಈ ಗುಣ ಸಂಗನಬಸವಣ್ಣಂಗೆ ದೂರ. ಬಸವಣ್ಣಪ್ರಿಯ ವಿಶ್ವಕರ್ಮಟಕ್ಕೆ ಕಾಳಿಕಾವಿಮಲರಾಜೇಶ್ವರ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ದೂರ.

೧೪. ಒಣಗಿಸಿ ಎನ್ನ ಘಣಘಣಲೆಯ ಮಾಡಿದಡೆಯೂ, ಹರಣವುಳ್ಳನ್ನಕ್ಕ ನಿಮ್ಮ ಚರಣವ ನೆನೆವುದ ಮಾಣೆ ಮಾಣೆ. ಶರಣೆಂಬುದ ಮಾಣೆ, ಮಾಣೆ. ಕೂಡಲ ಸಂಗಮದೇವಯ್ಯ, ಎನ್ನ ಹೆಣದ ಮೇಲೆ ಕಂಚಿಟ್ಟುಂಡೊಡೆಯೂ, ಮಾಣೆ ಮಾಣೆ.

೧೫. ಅರ್ಥವನರ್ಥವ ಮಾಡಿ, ಕೊಳಾಹಳಂಗೈವುತ್ತಿರಲಿ. ಹುಟ್ಟಿದ ಮಕ್ಕಳ ನವಖಂಡವ ಮಾಡಿ ಕಡಿವುತ್ತಿರಲಿ. ಮುಟ್ಟಿದ ಸ್ತ್ರೀಯ ಕಣ್ಣ ಮುಂದೆ ಅಭಿಮಾನಂಗೊಂಡು ನೆರೆವುತ್ತಿರಲಿ. ಇಂತಿವೆಲ್ಲವು ಹೊರಗಣವು. ಇನ್ನೆನ್ನ ಅಂಗದ ಮೇಲೆ ಬರಲಿ. ಇಕ್ಕುವ ಶೂಲ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗಲಿ. ಹಿಡಿಖಂಡವ ಮಾಡಿ ಕಡಿವುತ್ತಿರಲಿ ಮತ್ತೆಯೂ ಲಿಂಗಾರಾಧನೆಯ ಮಾಡುವೆ, ಜಂಗಮಾರಾಧನೆಯ ಮಾಡುವೆ, ಪ್ರಸಾದಕ್ಕೆ ತಪ್ಪೆ. ಇಂತಪ್ಪ ಭಾಷೆ ಕಿಂಚಿತ್ತು ಹುಸಿಯಾದಡೆ, ನೀನಂದೇ ಮೂಗ ಕೊಯ್ಯಿ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೧೬. ಸರ್ವಸಂಗ ಪರಿತ್ಯಾಗಿ ಎಂದಡೆ ಭೋಗಕ್ಕೆರಗಿಸುವೆ. ಪಾಕನೇಮಿ ಎಂದಡೆ, ಷಡ್ರಸಾನ್ನಕ್ಕೆರಗಿಸುವೆ. ಮೌನವೃತ್ತಿ ಎಂದಡೆ ಸನ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಸುವೆ. ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ ಎಂದಡೆ, ಅಂಗನೆಯರಿಗೆರಗಿಸುವೆ. ಸಕಳೇಶ್ವರ ದೇವಾ ಎನ್ನ ಅಳಿಮಾಡಿ ಕಾಡುವೆ.

೧೭. ಕಂಟಕ ಬಂದಲ್ಲಿ ಸಂತೈಸಿಕೊಂಡು, ಆತ್ಮನ ಸಂಚಲಿಸದೆ. ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ದೃಷ್ಟವ ಕಾಂಬುದು, ಶ್ರದ್ಧೆ ಸದ್ಭಕ್ತನ ಇರವು. ವೃಥಾಳಾಪನದಿಂದ ನಿಂದೆ ದುರ್ಜನ ಬಂದಲ್ಲಿ ಅಂಗವ ಬಂಧಿಸದೆ ನಿಜಾತ್ಮನ ಸಂದೇಹಕ್ಕಿಕ್ಕದೆ, ಸಂದು ಸಂಶಯವಿಲ್ಲದೆ ಪರಮಾನಂದನಾಗಿ ಬಂಧಮೋಕ್ಷಂಗಳ ಹರಿದಿಪ್ಪುದು ಸರ್ವಾಂಗಲಿಂಗಿಯ ಇರವು. ಅದು ಕರಿಗೊಂಡು ಎಡೆದೆರಹಿಲ್ಲದೆ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿಪ್ಪುದು ಪರಮ ವಿರಕ್ತನ ಪರಿ, ಕಾಲಕರ್ಮವಿರಹಿತ ತ್ರಿಪುರಾಂತಕ ಲಿಂಗದೊಳಗಾದವನ ಇರವು.

೧೮. ಜಗದಗಲ ಕಲ್ಲು ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದರೆ, ಕೆಲಕ್ಕೆ ಸಾರುವದೆಂತು? ನಗುತ್ತಲು ತಲ್ಲಣಿಸದೆ ಶಿವ ಶರಣೆನುತ್ತಿಹುದು. ನಗುತ್ತಲು ತಲ್ಲಣಿಸದೆ ಹರ ಶರಣೆನುತ್ತಿಹುದು. ಸಕಳೇಶ್ವರದೇವ ವಿಮುಖನಾದಡೆ ನೆನಹೆಂಬಲಗಿನಿಂದ ಕೈಮಾಡುತ್ತಿಹುದು.

ನಿನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಧೈರ್ಯವುಳ್ಳವನಾಗಿರು.

೧. ಎನಿಸೆನಿಸೆಂದಡೆಯೂ ನಾ ಧೃತಿಗೆಡೆನಯ್ಯ. ಎಲುದೋರಿದಡೆಯೂ, ನರ ಹರಿದಡೆಯೂ, ಕರುಳು ಕುಪ್ಪಳಿಸಿದಡೆಯೂ, ನಾ ಧೃತಿಗೆಡೆನೆಯ್ಯ. ಸಿರ ಹರಿದು, ಅಟ್ಟೆ ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದಡೆಯೂ, ನಾಲಿಗೆ 'ಸಂಗಶರಣು' ಎನುತಿಪ್ಪುದಯ್ಯ.

೨. ಮುನ್ನಿನ ಕಲಿವೀರರು ಕಾದಿದ ರಣಗಳನು ಪರಿ ಪರಿ ಬಣ್ಣಿಸಿ ಹೇಳಬಹುದಲ್ಲದೆ, ಆ ದಳವಿದಿರಾದಲ್ಲಿ ಬಿರಿದುಚ್ಚರಿಸಿ ಕಾದಿ ತೋರಲು ಬಾರದು. ಮುನ್ನಿನ ಪುರುಷ ವ್ರತಿಯರು ಒಲಿಸಿದ ಆಯತವ ಪರಿ ಪರಿಯಲಿ ಬಣ್ಣಿಸಿ ಹೇಳಬಹುದಲ್ಲದೆ, ಪುರುಷ ನಿರ್ವಾಣಕ್ಕುರಿವಗ್ನಿಯ ಹೊಕ್ಕು ತೋರಲುಬಾರದು. ಮುನ್ನಿನ ಪುರಾತನರೆಲ್ಲರು, ತನು ಮನ ಧನವ ನಿತ್ತು ಮಾಡಿ ನೀಡಿ ಲಿಂಗವ ಕೂಡಿದ ಪರಿಗಳನು ಅನುಭಾವದಲರ್ಥೈಸಿ ಹೇಳಬಹುದಲ್ಲದೆ, ಮಾಡಿ ನೀಡಿ ತೋರಲುಬಾರದು. ಇಂತೀ ಅರಿವು ಬಿರಿದಿನ ಬಂಟರು ಪುರುಷವ್ರತಿಗಳು ಪುರಾತನರ ಬರಿಯ ಮಾತನಾಡಿ ಹೊರಗೆ ಮೆರೆವರಲ್ಲ. ಪರೀಕ್ಷೆಯುಂಟಾಗಿದ್ದರೆ, ಒಳಗಣವರ ಹೆಸರು ವಿಡಿದು ಪರಿಪರಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಗಳುವರು. ಶರೀರಾರ್ಥಪ್ರಾಣವ ಗುರುಲಿಂಗಜಂಗಮಕ್ಕೆ ಪರೀಕ್ಷೆಯುಂಟಾಗಿಯೇ, ಆತ ಮಹೇಶ್ವರ ಪುರಾತನರ ವಳಿ ಎಂಬೆ. ಪರಮ ಬಂಧುಗಳು ಆತನ ನೆನೆದು ಬದುಕುವರು. ಇಂತೀ ಅನುಭಾವದ ಓದಿನ ಅಕ್ಷರಾಭ್ಯಾಸವ ಸಾಧಿಸಿ, ತರ್ಕಿಸಿ ನಿಂದಿಸಲಾಗದು. ಕೂಡಲಸಂಗನ ಶರಣರಿಗಲ್ಲದೆ ಅನುಭಾವವಿಲ್ಲ.

೩. ಅಂಕ ಕಂಡ ಕೋಲಾಸೆ ಮತ್ತೇಕಯ್ಯ? ಲೆಂಕ ಕಂಡ ಪ್ರಾಣದಾಸೆ ಮತ್ತೇಕಯ್ಯ? ಭಕ್ತಿಯ ಕಂಡಾತಂಗೆ ತನುಮನಧನದಾಸೆ ಮತ್ತೇಕೆ? ನಿಮ್ಮಂಕೆಗೆ ಝುಂಕೆಗೆ ಶಂಕಿಸಿದೆನಾದಡೆ ಎನ್ನ ಲೆಂಕತನಕ್ಕೆ ಹಾನಿ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೪. ಅಟ್ಟಟ್ಟಿಕೆಯ ಮಾತನಾಡಲದೇಕೊ? ಮುಟ್ಟೆ ಬಂದುದಕ್ಕಂಜಲದೇಕೊ? ಕಾದಿದಲ್ಲದೆ ಮಾಣೆನು. ಓಡಿದರೆ ಭಂಗ ಹಿಂಗದಯ್ಯ. ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ, ಎನ್ನ ಭಂಗ ನಿಮ್ಮದಾಗಿ.

೫. ನೀನಿರಿಸಿದ ಮನದಲ್ಲಿ ನಾನಂಜೆನಯ್ಯ, ಮನವು ಮಹಾಘನಕ್ಕೆ ಶರಣುವೊಕ್ಕುದಾಗಿ. ನೀನಿರಿಸಿದ ಧನದಲ್ಲಿ ನಾನಂಜೆನಯ್ಯ, ಧನವು ಸತಿ

ಸುತ ಮಾತಾ ಪಿತರಿಗೆ ಹೋಗದಾಗಿ. ನೀನಿರಿಸಿದ ತನುವಿನಲ್ಲಿ ನಾನಂಜೆನಯ್ಯ, ತನು ಸರ್ವಾರ್ಪಿತವಾದಲ್ಲಿ, ನಿಯತ ಪ್ರಸಾದಭೋಗೋಪಭೋಗಿಯಾಗಿ. ಇದು ಕಾರಣ, ವೀರ ಧೀರ ಸಮಗ್ರನಾಗಿ, ನಿಮಗಾನಂಜೆನಯ್ಯ, ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೬. ಕಾಯದ ಕಳವಳಕಂಜಿ ಕಾಯಯ್ಯ ಎನ್ನೆನು. ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕಂಜಿ ಈಯಯ್ಯ ಎನ್ನೆನು. "ಯದ್ಭಾವಂ-ತದ್ಭವತಿ" ಉರಿ ಬರಲಿ, ಸಿರಿ ಬರಲಿ, ಬೇಕು ಬೇಡೆನ್ನನಯ್ಯಾ. ಆನು ನಿಮ್ಮ ಹಾರೆನು. ಮಾನವರ ಬೇಡೆನು. ಆಣೆ, ನಿಮ್ಮಾಣೆಯಯ್ಯಾ. ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೭. ನಾಳೆ ಬಪ್ಪುದು ನಮಗಿಂದೇ ಬರಲಿ. ಇದಕಾರಂಜುವರು? ಇದಕಾರಳುಕುವರು? "ಜಾತಸ್ಯ ಮರಣಂ ಧೃವಂ" ಎಂದುದಾಗಿ, ನಮ್ಮ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವ ಬರೆದ ಬರಹವ ತಪ್ಪಿಸುವರೆ, ಹರಿಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳವಲ್ಲ.

೮. ಅಂಜಿದರೆ ಮಾಣದು. ಅಳುಕಿದರೆ ಮಾಣದು. ವಜ್ರ ಪಂಜರದೊಳಗಿದ್ದಡೂ ಮಾಣದು. ತಪ್ಪದಯ್ಯ ಲಲಾಟ ಲಿಖಿತ. ಕಕ್ಕುಲಿತೆಬಟ್ಟರೆ, ಆಗದು ನೋಡಯ್ಯಾ. ಧೃತಿಗೆಟ್ಟು, ಮನ ಧಾತುಗೆಟ್ಟರೆ, ಬಪ್ಪುದು ತಪ್ಪದು ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೯. ಹುಟ್ಟಿದ ಬಳಿಕ ಕೊಟ್ಟ ಭೋಗಂಗಳ ತಪ್ಪಿಸಿಹೆನೆಂದರೆ, ತಪ್ಪದು ನೋಡಯ್ಯಾ. ಎನಗಿನ್ನೆಂತೋ. ಎನಗಿನ್ನೆಂತೋ, ಎಂದು ಚಿಂತಿಸಬೇಡ. "ನಾಭುಕ್ತಂ ಕ್ಷೀಯತೆ ಕರ್ಮಕಲ್ಪ ಕೋಟಿಶತೈರಪಿ" ಎಂಬ ಶೃತಿ ತಪ್ಪದು, ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೧೦. ಪುಣ್ಯಪಾಪವಿಲ್ಲಾಗಿ, ಯಮನ ಹಂಗಿಲ್ಲ. ಬಂದುದನುಂಬುದಾಗಿ, ಮಾನವರ ಹಂಗಿಲ್ಲ. ಭವಗೆಟ್ಟವನಾಗಿ, ದೈವದ ಹಂಗಿಲ್ಲ. ಸತ್ಯಜ್ಞಾನಾನಂದವೇ ತಾನಾಗಿ, ಇನ್ನಾರ ಹಂಗಿಲ್ಲದಾತ ಗುಹೇಶ್ವರನಲ್ಲಯ್ಯನೊಬ್ಬನೇ.

೧೧. ಸತ್ತ ಶವ ಕಿಚ್ಚಬಲ್ಲುದೇ? ನಿಷ್ಠೆನಿಬ್ಬೆರಗಾಗಿ, ಕರ್ಮಸ್ವರೂಪ ಮರ್ತ್ಯರ ಹಂಗು ಬಲ್ಲುದೇ? ತೊಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟ ಹಣ್ಣು ಮತ್ತೆ ಹತ್ತುವದೇ? ಚಿಕ್ಕಯ್ಯ ಪ್ರಿಯ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗ ಇಲ್ಲ ಇಲ್ಲ, ಸಿಲ್ಲು, ಮಾಣು.

೧೨. ಹುಲಿಯು ಹಾಲು ಹುಲಿಗಲ್ಲದೆ, ಹೊಲದ ಹುಲ್ಲೆಗೆ ಉಣಬಾರದು. ಕಲಿಯ ಕಾಲತೊಡರು ಕಲಿತನದಾಳಿಗಲ್ಲದೆ ಇಕ್ಕಬಾರದು.

ಶಿವನೊಡತಣದ ಬಿರಿದು ಇಹಪರ ವೀರಂಗಲ್ಲದೆ, ನುಡಿಯಬಾರದು. ಅಳಿ ಮನದ ಭಕ್ತಿಯುವರ ಮೂಗ ಹಲ್ಲುದೋರಿ ಕೊಯ್ವನಯ್ಯ, ಕೂಡಲಸಂಗ ಮದೇವಾ.

೧೩. ಕಳಹೋದರೆ. ಕನ್ನದುಳಿಯ ಹಿಡಿವೆ. ಬಂದಿವಿಡಿದರೆ, ನಿಮ್ಮಿಂದ ಮುಂದೆ ನಡೆವೆ. ಮನ ಭೀತಿ ಮನ ಶಂಕೆಗೊಂಡೆನಾದರೆ, ನಿಮ್ಮಾಣೆ, ನಿಮ್ಮ ಪುರಾತನರಾಣೆ. ಆಳ್ದರ ನಡೆ ಸದಾಚಾರವೆನ್ನದಿರ್ದಡೆ, ಕಟ್ಟಾಳು ಶಿಷ್ಟತನಕ್ಕೆ ಹೋಹ ಕಷ್ಟವ ನೋಡಾ, ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೧೪. ಅರಿಬಿರಿದು ನುಡಿವರು ಕೇಳಿರೋ. ಕೆರಳಿಕೆಯ ನುಡಿವರು. ನೆರೆದ ಮಂದಿಯ ಕಂಡುಬ್ಬುವರು, ಕೊಬ್ಬುವರು. ನಿರುತದ ಕಾಳಗವೆಂದಡೆ, ಬಿರಿದು ಬಿಸಾಡುವರು. ಅರೆ ಭಕ್ತಿಯ ಮಾಡಿ ನೆರೆಭಕ್ತನೆಂದರೆ, ಎಂತು ಮೆಚ್ಚುವನಯ್ಯ ನಮ್ಮ ದೇವರಾಯ ಸೊಡ್ಡಳಾ?

೧೫. ಹೇಡಿ ಬಿರುದು ಕಟ್ಟಿದಡೆ, ಕಲಿಯಪ್ಪನೇ? ಒರೆಯ ಬಿಚ್ಚಿ ಇರಿಯದಿರ್ದಡೆ, ಲೋಕ ಮೆಚ್ಚುವದೇ? ಚಲ್ಲಣವನುಟ್ಟು, ಗರುಡಿಯ ಕಟ್ಟಿ, ಸಾಧನೆಯ ಮಾಡುವನಂತೆ, ತನ್ನ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡೊಡೆ, ಶಿವನು ಮೆಚ್ಚುವನೇ? ಅರಿಯದವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೇ ಹೆಡೆ ಎತ್ತಿ ತೋರಿದಂತೆ, ಬೊಳ್ಳೆಗನ ಭಕ್ತಿ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೧೬. ಎಲ್ಲರೂ ವೀರರು, ಎಲ್ಲರೂ ಧೀರರು, ಎಲ್ಲರೂ ಮಹಿಮರು, ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ರಮಥರು. ಕಾಳಗದ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಓಡುವ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಾರದು. ನಮ್ಮ ಕೂಡಲಸಂಗನ ಶರಣರು ಧೀರರು, ಉಳಿದವರೆಲ್ಲ ಅಧೀರರು.

೧೭. ಕರ್ಮವೆಂಬ ಅಂಕದೊಡನೆ ತೊಡರಿದೆ. ಬಿನ್ನಪವ ಅವಧಾರು, ನಿಮ್ಮಾಳಿನ ಭಾಷೆಯ. ಕಡೆಗಳಕ್ಕೆ ನೂಂಕುವೆ. ಕೆಡುಹುವೆ ನಂಕವ. ಕರೆದಡೋಸರಿಸಿದರೆ, ನಿಮ್ಮಾಳಲ್ಲ. ಶಿವಶರಣೆಂಬ ದಂಡನೊಡ್ಡಿ, ಗಣಮೇಳಾಪವೆಂಬಲಗಿನಲ್ಲಿರಿವೆ, ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೧೮. ಆಡುವ ವರ್ಣನೆಯ ಕೇಳಿ, ಮರುಳಾಗುವಾತನಲ್ಲ ಮಡಿವಾಳಯ್ಯನು. ಗಂಗೆವಾಳುಕ ಸಮ ರುದ್ರರು. ರುದ್ರಗಣಂಗಳು ಬಂದರೆ, ಹೆದರುವನಲ್ಲ, ಹೆದರಿ ಓಡುವಾತನಲ್ಲ. ಕರೆದು ನೀ ರಣರಂಗ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ, ನಿನಗೆ ಕಲಿದೇವರ ಪಾದದಾಣೆ, ಚಂದ್ರಮೌಳೀ.

೧೯. ಜೊಳ್ಳುವಾಳಿಯವ ನಾನಲ್ಲಯ್ಯ. ನಿಮ್ಮ ವೇಳೆಯಾಳಯ್ಯ. ಹಾಳುಗೆಟ್ಟೋಡುವ ಆಳು ನಾನಲ್ಲಯ್ಯ. ಕೇಳು ಕೂಡಲ ಸಂಗಮ ದೇವಾ ಮರಣವೇ ಮಹಾನವಮಿ ಎನಗೆ.

೨೦. ಅಡಿಗಡಿಗೆ ಬಂದು ಅಡರುತ್ತಿಪ್ಪ ಕಡುಖಲ ನಿನಗೆ ಬೇಡ, ಕಂಡೆಯಾ. ವೃಡನೇ, ಎನ್ನೊಡನೆ ತೊಡರಿ, ನೀನು ಸಸಿನೆ ಹೋಗ ಲರಿಯಾ. ಅದು ಹೇಗೆಂದಡೆ, ನಾನು ನಿನಗಂಜುವನಲ್ಲ. ಗಾಸಿಯಾ ಗಬೇಡ, ಕಂಡೆಯಾ. ಹರಹರಾ ಶಂಕರಾ, ಎನ್ನ ನೇಮಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಬಾ ರದಿರು. ಒಡವೆ ಸವಿದಡೆ ಒಡಲನೊಡ್ಡುವೆ. ಕಡಗಿ ನೋಡುವಡೊವ್ಮ ಬಡವನ ಕಯ್ಯ ಕಡುಹ ನೋಡೆನ್ನೊಡೆಯ ಸಂಗಯ್ಯಪ್ರಿಯಬಂಕೇ ಶ್ವರಾ.

೨೧. ಕಟ್ಟವೆನೊರೆಯ. ಬಿಟ್ಟೆ ಜನ್ನಿಗೆಯ. ನೆರೆಮುಟ್ಟೆ ಬಂದಿರಿ ದಡೆ, ಓಸರಿಸುವನಲ್ಲ. ಓಡದಿರು, ಓಡದಿರು. ನಿಮ್ಮ ಶರಣರ ಮನೆಯ ಬಿರಿದಿನ ಅಂಕೆಕಾರ, ಓಡದಿರು, ಓಡದಿರು. ಎಲೆ ದೇವಾ, ಎಲೆಲೆ ಸ್ವಾಮಿ, ಎಲೆಲೆ ಹಂದೆ, ಓಡದಿರು, ಓಡದಿರು, ಗುಹೇಶ್ವರಾ.

೨೨. ಓಡುವಾತ ಲೆಂಕನಲ್ಲ, ಬೇಡುವಾತ ಭಕ್ತನಲ್ಲ. ಓಡ ಲಾಗದು ಲೆಂಕನು. ಬೇಡಲಾಗದು ಭಕ್ತನು. ಓಡೆನಯ್ಯ, ಬೇಡೆನಯ್ಯ, ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೨೩. ತನ್ನವರೆನ್ನಬಾರದು. ತನ್ನ ಬಂಧುಗಳೆನ್ನಬಾರದು. ತನ ಗನ್ಯರೆನಬಾರದು. ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನಕ್ಕೆ ಮನವೇ ಸಾಕ್ಷಿ. ಮನಕ್ಕೆ ಮಹಾದೇವ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನೇ ಸಾಕ್ಷಿ ಬಿಲ್ಲೇಶಯ್ಯ.

೨೪. ಹುಲ್ಲ ಮನುಷ್ಯನ ಕಂಡು ಹುಲ್ಲೆ ಬೆದರುವಂತೆ ಇಲ್ಲದ ಶಂಕೆಯನುಂಟೆಂಬನ್ನಕ್ಕ ಅದಲ್ಲಿಯೇ ರೂಪಾಯಿತ್ತು, ಹೇಡಿಗಳನೇಡಿಸಿ ಕಾಡಿತ್ತು ಸಿಮ್ಮಲಿಗೆಯ ಚನ್ನರಾಮನೆಂಬ ಭವದ ಗಸಣಿ.

ಬಡತನದಲ್ಲಿ ಧೈರ್ಯಗುಂದಬೇಡ.

೧. ಮನೆ ನೋಡಾ, ಬಡವರ ಮನೆ. ಮನ ನೋಡಾ, ಘನ. ಸೋಂಕಿನಲ್ಲಿ ಶುಚಿ. ಸರ್ವಾಂಗ ಕಲಿ. ಪಸಾರಕ್ಕನುಕೂಲವಿಲ್ಲ. ಬಂದ ತತ್ಕಾಲಕ್ಕುಂಟು. ಕೂಡಲಸಂಗನ ಶರಣರು ಸ್ವತಂತ್ರರು, ಧೀರರು.

೨. ಅಂಗಕ್ಕೆ ಬಡತನವಲ್ಲದೆ, ಮನಕ್ಕೆ ಬಡತನ ಉಂಟೇ? ಬೆಟ್ಟ ಬಲ್ಲಿತ್ತೆಂದರೆ, ಉಳಿಯ ಮೊನೆಯಲ್ಲಿ ಬಡತನವುಳ್ಳದೆ, ಒಡೆಯದೆ? ಘನಶಿವಭಕ್ತರಿಗೆ ಬಡತನವಿಲ್ಲ. ಸತ್ಯರಿಗೆ ದುಷ್ಕರ್ಮವಿಲ್ಲ. ಎನಗೆ ಮಾರಯ್ಯಪ್ರಿಯ ಅಮಳೇಶ್ವರಲಿಂಗವುಳ್ಳನ್ನಕ್ಕರ, ನನಗಾರ ಹಂಗಿಲ್ಲ.

೩. ಭಕ್ತಿ ವಿಶೇಷವ ಮಾಡ ವರೆ, ಹತ್ತು ಬೆರಳುಂಟು. ಹಾಸಿ ಡುಡಿದರೆ, ತನಗುಂಟು, ತನ್ನ ಪ್ರಮಥರಿಗುಂಟು. ಮಾರಿ ತಂದೆಗಳಂತೆ ಎನಗೇಕಹುದಯ್ಯಾ? ರತ್ನದ ಸಂಕೊಲೆಯನಿಕ್ಕಿ ಕಾಡಿಹ, ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವ, ಶಿವಧೋ, ಶಿವಧೋ.

೪. ಭಕ್ತರಿಗೆ ಬಡತನ ಉಂಟೇ? ನಿತ್ಯರಿಗೆ ಮರಣ ಉಂಟೇ? ಭಕ್ತರು ಬಡವರೆಂದು, ಮತ್ತೊಂದ ಕೊಟ್ಟಿಹೆನೆಂದರೆ, ಮಾರಯ್ಯಪ್ರಿಯ ಅಮಳೇಶ್ವರಲಿಂಗವು ಸತ್ತಂದಿಗಲ್ಲದೆ, ಬಡತನವಿಲ್ಲ.

೫. ಕಾಣದುದನೆಲ್ಲ ಕಾಣಲಾರೆ, ನೋಡಾ. ಕೇಳದುದನೆಲ್ಲ ಕೇಳಲಾರೆನಯ್ಯಾ. ದ್ರೋಹವಿಲ್ಲ ಎನ್ನ ಶಿವನಲ್ಲಿ. ಸೀಮೆಯಯ್ಯಾ. ಒಲೆಯ ಮುಂದಿದ್ದು ಮಾಡದ ಕನಸ ಕಾಂಬವರನೊಲ್ಲನಯ್ಯಾ, ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೬. ಮನೆ ನೋಡಾ ಬಡವರು. ಮನ ನೋಡಾ, ಸಂಪನ್ನರು. ಧನ ನೋಡಾ ಬಡವರು. ಘನ ಮನ ಸಂಪನ್ನರು. ಕೂಡಲಸಂಗನ ಶರಣರು ಕರುಳಿಲ್ಲದ ಕಲಿಗಳು. ಆರಿಗೂ ಉಪಮಿಸಬಾರದು.

೭. ಅರಸರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅರಸಿಯಾಗಿಪ್ಪದರಿಂದ, ಭಕ್ತರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತೊತ್ತಾಗಿಪ್ಪುದು ಕರ ಲೇಸಯ್ಯಾ. ತಾರೌ ಅಗ್ಗವಣಿಯ, ನೀಡೌ ಪತ್ರಿಯ, ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಬೋನವ ಹಿಡಿಯೌ ಎಂಬರು. ನಮ್ಮ ಕೂಡಲಸಂಗನ ಮಹಾಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕುದನುಣ್ಣಾ ತೊತ್ತೇ ಎಂಬರು.

೮. ಒಡದೋಡು ನನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಯ್ಯಾ. ಕೊಡು ದೇವ ಎನ್ನ ಕಯ್ಯಲೊಂದು ಕರಿಕೆಯ. "ವೃಡ ದೇವ ಶರಣು" ಎಂದು

ಭಿಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ, ಅಲ್ಲಿ "ನಡೆ ದೇವ" ಎಂದೆನಿಸಿರೋ ಕೂಡಲಸಂಗಮ ದೇವ.

೯. ಮನೆಮನೆದಪ್ಪದೆ ಕೈಯೊಡ್ಡಿ ಬೇಡುವಂತೆ ಮಾಡಯ್ಯ. ಬೇಡಿದರೆ ಇಕ್ಕದಂತೆ ಮಾಡಯ್ಯ. ಇಕ್ಕಿದರೆ ನೆಲಕ್ಕೆ ಬೀಳುವಂತೆ ಮಾಡಯ್ಯ. ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದರೆ, ನಾನೆತ್ತಿಕೊಂಬುವದಕ್ಕೆ ಏನಿಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಯ್ಯ, ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಯ್ಯ

೧೦. ಎನಗಾರ, ಇಲ್ಲ, ಎನಗಾರು ಇಲ್ಲ, ಎಂಬರು. ಬಾಣನವ ನಾನು, ಮಯೂರನವ ನಾನು, ಕಾಳಿದಾಸನವ ನಾನು. ಕಕ್ಕಯ್ಯ ಹಿರಿಯಯ್ಯ. ಚಿಕ್ಕಯ್ಯ ಚನ್ನಯ್ಯ ಎತ್ತಿ ಮುದ್ದಾಡಿಸಿದರೆನ್ನ ಕೂಡಲಸಂಗಯ್ಯ.

೧೧. ಜಡವರ ಭೋಜನವ ಭೋಗಿಸಿದವ ಭವಾನೀ ಪುತ್ರ ನೋಡಯ್ಯ. ಕಡವರನೆಡೆಗೊಂಡವ ವಿಷ್ಣುವಿನ ವಂಶವವ ನೋಡಯ್ಯ. ಜಡವರ ಭೋಜನವವೃತಸೇವನೆ. ಕಡವರನವೃತ ಸುರಾಪಾನ ನೋಡಾ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

ಲೋಕದ ಮಾತಿನ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಬೇಡ.

೧. ಅಘಟಿತ ಶರಣರು ಜನಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ. ಅಘಟಿತ ಶರಣರು ಮನಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ. ಜನರಂತೆ ನಡಿಯರು, ಮನಸಂತೆ ನಡಿಯರು. ಗುಹೇಶ್ವರ ಲಿಂಗವಲ್ಲಿ ಶರಣರು ಸ್ವತಂತ್ರರಲ್ಲವೇ?

೨. ಕೀರ್ತಿಗೆ ಜಗಕ್ಕೆಂದು ಮಾಡುವಾತ ಭಕ್ತನೇ? ನಿಂದಿಸಿಹರೆಂದು, ಅಂಜಿಕೊಂಡಿಪ್ಪಾತ ತಪಸಿಯಲ್ಲ. ಜನಮೆಚ್ಚಬೇಕೆಂದು, ಮಾಡುವಾತ ಭಕ್ತನಲ್ಲ. ಇಚ್ಛೆಗೆ ನುಡಿವಾತ ವಿರಕ್ತನಲ್ಲ. ಇದರಚ್ಚುಗ ನಿಮಗೆ ನಾರಾಯಣ ಪ್ರಿಯ ರಾಮನಾಥ ಒಚ್ಚಿತ್ತು ನಿಮ್ಮನೊಲ್ಲ.

೩. ಆರು ಮುನಿದು ನಮ್ಮನೇನ ಮಾಡುವರು? ಊರು ಮುನಿದು ನಮ್ಮನೆಂತ ಮಾಡುವರು? ನಮ್ಮ ಕುನ್ನಿಗೆ ಕೂಸ ಕೊಡಬೇಡ! ನಮ್ಮ ಸೊಣಗಂಗೆ ತಳಿಗೆಯಲ್ಲಿಕ್ಕಬೇಡ! ಆನೆಯ ಮೇಲೆ ಹೋಹವನ ಶ್ವಾನ ಕಚ್ಚಬಲ್ಲುದೇ? ನಮ್ಮ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವರುಳ್ಳನ್ನಕ್ಕರ, ನಮಗೇನಯ್ಯ?

೪. ನ್ಯಾಯ ನಿಷ್ಠುರ. ದಯಾದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಪರ ನಾನಲ್ಲ. ಲೋಕವಿರೋಧಿ. ಶರಣರಿಗೆಯೂ ಅಂಜುವವನಲ್ಲ, ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವರ ರಾಜತೇಜದೊಳಿಪ್ಪೆನಾಗಿ.

೫. ಆಯುಷ್ಯ ತೀರಿದಲ್ಲದೆ ಮರಣವಿಲ್ಲ. ಭಾಗ್ಯ ತೀರಿದಲ್ಲದೆ ದಾರಿದ್ರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅಂಜಲೇತಕೋ ಲೋಕವಿಗರ್ಭಣೆಗೆ? ಅಳುಕಲೇತಕೋ, ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ, ನಿಮಗಾಳಾಗಿ?

೬. ಲೋಕದಂತೆ ಬಾರರು, ಲೋಕದಂತೆ ಇರರು, ಲೋಕದಂತೆ ಹೋಗರು, ನೋಡಯ್ಯ. ಪುಣ್ಯದಂತೆ ಬಪ್ಪರು, ಜ್ಞಾನದಂತೆ ಇಪ್ಪರು, ಮುಕ್ತಿಯಂತೆ ಹೋಹರು, ನೋಡಯ್ಯ. ಉರಿಲಿಂಗದೇವಾ, ನಿಮ್ಮ ಶರಣರು ಉಪಮಾತೀತರಾಗಿ, ಉಪಮಿಸಬಾರದು.

೭. ಒಬ್ಬರು ಉತ್ತಮನೆಂಬರು, ಒಬ್ಬರು ಮಧ್ಯಮನೆಂಬರು, ಒಬ್ಬರು ಕನಿಷ್ಠ ನಿಷ್ಠುರಿ ಎಂಬರು. ಎಂದೊಡಾದರೇನು? ಯೋಗಿಗೆ ವಿನಯವು ಕಂಟಕವಲ್ಲದೆ, ಲೋಕಾರ್ಥಕ್ಕೂ ಪರಮಾರ್ಥಕ್ಕೂ ವಿರುದ್ಧ ಕಾಣಾ, ಮಹಾಲಿಂಗ ಗುರುಶಿವಸಿದ್ಧೇಶ್ವರ ಪ್ರಭುವೇ.

೮. ಉಂಡರೆ ಭೂತನೆಂಬರು. ಉಣದಿದ್ದರೆ ಚಾತಕನೆಂಬರು. ಭೋಗಿಸಿದರೆ ಕಾಮಿ ಎಂಬರು. ಭೋಗಿಸದಿದ್ದರೆ ಮುನ್ನ ಮಾಡಿದ ಕರ್ಮಿ ಎಂಬರು. ಊರೊಳಗಿರ್ದರೆ, ಸಂಸಾರಿ ಎಂಬರು. ಅಡವಿಯೊಳಗಿರ್ದರೆ, ಮೃಗಜಾತಿ ಎಂಬರು. ನಿದ್ರೆಗೈದರೆ ಜಡದೇಹಿ ಎಂಬರು. ಎದ್ದಿದ್ದರೆ ಚಕೋರನೆಂಬರು. ಇಂತೀ ಜನಮೆಚ್ಚಿ ನಡೆದವರ ಎಡದ ಪಾದದ ಕಿರುಗುಣಿಯಲ್ಲಿ ಮನೆಮಾಡು, ಮನೆಮಾಡು ಎಂದಾತ ನಮ್ಮ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನು.

೯. ಸರ್ವಸಂಗಪರಿತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದ ಶಿವಶರಣನ ಲೋಕದ ಸಂಸಾರಿಗಳೆಂತು ಮೆಚ್ಚುವರಯ್ಯ? ಊರೊಳಗಿದ್ದರೆ, ಸಂಸಾರಿ ಎಂಬರು, ಅಡವಿಯೊಳಗಿದ್ದರೆ, ಮೃಗನೆಂಬರು. ಹೊನ್ನ ಬಿಟ್ಟರೆ, ದರಿದ್ರನೆಂಬರು. ಹೆಣ್ಣ ಬಿಟ್ಟರೆ ನಪುಂಸಕನೆಂಬರು. ಪುಣ್ಯವ ಬಿಟ್ಟರೆ ಪೂರ್ವಕರ್ಮಿ ಎಂಬರು. ಮಾತನಾಡದಿದ್ದರೆ ಮೂಗನೆಂಬರು. ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಜ್ಞಾನಿಗೆ ಕಯ್ಯ ಮಾತೆಂಬರು. ನಿಜವನಾಡಿದರೆ ನಿಷ್ಠುರಿ ಎಂಬರು. ಸಮತೆಯ ನುಡಿದರೆ, ಅಂಜುವನೆಂಬರು. ಇದು ಕಾರಣ ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗಯ್ಯ, ನಿಮ್ಮ ಶರಣ ಲೋಕದಿಚ್ಛೆಯ ನುಡಿಯ, ಲೋಕದಿಚ್ಛೆಯ ನಡೆಯ.

ವ್ರತನೇಮಗಳನ್ನು ಬಿಡಬೇಡ.

೧. ವ್ರತವೆಂಬುದು ನಾಯಕ ರತ್ನ. ವ್ರತವೆಂಬುದು ಸುಪ್ಪಾಣಿಯ ಮುತ್ತು. ವ್ರತವೆಂಬುದು ಜೀವದ ಕಳೆ. ವ್ರತವೆಂಬುದು ಸುಯಿಧಾನ, ಸುಯಿಧಾನ, ಸುಯಿಧಾನ. ವ್ರತ ತಪ್ಪಲು, ಉರಿಲಿಂಗಪೆದ್ದಿಗಳರಸ ಒಲ್ಲನವ್ವಾ.

೨. ಆವ ಕಾಯಕವಾದಡೂ, ಒಂದೇ ಕಾಯಕವಯ್ಯ. ಆವ ವ್ರತವಾದಡೂ, ಒಂದೇ ವ್ರತವಯ್ಯ. ಆಯ ತಪ್ಪಿದಡೆ, ಸಾವಿಲ್ಲ. ವ್ರತ ತಪ್ಪಿದಡೆ, ಕೂಡಲಿಲ್ಲ. ಕಾಕ ಪಿಕದಂತೆ ಎಡೆಯಾಡಲು, ನಾಯಕ ನರಕ ಗುಹೇಶ್ವರಲಿಂಗದಲ್ಲಿ.

೩. ವ್ರತ ತಪ್ಪಿದಾಗಳೇ ಇಷ್ಟಲಿಂಗದ ಕಳೆ ನಷ್ಟವವ್ವಾ. ಅವರು ಲಿಂಗವಿದ್ದ ಭವಿಗಳು. ಅದು ಹೇಗೆಂದಡೆ, ಪ್ರಾಣವಿಲ್ಲದ ದೇಹದಂತೆ. ಉರಿಲಿಂಗಪೆದ್ದಿಗಳರಸ ಒಲ್ಲನಾಗಿ, ಒಲ್ಲೆನವ್ವಾ.

೪. ವ್ರತವನಾಶ್ರಯಿಸಿದ ಮೇಲೆ, ಹುಸಿ ಹೊಲೆ ಕಳವು ಪರದಾರ ಮಾಡುವನ್ನಬರ ವ್ರತಸ್ಥನಲ್ಲದೆ, ನೇಮಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲ, ಅವಗಾಚಾರವಿಲ್ಲ. ಅವನು ರಾಜನೆಂದು ದ್ರವ್ಯದಾಸೆಗಾಗಿ, ಅವನ ಮನೆಯ ಹೊಕ್ಕು, ವಿಭೂತಿವೀಳೆಯ ಮೊದಲಾದ ಉಪಚಾರಕ್ಕೊಳಗಾದವ ಸತ್ತ ಕುಕ್ಕುರನ ಕೀಟಕ ತಿಂದು, ಅದು ಸತ್ತಡೆ, ತಾ ತಿಂದಂತೆ. ಪಂಚಾಚಾರ ಶುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೊರಗು, ಆಚಾರವೇ ಪ್ರಾಣವಾದ ರಾಮೇಶ್ವರಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಮುನ್ನವೇ ಹೊರಗು.

೫. ಎಂದಿಗೂ ಸಾವು ತಪ್ಪದೆಂದರಿದ ಮತ್ತೆ, ವ್ರತಭಂಗಿತನಾಗಿ ಅಂದಿಗೆ ಸಾಯಲೇತಕ್ಕೊ? ನಿಂದೆಗೆಡೆಯಾಗದ ಮುನ್ನವೇ, ಅಂಗವ ಹಾಕಿ, ಚಿತ್ತ ನಿಜಲಿಂಗವನೆಯ್ದಿ, ಮನಕ್ಕೆ ಮನೋಹರ ಶಂಭೇಶ್ವರ ಲಿಂಗವ ಕೂಡಿ.

೬. ಒಡನೆ ಹುಟ್ಟಿದುದಲ್ಲ. ಒಡನೆ ಬೆಳೆದುದಲ್ಲ. ಎದೆಯಲೊಂದು ಉಡಿಗೆಯನುಟ್ಟು ಸಡಿಲಿದರೆ, ಲಜ್ಜೆ ನಾಚಿಕೆಯಾಯಿತ್ತು, ಎಂಬ ನುಡಿ ದಿಟವಾಯಿತ್ತು. ಲೌಕಿಕದಲ್ಲಿ ಹಡೆದ ಗುರುಕರುಣದ

ಒಡನೆ ಹುಟ್ಟಿದ ನೇಮವನೆ ಬಿಡದಿರೆಲವೋ. ಬಿಟ್ಟಡೆ, ಕಷ್ಟ. ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವನಡಸಿ ಕೆಡಹುವ ನಾಯಕನರಕವಲ್ಲಿ.

೭. ಕಾಯಕ ತಪ್ಪಿದಡೆ, ಸೈರಿಸಬಾರದು. ವ್ರತ ತಪ್ಪಿದರೆಂತು ಸೈರಿಸಬಹುದು ಕರ್ಮಹರ ಕಾಳೇಶ್ವರಾ?

೮. ಅರ್ಚನೆ ಪೂಜನೆ ನೇಮವಲ್ಲ. ಮಂತ್ರ ತಂತ್ರ ನೇಮವಲ್ಲ. ಧೂಪ ದೀಪಾರತಿ ನೇಮವಲ್ಲ. ಪರಧನ ಪರಸ್ತ್ರೀ ಪರದೈವಂಗಳಿಗೆರಗದಿರ್ಪುದೇ ನೇಮ. ಶಂಭುಜಕ್ಕೇಶ್ವರ ದೇವರಲ್ಲಿ ಇದೇ ಕಾಣಾ ನಿತ್ಯ ನೇಮ.

೯. ಬಂದುದ ಕೈಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲಡೆ ನೇಮ. ವಂಚನೆಯ ಮಾಡದುದೇ ನೇಮ. ನಡೆದು ತಪ್ಪದಿದ್ದರೆ ನೇಮ. ನುಡಿದು ಹುಸಿಯದಿದ್ದರೆ ನೇಮ. ಕೂಡಲಸಂಗನ ಶರಣರು ಬಂದರೆ, ಒಡೆಯರಿಗೆ ಒಪ್ಪವೆಯನೊಪ್ಪಿಸುವದೇ ನೇಮ.

೧೦. ಪರಧನ ಒಲ್ಲದಿಪ್ಪುದೇ ವ್ರತ. ಪರಸ್ತ್ರೀಯರ ಕೂಡದಿಪ್ಪುದೇ ಶೀಲ. ಸರ್ವ ಜೀವವ ಕೊಲ್ಲದಿಪ್ಪುದೇ ನೇಮ. ತಥ್ಯಮಿಥ್ಯವನಳಿದಿಪ್ಪುದೇ ನಿತ್ಯ ನೇಮ. ಇದು ಈಶಾನ್ಯಮೂರ್ತಿಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲದ ವ್ರತ.

ವ್ರತಗೇಡಿಗಳ ಸಂಗವನ್ನು ಮಾಡಬೇಡ.

೧. ಕಾಗೆಯು ನಾಯು ತಿಂದವರಿಲ್ಲ. ವ್ರತಭ್ರಷ್ಟನ ಕೂಡಿದವರಿಲ್ಲ. ನಾಯಿಗೆ ನಾರಂಗವಪ್ಪುದೇ? ಲೋಕದ ನರಂಗೆ ವ್ರತವಪ್ಪುದೇ, ಶಿವಬೀಜಕ್ಕಲ್ಲದೆ, ನೀವೇ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ, ನಿಜಗುಣೇಶ್ವರಲಿಂಗದಲ್ಲಿ?

೨. ಬಂಜೆ ಆವಿಂಗೆ ಕ್ಷೀರ ಉಂಟೇ? ವ್ರತಹೀನನ ಬೆರೆಯಲಾಗದು. ಬೆರೆದರೆ ನರಕ ತಪ್ಪದು. ನಾನೊಲ್ಲೆ ಬಲ್ಲೆನಾಗಿ, ಕುಂಭೇಶ್ವರಾ.

೩. ಕೈತಪ್ಪಿ ಕೆತ್ತಲು, ಕಾಲಿಂಗೆ ಮೂಲ. ಮಾತು ತಪ್ಪಿ ನುಡಿಯಲು, ಬಾಯಿಗೆ ಮೂಲ. ವ್ರತಹೀನನ ನೆರೆಯಲು, ನರಕಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಕರ್ಮಹರ ಕಾಳೇಶ್ವರಾ.

೪. ಹದ ತಪ್ಪಿ ಕುಟ್ಟಲು, ನುಚ್ಚಲ್ಲದೆ ಅಕ್ಕಿಯಲ್ಲ. ವ್ರತಹೀನನ ನೆರೆಯೆ ನರಕವಲ್ಲದೆ ಮುಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಅರಿಯದಾದವರು ಹೋಗಲಿ. ಅರಿದು ಬೆರೆದೆನಾದರೆ. ಕನ್ನಗತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕಿವಿಯ ಕೊಯ್ವಿರಯ್ಯ. ಒಲ್ಲೆ, ಬಲ್ಲೆ ನಾಗಿ. ನಿಮ್ಮಾಣೆ, ನಿರ್ಲಜ್ಜೇಶ್ವರಾ.

೫. ಚರಣಾಯುಧ ವೇಳೆಯನರಿವುದಯ್ಯ. ಭಕ್ತ ವ್ರತಹೀನನರಿದು ನೆರೆಯನಯ್ಯ. ನೆರೆದರೆ ನರಕ ಗುರುಶಾಂತೇಶ್ವರಾ.

೬. ತನು ಬತ್ತಲೆಯಾದರೇನು? ಮನ ಬತ್ತಲೆಯಾಗದನ್ನಕ್ಕರ, ವ್ರತವಿದ್ದರೇನು? ವ್ರತಹೀನನಾದ ಬಳಿಕ ನೆರೆದರೆ ನರಕವಯ್ಯ, ನಿಂಜೇಶ್ವರಾ.

೭. ಕದುರು ಮುರಿಯೆ, ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ವ್ರತಹೀನನ ನೆರೆಯಲಿಲ್ಲ, ಕದಿರರೆಮ್ಮಿಯೊಡೆಯ ಗುಮ್ಮೇಶ್ವರಾ.

೮. ಒತ್ತೆಯ ಹಿಡಿದು, ಮತ್ತೊತ್ತೆಯ ಹಿಡಿದರೆ, ಬತ್ತಲೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಕೊಲ್ಲುವರಯ್ಯ. ವ್ರತಹೀನನರಿದು ಬೆರೆದರೆ ಕನ್ನಗತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕಿವಿ ಮೂಗ ಕೊಯ್ವಿರಯ್ಯಾ. ಒಲ್ಲೆನೊಲ್ಲೆ, ಬಲ್ಲೆನಾಗಿ, ನಿಮ್ಮಾಣೆ ನಿರ್ಲಜ್ಜೇಶ್ವರಾ.

೯. ವ್ರತಭ್ರಷ್ಟ ಲಿಂಗಬಾಹ್ಯನ ಕಂಡರೆ, ಸತ್ತನಾಯ ಕಾಗೆಯ ಕಂಡಂತೆ. ಅವರೊಡನೆ ನುಡಿಯಲಾಗದು, ಭೀಮೇಶ್ವರಾ.

೧೦. ಎನ್ನ ಕರಣಂಗಳ ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುವೆ. ಗುರುಲಿಂಗಜಂಗಮದ ಕಾಲ ಕಟ್ಟುವೆ. ವ್ರತಭ್ರಷ್ಟರ ನಿಟ್ಟೊರಿಸುವೆ. ಸುಟ್ಟು ತೂರು ತೂರನೆ ತೂರುವೆ. ನಿರ್ಭೀತಿ ನಿಜಲಿಂಗದಲ್ಲಿ.

೧೧. ಲಿಂಗಬಾಹ್ಯನ, ಆಚಾರಭ್ರಷ್ಟನ ವ್ರತತಪ್ಪುಕನ, ಗುರುಲಿಂಗ ಜಂಗಮ ಕೊಂದವನ, ಪಾದೋದಕ ಪ್ರಸಾದ ದೂಷಕನ, ವಿಭೂತಿ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿ ನಿಂದಕನ ಕಂಡಡೆ, ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳೊಡೆ, ಸಂಹಾರಮಾಡುವದು. ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದಿರ್ದಡೆ, ಗ್ರಾಮವ ಬಿಡುವುದು ಇಲ್ಲದಿರ್ದಡೆ ಆ ಸ್ಥಲವ ಬಿಡುವುದು. ಅದಾಗದಿರ್ದಡೆ, ಕರ್ಣ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಬುವದು, ಶಿವಮಂತ್ರ ಜಪಿಸುವುದು. ಅಲ್ಲದಿರ್ದಡೆ, ಕುಂಭಿನೀಪಾತಕ ನಾಯಕ ನರಕದಲ್ಲಿಕ್ಕುವ ಶ್ರೀಗುರು ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರನು.

೧೨. ಅಯ್ಯ ಮಾತಾಪಿತರಾಗಲಿ ಸಹೋದರ ಬಂಧುಗಳಾಗಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಸ್ನೇಹದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದವರಾಗಲಿ ಗುರುಕಾರುಣ್ಯವ ಪಡೆದ ಶಿವ

ಸಹೋದರರಾಗಲಿ ಶಿವಾಚಾರ ಶಿವಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರಿಗಳಾಗಿ ಅನುಕೂಲವಾದರೆ ನಮ್ಮವರು. ಅನುಕೂಲವಲ್ಲದವರು ನಮ್ಮವರಲ್ಲ. ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ "ಮಾತರಃ ಪಿತರಶ್ಚೈವ ಭ್ರಾತಕೋ ಬಂಧವಸ್ತಥಾ ಶಿವಕಾರ್ಯೇಷು ವಕ್ತವ್ಯಂ ಹಂತವ್ಯಂ ಶೀಘ್ರಮೇವಚ" ಎಂದುದಾಗಿ ಇಂತೀ ಶಿವಾಚಾರ ಶಿವಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ವಕ್ರವಾದವರ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಸೀಕರಿಸಿ ನುಡಿಯದೆ ಮನದಲ್ಲಿ ಪತಿಕರಿಸಿ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ನಡೆದೆನಾದರೆ ಅಘೋರ ನರಕದಲ್ಲಿಕ್ಕು ಕಲಿದೇವಯ್ಯ.

ಶೀಲವುಳ್ಳವನಾಗಿರು

೧. ಶೀಲವಂತರೆಲ್ಲ ಅವರಂತಿರಲಿ. ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನದಿ ಮದವ ಕಳೆದು, ತಮ್ಮೊಳಗಿರ್ದ ಭವಿಗಳ ಭಕ್ತರ ಮಾಡಿ, ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಅಷ್ಟಮದಂಗಳು, ಸಪ್ತ ವ್ಯಸನಂಗಳು, ಅರಿಷಡ್ವರ್ಗಂಗಳು, ಪಂಚ ಭೂತಂಗಳು, ಚತುಃಕರಣಂಗಳು, ತ್ರಿಕರಣಂಗಳು, ದ್ವಿಗುಣಂಗಳು, ಶಿವಸಂಸ್ಕಾರದಿಂದೆ ಲಿಂಗಕರಣಂಗಳೆಂದೆನಿಸಿ ನಿತ್ಯ ಲಿಂಗಾರ್ಚನೆಯ ಮಾಡಬಲ್ಲಾತನೇ ಶೀಲವಂತನಯ್ಯ. ಅವನ ಶ್ರೀಪಾದವನು ಹಸ್ತವನೆತ್ತಿ ಪೊಗಳುತಿರ್ದುವು ವೇದಂಗಳು. ಸಾಕ್ಷಿ:—"ಓಂ ಅಯಂ ಮೇ ಅಸ್ತು ಭಗವಾನ್, ಅಯಂ ಮೇ ಭಗವತ್ತರಂ। ಅಯಂ ಮೇ ವಿಶ್ವಭೇಷಜಃ ಅಯಂ ಮೇ ತತ್, ಅಯಂ ಮೇ ಪಿತಾ" ಇಂತಪ್ಪ ಲಿಂಗಾರ್ಚನೆಯ ಮಾಡಬಲ್ಲಾತನೇ ಸಂಬಂಧಿ ಎನಿಸಿಕೊಳಬಲ್ಲನಯ್ಯ, ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗಮದೇವಾ.

೨. ಶ್ರೀಗುರು ಶೀಲ ಶೀಲವೆಂದು ಗರ್ವಿಸಿ ನುಡಿವುತಿಪ್ಪಿರಿ. ಶೀಲವಾವುದೆಂದು ಅರಿಯದೆ, ಕೇಳಿರಣ್ಣಾ. ಇದ್ದುದ ವಂಚನೆಯ ಮಾಡದಿರ್ಪುದೇ ಶೀಲ, ಇಲ್ಲದುದಕೆ ಕಡನ ಮಾಡದಿರ್ಪುದೇ ಶೀಲ, ಪರದೈವ ಪರಸಮಯಕ್ಕೆ ಅಳುಪದಿರ್ಪುದೇ ಶೀಲ, ಗುರುನಿಂದೆ, ಹರನಿಂದೆ, ಚರನಿಂದೆ, ಕೇಳದಿರ್ಪುದೇ ಶೀಲ. ನಮ್ಮ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಸಂಗನ ಶರಣರ ಬರವಿಂಗೆ ಮಯ್ಯಾಂತುದೇ ಅಚ್ಚಶೀಲ.

೩. ಎಂಜಲ ಮಾತನಾಡುವ ಜಗದ ಜಂಗುಳಿಗಳೆಲ್ಲ ಶೀಲವಂತರೇ? ಭಿನ್ನ ರುಚಿಗಳಿಗೆರಗದೆ ಕಾಮನ ಬೆಂಬಳಿವಿಡಿಯದೆ ಅಂಗನೆ

ಯರ ಸಂಗವ ತೊರೆದಡೆ ಶೀಲವಂತರೆಂಬೆನು. ಲೋಕದ ನಚ್ಚುಮಚ್ಚು ಬಿಟ್ಟು ನಿಶ್ಚಿಂತನಾದಡೆ, ಮೆಚ್ಚುವನಯ್ಯ ನಮ್ಮ ಸಕಳೇಶ್ವರಾ.

೪. ಆಶೆ ಎಂಬ ಕೂಸನೆತ್ತಲು ರೋಷವೆಂಬ ತಾಯಿ ಮುಂಡೆ ಬಂದಿರ್ಪಳು ನೋಡಾ. ಇಂತೀ ಎರಡಿಲ್ಲದ ಕೂಸನೆತ್ತಬಲ್ಲಡೆ ಅವರ ನಚ್ಚ ಶೀಲವಂತರೆಂಬೆ ಕಾಣಾ ಗುಹೇಶ್ವರಾ.

೫. ಶೀಲವಂತನಾದೊಡೆ, ಪ್ರಪಂಚನಾಸ್ತಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ಸೀಮೆಯಾದೊಡೆ, ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಂಗಳು ನಾಸ್ತಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ತನ್ನ ಕರ್ತರನಿನಲ್ಲಿ ಸಕಲ ಸಂಶಯ ನಾಸ್ತಿಯಾದ ಶೀಲಕ್ಕೆ ಭವಂ ನಾಸ್ತಿ. ಭವಮೆ ನಾಸ್ತಿಯಾದಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗಯ್ಯನಲ್ಲಿ ಶೀಲವಂತನೆನಿಸಬಾರದು. ಈ ವಂಚನೆಯ ಡಂಭಕ ಅಪಸ್ಮಾರಿಗಳಿಗೆಂತಯ್ಯ?

೬. ಶೀಲ ಶೀಲವೆಂದೇನೋ, ಪ್ರಪಂಚನಾಸ್ತಿಯಾಗದನ್ನಕ್ಕರ? ಸೀಮೆ ಸೀಮೆ ಎಂದೇನೋ, ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯ ವಿರಹಿತವಾಗದನ್ನಕ್ಕರ? ಶೀಲಕ್ಕೆ ಭವಂ ನಾಸ್ತಿ. ಸೀಮೆಗೆ ಭವಂ ನಾಸ್ತಿ. ಇದು ಕಾರಣ ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗಯ್ಯ, ನಿಮ್ಮ ಶೀಲವಂತರಪೂರ್ವ.

೭. ಶಿವನೇ ಗುರುವೆಂದು ಗುರುವಿಂಗೆ ತನುವನರ್ಪಿಸಿ, ಶಿವನೇ ಲಿಂಗವೆಂದು, ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಮನವನರ್ಪಿಸಿ, ಶಿವನೇ ಜಂಗಮನೆಂದು ಜಂಗಮಕ್ಕೆ ಧನವನರ್ಪಿಸಿ, ಆ ಗುರುಲಿಂಗಜಂಗಮದ ಘನಪ್ರಸಾದವ ಪಡೆದು, ನಿಜಮುಕ್ತಿಯ ನೈದಲರಿಯದೆ, ನನ್ನ ಶೀಲ ಹೆಚ್ಚು ತನ್ನ ಶೀಲ ಹೆಚ್ಚೆಂದು, ಕುಲಸೂತಕ ಛಲಗ್ರಾಹಕತೆಯಿಂದ ಒಬ್ಬರನೊಬ್ಬರ ಹಳಿದಾಡುವ ಶೀಲವಂತರ ಮೆಚ್ಚುವನೇ ನಮ್ಮ ಅಖಂಡೇಶ್ವರಾ?

೮. ಶೀಲವಂತರೆಂದು ಶೀಲಸಂಪಾದನೆಯ ಮಾಡುವ ಕರ್ಮಿಗಳನೇನೆಂಬೆನಯ್ಯ? ಗುರುಭಕ್ತಿಯಿಂದೆ ತನುಶುದ್ಧವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಲಿಂಗಪೂಜೆಯಿಂದ ಮನ ಶುದ್ಧವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಜಂಗಮದಾಸೋಹದಿಂದ ಧನವು ಶುದ್ಧವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಸಟೆಯ ಸಂಸಾರದ ಶರಧಿಯೊಳಗೆ ಮುಳುಗಿ, ಕುಟಿಲ ವ್ಯಾಪಾರವನಂಗೀಕರಿಸಿ, ನಾವು ದಿಟ ಶೀಲವಂತರೆಂದು ನುಡಿದುಕೊಂಬುವ ಘಟಿಂಗ ಭಂಡರ ವಿಧಿ ಎಂತಾಯಿತ್ತೆಂದೊಡೆ, ಹೆಂಡದ ಗಡಿಗೆಗೆ ವಿಭೂತಿ ಮುಂಡಲವ ಬರೆದಂತಾಯಿತ್ತು ಕಾಣಾ ಅಖಂಡೇಶ್ವರಾ.

೯. ಇಷ್ಟಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ತನುವಡಗಿ, ಪ್ರಾಣಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಮನವಡಗಿ, ಭಾವಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಜೀವವ ನಿಕ್ಷೇಪಿಸಿ, ಆ ಇಷ್ಟ ಪ್ರಾಣ ಭಾವಲಿಂಗ

ಒಂದಾದ ಮಹಾಘನ ಪರಬ್ರಹ್ಮದಲ್ಲಿ ತಾನಡಗಿ, ತಾನೆಂಬ ನೆನಹಡಿಗಿ, ದ್ವಂದ್ವಕರ್ಮಂಗಳ ನೀಗಿ, ಆ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಬ್ರಹ್ಮವೇ ತಾನಾದುದೇ ಮಹಾಶೀಲವಯ್ಯ ಅಖಂಡೇಶ್ವರಾ.

೧೦. ಶೀಲವಂತನಾದರೆ ತಾಸವೆದು ಶೀಲವ ಮಾಡಬೇಕಯ್ಯ. ತಾನಿರ್ದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಸುಳಿದು ಮಾಡುವ ಶೀಲ ಕೊಟ್ಟು ಪೂಜಿಸುವ ಕೈಕೂಲಿತನವಿಲ್ಲ. ಪೂಜೆಯ ಫಲ ಕೊಡವಾಲಕರೆವ ಸುರಭಿಯಂತೆ. ಅಟ್ಟಿದರಟ್ಟುವ ಜೇಡಿ ಮರಗುವ ದಾಸಿಯ ಪವದಂತೆ, ತನ್ನುದರ ನಿಮಿತ್ಯವಿಡಿದುಶೀಲ ಬೇಕೆಂಬ ದುಶ್ಶೀಲರ ಮೆಚ್ಚುವನೇ ಸಕಳೇಶ್ವರಾ?

ತಾಮಸಶೀಲವ್ರತನೇಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಡ.

೧. ಹಾಲ ನೇಮ ಹಿಡಿದವರು ಬೆಕ್ಕಾಗಿ ಹುಟ್ಟುವರು. ಕಡಲೆಯ ನೇಮ ಹಿಡಿದವರು ಕುದುರೆಯಾಗಿ ಹುಟ್ಟುವರು. ಪುಷ್ಪದ ನೇಮ ಹಿಡಿಪವರು ತುಂಬಿಯಾಗಿ ಹುಟ್ಟುವರು. ಅಗ್ಗವಣೆಯ ನೇಮ ಹಿಡಿದವರು ಕಪ್ಪೆಯಾಗಿ ಹುಟ್ಟುವರು. ಷಟ್‌ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೊರಗು. ಭಕ್ತಿನಿಷ್ಠೆ ಇಲ್ಲದವರ ಕಂಡಡೆ, ಮೆಚ್ಚ ಗುಹೇಶ್ವರನು.

೨. ಸುಖವನರಿಯದೆ ಹೆಂಗಸು ಸೂಳೆಯಾದಳು. ಶಿವಲಿಂಗವನರಿಯದ ಕಾರಣ, ಭಕ್ತ ಶೀಲವಂತನಾದ. ಈ ಉಭಯ ಕುಲಸ್ಥಲದರಿವು ನಿಷ್ಪತ್ತಿಯಾಗದನ್ನಕ್ಕರ, ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗಮದೇವನೆಂತೊಲಿವನು?

೩. ನೇಮಸ್ಥನೆಂಬ ಕರ್ಮಿ, ಶೀಲವಂತನೆಂಬ ಸಂದೇಹಿ, ಭಾಷ್ಯವಂತನೆಂಬ ಬ್ರಹ್ಮೈತಿಕಾರ, ಇವರು ಮೂವರು ಕುಳಿತಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಲಾಗದು, ನಿಂದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಲಾಗದು, ಹೋಹಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಲಾಗದು. ಇವರು ಮೂವರಿಗೆ ಗುರುವಿಲ್ಲ, ಲಿಂಗವಿಲ್ಲೆಂದಾತ ನಮ್ಮ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ.

೪. ಮಡಕೆ ತುಂಬಿ ಪಾವುಡವಕಟ್ಟುವರಲ್ಲದೆ, ಸರ್ವಾಂಗವನು ಸದಾಚಾರವೆಂಬ ಪಾವುಡದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುವರನಾರನು ಕಾಣೆನಯ್ಯ. ಬಾಯ ತುಂಬಿ ಬಿಗಿಬಿಗಿದು ಪಾವುಡವ ಕಟ್ಟುವರಲ್ಲದೆ, ಮನದ ಬಾಯ ಅರು

ಹೆಂಬ ಪಾವುಡದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುವರನಾರನು ಕಾಣೆನಯ್ಯ. ಮುಖ ತುಂಬಿ ಪಾವುಡವ ಕಟ್ಟುವರಲ್ಲದೆ ಮೂಗು ಹೋದವರಂತೆ, ಭಾವ ತುಂಬಿ, ನಿರ್ವಾಣವೆಂಬ ಪಾವುಡವ ಕಟ್ಟುವರನಾರನೂ ಕಾಣೆನಯ್ಯ. ಅಂಗ ಆಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಾವಧಾನವಾಗದೆ, ಮನ ಅರುಹಿನಲ್ಲಿ ಸಾವಧಾನವಾಗದೆ, ಭಾವನಿರ್ವಾಣದಲ್ಲಿ ಸಾವಧಾನವಾಗದೆ, ಬರಿದೆ ಶೀಲವಂತರು ಶೀಲ ವಂತರು ಎಂದೆನಯ್ಯ. ತನುಮನದ ಅವಗುಣವೆಂಬ ಭವಿಯ ಕಳೆ ಯದೆ, ಹೊರಗೆ ವ್ರತಿಗಳೆಂದರೆ, ಆರು ಮೆಚ್ಚುವರಯ್ಯ? ಹುಚ್ಚರಿರಾ ಸುಮ್ಮನಿರಿ, ಮಹಾಲಿಂಗಗುರುಶಿವ ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರಪ್ರಭುವೇ.

೫. ಅಗ್ಗಣಿ ಮೀಸಲಾಗಿರಬೇಕೆಂಬುದು ಶೀಲವೇ? ಪುಷ್ಪಮೀಸ ಲಾಗಿರಬೇಕೆಂಬುದು ಶೀಲವೇ? ಓಗರ ಮೀಸಲಾಗಿರಬೇಕೆಂಬುದು ಶೀಲವೇ? ಇವು ಶೀಲವಲ್ಲ ಕಾಣಿರೋ? ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯ ಷಡುವರ್ಗ ಸಪ್ತಧಾತು, ಅಷ್ಟಮದಂಗಳ ತಡೆಯ ಬಲ್ಲಡೆ, ಕೂಡಲ ಚನ್ನಸಂಗಯ್ಯ ನಲ್ಲಿ ಅದೇ ಅಚ್ಚಶೀಲ.

೬. ಭಕ್ತರ ಮಠಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ಒಳಹೊರಗೆಂಬುದು ಶೀಲವೇ? ನಮ್ಮ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಗ್ಗಣಿಯ ತನ್ನಿ, ಒಳ್ಳೆಯ ಪುಷ್ಪವ ತನ್ನಿ, ಒಳ್ಳೆಯ ಓಗರವ ಮಾಡಿರಿ, ಎಂಬುದು ಶೀಲವೇ? ಅಲ್ಲ. ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯ ಸಪ್ತಧಾತು, ಅರಿಷಡ್ವರ್ಗ, ಅಷ್ಟಮದವ ಕೊಂದಾತ ಶೀಲವಂತ ಕೂಡ ಲಚನ್ನಸಂಗಮದೇವಾ.

೭. ಚಲುವೆ ಅಗ್ಗಣಿಯ ಬಿಟ್ಟರೇನೋ, ಸಂಸಾರ ಸೊಕ್ಕು ಉಕ್ಕು ಮುರಿಯದನ್ನಕ್ಕರ? ಪರಿಮಳಾದಿಗಳ ಬಿಟ್ಟರೇನೋ, ಮಾಯಾ ದುರ್ವಾಸನೆಯ ವಿಸರ್ಜಿಸದನ್ನಕ್ಕರ? ಸಪ್ಪಟೆಯನುಂಡರೇನೋ, ಸ್ತ್ರೀಯರ ಅಪ್ಪುಗೆ ಬಿಡದನ್ನಕ್ಕರ? ಅದೇತರ ಶೀಲ, ಅದೇತರ ವ್ರತ, ಮರುಳೇ? ಅಂಗ ಆಚಾರ ಲಿಂಗವಾಗಿ, ಮನವು ಅರಿವು ಸಂಬಂಧವಾಗಿ, ಸರ್ವ ದುರ್ಭಾವ ಚರಿತ್ರವೆಲ್ಲ ಕೆಟ್ಟು, ಸದ್ಭಾವ ನೆಲೆಗೊಂಡ ಸದ್ಭಕ್ತನ ಸುಶೀ ಲಕ್ಕೆ ನಮೋ ನಮೋ ಎಂಬೆನಯ್ಯ. ಮಹಾಲಿಂಗ ಗುರುಶಿವಸಿದ್ಧೇ ಶ್ವರ ಪ್ರಭುವೇ.

೮. ಬಹು ಜಲಮುಂಬಿಟ್ಟು, ಚಲುಮೆಯಂ ತೆಗೆದರೆ, ಅದು ನೆಲಶುದ್ಧ ಸೌಕರ್ಯವಲ್ಲದೆ, ಅದು ಶೀಲವಲ್ಲ. ಉಪ್ಪ ಬಿಟ್ಟು, ಸಪ್ಪೆ

ಯನುಂಡರೆ, ಅದು ಮನದ ಹೇಸಿಕೆಯಲ್ಲದೆ, ದೃಢವ್ರತವಲ್ಲ. ವ್ರತ ನಿಶ್ಚಯವಾದರೆ, ಪರಸ್ತ್ರೀ, ಪರಧನ, ಪರದೂಷಣೆಯನರಿತು ಬಿಟ್ಟರೆ, ಆರುವತ್ತಾರು ವ್ರತ ಕಡಿ ಎಂದೆ, ಕಲಿದೇವರದೇವಾ.

೯. ಮನ ಆರೋಚಕವಾದಲ್ಲಿ, ಲವಣವಾದಿಯಾಗಿ ಪರಪಾಕ ಮುಂತಾದ ರಸದ್ರವ್ಯವನೊಲ್ಲದಿಪ್ಪುದು ವ್ರತವೇ? ಅಲ್ಲ, ಅದು ಸೌಕರ್ಯವಲ್ಲದೆ? ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ, ಪರದ್ರವ್ಯ, ಪರಸತಿ, ಹುಸಿ, ಕೊಲೆ, ಕಳವು, ಅತಿಕಾಂಕ್ಷೆಯಂ ಬಿಟ್ಟು, ಬಂದುದ ನಿಂದಂತೆ ಕಂಡು, ಬಾರದುದಕ್ಕೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯ ಮಾಡದಿಪ್ಪುದೇ ಅರವತ್ತುನಾಲ್ಕು ವ್ರತ, ಐವತ್ತಾರು ಶೀಲ, ಮೂವತ್ತೆರಡು ನೇಮಸಂದಿತ್ತು, ಈಶಾನ್ಯ ಮೂರ್ತಿ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಸರ್ವ ನೇಮ ಸ್ವಯಂಭುವಾಯಿತ್ತು.

೧೦. ನಿತ್ಯ ಚಲುವೆಯ ತೋಡುವಾತಂಗೆ, ಉಚ್ಚಿಯ ಬಚ್ಚಲ ತೋಡಲಾಗದು. ಭಕ್ತರನಲ್ಲದೆ, ಭವಿಗಳ ಬೇಡೆನೆಂಬಾತಂಗೆ ಅಚ್ಯೋತ್ರಿದ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಮುದ್ರೆಯ ಹಿಡಿಯಲಾಗದು. ಕೊಂಡ ವ್ರತಕ್ಕೆ ಸಂದೇಹ ಕುಳ್ಳಿರೆ, ಅಂಗವ ಹೊರಲಾಗದು. ಇಂತಿವನರಿಯದೆ, ನಾವು ವ್ರತಸ್ಥರೆಂದು ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಿಪ್ಪ ಭಂಡರನೊಪ್ಪ ಈಶಾನ್ಯಮೂರ್ತಿಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಲಿಂಗವು.

೧೧. ಶೀಲ ಶೀಲವೆಂತೆಂಬಿರಯ್ಯ. ಶೀಲದ ನೆಲೆಯ ಬಲ್ಲರೆ ಹೇಳಿರೋ, ಅರಿಯದಿರ್ದಡೆ ಕೇಳಿರೋ. ಕಾಮ ಒಂದು ಭವಿ, ಕ್ರೋಧ ಎರಡನೇ ಭವಿ, ಲೋಭ ಮೂರನೇ ಭವಿ, ಮೋಹ ನಾಲ್ಕನೇ ಭವಿ, ಮದ ಐದನೇ ಭವಿ, ಮತ್ಸರ ಆರನೇ ಭವಿ, ಆಮಿಷ ಏಳನೇ ಭವಿ, ಇಂತೀ ಏಳು ಭವಿಗಳ ತಮ್ಮೊಳಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಲಿಂಗವಿಲ್ಲದವರ ಭವಿ, ಭವಿ, ಎಂಬರು. ತಮ್ಮಂತರಂಗದಲ್ಲಿರ್ದ್ದ ಲಿಂಗಾಂಗದ ಸುದ್ದಿಯನರಿಯದೆ, ಅಚ್ಚಪ್ರಸಾದಿ, ನಿಚ್ಚಪ್ರಸಾದಿ, ಸಮಯಪ್ರಸಾದಿಗಳೆಂದು, ಜಲಕ್ಕೆ ಕನ್ನವನಿಕ್ಕಿ, ಉದಕವ ತಂದು, ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಮಜ್ಜನಕ್ಕೆರೆವ ಪಗಲುಗಳ್ಳರಿಗೆ ಮೆಚ್ಚುವನೇ ನಿಃಕಳಂಕ ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ?

೧೨. ಜಲನಿಧಿ ತಟಾಕದಲ್ಲಿ ಕನ್ನವನಿಕ್ಕಿ ಉದಕವ ತಂದು, ಮಜ್ಜನಕ್ಕೆರೆವರೆಲ್ಲ ಶೀಲವಂತರೇ? ಭವಿ ಪಾಕವನೊಲ್ಲೆವೆಂದು ಭುಂಜಿಸುವ ಉದರಪೋಷಕರೆಲ್ಲ ಶೀಲವಂತರೇ? ಅವರಲ್ಲ, ನಿಲ್ಲು, ಮಾಣು.

ಅಶನವರತು, ವ್ಯಸನಬೆಂದು, ವ್ಯಾಪ್ತಿಗಳು ಅಲ್ಲಿಯೇ ತಲ್ಲೀಯ್ಯವಾಗಿ, ಅಷ್ಟಮದಜೆಂದು ನಷ್ಟವಾಗಿ, ತನುಗುಣ ಸಮಾಧಾನವಾದಡೆ, ಕೂಡಲ ಚನ್ನಸಂಗಯ್ಯನಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚಶೀಲವಂತರೆಂಬೆ.

೧೩. ಭಿನ್ನದೈವವುಳ್ಳ ಭಕ್ತನ ಮನೆಯಾರೋಗಣೆಯು ಅನ್ಯಾಹಾರವಯ್ಯ. ನಂಬಿಗೆ ಇಲ್ಲದ ಭಕ್ತನ ಮನೆಯಾರೋಗಣೆ ಸಂದೇಹದ ಕೂಳು. ಕೊಟ್ಟು, ಕೊಂಡು, ನೀಡಿ, ಮಾಡಿ, ಹಮ್ಮು ನುಡಿವ ಭಕ್ತನ ಮನೆಯಾರೋಗಣೆ ಕಾರಿದ ಕೂಳು. ನಿಮ್ಮ ನಂಬಿದ ಸದ್ಭಕ್ತರ ಮನೆಯಾರೋಗಣೆ ಲಿಂಗಾರ್ಪಿತವಯ್ಯ. ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ, ಸದಾಚಾರ, ಶಿವಾಚಾರ, ಲಿಂಗಾಚಾರ, ಗಣಾಚಾರ, ಭೃತ್ಯಾಚಾರ, ಸತ್ಕಾಯಕದಿಂದೆ ಬಂದುದಾಗಿ, ಭಕ್ತಿಪದಾರ್ಥವಯ್ಯ ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗಮದೇವಾ.

೧೪. ನದಿಜಲ, ಕೂಪಜಲ, ತಟಾಕಜಲವೆಂಬರು. ಹಿರಿದು ಕಿರಿದನರಿಯರು. ಬೇರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಷೆ ವ್ರತ ನೇಮಂಗಳ ಹಿಡಿದ ಶೀಲ ಸಂಬಂಧಿಗಳು ಜಾತ್ಯಂಧಕರು ನಿಮ್ಮನೆತ್ತಬಲ್ಲರು ಗುಹೇಶ್ವರಾ?

೧೫. ಶೀಲ, ಶೀಲವೆಂದು ಗರ್ವಿತದಲ್ಲಿ ನುಡಿವ ಉದ್ದೇಶಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಅನಂತಶೀಲರು. ಹೂ, ಭಾವಿ, ಮಠಕ್ಕೆ ಸೀಮೆಯ ಮಾಡಿದಡದು ಶೀಲವಲ್ಲ. ತನ್ನ ಮನಕ್ಕೆ ಸೀಮೆಯ ಮಾಡುವುದು ಶೀಲ. ಹುಸಿಯ ಕಳೆವುದು ಶೀಲವಲ್ಲದೆ, ಭಕ್ತರ ಕಳೆವುದು ಶೀಲವೇ? ಲಿಂಗ ಪ್ರಾಣಿಗಳವ ಮಾಡುವದು ಶೀಲವಲ್ಲದೆ, ಪ್ರಾಣಲಿಂಗಿಗಳವ ಮಾಡುವದು ಶೀಲವೇ? ಇಂತೆಲ್ಲ ಶೀಲರು ದುಶ್ಶೀಲರಾದರು. ಸಕಳೇಶ್ವರ ದೇವಾ ನಾನೇನೆಂದರಿಯೆ, ಎನ್ನಸಿರಿಸಿದಂತಿರ್ಪೆ.

೧೬. ಶೀಲಶೀಲವೆಂಬುದೇನೋ? ಮಾಡಿದ ಮನೆ, ಹೂಡಿದ ಒಲೆ, ಅಟ್ಟುಂಬ ಮಡಿಕೆ, ಕಟ್ಟಿದ ಕೆರೆ, ಬಿತ್ತಿದ ಹೊಲಕ್ಕೆ ಶೀಲವಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ಮನಕ್ಕೆ ಶೀಲವಿಲ್ಲ. ಶೀಲವಾವುದೆಂದಡೆ, ಲಿಂಗ ಬಂದು ಮನವನಿಂಬುಗೊಂಬುದೇ ಶೀಲ. ಜಂಗಮ ಬಂದು ಧನವನಿಂಬುಗೊಂಬುದೇ ಶೀಲ. ಪ್ರಸಾದ ಬಂದು ತನುವನಿಂಬುಕೊಂಬುದೇ ಶೀಲ. ಇಂತಪ್ಪ ಶೀಲಕ್ಕೆ ನಮೋ ನಮೋ ಎಂಬೆ. ಉಳಿದ ದುಶ್ಶೀಲರ ಕಂಡರೆ, ಮೆಚ್ಚುವನೇ ನಮ್ಮ ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗಯ್ಯ?

೧೭. ಶೀಲ ಶೀಲವೆಂದು ನುಡಿವುತ್ತಿರ್ಪರೆಲ್ಲರು ಶೀಲದ ಹೊಲಬನಾರೂ ಅರಿಯರಲ್ಲಾ. ಕೆರೆ, ಭಾವಿ, ಹಳ್ಳ, ಕೊಳ್ಳ, ಹೊಳೆಗಳ ನೀರ ಬಳಸದಿದ್ದರೊಡೆ, ಶೀಲವೇ? ಕೊಡಕ್ಕೆ ಪಾವುಡಹಾಕಿ, ಚಿಲುಮೆ ಸಿತಾಳ ತಂದರೆ, ಇದು ಶೀಲವೇ? ಬೆಳೆದ ಬೆಳಸು ಕಾಯಿ ಹಣ್ಣುಗಳ ಬಿಟ್ಟರೆ ಶೀಲವೇ? ಉಪ್ಪು, ಎಣ್ಣೆ, ಹಾಲು, ತುಪ್ಪ, ಇಂಗು, ಮೆಣಸು, ಅಡಿಕೆ, ಬೆಲ್ಲಗಳ ಬಿಟ್ಟರೆ, ಶೀಲವೇ? ಪರಪಾಕವ ಬಿಟ್ಟು, ಸ್ವಯಂಪಾಕವಲ್ಲಿದ್ದರೇ, ಶೀಲವೇ? ಭವಿಯ ಕಾಣದಂತಿರ್ದಡೆ, ಶೀಲವೇ? ಅಲ್ಲಲ್ಲ. ಅದೇನು ಕಾರಣವೆಂದಡೆ, ಇಂತಿವೆಲ್ಲವು ಹೊರಗಣ ವ್ಯವಹಾರವು. ಇನ್ನು ಅಂತರಂಗದ ಅರಿಷಡ್ವರ್ಗಂಗಳೆಂಬ ಭವಿಗಳ ಕಳೆಯಲಿಲ್ಲ. ಮಾಯಾಮೋಹ ಬೆಳೆ ಉಳಗುನ್ನಿಯ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಸಂಸಾರವಿಷಯರಸವೆಂಬ ಹಳ್ಳಕೊಳ್ಳ, ಕೆರೆಬಾವಿಗಳಗಲಲಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟಮದಗಳೆಂಬ ಉಪ್ಪು ಎಣ್ಣೆತುಪ್ಪ ಹಾಲು ಇಂಗು ಮೆಣಸು ಅಡಿಕೆ ಬೆಲ್ಲಗಳ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಸಕಲ ಕರಣಂಗಳೆಂಬೆಳೆಸುಫಲಂಗಳ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಮನವೆಂಬ ಕೊಡಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರವೆಂಬ ಪಾವುಡವ ಮುಚ್ಚಲಿಲ್ಲ. ಚಿತ್ತ್ರೊಡನೆಂಬ ಚಿಲುಮೆಯಲ್ಲಿ ಚಿದಮೃತವೆಂಬ ಸಿತಾಳವ ತಂದು, ಚಿನ್ಮಯಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಅಭಿಷೇಕವ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇಂತೀ ಅಂತರಂಗದ ವಿಚಾರವನರಿಯದೆ, ಹಾಳ ಸಂಕಲ್ಪದಿಂದೆ ಬಹಿರಂಗದ ಪದಾರ್ಥಂಗಳ ಬಿಟ್ಟು, ಮುಕ್ತಿಯ ಪಡೆವೆನೆಂಬ ಯುಕ್ತಿಗೇಡಿಗಳಿಗೆ ಭವಬಂಧನಗಳು ಹಿಂಗಲಿಲ್ಲ. ಜನನ ಮರಣಂಗಳು ಜಾರಲಿಲ್ಲ. ಸಂಸಾರ ಮಾಯಾ ಮೋಹವ ನೀಗಲಿಲ್ಲ. ಇಂತಪ್ಪ ಅಜ್ಞಾನಿಗಳ ವಿಧಿ ಎಂತಾಯಿತ್ತೆಂದಡೆ, ಹುತ್ತಮೊಳಗಣ ಹಾವು ಕೊಲ್ಲುವೆನೆಂದು, ಮೇಲೆ ಹುತ್ತವ ಬಡಿಯುವ ಮರುಳನಂತಾಯಿತ್ತು ನೋಡಾ ಅಖಂಡೇಶ್ವರಾ.

೧೮. ಶೀಲವಂತರು ಲಕ್ಷ ಲಕ್ಷ. ನೇಮಸ್ತರು ಲಕ್ಷಲಕ್ಷ. ಅರ್ಥ ಪ್ರಾಣಾಭಿಮಾನವನರ್ಪಿಸಿದ ವೈರಾಗಿಗಳು ಲಕ್ಷ ಲಕ್ಷ. ಕೂಡಲಚನ್ನ ಸಂಗಯ್ಯನಲ್ಲಿ, ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಫಲಸಾಧಕರಲ್ಲದೆ, ಲಿಂಗಸಾಧಕರಾರೂ ಇಲ್ಲ.

೧೯. ಕೇಳಿದಿರಯ್ಯ ಮಾನುವರೇ. ನಮಗೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಎಂಜಲು ಸೇರದು, ನಾನು ಸ್ವಚ್ಛವುಳ್ಳವನು, ಎಂದು ನುಡಿದುಕೊಂಬುವ ಮಾತಿನ ರಂಜಕರು ನೀವು ಕೇಳಿರಣ್ಣ. ನೀವು ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಜಲಚರ

ದೆಂಜಲು, ಮೃಗ ಪಶುಪಕ್ಷಿ ಎಂಜಲು, ಆ ನೀರು ತಂದು ಮುಖ ಮಜ್ಜನವ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ, ಜಿಹ್ವೆಮುಕ್ಕಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಮಾನವರ ಎಂಜಲು, ಇಂತೀ ಹಲವು ಎಂಜಲದಿಂದೆ ಬೆಳೆದ ಸಕಲ ಪದಾರ್ಥವನು ನಲಿನ ಲಿದುಂಡು ಶೀಲದಲ್ಲಿ ಸಂಪನ್ನರೆನಿಸಿದರೆ, ಇದು ಶೀಲವೇ? ಇದೇ ಧಾನ್ಯ ವನು ಉದಕವನು ಶಿವಮಂತ್ರದಿಂದೆ ಹಸ್ತಸ್ಪರ್ಶವ ಮಾಡಿ ಭೋಜನವ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಬುವಲ್ಲಿ ಗುರುಪ್ರಸಾದವಾಯಿತ್ತು ಇಂಥ ಶುದ್ಧ ಸಿದ್ಧ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪ್ರಸಾದಕೊಂಬುವ ಶಿವಭಕ್ತನೀಗ ಸರ್ವ ಎಂಜಲದ ಹೊಲೆಯುತನವ ನೀಗುವನು. ಈ ಆಚಾರವನರಿಯದೆ, ಹಲವು ಹೊಲೆ ಯೊಳಗೆ ಮುಳುಮುಳುಗಿ ತಿಂದು ಭವಕ್ಕೊಳಗಾಗುವವರಿಗೆ ಗುರುವಿಲ್ಲ, ಲಿಂಗವಿಲ್ಲ, ಜಂಗಮವಿಲ್ಲ, ಅಘೋರ ನರಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುವರೆಂದಾತ ನಮ್ಮ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ನಿಜಕರಣನು.

೨೦. ಅಲಿಂಗಿಗಳ ಸಂಗ ಸಲ್ಲದೆಂದರೆ, ಅಂಗದಲ್ಲಿಯ ಲಿಂಗವು ಲಿಂಗವಲ್ಲವೇ ಲಿಂಗಯ್ಯ? ಅಲಿಂಗಿಗಳ ಭೋಜನ ಸಲ್ಲದೆಂದರೆ, ಪಶು ಪೃಥ್ವಿಗಳು ಅಂಗವಲ್ಲವೇ ಲಿಂಗಯ್ಯ? 'ಲಿಂಗ ಮಧ್ಯೇಜಗತ್ಸರ್ವಂ' ಎಂದ ಬಳಿಕ ಲಿಂಗವಲ್ಲವೇ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಲಿಂಗಯ್ಯ?

೨೧. ಶೀಲವಂತನಾದಡೆ, ಜಾತಿಯಬಿಡಬೇಕು. ಶಿವಜ್ಞಾನಿಯಾ ದಡೆ ಸಮಯವ ಬಿಡಬೇಕು. ಹೀಗಲ್ಲದೆ ಜಗದಲ್ಲಿ ನಡೆವ ಭ್ರಾಂತರ ಸುದ್ದಿ ಏಕೆ ನಿಭ್ರಾಂತಂಗೆ ಅಮುಗೇಶ್ವರಾ.

ಏಕಲಿಂಗ ನಿಷ್ಠೆಯುಳ್ಳವನಾಗಿರು.

೧ ಅನ್ಯದೇವತೆಗಳನ್ನು ಭಜಿಸಬೇಡ.

೧. ಶ್ರೀಗುರುಸ್ವಾಮಿ ಕರುಣಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಇಷ್ಟ ಲಿಂಗವನ್ನು ಉರದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿಕೊಂಡು, ಅದು ದೇವರೆಂದು ನಂಬದೆ, ಧರೆಯ ಮೇಲೆ ಕಂಡ ಕಂಡ ದೇವರ ಕಂಡು, ಕಲ್ಪಿಸಿ, ಹರಿದಾಡುವ ಭಂಡ ಮಾದಿಗರ ಭಕ್ತರೆಂದರೆ, ಅಘೋರನರಕ ತಪ್ಪದಯ್ಯ ಅಖಂಡೇಶ್ವರಾ.

೨. ಭಾವದಲೊಬ್ಬ ದೇವರ ಮಾಡಿ, ಮನದಲೊಂದು ಭಕ್ತಿಯ ಮಾಡಿ, ಕಾಯದ ಕಯ್ಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಭಕ್ತಿಯ ಮಾಡಿ, ವಾಯಕ್ಕೆ ಬಳಲುವರು ನೋಡಾ. ಎತ್ತನೇರಿ, ಎತ್ತ ನರಸುವರು, ಎತ್ತ ಹೋದಿರೈ ಗುಹೇಶ್ವರಾ?

೩. ಜೀವವಿಲ್ಲದ ಹೆಣವ ಹಿಡಿದಾಡುವರಯ್ಯ. ಪ್ರತಿ ಇಲ್ಲದ ಪ್ರತಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಮಾಡುವರಯ್ಯ. ಶಿರವಿಲ್ಲದ ಮುಂಡಕ್ಕೆ ಸೆರೆಯನಿಕ್ಕುವರಯ್ಯ ಗುಹೇಶ್ವರಾ.

೪. ಒಡಲುವಿಡಿದು ವಾಯಕ್ಕೆ ಹಂಗಿಗರಾದಿರಲ್ಲಾ. ಅಂಗಸಂಗಿಗಳೆಲ್ಲ ಮಹಾಘನವನರಿಯದೆ ಹೋದಿರೋ. ಹುಸಿಯನೆ ಕೊಯ್ದು, ಹುಸಿಯನೆ ಪೂಜಿಸಿ, ಗಸಣಿಗೊಳಗಾದರು, ಗುಹೇಶ್ವರಾ.

೫. ಕಲ್ಲು ಲಿಂಗವಲ್ಲ, ಉಳಿಯ ಮೊನೆಯಲ್ಲಿ ಒಡೆಯಿತ್ತು. ಮರ ದೇವರಲ್ಲ, ಉರಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಂದಿತ್ತು. ಮಣ್ಣು ದೇವರಲ್ಲ, ನೀರಿನ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಕದಡಿತ್ತು. ಇಂತಿವನೆಲ್ಲವ ನರಿವ ಚಿತ್ತ ದೇವರಲ್ಲ, ಕರಣಂಗಳ ಮೊತ್ತದೊಳಗಾಗಿ, ಸತ್ವಗೆಟ್ಟಿತ್ತು. ಇಂತಿವ ಕಳೆದುಳಿದು ವಸ್ತುವಿಪ್ಪೆಡೆ ಯಾವುದೆಂದಡೆ, ಕಂಡವರೊಳಗೆ ಕೈಕೊಂಡಾಡದೆ, ಕೊಂಡ ವ್ರತದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದನೊಡಗೂಡಿ ಬೆರೆಯದೆ, ವಿಶ್ವಾಸ ಗ್ರಹಿಸಿ ನಿಂದಲ್ಲಿ, ಆ ನಿಜ ಲಿಂಗವಲ್ಲದೆ, ಮತ್ತೊಂದ ಪೆರತನರಿಯದೆ, ನಿಂದಾತನೇ ಸರ್ವಾಂಗಲಿಂಗಿ, ವೀರಬೀರೇಶ್ವರಲಿಂಗದೊಳಗಾದ ಶರಣ.

೬. ಹಲವು ಕೊಂಬೆಗೆ ಹಾಯಲು ಬೇಡ. ಬರು ಕಾಯಕೆ ನೀಡ ಬೇಡ. ಲೋಗರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು, ಭ್ರಮಿತನಾಗಬೇಡ. ಆಚಾರವೆಂಬುದೊಂದು ಹಾವಸಿಗಲ್ಲು. ಭಾವತಪ್ಪಿದ ಬಳಿಕ ಏಗೈದಡಾಗದು. ಅಂಜದಿರು, ಅಳುಕದಿರು, ಪರದೈವಕ್ಕೆರಗದಿರು. ಕೂಡಲ ಸಂಗಮದೇವರ ಕಯ್ಯಲ್ಲಿ ಇರಿಸುವದೆನ್ನ ಭಾರ.

೭. ಸೋಮವಾರ ಉಪವಾಸವಿದ್ದು, ಶಿವಂಗೆ ಅರ್ಪಿತವೆಂಬರು. ಕಾಮ, ಕ್ರೋಧ, ಲೋಭ, ಮೋಹ, ಮದ, ಮತ್ಸರವಳಿದು, ಗ್ರಾಮದ ಅನ್ಯ ಹೊಲ್ಲ ದೈವವನಾರಾಧಿಸಿ, ಅವಕಿಕ್ಕಿ, ಮಿಕ್ಕ ಕೂಳ ಸೋಮಧರಿಗೆ ಅರ್ಪಿತವೆಂಬರು. ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ, ಗ್ರಾಮದ ಶುನಕ ಗಂಗೆಯನೀಸಾಡ

ಹೋಗಿ, ಶುದ್ಧಾಗಬಲ್ಲುದೇ? ಆ ಶುನಕನ ಮುಖವ ನೋಡಲಾಗದೆಂತಾದ ನಮ್ಮ ಕಲಿದೇವರದೇವಯ್ಯನು.

೮. ಕೆರೆ ದೇಗುಲಂಗಳೆಲ್ಲವು ಹಿಂದಣ ಆದಿ. ವಜೆಗೊಳಿಸು. ಕರ್ಮ ಕಾಂಡಯೋಗಂಗಳೆಲ್ಲವು ಭವದ ತೆಕ್ಕೆಗೆ ಒಳಗು. ಹಿಂದಣ ಮುಂದಣ ಸಂದನಳಿದು ಗುಹೇಶ್ವರಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಸಂದಿರಬೇಕು, ಸಿದ್ಧರಾಮಯ್ಯ.

೯. ದಾಸನ ಕುಲವಾದಾತ ಈಶಂಗಲ್ಲದೆ ಶರಣೆನ್ನ. ಆಸೆ ಮಾಡ ನೋಡಾ, ಅನ್ಯ ದೈವಂಗಳಿಗೆ. ದೇಶದ ಪಿಶಾಚಂಗಳಿಗೆ ಆಸೆ ಮಾಡ ನೋಡಾ. ಆಸೆ ಮಾಡಿದನಾದಡೆ, ಅವ ದಾಸನ ಕುಲವಲ್ಲ, ಅವ ಅನ್ಯ ಕುಲ, ಕಾಣಾ ರಾಮನಾಥಾ.

೧೦ ಈಶ, ನಿಮ್ಮ ಪೂಜಿಸಿದ ಬಳಿಕ, ಅನ್ಯ ದೈವಂಗಳಿಗೆ ಹೇಸಿರಬೇಕು. ಹೇಸಡೆ, ಅನ್ಯ ದೈವಕ್ಕಾಸೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಅವ ನಮ್ಮ ಈಶ್ವರಂಗೆ ಹೊರಗು. ದೋಷರಹಿತ ಭಕ್ತರು ಅವಂಗೆ ಕುಲವೆಂದು ಕೂಸ ಕೊಟ್ಟು ಕೊಡುಂಡರೆ ಮೊಸಲಬೋನ ನಾಯಿ ಮುಟ್ಟಿದಂತೆ, ಕಾಣಾ ರಾಮನಾಥಾ.

೧೧. ಕರಸ್ಥಲದಲ್ಲಿದ್ದ ಲಿಂಗವ ಬಿಟ್ಟು ಧರೆಯ ಮೇಲಣ ಪ್ರತಿಮೆಗೆ ಎರಗುವ ನಾಯಕನರಕಿಗಳನೇನೆಂಬೆನಯ್ಯ, ಪರಮ ಗುರುಶಾಂತ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ?

೧೨. ಉತ್ತಮಾಂಗವೆನಿಸುವ ಶಿರಸ್ಸಿಂಗೆ ನಿತ್ಯವಿದೆಂದು ಹೇಳಿತ್ತು ವೇದ. ನೆಟ್ಟಗೆ ಶಿವನಡಿಗೆರಗುವದು, ಮತ್ತನ್ಯ ದೈವಕ್ಕೆರಗಲಾಗದೆಂದುದು ವೇದ. "ಓಂ ಯಸ್ಮೈನಮಃ ಸಚ್ಚಿರೋ ಧರ್ಮ ಮೂರ್ಧ್ನಿ ನಾನಾಬ್ರಹ್ಮೋತ್ತರಾಹನು ಯಜ್ಞೋದರಾ ವಿಷ್ಣು ಹೃದಯಂ ಸಂವತ್ಸರ ಪ್ರಜನನಂ" ಎಂದುದು ಶೃತಿ. ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಸಂಗಯ್ಯಂಗಲ್ಲದೆ, ಮತ್ತನ್ಯ ದೈವಕ್ಕೆರಗಿದಡೆ, ನಾಯಕ ನರಕ ತಪ್ಪದು.

೧೩. ನಾಲಿಗೆಗೆ ಈ ವಿಧಿ ಎಂದು ಹೇಳಿತ್ತು ವೇದ, ಶಿವನನ್ನೇ ಹೊಗಳುವದು, ಮತ್ತನ್ಯ ದೈವಂಗಳ ಹೊಗಳಲಾಗದೆಂದುದು ವೇದ. ಓಂ ಸ್ತುಹಿಶೃತಂ ಗರ್ತ ಸದಂ ಯುವಾನಂ ಮೃಗಂ ನಭೀಮಮುಸ ಹರ್ತು ಮುಗ್ರಂ ಮೃಡಾ ಚರಿತ್ರೆ ರುದ್ರಸ್ತವಾಸೋ ಅನ್ಯಂತ ಅಸ್ಮಿನ್ನಿವ ಸಂತು

ಸೇವಾಃ ॥ ಎಂದುದು ವೇದಶ್ರುತಿ. ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗಯ್ಯನ ಲ್ಲದೆ, ಮತ್ತನ್ಯ ದೈವವ ಪೊಗಳಿದಡೆ, ನರಕ ತಪ್ಪದು.

೧೪. ಜಾಗ್ರತ್ ಸ್ವಪ್ನಸುಷುಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದ ನೆನೆದಡೆ, ತಲೆ ದಂಡ, ತಲೆದಂಡ. ಹುಸಿದೆನಾದಡೆ, ದೇವಾ, ತಲೆದಂಡ, ತಲೆದಂಡ. ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ, ನೀನಲ್ಲದೆ ಅನ್ಯವನೆನೆದಡೆ, ತಲೆದಂಡ, ತಲೆ ದಂಡ.

೧೫. ಅಯ್ಯಾ, ಅಷ್ಟಾವರಣ ಪಂಚಾಚಾರವುಳ್ಳ ಸದ್ಭಕ್ತರ ಉದರ ದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ, ಭವಿಸಂಗ ಮಾಡುವುದೇ ಪಾಪ. ಭವಿಸಂಗದಿಂದಲು, ಸುರಾಪಾನಿಯಸಂಗ ಪಾಪ. ಸುರಾಪಾನಿಯ ಸಂಗಕಿಂತಲು, ಮಾಂಸಾ ಹಾರಿಯ ಸಂಗ ಪಾಪ. ಮಾಂಸಾಹಾರಿಯ ಸಂಗಕಿಂತಲು, ಭಂಗೀಭಕ್ಷ ಕನ ಸಂಗ ಪಾಪ. ಭಂಗೀಭಕ್ಷಕನ ಸಂಗಕ್ಕಿಂತಲೂ, ನಾಶಿ ತಂಬಾಕು ಮಾಡುವವನ ಸಂಗ ಮಹಾಪಾಪ. ನಾಶಿತಂಬಾಕು ಮಾಡುವವನ ಸಂಗ ಕಿಂತಲು, ಅನ್ಯದೈವದ ಪೂಜೆಯ ಮಾಡುವನ ಸಂಗ ಅದೇ ದೊರೆಹಿರೇ ನರಕ ಕಾಣಾ, ಎಂದಾತ ನಮ್ಮ ಅಂಬಿಗರಚೌಡಯ್ಯ.

೧೬. ದೇವನೊಬ್ಬ, ನಾಮ ಹಲವು. ಪರಮ ಪತಿವ್ರತೆಗೆ ಗಂಡ ನೊಬ್ಬ. ಮತ್ತೊಂದಕ್ಕೆರಗಿದಡೆ, ಕಿವಿ ಮೂಗ ಕೊಯ್ವುವನು ಹಲವು ದೈವದ ಎಂಜಲ ತಿಂಬವರ ನೇನೆಂಬೆನಯ್ಯ, ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ?

೧೭. ನಂಬಿದ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಗಂಡನೊಬ್ಬನೇ ಕಾಣಿರೋ. ನಂಬಬಲ್ಲ ಭಕ್ತಂಗೆ ದೇವನೊಬ್ಬನೇ. ಕಾಣಿರೋ. ಬೇಡ, ಬೇಡ. ಅನ್ಯದೈವದ ಸಂಗ ಹೊಲ್ಲ. ಅನ್ಯದೈವವೆಂಬುದು ಹಾದರ ಕಾಣಿರೋ. ಕೂಡಲಸಂಗ ಮದೇವರು ಕಂಡರೆ, ಮೂಗ ಕೊಯ್ವುವ ಕಾಣಿರೋ.

೧೮. ಕಂಡಕಂಡವರೆಲ್ಲರ ಗಂಡರೆಂದೆಂಬ ದಿಂಡೆಯನವಳ ಸಜ್ಜನೆ ಎಂದೆನ್ನಬಹುದೇ? ಲಿಂಗಪ್ರಸಾದವನುಂಡು ಅನ್ಯದೈವಂಗಳ ಕೊಂಡಾಡು ವವರ ನಮ್ಮ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವರು ಆ ಭಂಡರಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಹುಳು ಗೊಂಡವನು.

---

೨. ಸ್ಥಾವರಲಿಂಗಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸಬೇಡ.

೧. ಅಂಗದ ಮೇಲೆ ಪರಶಿವಲಿಂಗವಿರ್ದು ಸ್ಥಾವರ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಶರಣೆನಲಾಗದು. ತನ್ನಲ್ಲಿಯ ಲಿಂಗವಿರ್ದಂತೆ, ಅನ್ಯಲಿಂಗವ ಮುಟ್ಟಿ ದರ್ಶನ ಸ್ಪರ್ಶನವ ಮಾಡುವ ಕುನ್ನಿಗಳನೇನೆಂಬೆನಯ್ಯ? ತನ್ನಂಗದಲಿಂಗ ರಂಗದ ಕಲ್ಲತಾಗಿದಡೆ, ಆವುದು ಹಿರಿದು, ಆವುದು ಕಿರಿದು ಎಂಬೆನಯ್ಯ? ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ ಶ್ಲೋ॥ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗಂಪರಿತ್ಯಜ್ಯ ಅನ್ಯಲಿಂಗಮುಪಾಸಿತಂ। ಶ್ವಾನ ಯೋನಿಶತಂ ಗತ್ವಾ ಚಾಂಡಾಲಗೃಹಮಾಚರೇತ್॥ ಎಂದುದಾಗಿ ಶ್ಲೋ॥ ದೀರ್ಘದಂಡ ಗುರುಸ್ಪರ್ಶನಂ ಕರಲಿಂಗಂ ಸ್ಪರ್ಶನಂಚ। ಶಿರಜಂಗಮ ಸ್ಪರ್ಶನಂ ಚ। ತ್ರಿವಿಧಂವಂದನೇತಥಾ॥ ಎಂದುದಾಗಿ ಹತ್ತರಿರ್ದ ಲಿಂಗವಂ ಕಿರಿದು ಮಾಡಿ, ದೂರದಲ್ಲಿರ್ದ ಸ್ಥಾವರವ ಹಿರಿದು ಮಾಡುವ ಅನಾಚಾರಿ ವ್ರತಭ್ರಷ್ಟರ ಎನಗೊಮ್ಮೆ ತೋರದಿರಯ್ಯ ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗಮದೇವಾ.

೨. ಕಲ್ಲದೇವರ ಮಾಡಿ, ಕಲ್ಲಮನೆಯ ಮಾಡಿ, ಆ ಕಲ್ಲ ಕಲ್ಲ ಮೇಲೆ ಕೆಡೆದರೆ, ದೇವರೆತ್ತ ಹೋದರೋ? ಲಿಂಗಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯ ಮಾಡುವವಗೆ ನಾಯಕನರಕ ತಪ್ಪದು ಗುಹೇಶ್ವರಾ.

೩. ಲಿಂಗಭಕ್ತನಾದಡೆ, ತನ್ನಂಗದಲ್ಲಿದ್ದರಿವ ಹಿಂಗದಯ್ಯ. ಒಲ್ಲದೆ ಅನ್ಯವನರಿಯದಿರಬೇಕು. ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ನೈಷ್ಠಿಕ ಭಾವ ಇಂಬುಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಶ್ರೀಲಿಂಗವೇ ಪತಿ, ತಾನೇ ಸತಿ ಎಂಬ ದೃಢಬುದ್ಧಿ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿರಬೇಕು. ಹೀಗಲ್ಲದೆ, ತನ್ನ ದೇಹದ ಮೇಲಿರ್ಪ ಲಿಂಗವ ಸಾಮಾನ್ಯವ ಮಾಡಿ, ಕಂಡ ದೇಗುಲದೊಳಗಣ ಕಲ್ಲ ಲಿಂಗವೇ ಅಹುದೆಂದು ಪೂಜಿಸುವ ಗಾವಿಲಮೂಳ ಹೊಲೆಯರ ಮುಖವ ನೋಡಲಾಗದಯ್ಯ ಅಖಂಡೇಶ್ವರಾ.

೪. ಅಂಗದ ಮೇಲಣ ಲಿಂಗವ ಹಿಂಗಿ, ಸ್ಥಾವರಲಿಂಗಕ್ಕೆರಗುವ ಭಂಗಿತರ ಮುಖವ ನೋಡಲಾಗದು. ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ, ತನ್ನ ಗಂಡನ ಬಿಟ್ಟು ಅನ್ಯ ಗಂಡರಿಗೆರಗುವ ಹಾದರಗಿತ್ತಿಯಂತೆ ಅವಂದಿರ ಭಕ್ತಿ. ಅಂತಪ್ಪ ಪಂಚಮಹಾಪಾತಕರ ಮುಖದತ್ತ ತೋರದಿರಾ ಗುಹೇಶ್ವರಾ.

೫. ದೇಹವೇ ದೇಗುಲವಾಗಿರಲು, ಬೇರೆ ಮತ್ತೆ ದೇಗುಲವೇಕಯ್ಯ? ಪ್ರಾಣವೇ ಲಿಂಗವಾಗಿರಲು, ಬೇರೆ ಮತ್ತೆ ಲಿಂಗವೇಕಯ್ಯ?

ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಗುಹೇಶ್ವರಾ, ನೀನು ಕಲ್ಲಾದರೆ, ನಾನೇನ ಪ್ಪೆನಯ್ಯ ?

೬. ಶೈವ ಕಟ್ಟಿದ ಗುಡಿಯು ಹೊಗಲೇಕೆ? ಶೈವರು ನೆಟ್ಟ ಲಿಂಗವ ಮುಟ್ಟಿ ಪೂಜಿಸಲೇಕೆ? ಅದೇಕೆ? ಉಪವಾಸವ ಮಾಡಲೇಕೆ? ನೆಟ್ಟಿರ್ದ ಕಲ್ಲಿಗೆ ನೀಡಿ ಕೆಡೆದರೆ, ಕಟ್ಟಿರ್ದ ಕಲ್ಲಿನ ಕಷ್ಟವ ನೋಡಿರೇ. ಕಟ್ಟಿರ್ದ ಕಲ್ಲ ಕಳೆದಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು, ನಟ್ಟಿರ್ದ ಕಲ್ಲಿಗೆ ನಮಿಸುವ ಭ್ರಷ್ಟರಿರ, ತನ್ನ ಗುರು ಕೊಟ್ಟ ಇಷ್ಟ ಲಿಂಗವು ಕೊಡಲರಿಯದೆಂದು, ನೆಟ್ಟಿರ್ದಲಿಂಗ ಕೊಟ್ಟಹಿತೆಂದು, ಖೊಟ್ಟಗಳ ನೋಡಿ, ಹೊಟ್ಟೆ ಹುಣ್ಣಾದಂತೆ ನಗುತಿ ರ್ದೆನಯ್ಯ. ಅದೇನು ಕಾರಣವೆಂದಡೆ, ಏಕಲಿಂಗ ನಿಷ್ಠಾಚಾರವಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ. ಪ್ರಾಣಲಿಂಗಿಗೆ ಈ ಪಾಷಾಣದ ಹಂಗುಂಟೇ? ಆತ್ಮನೊಳಗೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಅನುಭಾವಲಿಂಗವ ಶ್ರೀಗುರು ತಂದು ಕರಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟ ಲಿಂಗವ ಮಾಡಿ, ಇರಿಸಿದನಾಗಿ, ಇಷ್ಟಪ್ರಾಣ ಒಂದೇ ಎಂದು ಆರಾಧಿಸಿ, ಸುಖಿಯಾಗಿರ್ದೆನು ಕಾಣಾ, ಮಹಾಲಿಂಗ ಗುರುಶಿವಸಿದ್ಧೇಶ್ವರ ಪ್ರಭುವೇ.

೭. ಶೈವ ಸಿದ್ಧಾಂತಿಗಳ ಬದ್ಧಭವಿಗಳ ಮುಖವ ನೋಡಲಾಗದು. ಅದೇನುಕಾರಣವೆಂದಡೆ, ಸಾಂಗೋಪಾಂಗ ಶುದ್ಧಶರೀರಿಯಾಗಿ ಉನ್ನತಾ ಸನ ಗದ್ದುಗೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರ್ದು, ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಪರ ಮಾತ್ಮನ ಕಳೆಯ ಧ್ಯಾನಿಸಿ, ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ, ದೃಷ್ಟಿಗೆ ತಂದು, ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪುಷ್ಪದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ, ವೃತ್ತಿಕೆ ಪಾಷಾಣಾದಿ ನಾನಾತೆರದ ಲಿಂಗಾಕಾರ ಮೂರ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸುವರೆಂದು ಭಾವಿಸಿ, ಜಲಗಂಧಾ ಕ್ಷತೆ ಪುಷ್ಪ ದೀಪ ಧೂಪ ತಾಂಬೂಲಾದಿ ಅಷ್ಟವಿಧಾರ್ಚನೆ ಷೋಡ ಶೋಪಚಾರಗಳನೆ ಮಾಡಿ, ಆ ಪೂಜಾನಂತರದಲ್ಲಿ ಎನ್ನ ಮಲಿನವಾದ ದೇಹದಲ್ಲಿ ನೀನು ನಿರ್ಮಲವಾದ ವಸ್ತು ಇರಬೇಡ ಹೋಗೆಂದು, ತನ್ನ ದೇವರ ಭಾವಿ ಕೆರೆ ಹೊಳೆ ಹಳ್ಳಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ, ಬಿಸಾಡುವ ಶಿವದ್ರೋ ಹಿಗೆ ಕುಂಭಿನೀಪಾತಕ ನಾಯಕನರಕ ತಪ್ಪದಯ್ಯ ಅಖಂಡೇಶ್ವರಾ.

೮. ಹಾಲ ಹಿಡಿದು ಬೆಣ್ಣೆಯನರಸಲುಂಟೇ? ಲಿಂಗವಹಿಡಿದು ಪುಣ್ಯ ತೀರ್ಥಕ್ಕೆ ಹೋಗಲುಂಟೇ? ಲಿಂಗದ ಪಾದತೀರ್ಥ ಪ್ರಸಾದವ ಕೊಂಡು, ಅನ್ಯಬೋಧೆ ಅನ್ಯಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಹಾರೈಸಲೇತಕ್ಕೆ? ಇಷ್ಟಲಿಂಗವಿ ದ್ದಂತೆ ಸ್ಥಾವರಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಶರಣೆಂದಡೆ, ತಡೆಯದೆ ಹುಟ್ಟಿಸುವ ಶ್ವಾನನ

ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ. ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ, ಶಿವಧರ್ಮ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ:— ಇಷ್ಟಲಿಂಗವು ವಿಶ್ವಸ್ಯ ತೀರ್ಥಲಿಂಗಂ ನಮ್ಮಸ್ಕೃತಃ। ಶ್ವಾನಯೋನಿಶತಂಗತ್ವಾ ಚಾಂಡಾಲಗೃಹಮಾಚರೇತ್॥ ಎಂದುದಾಗಿ ಇದನರಿದು, ಗುರುಕೊಟ್ಟ ಲಿಂಗದಲ್ಲಿಯೇ ಎಲ್ಲ ತೀರ್ಥಂಗಳು ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಂಗಳು ಇದ್ದಾವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ, ಮುಕ್ತರಪ್ಪುದಯ್ಯ. ಇಂತಲ್ಲದೆ, ಗುರುಕೊಟ್ಟ ಲಿಂಗವ ಕಿರಿದು ಮಾಡಿ, ತೀರ್ಥಲಿಂಗವ ಹಿರಿದು ಮಾಡಿ ಹೋದಾಂತಂಗೆ ಅಘೋರ ನರಕ ತಪ್ಪದುಕಾಣಾ ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೯. ಸದ್ಭಕ್ತರಾದವರು ಸ್ಥಾವರಲಿಂಗವಂ ಭಜನೆಯ ಮಾಡಲಾಗದು. ಮನದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾವರ ಘನವೆಂದು ನೆನೆಯಲಾಗದು. ಅದೇನು ಕಾರಣವೆಂದಡೆ, ಆದಿ ಅನಾದಿಯಿಂದತ್ತಿತ್ತವಾದ ಮಹಾಘನ ವಸ್ತುವನ್ನು ಶ್ರೀಗುರುಸ್ವಾಮಿ ಭೇದಿಸಿ ತಂದು, ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟಲಿಂಗವೆನಿಸಿ, ಕರಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟ ಬಳಿಕ, ಆ ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಸಕಲ ಕ್ಷೇತ್ರಂಗಳುಂಟೆಂದು. ಭಾವಿಸಿ, ಮುಕ್ತಿಯಪಡೆಯಲರಿಯದೆ, ಖಂಡಿತಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಬೇರೆ ಮುಕ್ತಿಯ ಪಡೆವೆನೆಂದು ಕಂಡ ಕಂಡ ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಂಗಳಿಗೆಡೆಯಾಡಿ, ತೊಳಲಿಬಳಲುವ ಭ್ರಷ್ಟಭವಿಗಳಿಗೆ ನರಕವೇ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಯ್ಯ ಅಖಂಡೇಶ್ವರಾ.

೧೦. ಕಯ್ಯಲ್ಲಿ ಹಣ್ಣಿದ್ದು, ಮರವನೇರಿ, ಕೊಂಬೆಯ ಬಾಗಿಸಿ, ಕಾಯಕೊಯ್ವ ಅರಿಮರುಳನಂತೆ, ಅನಾದಿ ಮೂಲದೊಡೆಯ ತನ್ನ ಕರಸ್ಥಲ ಮನಸ್ಥಲದಲ್ಲಿಪ್ಪುದ ತಾನರಿಯದೆ, ಬೇರೆ ಲಿಂಗ ಉಂಟು, ಬೇರೆ ಕ್ಷೇತ್ರ ಉಂಟು. ಎಂದು ಹಲವು ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಹರಿದು ಹಂಬಲಿಸುವ ಈ ಸೂಳೆಗೆ ಹುಟ್ಟಿದವರಿಗೆ ಗುರುವಿಲ್ಲವಾಗಿ ಲಿಂಗವಿಲ್ಲ, ಜಂಗಮವಿಲ್ಲ, ಪ್ರಸಾದವಿಲ್ಲ, ಮುಕ್ತಿ ಎಂಬುದು ಎಂದಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ಕಾಣಾ ಮಹಾಲಿಂಗಗುರುಶಿವಸಿದ್ಧೇಶ್ವರಪ್ರಭುವೇ.

೧೧. ಪತಿವ್ರತೆಯಾದಡೆ, ಅನ್ಯಪುರುಷರ ಸಂಗವೇತಕಯ್ಯ? ಲಿಂಗಸಂಗಿಯಾದೊಡೆ, ಅನ್ಯದೈವದ ಸಂಗವೇತಕಯ್ಯ? ಇದು ಹೇಗೆ ಕಂಡ ಕಂಡವರ ಹಿಂದೆ ಹರಿವ ಚಾಂಡಾಲಗಿತಿಯಂತೆ, ಒಬ್ಬನ ಕೈವಿಡಿದು, ಒಬ್ಬಗೆ ಮಾತುಕೊಟ್ಟು, ಒಬ್ಬಗೆ ಸನ್ನೆಯ ಮಾಡಿ, ಮತ್ತೊಬ್ಬನ ಸಂಗವ ಮಾಡುವ ಹಾದರಗಿತ್ತಿಯಂತೆ, ಪ್ರಾಣಲಿಂಗವಿದ್ದಂತೆ ಸ್ಥಾವರಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಹರಿಸಿ ಪೊಡಮಡುವ ಕೋಟಲೆ ಏತಕೋ? ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ, ಲೈಂಗ್ಯೇ:— ಮಹಾಲಿಂಗಾರ್ಚಕಶ್ಚೈವ ಬಹುಭಾವ ಗುರುಸ್ತಥಾ। ಬಹುಪ್ರಸಾದಭುಂ

ಜೀಯಾದ್ವೇಶ್ಯಾಪುತ್ರಾಸ್ತಥೈವಚ॥ ಎಂದುದಾಗಿ, ಇದು ಕಾರಣ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಸಂಗಮದೇವಾ, ಇಂತಪ್ಪ ಪಾತಕರ ಮುಖವೆನಗೆ ತೋರದಿರಯ್ಯ.

೧೨. ಕಟ್ಟಿದ ಲಿಂಗವಬಿಟ್ಟು, ಬೆಟ್ಟದ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ಹೊಟ್ಟೆ ಡಿಯಾಗಿ ಬೀಳುವ ಲೊಟ್ಟೆಮೂಳನ ಕಂಡಡೆ, ಮೆಟ್ಟಿದ್ದ ಎಡಪಾದ ರಕ್ಷೆಯು ತಗೊಂಡು, ಲಟ ಲಟನೆ ಹೊಡಿ ಎಂದಾತ ನಮ್ಮ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನು.

೧೩. ಗುರುಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗವ ಧರಿಸಿಕೊಂಡು, ಒಟ್ಟಿರ್ದ ಮಣ್ಣಿಗೆ ನೆಟ್ಟಿರ್ದ ಕಲ್ಲಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆ ಅಡಿಯಾಗಿ ಅಡ್ಡ ಬೀಳುವ ಲೊಟ್ಟೆ ಗುಡ್ಡಗಳನೇನೆಂಬೆ ಕಲಿದೇವರ ದೇವಯ್ಯ?

೧೪. ಉಡಿಯ ಲಿಂಗವ ಬಿಟ್ಟು ಗುಡಿಯ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಶರಣೆಂಬ ಕುಡಿಹಿಗಳ ನೇನೆಂಬೆನಯ್ಯ ಕಲಿದೇವರ ದೇವಾ?

೧೫. ಕರಸ್ಥಲದ ಲಿಂಗವ ಬಿಟ್ಟು ಧರೆಯ ಮೇಲಣ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗೆರಗುವ ನರಕಿನಾಯಿಗಳ ನೇನೆಂಬೆನಯ್ಯ ಪರಪುಗುಣ ಶಾಂತಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ?

೧೬. ಪರುಷದ ಗ್ರಹದೊಳಗಿದ್ದು, ತಿರಿವನೆ ಮನೆ ಮನೆಯಾ. ತೊರೆಯೊಳಗಿದ್ದವನು ತೃಷೆಯಾಗಲರಸುವನೆ ಕೆರೆಯುದಕವ? ಮಂಗಳ ಲಿಂಗವಂಗದ ಮೇಲೆ ಇದ್ದು ಅನ್ಯ ಲಿಂಗಗಳ ನೆನೆವನೆ ನಿಮ್ಮ ಭಕ್ತನು ಉರುಲಿಂಗಪೆದ್ದಿ ಪ್ರಿಯ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಾ?

೧೭. ಒಡಲು ವಿಡಿದು ಪಾಷಾಣಕ್ಕೆ ಹಂಗಿಗಳಾದಿರಲ್ಲ! ಅಂಗಸಂಗಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಮಹಾಘನವನರಿಯದೆ ಹುಸಿಯನೇ ಕೊಯ್ದು, ಹುಸಿಯನೇ ಪೂಜಿಸಿ ಗಸಣಿಗೊಳಗಾದರು ಗುಹೇಶ್ವರಾ.

೧೮. ಆಡಿಗೆ ನಾಯಾದ್ಯರಾದಿರಲ್ಲ. ಕಾಡಗಿಡುವಿಂಗೆ ಪೃತ್ಯವಾದಿರಲ್ಲ. ಅರಿವನರಿಯ ಹೇಳಿ ಶ್ರೀಗುರು ಕುರುಹ ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅರಿವನೇ ಮರೆದು ಕುರುಹನೇ ಪೂಜಿಸುವ ಕುರಿಗಳ ನೋಡಾ ಗುಹೇಶ್ವರಾ.

೧೯. ವರ್ಣವಿಲ್ಲದ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ರೂಪ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯ ಮಾಡುವದು. ಮುಟ್ಟಬಾರದ ಲಿಂಗವ ಕೊಟ್ಟು ಕೊಂಡಾಡಿಹೆವೆಂಬರು. ಬೊಟ್ಟಿಡಲೆಡೆಯಿಲ್ಲದ ಲಿಂಗವ ಮುಟ್ಟಿ ಪೂಜಿಸಿಹೆನೆಂಬ ಭ್ರಷ್ಟರ ನೋಡಾ ಗುಹೇಶ್ವರಾ.

---

೩. ಕಿರುಕುಳ ದೈವಗಳನ್ನು ನಂಬಬೇಡ.

೧. ಗುರುನಿಷ್ಠೆ, ಲಿಂಗನಿಷ್ಠೆ, ಜಂಗಮನಿಷ್ಠೆ, ಇಂತೀ ತ್ರಿವಿಧನಿಷ್ಠೆ ಯಲ್ಲಿ, ಏಕಾಂಗಲಿಂಗನಿಷ್ಠೆ ವೀರಧೀರಂಗಲ್ಲದಾಗದು. ಇದು ಸಂಗನಬಸ ವಣ್ಣನಿಂದ ಬಂದ ಸಂತತಿಗಲ್ಲದಾಗದು. ಬ್ರಹ್ಮೇಶ್ವರಲಿಂಗವನರಿವುದಕ್ಕೆ ತ್ರಿಗುಣ ಸಂದೇಹಿಗಳಿಗೆ ವಸ್ತು ಸಂದಿಸದು ನೋಡಾ.

೨. ಕರ್ತನ ಪೂಜಿಸಿ, ಕುತ್ಸಿತ ದೈವಕ್ಕೆರಗುವವು, ಕತ್ತೆಗೆ ಕುದು ರೆಗೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಹೇಸರನಂತೆ. ಅವರ ಭಕ್ತರೆಂತೆಂಬೆ? ಭೃತ್ಯರೆಂತೆಂಬೆ? ಶರಣರೆಂತೆಂಬೆನವರ? ಎರಡುಳ್ಳ ಪ್ರಪಂಚಿಗಳ ಮೆಚ್ಚ ಕೂಡಲಸಂಗ ಮದೇವಾ.

೩. ಗಂಗಾನದಿಯಲ್ಲಿ ಮಿಂದು ಗಂಜಳದಲ್ಲಿ ಹೊರಳುವರೇ? ಚಂದ ನವಿದ್ದಂತೆ ದುರ್ಗಂಧವ ಮೈಯ್ಯಲ್ಲಿ ಪೂಸುವರೇ? ಸುರಭಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕರೆವುತ್ತಿರೆ, ಹರಿವರೇ ಸೊಣಗನ ಹಾಲಿಂಗೆ? ಬಯಸಿದಮೃತವಿದ್ದಂತೆ, ಅಂಬಿಲವ ನೆರೆದುಂಬ ಭ್ರಮಿತಮಾನವ, ನೀಕೇಳಾ, ಪರಮಪದವಿಯನೀವ ಚನ್ನಸೊಡ್ಡಳನಿದ್ದಂತೆ ಸಾವದೈವವನೋಂತರೆ, ಕಾವುದೇ ನಿನ್ನಾ?

೪. ಅರಗು ತಿಂದು ಕರಗುವ ದೈವ, ಉರಿಯು ಕಂಡರೆ, ಮುರುಟುವ ದೈವ ಎಂತು ಸರಿ ಎಂಬೆನಯ್ಯ? ಅವಸರ ಬಂದರೆ, ಮಾರುವದೈವವ ನೆಂತು ಸರಿ ಎಂಬೆನಯ್ಯ? ಅಂಜಿಕೆಯು ಬಂದರೆ, ಹೂಳುವದೈವವನೆಂತು ಸರಿ ಎಂಬೆನಯ್ಯ? ಸಹಜಭಾವ, ನಿಜೈಕ್ಯ, ಸ್ಥಿರರೂಪ, ನಿರ್ವಿಕಾರ, ನಿರಂಜನ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವನೋರ್ವನೇ ದೇವ ಕಾಣಿರೋ.

೫. ಅಯ್ಯಾ, ನಿರಾಳ ನಿಶ್ಶೂನ್ಯ ಪರಮಭಕ್ತ ಜಂಗಮ ತಾನಾಗ ಲರಿಯದೆ, ಬರಿದೆ ಅಹಂಕರಿಸಿ, ಮೂರು ಮಲವ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ನಾವೇ ಭಕ್ತ ಜಂಗಮವೆಂದು ನುಡಿವ ಕರ್ಮಕಾಂಡಿಗಳು, ಕಾಶಿ, ಕೇದಾರ, ಶ್ರೀಶೈಲ, ಗಯಾ, ಪ್ರಯಾಗ, ಶಿವಗಂಗೆ, ಕಂಚಿ, ಕಾಳ ಹಸ್ತಿ, ಪಂಪಾಕ್ಷೇತ್ರ, ವೀರಣ್ಣ, ಬಸವಣ್ಣ, ಕಲ್ಲಣ್ಣ. ಮಲ್ಲಣ್ಣ, ಕಂಥೆ, ಕಮಂಡಲು, ಗದ್ದುಗೆ, ಪಾವುಗೆ, ಭಸ್ಮಘುಟಿಕೆ, ಪುರಾಣ, ದಂಡಾಗ್ರ, ಗಿಳಿಲು, ಶಂಖ, ತಿಥಿ, ವಾರ, ನಕ್ಷತ್ರ, ಹುಣ್ಣಿವೆ, ಅಮಾವಾಸ್ಯೆ, ಸೂರ್ಯ, ಚಂದ್ರ, ಅಗ್ನಿ, ದೀಪಾ ರತಿ, ಗಂಗೆ, ಗೌರಿ, ವಿಘ್ನೇಶ್ವರ, ಮೊದಲಾದ ಇವು ದೈವಂಗಳೆಂದು, ಕಲ್ಲು ಮಣ್ಣು ಲೋಹ ಮರದಿಂದ ರಚಿಸಿ, ಸಂದಿ ಹಾದಿ ಮಾಡ ಜಗು

ಲಿಯ ಮೇಲಿಟ್ಟು, ಅದರ ಬಳಿ ನೀರು ಎಂಜಲು ತಿಂಬುವರ ದೇವ ಭಕ್ತ ರೆನ್ನಬಹುದೆ? ಇಂತಪ್ಪ ಅನಾಚಾರ ಶ್ವಪಚರ ಭಕ್ತ ಜಂಗಮದೇವರೆಂದು ಪೂಜಿಸಲಾಗದು. ಸಿರಾಭಾರಿವೀರಶೈವಾಚಾರ ಕ್ರಿಯಾಜ್ಞಾನ ವೈರಾಗ್ಯ ಸದ್ಭಕ್ತ ಶಿವಶರಣನ ಪೂಜಿಸಿ ಪಾದೋದಕ ಪ್ರಸಾದವ ಕೊಂಡವಗೆ ಭವ ಪಾಶ ಕರ್ಮಂಗಳು ಮಾಣ್ಬವು ಕಾಣಾ ಗುಹೇಶ್ವರ ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಚನ್ನಬಸ ವಣ್ಣ.

೭. ಒಬ್ಬ ತಂದೆಯ ಬಸಿರಲ್ಲಿ ಒಂಬತ್ತು ಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟಿದರೇನಯ್ಯ? ಅವರೊಳಗೆ ಶರಗವ ಒಬ್ಬಗೆ ಕಟ್ಟಿ ಮದುವೆಯ ಮಾಡಿದ ಬಳಿಕ, ಆತಂಗೆ ತನ್ನ ಅಂಗದ ಸುಖವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕಲ್ಲದೆ, ಉಳಿದಾದ ಭಾವ ಮೈದು ನರಿಗೆ ಅವನ ಮಕ್ಕಳೆಂದು ಅವರಿಗೆ ತನ್ನ ಶರಗು ಹಾಕಿದವಳನ್ನು ಒಪ್ಪು ವರೇ ಲೋಕದೊಳಗೆ? ಪರಮೇಶ್ವರನೆಂಬ ಶಿವಂಗೆ ಹುಟ್ಟಿದಾತ ವಿನಾ ಯಕ, ಆತಂಗೆ ಸಾಕಾರವಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದಾತ ವೀರಭದ್ರ. ಇವರೆಲ್ಲರು ಶಿವನ ಮಕ್ಕಳು. ಆದರೆ ತನಗೊಂದು ಪ್ರಾಣಲಿಂಗವೆಂದು ಕಂಕಣವಕಟ್ಟಿ ಕರ ಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ಪಡೆದ ಬಳಿಕ, ಅದೇನೆಂದರೆ ಅನ್ಯದೈವಕ್ಕೆರಗಿದಾತಂಗೆ ನಾಯಕ ನರಕ ತಪ್ಪದು ಎಂದಾತ ನಮ್ಮ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ನಿಜಶರಣನು.

೭. ವೀರಭದ್ರ, ಬಸವಣ್ಣ, ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನೆಂಬ ದೈವಂಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಕುಲದೈವಂಗಳೆಂದು ಹೇಳುವವರಿಗೆ, ಗುರುವಿಲ್ಲ, ಲಿಂಗವಿಲ್ಲ ಜಂಗಮವಿಲ್ಲ, ಪಾದೋದಕ ಪ್ರಸಾದವಿಲ್ಲ, ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗಮದೇವಾ

೮. ಪರ್ವತ ಮಲ್ಲಯ್ಯನ ಯಾತ್ರೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂಬರಯ್ಯ! ಅದೇನು ಕಾರಣವೆಂದಡೆ, ಗ್ರಂಥ॥ ಶ್ರೀಶೈಲಂ ಶಿಖರಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ। ಪುನ ರ್ಜನ್ಮ ನವಿದ್ಯತೆ॥ ಎಂದುದಾಗಿ. ಅಂತಪ್ಪ ಪರ್ವತ ಮಲ್ಲಯ್ಯನ ಶಿಖ ರವ ಕಂಡಾಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಮೋಕ್ಷವಹುದೆಂದು ಶೃತಿಪುರಾಣ ವಾಕ್ಯಂಗಳ ಕೇಳಬಲ್ಲಂಥ ಭಕ್ತಜನಂಗಳು ಉಳಿದಂಥ ಕೆಲ ಗಣಂಗಳು ಇಂತೀ ಸರ್ವರು ಕೂಡಿ ಸಾಲಕಡಮಾಡಿ ಹೊನ್ನ ತಂದು, ಒಂದೊತ್ತು ಬರಿ ಗಾಲಿಲಿ ನಡೆವುತ್ತ, ಆಸತ್ತು ಬೇಸತ್ತು, ಅಳಲಿ ಬಳಲಿ, "ಶಿವಶಿವಾ" "ಹರಹರಾ" ಎಂದು ಮಲ್ಲಯ್ಯನ ನೆನೆವುತ್ತ ಎಡವುತ್ತ ಮುಗ್ಗುತ್ತ "ನಿನ್ನ ಪಾದವ ಎಂದು ಕಂಡೇವು" ಎನ್ನುತ್ತ ಸಕಲ ಲೋಕಾದಿಲೋ ಕಂಗಳೆಲ್ಲ ಇಂತೀ ಪರಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಹರಯ್ಯ! ಇವರಿಗೆ ಮಲ್ಲಯ್ಯನ ದರು

ಶೆನವಿಲ್ಲ, ಅವನ ಶಿಖರವ ಕಾಣಬಾರದು ನೋಡೆಂದ ನಮ್ಮ ಶರಣ ಕಾಡಿನೊಳಗಾದ ಶಂಕರ ಪ್ರಿಯ ಚನ್ನಕದಂಬಲಿಂಗ ನಿರ್ಮಾಯ ಪ್ರಭುವೇ.

೯. ಬೆನಕನ ಹರನ ಮಗನೆಂಬ ಪಾತಕರು ನೀವು ಕೇಳಿರೋ, ಪಾರ್ವತಿ ಹರನಸತಿ ಎಂಬ ಶಿವದ್ರೋಹಿಗಳು ನೀವು ಕೇಳಿರೋ, ಸ್ವಾಮಿ ಕಾರ್ತಿಕ ಹರನ ಮಗನೆಂಬ ಲಿಂಗದ್ರೋಹಿಗಳು ನೀವು ಕೇಳಿರೋ, ಅಜಾತ ಪವಿತ್ರ ಪೂರ್ವಾಚಾರಿ ಸಂಗನಬಸವಣ್ಣನೊಬ್ಬನೇ.

೧೦. ಸತ್ತವರ ಸಮಾಧಿಯಲ್ಲಿ ತಡಿಯ ಕಟ್ಟಿಸಿ, ಹಿರಿಯರ ಗದ್ದುಗೆ ಎಂದು ಪೂಜಿಸುವವರು ಮಹೇಶ್ವರರಲ್ಲ. ಕಟ್ಟಿಗೆ ಹಾವಿಗೆ, ಬೆಳ್ಳಿಯ ಕಟ್ಟಿಗೆ, ಜಡೆಗಟ್ಟಿದ ಕೂದಲು ಹಿರಿಯರು ಎಂದು ಪೂಜಿಸುವವರು ಮಹೇಶ್ವರರಲ್ಲ. ಸತ್ತ ತಾಯಿ ತಂದೆಗಳ ಪೆಸರು ತಮ್ಮ ಪುತ್ರರಿಗೆ ಇಟ್ಟು ಪರರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರ ಹೆಸರೆಂದು ಪೇಳುವವರು ಮಹೇಶ್ವರರಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ಗಳಿಸಿಸ ಮಠಮಾನ್ಯವೆಂದು ಹೋರಾಡಿ, ತಳ್ಳಿ ತಗಾದಿ ಮಾಡಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹೊನ್ನ ಕೊಟ್ಟವರು ಮಹೇಶ್ವರರಲ್ಲ. ಇಂತವರು ಮಹೇಶ್ವರರೆಂದಡೆ ನಮ್ಮ ಶರಣರು ತಮ್ಮ ಪಾದರಕ್ಷೆಯಿಂದ ಹೊಡೆಯದೆ ಮಾಣ್ಬರೇ ಕಾಡಿನೊಳಗಾದ ಶಂಕರ ಪ್ರಿಯ ಚನ್ನಕದಂಬಲಿಂಗ ನಿರ್ಮಾಯ ಪ್ರಭುವೇ?

೧೧. ಅಯ್ಯಾ, ಸದಾಚಾರವೆಂದಡೆ ಗುರುಲಿಂಗ ಜಂಗಮದರ್ಶನೆ, ಪಾದೋದಕ ಪ್ರಸಾದಸೇವನೆ, ಪಂಚಾಕ್ಷರ ಷಡಕ್ಷರ ಸ್ತೋತ್ರ, ಚಿದ್ಘನ ಮಹಾಲಿಂಗ ಧ್ಯಾನ, ಪರದ್ರವ್ಯನಿರಸನ ಇಂತಿದು ಸತ್ಯವೆಂದು ಸದ್ಗುರು ಮುಖದಿಂ ತಿಳಿದು ಭಿನ್ನವಿಲ್ಲದೆ ಆಚರಿಸುವದಲ್ಲದೆ, ಶುದ್ಧಶೈವರ ಹಾಗೆ ನಂದಿ, ವೀರಭದ್ರ, ದೂರ್ಗಾ, ಪಾವುಗೆ, ಕಂಥೆ, ಕಮಂಡಲು, ಮತ್ತೆ ಲಿಂಗಗಳೆಂದು ಇದಿರಿಟ್ಟು ಪೂಜಿಸುವನ ಮನೆಯ ಪಾಕ ಅಮೇಧ್ಯ ಮಾಂಸ ಕಾಣಾ, ಕಲಿದೇವರದೇವಾ.

೧೨. ಕಾಳಿಕಾ, ಚಾಮುಂಡಿ, ಗಂಗೆ, ಗೌರಿ, ಬನಶಂಕರಿ, ಎಲ್ಲಿ, ಎಕ್ಕನಾದಿ, ಹುಲಿಗೆ, ಹೊಸೂರಿ, ಸತ್ತವರು, ಹೆತ್ತವರು, ಇಂತೀ ಹಲವು ಪಿಶಾಚಿಗಳ ಹೆಸರಿಂದ ಇದಿರಿಟ್ಟು ಆರಾಧಿಸಿ ಅವರ ನೈವೇದ್ಯವೆಂದು

ಶ್ರೀಗುರುಪಿತ್ತ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ತೋರಿ ಭುಂಜಿಸುವ ಶಿವದ್ರೋಹಿಗಳಿಗೆ, ಗುರುವಿಲ್ಲ, ಲಿಂಗವಿಲ್ಲ, ಜಂಗಮ ಪಾದೋದಕ ಪ್ರಸಾದವಿಲ್ಲ, ಕಾಣಾ ಸಂಗನಬಸವೇಶ್ವರಾ.

೧೩. ಸತ್ಯ ಸದ್ಗುರು ಕರುಣಿಸಿ ಕೊಟ್ಟ ನಿತ್ಯ ನಿಃಕಳಲಿಂಗವ ಕರಮನ ಭಾವದೊಳಗಿರಿಸಿ ಅರ್ಚಿಸಿ ನಿತ್ಯ ಭೋಗವ ಪಡೆಯಲರಿಯದೆ, ಗುರುಮಾರ್ಗಾಚಾರಕ್ಕೆ ಹೊರಗಾಗಿ, ಜಗದ ಜಡ ಕಲ್ಲು ಮಣ್ಣು ಮರ ಕಂಚು ಕಾಷ್ಠ ಒರಳು ಒನಕೆ ಪಶು ತಿಥಿ ವಾರ ನಕ್ಷತ್ರ ಹುಣ್ಣಿವೆ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳ ತಿಥಿ ಎಂದು ಪೂಜೆ ಮಾಡುವರ ಹಸ್ತ ಭವಿ. ಆ ಹಸ್ತದಿಂದ ಮಾಡಿದ ಪಾಕ ಭವಿ, ಆ ಪಾಕವ ಪರಶಿವ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಅರ್ಪಿಸಲಾಗದು. ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ, ಭವಿ ಹಸ್ತಕೃತಂ ಪಾಕಂ ಲಿಂಗ ನೈವೇದ್ಯ ಕಿಲ್ಬಿಷಂ॥ ಎಂದರಿದು ನಮ್ಮ ಕೂಡಲ ಸಂಗನಶರಣರು ಭವಿಪಾಕವ ಮುಟ್ಟದೆ, ಸರ್ವಮತದಿಂದ ಪದಾರ್ಥವಕೊಂಡು ಪಾದೋದಕದಿಂದ ಪವಿತ್ರತೆಯಿಂದ ಸ್ವಪಾಕವ ಮಾಡಿ. ಪರಮ ಇಷ್ಟ ಮಹಾಲಿಂಗವೇ ತಾವೆಂದರಿದು ಸುಖಿಸಿ ನಿಜೈಕ್ಯರಾದರು ನೋಡಾ, ಆಚಾರವೇ ಪ್ರಾಣವಾದ ರಾಮೇಶ್ವರಲಿಂಗದಲ್ಲಿ.

೧೪. ಭವಿತನಕ್ಕೆ ಹೇಸಿ ಭಕ್ತನಾದ ಬಳಿಕ, ಕೊರಳಿಗೆ ಕವಡೆಯ ಕಟ್ಟಿ ನಾಯಾಗಿ ಬೊಗಳುವದು ಅದಾವ ವಿಚಾರವಯ್ಯ? ಭವಿತನಕ್ಕೆ ಹೇಸಿ ಭಕ್ತ ಹುರಿ ಬೆನ್ನ ಶಿಡಿಬಾಯ ಬೀಗದಲ್ಲಿ ಹೋಗುವದು, ಅದಾವ ವಿಚಾರವಯ್ಯ? ಬೇವಿನ ಉಡುಗೆಯನುಟ್ಟು ಹಡಲಿಗೆಯ ಹೊತ್ತು 'ಉದೋ' ಎಂಬುವದು ಅದಾವ ವಿಚಾರವಯ್ಯ? ಇಂಥ ಭವಿಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಚರಿಸುವ ಶಿವದ್ರೋಹಿಗಳಿಗೆ ಲಿಂಗಧಾರಣ ಮಾಡುವನೊಬ್ಬ ಗುರುದ್ರೋಹಿ. ಅವರಿಗೆ ಚರಣೋದಕವ ಧರಿಸುವ, ವಿಭೂತಿ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಯ ಕೊಡುವನೊಬ್ಬ ಲಿಂಗದ್ರೋಹಿ. ಆವನು ಭಕ್ತನೆಂದು ಆವನ ಮನೆಯ ಹೊಕ್ಕು ಮಂತ್ರವ ಹೇಳಿ ಅನ್ನವ ತಿಂಬುವನೊಬ್ಬ ಜಂಗಮದ್ರೋಹಿ. ಇಂತೀ ನಾಲ್ವರಿಗೆ ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರರುಳ್ಳನ್ನಕ್ಕರ, ಎಕ್ಕಲ ಕುಂಡದಲ್ಲಿ ಇಕ್ಕದೇ ಮಾಣ್ಬನೇ ನಮ್ಮ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ?

೧೫. ಕಿಚ್ಚು ದೈವವೆಂದು ಹವಿಯ ನಿಕ್ಕುವ ಹಾರುವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಿಚ್ಚೆದ್ದು ಸುಡುವಾಗ, ಬಚ್ಚಲನೀರು ಬೀದಿಯ ಧೂಳವ ಹೊಯ್ದು,

ಬೊಬ್ಬಿಟ್ಟು, ಎಲ್ಲರ ಕರೆವರಯ್ಯ! ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವ, ವಂದನೆಯ ಮರೆದು ನಿಂದಿಸುತಲಿಪ್ಪರಯ್ಯ!

೧೬. ಮಾರಿಯ ಪೂಜಿಸಿ, ಮಸಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ಗೋರಿ ಗೊಳಿಸಿ, ಕುರಿಯ ಕೊರಳನೇ ಕೊಯ್ದುಂಬ, ಕ್ರೂರ ಕರ್ಮಿಗಳನವರ ಶಿವಭಕ್ತ ರೆನ್ನಬಹುದೇ? ಆರಯ್ಯದೆ, ಅವರ ಮನೆಯಲುಂಡ ಭಕ್ತ ಅಘೋರ ನರಕಕ್ಕಿಳಿವ ಕಾಣಾ ರಾಮನಾಥಾ.

೧೭. ಗಂಡನೆಂಜಲಿಗೆ ಹೇಸುವಳು ಮಿಂಡನೆಂಜಲ ತಿಂಬ ತೆರ ನೆಂತೆಂದರೆ, ಗುರುವಿನಲ್ಲಿ ಉಪದೇಶವಡೆದು, ಪ್ರಸಾದಕ್ಕೆ ಸೂತಕವ ಮಾಡುವ ಪಂಚಮಹಾಪಾತಕರು ನೀವು ಕೇಳಿ, ಭೋ. ಅಂಡದೊಳಗೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಎಲ್ಲವು ಗುರುವಿಂದಲಾಯಿತ್ತು. ಮತ್ತೆ ಮರಳಿ ಮಿಂಡ, ಮೈಲಾರ, ಬೀರ, ಭೈರವ, ಎಕ್ಕನಾದಿ, ಕುಕ್ಕನೂರ ಬಸದಿ, ಕೇತ, ಧೂಳನೆಂಬ ಕಾಳುದೈವಕ್ಕೆರಗಿ, ನಾನು ಶಿವಭಕ್ತನೆನಿಸಿಕೊಂಬ ಚಂಡಿ ನಾಯಿಗಳ ಕಂಡು, ಎನ್ನಮನ ಹೇಸಿತ್ತು ಕಾಣಾ ಕಲಿದೇವರದೇವಾ.

೧೮. ತದ್ದು, ತುರಿ, ತಲೆ ಬೇನೆ, ಮೈಕೆಟ್ಟು, ಸೀತ, ವಾತ, ಬಹುಜ್ವರ, ಹೊಟ್ಟೆಬೇನೆ, ಕೆಟ್ಟಹುಣ್ಣು. ಮೊದಲಾದ ಇಂತೀ ಮುನ್ನೂ ರರುವತ್ತು ವ್ಯಾಧಿಯನು ಶಿವನು ಹರಿಯಬಿಟ್ಟು ನೋಡುವ. ಇದೆಲ್ಲವು ಶಿವನ ಕರುಣವಾದಲ್ಲದೆ ಪೋಗವು. ಲೋಕದ ಬುದ್ಧಿಗೇಡಿ ಮನುಜ ರೆಲ್ಲರು, ಶುದ್ಧಚಿತ್ತವುಳ್ಳ ಜಂಗಮಲಿಂಗದ ಮಾತ ಕೇಳದೆ, ಅದ್ದನ ಜೋಳ, ಅರೆಮಾನ ಎಣ್ಣೆಯಕೊಂಡು, ಮಾಟಗಾತಿಯ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ, ಅವಳು ಹೇಳಿದ ತಾತಿಭೂತದ ಕೋಟಲೆಗೊಳಗಾಗಿ ಕೈಕೊಂಡು ಬಂದು, ಅವಕ್ಕೆ ಊಟವನಿಕ್ಕಿ, ಮಿಕ್ಕಕೂಳ ತಮ್ಮ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ತೋರುವ ಲಿಂಗ ದ್ರೋಹಿಯ ಮಾತ ಕೇಳಲಾಗದು ಕಲಿದೇವರ ದೇವಯ್ಯ.

೧೯. ನಿಜಗಂಡನ ಸಂಗವನೊಲ್ಲದೆ ಭುಜಗರ ಸಂಗವ ಮಾಡುವ ಬಾಜಾರಿ ತೊತ್ತಿಗೆಲ್ಲಿಯದೋ ನಿಜ ಮುತ್ತೈದಿತನ? ತ್ರಿಜಗವಂದಿತ ಲಿಂಗವ ಕರಕಮಲದಲ್ಲಿ ಪಿಡಿಕೊಂಡಿರ್ದ ಬಳಿಕ, ಅಲ್ಲಿ ನಂಬಿ ಪೂಜಿಸಿ, ಫಲಪದವಿಯ ಮುಕ್ತಿಯ ಪಡೆಯಲರಿಯದೆ, ಲೋಕದ ಗಜಿಬಿಜಿ ದೈವಂ ಗಳಿಗೆರಗುವ ಕುನ್ನಿಮಾನುವರ ಕಂಡರೆ, ಯಮನು ಜಿಗಿದೆಳೆದೊಯ್ದು ಕೊಲ್ಲದಿಪ್ಪನೇ? ಹಾಗೇ ಸಾಯಲೆಂದಾತ, ನಮ್ಮ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡ ಯ್ಯನು.

೨೦. ಒಂದು ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಕಲ್ಲದೇವರ ಮಾಡಿ ಪೂಜಿಸಿ, ಜೋಗಿಜಂಗಮಗೊರವನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದೆ. ಒಂದು ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಕಟ್ಟಿಗೆ ದೇವರ ಮಾಡಿ ಪೂಜಿಸಿ ಬಡಿಗಕಂಬರನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದೆ. ಒಂದು ಜನ್ಮ ದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಮಣ್ಣದೇವರ ಮಾಡಿ ಪೂಜಿಸಿ ತಳವರನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದೆ. ಒಂದು ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ನೀರ ದೇವರ ಮಾಡಿ ಪೂಜೆಯ ಮಾಡಿ, ವಿಪ್ರನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದೆ. ಒಂದು ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಬೆಂಕಿ ದೇವರ ಮಾಡಿ ಪೂಜಿಸಿ ವಿಪ್ರಾಚಾರ್ಯನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದೆ. ಇಂತಿವೆಲ್ಲವನು ನೀನೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಪೂಜಿಸಿದಲ್ಲಿ ಇಂತೀ ಭವದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹುಟ್ಟಿದೆ. ಇಂತೀ ಜಡಸ್ವರೂಪ ನೀನಲ್ಲ. ನೀನು ನಿರಾಳ ನಿಃಶೂನ್ಯನಿರಾಕಾರನೆಂದು ಎನ್ನ ಕರಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ಅರಿದು ಪೂಜಿಸಿ ಸಕಲ ಕುಲದವರಿಗೆ ಹೊರಗಾಗಿ ಕುಲ ಗೆಟ್ಟ ನಾನಾವ ಜನ್ಮಕ್ಕೆ ಹೋದೆನೆಂದರಿಯೆನಯ್ಯ ಕಾಡಿನೊಳಗಾದ ಶಂಕರಪ್ರಿಯ ಚನ್ನಕದಂಬಲಿಂಗನಿರ್ಮಾಯಪ್ರಭುವೇ.

---

೪. ತೀರ್ಥ ಯಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಡ.

೧. ಒಬ್ಬರ ಮನವ ನೋಯಿಸಿ, ಒಬ್ಬರ ಮನೆಯ ಘಾತವ ಮಾಡಿ, ಗಂಗೆಯ ಮುಳುಗಿದರೆ ಆಗುವದೇನಯ್ಯ? ಚಂದ್ರನು ಗಂಗೆಯ ತಡಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೇನು, ಕಲಂಕ ಬಿಡದಾಯಿತಯ್ಯ? ಅದು ಕಾರಣ, ಮನವ ನೋಯಿಸದವನೇ ಘಾತವ ಮಾಡದವನೇ ಪರಮಪಾವನ ನೋಡಾ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೨. ಗಂಗೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಬಂದವರೆಲ್ಲ ಪಾಪವ ಮಾಡಿ ಸತ್ತರೆ, ಅವರಿಗೆ ಪುಣ್ಯದ ಪದವಿ ಉಂಟಾದರೆ, ಗಂಗೆ ಘನವೆಂಬೆನು. ಅಲ್ಲದೆ ಮುಳುಗಿ ಪಾಪವ ಮಾಡದೆ ಸತ್ತು ಹೋದರೆ, ಪುಣ್ಯದ ಪದವಿ ಅವ ರಿಗುಂಟಾದರೆ, ಘನವೆಂಬೆನು ಕಪಿಲಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೩. ಗಂಗೆಯೇ ಘನ, ಮುಟ್ಟಿದ ಪ್ರಾಣಿಗಳೆಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳೆಂದರೆ, ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಗಂಗೆಯ ಸಂಚಾರ ಸಾವಿರಾರು ಗಾವುದ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಅನಂತನಂತ. ಇಷ್ಟು ಜೀವಿಗಳೆಲ್ಲ ದೇವರಾದರೆ, ಸ್ವರ್ಗ

ದಲ್ಲಿ ನಿಯಮಿತ ದೇವತೆಗಳೆಂಬುದು ಅಪ್ರಸಿದ್ಧ ನೋಡಾ, ಕಪಿಲಸಿದ್ಧ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೪. ಶರಣರ ಸದಾಚರಣೆಗೆ ನದಿ ಕೂಪಂಗಳಿಲ್ಲವೋ. ಹಳ್ಳ ಹೊಂಡಂಗಳಿಲ್ಲವೋ. ಕೆರೆ ಒರತೆಗಳಿಲ್ಲವೋ. ನಾ ಮಾಡಿದೆನೆಂಬುದು ಮನದ ತಾಮಸ. ಇಂತಪ್ಪ ಮನದ ತಾಮಸ, ಕಪಿಲಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ, ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣನಿಂದಲೇ ಕಳೆದೆನು, ಕೇಳಾ.

೫. ನೀರ ಕಂಡಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುವರಯ್ಯ! ಮರನ ಕಂಡಲ್ಲಿ ಸುತ್ತುವರಯ್ಯ! ಬತ್ತುವ ಜಲವ ಒಣಗುವ ಮರನ ನೆಚ್ಚಿದವರು ನಿಮ್ಮನೆತ್ತ ಬಲ್ಲರು ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ?

೬. ನಿಮ್ಮನರಿಯದ ಕಾರಣ, ಕಯ್ಯಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲು. ನಿಮಗೆರಗದ ಕಾರಣ ಕೊರಳಲ್ಲಿ ನೇಣು. ಹಿಂಡಲೇಕೋ? ತೊಳೆಯಲೇಕೋ? ಮುಳುಗಿ ಮುಳುಗಿ ಮೂಗ ಹಿಡಿಯಲೇಕೋ? ಕೂಡಲಸಂಗನಶರಣರಲ್ಲಿ ಡೋಹರಕಕ್ಕಯ್ಯನಾವ ತೊರೆಯಲ್ಲಿ ಮಿಂದ?

೭. ಅಷ್ಟಾ ಷಷ್ಟಿಕೋಟಿ ತೀರ್ಥವ ಮಿಂದರಿಲ್ಲ, ಕಾಣಿರಣ್ಣಾ. ಲಕ್ಷಾಲಕ್ಷಕೋಟಿ ಜಪವ ನೆಣಿಸಿ, ಧ್ಯಾನ, ಮೌನ, ಹೋಮ, ನೇಮ ಅನುಷ್ಠಾನವ ಮಾಡಿದರಿಲ್ಲ, ಕಾಣಿರಣ್ಣಾ. ನೂರಿಪ್ಪತ್ತು ವೇಳೆ ಭೂಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಯ ಮಾಡಿದರಿಲ್ಲ, ಕಾಣಿರಣ್ಣಾ. ಕಾಶಿ, ಕೇದಾರ, ಶ್ರೀಶೈಲ, ಶಿವಗಂಗೆಗೆ ಹೋದರಿಲ್ಲ, ಕಾಣಿರಣ್ಣಾ. ಇವು ಎಲ್ಲ ಬರಿಯ ಭ್ರಾಂತಿ, ಕೇಳಿರಣ್ಣಾ. ಇಪ್ಪ ಠಾವು ಹೇಳಿಹೆ, ಕೇಳಿರಣ್ಣಾ. ಶ್ರೀಗುರು ಕರುಣದಿಂದೆ, ಬಿಜಯಂಗೈಸಿ ಕೊಟ್ಟ ಪರಮಲಿಂಗ ತನ್ನ ಕರದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಪ್ಪುದಯ್ಯ. ಹಲವು ಕಡೆಗೆ ಹೋಹ ಮನನ ಧ್ಯಾನವೆಂಬ ಹಸ್ತದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು, ಆ ಲಿಂಗದ ಗೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ, ನೆರೆಯ ಬಲ್ಲರೆ, ಅಲ್ಲಿಪ್ಪನು ಶಂಭು ಪರಮೇಶ್ವರನು. ಇದೇ ನಿಶ್ಚಯ, ಉಳಿದುದೆಲ್ಲ ಹುಸಿ, ಕಂಡೆಯಾ, ಮಹಾಲಿಂಗಗುರುಶಿವಸಿದ್ಧೇಶ್ವರಪ್ರಭುವೇ.

೮. ಜಂಬೂದ್ವೀಪವನೆಲ್ಲ ತಿರಿಗಿದಡೇನು? ಜಂಬುಕ ಶಂಭು ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರಗಪ್ಪುದೇ? ಕುಂಭಿನಿಯ ತಿರುಗಿ, ಕೋಟಿ ತೀರ್ಥವ ಮಿಂದಡೇನು? ಶಂಭು, ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸ್ವಯವಾಗದವನು ಕುಂಭಿನಿಯ ತಿರುಗಿದ ಡೊಂಬನಂತೆ ಕಾಣಾ, ರಾಮನಾಥಾ.

೯. ಸುತ್ತಿ ಸುತ್ತಿ ಬಂದಡಿಲ್ಲ. ಲಕ್ಷಗಂಗೆಯ ಮಿಂದಡಿಲ್ಲ. ತುಟ್ಟ ತುದಿಯ ಮೇರುಗಿರಿಯ ಮೆಟ್ಟಿ ಕೂಗಿದಡಿಲ್ಲ. ನಿತ್ಯ ನೇಮದಿಂದ ತನು ಮುಟ್ಟಿಕೊಂಡಡಿಲ್ಲ. ನಿಚ್ಚಕ್ಕೆ ಮನವನಂದಂದಿಂಗೆ ಅತ್ತಿತ್ತ ಹರಿಯಲೀಯದೆ ಚಿತ್ತದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಬಲ್ಲಡೆ, ಬಚ್ಚಬರಿಯ ಬೆಳಗು ಗುಹೇಶ್ವರಲಿಂಗವು.

೧೦. ಕಾಶಿ, ರಾಮೇಶ್ವರ, ಕೇದಾರ, ಗೋಕರ್ಣ, ಶ್ರೀಶೈಲ, ಹಂಪೆ, ಅಮರಗುಂಡ, ಕಲ್ಯಾಣ, ಸೊನ್ನಲಾಪುರ, ಗಯಾ, ಪ್ರಯಾಗ, ಕೊಲ್ಲಿಪಾಕಿ, ಗಂಗಾಕ್ಷೇತ್ರ, ಶಿವಗಂಗೆ, ನಂಜಿನಗೂಡು, ಉಳುವೆ, ಶಂಭುಲಿಂಗಪರ್ವತ, ಕುಂಭಕೋಣ, ಕಂಚಿ, ಕಾಳಹಸ್ತಿ, ನವನಂದಿಮಂಡಲ, ಕುಮಾರಪರ್ವತ ಮೊದಲಾದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ, ಕುಂತಳದೇಶ ಮೊದಲಾದ ಐವತ್ತಾರು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಭ್ರಾಂತಿಯಿಂದ ಕಲ್ಲು ಮುಳ್ಳು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ತಿರುತಿರುಗಿ ಸದ್ಭಕ್ತಿಯ ಮಾಡದೆ ಕೆಟ್ಟಿತಯ್ಯಾ, ಮದಿಂದ್ರಿಯ. ಇಂತು ಕೆಡೆಗುಡದೆ ನಿಮ್ಮ ಸದ್ಭಕ್ತ ಹರಳಯ್ಯಗಳ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲವ ಕಾಯ್ವಂತೆ ಮಾಡಯ್ಯ, ಶ್ರೀಗುರುಲಿಂಗಜಂಗಮವೇ.

೧೧. ಕಾಶೀಯಾತ್ರೆಗೆ ಹೋದೆನೆಂಬ ವೇಶಿಗಳ ಮಾತು ಕೇಳಲಾಗದು. ಕೇದಾರಕ್ಕೆ ಹೋದೆನೆಂಬ ಹೇಸಿ ಹೀನರ ನುಡಿಯ ಲಾಲಿಸಲಾಗದು. ಸೇತುಬಂಧ ರಾಮೇಶ್ವರಕ್ಕೆ ಹೋದೆನೆಂಬ ಸರ್ವ ಹೀನರ ಮುಖವ ನೋಡಲಾಗದು. ಪರ್ವತಕ್ಕೆ ಹೋದೆನೆಂಬ ಪಂಚಮಹಾಪಾತಕರ ಮುಖವ ನೋಡಲಾಗದು. ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ, ಕಾಯವೇ ಕಾಶಿ, ಒಡಲೇ ಕೇದಾರ, ಮಾಡಿ ನೀಡುವ ಹಸ್ತವೇ ಸೇತುಬಂಧ, ರಾಮೇಶ್ವರ, ಮಹಾಲಿಂಗವ ಹೊತ್ತಿರುವ ಶಿರಸ್ಸೇ ಶ್ರೀಶೈಲಪರ್ವತ ನೋಡಾ. ಇಂತಿವನರಿಯದೆ, ಪರ್ವತಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಪಾತಾಳಗಂಗೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಮುಳುಗಿ, ತಲೆಯ ಬೋಳಿಸಿಕೊಂಡು, ಗಂಗೆಯೊಳು ಕೋಣನ ಹಾಗೆ ನೈಗೆಟ್ಟು ಫಕ್ಕನೇ ಮುಳುಗಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಂದು ಅನ್ನ ವಸ್ತ್ರ ಕುಸುಮವಂ ಕೊಟ್ಟು ಪಾಪ ಹೋಯಿತ್ತೆಂದು ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಂದು ಲಿಂಗವಡಿಗಡಿಗೆ ಹೊಯ್ದು, ಬಾರದ ಪಾಪವ ತಾವಾಗ ಬರಿಸಿಕೊಂಡು, ತಗರ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವರಯ್ಯ. ಕೋಲು ಬುಟ್ಟಿಯಂ ಕೊಟ್ಟು, ಅಟ್ಟಸಿ ಬಿಟ್ಟ ಬಳಿಕ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಂದವರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿದ್ದವರು ಹೋಗಿ ಇದಿರುಗೊಂಡು, ಕರೆತರುವದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಮೂಳಹೊಲೆಯರಿರಾ, ನೀವು ಕೇಳಿರೋ, ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ, ಶ್ರೀಮಹಾಪರ್ವತಕ್ಕೆ ಹೋದವರು ತಿರುಗಿ ಬಪ್ಪರೇ?

ಮೇರುಪರ್ವತಕ್ಕೆ ಹೋದವರು ಮರಳಿ ಬಪ್ಪರೇ? ಛೀ ಛೀ ಮೂಳ ದಿಂಡೆಯರಿರಾ, ನೀವು ನೀಳ ಹೊಲೆಯರೆಂದಾತ ನಮ್ಮ ದಿಟ್ಟ ವೀರಾದಿ ವೀರ ಅಂಬಿಗರಚೌಡಯ್ಯ.

೧೨. ಭಕ್ತರ ಮನೆಯ ಅಂಗಣ ವಾರಣಾಸಿ ಎಂಬುದು ಹುಸಿಯೇ? ಭಕ್ತರ ಮನೆಯ ಅಂಗಣದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟಾಷಷ್ಟಿ ತೀರ್ಥಂಗಳು ನೆಲಸಿಪ್ಪವಾಗಿ. ಸುತ್ತಿದಡೆ ಶ್ರೀಶೈಲ. ಕೆಲಬಲದಲ್ಲಿ ಕೇದಾರ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಗೆ ಶ್ರೀವಾರಣಾಸಿ. ವಿರಕ್ತಿ ಬೀಡಾಗಿ, ಭಕ್ತಿ ಮೊಳೆಯಾಗಿ, ಎನ್ನ ದೇವ ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಯ್ಯ. ನಿಮ್ಮ ಭಕ್ತರ ಮನೆಯ ಅಂಗಣ ವಾರಣಾಸಿಗಿಂದಲಧಿಕ.

೧೩. ಅಡಿಗಡಿಗೆ ಸ್ಥಾನನಿಧಿ. ಅಡಿಗಡಿಗೆ ದಿವ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರ. ಅಡಿಗಡಿಗೆ ನಿಧಿನಿಧಾನ ನೋಡಯ್ಯ. ಸುತ್ತಿ ಬರೆ ವಾರಣಾಸಿ. ಆತನಿರುವೇ ಅವಿಮುಕ್ತ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಕೂಡಲಸಂಗನ ಶರಣ ಸ್ವತಂತ್ರನಾಗಿ.

೧೪. ನಿಶ್ಚಲ ಶರಣನ ಅಂಗಣದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟಾಷಷ್ಟಿ ತೀರ್ಥಂಗಳು ನೆಲಸಿರ್ಪವಯ್ಯ! ನೀನು ಇನಿಸುವೆರಸಿ ಒಲಿದಲ್ಲಿ ನೆಲಸಿರ್ಪವಯ್ಯ. ಕಪಿಲಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿನಾಥಯ್ಯ.

೧೫. ವಾರಣಾಸಿ ಅವಿಮುಕ್ತ ಇಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾನೆ. ಹಿಮದ ಕೇದಾರ ವಿರೂಪಾಕ್ಷ ಇಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾನೆ. ಗೋಕರ್ಣ, ಸೇತುರಾಮೇಶ್ವರ ಇಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾನೆ. ಶ್ರೀಶೈಲಮಲ್ಲಿನಾಥ ಇಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾನೆ. ಸಕಲ ಲೋಕ ಪುಣ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದಿವೆ. ಸಕಳಲಿಂಗ ಉಳಿಯುಮೇಶ್ವರನಿಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದಾನೆ.

೧೬. ಚಿತ್‌ಸ್ವರೂಪವಾಗಿ ತನ್ನೊಳಗೆ ತೀರ್ಥ ಚಿತ್‌ಪ್ರಕಾಶವಾಗಿಹುದು ನೋಡಾ. ತೀರ್ಥವನರಿಯದೆ ಹೊರಗೆ ಹರಿವ ನೀರ ತೀರ್ಥವೆಂದು ಹೋಗುವನು ನೋಡಾ. ಶುದ್ಧಪ್ರಕಾಶವಾಗಿಹ ತೀರ್ಥವನರಿಯದೆ ಹರಿವ ನೀರ ತೀರ್ಥವೆಂದು ಹೋಗುವ ಭವಬಾರಿಗಳಿಗೆ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಜನನ ಮರಣ ಬಿಡದು ನೋಡಾ ಅಪ್ರಮಾಣ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೧೭. ಆ ತೀರ್ಥ ಸೂರ್ಯಪ್ರಭೆಗೂ ಬತ್ತಲೀಯ್ಯವಾಗದು. ಜ್ವಾಲಾಗ್ನಿ ಉಷ್ಣಕ್ಕೂ ಬತ್ತಲೀಯ್ಯವಾಗದು. ಗಾಳಿ ಬೀಸಿದಡೂ ಅಲ್ಲಾಡದು. ತೆರೆನೊರೆಗಳಿಲ್ಲ ಹುಳಗಳಿಲ್ಲ. ಆಕಾಶದಲ್ಲಿದ್ದು ಬಾಹ ಮಳೆ

ಇಲ್ಲ. ಪೃಥ್ವಿ, ಅಪ್ಪು, ತೇಜ, ವಾಯು, ಆಕಾಶಲಯವಾದರೂ ಲಯ ವಿಲ್ಲ. ಆ ತೀರ್ಥಕ್ಕೆ ಅಂಥ ಚಿತ್‌ಪ್ರಕಾಶ ತೀರ್ಥವ ಮಹಾಶರಣ ಬಲ್ಲನಲ್ಲದೆ ಮಿಕ್ಕಿನ ಭವಭಾರಿಗಳೆತ್ತ ಬಲ್ಲರು ನೋಡಾ ಅಪ್ರಮಾಣ ಕೂಡ ಲಸಂಗಮದೇವಾ.

ಲಿಂಗ ಹೋದರೆ ಆತ್ಮಘಾತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಡ.

೧. ಪ್ರತಿ ಇಲ್ಲದ ಲಿಂಗವು ಭಿನ್ನವಾಯಿತ್ತೆಂದು ತನುವಿನ ಮೇಲೆ ಶಸ್ತ್ರವನಿಕ್ಕಿಕೊಂಡು ಆತ್ಮಘಾತಕವ ಮಾಡಿಕೊಂಬ ದ್ರೋಹಿಯ ಮುಖವ ನೋಡಲಾಗದು. ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ, ಮಂತ್ರ ಭಿನ್ನವಿಲ್ಲವಾಗಿ ಪೂಜೆ ಭಿನ್ನವಿಲ್ಲ. ಮಹಾ ಬಯಲೊಳಗಣ ಪ್ರಸಾದದ ಸಂಚವನರಿಯದೆ, ಆತ್ಮ ಘಾತಕವ ಮಾಡುವ ನರಕಿಗಳನೇನೆಂಬೆನಯ್ಯ ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗಮ ದೇವಾ.

೨. ಮಂತ್ರ ಭಿನ್ನವಾಯಿತ್ತೆಂದು ಕಂಥೆಯ ಬಿಡುವರೇ ಅರಿವುಳ್ಳ ವರು? ಅದು ದ್ವೇಷವಲ್ಲದೆ ಅರಿವಿಂಗೆ ಸಂಬಂಧವಲ್ಲ. ಮಂತ್ರ ಮಧ್ಯೆ ಭವೇಲ್ಲಿಂಗಂ। ಲಿಂಗಮಧ್ಯೆ ಭವೇನ್ಮಂತ್ರಂ॥ ಮಂತ್ರ ಲಿಂಗದ್ವಯೋರೈಕ್ಯಂ ಇಷ್ಟಲಿಂಗಂತು ಶಾಂಕರೀ॥ ಎಂದುದಾಗಿ, ಆ ಮಂತ್ರ ಸರ್ವಾಧಾರ, ಸರ್ವಾ ತ್ಮಬೀಜವೆಂದರಿಯದ ಈ ಭಾಷೆಹೀನರಿಗೇಕೆ ಶಂಭುಜಕ್ಕೇಶ್ವರಾ?

೩. ಗುರು ಕಾರುಣ್ಯವುಳ್ಳ ಸದ್ಭಕ್ತನ ಲಿಂಗ ಓಸರಿಸಿದೊಡೆ, ವ್ರತ ಗೇಡಿ, ಎಂದು ಕಳೆಯಬಾರದು, ಕೊಲ್ಲಬಾರದು, ಮುಂದೆ ಗುರುಕಾರುಣ್ಯ ಮುಂಟಾಗಿ. ಸಾಕ್ಷಿ॥ ಶುಭ್ರ ಸುಲಭ ಶುದ್ಧಂ ಸಹಸ್ರಜಿತ್ ಪಾವನೇ॥ ಎಂದುದಾಗಿ, ಮತ್ತೆ ಸಾಕ್ಷಿ॥ ಅಲಿಂಗಿ ಲಿಂಗರೂಪೇಣ ಯೋ ಲಿಂಗ ಮುಪ ಜೀವಿತಃ॥ ಸಪಶ್ಯತಿ ಮಹಾಘೋರೆ ನರಕೆ ಕಾಲ ಮಕ್ಷಯಂ॥ ಎಂದು ದಾಗಿ, ಶಸ್ತ್ರ, ಸಮಾಧಿ, ಜಲ, ತಾಡನ, ದಿಗ್ಬಲಿ, ದಹನ, ಈ ಆರ ರಲ್ಲಿ ಸತ್ತರೆ, ಅಘೋರ ನರಕದಲ್ಲಿಕ್ಕುವ ನಮ್ಮ ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗಮ ದೇವಾ.

೪. ಲಿಂಗ ಬಿದ್ದರೆ ಸಮಾಧಿಯ ಕೊಂಡೆನೆಂಬರಿ, ಗುರು ಸತ್ತ ರೇಕೆ ಸಮಾಧಿಯ ಕೊಳ್ಳಿರಣ್ಣಾ? ಬಲ್ಲರೇ ಹೇಳಿ. ಅರಿಯದಿದ್ದರೆ ಕೇಳಿ.

ಪೃಥ್ವಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಕಣಿಯನೇ ತಂದು, ಅಷ್ಟತನುವಿನ ಕಯ್ಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಲು, ಇದು ಮುಟ್ಟಿ ಪೂಜಿಸಲಿಕ್ಕೆ ನಾ ಹ್ಯಾಗೆ ಪೂಜಿಸಲಯ್ಯ? ಲಿಂಗ ಮೂವರಿಗೆ ಹುಟ್ಟಿತು. ಪೃಥ್ವಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಲೆಯಾಯಿತ್ತು. ಬಿನ್ನಾಣ ಕಯ್ಯಲ್ಲಿ ರೂಪಾಯಿತ್ತು. ಗುರುವಿನ ಕಯ್ಯಲ್ಲಿ ಮೋಕ್ಷವಾಯಿತ್ತು. ಈ ಲಿಂಗ ಬೀಳಬಲ್ಲುದೇ? ಪೃಥ್ವಿ ತಾಳಬಲ್ಲುದೇ? ಲಿಂಗ ಬಿದ್ದಿತೆಂದು, ಷೋಡಶೋಪಚಾರವ ಮಾಡಲಾಗದು, ಲಿಂಗದಗೂಡ ಸಮಾಧಿಯು ಕೊಂಡೆನೆಂತೆಂಬ ಭಕ್ತರಿಗೆ ನಾಯಕ ನರಕ ತಪ್ಪದೆಂದಾತ, ನಿಷ್ಕಳಂಕ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಪ್ರಭುವೇ.

೫. ದೇವರು ಬಿದ್ದರು, ದೇವರು ಬಿದ್ದರು, ಎಂದು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕೂಡ ಸಾಯಬೇಕೆಂಬಿರಿ. ಅದಾವಾಗ ಬಿದ್ದಿತ್ತೆಂದರಿಯಿರಿ. ಅದಾವಾಗ ಇದ್ದಿತ್ತು, ಅದಾವಾಗ ಬಿದ್ದಿತ್ತೆಂಬುವದು ನೀವು ಬಲ್ಲರೆ ಹೇಳಿರೇ. ಸಾಕ್ಷಿ। ಅದೃಶ್ಯಂ ಭಾವನಾನಾಸ್ತಿ ದೃಶ್ಯೈಮೇವ ವಿನಶ್ಯತಿ। ಅವರ್ಣಮಕ್ಷರಂ ಬ್ರಹ್ಮ ತಥ್ಯಾಯಂ ಜವಿಯೋಗಿನಾಂ॥ ಇದು ಕಾರಣ ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗಯ್ಯ, ನಿಮ್ಮನರಿಯದಾಗ ಬಿದ್ದಿತ್ತು, ಮರೆದಾಗ ಬಿದ್ದಿತ್ತು.

೬. ಸೃಷ್ಟಿಯ ಮೇಲಣ ಕಣಿಯ ತಂದು, ಇಷ್ಟಲಿಂಗವೆಂದು ಮಾಡಿ, ಅಷ್ಟತನುವಿನ ಕಯ್ಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು, ಆ ಅಷ್ಟತನುವಿನ ಕಯ್ಯ ತಪ್ಪಿ, ಸೃಷ್ಟಿಯ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿತೆಂದು, ಮೆಟ್ಟಿ ಮೆಟ್ಟಿ ಹೂಳಿಸಿಕೊಂಬ ಗುರುದ್ರೋಹಿಗಳ ಮುಖವ ನೋಡಲಾಗದು. ಅವರ ನುಡಿಯ ಕೇಳಲಾಗದು. ಇದಕ್ಕೆ ದೃಷ್ಟಾಂತ. ಗಾರುಡಪುರಾಣೇ:— ಲಿಂಗಮಧ್ಯೆ ಜಗತ್ಸರ್ವಂ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯೆ ಸಚರಾಚರಂ। ಲಿಂಗಬಾಹ್ಯ ಪರಂ ನಾಸ್ತಿ ತಸ್ಮೈ ಶ್ರೀಗುರುವೇನಮಃ। "ಲಿಂಗಂ ಪ್ರಪೂಜಯೆತ್" ಇಂತೆಂದುದಾಗಿ, ಇಷ್ಟಲಿಂಗ ಬಿದ್ದರೆ, ಆಚಾರಲಿಂಗ ಬಿದ್ದಿತೇ? ಆಚಾರಲಿಂಗ ಬಿದ್ದರೆ, ಗುರುಲಿಂಗ ಬಿದ್ದಿತೇ? ಗುರುಲಿಂಗ ಬಿದ್ದರೆ, ಶಿವಲಿಂಗ ಬಿದ್ದಿತೇ? ಶಿವಲಿಂಗ ಬಿದ್ದರೆ, ಜಂಗಮಲಿಂಗ ಬಿದ್ದಿತೇ? ಜಂಗಮಲಿಂಗ ಬಿದ್ದರೆ, ಪ್ರಸಾದಲಿಂಗ ಬಿದ್ದಿತೇ? ಪ್ರಸಾದಲಿಂಗ ಬಿದ್ದರೆ, ಮಹಾಲಿಂಗ ಬಿದ್ದಿತೇ? ಅಕಟಕಟ, ಷಡ್ವಿಧಲಿಂಗದ ಭೇದವನರಿಯದೆ, ಕೆಟ್ಟ ಕೇಡ ನೋಡಾ. ಅಭ್ಯಾಸವ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ, ಕೋಲು ಬಿದ್ದರೆ, ತನ್ನ ತಾನೇ ಇರಿದುಕೊಂಡು ಸಾಯಬಹುದೇ? ಆ ಕೋಲಿನಲ್ಲಿ ಗರಡಿಯ ಮನೆಯನೇ ಹೊಕ್ಕು, ಅಭ್ಯಾಸವ ಮಾಡಿ, ಸುರಗಿಯ ಮೊನೆಯನೇ ಗೆಲಿಯಬೇಕಲ್ಲದೆ? ಇದುಕಾರಣ, ಜಲ, ಅಗ್ನಿ,

ಸೇಣು, ವಿಷ, ಅಸಿಪತ್ರ, ಸಮಾಧಿ, ಇಂತಿದರಿಂದ ಪ್ರಾಣಹಿಂಸೆಯ ಮಾಡುವದು, ಅವರಿಗೆ ಅಘೋರನರಕದಲ್ಲಿ ಎದ್ದೆದ್ದಿಕ್ಕುವ ನಮ್ಮ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಸಂಗಮದೇವಾ.

೭. ಅಂಗದ ಮೇಲಣ ಲಿಂಗ ಹಿಂಗಿತೆಂದು ಆತ್ಮಘಾತಕವ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಅಜ್ಞಾನಿಗಳು ನೀವು ಕೇಳಿರೋ. ಅಂಗವಾವುದು ಎಂದರಿ ಯರಿ, ಲಿಂಗವಾವುದು ಎಂದರಿಯಿರಿ. ಅಂಗವೆಂದಡೆ ಆತ್ಮನು, ಲಿಂಗವೆಂ ದಡೆ ಸತ್ತು. ಈ ಎರಡರ ಸಂಬಂಧದ ಸಂಚವನರಿಯದೆ, ಅಂಗದ ಮೇಲಣ ಲಿಂಗಹಿಂಗಿತೆಂಬವರಿಗೆ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗ ನಾಸ್ತಿ. ಪ್ರಾಣಲಿಂಗವಿಲ್ಲದವರಿಗೆ ಪ್ರಸಾದವೆಲ್ಲಿಯದೋ? ಆ ಪ್ರಸಾದವಿಲ್ಲದವರಿಗೆ ಮುಕ್ತಿ ಎಲ್ಲಿಯದೋ, ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗಮದೇವಾ?

೮. ಇಷ್ಟಲಿಂಗ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗವೆಂಬ ಕಷ್ಟವೆಲ್ಲಿಯದೋ? ಇಷ್ಟ ಲಿಂಗ ಹೋದಡೆ, ಪ್ರಾಣಲಿಂಗ ಹೋಗದು ನೋಡಾ. ಇಷ್ಟಲಿಂಗ ಪ್ರಾಣ ಲಿಂಗವೆಂಬ ಭೇದವನು ಗುಹೇಶ್ವರಾ, ನಿಮ್ಮ ಶರಣಬಲ್ಲ.

೯. ವ್ರತಗೇಡಿ, ವ್ರತಗೇಡಿ, ಎಂಬುವ ತಾನೇ ವ್ರತಗೇಡಿ. ವ್ರತ ಗೆಡಲಿಕ್ಕೇನು ಹಾಲಂಬಿಲವೇ? ವ್ರತಗೆಟ್ಟ ಬಳಿಕ, ಘಟ ಉಳಿಯಬಲ್ಲುದೇ? ಕಾಯದೊಳಗೆ ಜೀವವುಳ್ಳನ್ನಕ್ಕರ, ಅದೇ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗವು, ಕಾಣಾ ಗುಹೇ ಶ್ವರಾ.

ಅರ್ಥ:—ಕಾಯವೇ ಭಕ್ತ, ಪ್ರಾಣವೇ ಲಿಂಗವಾಗಿರ್ಪ ಭೇದವನರಿ ಯದೆ, ಬೇರೆ ಮತ್ತೆ ಲಿಂಗ ಬಿದ್ದಿತ್ತೆಂದು ನುಡಿವ ಮಾತು ಅಜ್ಞಾನವೆಂ ಬುದೀ ವಚನಾರ್ಥ.

೧೦. ಸೃಷ್ಟಿಯ ಮೇಲಣ ಕಣಿಯ ತಂದು, ಅಷ್ಟತನುವಿನ ಕಯ್ಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಲು, ಅಷ್ಟತನು ತಪ್ಪಿ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದರೆ, ಕೆಟ್ಟನಲ್ಲಾ ಅನಾ ಚಾರಿ, ಎಂದು ಮುಟ್ಟರು ನೋಡಾ. ಮುಟ್ಟಿದ ಭೇದವನು ಖಂಡಿಸಿದ ಭಾವವನು ವ್ರತಗೇಡಿಗಳು ತಾವೆತ್ತ ಬಲ್ಲರು ಗುಹೇಶ್ವರಾ?

ಅರ್ಥ:—ಅಂಗದ ಮೇಲೆ ಲಿಂಗವಿದ್ದು ಅಂಗವಿಕಾರ ಹಿಂಗದಿಪ್ಪವರು ಮುನ್ನವೇ ತಾವು ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿಹರು. ಆ ಸ್ಥಿತಿಯನರಿಯದೆ, ಕಯ್ಯ ಕುರುಹು ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದಿತ್ತು ಎಂದು ಸಾವವರು ಉಭಯ ಭ್ರಷ್ಟರೆಂ ಬುದೀ ವಚನದ ತಾತ್ಪರ್ಯಾರ್ಥ.

೧೧. ಭಾಷೆಗಿರಿಸಿ ತನುವಿಂಗಲಗುಕೊಂಡರೆ, ಲಿಂಗ ಓಸರಿಸಿತ್ತಯ್ಯ. ಆತನು ವೀರನೆನಿಸುವ. ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ದೂರ, ಜಂಗಮಕ್ಕೆ ದೂರ, ಪ್ರಸಾದಕ್ಕೆ ದೂರ, ವ್ರತಗೇಡಿಯಹನು, ಕಾಣಿರಣ್ಣಾ. ಇದು ಕಾರಣ, ನಮ್ಮ ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗಯ್ಯ, ಇವನು ಬ್ರಹ್ಮೇತಿಕಾರನೆನಿಸುವನು.

೧೨. ಕಟ್ಟಿದಾತ ಭಕ್ತನಪ್ಪನೇ? ಕೆಡಹಿದಾತ ದ್ರೋಹಿಯಪ್ಪನೇ? ಲಿಂಗವು ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಕೈಯೊಳಗಿಪ್ಪುದೇ? ಕೆಡಹಲಿಕ್ಕೆ ಬೀಳಬಲ್ಲುದೇ? ಆ ಲಿಂಗವು ಬಿದ್ದ ಬಳಿಕ ಜಗವು ತಾಳಬಲ್ಲುದೇ? ಪ್ರಾಣಲಿಂಗವು ಬಿದ್ದ ಬಳಿಕ, ಪ್ರಾಣಲಿಂಗ ಉಳಿಯಬಲ್ಲುದೇ? ಲಿಂಗ ಬಿದ್ದಿತೆಂಬುದು ಸೂತಕದ ಶಬ್ದ, ಭ್ರಾಂತುವಿನ ಪುಂಜ. ಅಂತು ಅದ ಕೇಳಲಾಗದು. ಯುಗಜುಗಂಗಳು ಗತವಹವಲ್ಲದೆ, ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಗತ ಉಂಟೇ? ಲಿಂಗವು ಬಿದ್ದಿತೆಂದು ನಿಂದಿಸಿ ನುಡಿವ [illegible]ಯ ಮಾತು ಕೇಳಲಾಗದು, ಕಾಣಾ ಗುಹೇಶ್ವರಾ.

೧೩. ಅಂಗದೊಳಗೆ ಮಹಾಲಿಂಗವಿರಲು, ಕಯ್ಯಲಿಂಗವು ಬಿದ್ದಿತೆಂದು ನೆಲದೊಳಗಂಗವ ಹೂಣುವರು ಭಂಗಬಡುವರಲ್ಲಾ, ಗುಹೇಶ್ವರಾ ಲಿಂಗವನರಿಯದ ಜಡರುಗಳು!

೧೪. ತೆರಹಿಲ್ಲ, ಲಿಂಗಭರಿತವೆಂದು, ನಾಮವಿಡಿದು ಪೂಜಿಸಿ, ಮರಳಿ ಬಿದ್ದಿತ್ತೆಂಬ ನಾಚಿಕೆಯು ನೋಡಾ. ಆರಾರರಿಯರು ಪ್ರಾಣಲಿಂಗದ ನೆಲೆಯನು. ಅರಿದು ಕುರುಹಿಂಗೆ ವೇಳೆಯ ಮಾಡುವರು ಭ್ರಷ್ಟರು. ಅರಿದರಿದು ಸ್ವಯಂಭುವಾದ ಲಿಂಗ ಓಸರಿಸಿತ್ತೆಂದು ಒಡನೆ ಸಾವ ವ್ರತಗೇಡಿಗಳನೊಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗಮದೇವಾ.

೧೫. ತೆರಹಿಲ್ಲದ ಮಹಾಘನಪರಿಪೂರ್ಣಲಿಂಗವು ಬೀಳಲಿಕ್ಕೆ ತೆರಹುಂಟೇ? ಅರಿಯರರಿಯರು ಪ್ರಾಣಲಿಂಗದ ನೆಲೆಯನು. ಅರಿಯದೆ ಅಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಕುರುಹು ಬಿದ್ದಿತ್ತೆಂಬ ಪ್ರಾಣಘಾತಕವ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಾವ ಅಜ್ಞಾನಿಗಳ ನೋಡಾ! ಅರಿದು ಕೂಡಿ, ಸ್ವಯವಾಗಿರ್ದ ಲಿಂಗವು ಓಸರಿಸಿತ್ತೆಂದು ಆ ಲಿಂಗದೊಡನೆ ಸಾವ ಅಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆ ಅಘೋರ ನರಕ ತಪ್ಪದು ಕಾಣಾ, ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗಮದೇವಾ.

೧೬. ಉಭಯದಳ ನಡೆದು ಬಂದು ಮುಂದೆ ನಿಂದಿರ್ದು, ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಬಿರಿದ ನುಚ್ಚರಿಸುತ್ತ ಹೊಯ್ದು ಕೂಡಾಡುವ ಕಾಳಗದೊಳಗೆ

ಕೆಯ್ದು ಬಿದ್ದರೆ ಭಂಗವಲ್ಲದೆ, ಶಸ್ತ್ರವಿದ್ಯೆಯ ಕಲಿವೆನೆಂದು ಅಭ್ಯಾಸವ ಮಾಡುವ ಗರಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೋಲು ಬಿದ್ದರೆ ಭಂಗವೇ? ಅಲ್ಲ. ಮರುಳೇ ಕೇಳು. ಕೋಲ ಕಳೆದುಕೊಂಡು, ಅಭ್ಯಾಸವ ಮಾಡುವದೇ ಉಚಿತ ವಲ್ಲದೆ, ಕೋಲು ಬಿದ್ದರೆ, ನಾನಿನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸವ ಮಾಡಲಾಗದೆಂಬ ಗಾವಿಲರ ಮಾತು ಕೇಳಲಾಗದು. ದೃಷ್ಟವೇ ಕೋಲು, ಆ ದೃಷ್ಟವೇ ಕೈದು, ಕಾಣಬಾರದ ಲಿಂಗವಕಾಂಬಡೆ ತನ್ನ ಶಕ್ತಿ ಕಾಣಾ, ಕೂಡ ಲಚನ್ನಸಂಗಮದೇವಾ.

೧೭. ಶ್ರೀಗುರು ಶಿಷ್ಯಂಗೆ ಮಂತ್ರವ ಮೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿ, ಪೃಥ್ವಿಯ ಮೇಲಣ ಕಣಿಯ ತಂದು, ಇಷ್ಟಲಿಂಗಮಂ ಮಾಡಿ, ಶಿಷ್ಯನ ತನುವಿನ ಮೇಲೆ ಅವಧರಿಸಿದ ಲಿಂಗವು ಅವದಳವಾಗಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಂಹಾಸನಂಗೊಂಡಿತ್ತೆಂದು ಸಮಾಧಿಯ ಹೋಗುವರಯ್ಯ! ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಅವದಳವಾದರೆ, ಭೂಮಿ ತಾಳಬಲ್ಲುದೇ? ಮಾರಾಂತನ ಗೆಲಿವೆನೆಂದು ಗರುಡಿಯ ಹೊಕ್ಕು ಕಠಾರಿಯ ಕೋಲ ಕಳೆದುಕೊಂಡು, ಸಾಧನೆಯ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ, ಕೈತಪ್ಪಿ ಕೋಲು ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದರೆ, ಆ ಕೋಲಂ ಬಿಟ್ಟು, ಸಾಧನೆಯಂ ಬಿಟ್ಟು ಕಳವರೇ ಅಯ್ಯ? ತಟ್ಟು ಮುಟ್ಟು ಹಳಚುವಲ್ಲಿ, ಅಲಗು ಬಿದ್ದರೆ ಭಂಗವಲ್ಲದೆ, ಕೋಲು ಬಿದ್ದರೆ ಭಂಗವೇ ಅಯ್ಯ? ಆ ಕೋಲಂ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಸಾಧನೆಯಂ ಮಾಡುವದೇ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆ ಲಿಂಗ ಹುಸಿ ಎಂದಡೇನಯ್ಯ? ಶ್ರೀವಿಭೂತಿ ವೀಳೆಯಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿ ಯಾಗಿ ಬಂದ ಶಿವಗಣಂಗಳು ಹುಸಿಯೇ? ಆ ಗಣಂಗಳು ಹುಸಿಯಾ ದಡೆ, ಕರ್ಣಮಂತ್ರ ಹುಸಿಯೇ? ಆ ಕರ್ಣಮಂತ್ರ ಹುಸಿಯಾದಡೆ, ಶ್ರೀಗುರುಲಿಂಗವು ಹುಸಿಯೇ? ಶ್ರೀಗುರುಲಿಂಗವು ಹುಸಿಯಾದಡೆ, ಜಂಗಮಲಿಂಗ ಹುಸಿಯೇ? ಆ ಜಂಗಮಲಿಂಗ ಹುಸಿಯಾದಡೆ, ಪಾದ ತೀರ್ಥ ಪ್ರಸಾದ ಹುಸಿಯೇ? ಇಂತೀ ಷಟ್‌ಸ್ಥಲವ ತುಚ್ಛವ ಮಾಡಿ, ಗುರೂಪದೇಶವ ಹೀನವ ಮಾಡಿ, ಸಮಾಧಿಯ ಹೊಗುವ ಪಂಚಮ ಹಾಪಾತಕರ ಮುಖವ ನೋಡಲಾಗದು, ಉರಿಲಿಂಗಪೆದ್ದಿಪ್ರಿಯವಿಶ್ವೇ ಶ್ವರಾ.

೧೮. ತೆರಹಿಲ್ಲದ ಘನವು ಭಿನ್ನವಾಯಿತ್ತೆಂದು ತನುವಿನ ಮೇಲೆ ಶಸ್ತ್ರವನಿಕ್ಕಿಕೊಂಬ ಶಿವದ್ರೋಹಿಯ ಮುಖವ ನೋಡಲಾಗದು. ಕಲು ಕುಟಿಗ ಮುಟ್ಟೆ ಚಕ್ಕುಳಿವಲ್ಲಿ, ಪ್ರಾಣಲಿಂಗವು ಭಿನ್ನವಾಯಿತ್ತೆ, ಭಾವ

ಲಿಂಗ ಭಿನ್ನವಾಯಿತ್ತೇ, ಪೂಜಾಲಿಂಗವು ಭಿನ್ನವಾಯಿತ್ತಲ್ಲದೆ? ಇಂತೀ ಸಿರಾಳದ ನೆಲೆಯು ಸೋಂಕನರಿಯರಾಗಿ, ಇಷ್ಟಲಿಂಗ ಸಂಬಂಧಿಗಳ ಕಷ್ಟವ ನೋಡಾ ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗಮದೇವಾ.

೧೯. ಪರುಷದ ಲಿಂಗವಿದ್ದು ಕಾಣಲರಿಯದೆ, ಇಷ್ಟಲಿಂಗ ಬಿದ್ದಿತ್ತೆಂದು ತನುವಿನ ಮೇಲೆ ಶಸ್ತ್ರವನಿಕ್ಕಿಕೊಂಡು ಸಾವರು. ಅರಿದರಿವು ಗುರುಶಿಷ್ಯ ಸಂಬಂಧವು ಅರುಹುಳ್ಳವರಿಗಲ್ಲದೆ, ಮತ್ತಾರಿಗೆಯೂ ಆಗದು. ಕುರುಹು ಘನವೋ ಅಂಗ ಘನವೋ? ಅರೆ ಅರುಹುಳ್ಳವರು ನೀವು ಕೇಳಿರೇ, ಮುರುಹು ಕನಿದಿಹುದು. ಶ್ರೀಗುರು ಕುರುಹ ತೋರಿದನಲ್ಲದೆ, ಅರುಹ ಮರೆದರೆ ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗನವರಿಂಗಂದೆ ದೂರ.

೨೦. ಗುರು ಸತ್ತರೆ, ಸಮಾಧಿಯು, ಹೋಗಲೊಲ್ಲರಯ್ಯ! ಲಿಂಗ ಬಿದ್ದರೆ, ಸಮಾಧಿಯು ಹೊಕ್ಕೆವೆಂಬರು. ಗುರುವಿಂದೆ ಲಿಂಗವಾಯಿತ್ತೇ? ಲಿಂಗದಿಂದ ಗುರುವಾದನೋ? ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ, ಪೃಥ್ವಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿತ್ತು. ಕಲ್ಲುಕುಟಿಗನಿಂದ ರೂಪಾಯಿತ್ತು. ಗುರುವಿನ ಹಸ್ತದಿಂದ ಲಿಂಗವಾಯಿತ್ತು. ಇಂತೀ ಮೂವರಿಗೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಲಿಂಗವ ಕಟ್ಟಿ ಜಗವೆಲ್ಲ ಭಂಡಾಯಿತ್ತು ನೋಡಿರೋ. ಅಣ್ಣಾ, ಲಿಂಗಬಿದ್ದಿತ್ತು, ಬಿದ್ದಿತ್ತೆಂದು ನೋಯಲೇಕೆ? ಬಿದ್ದ ಲಿಂಗವನೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಷೋಡಶೋಪಚಾರವಂ ಮಾಡುವದು. ಹೀಗಲ್ಲದೆ, ಶಸ್ತ್ರ, ಸಮಾಧಿ, ದುರ್ಮರಣವ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಹೆನೆಂಬ ಪಂಚಮಹಾಪಾತಕಂಗೆ ನಾಯಕನರಕ. ಲಿಂಗವು ಬೀಳಬಲ್ಲುದೇ? ಭೂಮಿಯಾನಬಲ್ಲುದೇ? ಸದ್ಗುರುನಾಥನಿಲ್ಲವೇ? ಇಂತೀ ಕಟ್ಟುವ ತೆರ, ಮುಟ್ಟುವ ಭೇದವ ಆರು ಬಲ್ಲರೆಂದಡೆ, ಈರೇಳುಭುವನ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಲೋಕದೊಡೆಯ ಪೂರ್ವಾಚಾರಿ ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗಯ್ಯನಲ್ಲದೆ ಮಿಕ್ಕಿನ ಮಾತಿನಜ್ಞಾನಿಗಳೆತ್ತ ಬಲ್ಲರು?

೨೧. ಅಂಗದೊಳಗಿಪ್ಪದು ಲಿಂಗವಲ್ಲ. ಅಂಗದ ಹೊರಗಿಪ್ಪದು ಲಿಂಗವಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿ ಅಂಗವನೊಳಕೊಂಡಿಪ್ಪ ಲಿಂಗ ಹೋಗುತ್ತ ಬರುತ್ತ ಇಪ್ಪುದಲ್ಲ. ಚಲನೆಯಿಲ್ಲದ ಅಚಲವಪ್ಪ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಹೋಯಿತ್ತು, ಹೋಯಿತ್ತೆಂಬ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲವೆಂದನಂಬಿಗಚೌಡಯ್ಯ.

೨೨. ಪೃಥ್ವಿಯ ಪಾಷಾಣ ಪೃಥ್ವಿಯ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದುಹೋದರೆ, ಪ್ರಾಣಲಿಂಗ ಹೋಯಿತ್ತು, ಪ್ರಾಣಲಿಂಗ ಹೋಯಿತ್ತೆಂಬಿರಿ. ಪ್ರಾಣಲಿಂಗ ಹೋದರೆ, ನೀವು ನುಡಿವ ಪರಿ ಎಂತೋ? ಅಂತರಂಗದ ಪ್ರಾಣ

ಲಿಂಗದ ಸಂಬಂಧದ ಹೊಲಬನರಿಯರಾಗಿ, ಗುಹೇಶ್ವರ ನೀ ಮಾಡಿದ ಬೆಡಗು ಬಿನ್ನಾಣಕ್ಕೆ ನಾನು ಬೆರಗಾದೆನು.

೨೩. ಶ್ರೀಗುರುದೇವರು ತಮ್ಮ ಹಸ್ತವ ತಂದು ಎನ್ನ ಮಸ್ತಕವ ಮೇಲಿರಿಸಿದಾಗಲೇ ಎನ್ನ ಭವಂ ನಾಸ್ತಿಯಾಯಿತ್ತು. ಎನ್ನ ತನ್ನಂತೆ ಮಾಡಿದ. ಎನಗೆ ತನಗೆ ತೆರಹಿಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಿದನು ನೋಡಾ. ತನ್ನ ಕರಸ್ಥಲದಲ್ಲಿರ್ದ ಮಹಾಲಿಂಗವನೆನ್ನ ಕರಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ಮೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಿದ. ಎನ್ನ ಕರಸ್ಥಲದಲ್ಲಿರ್ದ ಮಹಾಲಿಂಗವನು ಎನ್ನ ಮನಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ಮೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಿದನು. ಎನ್ನ ಮನಸ್ಥಲದಲ್ಲಿರ್ದ ಮಹಾಲಿಂಗವನು ಎನ್ನ ಭಾವಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ಮೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಿದನು. ಎನ್ನ ಭಾವಸ್ಥಲದಲ್ಲಿರ್ದ ಮಹಾಲಿಂಗವನು ಜ್ಞಾನಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ಮೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಿದನು. ಎನ್ನ ಜ್ಞಾನಸ್ಥಲದಲ್ಲಿರ್ದ ಮಹಾಲಿಂಗವನು ಎನ್ನ ಒಳಹೊರಗೆ ಸರ್ವಾಂಗದೊಳ್ತೆರಪಿಲ್ಲದಳಿಸಿಕೊಂಡ ಬಳಿಕ, ಕಬ್ಬುಮೆದ್ದು, ತನಿರಸವನುಂಡು, ಹಿಪ್ಪಿಯನುಗುಳುವಂತೆ, ಮೆಯ್ಯಮೇಲಣ ಪಾಷಾಣ ಹೋಯಿತ್ತೆಂದು ಆತ್ಮಘಾತಕವ ಮಾಡಿಕೊಂಬ ಬ್ರಹ್ಮೇತಿ ಸೂನೆಗಾರರ ಎನಗೆ ತೋರದಿರಾ ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೨೪. ಲಿಂಗ ಹೋಯಿತ್ತೆಂದು ಅಂಗವ ಬಿಡುವವನ ನೋಡಿ ಎನ್ನಂಗ ನಡುಗಿತ್ತಯ್ಯ. ಲಿಂಗ ಹೋದರೆ ನಿನ್ನ ಪ್ರಾಣಂಗಳುಳಿವವೇ? ಲಿಂಗಪ್ರಾಣಿ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗಿ ಎಂದುದು ಹುಸಿಯೇ ಅಯ್ಯ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೨೫. ಸೂತ್ರವ ಬಿಟ್ಟಿತೆಂದು ಸಂದೇಹಗೊಳ್ಳದಿರಾ ಮರುಳ ಮನುಜರಿರಾ. ಸೂತ್ರವಿದ್ದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮಂಗಕ್ಕೆ ಸೂತ್ರವಾದನಯ್ಯ. ಲಿಂಗಮೂರ್ತಿಯು. ಸೂತ್ರತಪ್ಪಿತ್ತೆಂಬಲ್ಲಿ ಸೂತ್ರತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಮನೋಸೂತ್ರವೇ ಭಿನ್ನವಾಯಿತ್ತಯ್ಯ, ಎಲೆ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೨೬. ಇಷ್ಟಲಿಂಗವನೇ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗವೆಂಬ ಮಿಟ್ಟಿಯ ಭಂಡರು ನೀವು ಕೇಳಿರೇ. ಇಷ್ಟವನು ಕಾಯವನು ಮೆಟ್ಟಿ ಹೂಳುವಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಹ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಲಿಂಗವೆಲ್ಲಿಯದೋ ಹೇಳಾ ಗುಹೇಶ್ವರಾ.

೨೭. ಅಂಗದ ಮೇಲಣ ಲಿಂಗ ಹಿಂಗಲಾಗದೆಂಬರು. ಅಂಗಲಿಂಗ ಸಂಬಂಧವಾದಲ್ಲಿ ಫಲವೇನು? ಮನಲಿಂಗ ಸಂಬಂಧಿಯಾಗದನ್ನಕ್ಕ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಸಂಗಯ್ಯ ಮನದಿಂದಲೇನೂ ಫಲವಿಲ್ಲವಯ್ಯ.

ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯವನ್ನು ನಂಬಬೇಡ.

೧. ಸೋಮವಾರ ಮಂಗಳವಾರವೆಂದು ಮಾಡುವ ಭಕ್ತನ ಲಿಂಗ ಭಕ್ತಂಗೆಂತು ಸರಿ ಎಂಬೆನಯ್ಯ? ದಿನ ಶ್ರೇಷ್ಠವೋ, ಲಿಂಗ ಶ್ರೇಷ್ಠವೋ? ದಿನ ಶ್ರೇಷ್ಠವೆಂದು ಮಾಡುವ ದುರಾಚಾರಿಯ ಮುಖವ ನೋಡಲಾಗದು. ಆತ ದಿನವೇ ಘನವೆಂದು. ದಿನವೇ ದೈವವೆಂದು ಮಾಡುವನಾಗಿ, ಆತ ದಿನದ ಭಕ್ತನು. ಲಿಂಗಭಕ್ತನು ಲಿಂಗವೇ ಘನವೆಂದು, ಲಿಂಗವೇ ದೈವವೆಂದು, ಮಾಡುವನಾಗಿ, ಆತ ಲಿಂಗಭಕ್ತನು. ಅಂತಹ ದಿನದ ಭಕ್ತಂಗೆಯೂ ಲಿಂಗಭಕ್ತಂಗೆಯೂ ಸಮವೆಂದಡೆ, ಪಂಚಮಹಾಪಾತಕ ತಪ್ಪದು. ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ, ಸೌಮೆ ಭೌಮೆ ವ್ಯತೀಪಾತೆ ಸಂಕ್ರಾಂತೆ ಶಿವರಾತ್ರಯೇ। ಏಕಭುಕ್ತೋಪವಾಸೇನ ನರಕೇಕಾಲವುಕ್ಷಯಂ। ಎಂದುದಾಗಿ, ಇದುಕಾರಣ ದಿನವಾರಂಗಳು ಶ್ರೇಷ್ಠವೆಂದು, ಏಕಭುಕ್ತೋಪವಾಸಂಗಳಂ ಮಾಡುವ ಭಕ್ತಂಗೆ ಕುಂಭೀಪಾತಕ ನಾಯಕನರಕ ತಪ್ಪದು, ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೨. ತಿಥಿವಾರವೆಂದರಿಯೆನಯ್ಯ. ಲಗ್ನವಿಲಗ್ನವೆಂದರಿಯೆನಯ್ಯ. ಇದನರಿತು ಹದಿನಾರು ವಾರ ಹದಿನೆಂಟು ಕುಲವೆಂದೆಂಬರು. ನಾವಿದನರಿಯೆನಯ್ಯ. ಇರುಳೊಂದು ವಾರ, ಹಗಲೊಂದು ವಾರ, ಭವಿಯೊಂದು ಕುಲ, ಭಕ್ತನೊಂದು ಕುಲ. ನಾವು ಬಲ್ಲುದು ಇದು ತಾನೆ, ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗಮದೇವಾ.

೩. ಅಷ್ಟಮಿ ನವಮಿ ಎಂಬ ಕಲ್ಪಿತವೇಕೊ ಶರಣಂಗೆ? ತಪ್ಪಿತ್ತು ಗಣಪದವಿ. ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ದೂರ. ಒಬ್ಬರಿಗಾಳಾಗಿ, ಒಬ್ಬರನೋಲೈಸುವ ನಿರ್ಬುದ್ಧಿ ಮನುಜರನೇನೆಂಬೆ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ?

೪. ಪಂಚಾಂಗ ಪಂಚಾಂಗವೆಂದು ಕಳವಳಗೊಂಡು ಜೋಯಿಸನ ಕರೆಯಿಸಿ, ಕೈಮುಗಿದು ಕಾಣಿಕೆಯನಿಕ್ಕಿ, ಎಲೆ ಅಡಿಕೆಯಂ ಕೊಟ್ಟು, ಜೋಯಿಸನ ವಾಕ್ಯವು ಸಕಲ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಿ ಎಂದು, ಅವನ ಬಾಯ ತೊಂಬುಲ ತಿಂಬ ಹಂದಿಗಳೇನು ಬಲ್ಲರಯ್ಯ, ಶಿವಾಚಾರ ಪದ್ಧತಿಯನು? ಪಂಚಾಂಗವೆಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವ ಹೇಳಲರಿಯದೆ ಜೋಯಿಸರು ಕೆಟ್ಟರು. ಕೇಳಲರಿಯದೆ ಅನಂತ ಹಿರಿಯರು ನರಕಕ್ಕೆ ಇಳಿದರು. ಪಂಚಾಂಗವೆಂದೊಡೆ ಹೇಳಿಹೆ, ಕೇಳಿರಣ್ಣಾ. ಪಂಚ ಅಂದರೆ ಐದು,

ಅಂಗವೆಂದರೆ ದೇಹವು. ಪೃಥ್ವಿ, ಅಪ್, ತೇಜ, ವಾಯು, ಆಕಾಶ ಈ ಪಂಚವು ಕೂಡಿ ದೇಹವಾಯಿತ್ತು. ಆ ದೇಹದೊಳಗೆ, ಕಾಮ, ಕ್ರೋಧ, ಲೋಭ, ಮೋಹ, ಮದ, ಮತ್ಸರದಚ್ಚು ಮುರಿಯುವದೇ ಪಂಚಾಂಗ. ಸತ್ವರಜ ತಮವೆಂಬ ಅಹಂಕಾರ ತುಳಿವುದೇ ಪಂಚಾಂಗ. ಆಣವ ಮಲ ಮಾಯಾ ಮಲ ಕಾರ್ಮಿಕ ಮಲ ಇವನು ಮುಟ್ಟದಿರುವದೇ ಪಂಚಾಂಗ. ತನ್ನ ಸತಿಯ ಸಂಗವಲ್ಲದೆ, ಪರಸತಿಯರ ಮುಟ್ಟದಿರುವುದೇ ಪಂಚಾಂಗ. ತನ್ನ ಇಷ್ಟಲಿಂಗವಲ್ಲದಕ್ಕೆ ಕೈ ಮುಗಿಯದಿರುವದೇ ಪಂಚಾಂಗ. ಜಾತಿಸೂತಕ, ಜನನಸೂತಕ, ಉಚ್ಛಿಷ್ಟಸೂತಕ, ಮೃತಸೂತಕ, ರಜಸೂತಕ, ಈ ಪಂಚಸೂತಕವಳಿವ ಶರಣರು ಕೇಳುವರಾಗಿ, ಶಿವಭಕ್ತರಿಗೆಲ್ಲ ಕ್ರಿಯಾ, ಜ್ಞಾನ, ಇಚ್ಛಾ, ಆದಿ, ಚಿತ್‌ಶಕ್ತಿಯಾದುದೇ ಪಂಚಾಂಗ. ಲಿಂಗಾಚಾರ, ಸದಾಚಾರ, ವೃದ್ಧಾಚಾರ, ಶಿವಾಚಾರ, ಗಣಾಚಾರವೇ ಪಂಚಾಂಗ. ಗುರುಪ್ರಸಾದ ಜಂಗಮಪ್ರಸಾದ ಗಣಪ್ರಸಾದ ಮಹಾಪ್ರಸಾದ ಕೊಂಬುವದೇ ಪಂಚಾಂಗ. ಇಂತೀ ಪಂಚಾಂಗದ ನಿಲವನರಿಯದೆ, ಪಂಚಸೂತಕದೊಳಗೆ ಹೊಡೆದಾಡುವ ಪಂಚಮಹಾಪಾತಕರ ಎನಗೊಮ್ಮೆ ತೋರದಿರಯ್ಯ ನಿಃಸ್ಸಂಗ ನಿರಾಳ ಪ್ರಭುವೇ.

೫. ಶ್ರೀಮತು ಸಜ್ಜನ ಶುದ್ಧ ಶಿವಾಚಾರರಾಗಿ, ಅಷ್ಟಾವರಣವೇ ಅಂಗವಾಗಿ, ಪಂಚಾಚಾರವೇ ಪ್ರಾಣವಾಗಿ, ಬಸವೇಶ್ವರ ದೇವರ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಕರೆಂದು ನುಡಿದು ನಡೆಯಬಲ್ಲರೆ, ಭಕ್ತರೆಂಬೆ, ಪುರಾತನರೆಂಬೆ. ಅಂತಪ್ಪ ಭಕ್ತಂಗೆ ಈ ಮೂಜಗವೆಲ್ಲ ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂಬೆ. ಆ ಭಕ್ತಗೆ ಶಿವನಗದ್ದುಗೆಯೇ ಕೈಲಾಸವಾಗಿಪ್ಪುದು ನೋಡಾ. ಈ ಶಿವಾಚಾರದ ಪಥವನರಿಯದೆ, ಇರುಳು ಹಗಲು ಅನಂತ ಸೂತಕಪಾತಕಂಗಳೊಳಗೆ ಮುಳುಗಾಡಿ, ಮತಿಗೆಟ್ಟು, ಪಂಚಾಂಗವ ಬೊಗಳುವ ಭ್ರಷ್ಟ ಮಾದಿಗರ ಮಾತು ಅಂತಿರಲಿ. ಪಂಚಾಂಗವ ಕೇಳಿದ ದಕ್ಷಬ್ರಹ್ಮನ ತಲೆ ಯಾಕೆ ಹೋಯಿತು? ಪಂಚಾಂಗವ ಕೇಳಿದ ಪಂಚಪಾಂಡವರು ದೇಶಭ್ರಷ್ಟರಾದರೇಕೆ? ಪಂಚಾಂಗವ ಕೇಳಿದ ಶ್ರೀರಾಮನ ಹೆಂಡತಿ ರಾವಣಗೆ ಸೆರೆಯಾದಳೇಕೆ? ಪಂಚಾಂಗವ ಕೇಳಿ, ಇಂದ್ರನ ಶರೀರವೆಲ್ಲ ಯೋನಿಮಂಡಲವೇಕಾಯಿತು? ಪಂಚಾಂಗವ ಕೇಳಿದ ದ್ವಾರಾವತಿಯ ನಾರಾಯಣನ ಹೆಂಡಿರು ಹೊಲೆಮಾದಿಗರ ಕೂಡಿಕೊಂಡರೇಕೆ? ಪಂಚಾಂ

ಗವೆ ಕೇಳಿದ ಸರಸ್ವತಿಯ ಮೂಗು ಹೋಯಿತೇಕೆ? ಪಂಚಾಂಗವ ಕೇಳಿದ ಕಾಮನು ಸುಟ್ಟು ಭಸ್ಮವಾದನೇಕೆ? ಪಂಚಾಂಗವ ಕೇಳಿದ ಬ್ರಹ್ಮ ವಿಷ್ಣು ಇಂದ್ರ ಮೊದಲಾದ ಮೂವತ್ತುಮೂರು ಕೋಟಿ ದೇವರ್ಕಳು ತಾರಕಾಸುರನಿಂದ ಬಾಧೆಯಾಗಿ ಕಂಗೆಟ್ಟು ಪ್ರಭುವಿನ ಮರೆಹೊಕ್ಕರೇಕೆ? ಕುರುಡ, ಕುಂಟ, ಹಲ್ಲುಮುರಕ್ಕ ಗುರುತಲ್ಪಕನ ಬಲವನೇ ಕೇಳಲಾಗದು, ಶುಭದಿನ, ಶುಭಲಗ್ನ, ಶುಭವೇಳೆ, ಶುಭಮುಹೂರ್ತ, ವ್ಯತೀಪಾತ, ದಗ್ಧವಾರ ಎಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ ಬೊಗಳುವರ ಮಾತು ಕೇಳಲಾಗದು. ಗುರುವಿನಾಜ್ಞೆಯ ಮೀರಿ, ಸತ್ತರೆ ಹೊಲೆ, ಹಡಿವರೆ ಹೊಲೆ, ಮುಟ್ಟಾದರೆ ಹೊಲೆ, ಎಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಬಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ಮನೆ ಹೊಲೆಯಾದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಗುರುವು ಕೊಟ್ಟ ಇಷ್ಟಲಿಂಗವೇನಾಯಿತೋ? ವಿಭೂತಿ ಏನಾಯಿತೋ? ರುದ್ರಾಕ್ಷಿ ಏನಾಯಿತೋ? ಮಂತ್ರವೇನಾಯಿತೋ? ಪಾದೋದಕವೇನಾಯಿತೋ? ನಿಮ್ಮ ಶಿವಾಚಾರವೇನಾಯಿತೋ? ಮನೆಯೊಳಗಿನ ಬೋನ ಪದಾರ್ಥವೇನಾಯಿತೋ? ನೀವೇನಾದಿರೋ? ಹೇಳಿರಣ್ಣಾ. ಅರಿಯದಿರ್ದರೆ ಕೇಳಿರಣ್ಣಾ. ನಿಮ್ಮ ಲಿಂಗವು ಸೀತಲಿಂಗವು, ನೀವು ಭೂತಪ್ರಾಣಿಗಳು, ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯೊಳಗಾದ ಪದಾರ್ಥವೆಲ್ಲ ಹೆಂಡ ಭಾಂಡ. ಅವು ಶುದ್ಧಕಿಲ್ಬಿಷವೆನಿಸಿತು. ಇದು ಕಂಡು ನಾಚದೆ, ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಶುಭಲಗ್ನವ ಕೇಳಿ, ಮದುವೆಯಾದ ಅನಂತ ಜನರ ಹೆಂಡಿರು ಮುಂಡೆಯರಾಗಿ ಹೋದ ದೃಷ್ಟಾಂತವ ಕಂಡು, ಪಂಚಾಂಗವ ಕೇಳಿದವರಿಗೆ ನಾಯಿ ಮಲವ ಹಂದಿ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ತಿಂದಂತಾಯಿತ್ತು ಕಾಣಾ, ನಿಸ್ಸಂಗನಿರಾಳಪ್ರಭುವೇ.

೬. ಉದಯ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನ, ಸಂಧ್ಯಾಕಾಲವ ನೋಡಿ ಮಾಡುವ ಕರ್ಮಿ ನೀ ಕೇಳಾ. ಉದಯವೆಂದೇನೋ ಶರಣಂಗೆ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನವೆಂದೇನೋ ಶರಣಂಗೆ, ಅಸ್ತಮಾನವೆಂದೇನೋ ಶರಣಂಗೆ? ಮಹಾಮೇರುವಿನ ಮರೆಯಲಿರ್ದು, ತನ್ನ ನೆಳಲನರಸುವ ಭಾವ ಭ್ರಮಿತರ ಮೆಚ್ಚ ನಮ್ಮ ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗಮದೇವಾ.

೭. ಲಗ್ನವೆಲ್ಲಿಯದೋ, ವಿಘ್ನವೆಲ್ಲಿಯದೋ, ಸಂಗಯ್ಯ? ದೋಷವೆಲ್ಲಿಯದೋ, ದುರಿತವೆಲ್ಲಿಯದೋ ಸಂಗಯ್ಯ? ನಿಮ್ಮ ಮಾಣದೆ ನೆನೆವಂಗೆ, ಭವಕರ್ಮವೆಲ್ಲಿಯದೋ, ಬಂಧನವೆಲ್ಲಿಯದೋ, ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ?

೮. ಎಮ್ಮವರು ಬೆಸಗೊಂಡರೆ, ಶುಭಲಗ್ನವೆಂದೆನ್ನಿರಯ್ಯ. ರಾಶಿ, ಕೂಟ, ಗಣ, ಸಂಬಂಧ ಉಂಟೆಂದು ಹೇಳಿರಯ್ಯ. ಚಂದ್ರಬಲ ತಾರಾ ಬಲ ಉಂಟೆಂದು ಹೇಳಿರಯ್ಯ. ನಾಳಿನ ದಿನಕ್ಕೆ ಇಂದಿನದಿನವೇ ಲೇಸೆಂದು ಹೇಳಿರಯ್ಯ. ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವರ ಪೂಜಿಸಿದ ಫಲ ನಿಮ್ಮದಯ್ಯ.

೯. ಅಂದು ಇಂದು ಮತ್ತೊಂದು ಎನಬೇಡ. ದಿನಒಂದೇ ಶಿವ ಶರಣೆಂಬುವಂಗೆ. ದಿನಒಂದೇ ಹರಶರಣೆಂಬುವಂಗೆ. ದಿನಒಂದೇ ನಮ್ಮ ಕೂಡಲಸಂಗನ ಮಾಣದೇ ಮಾಣದೇ ನೆನೆಯುವಂಗೆ.

೧೦. ಶುಭಕ್ಕೆ ವಿಘ್ನವಲ್ಲದೆ, ಅಶುಭಕ್ಕೆ ವಿಘ್ನವೇ ಅಯ್ಯ? ಅಭಿ ಮಾನಿಗೆ ಅಂಜಿಕೆಯಲ್ಲದೆ ಅಪಮಾನಿಗೆ ಅಂಜಿಕೆಯೇ ಅಯ್ಯ? ಶುಭಾ ಶುಭ ಶಿವಾರ್ಪಣವೆಂದು ನಂಬು ಮನವೇ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧ ಮಲ್ಲೇಂದ್ರನಾ ಲಯದಲ್ಲಿ.

೧೧. ಶಿವ ತಂದಂದಿಂದ ಸುಖದುಃಖಂಗಳು ಬರುತಿಹವು ಎಂದ ರಿಯದೆ ನರಗುರಿಗಳಿಗೆ ರೋಗದಾರಿದ್ರ್ಯ ಅಪಜಯಂಗಳು ಬರುತಿರಲು ವಿಪ್ರಗೆ ಕೈಮುಗಿದು ಕಾಣಿಕೆಯನಿಕ್ಕಿ ತನ್ನ ಹೆಸರ ಹೇಳಿ ಸೂರ್ಯಬಲ ಚಂದ್ರಬಲ ಬೃಹಸ್ಪತಿಬಲ ನವಗ್ರಹಂಗಳ ಕೇಳುವವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಯದೋ ಶಿವಭಕ್ತಿ? ಸೂರ್ಯಘನವುಳ್ಳವನಾದರೆ ಗೌತುಮಮುನೀಶ್ವರನ ಹೆಂಡತಿ ಅಹಲ್ಯಾದೇವಿಗೆ ಮೋಹಿಸಿ ಮುನಿಯ ಶಾಪದಿಂದ ಕುಷ್ಟದೊಳಗಿಹನೇ? ಅದಲ್ಲದೆ ದಕ್ಷನ ಯಾಗದಲ್ಲಿ ತಲೆ ಹೋಗಲಾಡಿಕೊಂಬನೆ? ಚಂದ್ರ ಜ್ಞಾನವುಳ್ಳವನಾದಡೆ ಗುರುವಿನ ಹೆಂಡತಿಗಳುಪಿಕೊಂಬನೇ? ಬ್ರಹಸ್ಪತಿ ಜ್ಞಾನವುಳ್ಳವನಾದಡೆ, ಸಕಲ ಜ್ಯೋತಿಷಂಗಳ ನೋಡಿ ವಿವಾಹದ ಹೆಂಡತಿ ರೋಹಿಣೀದೇವಿಯ ಚಂದ್ರನೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋದಾಗ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದುದು ಏನು ಕಾರಣ? ಶನಿಜ್ಞಾನವುಳ್ಳವನಾದಡೆ ಕುಂಟನಾಗಿ ಸಂಕೊಲೆ ಬೀಳ್ವನೇ? ಅದು ಕಾರಣ ತಮಗೆ ಮುಂಬಾಹ ಸುಖದುಃಖಗಳನರಿಯ ದವರು ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಸುಖದುಃಖಗಳ ಮೋದನರಿಯ ಬಲ್ಲಡೆ ಬೃಹಸ್ಪತಿಯ ಮತದಿಂದೆ ದಕ್ಷಯಾಗವನಿಕ್ಕಿ ಕುರಿದಲೆಯಾಯಿತ್ತು. ಬೃಹಸ್ಪತಿಮತ ದಿಂದೆ ದ್ವಾರಾವತಿ ನೀರಿಲಿನೆರದು ಕೃಷ್ಣನ ಹದಿನಾರು ಸಾವಿರ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಹೊಲೆ ಬೇಡರು ಸೆರೆಯ ನೊಯಿದರು. ಶ್ರೀರಾಮನ ಹೆಂಡತಿ ಸೀತಾಂ ಗನೆ ಸೆರೆಯಾದಳು ಇಂತೀ ತಮ ತಮಗೆ ಮುಂದೆ ಬಾಹ ಅಪಜಯಂ

ಗಳನರಿಯದ ಕಾರಣ ಬೃಹಸ್ಪತಿ ಜ್ಞಾನಿಯ ಮತದಿಂದ ಅಭಾಸ ದೋಷಿಗಳಿಗೆ ಕೈಮುಗಿದು ಕೇಳಿ ಹುಣ್ಣಿವೆ ಅಮವಾಸಿಯಲ್ಲಿ ಉಪವಾಸದಿಂದ ಗ್ರಹಂಗಳ ಬಲವುಳ್ಳಾತ ಶುಭಮೂಹೂರ್ತಂಗಳಲ್ಲಿ ಅರಳಿಯ ಮರನೀರ ಹೊಯಿದು ನೂಲ ಸುತ್ತಿ ವಿಪ್ರ ದೋಷಿಗಳಿಗೆ ಹೊನ್ನು ಹಣವ ಕೊಟ್ಟುದೇ ಸಾಕ್ಷಿ. "ವಶಿಷ್ಟ ದೀಯ್ಯತೆ ಲಗ್ನಂ। ರಾಮೇಣ ವನವಾಸತೆ॥ ಕರ್ಮ ಮೂಲ ಪ್ರಧಾನೇನ। ಕಿಂಕರೋತಿ ಶುಭಗ್ರಹಂ" ಇಂತೆಂದುದಾಗಿ ಬಹ ಕಂಟಕವ ಹೊನ್ನು ಹೆಣ್ಣು ಶುಭಲಗ್ನದಿಂದೆ ಪರಿಹರಿಸೆನೆಂದರೆ ಹೋಗಲರಿಯದು. ಹಸುವಿಲ್ಲದೆ ಮದ್ದಕೊಟ್ಟೇನು, ಅಶನವ ನೀಡೆಂಬಂತೆ ಪೇಚರದ ಮುದ್ದುಕುಟ್ಟಿ ತೊರೆಯ ದಾಂಟಿಸು ಎಂಬಂತೆ ಕುರುಡನ ಕೈ ಕುರುಡ ಹಿಡಿದು ಹಾದಿಯ ತೋರುವನಂತೆ ಲಜ್ಜೆ ನಾಚಿಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ವಿಪ್ರರಕಯ್ಯ ಲಗ್ನವೆ ಕೇಳಲಾಗದು ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗಮದೇವ.

ಮಾರಿ, ಮಸಣಿ, ಕನಸು, ಶಕುನಗಳನ್ನು ನಂಬಬೇಡ.

೧. ಮಾರಿ ಮಸಣಿ ಎಂಬಿವು ಬೇರಿಲ್ಲ, ಕಾಣಿರೋ. ಮಾರಿ ಎಂಬುದೇನು? ಕಂಗಳು ತಪ್ಪಿ ನೋಡಿದರೆ, ಮಾರಿ. ನಾಲಿಗೆ ತಪ್ಪಿ ನುಡಿದರೆ, ಮಾರಿ. ನಮ್ಮ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವರ ನೆನಹು ಮರೆದರೆ ಮಾರಿ.

೨. ಮನಸಿನ ಸಂಶಯ ಕನಸಿನ ಭೂತವಾಗಿ ಕಾಡುವದು, ನೋಡಾ. ಮನಸಿನ ಸಂಶಯವಳಿದರೆ, ಕನಸಿನಕಾಟ ಬಿಟ್ಟೋಡಿತ್ತು, ನೋಡಾ ಮಹಾಲಿಂಗ ಗುರುಶಿವಸಿದ್ಧೇಶ್ವರಪ್ರಭುವೇ.

೩. ಹಾವಾಡಿಗನು ಮೂಕೊರತೆಯು ತನ್ನ ಕಯ್ಯಲ್ಲಿ ಹಾವು, ಮಗನ ಮದುವೆಗೆ ಶಕುನವ ನೋಡ ಹೋಹಾಗ, ಇದಿರಲೊಬ್ಬ ಮೂಕೊರತೆಯ ಹಾವಾಡಿಗನ ಕಂಡು ಶಕುನ ಹೊಲ್ಲೆಂಬ ಚದುರನ ನೋಡಾ. ತನ್ನ ಸತಿಯು ಮೂಕೊರತೆಯು, ತನ್ನ ಕಯ್ಯಲ್ಲಿ ಹಾವು. ತನ್ನ ಖಿನ್ನತೆಯನರಿಯದೆ, ಅನ್ಯರನೆಂಬ ಕುನ್ನಿಯನೇನೆಂಬೆ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ?

೪. ಒಡೆಯರು ಭಕ್ತರು ತಾವೆಂದು ಅಡಿಮೆಟ್ಟಿ ಹೋಹಲ್ಲಿ, ತಡೆಯಿತ್ತು ಶಕುನವೆಂದುಳಿದರೆ, ಕಾಗೆ, ವಿಹಂಗ, ಮಾರ್ಜಾಲ, ಮರವಕ್ಕಿ,

ಗಾರ್ವಭಶೇಷ, ಶಂಕೆಗಳು ಮೊದಲಾದ ಸಂಕಲ್ಪಕ್ಕೊಳಗಾದಲ್ಲಿ ವ್ರತಕ್ಕೆ ಭಂಗ, ಆಚಾರಕ್ಕೆ ದೂರ. ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ, ಅಂಗಕ್ಕಾಚಾರವ ಸಂಬಂಧಿಸಿ, ಮನಕ್ಕೆ ಅರಿವು, ಅರಿವಿಂಗೆ ವ್ರತವ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ, ಬೇರೊಂದು ಪರಿ ಹರಿಸುವ ನಿಮಿತ್ಯ ಉಂಟೇ? ಇಂತೀ ಸತ್ಕ್ರಿಯಾವಂತಂಗೆ ಕಷ್ಟ ಜೀವದ ಲಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ತು ಬೇಹನ್ನಕ್ಕ, ಆತನು ಆಚಾರಭ್ರಷ್ಟ, ಏಲೇಶ್ವರ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ದೂರ.

ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಡ.

ಭಕ್ತಗೊಂದೇ ವಾಕ್ಯ. ಬಾಳೆಗೊಂದೇ ಫಲ. ವಿರಕ್ತ ಬಿಟ್ಟಿದ ಹಿಡಿವಲ್ಲಿ, ಮತ್ತೆ ಮುಟ್ಟಿದಡೆ, ಸತ್ತನಾಯ ಹಡುಹು. ಮತ್ತೆ ಸತ್ಕ್ರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆವವ ತನ್ನ ನಿತ್ಯನೇಮುವ ತಪ್ಪಿ, ಕೆಟ್ಟು ನಡೆದು, ಮತ್ತೆ ದ್ರವ್ಯವ ಕೊಟ್ಟು, ಭಕ್ತರೊಡೆಯರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಂಡಿಹೆನೆಂಬ, ಬಹು ಮಿಟ್ಟಿಯ ಭಂಡರ ಕಂಡಡೆ ಮರುಳ ಶಂಕರಪ್ರಿಯ ಸಿದ್ಧರಾಮೇಶ್ವರಲಿಂಗವಾಯಿತ್ತಾದಡೂ ಒಡಗೂಡಲೊಲ್ಲೆ.

೨. ವ್ರತ ತಪ್ಪಿತ್ತೆಂದು ಘಟವ ಬಿಟ್ಟಲ್ಲಿ ಮೆಚ್ಚುವ ದೈವ ಬೇಡ. ಇಂತೀ ಕ್ರಿಯೋಸರಿಸಿದಲ್ಲಿ, ಬಿಟ್ಟಡೆ ಪ್ರಾಣವ, ಮೆಚ್ಚಿ ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ಕರೆವ ದೈವವುಂಟೇ? ಇಂತೀ ಉಭಯ ಭ್ರಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು ವ್ರತ. ಮನಕ್ಕೆ ಮನೋಹರ ಶಂಖೇಶ್ವರಲಿಂಗ ತಪ್ಪಿದಡೂ ಹೊರಗೆಂಬೆನು.

ಅರ್ಥಃ— ಮೂವತ್ತೆರಡು ವ್ರತದೊಳಗೆ ಇಂಥ ವ್ರತ ಓಸರಿಸಿತ್ತೆಂದು ದೇಹವ ಬಿಡುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಸನ್ನವಾಗುವ ಶಿವನೇ ಬೇಡ. ಅರುವತ್ತುನಾಲ್ಕು ಶೀಲದೊಳಗೆ ಇಂಥ ಶೀಲ ತಪ್ಪಿತ್ತೆಂದು ಪ್ರಾಣವ ಬಿಡುವಲ್ಲಿ ಪುಷ್ಪಕಾರೂಢತ್ವದಿಂದ ಕಾಯವೆರಿಸಿ ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಾ ಬಾ ಎಂಬ ಶಿವನೇ ಬೇಡ. ಇಂತೀ ಇಹಲೋಕಕ್ಕೆ ಪರಲೋಕಕ್ಕೆ ತಪ್ಪುಕನಾದಲ್ಲಿ, ಆತನ ವ್ರತವು ಹಿಡಿತಕ್ಕೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಮೂರು ಕಣ್ಣುಳ್ಳ ಶಿವನು ತಪ್ಪಿದಡೂ ಹೊರಹಾಕುವೆನೆಂಬುದರ್ಥ.

೩. ಆಚಾರ ತಪ್ಪಿದಡೆ, ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಉಂಟೆಂಬ ಅನಾಚಾರಿಗಳ ಮುಖವ ನೋಡಬಹುದೇ? ಆಚಾರ ನೋಟದ ಹೊನ್ನೇ, ಮೊತ್ತದ

ಮುಡಕಿಯೇ, ಸಂತೆಯ ವ್ಯವಹಾರವೇ, ಜೂಜಿನ ಮಾತೇ, ವೇಶಿಯ ಸತ್ಯವೇ, ಸುಸರ ವಾಚ್ಯವೇ? ಇಂತೀ ವ್ರತದ ವಿಹಿತವ ತಿಳಿದಲ್ಲಿ, ಇಷ್ಟ ಬಾಹ್ಯನ ವ್ರತ ಭ್ರಷ್ಟನ ನಾನರಿತು ಕೂಡಿದೆನಾದಡೆ, ಅರಿಯದೆ ಕೂಡಿ, ಮತ್ತರಿವಡೆ ಆತನ ಬಿಡದಿರ್ದಡೆ, ಎನಗವೇ ಭಂಗ. ಆಚಾರವೇ ಪ್ರಾಣವಾದ ರಾಮೇಶ್ವರಲಿಂಗವಾದರೂ ತಪ್ಪಿದಡೆ, ಹೊರಗೆಂದು ಮತ್ತೆ 'ಕೂಡಿಕೊಳ್ಳೆ.

೪. ಕುಲದಲ್ಲಿ ಹಾರುವನು ಬ್ರಹ್ಮೇತಿಗೆ ಸಾರುವನು. ಆರೋ ಮಾಡುವ ಪಾಪಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಕಯ್ಯಾನುವನು. ಸರಿಯೇ ದೇವಭಕ್ತಂಗಿವನು? ಬಡಗಿ ಮಾಚಲದೇವಿಯ ಕುಲಜೆಯ ಮಾಡಿಹೆನೆಂದು, ಹೊನ್ನ ಕಪಿಲೆಯ ಕೊಂದು ರಾವಣಶಾಕದಲಿ ಉಚ್ಛಿಷ್ಟದ ಹಾಲಿನಿಂದ ಕೂಳ ನಟ್ಟುಂಬುವರನೇನೆಂಬೆನಯ್ಯ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ?

೫. ಎಲವೋ, ಎಲವೋ, ಪಾಪಕರ್ಮ ಮಾಡಿದವನೇ, ಎಲವೋ, ಎಲವೋ, ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯ ಮಾಡಿದವನೇ, ಒಮ್ಮೆ ಶರಣೆನ್ನಲವೋ. ಒಮ್ಮೆ ಶರಣೆಂದರೆ, ಪಾಪಕರ್ಮ ಕೆಟ್ಟೋಡುವವು. ಸರ್ವ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ಹೊನ್ನ ಪರ್ವತಂಗಳೇ ಇದ್ದವು! ಓರ್ವಂಗೆ ಶರಣೆನ್ನಿ, ನಮ್ಮ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಂಗೆ.

೬. ಪಂಚಮಹಾಪಾತಕವ ಮಾಡಿದಡೆ, ಒಮ್ಮೆ ಹಂಚಿನಲ್ಲಿ ತಿರಿದುಂಡಡೆ, ಪ್ರಪಂಚ ಜನನವನುಂಡರೆ, ಕರ್ಮ ನಿರ್ಮಳ, ಇಹದಲ್ಲಿ ಸುಖ, ಪರದಲ್ಲಿ ಗತಿ. ಬ್ರಹ್ಮನಶಿರವ ಚಿವುಟಿ, ಬ್ರಹ್ಮೇತಿ ಮುಖತಾಗಿವಡೆ, ಸದ್ಗುರು ಸೊಡ್ಡಳ ತಿರಿದುಂಡಪರಿ.

೭. ಕೆಸರಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ಪಶುವಿನ ದೇಹವ ತೊಳೆವರಲ್ಲದೆ, ಲೋಕದೊಳಗೆ ಗಂಜಳದೊಳಗೆ ಹೊರಳಾಡುವ ಸೂಕರನ ದೇಹವ ತೊಳೆವರುಂಟೇ? ಗುರುಕಾರುಣ್ಯವ ಪಡೆದ ಭಕ್ತರ ನಡೆನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಎಡಹಿದ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ವಿಭೂತಿಯನಿಟ್ಟು ಶುದ್ಧವ ಮಾಡುವದೇ ಸದಾಚಾರ. ಗುರುಲಿಂಗ ಜಂಗಮುವನರಿಯದೆ ದುರಾಚಾರಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವ ಕೊಟ್ಟು ವಿಭೂತಿಯನಿಡುವ ತೆರನೆಂತೆಂದರೆ, ಸೂಕರನ ದೇಹವ ತೊಳೆದರೆ, ಅದು ಮತ್ತೆ ಮರಳಿ ಆ ಅಶುದ್ಧದ ಪಾಪ ಕುಳಿಯೊಳಗೆ ಹೊರಳುತಿದ್ದ ತೆರನಂತೆ ಕಲಿದೇವರ ದೇವಯ್ಯ.

ಯಜ್ಞಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಡ.

೧. ದಕ್ಷಯಾಗವ ನಡಿಸಲೆಂದು ಅಜಮುಖ್ಯವಾದ ಸುರರೆಲ್ಲ ನೆರೆದು ಬಂದು, ಉಂಬುವ ಬಾಯ ನೋಡಾ! ಬಾಯ ತಪ್ಪಿಸಿ, ಉಣಬಂದ ದೈವದ ಬೆಂದ ಬಾಯ ನೋಡಾ! ಉಣದೆ ಉಡದೆ ಹೊಗೆಯ ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿ ಸತ್ತ ಅಣ್ಣಗಳ ಕೇಡ ನೋಡಾ, ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ!

೨. ನಿಮ್ಮ ವಚನ, ಎನ್ನ ಪುಣ್ಯ, ಎಂಬುದು ಹುಸಿಯಾಯಿತ್ತು. ನೋಡಾ. ಶಾಸ್ತ್ರದವಚನ ಹೋತಿಂಗೆ ಮಾರಿ. ಎಂತು ನಂಬುವೆನಯ್ಯ? ನಾನು ಕೊಲ್ಲೆ, ನೇಣು ಕೊಲ್ಲಿತ್ತೆಂದು, ನೇಣು ಸೂನಿಗರ ಮೆಚ್ಚ ನಮ್ಮ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೩. ಇಟ್ಟಿಯ ಹಣ್ಣು ನರಿ ತಿಂದು ಸೃಷ್ಟಿ ತಿರುಗಿತೆಂಬಂತೆ, ಮಟ್ಟಿ ಯನಿಟ್ಟ ದ್ವಿಜರ ಮಾತೇಕೋ? ಹಗಲು ಕಾಣದ ಗೂಗೆ ಇರುಳಾಯಿ ತೆಂದರೆ, ಜಗಕ್ಕೆ ಇರುಳಪ್ಪುದೇ ಮರುಳೇ? ಹೋಮದ ನೇಮದಲ್ಲಿ ಹೋತವ ಕೊಂದು ತಿಂಬ ಅನಾಮಿಕರೊಡನಾಡಿ ಗೆಲುವುದೇನು ಕೂಡ ಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೪. ಮಾತಿನ ಮಾತಿಗೆ ನಿನ್ನ ಕೊಂದಿಹರೆಂದು, ಎಲೇ ಹೋತೇ, ಅಳು ಕಂಡಿಯಾ. ವೇದವನೋದಿದವರ ಮುಂದೆ ಅಳು ಕಂಡಿಯಾ ಹೋತೇ. ಶಾಸ್ತ್ರವ ಕೇಳಿದವರ ಮುಂದೆ ಅಳು ಕಂಡಿಯಾ ಹೋತೇ. ನೀನತ್ತುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕದ್ದು ಮಾಡುವ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವನವರ.

೫. ಹೊಲೆಯೊಳಗೆ ಹುಟ್ಟಿ, ಕುಲವನವರಸುವೆ. ಎಲವೋ ಮಾತಂಗಿಯ ಮಗ ನೀನು. ಸತ್ತುದ ನೆಳೆವನೆತ್ತಣ ಹೊಲೆಯ? ಹೋತು ತಂದು ನೀವು ಕೊಲ್ಲುವಿರಿ. ಶಾಸ್ತ್ರವೆಂಬುದು ಹೋತಿಂಗೆ ಮಾರಿ. ವೇದವೆಂಬುದು ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಯದು. ನಮ್ಮ ಕೂಡಲಸಂಗನಶರಣರು ಕರ್ಮರಹಿತರು ಶರಣ ಸನ್ನಿಹಿತರು, ಅನುಪಮ ಚರಿತ್ರರು, ಅವರಿಗೆ ತೋರಲು ಪ್ರತಿ ಇಲ್ಲವು.

೬. "ಲಿಂಗಾರ್ಚನಾತ್ಪರಂಪೂಜ್ಯ" ಮೆಂಬ ಶೃತಿಯು ಇಂದನು ಭವಕ್ಕೆ ಬಂದಿತ್ತಯ್ಯ. "ಲಿಂಗಾಂಗಿ ಪರಮೋಶುಚಿಃ" ಎಂಬ ಸಾಮ ವೇದ ಶಾಖೆ ಸಮನಿಸಿತ್ತಯ್ಯ. ಮುನ್ನಮಾಡಿದ್ದೇ ಮಾಡಿದೆ. ಹೋರುವ ನಿಮ್ಮ ಮಾಡಿದಡೆ ತಲೆದಂಡ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

ಶರಣರ ವಚನಗಳನ್ನು ನಂಬು.

೧. ಆದ್ಯರ ವಚನ ಪರುಷ ಕಂಡಯ್ಯ! ಸದಾಶಿವನೆಂಬ ಲಿಂಗವ ನಂಬುವುದು. ನಂಬಲೊಡನೆ, ನೀವಿಜಯ ಕಂಡಯ್ಯ! ಅಧರಕ್ಕೆ ಕಹಿ, ಉದರಕ್ಕೆ ಸಿಹಿ. ಕೂಡಲ ಸಂಗನಶರಣರ ವಚನಬೇವ ಸವಿದಂತೆ.

೨. ಪಾತಾಳದಗ್ಗಣಿಯ ನೇಣಿಲ್ಲದೆ, ಸೋಪಾನದ ಬಲದಿಂದಲ್ಲದೆ, ತೆಗೆಯಬಹುದೇ? ಶಬ್ದಸೋಪಾನವ ಕಟ್ಟಿ ನಡಿಸಿದವರು ಪುರಾತನರು ದೇವಲೋಕಕ್ಕೆ ಬಟ್ಟೆ ಕಾಣಿರೋ. ಮರ್ತ್ಯಲೋಕದವರ ಮನದ ವೈಲಿಗೆಯ ಕಳೆಯಲೆಂದು ಗೀತಾಮಾತೆಂಬ ಜ್ಯೋತಿಯ ಬೆಳಗಿಕೊಟ್ಟರು. ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗನ ಶರಣರು.

೩. ಕಡೆಗೀಲಿಲ್ಲದ ಬಂಡಿ ಹೊಡೆಗೆಡುವುದು ಮಾಬುದೇ? ಕಡೆಗೀಲು ಬಂಡಿಗಾಧಾರ. ಕಡುದರ್ಪವೇರಿದ ಒಡಲೆಂಬ ಬಂಡಿಗೆ ಮೃಡಶರಣರ ನುಡಿ ಗಡಣವೇ ಕಡೆಗೀಲು ಕಾಣಾ ರಾಮನಾಥಾ.

೪. ಕರಿಯನಿತ್ತಡೊಲ್ಲೆ. ಸಿರಿಯನಿತ್ತಡೆ, ಒಲ್ಲೆ. ಹಿರಿದಪ್ಪ ರಾಜ್ಯವಿತ್ತೊಡೆ, ಒಲ್ಲೆ. ನಿಮ್ಮ ಶರಣರ ಸೂಳುನುಡಿಯ ಒಂದರಗಳಿಗೆ ಇತ್ತಡೆ, ನಿನ್ನ ನಿತ್ತೆ ಕಾಣಾ ರಾಮನಾಥಾ.

೫. ಹಾಲತೊರೆಗೆ ಬೆಲ್ಲದಂತಹಕೆಸರು, ಸಕ್ಕರೆಯಂತಹ ಮಳಲು, ತವರಾಜದಂತಹ ನೊರೆ ತೆರೆಗಳು, ಇಂತಪ್ಪ ಆದ್ಯರ ವಚನವಿರಲು, ಬೇರೆ ಬಾವಿಯ ತೋಡಿ, ಉಪ್ಪನೀರ ಸವಿದಂತಾಯಿತ್ತಯ್ಯ ಎನ್ನ ಯುಕ್ತಿ. ನಿಮ್ಮ ವಚನಂಗಳ ಕೇಳದೆ, ಅನ್ಯಪುರಾಣಗಳ ಕೇಳಿ, ಕೆಟ್ಟೆನಯ್ಯ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೬. ಮುನ್ನಿನ ಆದ್ಯರ ವಚನ ನೋಡಿರೋ! ಲಿಂಗದ ನಡೆ, ಲಿಂಗದ ನುಡಿ, ಜಂಗಮದ ನಡೆ, ಜಂಗಮದ ನುಡಿ, ಪ್ರಸಾದದ ನಡೆ, ಪ್ರಸಾದದ ನುಡಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಶ್ರುತಿಯ ತೋರಿ ನುಡಿವರು. ಅದಲ್ಲದೆ, ದೃಷ್ಟವ ತೋರಿ ನಡೆವರು. ವೇದವೆಂಬುದು ಓದಿ ಹೇಳುವ ಮಾತು. ಶ್ರುತಿ ಪುರಾಣಾಗಮಂಗಳಾರಿಂದಾದವು, ಇವ ಬಲ್ಲವೆಂದು ಇವ ಬಲ್ಲವೆಂದು, ನಮ್ಮ ಪುರಾತನರ ವಚನಕ್ಕೆ ಸರಿ ಎಂದು, ಅನುಭಾವವ ಮಾಡುವೆವೆಂಬುವ ಕರ್ಮಕಾಂಡಿಗಳಿಗೆ ನಾನೇನೆಂಬೆನಯ್ಯ? ಲಿಂಗಸಂಧಾನಿಗಳಾದ ಮಹಾನುಭಾವಿಗಳು ಊಚು, ಉಳಿದವರು ನೀಚು. ಹೊನ್ನು

ಕೆಂಪೆಂದರೆ, ಹಿತ್ತಾಳೆಯು ಕೆಂಪೆಂದಂತೆ, ಸಿಂಹನ ನಡು ಸಣ್ಣದೆಂದರೆ, ನಾಯಿಯ ನಡು ಸಣ್ಣದೆಂಬಂತೆ, ಈ ಪಂಚಮಹಾಪಾತಕರ ನುಡಿಯ ಕೇಳಲಾಗದು. ಇವರುಗಳ ಮಾತಾಡಿಸಿ, ಗಾಸಿಯಾಗಲೇಕಯ್ಯ ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗಮದೇವಾ?

೭. ಆಚಾರ ವಿಚಾರ ತಪ್ಪಿದಲ್ಲಿ, ಶರಣರ ವಾದವಲ್ಲದೆ, ಮತ್ತೊಂದರಲ್ಲಿ ವಾದವಿಲ್ಲ. ಶರಣರ ವಾದ ಮೋಕ್ಷದ ಬೀಡು. ಶರಣರ ವಾದಲಿಂಗದ ನಾಡು, ಶರಣರ ವಾದ ಕಾಳಿಲಿಂಗದೇವನು ಮಾಡಿದ ಮಾಯೆಯ ಕೇಡು.

೮. ನಮ್ಮ ಪುರಾತನರ ವಚನಂಗಳನೆಲ್ಲ ಓದದೆ ಇದ್ದಾರು. ಓದಿಯೂ ನಂಬಿಗೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದಾರು. ನೂರಕ್ಕೊಬ್ಬರಲ್ಲದೆ ನಂಬರು. ನಮ್ಮ ಆದ್ಯರ ವಚನಂಗಳನೆಲ್ಲ ಜರಿದಾರು. ತಮ್ಮ ಕವಿತ್ವವ ಮೆರೆದಾರು. ನಮ್ಮ ಆದ್ಯರ ವಚನಂಗಳಿಂದೊದವಿದ ಜ್ಞಾನವೆಂಬುದನರಿಯರು. ನಮ್ಮ ಪುರಾತನರು ತಮ್ಮಂತೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ನುಡಿದರೆಂಬುದನರಿಯರು. ತಾಯಿಂದ ಮಕ್ಕಳಾದರೆಂಬುದನರಿಯರು. ಊರೆಲ್ಲಕ್ಕೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಹಾಗೆ ನುಡಿದಾರು. ನಮ್ಮ ಪುರಾತನರ ವಚನವೇ ತಾಯಿತಂದೆ ಎಂದರಿಯರು. ನಮ್ಮ ಆದ್ಯರ ವಚನ ಜ್ಞಾನದ ನೆಲೆಯತೆಗೆದಿರಿಸಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಆದ್ಯರ ವಚನ ಮದಮಾತ್ಸರ್ಯಾದಿ ಅರಿಷಡ್ವರ್ಗ, ಸಪ್ತವ್ಯಸನ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯ ದಶವಾಯುಗಳಿಚ್ಛೆಗೆ ಹರಿವ ಮನವ ಸ್ವಸ್ಥವಾಗಿ ನಿಲಿಸಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಆದ್ಯರ ವಚನ ಅಂಗೇಂದ್ರಿಯಂಗಳ ಲಿಂಗೇಂದ್ರಿಯವೆನಿಸಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಆದ್ಯರ ವಚನ ನೂರೊಂದು ಸ್ಥಲವ ಮೀರಿದ ಮಹದಲ್ಲಿ ನೆಲಿಸಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಆದ್ಯರ ವಚನ ಇನ್ನೂರ ಹದಿನಾರು ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಸರ್ವೇಂದ್ರಿಯವ ಸನ್ಮತವ ಮಾಡಿ, ಸಾಕಾರವ ಸವೆದು ನಿರಾಕಾರವನರಿದು, ನಿರ್ವಯಲ ನಿತ್ಯಸುಖದಲ್ಲಿರಿಸಿತ್ತು. ಇಂತಪ್ಪ ಆದ್ಯರ ವಚನ ಭಂಡಾರವ ನಮ್ಮ ಪ್ರಭುದೇವರು ಮುಖ್ಯವಾದ ಏಳುನೂರೆಪ್ಪತ್ತು ಅಮರಗಣಂಗಳು ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಪುರಾತನರು ಪ್ರಮಥ ಗಣಂಗಳು ಕೇಳಿ ಹೇಳಿ ಕೊಂಡಾಡಿದ ಕಾರಣ, ನಮ್ಮ ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗಯ್ಯನಲ್ಲಿ ಸರ್ವ ಸುಖವ ಸೂರೆಗೊಂಡು ಸ್ವಯಲಿಂಗವಾದರು. ನಮ್ಮ ಆದಿ ಪುರಾತನರು ಪ್ರಸಾದಕ್ಕೆ ತಪ್ಪದೆ ನಡೆದರು. ನಡೆದಪ್ಪದೆ ನುಡಿದರು. ಇಂತಪ್ಪ ಪುರಾತನರ ವಚನಂಗಳ ಎರಡಿಲ್ಲದೆ ಕೊಂಡಾಡಿ, ತನುಮನಧನವ ಎರಡಿಲ್ಲದೆ ಸಮರ್ಪಿಸುವ ಭಕ್ತರ ಭೃತ್ಯ ನಾನು, ಆಳಿನಾಳಯ್ಯ ನಾನು. ಕೂಡಲ

ಚೆನ್ನಸಂಗನ ಶರಣರು ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ರುದ್ರಮುನಿಲಿಂಗವೇ, ಇಂಥ ಸಚ್ಛೆ ತ್ರರನೇ ತೋರಿಸಯ್ಯ ಪ್ರಭುವೇ.

೯. ಪ್ರಭುವಿನ ವಾದದಿಂದ ವೈರಾಗ್ಯಸಂಪತ್ತು. ಬಸವನ ವಾದ ದಿಂದ ಭಕ್ತಿಯ ಸಂಪತ್ತು. ಚನ್ನಬಸವನ ವಾದದಿಂದ ಶಿವಪ್ರಸಾದದ ಸಂಪತ್ತು. ಮಡಿವಾಳಯ್ಯನ ವಾದದಿಂದ ಜ್ಞಾನದ ಸಂಪತ್ತು. ಸಕ ಳೇಶನ ವಾದದಿಂದ ಶಾಂತಿಯ ಸಂಪತ್ತು. ಮೋಳಿಗಯ್ಯನ ವಾದದಿಂದ ದಾಸೋಹದ ಸಂಪತ್ತು. ನೀಲಮ್ಮನ ವಾದದಿಂದ ಲಿಂಗಪೂಜೆಯ ಸಂಪತ್ತು. ನಾಗಮ್ಮನ ವಾದದಿಂದ ಮಹತ್ವ ಸಂಪತ್ತು. ಇದು ಕಾರಣ ಕಿನ್ನರ ತ್ರಿಪುರಾಂತಕಲಿಂಗ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಪ್ರಮಥರ ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಸರ ಬೀರದಿರು.

೧೦. ಆದ್ಯರ ಅರುವತ್ತು ವಚನಕ್ಕೆ ದಣ್ಣಾಯಕರ ಇಪ್ಪತ್ತು ವಚನ. ದಣ್ಣಾಯಕರ ಇಪ್ಪತ್ತು ವಚನಕ್ಕೆ ಪ್ರಭುದೇವರ ಹತ್ತು ವಚನ. ಪ್ರಭುದೇವರ ಹತ್ತು ವಚನಕ್ಕೆ ಅಜಗಣ್ಣನ ಐದು ವಚನ. ಅಜಗ ಣ್ಣನ ಐದು ವಚನಕ್ಕೆ ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗಯ್ಯನಲ್ಲಿ ಮಹಾದೇವಿಯಕ್ಕ ಗಳ ಒಂದು ವಚನ, ಕಾಣಾ ಸಿದ್ಧರಾಮಯ್ಯ.

೧೧. ಶಾಸ್ತ್ರವೆಂಬುದು ಮನ್ಮಥ ಶಸ್ತ್ರವಯ್ಯ. ವೇದಾಂತವೆಂ ಬುದು ಮೂಲಮನೋವ್ಯಾಧಿಯಯ್ಯ. ಪುರಾಣವೆಂಬುದು ಮೃತವಾದ ವರ ಗಿರಾಣವಯ್ಯ. ತರ್ಕವೆಂಬುದು ಮರ್ಕಟಾಟವಯ್ಯ. ಆಗಮ ವೆಂಬುದು ಯೋಗದ ಗೋರವಯ್ಯ. ಇತಿಹಾಸವೆಂಬುದು ರಾಜರ ಕಥಾಭಾಗವಯ್ಯ. ಸ್ಮೃತಿ ಎಂಬುದು ಪಾಪ ಪುಣ್ಯ ವಿಚಾರವಯ್ಯ. ಆದ್ಯರ ವಚನವೆಂಬುದು ಬಹು ವೇದ್ಯವಯ್ಯ ನಿಮ್ಮ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಜುನನ ತಿಳಿಯಲಿಕ್ಕೆ.

೧೨. ನಮ್ಮ ನಡಾವಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಪುರಾತರ ನುಡಿಯೇ ಇಷ್ಟ ವಯ್ಯ. ಸ್ಮೃತಿಗಳು ಸಮುದ್ರಪಾಲಾಗಲಿ, ಶೃತಿಗಳು ವೈಕುಂಠ ಸೇರಲಿ, ಪುರಾಣಗಳು ಅಗ್ನಿಯ ಸೇರಲಿ, ಆಗಮಗಳು ವಾಯುವ ಹೊಂದಲಿ, ಎಮ್ಮ ನುಡಿ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನ ಮಹಾಲಿಂಗದ ಹೃದಯ ದೊಳು ಗ್ರಂಥಿಯಾಗಿರಲಿ.

ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಾಗಮಪುರಾಣಗಳಿಗೆ ಮನಸೋಲಬೇಡ.

೧. ವೇದಂಗಳು ದೈವವೆಂಬ ವಿಪ್ರರಂತಹ ಮರುಳರುಂಟೇ ತ್ರಿಜಗದಲ್ಲಿ ? ವೇದವೆಂಬುದೊಂದು ಸಾಧಕ ಸಂಪತ್ತು. ವೇದಂಗಳು ಶ್ವೇತ ಅಗಸ್ತ್ಯ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ ಮುನಿಗಳಿಂದಾದವು. ಶಬ್ದಗಾಂಭೀರ್ಯ ಶೃತಿಕೋಟಿ ಚರಣಕಮಲನೆಂಬ ಲಿಂಗದ ಕಯ್ಯಲ್ಲಿ ಕಲಿತ ವೇದಂಗಳು ಅಜ್ಞಾನಸಂಗವಾಗಿ ಅಗೋಚರವಾಗಿ ನುಡಿದವು. ಋಗ್ವೇದ "ನಾಹಂಕಾರ ಬ್ರಹ್ಮತೇಜಃ" ಎಂದುದಾಗಿ, ಯಜುರ್ವೇದ "ನಾಹಂಕಾರ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ ವಿಷ್ಣು ತೇಜ" ಎಂದುದಾಗಿ, ಸಾಮವೇದ "ನಾಹಂ ದೇವ ರುದ್ರ ತೇಜಃ" ಎಂದುದಾಗಿ, ಅಥರ್ವಣ ವೇದ, "ನಾಹಂ ಸ್ಥಲಂ ಸ್ಥಲಂ" ಎಂದುದಾಗಿ. ಕುಲಮದದಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮ ಕೆಟ್ಟ, ಬಲಮದದಿಂದ ವಿಷ್ಣು ಕೆಟ್ಟ, ದೈವಮದದಿಂದ ರುದ್ರ ಕೆಟ್ಟ, ಛಲಮದದಿಂದ ಇಂದ್ರ ಕೆಟ್ಟ, ಇಂತೀ ನಾಲ್ವಶೃತಿಗಳು ತಮ್ಮ ಗರ್ವದಿಂದ ನೂಂಕಿಸಿಕೊಂಡವು ಶಿವನ ಅರಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ. ಮತ್ತಾ ಚತುರ್ವೇದಂಗಳು ಬಂದು, ಲಿಂಗದ ಚತುರ್ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಓಲೈಸಿ, ಕೈಮುಗಿದುಕೊಂಡು ಹೊಗಳುತ್ತಿದ್ದವು. ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ ಶೃತಿ॥ ಓಂ ಜಯತತ್ವಾ ನಾಂ। ಪುರುಷ ಮೇರು ಕಾಮ್ಯಾನಾಂ। ಪುಣ್ಯ ಜಪಧ್ಯಾನಾ ನಾಂ। ಸರ್ವಜನ್ಮವಿನಾಶನಾ। ಆದಿ ಅನಾದಿ ಪಿತ್ರೂಣಾಂ। ಅಜಕೋಟಿಸಹಸ್ರ ವಂದ್ಯಾನಾಂ। ದೇವಕೋಟಿ ಚರಣ ಕಮಲಾನಾಂ॥ ಎಂದು ವೇದಂಗಳು ದೇವರ ಚರಣದ ಕುರುಹ ಕಾಣವು. ಆದಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪುರಾತನರು ವೇದವನೋದಿದರೆ? ಇಲ್ಲ. ಕಲ್ಲಿಲಿಟ್ಟರು, ಕಾಲಿಲೊದೆದರು, ಬಿಲ್ವಪತ್ರದ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಲಿಂಗವಂ ಪುಟ್ಟಿಸಿ, ನಿಷ್ಠೆಯ ಪಡೆದರು, ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲ ಕಾಯಿಸಿಕೊಂಡರು, ಆಡಿಸಿದರು, ಅಡಗಿಸಿದರು, ಓಡಿದ ಲಿಂಗಮಂ ತಂದು ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯಂ ಮಾಡಿದರು, ಇಂತಪ್ಪ ದೃಷ್ಟವ ಸಾಧಿಸಿದರು ನಮ್ಮ ಪುರಾತನರು. ನಿಮ್ಮವರು ವೇದವನೋದಿದರೆಂಬುದರಿದು. ಅವರನೊಲ್ಲದೆ ಬಿಟ್ಟಕಾಣಾ ಉರಿಲಿಂಗಪೆದ್ದಿ ಪ್ರಿಯ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಾ.

೨. ಆಗಮಮೂರ್ತಿ ಅಂತರಾತ್ಮನೊಳು ಇರುತಿರೆ. ಆಗಮವನರಿಯಬೇಕೆಂದೇನು ಹೇಳುವಿರೋ? ಆಗಮವ ವಿಚಾರಿಸಿ, ಅರಿಯಬೇಕೆಂಬ ಅರುಹು ಲೋಗರಿಗಲ್ಲದೆ, ಆಗಮಮೂರ್ತಿಯೇ ತಾನಾದರುಹು ಕುರುಹುಗೊಂಡ ಮೂರ್ತಿಗೆ ಆಗಮ ವಿಚಾರವೇನು ಹೇಳಾ? ಆಗಮ

ಅರುಹಿನ ಮೂರ್ತಿ ಮಾಡಿದರಾದವು ಕಾಣಿರಣ್ಣಾ. ವೇದ ವಿವೇಕಿ ನುಡಿದರಾದವು ಕಾಣಿರಣ್ಣಾ. ಶಾಸ್ತ್ರ ಸರ್ವಜ್ಞ ನಿರ್ಮಿಸಿದರಾದವು ಕಾಣಿರಣ್ಣಾ. ಪುರಾಣ ಅಗ್ರಗಣ್ಯ ಆಗೆಂದರಾದವು ಕಾಣಿರಣ್ಣಾ. ತರ್ಕ ಅರ್ಥಿಗೆ ಆಡಿಸ್ಯಾಡಿ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ ನೋಡಾ. ವೇದ ಶಾಸ್ತ್ರ ಪುರಾಣಾಗಮತರ್ಕ ಇವು ಉಪಮೆಯೊಳಗು, ಉಪಮೆಯೊಳಗಾದವು. ಉಪಮಾತೀತನ ಇವೆತ್ತ ಬಲ್ಲವು ಹೇಳಾ? ಆತ್ಮಲಿಂಗದ ಅದ್ಯಂತವನರಿಯದೆ, ದ್ವೈತಾದ್ವೈತಗಳೆಂದು ನುಡಿದುಕೊಂಡು ನಡೆವ ಭವರೋಗಿಗಳನೇನೆಂಬೆನಯ್ಯ? ಆಗಮ ಮೂರ್ತಿ ಅಂತರಂಗ ಬಹಿರಂಗ ಸರ್ವಾಂತರ್ಯಾಮಿಯಾಗಿಹುದು. ಶಿವಪ್ರಸನ್ನಪ್ರಸಾದ ಒದಗಿದ ಸ್ವಾನುಭಾವಿಬಲ್ಲ. ಮಹಾಲಿಂಗ ಗುರುಶಿವ ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರ ಪ್ರಭುವಿನಲ್ಲಿ, ಬಸವ, ಪ್ರಭು, ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣ, ಮುಖ್ಯವಾದ ನಮ್ಮ ಪ್ರಮಥರು ಬಲ್ಲರು ಶಿವನ ಘನವ.

೩. ಶಾಸ್ತ್ರ ಘನವೆಂಬೆನೆ? ಕರ್ಮವ ಭಜಿಸುತ್ತಿಹುದು. ವೇದಘನವೆಂಬೆನೇ? ಪ್ರಾಣವಧೆಯ ಹೇಳುತ್ತಿದೆ. ಶೃತಿ ಘನವೆಂಬೆನೆ? ಮುಂದಿಟ್ಟು ಅರಸುತ್ತಲಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ನೀವಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ, ತ್ರಿವಿಧ ದಾಸೋಹದಲ್ಲಲ್ಲದೆ ಕಾಣಬಾರದು ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೪. ಆದಿಪುರಾಣ ಅಸುರರಿಗೆ ಮಾರಿ. ವೇದಪುರಾಣ ಹೋತಿಗೆ ಮಾರಿ. ರಾಮಪುರಾಣ ರಕ್ಕಸರಿಗೆ ಮಾರಿ. ಭಾರತಪುರಾಣ ಗೋತ್ರಕ್ಕೆ ಮಾರಿ, ಇವೆಲ್ಲ ಪುರಾಣವು ಕರ್ಮಕ್ಕೆ ಮೊದಲು. ನಿಮ್ಮ ಪುರಾಣಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ಇಲ್ಲ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೫. ವೇದಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಹರಿಯದಿರು, ಹರಿಯದಿರು. ಶಾಸ್ತ್ರಂಗಳ ಹಿಂದೆ, ಸುಳಿಯದಿರು, ಸುಳಿಯದಿರು. ಪುರಾಣಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಬಳಸದಿರು, ಬಳಸದಿರು. ಆಗಮಂಗಳ ಹಿಂದೆ ತೊಳಲದಿರು, ತೊಳಲದಿರು. ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ ಸೋಮೇಶ್ವರನ ಕೈವಿಡಿದು ಶಬ್ದ ಜಾಲಂಗಳಿಗೆ ಬಳಲದಿರು, ಬಳಲದಿರು.

೬. ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಾಗಮಪುರಾಣಂಗಳೆಂಬುವ ಕೊಟ್ಟಣವ ಕುಟ್ಟುತ್ತ, ನುಚ್ಚು ತೌಡು ಕಾಂಬೋ. ಅವನು ಕುಟ್ಟಲೇಕೆ? ಅತ್ತಿತ್ತ ಹರಿವ ಮನದ ಶಿರವನರಿಯಬಲ್ಲಡೆ, ಬಟ್ಟ ಬಯಲು ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೭. ಆಗಮವ ಬಲ್ಲೆವೆಂದು, ಆಗಮಜ್ಞರೆನಿಸಿಕೊಂಬರು, ನೀವು ಕೇಳಿರೋ. ಆಗಮವೆಂದು ನುಡಿವ ವಾಗಿಂದ್ರಿಯವ ಬಲ್ಲರಲ್ಲದೆ, ಆಗಮ ಮೂರ್ತಿ ಹ್ಯಾಗಿರುವದು ಬಲ್ಲರೇ ಹೇಳಿರೋ. ಆಗಮಮೂರ್ತಿ ವಾಙ್ಮ ನಕ್ಕಗೋಚರವಾದ ವಸ್ತುವ ಆಗಮದಿಂದೆ, ಅಂತಿದೆ, ಇಂತಿದೆ, ಎಂದು ಹೇಳುವ ಭ್ರಾಂತಿನ ಭವಭಾರಿಯನೇನೆಂಬೆನಯ್ಯ ಮಹಾಲಿಂಗಗುರುಶಿವ ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರಪ್ರಭುವೇ ?

೮. ವೇದವೇದಿಸಲರಿಯದೆ ಕೆಟ್ಟವು. ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಾಧಿಸಲರಿಯದೆ ಕೆಟ್ಟವು. ಪುರಾಣ ಪೂರೈಸಲರಿಯದೆ ಕೆಟ್ಟವು. ಹಿರಿಯರು ತಮ್ಮ ತಾವ ರಿಯದೆ ಕೆಟ್ಟರು. ತಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿ ತಮ್ಮನೇ ತಿಂದಿತ್ತು. ನಿಮ್ಮನೆತ್ತ ಬಲ್ಲರು ಗುಹೇಶ್ವರಾ ?

೯. ವೇದ ಯೋನಿಯ ಹಂಗು, ಶಾಸ್ತ್ರ ಯೋನಿಯ ಹಂಗು, ಪುರಾಣ ಯೋನಿಯ ಹಂಗು. ಆಗಮ ಯೋನಿಯ ಹಂಗು, ನಾದದಿಂದು ದಿಸಿದವು. ಶ್ರೋತ್ರದ ಹಂಗು, ಹೇಳುವದು ವೆಜ್ಜ. ಕೇಳುವದು ವೆಜ್ಜ. ತಾ ಹಿಂದೆ ಬಂದುದು ವೆಜ್ಜ. ಇಂತೀ ವೆಜ್ಜಗನಿಂದ ಮಾಡುವುದು ವೆಜ್ಜ. ಇಂತೀ ವೆಜ್ಜದ ಗುದ್ದ ಬಿದ್ದವರಿಗೆ ನಿರ್ಧಾರವಿಲ್ಲ. ಆತುರವೈರಿಮಾರೇ ಶ್ವರಾ.

೧೦. ವೇದಂಗಳು ನಿಮ್ಮ ಭೇದಿಸಿ ಕಂಡಿಹೆವೆಂದರೆ, ಕಾಣಲರಿ ಯದೆ ಬಳಲಿ ಬೆಂಡಾಗಿ ಹೋದವು. ಶಾಸ್ತ್ರಂಗಳು ಸಾಧಿಸಿ ಕಂಡಿಹೆ ವೆಂದರೆ, ಕಾಣಲರಿಯದೆ, ಸಂದೇಹಕ್ಕೊಳಗಾಗಿ ಹೋದವು. ಆಗಮಂ ಗಳು ಅರಿಸಿ ಕಂಡಿಹೆವೆಂದರೆ, ಕಾಣಲರಿಯದೆ ಮೂಗಾಗಿ ಹೋದವು. ಇಂತೀ ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಾಗಮಂಗಳ ನೋಡಿ, ನಿಮ್ಮ ಕಂಡಿಹೆವೆಂಬವರೆಲ್ಲ ಇನ್ನೆತ್ತ ಕಂಡಿಹರಯ್ಯ ಅಖಂಡೇಶ್ವರಾ?

೧೧. ವೇದಂಗಳಿಗೆ ಅಭೇದ್ಯವಾದ ಶಿವನ ಭೇದಿಸಿ ಕಂಡರು ನೋಡಾ ಶರಣರು. ಶಾಸ್ತ್ರಂಗಳಿಗಸಾಧ್ಯನಾದ ಶಿವನ ಸಾಧಿಸಿ ಕಂಡರು ನೋಡಾ ಶರಣರು. ಆಗಮಂಗಳು ಇತಿಹಾಸ ತರ್ಕಕ್ಕಸಾಧ್ಯನಾದ ಶಿವನ ಅರಿಸಿ ಕಂಡರು ನೋಡಾ ಶರಣರು. ಆಗಮ್ಯ ಅಪ್ರಮಾಣವಾದ ಪರಶಿ ವನ ಪ್ರಮಾಣಿಸಿ ಕಂಡರು, ಒಳಹೊಕ್ಕು ಬೆರಸಿದರು ನೋಡಾ, ನಮ್ಮ ಶರಣರು ಅಖಂಡೇಶ್ವರಾ.

೧೨. ವೇದವನೋದಿದ ವೇದಜ್ಞರು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಶಾಸ್ತ್ರವನೋದಿದ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆಗಮವನೋದಿದ ಆಗಮಜ್ಞರು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆದಿಅನಾದಿಯಿಂದತ್ತವಾದ ಮಹಾಘನವಸ್ತುವನೊಡಗೂಡಿದ ಶರಣಂಗೆ ಇವರಾರೂ ಸರಿಯಲ್ಲವಯ್ಯ ಅಖಂಡೇಶ್ವರಾ.

೧೩. ವೇದಂಗಳು ನಿಜವ ಬಲ್ಲಡೆ, ವೇದಜ್ಞರು ಮರೆಯಲೊಲ್ಲದೆ, ಚನ್ನಯ್ಯ ಕಕ್ಕಯ್ಯಂಗಳು ಮರೆಯಲೇಕೆ? ಶಾಸ್ತ್ರಂಗಳು ಸತ್ಯವ ನುಡಿದರೆ, ಶಾಸ್ತ್ರಂಗಳ ಮಾತಿಂಗೆ ಹೇಸಿ, ಕಿರಾತ ಬೊಮ್ಮಯ್ಯ ಕಣ್ಣಪ್ಪಗಳು ಮರೆಯಲೇಕೆ? ಆಗಮವೇ ಆಚಾರವನರಿದಡೆ, ಆಗಮವರಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಕೆಂಭಾವಿ ಭೋಗಣ್ಣನ ಬೆನ್ನಲುರುಳುತ್ತ ಹೋಗಲೇಕೆ? ವೇದ ಶಾಸ್ತ್ರಾಗಮ ಪುರಾಣಂಗಳು ಶಿವನಾದಿ ಅಂತ್ಯವನರಿದಡೆ, ಸಾಮವೇದಿಗಳು ಶ್ವಪಚಯ್ಯಂಗೆ ಶಿಷ್ಯರಾಗಲೇಕೆ? ವಾದಿಸದಿರೋ ಪ್ರತಿವಾದಿ, ನೀನಂತರಂಗವನರಿಯದೆ. ಅಭೇದ್ಯವು ಘನಕ್ಕೆ ಘನ ಶಂಭುಸೊಡ್ಡಳಾ.

೧೪. ವೇದದವರನೊಲ್ಲದೆ, ನಮ್ಮ ಮಾದಾರ ಚನ್ನಯ್ಯಂಗೊಲಿದ. ಶಾಸ್ತ್ರದವರನೊಲ್ಲದೆ, ಶಿವರಾತ್ರಿಯ ಸಂಕಣ್ಣಂಗೊಲಿದ. ಕರ್ಮಿಗಳನೊಲ್ಲದೆ, ತೆಲಗು ಜೊಮ್ಮಯ್ಯಂಗೊಲಿದ. ಲಿಂಗದೇವನು ವಶಿಷ್ಠ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನೊಲ್ಲದೆ, ಓಹಿಲ ಉಪ್ಪಟರಿಗೊಲಿದ. ಅಣ್ಣಗಳಾ ಸೋಜಿಗವ, ದಾಸಮುಗ್ಗಳೆಗೊಲಿದ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಸೊಡ್ಡಳ ಹಾರುವಣ್ಣಗಳಿಗೆ ಹೇಸಿ, ಕದವ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡನು.

೧೫. ಹೋ, ಹೋ, ವೇದವೇ ತತ್ವವಾದಡೆ ಮಾದಾರನ ಮನೆಯಲುಂಡಂದು, ಒಬ್ಬ ನಿಧಾನವುಳ್ಳ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಾದರೂ ಇಲ್ಲದಾದರೇ? ಶಾಸ್ತ್ರವೇ ತತ್ವವಾದಡೆ, ಶಿವರಾತ್ರಿಯ ಬೇಡಂಗಿತ್ತಂದು, ಒಬ್ಬರೂ ಸ್ತೋತ್ರಂಗೆಯ್ಯಲಾಗದೆ? ಆಗಮವಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಮೂರ್ತಿ ಎಂದೆಂಬ ಮಾತದಂತಿರಲಿ. ಅದ ಕೇಳಲಾಗದು. ಭ್ರಾಂತಿ ಬೇಡ. ಭಾವಮೂರ್ತಿ ಬಲ್ಲ. ಪ್ರಮಾಣವಿದೆ. ಅಕುಲ ಕುಲವೆಂದರೆ, ಕಕ್ಕಯ್ಯನ ಮನೆಯ ಅಕ್ಕರು. ನಿಮ್ಮ ತರ್ಕ ಮುಕ್ಕಾಯಿತ್ತು. ಲೋಕವರಿಯದೆ? ಕಲ್ಲಿಲಿಟ್ಟು, ಕಾಲಿಲೊದ್ದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಮೂರ್ತಿ ನುಡಿಯಿತ್ತಲ್ಲಾ! ಇಂಬಿಲ್ಲದ ದ್ವಿಜರೆಲ್ಲರೂ ಹೇಳಿರೋ. ಸಲ್ಲದು ನಿಮ್ಮ ಮಾತು. ನಿಲ್ಲಿ, ನಿಲ್ಲಿ. ಬಲ್ಲಿದ ನಡೆ ದುದೇ ಬಟ್ಟೆ. ಮಹಾಲಿಂಗಕಲ್ಲೇಶ್ವರನಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಾಚಾರಿಗಳು ನಿಸ್ಸೀಮರು.

೧೬. ಆಗಮಾಚಾರವಲ್ಲದೆ, ಶಿವಭಕ್ತರಲ್ಲೆಂಬ ಭ್ರಮಿತರೆಲ್ಲರೂ ನೀವು ಕೇಳಿರೋ. ಮುಕ್ಕುಳಿಸಿದ ನೀರ ಮಜ್ಜನಕ್ಕೆರೆವುದು, ಇದು ಆವ ಆಗಮಾಚಾರ? ಸರುವ ಕಟ್ಟಿ, ಪತ್ರೆಯ ಹರಿದು ಹಾಕುವದಿದಾವ ಮಂತ್ರದೊಳಗು? ಸರ್ರನೆ ಹರಿತಂದು, ಬಿರ್ರನೆ ಕಲ್ಲಿಲಿಡುವುದಿದಾವ ಪೂಜೆ ಯೊಳಗು? ಬಹು ಬುದ್ಧಿ ಬೇಡ. ಶರಣೆಂದು ಶುದ್ಧರಪ್ಪುದು. ಮಹಾ ಲಿಂಗಕಲ್ಲೇಶ್ವರದೇವರೆಲ್ಲವ ಬಲ್ಲನು.

೧೭. ಭಕ್ತನಾಗಲಿ, ಮಹೇಶ್ವರನಾಗಲಿ, ಏನನೋದಿದರೇನಯ್ಯ? ಏನು ಕೇಳಿದರೇನಯ್ಯ? ಏನು ಹಾಡಿದರೇನಯ್ಯ? ಓದಿಮರುಳಾದಿಯೋ, ಕೂಚ ಭಟ್ಟರೇ ಎಂದು, ಗಿಳಿಯೋದಿ ತನ್ನ ಮಲವ ಭುಂಜಿಸಿದಂತೆ, ಏಕಲಿಂಗ ನಿಷ್ಠಾಚಾರ ಸ್ವಾನುಭಾವವಿವೇಕಸಿದ್ಧಾಂತ ನಿರ್ಣಯವಿಲ್ಲದೆ, ಮಾತಿಗೆ ಮಾತು ಕಲಿತು, ನುಡಿಗೆ ನುಡಿಯ ಕಲಿತು, ತರ್ಕಟ ಮರ್ಕ ಟರಂತೆ ಹೋರುವ ಬಯಲ ಸಂಭ್ರಮದ ತರ್ಕಿಗಳ ಕಂಡರೆ, ಮಾಗಿಯ ಕೋಗಿಲೆಯಂತೆ ಮೌನಭಾವವಿರುವುಮ ನೋಡಾ, ಮಹಾಲಿಂಗ ಗುರು ಶಿವಸಿದ್ಧೇಶ್ವರಪ್ರಭುವೇ.

೧೮. ಚತುರ್ವೇದದನುಭವ ಮಾಡುವ ಜಂಗಮವೆಲ್ಲ ಬ್ರಹ್ಮನ ಸಂತತಿ. ಹದಿನೆಂಟು ಪುರಾಣದನುಭವ ಮಾಡುವ ಜಂಗಮವೆಲ್ಲ ವಿಷ್ಣು ವಿನ ಸಂತತಿ. ಇಪ್ಪತ್ತೆಂಟು ದಿವ್ಯಾಗಮದನುಭವ ಮಾಡುವ ಜಂಗ ಮವೆಲ್ಲ ರುದ್ರನ ಸತತಿ. ಮೂವತ್ತೆರಡು ಉಪನಿಷದುಗಳನುಭವ ಮಾಡುವ ಜಂಗಮ ಈಶ್ವರನ ಸಂತತಿ. ಆರುಶಾಸ್ತ್ರಗಳನುಭವ ಮಾಡುವ ಜಂಗಮವೆಲ್ಲ ಸದಾಶಿವನ ಸಂತತಿ. ಇಂತೀ ಎಲ್ಲ ಶಬ್ದವನು ಮುಚ್ಚಿ, ಲಿಂಗದನುಭವ ಮಾಡುವ ಜಂಗಮ ಘನ, ನಿತ್ಯ, ಕಾಣಾ ಜಂಗಮ ಲಿಂಗಪ್ರಭುವೇ.

೧೯. ವೇದ ವಿಪ್ರರಬಾಧೆ, ಶಾಸ್ತ್ರಸಂತೆಯ ಮಾತು, ಪುರಾಣ ಪುಂಡ ರಗೋಷ್ಠಿ, ಆಗಮ ಅನೃತದ ನುಡಿ, ತರ್ಕವ್ಯಾಕರಣ ಕನಿಕಪ್ಪವಾದ, ಇಂತಿವರ ಅಂಗದ ಮೇಲೆ ಲಿಂಗವಿಲ್ಲದ ಭಾಷೆ. ಇದುಕಾರಣ ತನ್ನೊಳ ಗಿರದ ಅನುಭಾವಿಯಲ್ಲಿಂದ ಘನವಿಲ್ಲೆಂದ ನಮ್ಮ ಕಲಿದೇವರದೇವಾ.

೨೦. ವೇದವನೋದುವರೆಲ್ಲ ಬಂಜೆಯ ಮಕ್ಕಳು ಶಾಸ್ತ್ರವನೋ ದುವರೆಲ್ಲ ಸೂಳೆಯ ಮಕ್ಕಳು. ಪುರಾಣವ ಹೇಳುವರೆಲ್ಲ ಕುಂಟಣಿಗಿ

ತ್ರಿಯ ಮಕ್ಕಳು. ತರ್ಕತಂತ್ರಗಳನೋದಿ ಹೇಳುವರೆಲ್ಲ ವೈದ್ಯಕಾರಿತಿಯ ಮಕ್ಕಳು. ಇಂತೀ ವೇದಾಗಮ ಶಾಸ್ತ್ರಪುರಾಣ ತರ್ಕ ತಂತ್ರಂಗಳೆಲ್ಲ ಕೇಳಿ ಆಚರಿಸುವರೆಲ್ಲ ಡೊಂಬ ಜಾತಿಕಾರ್ತಿಯ ಮಕ್ಕಳು. ಇಂತಪ್ಪ ಜಡಮತಿ ವ್ರತಭ್ರಷ್ಟ ಮೂಳಹೊಲೆಯರಿಗೆ ಭವಬಂಧನ ಎಂದೂ ಹಿಂಗದು, ಮುಕ್ತಿದೋರದು. ಇಂತಿವರ ಪುಣ್ಯಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಬ್ರಹ್ಮ ವಿಷ್ಣು ರುದ್ರ ಮೊದಲಾದ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಮುನ್ನವೇ ಭವ ಹಿಂಗದು, ಮುಕ್ತಿದೋರದು ಎಂದನಯ್ಯ ನಿಮ್ಮ ಶರಣ ಕಾಡಿನೊಳಗಾದ ಶಂಕರ ಪ್ರಿಯ ಚನ್ನಕದಂಬಲಿಂಗ ನಿರ್ವಾಣಯ ಪ್ರಭುವೇ.

೨೧. ಅಜ್ಞಾನವೆಂಬ ತೊಟ್ಟಿಲೊಳಗೆ ಜ್ಞಾನವೆಂಬ ಶಿಶುವ ಮಲಗಿಸಿ, ಸಕಲವೇದಶಾಸ್ತ್ರವೆಂಬ ನೇಣ ಕಟ್ಟಿ ಹಿಡಿದು ತೂಗಿ ಜೋಗುಳವಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾಳೆ ಭ್ರಾಂತಿ ಎಂಬ ತಾಯಿ. ತೊಟ್ಟಿಲು ಮುರಿದು ನೇಣು ಹರಿದು ಜೋಗುಳ ನಿಂದಲ್ಲದೆ ಗುಹೇಶ್ವರನೆಂಬ ಲಿಂಗವ ಕಾಣಬಾರದು.

೨೨. ವೇದ ಘನವೆಂಬುದೊಂದು ಸಂಪಾದನೆ, ಶಾಸ್ತ್ರ ಘನವೆಂಬುದೊಂದು ಸಂಪಾದನೆ, ಪುರಾಣ ಘನವೆಂಬುದೊಂದು ಸಂಪಾದನೆ, ಆಗಮ ಘನವೆಂಬುದೊಂದು ಸಂಪಾದನೆ, ಆಹುದೆಂಬುದೊಂದು ಸಂಪಾದನೆ, ಅಲ್ಲೆಂಬುದೊಂದು ಸಂಪಾದನೆ ಗುಹೇಶ್ವರನೆಂಬ ಮಹಾಘನದ ನಿಜವನರಿಯದಕಾರಣ ಹಲವು ಸಂಪಾದನೆಗಳಾದವು.

೨೩. ಓದಿ ಓದಿ ನಾದ ವಾದಕ್ಕಿಕ್ಕಿತ್ತು. ಕೇಳಿ ಕೇಳಿ ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಂದೇಹಕ್ಕಿಕ್ಕಿತ್ತು. ಅರಿದಿಹೆ ಅರಿದಿಹೆನೆಂದು ಆಗಮವಗಲಕ್ಕೆ ಹರಿಯಿತ್ತಲ್ಲಯ್ಯ. ನೀನೆತ್ತ ನಾನೆತ್ತಲೆಂದು ಬೊಮ್ಮ ಬಕ್ಕಟ ಬಯಲು ಗುಹೇಶ್ವರಾ.

೨೪. ವೇದ ವೇದಿಸಲರಿಯದೆ ಕೆಟ್ಟವು. ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಾಧಿಸಲರಿಯದೆ ಕೆಟ್ಟವು. ಪುರಾಣ ಪೂರೈಸಲರಿಯದೆ ಕೆಟ್ಟವು. ಹಿರಿಯರು ತಮ್ಮ ತಾವರಿಯದೆ ಕೆಟ್ಟರು. ತಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿ ತಮ್ಮನೇ ತಿಂದಿತ್ತು. ನಿಮ್ಮನೆತ್ತ ಬಲ್ಲರು ಹೇಳಾ ಗುಹೇಶ್ವರಾ?

೨೫. ವೇದ ವಾಕ್ಯ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬೀಜ. ಶಾಸ್ತ್ರವಾಕ್ಯ ಸಂದೇಹಕ್ಕೆ ಬೀಜ. ಪುರಾಣವಾಕ್ಯ ಪುಣ್ಯಕ್ಕೆ ಬೀಜ. ಭಕ್ತಿಯಫಲ ಭವಕ್ಕೆ

ಬೀಜ. ಏಕೋಭಾವದ ನಿಷ್ಠೆ ಸಮ್ಯಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಬೀಜ. ಸಮ್ಯಜ್ಞಾನ ಅದ್ವೈತಕ್ಕೆ ಬೀಜ. ಅದ್ವೈತ ಅರುವಿಂಗೆ ಬೀಜ. ಅರಿವನಾರಡಿಗೊಂಡು ಕುರುಹಿಲ್ಲದ ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ತೆರಹಿಲ್ಲದಿಪ್ಪುದನರಿಯಾ ಉರಿಲಿಂಗಪೆದ್ದಿಪ್ರಿಯ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಾ.

೨೬. ಅನಂತವೇದ ಶಾಸ್ತ್ರ ಆಗಮ ಪುರಾಣ ತರ್ಕತಂತ್ರಗಳನು ಆತ್ಮ ಮಾಡುವನಲ್ಲದೆ ಆತ್ಮನವು ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಎನ್ನ ಅಂತರಂಗದ ಅರಿವಿನ ಮೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಎನ್ನ ಉರಿಲಿಂಗದೇವರು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ ಆಗೆಂದ ರಾದವು.

ಜಾತಿಭೇದ.

೧. ವರ್ಣಗಳಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಸಮಾನರು.

೧. ದೇವ ದೇವ ಬಿನ್ನಪವ ಅವಧಾರು. ವಿಪ್ರ ಮೊದಲು ಅಂತ್ಯಜ ಕಡೆಯಾಗಿ ಶಿವಭಕ್ತರಾದವರನೆಲ್ಲರನೊಂದೇ ಎಂಬೆ. ಹಾರುವ ಮೊದಲು ಶ್ವಪಚರ ಕಡೆಯಾಗಿ ಭವಿಯಾದವರನೆಲ್ಲರನೊಂದೇ ಎಂಬೆ. ಹೀಗೆಂದು ನಂಬುವುದೆನ್ನ ಮನವು. ಈ ನುಡಿದ ನುಡಿಯೊಳಗೆ ಎಳ್ಳ ಮೊನೆಯಷ್ಟು ಸಂದೇಹವುಳ್ಳರೆ, ನೀನಂದೇ ಮೂಗ ಕೊಯ್ಯಿ ಕೂಡ ಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೨. ಹೊಲೆಗಂಡದಲೆ ಪಿಂಡದ ನೆಲೆಗಾಶ್ರಯವಿಲ್ಲ. ಜಲಬಿಂದು ವಿನ ವ್ಯವಹಾರ ಒಂದೇ. ಆಶೆಯಾಮಿಷ ರೋಷ ಹರುಷ ವಿಷಯಾ ದಿಗಳೆಲ್ಲ ಒಂದೇ. ಏನನೋದಿ, ಏನಕೇಳಿ, ಏನು ಫಲ? ಕುಲಜನೆಂ ಬುದಕ್ಕೆ ಆವುದು ದೃಷ್ಟಾಂತ? ಶ್ಲೋ॥ ಸಪ್ತಧಾತು ಸಮಂ ಸಮಯೋನಿ ಸಮುದ್ಭವಂ । ಆತ್ಮ ಜೀವ ಸಮಾಯುಕ್ತಂ ವರ್ಣಾನಾಂ ಕಿಂ ಪ್ರಯೋ ಜನಂ॥ ಎಂದುದಾಗಿ, ಕಾಸಿ ಕಮ್ಮಾರನಾದ, ಬೀಸಿ ಮಡಿವಳನಾದ, ಹಾಸನಿಕ್ಕಿ ಸಾಲಿಗನಾದ, ವೇದವ ನೋಡಿ ಹಾರುವನಾದ. ಕರ್ಣದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದವರುಂಟೇ ಜಗದೊಳಗೆ? ಇದುಕಾರಣ, ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ ಲಿಂಗಸಂಗವನರಿತವನೇ ಕುಲಜನು.

೩. ಶಿಖಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ನಯನ ಕ್ಷತ್ರಿಯ, ನಾಸಿಕ ಬಣಜಿಗ, ಅಧರ ಒಕ್ಕಲಿಗ, ಕರ್ಣ ಗೊಲ್ಲ, ಕೊರಳು ಕುಂಬಾರ, ಬಾಹು ಪಾಂಚಾಳ,

ಅಂಗೈ ಉಪ್ಪಾರ, ನಖ ನಾಯಿದ, ಒಡಲು ಡೊಂಬ, ಬೆನ್ನು ಅಸಗ, ಚರ್ಮ ಜಾಡ, ಪೃಷ್ಠಸ್ಥಾನ ಕಬ್ಬಿಲಿಗ, ಒಳದೊಡೆ ಹೊಲೆಯ, ಮೊಣಕಾಲು ಈಡಿಗ, ಕಣಕಾಲು ಸಮ್ಮಗಾರ, ಮೇಗಾಲು ಮಚ್ಚಿಗ, ಚಲಪಾದವೆಂಬ ಅಂಗಾಲು ಶುದ್ಧ ಮಾದಿಗ ಕಾಣಿರೋ. ಇಂತೀ ಹದಿನೆಂಟು ಜಾತಿ ತನ್ನಲ್ಲುಂಟು. ಇವು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಜಾತಿಗೆ ಹೋರುವ ಅಜ್ಞಾನಿಗಳ ನಮ್ಮ ಸೊಡ್ಡಳ ದೇವರು ಮೆಚ್ಚನಯ್ಯ.

೪. ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಹಾರುವನಾಗಿ, ವೀರ ವಿತರಣಕ್ಕೆ ಕ್ಷತ್ರಿಯನಾಗಿ ಸರ್ವವನಾರೈದು ನೋಡುವಲ್ಲಿ ವೈಶ್ಯನಾಗಿ, ಕೃಷಿಯು ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಶೂದ್ರನಾಗಿ, ಇಂತೀ ಜಾತಿ ಗೋತ್ರದೊಳಗೆ ನೀಚ ಶ್ರೇಷ್ಠವೆಂಬ ಎರಡು ಕುಲವಲ್ಲದೆ, ಹೊಲೆ ಹದಿನೆಂಟು ಜಾತಿ ಎಂಬ ಕುಲವಿಲ್ಲ. ಬ್ರಹ್ಮವನರಿದಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ. ಸರ್ವಜೀವ ಹತಕರ್ಮಕ್ಕೊಳಗಾದಲ್ಲಿ ಸಮ್ಮಗಾರ. ಈ ಉಭಯವನರಿದು ಮರೆಯಲಿಲ್ಲ ಕೈಯ್ಯುಳಿಗತ್ತಿ ಅಡಿಗೂಂಟಿ ಕೆಡೆಯಾಗಬೇಡ ಅರಿ ನಿಜಾತ್ಮರಾಮ ರಾಮನಾ.

ಅರ್ಥ:— ನಾಲ್ಕುವೇದ ಹದಿನಾರು ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರವ ನೋಡುವದಕ್ಕೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ರಣಗಳದಲ್ಲಿ ಜಯಿಸುವ ಪರಾಕ್ರಮಕ್ಕೆ ತ್ಯಾಗಗುಣಕ್ಕೆ ಕ್ಷತ್ರಿಯನೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಮಸ್ತವಾದ ಗಜಪರೀಕ್ಷೆ ಅಶ್ವಪರೀಕ್ಷೆ ತುರುಪರೀಕ್ಷೆಯ ನೋಡಿ ಕ್ರಯ ವಿಕ್ರಯ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ವೈಶ್ಯನೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ಹಲಾಯುಧ ಕೃಷಿಯು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶೂದ್ರನೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ನಾಲ್ಕು ಜಾತಿಯೊಳಡಗಿದ ಗೋತ್ರ ಮೊದಲಾದ ನೂರೊಂದು ಕುಲ ಹದಿನೆಂಟು ಜಾತಿಯೊಳಗೆ ಅಧಮಕುಲ ಉತ್ತಮಕುಲವೆಂಬ ಉಭಯ ಕುಲವಲ್ಲದೆ, ಹೊಲೆಯು ಕಡೆಯಾದ ಹದಿನೆಂಟು ಜಾತಿ ನೂರೊಂದು ಕುಲವೆಂಬವಿಲ್ಲ. ಪರಬ್ರಹ್ಮವೇ ಇಷ್ಟಲಿಂಗವಾಗಿಪ್ಪದೆಂದರಿದಾಚರಿಸುವಲ್ಲಿ, ಆತನೇ ಉತ್ತಮ ಜಾತಿಯು. ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಧ್ಯೇಯವಿಲ್ಲದೆ ಕೊಲ್ಲುವ ಕ್ರೂರ ಕರ್ಮಕ್ಕೊಳಗಾದಲ್ಲಿ ಆತನೇ ಮಾದಿಗನು. ಬ್ರಹ್ಮವನರಿದವನೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಕೊಲ್ಲುವನೇ ಸಮ್ಮಗಾರನೆಂಬ ಈ ಎರಡು ಭೇದವನು ತಿಳಿದು ಶಿವಾಧಿಕ್ಯವನು ಮರೆದು ಬಿಡಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದರ್ಥ.

೫. ವರಕುಲ ಹಲವಾದಲ್ಲಿ ಯೋನಿಯಲುತ್ಪತ್ಯ ಒಂದೇ ಭೇದ. ಮಾತಿನ ರಚನೆ ಎಷ್ಟಾದಡೇನು? ವಿಹಿತವನರಿವುದು ಒಂದೇ ಭೇದ

ವಸ್ತು. ಜಾತಿ ಗೋತ್ರ ವಿಶೇಷವೆಂಬಲ್ಲಿ ದಿವಾರಾತ್ರಿ ಎಂಬುಭಯವನೆ ೞವುದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಬೆಳಗೆಂಬವಲ್ಲದಿಲ್ಲ. ಕುಲ ಉಭಯಶಕ್ತಿ ಪುರುಷತ್ವವಲ್ಲದಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಹಲವು ತೆರನುಂಟೆಂದಡೆ, ವಿೂರಿ ಕಾಂಬ ಶೃತದೃಷ್ಟವಿನ್ನಾವುದು? ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ನೀರು ನೆಲ ಸೂರ್ಯ ಸೋಮ ಆರೈದು ನೋಡುವ ದೃಷ್ಟಿ ಒಂದೇ. ಬೊಂಬೆ ಹಲವ ನೋಡಿ, ಬೊಂಬೆ ಹಲವಂದವ ಕಾಣ್ಬಂತೆ, ಅದರಂದವ ತಿಳಿದು ನಿಂದಲ್ಲಿ, ಹಲವು ಕುಲದ ಹೊಲೆ ಒಂದೂ ಇಲ್ಲವೆಂದೆ. ಕಯ್ಯುಳಿಗತ್ತಿ ಅಡಿಗೂಂಟೆ ಕೆಡೆಯಾಗಬೇಡ ಅರಿ ನಿಜಾತ್ಮರಾಮರಾಮನಾ.

ಅರ್ಥಃ— ಮನುಷ್ಯಕುಲ ನೂರೊಂದು ಕುಲ ಹದಿನೆಂಟು ಜಾತಿಗಳಾದರೂ ಯೋನಿಯು ಒಂದೇ ಭೇದ, ಉತ್ಪತ್ತಿ ಒಂದೇ ಭೇದವು. ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಾಗಮಂಗಳ ರಂಜನೆಯು ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಹೇಳಿದಡೂ ಮೋಕ್ಷವ ನಿಶ್ಚೈಸಿ ಹೇಳುವದು ಒಂದೇ ವಿಧವು. ನೂರೊಂದು ಎಂಬುವಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ನೂರೊಂದು ಕುಲ, ಹದಿನೆಂಟು ಜಾತಿ ಅದರೊಳಗಡಗಿದ ಗೋತ್ರಂಗಳು ಉತ್ತಮ ಅಧಮವೆಂಬಲ್ಲಿ, ಹಗಲು ಇರುಳು ಎಂಬೆರಡನೂ ಪ್ರಮಾಣಿಸುವುವಕ್ಕೆ ಕಾವಳ ಬೆಳಗೆಂಬುಭಯವಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಂದಿಲ್ಲ. ಹೆಣ್ಣು ಗಂಡೆಂಬ ಎರಡು ಕುಲವಲ್ಲದೆ, ನೂರೊಂದು ಕುಲ ಹದಿನೆಂಟು ಜಾತಿ ಎಂದಡೆ, ನಾವು ಹೇಳಿದ ವಾಕ್ಯವನು ಅತಿಕ್ರಮಿಸಿ ಕಾಣುವ ಶಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಜ್ಞಾನವಿನ್ನಾವುದು? ಸಮಸ್ತ ಜಾತಿಗಳು ಬಳಸುವದೊಂದೇ ಭಾವಿಯ ಜಲವು, ಚರಿಸುವುದೊಂದೇ ಭೂಮಿಯು, ಸಮಸ್ತರ ಮೇಲೆ ಬಿಂಬಿಸುವ ಸೂರ್ಯನೊಬ್ಬನೇ, ಚಂದ್ರನೊಬ್ಬನೇ, ಪರಾಂಬರಿಸಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವ ನಯನ ಒಂದೇ. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಆ ಕಣ್ಣಾಲಿಯೂ ನಾನಾ ರೂಪಗಳ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ಆಲಿಯು ಹಲವಾದ ಸುರೂಪು ಕುರೂಪು ಉಡಿಗೆ ತೊಡಿಗೆ ಆಭರಣಂಗಳ ಕಾಣುವಂತೆ, ರೂಪುಗಳು ಹಲವಾದರೂ ನೋಡುವ ನಯನ ಒಂದೇ ಎಂದರಿದು ಶಿವಾಧಿಕ್ಯವನುಳ್ಳವನಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ನೂರೊಂದು ಕುಲ ಹದಿನೆಂಟು ಜಾತಿಗಳ ಸೂತಕ ಒಂದೂ ಇಲ್ಲವೆಂದೆನೆಂಬರ್ಥ.

೬. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೇ ಅಧಿಕವೆಂದೆಂಬಿರಿ, ಭೋ. ಆ ಮಾತದು ಸತ್ಯ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾರೆಂದರಿಯಿರಿ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೇ ಶಿವನು. ವರ್ಣಾನಾಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ದೇವನೆಂಬುದು ನಿಶ್ಚಯು. ಆ ವರ್ಣನಾವುದೆಂದಡೆ, ಬ್ರಹ್ಮ

ವಿಷ್ಣು, ರುದ್ರ, ಇಂದ್ರ. ಈ ನಾಲ್ವರು ಜಾತಿವರ್ಣಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲುವರು. ಇಂತೀ ವರ್ಣಂಗಳೆಲ್ಲಕ್ಕೆ ಶಿವನೇ ಗುರು. ಆ ಸದಾಶಿವನ ಗುರುತ್ವಕ್ಕೆ ಏನು ಲಕ್ಷಣವೆಂದಡೆ, ಸರ್ವಭೂತಂಗಳೊಳಗೆ ಚೈತನ್ಯಾತ್ಮಕನಾಗಿ. ಶೃತಿ, "ಅಣೋರಣೀಯಾನ್ ಮಹತೋ ಮಹೀಯಾನ್" ಎಂದುದಾಗಿ, 'ಯತ್ರ ಜೀವಸ್ತತ್ರ ಶಿವ' ನೆಂದುದಾಗಿ 'ಆತ್ಮನಾಂ ಪೂರಿತಂ ಸರ್ವಂ' ಎಂದುದಾಗಿ, "ಆತ್ಮಾನಾಂ ಪತಯೇ" ಎಂದುದಾಗಿ, "ಆತ್ಮಂ ವರ್ಣಂಚ ಆತ್ಮಂ ಅಮೂರ್ತಿ, ಆತ್ಮಂ ಚಿವಂಕರ್ಮ, ಆತ್ಮಂ ಅಕುಲಂ, ಯಥಾ ಆತ್ಮ ಪೂರಿತ ದೇವಾಯ ನಮಃ, ಆತ್ಮರುದ್ರೋ ಭವತಿ, ಆತ್ಮ ಸದಾಶಿವೋ ವಂಶೋದ್ಭೂತ" ಎಂದುದಾಗಿ, ಆತ್ಮಂಗೆ ಆವಕುಲ ಉಂಟು ಹೇಳಿರೋ? ಅಂತು ಆತ್ಮನು ಸರ್ವಭೂತಂಗಳಿಗೆ ಗುರುವೆನಿಸಿಕೊಂಬ. ಆತ್ಮಂಗೆ ಗುರು ಸದಾಶಿವನು. ಆತ್ಮನು ಸದಾಶಿವನ ಕೂಡಲಿರೆ, ಚೈತನ್ಯಾತ್ಮಕನಾಗಿ ಸರ್ವವೂ ಸದ್ಗುರುವೆನಿಸಿಕೊಂಬ. ವರ್ಣಾನಾಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ಗುರುವೆಂಬ ಶೃತಿಯನರಿದು ದ್ವಿಜರು ತಾವು ಗುರುವೆಂಬ ಪರಿಯ ನೋಡಾ. ಗುರುವಾದರೆ, ಗುರುತ್ವದ ಲಕ್ಷಣ ಬೇಡಾ? ಗುರುವಾದಡೆ, ಸಕಲವನು ಕೂಡಿಕೊಂಡಿರಬೇಡಾ? ತಾವು ಗುರುವಾದಡೆ ಕುಲ ಅಕುಲಂಗಳುಂಟೇ? ವರ್ಣಾವರ್ಣಂಗಳುಂಟೇ? ಇಂತು ಕುಲದೊಳಗಿದ್ದು, ಅಕುಲದ ಮಾತನಾಡುವ ದ್ವಿಜಭ್ರಮಿತರನೇನೆಂಬೆ ದೇವರದೇವ ಸೊಡ್ಡಳಾ?

೭. ಮಡದಿಯ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಮೊಲೆಮುಡಿ ಇದ್ದಿತ್ತೆ? ಒಡೆಯರ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಇದ್ದಿತ್ತೆ ಯಜ್ಞೋಪವೀತ? ಕಡೆಯಲ್ಲಿರ್ದ ಅಂತ್ಯಜನು ಹಿಡಿದಿದ್ದನೇ ಪ್ರಾಣದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಗೋಲ? ನೀ ತೊಡಕಿಕ್ಕಿದ ತೊಡಕನೀ ಲೋಕದ ಜಡರೆತ್ತ ಬಲ್ಲರೈ ರಾಮನಾಥಾ?

ಅರ್ಥಃ— ಸ್ತ್ರೀಯುಳ ಅಂಗದಲ್ಲಿ ಕಚಕುಚಂಗಳಿರ್ದ ಹಾಗೆ, ಅವಳ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಕಚಕುಚಂಗಳುಂಟೇ? ಇಲ್ಲ. ವಿಪ್ರನಂಗದಲ್ಲಿ ಶಿಖಾಯಜ್ಞೋಪವೀತ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ, ಅವನ ಪ್ರಾಣದಲ್ಲಿ ಶಿಖಾಯಜ್ಞೋಪವೀತವಿಲ್ಲ. ಊರಿಂದ ಹೊರಗಿರ್ದ ಹೊಲೆಯನು ಕಯ್ಯಲ್ಲೊಂದಾಯುಧವ ಹಿಡಿದ ಹಾಗೆ ಆತ್ಮನಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿಪ್ಪನೇ? ಇಲ್ಲ. ಪರಶಿವನು ತನ್ನಂಶವಾದ ಆತ್ಮಂಗೆ ಶರೀರ ಸಂಬಂಧವ ಮಾಡಿರಲು ಹೆಣ್ಣೆಂದು ಗಂಡೆಂದು ವಿಪ್ರನೆಂದು ಹೊಲೆಯನೆಂದು ನೂರೊಂದು ಕುಲ ಹದಿನೆಂಟು ಜಾತಿಯ

ನುಂಟು ಮಾಡಿ, ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರ ಹೋರಾಡುವ ಬಂಧನವ ಈ ಜಗದ ಅಚೇತನರಾದ ಜೀವರು ಎತ್ತ ಬಲ್ಲರು ಅರಿಯರೆಂಬುದರ್ಥ.

೮. ಶುಕ್ರ ಶೋಣಿತ ಮಜ್ಜೆ ಮಾಂಸ ಹಸಿವು ತೃಷೆ ವ್ಯಸನ ವಿಷಯಾದಿಗಳೊಂದೇ ಭೇದ. ಮಾಡುವ ಕೃಷಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಹಲವಲ್ಲದೆ ತೋರುವ ತೋರಿಕೆ, ಅರಿವಾತ್ಮನೊಂದೇ ಭೇದ. ಆವ ಕುಲವಾದಡೂ ಅರಿದಲ್ಲಿಯೇ ಪರತತ್ವಭಾವಿ, ಮರೆದಲ್ಲಿಯೇ ಮಲ ಮಾಯಾ ಸಂಬಂಧಿ. ಇಂತೀ ಉಭಯವನರಿದು ಮರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಕಯ್ಯುಳಿಗತ್ತಿ ಅಡಿಗೂಂಟ ಕೆಡೆಯಾಗಬೇಡ ಅರಿ ನಿಜಾತ್ಮ ರಾಮರಾಮನಾ.

ಅರ್ಥಃ— ಧಾತು, ರಕ್ತ, ಕೊಬ್ಬು, ಗಂಡ, ಪಲಲ ಮೊದಲಾದ ಸಪ್ತಧಾತುಗಳು ಸರ್ವ ದೇಹಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೇ ಸಮವಾಗಿಪ್ಪವು. ದೀಪನವು ನೀರಡಿಕೆಯು, ಸ್ತ್ರೀಯಳ ಮೇಲಣ ವಿಕಾರವು ಇಂದ್ರಿಯ ವಿಷಯಂಗಳು ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೇ ಸಮವಾಗಿರ್ಪವು. ತಾ ಮಾಡುವ ಅಸಿಮಸಿ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಗೋಪಾಲಿಕೆಯು, ಹಲಾಯುಧ ಕೃಷಿಯು ಇವರೊಳಗಾದ ತೃಷೆಗಳು ನಾನಾ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿಪ್ಪವಲ್ಲದೆ, ಆ ತೃಷೆಗಳಲ್ಲಿ ತೋರುವ ಅಂಗವು, ಆ ತೃಷೆಗಳ ತಿಳಿವಾತ್ಮನು ಒಂದೇ ವಿಧವು. ನೂರೊಂದು ಕುಲ, ಹದಿನೆಂಟು ಜಾತಿಗಳೊಳಗೆ ಆವಾತನಾದರೂ ಆಗಲಿ, ಜ್ಞಾನದಿಂದ ತನ್ನ ನಿಜವನು ತಿಳಿದಲ್ಲಿಯೇ ಶಿವಭಾವವನುಳ್ಳ ಪರಮಾತ್ಮನು. ತನ್ನ ನಿಜವ ಮರೆದು ದೇಹಪ್ರಪಂಚಿನಲ್ಲಿ ಚರಿಸಿದಲ್ಲಿಯೇ ಮಲ ಮಾಯಾ ಕರ್ಮಯುಕ್ತವಾದ ಜೀವಾತ್ಮನು. ಈ ಎರಡು ಭೇದವ ತಿಳಿದು ತನ್ನ ನಿಜವನರಿವ ಜ್ಞಾನವ ಮರೆದು ಬಿಡಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದರ್ಥ.

೯. ವಿರಹದಲುತ್ಪತ್ಯವಾದವರ ಮಾಯದ ಬೇಳುವೆ ಹತ್ತಿತ್ತಲ್ಲಾ! ಸುರೂಪ ನಿರೂಪವೆಂದರಿಯರು. ಹೆಸರಿಟ್ಟು ಕರೆವ ಕಷ್ಟವ ನೋಡಾ ಗುಹೇಶ್ವರಾ.

ಅರ್ಥಃ— ವಿರಹದ ವಿಕಾರದಲುದಿಸಿದ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಮಿಥ್ಯಾಪಿಂಡವನೆ ಕುರುಹಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಜಾತಿ ವರ್ಣಾಶ್ರಮ ನಾಮ ಗೋತ್ರಂಗಳೊಳಗೆ ಸಿಲ್ಕಿ ಮರುಳಾಗಿ ಕೆಡುತಿರ್ಪರೆಂಬುದೀವಚನದ ತಾತ್ಪರ್ಯಾರ್ಥ.

೧೦. ಬೇಡಂಗೆ ಜೇಡಂಗೆ ಡೋಹರಂಗೆ ಹೊಲೆಯಂಗೆ ರಾಮೇಶ್ವರನೊಲಿದ ಪರಿಯ ನೋಡಾ. ಲೋಕದ ಮಾನವರು ಮಾಡುವರು

ನುಂಟು ಮಾಡಿ, ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರ ಹೋರಾಡುವ ಬಂಧನವ ಈ ಜಗದ ಅಚೇತನರಾದ ಜೀವರು ಎತ್ತ ಬಲ್ಲರು ಅರಿಯರೆಂಬುದರ್ಥ.

೮. ಶುಕ್ರ ಶೋಣಿತ ಮಜ್ಜೆ ಮಾಂಸ ಹಸಿವು ತೃಷೆ ವ್ಯಸನ ವಿಷಯಾದಿಗಳೊಂದೇ ಭೇದ. ಮಾಡುವ ಕೃಷಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಹಲವಲ್ಲದೆ ತೋರುವ ತೋರಿಕೆ, ಅರಿವಾತ್ಮನೊಂದೇ ಭೇದ. ಆವ ಕುಲವಾದಡೂ ಅರಿದಲ್ಲಿಯೇ ಪರತತ್ವಭಾವಿ, ಮರೆದಲ್ಲಿಯೇ ಮಲ ಮಾಯಾ ಸಂಬಂಧಿ. ಇಂತೀ ಉಭಯವನರಿದು ಮರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಕಯ್ಯುಳಿಗತ್ತಿ ಅಡಿಗೂಂಟಿ ಕೆಡೆಯಾಗಬೇಡ ಅರಿ ನಿಜಾತ್ಮ ರಾಮುರಾಮನಾ.

ಅರ್ಥಃ— ಧಾತು, ರಕ್ತ, ಕೊಬ್ಬು, ಗಂಡ, ಪಲಲ ಮೊದಲಾದ ಸಪ್ತಧಾತುಗಳು ಸರ್ವ ದೇಹಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೇ ಸಮವಾಗಿಪ್ಪವು. ದೀಪನವು ನೀರಡಿಕೆಯು, ಸ್ತ್ರೀಯಳ ಮೇಲಣ ವಿಕಾರವು ಇಂದ್ರಿಯ ವಿಷಯಂಗಳು ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೇ ಸಮವಾಗಿರ್ಪವು. ತಾ ಮಾಡುವ ಅಸಿಮಸಿ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಗೋಪಾಲಿಕೆಯು, ಹಲಾಯುಧ ಕೃಷಿಯು ಇವರೊಳಗಾದ ತೃಷೆಗಳು ನಾನಾ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿಪ್ಪವಲ್ಲದೆ, ಆ ತೃಷೆಗಳಲ್ಲಿ ತೋರುವ ಅಂಗವು, ಆ ತೃಷೆಗಳ ತಿಳಿವಾತ್ಮನು ಒಂದೇ ವಿಧವು. ನೂರೊಂದು ಕುಲ, ಹದಿನೆಂಟು ಜಾತಿಗಳೊಳಗೆ ಆವಾತನಾದರೂ ಆಗಲಿ, ಜ್ಞಾನದಿಂದ ತನ್ನ ನಿಜವನು ತಿಳಿದಲ್ಲಿಯೇ ಶಿವಭಾವವನುಳ್ಳ ಪರಮಾತ್ಮನು. ತನ್ನ ನಿಜವ ಮರೆದು ದೇಹಪ್ರಪಂಚಿನಲ್ಲಿ ಚರಿಸಿದಲ್ಲಿಯೇ ಮಲ ಮಾಯಾ ಕರ್ಮಯುಕ್ತವಾದ ಜೀವಾತ್ಮನು. ಈ ಎರಡು ಭೇದವ ತಿಳಿದು ತನ್ನ ನಿಜವನರಿವ ಜ್ಞಾನವ ಮರೆದು ಬಿಡಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದರ್ಥ.

೯. ವಿರಹದಲುತ್ಪತ್ಯವಾದವರ ಮಾಯದ ಬೇಳುವೆ ಹತ್ತಿತ್ತಲ್ಲಾ! ಸುರೂಪ ನಿರೂಪವೆಂದರಿಯರು. ಹೆಸರಿಟ್ಟು ಕರೆವ ಕಷ್ಟವ ನೋಡಾ ಗುಹೇಶ್ವರಾ.

ಅರ್ಥಃ— ವಿರಹದ ವಿಕಾರದಲುದಿಸಿದ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಮಿಥ್ಯಾಪಿಂಡವನೆ ಕುರುಹಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಜಾತಿ ವರ್ಣಾಶ್ರಮ ನಾಮ ಗೋತ್ರಂಗಳೊಳಗೆ ಸಿಲ್ಕಿ ಮರುಳಾಗಿ ಕೆಡುತಿರ್ಪರೆಂಬುದೀವಚನದ ತಾತ್ಪರ್ಯಾರ್ಥ.

೧೦. ಬೇಡಂಗೆ ಜೇಡಂಗೆ ಡೋಹರಂಗೆ ಹೊಲೆಯಂಗೆ ರಾಢಿಗೀಶ್ವರನೊಲಿದ ಪರಿಯ ನೋಡಾ. ಲೋಕದ ಮಾನುವರು ಮಾಡುವರು

ಸಮುಯುಂಗಳಂ. ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವರೇನು ಸ್ವತಂತ್ರರೇ? ಇವಕೊಡ್ಡಿದ ಠಾವಿನಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲು ಮುಳ್ಳು ಮೂಡುವವೆಂದಾತ ನಮ್ಮ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನು.

೧೧. ಸಕಲವರಿದಡೂ ಮಲತ್ರಯ ನಾಸ್ತಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ಅರಿದು ನಿಂದುದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ. ಮೃತ್ತಿಕೆಯು ಕೂಡಿದ ಜಲವಾರದಿರ್ದಡೆ, ಪಂಕದೋರುವಂತೆ, ಏನನರಿತು ನುಡಿವಡೂ ಕುಲಛಲ ಮಲನಾಸ್ತಿಯಾಗಿರಬೇಕು, ಸದಾಶಿವ ಮೂರ್ತಿಲಿಂಗವನರಿವುದಕ್ಕೆ.

೧೨. ವೇದವನೋದಿ ವೇದಾಧ್ಯಯನವ ಮಾಡಿಸಿದರೇನು? ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾಗಬಲ್ಲನೇ? ಬ್ರಹ್ಮವೇತ್ತ್ರಗಳ ಶುಕ್ಲ ಶೋಣಿತದಿಂದ ಜನಿಸಿದರೇನು? ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾಗಬಲ್ಲನೇ? ಯಜನಾದ್ಯಷ್ಟ ಷಟ್ಕರ್ಮಂಗಳ ಬಿಡದೆ ಮಾಡಿದರೇನು? ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾಗಬಲ್ಲನೇ? "ಬ್ರಹ್ಮ ಜಾನಾತಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ"ವೆಂಬ ವೇದವಾಕ್ಯವನರಿತು ಬ್ರಹ್ಮೀ ಭೂತನಾದಾತನೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೋಡಾ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

೧೩. ಸರ್ವರು ಜ್ಞಾನದಿಂದಲ್ಲದೆ, ಮತಗೋತ್ರಾಭಿಮಾನದಿಂದ ಮೋಕ್ಷವಂತರಲ್ಲ ಕೇಳಾ. "ತಪಸಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ಜಾತಃ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರೋ ಮಹಾಮುನಿಃ ತಪಸಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ಜಾತಃ ಅಗಸ್ತ್ಯೋ ಮುನಿಪುಂಗವಃ ತಪಸಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ಜಾತಃ ಪಾರಾಶರ ಮಹಾಮುನಿಃ ತಪಸಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ಜಾತಃ ಭೃಗು ವ್ಯಾಸೋಹಿ ಮಾಂಡವ್ಯಃ" ಎಂಬುದು ಹುಸಿಯಲ್ಲ ನೋಡಾ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

---

೨. ಸದಾಚಾರಿಯೇ ಶ್ರೇಷ್ಠಕುಲದವನು.

೧. ನಡೆನುಡಿ ಸಿದ್ಧಾಂತವಾದಲ್ಲಿ ಕುಲ ಹೊಲೆಯಿಲ್ಲ. ನುಡಿಲೇಸು, ನಡೆಯಧಮವಾದಲ್ಲಿ, ಅದೇ ಬಿಡುಗಡೆ. ಇಲ್ಲದ ಹೊಲೆ ಕಳವು ಪರದಾರಂಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಲಬನರಿಯದೆ ಕೆಟ್ಟು ನಡೆವುತ್ತ ಮತ್ತೆ ಕುಲಜರೆಂಬ ಒಡಲುಂಟೆ? ಆಚಾರವೇ ಕುಲ, ಅನಾಚಾರವೇ ಹೊಲೆ, ಇಂತೀ ಉಭಯವ ತಿಳಿದು ಅರಿಯಬೇಕು, ಕಯ್ಯುಳಿಗತ್ತಿ ಅಡಿಗೂಂಟೆ ಕೆಡೆಯಾಗಬೇಡ, ಅರಿ ನಿಜಾತ್ಮರಾಮರಾಮನಾ.

೨. ಆದ್ಯರಿಗಲ್ಲದೆ ವೇದ್ಯವಾಗದು. ಮಾಣು ಭೋ, ಮಾಣು ಭೋ, ಶಿವಭಕ್ತನೇ ಕುಲಜ. "ಕೈವರ್ತತಿ ಗರ್ಭಸಂಭವೇ। ಮಾರ್ಕಂಡೇಯ ಮುನಿ ತಪಸ್ಸು ಜಾಯತೆ ವಿಪ್ರಕುಲೆ। ತಸ್ಮಾತ್ ಜಾತಿಭೇದಂ ನ ಕಾರಯೇತ್" ಜಾತನಲ್ಲ, ಅಜಾತನಲ್ಲ, ಕೂಡಲಸಂಗನ ಶರಣರು ನಿಸ್ಸೀಮರಯ್ಯ.

೩, ಜಾತಿವಿಡಿದು ಸೂತಕವನರಸುವರೇ? ಜ್ಯೋತಿವಿಡಿದು ಕತ್ತಲೆಯನರಸುವರೇ? ಇದೇತಕೋ ಮರುಳುಮಾನವಾ? ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕನೆಂಬೆನೆ? ವಿಪ್ರ ಶತಕೋಟಿಗಳಿರ್ದು ಫಲವೇನು? ಭಕ್ತಶಿಖಾಮಣಿ ಎಂದುದು ವಚನ. ನಮ್ಮ ಕೂಡಲಸಂಗನ ಶರಣರ ಪಾದ ಪರುಷವ ನಂಬು, ಕೆಡಬೇಡ ಮನುಜಾ.

೪. ಎನಿಸು ಓದಿದಡೇನು? ಎನಿಸು ಕೇಳಿದಡೇನು? ಚತುರ್ವೇದ ನೀವು ಪಾಠವಾದಡೇನು? ಲಿಂಗಾರ್ಚನೆ ವಿಹೀನವಾದಡೆ, ಶಿವಶಿವಾ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೆಂದೆಂಬೆನೆ? ಎನ್ನನು. "ಜನ್ಮನಾ ಜಾಯತೆ ಶೂದ್ರಃ ಕ್ರಿಯಯಾ ಜಾಯತೆ ದ್ವಿಜಃ। ಶ್ರುತಂಚ ಶ್ರೋತ್ರಿಯಂಚೈವ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯಂತಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಃ॥ ಎಂದುದಾಗಿ, "ಬ್ರಹ್ಮನಾಸ್ತಿ ಶ್ವಪಚಂ ದಮನೇ" ಎಂದುದಾಗಿ, ಇದುಕಾರಣ, ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ, "ವೇದಭಾರಾಭರಾಕ್ರಾಂತಿಕೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ಗಾರ್ದಭಃ" ಎಂಬೆನು.

೫. ಕುಲದಲ್ಲಿ ಶೂದ್ರನಾದರೇನು! ಮನದಲ್ಲಿ ಮಹಾದೇವ ನೆಲೆಗೊಂಡವನೇ ವೀರಶೈವ ನೋಡಾ. "ಕಾಂಚನಂ ರಜತಂ ತಾಮ್ರಂ ರಸಯೋಗಾತ್ ಸುವರ್ಣತಾಂ। ತಥಾ ಶಿವಜ್ಞಾನ ರಸಾಚ್ಛಾದ್ರಾಧ್ಯಃ ಶಿವತಾಂ ವ್ರಜೇತ್" ಎಂಬುದು ಸಟೆ ಏನೆಯ್ಯಾ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಲಿಂಗವೇ.

ಹೊಲೆಯನಾದರೂ ಸದಾಚಾರಿಯೇ ಕುಲಜನು.

೫. ಚಾಂಡಾಲನಾದರೆಯೂ ಶಿವಭಕ್ತನೇ ಕುಲಜನು. ಆತನೊಡನೆ ನುಡಿಗಡಣವ ಮಾಡಬೇಕೆಂದುದು ವೇದ. ಕುಲವ ನೋಡಲು ಬೇಡ. ಛಲವ ನೋಡಲು ಬೇಡ. ಆತನೆಲ್ಲರಿಗಿಂತಲೂ ಹಿರಿಯನು.

ಆತನಿರುತ್ತಿರ್ದಲ್ಲಿ ಶಿವನಿರುತ್ತಿಹನೆಂದು ವೇದ ನುಡಿವುತ್ತಿದೆ. ಶ್ಲೋ॥ ಅಪಿ ವಾಯುಶ್ಚಾಂಡಾಲೋ ಶಿವಇತಿ ವಾಚ್ಯಂ ದತ್ತೇನರಹಸಾ। ವಸೇತ್ತೇನ ಸಹ ವಿಶೇತ್ತೇನಸಹ ಭುಂಜೀಯಾತ್॥ ಹೀಗೆಂದು ಉಪನಿಷತ್ತು ನುಡಿವುತ್ತಿದೆ. ಶಿವನೇ ನಿಮ್ಮ ಸದ್ಭಕ್ತರನು ಆವರಿವರೆಂದು ಕುಲವೆತ್ತಿ ನುಡಿದವಂಗೆ ಇಪ್ಪತ್ತೆಂಟು ಕೋಟಿ ನರಕ ತಪ್ಪದು ನೋಡಯ್ಯ ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗಮದೇವಾ.

೬. ಹೊಲೆಯ ಮಾದಿಗ ಭಕ್ತನಾದೊಡೆ, ಆತನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸೊಣಗಂಗೆ ಪಂಚಮಹಾವಾದ್ಯದಲ್ಲಿ ಸನ್ಮಾನವ ಮಾಡವೇ, ನೆಲವನು ಘ್ಪಡಿಸಿ , ಉಘೇ, ಚಾಂಗು, ಭಲಾ ಎಂದು? ಕುಲದಲಧಿಕ ಹಾರುವಂಗೆ ಸಿದ್ಧಿಗೆಯ್ಯ. ಸಲೆ ನಿಮ್ಮ ಶರಣರ ಮಹಿಮೆಯು ಘನಕ್ಕೆ ಘನ. ಎಲೋ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ, ನಿಮ್ಮ ನಂಬದವನೇ ಹೊಲೆಯ.

೭. ಕೊಲ್ಲುವನೇ ಮಾದಿಗನು. ಹೊಲಸು ತಿಂಬುವವನೇ ಹೊಲೆಯ. ಕುಲವೇನೋ? ಆವಂದಿರ ಕುಲವೇನೋ? ಸಕಲ ಜೀವಾತ್ಮರಿಗೆ ಲೇಸನೇ ಬಯಸುವರು ನಮ್ಮ ಕೂಡಲಸಂಗನ ಶರಣರೆಲ್ಲ ಕುಲಜರು.

೮. ಚತುರ್ವೇದಿಯಾದರೇನು? ಲಿಂಗವಿಲ್ಲದವನೇ ಹೊಲೆಯ. ಶ್ವಪಚನಾದರೇನು? ಲಿಂಗವಿದ್ದವನೇ ವಾರಣಾಸಿ. ಆತನ ನುಡಿಗಡಣವೇ ಲೇಸು. ಆತ ಜಗಕ್ಕೆ ಪಾವನ. ಆತನ ಪ್ರಸಾದವೆನಗಮೃತಸೇವನೆ. ಶ್ಲೋ॥ ಮಮಪ್ರಿಯ ಚತುರ್ವೇದೋ। ಮದ್ಭಕ್ತಾತ್ಶ್ವಪಚೋಪಿವಾನ್॥ ತಸ್ಮಾದ್ದೇವಂತಥೋಗ್ರಾಹ್ಯಂ। ಸಚಪೂಜ್ಯೋ ಯಥಾಸ್ವಯಂ॥ ಎಂದುದಾಗಿ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವರನರಿತು ಪೂಜಿಸಿದಾತ ಷಡ್ದರ್ಶನಕ್ಕಧಿಕ ಜಗಕ್ಕೆ ಪಾವನ ನೋಡಾ.

೯. ದೇವ, ನಿಮ್ಮ ಪೂಜಿಸಿ ಚನ್ನನ ಕುಲ ಚನ್ನಾಯಿತ್ತು. ದೇವ ನಿಮ್ಮ ಪೂಜಿಸಿ ದಾಸನ ಕುಲ ದೇಸೆವಡೆಯಿತ್ತು. ನಿಮ್ಮ ಅಡಿಯಕ್ಕೆರಗಿ ಮಡಿವಾಳ ಮಾಚಯ್ಯ ನಿಮ್ಮಡಿಯಾದ. ನೀನೊಲಿದ ಕುಲಕ್ಕೆ, ನೀನೊಲಿದ ಹೊಲೆಗೆ ಮೇರೆಯುಂಟೇ ಅಯ್ಯ? ಶ್ಲೋ॥ ಶ್ವಪಚೋಪಿ ಮುನಿಶ್ರೇಷ್ಠಃ। ಯಸ್ತುಲಿಂಗಾರ್ಚನೈಸ್ತಥಾ॥ ಲಿಂಗಾರ್ಚನ ಮಹಿನೋಪಿ। ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋಪಿಶ್ವಪಚಾಧಮಃ॥ ಎಂದುದಾಗಿ, ಜಾತಿ ವಿಜಾತಿಯಾದರೇನು? ಅಜಾತಂಗೆ ಶರಣೆನ್ನದಾತನೇ ಹೊಲೆಯ ಕಾಣಾ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೧೦. ಹೊಲೆಯ ಹೊಲೆಯ ಎಂದಡೆ, ಹೊಲೆಯರೆಂತಪ್ಪರಯ್ಯ? ಹೊಲೆಯ ಹೊರಕೇರಿಯಲ್ಲಿರುವರು, ಊರೊಳಗಿಲ್ಲವಯ್ಯ ಹೊಲೆಯರು? ತಾಯಿಗೆ ಬೈದವನೇ ಹೊಲೆಯ. ತಂದೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟವನೇ ಹೊಲೆಯ. ತಂದೆಗೆ ಬೈದವನೇ ಹೊಲೆಯ. ಕೊಡುವ ಹಣಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡ ಬಂದವನೇ ಹೊಲೆಯ. ನಡುದಾರಿಗೆ ಮುಳ್ಳು ಹಚ್ಚಿದವನೇ ಹೊಲೆಯ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಕುತ್ತಿಗೆಯ ಕೊಯ್ದವನೇ ಹೊಲೆಯ. ಹತ್ತು ಆಡಿದರೆ, ಒಂದು ನಿಜವಿಲ್ಲದವನೇ ಹೊಲೆಯ. ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಣಹತ್ಯವ ಮಾಡುವವನೇ ಹೊಲೆಯ. ಚಿತ್ತದಲ್ಲಿ ಪರಸತಿಯ ಬಯಸಿದವನೇ ಹೊಲೆಯ. ಲಿಂಗ ಮುದ್ರೆಯ ಕಿತ್ತಿದವನೇ, ಲಿಂಗಬಿಟ್ಟು ತಿರುಗುವವನೇ ಹೊಲೆಯ. ನಿಂದೆಯ ಮಾಡುವವನೇ ಹೊಲೆಯ. ಧರ್ಮವ ಮಾಡದವನೇ ಹೊಲೆಯ. ಬಸವನ ಕೊಂದವನೇ ಹೊಲೆಯ. ಬಸವನ ಇರಿದವನೇ ಹೊಲೆಯ. ಲಿಂಗಪೂಜೆಯ ಮಾಡದವನೇ ಹೊಲೆಯ. ಇಂತಪ್ಪ ಹೊಲೆಯರು ಊರ ತುಂಬ ಇರಲಾಗಿ, ಹೊರಕೇರಿಯವರಿಗೆ ಹೊಲೆಯರೆನಬಹುದೇ? ಹೊಲೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಮೂರು ದಿನಕ್ಕೆ ಪಿಂಡಕ್ಕೆ ನೆಲೆಯಾಯಿತ್ತು, ಹೊಲೆಯನುಂಡ ಪತ್ರಾವಳಿ ಹೇಳಿಗೆ ಹರಗೋಲವಾಯಿತ್ತು, ಗುರುಗಳಿಗೆ ಚರ್ಮಾವುಗೆಯಾಯಿತ್ತು, ಹೂಡಲಿಕ್ಕೆ ಮಿಣಿಯಾಯಿತ್ತು, ಹೊಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಬಾರಕೋಲವಾಯಿತ್ತು, ಅರಸರಿಗೆ ವೃದಂಗವಾಯಿತ್ತು, ತೋಲು ನಗಾರಿಯಾಯಿತ್ತು, ತುಪ್ಪ ತುಂಬಲಿಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಲಿಕೆ, ಎಣ್ಣೆ ತುಂಬಲಿಕ್ಕೆ ಬುದ್ದಲಿಕೆ. ಸಿದ್ದಲಿಕೇನ ತುಪ್ಪ, ಬುದ್ದಲಿಕೇನ ಎಣ್ಣೆ, ಕಲ್ಲಶೆಟ್ಟಿ ಮಲ್ಲಶೆಟ್ಟಿಗಳು ಕೂಡಿ, ನಾ ಶೀಲವಂತ ತಾ ಶೀಲವಂತ ಎಂದು ಶುದ್ಧೈಸಿಕೊಂಡು ತಿಂದು, ಒಂದು ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ, ನನ್ನ ಕುಲ ಹೆಚ್ಚು, ನಿನ್ನ ಕುಲ ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ಬಡಿದಾಡುವ ಕುನ್ನಿ ನಾಯಿಗಳ ಮೋರೆ ಮೋರೆಯ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಪಡಿಹಾರಿ ಉತ್ತಣ್ಣಗಳ ವಾಮ ಪಾದುಕೆಯ ತಕ್ಕೊಂಡು, ಇವರ ಅಂಗುಳ ಮೆಟ್ಟಿ ಪಟಪಟನೆ ಹೊಡಿ ಎಂದಾತ ನಮ್ಮ ದಿಟ್ಟಧೀರ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ನಿಜಶರಣನು.

೧೧. ಹೊಲೆ ಹೊಲೆ ಎಂದೆನಯ್ಯ ಬಸವಣ್ಣಾ. ಹೊಲೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಮೂರು ದಿನಕ್ಕೆ ಪಿಂಡಕ್ಕೆ ನೆಲೆಯಾಯಿತ್ತು. ನರರಿಗೆ ಹೊಲೆ, ಸುರರಿಗೆ ಹೊಲೆ, ಹರಿಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳಿಗೆ ಹೊಲೆ. ಇಂತೀ ಹೊಲೆಯುಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ

ಹೊಲೆಯನತಿಗಳೆದೆನೆಂಬ ಉಭಯ ಭ್ರಷ್ಟರ ಮುಖವ ನೋಡಲಾಗದು ಕಾಣಾ ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗಯ್ಯ.

೧೨. ಕುಲದಿಂದಧಿಕವೆಂದು ಹೋರಾಡುವ ಅಣ್ಣಗಳಿರಾ ಕೇಳಿರಯ್ಯ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಹ ಮಧುವಯ್ಯ, ಚಾಂಡಾಲನಹ ಹರಳಯ್ಯ, ದೂರ್ವಾಸನಹ ಮಚ್ಚಿಗ, ಊರ್ವಶಿಯಾಕೆಯು ದೇವಾಂಗನೆಯು. ಚಂಡಾಲನವ ಪಾರಾಶರ, ಕುಸುಮಗಂಧಿಯಾಕೆ ಕಬ್ಬಿಲಗಿತ್ತಿಯು. ಜಪತಸ್ತಪತೋ ಗುಣತಃ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಕೇಳಾ ಕೇದಾರಯ್ಯ.

---

೩. ಲಿಂಗಾಂಗಿಗಳಲ್ಲಿ ಕುಲಭೇದವಿಲ್ಲ.

೧. ಕರ್ಮಜಾತನ ಕಳೆದು ಶ್ರೀಗುರುಲಿಂಗವು ಪುಣ್ಯಜಾತನ ಮಾಡಿದ ಬಳಿಕ, ಶಿವಕುಲವಲ್ಲದೆ, ಅನ್ಯಥಾ ಕುಲವುಂಟೇ ಶರಣರಿಗೆ? ಆವ ಕುಲವಾದಡೇನು? ಲಿಂಗವಿದ್ಧಾತನೇ ಕುಲಜನು. ಕುಲವನರಸುವರೇ ಶರಣರಲ್ಲಿ ಆಚಾರವನರಸಬೇಕಲ್ಲದೆ, ಜಾತಿ ಸಂಕರನಾದಬಳಿಕ? ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ, ಶಿವಧರ್ಮದಲ್ಲಿ— "ಶಿವೋ ಜಾತ ಕುಲೇ ಧರ್ಮಃ ಪೂರ್ವಜನ್ಮ ವಿವರ್ಜಿತಃ। ಉಮಾಮಾತಾ ಪಿತಾ ರುದ್ರ ಈಶ್ವರಃ ಕುಲಮೇವಚ ॥ ಎಂದುದಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಶರಣರ ಕುಲಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಗಾಣೆನು. ನಿಮ್ಮ ಕುಲವಲ್ಲವೇ ಅವರು? ನಿಮ್ಮ ಪ್ರತಿಗಾಣೆನು. ನಿಮ್ಮ ಕುಲಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ಇಲ್ಲವಾಗಿ, ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಯ್ಯ, ನಿಮ್ಮ ಶರಣರಲ್ಲಿ ಸೂತಕವನರಸುವರಿಗೆ ನಾಯಕ ನರಕ ತಪ್ಪದು.

೨. ಪಟ್ಟವ ಕಟ್ಟಿದ ಬಳಿಕ, ಲಕ್ಷಣವನರಸುವರೇ? ಲಿಂಗದೇವನ ಪೂಜಿಸಿ, ಕುಲವನರಸುವರೇ, ಆಯ್ಯಾ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ, ಭಕ್ತಕಾಯ ಮಮಕಾಯವೆಂದುದಾಗಿ?

೩. ಎನ್ನ ಭವಿತನವ ಕಳೆದು ಭಕ್ತನ ಮಾಡಿದಿರಯ್ಯ. ವಾಯುಪ್ರಾಣಿಯ ಕಳೆದು, ಲಿಂಗಪ್ರಾಣಿಯ ಮಾಡಿದಿರಯ್ಯ. ಅಂಗೇಂದ್ರಿಯವ ಕಳೆದು ಲಿಂಗೇಂದ್ರಿಯವ ಮಾಡಿದಿರಯ್ಯ. ಅಂಗವಿಷಯ ಭ್ರಮೆಯ ಕಳೆದು, ಲಿಂಗವಿಷಯ ಭ್ರಾಂತನ ಮಾಡಿದಿರಯ್ಯ. ಅಂಗ ಕರಣಂಗಳ

ಕಳೆದು, ಲಿಂಗ ಕರಣಂಗಳೇ ಹರಣ ಕಿರಣವಾಗಿ ಬಿಂಬಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದಿರಯ್ಯ. ಕುಲಸೂತಕ, ಛಲಸೂತಕ, ತನುಸೂತಕ, ಮನಸೂತಕ, ನೆನಹುಸೂತಕ, ಭಾವಸೂತಕವೆಂಬ ಇಂತೀ ಭ್ರಮೆಯ ಕಳೆದು ನಿಭ್ರಾಂತನ ಮಾಡಿ ರಕ್ಷಿಸಿದ ಶ್ರೀಗುರುವಿಂಗೆ, ನಮೋ ನಮೋ ಎಂಬೆನಯ್ಯ ಮಹಾಲಿಂಗ ಗುರು ಶಿವಸಿದ್ಧೇಶ್ವರಪ್ರಭುವೇ.

೪. ಶ್ರೀಗುರುಸ್ವಾಮಿ ಪೂರ್ವಾಶ್ರಯಮಂ ಕಳೆದು ಪುನರ್ಜಾತನಂ ಮಾಡಿದ ಬಳಿಕ, ಪಂಚಭೂತಕಾಯವ ಕಳೆದು ಪ್ರಸಾದಕಾಯವ ಮಾಡಿದ ಬಳಿಕ, ವಾಯುಪ್ರಾಣಿಯ ಕಳೆದು ಲಿಂಗಪ್ರಾಣಿಯ ಮಾಡಿದ ಬಳಿಕ, ಎಲ್ಲಿಯ ಕುಲಸೂತಕ, ಎಲ್ಲಿಯ ಛಲಸೂತಕ, ಎಲ್ಲಿಯ ತನುಸೂತಕ, ಎಲ್ಲಿಯ ಮನಸೂತಕ, ಎಲ್ಲಿಯ ನೆನಹುಸೂತಕ, ಎಲ್ಲಿಯ ಭಾವಸೂತಕ? ಇವನೆಂತು ಹಿಡಿಯಲಾಗದು ಸದ್ಭಕ್ತನು. ಕುಲಸೂತಕವುಳ್ಳನ್ನಕ್ಕರ ಭಕ್ತನಲ್ಲ. ಛಲಸೂತಕವುಳ್ಳನ್ನಕ್ಕರ ಮಹೇಶ್ವರನಲ್ಲ. ತನುಸೂತಕವುಳ್ಳನ್ನಕ್ಕರ ಪ್ರಸಾದಿಯಲ್ಲ. ಮನಸೂತಕವುಳ್ಳನ್ನಕ್ಕರ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗಿಯಲ್ಲ. ನೆನಹುಸೂತಕವುಳ್ಳನ್ನಕ್ಕರ ಶರಣನಲ್ಲ. ಭಾವಸೂತಕವುಳ್ಳನ್ನಕ್ಕರ ಐಕ್ಯನಲ್ಲ. ಇಂತೀ ಸೂತಕವ ಮುಂದುಗೊಂಡಿಪ್ಪವರ ಮುಖವ ನೋಡಲಾಗದು ಗುಹೇಶ್ವರಾ.

೫. ಎಂತವನಾದಡೇನು? ಲಿಂಗ ಮುಟ್ಟಿದಾತನೇ ಕೀಳುಜಾತಿ. ಕುಲವಹುದು ತಪ್ಪದು, ಲಿಂಗಮುಟ್ಟಲೊಡನೆ. ಹೊನ್ನಹುದು ತಪ್ಪದು, ಪರುಷ ಮುಟ್ಟಲೊಡನೆ. ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವನೊಲ್ಲನು ಸರ್ವ ಸಂದೇಹಿಗಳನು.

೬. ದೇವ ಸಹಿತ ಭಕ್ತರು ಮನೆಗೆ ಬಂದರೆ, ಕಾಯಕವಾವುದೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡೆನಾದರೆ. ನಿಮ್ಮಾಣೆ, ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಮಥರಾಣೆ, ತಲೆದಂಡ, ತಲೆದಂಡ. ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ, ಭಕ್ತರಲ್ಲಿ ಕುಲವನರಸಿದರೆ, ನಿಮ್ಮ ರಾಣಿವಾಸದಾಣೆ.

೭. ಗುರುವೇ ತಂದೆತಾಯಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ತಂದೆತಾಯಗಳಲ್ಲವಯ್ಯ. ನನಗೆ ಶಿವಶರಣರೇ ಬಂಧುಬಳಗವಲ್ಲದೆ, ಬೇರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಬಂಧು ಬಳಗವಿಲ್ಲವಯ್ಯ. ಎನಗೆ ಶಿವಕುಲವಲ್ಲದೆ, ಬೇರೊಂದು ಕುಲವಿಲ್ಲ

ವಯ್ಯ. ಎನಗೆ ಅಖಂಡೇಶ್ವರಾ ನೀವೇ ಎಲ್ಲ ಕುಲದೈವತವಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಮತ್ತೆ ಕುಲದೈವ ಮನದೈವವಿಲ್ಲವಯ್ಯ ಎನಗೆ.

೮. ಬಲ್ಲಹ ಬಿಡಲು ಹೊಲೆಗೇರಿ ಎಂಬ ಹೆಸರೊಳವೇ ಅಯ್ಯ? ಲಿಂಗವಿದ್ದವರ ಮನೆ ಕೈಲಾಸವೆಂದು ಅರಿಯಲುಬೇಕು. ಶ್ಲೋ॥ ಚಾಂಡಾಲವಾಟಿಕಾಯಾಂವಾ। ಶಿವಭಕ್ತಸ್ಥಿತೋಯದಿ॥ ತತಸ್ತತ್ಭವ ಲೋಕಸ್ಯ। ತದ್ಗೃಹಂ ಶಿವಮಂದಿರಮ್॥ ಎಂದುದಾಗಿ, ಲೋಕದ ಡಂಭಕರ ಮಾತು ಬೇಡ. ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಯ್ಯನಿದ್ದುದೇ ಕೈಲಾಸ.

೯. ದಾಸೀಪುತ್ರನಾಗಲಿ, ವೇಶ್ಯಾಪುತ್ರನಾಗಲಿ, ಶಿವದೀಕ್ಷೆಯಾದ ಬಳಿಕ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಶಿವನೆಂದು ವಂದಿಸಿ ಪೂಜಿಸಿ, ಪಾದೋದಕ ಪ್ರಸಾದವ ಕೊಂಬುವದೇ ಯೋಗ್ಯ. ಹೀಗಲ್ಲದೆ, ಉದಾಸೀನವ ಮಾಡಿ ಬಿಡುವವರಿಗೆ ಪಂಚಮಹಾಪಾತಕ ನರಕ ಕಾಣಾ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

---

೪ ಭಕ್ತರು ಪರಸ್ಪರ ಅನ್ನೋದಕ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಮಾಡುವುದು.

೧. ಭವಿಮನೆಯ ಭವಿಪಾಕವಲ್ಲದೆ, ಭಕ್ತರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಭವಿಪಾಕವಿಲ್ಲವಯ್ಯ. ಆ ಭಕ್ತನ ಸ್ತ್ರೀಯು ಲಿಂಗ ಮುಂತಾಗಿ, ಗುರು ಲಿಂಗ ಜಂಗಮಕ್ಕೆ ಬೇಕೆಂದು, ಭಕ್ತಿ ರತಿಯಿಂದೆ, ಲಿಂಗಹಸ್ತದಿಂದೆ, ಮಾಡಿದ ದ್ರವ್ಯ ಸಕಲ ಪದಾರ್ಥಂಗಳೆಲ್ಲ ಶುದ್ಧ ಪಾಕ. ಹಸ್ತಪರುಷದಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ಪವಿತ್ರವಾದ ಪಾಕವು. ಅದು ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲುವುದು. ಅದನತಿಗಳೆದಡೆ ದ್ರೋಹವಯ್ಯ. ಆ ಭಕ್ತಿ ಪದಾರ್ಥವನು ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಯ್ಯ, ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗಮದೇವಾ.

೨. ಭವಿಯಲ್ಲಿ ಭವಿಯ ಹಸ್ತದಲ್ಲಿ ಭವಿಪಾಕವಲ್ಲದೆ, ಭಕ್ತರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಭಕ್ತರ ಹಸ್ತದಲ್ಲಿ, ಭವಿ ಪಾಕ ಉಂಟೇ? ಇಲ್ಲವಯ್ಯ. ಪುಡಲಿವರ ಯುಕ್ತಿ ಎಂಥಾದ್ದೋ, ಭಕ್ತಿ ಎಂಥಾದ್ದೋ, ಮುಕ್ತಿ ಎಂಥಾದ್ದೋ? ಆ ಪರಮಸದ್ಭಕ್ತನ ಹಸ್ತದಿಂದೆ ಬಂದ ಸಕಲ ಪದಾರ್ಥಗಳನೆಲ್ಲ ಲಿಂಗ ಪ್ರಸನ್ನತ್ವದಿಂದೆ ಬಂದುದಾಗಿ, ಆ ಪದಾರ್ಥವನು ಶುದ್ಧತೆಯಿಂದ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಕೊಂಬುವುದೇ ದೇವಭಕ್ತರ ನಡೆ. ಅವರೊಕ್ಕುದು ಮಹಾಪ್ರಸಾದವಯ್ಯ, ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗಮದೇವಾ.

೩. ಭಕ್ತರ ಮನೆಯ ನರಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ಭಕ್ತದೇಹಿಕ
ದೇವನೆಂಬ ಶೃತಿ ವಚನವ ಕೇಳಿ, ಭಕ್ತನೇ ದೇವನೆಂದರಿದು, ಮತ್ತೆಯೂ
ಸುಕ್ತಿಯ ನರಸುವ ಪಾತಕರ ವಿಧಿಯೆಂತೋ? ಭಕ್ತರ ಮಠಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ
ಅದು, ಇದು, ಎಂಬ ಸಂದೇಹ ಪಾತಕಿ ನೀನು ಕೇಳು. ಆ ಭಕ್ತರ
ಮಠದೊಳಗೆ ಭಕ್ತಿರತಿಯ ಬೆಳಸು, ಲಿಂಗದ ಕಳೆಯು, ಪ್ರಸಾದದ
ರಾಶಿ, ಇಂತಪ್ಪ ಪ್ರಸಾದವಿದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಸೂತಕವನರಸುವ ಪಾತ
ಕರ ಮೆಚ್ಚುವನೇ ನಮ್ಮ ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗಮದೇವಾ?

೪. ಕೂಲಿ, ಕೃಷಿ, ಕಾಯಕಂಗಳಿಂದ ಮಾಡುವ ಗುರುಲಿಂಗ
ಜಂಗಮದ ಸೇವೆ ಅದಾವ ತೆರನೆಂದರಿದು, ಭಾವಶುದ್ಧವಾಗಿ ಮಾಡುವ
ಸುಕಾಯಕವಂತನಿರವು ಎಂತುಟೆಂದಡೆ, ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಕೃತ್ಯದಲ್ಲಿ ಆರಿಗೂ
ಒಡಲೆಡೆಗುಡದೆ, ಕೊಂಡುದು ಪ್ರಸಾದ, ನಿಂದುದು ಸುಯಿಧಾನವೆನ್ನದೆ,
ಉಭಯ ಪ್ರತಿಪಾಕದಲ್ಲಿ ಆದ ಸುಯಿಧಾನಕ್ಕೆ ಸಂಕಲ್ಪವಳಿದು ಉಭಯ
ಭಾಂಡವು ಸರಿ ಎಂದ ಪ್ರಸಾದಿಗೆ ಪ್ರಸಾದವ ಎಡೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದು
ನಿರ್ಮಾಲ್ಯವಲ್ಲ. ಅದು ಲಿಂಗಾಂಗ ಕುಂಭದಲ್ಲಿ ನಿಂದಪ್ರಸಾದ. ಇದರ
ಸಂದೇಹವ ಹರಿದು ಕೊಂಬ ನಿರಂಗ ಪ್ರಸಾದಿಗೆ ಕುಂಭೇಶ್ವರ ಲಿಂಗದ
ಲ್ಲಿರ್ದ್ದ ಜಗನ್ನಾಥ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ, ನಮೋ ನಮೋ ಎನುತಿರ್ದೆನು.

ಅರ್ಥ:— ಕೈ ಕಂಬಳವು, ಹಲಾಯುಧ ಕೃಷಿಯು, ಇವು ಮೊದ
ಲಾದ ಷಟ್‌ಕೃಷಿ ದ್ರವ್ಯವ ಗಳಿಸಿ, ಗುರುಲಿಂಗಜಂಗಮ ಭಕ್ತಿಯ
ಮಾಡುವ, ಗುರುಲಿಂಗಜಂಗಮಕ್ಕೆ ಮಾಡುವ, ಶುಶ್ರೂಷೆಯು ಅದೆಂತೆಂ
ದರಿದು, ಮನ ನಿರ್ಮಲವಾಗಿ, ಕಾಯಕವ ಮಾಡಿ, ಗುರುಲಿಂಗಜಂಗ
ಮದ ಭಕ್ತಿಯ ಮಾಡುವ ಸಕಾಯಕವುಳ್ಳ ಶರಣನ ನಿಲುಕಡೆಯು
ಹೇಗೆಂದಡೆ, ಭಕ್ತಮಾಹೇಶ್ವರರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಂಗಿಕರಿಸಿಕೊಂಡ ನೇಮದಲ್ಲಿ
ಭಕ್ತಮಾಹೇಶ್ವರರೊಳಗೊಬ್ಬರಿಗೂ, ಇವ ಶೀಲಕೆ ತಪ್ಪಿದ, ವ್ರತಕ್ಕೆ ತಪ್ಪಿದ
ಆಚಾರಕ್ಕೆ ತಪ್ಪಿದ, ಎಂಬ ಕೊರತೆಯ ನುಡಿಗೆ ತೆರಪುಗೊಡದೆ, ಕೊಂಡುದು
ಪ್ರಸಾದ ನಿಂದುದು ಓಗರವೆಂದು, ಹರಾವರಿಯಿಂದನುಭವಿಸದೆ, ಸಮ
ಶೀಲವಂತರೀರ್ವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ, ಅಂಥ ಪದಾ
ರ್ಥಕ್ಕೆ ನಾವು ಬಣಜಿಗರು, ಇವರು ಜೇಡರು, ಎಷ್ಟು ಸಮಶೀಲವಾ
ದರೂ ಹೇಗೆ ಅನುಭವಿಸಬಹುದೆಂಬ ಸಂದೇಹವಳಿದು ಕೊಳಬೇಕು.
ಅವರ ಭಾಂಡಭಾಜನವು ನಮ್ಮ ಭಾಂಡಭಾಜನವು ಒಂದೇ ಎಂದು ಶಿವ

ಪ್ರಸಾದಿಗೆ ಪದಾರ್ಥವ ನೀಡಬೇಕು. ಅದು ಬಿಡಲು ತಕ್ಕುದಲ್ಲ. ಆ ಪದಾರ್ಥವು ಲಿಂಗದೇಹಿಗಳಾದ ಶರಣರುಗಳ ಭಾಂಡದಲ್ಲಿರ್ದ ಪದಾರ್ಥವು, ಶೀಲ ಒಂದಾವರೂ ಜಾತಿ ಬೇರೆ, ಹೇಗೆ ಕೊಳಬಹುದು, ಎಂಬ ಸಂಕಲ್ಪವ ಬಿಟ್ಟು ಸಮರಸ ಭಾವದಿಂದೆ ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ದೇಹೋಪಾಧಿ ಇಲ್ಲದ ಶಿವಪ್ರಸಾದಿಗೆ, ಇಷ್ಟಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಚೈತನ್ಯವಾಗಿರ್ದ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗ ತಾರ್ಕಣೆಯಾಗಿ ಸಾಂದ್ರ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರ್ದನು ಎಂಬುದರ್ಥ.

೫. ಎಡೆಗೆ ಬಾರದಾತ ಅಡಿಗೆಗೆ ದೂರ. ಅಡಿಗೆಗೆ ದೂರಾದಾತ ಮನೆಗೆ ದೂರ. ಮನೆಗೆ ದೂರಾದಾತ ಮನಕ್ಕೆ ದೂರ. ಮನಕ್ಕೆ ದೂರಾದಾತ ಗುಹೇಶ್ವರ ಲಿಂಗದನುಭಾವಕ್ಕೆ ದೂರ ಚನ್ನಬಸವಾ.

೬. ಭಕ್ತರೇ ಸಮರ್ಥರು, ಅಸಮರ್ಥರೆನಲುಂಟೇ? ಚನ್ನನೆತ್ತ? ಜೋಳನೆತ್ತ? ಚನ್ನನೊಡನುಂಡ ಶಿವನು. ಅಹಾ! ಅಯ್ಯ! ಚನ್ನ ಜೋಳನ ಮನೆಯ ಕಂಪಣಿಗನಯ್ಯ! ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವ ಭಕ್ತಿಲಂಪಟನಯ್ಯ.

೭. ವೇದ ನಡನಡುಗಿತ್ತು. ಶಾಸ್ತ್ರವಗಲಿ ಕೆಲಸಾರಿತ್ತಯ್ಯ. ತರ್ಕ ತರ್ಕಿಸಲರಿಯದೆ, ಮೂಗುವಟ್ಟಿತ್ತಯ್ಯ. ಆಗಮ ಹೊರತೊಲಗಿ, ಅಗಲಿದ್ದಿತಯ್ಯ. ನಮ್ಮ ಕೂಡಲಸಂಗಯ್ಯನು ಮಾದಾರ ಚನ್ನಯ್ಯನ ಮನೆಯಲುಂಡ ಕಾರಣ.

೮. ವೇದಕ್ಕೊರೆಯ ಕಟ್ಟುವೆ. ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ನಿಗಳವನಿಕ್ಕುವೆ. ತರ್ಕದ ಬೆನ್ನಬಾರನೆತ್ತುವೆ. ಆಗಮದ ಮೂಗ ಕೊಯ್ಯುವೆ. ನೋಡಯ್ಯ ಮಹಾದಾನಿ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ ಮಾದಾರ ಚನ್ನಯ್ಯನ ಮನೆಯಲುಂಡ ಕಾರಣ.

೯. ಕುಲಹೀನ ಶಿಷ್ಯಂಗೆ ಅನುಗ್ರಹವ ಮಾಡಿ, ತಿರುಗಿ ಅವನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಉಣಬಾರದೆಂದು, ಅಕ್ಕಿ ಕಣಕವ ತಕ್ಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಗುರುವಿನ ಕಂಡರೆ, ಕೆಡವಿ ಹಾಕಿ ಮೂಗನೇ ಕೊಯ್ದು, ಇಟ್ಟಂಗಿಯ ಕಲ್ಲಿಲೆ ತಿಕ್ಕಿ, ಸಾಸಿವೆ ಹಿಟ್ಟನೆ ತಳಿದು, ಮೇಲೆ ನಿಂಬಿಯ ಹುಳಿಯನೆ ಹಿಂಡಿ, ಪಡವಲ ಗಾಳಿಗೆ ಹಿಡಿ ಎಂದಾತ ನಮ್ಮ ಅಂಬಿಗರಚೌಡಯ್ಯ.

೧೦. ಏಕ ಪಂಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತಾ ಭೋಜನ ಭೇದ ಮಾಡಬಾರದು. ಭೋಜನ ಭೇದ ಮಾಡಿದರೆಯೂ ತಾನೆಣಿಸಬಾರದು. ತಾನೆಣಿಸಿದಲ್ಲಿಯೂ

ಅನ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿಯಬಾರದು. ಅನ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿದರೆಯೂ ಮನ ಬೇರಾಗಬಾರದು. ಮನಬೇರಾದರೆಯೂ ಮನೆ ಬೇರಾಗಬಾರದು ನೋಡಾ ಕಪಿಲ ಸಿದ್ಧ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

ಭಕ್ತರು ಪರಸ್ಪರ ಲಗ್ನವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಮಾಡುವುದು.

೧. ಉಂಬಲ್ಲಿ ಉಡುವಲ್ಲಿ ಕುಲವಳಿಯಿತ್ತೆಂಬಿರಿ. ಕೊಂಬಲ್ಲಿ ಕೊಡುವಲ್ಲಿ ಕುಲವನರಸುವ ಮಾದಿಗರನೇನೆಂಬೆನಯ್ಯ? ಇವರನೆಂತು ಭಕ್ತರೆಂಬೆನಯ್ಯ? ಇವರನೆಂತು ಯುಕ್ತರೆಂಬೆನಯ್ಯ? ಇವರು ವಜ್ರೋಚ್ಚಿ ಭಕ್ತರು, ವಜ್ರೋಚ್ಚಿ ಭವಿಗಳು. ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ ಲೈಂಗ್ಯೆ॥ ಸ್ತ್ರೀವಾಥ ಪುರುಷ್ಷಂಡೋ ಚಾಂಡಾಲೋದ್ವಿಜವಂಶಜಃ। ನಜಾತಿ ಭೇದೋಲಿಂಗಾರ್ಚನೇ ಸರ್ವೆ ರುದ್ರಗಣಾಃ ಸ್ಮೃತಾಃ॥ ಎಂದುದಾಗಿ, ಇಂತೆಂಬ ಪುರಾಣ ವಾಕ್ಯವ ತಿಳಿದು ನೋಡಿರೊ. ಸರ್ವರೂ ರುದ್ರಗಣಂಗಳೆಂಬೆ ಸರ್ವರೂ ಸದ್ಭಕ್ತರೆಂದೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಕುಲವ ನೋಡದೆ ಆಚಾರವ ನೋಡಿ ಅವರಿಂಗೆ ಬೇಕಾದ ಹೆಣ್ಣಕೊಟ್ಟು, ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಹೆಣ್ಣತಂದು ಕೊಂಬುದು. ಈ ಕ್ರಮವನರಿಯದವರ ಭಕ್ತಿ ಹೊಲತಿ ಶುದ್ಧ ನೀರ ಮಿಂದಂತಾಯಿತ್ತು ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

೨. ಉಂಬಲ್ಲಿ. ಉಡುವಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯೆಯಳಿಯಿತ್ತೆಂಬರು. ಕೊಂಬಲ್ಲಿ ಕೊಡುವಲ್ಲಿ ಕುಲವನರಸುವರೆಂತಯ್ಯ? ಅವರ ಭಕ್ತರೆಂತೆಂಬೆನೆ? ಅವರು ಯುಕ್ತರೆಂತೆಂಬೆನಯ್ಯ? ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವ ಕೇಳಯ್ಯ, ಹೊಲತಿ ಶುದ್ಧ ನೀರ ಮಿಂದಂತಾಯಿತ್ತಯ್ಯ.

೩. ಭಕ್ತನು ತನ್ನ ಜಾತಿ ಸೂತಕವ ಕಳೆದು, ಶಿವಭಕ್ತರ ಕುಲವ ವಿಚಾರಿಸದೆ, ಜಾತಿ ಶಿವಜಾತಿ, ಕುಲ ಶಿವಕುಲವೆಂದರಿದು, ಬೆರಸಿ ಕೊಂಡಿರುತ್ತಿರಲು, ಈಶ್ವರಸಿಕ್ಕಿನ ಸೆರೆ ಸಂಕೊಲೆಯಿಂದ ಹೊರಹೊರಟ ನೋಡಯ್ಯ. ಇಂತು ಇದಲ್ಲದೆ ಸಹಜರಾದ ಸದ್ಭಕ್ತರ ಶ್ರೀಪಾದವ ನೆನಗೆ ತೋರಿಸಿ ಬದುಕಿಸಯ್ಯ ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗಮದೇವಾ.

೪. ಆವ ಕುಲವಾದರೇನು? ಶಿವಲಿಂಗವಿದ್ದವನೇ ಕುಲಜನು. ಕುಲವನರಸುವರೇ ಶರಣರಲ್ಲಿ ಜಾತಿಸಂಕರನಾದ ಬಳಿಕ? ಶ್ಲೋ॥ ಶಿವೇ

ಜಾತೇ ಕುಲೇ ಧರ್ಮ ಪೂರ್ವಜನ್ಮವಿವರ್ಜಿತಂ। ಉಮಾಮಾತಾ ಪಿತಾ ರುದ್ರ ಈಶ್ವರಃ ಕುಲಮೇವ ಚ॥ ಎಂದುದಾಗಿ ಒಕ್ಕುದ ಕೊಂಬೆನವರಲ್ಲಿ ಕೂಸ ಕೊಡುವೆ. ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ ನಂಬುವೆನು ನಿಮ್ಮಯ ಶರಣರನು.

೫. ಉಂಬುವುದು ಉಡುವುದು ಶಿವಾಚಾರ, ಕೊಂಬುವುದು ಕೊಡುವುದು ಕುಲಾಚಾರ ಎಂಬ ಅನಾಚಾರಿಯ ಮಾತ ಕೇಳಲಾಗದು. ವಿಪ್ರ ಮೊದಲು ಅಂತ್ಯಜ ಕಡೆಯಾಗಿ ಶಿವಭಕ್ತರ ಒಂದೇ ಎಂದು ಕೊಟ್ಟು ಕೊಂಬುದು ಸದಾಚಾರವು. ಉಳಿದವೆಲ್ಲವು ಅನಾಚಾರ. ಎಂತೆಂದೊಡೆ, ಪಟಿಕದ ಕೊಡದಲ್ಲಿ ಕಾಳಿಕೆಯನರಸುವ ಹಾಗೆ, ಅಮೃತದೊಳಗೆ ವಿಷವನರಸುವ ಹಾಗೆ, ಸಿಹಿಯೊಳಗೆ ಕಹಿಯನರಸುವ ಹಾಗೆ, ಎಂತೆಂದೊಡೆ, ರಜಸೂತಕ, ಕುಲಸೂತಕ, ಜನನಸೂತಕ, ಪ್ರೇತಸೂತಕ, ಉಚ್ಛಿಷ್ಟ ಸೂತಕ ಎಂದೊಡೆ, ಆತಂಗೆ ಗುರುವಿಲ್ಲ, ಲಿಂಗವಿಲ್ಲ, ಜಂಗಮವಿಲ್ಲ, ತೀರ್ಥವಿಲ್ಲ, ಪ್ರಸಾದವಿಲ್ಲ. ಇಂತೀ ಪಂಚಸೂತಕವ ಕಳೆದಲ್ಲದೆ ಭಕ್ತನಾಗ. ಇಂಥ ಭಕ್ತರಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಬುದು ಸದಾಚಾರ ಕೂಡಲ ಚನ್ನ ಸಂಗಮದೇವಯ್ಯ.

---

೬. ಋಷಿಗಳ ಹುಟ್ಟು ಕೀಳತರದ್ದಿದ್ದರೂ ಅವರು ಸತ್ಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕುಲದವರು.

೧. ಸಾಂಖ್ಯ ಶ್ವಪಚ, ಅಗಸ್ತ್ಯ ಕಬ್ಬಿಲ, ದೂರ್ವಾಸ ಮುಚ್ಚಿಗ, ದಧೀಚಿ ಕೀಲಿಗ, ಕಶ್ಯಪ ಕಮ್ಮಾರ, ರೋಮಜ ಕಂಚುಗಾರ, ಕೌಂಡಿಲ್ಯ ನಾವಿಂದ ಎಂದುದ ನರಿಯದೆ, ಮತ್ತೆ ಕುಲ ಉಂಟೆಂದು ಛಲಕ್ಕೆ ಹೋರಲೇತಕ್ಕೆ? ಇಂತೀ ಸಪ್ತ ಋಷಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಸತ್ಯದಿಂದೇ ಮುಕ್ತರಾದುದನರಿಯದೆ ಅಸತ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದು, ವಿಪ್ರರು ನಾವು ಘನವೆಂದು ಹೋರುವ ಹೊತ್ತುಹೋಕರ ಮಾತೇತಕ್ಕೆ? ಕಯ್ಯುಳಿಕತ್ತಿ ಅಡಿಗೂಂಟಿ ಕೆಡೆಯಾಗ ಬೇಡ ಅರಿ ನಿಜಾತ್ಮರಾಮರಾಮನಾ.

೨. ವ್ಯಾಸ ಬೋಯಿತಿಯ ಮಗ. ಮಾರ್ಕಂಡೇಯ ಮಾತಂಗಿಯ ಮಗ, ಮಂಡೋದರಿ ಕಪ್ಪೆಯ ಮಗಳು. ಕುಲವನರಸದಿರಿಂಭೋ.

ಕುಲದಿಂದ ಮುನ್ನೇನಾದಿರಿಂ ಭೋ. ಸಾಕ್ಷಾದಗಸ್ತ್ಯ ಕಬ್ಬಿಲಿಗ, ದೂರ್ವಾ ಸಮುಚ್ಚಿಗ, ಕಶ್ಯಪ ಕಮ್ಮಾರ, ಕೌಂಡಿಲ್ಯನೆಂಬ ಋಷಿ ಮೂರು ಲೋಕ ವರಿಯಲು ನಾಯಿದ ಕಾಣಿರೋ. ನಮ್ಮ ಕೂಡಲಸಂಗನ ವಚನವಿಂತೆಂದುದು ಶ್ವಪಚೋಪಿಯಾದರೇನು, ಶಿವಭಕ್ತನೇ ಕುಲಜನೆಂಬೋ.

೩. ಸಂಕಲ್ಪ ವಿಕಲ್ಪವೆಂಬ ಉದಯಾಸ್ತ ಮಾನಗಳಿಗೆ ದೂರವಾದ ಶಿವಶರಣರು ಅಕುಲಜರೆಂದು ಗಳಹುತ್ತಿಪ್ಪರು ನೋಡಾ! ಈ ಮರುಳು ವಿಪ್ರರು ತಾವು ಮಾತಂಗಿಯ ಗರ್ಭಸಂಭವ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಪುತ್ರ ರೆಂಬುದನರಿಯದೆ, ನಮ್ಮ ಶಿವಭಕ್ತರನು ಅಂತಹ ಕುಲ, ಇಂತಹ ಕುಲ ದವರೆಂದು ನಿಂದಿಸಿ ನುಡಿವ ವಿಪ್ರಹೊಲೆಯರು ನೀವು ಕೇಳಿ ಭೋ. ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ॥ ಸ್ತ್ರೀವಾಥ ಪುರುಷಷ್ಪಂಡೊ ಚಾಂಡಾಲೋ ದ್ವಿಜವಂಶಜಃ । ನ ಜಾತಿಭೇದೋ ಲಿಂಗಾರ್ಚನೇ ಸರ್ವೆರುದ್ರಗಣಾ ಸ್ಮೃತಾಃ॥ ಇಂತೆಂಬ ಪುರಾಣವಾಕ್ಯಗಳನರಿದು, ನಮ್ಮ ಶಿವಭಕ್ತರನು ಹೊಲೆಯ, ಮಾದಿಗ, ಕಬ್ಬಿಲ, ಕಮ್ಮಾರ, ಕಂಚುಗಾರ, ಅಕ್ಕಸಾಲೆ, ಕುಂಬಾರ, ಅಸಗ, ನಾವಿಂದ, ಜೇಡ ಬೇಡನೆಂದು ನುಡಿವುತ್ತಿಪ್ಪಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ಉತ್ತಮ ಸತ್ಕುಲಂಗಳ ನಾವು ಎತ್ತಿ ನುಡಿಯ ಬಹುದೇ ಎಮಗೆ? ಅದೇಕೆಂದೊಡೆ, ಮಾರ್ಕಂಡೇಯ ಮಾದಿಗನೆಂದು, ಸಾಂಖ್ಯ ಶ್ವಪಚನೆಂದು, ಕಶ್ಯಪ ಕಮ್ಮಾರನೆಂದು, ರೋಮಜ ಕಂಚುಗಾರನೆಂದು, ಅಗಸ್ತ್ಯ ಕಬ್ಬಿಲನೆಂದು, ವ್ಯಾಸ ಬೇಡನೆಂದು, ವಸಿಷ್ಠ ಡೊಂಬನೆಂದು, ದುರ್ವಾಸ ಮುಚ್ಚಿಗನೆಂದು, ಕೌಂಡಿಲ್ಯ ನಾವಿಂದನೆಂದು, ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ, ವಾಸಿಷ್ಠದಲ್ಲಿ, ವಾಲ್ಮೀಕೀಚವಶಿಷ್ಠಶ್ಚಾಗಸ್ತ್ಯ ಮಾಂಡವ್ಯ ಗೌತುಮಾಃ ಪೂರ್ವಾಶ್ರಯೇ ಕನಿಷ್ಠಾ ಸುದೀಕ್ಷಯಾ ಸ್ವರ್ಗಗಾಮಿನಃ॥ ಎಂದುದಾಗಿ ಇವನರಿದು ಮರೆದಿರಿ ನಿಮ್ಮ ಕುಲವನು. ಇನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯರುಳ್ಳರೇ, ನೀವು ಹೇಳಿ ಭೋ. ನಿಮ್ಮ ಗೋತ್ರವ ನೋಡಿ, ನಿಮ್ಮ ಹಮ್ಮುಬಿಡಿ ಭೋ. ಎಮ್ಮ ಶಿವಭಕ್ತರೇ ಕುಲಜರು. ಇದ ನಂಬಿದಿರ್ದಡೆ, ಓದಿ ನೋಡಿರಣ್ಣಾ ನಿಮ್ಮ ವೇದವರ್ಗಂಗಳೊಳಗೆ. ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ, ಅಥರ್ವಣವೇದದಲ್ಲಿಃ— "ಮಾತಂಗೀ ರೇಣುಕಾಗರ್ಭ ಸಂಭವಾತ್ ಇತಿ ಕಾರುಣ್ಯಮೇಧಾವೀ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಣಾ ಲಿಂಗಧಾರಣಸ್ಯ ಪ್ರಸಾದಂ ಸ್ವೀಕುರ್ವನ್ ಋಷೀಣಾಂ ವರ್ಣಶ್ರೇಷ್ಠ್ಯೋಘೋರ ಋಷಿ ಸಂಕರ್ಷಣಾತ್ ವೇದ ಬ್ರುವತಿ" "ಇತ್ಯಾದಿ ವೇದವಚನಶ್ರುತಿ ಮಾರ್ಗೇಣ" ಎಂದುದಾಗಿ, ಮತ್ತಂ ವಾಯುವೀಯ

ಸಂಹಿತಾಯಾಂ "ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋಪಿ ಚಾಂಡಾಲೋ ದುರ್ಗುಣಸ್ಸುಗುಣೋ ಸಿವಾ। ಭಸ್ಮ ರುದ್ರಾಕ್ಷ ಕಂಠೆ ವಾ ದೇಹಾಯಾಂ ಸ ಶಿವಂ ವ್ರಜೇತ್" ಎಂದುದಾಗಿ ಮತ್ತಂ, ಶಿವರಹಸ್ಯದಲ್ಲಿ "ಗ್ರಾಮೇಣ ಮಲಿನಂ ತೋಯಂ ಯಥಾ ಸಾಗರಂ ಗತಂ। ಶಿವ ಸಂಸ್ಕಾರ ಸಂಪನ್ನಂ ಜಾತಿಭೇದಂ ನ ಕಾರಯೇತ್" ಎಂದುದಾಗಿ, ಇವರೆಲ್ಲರ ವರ್ಣಂಗಳು ಲಿಂಗಾರಾಧನೆಯಿಂದ ಮರಸಿ ಹೋದವು ಕೇಳಿರಣ್ಣಾ. ಇಂತಪ್ಪ ಋಷಿಜನಂಗಳೆಲ್ಲ ಶ್ರೀಗುರುವಿನ ಕಾರುಣ್ಯವಂ ಪಡೆದು, ವಿಭೂತಿ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಯಂ ಧರಿಸಿ, ಶಿವಲಿಂಗಾರ್ಚನೆಯಂ ಮಾಡಿ, ಪಾದ ತೀರ್ಥ ಪ್ರಸಾದಮಂ ಕೊಂಡು, ಉತ್ತಮ ವರ್ಣ ಶ್ರೇಷ್ಠರಾದರು ಕಾಣಿರೋ. ಇದು ಕಾರಣ ನಮ್ಮ ಕೂಡಲ ಸಂಗಯ್ಯನ ಅರಿದು ಪೂಜಿಸುವಾತನೇ ಉತ್ತಮ ಸದ್ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು, ಅರಿಯದವನೀಗಳೇ ಕೆಟ್ಟ ಹೊಲೆಯ ಕಾಣಿರಣ್ಣಾ.

---

೭ ಭಕ್ತರು ಕುಲದಭಿಮಾನವನ್ನು ಬಿಡುವುದು.

೧. ಉತ್ತಮ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದೆನೆಂಬ ಕಷ್ಟತನದ ಹೊರೆಯ ಹೊರಿಸಿದರಯ್ಯ. ಕಕ್ಕಯ್ಯ ನೊಕ್ಕುದನಿಕ್ಕ ನೋಡಯ್ಯ. ದಾಸಯ್ಯ ಶಿವದಾನವನೆರೆಯ ನೋಡಯ್ಯ. ಮನ್ನಣೆಯ ಚನ್ನಯ್ಯನೆನ್ನುವ ಮನ್ನಿಸ. ಉನ್ನತ ಮಹಿಮ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ ಶಿವಧೋ ಶಿವಧೋ.

೨. ಸೆಟ್ಟಿ ಎಂಬೆನೆ ಸಿರಿಯಾಳನ? ಮಡಿವಾಳನೆಂಬೆನೆ ಮಾಚಯ್ಯನ? ಡೋಹರನೆಂಬೆನೆ ಕಕ್ಕಯ್ಯನ? ಮಾದಾರನೆಂಬೆನೆ ಚನ್ನಯ್ಯನ? ಆನು ಹಾರುವನೆಂದಡೆ, ಕೂಡಲಸಂಗಯ್ಯ ನಗುವನಯ್ಯ.

೩. ಅಪ್ಪನು ಡೋಹರ ಕಕ್ಕಯ್ಯನಾಗಿ, ಮುತ್ತೈಯ್ಯ ಚನ್ನಯ್ಯನಾದರೆ ಆನು ಬದುಕುವೆನು. ಮತ್ತಾ ಶ್ವಪಚಯ್ಯನ ಸನ್ನಿಧಿಯಿಂದ ಭಕ್ತಿಯ ಸದ್ಗುಣವ ನಾನು ಅರಿದೆನಯ್ಯ. ಕಷ್ಟಜಾತಿ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದೆ. ಎನಗಿದು ವಿಧಿಯೇ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ?

೪. ಹರನು ಮೂಲಿಗನಾಗಿ, ಪುರಾತನರೊಳಗಾಗಿ, ಬಳಿಬಳಿಯಲು ಬಂದ ಮಾದಾರನ ಮಗ ನಾನಯ್ಯ. ಕಳೆದ ಹೊಲೆಯ ನಮ್ಮಯ್ಯ

ಜಾತಿಸೂತಕ. ಮಾದಾರನ ಮಗ ನಾನಯ್ಯ. ಪನ್ನಗ ಭೂಷಣ ಕೂಡಲಸಂಗಯ್ಯ, ಚನ್ನಯ್ಯ ಎನ್ನ ಮುತ್ತಯ್ಯನಜ್ಜನಪ್ಪನಯ್ಯ.

೫. ಅಪ್ಪನು ನಮ್ಮ ಮಾದಾರ ಚನ್ನಯ್ಯ. ಬೊಪ್ಪನು ನಮ್ಮ ಡೋಹರ ಕಕ್ಕಯ್ಯ. ಚಿಕ್ಕಯ್ಯನೆಮ್ಮಯ್ಯ, ಕಾಣಿರಯ್ಯ. ಅಣ್ಣನು ನಮ್ಮ ಕಿನ್ನರಿ ಬೊಮ್ಮಯ್ಯ. ಎನ್ನನೇತಕ್ಕರಿಯಿರಿ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಯ್ಯ?

೬. ಭಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದ ಬಡವ ನಾನಯ್ಯ. ಕಕ್ಕಯ್ಯನ ಮನೆಯಲ್ಲು ಬೇಡಿದೆ. ದಾಸಯ್ಯನ ಮನೆಯಲ್ಲು ಬೇಡಿದೆ. ಚನ್ನಯ್ಯನ ಮನೆಯಲ್ಲು ಬೇಡಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಪುರಾತನರು ನೆರೆದು ಭಕ್ತಿಭಿಕ್ಷವನಿಕ್ಕಿದರೆ, ಎನ್ನ ಪಾತ್ರೆ ತುಂಬಿತ್ತು, ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

ಪಂಚಸೂತಕಗಳಿಲ್ಲ.

೧. ಜಾತಿಸೂತಕ ಬಿಡದು. ಜನನಸೂತಕ ಬಿಡದು. ಪ್ರೇತಸೂತಕ ಬಿಡದು. ರಜಸೂತಕ ಬಿಡದು. ಎಂಜಲಸೂತಕ ಬಿಡದು. ಕುಲಸೂತಕ ಬಿಡದು. ಇವರನೆಂತು ಭಕ್ತರೆಂಬೆ? ಇವರನೆಂತು ಯುಕ್ತರೆಂಬೆ? ಶ್ರೀಗುರುಸ್ವಾಮಿ ಶಿಷ್ಯನ ಪೂರ್ವಾಶ್ರಯವ ಕಳೆದು, ಹಸ್ತಮಸ್ತಕ ಸಂಯೋಗಮಂ ಮಾಡಿ, ಉಪದೇಶವನಿತ್ತ ಬಳಿಕ ಕಾಡಗಿಚ್ಚಿನ ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿ ಕರಡವ ಕೊಯಿಸಿನಂತಿರಬೇಕು ಭಕ್ತನು. ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ನಿಲವಿಲ್ಲ. ಇದು ಕಾರಣ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಸಂಗಮದೇವಯ್ಯ ಸದ್ಭಕ್ತಂಗೆ ಸೂತಕವ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

೨. ಉಪಾಧಿಯನಳಿದು, ನಿರುಪಾಧಿಯ ತಿಳಿದು, ಸಹಜಮಾಟದಲ್ಲಿ ಸುಳಿದು, ಜಾತಿಸೂತಕ ಜನನಸೂತಕ ಪ್ರೇತಸೂತಕ ಉಚ್ಛಿಷ್ಟಸೂತಕ ರಜಸೂತಕವೆಂಬ ಪಂಚಸೂತಕಂಗಳ ಕಳೆದು, ಸದಾಚಾರ ಲಿಂಗಾಚಾರ ಶಿವಾಚಾರ ಗಣಾಚಾರ ಭೃತ್ಯಾಚಾರವೆಂಬ ಪಂಚಾಚಾರಗಳಿಂ ಪಂಚಭೂತಗಳ ಪರಿಹರಿಸಿ, ಪಂಚಪ್ರಾಣವಾಯುಗಳ ಸಂಚಲಗುಣವಳಿದು, ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಂಗಳಲ್ಲಿ ಪಂಚಲಿಂಗ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿಸಿ, ಪಂಚ

ಬ್ರಹ್ಮದ ಮೂಲವಳಿಯನರಿದು, ಮೂಲೋಕದೊಡೆಯನಲ್ಲಿ ಮನವನಡಗಿರ್ಪ ಮಹಾಶರಣರ ಪಾದಕ್ಕೆ ನಮೋ ನಮೋ ಎಂಬೆನಯ್ಯ ಅಖಂಡೇಶ್ವರಾ.

೩. ಹೊಲೆಯುಂಟೇ ಲಿಂಗವಿದ್ದೆಡೆಯಲ್ಲಿ? ಕುಲವುಂಟೇ ಜಂಗಮವಿದ್ದೆಡೆಯಲ್ಲಿ? ಎಂಜಲುಂಟೇ ಪ್ರಸಾದವಿದ್ದೆಡೆಯಲ್ಲಿ? ಅಪವಿತ್ರದ ನುಡಿಯ ನುಡಿವ ಸೂತಕವೇ ಪಾತಕ. ನಿಃಕಳಂಕ ನಿಜೈಕ್ಯ ತ್ರಿವಿಧ ನಿರ್ಣಯ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ ನಿಮ್ಮ ಶರಣಂಗಲ್ಲದಿಲ್ಲ.

೪. ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಸೂತಕವ ಹಿಡಿವನ್ನಕ್ಕ, ಪ್ರಾಣಲಿಂಗ ಸಂಬಂಧಿ ಎಂತೆಂಬೆ? ಜಂಗಮವಿದ್ದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಸೂತಕವ ಹಿಡಿವನ್ನಕ್ಕ ಅನುಭಾವ ಸಂಬಂಧಿ ಎಂತೆಂಬೆ? ಪ್ರಸಾದದಲ್ಲಿ ಸೂತಕವ ಹಿಡಿವನ್ನಕ್ಕ ಸ್ವಾಮಿ ಭೃತ್ಯ ಸಂಬಂಧಿ ಎಂತೆಂಬೆ? ಭಕ್ತನೆಂತೆಂಬೆ? ಪ್ರಸಾದಿ ಎಂತೆಂಬೆ? ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗನ ಶರಣನೆಂತೆಂಬೆ?

೫. ಶ್ರೀಗುರು ಕಾರುಣ್ಯ ಕಟಾಕ್ಷವಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ಯವಾದ ಅಜಾತಂಗೆ ಜಾತಿಸೂತಕವಿಲ್ಲ, ಜನನಸೂತಕವಿಲ್ಲ, ಪ್ರೇತಸೂತಕವಿಲ್ಲ, ರಜಸೂತಕವಿಲ್ಲ, ಎಂಜಲಸೂತಕವಿಲ್ಲ. ಉಂಟೆಂಬವಂಗೆ ಗುರುವಿಲ್ಲ, ಲಿಂಗವಿಲ್ಲ, ಜಂಗಮವಿಲ್ಲ, ಪ್ರಸಾದವಿಲ್ಲವಯ್ಯ ಕೂಡಲಚನ್ನಸಂಗಯ್ಯ.
